





Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Image reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
741/D







Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
741/D



Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
All rights reserved. Reproduced by permission of The Wellcome Trust, London.
741/0

A xxviii Bav

741

12.12

2114 186 + 2114 1878

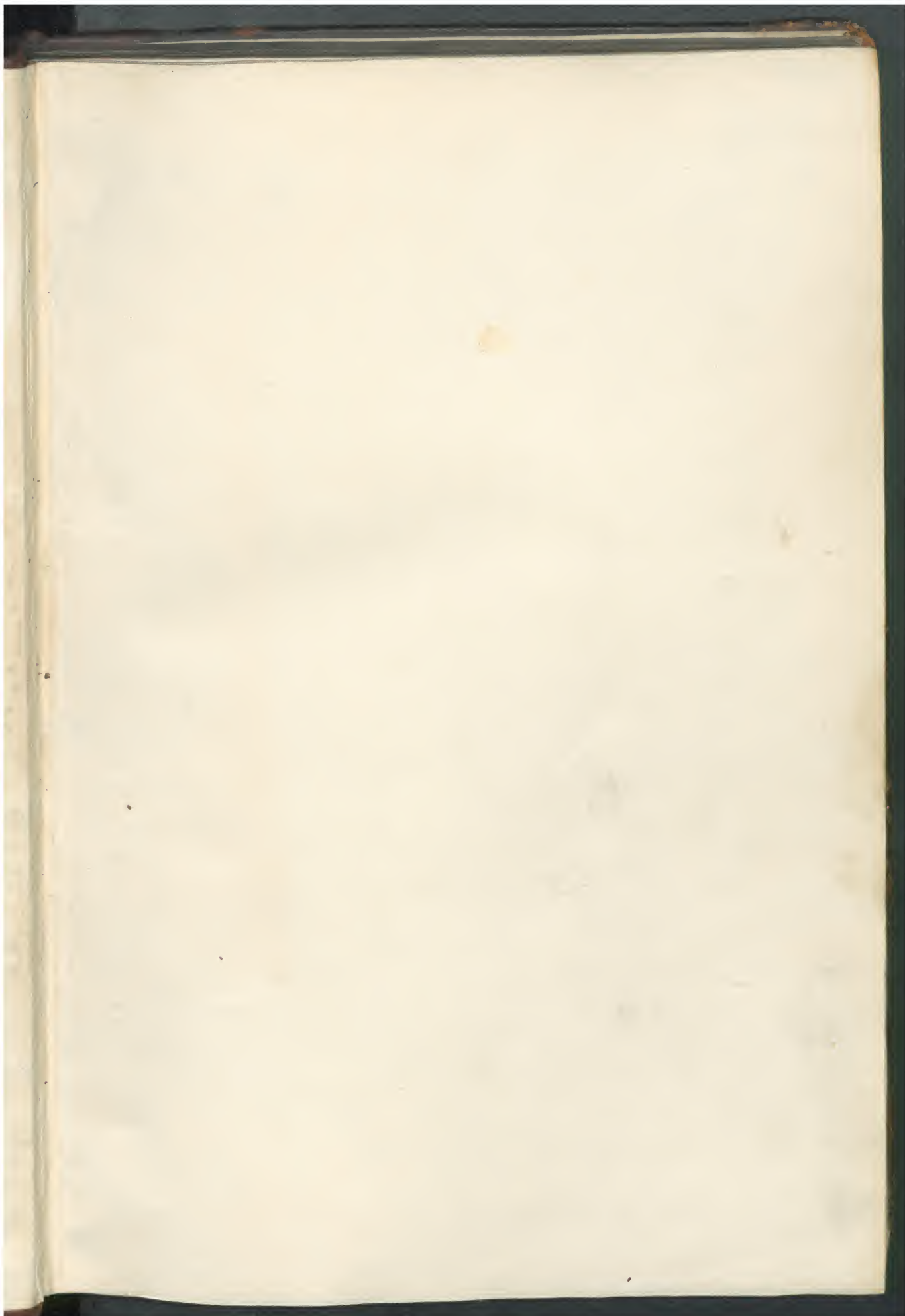
8
64

BAVERIUS DE BAVERIIS (of Bologna, died 1480). *Consilia ad diversas corporis egritudines deservientia*.—Gasp. Torella Valentinus, *De Peste ovina*.—Rusticus Placentinus *Expositiones de Peste, de igne Persico, de Carbone, seu Antrace*.—Pavia, B. de Garaldis, 1521.—Fol. Goth.

148 leaves. With a fine title woodcut showing four doctors in consultation at a sick bed. In the original French binding of stamped calf, rebacked and relined.

A very scarce and interesting collection of practical pathology and epidemiology. The bulk of the volume is occupied by the ninety "Consilia" of Baviera, one of the most eminent teachers of the Bologna medical faculty, whose prestige in his lifetime and long after was considerable. Each one of these "consilia" amounts to a brief but exhaustive study of a particular case, its symptoms, causes and treatment. Some are of unusual interest. Garrison (*Hist. of Medicine*, p. 167) cites his description of caries of the temporal bone and of paralysis with aphasia and his prescription of iron in chlorosis as notable features of this work; there are two chapters on podagra (38 and 65).

The rest of the book is occupied with other treatises describing special epidemics or "plagues" as they were called. There is a "Consilium" on a strange and fatal epidemic ravaging Spain in 1504, called, "Modorillas," by the Spaniards and "Pestis ovina" or sheep-disease, by the author, Gasp. Torrella, of Valencia, who had received the description of the disease from a Basque physician, Juan Lopez de Ybar. The last two treatises on some special plague forms (Anthrax, etc.) are by a doctor of Pavia.



71487

Dup

~~B. 1~~ 13
B. 13 Med. sold.

Baverii
Gonella
medica

4771 1318

Consilia Bauerij.



Habes candidissime lector in hoc volumine quāplura medi-
 cis admodū vtilia. Habes in primis Excellentiss. artius
 ⁊ medicine doc. dñi Bauerij de Bauerijs bononiē.
 nonaginta cōsilia ad diuersas corporis egritu-
 dines deseruentia. Habes scdo consilium
 Gasparis Torelle valētini de peste ouina.
 Habes tertio cōsiliū Angeli decēbris
 de curatione pestis. Habes quarto
 Rustici Placeti. medicine cultu-
 ris nouissimas expōnez cū qō
 nibus tractatus Aui. de pe-
 ste. ⁊ feb. pesti. Habes po-
 stremo expōnez etus-
 de cuz qōnib⁹ capi-
 tulor⁹ de igne psi-
 co seu carbōe
 ⁊ altboyn
 seu an-
 trace.

Eum gratia

⁊ priuilegio.



Reuerendissimo in xpo patri Dño. D. Ra. tituli sancti Georgij Vsacono Cardinali Marcus anto-
nius Juriscōsul. et Ludouicus Baurerj Bononienses se humilime cōmendant.

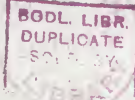


Aueria pater qui vt Reuerendissima. D. T. et vniuersa Italia cōpertū habuit: plu-
rimū in medicine arte valuerat: posteritati ēē cōsuleret scriptis ppria manu p̄silia q̄
dā hoib⁹ saluberrima. Sz qm̄ vt est apud parentez eloquij: nemo est adeo sener: q se
annū nō victuruz putet: prius e vita discessit: q̄ ea in lucē p̄diderit. nos vero et i pa-
terno luctu et duob⁹ nobilissimis fratrib⁹ imatura morte ereptis in sūmo merore ver-
lati nō prius ea colligere et scriptis edere q̄ a domestico dolore parūper reuocari
potuimus. Itāc igit fidelissime trāscripta illa mortalib⁹ maxime p̄desse et cupimus
et speramus. Itā et si oēs mortī debemur: et pallida morsequo pulsat pede pauperuz
tabernas regūqz turres: et nemini parce parcū: plurimū tñ vite nostre doctissimorū medicorū adiu-
mentū p̄ficiunt: et id breue tps qd a natura nobis cōcessum est minus aliquāto molestū minusqz aduer-
sa valitudine impeditū efficiūt. ex quo ortū est vt gentiles beneficiorū nō inmemores medicis diuinos
adhibuerint honores: et nos q in vero lumine ambulamus medicine p̄fessores nūquā iure cōtēpimus.
Qd si quis ob eā artē decus et opes est adeptus: noster clarissimus genitor locū inferiorē minime atti-
net. Quippe a pontificib⁹ romane a potentissimis principib⁹ a nobilissimis senatib⁹ sūmis honorib⁹
nō medicorib⁹ opib⁹ donatus princeps medicorū etatis sue habebat: sz quāquā in vita maxime sit lau-
datus: ex his tñ cōsilijs quāru in ea arte valuerit facillime apparet. Sz cū cogitaremus cui ex principi-
bus italicis hoc opus esset dedicādū: statim in mētez subijt: vt hec paterna cōsilia Reue. D. T. tāqz
tibi nō sūt incognit⁹: et cū in hac alma ciuitate liberalib⁹ artib⁹ scūberes ille te vnice dilexit: et mutuo
abste colebat. P̄terea id nobis maxime corādū fuit: vt tā vtilissima cōsilia doctissimi principis an-
ad grauissimos et eruditissimos viros mādāda esse indicauit. Itā igit imerito Reue. D. T. hoc pater
audiuerimus: siue seuerissimis s̄oyeis fides adhibebit: te oī parte beatissimuz esse p̄stebimur. et enim
p̄p̄atetici qui vt Reue. D. T. ab feunte etate pene didicit: ab Aristotele orti sūt. tria bonorū genera
esse putāt. fortune v̄z corpis atqz animi. Itē oīa in Reue. D. T. accumulatiue sita existunt. Itāqz
ingenue viros: etas integerrima. Etirena quoqz nobilissimo corpore validissimuz: lingua expeditiss ma-
abūdans amicitijs clarissimorū principū ac p̄cipue p̄dci. Adari. gratia polles. Ea vero tibi dignitas
a sapientissimo Sixto ponti. nostro Adari. cōprobātib⁹ patrib⁹ est elargita: q̄ soli pontificio suo cede-
bat. Sz veluti animus p̄ infinitū a corpore mortali distat: sic tertia p̄p̄ateticorū et sola s̄oyeorū bona
superiora q̄ breuiter cōmemorauimus infinito quodā intervallo superant. Qd virtutis genus p̄cogi-
tari pōt in quo Reue. D. T. nō dicā carere sed nō copiosissime abūdare p̄dicet: in te sūma prudentia
est: ac pene sapientia diuina: ex qua in sūmis negocijs grauissima p̄silia cmenarūt. Iustitia vero et gra-
uitas Reue. D. T. effecerūt: vt p̄batissimorū viroū iudicio amplissima dignitate tua dignissimus ha-
bearis. Animi vero et corpis robur fecit: vt magna et nō ignauis cōmittenda tibi sepiissime ab apostoli
eo solio mandarent. Quid de cōtinentia dixerim? Si quidē cū auaritia bonas animi partes sepiissime
evertat: in te sūma liberalitas p̄petuo extitit. et nulla vnquā tibi libido est dominata. sz egregias vir-
tutes tuas admirabilis bonarū artū doctrina q̄s felicissime exornat. Solent pleriqz mortales notabi-
litate opib⁹ et externis bonis pollentes bonarū artū studia negligere: et eo magis si sūmis dignitatib⁹
se ornatos esse p̄cipiunt. Reue. vero. D. T. ea q̄ breuiter super⁹ narrauimus nō parū ornamenti ex do-
ctrina susceptura iudicabit. Itē idē Alexander ille macedo et ex nostris. L. Cesar atqz suduerūt: vt v̄z
cū eorū amplissima felicitate s̄farū splendor iungeret. nō iniuria igit eruditissimi viri monumenta ad
eū principē peruenire nitimur: q̄ et ipse doctissimus existit atqz habet. quāobis orant⁹ supplices Reue.
D. T. vt hec paterna cōsilia adylar fronte suscipiat: et cū legēdi copia et abis grauissimū suū adhibeat
iudiciū si alijs quoqz legenda sint. nō enīz veremur si ipse clarissimus pater reuisceret aliū suarū lu-
cubrationū censorē minime delegisse: quip̄e fuerat expert⁹ in Reue. D. T. et optimū in bonis artibus
iudiciū et sūmum in se amore existere. Bononie Kalendis Nouēbris Anno gratie. 1489. sub pontifi-
cio Innocentiū octauo.

Epistola Philippi Beroaldi in cōsilia Baurer medicorum clarissimi.



Edicinā: que donum dei est: qua nulla artū Utilior mortalib⁹ reperitur illustrarunt
excoluerūt: qz cōp̄lūculi antiquorū: et in primis Hippocrates Cons. Asclepiades
Herophil⁹ atqz Erasistrat⁹. quos lēgo tēporū iteruallō subsequuti sūt Gal. et Aui.
aliqz nō pauci: quorū nosa celebratio sūt q̄ vt aliene cōmemoratiōis indigeant.
Ita vero tempestate inter ceteros medicos excelluit vir Clarissimus et medendi scien-
tia p̄stantissim⁹ Baurer: nūqz a me sine honoris prefatōe nominādus: qui tanqz
Esculapius colebat cōsulebaturqz in medicine disciplina. Cuius decreta oraculis
veriora existimabant de cuius laudibus cū multa dixerimus plera tamē dicēda su-
pererūt. Itē cū multos deploratos ad vitam reuocasset cum multa ex Secretarijs medicine arcana de
promp̄sser Scripta reliquit medicis discipulis cōsilia: que in hoc volumine impressa legunt: et quemad-
modū viuus viuētib⁹ p̄fuerit: ita defunctus posteris mederet. Quātū in his doctrine quantuz vtili-
tatis quantū medelarū contineat: statim Curiosus lector agnoscat. Quocirca cūmis quotquot medici
ne studiosi sunt hortor ac moneo vt ista Doctissimi Baurer cōsilia subinde cōsulant et in manibus su-
giter habeāt. Ita ipsi doctiores efficiant: et defuncti Baurer Adantes si vilis defunctis sensus ē Leta-
buntur op̄am atqz opus non perijisse.



Tabula

¶ Tabula omnium consiliorum Bauri que continetur in hoc volumine.

- 1 De mala complexionem frigida et humida cerebri materiali cronica cum stupore cutis capitis et tinnitu aurium et debilitate partis posterioris capitis et cum catarro descendente a capite ad pectus sapiente aliquid sanguinis cum debilitate aliquantulum cordis et de debilitate digestivae stomachi cum multiplicatione egestionis flegmatis vitrei et multa materie fecalis emissionem cum calore expanso per omnia membra. char. 1.
- 2 De catarro habere raptum ad spondiles colli in muliere pregnantem ut non bene se possit erigere et habente etiam raptum ad linguam ita quod impedit sermonem. char. 6.
- 3 De mala complexionem frigida et humida cerebri et de debilitate ad spondiles dorsum cum susceptione ad gibbositatem. char. 6.
- 4 De dolore calculi cum ardore urinae et micu sanguinolento. char. 6.
- 5 De debilitate digestivae stomachi cronica cum debilitate aliquantulum virtutis vitalis et animalis plus tamen virtutis naturalis precipue stomachi epatis intestinum tibiary cum stipicitate ventris et inflatione stomachi et ventris et vndimiatione tibiary et extenuatione dextri brachii cum quodam stupore et cum hernia intestinali. char. 11.
- 6 De debilitate stomachi et de opilatione epatis et splenis. char. 13.
- 7 De grossitate palpebre inferioris oculi cum quadam rubedine et puritu et casu aliquorum pilorum palpebre et leui eius ulceratione. char. 15.
- 8 De asmate a materia grossa viscosa cui aliquid materie subtilis est admixtum cum ruptura vene pectoris seu pulmonis et cum fluxu humiditatum ad pectus difficultate anhelitum et cum tremore cordis. char. 17.
- 9 De vertigine. char. 18.
- 10 De quartana febre cum debilitate digestivae epatis et attractivae splenis debilitate virtutis cogitativae et extimativae cerebri. char. 19.
- 11 De mala complexionem frigida et humida cerebri materiali cum dolore quasi continuo partis anterioris capitis et cum lesione auditus auri sinistre et cum impedimento loquellae et vertigine et dolore spatule seu brachii. char. 21.
- 12 De mala complexionem frigida et humida cerebri plus tamen humida quam frigida cum dolore colli et dolore gingivarum cum tumore cum perturbatione capitis et precipue partis anterioris. char. 23.
- 13 De exitu saniei ab aure et corruptione virtutis auditivae que tinnitus dicitur et de diminutione auditus. char. 24.
- 14 De vertigine scotomia et epilepsia. char. 26.
- 15 De mala complexionem frigida et humida cerebri plus tamen humida quam frigida cum abscissione vultus seu notabili diminutione. char. 27.
- 16 De morfea alba. char. 29.
- 17 De preservatione a peste. char. 30.
- 18 De lepra cum desedatione extremitatum et obdormitione cum obtusitate sensus tactus in facie collo cruribus et manibus cum excrescentia nodosis et rubedine et virutis cum tensione nervorum. char. 30.
- 19 De accidentibus supervenientibus naviganti. char. 32.
- 20 De difficultate mingendi. char. 32.
- 21 De stupore in ambabus tibiis. char. 33.
- 22 De lepra. char. 34.
- 23 De mala complexionem frigida et humida stomachi et caliditate renum. char. 37.
- 24 De rubore faciei pustulose. char. 37.
- 25 De mala complexionem frigida et humida cerebri materiali cui coniungitur materia subtilis aquosa partim propter epar elevans vapores partim propter indigestionem cerebri cum gravitate auditus et dentium molificatione. char. 38.
- 26 De frigiditate stomachi cum gravitate eiusdem apud digestionem. char. 39.
- 27 De presocatione matricis. char. 40.
- 28 De preservatione a doloribus iuncturarum. char. 41.
- 29 De cancro ulcerato in matrice. char. 42.
- 30 De dolore in regione splenis. char. 42.
- 31 De dolore fletu et intestino. char. 42.
- 32 De visnia. char. 43.
- 33 De dolore sciatico. char. 44.
- 34 De dolore auri oculi gulae et de stupore manus et dolore capitis et triusque corporis et somnulentia. char. 46.
- 35 De regimine ster agentium. char. 48.
- 36 De balneo porrette. char. 49.
- 37 De balneo porrette. char. 49.
- 38 De podagra. char. 49.
- 39 De dolore iuncturarum. char. 52.
- 40 De regimine observando in balneo in quo quis habet ingredi et pro contractione et dolore membrorum. char. 54.
- 41 De tremore brachiorum. char. 54.
- 42 De descensu matricis cronico. char. 55.
- 43 De vehementi extenuatione corporis cum stipicitate ventris. char. 55.
- 44 De impotentia coeundi. char. 56.
- 45 De preservatione a sputo sanguinis. char. 56.
- 46 De remotione spondilium ad exteriora dorsum. char. 57.
- 47 De levandis pilis ne iterum nascentur. char. 58.
- 48 De quarana. char. 59.
- 49 De dolore renali. char. 59.
- 50 De sterilitate. char. 60.
- 51 De sciatica. char. 62.
- 52 De solutione dubitationis cuiusdam pertinentis ad generationem scilicet an impedimentum aliquod sit in erectione virge cuiusdam quod prohibeat generationem. char. 64.
- 53 De quadam putrida febre cum stomachi debilitate et extenuatione. char. 68.
- 54 De mala complexionem frigida et humida cerebri cum debilitate visus. char. 68.
- 55 An cantherium conveniat in doloribus iuncturarum. char. 69.
- 56 De ulcere reni cum apostemate. char. 69.
- 57 De usu balnei petrioli. char. 70.
- 58 De regimine huius in balneo porrette. char. 70.
- 59 De iunatibus et nocetibus oculis. char. 70.
- 60 De imaginationibus. char. 70.
- 61 Ad rubedinem faciei. char. 71.
- 62 De dispositione propinqua lepre et de vngula quasi totum oculum comprehendentem. char. 71.
- 63 De fluxu humiditatum albarum a melle. char. 72.
- 64 De ulcere pectoris. char. 73.
- 65 De dolore podagrico. char. 74.
- 66 De impotentia motus vnius lateris cum impotentia loquendi et somno longo et debilitate nervorum. char. 76.
- 67 De cussi cum sputo sanguinis et sputo aliquantulum grosso viscoso cum difficultate anhelitus et dolore in parte sinistra stomachi versus splenem cum macie totius corporis. char. 77.

Tabula

- 68 De sciatica. char. 79.
 69 De ventositatē circa splenem. char. 80.
 70 De ardore vaine cum dolore percepto in extremitate virge. char. 82.
 71 De fluxu continuo humiditatis albarū a matrice et de duritie splenis. char. 84.
 72 De emorroidibus. char. 84.
 73 De dispoñe ppinqua pñsi. char. 86.
 74 De dolore renali et paralesi brachiorum tibiarū et crurium. char. 87.
 75 An balneuz sancti philippi sit efficacius balneo petrioli. char. 88.
 76 De fistula lachrymali oculi. char. 88.
 77 De mala complexiōe frig. et humi. cerebri et stomachi cum mala complexione calida et sicca epatis. char. 89.
 78 De sepiros non puro circa partem dextraz stomachi amplectens partem musculi longitudinalis et transuersalem. char. 91.
 79 De varicibus. char. 92.
 80 De ardore vaine. char. 93.
 81 De ethica febrili cōplicata putride. char. 94.
 82 De gonorrea passione. char. 95.
 83 De mala complexione frigida et humida cerebri. char. 96.
 84 De dolore sanctū et denticū qd? coniungit debilitas nuce et colli cū plenitudine sidi. char. 96.
 85 De dolore dextri lateris labio cordi cōmunicato vnde accidit sine copio. char. 97.
 86 De lesione memorie. char. 98.
 87 De defectu siue diminutione spermatis cuius causa est frigiditas. char. 98.
 88 De priuatione loquutionis. char. 99.
 89 De forti leteritia. char. 99.
 90 De regimine catarrhi. char. 100.
 91 De lepra. char. 101.

C finis Tabule Cōsilioꝝ Baueriꝝ de Bauerijs.

C onsilium de egritudine pestifera et contagiosa Quina cognominata. nup. cognita quā Hispani Adodorillam vocant.

C libellus Editus ab Angello decēbre de cognitione: Ac curatione pestis egregia.

C apitula a Rustico exposita.

De pestilentia seu peste.
 De causis seu signis pestis.
 De preseruatione a peste.
 De pestilentiali febre.
 De signis febris pestilentialis.
 De cura febris pestilentialis.
 De igne persico pruna vel earbone.
 De signis ignis persici prune vel carbonis.
 De cura ignis persici prune vel carbonis.
 De althoyn seu antracis.
 De signis althoyn seu antracis.
 De cura althoyn seu antracis.

f J J M S

Idia
positi

Accid
ius.

Scda
positi
accid

Dubi
Dici

Ueri
no p
disp
Idi

Idi

Consilia

Bauerij.

Preclarissimi artium et medicine Doctoris ac etate sua primarii magistri Bauerij de Bauerijs consilia feliciter incipiunt.

De mala complexionis frigida et humida cerebri materiali cronica: cum stupore cutis capitis et tinnitu aurium: et debilitate partis posterioris capitis: et cum catarro descendente a capite ad pectus sapiente aliquid sanguinis cum debilitate aliquantulum cordis: et de debilitate digestionis stomachi cum multiplicatione egestionis flegmatis virei: et multa materie fecalis emissionem cum calore expanso per oia membra.

Consilium primum.



Illustrissima domina Adargarita de Gonzaga officii principalis duabus malis dispositionibus: quas varia consequitur accidentia.

Prima harum est mala complexio frigida et humida cerebri materialis cronica: et si aliquando videatur gravitati capitis puncta aliquid lenitatis: nihilominus ut declarabitur est mala complexio frigida et humida. Accidentia hanc dispositionem consequentia sunt sex. Primum est aliquantulum stupor cutis capitis. Secundum est debilitas partis posterioris. Tertium accidens est aurium tinnitum. Quartum est catarrhus sapientis sanguinis cuius pars fluit in pectus sine in pulmone et reddit ipsum aliquantulum angustum et nonnullum sibi et per quod intra pectus excoctionem patitur. Quintum est cordis aliquantulum debilitas. Sextum est visus debilitas: nam quoniam obiectum intus est quod obiectum sit panis velatum vel ipsa ante oculos panem habeat.

Secunda dispositio principalis que morbo coheret dicitur potest proprie tunc dicitur accidens est debilitas virtutis digestionis stomachi. Et ex hac sequitur accidentia aliqua vniuersa et multiplicatio egestionis flegmatis virei ut in eritum appetit postquam emiserit feces. Secundo sequitur multa fecalis materie quantitas. Accidens aliud est calor: quod per oia membra expansus ad quem sequitur immediate post cibum sudor per vniuersum corpus.

Tercia dispositio principalis que morbo coheret dicitur potest proprie tunc dicitur accidens est debilitas virtutis digestionis stomachi. Et ex hac sequitur accidentia aliqua vniuersa et multiplicatio egestionis flegmatis virei ut in eritum appetit postquam emiserit feces. Secundo sequitur multa fecalis materie quantitas. Accidens aliud est calor: quod per oia membra expansus ad quem sequitur immediate post cibum sudor per vniuersum corpus.

Quarta dispositio principalis que morbo coheret dicitur potest proprie tunc dicitur accidens est debilitas virtutis digestionis stomachi. Et ex hac sequitur accidentia aliqua vniuersa et multiplicatio egestionis flegmatis virei ut in eritum appetit postquam emiserit feces. Secundo sequitur multa fecalis materie quantitas. Accidens aliud est calor: quod per oia membra expansus ad quem sequitur immediate post cibum sudor per vniuersum corpus.

Quinta dispositio principalis que morbo coheret dicitur potest proprie tunc dicitur accidens est debilitas virtutis digestionis stomachi. Et ex hac sequitur accidentia aliqua vniuersa et multiplicatio egestionis flegmatis virei ut in eritum appetit postquam emiserit feces. Secundo sequitur multa fecalis materie quantitas. Accidens aliud est calor: quod per oia membra expansus ad quem sequitur immediate post cibum sudor per vniuersum corpus.

Fluxus supfluitatum. Et subdit Aui. Et nos pseruta mur et dicamus si non sunt opilatiões et debilitas virtutis expulsiue cum coniuncta est humiditas stans in cerebri porositatibus ex sanguine flegmatico quo cerebri nutritur et a debilitate digestionis generata siue multiplicata. Ad hanc coadiunat multa a stō euaporatio ad caput nam vapores illi cerebri frigiditate condensati ad aquam non conuertuntur: et per anfractus cerebri disparguntur et fovent ipsam malam complexionem frigidam et humidam. Causa antecedens est humor flegmaticus apertus peli aut trahi ad caput et conuerti in causas coniunctas. Et similiter ois materia in vaporibus conuertibilis que caput peteret. Et ois membri dispositio per quam membrum materiam faceret euaporare ad caput.

Sed causa primitiua est indebitum regimen sex rerum non naturalium.

Cause assignate sunt male complexionis eterna naturales cerebri. Sed complexionis naturalis cerebri eiusdem illustrissime domine est et frigida et humida ut facilius ex signis ab Aui. positis prima tertij tractus. facile comprehendendi potest. Et huius cause sunt principia naturalia.

Et ex his facile comprehendendi potest quare hec dispositio est aliquando grauedini coniuncta et aliquando leuitati. Nam cum materia in cerebro multiplicatur: et neque resoluitur: neque sensibiliter euacuat aut per spiritum vel per nasum: neque ad alium locum transmittitur: aut si quid euacuat vel transmittit id paucum est: tunc capitis grauitas sentitur. Si autem materia notabiliter resoluitur vel quomodolibet aliter euacuat aut alio transmittitur aut regimen sit melius tunc caput leue iudicatur. Quod posterior capitis pars sit debilis nota est causa ex dictis: nam eadem mala complexio frigida et humida eam posteriorem cerebri partem debilitat.

Et ex hoc fundamento facilius comprehenditur que sit stuporis causa. Nam materia descendens per partem cerebri posteriorem opilat nervos non integre coniunctos a secunda spirituum colli a quibus cutis capitis huius sensum ut apparet ex secunda tertij. quare spiritibus sensitiuis non poterit debite quantitas penetrare redditur cutis capitis stupida.

Tertij accidentis causa est debilitas caloris naturalis cerebri agens in nutrimentum aut in materiam in cerebro contentam: et facit ipsius euaporare et non potest ipsos vapores soluere. unde attingentes ad tympanum auditus faciunt representare sonum ac si esset exterius cum tamen talis sonus extra non sit. unde Aui. quata tertij. hec dispositio est vacua homo incessanter audit exterius. i. ac si esset exterius puto tamen hanc dispositionem posse augmentari propter stomachi euaporationem ad caput sed non credo ab hac solui pendere. Nam si solui a stomacho penderet luciperet varietatem secundum meliorem aut deteriozem stomachi dispositionem.

Quarti accidentis causa est humiditas in cerebro multiplicata cui aliquid colere admiscetur per cuius admixtionem redditur saporis salis. nam hec materia a cerebro veniens per canalem pulmonis delectat bonam pulmonis dilatationem ex hoc apparet anhelitum costringit et cum fiat conatus ad huius materie expulsiōem cum se creatum accidit ex violentia preter circa guttur vel canalem alterari vel frofari excreari vñ sentit ac si esset excoctio et idem potest in pectore accidere ob conatum et pectoris impetuosum motum.

Quinti causa est mala complexio frigida et humida cordis coacta. unde secunda tertij cap. de signis egritudinis cordis inter signa eius numerat timiditatem et audaciam et supfluitatem in pierate et misericordia. preterea caliditas cordis reddit hominem audacem secunda regni et forte. oppositum eius. i. frigiditas facit timidum et de-

Prin.

Ca. aña.

Ca. primi
tina.

Ca. pmi ac
cidentis.

Ca. scda ac
cidentis.

Causa ter
tij acci
dentis

Prin.

Ca. qrti ac
cidentis.

Prin.

Ca. qnti ac
cidentis.

Prima di
positio.

Accidētia
aus.

Secda di
positio.

Accētia.

Dubium.
Dicendū.

Clarifica
tio prime
disposi
tionis.

Prin.

Confilia

Lā. vi. ac/
cidentis.

Merifica,
no sederi
spontis.

Lā primi
accidentis.
Lā secun-
di accidentis

Lā tertij
accidentis.

Partes
confilij.

Tra. p m

De aere.

De igne.

De terra.

De aqua.

bile. Ad hoc accedens causandū ē cōseruandū ino
augmētandū cōcurrunt timor in quē ex quacūq; leui
cā hec illustrissima domina incurrit. Neq; dubito
hanc esse vnam ex principalibus causis.
¶ Serri accidentis cā ē eadē capitis mala cōplexio
fri. et hu. igrossans spūs et cū eis p̄miscēdo vapores
reddīt ip̄os turbulētos. concurrunt ad hoc debilitas
oculi quā ipsa ē cōsecuta ex frequēti fletu vnde na-
tura sue facta trāsmittit ad oculos sup̄fluitatē alias
humiditatem quāsi roxidam que diffusa per oculos
impedit bonitatem visionis.
¶ Sede dispositio principalis cā est mala cōplexio
fri. et hu. Romaci hui⁹ vero cā ē materia flegmatica
imbibita in substantia stomachi aut in p̄cinitate et cō-
tentat vel parietibus eius. Idē aderēs cā remotior ē ma-
teria a capite fluēs ad stōacū aut ad ip̄m ab alijs mē-
bris expulsa. Causa p̄mitia ē indebitū regimen ser-
ri. et p̄miti accidentis cā ē mala (rerū nō naturalū.
stomaci digō. vñer cibo nō gñat bonū chilū sed ip̄-
sum in flegma vitreū corūpit. ¶ Causa scđi accētis
ē multa cibi quātitas nō absolute s; respectu talis i-
diuidui: nā q; egestiōes multe sicut sintq; mediocri-
ter dure oī die emisse et cū leui enemate educant m̄l-
rez mediocriter cōpacte nō pōt dici q; hoc pueniat
ex opulatiōib⁹ mēseracay q; chilus nō est potēs ad
epar trāfire neq; p̄ defectū attractiōis epatis quo-
mā in his casib⁹ essent egestiōes ligde chilose quare
nō ē ēē alia cā q; assignata cū m̄lte sup̄fluitates p̄-
me digestiōis em̄ modi sūt feces nō resecant a pan-
¶ Ultimi accidentis ē debilitas p̄terine mē. Cō cibo.
bzoz: nā cibo assumptio fit caloris nālis ad stomacū
attractio a mēbris exteriorib⁹. Unde mēbra illa ma-
gis debilitant ex sua retētiōe et ab eodē calore fit eua-
poratio qđā. vñ vapores illi ad exteriora mēbra trā-
smitti et calefaciendo hūiditates circa p̄tes curaneas
erectiles et subtilitates cōcurrēte debilitate virtutis
cōtēne mēbzoz: ē cā sudoris post cibū accedentis.
¶ Cura dispositionū p̄ncipaliū et suoz accētiū in
duos diuidā tractat⁹. In p̄mo ponā debītū regimē
serri nō naturalū. In secūdo scribā cōueniētē
modū administratiōis rerū medicinalium.
¶ Tractat⁹ primus ser cōtēnebit capitula iuxta nu-
merū ser rerū nō naturalū ab aere p̄ncipiū faciā.
¶ De aere. Canere d; hec illustrissima vñs ab aere
fri. et hu. nebuloso vteroso et p̄prie flante austro aut
borea. Et ab oī aere mali odoris. Eligere sibi d; a-
erē clarū bene euēcatū gerū declinātē ad caliditātē
et ad siccitatē magis tū ad siccitatē q; ad caliditātē.
¶ Si aer vniuersalis talis haberi nō pōt fiat arte
ac p̄cularis sue habitatiōis faciēdo ignē in came-
ra cū lignis siccis boni odoris cui⁹ modi sunt abies
pinus iuniper⁹ lauina rosmarinus aut suffumigē lo-
cus cūz thure sandaraca storace sicca laudano aut
granis iunipiri. p̄dēt ex singulo istoz aut ex ip̄oz
cōmixture fieri suffumigiū supponēdo puluē co-
rū vel alicui⁹ ip̄oz p̄mis calidis sed stāte fumo ca-
merā aut aulā nō ingrediat p̄misq; cessauerit l; do-
ctores nostri de aere solū facere videant mentionē
tanq; de eo qđ nobis inessantē semp occurrat. Vel
minus cū eo voluerunt intelligere reliqua elementa
scilicet ignem terram et aquam.
¶ De igne. Nā appropinquet multū igni facie ita
ut multū calefiat ne sua caliditate subiliādo humo-
res esse causa fluxus. Neq; igne intuef quoniā eius
aspects vñs nocet.
¶ De terra. Caveata astatiōe hu. et fri. et a loco ppl
quo vallib⁹ pallidib⁹ et cloacis: et a locis montuosis
multū eleuatis terrā sibi eligat calidam et siccā.
¶ De aqua. De aqua et de re p̄portionali aq. Aque turbide
et cenose grosse cauēde sūt. Inter ceteras aquas me-

lior ē aqua cisterne collecta ex aqua pluuiali aut flu-
miali habēte lutū mūdū lapideū aut arenosū i qua
aqua sit calida aut virga ferrea quinquies extincta:
Nā aque ferree cōserunt stomacho et pleni. scđo p̄-
mi. c. ij. et scđo can. c. de aqua ferrea cōfert vīceri/
b⁹. Et ita placeret q; sola talis aq; i suo veniret vsu.
¶ Quod ē aque p̄portionale ē lituū quo sibi lauat
caput q; sic fieri d; . R. cinerū turforz cauliū: q; si nō
habeat loco ei⁹ sumat cinis sermētōz lib. j. sulfu-
ris vini. s. ij. aluminis. s. j. j. pistent et simul mi-
secant et extēdat sup̄ petiā rarā sub q; sint palee eri-
stēres sup̄ vase recipiēte et p̄ hu infusōi puluē co-
let decoctio q; sic fit. R. foliorū lauri assari sticados
arabici maiorane origani an. m. j. j. costi acori an. s. j.
j. sene. s. ij. contūdant cōtūdēda et incidant icidē
da mō grossū et bullant in vtreis sex aque fontis aut
fluuij donec redeat ad vtreos quattuor. et collet sup̄
cinerē vt dictū est: et colatura reseruet cū caput la-
uare voluerit. friceit primo cū duob⁹ rubris o-
rū et accipiat de litiuo facto q; tuz sufficit p̄ capi-
tis lotōe. Et cū ad ignē calefiat ponat i ea puluis in-
frascript⁹ i petiā lini rara ligat⁹ et sepe manib⁹ ex-
primat. R. laudāi. s. ij. nucisim. garosiloz macis
an. s. j. j. pistent et fiat puluis et liget vt dictū est. Cū
q; caput fuerit lotū ericeet cū p̄miculis calidis cū
mediocri fricatōe. Et nō exponat caput igni. Deide
coopiat caput ne frig⁹ sentiat. Neq; nimis mul-
tū calidū teneat. ¶ Producit. n. nimia caliditas capi-
tis ad raritatē testure vnde ledit postea a reb⁹ cali-
et fri. vt apparet. v. affo. a. Gal. in cōmento. xvij. il-
l⁹ affo. Calidū nocet frequēter vīceribus. Et huius
capitis locio fiat stomacho ieiuno bis aut semel i eb-
domada p̄missa purgatiōe aut ebzocatiōe de q; infra.
¶ De accētib⁹ animi Sūmo studio d; hec illu-
strissima domina cauere ab accētib⁹ animi tristitia
inducētib⁹. Nihil i cāu suo ē deterius neq; dete-
riora facies nocumenta quā tristitia sollicitudo ti-
mor ira desperatio de sua salute. Unde. Gal. ij. te-
gni ter. p̄mē. xxij. Abstineat vō manifestū ē ab in-
temperantia opz oim barū rerū aie passionū ira tristi-
tia furoris timoris inuidie et sollicitudinis. Exerimi-
nāt. i. extra terminos ponit. n. et mutat corpa ab ea
que scđoz naturā cōsistētia. Et ypoc. vi. affo. Si ti-
mor et pusillanimitas multū tps bz p̄fecte melācoli-
cū p̄ficiat huiusmōi. Et idē p̄ Gal. i. comē. xxij. eius-
dez affo. p̄ti. vi. Quia p̄pter ab his oib⁹ cauēdū. Ali-
ter dubitare ne icideret egritudine melācolicā et lō-
ge istis deteriorē. d; illustrissima domina sua leta-
ri gaudere bene cōsidere et sperare de salute et sani-
tate sua de qua nō dubito q; cā cōsequē si fecerit
q; tū sibi ordinat. Ceterē cū persona sibi amicis et
dilectis. Audiat sermōes gratos. Et si incidit i tri-
stes aut timorosas cogitatiōes diuertat ab eis alaz
Et iō bonū est q; habeat secus semp lociā cūz qua
loqui possit et non sit solitaria.
¶ De motu et quiete. Nocet cō sup̄flū exercitiū et
p̄cipue immediate post cibū factū. Et oē exercitiū in
quo caput erret iclunatū. Neq; minus nocet nimia
quies. Exercitiū faciāt vlt p̄grediendo aut equā-
do p̄ loca amena iocūdiratē iherētia: pulsū p̄io sup̄-
fluitatib⁹ p̄rie et scđo digōnis. Et hui⁹ exercitiū fi-
at an p̄adiū et an cenā iā p̄adiū digesto qđ tps ē p̄
vi. aut. vii. horas a fine p̄cedētis p̄adij. ¶ Particula
re exercitiū sit capitis p̄carnatio de mane cū aliq; li-
fricatōe. Legere aut officiū dicere voce alta ē p̄cto-
ris et pulmonis exercitiū. Cōueniēt locovniuersalis
exercitiū fricatio a p̄tib⁹ supiorib⁹: leipiētes ab hu-
meris trahēdo cū p̄no calido aut manib⁹ vsus cu-
bitos et man⁹ deide retro ad spatulas descendēdo ad
vtrēz tādē ad coras et tibias reliquū ips sit q̄tis.
¶ De

De sōn
vign

De p̄-
tional
te.

De cib
oru.

De ca
De accu-
bus aut

solu-
us.

domi-
is.

De q̄
edib

De molēstri
et quierē

De d
icis

De p

De ci
co.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London
741/D

Conſilia

Ona: butirū de qh^o nūc ē agēdū. ¶ **Ona** galinacea ꝛ pāci-
cū faſtianoꝝ tempatioꝝ ꝛ laudabilioꝝ ſūt ceteris:
¶ **Sal.** Precipue ſi maſculū habuerit. Et ona iunioꝝ me-
lioꝝ ſunt quā veterū. Et graſſarū quā macraz. Et
recētia q̄s antiqua. **Sal.** iij. alimētoꝝ. Cōmēto de
onīs. Nō parua qdē i ipſis ē excellētia ꝛ recētū ad
antiquoꝝ. optima qdē ē q̄ recētīſſima. ¶ **Deſſima** qdē
q̄ vetuſtiſſima. Que autē iter mediū iſtoꝝ pportio
diſtātia qua diſtāt ab extremis bonitate ꝛ malicia
habēt adinuicē. ¶ **Ona** p decoctionē idurata ꝛ ſtira
ꝛ ſup carbonē decocta donec dura ſint difficilis
ſunt digeſtiōis ꝛ ex ſtō tarde egrediunt ꝛ venas tar-
de penetrāt. iij. alimētoꝝ. Cocta. ſ. dura. difficil-
iter digeſtibilis tarde ptraſitiōis alimētū groſſū vi-
tribuit corpori his. Ad hoc magis ſunt tarde pene-
tratiōis ꝛ groſſioꝝ chimi q̄ ſcōz calidū cinerē aſ-
lata. Que autē i ſtirituris igroſſata ꝛ vocant ppter fri-
ram peſſimū alimētū habēt ad oia ꝛ. quare dimit-
tant. ¶ **Ona** vero ſorbilia aut tremula q̄ p decocto
nē parū iſpſant ceteris ſunt melioꝝ: Nā ona i tri-
plici ſunt differētia i pparatiōe vt apparet. iij. ali-
mētoꝝ. Quedā dicunt cocta. i. dura. Quedā me-
diocriter cocta. Nā nulla ſolū calefacta mediocri-
ter cocta appellanſ tremula calefacta ſorbilia. Un-
¶ **Sal.** lib. allegato. Optima qdē ipōꝝ alimētoꝝ cor-
porisq̄ tremula ſorbilia qdē min^o nutriūt facili^o autē
ſubeunt ꝛ eas q̄ inuocata ateria aſpitates leniunt.
¶ **Ceruz** ſi i aq̄ decoquant^o melioꝝ ſunt quā i cine-
rib^o pparata: calor cineria deſiccet eozū hu mid-
tatē naturālē. Qd ſi i aq̄ pparant aque humiditas
eozū humiditatis diſſolutionē phibet. ¶ **Ceruz** al-
la q̄ fracta i aq̄ elixant^o melioꝝ ſunt eis q̄ euz teſtis
decoquant^o. q̄ groſſities corticis ſuſcitantes exte-
ri^o erire phibet. ¶ **Trisq̄** tamē vti pōt dū modo al-
bumē ab eis eſciaſ: ꝛ pꝛipue ſi coagulatus fuerit. ē. n.
idigeſtibile. rj. teraper. r. iij. almanſoꝝ. ¶ **Lactis**
vulſus in cōueniēs ē cū ad frigiditatē declinet ꝛ hu-
miditatē. Un. iij. almanſoꝝ. Colicis quoq̄ ac qbus
frigide ex cōſuetudine accidunt egrotudines nulli eſt
lac tribuendū. Unde. An. ſ. cano. ſimplici. r. r. viij.
¶ **Ona** lac ſlegmaticis qm̄ caliditas eozū nō cōuer-
tit ipluz ad ſanguinē ſicut opz: ꝛ corp^o vtiſ ipō ante
pꝛeſentē ei^o pꝛeſentē q̄ ē pꝛinquit ei. Et nocet ha-
bētib^o cinitū aurū ſuſceptibilū. Ledit renoꝝ ꝛ lapidē
generat: ꝛ i epate opillationē efficit. **Sal.** iij. alimē-
toꝝ. ca. r. viij. Ledit emz renes quoscuq̄ q̄ ydoneā
habēt ad lapidē generationē opillationē aut iſz cpar
efficit ꝛ. ¶ **Cale^o** recēs frigid^o ē natura frigidis no-
cet. iij. almanſoꝝ ꝛ yſaac de dietis vniuerſalibus.
Subſtātia vero caleſcāta frida ē ꝛ groſſa. ad digerē-
dū dura: tarde deſcēdit a ſtō: mag^o attinēs ſtꝛictici
tati quā ſolueiōi. ¶ **Cale^o** cale^o calid^o ē ꝛ ſicc^o pꝛeſ-
groſſus ꝛ viſcoſus nutrimētū faciēs opilatōz ideo
nō puenit ei^o vſus. ¶ **Oni** autē iter recētē ꝛ antiquū
eritit vtriuſq̄ participat pꝛprietates. ¶ **Butirū** nō
cōuenit ppter ei^o hūiditatē: ꝛ q̄ ſcōz debilitat: ꝛ q̄
in cōſtiōe eo vtiſ ſlegmaticas patieſ egrotudines.
iij. almanſoꝝ. ¶ **Diſceiū** vſus nō puenit. frigid^o emz ſūt
ꝛ hūidi ꝛ oēs vtiſ ingt. ¶ **Raſis.** iij. alman. Ad digerē-
dū ſūt durā i ſtō longā faciūt morā: ſitim creat. Et
ſanguis ex recētib^o q̄ nūt ſlegmatic^o ē. Nā autē pi-
ſces corp^o humectāt ꝛ. Et idē de dietis vniuerſali-
bus. ¶ **Si** tamē aliquādo ſumit^o ſunt potius martini
q̄ ex aquis dulcib^o. qm̄ min^o ſunt hūidi: ſuntq̄ nō
viſcoſi: neq̄ malū odorē habētēs. Ex aquis dulcib^o
eligan^o q̄ ſunt i aq̄s bonis currētibus degētēs: ſunt
parui: ſquamoſi: tenerā carnē habētēs: nō viſcoſi.
Et pꝛiant cū aromatib^o petroſillo ꝛ origano. ¶ **In**
ter partes piſciū deterioꝝ ſūt partes vmbilicales
ꝛ capitis. q̄ ſcōz ſupnatāt ppter viſcoſitatē ꝛ ſuaz

vnetuoſitatē quare difficulter digerunt: i ſtō ſtōi
deſcēdētēs ſuos remoliūt vilos: quare generāt liē-
teriā. ¶ **Adelioꝝ** vero pꝛes candē ꝛ q̄ circūdār oſſa
doſi a capite ad caudā: nā ē tenerioꝝ ꝛ ad digerēdū
velocioꝝ ꝛ nutrimēto melioꝝ ex modo ſui mor^o ꝛ ol-
ſuz fricatiōe. Et ſimiliter dicēdū ē de partibus ala-
rū. ¶ **Hec** oia plane habent ex yſaac in ſuo de dietis
particularib^o. ¶ **Diſces** ſaluti fugiendi ſunt. Unde
¶ **Raſis.** iij. alman. Salin autē piſces nullo modo ſūt
comedēdi: niſi i die i qua quis ſe medicari voluerit.
ideſt cum vomere voluerit. Si tamen eos aliquis
appetit parua ex eis ſumatur quantitas.
¶ **De legumib^o** mō ſequit^o. ¶ **Diſemittēdū** q̄ p le-
gumina hic intelligēdū ea grana ex q̄ panis nō cō-
ficiūt vt apper ex **Sal.** i. alimentoz. c. rj. auctozitate
de mecrioꝝ. ¶ **Diſemittēdo** ſcōdo q̄ oia legūina vē-
toſa ſunt ꝛ iſtatiua cui^o modi ſunt ſabe q̄ fride ꝛ ſic.
ponunt^o. ſ. ſaba ſicca. ¶ **Urides** vero fri. ꝛ bu. eozū nu-
trimētū frigidū eſt ꝛ iſtatiuū faciēs ventofitatē in
ſuperiori ventre pꝛeſentē ſtō multū nocent ꝛ ſangui-
nē nō laudabilē generāt iō nō cōueniunt. ¶ **Rubi**
lie ſine piſelli fri. ꝛ ſic. in pꝛio gradu nō faciunt ſicut
ſabe iſtationē aut ventofitatē: nutrimentū tū phēt
groſſum. ¶ **Rapis** ſit eaz vſus. ¶ **Cicer** albū pluris ē
nutrimētū quā ſabe calidū eſt in pꝛio gradu ꝛ hūi-
dū in medio ad digerēdū durā ventofitatē faciēs
ꝛ iſtationē ꝛ coſtū ſcitāt nō puenit. ¶ **Rigri** ꝛ ru-
beū albo ē calidū hūidū minus plus albo vꝛ ad ape-
riēdū epat^o ꝛ ſplenis opillationē iterdū vti pōt. ¶ **ſa**
ſoli calidi i medio ſcōdi gradus ꝛ hūidi i ſine hūoꝝ
gignūt groſſuz ꝛ iſtatiuā ventofitatē implēt quā plu-
rimū caput ſumo ſomnia peſſima ꝛ terribilia faciūt:
dimittant^o. ¶ **Adiliū** frigidū in pꝛio ſcōdū i ſcōdo gradu
parū nuerit ſanguinē minimū generat ꝛ ipm̄ illuz.
dabilē: ſua ſi ſiccitate pꝛoratiuū eſt ſtōi ꝛ alioꝝ mē-
bꝛoz: ꝛ iō ventrē pſtipat rar^o ſit ei^o vſus. ¶ **Diſaniciū**
milio ſilis eſt nature min^o tū co nuerit ventres vero
pſtipat magis meli^o tū ē panico milſū ruz dure ē
digōnis. ventrē ſtingit ꝛ illaudabilez generat ſan-
guinē. ¶ **Via** hec colligit^o ex yſaac in ſuo de dietis
particularib^o. Et a **Sal.** i pꝛio alimētoꝝ. pꝛe bonū
eſt ab eis abſtinere. ¶ **Uti** tū iterdū pōt brodio eice-
rū rubeoz. pꝛipue cū fuerit decoctū roze marino ꝛ
ſalvia ꝛ petroſillo. ¶ **Adiliū** interdū ꝛ aliq̄ panico nō
gratia vilitatis iſz vt apperui ſantificat ꝛ q̄ cete-
ris diet^o minus nocet. ¶ **Raſis** ad olera traſtēdū.
¶ **Diſemittēdū** pꝛio q̄ olera fri. ꝛ bu. ¶ **Utiſ** diſauo-
nt vſe nō pueniūt. q̄ vero cali. ꝛ ſic. pcedunt. ¶ **ſa**
ſilicō habēs lara ſolia calidū eſt i pꝛio ſcōdū in: pꝛio
comeſtū viſui nocet: ꝛ ei^o renebroſitatē poſſidere ſa-
cit: difficilis eſt digōnis: ꝛ facilis putrefactionis: ꝛ
nocens ſtomaco pſentat cor ꝛ efficit pulmonē di-
mittat^o. ¶ **Lauiſ** calidus in pꝛio ſiccus in ſecundo
ſcōdū An. licet ſecundum yſaac de dietis particu-
larib^o frigidus ſit ꝛ ſiccus i pꝛio: generat ſanguinē
turbidū ꝛ melancolicū: obrebezt viſuz: ꝛ ſtō nocet:
ꝛ eozū decoctio bibita vtrē ſoluit: ꝛ ſine decoctiōe
comeſtus vtrē ſtingit nō cōuenit. ¶ **Eruca** cali. in
ſcōdo ſic. i pꝛimo ꝛ hoc de ſilueſtri. Domēſtica ē cali-
i ſcōdo ꝛ bu. ſola comeſta capiti^o dolorē generat vtrē
ſitatē facit: ꝛ iſtationē caueat. ¶ **Lingua** bona. i.
bugloſſa ē i calore fere tēperata ꝛ hūida i ſine primi
lentia ꝛ cordis pſoratiua vꝛ melēcolie ex ſollici-
tudine ꝛ tremore nimio cordis ꝛ diſpoſitiōib^o melā-
colicis cōuenit. ¶ **Lactuca** fri. ē ꝛ bu. in ſcōdo gra-
du ceteris herbis melioꝝ ſanguinē generat. Unde
¶ **Sal.** pꝛimo alimētoꝝ cap. r. r. viij. ¶ **Moſce** autē opz
olbus olerib^o pauciſſimū ꝛ cacoebiffimū ſanguinē
generari ex lactuca qdē nō multū neq̄ cacoebimū:
nō tamē euehimū. Et ſi nō laueſ aq̄ melioꝝ ē. aque
cūm

Adeli

Diſa
lici.

De
le
lius
minu
fen

fabe.

De
Bo:

Cicer
bum.
Po
ca.

ra
Spi
rub
faſid

Blu

Adili
na.

Diſan
Bal

Ru

Diſo
cicero
decoꝝ
ame

De
ol
Ro
bus.
rini
Baſil
Spi

Lauiſ

De
bus
rum
Raj

Bugl
Ra

Lactu

Sal.

enim sue humiditati et frigiditati augmentum pre-
bet. Lactuca cito digeritur. descendit cito de sto-
maco: vinum puocat: et colere mordeationem ex-
tinguit: ebullitione sanguinis reprimat: et somnum
facit. Cocta plus quam cruda fit elui conueniens: et mi-
nus somnum iducit: quia lac eius calore ignis minuit
per quod somnum iducebat. Que cum lac non habet fit siccior
lior. Cuius vero iduram et lactis habuent copiam fit sa-
poris amari: ex ea tunc pessum sanguis generat id
circo assuetibus fit nocua et tenebrositate facit oculo
rui. corrupti signa. et mortificat sensus vni virtus visui
bilis extinguit. Cui potest aliquando mixta cum menta.
¶ Petrosili calidus. et sic. in fine tertij gradus vinum puo-
cat et menstrua. ventositatem dissolvit et inflationem vias
appetit. et humores extenuat: conuenit. et feniculum vni-
plex et domesticus et siluestris. Domesticus in medio
secundi gradus calidus. et sic. in medio primi apertum opilationes:
acuit visum. et proprie guma eius. tarde est digonis. et ma-
li nutritum: puocat menstrua et vinum. Siluestris est
calidior domesticus et magis menstruorum puocatur et
fragilis lapideus. et straguriosus conuenit: rarum fit visus.
¶ Adenta calidus. et sic. in secundo gradu: confortat siccum. ap-
petitum irritat. inuat ad digerendum. prohibet vomitum
flegmaticum et sanguineum. laudat. et Borago calida
est et humida in primo gradu: leuiter affert et confortat cor-
pore. ¶ Dorulaca frigida est in tertio gradu et humida
in secundo: debilitat appetitum: et ea nihil est boni quod no-
stro opposito princeps. et Spinacia frigida sunt et humida
et sine primi gradus: ventrem humectat et confortant
dolori gutturi. puenientia a colera aut sanguine. vi-
mittant. ¶ Blita calidus. et sic. in primo gradu illanda-
bile siccum prestat nutritum et paucum et siccum nocet. Et illa
que in viriditate itesa videtur quasi nigra est ventris co-
strictiva. non placet. ¶ Daiozana calidus. et sic. in tertio
gradu est subtiliata et resoluta et apertum opilationem
latentes cerebri et pferit dolori emigraneo a flegmate
pedet et a ventositate. pcedit. ¶ Basilicum garioflatum
calidus. et sic. in secundo gradu conuenit capiti et cordi. ideo
eius visus puenit. non fit tamen in frequenti visu quo-
nia visui nocet vt. Aut. tertia tertij cap. de nocenti-
bus visui. ¶ Ruta duplex est. i. domesticus qui calidus. et
sic. in tertio gradu. Siluestris in quarto. domesticus est ad
digerendum melior virtute habet siccitatem et subtiliadem huius
res grossas dissolvit ventositatem et inflationem. pcedit.
¶ Anetum calidum in fine secundi gradus siccum in medio ven-
tositate et inflatione dissolvit somnum prestat visui autem
nocet. rarus fit eius visus. ¶ Rosmarinus calidus. et sic.
in tertio capiti cordi pectori puenit. laudat. et Spar-
gus calidus et humidus in primo gradu et domesticus et
siluestris. Domesticus omnibus herbis temperatior existit
secundum ysaac de dietis particularibus et omnibus herbis
nutrabilior: siccum conuenit: vinum pronocat. Siluestris
calidior et siccior ideo plus epatis opilationem aperit:
et vinum puocat: ventrem humectat. contra dolorem
dorsi ab humida ventositatem valet. conuenit.
¶ De radicibus barbarum que communiter sunt in visu
dicendum. ¶ Rapa calida in secundo humida in primo multum
nutrit. siccum dure est digonis. Que si in aqua decoquitur
et illa delecta in alia decoquitur sua duritia temperat:
et mediocriter iter bonum et malum nutrit. Quod si non be-
ne fuerit cocta ventositatem generat et i venis et poris
facit opilationem. visui confortat. vt potest. ¶ Radix que
communiter comeditur calida est in tertio gradu siccum
in secundo minus quam rapa nutrit. Et eius nutritum est gros-
sum: et siccum nocet et in conueniens oculis debentibus gule et
omnibus vniuersis doloribus. Si ante alios cibos sumat pro-
hibet ne descendet cibum ad locum decoctionis et cibum ad
partem siccioris superiorem expellit quare facit ad vomitum
peripue et eo qui in siccum habet ventositatem. Si post cibum su-
mit minor ventositatem operatur et sua granitate facit

cibum descendere ad locum digonis quia fit ea confortandi
digonem non laudo sumat. ¶ Pastinacha calida in me-
dio secundi gradus humida in medio primi: quod duobus modis
diuidit. i. i domesticam et siluestrem. Nutritum perbet
grossum. Et minus quam rapa nutrit. et illauidabile ge-
nerat sanguinem. grossum et durum generat nutritum.
dimittat. ¶ Carota spes est pastinace et meliores chi-
mi quam pastinaci vt apparet secundo alimentorum. ca. ij.
¶ Aleu est calefactum in tertio visum in quarto gradu.
resolvit inflationem. eius comestio facit capitis dolore
et visum debilitat: non conuenit. ¶ Lepe calidum est in pri-
mo. et in ipsa humiditas supflua et rariu subtiliaturu
aperitum et inflationem. facit capitis dolore et suber. et
intellectui nocet: propterea quia generat humorem ma-
lum et salinum multiplicat: non puenit. ¶ Porum calidum
est in tertio siccum in secundo. Eius visus visui nocet: et siccum
malum facit: vituperat. ¶ Enula calidus. est et sic. in secundo
gradu. facit siccum. leuiter et confortat cor: fit rarus
visus. ¶ Fungi frigidi sunt in fine tertij humidi in secundo
in principio eius. generant humores grossos et malos.
generant stuporem et apoplethiam. Sunt difficilis di-
gonis. Et ex eis accidit colica passio. facit diffi-
cultatem vine et profectionem. Et istud totum intelligit
de his qui non sunt mortiferi: cauendum.
¶ Paululum dicam de fructibus herbarum. ¶ Lapa-
res calidus. et sic. in secundo gradu. Sunt incisui mundifica-
turi: et resoluturi: apertum opilationem epatis et splenis.
puocat vinum et menstrua. sanguis ex eo generatur et ma-
lus melancolicus: et ideo plus valet caparis ad medici-
nam quam ad cibum: aliquando vt potest. ¶ Melones fri-
gidi et humidi in secundo gradu mutantur in qualitate hu-
morum quos in siccum regunt siue colerici siue flegma-
tici. ideo siccum nocet. Quod si in siccum cibum inuenierint
miscet eum et ipsum descendere facit a siccum prius quam
digerat. in intestinis rogitum et ventositatem faciunt:
nonnullum vomitum et abominationem: ideo comedi dnt
ante cibum siccum ab humoribus inanito nec alius acci-
piat cibum donec sit digestus. dimittat. ¶ Cucumeres
frigidi sunt in secundo gradu et humidi. duri sunt ad dige-
rendum. et tarde de siccum descendunt. siccum sunt nocui. ner-
uositate eius percutiunt. inuenientes iterum cibum
in siccum illud crudum seruatur. neque pmitunt eum a siccum
descendere. Tamen minus quam melones siccum nocet nam cu-
cumeres inobedientes virtuti digestive laboris siccum fa-
ciunt. Melones siccum substantiam emoluit et conuertunt
in venenosos humores quibus stomachus percutitur. Tenu-
tamen si digesti bene fuerint meliores quam cucume-
res generant humores. Non placent. ¶ Citrulli sunt
frigidi grossiores tamen cucumeribus nervis stomachi
nocet. dimitti debet. ¶ Cucurbita frigida est et humi-
da in secundo gradu. humorem generat flegmaticum. no-
cet corporibus frigidis. conuenit magis colericis quam
sanguineis. Quod si flegmaticis deest elixet in aqua
que electa postea condia eum menta pipere apio vt
ex eorum caliditate et frigiditate temperet. rarum fit visus.
¶ Nunc de fructibus. ¶ Premittendum quod fructus vt
plurimum sunt vaporosi ventosi et humidi et facile cor-
ruptibiles. Conueniens est eos dimitti quam eis vt.
¶ Ex fructibus humidi deteriores sunt quam siccum. ¶ Et
post cibum sumunt meliores sunt cocti quam crudi.
¶ Cerefa quod dulciora tanto nutritiora: sua tamen
nimia humiditate siccum nocet. Non valet. ¶ Aeria ce-
resa que amarilla appellatur incisua sunt et aliquan-
ter apertum stomacho: aliquantem conueniunt: siccum tamen
ventrem stringunt. ¶ Non conueniunt sicut nec prima
crisomala siue montana frigida et humida in secundo
gradu: flegma grossum generat et viscosum in coeuan-
tate epatis et splenis. quare earum visus causa est diu-
turne febris ideo dimittenda est. ¶ Persica frigida et
humida in secundo gradu similia crisomalis. sunt tamen

Pastina-
ca.

Carota.

Aleum.

Lepe.

Porum.

Enula.

fungi.

De fructi-
bus herbarum
Lappares

Melones

Cucume-
res.

Citruli.

Cucurbi-
ta.De fructi-
bus.Cerefa.
Amarile.Crisoma-
la.

Persica.

a ij

Consilia

Poma.

**Notaduz
circa po-
ma.**

Pira.

Citoniuz.

Granata.

Prunoz.

**Agresta.
Mispila.**

magis sapida, et ppter hoc minus stomacho sunt no-
cua. Similiter tamen crisomalis quia flegma cruduz
generat. Comedenda sunt sicut ieiuno. Et post vinuz
verus parū potaduz. Aut prius in vino quā come-
dant infundenda. ¶ Poma quanto sunt magis ma-
tura dulciora et magis redolentia et i substantia com-
pacta sunt ad caliditatem magis declinantia. Que ve-
ro pontica acrisa stiprica aut frida sunt: necuis nocet.
quare sunt dimittenda. ¶ Vinuz circa poma conside-
randum ē qd quecuqz poma stipricum habent sapo-
rem: frigidū habent et terrestres chinuz. Quocun-
qz vero acetosia videntur: frigiduz quidez et subri-
lium partiū chinum habent. Complexionis autem
medie que sunt dulcia ad caliditatem declinantia.
Sicut q sunt insipida hoc ē sine sapore sunt aquosa
declinantia ad frigiditatem. Utinur austeris pomis
quādo diserasia ē cala aut hūiditate multa sine tri-
gore. Acetosis vero quādo fuerit humor grossus nō
valde frigidū ē cū frigiditate vti debet subtilia/
tuis cū caliditate q drigmea appellant. Et ex hoc
appet qd stiprica fruz ē ex se secessus strigut. Ace-
tosia humorem grossum quē in ventre inueniunt vi-
dunt et subducunt stercoz et ppter hoc egestionez
humectant. cauere debet. ¶ Poma antequā in arbo-
re sint matura indigestibilia eniz sunt frigida et tar-
di secessus et mali chinū cū hoc q infalibiliter frigi-
dum et grossum chinum habet. Quocūqz bene ma-
turata ad hieme seruātur et ad ver pfectissima sunt
in egritudinibus hec. Gal. secundo alimētorū. ij. c.
¶ Pira diuersarum naturarum sunt. Quedaz sunt
corticis subtilis boni odoris rotunde figure que cū
sunt matura ab arboze cadunt destruntur. talia
paucam habent frigiditatem. Quedā vero sunt ac-
cida. In nulla pontica et ista sunt frigida manifeste.
Sed omnia i hoc conueniunt. quoniam sunt stiprica
et pironuz humor est laudabilior humore malozum.
Ventre stringunt si ante cibum comeste fuerint.
Si vero post comedunt stercoz expellunt et ventrez
stipricum dimittunt et proprie que sunt secca et eozū
vius facit colicam inuentre. Non sit in vsu. ¶ Lito-
nium. frigidum est in fine primi siccū in fine secundi
ante alios cibos sumptum. ventrez stringit. post ve-
ro comestum soluit. facit accidere dolorem colicum
et dolorem ventris pungitiū et frequens eius vsus
facit venire dolores nervozū canere debet. ¶ Ad-
lagranata aut sunt dulcia murza siue media saporis
aut acetosa. Dulcia sunt frigida in primo et humida
in eodem. Acetosa sunt frigida et secca in secundo.
Adurza inter hec media. Dulcia sunt parui nutri-
menti et lenitua: non conueniunt stomacho calido et
humido. Acetosa vero et murza stomacho conueniunt
et intestinis egestionem colericaz auferunt et ponctu-
ras intestinozū post cibū a superioribus stomachi
ad inferiora deponunt estham et fumū superius ad
caput ascendentem et vomitum colericū prohibent:
conuenit vsus eozū. ¶ Prunozū quedaz sunt al-
ba et quedam nigra. Alba dure digestionis et stoma-
co nocua et parum solutina quoniam substantie gros-
se sunt neqz comedi debent nisi optime sint matura:
in agrorū quedam sunt domestica quedam silue-
stria. Domesticozū que sunt perfecte matura et dul-
cia sunt minus frigida et magis humida frigiditas
est in primo gradu humiditas i fine stōm: humectat
ventrem dissolunt et colerā rubeā euacuant. Eozū
tamen vsus frequens stomacho nocet. Que vero pon-
tica sunt nocent stomacho. ipsumqz fatigat. minime
nurit. sunt nimis humida et magis frigida. ¶ Agre-
stia stiprica sunt nimis valent ad diariam et disinte-
riaz. ¶ Mispila frigida sunt et secca in primo gradu.
parum nutriunt. et grossum faciunt chinum stoma-
cum confortant: et colericam egestionem et vomitū

auferunt. Et ante cibum sumpta sunt ad hoc melio-
ra q post quia stomachi sunt confortatiua et non no-
cent sue nervositati. ¶ Lactance calide sunt in primo
gradu sicce in secdo. cerebro dant inflationē. et capi-
tis faciunt dolore propter fumos qui hora digestio-
nis ad caput eleuatur. dimittantur. ¶ Pdomum ci-
trinū corticem habet qui calidus in primo est sic-
cus i secundo si pro cibo accipitur difficulter et tar-
de digerit. Quod si ppter odoris suauitatem exigna-
pars sumatur: stomachum confortat et digestiuaz: o-
numqz oris odorem facit: confortat pregnantiū
appetitum. Caro frigida et humida in primo grada
et tamen frigiditas est maior humiditate. stomachū
infrigidat: non obedit digestiue. non accipitur in
medio prandii neqz post quoniam est causa genera-
tionis malozum humorū. Sed si necessitas ad ac-
cipiendum cogit sit ante cibum. Adedulla vero est
que acetosa est frigida in secundo gradu virtutem
habet incidendi et tenandi et infrigidandi. Idcirco
est caloris epatis confortatiua et stomachi virtutē
q excitat appetitiū siccitibus subuenit. ¶ Murr
calida est in tercio secca in principio secundi gradus
facit sodam nocet lingue faciens in ea pustulas dif-
ficilis est digestionis et mala stomacho corporeibus
q nocet colericis dimitti debet. ¶ Amigdala dulcis
in caliditate est temperata ad humiditatem decli-
nans parui est sed boni nutrimenti difficilis est di-
gestionis. Et quando cum zucaro comeduntur cito
de stomacho descendit. facit somnū. Quod si a co-
rtice excoriantur et elui dentur sunt digestibiliores:
Quam vero virides sunt magis tenues et laudabi-
liores ppter eam aquositatē qua ppter si in aqua ca-
lida vna nocte excoriat iaceant sunt in actione vi-
cine viridibus. ¶ Auellana declinis ad siccitatem
quandam et caliditatem pluriū qz nux est nutrimenti
difficilis est digestionis et facit sodam in ventre fa-
cit inflationem. si cum interiori cortice comedatur.
Quod si interior cortex auferat digestibiliorz fuit:
Conferunt omnibus epatibus: Et sim. Mypo in ce-
rebro augmentū. facit. Pdosquā torefacta fuerint
viti potest. ¶ Grana pini que dicuntur magna et sunt
illa que habent corticem subtilem rubeum cito fran-
gibilem qui a medulla alba longa seinditur. Aliud
granum pini est paruum triangulatum magis ad me-
dicinaz pertinens q ad cibum magnum est quale
in caliditate ad humiditatem declinat est difficilis
digestionis stomachū mordicans nisi prius in aqua
ca. infundatur. Calefacti comedant ipsum cum zu-
ca. rabarzet. Sed infrigidati cum melle et tunc dige-
riunt et fit bonum stomacho et subuenit habentibus
collectionem in pectore et pulmone. ¶ Fistici calidi
in medio secundi gradus sicci in primo bonum pre-
stant nutrimentum epatis. sunt confortatiua et eius-
dem aperiant opilationes pectus mundificat et pul-
monem et stomacho non nocent neqz ventrem soluūt
neqz conspant. Habentes complexionem calidaz
modicum ex eis comedant. continuus horum vsus
placet. ¶ Uua alba melior est nigra stante i reliquis
paritate. Que multum sunt dulces ad caliditatem
declinant inflatione vero sunt si comeduntur eadem
hora qua collecta sunt. Si vero suspensa fuit donec
cortex detumescat sunt boni nutrimenti et confor-
tantes corpus. Earum tamen nutrimentum est minus
nutrimēto ficus. impingunt corpus. et molliunt vē-
trem. Et quando non digeritur est suum nutrimen-
tum crudum. Et si fuerit corticis subtilis citius de-
scendit minusqz inflat. Idie autem contrarie cōtra-
ria operantur. In quibus vero acetositas existit
non calefaciunt: imo ablute euz aqua frigida et ante
cibum comesta calorem extinguunt. ¶ Acerbe vero
vne frigide sunt que ventrem stringunt et coleram
reprimūt

nap

Lactant

Citruscus:

al.

icaru

utur. del:

Amigdi

liue.

leum.

Auelan

Granul
m.

pēs.

fistici. dedita.
lux.

niādr
lusi.

Uua albe vini
dala.
ona.

reca p
m.

Uua acer
ba.

uapaf, reprimūt ac sanguinē. ¶ Uua passa stomacho & epati
 confert yua passa cu3 suis interioribus confert do-
 loribus intestinoꝝ & confert renibus. Et omnes
 yue nocent vesice. Correx yue est frigidus & siccus.
 Et si comedatur yua cum botro & corticibus suis
 ventrem stringit & inflationem & ventositatem ope-
 ratur. ¶ Si ficum melior est alba. inde rubea. postea
 nigra. ceteris fructib⁹ est laudabilior & nutritior.
 Que vehementius matura est convenientior. Illa
 que est recens. est parumper calida & humida. Et q̄
 est sicca est calida in fine primi. cōuenit pectori & ca-
 ne eius aperit opilationes eius epatis & splenis. Et
 sim. Gal. que est humida nocet stomacho. Sicca ve-
 ro non & aperit viam cibi & proprie cū nuce & amig-
 dala. Sanguis ex eis genitus non est laudabilis.
 Unde ex earum vlu pediculi generantur. Uti tamē
 aliquādo potest si ē sicca. ¶ Uuca. recens in caliditate
 est equale ad humiditātē declinās. Quod vero ē an-
 tiqum calidus est in p̄o & minus humidus. lenit pe-
 ctus. & auferit gutturis asperitatē. est bonū nutriti-
 um stomacho in quo nō generat colera qm̄ in cole-
 ram facilius cōuertit. soluit ventrē absqz vlla mor-
 dicatione. ¶ Adel calidū & siccū in secdo gradu ē ab-
 steruiū & resolutiū. Adel crudū inflat ventrē & ipz
 soluit. Et si despumat minorat eius ventositas. sed
 nō soluit ventrē plurimū nutrit. stomacho flegmati-
 co plurimū cōfert. nocet stomacho colerico. ei⁹ vltus
 cū despumatū fuerit valde cōuenit. ¶ Olive in aqua
 dulcorate & sale cōdite appetitū excitant stōm cō-
 fortant dure tū sunt digōms. ¶ Oleū ex olivis p̄e-
 cie maturis factū caliditatis est tēperate & hūidū si
 recens fuerit. Antiquū calide & sicce cōplexioms.
 Qd factū est ex olivis immaturis appellat onfancinū
 & oleū expellat⁹. apud serapionez ē frigide com-
 plexiōis & habet simplicitatē. Ex oleo recēti quod ē
 ex olivis maturis expellit⁹ illud ē laudabilē quod
 est clarū boni odoris & saporis dulcis quod linit⁹
 sup manū nō imbibit & dilatat & ea absqz hoc quod
 abicundat. molliciat & dilatat. humefacit ventrē. & cito
 in colerā cōuertit. Quod ab olivis immaturis ex-
 pumit stōz confortat & ventrem sua ponticitate re-
 stringit. ¶ Iſdec q̄ dicta sunt partim habent a Gale.
 in libro alimentozū partim. xxi. de simplici medi-
 cina. Et partim ab Auic. multa a Rasi i. ij. alimē-
 toꝝ. Et ab ysaac i suo de dietis particularib⁹ & pa-
 riter vniuersalib⁹. & a serapione i suo de simplicib⁹.
 ¶ Spēs q̄b⁹ vti debet sup cibaria sunt. ¶ R. cina-
 momi electi. 3. iij. zēze. belled. 3. ij. garofilozū nu-
 cis muscatis granoꝝ paradisi añ. 3. j. piperis albi
 añ. 3. j. f. carui ameos seminis feniculi seminis scela-
 ree añ. 3. j. pistent oia subtilissime & cribellent & fiat
 species. ¶ Lōdita quib⁹ vti pōt. zenze. condit⁹ de
 quo q̄o surgit fumere potest radicem vnā. ¶ Iſaur
 cōdita videlicet prius dulcorata in aq̄ postea pipere
 garofilis condita potest vti de zenze. dictum est
 ¶ Lōdadrū preparū vnicā hīs zucari cogiturā post
 cibū sumat. Amisi correfacti hñtes cogiturā vnā zu-
 cari. ¶ Dōt añ cibū vti ē pōt corticib⁹ citri cōdit⁹.
 ¶ Nocet vinum potens umosum dulce grossum
 turbidum nonum & malum habens saporem. ¶ Con-
 uenit vinum clarū album aut cicolum in sapore me-
 dium inter dulce & astringum boni odoris paucifert⁹
 ita vt non sit opus permixtiōis aq̄. Quod si requi-
 ritur sit estate aque susterne aut cocti i hyeme sit de
 cocta cum anis.
 ¶ Sed circa potum ē obseruādum quod vintū non
 bibat ieiuno stō. nocet. n. nervis iacuris: imo nō
 est bibedū nisi prius. vj. aut. vij. bolos cōderit. Si
 vinū lipbari oporteat pmisceat añ cū p horas du-
 as añqz bibat: nō est bibedū post cibū sumptū cū
 trāsiuerit hora media a fine cibi tal pot⁹ digestiōe

spedit & capiti & nervis nocet. ¶ Uini pot⁹ post cōe-
 stidēz fructū nō pōt nisi i modica quātitate. ¶ Et
 potius locus medicine q̄ potus vt emēdet nocumē-
 tum frigiditatis & humiditatis fructū. sed in quā-
 titate sumptū facit coz humiditates in venas labi.
 & est causa putrefactionis & malarum egritudinū.
 Iſdec accipiunt ab Auic. tertia p̄mis capio de eis qd
 comedif & bibif. & cap. de regimie aque & vini.

¶ De inanitione & repletionē. ¶ Sūma diligentia
 vitare d̄z omnē repletionem. ¶ Non solum humora-
 lem de qua in sequēti caplo tractabitur. Sed ciba-
 lem de qua est sermo p̄sens: & p̄sertim ciboꝝ pro-
 hibitoꝝ. est enim principium maluz egritudinū.
 Quapropter laudatur q̄ non comedatur vsqz ad sa-
 turitatē. imo surgatur a mēsa cū reliq̄s famis.

¶ Lanones quidā obseruandi sunt. ¶ I. Primus est
 q̄ cib⁹ differre non debz cū vera fames affuerit:
 quoniam tollere famem stomach⁹ malis replet
 humoribus. ¶ Secundus cibus nō est accipiedus.
 si p̄iore cibū digestū nō senserit. ¶ Tertius si cib⁹
 in stō senserit ē corruptū quod cognoscit ex fetore
 quē refert eructatio q̄ erit sicut ouoz putridoꝝ su-
 deat ipm p vomitū expellere. Et p̄ter si senserit do-
 lorem in stō propter cibum aut naukām.

¶ Si vomitus fiat seruetur iste modus: supponat
 oculis corū & liget vnda: & deinde primatur lingua
 digito aut cum pēna oleo intincta titillatione facta
 in gutture si hac vā vomit⁹ faciat bñ ē si nō sumat
 hoc vomitū. ¶ R. seia rasani. 3. j. buliāt in lib. ij.
 aq̄ vsqz ad p̄sumptionē medietat⁹ postea colet d̄ co-
 latura accipiat. 3. v. q̄b⁹ addat oximell simplicis.
 3. ij. f. & totū repidū & nō calm bibat cūqz p horas
 tenuerit vomitū. puocet digito aut pēna vt dict⁹
 est añqz fiat vomit⁹ p̄mitat v̄tris bñficiū. Itē si in
 hyeme ē puocādus vomitus eligat hora calidior.
 ¶ Alter⁹ si i stō eēt hñores fridi & viscosi nō faci-
 le euomibiles añ vomitū repleat stōs cibis dīner-
 sis. f. scilicet & subtiliatis sicut p̄ces saliti cū ace-
 to & cepe ē cū aceto & cib⁹ vniuersis p̄gub⁹ & vul-
 cib⁹: nā diuersitas istoz parat ad faciliōrē vomitū
 4. i. cap. 4. De reglis cōib⁹ vomitū & soloni ven-
 tris. Et cū cepit talē cibū gescat p duas tertias ho-
 re deinde vomitū sup̄scriptū repidū sumat & inci-
 piat binde mouere & q̄to mor⁹ erit fortior tāto ci-
 ti⁹ vomit⁹ fiet. Si tū nō puocaret ip̄oat digitū ori
 aut pēna olo inferta. ¶ Post v̄dū lauef facies aq̄
 ros. cū modico aceti. ¶ Lū v̄ditū fecerit post ipsum
 gescat p horas. ij. añqz cōdat: & nō se mīlto cibo i-
 pleat. ¶ Si post vomitū i stō remaneat mordicatio
 super stōm ponatur lana oleo calō lusa. ¶ Si post
 vomitū remaneret singultus puocetur sternuta-
 tio cū modico piperis per nares attracti.

¶ Si vero repletio fuerit p̄tib⁹ inferiorib⁹ v̄tris q̄
 cognoscat ex grauedine illaz p̄tū & rugitū & tortio-
 nē aut q̄ p̄ueto ē venter st̄ior tūc fiat clistere. ¶ Et
 si fuerit tpe estatis. ¶ R. malue florē camomille s̄er-
 curial. añ. m. j. fiat decoctio de q̄ colatura accipiat
 lib. j. f. cui addat cassie zucari rubei. añ. 3. j. olei. 3.
 ij. vitelli ouoz vnū numero salis. 3. ij. & calm stō de
 suno subiciat. ¶ Tpe v̄o autūni. R. blire mercurial
 floz camomille folioz violaz. añ. m. j. fiat decoctio
 de q̄ colatura accipiat. j. lib. f. cui addant bñdicere.
 3. f. zucari rubei cassie. añ. 3. j. olei. 3. ij. sal. 3. ij. &
 fiat enema. ¶ Tpe hiemis. R. malue mercurial floz
 camomille melliloti aneti. añ. m. j. cartami anisoꝝ.
 añ. 3. j. fiat decoctio de q̄ accipiat. lib. j. f. cui ad-
 dant cassie zucari rubei. añ. 3. j. electuū indi. 3. f.
 olei de camomilla. 3. ij. salis. 3. ij. ¶ Tpe veris. R. Tpe veris.
 blire malue floz camomille melliloti. añ. m. j. zuca-
 ri rubei. 3. ij. vitelli ouoz. ij. olei. 3. ij. salis. 3. ij.
 fiat enema. ¶ Ad hāc it̄ctionē p̄ciūt pil. q̄ sic fiūt. ¶ Diluē.

Auic.

De inant/
tione & re-
pletionē.Lanones:
Primus.Secūdu.
Tertius.

Vomit⁹

V̄ditū.

Secessus.

Tpe esta/
tis.Tpe autū
ni.Tpe ye
mis.

Tpe veris.

Diluē.

Conilia

Alle,

Notes.

Un^o cib^o,
O:do.

Erroz:

Qui.

Gal.

Trac. 2.

Introduções

De Ienirio

le,
continua.

¶ Si autē

Forti

Stern

10

7.49.

21

9

lôc n

10

51

108

innum

6

allied

1995

2

build

11

8

Alina

blind

U

11

De cō
ratiōe

D21.

Fortius. ¶ Si aut efficacius nasipurginū noluerit loco succi
blute ponat succū acerū aut ponat succū ciclaminis.
¶ Et si post nasipurginū in naso sentiret ardore tra-
Sternu. hat p nasuz lac mulieris aut oleū violatū. ¶ Ster-
nutario sic fiat. R. piperis. ʒ. ij. ellebori albi. ʒ. f.
puluerizent subtilissime: et de hoc pulvere trahat p
nasuz aut insufflet ad q̄ritatem gra. ʒ. f. frumenti.
Do. ¶ Quid sit p̄missa p̄missa purgatōe fiat die vno masti-
catorū. Altera die nasipurginū. Tertia die sternuta-
torū. Quarta gargarismū. Inde ad p̄mū redeat. et
sic p̄cedat. ¶ Si tñ vsus adeo cōtinuū eēt molestus
pōt interponere aliqui vñū aut duos dies: et ita p̄se
quat donec videat caput bñ purgatū idē p̄ rarioza
multo fiet intervallo: s; vt dcm̄ est nō sic facere incli-
plat donec sit bene purgata etiam cum reiteratione
purgationis si fuerit opus.
¶ Prohibitiō ne sumi a stō ad caput ascēdāt. In
tēto quāta talr cōplect iuxta dictā intētiōne. ¶ R. co-
riādroz p̄paratorū bñtū vñā zuccari copturā co-
cleariū mediū postq̄s nibil bibat nec comedatur.
¶ R. diacitonitē cū p̄ebz scñ cū zuccaro. ʒ. f. su-
mat in fine cibi. ¶ R. cironij affi duos bolos. ¶ R. re-
cipe granorū granatorū acriū aut muzorū cocleariū
vñū. ¶ R. diacitonitē cū zuccaro. ʒ. j. puluerz coriā-
droz p̄paratorū. ʒ. j. mastice. ʒ. f. grāoz mirti. ʒ.
j. pistent ola et misceant et cū mīna cironioz aroma-
tizata fiat electuariū de quo sumat ad q̄ritatem ca-
stane cū suo cortice. ¶ Istaz rep̄ sumat vñā earuz
quō vult a mēsa surgere ita q̄ post cibū nec potū su-
et. ¶ Confortatio stomachi. Seta infēto sic fiat.
cōplect. ¶ R. recipe mente absinthij calamī aromatici
an. ʒ. ij. carui ameos amioz an. ʒ. j. pistēt mō gros-
so buliāt in ʒ. viij. vini pōtici vsq̄ ad p̄sumptionē
duaz p̄tū postea colet et colature addantur olei de
spica: olei de mastice an. ʒ. j. et simul buliāt vsq̄ ad
cōsumptionē vini postea addant galāge gariofilo-
rū macis. an. ʒ. f. laudāi. ʒ. j. coriādroz p̄paratorū
coralioz rubroz an. ʒ. ij. cere albe parū et fiat vñ-
guētū molle quo vngat stōus an p̄adiū et cenā sem-
per p̄missa pū leui stōi fricatioe. ¶ Itē laudani. ʒ.
j. aloes. ʒ. ij. macis gariofiloz galie muscate ameo-
os carui an. ʒ. ii. calamī aromatici. ʒ. ij. coralioz
rubroz. ʒ. j. mastice. ʒ. j. f. picis navalis. ʒ. f. ter-
bēne quātū sufficit fiat cerotū ad formā leuiti qd
stomachi applicetur si cerotum sit sibi gratius vi-
ctōe ferat cerotum aut cum vñā fuerit decē diebus
vno istoz vñā inde alto. ¶ R. recipe mente absinthij
an. ʒ. j. galarū cipsi calamī ardatici an. ʒ. f. ani-
sori carui an. ʒ. j. pistent pistāda mō grosso et bu-
liant in sufficēti q̄ritate vini pōtici in q̄ infundat
spōgia et exp̄ssa cala stō supponat: et cū infridat re-
moueat et itez supponat: et sic tribz vicibz fiat suc-
cessive postea exsiccat stō p̄ano calido et vngat olo
distillatiōis terbēne cū. ʒ. ij. mastice. nā est mi-
rabile. Istoz auxiliorum vñā mō vno modo alio.
¶ R. recipe sp̄rū diagalange descripiōe. Adesue in
suo antidotario. ʒ. ij. sp̄rū diacynamomi descripiōe
eiusdē Adesue in suo antidotario. ʒ. j. zuccari albi
q̄stū sufficit et fiat electuariū cū aqua absinthij isti
sumat cocleariū mediū an cibū p̄ duas aut per tres
horas. ¶ R. recipe cinamomi electi. ʒ. ij. zinzib. ʒ. ij.
grāoz pa radisi carui ameos an. ʒ. j. zedarie. ʒ. f.
pistēt subtilissime et cribret et cū zuccaro albo et
aq̄ absinthij reformet p̄fectio i moriell: quoz q̄libz
sit triū. ʒ. er qd vñū sumat i introitu mēse. Si cōse-
ctio ē magz sibi q̄s elariū q̄ta sumat d ea vt dcm̄ ē.
¶ Istec auxilia q̄ i hac stēde scribū p̄cipue localia
p̄ueniēt appropinquat post purgatoz et iō p̄mutat:
¶ Confortatio cerebri. ¶ R. moueat mala capitis
cōplexio. Et cōfortet ne ab alijs mēbris materiam

malam recipiat iuxta p̄missam intētiōnez septi-
mā. cum embrocatione que capiti administrat q̄ sic
fiat. ¶ R. recipe sulfuris vivi. lib. iij. aluminis li. ʒ. f. Embroca
soliorū lauri betonice siluestris maiorane serpilli an.
m. j. assari. m. iij. florū sticados arabici rois mari-
ni an. m. ij. pistent pistanda et incident incidēda et bu-
liant in corbis. ʒ. aq̄ vsq̄ ad cōsumptionē ante p̄is
de hac aqua sumat medietas et ponat in vase vt scri-
gidef seu a caliditate remittat reliqua ps ad ignē re-
maneat de ea q̄ in calore remissa est impleat vas ali-
qd quod ad min⁹ teneat vñū barile et ponat supra tri-
pedes et fiat i dicto vase sp̄inā habens foramē latitu-
dinis grossicie parui digiti p̄ quod foramē aq̄ egre-
diat et cadant p̄ distantiam duoz palmozum sup cō-
missurā coronalē capitis vbi coniungit cum sagitali
¶ Locus cognoscit p̄ponendo extremitatē palme ad
radicē nasi hoc est ad superciliū et vbi attingit digit⁹
medi⁹ seu ali⁹ volunt inder ē commissure locus. Et ha-
beat cū pileo caput dispositū vt sit in balneo petoli et
sancti philippi. Et taliter caput exposituz teneat p̄
horā. Et sub⁹ habeat vas in q̄ aqua cadēs recipiat
que paulatim ponat. cū ea que ad ignē remansit et d
ea miscēdo cū illa que effundit ad caput seruet cali-
ditas debite. In hoc est maior labor hui⁹ rei vt deco-
ctio capiti calida debite administrat. Quod si vide-
ret decoctionē istam parū esse ad talē embrocatio-
nē addat plus de aq̄ et p̄portionabiliter de alijs re-
bus. ¶ Lumoz aquā suscepit p̄ horā exsiccat caput
cū panno calido absq̄ multa fricatione et vltio frice-
tur cū infrascripta aq̄. R. recipe aque vite quatuor vi-
cibz sublimat li. ʒ. f. ponat in vase stricti oufici vi-
trec et in dicta aq̄ res iste fundat. R. recipe laudāi pu-
ri. ʒ. ij. gariofiloz nucis. mus. an. ʒ. j. f. thurz. ʒ. j. pi-
stent mō grosso et fiat vñū et opte clausa teneat.
¶ Sciendū quod aq̄ ex qua ad caput fit balneū sine
embrocatio d; renouari de q̄mō dieb? Iq̄mōz dies
et hndi embrocatio d; fieri de mane an prandii pul-
sio p̄lo superfluitatibz prime et scē digestionis: Lū
facta fuerit non prandeat donec ex toto calor quē su-
scipiet remissus fuerit Lū vero transuerit a fine p̄ā
dij hore. vñ. iterū embrocationē faciat eo mō vt di-
cet est debere fieri de mane Et taliter p̄ mēsem vñū
continnet. Quod si propter aliquā causam interpo-
neret aliquod tempus vñus aut duoz dierum cō-
tinnet inde amplius p̄ tot dies: nā in huiusmodi me-
dicamine plurimū speroz ab Aui. colligi potest secū
da primi cap. xx. vbi dicit. Balneū quoq̄ differen-
tiam habet ex parte aquarum q̄ in ipso fluunt. si enī
fluunt intro se aut sulfuree aut marine aut cinerie
aut salte natura aut ignio. f. quod i eis aliquod ho-
rum apponatur aut in eis decoquatur sicut stasfa-
gria aut bacelauri aut sulfur aut his similia resoluēt
et subtrahunt hūiores et. et paulo post. Sulfuree aq̄
nervos mondificant et dolores descēdētes et spalmi
sedāt et. ¶ R. recipe florū sticados. m. f. florū ca-
momille quartā. m. cubebaz. ʒ. ij. gallarū cipsei.
ʒ. ij. f. rosarum. m. j. sandaracis. ʒ. f. galie mus. ʒ. ij.
laudani. ʒ. j. f. contundantur omnia et fiant species
ex quibus fiat saculus ad modum b̄rretī. ¶ Religio-
forum in sindone st̄ta in grana et portetur die ac no-
cte percipue postq̄ dimiserit fieri embrocationem.
habet enim caput confortare ne a membris supposi-
tis malas recipiat materias. ¶ R. recipe nigelle p̄ diē
in aceto infuse postea in vmbra exsiccate. inde tone-
facte vltio pistate. ʒ. j. f. calamī aromatici. ʒ. ij. fan-
daracis. ʒ. j. sticadis. ʒ. j. f. ligni aloes. ʒ. j. f. lauda-
ni. ʒ. ij. f. rosaz. m. j. contundantur cōtundēda et fiat
pomum hoc pomūz portet in manu et interdum odo-
ret non tamē frequētē pp id qd dicit p̄poc. v. affo.
¶ Pulueria educit ex aromatibz calcfactio: et multo

Embroca

Fricatio-
rium.

Nota.

Aui.

Balneuz.

Domuz.

Confilia

tis vero et ad alia vtiliter: si non capitis gravedinez faceret: vñ ad el. i suo appropriatis ca. de cura so de fride in fi. Dixit libip. inqt arbatia grauedinem capitis facit. et ego qdē dico qd non elogaf qn hoc fit i frequēti vsu eoz. Couertit. n. vapores ad caput. Immo replēt ipz vaporibz. Moderate vero fz vsuz eoz cerebri pfortat et calefaciūt. ¶ Possēt etiā dici talia nō dēre appropriari scāte replētōe capitis. Et ita obfudā ē qd neqz balneū neqz faculuz neqz odorabile fieri dēz scāte replētōe. Opz. n. vt purgatio erradicatua pcedat: imo si opz cū reiteratione. ¶ R. spēz diamusci dulcis spēz diambre añ. 3. j. f. zuccari albi qstū sufficit et cū aq maiorane et mellis se fiat electuariū. De isto electuario pfortatio capitis cordis et sōi sumat ad qstitatē castance añqz surgat. Et sicui scipiat post purgationē et cū ducia dī miserit. ¶ Recipe diacoz. 3. ij. sumat cū vadit dormitū post cenā. 3. ij. cōfortat neruos et cerebriū. ¶ Succurraf accētibz iurta septimā intētionē: lz putē qd emēdata cerebri malitia accētiā ipsam gna remouebūt. mibilominz p eoz cura qdā ponunt. ¶ Ad stuporē apparentē. R. olei d. costo. 3. j. f. eu forbi. gra. viij. castorei. 3. f. ponant olīm in āpulla vitrea in q alia sfundat et optle claudat et buliat i duplici vase vsqz ad cōsumptionē tertie ptis olei. Cūz hoc oleo vngat ps posterior colli vbi ē ortus secūdi paris neruoz et pariter vbi stuporē sentit: premiffa purgatiōe et diuersiōe cum masticatoz et nasipur gis et alijs supra descriptis. Itā hoc olīm ē mirabilis i miffiōis grauitas qz sentit cūone remouet: qm a materia pēder debilitas vero embrocatiōe et alijs sup: ascripiis auferetur.

Electuarium.

Cōfortatiuum.

Ad accētiā.

Ad stuporē.

Ad catarum.

Enema.

Sirupus.

Nullule.

Lauatiū.

Diuerfiū.

Uentose.

Clistere.

Diuerfiū ad propinquum.

carl candi. 3. ij. misce de isto liquore tepido attra bat per nates sex aut octo guttas per horā añ pran diū bis aut ter in ebdomoda ore aqua pleno: et habi to prius vtrius beneficio et premiffa purgatiōe syru pio pcedētibz et tēpore frigido aut medio vtrā ca put purgio: vt dictum est tpe vero calido rarioz sit eius vsus. ¶ Affirmet catarus ne descendat. Reci pe boli armeni. 3. ij. spodi. 3. j. diacodion i forma solida. 3. ij. misce et cū syrupo de nenufare qstū sufficit in mortario absqz igne reformēt pillule in forma solida ad qstitatē auellane. de qbz teneat vnā inter dētes et genā quando vadit dormitū. et hanc sic teneat ex opposita gena supra qua iacet. ¶ Recē tione catarri facta si sentiret caput violari mate ria diuertat cū sternutatiōe. Recipe grauarū siccaz gra. v. ellebori albi gra. viij. puluerizent subtiliss. me de isto puluere trahat p nates ad qstitatē gra mi frumeti. et hoc ante prandiiū et cenā: qm pect lēit. ¶ Recipit vnales qbz p interualla vti dēz. Recipe pillulaz de vera simplici. 3. ij. agarici. 3. j. salis gēme zinzib. añ. gra. ij. pulueris violari. 3. j. syru. violati qstū sufficit reformēt pill. viij. p. 3. de istis pill. sumat semel aut bis i mēse post cenā ad duas horas qñ vadit dormitū. ¶ R. amigdalaz dul ciū olei. 3. j. piguedis recētis gallie. 3. ij. gūmi ara biei. 3. j. croci. 3. f. cere pax et fiat vnguētū quo vn gat māu cala pect añ pradiū et cenā: qm pect lēit. ¶ Ad cordis debilitatē. R. aq boragis aq buglo se añ. 3. ij. aq violaz. 3. v. syrici crudi. 3. ij. olis d. cor de cerui nūcro. ij. rilaloes garioflox doroni ci añ. 3. j. f. sandaloz rubeoz. 3. ij. spodi. 3. j. rosaz. 3. ij. croci. 3. j. f. aceti. 3. j. f. vini albi subtil. 3. ij. pistent pistada mō grosso et m adent madēda et aqz vino aceto supzadēis mō fiat epithima i quo calide tpate pānus grane duplicat sfundant: et tde expf. sus regiōis cordis applicet lz sub māmilla sinistra et cū iridat renouet. et sic fiat qstūoz vicibz añ prā diū et toridē ante cenā. ¶ Recipe cōserua floz dora ginis et buglose. añ. 3. v. f. zuccari rosa. 3. j. spēz u lerificatis Almansoris. 3. j. spēz diamusci dulcis et diambre añ. 3. f. aque violatē quantum sufficit et re ducant ola ad formā electuarij d quo i auroza sumat ad qstitatē vni castāce cū suo cortice sup qd pōt os coluere cū vīo albo et si d eo pax dglutit nil refert. ¶ Ad tarditatē digōis satis dictū ē cū sit posita cu ra dōilitatis sōaci et ex b appet cura statis vitrei et mltitudis egestionū quoniā ab eadē veniūt radices. ¶ Ad calozē qui post cibū adueniunt et ad sudorē. Cōfortata digestiua sōaci nō ē dubiū corpz totuz debere pfortari quoniā meli⁹ suscipiet nutrimentū. Cessabit caloz euz deffecerit cā ei⁹ q supra fuit affi gnata et piter cessabit sudor sequēs calozē vbi tñ su dor cēt molest⁹ aut dōilitatē inducēs sic succuraf. ¶ Recipe olei ro. 3. ij. f. gūmi ara. 3. j. miri. 3. ij. misceant siml oia et cū hoc linimēto frigido liniaf corpus cauedū est ne absterga sudor quoniā abster fio i sudorē addit vt voluit Aul. prima quart. c. de cura accidentium febrium acutarum. ¶ Ad debilitatem virtutis motine. ¶ Recipe olei de costo. 3. ij. storacis sicce. 3. j. laudani. 3. ij. thur. ris. 3. f. misce et cum hoc medicamine calido vnga tur tota spina dōsi incipiēdo a collo et descendēdo vsque ad ossa caude et hec vnetio taliter fiat post vni uersalē purgationem fiatqz sō ieiuno mane et sero. ¶ Ad tinitū aurium. Post purgationem facit Recipe sanluci ylopi sicce floz camomille ana. añ. 3. j. decoquant in sufficienti quantitate aque et cinava por ad anres suscipiatur p embotuz stomacho ieiuno deinde abstergant anres in quibus ponatur gutte due olei tepidi q sic fit. R. olei amigdalaz amara 3. f. semis

Nullule.

Nullule.

Unguentum.

Ad debilitatē cordis.

Epithima.

Zetificatiuum.

Ad tarditatem di gōis.

Ad calozē.

Linimentum.

Ad debilitatem motine.

Ungtio.

Ad tinitū.

Oleū i lau res.

3. f. semis porri. 3. j. pistet & buliat i eo in duplici vase & vt dictū ē infillēt dñe gutte i aure vna cū fuerit tepidū postea ster p tertiā hore iacēs sup alte- rā laterū i idē infillēt i aliā aurē eodē modo. R. olei amigdalariū amaraz v spica an. 3. ij. castorei. 3. vj. ellebori albi gra. ij. misce & buliat in dictis oleis in duplici vase de quo fiat vt dictū ē. Si medicamē q rit efficacius porri vras isto sedo vt dñm est de pifo.

Aliud.

Ad debili-
tate visus

Ad debilitatē visus. Lacere pzo opz a fumo pul- vere & a flaru vētoz pcepue fortitū ab leqūitate acz ab aspectu rei mltū lucide a coitu mltō a plurio labore a fletu avio plurio & pcepue potētī & a nimia vigilia & plurio sono & pcepue sup repletionē. & ppte cū re- pletio ē ex cibis & potibus vaporosis turbidis sicut sunt porri fabe recētes caulē lētes. & Cūenit feni- culi p oēs modū admistrat & coliriū ei? q sic fit. R. succi feniculi p residū clarificari & idē buliat i vase eneo & cū buli spuma q ellēat abiciat & cū eo buliat auri. x. 3. ij. melis clari puri. 3. ij. buliant iterū vicia ebullitōe. postea celef & ponat i ampul- la vitrea & ad solē suspēdat & efer p. xv. dies mutā do de vase i vase oi die & abiciat ypostasis quā sa- ciet i fūdo vasīs & de eo infillēt bis i die in oculos guttā vna p singulū oculū. ē. n. notabile medicamē abstergit oculū cōseruat i sanitatē & clarificat visus

Coliriū.

Aliud coli-

Electua-
rium.

Ad debilitatē visus. R. sol. rosaz ppletaz fol. rute fol. feniculi fol. eufragie fol. celidonie an. quā- tū vis trahat aq p clambicu aut capellū sicut fit aq rosata & referuet i vase ero. hec ē in cōseruatōe vi- sus & ei? corroboratōe mirabilis collirizata. & R. mellis despumati & cocti lib. i. succo cocto & de spumatoz feniculi rute an. 3. j. celidonie. 3. f. eufra- gie. 3. f. feniculi. 3. v. macis cubebaz cinamo- mi p pia lōgi & garofiloz an. 3. j. pulverizent & cri- bent & cū melle & succis fiat electuariū. Mā hoc ele- ctuariū cōseruat visus & cōfortat spiritū i sua clarif- icatē & opituz. hoc ponit melle i suo de appropia- tis auc. humay. Dosis ē. 3. ij. i sero q vadit vromi- tum & super potet vini albi. 3. f. fiat cena levis

Monia in-
tentio.
p dille ele-
fan.

Ultia intentio & nona sūt describere solutina q- bus per sterualla. xxiij. aut. xxv. dierū vti possēt. Ad de his sunt pill. elefagine de qbus ex vna. 3. fiat pill. viij. de qbus ante cenā vel pādū pōt a. v. v. qz ad. vij. accipere & harū visus ē valde bonus quo- niā nō trahit materias ab alijs mēbris i3 solū ma- teriā euacuā q ē in stomaco & vīs ductū & hoc q- rit iuxta intētiōē. An. xxiij. tertiū ca. de debilitate stomaci Et pcepue has sūt cū sēiret repletionē in stomaco aut i testinīs gracilibz. & Mā si ēēt i gros- sis meli? clistere i pzo tractatu educere. R. agari- ci. 3. j. mirabo. chebu. 3. ido. an. 3. f. masticis. 3. f. epithimi. 3. j. specierū vera simplici. 3. j. f. aloes. 3. j. f. misce & cū succo maioranc & oximelle simp. reformēt pill. numero. viij. p. 3. ex qbus sumat qn- qz p. ij. horas q vadit dormitū aut p horā ante diē & idē differat pādū suū p horas. v. he pill. optie sunt ad euacuādū a capite & sō: quas accipe v3 si i capite grauedinē sentierit. Ad idē v3 sumere oi mē- se semel aut bis vñ mirabolani chebulū pādū cō- fortat cerebrū & visus pariter & sōz sumere v3 p ho- rā ante diē & postea pādū differre p horas quaz.

Clistere.
Udillule.Adirabo
Rebuli.

Si laus deo. Bauerij de Bauerijs. AD. cccc. lxxj. die: xxvj. Adaj.

De mala cōplexione fci. & hu. cerebri & sensu hūi- ditatis ad spōdiles dñm cū suspitōe ad gibositatē.



Consilium
Vimē docet & tāqz ff carissime. Ex istis v3 facit i3 certū. Illud. dñaz Adarga- garitā post mēd istinc discessum factū esse

signantem: sicut per signa que apparuerunt ossēdi- tis. & Ueruz cū hūdi impregnatiōe ē catarr? cōiun- ctus habēs ad colli spōdiles raptū ppter quē debi- litant spōdiles vt nō se bene vt solebat errigere aut erecta stare neqz vt solebat possit i reliqz consuetas opatōes. Mā nūqz ē idē catarr? repit ad signū cui? cā tūmet aliquāl? adeo qd sermōne expedite nō pōt bene pferre. Iste ē casus mibi missus. C. Sup quē qrit vtrū istis stātib? ad balneū sit accedēdū. Qd si nō qd sit p istis dispōnib? agēdū. Ad hoc rideo qz istis dispōnib? stātib? nō v3 mibi balneū petēdū. cū vero inter nos sermo fuit de balneo auinionis & sancti Philippi eedē p vtriqz erūt rōnes. & Nemo ad balneū in quo rātūmō balneat accedere v3 nisi corp? p? fuerit debite purgatū ab humorū supflui- tantib?. Mā balnea de qb? sermo noster est actual? sūt calida liquefaciēdo in corpe hūiditates malas po- nit eas in motu: & trāsmittunt ad mēbra debilia tā qz minus resistētia. Et interdūz causant apa in eis. Aut aliqd aliud grāde maluz. Mā nūqz vero hūdi- tates male supabūdātes cū fuerint caliditate mote- miscent bonis hūorib? & eos corrūpūt. Cū halyab- bas. v. sue rheo. dispōnis regal. c. xij. dicit. Corpa hūites repleta balnea vti nō expedit anteqz eoz eua- cūent corpa & illi maturent hūores. Mā video sine discriminē magno istaz Illud. dominam posse vt deceret purgari. qm non sufficit solutio limitia. Sed opz ipsam determinatōiū hūorū extra viā du- ctuū eristētū educitiuā. Qd fieri nō pōt sine farma- co appropriatē exsoluere. Qd qrit i principio impu- gnationis sit periculosūz administrare vos ipse sci- tis. Cū tūc corilidones sint lari vt appet in cōmēto apbozi. qrite pūcule. pūgnātes purgare. & Qd figs diceret i3 ypo. pcedere pūgnātes purgare. & Cle- rū ē & qrtov3qz ad septimū & nō nisi magna eminēte necessitate. Sz hec Illud. do. rpe cādi ad pācta bal- nea qd esset ad finē Augusti nō erit in mense qrtō. Adde ē qd balneatio i aga calidiā ē vna ex cāis ab- olus. Cū facit setū regere aerē fridū ob quā cām frāgit corilidones & ita fit aborifus. Cū An. secūda tertij cap. de causis aborifus inqz. Balneū aborire facit tā mollificatiōes virtutis & qz facit setū egere eo qd ē fridū. & pūte rea balneū auinionis & nō sub- ueniret debilitati spōdiliū & grossitie lingue. nā ipz h3 ferri minerā aq vero ferree nō p se nervis cōse- rāt. Cū An. sedā pmi ca. xij. Quidā ornate loquē- tiū dicit. ferree iuuat stomacū & splenē. Et halyab- ca. supra alleg. Aqua cui? virtus ē ferea sō. pāctē & splenē calefacit & exsiccat. Sz arbitradū caliditatez & siccitate nō ē tā rā qd levis nervis sufficiat. & Qd figs de balneo seti Philippi diceret. & Dicēdū illō balneū esset optimū figs post debite purgationē ac- ciper ad caput i3 nocet appetitū. Cū An. sedā pmi ca. supra alleg. Sulfuree qdā aq nervos mūdificāt & dolores distēdiōis & spāsi sedāt. Et subdi: s3 stomacū laxāt & desideriū deiciūt. alie rōnes addu- ci pūt quas omittas facio breuitatis causa.

Sz mibi videt saluo semp meliori iudicio qm si sec? appareret excellētissimis pbficis Illud. mar- chionis eorū ppono iudiciū. sz aliter nō v3 sic exe- quēdū cen? eo: qd vacet euacuatiōi capitis cū reb? materiā nō agitātib?. Et diuersiōi materie a pib? posteriorib? ad nāfuz & ad os. Et cū regimine sex re- rū nō naturalū declinātē ad aliquālē caliditatem sed notabilē ad siccitatē. & Adateria a capite euacuā- da esset cū assumptiōe vni? 3. j. pill. assaiaret qua- rū simplicita ponit An. prima tertij. ca. 1. Cum ma- teriā euacuare volueris dicit. Solutina facilia ad purgandum caput sunt assaiaret ex quibus sumatur pill. magna vt paruum pondus operationem facit

Lafus.

Ducita.

Rāfio ad
pmū qritū

Halyab.

Instant
Rāfio.

Anic.

Anic.
Halyab.Quintum
dicendū.

Anic.

Rāfio ad
sedz qritū

Eāo mae

Consilia

Descriptio
pillularum
alayaresh

Caput pur-
gum.
Fortifica-
tio.
Mastica.

Can. Ani.

Circa lin-
guam.

Pulvis
capitis.

Argumen-
tum.

Responsio

Modus in-
ueniendi lo-
cum gutte.

Balneus.

sufficientem cum mora et. et subdit. Et cano in eis est aloe et vera deinde addit mastice ad confortandum sto macu et cadit in eis mirabolani ut phibeant vaporem acuti si generat in sto. ¶ Ego sic soleo describere. ¶ R. spex vere simplicis sine coitatis. 3. i. mastice. 3. i. mirabolanoz chebuloz. 3. i. aloes ad pondus oim. Et coificiant cu succo caulii aut cu aqua maiorane. ¶ Interdu soleo addere agaricu aut turbit se/ cundū erigētiā disposita. ¶ Assumptis aliquibz vici- bus pillulis pdictis diuertat materia ad nasum euz succo acori et aqua maiorane et zucaro pdito: faciēdo caputpurgiu. ¶ Et euz materia fuerit notabil ena- enata pfortet caputpurgiu cu modico succi cucume- ris alimini clarificati. ¶ Interdu faciat masticatoriu cu mastice et paru piperis. Deinde pfortet cu pietro aut scafricaglia: et ita a debili ad forti pcedendo iu- ra Ani. priā tertij ca. supra alleg. vbi dixit. Et opor- tet ut incipiamus a debiliore deinde gradatim pce- damus donec sciamus ex dispositione egitudinis qd ipsa iam sit abscissa.

¶ Insistendū vñ ppter lingue impedimētū circa par- tē posterioris capitis cu limimētis qm nerui mouē- tes linguā ortū habēt a septimo et p pte a sexto part- bus neruoz cerebri vt appet p Ani. priā pmi. c. ij. de anotomia neruoz a cerebri egredientiū. et notū est qd pdicti nerui a posteriori cerebri parte habent ortū. ¶ Sed cauendū est ne a principio medicamina foris appropinquent nisi pcefferint euacuatiōes rei- terate et diuersiones. ¶ Laudo insup capiti asperga- tur pulvis sup commissuras. s. coronale et sagitale bo- ra sonni et inde cum surgit pectinando remoueat.

¶ Pulvis q ad hec conueniret esset ex landano nu- ce muscata garofolis thure et sandaraca. Sed nō ni- si post aliquatē minorationē materie appropinquare.

¶ Plura alia scribere possēz a scripsissem si nō in- tellerissem istic esse viros doctissimos neqz etiā hec pauca scripsissem nisi timuissem culpari dimisisse eā laboris. ¶ Ne qd admiraretur qd balnea negaui et vñ ex causis ob difficultatē purgationis ad balnea requisita. deinde laudo purget cu pill. assayaret et euz masticatorijs et caputpurgijs: et ita videtur impu- gnantia dicere.

¶ Respondet purgationē quā cōcedo solū caput respicere nō reliqua mēbra que purgare opus esset sunt insup alie cause de quibus supra dictum est: et plures alie adduci possent.

¶ De mala pplexione fri. et hu. cerebri materiali euz dolore quasi cōtinuo pris anterioris capitis et cum leione auditus auris sinistre et cum impedimēto loquel- le et vertigine et dolore spatule seu brachij.

¶ Consilium.

¶ Illustrissima dñā Clara. Mihi vñ ser- uet regimen vite alias sibi ordinatum. Et purgetur premixtis syrups. secunduz qd videbitur physico presenti. Et cum reite ratione purgationis si expeditur. ¶ Postea sumat embrocā sine balneo ad caput super cōmissurā sagitalem vbi coniungitur coronali. ¶ Modus in- ueniendi locum dictus est in consilio Illust. domie Adargarite. ¶ Verum non videtur quod in pñci- pio suscipiat balneum per amplius tempus quam per quatuor horas et fiat in die semel scilicet ante prandium. Cum fuerit per aliquot dies assuefacta: et ipsum sine molestia tolleret poterit sumere bis in die ante prandium et cenam aut tempore longiore in ceteris modum et ordinē seruet qui dictus est ser- uare deberi. ¶ Pro Illustriss. do. Adargarita.

¶ Balneū nō debet esse ita effuscatū neqz calū vt illud Illustriss. domi. federici aut Illustrissimi

domi. Adargarite sufficiet istud. R. sulfuris vini lib. ij. cineris secuz vini lib. f. cineris fermentozuz lib. ij. bacaz lauri. lib. j. assari. Ad. ij. maiorane. Ad. ij. betonice. Ad. ij. f. ex istis bulitis in sufficien- ti quātitate aque pro balneo fiat lyriū colādo de- coctiōes p cineres sulfur et cinerē secuz et renouetur omni sine qñoz aut quinqz diebū. Sit tamē in pñ- cipio cu appropinuat paulū plus qz tepidū et ide ad aliquos dies poterit parum calidius administrari. ¶ Placeret cu balneū accepisset p qñtuor aut qui- qz vices in sero quādo vadit dormitū sumeret. 3. j. pill. assalaret vt si qua materia a balneo eēt eliqua- ta et nō resoluta. euacuaret et in die sequenti ad noctē q pill. accipit nō recipiat ad caput balneū sine em- brocā. ¶ Et qz gibbositas que tūcē ppter id quod vidim? nō accidit nisi ex hūiditate dislocatē spon- diles ppter hoc bonū ēet hec Illu. do. vñt vñcio- ne ad spinā dorsū mane et sero aut saltē semel in die pmissa leni illarū partiū fricatione. R. nucis cipssi et folioz ei? calami aromatici radicū enule folioz lauri anna. 3. f. decoquantur in lib. ij. aque donec redeat ad lib. f. postea coletur et colature addantur olei de ruta. 3. ij. et bulliat simul vsqz quo decoctio cōsumet et remaneat oleū solū et ei addantur savi- ne acori bdely anna. 3. f. cere paru fiat vnguentum. ¶ Ad hoc vnguentū est calefactiū resolutiū et si- pñciū que sūt cōditiōes requeste a gibbositate et ei? cura quādo ē a materia fri. et hu. vt apparet ab Ani. xij. tertij ca. de cura gibbositatis et ventositatis sa- ciētis gibbū. ¶ Sit deo la? Baureri? de baurerij.

¶ De mala complexionē fri. et hu. cerebri plus ta- men hu. qz frigi. cum dolore colli et dolore gingi- uarum cum tumore euz perturbatione capitis et pre- cipue partis anterioris.

¶ Consilium.

¶ Cepti a. D. U. litteras et U. dispositiōis casuz qui sic scribebat. Tertio ē ann? quo Do. U. sentit dolore calculi? Qui cessa- uit aliquibus lapidibus exētibz: Inde ad menses sex rediit dolor. Qui sedat? ē lapide emis- so nō parue magnitudinis. Stetit eadē. D. U. fere duob? annis sana absqz vllō dolore aut vrine ardo- re. Verū aliquādo hoc tēpore emitebat euz vrina arenullas veluti coagulatas et i paruos lapides refe- ctas nōnūqz vt pulcres tenuissimos. A medio vō angust. Ad. cecelrit. Icepti mingere cu vrina mul- tas arenullas grossas pariter et subtiles cu aliquali ardore. Superueniēte mēse octobris eijcere incepit lapillos aliquos cu ardore et dolore in extremitate virge. Adnūqz retinebat vrina. Aliquādo eribat paulatim et guttatim cu ardore et dolore. Et cu assi- duo mingēdi appetitu egrediebāt vrina sanguino- lēta veluti lotio carniū aliquādo magis sanguinis tincta: nōnūqz vero min? A quarto octobris vsqz ad mēsem Aprilis i quo scribe casuz suū est assidu? ardor in virge extremitate licet aliquādo magis ali- quādo remissius molester. Urina sanguinolēta non est pñua: s? semel aut bis i ebdomada. Infra duos mēses egit duos lapillos ad quātitatē nuclei oliue magne absqz aliquo dolore renum pcedēte quozū vnus venit vsqz ad medietatē et tunc retēta ē vrina postea incipiente vrina paulatim egredi cu dolore ma- gno egressus ē lapis. alter vero venit ad collū vesice sine dolore aliquo deinde magno cum dolore et san- guine erinit. Adhic est casus quē accepi quez in ter- minis sic dispono.

¶ Adorbus quem passus est Reverēdissimus do. tūflan? fuit egritudo in cōpositione quoniā mor- bus in numero aucto qz llypo. iij. apboris. appel- lat

Acci-
bui?
bi.

Inte-
gatic
idui
Secu-
Tert
spina? Quā

Ord

Ubi
lapi-
rari

Casus

Adi-
are
lapi

U
ag

Casus
termin

lat lithiasim. Alij vero et nonnulli alij calculū. Pul-
ti vero petrā. est cronicus: corporis repleti: etatis sene-
ctutis: habitudinis carnoles: ier? virilis: artis gete:
nisi forsitan pp legationē quā bz plus solito egtauit:
regionis medie. anni p'sentis: bore. s. vernalis: vir-
tutū oim naturalū et aialū bene p'statiū: exceptis
virtute stōi et epatis digestiua. et renū et vesice expul-
siua. Cui? cōplo naturalis ē colerica: et p'cipue epa-
tis et renū. Sed stomachi est declinans ad frigiditā-
tem et humiditatem quandam.

C Dispositiones huius morbo fuerūt accidētia sunt.
Prīmū assidu? ardor: i extrema pte virge lz aliqñ
maior: aliqñ minor. Scdm vrina aliqñ sanguinūle-
ta. Tertiū nonnūqz vrine retentio. Quartū exitus
vrine interdum inuoluntarius.

I Interrogationes sunt. Que sit huius ardoris
causa. An sit epocziatio vel alia causa. Uti est qñ
est vrine maior quāuis. minores sentit ardorez. Qñ
vero minor est tñc sentit ardore vebemētiore. Et
quare exit aliqñ vrina violenter neqz pōt retineri:
aliqñ vero nō egredit? aut cū difficultate. Quare
sit vrina sanguinūle. Hec sunt q ex supra dicto
casu elegi. sup bz querit sibi cōsultare: et ad inter-
rogationes respondere.

C Lū morbi habētis cām. certa ei? cura p'stat p
causē remotionē: vt voluit Gal. iij. regni. et i terra:
pentica ad glaucōnē. Lanonicex vero cā abscindi nō
pōt nisi pri? fuerit cognita. Opz igit pri? ingere q
sunt morbi principalis cāe. Demū aliāz dispoñuz
s. q sunt secū p'uenire. Postea ponere signa p q de-
ducimur in cognitionē illarum causarum. Et tan-
dem ipsaz curam ponere.

C Lapis et si in pleriqz locis corporis possit genera-
ri vt in pulmone vt Gal. testat. Et sub lingua vt di-
xit Zoar. Et in iuncturis. Ut plurimū tñ sit i renib?
et vesica. Et hec duo mēbra cōicant in cās lapī:
dē generatib? et arenulas eo q lapis et cūm libet al-
teri? rei generatio nō cōplet nisi ex materia paciēte
et virtute agente q dñc sūt cāe cōs mēbris supra-
dictis. Materia enim arenularū ē grossa nō visco-
sa. Sz lapidis ē materia grossa et viscosa vt plurimū
flegmatica vt voluit Aut. Aut ē sanies. Aut sāguis
aggregat? in apate renū aut vesice et hoc ē rarius.

Materia nō viscosa nō pōt coagulari in quāta-
te habēte magnitudinē notabilē sed ipsa exsiccata et
incinerata expellit scdm oēs suas ptes discōtinuat?
Et sz cōiungit aliqñ vt materia nō oimō immūis a vi-
sositate sit imo bz aliqualez tenacitatē nō equali-
materia obtinent? ppter quā cām scdm qd i pri-
bus suis copulabit? rōne sue viscositatis qz p'cipat
tūc expellet? ac si esset lapis cominutus i frusta qdē
maiora vel minora scdm qd plus vel minus visco-
sitate p'cipabit. Si vō viscositatez sufficiētē ma-
teria ipsa hūerit cōuertē in lapidē q vñt expellet?

Virtus agens. Virius agens lapidē et arenulas vt voluit Aut. vt
in plurib? est caliditas ab equalitate egressa versus
intensionē: q cōsumēdo hūidū subtile materie. cō-
uertit ei? grossū in lapidē vel arenulas. sicut calidi-
tas itēta fornacis in terrā agens. cōsumēdo terre
hūiditatē. residuū illius si fuerit viscosa in laterem
cōuertit. Si aut nō fuerit viscosa in arenas. Calor
igit agens in materia ipsius humidum resoluit. et
extrahit et relinquit eaz siccam ex tunc humiditate
cōsumpta calor ab ea nō amplius habens pabulū
exalat quare succedit frigiditas et hec poros a ca-
lore rarificatos cōstringit et siccatas enī ista cōstri-
ctione coagulatio illā indurat i tantū vt postea dis-
solui nequeat. Calor enī cū coagulauerit et exsicca-
uerit nō pōt ipsam dissoluere. Frigiditas vero et siccitas
dissoluere et discoagulare nō pnt cum sint prin-

cipia oppositi effectus. s. coagulatiōis. Itō igitur
arena aut lapis discoagulata pōt ppter firmam co-
mixtionē in eis factam. s. humidū porū cū suo sic-
co subintrātibz altero in alterū vltz ad minima et
p'cipue in lapidez propter viscositatē sue materie.

Materia lapidis vel arenarū alia ē immediata siue
cōiuncta. alia vero mediata siue antecedēs q ē cau-
sa immediata cause. Causa immediata ē humor: gros-
sus solū vt humor melācolic? humor coleric? vñt
lin? sanguis grossus nō retēt? i apostematez q cū
aquositate puenit ad renes nutritōdos: q nō pōt
cōuerti i nutrimentū ppter multitudinē aut maliciā
sui vel alia inordinatiōe cōmissa aut sanguis a poste-
riōs renes vel vesicā aut sanies i dictis mēbris re-
tēta i ipsorū exituris vel vlcēribz generata: aut ex
vlcēribz aliorū mēbroz ad ipsa trāsmisā q nō po-
tuit ab eis expurgari sz retēta fuit. aut humor fleg-
matic? grossus et viscosus i dictis mēbris retētus.

Causa vero mediata q est causa immediata cause est
duplex. Cūa q ē materia illi? cause immediate ex qua
lapis generat. Et aliq est causa q materia immediata
renib? aut vesica retineat. Et materia immediata cau-
se ē duplex vna antecedēs alia primitiua. Materia
cōiuncte et immediata causa antecedēs ē humor gros-
sus viscosus coadunat? i mēbris vicinis renib? aut
vesice vel quocūqz alio mēbro ipis cōmunicāte a
quo possit ad renes vel vesicā trāsmitti et sanies i ali-
quo mēbro supra renes vt vesicā genita apta ad ipsa
trāsire. Causa primitiua sunt cibi grossi et calidi et
ppie viscosus carnes grosse carnes aut palude-
strū caro vacina yrcia pisces grossi. i. magnorū cor-
porū et viscosi et anguille. et cibi de patellis siue sint
carnes aut pisces panis azim? et panis nō bene coct?
et p'cipue coct? dur? combust? et qcūqz cibaria sūt
de pasta et oē granū p'cipue faba et alia legumina fru-
ct? aceto? vt mala imatura p'ros et similes fruct?
Et potib? aque turbide vrina grossa et nigra malicia
ordinis ciborū et exercitiū sup reptētiōe. Materia
ergo cause primitiue ē substantia grossa assumptorū
viscosa difficultis digestiōis et dure digestiōis grossuz
generāsa humorē et viscosū et idigēstū. Et maxime
quādo eorū bona digestiō impedit? aut ratiōe quā-
titatis seu qualitatis assumptorū: aut ratiōe ordinis
assumptiōis eorū ideo: aut ex inordinatiōe aliarū.
Ite rerū nō naturalū. Causa mediata q est cau-
sa retentiōis materie immediate lapidis i renib? vel
vesica potest ēē primitiua et antecedēs. Causa pri-
mitiua ē vel potest ēē frigiditas aeris balneū aque
frigide vel stiprice aut aluminose. applicatio rerum
frigidarū stipricarū in vnguētis et emplastris renib?
et vesice assumptio medicinarū frigidarū stipricarū
Causa vero antecedēs ē debilitas expulsiue i reni-
bus et vesica pueniēs ppter malā cōplexiōnē: aut
ppter apā calidam in eis. Debilitata enim virtute
expulsiua nō expellit supfluitates exsistentes in ipsis
et ad ipsa descendētes. Aut causa ei? sūt vlcera i re-
nibus. Aut vebemētia caliditatis i renib? vel vesica
q supfluitates attrahūt et retinēt. Aut apā calidū fri-
gidū vel durū opilans. Aut ex dictis causis ē forti-
tudo expulsiue mēbroz cōmunicantiū cū eis q ex-
pellūt ad ipsa suas supfluitates marie quādo ē debi-
litas in renibus aut vesica nō repellens illas sed su-
scipies. Et de causis ē amplitudo meatū venientū
ad renes et vesicā. Et de causis est cōstrictio viarū
vrine coartatoria scā i posis vritidib? aut collo vesi-
ce ab hūore grosso. aut apate. aut a sanie. aut a car-
ne orta. Aut cōstrictio attenuatoria facta a mēbriv-
cini compressione vt intestinorū epatis et splenis.

Egritudo ē calculus q ab hypo. quarto aphorū.
lithiasis vocat? vbi dixit quarto aphor. quibz qz i

Distinctio
materia la-
pidis.
Causa ime-
diata.

Causa me-
diata.

Causa pri-
mitiua.

Materia
cause pri-
mitiue.

Causa retē-
tionis.
Primiti-
ua.

Antece-
dens.

Egritudo
calculi.

Prima
Accidētia
huius mor-
bi.

Interro-
gationes.
Prima.
Secunda.
Tertia.
Quarta.

Ordo p'stā

Ubi possit
lapis gene-
rari.

Causa

Materia
arenule et
lapis.

Virtus
agens.

Causa
termini

Consilia

Comuni-
catio.

Virtus
agens.

Aui.
Rafis.
Serapio.
Albertus.

vinis arenosa substant sed ima bis renes aut vesica
lithiasz hnt. Et a quibda petra. ¶ Est calcul⁹ are-
na morbo officialis. qm̃ ē morbo i numero imediate
sensibiliter ledēs opationes debitas vel solitas mē-
bu i quo ē sicut lapis fūdi vesice ledit debita cōstri-
ctionē vesice requisita ad vine expulsiōē. Est mor-
bus vt dictū ē. Et aliquādo causa morbi scilicet so-
lutiōis cōtinuitatis vel opulatiōis: sicut lapis stās i
foramie virge phibēs exitū vine vel facies excozia
tionē. Est morbo pyodic⁹ a specie tota nisi iperitia
vel negligētia medicorū aut firmit diffidentia vel
famulantiū inobedientia a curatione impediatur.
¶ Comunicāt renes ⁊ vesica in causis generatib⁹
lapidē ⁊ arenulas eo qd lapidib⁹ ⁊ cuiuslibet alteri⁹
effect⁹ generatio nō cōplet nisi ex materia patiente
⁊ vntē agere q̃ due cāe sunt cōes supra dictis mor-
bis. Materia n. arenularū ē grossa nō viscosa. nō
arenule carēt viscositate. Sz lapidis ē materia gros-
sa ⁊ viscosa statica fm plurimū. Aut ē sanies aut
sanguis aggregat⁹ in apate renū aut vesice. Et hec
duo sūt vt rari⁹. ¶ Et hinc ē qd volētes facere lapi-
des nō habētes terrā viscosaz ⁊ tenacē pmiscēt ter-
raz mūdā cū oleo ⁊ efficiāt ad solē. ¶ Et hoc modo
nōnulli pnt posse fieri corē ad acuendū gladios.
¶ Materia enī nō exstēs viscosa nō pōt coagulari
in quantitate magna hūc notabilē magnitudinē sed
efficeata ⁊ incinerata expellit viscositū sedz oēs
suas partes. ¶ Accidit aliquādo vt materia nō oīno
mūda sit sz aliquālē habeat viscositatē ⁊ tenacitatē
ppter quā sedz quod in pib⁹ suis copulabit ⁊ tūc
expellet ac si cēt lapis cominut⁹ i frustra quodā ma-
iora vel minora sedz quod pl⁹ vel min⁹ viscositatē
participet. ¶ Si aut sufficientē viscositatē habebit
ipā materia cōuertet⁹ i lapidē qui vnt⁹ expellet.
¶ Virt⁹ agēs lapides vel arenulas dicit. Aut ē cali-
ditas egressa ab equalitate verius intēsiōē. q̃ cōsu-
mēdo humidū subtili⁹ illi⁹ materie. puerit grossū
ei⁹ i lapidē vel arenulas. sicut ē formacis intēsa cal-
ditas agēs i terrā cōsumēdo terre hūditatē cōuer-
te residuū illi⁹ i laterē si terra fuerit viscosa. Si aut
nō viscosa i arenulis. ¶ Calor agēs i materiā dictā
ipā humidū dissoluit ⁊ ipz extrahit relinquit eā sic-
catā ⁊ tūc hūditate psumpta calor ab ea nō ampli⁹
habēs pabulū exalat quare succedit ei friditas ⁊ hic
poros a calore rarificatos cōstringit ⁊ siccitas cū
illa cōstrictiōe coagulādo illā idurat leantū vt po-
stea dissolui nequeat. Calor. n. cū coagulauerit ⁊ ex-
sicauerit ipam nō pōt dissoluere ipaz. friditas ⁊
siccitas cū coagulauerint ⁊ efficeauerit dissoluere
⁊ coagulare nō valēt cū sint principia effect⁹ oppo-
siti. s. coagulatiōis. ¶ Cāe p̃dicte colligunt⁹ ex. Aui.
p̃p. terti⁹ ⁊ a. Rafis. p̃. cōmētis ⁊. A. Serapioē in suo
breviario ab Alberto magno in de mineralibus.
¶ Causa p̃iuncta ⁊ imediata lapidis vel arenularum
est vel esse pōt humor grossus solum vt humor me-
lancolicus vel colericus vitellin⁹ sanguis grossus nō
retēt⁹ i apostemate. Sz q̃ cū aquositate puenit ad re-
nes nutriendos q̃ nō potuit cōverti i nutrimentū ipso
rū ppter multitudinē aut maliciā sui vel alia inor-
dinandē cōmissa. aut sanguis apostemas renes vel
vesicā. aut sanies i dictis locis retēta i ipoz exitu-
ris vel vicerib⁹ generata aut ex vicerib⁹ aliorū mē-
briū ad ipā trāsmitta desflua q̃ non potuit ab eis
expurgari sz retenta fuit aut ē hūor flegmatic⁹ ⁊ vi-
scosus i dictis mēbris retent⁹. ¶ Cā vero mediata
q̃ est cā hui⁹ cāe imediate est duplex. vna q̃ est mate-
ria illi⁹ cāe imediate ex q̃ lapis generat⁹. ⁊ alia est cā
q̃ materia imediata in renibus vel vesica retineat⁹.
¶ Materia qdēs materie imediate est duplex. vna ē
ans alia primitiua ⁊ primitiua vt dicit. Aui. sūt. Li

bi grossi ex generib⁹ lacis ⁊ pprie spissi. i. coagulati
vel spissi calci substantia. Carnes grosse autem pa-
ludum caro vaccina yrcina ⁊ que de carnibus sil-
vestribus ingrossant pisces magni corporis anguil-
le tince ⁊ similes. Et cibi de patellis siue sint car-
nes siue pisces subfrire siue pisces siue ova ⁊ panis
viscosus vt qui fit ex filigine ⁊ panis azimus ⁊ nō
bene coctus ⁊ p̃cipue coct⁹ dū us ⁊ cōbust⁹ ⁊ q̃cū
qz de pasta cibaria sūt. Sorbuntōes. i. pulces q̃ hnt
vt ex rizo ⁊ ex ol grano ⁊ p̃cipue ex faba fracta ⁊
alia legūmina. ⁊ fruct⁹ acetosi difficilis digōis vt
mala imatura caro citri ⁊ caro p̃porū ⁊ p̃iectiones
de melle viscosē. ¶ Et ponib⁹ aq̃ turbide ⁊ aq̃ gros-
se ⁊ vīa nigra grossa ⁊ exercitiū sup repletōē. ¶ Ma-
teria igit primitiua generandi lapidis ē substantia
assumptoz grossa viscosa difficilis dure digōis
grossū generat⁹ hūor viscosus ⁊ idigest⁹. ⁊ maxie
q̃ corz bona digō impedit⁹ aut rōne quantitatē seu
qlitatis assumptoz aut rōne ordinis debiti assu-
ptoz aut ex inordinatiōe aliaz sex rerū nō natura-
liū. ¶ Materia antecedēs materie cōiuncte ⁊ ime-
diata lapidis ē hūor grossus viscosus in mēbris ve-
sice vel renib⁹ vicinis adunatus vel quociqz aliter
illis cōicans a quo possit ad renes vel vesicā veri-
uare ⁊ sanies i aliquo mēbro sup̃arenes vel vesicā
generata apra ad ipaz trāsmitti. ¶ Cā mediata q̃
est cā retentiōis imediate materie lapidis in renib⁹
vel vesice pōt esse primitiua ⁊ antecedēs. ¶ Primi-
tiua ē vel pōt esse friditas balnei aq̃ fride vel aq̃ tri-
gide aluminose multiplicatio rerū fridarū stipicarū
assumptio mediūaz fridarū stipicarū. ¶ Sz cā an-
tecedēs ē debitas expulsiue in renib⁹ ⁊ vesica pue-
mens ppter p̃p̃ionis maliciā aut ppter apā calidū
in eis ⁊ hec ē magna ⁊ pouissima cā. Debilitata. n.
virt⁹ expulsiua nō expellit supfluitates ad ipaz de-
scendentes. Aut cāe ei⁹ sunt vlcera i renib⁹ quare re-
tinent i eis supfluitates oēs aquositas. i. q̃ desicē-
dunt ad ea cū aquositate hoc ē q̃ imbibunt ⁊ inclū-
dunt i foris vicerū ⁊ ibidē inclūia i lapidē puer-
tunt. Aut cā ei⁹ ē vehemētia calitatis i renib⁹ ⁊ ve-
sica q̃ supfluitates attrahit ⁊ retinet ⁊ i lapidē ante
q̃ expellant⁹ cōuertit. Aut ē cā ei⁹ apā calidū vel fri-
gidū. Aut cā ei⁹ est cōitas mēbriū vicinātiū sicut
intestinoz ⁊ alioz viscer⁹ a q̃ q̃ p̃p̃iunt⁹ renes
⁊ vesica accidit in eis opulatio q̃ materiā in eis reti-
net donec in lapidē p̃uertant⁹. ¶ De p̃dictis causis ē
fortitudo virtutis expulsiue mēbriū cōicantiū ex-
pellentiū suas supfluitates ad illa loca p̃cipue q̃ ē
debilitas renū ⁊ vesice cū nō repellāt illas supflui-
tates ⁊ de illis ē amplitudo meatū venientiū ad re-
nes ⁊ vesicā. Et de hoc dicit Rafis. p̃. pri. Qñ di-
latant⁹ meat⁹ aquositas sūgus trāsportat ad renes
aliq̃ grossū admittit cū ea q̃ q̃ succedit i ventri-
culis renū ⁊ decoquit p caliditatez coagulat ⁊ q̃
vna vice coagulat possibile est qd subsequat semp
subsidēdo donec igrosset ide lapis. Et amplitudo
meatū suploz ⁊ strictura inferioz q̃ forsan ē natu-
ralis aut accidetalis ppter egritudinē qd ē qd hu-
mor grossus crudus q̃ generat⁹ aut nimitate cibi.
aut ex gulositate vel debilitate virtutis digestiue:
vt fit i decrepitis descedit ad renes vel vesicā cum
vrina. ⁊ caliditas i istis mēbris est ignea. siue sit p̃p̃
maliciā cōplonis siue ppter illd qd currit de fleg-
mate ad ea ⁊ opilat ea ⁊ p̃culcat ⁊ calcit⁹ vel ex apa-
te qd est flegmō i eis. Tūc si virt⁹ expulsiua renū ⁊
vesice est fortis. ⁊ vie in q̃b⁹ euacuat vrina vt por-
iritides ⁊ collū vesice ⁊ virga sūt ample tūc vrina
q̃ enat⁹ est grossa. Si vero vie sūt stricte ⁊ virt⁹ de-
bilis tūc necessario tardat tpe aliquo ⁊ enat⁹ paula-
tim clara ⁊ qd est subtile. ⁊ remanet qd ē grossū ⁊
ser.

Cibi.

Postu.

Ut
lap

Ut
di
cau

Di
pul

Rafis.

W.

S
q
M.

T.

fer. quapropter hoc residuum efficitur et aduritur ex vehementia caliditatis quae est in istis locis: et tamen in lapide convertitur. Et propter hoc inuenimus in eo quod est in principio aduentus lapidis in urina grana arenosa quare damus firmo aliquid ex medicinis frangentibus lapide et puocantibus urinam. aut cum natura mouet cum acuitate et expellit humores aggregatos in his locis. Et hec grana arenosa quae manent in spacio aliquo et inuicem adinueniunt et adherent aggregati grossius totum et fer quod est in urina cum eo quod processit et quo coagulatum est. et fit lapis cui est quantitas magnitudinis. Hoc enim modo arena est causa generationis lapidis sicut etiam ex lapide dissoluitur et puenit arena. Generatur lapis renu plurimum in ventre sine coacuitate renum. Et quicquid generatur in ipso corpore renum sive in poris ipsorum. Uelice semper generatur in coacuitate et fundo.

Et igitur lapides renu uelice pueniunt in causis ut dicitur eo quod quicquid inueniuntur cauentur pueniunt in caue alteri vel minus differunt in aliquibus. Cum autem lapis generatur ex renibus est leuior pariter et minus durus hoc fit plurimum. Aliquid tamen dicitur autem in vesica lapis generatur quod minutum frangitur. et a rebus puenientibus ipsis. Quod erit aut quod per potentiam agentis: aut id est per materiam non fuerit et scilicet itegra efficitur et coagulatio est. Et est minor in quantitate quam ren non est capacitate quantitate supfluitatis ut vesica. Et lapis renu est magis ad rubedinem declinans quam ren est substatie rubee lapis. Uelice est magis declinans ad albedinem sicut et vesice substantia est alba. Differunt etiam ex alio quam lapis renu generatur in substantia ipsorum facit dolorem qui incipit generari. Qui vero in coacuitate renu in sua generatione non causat dolorem sed qui mouetur et dolor tunc sentitur circa regionem renu. Sed fit in vesica non facit dolorem tunc sive generatio nis nisi quando commouetur et tunc facit dolorem circa collum vesice.

In senibus et decrepitis raro generatur lapis in vesica ut voluit Rasis. et pueniunt quibus habundat humoribus viscosis et grossis pro defectu caloris in vesicis eorum et medijs vicinis vesice. Sed in ipsis lapidibus renibus magis fit cum operationibus naturalibus in eis fuerit debilitas et diminuitur. in aquositas in eis vicia debilitate et indigone currit et currit in eis aliquid grossities ex quo lapis alligatur in ventriculis renu ex defectu. n. caliditatis naturalis in eis. multiplicante humoribus grossis et crudi et quod meatus sunt ad vesicam sunt stricti facti pro frigiditate complexionis eorum supfluitate retinent in renibus et non transiunt ex eis ad vesicam nisi subtilitate que in eis actio caloris pueniunt in lapide. Idem Serapio et Aui. Lapis in renibus habet paroximos et spacia piodicatiois. huius tunc diuersitate quod plurimum est intra menses versus ad annum. et idem de plurimum quod aliquod est plus et aliquod minus. Et hec causa sumitur ex medijs dispositione madantis et ex dispositione renis suscipientis materiam ut in tanto tunc pgregetur et eo materia et pueritur in lapide. Et est lapis renu et vesice ex eis quod hereditant et transiunt ad filios marie qui pueniunt et habentur eo quod debilitant pro illis renibus et vesica quod debilitas semel puenit ad huiusmodi debilitatem emittit. A.

Signa vtriusque lapidis. Hippo. Signa vtriusque lapidis sunt sedime arenosus sub sidens in urina. i. descendens et ab urina separatur. Cum Hippo. iij. apho. Quibus in urinis arenosa substantia vis vesica aut renes lithiasim. i. lapide bnt. et per ipsorum ad fundum descendit distinguitur a quibuscumque corporibus arenosis que egrediuntur cum urina vehementer ipsi permixta et in partibus superioribus stantia aut pariteribus vinalis adherentia. que procedunt ab adustione humorum et proprie in fine febrium. Inspecere itaque debes urinas consuetam

exire grossas vel turbidas. et si videris attendere et clarificari suspicari poteris de lapidis generatione. Et si post hoc senseris dolorem in loco renu et illico vel pectinis adde in suspitione. Et si videris arenam pluetam expelli retineri tunc iam certificabis generationem lapidis. Hoc signum vel plurimum verificatur non tamen semper. i. si urina grossa pcedat lapidis generationem cum puenit pcedere renibus et lapides cum ea gigni. in cum materia quod est in renibus vel vesica esset multum grossa et p grossicie sua non valens penetrare neque descendere cum urina retineretur aut retineretur licet non multum grossa aut virtutis expulsiue debilitate aut meatuum obstructione in istis casibus urina esset tenuis. et tamen lapis iste generatur ex materia retenta. Idem etiam urina tenuis venire post grossas propter alias causas quas propter retentiois materie grosse et tamen non significat tunc lapidis generationem: ut propter opillationem meatuum vrinam fiat urina tenuis postquam non generabitur lapis in retentione mestrui propter opillationem. Sic etiam in egritudinibus plenius et alijs similibus. Sed cum urina sequitur tenuis post grossas propter retentiois grossi et non propter alias causas sequitur lapis. Urina alba ipsa sa cum arenulis si quotidie attenuatur lapide pfirmari significat. et si postea fiat alba sine vllis arenulis lapidem iam significat confirmatum.

Signa distinguenda inter lapide renu et vesice sunt arenule venientes cum urina et in fundo residentes ad citrinitatem vel rubedinem tendentes significant lapides renu. Urina nigra sine dolore et sine egritudine si significat lapides renus generandos et maxime si fuerit in leno ruffus. Signa lapidis in facti est dolor in renibus fixus et ineparabilis. Signa distinguenda quod generatur in substantia renu et quod in vacuitate ipsorum. Val. vj. epidimiarum tempore generationis lapidis in substantia renu accedit dolor crudelior quam qui generatur in vacuitate et pariter quam lapis mouetur ut decedat ad vesicam accedit dolor fortior. quod qui gescit. Similiter dolor in partibus vritudinis et pectinis significat quod lapis est in renibus et maxime quod dolor augetur. quod si dicitur et ita sunt repleta et alijs autem replebuntur ac si esset aliquod pderoium postquam in loco renu dolor testis. culi et anche illi partis ubi est renis dolens paulum. Urina tenuis alba cum arenulis ruffis pcedere lactea si significat lapide renu. et si adest dolor et grauitas renu et punctura anche et dolore testiculi lateris dolens et dormitatio pedis et cum paulatino descensu vrine et ardore virge et sedime arenoso tendere ad citrinitatem et rubedinem. Signa distinguenda inter lapide renu pendere a caliditate ab eo quod est a frigiditate sunt calor pugnans et acutus. in sequitur straguria et urina itensa ruffa vel lubruffa aliquando cum guttis sanguinis et arenis rubeis vel subrubis vel nigris et plurimum adest se. effimera et sunt ad venerem puptiores. et patietes cum frigiditate renu sentiunt in loco collectionis lapidis frigida et podo et aggrauationem. Et urina quicquid est tenuis: et quicquid pgnis turbida et arene sunt subalbide liuide vel cineritice. Signa mori lapidis versus interiora sunt grauitas doloris et vehementia et descensio doloris ex alchim versus ad virgam et ad emunctoria. et tunc iaz puenit ad meatum quo igreditur vesica et non pueniunt in vesica versus sedatur dolor.

Signa lapidis vesice sunt urina alba subtilis arenosa cum ipaz pcefferit urina grossa turbida cuius sedime quod est ea substantia est albu vel cedens ad albedinem et hoc vel plurimum est verum eo quod aliquando urina est grosse ypofasica et mucilaginosae quod ipaz mucilaginosum non puerit laugmentum lapidis et non erit opillatio in collo vesice verum tamen plurimum est subtilis et hoc idem quod plurimum collu in his partibus est opillatum ab ipsa materia vel ab eo quod iam factum est ab ipso lapide. in urina

Clarifica-
tio signi.

Signa di-
stinguenda

Alia signa
distinguenda.

Signa mori
lapidis.

Signa la-
pidis vesice.
Idem.

ibi.

Ubi gnat
lapis renu

Uelice.
Distinctio
causarum.

Diffracta la-
pillorum.

Paroxis-
mi.

fia.

Diffinitas.

Signa vtrius-
que lapidis.
Hippo.

Documentum

Confilia

Secundū.

Rasis.

Tertium.

Quartus.
Quintus.

Sextus.

Nota.

Signū fir-
mum.

Regimen
hui' egru-
tudinis.
Regimē p-
servatiū.
Aer.

Habitatio

Accidētia
animi.
Quies mo-
tus.

quasi distillando egrediē et ppe in principio qñ re-
tinet materia feculēta qñ in lapidē puerit: aut qñ la-
pis ē purus qñ magis opillat quā qñ ē magnus ut
dicit Aui. Nā magis qñ egrediē collū vesice et magis
in eo figit magn' ab eo remouet velociter. Et scd
signū est postqñ miserint appetitū mingere qñ vesica
excitat ad expellēdū lapidē in ea pntū qñ laborā-
do trāsmittēre cū vrina multa et forsan post mictū
miger itez. Et accidit aliquat' vrie difficultas aut
pperea qñ lapis nō ex toto opillat meatū vesice aut
qñ vesica nimis vrina plena ad hoc vt ipaz expellat
idiget cōpressionē. Et id dicit Rasis qñ qñ ē retē-
tio vrine et aliqñ difficultas. Et aliqñ venit cum
arenositate exeunte a vesica hūypo. hñs ptes surfu-
reas qñ exeunt a vesica pp ab rāione i ea factā a la-
pide abstergente et abradente et ob id ptingit aliqñ
vt ieurat sanguinez qñ lapis fuerit long' et ramo-
sus aut magn' asper. Ex paruo aut et applanato nō
mingit sanguinez. Dolor i lapide vesice est maior
qñ in lapide renuz. qñ lapis vesice tenet in spacio
magno respectu lapidis renuz id nō excitat dolorē
nisi qñ retinet vrina qñ ingredit meatū virge et ipa
vrina sua quātitate extendēdo vesicā soluit pntū.
et qñ monēt patiens dolor auget qñ gescit morat'.
Et punit' et ver dolor i virga et i radice ei' et i pe-
ctine cōiute virge ad vesicā. Et p' vrine postei'
difficultatē p iromissione fringe i virgā ē signū
efficax. Et p' dantes lapidē vesice qñ mingit cogit
affellare euz dolor pp colligātā et ppassionē colli
vesice euz iustino recto. Et scien dūz est qñ multo
tiens gñat lapis i vesica et descendit a renib' ad ve-
sicā. et nō expulsi ab ea neqñ mēlus remanet ibi
deinde magnificat. Cui' signū est qñ pcessit dolor
in renib' et inflamatio postea sedat'. et postea sequit'
signa lapidis vesice qñ pñ nō erāt. Et signū cōfir-
mans lapidē ē in vesica ē iuentio lapidis p sensuz
tact'. Nā qñ lapis pntet in collo vesice: qñqz repe-
rit p tactū factū exteri' in loco colli vesice. s. inter
anū et bursaz testiculoz cū aliqñ cōpssione. Et filr
reperit qñ ē in cāna virge ingredō cū cōpssione
facta sup eā. Sz qñ fuerit in pcaritate vesice opz vt
ingrat' digito iromissio in anū iurāt. Et mod' est
vt iaceat i firmus resupinus deinde iungat' digiti
index si fuerit puer vel paru' aut digiti medii si fue-
rit iuuenis vel magn' oleo vel butiro vel aliquo ce-
roto siue mucilagine et iromittat' in andi i firmi et i-
pellat i testinū versus vesicā. et tūc diligēter ingrat
de lapide et an sit vnus vel plures. Et si sic iuenerit
eū expellat euz digito i testinū versus collūz vesice
donec eminet i loco illo exteri' apparea et tūc tā-
gat cū manu alia eminetā illā vt mediāre tactu vi-
gitū interioris et manus exterioris certifice et de la-
pide an sit aut nō. Nā in inquisitionē debet pcedere
clittere limitū vt coram egestionem expellat.
Regimē hui' egritudinis est duplex. Quoddaz
pseratiū ne lapis generet. Aliud curatiū qñ de-
bet euz iam lapis est gentus.
Volens igit se pseruare cauere dz ab his qñ hic
describentur et cum hoc vti his qñ vilia ponent'.
Et caueat igit ab aere calido. Et a mora ad ignē.
Et egrare vel ābulare vel stare sub sole sic qñ radijs
solis vel ignis post tergū renib' pectini aut anchis
veniat dz insup cauere calefacere ea loca pellib' vi-
tet et aerē multre friditatis et exercitiū p loca vber-
mēter frida. Sz p posse inhabitet aerē tempera-
tum in actiuis et passiuis aut ad frigiditatem aliqua
liter declinātē. Et nocet aut i rasci furore tristari
conferret letari bene sperare et fidere. Et adulta quies
nōcet. Sed magis motus multus. Et exercitiū
laboriosuz. Et ppe quando in tali motu et exerci-

tio fatigant' renes albatiz et pectē et circūstātia mē-
bra. Viter insup exercitiū i quo iurēt renes sicut ac-
cidit i scribēdo qñ aliqñ multū ielinaf aut studēdo
nocet et lōgo tēpore stare saltare vehi in curru et eg-
tare. Licet mor' pueniat in cura lapidis renū qñ iu-
nat ad descēdēdū ei' ad ieritoria. Nōcet et i pscuera-
tiōe faciēdo descēdere materias ad partē renū et ve-
sice. Caueat pteera a corrigia lata qñ cū ea vehemē-
ter strigit. Conuenit exercitiū tēperatū nō ieiunio.
Et fricatiōe tēperate vt dicit Aui. ipaz extremita-
tū et postea facit i dorso et renib' deinde moderatiōes
fiat i pectore et toto mirach. Et abstineat a somno sup
dorso et pcpue i culciāra de plūis. Nōcet somn' ni-
mis plū'. Sz nō min' vigiliē nimie puenit somn'
septē aut octo horarū nō ampli' octo. neqñ minus
ser. Sit de nocte et nō de die nisi adit ex lōga pue-
tudie. Sitqz sup altero laterū vel supra vētrē cor-
pore pueniēt pānis tecto et capite debite eleuato.
Et cibis et potib' pbiueat pānis azim' nō debite
coci' et caueat a cibis ex lacte factis et a caseo recēti.
Et tūc sūt lētes fabe rīzū frumētuz et oia grana
liguminū et pānis filiginis. Et ois caro grossa visco-
sa difficilis digōnis sicut caro bonis vrei caparuz
agnoz nōduz alaliuz porcorū aproz leporū qñis ca-
ro lepous pueniat i frāgēdo lapidē. Et caro anū lō-
goruz colloruz pcpue i aqz degentū. Et vitari dz
comestio oiz ieritoruz membroruz alaliuz sicut sūt
cerebruz lingua pulmo cox venter epaz splen i testina
renes testiculi. exceptis epatib' pulloz et gallina-
ruz pignuz et testiculis galloz coire i sciptions.
Et dimittant' ona cocta dura et frigra et dretoria sūt
si hñt casei pmixtiōez et ouozuz albumen malum.
Et abstineaduz est a piscib' grossis viscosis dure car-
nis lacunalib' et i malis aqz vinentib' sicut anguille
tenche gambari cūcri testudines aquaticez cōchilia.
Et fruct' difficil' digōnis sūt mala plica imatura
caro citri et ois fruct' grossi cūmi et stipitci mali sūt
vt castanee citonia pira nespila sorba et siles. Et expe-
dit oia acrimina vitare sicut cepe. alia reliq'. Et i-
tāda sūt olera i tēse calitatis et radices multe puoca-
tiōis sicut qñ sūt apū iparagi et petrosili vicut' insup
fungi. Et cibaria oia parata i gelatia vel cū mīro
vel verbera. Et oēs sapores qñ sūt euz stipitci sicut
agreste vini granatorū et cū zenze. et pipere. et sili-
pēb' calidus expedit vitare vna grossa turbida mu-
sta noua et vna multe nigredinis et potētia. Et oēs
aquas turbidas limosas et ferulētas. Et dūcunt pa-
nis ex farina a qñ surfur nō sit ex toto excussus. naz
hic melior ē qñ ex simula. i. ex flore farine. sit bñ fer-
mētaz debite coci' et a cortice mūd'. Et i habētib'us
pplonē calidā cōcedi pōt pānis ex farina ex spelta.
Et cōcedit' caro fassianorū pntū coturnicū pulloz
et pullarū caponū et gallinarū et columboruz volare
sciptions turdoz illaudarū yrundinū caude tremu-
le et aliarū anicularū puarū caro edozū lactātū et la-
ctātis vitule agnoz alaliuz castratorū iuuenū et ca-
ro caprioli et pcpue lactātis. Vitelli quozū. sorbi-
les: et pisces recētes pui scamosi ex aqz bonis currē-
tib'. Et fructib' pcedunt amigdale dulces et ama-
re siliici pince lore passule enucleate capares pōite i
aceto oliue i aqz dulcorate i pcpio mēse cōcedunt
ecrasa dulcia aliq' mora. Nūna bñ matura vne al-
be bñ mature. sic recētes plica matura nuclei pfi-
corū et crisomaloz et cerasoz medule. Et his qñ hñt
pplonē calidā pcedunt citruli cucumeres cucurbitē
melones. et pcpue medulla seminū ipozū. Et ex ole-
rib' pueniūt blita spinacia atriplex bozrago fentem-
lus lactuca etcora teneritas lupulorū et iparagorū
et cōcedunt bancia pastinaca rapa radix feniculi et
silia bis iterdū qñ semel aut bis i mēse cōcedunt ra-
dix apj

Salu-
ne.

Uinu

Exerci-
fricat'.

Zeni-
Somnia.

Uigilia.

Inar-
Loin-
lus.
De p-
tione
Larnē
druped-
pide.

Carnis
um.
Interi-

Oua.

Disse-

Adu-
cario
Flot-
mia.
Rat-

Olera.

Sapori-

Dig-

Aquo-
Danis-
nus.

Carnis
ne.

Su-

Fructu-
ni.

Ali-
fo

Olera bi-
na.

Et col-
ma

dir ap^o petrosili^o & sparagi & brodi^o ciceru nigro^o.
 Salse bo^o ne. ¶ Loco^o et possunt iassamē^o ex folijs petrosili^o cu^oz
 aceto parue acetositatis addito modico cins^o & suc
 cus granatoru^o dulci^oz vel mu^o oru^o cu^o modico cina
 momi cu^oz cibarijs suis pcedunt bndi spēs. R. cina
 momi electi. ʒ. ʒ. macis galage croci cardamomi.
 an. ʒ. ʒ. ʒ. feniculi. ʒ. ʒ. Et p^odicti cibi pcedunt assi
 & ellissi. ¶ Cūm bibat albus claru^o debile p^omixtu^o cu^o
 aq^o bona clarissima fontiu^oz vel cisternoru^oz & melio^o
 sublimata vel decocta cōceduntur aliq^o v^oputa ter
 aut bis in mēse vīna alba subtilia clara potētia vt vi
 nuz maluaricuz & ribola. ¶ Loco^o tenere ventrē le
 ues vt humores grossi ad latus fecis declinet & de
 scendat. ita vt nō retineant & coarctent vias renuz.
 ¶ Qd si natura nō ēē obediē^o fiat clistere ex deco
 ctide feciculi blite ap^o pitarie de qua sumant. ʒ.
 rvi. gbus addant cassie. ʒ. j. benedictē. ʒ. ʒ. olei. ca
 momellini. ʒ. iij. salis. ʒ. ij. & sō ieiuno lponatur.
 ¶ Surgat a mēsa semp famelic^o cibuz diligēter ma
 sticet & oī die p^ocurat vt digō bona fiat. ¶ Loco^o ē
 vitand^o & p^ocipue supra cibum & marie frequenter.
 ¶ P^oferuatio a lapide. ¶ P^oer p^ohibitionē genera
 tōis materie lapidis fit p^o obseruationē dicti regimē
 nis sup^oascripti. ¶ Qd si p^o deriuatiōē ab ipso re
 gumine v^o p^opter aliā cāz materia in corpore gene
 raret. tunc insurgit p^oferuatio per ipaz porione. In
 qua due sunt gnales intētiōes q^oz vna respicit cau
 sam materialē mundificādo eam & deriuādo a loco
 renū & vesice ad alias partes. Seda respicit causaz
 agētes & coadunātē vel cōseruātē remittēdo & eq^o
 ipaz. Et mundificatio aut respicit causaz antecēdētē
 i corpore toto existēte aut contentā in renib^oz vel
 vesica prohibēdo ne i ipsi^o retineat quoniā q^o nō
 remittitur non potest agens eam in lapidem mutare
 ¶ Mundificatio fit aut p^o floboromiā aut medicā
 nā ventris solutiōē. ¶ Si igit^o medico p^onti apparue
 rit q^o in venis. d. v. sit sanguis grossus mult^o: fiat
 floboromia de saphena p^o quā extrahant. ʒ. iij. san
 guis. Un^o Rasis. r. p^ontis. Qui habuerit in venis
 suis sanguine grossu^o & multu^o minue euz de vena
 interiori genu & saphenā. ¶ Evacuatiōē p^o farina
 euz d^o pcedere digō materie euz re subtilitate nō i
 tensē caliditatis i d^o spōne calida cuiusmōd^o est. d. v.
 puenit iste sirup^o. ¶ R. quatuor seminu^oz cōiuz friv
 gidoz. ʒ. iij. se. malue. ʒ. ij. se. alchabēgi. ʒ. j. ca
 pilloz veneris recentiu^oz lupulioz. an. m. f. cicoree
 endiuie scariolē ap^o sept. an. m. j. ligritie. ʒ. iij. ¶ Ra
 dicuz petrosili^o & asparagi. an. ʒ. j. decoquant^o ola
 in lib. iij. aq^o v^oqz ad p^osumptionē medietatis. ¶ Po
 stea colet^o & euz lib. j. zucari albi fiat siru^o. & acetosef
 euz. ʒ. ij. aceti v^oini albi & aromatizet^o euz spica do
 sis. ʒ. ij. euz. ʒ. ij. aq^o se. cōiuz & ʒ. j. aque endiuie.
 ¶ Digesta materia fiat evacuatio cū farmaco nō ba
 bente caliditate fortē vt dixit Serapio. Et de leui
 bus ē cassia fistula si ē p^oparata. R. cassie fil. nouiter
 extracte. ʒ. p. dissoluat^o cū aq^o decoctōis ligritie &
 capilloz veneris: & totū calidu^o p^o horaz an^o die ex
 hibeat. Et sup^o ipaz nō dormiat. Et ster ieiuna q^oqz
 horas post ipi^o assumptionē. In fine quaz cōcedat.
 Et nō sumat aliq^o lauatiū. ¶ Ad idē v^oz cassia dis
 soluta. euz sero caprino & eodē mō sumpta. ¶ Qd si
 medicina veller fortiore sumat hāc. R. cassie fil. no
 uiter extracte. ʒ. vj. reubarbari. ʒ. j. f. spice. ʒ. j.
 reubarbari fundat^o in aq^o endiuie p^o sex horas & cal
 sia dissoluat^o cū sero caprino aut cū aqua decoctio
 nis ligritie & capilloz veneris & inde addat ex^ossio
 reubarbari & totum calidum accipiat^o vt dictū est
 de medicamine immediate sup^oascripto. ¶ Si cum
 colera flegma esset mixtum fiat medicina talis. R.
 cassie nouiter extracte. ʒ. vj. reubarbari agarici an^o.

ʒ. j. reubarbari infundat^o i aq^o endiuie cū. ʒ. j. spice
 agarici fundat^o i oximelle simplici & ster in iussioe p
 sex horas cassia dissoluat^o cū aq^o decoctōis ligritie
 semis malue & capilloz veneris postea eidē addant^o
 reubarbari & agarici expressioes & fiat pot^o. hūc po
 tū duob^o prioz^o efficaciorē sumat mō & ordie q^o di
 et^o est de cassia. ¶ Diuertat materia vomitu^o nā ipsa
 est thesaur^o in p^oseruatōe fiat igit^o vomit^o post cibū
 aut an^o cibū cum reb^o facili^oter vomitū puocantib^o
 sicut cū decoctide semis attriplicis aut raphani cū
 semle suo & silibus. & hic vomit^o fiat semel i ebdoma
 da ad min^o & ad ampli^o bis. ¶ Diuertatur et mā ad
 viā intestinoz sicut cū clistere & silib^o. ¶ Adundifi
 cantia at^o renes & vesicā a materia i eis cōtēta & a p^o
 hibitiōe retētiōis ei^o in eis vt nō habeat agēs ips
 in ipaz sufficiēs ad hoc vt ipaz cōuertat^o in lapidē fi
 ant cū diureticis materiā ipaz educētib^o. ¶ Horuz
 diureticoz quedā sunt v^obilis & q^odā sortia. v^obilis d^o
 bilib^o pot^o ē v^ous quotidie. Seda fortius nō nisi bis
 aut semel i ebdomada Et hoc q^o v^obilis nō sufficiet
 q^o cognoscit q^o mā multiplicat quā vīna ostēdit.
 ¶ De debilib^o diureticis sūt semia melonū cū zucā
 ro dosis seminu^o & coclear mediū & cū. ʒ. j. zucari.
 Et in tpe calo renib^o calidis multū existētib^o sūm
 dant semia p^oriduū in aq^o calida & postea effice^ont
 i vmbra. ¶ Et fort^o ē semē citrulli. cōsimili mō sum
 pri sō ieiuno & inde differat cibū p. iij. horas. ¶ Et
 efficacit^o ē medicamē istud. Recipe semis alchabē
 gi. ʒ. j. f. malue. ʒ. ij. buliāt in. ʒ. p. aq^o v^oqz ad con
 sumptionē medietatis postea colet^o de colatura acci
 piant. ʒ. iij. gbus addant zucari albi. ʒ. ij. & caliduz
 sō ieiuno accipiat^o hoc medicamē p^oon^o fort^o suffi
 cit sumere bis aut ter in mēse. ¶ U^oz ad extra fricare
 yngendo locuz vesice & regionē renū euz oleo viola
 to. ¶ Mā tal^o vinctio caliditate illoz mēbroz remittit
 vnde prohibet caliditas agēs ad lapidis g^oationē.
 ¶ Cura lapidis p^o portionē trib^o p^oficet iussio. s. die
 ta potio & cirurgia. ¶ Cirurgia nihil ad p^ois dicet.
 ¶ Dieta cōsistit i euacuatōe aeris frigidi & ois actua
 lis rei fride siue it^o admittet^o siue ad ex^o assistat semp
 actualis calitas v^o artificialis. Oēs cibi pot^o & medi
 cine calide porrigant. Gaudere bñ cōsidere multuz
 v^o sicut nocet tristari irasci diffidet. Loco^o an^o cibuz
 exercitiū si fieri pōt. Et loco ipi^o fiat fricatioes ex
 tremitatuz & postea dorzi & vētris. ¶ Post exercitiū
 aut fricatioes pueniunt balneu^o tēpati caloris i quo
 infrascripte herbe buliant. Recipe floz camomille
 melliloti malue sanfusi altee capilloz veneris ap^o se
 niculi oīm an^o m. ij. f. lini fenugreci an^o lib. ij. incidā
 tur minutim herbe & reliqua p^ostent & buliāt insuffi
 cienti q^oritate aq^o v^oqz ad. liij. p^ois cōsumptionē pro
 p^odicto balneo. ¶ Cū egressus fuerit a balneo exbibe
 atur semē melonuz cucurbite citruloz mundatoruz
 an^o ʒ. j. feniculi p^ote. f. tere diligēissime euz syru
 po acetoso & exhibeat yngant^o loca renuz v^o alteri^o
 loci cum oleo anetino aut de lilio fricetur alcharin
 fricatioe ad posteriora descēdētē. Et equitet v^o non
 suauiter descēdat sicut p^o scalas ad hoc vt lapis a lo
 co suo moueat & versus inferiora descēdat si ipsum
 in renib^o senlerit. ¶ Sunt ei^o cibi multi nutrimenti vt
 non efficiat virtus & paucē q^oritatis vt nō grauet^o &
 cōprimat renes. ¶ Et cum ipsis admisceam^o aliq^o d^o
 abstergetib^o & vīnā puocantibus sicut seni. endiuia
 teneritas spargoz capita cardī & similes. ¶ Carnes
 cōueniētes sunt sicut de anib^o i domibus degētib^o
 vt pulli gallinaz caponum quādo dissolunt^o in sua
 decoctioe & coturnicis & animum mōtarum q^o non
 sunt multe pinguedis quoniā nō sunt multe calidi
 tatis & penetrat & indurat quoniā nō calefaciunt vt
 dixit Serapio. ¶ Approprietate cōueniūt carnes lepo
 b iij

Diureticū

Vomit^o.

Clistere.

Adundifi
cationem.Diureticū
debile.

Fortius.

Fortius.

Vinctio.

Cura lapi
dis.

Dieta.

Balneuz.

Libi.

Abstergen
tes.

Carnes.

Apprieta
te valēcio.

Confilia

Uinuz.

Clistere.

Balneuz.

Dof bal.
diuretica.
Uincio.

Lura p po
nonem.
Intencio.

Idia int
tio ad lapi
dem.

Secda in
tencio.

Proccellus
cure.

Clistere.

ris. quā frāgīl lapīdē a caro y rādīnis. Rāsis. r. cōti
nētis. a caro ericq. ¶ Uinū sit albu clarū qd tpe in
festatōis doloris iherē cū aq decoctōis diuretico
ruz vt cū aq emulsiōis semini cōmuniū frido:ū aut
cuz emulsiōe nucleorū pīcoruz vel cerasorū vel aq
capillorū veneris a tūc pueniūt capares p diti olue
pēpate. ¶ Dicūt qdaz sicut dolor icipit a vine dis
ficultas a vētris cōstipatio fiat clistere lenitiū a do
loris mitigatiūz ex mucilagimb⁹ fennegreci semis
lini atqz cuz decoctōe malue bismalue mercuria
lia blitis brāca vrsina a silūz a cuz oleo camomil
lino a anetino a piguedinis anatis anseris a galline.
¶ Eiecto clisteri cōcaz ingrediat aqz dulcis deco
ctōis camomille paritarie melliori apī petrosili
nugreci seminis lini atqz folioz lauri sit calidita
tis tēperate vt i eo cuz delectatōe possit morā tra
here. ¶ In eritū a balneo sumat de diureticis tpa
tis pēpue de vino albo decoctōis gūme cerasorū.
Et fiat inuincio circa dolētia loca. cuz oleo de scor
piōib⁹ camomillio liliaco a anetino cuz piguidimb⁹
multoties consuevit cuz his lenibus vngere. ¶ Cuz
non curatur transeundum est ad alia que nunc dicū
tur simplicia a composita.
¶ Ali⁹ mod⁹ curationis. ¶ Ser potidēz taz lapidīs
renū qz vesice trib⁹ complet itētiōib⁹. Quarū vna
cōuenit ad causāz materialē a antecēdētē i toto cor
pore a i mēbris vicinis renib⁹ a vesice. Et ad causāz
cōseruantē aut efficiētēz a hoc complet vt dictū ē i
cura pseruationis a generatione lapidīs. Secunda
vertitur ad ipsum lapidē Tertīa vertitur ad egri
tudinē lapidīs complicatas.
¶ Intencio que est ad lapidē ipz duplex est quarū
vna est ad lapidē eradicaūz de loco suo a deponē
do ipz ad extra corp⁹ ad quā itentioez due alie ad
inuāt. i. viarū a ductū aptio a limificatio supficiē
ipoz ductū a ipz lapidīs vt facili⁹ descēdat a edu
cat. Secda ē ad cōminuēdū lapidē ipz i frustra frā
genduz a in arenas deducenduz ipz vt facilius era
dicef de loco suo a erradicatus facilius trāseat per
meatus educiōis ipsius. ¶ Intencio sola erradica
tiōis qūqz sola sufficit in lapidē paruo vel molli nō
ramoso. ¶ Et secda est necessaria qū nō valet prima.
i. lapidīs cōtinuio a pēpue cū lapis fuerit magn⁹
ramosus vel durus. ¶ Et tertia itentio diuersificaf
fm egritudines que cū lapidē iungunt a fz diuer
sitate accidentium.
¶ Adedicinarum qbus adimplef itentio secda que
operant in lapidēz. Quedaz operant cuz qualitate
iparū: a quedā cuz proprietate earūz. nōnulle vtro
qz modo. ¶ Et harum medicinarum. quedam sunt
debiles: quedam fortes: quedam mediocres. ¶ Et
fortiuz quedam vehēmētis virtutis ad lapidē re
nūz sed debiles ad lapidē vesice. Et quedā operant
in vtroqz: fz vehēmētē i lapidē renū a debilitē i la
pidē vesice. Quedā qz vehēmentē i vtroqz operant.
Exēplū primi vt lapis iudaicus. Exēplū secundi vt
Exēplū tertiū vt auis qz dē cauda tremula a
cinis scorpiōnū. Ex qb⁹ patet qz ois medicina qz frā
git lapidē vesice frangit lapidē renū sed non ecō
tra. De his omnibus sermo infra erte.
¶ Et itate igit⁹ dolore icipiēdū ē a clisterio. per qd
implef pars pte itentiois qz fm secde itentioni qz est
ad lapidē. Itā tale clistere dolore sedat laxat vētrez
viscera mollificādo ad emittēdū lapidē valde inuat.
Sed nō dz ēē quātītatis magne ne sua quātītate ma
gna comprimat renes a dolore augeat fiat hoc mo
do. R. radicū altee maluarū violarū fursuris añ. m.
i. febestē numero. r. fennegreci. ʒ. ij. fiat decoctio i
libras quattuor aqz quousqz redeat ad lib. i. ʒ. postea
colet a colature addātur castie. ʒ. i. ʒ. piguedinis

recentis galline. ʒ. f. olei cōis. ʒ. ij. salis triti. ʒ. ij.
a calidū sō ieiuno supponaf. ¶ Et qz tales diuerse
sunt: placet ex multis aliqz eligere. Ex herbis sunt
capil. ve. abstinbiū camepitheos pulegiūz abrota
nū apīū siluestre paritaria pentafilon alpāgi scolo
pendria berbena betonica cretani marini folia rafa
ni camomilla cardus. Ex qzqz ipoz herbaz pōt
fieri decoctio in vino albo: vbi nō adfit febris: neqz
renū a epatis caliditas vehemens aut in aqua vbi
hoc afforenti. Dosis decoctōis est ab. ʒ. j. vsqz ad
iij. Uel pnt sublimari a ipoz aqz psmili dofi ac
cepi. Aut ex eis ericcatis in ymbra puluis fiat cui⁹
dosis a. ʒ. j. vsqz ad ij. cū vino albo. Uel extrahās
succū a quacūqz hāz volueris a administrais ab
vencia vna vsqz ad duas. ¶ Ex his oib⁹ potiores sūt
succ⁹ folioz rasanū a cardī comestibiles a sparagi le
uiter cocti manducant. ex radicib⁹ laudanū ifrasert
pta. ¶ Radix pentafilonis rubri thimi citrulli costī
capari yringi corticis radicis lauri radix sacifragie
ciperi apī graminis feniculi pēpue siluestris alpa
ragi rasanū teneri altee acori scorde⁹ squilla cardī.
De qua vis hāz pōt in vino vel aq decoctōis fieri:
¶ pnt ēē sublimari pēpue radix cardī qz iter cere
ras multū laudat. Et dosis tā decoctōis qz aqua
est ab. ʒ. ij. vsqz ad iij. ¶ Ualeat ēē ipiaz succ⁹ dat⁹
in porū cū vino subuli. ¶ Aut fiat puluis qz cū vino
subuli dēf. ¶ Et iter cereros pulueres laudanū pul
uis corticis radicis lauri radicia costī radicia sari
fragie yringi acori. Dosis est. m. f. vsqz ad vnum.
¶ Et seminibus laudanū sup oia cicera nigra ex q
bus fit decoctio a exhibet. ¶ Itēz puluis seminis
cardī puenit: ac seminis maluz carū danci nigelle
semē porri nigella miliū solis semē asparagi ciperi
amī rasanū cardamodi alchabēgi feniculi citrulli
cucumeris melonis cucurbitē. Ex plerib⁹ istoz fit
decoctio cū⁹ dosis ē ab. ʒ. ij. vsqz ad iij. ¶ pōt rī
ex aliqb⁹ fieri puluis vt de semie malue cardamomi
amī feniculi ciperi miliū solis aspagi. Et talis pul
uis exhibet cū decoctōe cicērū rubeoz seu aqua
mellis. Dosis sit a. ʒ. f. vsqz ad. ʒ. ij. ¶ Ex fructi
bus cōueniunt medulle ossū cereforū siluestriū. Ex
qbus subtilissimē cōtritū fiat lac: cui⁹ dant. iij. ʒ.
sō ieiuno. ¶ Cōueniūt olīue cū aq a sale pōite melo
nes fistici ac pinee a amigdale amare cū rob subit.
lissimē terant a ieiuno sō pōni dant dosis. ʒ. ij.
¶ Puluis bacarū lauri sicēdēste nucleī pīcorū d q
b⁹ abiecto cortice exteriori sumāt. vj. aut. viij. p. ij.
horas añ cibū. Uel pīciat cū zucaro a eodē mō su
munt. ¶ Ex folijs a lignis seu corticib⁹ arborū va
lēt folia amigdaloz amaraz quocūqz mō dederē si
ue i decoctōe sue i puluere. ¶ Decoctio quoqz fo
lioz rubi multū pferit. ¶ Dosis ē castia lignea ligni
aloēs lignū balsamī lachrimavirū qz guttat cadit qū
abscondit vīz de mēse adhartij. ¶ Ex gūmis qz gū
mi vūgūmi cerasoz prunoz amigdaloz vini sera
pinū bdellū. Itē gūme dāt cū vino dissolut aut i
puluere redigi a sō ieiuno vnt potui dari. ¶ Ex
oleis quēit balsam⁹ cui⁹ dosis ē gutte. iij. cū vīo sub
tili. Olīū sūp de sūlia de pīpib⁹ amig. amaraz oīz
būdictū olīū de scorpiōib⁹ olīū de gramis citri cera
soz quēit ex qb⁹ ab ēē fiat luntio aut cū aliquo istoz
p sūrigā inieccio. ¶ Ex micralib⁹ quēit lapis lincē
lapis iudaic⁹ lapis renū seu qz ab hūana vesica p lei
sionē exhiē vīrū lapis spōgie lapis ematites corali
lapis suet⁹ l epate ap lapis inēt⁹ i capite limacie. a q
repiūf svētib⁹ gal. oz. iij. lapides dūt subtilissime
terri. aliq remoluit ipos sup core fricādo a exhibet
cū brodio cicēz rub. vī cū vīo albo subuli: aut cū
aq mell. Dosis ipoz variat. Itā lapidīs sicē spōgie
a iudaici dosis a. ʒ. j. vsqz ad. ij. Alioz vīo a. ʒ. f. Dosis
vsqz

Alalia
Pulu

Herbe
decoct

Cinere

Succu

Radix

Sang
pici.

Pulu

Semin
Pulu

Alius.

Citru

Fructu

Pulu

Pulu
poris

Folia.
Ligna.

Gūme.

Olea.

Pulu
arūdi

Adinera
lia.

Stei
lūbo

Dosis.

Italia.	vsqz ad vnā. ¶ Ex alalibz q̄ iscripta sunt lauda	egz p̄tibz dabis. z. ij. cū syrupo d̄ cuabz radicibz	Landa tre
berbe	¶ Pulueres tur plurimū a veteribz nostris cinis seu puluis vesti	l. apij z feniculi. ¶ Est p̄terea auis quā cauda tremu	mula.
ecoci	ce apri cum sua vana desiccate. Cinis testaz coclee	la vocat̄ cui? p̄p̄ietas mirabilis ē ad lapidē tā vesti	
	ac ē totius co. lec. ¶ Puluis yecoris yrei. Sanguis	ce q̄z renū p̄ oēm modū administratiōis ei? in meli	
	yrei puluis pellicule vētris galli. z stercois colidbo	or vsus est in puluere q̄ sic fit accipiat̄ auis itēgra z	
Cineres.	rū z galloz z turturis. ¶ Nec stercoia dnt̄ subtilissi	ponat̄ in furno calido in olla mīda z tādū ibi ma	
	me puluerizari z cū aq̄ mell̄ exhiberi. ¶ Cōueniūt̄ ē	ncat̄ q̄ possit̄ puluerizari z caue ne incineret̄ d̄ hoc	
	infrascriptoz oīum cinēz vt cicade pulloz yruudi	puluere sumat̄. z. j. cū medio. ¶ pip̄ris z tantūde	
	nuz. Laudať quoqz cinis scarabeoz. Cinis icorpio	folij idi cū aliquo diuretico. ¶ Valet multū puluis	Testa ouo
	nuz: criti cū suis ipinis: lūbricoz terrestrium: teste	testaz ouoz a gbus pulli sint̄ extracti. Accipiant̄ re	rum.
	cui a quo puluis egressus ē. anicula pue q̄ ap̄d nos	sta ouoz z ponant̄ sup̄ laminas ferreā donec optie	
	d̄r cauda tremula. ¶ Hoiz nāqz q̄dēqz volueris in	exsiccent̄. deinde pistent̄ subtilissime dosis ē a. z. f.	
	olla noua pane extracto de furno ad exsiccadū pōc	vsqz ad. j. f. cū aliquo diuretico. multa p̄terea alia	
	in quo tādū stare z q̄d possit̄ cōmode pulueriza	sunt que ad hanc egritudinē p̄p̄ietates hnt̄. s̄z sub	
	ri. S̄z canēdū est ne in exsicceť q̄ fiat carbo. ¶ Sas	scripta inter cetera sunt meliora.	
uccu	laris cōfesti atqz turturis decoctio iunāt. ¶ Dorz v̄le	¶ Ex cōpositis medicinis plures sunt: Quaru? p̄ci	Medicine
adip	capre atqz apri puenit̄. Et hec dari dnt̄ cū vino al	pue sunt mitridatū: Triaca d̄ quouis eoz sumit̄. z.	componē
	bo nō dulci. ¶ Multa p̄ra sunt q̄ huic passidī va	h̄. Et iustiniū adrianū filantropos. Z itronio: on de	Dosis.
	lēt q̄ postpolui cū ista habēdū sufficiat̄. Lū iter sim	vis def. a. z. j. vsqz a. z. j. f. cum aliquo diuretico.	
Sanguis	placia supinis notiat̄ q̄dā sint̄ a veteribz mō miro ce	¶ Electuariū p̄seruans a gūatiōe lapidū z gūatum	Elariū op
yrei.	lebata. Quoz vnuz z sanguis yrei q̄ p̄p̄ sui excellē	frangēs. ¶ Recipe milij solis saxifragie semis l̄p̄agi li	timuz.
	tia man? dei a nōnull̄ appellat̄ ipse sic p̄parari d̄z.	grit̄ie cassilignee añ. z. f. ciomomi xiloballami seīs	
	Accipienda ē olla noua diligēter vitreata q̄ tādū la	anisi z feniculi macedonici añ. z. j. cōfice cū zucā	
	uāda est q̄ odorē terreitatis amittat. deinde tpe quo	ro z fiat electuariū dosis. z. f. coz. z. iij. aq̄ iem̄is	
	colorari incipit vna: yre? q̄ttuor annoz vel circa per	cōium frigidaz. ¶ Aliud medicamē q̄d a theodesio	Aliud tco
	mēlez vñ nutrit? herba feniculi saxifragie p̄tāflo	ponit̄. ¶ Recipe semis melonis mūdī. z. j. ciceris im	dosij.
	nis hedere folijs rubi z silij: z potat̄ vino albo in	patozis alchachēgi grāoz pimi bdelij arabici amig	
	guleť: cui? p̄m? z vltim? sanguis abiciat̄. medius	dol. amaraz seīs maluaui cū añ. z. f. distempēt̄ cū	
	v̄ro in dicta olla reponēdus est l̄q̄ tādū maneat q̄	aq̄ capilloz veneris def. ¶ Syr. cōueniēs ad lapidē	Sirup? cō
	coaguleť. deinde p̄ frusta ad castance q̄titate diui	¶ Recipe succi radicū raffani succi saxifragie añ. z.	ueniens.
	dēdua est postea sup̄ pāno lineo frusta reponāt̄ z	vij. depurent̄ p̄ residentiā. deinde ponant̄ ad ignē	
	alio coopiant̄ subtilissimo pāno ne puluis sangui	cuz quāritate sufficiēt̄ zucari albi z decoquat̄ vsqz	
	nē attingat sub duo supēdā: ita tñ ne ros ad ipm	ad cōplemētū dosis ē. z. ij. f. cū tantūde aq̄ subli	
	pueniat a lateribus tñ discopius sit. Sup̄ ipso pul	matōis berbene rz hec p̄cipue i lapide renuz. ¶ Si	Sirup? va
	uerizet̄ aliqd̄ solij indi z amomi z tādū pmaneat q̄	rup? valēs ad lapidē renuz z vesice. ¶ Recipe violaz	lens.
	possit̄ puluerizari demū in p̄side optie clausa recō	capilloz veneris scolopēdrie berbene betonice pari	
	dat̄. Dosis est pulueris ei? a. z. j. vsqz ad. z. j. cum	tarie floz camomille seīs malue z alibee añ. m. j. mi	
Nitrum.	vino dulci subtili aut aq̄ ap̄i mōtanti. ¶ Aliud sim	lij solis amomi semis citri seīs l̄p̄agi z bulli z ap̄i z	
	plex q̄ veteres singularissime reputāt̄ est vitz q̄ sic	petrosilini feniculi anisi ameos dauci sileris mona	
	p̄parari d̄z. ¶ Accipe vitz cristallinū z q̄ttuz pōt sub	ni saxifragie q̄titi añ. z. j. enule acori radicū q̄nqz	
	tilissime terat̄. deinde i cocleari ferreo pone z sup̄ car	cōium añ. z. j. polipodu. z. ij. affari squinati cori	
	bones igneos mitte. z cū ruben fuerit p̄p̄ice ipm in	cū capaz radicū costi gētiāne folij spice celtice añ. z	
	aq̄ fabaz z calcinatuz accipiēdū est: nō calcinatuz	ij. ciperi. z. f. pip̄ris zenze. cinamomi spice añ. z. j.	
	itez ad ignē pōat̄ vt pus fiat z toties reiterat̄ quo	triturent̄ mō grosso q̄ riturāda sunt z radices inci	
	usqz ad arborioz silitudinē terri possit̄ hui? pulue	dant̄ z infundant̄ i ags sublimatiōis camedreos sa	
	ris cū aq̄ mell̄ aut alio diuretico dabis a. z. f. vsqz	xifragie berbene z paritarie añ. lib. ij. z dimittant̄ p̄	
	ad vnam. ¶ z eporis puluis mirabilr cōmēdat̄ q̄ sic	diē z noctē suā p̄ oīsta igne lento decoquant̄ donec	
Puluis le	fit inguleť lep? z sanguinē ei? i pelle sua recunde et	medietas cōsumet̄ z tūc ab igne deponat̄ z cū infri	
poris.	pellē ipsaz cuz suo sanguis tādū exsiccati in furno	gidari incipit̄ i ipsa de oētiōe manibus fricent̄ z	
	p̄mitte q̄ puluis fieri possit̄. Dos est cuz aq̄ mellis	colent̄. z cū li. iij. zucari albi z. z. iij. aceti squilitici	
	aut ap̄i montani vel cū vino subtili a. z. f. vsqz. j.	fiat syrupo clarificat̄ in quo circa finē decoctiōis	
	f. z audat̄ aut. aquā leporis pro qua aliq̄ intelli	ponant̄. z. vj. pulueris cantaridaz remotis capiti	
	gunt aquā sublimatiōis leporis. Alij aquā ipsius in	b? alis z pedibz z. z. vj. pulueris cicadaz eodez mō	
	duplici vase factaz q̄d si permisceret̄ q̄ decoquit̄	p̄pataz ligati i petia rara q̄ sepius exprimāt̄ dosis.	
	puluis milij solis z saxifragie esset nobilioris virtu	z. ij. cū aque berbene cādreos saxifragie añ. z. j.	
	tis. ¶ Est insup in iūctura poplitis posteriorz peduz	cū dorbo in adēte sic p̄cedat̄ p̄ iph? cura p̄mittat̄	
	leporis essiculi quoddā: cuius puluis cū optio v̄io	p̄mo clisteria lenitiua q̄ feces educt̄ n̄b̄il. n. dolore	
	potatos calculū frangit. ¶ Puluis pulloz arundis	renū ex lapide magis angēt̄ quā itestioz repletio p̄	
	qui habet mirabilis in frāgēdo lapidez hoc modo	cipne ex fecibz. ¶ Si vō nauseauerit ad vomēdū pro	
	fit. Accipe pullos yruundinis volare incipietes z cū	sus inuēt̄. ē enī vtilis vomit? in casu isto quē cū aq̄	
	suis plumis in olla munda ponant̄ in furno p̄ae ex	cōi z aceto v̄l aq̄ decoctiōis rafari z floz aneti cum	
	tracto ster ibi tādū donec desicceť vt puluerizari	paucō aceto v̄l cū orimelle simplici z aq̄ puocabis	
	possit̄: s̄z nō adurēt̄ vt in cinere conuertant̄. Istius	z p̄cipue si ad monēdū faciliū erit nec aliū b̄eat q̄d	
	pulueris Dosis a. z. f. vsqz ad vnā cuz aqua capil	vomitū phibeat. ¶ Clister f̄ sit tale. ¶ Recipe folioz vio	
	lorum veneria aut ap̄i vel sparagoz vel cū aliquo	lax alcei añ. m. j. ficū p̄ignū numero octo sebestē	
	sibi diuretico. ¶ Colidboz ster? sic p̄parat̄. R. ster	nume. r. sursuz. m. j. fiat decoctio d̄ q̄ colatura acci	
Stere? co	cois palijboz qui sint nutriti per aliquos dies sele	piat̄. z. r. q̄b? addat̄ cassie. z. j. f. p̄iguedia galline	
lūborum.	lunt vel cū pane cōrecto cū seie lini quantitatē quaz	recētis. z. f. olei cōmuns. z. iij. salis trit. z. ij. ca	
	volueris: z p̄ diē cū nocte sua lfundat̄ i aceto: z de	lidum supponat̄: huiusmodi clisteria doloz sedāt	
	inde exsicceť vt puluis fiat: de quo cuz cinamomo	ventrem laxant z viscera mollificando ad emittē	

Consilia

Suppositum. dū lapidē iunāt. Et in hoc adimplet p̄s p̄ie intentio nis q̄ ieruit intentio sedē q̄ est ad lapides. ¶ Jussit etiā Anic. Si cōmode fieri pōt cū supposito feces educti. ¶ Nec vt qdā ignari agendū qd ad egros vo cati q̄p̄mū electuariū indū vel file aliqd exhibēt cū vino maluatico vel cuz aliquo forti diuretico. Cū Anic. 13. terrij. Et i lenificatiōe q̄dez nature est alliciatio plurima ⁊ sedatio doloris. Et nō est semi ta ad admistrādū catarticiū: ipm. n. ledit ⁊ nocet p id qd descendere facit desup. Clistere. n. cū i eo po nunt adipēs ⁊ vinctuosa ⁊ virtutes mollificātes et virtutes diureticē facit cū solone vētris lenitatē ⁊ frāgit dolorē ⁊ adiuvat ad extractionē lapidis. Sit clistere qd admistrat quātitatis p̄e ne sua q̄zita te dilatādo intestia cohartet vias renū ⁊ cōprimat lapidē: ⁊ sit cā vehemētis doloris vñ si cōmode edu ci feces possent cū supposito iueniret p̄pter cāz supradictā. Cū Anic. Et si fuerit aliq̄ cōstictio na ture: tūc de rectoribz rebz erit extrahere facto sup/ positorio aut clisteri nō magno qd coartet ⁊ dolo rē faciat. Imo suppositoziū amabili⁹ est mihi. ¶ Jdō test ē loco p̄mū clisteris istud fieri. R. radicū altee lib. f. malvaz floz camomille fenugreci paritarie. an. ad. j. surfuris. p. j. fiat decoctio: de qua colatu ra accipiat. ⁊. r. qd addatur cassie. ⁊. j. f. olei d ca momilla. ⁊. iij. sal. ⁊. ij. ⁊ admistret. ¶ Et si post epi tū stercoreis ⁊ mūdificationē: ardor ⁊ acumen affue rit vt aliqū esse solet supponat hoc clisterio. ¶ Reci pe aq̄ ordet. ⁊. vij. olei violati. ⁊. iij. mucilagis p̄i li. ⁊. ij. mucilagis. seīs limi. ⁊. j. salis parum misce. ¶ Uel fiat sic. R. lactis vaccini. ⁊. vij. vitellos ovo rū duos cōcutiant diligēter adinuicē. Deinde add olei violati. ⁊. iij. salis parū ⁊ fiat clistere. ¶ Cū tpe paroxysmi vētrotras semp habūdet in intestinis: ex cuius dilatatiōe cōprimantur renes: cuius cā multū dolor intendit ad ipsam dissoluēdā fecibz eductis tale clistere admistret. R. malue blite mercurial flo rū camomille an. ad. j. anisi maratri an. ⁊. ij. f. inci dant herbe ⁊ seia pistent ex ip̄is fiat decoctio de q̄ colatura accipiat. ⁊. r. cassie. ⁊. j. bndiete. ⁊. f. oli de camomilla. ⁊. iij. salis parū vitelli duoz duo nu mero fiat clistere. ¶ Jdō ē fieri clistere ex. ⁊. r. oli de camomilla soluz absqz alteri⁹ rei permixtione et plurimum valet in sedando dolorem ⁊ resoluendo ventositatem ⁊ leniendo ventrem. ¶ Doloze in festate. ¶ Doloze infestate cū maxie sit de natura p̄sternē tibz ne m̄mū interponat tps qui parēt aliquo remedioz succurrat. Eductis igit fecibz vt dictuz est ad facellatiōes ⁊ fomētatiōes ⁊ vinctiōes ⁊ tinas veniendū est q̄ relaxādo ac mollificādo dolorē miti gant atqz dilatatiōe viāz facit egressuz calculo p̄ stant q̄ itentidi p̄le de duabz seruit. ¶ J fiat facella tio h̄mōi. Recipe surfur tritici optime a farina ex/ cussi q̄zū sufficit ad faciēdū saculos duos q̄ buliāt in decoctiōe floz camomille melliloti aneti radicū maluaufici. Deinde opte alter ip̄soz exprimat ⁊ lo co supponat dolēti. Cūqz infrigidari ceperit remo ueat ⁊ alter cōsimili mō expressus ponat. ⁊ ita vicis sim fiat quattuor aut gnqz vicibz. ¶ Uel aliud fiat. Recipe paritarie maiorane altee cum radicibz suis capilloz vene. aneti melliloti an. ad. j. floz camo mille. ad. ij. floz camomille lib. j. seīs limi lib. f. ex his fiat decoctio in qua spōgia vel filtrū iponat ⁊ eo poterit exp̄sso q̄zū cōmode tollerari pōt cala su per dolēte locū ponat. ⁊ cū p̄lo incipit infrigidari remoueat: ⁊ itez calefaciēdo ⁊ pluries reiterādo do lēti loco applicet. ¶ Jdō est fomētatiōe v̄l facellario nē fiat inunctio h̄mōi. R. olei camomellini anatini an. ⁊. j. pinguedis gallie. ⁊. f. ylopi bñide. ⁊. ij. mi sce vel sic fiat. R. butiri recētis. ⁊. j. f. olei amigda

laz: dulciū olei de lilio. an. ⁊. f. pinguedis galline. ⁊. iij. cere parū fiat vnguētū molle quo fiat vinctio: vt dcm̄ est. ¶ Jdō ē post fomētatiōe ponē emplm q̄ sic fit. R. mucilagis seīs limi ⁊ fenugreci an. ⁊. iij adipis gallie. ⁊. ij. farine ordeī quātū sufficit ad in/ spissandū ⁊ fiat emplm. ¶ Uel fiat aliud. R. medul le panis remolite in vinoz exp̄sso lib. j. pistet cū olo camomellino q̄zū sufficit ad ipingandū ⁊ fiat em plastrū. ¶ Adodus v̄lus est vt post fomētatiōe vel facellatiōe loc⁹ leniter exsicce. Deinde cū succida lana talia empla cala sup locū dolēte ponant eaqz sepi⁹ remouent: in qua re obseruandū est: vt inquit Anic. vt talis p̄tinne caliditas p̄seruet emplz. ¶ Aliud valēs ad idē est. R. medulle panis in aq̄ ficuū remo lite ⁊ efficaciter exp̄sso lib. j. vitellos ouozum duos olei camomille q̄zū sufficit ad ipingandū ⁊ fiat emplm quo v̄at vt prius. ¶ Uel fiat alr fm hūc dum. R. radicū altee lib. j. farine tritici. ⁊. iij. fa rine ordeī. ⁊. ij. butiri recentis lib. f. radices deco quant adiecto medutulo postea diligēter pistet his addant farinē ⁊ cū butiro oia incorporent tandem addant mucilagis seīs limi q̄zū sufficit ad impin guādū ⁊ fiat emplm. qbus emphis pro arbitrio v̄t dūz erit. ¶ Sepe attingit dolorē alicubi eē affixū q̄ ad eius remotionē fortioribz necesse fuerit v̄t me dicia. In quo casu laudat olim de scorpiōibus. Et vnguētuz de galbano ei⁹ descriptio h̄r a Medue in suo antidotario. Laudať nē diaglon de mucilag/ nibz. ¶ Jdō si cuz ista dolor nō remittit intima fiat encautima i qua a medio ista paties se soluz balneet. Nec sit balneuz vt Rasis ingt virtualr nimis calin nec actualr. sed t̄mmodo tali q̄ parietez delectet i quo pro libito morā trahat qd si debilis fuerit mi nus stet in eo: inret tū sepius. Cum tūā egrediet lo uiter cuz p̄anis calidis exsicce. Et loc⁹ dolēs cum aliq̄ ex vinctiōibz vngat. Uel loc⁹ cuz aliquo ex su pra scriptis emphis emplet. ¶ Decoctio tūc ex supra scriptis rebz fomētatiōis adaneta q̄zitate iuenien tiusne fiet. ¶ Ubi tū magna eē inflamatio p̄scriptis rebz p̄ tina pueniēter adderent: vt ingt Rasis folia violaz cucurbitē folia nenusaris folia vitis albe vi nifere ⁊ alia filia. Quo casu cuz paties tūā egres sus ē ex olo violato loc⁹ vngat dolēs. ¶ Existens passiois i tina manibz fricet a loco dolēte incipien do versus pectinē vētrē vt p̄ h̄mōi fricationē calculi a loco trahat versus v̄sicā deducat ip̄z. ¶ Cuz vero dolor aut ablat⁹ vel saltē mitigat⁹ fuerit nihil scriptoz supra ampl⁹ fiat. ¶ Jdō n. fomētatiōnū facellatiōnuz encautimatz vinctiōnuz ac filiaz v̄lus tū aliqū renes laxat qd ip̄soz: vt ingt Anic. expulsi uā debilitat. ¶ Ubi ex his dolor nō eē sedatus: sz eodē in loco maneret vt inde calculus versus v̄sicā trahat vētrose sine scarificatiōe sub loco lapid⁹: ⁊ nō sup loco ei⁹ ponant: ⁊ ita pōt dū sub loco doloris. Et sit portio cū igne multo. ¶ Jdō si ad illū locū tra xerunt ponant ide infra illū locū. Et sic gradatiz p cedat. Et obseruet obligatas poroz vitidum. ¶ Ua let ad idē saltē equatio desēsus scalaz ⁊ similia. ¶ His igit peractis ordine vt p̄scriptū est ad ea q̄ frāgant lapidē veniēdus erit. ¶ Jdō quo aladuerē dum q̄ nūqz diuretica neqz calculum minuētia: p os danduz est: nisi prius aut ablat⁹ aut saltē p̄ci liatus ⁊ mitigat⁹ dolor fuerit: tūc signū est calculū a suo p̄lo loco eē motuz vel meat⁹. adeo fore dila taros qd calculus ille poterit cuz appropatis medi cis ad v̄sicā facile miteri ⁊ p̄ v̄inā ex corp⁹ pelli. ¶ Doloze nō mitigato ⁊ calculo adhuc i renibz exi stēte qd vt Rasis ingt ex eo qd dolor in eodē signis loco p̄seuerat cognoscit: si diuretica ⁊ cōminuētra lapidē exhibeant ad renes ipsos mām ducent. qua propter

ppter p calculū locum illū opillantē deinde deiete
 dolorē faciunt vehemēter augeri. ¶ Et his pz qd ni
 si stocacus vñ mundificat? iuerit nunqz hmoi diure
 tica exhiberi debēt Tēpus ipsorū est p tres aut qua
 tuor horas an ciuū dare cōueniunt? Tamen in pnci
 pio cibi quēdā facilia diuretica admistrare vt sunt
 capares criffones vt cōcessit. ruij. terapētie Sale.
 ¶ Adsciscim? etiā aliquid ipsa cū cibo vt extremitates
 cardī et paragi vt placet Aui. Sz q: ista debilia sūt
 et in pua quantitate exhibent? et facile in nutrimentū
 transeūt nō hnt vim tantā vt cibū indigestus ad re
 nes trahant. ¶ scicib? igit ab intestinis ductus et do
 lore mitigato cō facillationib? vntionib? et. stru
 gat manu vel facia mediū vētris et albacin. i. iluz
 et pectē vt dilatent meatus superiores. ¶ Exhibeat
 medicamē lapidis cōminutū qd eliges ex supra feri
 ptis primo a simplicit? incipiendus q si non suffice
 rint ad cōposita est accedendus. ¶ Cū extimaueris q
 medicamē suū pfecerit operationē dixit Aui. conse
 quēter exhibeat diuretica vt qd cōminutū est edu
 cant. ¶ Et vt idē dixit nō est malū vt tunc bibat cal
 fiasitula que sic pōt pparari vt lubricare lapidē cō
 minutū et aliquādo integrū faciat. ¶ Recipe sebestem
 numero. x. papularū sine nucleis. 3. f. liquiritie ra
 se. 3. ij. q: uoz semini fridoz. 3. f. ordei cecoziani. 3.
 j. florū violaz boragis et buglossē an. 3. ij. fiat harū
 decoctio d: tantū samat quātus sufficit ad dissol
 uēdūz castie piguis noniter eperate. r. 3. et totus ca
 lidūm nō ieiuno exhibent. ¶ Quia sumpta sine opa
 ra fuerit sine nō hora aduenire pādij. pādij acci
 pia. ¶ Quod si an cōmaz opatum nō est clistere in
 frascriptū admistrādū ē. ¶ Recipe brodi galline v
 Laponis. 3. r. cassie. 3. j. mellis rosati colati. 3. ij.
 olei cōis. 3. ij. salis. 3. ij. et calidū supponat. ¶ Do
 rest loco cassie in frater. pra decoctioē dari q lapidē
 lubricare facit et ad vesicā dēcedere. ¶ Recipe iurba
 rū sebestē caricaz albaz ana numero. vj. liquiritie ca
 pilloz veneris seis altee et apij et femculi polij tribu
 li ameos an. 3. f. decoquant oia in libris. ij. aq. do
 nec redeat ad li. j. postea coles et colatura accipiant
 3. ij. cū. 3. f. acerosi simplicis. ¶ Possit et cōueni
 enter exhiberi supradicta decoctio an medicinā lapi
 dis cōminutā. Unde Rasis inde libro diuisionūz
 molliciantia possunt dare an exhibitionē frangen
 tium lapidē et post. ¶ Ab extra cōuenit balneū q
 a Rasi. ir. deservit almanforis. ¶ Recipe folioz cau
 lū esule. i. herbe antenne mēastri fini coldibini me
 dulle semis croci ortulani. ¶ Uel vt dixit Serapio
 opz vt sedent istūm in aq. ij decoctia fuerint anetū
 mululorū camomilla semē altee femi greci spica ca
 pilli ventris folia agni casti semē lini virga pastoris
 lantue et roze. ¶ Et gredieri a balneo fiat syringatio
 cū aliquo suprascripto. Et iungat loc? cū oleo de
 scorpionib? aut cū vnguento qd sic fit. ¶ Recipe oleū
 amigdalaz amaz. 3. j. armidiaci galbāi an. 3. j. bde
 lig. d. meca. 3. ij. cere quātū sufficit et fiat vnguentū.
 ¶ Uel fiat cerotū hoc mō. ¶ Recipe armoniaci galba
 ni an. 3. j. bdlij de meca. 3. ij. picis. 3. j. f. terbeni
 ne pozz dissoluat trebentina dūde addatur piz et li
 quefacta deinde addant alia gummi dissoluta cū ace
 to vint et fiat cerotum cētēsum sup alura subtili aut
 super fulcans. ¶ Et fiat iunctio cū sanguie vulpis calo
 pūitro cū vīo albo subtili p? v3 si inieci? fuerit in
 vesica. ¶ Alio medicamē ppositū ē. ¶ Recipe vuri cri
 stallini q si fuerit i vū vū et calciati laq sabaz la
 pidz spōgie lapidz sicis et iudaci an. 3. j. scolopēdrie
 gij primo an. 3. ij. dohis. 3. ij. cū aq decoctiois mi
 ligi solis. ¶ Alio Recipe vuz albu et tritū cū ipz p sin
 donē et alla ipz scilicet p ignē violētū. 3. r. cineris
 scorpi. 3. v. seculi sanguis yrei an. 3. j. fini colubini

Adscatio
 nez dolo
 ris.

Tinguētū

Admedicia
 rum varia
 tio.

Sal.

Aui.

Aui.

Abscisio
 materie.

Drouoca
 rina.

Aq cicezz.

Uomitus

Lōparto.

Lapz atra
 gūlulidos
 Linz scor
 pic.

Linz lepo
 ris.
 Lapz spō
 gie.

Linis ouo
 rū gallie.

Admedicine
 ad pene
 trādum.

Admedicine
 cērine.

Admedicine
 doloris.

Admedicine
 pfortatine

Admedicamē
 expertum.

Ruffus.

In regimi
 ne pcrua
 tiuo.


Regimen
 doloris.

Consilia

Embryoca tes ipsi et excoziatione et. Embryoca cum camomilla et melliloto et altea et surfure bona sunt inuenta. Et si fuerit costrictio nature tunc de rectoribus rebz opz extrahere fecit euz supposito aut clistere non magno qd coarret et dolores faciat imo supposito riu amabili est mihi. Et in lenificatione nature est al lenatio plura et sedatio doloris et non semita est ad ministranda catartica ipsuz. n. ledit et nocet pp illud qd descendere facit desup. Clistere. n. cu in eo ponatur adipis et vinctuola et vtutes mollicia. Et vt tutes diuretica facit cu solutione vttris leuitates et fragit dolores et leniat ad extractione lapidis. Et opz vt ponant i cibus eoz capita tardi et sparagi et pyrie capestris cu aqua cicoris et oleo cartami. rir. terij. **Lena** Lapis vesice idigit medicinis fontibz. qm ipsa est frigidior et longior. et qm lapis eius vehementi con firmat ex vehementia coagulatiōis. et medicine eius sunt medicine fortes dicte in cap. curationu eius la pidis et renu. v. cano. cap. vi. **Lena** Qm dictu est i hoc cap. testificat qd lepuz pbuit subtiliter sicut scis et cōseruat obustū eius et sumit in potu de eo dieb aliqd p. 3. ij. cu aqua tepida fragit lapidē. **Scorpio** piones in suis naturis cōtrarij sunt lapidibz genera tis in rembz et vesice sicut carnes vipere sunt cōtra rie venenis serpentū et reliquoz reptilium veneno sorz dosis pondus. ij. siliquarum. **Bauerius.**

De mala pphone fri. et humi. cerebri pl. tñ hum. qd fri. cu abssione vuale seu notabili diminutione.

Consilium.

Cafus.  Strudo large accepta q. ppse ē accidēs Reuerēdissimū patris dñi epi mōtis alba ni est debilitas digestiue stōi cronica i cor pore no multū repleto cu mediocri cōstan tia vntuū vitalis. s. et aialis. led cu debilitate virtu tis naturalis: et pēpue stōi: iestinoz: et epatis: tibia rū. et brachioz: pphonis naturalr colerice quātū ad habitudinē totius: cuius epar est facilliter inflamabi le. sed ipsi caput accidētaliter factū est flegmaticuz habitudinis macre: in fine cōsistētie in tēpore plen ti. s. in medio veris: regione media: nō cōsuetis for tibus purgationibz aliqñ debilibus sit vsus: et nō nunqz pilulis leuibz: artis gere: et sex virilis vt sua erigit dignitas. **Accidētia** Accidētia hunc egritudinē adiun cta lz eoz quedā verius possent egritudines appella ri sunt multa. **Primū** ē vttris stipicitas. **Secūdū** est inflatio qd aliqñ sentit in ventre et aliqñ in stō fa ciēs aliqñ dolore. **Tertū** est vndimia tibiaz. **Quar tū** est dextri brachij extenuatio siue macreacio ma ior qd in sinistro cu quodā stupore aliāqudo. **Quin tū** est hernia intestinalis.

Lā egritu **Lā** principalis egritudinis multiplex esse potest que tamen in genere ad tres reducuntur quarū vna est in membris. alia in cibo et potu. **Tertia** in causis supernementibus rezeptori et cibo et potu. que est in membris duplex est qd vel est i rezeptore scilicet sto maco. aut in membris alijs a stomaco. Si sit in re ceptore aut est in eo non tamen in substantia ipsius. aut est in ipsius substantia. **Primū** modo causa de bilitatis digestiue est ventositas prohibens debitaqz comprehensionem cibi a stomacho fieri similiter ni mus multus potus. flegma adherens stomaco pro hibens bonam fieri cibi comprehensionem aut red dens stomacum ipsum lubricum quapropter prius descendit cibz ante qd digestio cōpleat. **Et** breuiter oē qd in stō existit et ipedit pphēsiōē bonā stōi sup cibū. si est i substantia ipsius. **Tūc** aut est mala pple rio cu materia: aut sine mā: aut tenuitas corpis sto machi: aut āpa existēs in eo vel solo prinitatis vel opillatio. **Si** vero cā fuerit in mēbris alijs a rece

Lā debili **Lā** debili tatis dige stive stōi.

ptore: aut erit in mēbris nō inuantibz ad digōnez: aut in bis que digōnez inuant. **Primū** mō est ca put qd flegma aliquod ad stōm trāsmittit qd duo bus modis ipedit pōt digōnē. **Uno** modo pphibē do stōm debite cibū cōprehēdere. **Alio** modo cum cibo se miscēdo: et ipm cōrūpēdo. **Si** sit in mem bris alijs a rezeptore inuātibz: tñ ipsum ad cibi di gestionē hoc erit: aut ppter tenuitatem mirach aut girbi adipini: aut ppter malitiā alicuius mēbrozuz i. epatis splenis et alioz ad ipaz digōnē pcurrētū. **Si** cā sit in cibo et potu: aut erit ppter quātitatez suā: qd plus de eo qd opz sumit aut minus. Aut pp qualitatem cibi: qm ipse in se velociter est suscepti bilis corruptiōis: sicut lac recentem multū melones plica et. Aut est tarde recipiēs digōnē sicut tubera et caro bubali. Aut est ingiue qualitatis ppter suā qualitatez sicut mel in stō calido et cucurbita in stō frigido: aut mordicationē suam vel eius grauitatē: quare natura studet ipsū aneqz sit digestus expel lere: aut est ppter dispositionē que est in i ipo nau seatiua. Aut est cibz in se laudabilis: sed a comedēte refugit. Aut erit ppter horā receptionis: vt quādo cibis assumitur piori cibo nondū digesto. Aut pp errorem in ordine assumēdi cibū: qm ille qui est tar de digestionis plus sumit qd ille qui est velocis di gestionis: aut ille qui est stupens pmitit ei qd est le nis. Aut ppter multitudinē speciez cibi et cōmiscē tur aliqñ alijs: vnde micetur ille qui est velocis di gestiois cu eo qui est tarde digōnis. **Si** vero fue rit ppter causas supernementis cibo et rezeptori est sicut si fuerit somnus minus eo que requirit virz di gestiuā: aut multo plus qd oporteat. Aut fiat motz vehemēs sup cibo. Aut sumat potz sup ipm plusqz regraf. Aut coit. Aut balneū cibo in stō exiēte. Aut obuiatio aeris vehementis caliditatis aut frigoris vel male substantie sicut aer grossus vel vaporosus turbidus et reuēio vēstiatatis. **Itā** cōmonēdo cibū digestionē fieri bonā pphibet. Aut tristitia siue me lancolia. **Supra** scripte cause colliguntur ex Ba le. Et ex Rasi quinto continentis. Et ab Auen. lz. tertij tractatu. 3. cap. de corruptione digestionis. et capitulo debilitatis digestionis. Et a Serapione in suo breuiarij.

Et lz supradicte cāe oēs possint maliciā dige stionis facere. Ille que in cā. p. v. potiores et princi paliores sunt reducunt ad tria gēa. s. ad cām inme diatā et gñcedētē. et primitiuā. **Lā** imediata est ma litia pphonis stōi frigida et humida. **Lā** antecedēs est flegma inspiduz. Et qñqz lz raro būs aliqd falsi imbibitū in substantia stōi. Et interdū natās. Et ali qñ eidē stō adherē. Qd ostēdit p nausēā cibi aliqñ adueniētē. **Lā** cōcurrūt et cōitas mirach et girbi adipi ni nō debite: reflectētes calozē et ipsum reuēberan tes ad ipm stōm. vnde quasi exaltādo stōus reddidit frigidior. **Lā** primitiuā est multiplex. s. cibi frigidi et humidū in flegma cōuertibiles. nimius potus: ci bus nō pportioat: nimie vigilie. accidētia animi sicut ira: tristitia: nimia cibi: quāritas diuersitas ci boz in vna comestitiōe: indebitz ordo accipiēdi ipfos v3 qñ preponit ille qd est durus: et difficilis digōnis ante illū qd est facilis digōnis: aer vehemētis calidi tatis. nā pphibet digōnem scdā primi sen scdā sub stātia primacap. vi. et. ix. **Et** mala masticatio cibi vt colligitur sen prima doct. 4. cap. de qualitate gene ris humorum.

Accidētis primi scilicet stipicitatis ventris du plex est causa scilicet debilitas virtutis expulsiue: et inobedientia obiecti. **Lā** imediata debilitatis ex pulsiue est malitia complexionis. s. frigide: et humide. **Itā** et si talis ppho nō videat multū talē virtutē. le dere

ā sed denti drimi a.

Aut.

Lā res. Lā ra. Lā a.

Lā p. ciua.

Lā p. ciua. acci.

Consilia

transcuntis est opillatio in ipso brachio: vñ nō pōt nisi pars subtilis transire. Sed cā opillatiōis ē materia flegmatica grossa inuiscās ⁊ coartans poros brachij. huius materie flegmatice cā est epar generas ex chilo flegmatico ⁊ diminuta digōne in sto. macho genitā hñōi sanguinē frigidā ⁊ humidā. Et cā supradicti accidētis colligūt pro parte ex Galeno. 3. de accidētis ⁊ morbo. Et a Rasi. vj. con tinētis. Et ab Aui. vj. quarti circa cap. de extenua tione membri.

Auērates. Accidētis qnti seu qd verius est egritudinis. f. her nie cā est dilatio forams siphac ⁊ didami p quā dilatiōne descēdit intestinū ⁊ cū eo aliqua humi ditas viscosa q̄ cuz ppter lūbare qd tenuit fuerint phibitus trāsitus ad ipm offcū ⁊ firmata fuerit cir ca inguē: ⁊ ibi parumper indurata efficit in eo loco quandā superfuitatē que ad tactū mollis est. ⁊ i lo co fixa. Et Meq̄s puto huius hernie cā esse fracturā siphac. Si diligētē signa cōsideramus per que illa que fit a fractura distinguit ab ea que est a dilatio ne posita ab Aui. 22. tertiū cap. de ruptura. Et si eis que sibi assimilant dilatiōis cā taz foraminis siphac q̄s dñdimi cā est humiditas infusa in eisde pānculis ipsos relaxās ppter quā priuatur debi ta partū vnione. Causa tal' hūiditatis duplex est. Vna malitia cōplūms frigide ⁊ hūide que maiorēz pte nutritiōē in humiditatē staticā cōuertit. Alia causa est flegma ad eū locū transmissū ab alijs mē bīs ⁊ potissime ab epate ipm generās ppter malā sñōi digestiōē ad descensum tam intestini q̄ illaz humiditatē. Adiuuat motus fortis plurima equatto fortis vētris cōpressio: leuatio rei ponderose: tussis fortis: ⁊ alia q̄ legi hñt. 22. tertiū cap. supius allato.

Cōsiliū. Debet iste Renerēdus pater esse sollicitus circa has dispōnes vt q̄ curabiles sunt. curent ⁊ que nō pnt curari: saltē ab vltiori lapsu preseruet. Nam ppter has dispōnes expositus est multis ⁊ varijs egritudinib: nō minus periculosis q̄ difficilibus ad curādū. Et loquēdo de pila q̄ est sicut aliarū ra dir. dixit Aui. 13. 3. circa p̄io cap. de egritudinib: sñōi. Et scias qd egritudines sñōi cū plonganē pro ducūt ad raritatē texture villoz eius. ⁊ fit difficile succurrere ⁊ medicari. Et circa tertiū caplm d cor ruptōe digōnis dixit. Et scias qd corruptio digō nis qnqz ducit ad egritudines plurimas sicut epilen sñā melacolia mirachia ⁊ filia. Imo est mater egrit udinū ⁊ origo cronicaz egritudinū. Et eodē trac. cap. de debilitate digōnis. Et qnqz pducūt debili tas digōnis ⁊ pueris cū ad flegma ad tremores ⁊ frigus extremitatū ⁊ cōmotionē paroxismi feb. ⁊ c. Et trac. 2. cap. de debilitate sñōi dixit. Et scias qd debilitas sñōi fortassis est cā oīuz egritudinū corpo ris. Et Rde accētiū pūctoz simū cū pncipali egrit udine paratus est dolori colico hydropisi tūmpanti te ⁊ hernia maiorē cecēie ⁊ breuiter oib: egritudi nibus accētibz a materia flegmatica vt ex supius dieris satis facile cognosci pōt speculātibz.

Ordo phlij. Cura istius egritudinis duob: pñciē insis. die ta. f. ⁊ potione.

Dieta. Cura per dietam est debitū regimen per sex res non naturales: de quo sufficienter dictum est.

Portio. Et cura p potione i duas diuidit ptes. In vna quaz ponēt cāones curatiū egritudis. In altera pte ponēt res qd pñciē cāones adimplēt.

Primus. Primus canō fiat clistere lenitiū ⁊ intestinoz mū dicatoriū. Sed canon pūctē vomitū cū re leui si senserit in sñō māz natatē ⁊ ad vomitū inclinātē.

Tertius. Tertius canon si vomitū fieri nō possit ⁊ in sñō sen turet grauedinē cū volūrate veniēdi cūtur mā cōte ta in sñō minoratiue. Quartus canon digerāt mate

ria existens in sñō ⁊ in vjs p̄pinqs. Quin? canō euacuet materia erradicatiue. Sextus canō diuer taf materia a sñō ad intestia. Septimus canō cōfoz tek sñōus ne mām generet ⁊ nō ipaz recipiat. Octa uis canon corrigit mala sñōi dīserasia ⁊ ipsa acci dētia. Nonus canō p̄beac supcalēfactio epatis.

Primus canon. Clistere lenitiū ⁊ intestinoz mū dicatoriū. iuxta primū canōez. Et Recipe blire malue mercurialis floz camōille. añ. añ. j. radicz altee. 3. f. f. furfuris. p. j. cassie zuccari ru. añ. 3. j. yerepig. 3. f. olei. 3. ij. salis. 3. ij. herbe flozes radi ces ⁊ furfur buliāt in sufficienti quātitate aq̄ vsqz ad p̄sumptionē terrie pris postea coles facta optia ex presside de bac colatura accipiat lib. j. cui reliqua addantur ⁊ ponantur ad ignem vt calefiat ⁊ stoma cho ieiuno supponatur.

Sedus canon. Vomitiū leue si senserit i sñō ma teriā natatē ⁊ c. iuxta sm canonē. Si cū cibū assum pserit accidat volūtas vomēdi aut cū se inclināz rit adueniat appetitus ad vomitū pūctē vomitus cū hoc leui vomitiū. R. orimellis simplicis. 3. ij. aq̄ ordei. 3. vj. misce ⁊ totū tepidū ⁊ nō calū acci piat post assumptionē stet p quartā pte hore ⁊ ipo nat digitū in ore cōprimēdo linguā ⁊ euomat. Et si ante deū ipā natura vomitū tēptaret inuēt ipsa quarta hora nō expectata. Et sic opando duos ca nones seruabimus posites ab Aui. 13. tertiū trac. 1. cap. de cura malitie p̄plonis cū mā ⁊ opillatiōē eius cū dixit neqz ducat hūor nisi ad partē declina tiōis. Et paulū post dixit. Et si hamor est effusus nō adherēs ei neqz grossus inuatur vomitu ⁊ c.

Tertius canon. Euacuet materia mīoratiue. iux ta tertiū canō. Et Recipe cassie nouiter tracie. 3. j. electuarij indi maioris. 3. j. dissoluāt cassia cū aqua absinthij. deinde cū eadē aq̄ dissoluāt cassia ⁊ ele ctuariū indi ⁊ fiat potus hūc potū calū ⁊ non tepi dū sumat de mane p horā ante diē: post cui⁹ assum ptiōne stet in lecto p horā tantū: interim si potest dormire dormiat deinde surgat ⁊ parūper abulet p camerā clausis fenestris ⁊ stet ieiun⁹ ad minus qnqz horas post ipsius medicie assumptionē: deinde pran deat: ⁊ eadē die camerā nō egrediat ⁊ nō sumat la uatū aliqd ⁊ nō se multū in p̄adio grauet cibo.

Quartus canon. Digerāt materia existēs in sñō ⁊ c. iuxta quartū canō. Et R. orimellis simplicis. 3. j. ⁊ aq̄ absinthij. 3. ij. aq̄ cicore. 3. j. misce hūc syr. calū ⁊ nō tepidū sumat in auroz ⁊ sup dormi at ad libitū: iste ē pro vna vice sumat octo vicibus: Ad eadē intentionem facit sumere in principio cene capares conditos cum melle ⁊ aceto. item co medere oliuas conditas.

Quintus canon. Euacuet materia radicate. iux ta quētū canonē. R. turbit boni electi ⁊ a cortice su periozi mūdati. 3. j. massicis. 3. j. ⁊ gra. iij. rosarū rubeaz gra. xvj. aloes optimi ad pōdus ofum cōfi ciant cū succo absinthij hāz pill. sumat a. 3. ij. vj qz ad. 3. j. post finē cene precedentis p horas. vj. ⁊ post ipsaz assumptionē stet in lecto p. ij. horas ⁊ ite rim dormiat ad libitū deinde surgat ⁊ ambulet pau latiz p camerā quonqz trāsuerint qnqz hore ab ho ra assumptionis pill. aut. vj. ad ampli⁹ deinde pradeat nullo p̄i assūpro lauatiuo ⁊ si se multū cibo grauet

Sextus canon. Diuertat materia sñō ad intestina iuxta canō. sextū. R. mellis quātū sufficit p suppo sitorio salis gemme. 3. f. ⁊ fiat suppositoriū suppo nat istud sñō ieiuno. Et Aliud diuersuz efficaciz prio re. R. malue mercurialis floz camōille añ. añ. j. cartami. 3. j. mellis violati zuccari rub. ana. 3. f. yerepig. 3. iij. oli. 3. ij. salis. 3. ij. herbe flozes ⁊ car tamus buliant in sufficienti quātitate aque vsqz ad cō sumptionē

Quil
Sept
Oct
nerfua
111
111
cano
Lili

primu
taum
1. cofor
uum.
nguētū

Sci
non.

Uof
rotum.

Aul

Ter
non.
Alu
num

iacalus.

Quil
non.
Digi

omenta
o.

Quil
cano
Eul

Sci
non.
Digi
Sup
toru
Lili

sumptionez tertie pta poſtea coleſ de colatura ac/
cipiat lib. j. cui reliqua addatur & caleſcat & fiat cli/
ſtere qd calin ſto ieiuno ſuſcipiat. ¶ Altero iſtoꝝ vno
rum ad libituz vti poteſt mō vno modo alio. Et pci
pue quando ſentiret ſtomacum concuatum aut in
cena vel in prandio exceſſiſſet. ¶ Alij multi ſunt mo
di diuertendi ſicut poſitio pedum i aqua calida: ſri
cationes coraruz & tibiard: poſitio ventofaruz: vo
mitus ligature & alij a doctozibꝝ noſtris poſiti quo
rum nullaz ſcribo quia in hoc caſu cum implicatio
ne ſuozum accidentium non videntur conuenire vt
ſatis conſideranti poterit apparere.

¶ Septimū & octauū cano. ¶ Confortetur ſtomacꝝ
iuxta cano. ſeptimum. ¶ Et alteretur eius mala com
plerio iuxta octauū cano. ſit eū vnctione ſtomaci
cofortatiuo & eius male cōplexione frigide & humi
de remouito. R. oleozū abſinthij. ʒ. j. & ʒ. maſticis.
ʒ. j. ſpice. ʒ. j. pulueris abſinthij mente añ. ʒ. ʒ. ma
cis. ʒ. j. galie miſce. ʒ. j. coraloꝝ ru. ʒ. ʒ. laudāi.
E. j. miſce & cum modico cere fiat vnguentum mol
le. Cum vnguento iſto inungat ſtomacum cum ma
nu calidabz in die ante cibi aſſumptionem deinde
ſupponat paniculum calidum. & hoc vnguento ta
liter vti incipiat facta purgatione. ¶ Cerotum com
plens intentiones ſupraſcriptas efficacius vnctioe.
R. cere munde. ʒ. ij. terbenſine. ʒ. ij. ʒ. olei. nardi
mi. ʒ. j. ʒ. liquefactis iſtis ſuperſperge hunc pulue
rem. R. mirre maſticis aloes añ. ʒ. vj. roſaruz. ʒ. j.
peonie caſtoꝝ añ. ʒ. j. anifi. ʒ. v. calamenci. ʒ. vj. ga
rioſilozum nucis muſca. cardamomi calami eroma
tici reupontici añ. ʒ. ij. ʒ. conſice omnia ſimul & fiat
cerotuz ad formā ſcuti & ſtomaco applicet. ¶ Aliud
ad idem efficacius priore. R. laudani raſine electe
añ. ʒ. ʒ. mirre maſticis ligni aloes ſolij nucis muſca
te garioſilozum amꝝos abſinthij cubebaurum mente
añ. ʒ. j. ſemini rute cinini piperis albi añ. ʒ. j. ſto
racis calamitte. ʒ. vj. picis nauallis cocte cū vīo ſu
moſo & aromatico. ʒ. j. coloſonie. ʒ. j. ʒ. cere quātū
ſufficit fiat cerotuz ſcutale qd ſtomacho applicetur.
¶ Aliud ad eādem intentionem. ſ. ſaculus confortati
uꝝ ſtomaci vt ſupra. R. ſolozū abſinthij. ʒ. j. mēte.
ʒ. j. calami aromatici ſpice garioſilozum añ. ʒ. ij.
macis cinamomi añ. ʒ. j. ſtoꝝ lambꝝuſce roſaruz
añ. ʒ. j. ʒ. maſticis. conſidꝝozūz preparatoꝝum añ. ʒ. j.
lij. coraloꝝ ru. ʒ. j. cōtundant modo groſ
ſo & omnia ſimul miſce & fiat ſaculꝝ in forma ſcuti:
hmoſi ſaculus apponat calidus ſtomaco ita vt ſto
macuz totū amplectat ſi ſaculꝝ erit gratioꝝ vnctioe
aut ceroto ponat ſupradictū vt dictū ē. ¶ ¶ fomenta
tio ſtomaci confortatiua ſtomaci &c. alijs medica
minibus efficacior. R. ſolozum abſinthij. m. ij. men
te. m. j. ʒ. ſolozum roſarum. m. ij. ſtoꝝ lambꝝu
ſce camomille ciperi añ. m. j. calami aromatici. ʒ. j.
ʒ. garioſilozū cinamomi ſpice añ. ʒ. ij. ʒ. ſeni. carui
añ. ʒ. j. ʒ. conſidꝝozūz preparatoꝝūz. ʒ. ij. cōtundant
omnia groſſo modo deinde ſimul miſce & bulliant in
aqua ciſterne vel vīo nigro ſtipico cum. ʒ. ij. ace
ti qd ſufficiat pro decoctione & fomentatione vſqꝝ ad
conſumptionez quartę partis. ¶ ¶ qua decoctione in
fundatur ſpongia calida. deinde exprimitur & ſto
applicetur. R. ſpogias duas quantitatis proportio
nalis ſtomaco & age vt dictum ē & tantum retineat
vt nō tepeat neqꝝ frigefcat deinde taliter altera rei
teretur & ſic fiat bis aut ter ſm neceſſitatez. ¶ Poſtea
amora ſpongia: exciſetur ſtomacus cum pāno ſua
uiter calido. vltimo ſtomachum ipſum inungatur
cum vnctione ſuperius ſcripta vel apponatur alte
rum cerotū. ¶ Conſectio ſtomaci confortatiua &c.
R. ſiſticoꝝum lib. ʒ. j. incidatur minutim deinde cuz
lib. j. ʒ. ʒ. ſucari albi conficiatur cum bis ſpeciebus

R. ambꝝe gra. r. granoruz paradifi. ʒ. ij. macis. ʒ.
ʒ. ʒ. ſucari diſſoluat cuz aqua mente & fiat cōſectio
ad formaz vaculoꝝ quozūz quilibet ſit ponderis
triūm aut quattuor dragmarū. De his ſumat vñū
ante cibuz & vñū poſt cibuz. ¶ ¶ Iſtoꝝ ſupraſcripto
rū medicaminū vſus rarioꝝ ſit tpe magni caloris:
ſed a principio octobris vſqꝝ ad principium maij ca
magis frequentare pōt. ¶ ¶ Sed vbi fuerit neceſſitas
vtaſ tpe eſtatis hac cōſectioe que ſtomachi & epa
tis eſt cōfortatiua vj. R. ſpecierū aromatici roſati
deſcriptione gabrielis. ʒ. j. ſpeciez triū ſandalozūz
ſine camphora. ʒ. ij. ſeminū maiorum frigidoruz.
ʒ. j. ʒ. ſucari albiſſimi. ʒ. vj. miſce & cū aqua endiuie
fiat cōſectio ſolida in moſcellis quozūz glibet ſit triū
dragmarū. De hac cōſectioe ſumat de mane ante
prandiu vñū moſcelluz. deinde ſter tribꝝ horis ante
qꝝ comedat & hac vti cōuenientius i tpe eſtuo.
¶ ¶ Pill. nō ſolutiue ſtomaci & epatis cōfortatiue. R.
trociſcoꝝ roſati deſcriptione ſeda meſue. ʒ. j. tro
ciſcoꝝ de ſandalis. ʒ. ij. reſorment pill. vj. nume
ro cū ſucco endiuie. Harū pill. ſtomaci cōfortatiue
& caliditatis epatis remiſſiue ſumat. v. aut. vj. ante
prandium p. v. horas. Et his vti pōt quocūqꝝ tpe
āni ſaltē bis in ebdomada. Et eis ſic vti incipiat poſt
purgationē. ¶ ¶ Conſectio ſtomaci &c. priozū efficacior.
R. Diagalange aut cōſectioem de curo.

¶ ¶ Bonus canon. ¶ ¶ Preſeruet epar ne ſupcaleſcat
iuxta cano. ix. R. ſandalozūz alboꝝ & rubeozūz añ. ʒ.
j. roſarū ſpodij añ. ʒ. j. ʒ. extremitatū ſquidari. ʒ. j.
ligni aloes. ʒ. j. olei ro. ʒ. ij. piſtenſ piſtanda ſubti
liter & cū modico cere fiat vnguentū molle quo inun
gat regio epatis mane & ſero qñ eſſet frequē vſus
iſtarū rerū calidarū aut tps calidū aut forte exer
cituz ppter qd ſuſpicaret de epati ſupcaleſcādo.
¶ ¶ Vnctio priore efficacior. R. cerotū gale. cuz quo
inungat vt dictū eſt in vnctione imediate pſcripta.
¶ ¶ Epithima epatis. R. ſpēruz ceroti ſandalini ſine
camphora meſue. ʒ. j. pulueris abſinthij. ʒ. j. aque
endiuie. ʒ. vj. aque epatice. ʒ. j. aque abſinthij. ʒ.
ij. miſce & epitimeſ epar cū pectia dupla longitudis
vntus ſemillis & latitudinis digitoꝝ. iij. prius inſu
ſa in ipſo epithimate deinde poſita ſup epar & hoc
ante prandiu & cenā. ¶ ¶ Si medicamē pmutare vult
vtaſ hmoſi epithimare vt dictum eſt ſupra & ſecu
rior vſus eſt taliter vti poſt purgationem.

¶ Cura accidentis primi pender ex cura principa
lis egritudinis. ¶ ¶ Rectificato ſtomacho rectifica
tur digeſtio: & cōfortatur virtus expulſiua inteſti
noꝝum: obiectum eiūdem virtutis ppter melioꝝ
digeffione redditur eidem melius pportionatū vt
faciliter appet cōſideranti cauſas aſſignatas ipſius
ſtipicitatis. ¶ ¶ R. radicis bite longitudinis ſufficie
tis p ſuppoſitorio & abradatur & ide inſundatur in
oleo poſtea ſuperſpergatur ſale ſubtiliſſime trito &
ſupponat ſtomacho ieiuno. ¶ ¶ Aliud. R. mellis. ʒ. j.
ſalis cōmunis. ʒ. j. & fiat ſuppoſitorium quo vtarur
vt de priozū dictū eſt iſtoꝝ m ſuppoſitorio vno mo
do vti pōt modo alio. ¶ ¶ Cluſtere ſentiuū. R. malue
ſolozū mviolarum. añ. m. j. radicuz maluanifci lib.
ʒ. cartami. ʒ. j. bulliant omnia in lib. ij. aque vſqꝝ
ad cōſumptionem medietatis poſtea coleſ & colatu
re addat caſſie ſucari rub. añ. ʒ. j. elet. ʒ. ij. ſalis.
ʒ. ij. & calidū ſtomacho ieiuno ſupponat. ¶ ¶ Cluſtere
ad eandem intentionem. R. brodium galli antiqui
aut caponis pinguis aut capitis ouis ſed melius eſt
galli poſtea caponis. deinde capitis ouis lib. j. ʒ. f.
cui addatur caſſie ſucari rubei. añ. ʒ. j. ſalis quā
tum ſufficit fiat cluſterium hoc vtarur vt dictū eſt
de priozū. ¶ ¶ Aliud cluſtre. R. caulium nō tranſplan
tataruz. m. j. bulliant cum oleo in aqua tribus aut

Uſus.

Conſorta
tiuum tpe
eſtatis.

¶ Pill. non
ſolutiue.

¶ Non ca
non.
Unguētū

Efficaciꝝ.

Epithi
ma.

Cura pmi
accidens.

Suppoſi
torium.

Aliud.

Cluſtere le
nituum.

Aliud.

Aliud.

Consilia

Sorbatio
lenitiva.

quattuor ebullitionibus. deinde suscipiatur de isto brodio quantum sufficit pro clistere et istudum clistere rorum modo potest et vi uno modo aut. ¶ Sorbatio ventris lenitiva. R. brodi pinguis caponis vel gal-line. ʒ. xij. medulle cartami grosso modo pistati. ʒ. iij. cartamus in dicto brodio bulliat vsqz ad consumptionem tertie partis brodi postea coletur et colatur re addat penidiorum. ʒ. j. et de ipso calido sorbeat. Et super ipso non dormiat. Et sic ieiuna dominatio sua duabus horis ad minus et ad amplius tribus et postea prandeat. ¶ Alia sorbatio. R. passularum dulcinum enucleatarum. ʒ. j. sebesten numero. x. sicum citrinarum pinguium siccarum numero. vi. bulliant omnia in lib. j. brodi pinguis vel caponis vel galline vsqz ad consumptionem tertie partis. postea coletur et colature addatur penidiorum. ʒ. j. et sorbeat et dictum est in precedenti. ¶ Alia sorbatio. R. brasicarum. i. caulium non transplantatorum. m. j. olei dulcis et clari. ʒ. iij. brasicas non lauent et bulliant in lib. j. aque quousqz sint parum cocte deinde addat oleum et bulliat vna ebullitione postea de isto brodio sumat. ʒ. viij. et ipsum calidum sumat modo et ordine qui dicitur est de alijs sorbitionibus. ¶ Quando non comedere carnes et vi vellet lenitivo sumat supradictum brodium et dictum est. ¶ Lenitivum aliud. R. trebetine munde lucide non lute. ʒ. j. aut. ʒ. vi. ad libitum vel. ʒ. j. zucari trium coctarum pulverizati quantum sufficit ad ipsam terbetinam debite inuoluendam vel inuoluat in scatera vel nevola pannis madesacra in vino dulci quantum sufficit ad debitam terbetine inuolutionem. Et ideo aut tota simul aut i frustis trahi gloriatur huiusmodi terbetina calidum i zucaro vel in scatera inuoluta sumat i auroia vel cuius surgit in quolibet tpe anni. Excepit tpe magnificolorum. Et hac vi potest semel aut bis i quolibet ebdomada modo et ordine dicto. ¶ Pill. ventris solutrice. R. pill. elefantinarum vna vel. ij. vel. iij. ante cibum ad libitum mane vel sero. Usus istarum satis conueniens est. quoniam materias existentes in stomacho euacuant non trahendo multum a membris alijs. ¶ His vi potest ad libitum. Et excepto tempore magni estus in quo raro sit vsus. ¶ Potio ad idem solutiva. R. pulueris yerepig. descripte a. Dale. vij. terapentice. ʒ. ij. aut iij. ad libitum. dissoluitur enim brodio pingui et bibat ante cibum per quattuor horas. Hunc potum si bi conuenientissimum sumat ad libitum: cum veter est stipicus: aut cum sentiret stomachum grauatum. ¶ In hoc accideat sui prolixus preterea quia puro quod huiusmodi stipicitas multum addat i malicia principalis dispositionis.

Alia.

Alia.

Lenitivum
ex terbeti-
na.

Pill. solu-
tue.

Potio so-
lutiva.

De mala complexionis fri. et humi. cerebri mate-
riali cui coniungitur materia subtilis aquosa partim
propter epar eleuas vapores partim propter indigestio-
nem cerebri cui gravitate auditur et denique molificatione.

Consilium
E magnifice imbassiator in posterum do-
minatio. v. accidat in dispositionem malam
multum verendam a qua gratia dei cura-
ta est servabit hunc regimen quod i duas
diuidam partes. Quarum in prima erit circa debi-
tam administrationem sex rerum non naturalium
que sunt aer cibum et potus motus et quies inantio et
repletio somnus et vigilia et accidia anime. Secunda
versabitur circa modum debitum purgandi tempo-
ribus conuenientibus.

Ordo consi-
lij.

Pria ps
consilij.
De acre.

De rerracris pre prima ab acre sermonem incipiam.
¶ Sit aer habitationis calidus et siccus: qui si non sit
talis naturaliter fiat artificialiter: aut cum suffia sicca
vel igne in camera in censo cum lignis odoriferis. en-

iusmodi sunt ligna iuniperi lauri rois marini sam-
ne abietis et similia. ¶ Quod si talia ligna non haberent
fiant suffumigia in camera que non sunt varianda sin-
varietaem tempore suffumigium conueniens tempore
hyemis est tale licet. R. thuris laudam stozacis ca-
lamite an. ʒ. f. galie musca. ʒ. j. pistentur et incorpo-
rentur cum vino maluatico: fiant trocisci ponderis.
ʒ. ij. p quolibet et horum vnum ponatur super carbo-
nes in camera aut aula. ¶ In vere conueniret istud.
R. storum violarum borraginis camphore an. ʒ. j. lau-
dam stozacis an. ʒ. ij. reforment trocisci cum aqua ro-
rata et vratur sicut precedentibus. ¶ Et si estate opus
esset fiat tale suffumigium. R. stozacis calamite. ʒ.
j. galie musca. ʒ. f. camphore. ʒ. ij. puluerizentur et cum
oils est ponant. ¶ Alius pulueris super carbo-
nes. ¶ Sed tempore autum vratur tali suffumigio.
R. stozacis ligde. ʒ. f. laudam ipodij ana. ʒ. j. toris
stozacis calamite an. ʒ. j. fiant trocisci cum aqua mel-
lisse ad pondus. ʒ. ij. p quolibet et fiat vt dictum est.
¶ Utandus est aer nebulosus et suffrag humidum
et aer ventosus maxime stante austro et paludosus.
¶ Sed cum aer accipiat varietatem ex aspectu ad diuer-
sas plagas. Ideo eligat locus habens aspectum ver-
sus orientem. Sitqz elongatus a cursibus fluminum: et a
paludibus: et stagnis. ¶ Non habeat testudineas reuo-
lutiones ex muro constructas et potissime antiquas.
¶ Et quod aeris applicatio ad corpus humanum propter
vestes potest multis modis variari. Ideo de vestibus
sub aere reponant. ¶ In primo dico quod tempore esta-
tis in nocte retineatis in capite insulam vel biretum
ex pellibus dorsalis bus variorum: et sint insule habentes
appendinas vsqz ad locum ubi collum spatulis coniu-
git. ¶ In hyeme vero muniant insule pellibus agno-
rum pinguium et bene calidiorum. ¶ In teporibus aut
medijs sint medie pelles in caliditate et adherent in
sule dicte immediate capiti ita quod nullum mediet vir-
retur. Sed sepe exsiccentur propter humiditatem ad-
herentem: etiam sepe permittuntur. ¶ Et si similiter re-
liquum corpus muniantur vestibus subtilis pellibus
magis et minus calidis secundum temporum diuer-
sitate. Et reponantur vestes in loco ubi sit muscus
aut ambra: aut ligni aloes. ¶ Pedes sint bene muni-
ri pedibus sepe mutatis. ¶ Necque sint solatiles multum
stricte. ¶ Necque calige sint multum extense: et preterea
prohibent enim talia cursum sanguinis: et spirituum
ad predicta loca debite diffundi.

Antequam de cibis loquar premitte sunt que-
dam regule.

¶ Prima nunquam comedendum est nisi vera et natura-
lis fames affuerit.
¶ Secunda non tardet fames dum verus adest appetitus.
¶ Tertia dum appetitus est intensus nunquam est vsqz
ad saturitatem comedendum.
¶ Quarta. Nunquam comedendum nisi percipias cibum
precedentem a stomacho intestina descendisse. Et ideo in
hoc consideranda est quantitas cibi assumpti et tempus
quo fuit assumptus. et ideo securus est vt inter vnum
cibum et alium interueniant octo hore. et ad minus septem.
¶ Quinta. Non est comedendum dum i stomacho sentit fastidium.
¶ Istis premissis dico quod vinum sit colore album et sub
statia subtile: i sapore aliquantulum dulce et aromaticum.
¶ Vinum vero non boni odoris aut turbidum non bene de-
secatum est malum: pariter vinum austerrum aut ni-
grum: aut rubrum grossum: et rebeuenter dulce.
Sed cum vinum recipiat diuersitatem ex loco in quo na-
scit melius est vinum montanum vel ex planicie acce-
ptum a paludibus et locis vmbrosis elongatum. ¶ Quod
ueniunt etiam vina artificialia cuiusmodi est illud. R.
barile vnum musti albi in quo hec infundantur vi-
delicet storum rois marini storum saluie an. lib. j. ʒ.
galange

Regl
a poi
m
Din
Sec
Terti
Duan
Quin
no.
Sexti
De pe
De ci
bus.
Aitar
Eligen
In
m
Silue
Aol
De
Port
D
Regl
Sec
Terti
Qu
D
Terti
Ceret
A
Aded
Aent
Doli
Cor.
Epar
Syle

galange zenze. granorum paradisi añ. ʒ. j. s. passu-
larum lib. iij. pistentur grosso modo ⁊ ponantur in
dicto musto vt bulliant. Et hoc vino potest in hye-
me vti saltem in principio cibi sumēdo duas tertias
vnius ciati aut vnum ciatum.

C Sed circa potum iste regule seruentur.

¶ Prima. Si ppter exercitiū inualefcit sitis ⁊ mul-
ta potus quantitas sit necessaria. tunc parum de ci-
bo est assumendum.

¶ Secunda. Si vinum limphari oportet fiat p quat-
tuor horas anteq̃ bibatur.

¶ Tertia. 2 impbetur cum aqua decoctiois anisorū
vel feniculorum vel cinamomi tempore hyemis. In
estate vero cum aqua simpliciter cocta vel decoctio-
nis passularum.

¶ Quarta. Non est post prandium aut post cenā bi-
bendum cum transierit medietas hore post cibuz.

¶ Quinta. Non est bibēdus stomacho ieiuno ⁊ ideo
in mensa non nisi post plures bolos bibendum est.

¶ Sexta. potus vini non est conueniens post come-
stionem fructuum recentium ⁊ humidorum. Nam
cum vinum sit maxime penetrator facit ipsorū aquo-
sitate in venas labi.

¶ Panis sit ex frumento mundo in loco non ster-
corizato neq̃ paludoso nato. Sitq̃ debite fermen-
tatus conuenienter coctus ⁊ parū salitus. Non in
noctis etatis vnius diei nec maioris trini aut quat-
tuor dierum a quo ex toto non crentiatur furfur.

¶ De carnib⁹. ¶ Primo p̃siderādū est quoz aialium
sunt conuenientes. Deinde quoz membrorū par-
tes sunt eligēde. Tercio de modo p̃paratiois iparū.

¶ Generaliter vitande sunt carnes difficilis dige-
stionis ⁊ grossi ⁊ viscosi nutrimenti. Quinque modi sunt
carnes bovine caprine porcine ⁊ asinerū ⁊ fere om-
nium animalium ⁊ auium degentiū in aquis. ¶ Ex
animalibus domesticis quadrupedib⁹ eligēde sunt
carnes vituli non multum nativitati p̃niqui sed ad
minus per quinquaginta dies lōginq̃ ⁊ nō amplius
octo aut x. mēsiuz. carnes edine nō transeuntes mē-
sem cum dimidio. carnes agnorum ⁊ castratorum.

¶ De siluestribus bone sunt caprioline caro leporia
sed carnes vñ coniculi cricij dimittantur. ¶ De vo-
labilibus domesticis cōuenit pulli non multū parui
capones galline ⁊ columborum inueniunt volare in-
cipientium. ¶ Sed ex siluestribus eligantur carnes
starnarum coturnicum fasianorum perdicuz meru-
loruz frangulorū ⁊ aliaruz auiū paruarū degentiū
in priatis ⁊ nemoribus. ¶ Caro anatū anseruz pauo-
num folegarum ⁊ breuiter auium degentiū in aqua
⁊ paludibus dimittantur.

¶ De animalium partibus infrascripte eligantur.
¶ ¶ Premittēdo p̃o q̃ oēs ille p̃es dimittat̃ que
grossi ⁊ viscosi generāt nutrimentū sicut sunt ce-
rebrū colluz cutes ⁊ similes.

¶ Sedo. Si quandoq̃ placet sumere tales partes
q̃ condiant̃ cū aliquo sapore subtrahit̃ ⁊ icisuo
facto cuz aromatibus ⁊ aceto ⁊ passulis ⁊ similibus.

¶ Tercio q̃ oīs aialū anteriora sunt calidiora quā
posteriora ⁊ tō digōni meliora posteriora vero cō.

¶ Cerebrū nō cōuenit quonā nocet stomacho ⁊ e ge-
neratiū grossi ⁊ viscosi nutrimenti. iij. alimētoruz.

¶ Medulle vniuersaliter vitupant̃ quoniam vilos
stomachi mollificant ⁊ appetitū posternunt. ¶ Ue-
ter frigide ⁊ sicce complexionis potest aliquādo vti
licet vñ raro ⁊ cū rebus aromaticis. ¶ Pulmo ma-
lus ⁊ dimittenduz. ¶ Cor difficilis est digōnis pau-
ci ⁊ grossi nutrimenti ideo dimittatur. ¶ Epar licet
calide ⁊ humide sit cōplexiois q̃ tamē generat san-
guinē grossū difficilis penetrationis. ⁊ e dūre di-
gestionis nō cōuenit. ¶ Splen frigide ⁊ sicce cōple-

tionis pauci nutrimenti ⁊ grossi nō vtatur. ¶ Non
conueniunt renes cum sint difficilis digestionis ⁊
pauci ⁊ mali nutrimenti. ¶ Intestina frigide ⁊ sicce
complexionis ideo pauci nutrimenti ⁊ difficilis di-
gestionis ideo nō cōuenit. ¶ Stomachus siue ven-
ter animalium gratus est digestionis minus tamē
vituperantur ventres auium quaz quadrupedum.
¶ Ventres tamē gallozum ⁊ gallinarum si bene vi-
gerantur stomacho cōferūt ⁊ maxime interior pel-
licula ipsorū imo si pluries cum optimo vino laue-
tur postea efficeatur ⁊ puluerizetur est stomacho p̃-
sidium optimum. ¶ Laude etiam animalū sunt vi-
mitende. ¶ Animalū pedes quāuis sint viscosi nu-
trimenti quia tamen sunt paucarum superfluitatū.
⁊ humor ex eis laudabilis ideo potest vti aliquando
licet raro. ¶ Testiculi vero calidi sunt ⁊ humidi ⁊
oīm aialū quanto sunt maiora tanto eoz testiculi
sunt difficilioris digestionis: tamen si bene digerā-
tur sunt multi nutrimenti. Inter testiculos illi sūt
meliores qui sunt ex animalib⁹ iuuenibus ⁊ volati-
lium sunt meliores gallozum p̃dicum ⁊ fasianoruz
sed quadrupedum meliores sunt agnorum edozum
⁊ vitulorū. ¶ Ale vero cuz se notabili exercitio exei-
tent̃ laudant̃. ¶ Caro musculi rubea iter ceteras car-
nes laudabilior est ⁊ p̃cipue cū nō fuerit multa pin-
guedine cōfusa neq̃ ab ea totaliter denudata: pin-
gues aut̃ excellentes carnes nutrimentum humidū
p̃beant ⁊ multarum superfluitatum. ¶ Caro ossi-
bus adherens ⁊ mēbris spermaticis p̃p̃inqua p̃e-
stat grossum ⁊ viscosū nutrimentum licet inter ce-
tera iapozosum.

¶ De modo preparationis.

¶ Primo quo p̃mittenduz. primo q̃ omnium aialū
habentū corpora grossa solida ⁊ macra carnes elis-
se meliores sunt quam aliter preparate.

¶ Secdo qd volantium pinguum carnes affate me-
liores sunt quā elisse sed macrozum e contra.

¶ Tercio qd carnes nō cōmedantur que fuerunt co-
cte cum cibis frigidis sicut cum pisces recentibus ⁊
fabis. Similiter si fuerint cocte cū cibis facili cor-
ruptibilib⁹ quēadmodū cum lacte ⁊ similibus.

¶ Quarto. Non comedantur carnes affate postq̃
fuerint i vase p̃ modū suffocationis reuerate. repo-
nant̃ enim in specie venenorum: sicut quarti.

¶ Elisse carnes debite cocte sunt eligēde.

¶ Caro in veru assa si bene digeritur est boni nutri-
menti sed quia tarde digeritur nō debet ex ea multa
fieri repletio.

¶ Caro cum pinguedine frixa fastidium generat sto-
machum nauseat ⁊ caput grauatur.

¶ Caro super p̃nnas assata si bene digeritur mul-
tum nutrit ⁊ corpus robustū reddit q̃ tamen diffi-
cilis est digestionis melius est dimiteret.

¶ Carnes in furno affate licet digestionis graues eri-
stant: tamen q̃ nutrimentum dant solidum p̃or vti
aliquando eis licet raro.

¶ Carnes i aceto p̃dite ⁊ aromatib⁹ cuiusmodi sunt
gelatina sunt cōuenientes.

¶ De saporibus cū carnibus puenit qui sit ex amig-
dalis gariofilis pipere serpillio ⁊ aceto aut ex amig-
dalis mica panis zenzebre ⁊ aceto.

¶ Piscis vñ absolute nō est pueniens. ¶ Si ali-
qñ vti vult eligant̃ pisces substantia mediocriter so-
lidi humiditate sup̃flua priuate ⁊ viscositate sicut q̃
squamosi degētes in aquis currentib⁹ ⁊ petrosi q̃
les sunt trute canedant̃ barbuli lucij menule carpio-
nes ⁊ filis. ¶ Sz pisces grossarū ⁊ molliū carniuz
absq̃ squamis oīno dimittant̃ sicut sunt anguille
tence ⁊ filea. ¶ Preparatio bonū pisciū melior est
cū coquant̃ cū oleo oliuarū petrosimulo menta ani-

Renes.

Intestina

Stomac⁹

Ventres

gallozū

Laude.

Pedes.

Testiculi.

Alle.

Adulculi.

Prope

ossa.

Adodi p̃

paradi car

nes.

Primus.

Secundus.

Tertius.

Quartus.

Elisse.

Affate.

Frige.

Sap pru-

nas.

In furno.

Codite in

aceto.

Sapores.

De pisci-

bus.

Boni.

Adali.

Prepara-

tio pisciū.

Confilia

Oua. so a feniculo. Aut sup graticulā a aspergant oleo a modico aceti a sale. ¶ Ex ouis cōueniunt vitelli al-
Lac. bumie abiecto a sint saliter cocti sint sorbilia aut tremula frija sunt mala. ¶ Lactis vltus nullo modo cōuenit neqz casei qz si ad ipm volūtas esset vraf ea
Butiruz. sco medio inter recentē a antiquū sed ei? vsus sit ra-
Oleum. rus a solū in fine mense a pauca quāritate. ¶ Buti-
Adel. rū nō cōuenit ppter eius multā humiditatem a qz stomachū debilitat a nervos mollescat. ¶ Lūenit oleū ex oliuis bene maturis. ¶ Itē etiā oleū de nuci-
Zucarum. bus qz caput aliquālī grauet stomachū enim cō-
Regula d fortat. ¶ Ad el pueniēs ē cū flegmaticis optimū sit. **legumini-**
bus. ¶ De regimine sanitatis tpe vero estimo eius vltus **bus.**
Brodiū ci dimittatur cum facilliter in coleram conuertatur. **cerozum.**
Paricū. ¶ Vltus zucari optimus est eo qz cōuenit stomacho
Rizum. a flegma abstergit. ¶ j. cano.
Lentes. ¶ De leguminibus pmittendum est qz corpa ipsoz
Far. sunt ventosa a inflata: a iō dimittant. ¶ Scdo qz
De oleri- inter cetera legumina fassoli fabe cicera alba caput
bus. a nervos ledūt: a iō eoz vltus malus. ¶ Licerorū ru-
Herbe cō beozū siue nigroz brodio vti aliqñ pōt: cum ipsoz
uenientes. brodium aperitiuū sit a lauatiū a materias diuer-
Herbe vi tit ad vias vrine. ¶ Qd si cū granis decoquant rā-
tande. dica feniculi petrosilini meli? est tpe hiemis. tpe
De radici- vero estatis cū pdictis radicibus a radicibus endi-
bus. nie aut cicoree. ¶ Danicū lz sit frigidū a sicciū. scdo
De radicib. gradu a. ¶ j. cōtinentis pōt tamē aliqñ vti lz raro.
Raphanū ¶ Rizum calidū in pīo sicciū in scdo. ¶ j. cōtinen-
Sealontā tis nō cōuenit stante ventris stipticitate. Sed vbi
Bulbus. hoc nō obfaret puenit. ¶ Lētes oēs euitande sunt.
Alium. ¶ Conuenit far coctum postea colatum a cum lacte
Lepe. amigdolarum conditum.
Porri. ¶ De oleribus dicendum est primo qz vltus frigido-
De extre- rum a humidorum oleruz vitandus est. ¶ Secundo
miracibus quod olera calide a sicce complexionis conueniūt.
plantarū. ¶ Lūenit vltus saluie feniculi petrosilini mente ser-
Regule d pilli rosimarini maiorane oīmi garioflari aneti
fructibus. terfolij boraginis buglose blite bene cocte yfopi a
Duma. eauliū nō multū coctoz quāuis ipsoz brodiuz sit
Scda. melius folijs. ¶ Lactuca vero cicoria spinacia epa-
Tertia. tica a relique herbe frigide a humide dimittant.
Quarta. ¶ Itā aliqñ tpe estat gratia excitadi appetitū. Vti
Cōuenien- pōt endiuia aut lactuca gratia somni puocandi.
tes. ¶ De radicib? potestis raphano a marie post cibū
Mocētes. cū sit dissolutiū flegmaticis a aperitiuū a ipius p
 vias vrle eductiū. ¶ Lūenit ēr bulb? siue scalonia
 aliū si nō grauauerit caput cepe a marie coctum a
 cōditū melle aut zucaro a aceto a porri: capote bau-
 ce siue pastinace. ¶ Rape verō ppter earū supfluan-
 humiditatem nō cōueniunt.
 ¶ De extremitatib? superiorū plantaz cōueniunt
 sparagi lupuli capares. fruct? plantarū cniūsmo-
 di sunt cucurbita citrulli cucumeres pepones oēs
 mali a dimittende.
 ¶ De fructib? generaliter pmittendū est qz cū ipsi
 sint vaporosi ventosi a humidi a facile corruptibi-
 les tutius est eos dimittere.
 ¶ Scdo qd oēs fruct? hūidi dteriores sūt qz sicci.
 ¶ Terto qd fructus lenitiui debent pmitteri alijs
 cibis stiptici vero econtra.
 ¶ Quarto fruct? qui post cibū comedunt cocti sunt
 vplurimū meliores alijs. f. crudis. ¶ Lūenit am-
 gdale siens sicce albe bene mature sed recētes quare
 nō ita stomacho cōueniunt iō non sit eoz vltus fre-
 quēs. passule fistici grana pimi a aqua calida infusa a
 postea exsiccata. aliquando licet raro vti potest cere-
 sis bene maturis a moris maturis ante cibū a porri/
 siue cum venter ē stipticus. ¶ Laueat a plicis pīris
 malis erisomlis dactilis inubis prunis granatis
 acribus a a muzis licet sint nimis acribus a vltis re-

centibus. ¶ Liconio aliquando vti potest post cibū
 cocto a cum zucaro condito nuces a si sint calide a
 sicce quia tamen ad digerendū graues a capiti no-
 cente dimittantur. ¶ Auellanis vti aliquādo potest si
 primo adurant aliquando licet sint dure digonis.
 ¶ Super fercula vti potest istis aromatibus videli-
 cet. R. cinamomi. Z. f. pipis. z. h. zeniz. z. j. gario/
 filorum nucis muscate granorum paradisi an. z. ij.
 croci. z. j. pistetur omnia subtiliter.
 ¶ Cum omni diligentia vitanda ē immoderata ci-
 bi a pot? repletio. Et ideo cautela optima ē cū adest
 fortis appetit? vt surgat a mēsa cū reliquis famis.
 ¶ Item in comedendo melius est sepe a parum pot?
 accipere quam multum a raro.
 ¶ Amplius qz ante cibum semper conē habere ven-
 tris beneficium a post ipsum aliquod exercitium:
 ¶ Item si in stomacho grauitatem sentiret aut nau-
 sea v? fluctuationē anteqz comedat vomitū puocet.
 ¶ Sed cum vult vomitū puocare iste ordo seruet.
 ¶ Primo qd ante vomitū repleat stomach? cibis i
 sba sapore a odore diuersis vt grossis subtilib? vn/
 ctuosis dulcib? acerosis salsis acrib? a vino dulci.
 ¶ Secundo qz post repletionem ad quartam hore si
 forti aliquo exercitio exerceat.
 ¶ Terto cū vult vomitū puocare ligari faciat fru-
 strū cori sup oculos cū benda a postea cū digito ra-
 dice lingue comprimatur aut pēnaz oleo inuncta gut-
 turi inmitat. ¶ Quod si vomere nō potest sumat cia-
 tum vnum decoctionis rasani cum. Z. j. aceti. a. z. j.
 i. f. zucari vel mellis a totum tepidū sorbeat. ¶ Ciel
 sumat succū radicū liliorum alborū olei cōmunis
 an. z. f. f. salis gēme grana. viij. aque fontis lib. j. a to-
 tum tepidum bibat. ¶ Aut sumatur succi coricū
 sambuci. Z. f. a bibatur tepidus.
 ¶ Quarto. post vomitū lauetur facies cum aqua
 rosata a aceto.
 ¶ Quinto. Non fiat post vomitum repletio ex cibo
 aut potu.
 ¶ Sexto qz si oportet vomitum in hieme prouocare
 eligatur hora diei calidior. ¶ Septimo quod nō fiat
 vomit? nisi venter existeret a superfluitatib? mundo.
 ¶ Et si cōtingeret ventrem esse stipticū a feces re-
 tineri propter flegma viscosum in intestinis adherēs
 fiat clisteria dieb? alternis aut bis in ebdomada aut
 semel fm quod videbitur expediens. ¶ Clistere cōue-
 mens tempore estatis. R. foliorū blitis. m. f. mercuri-
 rialis. m. j. foliorum violarum. m. f. buliant omnia
 in sufficiēti quantitate aque a postea coletur de cola-
 tura accipiat lib. j. f. quibus addatur zucari rubei.
 Z. j. f. salis. z. ij. olei cōmunis. Z. ij. olei de camo-
 milla. Z. j. miscet. ¶ Sed tpe autūni conuenit istud.
 R. foliorum blitis mercurialis camomille maluarū
 an. m. j. decoquantur ea in sufficiēti quantitate aq
 a coletur inde a de colatura accipiantur. Z. xvi. g.
 bus addant benedictē. z. ij. zucari rubei. Z. j. f. olei
 de camomilla olei violari an. Z. j. f. salis gēme. z. j.
 f. ¶ In hyeme conuenit istud. R. blite florūz camo-
 mille mercurialis. an. m. j. cartami. z. j. ficūz pin-
 guium numero. vi. anisoz fenculorū an. Z. f. bu-
 liant omnia vt prius a de hac decoctione sumatur.
 Z. xviij. qb? addat mellis. Z. ij. olei de aneto. Z. ij.
 salis gēme. z. j. f. ¶ Tpe veris cōuenit istud. R. brodi
 pulli lib. j. f. olei. de camomilla olei liliorū alborūz
 an. Z. j. f. zucari rubei. Z. ij. vitelli ouorū numero.
 ij. sal. z. ij. ¶ Elaria a odia cōferūt ad sōm cōfor-
 tandū a a phibendū fignatū generationē a ad hūc
 intellectum materiā minorandam. Quinmodi sunt
 zenze. conditum cuius vltus est de mane sumere ra-
 dicem vnam per tres aut quatuor horas ante prā-
 dium duabus aut tribus vicibus in ebdomada. Et
 cōuenitior

Nuces
 Auellanis
 uellia.
 Arom
 De moru
 tione.
 anitidimi
 gule. scda.
 Idum
 Scda.ertia
 Tertia
 Mart
 Quat
 vinti.
 Regrepta.
 vomit
 Idum
 Scda.
 Tertia
 de son
 vigili
 Clomdrum
 scda.
 Aliud
 tertia
 quart
 Aliud
 Quatunt
 Quinsepta
 sepein
 Sexta
 Sepecreau
 do.
 Ad h
 tatem
 Clister
 estant-
 ectu.
 ligill
 Clister
 de ac
 b'ai.
 loyru
 Clister
 byem
 Clister
 Scda
 diti
 Lps
 Electari
 ria a vi
 Clister
 Zimz

Juces. *conuenientior vltus e a medio aut tñi vsqz ad mediu*
 ierangi. *veris. ¶ Juces cōditē. Aromaticū solatuz deser-*
 uellia. *ptidē gabrielis diagalāga. ¶ Sumere semel aut bis*
 from. *in ebdomada. 3. f. pill. elefanginariū partū añ cenā.*
 regule d. *¶ Aut pill. que hoc modo sunt est conueniens. Rē.*
 de roto rge. *pill. vere galeni. 3. j. agarici. 3. j. salis geme gra. iij.*
 onel. *reformetur pill. vij. numero pro. iij. cum oximelle*
 nitiō. *simplici 7 de his sumat vt dictam est.*
 nitiō. *¶ Cum exercitium in conseruatione sanitatis non*
 ale. scōa. *paruum afferat inuauentum.*
 Drim. *¶ Si premitendum est quod non fiat exercitiū nisi pul*
 scōa. *his superfluitatibus prime 7 secunde digestionis.*
 tertio. *¶ Secundo quod nō fiat nisi postqz cibus in stoma*
 quarta. *cho 7 epate fuerit digestus.*
 quarta. *¶ Tertio qz mensura exercitiū tanta sit vt ad lassit*
 quarta. *tudinem exclusiue perducatur.*
 quarta. *¶ Quarto qz cum per exercitium contingerit lassit*
 quarta. *tudo qz ab eo statim desistat.*
 quarta. *¶ Quinto qz exercitiū puerita meliora sūt in cōducit.*
 quarta. *¶ Sexto qz exercitiū vniuersale qd sit aut peditā*
 quarta. *do aut equitando vel faciēdo corpus fricari incipiē*
 quarta. *do a genibus vsqz ad pedes 7 postea a radicibus co*
 quarta. *rarū vsqz ad genua 7 ab humeris vsqz ad manus et*
 quarta. *a collo vsqz ad nates ē meli⁹ particulari qd est vni⁹*
 quarta. *membru solum aut quozundā. ¶ Quiete vtendum ē*
 quarta. *post cibum 7 tempore lassitudinis.*
 quarta. *¶ Loquendo de somno premiti debet quod hora*
 quarta. *dormiendi conuenientior est nox quā dies.*
 quarta. *¶ Secundo quod non est dormienduz imediate post*
 quarta. *comestione mō differt somnus saltem duabus ho*
 quarta. *ris a fine comestionis.*
 quarta. *¶ Tertio qz nullo tpe est dormienduz capite detecto.*
 quarta. *¶ Quarto qd enteretur somnus diurnus nisi in casu*
 quarta. *quo in nocte non dormiet in quo tūc post prandiu*
 quarta. *aut ante tertias quod conuenientius est concedatur.*
 quarta. *¶ Quinto quod dormiendū est capite eleuato 7 cor*
 quarta. *pore conuenienter pānis tecto.*
 quarta. *¶ Sexto qz nō ē dormiendū resupine.*
 quarta. *¶ Septimo qz somnus sit vij. aut. viij. horaruz sed*
 quarta. *non transeat. ix.*
 quarta. *¶ Octauo qz somn⁹ sup ventrē inuat digōnez qzuis*
 quarta. *noceat oculis. ¶ Quid igit talis erit qz assumpto ci*
 quarta. *bo stabit duab⁹ horis: postea exuto corpore lectū in*
 quarta. *trabit capite alte situato 7 corpore pānis cōueniēter*
 quarta. *tecto: dormire incipiat sup latere dextro 7 cū excitat*
 quarta. *voluat sup sinistru cōpleto somno sedo redeat sup*
 quarta. *lat⁹ dextrū 7 ppleat mesurā sui somni. ¶ Sit somn⁹*
 quarta. *i lecto de pluma cū liteaminib⁹ reseruatis in capsa*
 quarta. *vbi sit musc⁹ aut lignū aloes nux muscata folia lau*
 quarta. *ri aut ambra vltiqz talū siliū bñ: redolētū. ¶ Re*
 quarta. *liquū tēp⁹ ab eo qd requirē p somno vigiliandū ē.*
 quarta. *¶ Ira nō multum foris gaudiū leticia spes cōfi*
 quarta. *dētia bona pueniūt. moēt aut ira fortis timor su*
 quarta. *ror tristitia inuidia sollicitudo. ¶ Coyp⁹ vero vel re*
 quarta. *ponat sub caplo de exercitio vel de inanitiōe 7 re*
 quarta. *pletioe aut accidētuz animi aut alijs placet qualr*
 quarta. *cūqz fuerit dñm supflus sit multū nocet. ¶ Istū*
 quarta. *quā accedētū ē ad coyū nisi natura ex se regrente*
 quarta. *absqz qd a eā exteriori iuite. cū fuerit ppleta dige*
 quarta. *stio pria 7 scōa. Sit semel in ebdomada aut bis. Et*
 quarta. *post ipz i somno occupet 7 istud quātū ad pte priaz.*
 quarta. *¶ De parte scōa. Cōuenit purgari i vere 7 autūno:*
 quarta. *In vere i fine martij aut i principio aprilis. i autūno*
 quarta. *in fine septembris vsqz ad medium octobris.*
 quarta. *¶ Purgatio pueniē i vere sic fiat. ¶ In pzo die*
 quarta. *stō ieiunio fiat clistere. Qd cōuenit tpe veris supius*
 quarta. *scripto i cap. de inanitiōe 7 repletioe. ¶ In sequenti*
 quarta. *die post finē cene ad. vij. aut. viij. horas sumat hoc*
 quarta. *minozatiū 7 lenitiū calidū sup quo pōt imediate*
 quarta. *cū sumplerit dormire i media hora 7 differat prā*

dium suum quinqz horas ab hora assumptionis. Rē:
 agarici turbit añ. 3. f. buliāt ista libra. j. aque vsqz
 ad consumptionē medicatis postea coletur 7 cū co
 latura dissoluatur cassie nouiter tracte. 3. r. 7 fiat
 potus. In sero fiat ante cenaz tale clistere. Rē. aque
 ordeī in qua fursur sit lotus lib. j. f. mellis zuca. ru.
 añ. 3. j. vitelli quozum numero. ij. salis parum 7 ca
 lidum imponat. ¶ In die sequenti in auroza sumat
 tur calidas iste syrupus videlicet. Rē. oximellis cō
 positi. 3. j. f. syrupi de bisantia. 3. f. aque feniculi
 aque cicore: aque scolopendrie añ. 3. j. misce: 7 aro
 matizent cū modico cinamomi. Istūc syrupus cō
 tinuabit. vij. aut. viij. diebus mō 7 ordine supracri
 pto. ¶ In die sequenti ad diem vltimi syrupi assum
 ptio sumat infrascriptā medicinā mō 7 ordine scri
 pto de assumptione lenitiū. 7 minozatiū. ¶ In die
 postea sequenti de mane fiat clistere ex leura sinu
 ris cū aqua ordeī melle 7 zucaro rubro vt dictū est
 supra. ¶ Et se nō multo in prandio grauet cibo neqz
 potu. Sed in prandio inuat p serculo ferculum sa
 ctum ex boragine petrosimulo. 7 mēta cū carne pul
 li: aut galline. ¶ Incipiat postea omni mane cū sur
 git: aut anteqz surgat sumere. 3. ij. istius mistionis
 cōfortantis stomachū. 7 deopilantis splenez. 7 hac
 vtatur per totum mensem aprilis. Rē. specierum aro
 matici rosati descriptione Gabrielis. 3. ij. specierū
 dialacte. 3. j. mellis dispumati. 3. v. 7 fiat electua
 rium de quo sumat vt prius dictum est. ¶ Post isto
 rum syrupoz assumptionem sumat infrascripta me
 dicina cum modo 7 ordine. 7 dilatazione prandij le
 nitiū. 7 minozatiū superius scripti excepto qd i fi
 ne. v. horarum ab hora assumptionis diei medici
 ne sumat vnus ciar⁹ aque ordeī calide cū. 3. j. mel
 lis rosati colati. 7 post istū differat prandiu vna ho
 ra. Rē. passulaz. 3. j. macis anisoꝝ añ. 3. j. floꝝ bora
 ginis floꝝ buglossē añ. 3. ij. polipodij. 3. ij. buliant
 oia in lib. ij. aque vsqz ad consumptionē medicatis
 postea colect. 7 cū colatura dissoluatur electuarij indi
 3. f. agarici. 3. f. salis geme gra. iij. 7 fiat pot⁹. ¶ Et
 in die sequenti assumptionis medicine fiat clistere la
 uatiū vt deñ est. ¶ Post assumptionē minozatiū
 7 vtaf infrascripto electuario p totum mēse aprilis
 vsqz ad mediū maij sumēdo de eo in auroza. 3. ij. 7
 differēdo prādiū saltē tribus horis. Rē. specier⁹ aro
 matici rosati descriptione Gabrielis. 3. ij. specierū
 dialacte. 3. j. zucar. 3. v. dissoluat zucar⁹ cū aqua
 absinthij. 7 fiat electuariū d quo vt prius sumat. nā
 istū electuariū pfortat stōm. 7 agit opilates epatz.
 ¶ In autūno verō fiat purgatio talis. ¶ Idem
 tatur clistere qz cōuenit tēpore autūni scripto lupo
 ruz in caplo de inanitione 7 repletionē. ¶ In die se
 quenti sumat istud lenitiū 7 minozatiū cū ordine
 7 mō supius posito in assumptione lenitiū. 7 mino
 ratū tēpore veris. Rē. sumiterre lupulloy añ. ad. j.
 passulaz. 3. j. foliuloy sene. 3. f. floꝝ boraginis.
 3. ij. amioꝝ. 3. j. buliāt oia in lib. j. aque vsqz ad cō
 sumptionē medicatis. postea colect. 7 cum colatura
 dissoluatur cassie nouiter tracte. 3. r. 7 fiat potus.
 ¶ In sero eiusdem die sequatur clistere scriptū post
 assumptionem minozatiū veris. ¶ In die sequenti
 sumat sex aut septem diebus infrascriptum syrupū
 modo 7 ordine superius scripto. ¶ Recipe oximel
 lis simplicis. 3. j. syrupi de fumo terre: syrupi de bi
 sancij añ. 3. f. aque boraginis. aque feniculi. aque
 lupulloy añ. 3. j. misce. ¶ Post dicti syrupi assu
 mptionē sumatur ista medicina cum ordine supracri
 pto de assumptione medicine veris. Recipe lupul
 loꝝ capillorū veneris. ana. ad. j. foliuloy sene.
 3. j. polipodij. 3. ij. floꝝ boraginis. floꝝ vio
 larum ana. 3. j. amioꝝ maratini. ana. 3. f. buliāt
 c ij

Adinora
tium.

Clistere.

Syrupus.

Enatiū.

Clistere.

Cōfortati
uum.

Medicina

Clistere la
uatiū.

Elarium.

Inautūno
clistere.Adinora
tium.Clistere.
Syrupus:

Medicina

Confilia

Cliffere la
uatiuz.
Ellarium.

omnia in lib. j. aque vsqz ad cōsumptionem medie/
tatis postea coletur ⁊ de colatura accipitur quan/
tum sufficit pro dissoluendo agarici. 3. f. salis gēme
D. f. electuarij indi cōsecutionis amech. añ. 3. ij. f.
⁊ fiat potus. ¶ In sequenti die fiat cliffere lauatiū
superius ordinatū post solutionē veris. ¶ Postea
vtatur isto electuario diebus alternis sumendo de
eo in auroza quantitatem. 3. j. f. pro vice differēdo
prandiū salim horis quattuor. R. Diabozraginari.
3. j. diārbos. 3. f. diacurcume. 3. ij. misce. Ita mi
stione que habet cor ⁊ stomachum confortare aperi
re epatis opilationes vtatur vt dictum est per totū
mensez. Septēbris. Baurius de Baurijs.

De grossitie palpebre inferioris oculi cum qua/
dam rubedine ⁊ pruritu ⁊ casu aliquorum pilorum
palpebre ⁊ leui eius vlcatione.

Confilium.

7.

Casus.



Positio nobilis ⁊ magnifici domini. ⁊ a/
tistai ē grossities palpebre inferioris oculi
cum rubedine quadam pruritu ⁊ casu pil/
lorum aliquorum eiusdem palpebre cū qua/
dam leui vlcatione. Causa istius dispositionis
est materia ad grossiciem tendens plus tamen ⁊ mi/
nus. nam in principio est minus grossa. in processu
magis. Et hec potest esse sanguinea colerica flegma/
tica ⁊ melancholica quēcuqz aliquam acquisiuit adu/
sionem quāpropter redditur salsa siue nitrosa : que
ratione sine grossitiei facit palpebre ingrossationem:
sua vero nitrositate corrodendo radices pilorum pal/
pebre facit eos cadere. Et in locis vbi figebantur re/
manent quedā vlcationes. Et simili causa hec ma/
teria sua nitrositate ē attractiua materie calide. vñ
rubescit palpebra ⁊ causatur pruritus. Cū hec di/
positio cutis causaz assignari apud. Aut. ij. tertij.
tractatu secundo dicitur sylac. Unde dicit. Sylac
est grossities palpebrarū pueniens a materia gros/
sa nitrosa ⁊ male dispositionis propter quam rubet
palpebre ⁊ cadunt pili ⁊ adducit ad vlcationē par/
tū in quibus sunt infixi pili ⁊ sequitur corruptio.
s. quandoqz. videlicet cum illa materia attingeret
coniunctiuam ⁊ asperaret ipsam. ¶ Et Rasis secun/
do continentis prope finem dixit. Sylac est grossi/
ties palpebrarum cum rubore ⁊ corrosione lacrima/
lium ⁊ casu pilorum. Quod intelligendū est vt pri/
us expositum est. Cū plurimum tamen contingit q/
cum hac materia grossa permisceatur materia cole/
rica subtilis facies pruritū illo propter cuius ma/
terie permixtionem ⁊ pruritum inde sequentē yelus
aly. azarain⁹ dixerūt quod sylac sit a materia nitro/
sa subtili. ¶ Et quia vt plurimum dicte materie cō/
currunt sylac. s. grossa nitrosa ⁊ subtilis acra me/
sue in suo de appropriatis i capitulo de casu pilorū
palpebrarum loquens de cura sylac dixit. mundifi/
ces caput ab hūore nitroso sanguinoso ⁊ ab humore
acuto. ¶ Et ex istis apparet quomodo differat pre/
sens dispositio a pruritu palpebrarum. Nam sylac
est casus pilorū palpebre patientis. Sed non in om/
ni pruritu cadūt pili. Itē pruritus sylac est cōmu/
nicans angulis oculorū s. in palpebrarū pruritu so/
lus est in palpebris. Vñ. Rasis loco sup⁹ allegato
verius pncipiz. Sylac ē grossities palpebrarū cūz
rubore ⁊ pruritu i angul. ¶ Differt hec dispō a sca/
bie palpebrarū cū qua videtur habere similitudinē.

Causa.

Diffinitio
quid sit.
Alic.

Rasis.

Resubali.
Azarari⁹.
Alic.

Rasis.

Spēs sca/
bie palpe/
brarū. i.
prima.

Positio nobilis ⁊ magnifici domini. ⁊ a/
tistai ē grossities palpebre inferioris oculi
cum rubedine quadam pruritu ⁊ casu pil/
lorum aliquorum eiusdem palpebre cū qua/
dam leui vlcatione. Causa istius dispositionis
est materia ad grossiciem tendens plus tamen ⁊ mi/
nus. nam in principio est minus grossa. in processu
magis. Et hec potest esse sanguinea colerica flegma/
tica ⁊ melancholica quēcuqz aliquam acquisiuit adu/
sionem quāpropter redditur salsa siue nitrosa : que
ratione sine grossitiei facit palpebre ingrossationem:
sua vero nitrositate corrodendo radices pilorum pal/
pebre facit eos cadere. Et in locis vbi figebantur re/
manent quedā vlcationes. Et simili causa hec ma/
teria sua nitrositate ē attractiua materie calide. vñ
rubescit palpebra ⁊ causatur pruritus. Cū hec di/
positio cutis causaz assignari apud. Aut. ij. tertij.
tractatu secundo dicitur sylac. Unde dicit. Sylac
est grossities palpebrarū pueniens a materia gros/
sa nitrosa ⁊ male dispositionis propter quam rubet
palpebre ⁊ cadunt pili ⁊ adducit ad vlcationē par/
tū in quibus sunt infixi pili ⁊ sequitur corruptio.
s. quandoqz. videlicet cum illa materia attingeret
coniunctiuam ⁊ asperaret ipsam. ¶ Et Rasis secun/
do continentis prope finem dixit. Sylac est grossi/
ties palpebrarum cum rubore ⁊ corrosione lacrima/
lium ⁊ casu pilorum. Quod intelligendū est vt pri/
us expositum est. Cū plurimum tamen contingit q/
cum hac materia grossa permisceatur materia cole/
rica subtilis facies pruritū illo propter cuius ma/
terie permixtionem ⁊ pruritum inde sequentē yelus
aly. azarain⁹ dixerūt quod sylac sit a materia nitro/
sa subtili. ¶ Et quia vt plurimum dicte materie cō/
currunt sylac. s. grossa nitrosa ⁊ subtilis acra me/
sue in suo de appropriatis i capitulo de casu pilorū
palpebrarum loquens de cura sylac dixit. mundifi/
ces caput ab hūore nitroso sanguinoso ⁊ ab humore
acuto. ¶ Et ex istis apparet quomodo differat pre/
sens dispositio a pruritu palpebrarum. Nam sylac
est casus pilorū palpebre patientis. Sed non in om/
ni pruritu cadūt pili. Itē pruritus sylac est cōmu/
nicans angulis oculorū s. in palpebrarū pruritu so/
lus est in palpebris. Vñ. Rasis loco sup⁹ allegato
verius pncipiz. Sylac ē grossities palpebrarū cūz
rubore ⁊ pruritu i angul. ¶ Differt hec dispō a sca/
bie palpebrarū cū qua videtur habere similitudinē.

superius allegato cap. de scabie oculorum. cum vbi/
rit. Incipit prius cū pruritu paruo deinde sit aspe/
ritas ⁊ rubificatur palpebre. asperitas i hac specie
accidit ppter pustulas paruissimas facietes i pte in/
trinseca palpebre inequalitate. ¶ Secūda spēs ē i qua
appz maior asperitas ⁊ maior rubor de qua Aut. vi/
xit. Deinde fit vt granū fieri ⁊ vlcerosa. De granū fi/
cus loquēs q̄ int⁹ ista seu carnositate ⁊ sunt admo/
dū granoz panici q̄ incipiūt locuz vlcere. ¶ Ter/
tia spēs ē in qua appz adhuc maior asperitas intantū
qđ appz scissura ibi ⁊ vlcerationes manifeste ⁊ si iuer/
las palpebrā videbit⁹ sicut sic⁹ agri ⁊ scissa ⁊ ideo a/
qñidā hec spēs vocat⁹ scissura vt dicit yelus aly.
Et hāc intellexit. Aut. eū dixit. Postea adueniunt
grana dura. i. pustule ⁊ cruste dure. cū vehementia
scissiois adest. i. cū ē multa scissura sicut scindis sic⁹
cū ē matura ⁊ c. ¶ Quarta ē in qua scissura ⁊ rubedo
⁊ apparitio granorū adhuc sunt intēstora qñā i ter/
tia vt voluerit haly ⁊ rasis locis dictis ⁊ hāc. Aut.
vedit intelligere ex tertia qz nō differūt nisi fm ma/
gis ⁊ minus. ¶ Ex his facile comprehendī pōt in quo
dispositio i qua agit. differat a scabie. Nam i sylac ē
grossities palpebre ⁊ asperitas i loco originis pilorū
⁊ rubedo i eodē loco. In prima spēs scabie nō adest
illa grossities vt in sylac in palpebra ⁊ rubedo appz
itra palpebrā eaz inuicem ⁊ a p̄tas i reliqs vero
specieb⁹ scabie apparēt cū palpebre inuicem pu/
stule ⁊ vlcationes vt constat ex dictis que nō sunt
in sylac in carnositate intrinseca palpebre.
¶ Et silac recipit diuersitatem fm varietatē mate/
rie a quibus pendet. Nam quedam est a sanguine
adulto: quedam a flegmate ⁊ c.
¶ Si hac de quo prius agit est pendens a sanguine
cū pmixtione flegmatis pariter adulti qđ facile cō/
prehēdi pōt cōsideremus naturalē cōplōnē parti/
tis q̄ naturalē est calida ⁊ hūida accidentalr vero
multiplicat flegma vt facile ex vria cōprehēdi pōt.
Sed cū istis materieb⁹ versat⁹ rōne bauracitatis
eorū misceat⁹ aliqd colere ad locū attracte. ¶ Diuer/
sificat insup vñ qđ ista scdm qđ aliqua est recens ⁊
aliqua antiqua. Antiqua est difficilis cure pendens
a materia grossiori ⁊ minus obediēte nature. ¶ Re/
cens vero ē a materia subtiliori ⁊ ex istis dictis ap/
paret qđ sit hec dispō ⁊ q̄ sit ei⁹ ⁊ differētia iter/
ipsam ⁊ pruritū palpebrarum ⁊ scabiem ipsarum ⁊
signa ⁊ pronosticum.
¶ Cura istius dispositionis duob⁹ perficitur in/
strumentis dicta scilicet ⁊ potione.
¶ Cura p dicta cōsistit i debita administratiōe ser/
rerū nō naturalū q̄ sunt. aer. accidentia ai. mor. ⁊
ges. somn⁹ ⁊ vigilia. cib⁹ ⁊ pot⁹. inanitio ⁊ repletio.
¶ Narrabo primo que sunt nocentia fm vñāquāqz
rem naturalem inde subtingam conuentientia.
¶ Nocet aer actu aliter multū frigid⁹ ⁊ sili aq̄ fri/
gida ⁊ maxie hūitib⁹ cerebri frigidū aut debile aut
hūit cōmissuras latus. vñ hipo. v. affoz. affo. vñ.
frigidū inimicū neruis ⁊ cerebro: quod de actuali
intelligēduz ē. nam exinguit cerebrū caliditatē. vñ
supfluitates statice multiplicat⁹. Et vñ boreales
nocēt cerebro. Ledūt ēr venti austrini qz hūidita/
te replēt caput. Vñ. ij. affo. affo. vñ. Austrini statim
grauāt auditū. Et moxare capite discipulo sub sole
aut radijs lunc capiti nocet. vñ Aut. j. tertij. tra. iij.
c. d. subet. Ex sōno p̄crea i sole timet caput qđ fit i
luna fac possidere languia s̄creatū qđ fit cū ralecatōe
p̄crea qđ luna mouet hūores. Et aer itēle calidi/
tatis nocet dissoluēdo hūores ⁊ d̄bilitādo spēs sua
resolūtōe fac eos ad p̄tē d̄bilitē d̄clinare. Et aer mul/
te hūiditat⁹ sic pluri⁹ ⁊ nebulosus replet caput
⁊ cōmunicat m̄az oculo. Et ledit aer iūerat⁹: sicut
qui est

Uml
cis.
Lolo
Aro
Sci
Acci
Ter
Eper
Baly
Cibi.
Dot
Cui
Repl
Inan
Aer.
Iccē
Diu
tes
Ali
fita
Doru
ricat
Lura
Decti
Dieto.
statf
Odo
nece
lucis
Uital
linur
Uenti
Ypo.
Ibani
Alic
legle
Aer.
Scim
ced
crita

qui est ex antris. & maxie si i locis illis fiat somnus.
 ¶ Et moram trahere sub arborib⁹ malaz vmbzarū
 sicut sub nuce taro &c. ¶ Offendūt oculos quocunq⁹
 cū vebemētia oculis mouēt vt colores multū albi
 aut rubei vel citrini. ¶ Et oīa multū aromatica no
 cēdo capiti nocēt oculo tanq⁹ ab eo orto. Unde. 5.
 apbo. apbo. rviij. ¶ Multiebra educit &c. Si nō capi
 tis grauedinē faceret. ¶ Cerebro & inde oculo nocet
 oē anti accidēs nimis pcurās: maxie cū lōga tri
 stitia: superflua sollicitudo & timor. ¶ Obest somn⁹
 imediate post cibū factus & somnus diurnus & qdū
 qd sit capite depresso. ¶ Et vitādū est exercitiū val
 de forte post cibū factū. ¶ Et qis capitis calefactio
 & fricatio & pccinatio post cibū. ¶ Et pariter eadēz
 hora nocet balneū & capitis locio. ¶ Et oēs cibi & po
 tus facietes post cōmestione grauedinē aut i caput
 enapozationē sunt mali. ¶ Et cibi & potus nocētes
 oīi stomachi offendūt caput. Et cibi & potus stoma
 chum grauātes & in eo longā morā trahētes non
 conueniūt. ¶ Et omnis repletio multa cibi & potus
 facietas naufragia & retētio superfluitatū. ¶ Et lu
 perflua euacuatio & coitus superfluius nocent.
 ¶ Conuenit aer in caliditate & frigiditate tēperat⁹
 aut qui tempore hyemis aliquale declinet ad calidi
 tatem. Tempore vero estatis ad frigiditatem leuem
 si nō fuerit temperatus in passibus vero qualitatib⁹
 declinet ad siccitatem. Sitq⁹ serenus tranquill⁹ &
 quiet⁹ & a vaporibus corruptis & odoribus feten
 tibus mundus.
 ¶ In acētibus ale sit tēperantia. gaudeat. letetur
 viuat iocūduz: & bñ speret d cura sue egritudis &c.
 ¶ Somnus sit de nocte nō de die in loco i quo nō
 sit introit⁹ solis neq⁹ radiōz lune. sitq⁹ sine fumo.
 sitq⁹ septē horaz nō minus sex neq⁹ amplius octo.
 Sit capite eleuato & coepe cōueniēter pannis tecto.
 ¶ Neq⁹ dormire prius incipiat quāz due hore elapse
 fuerint a fine cene. ¶ Nō dormiat sup ventrē siue su
 per facie: neq⁹ sup latere oculi lesi: sed sup opposito
 latere. Sed si materia ad oculū fluere somnus resu
 pinus cōcederet: l⁹ propter alias causas tertia pri
 mi pibet. ¶ Reliquū tempus sit vigiliatum.
 ¶ Conuenit exercitiū an cibū depositis supfluita
 tib⁹ prie & sede digōnia. Sitq⁹ exercitiū i quo plus
 laborat tibi & mēbra inferiora quā caput. vt est pe
 ditare vel egare: sed nō sit exercitiū nimis supflūū
 sufficit qd ad sudorē pducat exclusiue. ¶ 2 oco erer
 citij cōueniūt fricatio oēs cū pāno lino incipiendo
 a brachijs trahendo versus manus. deinde ab hu
 meris retro spatulas inferius descēdēdo. postea ad
 ventrē: & tandē ad coras & tibias. ¶ Cōuenit de ma
 ne capitis pccinatio premissa leui fricatione: & pci
 pue pcedenti euacuatioe de qua infra dicec. ¶ 3 doct
 cibū imediate assumptū meli⁹ est stare aut lēto gra
 du incedere: sed nullo pacto forte exercitiūz facere.
 ¶ Tempus qd inde superest datur quieti cauendūz
 est a coitu & precipue imoderato cui⁹ vsus sit tā ci
 bo digesto & superfluitatibus euacuatis.
 ¶ Cū omne potēs seu vinosus nocet. Cōceditur
 vniūsalbū claz pauciferū saporis medi⁹ iter dulce &
 ponticū vel parūper declinās ad pōncitātē. ¶ Qd
 si pauciferū haberi nō possit pmisset secū aq claz
 ra fontis aut cisterne & plus aut minus fm vini po
 tentiā. ¶ Libaria oīa acetosa pōtica salsa acuta aut
 difficilis digōnia aut malos gñantia hūiores sunt
 vitāda & oīa q i caput enapozāt aut stōacho nocēt.
 ¶ Circa cibū assumptū qdā regule obseruāde sunt.
 ¶ 1. Delia. nūq⁹ cōcedēdū nisi affuerit va & nāl fames.
 ¶ 2. Scdā. nō tardē cōestio cū ver⁹ adest appetit⁹.
 ¶ 3. Tertia dum appetitus multum fuerit inuensus nō
 est vīq⁹ ad facietatem comedendū.

¶ Quarta. nō est comedēdū nisi sentiatur cibum
 pcedentē ad intestina descendisse. Et in hoc confi
 derandū est qualitas. & quantitas cibi assumpti. nā
 cib⁹ vnus citius alio digeritur. & minoris qñta
 tis citius descendit q⁹ maioris alijs paribus. Confi
 derandū est etiam tempus. cōmuniter debet cade
 re tempus octo horarum inter prandium. & cibum
 sequentem sed nō minus.

¶ Quinta. nō est comedendū dum in stomacho sen
 titur fastidium.

¶ Sexta. Subtilia cibaria ordine cōmestions pmit
 ti debent grossis i eadem mensa.

¶ Septima. Densura & quāritas in cibis & potib⁹ ta
 lis tanta q sit vt ex eis non grauef stōachus: vñ tertia
 primi. Deterior em cōmestio est que stōaci grauita
 tē facit sicut deterior pot⁹ q tēperamentū egredit⁹ &
 in stō natāt oēs. Jte regule colligunt⁹ ex Am. iij. p.
 mi capitulo de regimine ei⁹ quod comeditur & bivi
 tur. Nam ipsarū obseruantia facit ad bonitatē di
 gestiois que in omni cura ciuicūq⁹ morū iē funda
 mentū. ¶ 1. Danis sit ex frumento bñ mūdo in melle
 bona collecto. sit cōpētēter fermentat⁹. bñ ellabora
 tus mediocriter coctus. non assat⁹ colore candid⁹.
 substantia non compactus sitq⁹ duorū aut ad ampli
 us trīm diēz. ¶ 2. Carnes sint ex siluestrib⁹ auib⁹
 starnarum perdicum fasanorū cardorūz allaudarū
 ex domesticis caponū gallinarūz iuuenū & pullez.
 ¶ 3. Ex quadrupedibus siluestrib⁹ concedūtur carnes
 caprioli leporis iuuenis in vsu tamen raro quonā
 sanguinē generat melancolicū. ¶ 4. Ex domesticis ve
 ro laudantur carnes edi vitule lactantis castrati &
 agnorūz annualiū. ¶ 5. A reliquis carnibus abstineat.
 ¶ 6. Animalūz ptes anteriores sunt meliores posterio
 ribus. ¶ 7. Dimittantur ex interioribus animalium ce
 rebrum & medulle quoniam stomacho. nocent ipso
 rum ventres pulmo cor & par splen renes & intestina
 difficilis sunt ista digestiois. ¶ 8. Annum pinguium
 carnes asse sunt meliores quā elisse. Reliquē vo car
 nes melius pparantur elisate q⁹ alio mō. ¶ 9. Silces
 sint raro vsu. cum ipsos accipit sint capri in bonia
 aquis priuati viscositate sintq⁹ scamosi sicut d ags
 dulcib⁹ varioli lucij carpiones trute capedani mar
 sones menule & similes ex aquis salis trille sote au
 rate. ¶ 10. Concedūtur oua recentia sordilia aut tremu
 la vel i aqua cocta. Dura vero aut frigida sunt mala.
 ¶ 11. Rarus sit calet vsus si tamen aliqū sumē eligat⁹
 caseus in etate medi⁹ inter vet⁹ & recētē q non sit vi
 scosus imo frangibilis. ¶ 12. Lac vo & que ex eis sunt
 & butirū dimittant⁹. ¶ 13. Ex leguminib⁹ enitade sunt
 fabefassoli lētes. l⁹ vñ pōt brodio cicerū rubeoꝝ pa
 nico milio fare rizo. ¶ 14. Ex herbis vñ pōt salua bor
 ragie buglossa lupullis perrisimulo mēra bluta senti
 culo. Sed qñ preparant⁹ herbe calide cū ipsis admi
 secant⁹ spinacia aut borragis vt suis qñtatib⁹ emē
 dent caliditatē & siccitatē calidaz & siccariū caules
 & lactuca q⁹ vsui nocēt nō sint in vsu. ¶ 15. Enitētur ra
 dices sicut sunt rasanus. & radices q comedunt⁹ por
 ri cepe allia gilbus. Ex ipsis tñ min⁹ nocēt carote &
 haucie. ¶ 16. Generaliter de oib⁹ fructib⁹ loquēdo cū
 sint vaporosi vīrofi hūidi & facile corruptibiles vt
 plurimū sūt dimitteđi. Si tñ comedere ptingit fru
 ct⁹ q sunt hūidi vīris lubricatiū sūt alijs cibis pre
 mittēdi vt sūt vñ cereza mora & filia. q vo sūt si
 pici sūt post alios cibos sumēdi vt sūt curdia sorba
 nespila. & bi fruct⁹ stipricimelionis sūt cocti quā cru
 di. ¶ 17. De fructib⁹ tñ vñ pōt passillis amigdāz dulci
 bus excoctis & granatis dulcibus & mizis.

¶ 18. Omni cū diligentia vitanda est multa cibi & po
 tus repletio: imo etiam humorum: quoniam est cau
 sa omnium egritudinū materialium. ¶ 19. Curet omni

Quarta.

Quinta.

Sexta.

Septima.

Auice.

Auice.

Damis.

Carnes.

Dulce.

Oua.

Caseus.

Lac.

Legūina.

Herbe.

Radices.

Fructus.

Repletio.

Inanities.

Consilia

Clistere. etatis. die habere bis ventris bñficiũ aut saltem semel. Et si nō habuerit naturalr habeatur arte. cum eliseri quod tempore etatis hoc modo fiat. Recipe foliorum violarum. ℞. j. f. mercurialis foliorum blite ana. ℞. j. incidantur herbe et decoquantur postea coletur decoctio de qua accipiatur vna lib. f. cui addantur zuccari rubei. ℞. ij. cassie. ℞. j. olei violati et de camomilla añ. ℞. j. f. salis. ℞. ij. et calidum stomacho ieiuno superponatur. Et tēpore vero hyemis fiat istud. Recipe florum camomille foliorum malvarum et blite ana. ℞. j. anisorum feniculorum ana. ℞. f. fiat decoctio de qua colatura accipiatur lib. j. f. cui addantur cassie. ℞. j. yerepig. ℞. f. oli d camomilla. ℞. ij. salis. ℞. ij. potest etiam loco elistere sumere aliquas pillulas quas in sequenti ordia bo capitulo et erunt vsuales.

Clistere yemio. Cura per potionem plures habet intentiones. Prima est materie que est sub forma cause antecēdētis euacuatio. Secunda est eius diuersio. Tertia vero est eāe cōiungere resolutio. Quarta est pilloz palpebre regeneratio. Quinta est occurrere accidētib⁹ si qua supervenerint.

Curā per potionem. Prima intentio integratur ex minoratione materie et eius digestio: deinde ipsius euacuatione cum igitur vna sit nobis signum super dispositionem humorum et ipsa principalr arguat peccatū flegmatia a minoratione flegmatis est incipiendū. Et ad minorationem materie exhiem in capite et in stomacho. Recipe pill. de yera simplici. ℞. ij. agarici. ℞. j. salis gēme gra. ij. reformēt pill. vij. cū oximelle simplicis has pill. sumat post cenā ad octo horas super qb⁹ pōt dormire vna hora aut vna cū dimidia: deinde vigilet quousqz trāscāt hore sex ab hora assumptionis et nō assumat aliqz lavatiū: Imo tunc prandeat sine fuerint operate siue nō: si non fuerint ante prandū operate operabunt post prandium. Et Digestiū materie flegmatice baurachie in capite continet et hñous acuti secum cōmixti. Recipe florum violarū nenfaris boraginis et buglose. añ. ℞. ij. radi cum fenticuli endiue ana vnciam vnam. radicem apij et brusci. ana. ℞. vna. f. florum sticados lupulorum sumit terre maiorane cuthagie. añ. ℞. j. buliāt oia in sufficienti quantitate aque floribus exceptis qui in fine addātur postea coletur et colature addat zuccari quantū sufficit et fiat syrupus et acetoset cū acetovini albi. Recipe supradicti syrupi. ℞. ij. aqua rū lupuloz mellisse capilloz veneris. añ. ℞. j. hñoc syrupū calm sumat ante diē per horas. Super quo pōt ad placitū dormire. Et ipm tātū accipiat septē aut octo diebus donec in vna apparuerit hñous digestio. Et ipm taliter accipere incipiat in die immediate sequēti post assumptionē pill. minozatiū superius scriptaz. Et radicatiū materie digestē. Recipe pill. cochiaz deserip. ℞. i. f. Almasora pill. aurearuz deseriptide Nicolai añ. ℞. f. fiat pill. vij. numero. Istas pill. sumat post cenā immediate pcedentē per horas nouē in die immediate sequēte ad diem complete assumptionis suprascriproz syruporum super quibus cum acceperit potest vna aut duabus horis dormire. Idhoris duabus exactis nō amplius dormiat et expectet donec trāscāt hore quā ab hora assumptionis. Et tunc accipiat elatū aq ordeī calide cum. ℞. j. zuccari rubei et inde ad horā prandeat. Et quod si medicamen in forma potabili esset sibi grātius: sumat istud calidum ea hora quā dictum est pill. debere capi in reliquis seruādo modum et ordinem qui ibi scriptus est. Recipe florum violarum capilloz veneris sticados arabici ana. ℞. j. anisorum feniculoruz. ana. ℞. j. passularuz añ. ℞. f. nucis musca. ℞. ij. fiat decoctio sim artem et po-

stea coletur de colatura accipiat. q. s. ad dissoluen dum cassie pinguis nouiter extracte. ℞. vj. turbic ele cti et zinzib. añ. ℞. f. zinzib. spice ana. ℞. f. fiat potus qui si sibi fuerit grātior pill. sumat vt dictū est.

Clistere supra scripta euacuatione. Imo si ex pedit eadē reiterata fiant particulares euacuationes videlz cūz gargarismatibus et masticatorijs. Et gargarisma fiat sic. Recipe florum sticados arabici maiorane ana. ℞. f. granorum sinapis. ℞. ij. pistentur omnia modo grosso et buliant in lib. j. f. aque vsqz ad consumptionē medicatis aque postea coletur et colature addantur oximellis simplicis. ℞. ij. et cū hoc calido bis aut ter gargarizetur ante prandū. Et ad masticatorium. Recipe masticis gra. vij. ponantur in ore et masticetur cūqz cōmassatus fuerit addantur gra. ij. piperis et simul masticentur et omnis humidas que ad os descēderit eruat cum prima granis piperis fuerit resoluta addantur alia tria. et sic successiue donec masticauerit. xx. grana. Istoz duorum medicaminum. f. gargarismatis et masticatorij vtatur modo vno modo alio. interponēdo vnu aut duos dies infra vnum et aliud.

Clistere supra scripta euacuatione. Et quod istius magnifici viri pplexio naturalis est sanguinea. post euacuationē cum pill. aut cūz medi cina et pro syrupoz assumptione erit sanguis facius subtilior et minus viscosus sacra flegmatia euacuatione fiat flobothomia. Cū adque in cap. de casu pilloz palpebrarū dixit. Et quādoqz si lac est eroniam grossum et cura eius est mundificatio capitis cum reiteratiōe et flobothomia et ventosatio crurum. fiat igitur flobothomia ex vena cephalica foramine lato ex parte oculi lesi. propter quā fiat euacuatio sex aut septem vnciarum sanguinis. Iste flobothomia taliter fiat per tres dies post assumptionē euacuationis suprascripte in medijs tertijs d mane premisso prius ventris beneficio et vine.

Secunda intentio. Adimpleatur cum fricationibus factis stomacho ieiuno cum panno suauiter calido incipiendo ab humeris trahendo inferius et inde ab humeris versus manum trahendo modo ab vno brachio modo ab alio descendendo inde ad pectus et ventrem et tādē descendendo ad coras et tibias inferius semper trahēdo. Et sic cum appositio ventosaz super nates que si multuz replent et rubefiant incidātur deinde ponātur super spatulas ac si mili modo fiat. Donat etia super partē posterio rem capitis vbi col. n. capitis cōiungit. Et maneat in eo loco non amplius quā per tēpus quo dicerent duo pater noster. Postea ponat vna sub mēto cūz scarificatiōe. Et si vtilior sit post euacuationē nihil min⁹ pōt ante et post fieri. Sed vētolationē nō fiat nisi pcesserint euacuationes cūz flegmatia et flobotomia. Et pzo ponat sup nates. altero vero die sup spatulas sup partē posterioz capitis et sub mēto in diuersis diebus cum pcesserint euacuationes vt prius dictum est. Et cum hoc cūz gargarismate et masticatorio. Aliquotiens fieri possunt: huiusmodi diuersionis cūz ligaturis doloris iuxta affellaz inguina cum elisterijs et supposito rjs cum lotionibus ad tibias. sed puto sufficere fricationes cūz vtolationib⁹ ad ipedū hñc intētiōē.

Prima intentio. Adimplenda est. aduertendum quod in ea plura considerāda sunt. Et primo vt materia fluens ad oculum repellatur. Et secundo vt flupe acutis sedetur. Et tertio vt materia in palpebra ptepta resoluatur. Et duo prima complentur cum emplastro qz sic fit. R. lentium elcor. catarum rosarum añ. ℞. j. puluerizentur subtilissimē et cum rob vne hñc iapa ad ignē miscatur donec redeat ad formā emplastri de quo sumatur sup palpebra et

lia et tepido super oculo ponatur quādo vadit dor-
mitū de mane remoueat. Adedicaminibus istis ta-
liter vti potest quocūq; tempore. s. ante et post pur-
gationē. ¶ Ad idem valet hoc. Recipe granatū in-
regū et decoquat in aceto donec sit dissolutū po-
stea conterere et reduc ipsum ad formā emplastri.

¶ Pro resolutione materie in palpebra cōtente oz
primo cum materia ibidem cōtēta ratiōe longe mo-
re quā ibidem contraxit sit indurata et facta in habi-
lis resolutioni vt primo habilitetur et resolutiō di-

spōnat. Hoc autē fit cum euaporatione aque calē.
Calefiat aqua simplex deinde inclinetur caput sup
vaporem ab ea ascendētem et ad palpebram recipia-
tur. ¶ Idem operatur si cū aqua decoquatur palpe-
ordei aut radix maluaui. Hoc medicamē conue-

nit omni tempore. s. ante euacuationē et post et talr
fiat ante prandium et cenā stomacho ieiuno. ¶ Ad pa-
teria hoc mō resolutiō parata resoluatur infra feri-

pris medicaminibus. Recipe eris vti. 3. f. draga-
gant. 3. ij. croci piperis. añ. 3. j. terant cū vino pō-
tico donec fiat sicut mel: de hoc medicamine lineas

palpebra vbi est rubedo et nō ponat ad intra oculū.
¶ Itē 3. mastice vernicie. añ. 3. ij. mumie. 3. ij. f.
cristalli. 3. j. f. terantur omnia et cribentur cū peria

subtili et cōspēgātur cum aqua rosata et exsiccentur
in vase vitreato ad solem post exsiccationem iterūz
sup marmor teratur sicut colores terūt. Et iterū

puluis aqua rosata aspergatur et exsiccentur vt prius
et inde teratur: sic fiat quattuor aut quinq; vicibz.
Ultimo subtilissime terat post cribet cum sindone

subtilissimo et referuetur huiusmodi puluis. ¶ Istis
duobus vltimate medicaminibus descriptis vtrā
modo vno modo alio: 3. primum fit efficacius. Et

huiusmodi medicaminibus vtrā bis in die: videlz
post somniationē ad mediam horam sumēdo 5 pre-
scripto puluere et ponat supra palpebram euz radio

argenteo aut de auriscalco et nō ponatur ad itra oeu-
lum. ¶ Sed cum oculus parumper rubeat. s. cōiun-
ctiua aut forsan est aliqua pars quam prescripte me-

dicine non attingunt. id in oculo ponatur due gut-
te collitij q; hoc modo fit. Recipe cclidie rute añ.
ad. f. succi feniculi lib. f. rutie. 3. f. vitrioli 5 quo

fit encaustum. 3. ij. armoniaci floriseris arsenici
ana. 3. j. terantur omnia simul et incorporentur et fi-
at massa et ponatur in alembico et sublimetur igne

lento et feruetur aqua que per sublimationem habe-
tur: valet hec aqua ad rubedinem et lipitudinēz oeu-
li et conseruat visum et est res experta. De hac aqua

ponantur due gutte per quattuor horas post pran-
dium: et cum posuerit iter resupinus per sextamdecim
partem hore. Et hac aqua a duobus medica-

minibus immediate superscriptis non vtatur nisi
prius facte fuerint euacuationes vniuersales et par-
ticulares et diuersiones.

¶ Quarta intentio adimpletur hoc modo. Luz ru-
bor a palpebra remotus fuerit et eius grossities. Re-
cipe lapis lazuli spice antimoni ana. 3. f. pistentur

subtilissime aut terantur super marmore et cribentur
cum panno subtili. Et de hoc puluere ponatur su-
per palpebram cum radio. ¶ Ad idem valet hoc.

¶ Recipe stercoris muris adusti aut non adusti:
vt dixit Auicenna. 3. j. mellis quantum sufficit ad
reddendum totum ad modum vnguenti: de quo

cum radio liniatur palpebra vbi volumus rena-
sci pilos. ¶ Istorum medicaminum vltimo scripto-
rum vtatur modo vno modo alio. Et eis sic vt inci-

piat postquam palpebra detrimuerit et rubedo fue-
rit remissa.

¶ Quinta intentio pfiatur euz suppositione istius
emplastri vbi cōtingeret dolorē oculo angustā-

ri. 3. vitelli ouis numero duos misceant cū oleo rosa-
to. et superponat tepidum oculo clauso. ¶ Aut. 3. la-

ctis vt mulgatur cum vitello oui: et oculo inponat
¶ Ill. vinales. 3. pill. yere simplicis pill. auercatū

descriptione. Alcelai añ. 3. j. agarici electi. 3. ij. sa-
lis geme. 3. f. reformēt pill. nune. vñ. p. 3. Istā

rum pill. sumat a tribus vlgz ad quinq; semel et qua-
libet ebdomada in sero quando vadit dormitūz pre-
missa leni cena.

¶ De asmate a materia grossa viscosa cui aliquid
materie subtilis ē admixtū cū ruptura vene pectoris
seu pulmonis: et cū fluxu humiditātū ad pectus dif-

ficultate banhelum. et cum tremore cordis.
¶ Consilium. 8.

¶ Et spectabilis dñā grauissimis dispositio
nibus laborat. gbus accidens cōiunctum
est nō minus principalibus verēdum.

¶ Patitur alma antiquā a materia gros-
sa viscosa pēdens cui aliquid subtilis materie est ad-

mixtū. ¶ Lū hac dispositione cōiungit vene pecto-
ris vel qd magis credo pulmōis fractura ppter for-

tem. et acci bilumā rullā precedēt. ¶ Istis duabz
associat defluxus humiditātū a capite q pectus re-

plet. et difficultat anclitū. et a pectore eleuant vapo-
res ad caput q ad humiditātē cōuerit catarrum aug-

metant. Unde. v. tertij. Cerebrū enim frigidum nō
digerit illud qd puenit ad ipsūz ex nutrimento. et nō

resoluit qd ad ipsum ascendit ex vaporibus conuer-

tunt: ergo supfluitates nutrimenti. et componunt va-
pores sicut cōuertit ellambiens illud qd ascedit ad

ipsum ex cucurbita. quare assidui sunt in iplo fluxus.
¶ Et cū his supradictis panis cordis tremorem.

¶ Illec paucap ecclulam mibi missaz. et per relatio-
nem ractā accepit. Nec me extendo ad inquisitionē

causaz hāz dispositionum cū viro doctissimo phi-
sice presenti sint note. et facile cōsiderāti possunt sic

ri manifeste. ¶ Istō puto hāc dñaz posse ab hac egri-
tudine que est alma curari. ¶ Istā. x. tertij. Illec egri-

tudo cum accidit decrepitis nō fertitan sanatur ne-
qz maturat. quō enim cū ipsa in iuuenibus etiaz sit

difficilis fin plurimum. Et licet Aue. dicat in de-
crepitis cōsiderata debilitate. et dispositione ipsius

cēlendum est quo ad hūc effectum ipsam esse decre-
pitaz. ¶ Dico sedō q; vebemēter timēdūz est ne hec

domina fiat pificia. ¶ Istā. x. tertij. Ille cui accidit
sputum sanguis est preparatus vt adiciat. ei vlcus

pulmonis. nam spūtū sanguinis fin plurimum fit a
vulnere. et vulnus declinat ad hoc vt fiat vlcus.

¶ Dico tertio q; hec domina parata est subite mor-
ti. ¶ Istā Aue. tertia primi lumina octana capi-
tulo primo. Ille cui tremor cordis assidue accidit

de se ipso sit sollicitus ne subita morte intercipiatur.
¶ Quid de catarro pronosticandum sit cum istis

dispositionibus sit complicatus consideranti relin-
quo. ¶ Et quāq; ex sententia auctorum nostrorūz

mibi videatur sic esse pronosticandum aliquando
tamen contingit ppter spem egrum enadere. et ideo

ponēdus est modus cure qui seruari debet si potest
curari: aut saltem faciat hanc egritudinem tollera-

biliorē. et hac mediante longior tempore viuat.
¶ Cura istius egritudinis consistit in debita admi-

nistratiōe sex rerum non naturalium: et conuenien-
ti administratiōe rerum medicinalium.

¶ A rebz non naturalibus incipiendo ab aere pri-
cipium faciam. ¶ Sit itaq; aer dum est spiritum san-

guinis declinans ad frigiditatem: et siccitatem. duz
vero cessauerit spiritum sanguinis. et creditur quod
vena sit consolidata declinet ad caliditatem ali-

Emplin.
Aliud.

¶ Pillule
vinales.

Casus.

Accis.

Aliud.

Aue.

Aliud.

¶ Istū p
nosticum.
Aue.

¶ Istū p
nosticum.
Aue.

¶ Istū p
nosticum.
Aue.

Ordd cure

Dicta.

Aer.

Consilia

turali: fiat arte cū suffumigio ligni aloes aut thuris vel sandarace &c. Sz camera nō egrediat stante fumo. Sed postq̃ cessauerit vel calefiat aer cū igne accenso in camera ex lignis redolētib⁹: cui tñ nō se appropinquet multū. ¶ Caueat aer frigidū multū & humidū & turbulentū & vehemēter calidū & ventosum. ¶ Stante spūto sanguis fit talis vestita ne frigat. Sed tūc nō ita regat pānis vt nimis caleat vt sanguis reddat subtilior & spūto paratior. Alio tpe fit pānis bene munita ne frigore offēdat. ¶ Cōuenit potius quies quā exercitiū & maxime stante sanguis spūto. Qd si se mouerit fit morus lentus & macho iam vacuo. Exercitiū calozē incēdit & hūores subtiliat & fluxui paratos reddit. ¶ Sz loco exercitiū ad resoluēdum superfluitates tertie digōnis faciāt fieri fricatiōes ad brachia trahēdo vsus manuum ad coras & tibias trahēdo versus pedes. & hoc ante prādū & cenā. ¶ Caueat a multa vigilia: quoniam cū sit hec domina debilis amplius resolueretur. preterea vigilie efficiāt corpora calozē incēdit & coleram rubeā augmētāt: vnde. 4. Aliman. Vigilie vero multe calozem incēdunt ac formā corrūpūt corpusq̃ deficiāt atq̃ coleraz rubeā in ipso augmētant. qd precipue operat cū corpora sunt macra oz itaq̃ vt aia vigilare nō cogat cū dissoluta & stupida fuerit. ¶ Preterea vigilie multe caput replēt hūoribus vnde catarrus augmētāt. Vnde. 1. tertij ca. de cura epilepsie. Supfluitas vigiliaz debilitat spiritum & resoluūt ipsum. & cū hoc replēt cerebrū vapore. ¶ Nocet. n. somnus multus precipue immediate post repletionē vt somnus meridiei: vnde dormiat sufficēter in nocte: videlz septem aut octo horas. ¶ Caueat a somno diurno. Tibi propter aliquid accidēs contingeret nō posse dormire dormiat in die ad minus post prādium per horas duas. Et caueat a somno resupino. Et dormiat capite elevato corpe taliter pānis tecto vt nō sudet neq̃ frigat.

De:na al. ¶ Licet animi accētia per que fit calozis renouatio ad extra intus videātur cōuenire. propterea qz sunt causa calefactōis & subtiliatiōis humozū resolutiois eozum. tamē qz magis dubitādum est ne motus tales adherent in putrefactionē materie. poti⁹ laudo abstineat ab eis: sicut sunt ira furor: & pēpue quādo sanguinem spūit. ¶ Caueat igitur ab eis a tristitia sollicitudine a risu eo tempore precipue quando sanguinem spūit. Sed conuenit conuersari cum personis sibi dilectis: & audire res gratas & iocunditas. ¶ Sed cum coitus inter anime accētia numeretur propter delectationem & concupiscentiā secū cōiunctā ab eo oīno abstinendum est.

Coitus. ¶ Caueat omnino a ciboz repletionē. Primo qz digestiua est debilis. Secundo quia ad repletionē sequitur flegmatis multitudine & exinde materie i peccore concolcatio & nocumentum in anhelitu. Tertio quia fieret humozalium materierum augmentatio: que omnino prohibenda est omni tempore: et maxime stante spūto sanguinis. ¶ Quod si contineret repletionem fuisse factam. subtiliet dietam aliquantulum plus solito. ¶ Et caueat a vomitu p omni modum.

Inanitiō repletio. ¶ Cum sanguinem non spūit & videbitur qz vena sit consolidata vtatur cibis qui in qualitatibus suis sunt calidi sicci subtiliatiui absterfuii aperitiui & mundificatiui. vt contrarietur lapsui qui est frigidus & humidus per suam caliditatem & siccitatem: & grossitie materie ppter suam subtiliatiōē: & sui aperitione aperiantur vie opilate a materia viscosa: & absterfione sua abijciantur materia a partibus quibus adherent & quod lauētur vie in quibus iste materie continētur. ¶ Et ex hoc apparet qd cibi sui po-

tius debent esse medicinales q̃z cibales. ¶ Sit igit panis suus debite coctus & fermentatus de farina a qua ex toto furfur nō sit excussus. ¶ Carnes sint caponuz: & gallinaz: sed nō laudo pullos. qui excitāt prefocatonem nisi sint acetose. scdo canon. capi. de carne. Sint fashanoz p̃dicum anulum paruaz degētium in pratis: & nemo: ibus castrati animalis vituli leporis & caprioli ab alijs abstineat. Et cōuenit magis elix q̃z assate qd si cū eis bulierit radices aperitiue: & subtiliatiue: sicut radices petrosili: & femiculi cōueniens erit. ¶ Alius modus preparādi nō placet nisi aliqui sumeret assatas que tñ nō sint multum sicce. qm essent difficilis digōnis. ¶ Tri pot ouis sorbilibus recentib⁹ in ferulis suis. ¶ Tri pot ylopo tmo ciceribus rubris fementis petrosilino. ¶ De fructibus vti pot anellamis passulis dulcibus & ficib⁹. ¶ Cōuenit etiam butiro recēt. ¶ Usus piscium rarus sit. Si qñ vti vellet sumat pices pauce viscosi: tatis sicut sunt lucij aque currentis capedant tence murfiones carpones. ¶ De speciebus vti potest ero eo in omni suo cibo & cinamomo nucis mulcate macis. gēze. ¶ De potu vti vti vino albo vel cholo potentia mediocri ad dulcedinē declinans odoris aromatici. & substantia clarum. Qd si aque p̃mitione indigerit sit aqua clara in qua bulierit aliquid scis femiculi. ¶ Quod nisi timere virtutis debilitatē confulerem vreret loco vini ydromelle facto ex. rr. paribus aque. & vna mellis electi que per ebullitionem redderet ad quartam partem.

¶ Sed si sanguine spueret hoc regimē nullo pacto cōueniret neq̃ si dubitaret de ipso spūto. Sed opz vt regimen suum inclinaret ad id qd ingrossat sanguine & ipsum mulcet: & infrigidat. Sicut vltus extrematum pedum: & tibiārum vituli castrati & capri. Cū quibus bulleret plātago: aut coingiola vel portulaca: aut solatrū. Et tunc cōpeteret rizum: milium lentes indicatione sumpta a spūto sanguinis. ¶ Sed cū talia cōtrariēt intētiōi ad asma opz in hoc medicū esse prudentē: & declinet magis ad eam pte que vlti sibi magis timorola: & cōueniret. ¶ Stāte fluxu dimitteret vinū. Et loco eius vreret syrupum mirrino nō stāte multa debilitate neq̃ multa repletionē in mēbris spūatibus. ¶ Qd si necessitas ad exhibēdum vinum cogit datur vinum rubrū habens aliquid stipiciatitatis: & miscetur euz aqua pluniali.

¶ Regimen principaliter medicinale dē esse respiciens eam dispositiōē que vlti esse magis suspecta. ¶ Cum igitur in hac domina sint due multum graues videlz asma. & sanguinis spūtum: & asma cū sit causa spūti ppter tussim validam: videretur qd a cura tussis sit incipendum. ¶ In cura igitur huius dispositiōis sunt octo intētiōes. ¶ Prima est materiei euacuatio minoratiua. Secūda est adequatio eius. Tertia est euacuatio. Quarta diuersio. Quinta materiez in pectore cōtentaruz effecatio & consumptio. Sexta est capitis confortatio. Septia ē peccoris cōfortatio. Octaua est accētia correctio.

¶ Prima intentio completur per floborhomiā vt ne basilice que directe euacuat a partibus pectoris vt apparet secundo regiminis acutoium cōmento. 11. Et quā fiat sanguinis euacuatio secundum virtutis tenorem vt visum fuerit medico presenti. ¶ Sed cū nō credaz hāc dominā p cura istius dispositiōis multū indigere floborhomiā venio ad aliud minoratiuum videlicet. R. radices yreos. 3. f. agarici electi 3. j. & f. gēze. 3. f. pulueris sticados arabici. 3. j. infundantur omnia per diem naturales 1. 3. f. aque ylopi. & vna aque capillorum veneris. & vna cum dimidia aque saluē postea coletur facta bona expressio. & cū hac colatura dissoluantur cassie pinguis nouiter

noniter extracte. 3. vj. et fiat potio. Hec minorati-
um euacuans a pectore et a capite exhibetur cau-
dum per horam diei. Sup quo pot dormire media
hora cum ipsum assumpserit. Deinde rigilet et pma-
neat ieiuna. v. horz. In fine quaz sumat ciatu vnu
aque ordei calefacte et zucarate. Et post ad horaz
prandeat non se multo cibo grauado. In die seque-
ri faciat fieri hoc clistere de mane ante prandiu: vi-
delz. Recipe folioz blute malue mercurialis ylopi.
an. ad. j. cartami. 3. j. furfuris bene cribzati p. p. j.
f. buliant omnia in lib. iij. aque vsqz ad consumptio-
nem medietatis postea coles. et de colatura accipia-
tur lib. j. cui addant zucarum rub. 3. f. ycrepigre. 3. f.
oli de camdilla. 3. ij. sal gēme. 3. j. fiat clistere.

Secunda intentio completur cum digestiuis ma-
teriez existentium in pectore et habentium respectu
ad caput. Et huiusmodi plura sunt ex quibus eliga-
que videntur huc casui potiora. Huius est hoc.
Recipe syr. de sticados. 3. f. optimellis simplicis.
3. j. aque capillorum vene. 3. ij. aque betonice. 3. j.
mille et habet exhiberi in auroza calidum post que
ieiunet ad minus tribus horis. Aliud digestiuum
fortius. Recipe syr. de sticados. 3. f. syr. d. p. al-
fio. 3. j. aque calanteti. 3. j. f. aque mellisse. 3. j. mi-
llec detur et deus est de primo. Ad hanc intentio-
nem valet vltus istius electuarij: videlz. Recipe dia-
yris. 3. ij. specierum diabre. 3. j. f. penidiariz. 3. j.
syrupi violati. q. s. ad redigendū omnia ad forma
electuarij de quo sumat ante prandiu per tres horas
3. ij. et tantūde ante cenā: et quā vadit dormitum.

Adimplet tertiam intentionē post materiā dige-
stam pill. de agarico: de quibus deus. 3. iij. et q.
bus reformetur pill. vij. cū syr. de sticados. Ad
si solutiuum in forma potabili esset gratius sumat
istud. Recipe electuarij indi maioris. 3. ij. agarici ele-
cti. 3. j. zinzib. gra. ij. dissoluantur cu aqua deco-
ctionis ylopi et maiorane: et fiat potus quem calidū
sumat in auroza seruatz mōis in pria intētiōe deis.
Pro intentione quarta faciunt que dicta sunt in
prima intentione. f. fricationes ante cibū. Laudo et
vaine prouocantia non nimis fortia ne materiā sub-
tilem euacuando grossum relinquant. Et ppter hoc
laudo vt cum cibis suis coquantur semper radices
feniculi aut petrosilli. Sed tēpore magni caloris po-
natur radices cicoree aut endiuie. Ad si natura con-
cessisset sibi emorroydas laudarem per ipsas diuer-
sionem. Quod si ope nature deficeret: prouocande
essent arte. Adodū lege ab Auicē. i. 7. tertij. Diuer-
sio per vomitum nullo mō fiat. propterea quia capi-
ti nocet et periculū leuaret optidis vene pectoris.

Quinta intentio que est materiē in pulmone cō-
tentam cōsumptio et expectatio complet p vsum
istius electuarij mihi sepe experti. Recipe pulmōis
vulpis expectati et subtilissime pulverizati. 3. ij. ra-
dicis yreos recentis minutissime trite. 3. j. iucci liq-
ritie. 3. ij. radicum enule. 3. j. f. croci. 3. j. rob vini
sive sape. 3. ij. zucarum dissoluti cum sape. q. s. et fi-
at electuarium ad modū loch de quo sumat d ma-
ne in auroza. 3. ij. et ante cenā per horas duas tātū
dem et quō vadit dormitum. Ad hanc intētiōne
valet loch de squilla de quo teneatur in ore nō ma-
sticando sed ducēdo ipsum per os ita vt liqueat et
transcat per meri et cānā pulmonis. Cum aliqui-
bus diebus vltus fuerit aliquo istozum duozum ele-
ctuariorum et materia in pectore videbitur notabilr
minorata: imo pro maiori parte euacuata laudo: vt
fiat hoc suffragium: videlz. Recipe stozis thu-
ris mirre aristologie rotide. an. 3. j. arsenici citrini
3. ij. omnia bene conficiantur cum butiro vaccino
et fiant forme ad quantitatem auellane de gbus vna

ponatur super prunas et cooperiatur prunē cū coper-
culo habente foramen in quo sit cānā longitudinis
vnius brachij: et ista in ore ponatur et sumū recipiat
et hoc faciat de mane stomacho ieiuno. Et in hoc
medicus sit diligens considerādo pulsum et vinā.
nā si viderit vt nimis supercalefiat abstineat a suffu-
migio. Et faciat ei vti pilana ordacea et potu aque
ordei sine vino vno aut duobus diebus quousqz iē-
peretur. Deinde si opus fuerit reddcat ad suffumi-
gium si videbit superesse materiam.

Pro sexta intentione adimplenda vtatur primo
hoc masticatorio de mane stomacho ieiuno: videlz
Recipe mastice. 3. j. ougani ficci staslagne nucis
musca. misce incidendo frustratim et non pistando.
De hac mixture sumat coctlear vnum et mastice
tertiam partem vnius hore spūendo id quod ad os
veniet. Et loco istius potest sumere gra. y. mastice
euz gra. v. piperis et mastice sicut dictū est: et hoc
faciat bis in septimana. Recipe pulueris yerepig.
de octo rebus. 3. ij. mirabolanoz kebuloz. 3. j. ma-
stice. 3. f. aloes optimi ad pondus emmum et cum
aqua maiorane in qua fuerit infusum aliquid nucis
musca. reformetur pill. grosse fere ponderis. 3. j. d
his sumat vnam quādo vadit dormitum cū aliquo
ulep aut sape. et hoc semel in eademoda. Recipe
aque vitis lib. j. f. nucis musca. 3. j. f. zinzib. p. re-
tri. ana. 3. ij. pistentur et infundantur in supradicta aq
in vase vitreo stricti orificij et diligēter claudat cū
hac aqua fricetur diligenter per quartam partem
hore pars anterior: capitis in loco cōmiffure facta
hac fricatione fricet locus cū cepe squillico recentē
donec locus rubeat et vesicetur: et cum vesicat? fue-
rit superponantur folia caulii ad ignē supercalefacta
vt egrediat aquositas: et teneatur hoc pars pus ab-
rasi hoc mō per mēsem aperta. et hec fricatio saliter
fieri incipiat postquā precesserit purgatio vltis et pri-
cularis. Sumat omni mane quādo nō fecerit ma-
sticatoriū per quattuor horas ante prandiu. 3. ij. boli
armem subtilissime pulverizati in hyeme cum vino
albo subtili et in estate cū vino pmyxionis aque plā-
raginis. Sitqz totum quantitas. 3. iij. f. nam vltus
istius pulueris est mirabilis exsiccatō catarrh. i. o.
tertij cap. de asmate. Et valet ad asma: vt patet per
Serapionē in suo de simplicibz. cap. de luto arme-
no. valet et ad sanguinis spurū: vt apparet in capi-
ppio. Odozet sepe hunc puluerē in sindone liga-
tum: videlz. Recipe nigelle p. vj. horas in aceto in-
fusa postea i vmbra exsiccate. 3. ij. ligni aloes macis
ana. 3. j. stozum rois marini maiorane stozum stica-
dos. ana. 3. f. pistentur et ligentur in sindone et fiat:
vt dictum est.

Pro septima intentione vtatur hoc ceroto. Re-
cipe mucilaginis fenugreci seminis lini alte. an. 3.
j. croci. 3. f. ligni aloes spice stozum ylopi radicem
enule. an. 3. f. opoponacis rafine electe an. 3. j. f. dis-
solvantur gūmi cum vino aromatico et incorporen-
tur ad ignem demum addantur species aliquarum
rerum. Et fiant duo cerota super pāno grane lōgi-
tudinis vnius spāne et latitudinis quinqz digitorū
quozum vnus portetur in directo thoracis a tūcu-
la pectoris superioris vsqz ad pomū granatū aliud
ponatur in parte posteriori opposita.

Pro octava intētiōne et vltima tria vident mi-
hi accidentia indigētia correptione. Huius est san-
guinis spūem quāquam numerauerim inter egri-
tudines principales. Sed quia eius causa fuit asma
siue tussis sequens asma ppter id inter accidētia cō-
numero: lz sit egritudo modo per se. Sedz difficul-
tas annellitus. Tertiu tremor cordis.

Propter primūz stante spūto sanguis vtaf bolo

Documentū

Sexta in-
tentio.
Adastica
torium.

Aliud.

Hilule.

Vesicato-
rium.

Bol? ar.

Odozame-
tum.Septia in-
tentio.
Lerorum.Octava in-
tentio.Ostra spu-
tu languis.

Consilia

armenico vt deſſi eſt in interiōe. vj. fiat ſtobotho-
mia de vena bahlica ex qua extrahant. 3. ij. ſanguis
nis pro vice. et hoc fiat cū reiteratiōe mō vnus bra-
chij modo alterius. ſi anfricatōes ad tibias ad co-
ras. 11. donatur vētoſe ſine inciſiōe ſub poplite ponē
do vnā pro qualibet tibia: ſi aut ligature ſortes iuxta
inguina. 11. douocent emoroydes. Sepe teneat in
ore de hoc electuario qd hūdo transglutiat: videli-
cet lapidis ematibites ſubtiliſſimi puluerizati et po-
ſtea cū aqua plantagis lori. 3. ij. boliameni. 3. ij. ſe-
minis portulace. 3. f. comueneri vſti. 3. ij. karabe.
3. ij. zuceari roſari veteris. 3. ij. f. mucilagis cito-
norum quantū ſufficiat et redigat totū ad formam
loeb. Cum ceſſauerit ſputum ceſſet ab vſu frequenti
horum medicaminum.

De mala cōplexione frigida et humida cerebri.
Consilium.

Causa.

Causa:

**Signaver-
tis gispēn-
tia i capi-
te.**
Gal.
Paulus.

Auic.

**Signaver-
tis a ſto-
macho.**

Iſpoſitio iſtus Spectabilis et generoſi vi-
ri de Luca eſt vertigo: qd ſi poſſit egritu-
do mō largo nolari. ppius tū acciēs ap-
pellatur. 11. Cuius cām p ea que mihi nar-
rata ſunt arbitror: eā ſtomacho hoc certū ſit ſi po-
ſſuere ſigna ab illuſtribus medicis poſita qñ verti-
go eſt per eſſentiam in capite: et quando eſt per com-
munitatē a ſtacho. 11. Der cōitatē alterius mēbri
non videt eſſe cū ea que mihi ſunt narrata cōſidero
et que mihi interroganti ſunt affirmata.

Incipiam et ponā ſigna vertiginis per eſſentias
in capite. Gale. in. 3. de interiorib. ſi fuerit p pro-
prietatem precedūt ea ſonitus in auribus: et graui-
tas in capite et nocumentum in odoratu. 11. Et Pau-
lus vt primo ponit cōtinentis. Quando eſt ex cere-
bro precedunt vehemens dolor ſonitus aurium graui-
tas auditus et debilitas odoratus et poſſibile eſt ſeq̃-
tur hanc debilitas tactus. 11. Et Auic. 1. tertij tract.
5. cap. 1. dixit in ea que ſit a retentionis materieruz
vaporofaz precedentium in cerebro aut generataz
in cerebro eſt egritudo aſſidua et non ſequens egrit-
udinem in aliquibus mēbris et non eſt excitata cuz
vacuitate et ſedata cū repletiōe. Et qñqz precedunt
iſtag dolores capitis et ſonitus et timor et grauitas
in capite et iuenit tenebroſitatē in viſu ſuo: et inuenit
in ſenſibus abſcuiationem: ita vt ſit i gūſtu et odoratu
et ſentit in arterijs pulſationem vehementē et in-
uenit in odoratu grauitatē. hec Auic. Lū hec ſigna
cōſidero ex relatiōe mihi facta nō inuenio ea ola: i-
mo neqz ſere alique verſificari in patiēte. 11. Videtur
igitur concludendum vertiginem iſtam per eſſen-
tiam in cerebro non eſſe.

**Lū itaqz cauſa non ſit in cerebro erit in alio mē-
bro ab eo: ſed in nullo alio videtur eſſe quam ab ipſo
ſtomacho cum in nullo aliorum ſentiat nocumentū
in tempore inſultus egritudinis nec ante relinqui-
tur. igitur quod ſit a ſtomacho. Et iſtud confirma-
tur: quia tempore quo a vertigine veratur habz ſto-
machi dolorem et nauſeam paruo tempore durat
vertigo: et poſt ipſius diuifionem ſentit dolorem in
parte poſteriori capitis: ubi eſt origo neruorum ſexti
partis: quoniam per illos neruos eſt cerebro: cuz ſto-
macho colligantia. Adeſt inſuper appetitus debili-
tas et declinatio doloris ad partem anteriorez cere-
bri. Et adeſt vt dixit Auic. loco ſupra allega. diuer-
ſas diſpoſitionis ſitus. i. anxietas ſtomaticha in
qua patiēns non quieſcit in vno ſitu. Soler etiam
interdum accidere tremor cordis i deſt oris ſtoma-
chi aut cordis propter colligantiam quam habet
cum ore ſtomachi: et forſan aduenit cum lapſa-
te ſpiritus: vt inquit Auic. Et hoc propter com-
munitatē ſtomachi ad diaſlegma. Et breuiter ſim**

quod permutatur ſtomachus in ſuis diſpoſitioni-
bus ita permutatur capitis diſpoſitio in vertigine:
11. Ex his igitur concluditur vt prius hanc diſpoſi-
tionem eſſe per communitatē ſtomachi ad caput.
A ſtomacho enim ſit ſumoz ſeu vaporum eleuatio
et iſti p meri aut per neruos quibus ſtomachus cere-
bro aſſociat tranſeunt ad cerebrum. et in ipſius arte-
rijs cū ſpiritibus cōmiſcent et ipſos reuolunt cum
aut reuolunt ſpiritus imaginatur homo qd res re-
nolunt. nam equale eſt ſine diuerſificetur pportio
partium ſpūs ad partes mundi ſupra ad faciendum
vertiginē ſine diuerſificetur talis pportio ſuple ex par-
te mundi vt inquit Auic. Ad viſionem enī requirit
debita pportio viſibilis ad viſum que nō eſt niſi do-
bita adiacētia qua viſibile comprehendit in tali ſitu
cum talibus limitatiōibus. Ad permutandum hāc
pportiones ſufficit aut qd ſpiritus permutetur aut
qd res viſa moueatur a quocunqz bonuz ſit huius
pportionis variatio ſit obiecti diuerſum iudiciuz.
Nam ſtante ſentiente ſi obiectum circulariter mo-
uetur iudiciū ſit qd obiectum moueatur circulari-
ter. Si vero obiectum quieſcat et ſentientis ſine ſpiri-
tus quo ſit viſio. et i quo ſpecies rei viſibilis recipiū-
tur moueatur circulariter. Similiter ſit iudiciū de
obiecto. 11. qd moueatur motu circulari ſicut prius in-
dicabatur moto obiecto et ſentiente quieſcente et hoc
innuebat Auic. in verbis ſupradictis. 11. Adateria ve-
ro aque ſumi ſine vapores eleuatur a ſtomacho ad
caput eſt ſlegmatica cui eſt aliquid colere admirum
hoc ſit iudiciū p ea que mihi relata ſunt. 11. Hec di-
ſpoſitio nō parum eſt verenda. qñ 11. Raſis. 4. aliman-
ſoris cap. de ſignificationibus accidentium inquit.
Incubus et vertigo ſi ſortes fuerint et diu perſenera-
uerint epileſiam futuram ſignificant. Et Auic. ſen-
terij. primi cui frequenter accidit ſcoromia de ſe ip-
ſo ſit ſollicitus et humoris groſſum euacuet ne ad epi-
leſiam perueniat. et apopleſia 12. dixit ſcoromiaz
cum perueniat ab eiſde cauſis a quibus vertigo idē
earum eſt pnoſticum. et prima tertij tractatu quart
cap. primo. dixit Auic. vertigo frequēs nūciat epi-
leſiam et proprie in decrepitis.

Lura iſtus diſpoſitionis duobus medicinalibz
instrumentis perficitur. Dieta. ſ. et portione.

**Dieta conſiſtit in debita adminiſtratione. ſerpe-
rum nō naturalium. Et de his tractando. primo po-
nam que ſunt contraria. deinde ſubiungā que ſunt
conuenientes. et incipiam ab aere.**

**Aer nocet nebulofus: turbidus: humidus: mali odo-
ris et multi ſplendoris. et vbi ſunt multe candele accē-
ſe. Et in quo ſit magnus ſtrepitus. Et ſplendor lune
11. nocet. inſuper intueri ignem. Et multum caput ca-
leſcere et eodem modo ad ipſum frigus ſuſcipere.
11. Conuenit aer elarus: quietus in caliditate tempe-
ratus: aut paruz declinans in ſiccitate vt magis de-
clinat. Et ſi aer talis qualitatē haberi nō pōt natu-
raliter habeat arte ſuffumigādo locum habitatiōis
cuz thure: aut ſtorace ſicca aut laudano: aut granis
iuniperi. Sed ſtante ſumo locū nō ingreditur. ſed ſo-
lum poſtqz ceſſauerit. 2. locus habitatiōis ſit a ter-
ra remotus nō ppius cloacis neqz curſibz aquaz
11. Caput ita munitū teneat vt frigus nō ſentiat neqz
ita caliduz teneat vt extoret. 11. Acc in capite aut circa
collum aliquid teneat qd eas partes conſtringat.**

**De accidentibus anime. Sūmo ope cauēduz eſt
ab ira ſurore triftitia a cogitatione rez que veloci-
ter reuolunt aut moueāt. Imo has res intueri no-
cet ſicut nubes aſpicere aut curſuz aquaz aut rotas
que velociter reuolunt. 11. Conſert letari gaudere et
de ſanitate propia bene ſperare.**

**De ſomno et vigilia. Nocet ſomnus diurnus: et
qui ſit**

et qui fit immediate sup cibū. Et somnus nimis long⁹ neq; minus nocet vigilie supflue qm caput replent vaporib⁹ tertia pmi cap. de epilepsia. Somnus fit de nocte nō de die. Neq; dormire scipiat nisi trā fuerint hore due a fine cene. Sicq; septē horarū nō minus quinq; nec longior octo. Sit insup capite eleuato et corpe decēter pāns tecto. Et sit insup alitero latere pso super dextrā deinde sup sinistrum. De motu quere. Utet subitōs spemeditatos et repentinos motus et reuolūtōes subitas de vno latere in aliud et inclinatōe capitis ad inferiora et ipsi subitā reuolūtionez. Et dimittat oē forte exercitiū et pcpue post cibū immediate et quolibet exercitiū in quo opz caput flectere ad inferiora nocet sicut scribe re et luere. Et dūcunt ges post cibū aut lenis ambulatio. Ante cibū vero exercitiū pātū loco cui⁹ hāt fricatiōes cū pāno parū calido trahēdo a superioribus ad inferiora scipiendo ab humeris trahēdo inferius et a spaulis ad manus. postea descēdēdo ad ventrē: vltio ab igitib⁹ ad gēnia et pedes. Nō fiat capitis foris fricatio sūmo lenis cū pectinatōe leni. Sed hōi exercitiū concessa nō pū facere incipiat quā habuerit ventris beneficiū et vrine.

De cibo et potu. Abstineat ab oib⁹ cibis fumosis vaporis et ventosis et ab omni potu inflatio et euaporatio et ab omib⁹ cibis difficilis digōnis et malū nutritiū. Vitare dō panē azimū et nō bene coctū: et panē calidū sicut a furno extrahit. Et oīa cibaria q̄ ex pasta azima fiunt. Et carnes bouis birci agni et porci et carnes pingues et animalū viscera. Caueat insup a carnibus anti⁹ degentū in aqua aut vallibus vt anserū anarū et. Dimittat lac et caseū et que ex his fiunt et butirū et oua dura et frixa. Pīces generalit⁹ nocēt. Et legumina pcpue fabe lētes. Et laudē ē ē ab herbis frigidis et hūidīs et vementē calidis ab omnibus acriminib⁹ et a fructibus omnibus pcpue recentibus quib⁹ dāz exepis de quibus infra. Et dānis sit ex optimo frumēto ab omni alio grano mundo pcpue a lolio et fiat ex simula sit debite coctus et cōpetenter fermētatus nōn pluris temporis trum dierum neq; paucioris mediū diei. in cuius cōfectione sit aliquid salis et qm comedatur mundē a cortice superiorū. Et carnes sint perdicum fasanorum turturum et aliarum anti⁹ degentum in nemoribus aut pratis et caponum iunenum pullozū et gallinarum iunenum. pipionū carnes cū longaz in stomaco trahāt morā non ita laudat. Et ex quadrupedib⁹ carnes caprioli leporis iunēti edī castrati lactēti vituli agni annuatis concedunt. Et oīa recētia sorbilia aut tremula vel cecta absq; cortice l aqua ita tamen qm non sint dura albumine abiecto. Et pīcium rarus sit vsus si tamen in terduin sumuntur sint ex mari trile aut passeris solie vel aurate et similes. Ex aqua dulci lucij capeda ni mariōes et pīces parui squamosi ab alijs caueat.

Ex herbis cōceduntur borragies buglossa salua mellissa petrosillus estatis tpe enduise tarascacōn. Et ex fructib⁹ laudant passile enucleate fistici et lici dū due aut tres: sic⁹ sicce an cibū a ceterz abstineat. Et cūm sit album aut cistolum clarum habens aliqd pōritatis nō fumosum neq; dulce neq; asperū. Licet: Ratis rufus vt apparet pso continentis in aqis laudat aquam quam vinum si vinum potens foret opus esset aqua melius esset aq calibēata cecris deinde aqua cisterne.

De inamitōe et reple. dōz. Vitare dōz oēz repletio nē et pariter nuntiam abstinentiam et proprie famis longam tollerantiam. Neq; in vna mensa sumat diuersa cibaria neq; diuersos potus. Surgat a mensa cum reliquis famis. Nunquam est vsq; ad sacietatem comedendum. Neq; comedere incipiat nisi senserit cibum prius assumptum esse digestum. qm si in sō grauedinem senserit aut cibi corruptione inuenticum puocet cū vomitino hūdi. Recipe rasant. R. ij. buliat in lib. j. f. aq vsq; ad cōsumptionē duarū prius postea colet et colature addant oximellis simplicis. R. iij. et repidū bibat deinde ad horā mediā cōprimatur lingua digito vel cōmoueant pres gutturus cū pēna oleo intiera et fiat vomit⁹. hūdi vomit⁹ fiat vbi i paciente nō fiat cū magna difficultate. Et seruent regule ab Anti. posine quarta pmi cap. iij. Sed cū verus adierit appetit⁹ nō differat cibū sumere. nec i comedēdo ponat longū tpe et nō prius bibere incipiat quā comederit lex aut i eptē bolos et parim p vice bibat et poti⁹ scpe ita tū qm quātitas poti⁹ nō sit multa et conetur cibū suum optime masticare. Et curet insup habere oī die vni⁹ is bñfi cū bis aut semel. qd si natu aliter haberi nō possit saltē arte cum suppositoio ex melle salis gema aut cum radice rasant aut blite q̄ steterit i infusione aq salice. Et cū clisteri que sic fit. Recipe malue fletū camomille an. m. j. f. caricarū pirgūū numer. viij. anisoum. R. j. fiat decoctio de q̄ accipiat lib. j. f. cum addant succi ficie. R. ij. yerapig. z. yj. cassie. R. j. olei. R. iij. salis. z. ij. et calū sō ietuno supponat.

Cura per potione est duplex vna tpe ipsius vtriginis alia tēpore quietis inter vni⁹ potum et aliu. Cura tpe potum ē vt fricent brachia et manus. Et si op⁹ est ligent brachia iuxta axillas et coxe iuxta inguina. Et loceat patiens in loco obscuro. Et liget caput peplo sine pānculo. Et aspergatur facies aq rosata. Et i oculis ponat salua postquam sententulus fuerit masticatus. Et odorifera ad nasū ponat vt est maiorana yfopus et reliqua bñ odorāna.

Cura p potione inter vni⁹ potum et alium plures habet intentiones. Prima ē infirmare materiaz a sō. Secunda est ipsius materie digestio. Tertia ē eiusdē euacuatio. Quarta ē sōaci cōseccatio. Quinta est diuertere a pibus superioribus ad pres inferiores. Sexta prohibet ne vapores ad caput ascēdāt. Septima cōseccat caput ne a sō fumos vt vapores recipiat. Octaua ē vt vter solutus teneat.

Prima intentio. Adinoretur materia iuxta primā intentionē. Recipe aquam abinthij. R. iij. buliat i eis turbit albi et gumosi a cortice mūdū. z. j. vsq; ad cōsumptionem medietatis postea colet et in colatura extrahat cassie fistule pinguis. R. j. et fiat potus. Istum potum solutiū minoratiū accipiat calidum per horas nouē a fine cene immediate precedētis super quem cum acceperit sit in lecto per horā. et si tunc poterit dormire dormiat. et inde surgat stādo in camera sua hinc inde ambulet. Et cūz trāsine sint hore quq; ab hora sumptionis pādeat. Et nō sumat lavatiū. Et hac die cōtineat se in domo.

Recipe aloes succotrim optimi. z. j. masticis. D. f. turbit. D. j. misce et cum electuario inde reformēt pill. vj. numero pro. z. istarum pill. sumat. v. aut D. ij. de quibus fiant. v. pill. si pill. sint tibi potu gratiores sumat predictas pill. modo et ordine dicto de potu solutiū.

Secunda intentio. Digerat materia cōtēta in stomaco iuxta intentionem secundā. Recipe antioz. z. j. f. carui macis an. z. j. pūentur modo gresso et bullant in. R. xx. aque abinthij vsq; ad cōsumptionem medietatis postea coletur et colature addat mellis ro. colati. R. vj. acerosi simplicis. R. iij. et buliat vsq; ad cōsumptionē decoctōis dīsto lypnpo nulla alia aq adiuncta dētur. R. ij. calide p horas. viij. post finē cene pcedētis super quē potest ad libitum dormire. Et hūdi sirupū taliter cōtinuet octo

tatem comedendum. Neq; comedere incipiat nisi senserit cibum prius assumptum esse digestum. qm si in sō grauedinem senserit aut cibi corruptione inuenticum puocet cū vomitino hūdi. Recipe rasant. R. ij. buliat in lib. j. f. aq vsq; ad cōsumptionē duarū prius postea colet et colature addant oximellis simplicis. R. iij. et repidū bibat deinde ad horā mediā cōprimatur lingua digito vel cōmoueant pres gutturus cū pēna oleo intiera et fiat vomit⁹. hūdi vomit⁹ fiat vbi i paciente nō fiat cū magna difficultate. Et seruent regule ab Anti. posine quarta pmi cap. iij. Sed cū verus adierit appetit⁹ nō differat cibū sumere. nec i comedēdo ponat longū tpe et nō prius bibere incipiat quā comederit lex aut i eptē bolos et parim p vice bibat et poti⁹ scpe ita tū qm quātitas poti⁹ nō sit multa et conetur cibū suum optime masticare. Et curet insup habere oī die vni⁹ is bñfi cū bis aut semel. qd si natu aliter haberi nō possit saltē arte cum suppositoio ex melle salis gema aut cum radice rasant aut blite q̄ steterit i infusione aq salice. Et cū clisteri que sic fit. Recipe malue fletū camomille an. m. j. f. caricarū pirgūū numer. viij. anisoum. R. j. fiat decoctio de q̄ accipiat lib. j. f. cum addant succi ficie. R. ij. yerapig. z. yj. cassie. R. j. olei. R. iij. salis. z. ij. et calū sō ietuno supponat.

Cura per potione est duplex vna tpe ipsius vtriginis alia tēpore quietis inter vni⁹ potum et aliu. Cura tpe potum ē vt fricent brachia et manus. Et si op⁹ est ligent brachia iuxta axillas et coxe iuxta inguina. Et loceat patiens in loco obscuro. Et liget caput peplo sine pānculo. Et aspergatur facies aq rosata. Et i oculis ponat salua postquam sententulus fuerit masticatus. Et odorifera ad nasū ponat vt est maiorana yfopus et reliqua bñ odorāna.

Cura p potione inter vni⁹ potum et alium plures habet intentiones. Prima ē infirmare materiaz a sō. Secunda est ipsius materie digestio. Tertia ē eiusdē euacuatio. Quarta ē sōaci cōseccatio. Quinta est diuertere a pibus superioribus ad pres inferiores. Sexta prohibet ne vapores ad caput ascēdāt. Septima cōseccat caput ne a sō fumos vt vapores recipiat. Octaua ē vt vter solutus teneat.

Prima intentio. Adinoretur materia iuxta primā intentionē. Recipe aquam abinthij. R. iij. buliat i eis turbit albi et gumosi a cortice mūdū. z. j. vsq; ad cōsumptionem medietatis postea colet et in colatura extrahat cassie fistule pinguis. R. j. et fiat potus. Istum potum solutiū minoratiū accipiat calidum per horas nouē a fine cene immediate precedētis super quem cum acceperit sit in lecto per horā. et si tunc poterit dormire dormiat. et inde surgat stādo in camera sua hinc inde ambulet. Et cūz trāsine sint hore quq; ab hora sumptionis pādeat. Et nō sumat lavatiū. Et hac die cōtineat se in domo.

Recipe aloes succotrim optimi. z. j. masticis. D. f. turbit. D. j. misce et cum electuario inde reformēt pill. vj. numero pro. z. istarum pill. sumat. v. aut D. ij. de quibus fiant. v. pill. si pill. sint tibi potu gratiores sumat predictas pill. modo et ordine dicto de potu solutiū.

Secunda intentio. Digerat materia cōtēta in stomaco iuxta intentionem secundā. Recipe antioz. z. j. f. carui macis an. z. j. pūentur modo gresso et bullant in. R. xx. aque abinthij vsq; ad cōsumptionem medietatis postea coletur et colature addat mellis ro. colati. R. vj. acerosi simplicis. R. iij. et buliat vsq; ad cōsumptionē decoctōis dīsto lypnpo nulla alia aq adiuncta dētur. R. ij. calide p horas. viij. post finē cene pcedētis super quē potest ad libitum dormire. Et hūdi sirupū taliter cōtinuet octo

Vomitū.

Suppositio.

Clistere.

Cura p potione.

Cura tpe potum.

Cura tpe cōmedicatio.

Prima intentio.

Adinoratiū.

Pill.

Secunda intentio.

Digestiū.

Eulerigum.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Dolus.

Confilia

aut decē diebus & eo sic uti incipiat in die imedia
te sequenti ad diem assumptionis minoratui.

Tertia intentio. Enacuē materia iuxta intentio
nē tertiā. R. pulueris specierū vere simplicis. ʒ. j.
agarici electi. ʒ. ij. mirabolanoū ebebulorū. ʒ. j.
mastice. ʒ. f. aloes optimi. ʒ. ij. reformēt magda
līs p. pill. cū oximelle simplici. de istis pill. sumat
ʒ. iij. Ex quibus fiant pill. vij. aut. ix. qd est meli
itas pill. Sumat mō dicto supra de minoratio nisi
q. p. horas. v. post pill. assumptionē accipiat. ʒ. v.
brodij macri pulle cum. ʒ. f. zucarī & inde ad horā
comedat & nō se grauet multo cibo ea die domum
nō egrediatur.

Quarta intentio. Cōfortetur stomachus iuxta in
tentionē quartā. R. oleorū absinthij. ʒ. j. mastice
spice añ. ʒ. f. macis. ʒ. j. galāge galie mulsate añ.
ʒ. f. mente sicce. ʒ. f. corallorū rubeorū coriādroz
pparatoz. añ. ʒ. ij. laudani. ʒ. j. cere albe parū fiat
vnguentū molle. Cū hoc vnguento vngat stoma
cus cū manu calida ante prandū & cenā per horas
postea superponat pānus lincis calidus & hoc vn
guento siuey incipiat post purgationē imediate lu
pra scriptā. ʒ. f. fisticorum mundatorū & insulorū
per dies & noctē in aqua absinthij. ʒ. ij. specierū dia
galange descriptione mēse. ʒ. j. f. specierū diaro
don. ʒ. f. zucarī albi quātūz sufficit & cū aqua ab
sintij fiat cōfectio in moriellis quorūz quilibet sit
triū dragmarū. Istius cōfectionis stomachi cōfor
tatiue sumat vnum moriellum ante prandium p. ho
ras. iij. & vnum ante cenam per horam vnam & sic
facere incipiat post secundam purgationē.

Quinta intentio. Diuertatur materia a pibus
superiorib⁹ ad partes inferiores. Iuxta quintā in
tentionē fiant fricationes partiū inferiorūz incipiedo
ab inguinibus trabēdo ad genua postea a genib⁹ ad
pedes p. sextādecimā partē hore stomacho ieiuno.
Z auent tūc cum aqua decoctionis lauri & saluie.
ʒ. auent dūm sic lauent ne finius siue vapor va
poriet caput aut facie attingat. Utat clisteri in regi
mine p. dietā ordinato. Et si suppositoꝝ istorūz
diuertentium vtatur modo vno modo alio.

Sexta intentio. Cōfortetur caput ne vapores caput aſcendant sic
adimplēt. R. zucarī ro. ʒ. ij. coriandroz pparato
rū. ʒ. ij. mestice. ʒ. f. mīue citoniorū quātū sufficit
ad redigendū totum ad formā electuarij de quo su
mat ad quātitatē vnius castane in fine mēse &
post nihil bibat. Ad idē valet sumere grana coriā
droz pparatorum vnius coperte zucarī. Item fru
strum citonij cocti.

Septima intentio. Cōfortetur caput ne a stomacho
vapores recipiat iuxta septimā intentionē. R. camo
mille. m. j. florū sticados. m. f. rosaz. m. j. f. galie
mulsate. ʒ. ij. ptundant cōtrādēda & simul mulsat
& fiat saculus in sindone tincte i bersines ad formā
birreti religiosorū istum saculum factis purgatio
nibus portet super caput die ac nocte.

Octava intentio. Cōfortetur vltia sic adimplet. R. vni mir
abolanū ebebulū cōditūz & sumat de mane stoma
cho ieiuno deinde ster ad minus. iij. horas ad co
medēdū. ʒ. Ant. R. ʒ. ij. pill. descriptaz in tertia in
tentione istas sumat p. horas. v. ante quaz padeat.

Enema. ʒ. Tel. R. canliū. m. j. buliāt vnica ebulitōe de qua
accipiat lib. j. f. eniāddant olei. ʒ. ij. castie. ʒ. j. sa
lis. ʒ. ij. & fiat enema qd calidū supponat stomacho
ieiuno. ʒ. Uti ēt pōt clisteri ordinato in cap. vlt. regi
minis p. dietā & suppositoꝝ ibidē scriptis. Istōz
auxilioꝝ vtat modo vno mō alio. Sumēdo singula
ebdomada vni mirabolānū in quo plurimū fido.
Ad duos dies pill. si venter fuerit stipicus. Iterūz
vtatur enemate ita q. omni die habeat ventris be

neſcium sponte aut arte: Finis.

De quartana febre cum debilitate digestiue epatis & attractiue splenis. debilitate virtutis cogitatiue & extimatiue cerebri.

Conſilium 10.

Mir magnificus & nobilis domin⁹. Gaspar de Adartignano etatis tricesimi qnti ani. Complexionis naturaliter colerice multūz vertentis parum ad melancholiam. serus malculum. artis siue exercitij parū vt accepi super. hui. tempore presenti quoniā de mēse Aprilis: om nium virtutum mediocriter constantū. exceptis vir tute epatis digestiua & splenis attractiua & cerebri virtutibus. f. cogitativa & estimatiua: habitudinis naturaliter macre. mediocriter robustus cūz medio cri corporis malorum humorum plenitudine: parit tres quartanas que sunt cironice multum cum iam sint menses noues quibus ceperint. Istūc principali dispositiōi duo sunt accidentia cōiuncta videlicet duricies splenis & accidentia melancholica ipm val de tristitia cum nulla tamen corrupta imaginatio ne. Quartanis ipsis precedentibus de mēse presen tis scilicet. Aprilis superueniente tertia nota que nō trāsiit paroxisimū. quiniū postquā apparuerāt reliquie quartanarū cūz accidētibus supra scriptis.

Dispositiōis principalis scilicet quartanarum causa cōiuncta est melancholia adusta que fuit a ve nis extra venas expulsa. Causa antecedens est ma teria melancholica in epate & in venis per viam adu ſiōis multiplicata. Et adiuuat ad hoc debilitas at tractiue splenis non debite mundificantis sangui nem ab humore melancholico. Unde remanens sup siue quantitatis cum sanguine disponit ipsum. Et conuertit eum ad melancholiciatē. Sed causa cau se antecedentis sunt mala completio calida & sicca epatis & venarum huiusmodi humorem multiplicā tium vt aer calid⁹ & siccus sup siue vigilie accidētia animi sicut ira tristitia & reliquā silia exercitiū sup siue cibaria calida & sicca aut frigida & sicca nimia abstinentia a cibo & potu & ita de ceteris reb⁹ nō natu ralib⁹. Cūm accidētis cā est hūor melācolic⁹ in splene cōtēt⁹ cuius ps subtilis resoluta fuit & re mānit ps grossa magia terebri q̄ fira in porroſitati bus splenis cū opillatione facit duriciē. Cā ante cē dēs fuit hūor q̄ ad splenē fuit attract⁹ & ab epate ad ipz expulſus & debilitas virtutis expulſiue splenis.

Sedi accidētis cā sūt vapores q̄ leuant ab hūo re melācolico q̄ spiritib⁹ admixti reddūt eos turbu lētos & melācolicos. Unde cū ipi sunt istrumēta vir tutū ad pducēdū opatiōes sunt cā corruptiōis aut diminutiōis iparū operationū. Istūc casum ego Baueri⁹ imolēſis elegi ex his q̄ mihi scripta fuerūt ex signis mihi transmissis. Queritur: tam disposi tionum principalium scilicet quartanarum: quam accidentium modus cure iuxta casum supra scriptūz ad quem responderet vt infra patebit.

Cura vniuersalis iuxta casum supra scriptum.

Plures sunt canones curatui qui obseruari de bent pro cura istius nobilis viri.

Prim⁹ ē debitiū regimē sex rerū non naturaliz.

Secūdo canon euacuatur materie cōes super siue i vīs ductū ex quarum presentia cōſuetur humores facientes quartanas.

Tertius canon minoren⁹ materie proprie ipsarum febrium & he precipue que sunt in epate splene & ve nis medijs inter splenem & epat.

Quartus canon digerantur materie febribus ipsis appropriate.

Quint⁹ canon epian⁹ vie p q̄s materie dūt cūari.

Septis

¶ Septus canon eradicatione soluat colera adusta a mēbris in quibus cōtinetur.

¶ Septimus canon remoueat mala cōplexio calida & sicca epatis & cōfortetur epar ipsum.

¶ Octauus canon cōfortetur cor & cerebrum.

¶ Nonus canon cōfortet splen & ei⁹ vie aperiant.

¶ Decimus canon succurrat accidentibus morbo principali cōiunctis.

¶ Nonus canonū prius accipit ab Aui. p̄ia quar ti cap. de cōfortatione febriū tantū p̄ parte in cap. de cura quar. & in prima tertiū.

¶ Sed⁹ vero tertiū q̄rt⁹ & sext⁹ accipiunt ab Aui. p̄ia quarti cap. de cura putridarum in generali.

¶ Quintus sumit i loco p̄allegato ab Aui. & a Gal. ij. affo. i cōmēto affo. Corpora vbi q̄s vult purgare oportet prius fluxa facere.

¶ Septimus sumit tertia tēgū oportet prius vnam quandocq̄ causam abscindere. &c.

¶ Octauus accipit a Mesue in suo de approp̄satis.

¶ Nonus habet ab Aueroy. vij. colliget.

¶ Decimus habetur ex capitulis illorum acciden- tium que indigent regimine.

¶ Primus canō est regimē sex rerū nō naturalū debitu⁹ vñ in aere & cibo & potu motu & quiete. Sono & vigilia & accideretia aie ianitiōe & repletiōe & an- nectis reb⁹ nō naturalib⁹.

¶ Regimē i sup̄ascriptis reb⁹ d̄z declinare in q̄litate s̄uis ad t̄pamētū i acti- nis aut ad friditātē paucā & hūiditātē. Un̄ Aui. j. q̄rti ca. de cura q̄rtane. Si melācolia fuerit coleri- ca opz vt admittit friditātē & humectationē vl- timā. i. cibi & pot⁹ & medicinaz. Qd̄ dicitū itelligē- dū ē qd̄ nō admittit friditātē & humectationē vl- timā absoluit s̄z in cōpatide ad alias q̄rtanas no- tas. ¶ Aer igit sit hūid⁹ & i calitate t̄pat⁹ aut ad quā dā friditātē declinās boni odoris euent⁹.

¶ Libi sint fridi & hu. vñ Aui. j. q̄rti cap. de cura q̄rti. Sci- as q̄ res fride & hu. facili⁹ digōnis boni cibini sūt pueniētes huic egritudini inquatū ē febri⁹ & ex hoc q̄ sāt p̄riam duap̄ q̄litate melācolie q̄ ē siccatas.

¶ Damis sit simulagine⁹ debite coct⁹ & fermenēt⁹ nō calid⁹ neq̄ pluri⁹ t̄pis triū diez a quo coct⁹ sit ab- iect⁹.

¶ Un̄ sit albu⁹ elaz⁹ saporis medi⁹ iter dulce & ponticu⁹ cū aq̄ cisterne debite p̄mixt⁹.

¶ Carnes sint ex caponib⁹ iuuenib⁹ carnosiss⁹ sed nō pinguib⁹ & pullis & ex edis & vitulis lactatib⁹ & agnis annali- bus carnes fassanoz & p̄dicū quū p̄uarū lz cōcedi possint attamē carnes domesticoz habētū victuz libez sunt cōuenientiores Aui. loco allegato. Luz aut puenit ad t̄pā in quo sequunt i ea alengetz. i. ac- cidētia & nō mutat egritudo tūc necessariū ē custo- dire virtutē & cibare eū euz eo q̄ ē fortior carnib⁹ gallinaz pulloz arietū & edoz & autū mollis car- nis sicut pulli durigi pisces boni qd̄ sunt molles.

¶ Ex piscib⁹ cōcedunt p̄trini squamosi viuētes i bo- nis aq̄s. ¶ Ex carnib⁹ sup̄ascriptis pōt fieri epuluz cū lacte amigdolarū & semini cōiuz. Et p̄isana oz deacea ē pueniēs. Et amigdolarū. Et far. Et fercu- lū factū in brodio dictaz carnū. ex spinacijs lactu- cis & boraginib⁹.

¶ Ex herbis cōcedunt q̄ sunt cō- plexionis fri. & hu. vt sunt spinacia lactuca & reliq̄.

¶ Ex fructib⁹ p̄una matura melones & p̄fica nisi i- meaf eoz corruptio. ¶ Ador⁹ ante cibū facit cōue- nit pulsis p̄lo sup̄fluitatib⁹ p̄rie & sectide digōnis.

¶ Simil⁹ equare equū gradariū aut vehi p̄ aquā na- ni. Sit t̄i exercitiū tale ne corp⁹ fatigē aut ad sup̄ca- lesationē p̄ducāt. ¶ I loco exercitiū p̄t fieri frica- tiones sepiēdo a p̄tib⁹ superib⁹ & trahendo ad infe- riores. s̄nt q̄ nō fortes s̄z suaves reliquū t̄p̄s detur- geti. ¶ Sōnus sup̄flū pariter & vigiliē noctē iuxta illud i p̄po. Sōnus & vigiliē vterq̄ magis scā ma-

lū & somnus vero temperatus multū iuuat. vñ ter- tia primi cap. ix. Sōnus temperatus virtutē naturalē potentem efficit perficiendi suas operationes & est aialū virtutū q̄scere faciēs & iei⁹ substantia augmē- tuz p̄bēs ita vt fortasse reddat. p̄pterea q̄ laxat ad p̄hibēdū sp̄s q̄liscūq̄ fuerit resolutionē. Et p̄pter hoc digerit cibū s̄m digōnes nominatas & succurrit cū eo debilitati q̄ accidit ex sp̄b⁹ resolutionis q̄ ex fatigatiōe &c. Sit itaq̄ septē aut octo horarū. non minor ser nec ampli⁹ octo. Sitq̄ de nocte non de- die. Un̄. Aui. loco supra allegato. Dormire quoq̄ i die malū generat splenē laxat neru⁹ & efficit pigri- ciā & debilitat desiderū &c. Si vero i die cōsuevit dormire aut p̄pter aliquā causāz nō sufficiēt i no- cte dormiuntz i die p̄cedat somn⁹. Un̄. Aui. q̄ i die cōsuevit dormire subito interrūpere non d̄z abiq̄ ordine. s̄z nō p̄i⁹ dormire seipiat quā transierint hore due a fine cibi assumpti aut saltē vna cū dumi- dia ita q̄ cib⁹ ad fundū s̄dī descendat. Un̄ cap. supra allegato. Et melior qd̄ somnus ē qui puenit post q̄z cib⁹ a superiori v̄tre descendit & post getez ei⁹ &c.

¶ Sitq̄ p̄lo sup̄ lat⁹ d̄extrū deinde sup̄ finistruz q̄ si fiat sup̄ ventrem nō vituperatur. Unde. Aui. loco q̄ prius. Ex figuris somni ē melior vt super d̄extrū la- tus. seipiat deinde ad finistū renouat q̄ si ei⁹ inec- p̄io sup̄ ventrē fiet auxiliū foret satis magnū ad vi- gerēdū. Sed caneat a somno sup̄ d̄orsuz. Un̄. Aui.

¶ Resupine dormire malū ad malas p̄p̄at egritudi- nes frigidās. Sit corpore cōuenienter p̄amis recto & capite elevato. ¶ Liboz tanta quātitas sit ne s̄dā grauef. Et ob id lurgēdū ē a mēsa adhuc existētib⁹ reliq̄is famis. ¶ Hor⁹ vero tant⁹ sit vt cib⁹ in s̄dō nater. Un̄. Aui. iij. tertiū ca. vij. Ex cibo ē null⁹ ita replend⁹ vt nō sit ibi loc⁹ sup̄flū⁹ s̄z ab eo ē retinēdū reliquīs desiderij adhuc in aia remanētib⁹. he. n. famis reliq̄ post horā vñā destruent⁹ & i hoc vsus ē seruand⁹ quū deterior cōmixtio ē q̄ facit s̄dī graui- tatē & deterior pot⁹ ē q̄ tēpamētū egredit⁹ & in s̄dō natat. S̄z si i comedēdo null⁹ ēēt appetit⁹ vt i egro- tātib⁹ sepe cōtingit sit tantus & virtus substantiē & s̄dōs non grauef. qm̄ dietant infirmi vt virtus & nō morbo nutriat. Gal. j. affo. cōmēto affo. Contē- plari aut opz egrotantē. ¶ Si vero in s̄dō repletiōe lenierit & vomit⁹ nō fuerit difficilis p̄ocet vomit⁹. Un̄. Aui. cap. supra allegato cū i aliquo come- dēte repletiō sup̄fluit aut q̄ in eius s̄dō aliqua motus iundant aut aliqua miscebi⁹ pot⁹ ad vomēdū erit p̄- pand⁹. ¶ Et nō solū hoc fieri d̄z si fuerit ex cibo re- pletio s̄z ēt si humoralis existerit. Un̄. Aui. j. quarri cap. de cura putridarū i generali qd̄ si inuenis hūo- rez i primis decliare ad s̄dōm fac vomere cū eis i q̄- bus nō ē diuersitas cōmetudinū. ¶ Imo cū eis q̄ iunt sicut syrup⁹ acetosus cū aq̄ calida cū natura monet ad vomitū & nō diuersifices eā. Qd̄ si natura inclinat eā materiā euacuādā ad inferiora aut q̄ vomit⁹ erit difficilis vel q̄ p̄cet⁹ foret angustū soluat v̄ter.

¶ Quare. Aui. i ca. supra allegato. qd̄ si fuerit illic de- clatio ad iestina & lenferis rugitū & descēsus secta- tūc adhibe qd̄ soluat v̄terē. ¶ Idē v̄ter solut euz clisteri qd̄ sic fit. R. folioz violaz mercurialis sumi terre añ. m. j. boraginis. m. f. fiat decoctio de qua accipiat lib. j. f. cui addant cassie. ʒ. j. olei violati. ʒ. iij. salis. ʒ. ij. & s̄dō ieuino caliduz supponatur. Et h̄mōi clisteri lenitino vñ p̄or quorūcūq̄ natura ēēt sicca quocūq̄ t̄p̄e egritudinis sine fuerit i aug- mēto v̄mueriali siue i statu aut declinatiōe. ¶ Si vo- itētiō ēēt nō solū lenire s̄z aliquāliter hūorē ad iestina declināt eūare euz reb⁹ p̄dictis cū q̄b⁹ fit de- coctio addi possit. ʒ. j. polipodij & i clisteri vltra cas- siā ponere. ʒ. j. diascene. ¶ Qd̄ si repletiō foret i p̄ti-

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Repletiō.

Sotus.

Aui.

Inanitiō.

Comit⁹.

Aui.

Aui.

Aui.

Clistere.

fortius.

d ij

Consilia

Zenitium.

Euation.

Accidētia
anmi.

Secūda ter-
tus quar-
tus quin-
tus canō.

Digestiū

Sirupus
melue.

Sextus
canon.
Solutū

Ani.

bus supiorib' itestinoz aut fidi ⁊ ob aliquā cām vo-
mitus fieri nō possit. sic def hoc lenitiū vēritis q̄
sic fit. R. florū violarū ⁊ florū boraginis añ. 3. iij. li-
quiritie rale añ. 3. f. passularū enucleataz. 3. f. iij. li-
rubaz numero. vij. fiat supradictarū rerū deco-
ctio de qua accipiat quantū sufficit ad dissoluēdū
castie fistule nouiter extracte. 3. f. māne. 3. f. fiat
potus. Qd si intentio foret p hunc potū solutiū
nō solū lenire ventrē sed euacuare aliqd colere aut
hūoris adustū existēis in pib' p̄p̄inquis vīs dū-
ctū def potus q̄ sic fit. R. reubarbari. 3. j. lq̄nā
ti. 3. j. mirabolanoz citrinorū ⁊ indoz añ. 3. j. reu-
barbarū ⁊ squinantū infundant in aque endiue cū
modico vini in quibus stet ad minus p sex horas: ⁊
mirabolani infundant in. 3. iij. decoctionis supra
dicti lenitiū p. vij. horas demū bulliant vñca ebu-
litione ⁊ postea colē ⁊ hūic colature addatur exph-
sio reubarbari q̄b' duab' exphsidiis dissoluant cal-
sic. 3. f. māne. 3. j. fiat pot' ⁊ alterū istoz potū
sumat calidū ⁊ nō tepidū p horas. vij. a fine cene i-
mediate pcedētis. Et nō sup dormiat. Et ster p ho-
ras. v. ab hora assumptionis in fine quarū siue ope-
rata fuerit medicina siue nō sumat cibum suū. Cū
tare d'z iram furorē tristitiam timorē sollicitudinē.
Lōseri letari gaudere bene sperare de salute sua cō-
uersari cum amicis ⁊ dilectis.
Secundus canon ⁊ tertius ⁊ quartus ⁊ quintus.
Abdolum euacuationis materierū cōmuniū in vīs
ductū contentarum iuxta fm canonem. Et mino-
rationem materierū p̄p̄riarū ⁊ p̄cipue que sunt
in epate ⁊ splene iuxta tertium canonē nō scribo. quo-
niam p̄ eximios doctores q̄stū nobile virū habue-
runt in cura nō dubito esse obseruatos. S'z dige-
rant materie ipsas febribus appropriate iuxta quar-
tum canonē. Et aperiant vie per quas materie eua-
cuari debent iuxta canonē. v. R. syrūpi violati syrū-
pi acetosi añ. 3. f. syrūpi de fumo terre. 3. j. aquarū
endiue. 3. ij. lupulorū. 3. j. misce iste ē p vna vice.
Sumat ipm i declinatōe p̄p̄rimū: si nō fuerit tēpus
ante accessionē p̄p̄rimū ad vādum. Et taliter cōti-
nuet donec in vīna vīsa fuerit digestio a domitis
p̄p̄isicis p̄sentibus. Non min' mibi placeret syrū-
pus post' a mēse i suo de appropriatis l. c. de cura
manie ⁊ melancolie sanguinee cui' intū ē labor re-
rū medicorū alter textus h'z medoz. Syrupus cō-
ferens manie ⁊ melancolie ex adustione colere curi-
ne. R. succi buglosse domesticę ⁊ siluestris. añ. lib. ij.
succī pomorum redolentium lib. ij. foliolorum. se-
ne. 3. iij. croci. 3. ij. zucari tabarget fiat sic sene p̄j-
ciatur in succis p̄dictis per diem ⁊ noctē post eius
contritionē deinde bulliat ebullitione vna aut dua-
bus ⁊ inde cum zucaro fiat syrupus crocus autem
conficitur in panino in eius decoctione. R. supra-
dicti syrūpi. 3. ij. aque casei. 3. ij. f. misce ⁊ sumat
vt dictum est de precedenti digestiōe.
Sextus canon. R. florū violarū boraginis
⁊ buglosse añ. 3. iij. liquiritie. munde. 3. f. primo-
rum numero. vij. fiat istarū rerū fm cano. decoctio
in sero caprino postea coletur de colatura accipiat.
3. v. in quibus infundant mirabolanoz citrino-
rum ⁊ indoz. añ. 3. j. f. reubarbari. 3. iij. squi-
nantū. 3. f. ⁊ stet p oco horas i istis deinde addat
epibumi. 3. j. f. bulliat vñca ebullitiōe postea colē
⁊ i colatura dissoluat castie p̄p̄isicis nouiter extracte.
3. f. Et fiat pot' iste pot' solutiū def calidū ⁊ non
tepidū i die itēpolarionis si quis fuerit aut quādo
fuerit tepor paroxysmi si nūq̄ modatur aut i hora
frigidiori diei digesto tamen cibo prius assumpto.
Cū aut. prima quarti cap. putridarum in generali
cum exerceat euacuationē considera horam interpō-

lationis aut tēporis aut frigidiorē que sit. 4. p̄p̄ost
ipsam supmptionē potest super dezmure media hora
aut hora vna immediate cum cepit ide vigilet do-
nec transeant hore quinqz ab hora supmptionis. Et
tunc accipiat cratū vñum aque ordet calidum cūz
3. f. zucari rubei ⁊ inde ad horam comedat. Solu-
tiūm supradictūm taliter accipiat in die sequē-
ti ad diem complete assumptionis alterius supradi-
cti syrūpi digestiū.
Septimus canon. R. Remoueat mala comple-
rio calida ⁊ sicca epatis: ⁊ cōfortetur epas iuxta ca-
nonem septimū. R. limacias i indumentis repertas
⁊ eluxentur cūz endiua ⁊ de ciliatūra siue decoctio-
ne accipiat. 3. iij. f. ⁊ aromatizentur cum pulue-
re epatis adip' calidū stomacho ieiuno admittret.
Iste potus multum confortet in remittendo malam
complexionem calidā ⁊ siccam epatis: ⁊ appropia-
te cōfortat epas vt apparet ex simplicibus ipsūm in-
gredientibus ⁊ ex his que dicuntur ab Auicē. vij.
terij cap. de rebus epati conferentib'. Quod si poi-
set limacias comedere ⁊ eas digerere laudat. Et
similiter laudo vñum endiue. 4. Iñm potum cali-
dum sumat ante cibū suū per tres horas. pcedē-
te tamen cibi prius assumpti digestione ⁊ eo taliter
incipiat per dies. ij. postq̄z sumptū potū solutiū
supradictūm ⁊ ipm cōtinuet per. vij. aut. x. dies.
Cū sumat decoctionē que sic fit. R. trociscorū de
abintio descriptiōe mēse. 3. j. spodij. 3. f. gemarūz
margaritarū elictuarium de gēmis siue speciebus
añ. 3. ij. specierum tria sandalorum siue camphora
descriptiōe mēse specierū diarodon abbatis añ.
3. j. f. zucari albi lib. j. f. aquarū endiue p̄p̄s
duas epaticę p̄t. j. de ambab' quātū sufficit ⁊ fiat
confectio solia in morisella quorum quilibet fit pō-
deris. iij. 3. De hac confectione remissia caliditatis
epatis ⁊ stomachi confortatiua si non fuerit ex febre
q̄d prohibeat sumat vñum morisellum per tres ho-
ras ante prandiz diebus alternis. ⁊ quando lumit-
issum non sumat perum immediate supradictūm.
Octauus canon. R. Confortetur cor ⁊ cerebrū iux-
ta canonē octauum. R. semini communium mun-
datorum amigdalarum dulciū mundatarum. añ.
3. j. zucari canditi rosati ⁊ candi violati. añ. 3. f.
florum boraginis ⁊ buglosse spodij sandalorūz euri-
norū. añ. 3. j. f. xiloleas seīs ozum corticum citri
añ. 3. j. musci gra. vij. cardemomi. 3. ij. margarita-
rum nō perforatarum. 3. j. f. fragmentorum zafiri ⁊
rubini añ. 3. f. garioflorum spice ⁊ macia añ. 3. j.
seminis endiue ⁊ portulace liquiritie rale añ. 3. j. pe-
nidiarum. 3. ij. zucari tium coctarū lib. j. led pistē-
tur pistanda ⁊ puluerizentur puluerizanda ⁊ eriben-
tur ⁊ dissoluatur zucaram cū aqua rosata ⁊ buglos-
se partibus equalibus ⁊ fiat elictuarium de isto elc-
tuario cordiali et capitali et remissiuo caliditatis
epatis sumat. 3. iij. p horas. iij. ante cenam si non
fuerit quod p̄hibeat ex vehemētia febris ⁊ eo sic vti
potest quolibet die ⁊ de mane quando non caperet
digestiū neqz potum epatis confortatiūm iux-
ta canonem sextum.
Nonus canō. R. Confortet splen ⁊ aperiant ei
vie iuxta nonū cano. R. radicū alice. 3. iij. seīs lini.
3. ij. tamarici scolepedi. añ. m. j. granorū impi.
3. j. acori. 3. j. f. pistentur mō grosso ⁊ bulliat i dua-
bus pib' aque ⁊ vna aceti vini albi i decoctione
infundat spongia q̄ expressa regioni splenis appona-
tur ⁊ cum infrigidatur renouetur ⁊ sic fiat triū aut
quatuor vicibus. Deinde exsiccentur locus vbi spon-
gia fuerit superposita. Et vngatur cum vngūto q̄
sic fit ⁊ inde superponat lana succida carpinata. R.
olei nardini. 3. j. olei de aneto. 3. f. arcanite succi
radicū

Se-
can-
tū

Decim
anon

afus.

Col

Prim
ecidei

Secun
ecidei

Tertiū
idens

Quart
ecidei

Quint
ecidei

Octau
ecidei

Non
ecidei

Antec

Prim

Teris
o ca

Antec

Prim

Teris
o ca

Antec

Prim

Teris
o ca

Antec

Prim

Teris
o ca

Antec

Prim

radicū filicis añ. 3. j. succi extremitatū tamarisci. 3. f. bullant succi cū oleis in duplici vase vsq; ad cōsumptionem succorū postea addant pinguedinis anatis ylopi humide añ. 3. f. mucilaginis altee mucilaginis seminis lini añ. 3. vj. armoniaci bdelij gal bāi opposonacj añ. 3. j. corticū radicū capaz icolo pendrie acori. añ. 3. ij. pistent pistanda et cribent et gūmi dissoluant in p̄dictis oleis et cūz cera citrina fiat vnguentū molle. h̄mōi medicaminibus vti inci piat postquā sumpserit potū solutiū eradiciū p dies sex et eis taliter vtiat stomacho ieiuno ante p̄cipiū paroxysmi p duas aut tres horas qd si nō pos set tali tempore administrari ppter aliquaz causas fiat in declinatione paroxysmi.

Decimus anon:

Decimus canon. Accidētib? melancolicis suc cursus iuxta decimū cano. puto satisfactum si emē datur mala dispositio epatis et splenis facta euacua tione humorum melancolicorum scdm doctrinam canonum superscriptorum.

Bauerius de Bauerijs.

De mala complexione fri. et hum. cerebri materia li cū dolore quasi primo partis anterioris capitis et cū lesione audit? auris sinistre et cū impedimēto loquelle et vertigine et dolore spatule seu brachij.

Consilium 11.



Brundo spectabilis militis dñi Gabrie lis de Lelenna est mala cōplexio materia lis frigida et hu. cerebri cui associant mul ta accidētia q; egritudines possunt appella ri cum ad se curas attrahant. q; primum est dolor quasi cōtinuus in parte anteriori capitis circa p̄tē illā vbi cōmissura sagittalis coronali coniungitur. q; secundū est lesio auditus nā auris sinistra nihil au dit. Dextre vero auris operatio notabiliter multū est diminuta. q; Tertium est impedimētū loquele. q; Quartum vero est vertigo sibi aliquādo veniens. q; Quintū est dolor aliquādo colli aliquando spatule et interdum brachij. ipsum molestant.

Principalis egritudinis cāe sūt tria. s. Immediata siue cōiuncta antecedens et primitiua. q; Immediata est multitudo materie flegmatice mucilaginosae et partim aquosae ad quā causandā cōcurrit euapora tio stomachi ad caput cūq; auxilio epatis et aliorum mēbrorum nutritiuorū et debilitas virtutis digesti ue cerebri q; ex nutrimento sibi trāsmisso nō paruam partē ex debilitate sui caloris in h̄mōi supfluitatem transmittat. q; Cā antecedens eū sde egritudinis ē materia existens in stomacho et in mēbris alijs a q; eleuant vapores qui sunt cā multitudinis barū ma terieruz. q; Cause vero primitiue sunt cibi et potus et alie res nō naturales q; ad hāc dispōnez causandaz efficienter aut materialiter cōcurrunt.

Qd principalis egritudo sit mala cōplexio ma terialis apparet ex gravitate quā percipit. quoniam gravitas capitis semper significat materiā in ipso. prima tertij tractatu primo cap. de signis sumptis ex eo qd caput sentit de gravitate aut leuitate. q; Sed qd eius causa sit flegma declaratur ex longitudine egritudinis. Egritudo enim cuius tempus prolon gatum est. est frigida secundū omnez dispositionē. prima tertij tractatu secundo cap. vltimo. et prima tertij tractatu secundo cap. j. Et scias qd soda tempo ralis aut sit ppter flegma aut ppter melancoliam. Et notū est qd inter oēs causas quas enumerat nō est alia quā flegma. Et ppter idē ex frigiditate quā in capite sentit. Itē ex supfluitatib? quas p os ex pellit. et plura alia signa ad hoc adduci possint si res nō manifestissima esset. q; Et licet putem qd forsan a principio stomachus auxilio epatis et aliorum mē

brorum naturalium euaporando causa fuerit malicie cerebri nunc tamen puto cerebrum esse satis magna causam indispositionis stomachi. Nam egritudines que per colligantiam euenientes frequēter sunt causa vt vna eueniat et intendatur ab altera et contra. Unde secunda primi doctrina prima cap. viij. Et est cum societas peruenit calum quemadmo dum cū cerebri egroratur associatur ei stomachus de bilitatur tunc eius digestio et mandat ipsi stomachus vapores malos et nutrimentum non digerit et auget ipsius cerebri egritudinem. Et si ex hac egritudine perueniunt patientes ad durabilitatē et circūtionē. Nam primi quod fuit dolor capitis quasi conti nuus in parte anteriori causa ē materia frigida et hu mida genita in ipso cerebro que in vaporem conuer sa aut in ventositatē notabiliter subtiliata pellitur versus ipsius cerebri cōmissuras et faciens ibidē ner uorum et ligamentorum extensionē et inducendo ma lam complexionem est causa doloris ipsius.

Causa secundi est cū nervi auditus sint a quin to pari nervorum cerebri vt patet prima primi do ctrina. v. sūma tertia cap. ij. hūiditas i cerebro mul tiplicata transmittitur per illos nervos quinti paris habentes ab ipso cerebro ortum et facit in nervis ipsi opilationem prohibentem spiritum qui est instrumē tum virtutis ad operationem audituam perficien dam et talis materia si opilando prohibet ex toto spi ritū transitum tunc ex toto perditur auditus illi? partis. Et sit nocumentum quod ab Aui. iij. primi cap. ij. vocatur guarē. Si vero ex toto prohibet spi ritū transitum tunc sit operationis diminutio que ab Aui. loco allegato vocatur tarzen et aliquando tarax. vnde loco allegato. Tarax vero et guarē sunt vt non ppter eam. s. opilationem partis concane in osse petroso. nocumentum consequatur priuationē sensuum et non elongatur quin quaten sit sicut de structio cōmunicans sorditati et nō sit illic concan tas. s. causa sed nervus non affert virtutem sensus. Et tarax est sicut diminutio absq; priuationē. Et his facile apparet qd auris sinistre est opillatio com plecta prohibens transitum spirituum ad organū au ditus. Apparet etiam quod causa quare aliquando erit materia ab aure illa que est sicut sanies et forsan sanies non obstante quod in aure non sit vlcus. nam materia a cerebro ad concavitatē auris pulsa a ca lore auris et partium circumstantium digeritur et ad saniem cōvertitur. Aliquando vero erit materia sub tilis aquosa quia ppter sui subtilitatem non multū in aure retinetur vt possit actione caloris ingrossa ri. q; Et ex his notum est quare istud nocumentū est continuum quia est ipsi organo auditus ppter lon gum huiusmodi fluxum factū nocumentum p essen tiam et non est soluz per cōmunitatē alterius auris. s. dextre operatio diminuta est ppter non fieri com plectam opillationem in nervo auditus sed cum ali quando maior aliquādo minor sit fin quod plus de materia aut minus ad eam partem transmittitur cō tingit quod magis aut minus grauetur in auditu.

Et ex istis tanq; ex fundamēto apparet tinitus et sibili causa quā sepe p̄cipit. Nam materie existentes in cerebro cūz ventosant per nervos. v. paris deffe runt ad paniculum cooperientem os auris interius et miscēt h̄mōi vapores aeris quietet existente i pān culo p̄dicto et mouet aerē ipm faciēdo ipm inunda re quēadmodū aer exterior a sonis motus siue a cor poribus sonoris sua inundatōe remouet aerem cō naturalē auri. Cum igitur in p̄dictis vaporibus aut v̄tositatib? fuerit facta impressio strepitus vel soni ex magna collisione vel agitatione in spiritibus et pānculo dicto representant potētie auditiue strepi

Aui.

Causa i m accidētis.

Cā secūdi

Cā tinit?

casus.

Primum ecidens.

Secundū ecidens.

Tertiu ac idens.

Quartum ecidens.

Quintum ecidens.

Antecedē

Primitie.

Terifica

o casus.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Aui.

Confilia

tus tales & sic percipit illos strepitus vel sonos ac si ab extra peruenire possent etiam idem vapores vel viciatates eleuari a stomacho a peccore ab epate & ab alijs membris sed puto eos magis a cerebro multiplicari. ¶ Et illo apparet primo quare aliquando hos tinitus & sibillos audit & aliquando nō. quia aliquando multiplicantur isti vapores ad organum auditus sufficientes ipsum immutare & aliquando nō. ¶ Apparet secunda quare in talibus auditibus corripit quibusdam videtur audire cursus aquarum. causa est quia vapor est humidus & fluxibilis. ¶ Apparet tertio. Quare percipiunt sibillos quia humor est subtilis & vehemēter motus. ¶ Apparet quarto. Quare quibusdam semper apparent huiusmodi soni. hoc ideo est quia nocumentum est per essentiam cōmunicatū ipsi cerebro quod est mala complexio frigida & humida materialis aut vehemens & continua collisio in humoribus & spiritibus cerebri & vaporibus ibidem inuentis. ¶ Tertij accidentis causa est materia flegmatica in cerebro genita & neruis. ¶ j. paris cōmunicata quorum neruorum est lingue dare motum vt apparet prima primi doctrina. v. sū ma tercia cap. xx. Nam huiusmodi materia remouens neruos ipsos facit vt in motu non sint virtuti obediētes. ¶ Sed causa quartū in promptu habet ex his fundamentis. nam vapores in cerebro multiplicati mouent motu suo spiritus qui cum informetur speciebus ipsorum visibilium eas ac sic circualiter mouerentur representant. ¶ Vltimi accidentis causa ab eodem fundamento procedit. Nam humiditas predicta i cerebro multiplicata aliquando finem partem eius transmittitur ad neruos colli & ibidem facit dolorē. Aliquando ad neruos & musculos spatule. Aliquando ad neruos brachij. & fin diuersum cursum harum materierum ad loca diuersa contingit in varijs locis dolorē fieri. ¶ Ex his oibus apparet hanc dispositionē esse valde grauē & multum verendam. Nam si hec humiditas pellcretur ad nucam & ibidem opilationem faceret causaret paralysim. Et vt multa paucis breuiter concludā. Miles iste ē paratus ad multas & graues infirmitates quarū radix ē principalis egritudo. ¶ Regimen huius egritudinis in duas diuidam tractatus. In p. mo erit regimen huius per se res non naturales. In secundo vero ponet cura p admistrationem rerum medicinalium. ¶ Et primus tractatū in se diuiditur capitula. fin quod sex sunt res non naturales ab aere incipiendo. Et licet doctores in numerando res non naturales de aere solum videantur facere mentionem per ipsum tamen volunt intelligi reliqua elementa. ¶ De aere. ¶ Aer sit ad caliditatem & siccitatem declinans. Quod si talis nō habeat naturaliter habeat arte faciēdo in camera igne ex lignis odoriferis: sicut sunt lignum iuniperi rois marini lauri abietis tamarisci & similia. ¶ Et suffumigetur locus cum rebus habentibus odorē bonū cuiusmodi est istud suffumigūz quoyti pōt i estareubi aer nō esset sufficēter calidus sic. R. storacis calamitte. 3. j. galie muscate. 3. f. camphore. 3. ij. puluerizent oia & cū opus fuerit ponat vna ps sup carbones. ¶ Suffumigiū i autūno bonū. R. storacis calamitte. 3. j. thuris sandarace an. 3. ij. spodi storacis ligde. an. 3. i. f. laudā. 3. ij. fiat troicisci cū aq buglosse & cū op fuerit ponat vnus sup carbones. ¶ Tpe vero hiemis vtaf isto suffumigio. R. storacis calamitte thuris cortici citri sandarace. an. 3. ij. galie muscate. 3. ij. laudā. 3. j. f. fiat troicisci cū trebēina & cū op fuerit supponat vnus carbonibus. ¶ Suffumigiū tpe veris. R. floz buglosse & boraginis camphore an. 3. ij. ligni aloes. 3. j. laudani sto-

racis an. 3. j. f. hant troicisci cū aqua ro. & vtaf vno corūz p vice cū opus fuerit. ¶ Cum aer habet habitū nō parū variet ex aspectu ex mundi plagis ideo elligat locus aspectū habēs ab oriente vel ad meridiē. sitq elongat a cursibus aquarū & a paludibus & clogis. ¶ Sed cū aeris applicatio ppter vestes multis modis variari pōt sub determinatiōe aeris reponi solent. D3 caput tenere bene munitū & rectū scdm diuersa tempora anni. In estate cū birretis suffultis pellib' minus calidis & sit birretū ppterens caput & collū vsq ad locū vbi spatula iungit. In vere sint pelles parū calidiores. In hyeme multo plus. In autūno mō medio & debent pelles mutari sepe & ericari ne sua vnerositate caput hūidū reddant. ¶ Partes vero inferiores debēt etiā sufficēter tēneri calide scdm diuersitates temporū anni. ¶ Ex his satis apparet q aer nebulosus aer pluuio sus & ventolus maxime stante austro est nocuus. ¶ Igni nō multū caput appropinquet: ne sua caliditate humores liquefaceret & redderet ipsos magis fluxibiles: nec etiam oculi lederentur quia satis nocumento sunt parati. ¶ Aquā viter potare vehemēter frigidā: neq sit calida aut tepida. Exsoluit enim robur stomachi tepidum omne. xj. teraperitice. Et caueat eū capiti appropinquare aut cum ea gargarizare. ¶ Terra debet esse sicca bene euentata a paludibus & stagnis & a cursibus aquarū separata. ¶ Panis iter cetera cibaria h3 sicut mā hinc ē qd de eo prius agā. ¶ Panis sit de frumētis vniū an ad amplius pforato mīdo ab oī alio grano & p cipe a lolio. Et sit frumētū natū in loco sicco nō paludoso neq valloio neq in campo nouiter stercozato. Sitq panis nō de pura farina sed aliqd parū surfuris sit admixtum. Sitq cōuenienter fermentatus & decēter coctus. ¶ Mīnois tps vni diei neq pluriū duoz aut triū diez. Et in eis cōpositiōe aliqd salis ponat. Ex quib' apparet qd a cibarijs factis cū pasta azima d3 cauere cuiusmodi sunt artocloe pastilli tagane macarones limelli & similes. ¶ Carnes puenientes sunt ex bipedib' polline iuuenes galline deserti caponi perdicū sasanorūz turturū pipionū & maxime siluestriū & barnarūz & auū parūz degentiū i pratis & dunetis. Quadru pedū vero cōueniunt carnes edi castrati annalis vitule caprioli leporis iuuenis. ¶ Mocer vltus iherosolitarū carnū. f. anterum anatu qualeatū & omniū autūm in aqua degentiū. Ex quadrupedibus vero sunt male carnes porcine salicis siue yle & oē cōpositum ex carnibus porcine recentib' carnes agnē ne pecundine arietine antique. Lutes animalū cerebra corū ipsorū intestina & epata licet aliquādo vti possit epata gallie & anatis affatis. ¶ De piscib' nullus sitolus minus tamē nocent pisces parui petrosi squamosi degentes in aquis currentibus. Sed euitandū sunt omnes pisces magnorū corporūz sicut sturiones & similes & omnes pisces carentes squamis vt anguille & similes. ¶ Conueniunt oua gallina cca recentia & preparantur vt sunt tremulla aut forbilia sed incōuenientia sunt dura aut frixa & assata. ¶ Abstineat a lacte a butiro a caseo saltez ab vltu frequenti. ¶ Potest tamē aliquando vti caseo vnus an sumendo modicūz de eo post cibum. ¶ De leguminibus. Luter fabam faseolos cicer album cicer rubrum: licet vti potest vtriusq bzdio suo. Cū potest rizo. Rizo enim calidum est in primo & siccum ē in secundo secūdi cōtinentis. Et panico licet frigidus sit in primo & siccum in secūdo secūdi cōtinentis ipm tamē bene nutrit & puocat & sua siccitate cōfortat ppter hoc conceditur.

¶ De herbe

erbe: **¶** Herbe quibz vti pōt sunt borago petrosimulus fenicula salvia maiorana spili mēta caulibz ruta ylo po terfolio buglossa mēta et oibus herbis calide et sicce cōplexionis caueat a potulacis solatio lactu cis et herbis cōplexionis frigide et humide. **¶** Utiter omnia acrimina sicut sunt porri alea cepe radices bulbū aromatica quibz super cibaria vti potest. **¶** Mastice cubebarū gariofilorū. ana. ʒ. v. ligni alcos ʒ. x. cinamomi granorū paradisi ana. ʒ. j. piperis. ʒ. j. f. succari ad pondus omnium et fiant species quibz vtiatur vt dicitur est. **¶** Et frucebus conueniūt cap res conditi cū aceto passulato et grana pini in aqua calida primo infusa postea exsiccata. Et amigdale dulces excoriat per submersionē in aqua feruenti. Et citonia affata et in fine mense cum modico succa ri assumpta in modica tñ quantitate. Et ficus sicce passule olue salite et nespula et sorba in fine mēse ac ceptra et pistachij sine fistula. **¶** Sed caueat a nucibz castaneis piris et malis a citro ab aracijs iuinibz sū gis et dactilis. **¶** Melius esset ab usu vini abstinere et loco ipsius vti isto orimelle. **¶** Recipe aque clare fontis libras. x. mellis mūdī et clari lib. j. bullant simul et cū incipit bulire incipiat dispumari et bulliat vsqz ad consumptionē medietatis et in fine bullant in di eta aqua cinamomi in petia subtili ligati. ʒ. iij. de inde coletur et colatura vsul referetur sed si a vino abstinere graue esset tūc dico qd cōsiderata capitis sui passibilitate cōuenientius esset vinū albū eo qd citius a stomacho descendit et digestibilis est et mi nus mentē percutit scdo regiminis acutorum. **¶** Sz qd vinum albū est magis penetratiuū et facit mate rias magis precipitare ad ea loca ad que inclinatur pro tanto videt minus conueniens rubeo ppter qd puto vinum in substantia clarum non dulce neqz au sterum in colore medium inter album et rubeum qd a nostris doctoribus appellat citiolam magis con ueniret. **¶** Acetuz passulatum quo aliquādo vti pōt fit sic. **¶** Recipe acetū nō multū vini nōqz acuti lib. ij. passulārū lib. j. bullant simul vsqz ad cōsumptio nē tertie partis acetū deinde coletur et fortiter expri mantur passule deinde passule terant et in mortario reducuntur et in dicto aceto iterum bene exprimant tur et aceto tali vsui referuntur.

¶ Cōuenit exercitiū depositis primo superfluitati bus prime et secunde digestionis stomacho existerē va cno. f. ita igitur exercitiū vniuersale scilz ambulan do et equitando. **¶** De particularibus exercitijs op time sunt fricationes corarū et tibiarum stomacho ie iuno cum pāno aliquāter calido. fricationes eniz exremitatū sunt ex his que viuificant calorē inatuz xij. tertij. cap. penul. valēt etiā fricationes brachio rum sed moderate magis pectinatōes capitis et fri cationes eius valet etiā sternutatio post vniuersa les purgationes de quibus in sequenti tractatu di cetur. **¶** Drouoceff igit sternutatio cum hoc puluere videlz. **¶** Recipe costi piperis albi pirceri ana. ʒ. j. el leboni albi. ʒ. f. pistetur subtilissime et insusceur quantitas vniū grant.

¶ Somnus sit de nocte et nō de die nisi ppter ali quas contingētas occurreret non dormiret in no cte aut quando contingeret lassitudinem moribus corporeis succedere istis casibus lz dormire de die. **¶** Sit somnus capite eleuato et corpore bene pānis tecto et non sit amplius sex aut septem horarū et nō minus. v. et super alterum laterum aut super vētrē. **¶** Et caueat a somno super dorsum quoniam mate rias ad nucā et neruos declinare facit. vt pz tertia primi doctrina secunda cap. ix.

¶ Caueat ab omni repletionē cibali. De humoralī vero dicitur in sequenti tractatu. **¶** Pro qua dantur

aliqui canones.

¶ Primus qd nunqz cibis aut pot recipiatur. **¶** Nāte fastidio aut au ominatione. **¶** Scds qd nō accipiat cib? **¶** Nāte magna vētris sit. **¶** Terti? qd non sumat cib? si non affuerit appetit. **¶** Quart? qd nō reficiat ex pluribz et diuersis potibz sed sit cōtēntus vñico aut duobz cibis et vñico potu. **¶** Quint? qd cibaria facilioris digestis alijs pmitat. **¶** Sextus qd in cibatione non ponatur tps longū ne diuersitas digestionis nutritiēte acquirat. **¶** Septimus quod cibis oīs antequam deglutiat conuenienter masticeur. **¶** Octauus quod ciborum et potus vñqz tanta quan titas accipiat vt ex ea stomachus grauetur. **¶** Nonus vt nunqz comedat ad saturatē sed semp surgat a mensa cū reliquis famis. **¶** Decimus si in stō sentierit grauitatē aut cibuz cor ruptum aut malū quod ex eruptione compēch ditur prouocet vomitū vomitus autē facilis est iste. **¶** ad decoctionis rafani. ʒ. iij. acetose simplicis. ʒ. j. f. misce et tepidū bibatur si non vomuerit post iphus acceptionem ad vñā horā intromitat digi tum vsqz ad radicem lingue aut pēnā oleo inunctā et vomitū prouocet. **¶** Sed si in ventre inferiori signa repletōis apparuerint euacuandum est cū istis pilulis. **¶** Aloes succotrina. ʒ. ij. agarici electi. ʒ. f. f. a lis gēme. ʒ. ij. infundatur predicta in succo maiorane et exponantur solī et stet tamdiū quousqz lucus sit exsiccatu cum fuerit exsiccate res predictę iterū in fundantur in dicto succo et sic fiat tribus vicibus. Deinde. **¶** amcos florum rois marini sicados al sari galange nucis mulcate añ. ʒ. f. niri gra. vj. ma sticis croci añ. gra. vij. informēt pill. cū aqua ma iorane de quibz in introitu lecti accipiat tres aut qu qz cum senserit caput grauatū. **¶** Si senserit ven trē plenum sumat tantūdem ante cenā vel euacuet cum isto clistere. **¶** blite mercurialis malue florum camomille añ. m. j. fiat decoctio de q accipiat lib. j. f. cui addant yerapiz. ʒ. vj. cassie zucari rubei añ ʒ. j. olei. ʒ. iij. salis. ʒ. ij. f. fiat clistere quod suppo natur stomacho ieiuno vñmo obseruandū sibi valde vtile puto quod sepe cenam dimittat et quod semp cena prandio sit leuior.

¶ Conueniunt omnia anime accētia quibus in spiri tibus et humoribz sit mor? velox sicut ira moderata affectio ad rem aliquā delectabilē risus moderat? spes bona et confidentia et maxime quod debeat cu rari gaudium et leticiam sed caueat a tristitia despe ratione et ab omnibus nimis vehementibus anime accidentibus. **¶** Exterminant enim hec omnia et mu tant corpora ad ea que secundū naturam est cōsistē tia. tertia tegm. **¶** Et quia coitus ppter vebemen tem affectionem et delectationem que in eo est soler a quibusdam cum accidentibus anime numerari di co quod ab eo abstinat quod si aliquando eius fue rit vsus sit rarus et fiat completa digestione prima et secūda. et post coitum caueat ab exercitio forti.

¶ Expedito primo tractatu venio ad secundum in quo ponetur regimen medicinale harū dispositionū **¶** Et diuidetur in sex capitula. **¶** Primum erit in quo scribetur regimen dispositionis principalis. f. male complexionis materialis frigide et humide cerebri. In secundo ponam regimen primi accidentis. f. do loris capitis. Tertium erit in quo ponentur auxilia circa dispositionē aurium. Quartū et cō erit regi men contra impedimētum loquēle. Quintū erit in quo ad vertiginem ponentur remedia. Sextū ponē cura doloris aliqñ ad collū nonnunquā ad spaulas et sepe ad brachia venientis.

¶ Capitulū pñm. **¶** Regis male pñlonie mālīs fride

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

capitula

rum mundatarum fistuloz mundatorum. 3. j. f. 3u/
cari. ij. coctarum lib. j. f. pinee. 7 fistici infundant
in aqua feructi deinde exprimant leuiter. postea dis/
soluatur zucarum cu aqua mente. 7 fiat coſectio so/
lida in morſellis vel rotulis quoz glibet sit triuz. 3.
¶ Hec coſectio stomachi. 7 epatis. 7 alioz mem/
broz pncipaliu pfortatuarii ſcipiat post cradicati/
ua etionem fumendo vnu istoz morſelloz p quat/
tuor horas ante prandium pariter 7 ante cenam.

¶ Sexta intentio completur cu administratione in/
ſcriptarum rerum. R. uatorane. 3. f. flozum ſtica/
cados betonice floz rois marini galange an. 3. f. ga/
rioſilozum. 3. j. ſandarace ciperi an. 3. f. pulue/
rizentur subtilissime. 7 aspergantur super coſmiliuaz
ſagitalum capite prius raso in ſero qñ vadit doſmi/
tum. Item vltus tiriace de qua ſumat. 3. j. cum. 3.
j. aque betonice. ¶ Itē aliquando ſumat vnum mi/
rabolanum chebulum coſditum in auroa post qd ic/
iuner ad minus horis. iij. ¶ Item valet ſumere post/
cenam. 3. j. diacori. ¶ Itarum rez vtatur modo vna/
modo alia. R. roſarū. 3. j. camomille. 3. j. flo/
rum ſticados. 3. j. cubeborum nucis cyprici calami/
aromatici. ana. 3. f. ſandarace. 3. j. galbe muſcate.
3. j. f. coſundant omnia 7 ſimul miſce. 7 fiat ſacul/
capitalis cum ſindone tincta in grana ad formam ro/
tundam ad modum bireti. ¶ Itē ſaculum teneat die/
ac nocte. Et eo vti incipiat post purgationē vniuer/
ſalem. Et tempore frigido fiat groſſior ſed ſubtilior
tempore calido. R. nigelle in aceto per noctem inſu/
ſe. 7 poſtea tereſacie. 3. j. nucis cyprici. 3. f. calami/
aromatici. 3. j. ſandarace. 3. j. ſtozacis. 3. j. f. coſu/
dantur coſtundenda. 7 ex eis fiat pomum qd porret
in manu qd v3 moderate odorare. 7 non nimis fre/
quēter. Unde Aſue in ſuo de appropriatis in cap.
de ſoda frigida inquit. Aromatica grauedinem capi/
tis ſaciunt. Et ego quidez dico qd nō elongatur qd
hoc ſit in frequenti vſu eorum conuertunt enim va/
poris ad caput. imo replent illud vaporibus. Sed
moderatus vſus eorum cerebrum confortat 7 caleſa/
cit. ſed nō fiat adeo frequens vt perducatur ad illud.

¶ Septima intentio. Coſpletur intentio ſeptima ſu/
modo post cibū duos aut tres bolos caſei poſt qñ
nihil bibat aut accipiendo vnuz coelear coriandoz
preparoz vniuz coſperire zucari vel capiat duos
aut tres bolos citoni affati. aut duos bolos diaci/
tonitem vel vnam aut duas neſpillas vel ſoſbas.

¶ Sedm capitulum. Ingeniabitur dolorēz remo/
uere cum adderit cum ſruationibus ventofis diſſe/
rijs poſitione pedum in aqua calida. 7 zementem cum
diuertentibus ad preem longinquam de quibus di/
cetum eſt in intentione quarta primi capituli.

¶ Tertium capitulum. Sciendum eſt qd nihil par/
ticulariter auri incipiendum. aut faciendum niſi pre/
miſſe ſint vniuerſales fricationes de quibus dictūz
eſt in intentione ter. ia. 7 factis particularibus de q/
bus dictum eſt in intentione. iij. cap. primi. ¶ R. ſer/
pili rute abrotani ſticados pulegij calamēti an. 3. j. f. origani. 3. j. f. coloquintide. 3. f. buliāt omnia
in lib. j. aque vſqz ab conſumptionem medietatis.
deinde ponatur in circūma magna ſuper qz ponat
emborum. 7 ante diligenter mundificata aure incli/
netur ipſa ſuper extremitatem embrozi. 7 incipiat
fumus. 7 cum aqua deſceſcet eſſumare ponatur ſea/
lapillus calidus ſive ignitus vt fumum continet 7
ſic ſuffumigetur quelibet auriſ per. viij. partem ho/
re. ¶ Hoc ſuffumigium aperit opillationes auriū ner/
uorum. 7 cerebri reſoluit. 7 coſumit materias gro/
ſſas. 7 aquoſas ventofas. 7 vaporas in cerebro gen/
tos vel ſtantes. ¶ Et predictis herbis decoctie ſiant
ſaculi. 7 ipſi in eadem decoctione inſuſi calidi auri

ſuperponat vnu p qualibet deinde habeantur ta/
bule cyprici. 7 caleſiant. 7 ſupponantur dicti ſaculi
7 cum eis teneant bene adherentes auribus in quā/
to tabule fuerint calidiores tanto eſt meli⁹. Et iſtud
coſtinuet aliquibus diebus. iij. aut. v. ſiō ieiuno.

¶ Auri ſiniſtre inſcripta apponantur obleru a/
tis primo aliquibus canonibus.

¶ Primū eſt qd nihil frigidum actu aut vehementer
calidum auri apponatur ſed tepidum.

¶ Scd⁹ eſt vt iſtis nihil ponat ſi prius auris nō fue/
rit bñ abſterſa a citrugine 7 medicamine precedenti.

¶ Terti⁹ qd nunqz de aliqua medicina ponatur quāti/
tas multa in aure. imo niſi vna gutta vel due ad pi⁹

¶ Quartus qd poſt qz medicina fuerit impoſita vni au/
ri decumbat paciens ſuper aures oppoſitam per ho/
ram mediaz ad minus. 7 ad amplius per vñā horā.

¶ Et ſi ambe aures egrotauerint vt eſt in caſu preſen/
ti. primo ponat in vna aure deſide in alia. ¶ R. ſqua/
me ſ. rri ſubtilissime terte. deinde cu3 ſindone criba/
te. 3. j. acceti. 3. j. buliant ſimul vſqz ad conſumptio/
nem duarum ptium acceti de iſto aceto diſtillentur

due gutte tepide in aure ſiniſtra. nullū enim eſt me/
dicamen par iſti in exſiccando ſanctem. 7 humidita/
tes auris tertio coſtinentis. ¶ R. olei ſinapis de quo

vna aut due gutte diſtillent. 7 vſus iſtus ſit de ter/
tio in tertium eſt mirabile. ¶ R. aloes pulpe colloq/
nide. 7 euſorbij ſubtilissime tritum. 7 diſſoluatur cu

ſelle vaccino. 7 fiat ſieſ. 7 permittatur exſiccari cum
opus fuerit fricentur ſuper eore. 7 cum ſucco raſant
imponantur auri. nam medicamen iſtud in reſtan/
rando auditū p multū ipſi amiſſus eſt valde efficac.

¶ Plura alia ad hanc intentionem facientia ſcri/
bere poſſem. ſed puto hec ſufficere. ¶ Itarum medi/
caminum vtatur modo vno. modo alio. ¶ Et ſi con/
tingeret ex vſu iſtorum ſentire in aure mordicationē

aliquam. aut dolorē ponantur in dicta aure due
gutte iſtus medicaminis. 7 p tunc ab alijs abſtinea/
tur. R. ſieſ memite diſſolūtū cum ſucco ſolarū aut
nenuſaris vel olei roſati.

¶ In aure vero dextra immittat. caſtozeum diſſo/
lutum cum oleo nardino. ¶ Itē. R. ellebori albi cro/
ci caſtozei ana. 3. j. nitri. 3. ij. diſſolve cum aceto 7
vtire. ¶ Itē. R. ellebori albi caſtozei coſti an. 3. j. ru/
te nitri piperis lōgi. an. 3. j. euſorbij. 3. j. ſucci ra/
dicum que comeduntur ſucci porri olei nardini olei
camomillini amigdolarū amara. 7 anetini an. 3. j.

coquantur omnia vſqz ad conſumptionem ſuccozū
poſtea cola hoc medicamē mirabile eſt ſonitūz gra/
uedini auditus propter ventofitate groſſam 7 mate/
riam frigidam groſſam.

¶ Quartum capitulum. Impletur cura iſtus acci/
dentis cum his oibz que dicta ſunt in cap. primo.

¶ Sed ſpeciale ad hoc remediūz eſt gargarisma qd
ſic ſit. R. origani pircetri zenze. piperis nigri albi et
longi ſinapis 7 cinamomi vſqz nigelle ſanſuci coſti
an. 3. f. buliant i lib. ij. aque vſqz ad conſumptionēz
medietatis poſtea coletur 7 colature addantur yera/
logodionis. 3. ij. oximellis ſquillitici. 3. ij. fiat gar/
garisma. ¶ Nam iſtud gargarisma optimū eſt 7 expe/
rim ad diſſoluendūz ſlegma quod eſt i capite aggre/
gatum in neruis 7 lingua. ¶ Si poſt gargarisma len/
tuer acuitatem aliquam aut ardorē gargarizet hac
decoctionem. R. roſarum. m. j. extremitatū cubri.

3. j. plantaginis. m. f. gallarum cyprici. 3. f. buli/
ant omnia in ſufficienti quātitate aque poſtea cole/
tur 7 colature addatur diamoroni. 3. ij. 7 fiat vt
dictum eſt.

¶ Quintum capitulum. ¶ Pro materia iſtus capi/
tuli faciunt omnia q dicta ſunt in cap. j. ¶ Itā cū ver/
tigne nō accidat niſi ex vaporib⁹ ſpartib⁹ pmitris

Ad aurē ſi
nutram.

Ad medicamē
in aure.

Aliud.

Aliud.

Ad aurem
dextra.

Cap. qrtū

Sarga.

Coſtraacui
tatem.

Cap. qntū

Consilia

Cap. sextū que p̄hibet hos vapores huic accidenti conferunt. **Sextum capitulum.** Ad vltimū accidens valent fricationes lotiones ligatura. ⁊ alie diuersiones de quibus dictū est intentione. iij. primi capi. post vni ueriales. ⁊ particulares euacuantes fiat inunctio cū oleo de picro. aut cū oleo de cuforbio. scio. n. qd inunctio talium oleorum dolores antiquos sedat. finis.

De mala complexionē frig. ⁊ humi. cerebri plus tamen humi. q̄ frigi. cum dolore colli. ⁊ dolore gingiarum cum tumore cum perturbatione capitis. ⁊ precipue partis anterioris.

Causa.

Consilium. 12.



Accitā.

Metabilis vir ser Baldassar beliardus ci uis reginus patitur malam complexionē frigidam ⁊ humidam cerebri. Recedente magis a temperamēto per humiditātē q̄ per frigiditātē. Hunc dispositioni cōiungunt que dam accidētia. Unū est dolor in pre posteriori colli. Aliud est dolor gingiarum cum quodā tumore ali quando cap. Tertium est quedam capitis perturba tio precipue in parte capitis anteriori.

Cā primi.

Et ex istis patet satis causa accidentiū sup̄scri ptor. q̄ hāz p̄mi causa est materia in cerebro mul tiplicata cum ex nutrimento quo debet nutriri per viam indigestionis tūz etiā fūni qui a membris nu tritius eleuāt ⁊ frigiditate cerebri cōdenantur ⁊ cōuertunt in flegma facit etiā ad hūmōi multiplica tionē in debito regimen sex rerū nō naturalū de quibus infra dicet cū ponam curam. Multiplicata hūmōi materia in cerebro cū sua noceat multitudine aut gravitate vel aliqua qualitate. virtus expulsiua expellit eam ad prez sibi magis habilē. vnde ad pre posteriorē colli veniēs in eo dolore causat nulla ad gingiuas illie egritudine facit ab eadem ē materia sumi eleuāt p̄urbantes spiritus qbus admiscetur. vnde opationes illaz priuz vbi sic spiritus alterant reddunt impedite: aut nō debite quēadmodū fz na turā esse debet. Hunc casum ego Danerius ele gi ex signis visis. ⁊ ex relatione patientis. Causas iste indiget diligētia ex pre medici. ⁊ obediētia ex p te paciētis. qm̄ nisi succurrat pducet ad debilitatē. Ista dispositio opationū cerebri cognituaz. ⁊ mo tiuaz. ⁊ si antiquaret multū esset difficile ei succur rere in tra illud Hippocratis brāci. ⁊ corripere in val de sembus nō maturantur.

Partes p̄stij.

De dicta.

Cura istius dispositio tribus complet instrumē tis medicinalibus dicta. s. portione. ⁊ cirugia.

Dicta cōsistit in debita sex rerū nō naturalū ad ministracione. ⁊ cūz ipse res nō naturales sunt sex ro tidem faciam capitula in quibus ponentur inuantiā atqz nocentia ab aere incipiendo.

De aere.

Capitulū de aere. Cāuere d̄z ab aere frigido. ⁊ humido. ⁊ aere ventoso. ⁊ precipue flāte austro. aut borea. ⁊ ab aere nebuloso. Nō habitet loca terra nea nec ductibus aquaz p̄pinqua. Caliditatē ignis aut solis intēsam fugiat. ⁊ loca fetētia. Eligere d̄z aerem clarū bene euētatum declinantē ad calidita tem. sed magis ad siccitatē. Qui si talis naturaliter nō habet fiat arte suffumigādo camerā. aut sue ha bitationis locū cū thure laudano storace sicca. aut granis iuniperi cū aliquo istoz suffumigū fiat. Aut incedendo ignē in camera cū lignis siccis boni odo ris: qualia sunt abies iuniperus saluina ros marinus ⁊ filia. Sit camera inter duo solaria in qua habi tat fenestras habeat versus oriētē. ⁊ nō ad meridiē.

De accitū bus ai.

Morūz ⁊ quies.

Exercitiū

Capitulū sedz de accidētibz aie. Fugiat irā fu rore tristitiā sollicitudinē dolore ai. cōuenit gaude re letari bñ sperare cōuersari cū amicis. ⁊ dilectis. Capitulū terciū de motu ⁊ gete. Mocer oē exer

citiū imoderatū. ⁊ precipue imēdiate post cibum fa ctum siue sit equestre siue pedestre ⁊ omē exercitiūz in quo laborat caput aut multum inflectitur. Iunat ambulatio aut egratio moderata per loca amena de positis primo sup̄fluitatibus p̄me ⁊ secūde digestio nis fiatqz s̄d ieiuno ante prādium ⁊ cenaz. Loco exercitiū conueniunt fricationes incipientes ab hume ribus trahētes versus brachia ad manū ⁊ a collo ad pectus ⁊ spatulas. Deinde ad vētem ⁊ eādē ad co ras ⁊ tibias cum pāno calido. Et inuat p̄cularē exercitiū capitis. s. ipsi pectinatio cū leui fricacōe.

Capitulū quartū de s̄no ⁊ vigilia. Cūctet somnū diurnū ⁊ somnū imēdiate post cibum fa ctum. Sit somnū de nocte ⁊ nō de die. Et primo su per latus dextrū deinde sup̄ sinistrū. Et si postea ex citat ante completū somnū reueluatur super latus dextrum. Iunat ad digestiōē somnū sup̄ ventrē. Sed nō dormiat super dorsum. Sup̄z somnū septe horarū non amplius octo nec minor: sepe h̄ec dor mire incipiat nisi a fine cene transuerint hore due Et sit capite bene eleuato ⁊ corpe sufficiētē pannis tecto. Cū tibi tñ contingeret propter aliquā causam qd̄ in nocte non dormiret cōcedi in die somnū quo nā sup̄flue vigile replent caput vaporibz p̄ia tertiū cap. de epilepsia: Et melior ēēt aī prādium quā post.

Capitulū quintū de cibo ⁊ potu. Fugere d̄z omnia cibaria mali nutrimenti: aut difficilis digō nis: aut q̄cunqz sunt vētola: aut in capite euaporabi lia. Mocer panis azim: aut male coctus: v̄l in cu ius farina fuerit loliū. Et carnes aut q̄ aut dure digōnis sicut sunt bonū ⁊ caprarum ⁊ salice ⁊ vilce ra alialium quēadmodum cerebri cor pulmo stoma cus ⁊ intestina ip̄l ⁊ epar ⁊ entes ip̄lorū ⁊ pinguedi nes. H̄sices ḡnāliter sunt mali. Lac nō cōuenit neqz cactus nec butirū. H̄erbe frigide ⁊ humide sunt male sicut postulaca spinacia ⁊ filia. Et ex fru ctibus herbarum nocēt cicutilli melones cucurbite cucumeres ⁊ herbe i caput euaporātes quēadmo dum eruca ⁊ caules. Legumina cū sint vētola nō laudat̄ corum v̄lus acrumina oīa sunt mala ⁊ vitan da. Et pariter oēs fructus frigidi ⁊ humidi. nisi p modum q̄ dicitur infra. Cūm dulce nocet si cū dulcedie inā fuerit grossum ⁊ petēs. Et omne vinū fumosum cuiusmodi est maluaticū ⁊ filia. Et potz aque non laudat̄.

Conuenit panis ex farina mūda ex optio frumē to bene coctus ⁊ d̄bite fermentat⁹ non maioris tem poris triū dierum nec minoris vnius diei a quo cū comedat̄ corices abijciant. Carnes sint ex quibus siluestribus perdicū fasanorū turturū ⁊ animum par uarum degentim in nemoribus vt turdi merule. ⁊ non in stagnis aut paludibz vt sunt anseres anates folice. Ex domesticis sunt capones iuuenes galli ne pulli. Ex quadrupedibus conceduntur lepores iuuenes caprioli ⁊ apri iuuenes. Ex d̄fectis lau dantur castrati carnes agni annualis vituli lactan tis ⁊ edī. Harum carnum eligantur potius par tes anteriores quam posteriores. ⁊ ip̄sorum partes musculose alijs sunt p̄stantiores. Conueniunt oua recentia tremula aut torbilia. Rarus sit caseus v̄sus sed si comedatur eligatur caseus in erate medius in ter recentem ⁊ antiquum: qui sit frangibilis de quo in fine mense sumere potest duos aut tres bolos. P̄scium rarissimus sit v̄sus. Si tamen aliquan do sumit sint pisces parui squamosi capti ex bonis aquis vt sunt lucij capedani scardoni ⁊ ex mari au rate timali passerēs. Legumina omnia vētola sunt ⁊ ideo dimittenda. Ex herbis conceduntur feniculus Petrofilius Adenta buglossa mellissa Adiazana serpillus saluia de partibus herbarum cōcedunt̄

Fructus. concedantur capares lupulli sporagi. Et ex fructibus conueniant passule dulces fistici: et in fine mese citonie cocte aut pira pōica cocta. Et pōitis laudantur coriandri prepatī habētes solū cooperturas vnā zuccari et diacitonitem cum zuccaro. et sumat alterū istoz in fine mese post qd nihil bibat. Et Species quibz vti pōt super cibaria sua sic sunt. Recipe cinamomi electi. 3. j. 3. j. cardamomi granorum paradisi añ. 3. f. piperis albi longi et nigri ana 3. f. carui amēos ana. 3. f. croci. 3. j. pistent et cribrantur et fiant species.

De inani.
De itione et re
vigilatione.

Capitulum sextum de repletionē et euacuatione. Et fugienda est ois repletio nō solum humoralis de qua postea dicetur sed cibalis. Et ppter hoc voluit Auit. tertia primi qd surgeret a mēsa cū reliquis famis. Nec comedendum est nisi prius cibus assumptus fuerit digestus. Et in eadē mēsa nō comedant diuersa cibaria sed vnū sufficiat aut duo. Et ab eo prius incipiat qd facilius est digōnis. Quod si in stomacho cibi corrupti senserit repletionē quam cognosceret eruptione fetida referente maluz saporem conetur ante cibū cū vomitu euacuare lingua primendo digito. Quod si nō vomuerit sumat ciatum aque tepide in qua bulierint. 3. iij. feminum radicū. et addito modico aceti tepidum sumat. Et inde ad horam compressa lingua vomitum faciat. inde stet per horas duas antequā comedat.

Comitū.

De cib
potu
dia.
Pam
Larme
Listere.

Si vero in ventre hoc est in intestinis repletionē senserit quā cognosceret ex gurgulatiōe et repletionē corz et gravitate fiat clistere stomacho ieiuno qd sic fit. Recipe maluz floz camomille añ. 3. j. anisoz cartami ana. 3. j. fiat decoctio de qua accipiantur lib. 3. j. cui addantur succi blite. 3. iij. cassie. 3. j. yerepig. 3. iij. olei cōis. 3. iij. salis. 3. j. f. et caliduz supponatur. Et inanitio etiā multa siue ex medicis assumptis siue a longa abstinentia a cibo nocet.

De cib
potu
dia.
Pam
Larme
Listere.

Cura per potionem multas bz intentiōes quas oportet medicū erequi. Prima est materiei minora tio. Secūda est ipsius digestio. Tertia est eiusdem eradicatione euacuatio. Quarta vero diuersio. Quia est capitis confortatio et male complexionis humide alteratio.

Legu

Fruct

Uim

Prima in

Aqua

Pillule.

Cibi

di.

De cib
potu
dia.
Pam
Larme
Listere.

Prima intentio sic complex. Recipe pillularum de vera composita. 3. j. fiant pill. numero quinqs. Istas pillulas minoratiue materiam a capite mino rantes sumat quando vadit dormitum post cenam quam leuē faciat per duas horas.

De cib
potu
dia.
Pam
Larme
Listere.

Secūda intentio digeratur materia iuxta intentionē scđam. Recipe syrupi de sticados. 3. vi. orimellis simplicis. 3. j. aquarum mellisse saluie et lupuloz añ. 3. j. milce et aromatisa cū nuce muscata. Iste est pro vna vice istum syrupum materiei in capite digestiū sumat. In die sequenti ad diem al sumptionis pillularum minoratiuarum per octo horas a fine cene immediate precedentis super quem potestiona: aut duabus horis dormire. et eo sic vatur sep: aut septem diebus: aut tamdiu donec viderit medicus presens per vrinam materiam esse digestam: aut comprehenderit per sputum digestuz. aut per id qd per nasum expellitur.

De cib
potu
dia.
Pam
Larme
Listere.

Tertia intentio. Adimpletur sic. Recipe pillularum cochiarum. 3. j. f. fiant pillule quinqs. Istas pillulas materiam a capite eradicatione euacuant accipiat per horas nouem post cenam imēdiate precedentem in die sequenti ad diem cōplete sumptionis supascripiorum syruporum super quas cum ce perit poterit per horam dormire. Inde vigilet donec transeant hore quinqs ab hora sumptionis. Et tunc accipiat ciatum aque ordeī calide cum. 3. j. zucari rub. et inde ad horā padeat: et nō se multo cibo

grauet. Aut Recipe floz sticados arabici maiorane añ. 3. j. floz boraginis et buglosse. añ. 3. j. anisoz carui añ. 3. j. pallulaz enucleatarū. 3. f. fiat decoctio de qua sumatur quātū sufficit ad dissoluēdū diacatonionis. 3. f. elect. indi maioris. 3. iij. et fiat potus. istū potum caliduz sumat mō et ordine talis de pill. si potus sit sibi gratioz quā pill.

Solutiō

Quarta intentio. Maeria diuertatur iuxta intentionē quartā fiant fricationes cū panno calido icipietes a pibus supioribus et trahētes ad ptes interiores ponant ventose super nates et spatulas. Et facit ad eandē intentionē administratio clisteri i capite precedenti scripti et suppositozi facit cum melle aut radice ficelle. Et balneū decoctionis floz camomille abstinēti et folioz lauri in quo lauent rēbe a genibus infra sō ieiuno istoz vtatur modo vno mō alio.

Quarta in

tērio.

fricatoriū

Listere.

Balneū.

Maspur

Gum.

Stemura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Sternura.

Quarta intentio. Alteretur mala complexio capitis et ipsum caput confortetur iuxta v. intentionē. Ad hanc psciendā intentionē sunt auxilia plura. Et prima mūnē vsus diamusci dulcis de quo sumat. 3. j. f. añ. die p horā cōuenit et vsus diambze mō confimili. Et ad idē facit egregie frequēs odoratio nigelle taliter pparate. R. nigelle p diem et noctem in aceto infuse. inde ad vmbraz ericcate postea pax torreface vltimo pistate. 3. j. ligetur et in sindone tincta lgrana et odorez frequēter. Et ad idē. R. laudani. 3. j. thuris sandarace nucis musc. garofloz añ. 3. f. pistent et fiat puluis de quo quādo vadit dormitū spar gat sup cōmissurā coronalē et sagitalē de mane postea cū surgit remoueat caput pectinādo. Et itē. R. nucis muscate macis garofloz. añ. 3. j. laudani thuris sandarace. añ. 3. j. rosaz rubeaz mirri. añ. 3. j. f. conterantur et fiant species ex quibus fiat sacculus capitalis cum sindone tincta in grana qui super caput portetur. Et omni mane et sero suffumigetur cum thure carbonibus ignitis superasper. so. Et vsus istorum medicaminum sit post euacuationem vniuersalem que dicta est eradicatione vno istorum vtendo et modo alio. Et vtrum securior est istorum vsus post mensem augusti eracto calore magno. Et istis vt scriptum est adimpletis si non viderit curatus redeat cum per quindecim dies steterit et iterato que scripta sunt replicet. Nam egriūdo tanti temporis difficile est eam in breui remouere tempore.

Quinta in

tērio.

Diamusci

Odor nige

le.

Duluis.

Sacul

ca

pitalis.

Suffumi

sa.

Suffumi

sa.

Suffumi

sa.

Suffumi

sa.

Suffumi

sa.

Suffumi

sa.

Suffumi

sa.

Suffumi

sa.

Suffumi

sa.

Suffumi

sa.

Quod si istis factis. Curatus non fuerit et repleti care remedia supascripita noluerit petat balneum sancti philippi aut petrioli quod arbitroz sibi esset vtilius ad quod accedendum est de mense Aprilis ad finem: et ad principium Septembris. Idem sa primo corporis et capitis purgatione. Et si accesserit balneum petriolum intret primo in ortu so.

Balneū sū

eti philipi.

Balneū sū

eti philipi.

Balneū sū

eti philipi.

Balneū sū

eti philipi.

Balneū sū

eti philipi.

Balneū sū

eti philipi.

Balneū sū

eti philipi.

Consilia

lis per tres dies in balneo caldenallarū cūq; in eo per horā steterit intret in lecto et corpore pānis me-
diocriter tecto tēter indare: si indauerit abstergeat
cum pānis calidis indor induat et inde ad horā pā-
deat. Et nē ordinē seruet duob; diebus sequen-
tibus. Et exactis istis trib; in omni solis intret bal-
neū militis stando per horam in eo et aquā capiat.
aliquando ad collum saltē ter in ebdomoda. Et cūq;
eruerit balneū intret lectum et faciat vt dicitur est
de balneo caldenallarū. Lūq; indutus fuerit va-
dat ad duciā aque petrioli. et ibi aquas ad caput ac-
cipiat per horam ab ea incipiendo que minus cala
est acta hora faciat sibi caput exsiccare deinde frica-
ri cum aqua quaz inferius ordinabo. Et postea stet
per mediā horā et pādeat. Cūq; vero trāuerint ho-
re septem a fine prandij reddeat ad duciā ad caput.
Et istū ordinem seruet tempore toto quo steterit in
balneo. Hoc excepto cum se per diem vnum ducia
uerit ad duciā vnam alio die mutet se ad duciā
propinquā illi parum calidiorē. et sic se permutan-
do donec appropinquet ad vltimā ceteris calidio-
rem ad tres ducias in qua quiescat. Et tempus sū-
di ad balneum debet esse vnius mensis. Conari v-
antequā balneū intret habere ventris bificium. Et
cum est in balneo non bibat nec aliquid cōcedat. nec
etiam post exitum a balneo et a ducia nisi corpus et
caput sit refrigeratū. Et caueat a statione sub vino
post solis occasum. Et dicitā obseruet in p̄rio capi-
ordinatā. Et qd si ventris patere sit sup̄ficatē fa-
ciat ante introitum balnei sibi fieri clistere ex deco-
ctione capitis arctis cū melle et sale. Et aqua qua ca-
pit in rozandū est cū eleuatur a ducia dūm ex-
ticeatū. Recipe aque vite quatuor vicibus subli-
mate lib. ij. laudant. 3. j. f. garoflor. nucis musca-
cipert. an. 3. j. thuris sandarace ana. 3. iij. pistetur
modo grosso et infundatur in dicta aqua que sit in
vase vitreo optime clausa.

ipsa bal-
nei.

clistere.

Contra do-
lorem colli.
Gingina-
rum.

Pillule.

¶ Cum adest dolor colli vngat cū incipit cū oleo d
cōmilla cū vero m̄m̄ scipit vngat cū o d o costo.
¶ Cum gingiuē nō dolēt sepe in ore teneat decoctio-
nem que sic fit. Recipe gallaz ciperelli gallaz bistoz
te an. 3. j. f. thuris sandarace ana. 3. j. bullant in vi-
no rubeo pōtico qualitate lib. j. f. vsq; ad cōsum-
ptionē medietatis postea coletur. et de hac colatura
calida in ore teneat et cū ea dentes et gingiue fricen-
tur cōfortat gingiuas et dentes ne suscipiāt materiā.
¶ Recipe speciez vere simplicis. 3. j. mirabolanozū
kebuloz. 3. f. mastice. 3. f. aloes. 3. j. f. agariet. 3.
ij. 3. m̄zib. gra. ij. misceantur simul et cūq; succo cau-
liuz et oximelle simplici reformetur pasta pro pill. ex
qua cum opus fuerit reforment pillule septem p tri-
bus. Ex quibus sumat a tribus vsq; ad quinq; post
cenam quando vadit dormitūm. Istarum pillularū
vsualium que sunt sine custodia sumat vt dictū est
quando sentiret caput graue aut excelsus fecisset in
cibo et potu.

Baucerus.

¶ De eritu saniei ab aure: et corruptione virtutis
auditiue q̄ tinnitus dicitur et de diminutione auditus.

Consilium.



¶ Scidus labor quē pro fide xpiana vene-
rabilis religiosus frater Marcus de Bo-
nomia tulit et neq; fere desistit et amor meo
in eum vel potius deuotio me cōpellunt:
vt neruos extendā omnes ad suaz malarū dispo-
sitionū curā quā libēter aggredior operans in deū
redemptorē nostrum. Cuius ipse frater Marcus est
euangelizator q; dabit sibi gratias liberandi: mihi
vero bene consulendi.

Egrundi-
nes.

¶ Utarie sunt dispositiōes: quibus iste venerabil' pa-

ter laborat. ¶ Prima est erit? saniei ab aure absq; vl-
cere. ¶ Secunda est corruptio operationis virtutis au-
ditue que dicitur tinnitus aut sibilus. ¶ Tertia ē no-
cumentum diminutionis auditus.

¶ Prima dūpō que cōter dici pōt morbus pro-
prie tñ accides appellari v3: qñ est eriens muratū.
¶ Qd sit sanies ab aure egrediēs absq; vlcere faci-
le declarari pōt. nā sup̄fluitas saniosa ab aure egre-
ditur nō p̄cedētib; signis solute cōtinuitatis in
aure neq; in cerebro nec in p̄tib; capitis nec etiaz
signis quibus p̄cludere possumus in eisdē partibus
fuisse apostema. Igitur ista sanies nō puenit ab vl-
cere. p̄ntia tenet qz si esset vlceris a quo emanaret sa-
nies dicta ipm esset: aut p̄p̄ solutionē cōtinuitatis
factam: aut p̄pter apostema qd ad sup̄porationē ve-
nisset. Sed antecēdes videt manifestū siquis dilige-
ter questuerit signa solutionis cōtinuitatis aposte-
mati et bene hūc venerabilē virū examinet cogno-
scet verissimū esse qd dī. ¶ Adus generatiōis istū
sup̄fluitatis ab aure egrediētis est. nā huius reuerē-
di patris est cerebrū frigidū et humidū respectu rem-
perati multū: vñ fit vt mltas materias flegmaticas
multiplicet: quaz partē transmittit ad cōcavitatem
ossis petrosi que ibidē retēta p̄pter moruositatez
foraminis auri aut fortitudine virtutis retēne et
destituta a regimine nature possideat a calore p̄ter
naturali et ad sanie cōducitur que sua malicia ir-
ritans virtutē expulsiuā extra aurē pellitur. ¶ Et ex
hoc apparet. p̄rio quare est qd aliquādo plus aliq;
minus de hac materia egredit: qñ hoc p̄tingit. sū-
quod in cerebro plus aut minus materie reperit que
cerebrū irritet ad suā expulsiōē. ¶ Nā qz quod ab co-
plus ad auri cōcavitatē expellit aut minus cōtin-
git plus minusue ab aure materie egre. ¶ Apparet
scdō que sit istius dispositiōis causa. ¶ Nā cā effi-
ciens est calor: p̄ter naturā occupans materias in
cōcavitatē auri cōtēnā a natura destitutā. ¶ Cā
vero materialis est materia a cerebro pulsa ad ipsā
auris cōcavitatē causa hūmōi expulsiōis a cerebro
aut sui qualitate irritas ipsū ad suā expulsiōem.
¶ Causa autē multiplicatiōis aut qualitatis male est
malitia cōplōis frigide et humide cerebri et inde bi-
tū regimen sex rerum non naturalium.

¶ Scdō dispositiōis que p̄p̄ie est accides mul-
te assignantur cause: vt p̄z per Auic. 4. tertij capi-
de sonitu tinnitu et sibilu. Inter multas: puto cām
ē venositatem et vapores qui cōmōēt aerem exi-
stētem in cōcavitatē auri et ipsū inundare facit.
Ex cuius inundatione cōmōēt aer quiens existēs
in p̄nculo cooperiētē cōcavitatē et anfractuositā-
tem ossis petrosi. et hic imutatus imutat organū au-
ditus. et ex hoc sentitur vox ista que tinnitus siue si-
bilus vocat. Unde Auic. loco supra allegato. Tin-
nitus est vox quaz incessanter homo audit exterius
i. ac si ēēt exterius aliam cām puto materiā ēē ebu-
liētē siue agitātā a calore p̄ter naturā que exi-
stēs in p̄cavitatē ossis petrosi suo motu inouet ae-
rem vaporosum in cōcavitatē auri exiētē: hic
vaporosus aer motus cōmōēt aerem cōplantatum
siue quietū qui neruū auditū imutat: et ex hoc sen-
titur sonus qui ēē exterius putatur cum tñ non sit.
¶ Et ex isto apparet qd hoc nocumentū auditus est
per essentiam in capite: qz est cōtinuū. ¶ Secundo
apparet quare quibūdā corrupte auditibus videt
audiri cursus aquarum huius causa est vapor hūi-
dus et inundans et collidens humiditatem ad panni-
culum siue organū auditus. ¶ Apparet tertio quare
quidā percipiūt sibilū: qz vapor est subtilis et vehe-
mēter motus ad rumpendū auditus. ¶ Ex v3 mltā
inferri

La dimi-
nutiois au-
ditus.

inferri possunt que breuitatis causa omitto.

Diminutionis auditus est materia q̄ ad neruōs
quinti paris a cerebro trāsmittit̄ & facit opillationē
nō integrā i substantia nerui eiusdē paris p̄ quē ner-
uum deferē aut deferri d̄z spiritus alalis ad pāniculū
tenuissimū cooperientē iuglicē p̄cauā ossis petrosi
& anfractuosi in quo pāniculo fila nerui q̄nti paris
cōmiserūt q̄m pāniculus ipse ab eo trahit originē &
ipse est auditus organū cū potentia auditua in acuz
nō exeat nisi scdm qd̄ mouet̄ ab obiecto. obiectū ve-
ro licet excellenter sit sonas & diffundat speciem suā
in aerem exteriorē vel in aerē in p̄cauitate auris cō-
tentus & imutetur aer quietus existens in poris pā-
niculi & nerui auditus nō bene sentit̄ obiectum nisi
adit̄ sufficiens quantitas spiritus alalis q̄ nō ex to-
to sz scdm partē p̄hibet̄ venire ad organum auditus
p̄pter opillationē factā nō totālē in substantia dicti
nerui vt dictū est. Itā si ex toto fieret opilatio ex to-
to illi auri p̄hiberetur auditus cōcurrat insup̄ hu-
miditas q̄ a cerebro ad auri cōcauitatem pellit̄ &
ipsum humectat pāniculum cooperientē interi⁹ cō-
cauitatē ossis petrosi & organū auditus q̄ in debita
dispositione d̄z esse sicus remollit̄. vnde ad debite
percipiendū sonos indisponit̄. Et nisi timere p̄hi-
tāre ponere signa causaz nouemtorū. Hocumē-
ta ipsa declarant seipsa sed cōsideranti signa facile
haberi p̄t̄ iō ea ponere omittas ad curaz trāsiens.

Ordo cōfi-
lij.

In cura istarum dispositionum multe sunt ba-
bende intentiones.

¶ **Una** ē & p̄ia ad minorādā materiā i capite p̄t̄iā.

¶ **Scda** est materiā digerere.

¶ **Tertia** est eiusdem materiē euacuatio.

¶ **Quarta** ē ipsius a capite ad alias p̄tes diuersio.

¶ **Quinta** est capitis cōfortatio & malicie cōplexio-
nis frigide & humide remotio.

¶ **Sexta** vero est auri exsecatio.

¶ **Septima** est vaporis & ventositatis in cōcauitate
auris exsiccatio & opilationis nerui q̄nti paris remotio

¶ **Octaua** est debitorum regimen in sex rebus nō na-
turalibus ponere.

Prima i-
tentio.

Prima intentio sic adimplet̄. R. pill. de vera cō-
posita. siue vere p̄nicolai pill. cochiaz an. 3. j. fiat
pill. v. istas pill. materiā a capite minorātes accipiat
post finē cene imediate p̄cedētis p. ir. horas sup̄ q̄s
cū cepit p̄t̄ p̄ horā euz dimidia dormire deinde
vigilet donec ab hora sumptiois sup̄scriptarum
pill. trāsiuerint horē. v. in fine quartū comedat.

Prima i-
tentio.

Secunda intentio sic cōplect̄. ¶ **Digerat** materiā iux-
ta intentionē scdaz. R. sirupi de sticados orimellis
simplicis an. 3. j. aquaz betonice mellise saluie an.
3. j. misce & aromatiza euz nuce muscata & modico
cinamomi. Istū sirupū calidū sumat post finē p̄ce-
dentis cene ad horas. viij. sup̄ quē p̄t̄ ad libitū suū
dormire & ipsum taliter cōtinuet octo diebus.

Prima i-
tentio.

Tertia intentio sic adimplet̄. R. pill. fetida-
rum descriptione. Rasis nono almanzoris pill. co-
chiarum an. 3. f. f. fiant pill. vij. numero. Istas pill.
eradicatiue materiā a capite euacuantes sumat in
die imediate sequente ad diem cōplete assumptionis
nis sup̄scriptorum siruporum per horas nouē a
fine cene imediate p̄cedētis sup̄ quas p̄t̄ euz eas
ceperit dormire per horam cum dimidia postea vi-
gilet donec trāseat horē. v. ab hora assumptionis
& tunc accipiat ciatum aque ordeī calide cum. 3. f.
zucari rubel. & inde ad horam prandeat.

Prima i-
tentio.

Quarta intentio sic cōplect̄. ¶ **Diuertatur** ma-
teria a capite ad partem oppositam iuxta quartam
intentionē. ¶ **Istorum diuertentium** quedā diuertūt
simul materiā extra corp̄ educunt. quedaz vero so-
luz diuertunt sed materiā extra corpus nō educūt.

Prima i-
tentio.

Quinta intentio sic cōplect̄. ¶ **Confortetur** ca-
pit & remoueat̄ eius mala cōplexio frigida & humi-
da iuxta intentiones quintam. R. ligni aloes macis
gariofilorum granorum paradisi amomi an. 3. j. ma-
iorane. 3. j. laudani. 3. ij. puluerizentur omnia & ni-
secantur de isto puluere aspergatur super partem
anteriorē capitis incipiendo a principio eius ca-
pillorum per latitudinem quattuor digitorū & ascen-
dendo vsqz ad medium capitis & hoc faciat quan-
do vadit dormitū. & inde superponat birretum suū
parum calidum. ¶ **R. pulgij organi calamenti ser-
pilli an. 3. ij. granorum paradisi. 3. j. f. & tunc sicce sū-**

Prima i-
tentio.

Sexta intentio sic cōplect̄. ¶ **Digerat** materiā iux-
ta intentionē scdaz. R. sirupi de sticados orimellis
simplicis an. 3. j. aquaz betonice mellise saluie an.
3. j. misce & aromatiza euz nuce muscata & modico
cinamomi. Istū sirupū calidū sumat post finē p̄ce-
dentis cene ad horas. viij. sup̄ quē p̄t̄ ad libitū suū
dormire & ipsum taliter cōtinuet octo diebus.

Prima i-
tentio.

Tertia intentio sic adimplet̄. R. pill. fetida-
rum descriptione. Rasis nono almanzoris pill. co-
chiarum an. 3. f. f. fiant pill. vij. numero. Istas pill.
eradicatiue materiā a capite euacuantes sumat in
die imediate sequente ad diem cōplete assumptionis
nis sup̄scriptorum siruporum per horas nouē a
fine cene imediate p̄cedētis sup̄ quas p̄t̄ euz eas
ceperit dormire per horam cum dimidia postea vi-
gilet donec trāseat horē. v. ab hora assumptionis
& tunc accipiat ciatum aque ordeī calide cum. 3. f.
zucari rubel. & inde ad horam prandeat.

Prima i-
tentio.

Quarta intentio sic cōplect̄. ¶ **Diuertatur** ma-
teria a capite ad partem oppositam iuxta quartam
intentionē. ¶ **Istorum diuertentium** quedā diuertūt
simul materiā extra corp̄ educunt. quedaz vero so-
luz diuertunt sed materiā extra corpus nō educūt.

Prima i-
tentio.

Quinta intentio sic cōplect̄. ¶ **Confortetur** ca-
pit & remoueat̄ eius mala cōplexio frigida & humi-
da iuxta intentiones quintam. R. ligni aloes macis
gariofilorum granorum paradisi amomi an. 3. j. ma-
iorane. 3. j. laudani. 3. ij. puluerizentur omnia & ni-
secantur de isto puluere aspergatur super partem
anteriorē capitis incipiendo a principio eius ca-
pillorum per latitudinem quattuor digitorū & ascen-
dendo vsqz ad medium capitis & hoc faciat quan-
do vadit dormitū. & inde superponat birretum suū
parum calidum. ¶ **R. pulgij organi calamenti ser-
pilli an. 3. ij. granorum paradisi. 3. j. f. & tunc sicce sū-**

Prima i-
tentio.

Sexta intentio sic cōplect̄. ¶ **Digerat** materiā iux-
ta intentionē scdaz. R. sirupi de sticados orimellis
simplicis an. 3. j. aquaz betonice mellise saluie an.
3. j. misce & aromatiza euz nuce muscata & modico
cinamomi. Istū sirupū calidū sumat post finē p̄ce-
dentis cene ad horas. viij. sup̄ quē p̄t̄ ad libitū suū
dormire & ipsum taliter cōtinuet octo diebus.

Prima i-
tentio.

Tertia intentio sic adimplet̄. R. pill. fetida-
rum descriptione. Rasis nono almanzoris pill. co-
chiarum an. 3. f. f. fiant pill. vij. numero. Istas pill.
eradicatiue materiā a capite euacuantes sumat in
die imediate sequente ad diem cōplete assumptionis
nis sup̄scriptorum siruporum per horas nouē a
fine cene imediate p̄cedētis sup̄ quas p̄t̄ euz eas
ceperit dormire per horam cum dimidia postea vi-
gilet donec trāseat horē. v. ab hora assumptionis
& tunc accipiat ciatum aque ordeī calide cum. 3. f.
zucari rubel. & inde ad horam prandeat.

Prima i-
tentio.

Quarta intentio sic cōplect̄. ¶ **Diuertatur** ma-
teria a capite ad partem oppositam iuxta quartam
intentionē. ¶ **Istorum diuertentium** quedā diuertūt
simul materiā extra corp̄ educunt. quedaz vero so-
luz diuertunt sed materiā extra corpus nō educūt.

Prima i-
tentio.

Quinta intentio sic cōplect̄. ¶ **Confortetur** ca-
pit & remoueat̄ eius mala cōplexio frigida & humi-
da iuxta intentiones quintam. R. ligni aloes macis
gariofilorum granorum paradisi amomi an. 3. j. ma-
iorane. 3. j. laudani. 3. ij. puluerizentur omnia & ni-
secantur de isto puluere aspergatur super partem
anteriorē capitis incipiendo a principio eius ca-
pillorum per latitudinem quattuor digitorū & ascen-
dendo vsqz ad medium capitis & hoc faciat quan-
do vadit dormitū. & inde superponat birretum suū
parum calidum. ¶ **R. pulgij organi calamenti ser-
pilli an. 3. ij. granorum paradisi. 3. j. f. & tunc sicce sū-**

Prima i-
tentio.

Sexta intentio sic cōplect̄. ¶ **Digerat** materiā iux-
ta intentionē scdaz. R. sirupi de sticados orimellis
simplicis an. 3. j. aquaz betonice mellise saluie an.
3. j. misce & aromatiza euz nuce muscata & modico
cinamomi. Istū sirupū calidū sumat post finē p̄ce-
dentis cene ad horas. viij. sup̄ quē p̄t̄ ad libitū suū
dormire & ipsum taliter cōtinuet octo diebus.

De primis est clistere q̄ sic fit. R. anisorum carui
cartami. an. 3. j. malue feniculi an. m. j. cētaurce mi-
noris. m. f. caricarum numero octo fiat decoctio in
sufficienti q̄titate aque. postea coletur de colatura
accipiat̄. lib. j. f. cui addāt̄ callic. 3. j. ycrapig.
yeralogodion an. 3. ij. olei de camomilla. 3. ij. la-
lis. 3. ij. & stomacho ieiuno caliduz supponat̄. ¶ **R.**
specierū yere. 3. f. agarici. 3. j. salis geme. 3. f. mel-
lis quantum sufficit fiat suppositorium quod stoma-
cho ieiuno sponatur. Istis duobus diuertentibus
pariter & euacuantibus potest vti quando placuerit
post assumptionem pill. minoraturarum. ¶ **Diuertē**
tibus materiā a capite ad partem propinquā &
eam euacuantibus vti non debet nisi postquā pill.
eradicatiuas cepit. R. pice tri costi staphisagrie an.
3. ij. foliorum lauri organī rois marini. an. 3. f. r/
diez yeros an. 3. j. mastice. 3. vj. gūmi arabici dra-
gantī an. 3. ij. mastice dragantī gūmi arabici
mollificentur cum mucilagine sebesten & rebus alijs
grossio modo puluerizatis cū dictis gūmis misceā-
tur & fiant pill. ad magnitudinem vnus anellane &
erificentur sub regula calefacta. Istarum pill. sumat
vnam per horas duas ante prandium & ipsam ma-
sticet semper expuendo humiditatem que ad os ve-
nerit & hoc medicamine taliter vtatur bis in ebdo-
mada diebus interpositis. ¶ **R.** succi acori succi ci-
claminis amborum per residitiam clarificatorum
an. 3. f. aque maiorane. 3. vj. zucari canditi. 3. ij. mi-
sce & fiat caputpurgiz hoc caputpurgio sic vtatur
ante prandium per. ij. horas impleatur os aqua de
inde flectat caput ad posteriora & trahat quattuor
aut quiqz guttas calidas predicti caputpurgij per
nasum & taliter vtatur quando non fecerit masti-
carozium sup̄scriptum bis in ebdomada diebus
intermissis. ¶ **R.** pice tri. 3. f. ellebori albi. 3. j. pul-
uerizentur subtilissime de isto puluere trahatur per
naulium ad quātitatez vnus grani frumenti ante
prandium per duas horas. Istis dieb⁹ quibus non
vtetur aliquo sup̄scriptorum duorum medicami-
num immediate descriptorum. ¶ **Ad materiā diuer-**
rentia absqz euacuatione sunt fricationes incipien-
do a genibus trahendo ad pedes cum pānis calidis
stomacho ieiuno. Et postea ab inguinibus ad genna.
inde ad spatulas ad nates postea ad brachia & tan-
diu ad istas p̄tes fiant donec p̄tes rubere incipiant.
¶ **Et ad eandē intentionē facit oppositio ventolaruz**
ad spatulas & post ipsarū remotionē fiant fricationes
sup̄ illas p̄tes qbus applicite steterint trahendo ad
inferiora. ¶ **Et ad idem valet locio tibiārum incipie-**
do a genibus cum decoctione que sic fit. R. foliorū
lauri rois marini saluie origani an. m. j. lauine mē/
rastri an. m. f. incidant̄ iōia & bullāt in sufficienti quā-
titate aque pro locione tibiāri vti dictū est. Et hec
fieri debet ieiuno stomacho: istorum trium diuer-
tentium vtatur modo vno modo alio. ¶ **Ad idem va-**
let lentis capitis pectinatio & fricatio nō fecit capiti-
tis cum pāno calido stomacho ieiuno & huiusmodi
pectinationem & fricationem faciat singulo die.

Clistere.

Supposi.

Diillule.

Caputpur-
giz.

Massipur.

fricationes

Uentose.

Locationes.

Pectina-
tio.

Quinta i-
tentio.

Dolof ca-
pitalis.

Odorabile

Confilia

eados maiorane añ. 3. ij. macis. 3. f. gariofiloz sto
racts sicce añ. 3. ij. ambre. 3. j. musci. 3. f. pulue/
rizerentur omnia per se & inde misceantur istius pul/
ueris medietas ligetur in sindone tincta in cheremes
seu grana alia medietas incorporetur cũ. 3. j. f. lau/
dant puri cũz vino maluarico dissoluti & fiat pomū
vicissim odoret alterum istorum. nam magnū pre/
stat inuamentum in confortando cerebrum. ¶ Aliud
capitis confortatiū est vt de mane ante cibum quā/
do surgit & in sero ante cenam ponat pannos lineos
calesfactos capiti & eos teneat bene compressos & cũ
infrigidantur remoueantur illi & alios superponat.
& taliter faciat tribus aut quattuor vicibus mane &
sero. ¶ R. foliorum labri galange ambre croci ligni
aloes añ. 3. ij. puluerizentur omnia & inde cũ syrū/
pi de ficados reformentur pill. vj. p. 3. istarū pill.
accipiat. ij. quando vadit dormitū & taliter vraf/
ter in ebdomada diebus iterpositus. ¶ R. diambre
diamusi dulcis añ. 3. j. f. misce de isto electuario
accipiat. 3. ij. de mane quādo surgit illis diebus quā/
do in sero non accepit pill. imediate suprascriptas.
Istis mediāminibus caput confortantibus vt inci/
piat postquā cepit pill. eradicatorias & vsus fuerit
per sex aut octo dies diuerrentibus suprapositis.
¶ Sexta intentio. sic plet. ¶ Efficace aar. in seprā
iterione. R. scone ferri. 3. j. terrā subtilissime & cũ
sindone cribe postea misceat cũz qdruplo sui aceri
vini qd sit forte & buliat simul donec acquirat spū/
siccū admodum mellis de hoc medicamine cui
nihil ē cōpar ad efficacandū humiditatē auri auc.
¶ R. asis. ij. continentis. Imponatur in aure vna aut
due gutte & iaceat inde super pretem sanam per hora
mediā & hoc medicamē taliter vrafur de mane quā/
do surgit & in sero quando vadit dormitū. ¶ Ad idē
valet hoc medicamen. R. vini albi. 3. j. mirre. 3. j.
f. buliat mura in dicto vino vsqz ad cōsumptionē
medietatis vini. postea coletur & colatura vrafur vt
dictū est de medicamine imediate pcedente. & ho/
rum duorū vrafur modo vno modo alio. Et eis in
eis vt incipiat postquā cepit pill. vtrimo deseri/
ptas & vsa fuerit paternitas sua octo diebus diuer/
sionibus & cepit vt cōfortantibus caput.
¶ Canonēs. ¶ Propter istoz medicaminū & alioz qui ponent
vt adimpleat. vj. intentio. sūt aliq. cano. obseruādi.
¶ Primo nequid auri imponat nisi prius fuerit facta
mundificatio ceruminis auris & aliarum superflui/
tatum ibidem repertarum.
¶ Secūdo qd medicamen in aure ponatur tepidū hoc
est nō calidum neqz frigidum.
¶ Tercio nō ponatur in aure medicamē multe quā/
tatis sed sufficit vna aut due gutte.
¶ Quarto nō imponatur vice secūda medicina in
aure nisi prius sit munda auris & medicina pcedē/
ti cum coto aut licinio.
¶ Quinto cũ impositū fuerit medicamē i aure egra
iaceat sup partē sanā p horā mediāz aut amplius.
¶ Septima intentio sic impleat. ¶ Resoluat vento/
sitas & vapores in aure existentes & remoueat opū/
lato nerui qnti paris iuxta. vj. intentionē. R. ser/
pilli abrotani ficados arabici maiorane pulegij mē/
taftri origani añ. m. j. colloquintide. 3. f. herbe lei/
dantur & buliant oia simul cum vreis tribus aque
donec redeat ad duos. Et ponat in vase qd coope/
riri possit operculo i quo sit foramē. Et i eo ponat
arūdo perforata ita qd vapor nō possit per aliā par/
tem quā p arundinē exire. & alia arōdūm extremi/
tas ad auris pcauitatē ponat & fumū p quartā pte
horē recipiat. Cūz vero decoctio infrigidat ita qd
nō amplius effumat habeat lapis fluuiālis calesfactus
& submergat i decoctione & effumabit. ¶ Hoc me/
dicamen efficacissimum est ad efficacandū aurem ad
remouendū tinnitū & aperiendū opilationē nerui
auditus. Cū surrexerit a suffumigio claudat aurem
eū coto calido in quo steterit muscus. ¶ Ad idēz va/
let si facti fuerint duo saculi ex rebus imediate ante
scriptis & calescant super affarē calidam cōp. si aut
pini & postea auri vnus superponat & cum infrigida/
tur ponatur alter. & sic fiat tribus aut quattuor vic/
ibus. ¶ Quod si etiaz capiti dicti saculi superponan/
tur faciet ad predica notabile inuamentū. R. casto/
rei grana. vj. conteratur cum oleo nardino diligen/
ter & ponatur in aure gutta vna aut due. Item reci/
pe ellebori albi croci castorei niri. añ. 3. j. acetū mel/
lis añ. 3. j. buliant simul donec totū reddeat ad spū/
situdinē mellis & hoc medicamine licinum linatur
& auri imponatur & dimittatur per tres aut quatu/
or horas & postea renouetur. ¶ Istud medicamen po/
nitur a R. asis. ij. continentis est efficacissimum i ca/
su isto. ¶ Istozum medicaminū vrafur vno tribus
aut quattuor vicibus postea alio & eis taliter vt in/
cipiat postquā cepit pillulas eradicatorias & vsa
fuerit diuerrentibus aliquibus diebus.
¶ Ultima intentio. Cōsistit in debito regimine sex/
rerum non naturalium. de quibus breuiter quam po/
tero me expediam. ¶ Aer habitationis sit clarus abs/
qz vento & malo odore declinans ad caliditatem et/
siccitatē. Quod si talis nō habetur fiat arte scilicet
calidus & siccus. incendēdo ignem in camera cum
lignis siccis boni odoris cuiusmodi esset iuniperus
pinus habies sauiua laurus ros marinus & quēcūqz
sunt his similia. ¶ Ad idē valet Recipe storacis ca/
lamitte specierum alipte muscate galie mulcate añ.
3. f. landani turis gumosi ana. 3. vj. pistentur & fiat
puluis de quo ponatur colear medium super pru/
nas. ¶ Suffumigari etiaz potest aer habitationis
cum granis iuniperi positus super prunas. Et ex his
satis patere potest qui aer sit sibi nocuus. ¶ Laus/
at ab accidentibus animi cuiusmodi sunt furor ira/
tristitia sollicitudo assidua. conuenit gaudium leti/
cia bene sperare. ¶ Conueniunt exercitium tempera/
tum post cibi preassumpti digestionē & enutritio
perfluitatibus prume & secūde digestionis. hoc exer/
citiū fieri potest equester aut pedester vsqz ad sudorē
exclusiue. ¶ Loco exercitij conueniunt fricatio/
nes tibiarum & aliarū partium vt dictum est iuxta
quartā intentionē. ¶ Somnus sit sex aut septem
horarum de nocte & nō de die sed non ampli⁹ octo
nec minus quinqz. Siqz primo super latus dextrū
deinde super sinistrū. Quod si nō sufficiēter dor/
muerit reuoluatur super dextrum. Et sit capite de/
ne eleuato & corpore pānis debite recto. Quod si cō/
tingerit propter aliquā causam qd in nocte non dor/
miret sufficiēter dormiat de mane ante prandium
Quod si tunc nō possit dormiat post prandium in/
terponendo inter somnū & horam prandij vnam
horam ad minus cũz dimidia. ¶ Dimittat omnes
cibos difficilis digestiōis & omnes qd ad caput eua/
porant & eos qui sunt humoris flegmatici generari/
ui & caueat a vinis potētibus in caput euaporanti/
bus. ¶ Eligat sibi panem conuenienter coctum & de/
bite fermentatum cuius etas duos aut tres dies nō
transcendat. Quod si in eius cōfectione aliquid sa/
lis ponatur laudatur magis. ¶ Vinum sit albū cla/
rum declinās ad aliquale dulcedinē itqz paucifex/
tpe quo sunt purgatiōes cũ vō facit fuerint potēti/
parū p potētiori. ¶ Carices sint p dicitū salsanor tur/
turū autū paruaz dgeriū i dunens vt iur turdi me/
rule ficedule & filice. ¶ Ex dōfēctis sūt capdes galie
iuuenes pulli pipides volaf icipietes & pceppe hi qd
ex colubarijs. ¶ Ex qdrupedib⁹ siluestrib⁹ quēnti⁹
carnes

Conforta
tium.

Diffuse.

Electua
rium.

Sexta in
tentio.
In aure.

Aliud.

Canones.

Septima
intentio.

Oua. carnes caprioli leporis et apri. Ex domesticis vero caprii castrati agni annuales et vituli. Conueniunt oua recetia sorbilia aut in aqua decocta quoniam non sunt dura abiecto albumine. Et ac butirum casens dimittantur. Et discum vltus est malus. Si tamen aliquando vitur. Quod raro fit sunt lucij super gratien. laz cocti aut timali vel capedani trille passeris trute carpidos et similes. Et accet legumina oua uti tamen potest brodio cicerum ruborum et farre et milio licet parum sit ventosum. Et ex herbis conceduntur que sunt calide et sicce sicut maiorana serpilli salvia origanum petroselinus feniculus meta sicca et comiles. Sed fugiat que sunt frigide et humide ut porulaca spinacia lactuca et reliqua olera frigida et humida. Et ex fructibus herbarum caueat a citrulis angurij melonibus. Et dimittat fungos et tubera caueat ab omnibus acuminibus. Et dimittat fructus frigidos et humidos cuiusmodi sunt mala pira poma pira na cereia perusca et castanee sunt male. Conceduntur vae passe enucleate et etia que habent nucleos si vili genter masticentur sicce et fistici et grana pini munda et postea submersa tribus aut quatuor vicibus in aqua buliet et auellane prius torrefacte. Et species quibus uti debet super serculis suis sunt. R. 3. 3. beledi. 3. j. cinamomi optimi. 3. j. f. nucis muica. piperis granorum paradisi garoflorum. an. 3. j. ameos. 3. j. f. croci. 3. j. zucari albi. 3. j. fiant species. Et utitur omnis repletio et precipue rerum phibitarum quare rectum est ut a mensa surgat existens tibus reliquis famis et nunquam ad saturitatem se repleat. Et accet etiam tollerantia famis. Unde cum verus adeit appetitus comedendum est. Accet prius bibendus est quia sex aut octo bolos comederit. Neque in eadem mensa sumat res diuersas. Sed sit patientia sua vna aut duabus cōtenta. Et cibaria que sunt facilius digestione premittantur illis que sunt difficilioris. Et studet etiam omni die habere ventris beneficium saltem non transcant duo dies quin habeatur. Et si non naturaliter saltem cum clisteri aut supposito descripto quarta itent de. Et aut accipiantur. 3. j. istarum pillularum. R. pill. cochiarum. 3. j. fiant pill. v. istas sumat per horas duas post cenam. Lena leui permissa. Et placet etiam quod omni fine octo aut decem dierum fumeret dosim si milem descriptarum pill. postquam ab soluerit purgatione superius scripta. Bauerij de Bauerijs.

De vertigine. scotomia. et epilepsia.

Consilium 14.



litteris que mihi scripte sunt hunc casum accepi. Et vir anno. xxvj. aut. xxvj. vel circa in anno. xxvj. sue etatis incurrit scotomiam vertiginem et epilepsiam nulla causa primitua precedere. Et ut cognoscatur an predictus iuuenis omnes predictas egritudines patiatur vel solum earum alteram premittere oportet quod vertigo et scotomia conueniunt et differunt. Conueniunt quia utraqz fit ex vapore existente in vne spiritus visibilis et i venis et arterijs anterioris partis cerebri et facit utraqz corruptione i visu et virtute imaginatiua. Et ppter hoc. Gale. vt apparet prius primis non fecit differentia iter vertiginem et scotomiam. Et Aui. pila terti tractatu quarto ppter su predicta eaz de ambobz simul determinat. Licet rubrica capiti sit sola de vertigine. Et sicut i code capiti determinat. Sera. et Rasis i diuisionibz. Sicut quedam alia qbz pueniunt. vt appz ex Aui. cap. supra allegato ubi dicit. Et multotiens fit comunitas scotomie et vertiginis non pp miaz compbsas i cerebro imo ppter reicipiente comunitate cerebro iua qualitate et fa-

cit possidere scotomia et vertiginem et. Sz velle pfe. qui oia in quibus conueniunt nimis longum esset.

Sed differunt quoniam. Vertigo est quando homo non regit seipsum sed cadit tamen est sine oculorum obtenebratione. Sz scotomia est cum obtenebratione oculorum. Unde Gilbertus anglie scotomia dicitur quasi scopomia a scopos que diuisio et mia que est musca que apparet patientibus videre ante se quasi muscas volantes vel alia corpora nigra. Sz vertigo dicitur averto que res appent verti et volui vel quomodolibet moueri. Cui hypo. vt prius ponit continentis. Scotomia est quasi habes eaz imaginez oes res quas intueretur reuolui coraz se et subito deficit sensus visus et pmeditatur que oia que sibi representantur sint obsecra. Sed vertigo est vt dixit Aui. cap. supra allegato vt habent ipsam imaginez quod res super ipsum voluatur et que eius cerebrum et corpus ipsius reuoluantur quare non regit se ita vt firmetur imo cadit et.

Sed inter scotomia fortis ex qua cadit patiens et epilepsiaz est differentia vt prius habet continentis cap. ij. quoniam in scotomia non fit tortura oris neque spasmus nec spuma et hoc est valde memorie commendandum. Que dispositiones solent esse in epilepsia oes aut plures. Est alia differentia quam ponit Aui. lz nunc ret tres sed due earum videntur inter debile vertiginem et epilepsiam. sed tertia inter fortis et epilepsia ubi dixit in cap. superius allegato. Et que ex ea. f. vertiginem est fortis est similis epilepsie. verum tamen non fit cum spalmo sicut epilepsia.

Ad rem nostram redeundo pnto hunc iuuenem pati fortis vertiginem vel scotomiaz. Nam cum accidit sibi insultus cadit aut caderet nisi adiuuaret. Sed cum patiens cadit ad terram est fortis vertigo. Cui Aueroy. ij. colligit. Si cerebrum acquirit multam malam complexionem ppter prescurantiam calidam tunc cadit patiens in terra sicut cadit epilepticus. i. non est quod istud est signum fortis vertiginis. Et Geraldus super nono almanzor. Latus in terra accidit quando passio est multum fortis ppter multitudinem fumorum. vnde comunicatur parti posteriori cerebri que est principium virtutis motiue. Et ista est similis epilepsie nisi que in ista non est spasmus. Quia passio est debilis et sumi sunt pauci ita que non ferunt nocumentum parti posteriori tunc non cadit. Dixi hunc iuuenem pati fortis vertiginem vel scotomiam que vertigo et scotomia differre videntur quoniam in scotomia obtenebratur visus in vertigine aut non. licet oia in giru videantur moueri. Sed in utraqz cum fortis fuerit cadit patiens vt ex superius dictis patere potest. Sed neque p relationem neque p ea que mihi scripta sunt intelligere potui nunc quid oculi tenebre scaturire paroxysmi vel non ideo sub distinctione dixi pati scotomiam vel vertiginem que passionem et si inter se differant non tamen tanta est differentia que variet curam multum vt apparebit. Dico vltius iuuenem ipsum non pati epilepsiam. Quod facilius probatur ex premissis. Nam in casu non patitur spasmus non oris torturam neque spumam igitur et. Dicitur ea epilepticus sicut quousque trahit porcum. Sz iste iuuenis stans i porcum si interrogat respondet et relatum est et ideo vt premissum est concludendum videtur pati iuuenem istum vertiginem aut scotomiam. Et cum contingat istam passionem fieri a causis primitiuis et aliquando a causis corporeis videtur que ista fit ex causis corporeis cum passio ista fiat nulla causa primitua precedente. Sed eius que fit causis corporeis fit aliquando a causa per comunitatem aliquando per essentiam i ipso cerebro videtur que ista sit potius per essentiam in cerebro. Unde. Gale. vt prius ponitur continentis. quando accidit ab aliquo me-

Scotomia
frigo. dist.
ferunt.

Scotomia
epilepsia dist.
ferunt.

Primum
dictum.

Secundum
dictum.

Tertium
dictum.

Quartum
dictum.

Confilta

Anic.

Anic.

Anic.

Anic.

Doniffo.

Odo con-
silij.

Lura tpe
porifmi.

Lura tpe
interpolia-
tione.

Lura p die
ta.

bro pientij fornicatio in illo tādū donec vapor re-
solutus ab eo petat cerebrum et inducat scotomiam.
Cum igitur ante insultū nullum percipiat in mēbro
nocuentū videtur qd non sit per cōmunitatem ab
aliquo membro. Unde. Aui. in cap. superius alle-
gato. In ea que fit a retentione materierum vapo-
rum precedentium. i. iam diu contentarum et anti-
quatarum in cerebro et generatarum in ipso sunt si-
gna. Egritudo assidua nō tamen continua licet quo-
tidie sentiat caput lesū aliqua lesione. i. non est
sequens egritudinem in alijs membris. Cum igitur
omnia alia membra inveniuntur sine lesione et acci-
dit vertigo tunc ipsa est ex cerebro et non est excitata
cum repletionē nec sedata cum vacuitate a cibo et.
Et est in capite gravitas et. Causa vertiginis per
propriētiem in ipso capite est vapor: siue ventositas
que peruenit ad venas et nervos cerebri cum igitur
vapores mouent mouēt suo motu spiritū aīalem in
quo species rerum imprimuntur et in virtute imagi-
naria representantur ex quo iudicatur omnia mo-
ueri. Et fit etiam aliquando ex malicia complexiōis
ex qua spiritus agitantur quemadmodum aqua ab
igne agitur et bullit. Unde de istis duabus cau-
sis dixit Aui. in loco vt supra. Et quādoq; fit ver-
tigo ex causis corporeis aut presentibus in vacuita-
te cerebri cōtēntis in ipso et vaporibus prouenientibus
in venis que sunt in ipso et in nervis et. Cū ergo
mouēt vapores illi mouēt suo motu spiritū anima-
lem qd nō dirigūt neq; rectificat nisi illis ventis et.
et infra. Et quādoq; fit non ppter motus vaporū in
ipso cerebro sed ppter maliciā cōplexiōis diuerse
in ipso ex qua cōsequit exercitatio motus agitatilis in
spiritu non cū motore corporeo permiscēte ipm ex
vapore aut alio sicut accidit illud ex motu diuerso
pueniēte ex aq; et igne cū agregant. Ipsi vero vapo-
res vel vētositates eleuant a materia cōtēta i cere-
bro a caliditate agente seu aut a motu. Cū Aui. vt
supra. Aut ex hūorib; oīs generis pientis ipso q; eua-
porat paruo motu aut caliditate. Et si isti vapores et
vētositates possint eleuari ab oī hūore credo tū q; i
casu isto eleuantur ab hūore flegmatico. Cū Aui.
cap. vt supra. Et scias q; scotomia et vertigo cū p-
longatur tunc egritudo est frigida. et prima tertij.
Omnis egritudo cuius tempus prolongatur est fri-
gida secūda omne eius tempus prolongatur est fri-
gidum tertiū omne eius tempus prolongatur est fri-
gidum et albedo coloris a flegmate sunt cōturbatio
sensuum et albedo coloris et multitudo somni et spu-
ti. Et Aui. dixit gravitas in capite vel in mēbro in
quo flegma cōtinetur.

Oportet hunc iuuenem in hac sua dispositione
esse valde sollicitum et diligentem vt curetur. Cū
Almanfor. lib. iij. Incubus et vertigo si fortis fue-
rint et diu perseuerauerint epilepsiam futuram signi-
ficat. Et Aui. primo cano. fen. iij. Cui frequenter
accidit scotomia de se ipso sit sollicitus et humores
grossos euacuet ne ad epilepsiam perueniat et apo-
plepsiam. Et Et. iij. cano. fen. prima vertigo frequens
nunciat epilepsiam. Apparet igitur ipsum esse para-
tum in casum epilepsie et apoplepsie.

Cura istius egritudinis est duplex. Una que fit
tempore paroxysmi. Et alia tempore interpolatio-
nis ipsius et maxime preueniendo ante paroxysmū.

Que fit tpe paroxysmi fit ponēdo patientē in lo-
co obscuro et drachia et manus fricentur et tibi et pe-
des et hant ligantur dolorose supra genibus p quat-
tuor digitos cum iustis. deinde relaxent et hant
frictiones et aspergat facies euz vino aqua mixto.

Cura tempore interpolatiōis a porifmo duob; per-
ficetur instrumentis diēta. s. et potione.

Cura per diēta completur per debitam admini-

strationem sex rerum nō naturalium ab aere incipiē-
do. Utare debet aerē ventosum turbidus et splen-
dorem solis et lune et ignis et candellarum accensarū.
Et ligere debet aerem quietum et clarum declinantem
ad caliditatem et siccitatem. Et Laucat ab tristitia
sollicitudine timore desperatione sine sanitatis. Et
alienet a se considerationem ad rem omnem cito re-
uolubilem et ab aspectu locorum profundorum et ver-
ticum montium et aspectu nubium q; volare vident.
Vitet loca vbi sūt hoīum tumultus aut magna agita-
tio. Letet gaudeat et de se bene speret. Et Innocent om-
nes fortis motus et omne exercitium in quo caput
ad inferiora inclinat et subita ipsius reuolutiōe. Et La-
ucat insup ab omnibus motibus subito factis et im-
premediatis et a reuolutiōe subita ab vno latere ad
aliud latus. Et intueri res q; in girum mouent et de
fluxus aquarum et sonos fortis. Et Innocent insup qui
es desidiōsa. Exerceat se ante prandium et cenā iam
prandio digesto i loco ameno prius pulis superflui-
tatibus prunę et secunde digestionis. et cum p exer-
cium laxatur quiescat illico. Et vitare debet som-
num maxime diurnum et precipue immediate post ci-
bum sit somnus de nocte capite prius bñ elevato et
corpore cōuenienter pānia tecto. Et sit locus obscu-
rus et a frigore rectus. Neq; prius dormire incipiat
quā due hore transierint a fine cene quod si in no-
cte propter aliquā causam nō dormiret. debet enim
esse somnus sex aut septem horarum: non minor qu-
q; non amplior octo. Et Innocent in die exactis hōis
duabus a fine prandij dormire. Et Innocent insup vi-
gilie. Unde Aui. prima tertij. Superflue vigilie re-
plent caput vaporibus. Omnis vertiginosus ab-
stinere debet ab oībus cibis fumosis vētosus et vapo-
rosus et potibus cōdimentis euaporationē faciētib;
vt sunt aromata calida mustarda et acrimia. Et Uta-
tur pane bene fermentato et conuenienter cocio fa-
cto ex bono tritico in quo nō fuerit lolium per-
mixtum et non sit minoris temporis vnius diei nec
maioris trium dierum. Et Carnes sint perdictum fa-
sianorum turturum auium paruorum degentium
in pratis et nemoribus et non in paludibus vt sunt
turti merule et relique parue aues. Et Ex domesti-
cis sunt pullosim pippionum volare incipientium et
querentium extra domum vicium caponum iuue-
num. Et Ex quadrupedibus conueniunt carnes edi-
et castrati et agni annuales et caprioli et apri interdū
ab alijs vero abstineat. Et Et ex istis carnibus ex pin-
guibus eligat partes macras et nullo pacto come-
dat pinguedinem. Et be carnes melius preparantur
assate quam elisate si stomachus fuerit ad digerē-
dum fortis. Et Discium vsus non conuenit nec la-
ctis nec butiri nec casei. Et Conueniunt oua recētia
sorbilia aut tremula. Dura vero aut frigida nocent.
Et Generaliter legumina sunt mala precipue fabe se-
res fassoli vti tamen aliquando potest panico milio
farre ripo. et brodio cicerum rubeorum dimissis gra-
nis. Et Laucat ab omnibus herbis frigidis et humi-
dis vt lactuca spinacia portulaca et. vti potest sal-
uia feniculo maiorana serpyllo borragine et buglosse
et. Et Innocent acrimia omnia vt alia cepe bulb; por-
ri. Et Dimittantur omnes fructus vt poma pira cere-
sa auelana amigdale mora vti potest fistici et passu-
lis dulcibus. Et Utratur vino albo paucisero nō dul-
ci nec pontico sed iter hōis in sapore medio licet ab-
stinētia a vino esset conuenientior. Unde Aui. de
cura scotomie dixit. Scotomiam vero habens non
tātum iunatur a vino sicut a potu aq; Et Innocent lo-
co vini vti hoc potu. R. acori. ʒ. f. saluie maiorane
an. m. f. anisorum carui. an. ʒ. ij. bulliant omnia in
lib. iij. aque vsq; ad cōsumptionem tertie partis
postea

Tertia in
tentio.
Sacul^o ca
pitalis.

Quarta in
tento.

Quarta in
tento.

Lafus.

Lafus.

Consilia

vnde aptitudine habet incurrendi nocumenta que ab Aut. ponuntur fen nona. cap. j. de anotomia gutturis et fen eadē cap. de rememoratione nocumentorum scilicet vnde. Et habet insuper epar calidum multum. vnde per viam adustis multoties in eo sunt humores melancolici et hi sua mala qualitate cor alterant et totius habitudinem male disponunt quod facile est videre ex tibiurum dispositione propter earum varium colorem. Et iste due dispositiones cause fuerit apostematis duri cancerosi quod partes plures occupavit oris et nasi vsqz ad vultū scilicet palatū et gingivas. Nam aptitudo illarū partū ad suscipiendū et epatis ad mādandū fuerūt p̄dicti apostematis cause. Virtus enim de membro principali sollicita qd ad ipm ab epate mandabatur. pepulit ad pres. p̄p̄quas tāqz respectu cerebri ignobiliores. Et istum casum ego viderē respectu cerebri ignobiliores. Et istum casum ego viderē respectu cerebri ignobiliores. Et istum casum ego viderē respectu cerebri ignobiliores.

Tractat
Duo philj.

Regimen preservative in duos diuidam tractatus. primus crit de modo debito obseruando in sex rebus nō naturalibus. In reliquo vero ponetur regimen medicinale.

Tractat
primus.
Capitulu
primum.

Tractatus primus continebit cap. vi. iuxta numerum sex rerum nō naturalium ab aere incipiam. Capitulu primū de aere. Cum aer nobis maxie necessarius sit et incurabiliter nobis occurrat ideo de eo principaliter medici mentionem faciunt volētes tamen sub eo alia tria elementa comprehendere ea que aeri anexa sunt. Et cauere debet ab aere vehementer calido et pariter vehementer frigido et hūido ventoso p̄cipue flante austro aut borea. Et ab aere turbido et mali odoris. A radijs solis p̄cipue i estate stāte i stus p̄cipue calidis et hūidis. Eligat sibi aerē clarū euentū declinātē ad caliditatem et siccitatem et magis ad siccitatem quā ad caliditatem. Qd si aer vniuersalis talis haberi nō possit fiat arte aer habitatus i stus p̄cipue calidis et hūidis. Eligat sibi aerē clarū euentū declinātē ad caliditatem et siccitatem et magis ad siccitatem quā ad caliditatem. Qd si aer vniuersalis talis haberi nō possit fiat arte aer habitatus i stus p̄cipue calidis et hūidis. Eligat sibi aerē clarū euentū declinātē ad caliditatem et siccitatem et magis ad siccitatem quā ad caliditatem.

Aqua.

Quidaz ornate loquētiū. ferree vero aque sōm in nāt et splenē. Et ij. cano. simplici. ecclj. vij. aqua enea et ferrea cōserūt visceribus. Et ita si op̄e vniū linsare nō vras nisi aqua p̄dicta. Et lauer sibi caput bis i ebdomada aut semel cū linsio q̄ ne fit. R. cine eius sumas cūis sermētorū lib. j. aluminis sulfuris viii. an. j. f. misce. Super hanc misionem existētem extensam supra pānum lincum sub quo sint palee prebeatur huiusmodi decoctio. R. soliorū lauri rosimarini saluie assari an. m. j. sene. j. f. incindantur incidenda subtiliter et pistanda modo grosso pistentur et bulliant in vreis. v. aque donec redeat ad quartam. Ipostea coletur per cinerem sulfur et alumen vt dictum est. et hec colatura reseruetur. Et quando vult caput lavari absceis prius capillis fricetur caput cū vno aut duobus rubeis ouo

otio ca
pitis.
Linsium.

rum deinde accipiat de linsio iam dicto quantum sufficit p̄ capitis debita lotionē et cum ponitur ad ignē vt calefiat ponatur in eo pulvis qui sic fit. R. laudani. j. j. gariofilorum nucis musca. an. j. f. p̄stentur et fiat pulvis qui liget in peria subtili rara et ponatur in linsio et dum calefit hec peria sepe exprimatur cūqz caput lotum est bene exerceatur p̄anis calidis et mediocri fricatione deinde caput debite tegatur ita vt calore nimio nō extuet neqz frigore ledatur. Et de terra sue habitationis non sit p̄pe palludes neqz valles aut decursus aquarū nec sit montuosa multū eligat locū ad siccitatem declinē. Capitulu secundū de accidentibus animi. Et lauer d3 ab omnibus passionibus animi tristitia inducentibus. Unde Gale. ij. tēgi textu cōment. xxxij. Abstine vero manifestum est quoniam ab intemperantia oportet harum omnium anime passionum ire tristitie furoris timoris inuidie et sollicitudinis. exterminant enim hoc et mutant corpora ab ea q̄ secundū naturā cōsistentia. Gaudeat letet p̄posse. Bene speret de salute sua quomaz deo cōcedente preseruetur et veretur cū amicis et dilectis. Capitulum tertium de somno et vigilia. Et somnus diurnus nocet. Et unde Aut. tertia primi cap. vij. de somno et vigilijs. In die quozqz dormire est malū generat enim egritudines humectantes et reumatismos et corrūpit colores et generat splenē et laxat nervos et efficit pigritiam et debilitat desiderū et generat apostema et febres et frequēter. Et hūc minus nocent sup̄flue vigilię. Unde Aut. cap. supra allegato. Sani ergo de re somni cogitare debēt vt ipis tempore exhibeatur et in sua hora nō superfine et ab ipso impedimento sibi caueant q̄ cerebro ipsorum et omnibus suis virtutibus afferunt vigilię. Et prima tēgi cap. de epilepsia. Superflue vigilię caput replent vaporibus. Et cōuenit somnus de nocte nisi propter aliquam causam fuisset impediens aut propter lassitudinem incedentem motibus corporibus aut animalibus tunc in die conceditur somnus. Sitqz primo superflatus dextrum deinde superflum sed nullo pacto super dextrum. Unde Aut. vt supra. Resupine dormire malum ad malas p̄p̄rans egritudines frigiditas sicut apoplexia et enesim incubum quoniam superfluitates ad posteriora declinare facit q̄. Nec placet iaceat super ventres capitis superfluitates ad facies declinent. Sit somnus sex aut septem horarum non amplius octo nec minus quinqz cum dimidia. Sit capite debite eleuato et corpore p̄anis debite tecto. Neqz dormire prius incipiat quā hore due transierint a fine cene. Capitulum quartum de motu et quiete. Et hūc cet exercitium superfluum. Nec minus quietis nimia et omne exercitium immediate post cibum factum. Et cōuenit exercitium temperatum ambulando et equitando ante prandium et post prandium. cum hore sex aut septem exaere fuerint a fine prandij. pulsis primo superfluitatibus prime et secunde digestionis. Exercitium vero particulare sit pectinatio capitis de mane. Et cois fricatio cum panno calido. Et fricatio brachiorum incipiendo ab humeris trahendo versus manus. Egere voce aliquantū alta. Non laudo tibiurum fricationes propter tumorem in quem incurrere consueverunt. Capitulum quintum de cibo et potu. Et lauer debet ab omnibus cibis difficilis digestionis vt sunt carnes salite et bonum veterum. Et ab his qui generant chimos viscosos. Et animalium lutea Tenche et Anguille. Et a salis et amaris acutis pinguibus. Et vehementer dulcibus. Et ab omnibus multum caput euaporantibus vt sunt acrimina et fructus.

Elige

Dani

Carne

ab

Capitulum

cum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

capitulum

etus. Unde Auicēna tertia tertij. Nihil est magis euaporatiuum quam tructus. Et qui sunt opilatiui sicut panis azimus aut non bene coctus. Et Eligere dicitur panē ex munda farina in cuius confectione aliquid ponat salis sed minus eo quod communiter ponit solet ut prohibeat frumētū viscositate. Sit debite coctus cōuenienter fermentatus non plurius temporis diutius trum nec minoris vnius diei a quo crusta excurtiatur hora confectionis. Et Carnes sint autem filuestrium sasanorum perdicum turturum franquilonorum alaudarum et reliquarum autem degētium in pratis aut nemoribus sed non in stagnis aut paludibus sicut anates aut anseres et similes. Et Ex domesticis laudatur capones iuuenes carnosius viuentes in aere libero et galline iuuenes et pulli. Et Pīpiones non laudantur cum sint difficilis digestio et trahant longam moram in stomaco. Et quod quadrupedibus cōcedunt carnes capitioli precipue iuuenis. Unde tertio Almanforis sunt meliores ceteris carnibus quadrupedum filuestrium. Et caro leporis iuuenis. In raro tamen sit vlti propter sui melancolicitatem. Et interdum carnes apri iuuenis. Et Ex domesticis vero laudantur carnes eduli vituli lactantis castrati et agni annualis. Et carnes limaciarum que appropinquate epati conferunt ut apparet. Et quod capitioli de rebus epati conuenientibus. Et caro ranarum que ponitur a Serapione bezoar lepro. Et Ab alijs abstineat a visceribus omnium animalium sicut cerebrum pulmo splen intestina et stomachus. Licet Auicē. laudet in cura male complexionis calide epatis venteris autem aque et epar. Unde Auicē. tertij cap. de cura male complexionis calide epatis dixit nocet eis epar splen et carnes grosse sicut tēcorum et arietum et animalium nervosorum dure carnis et similia. Et Hec carnes melius parantur elige in aqua ferrea et vase ferreo quā alio modo. quoniam sic preparate cōferunt stomacho et sunt facilius digestio et non sunt ita apte vt ex eis humores generentur adusti. Et Ex his que ab animalibus accipiuntur nocent oua asfata donec fiant dura vt patet per Auicē. in cap. prius allegato. Oua torbilla aut tremula recentia conueniunt quoniam sunt complexionis temperate vt patet ex Auicē. in de viribus cordis. Quod si aspergantur medico vini granatorum aut agreste tempore calido laudatur. Oua etiam in aqua cōfusa albumine abietis laudantur. Et Dimittat lac ea seorsum et quēcūqz cibaria sūt ex lacte et casco precipue veteri et butyrū. Et Et si lac vlti absolute non laudat propter eius euaporationem et frigiditatem et humiditatem et hoc respectu capitis et stomachi. Et respectu epatis vbi essent squamosa frangibilium carniū et odoribus boni non vituperatur. Sicut ex aquis dulcibus lucij capedani scardane et similes. Et mari sole aurate et c. quicquid tamē sit melius est abstinere quā frequenter vti. Et Ex herbis phibentur que sunt frigide et humide tāquam capiti nocētes et que sunt multum calide et sicce tanqz epar inflāmātes. Conceduntur que sunt temperate aut propinque temperate sicut borago buglossa lupullus cōuenit endiuia cū speciebus suis. Et Possunt etia que sunt frigide et humide permisceri cū his que sūt calide et sicce permixtione ad totum perducere aut prope ipsas. Et Ex fructibus herbarum cōceduntur capares cucurbita tempore magni estus cum modico croci et melones dulces. Et Ex herbarum extremitatibus cōceduntur sparagi et lupulli. Et Dimittat fungos et tubera eia. Et Hocet legumina vt lentescas salsoli faba et filia. Interdū sumere potest brodiū cicerū rubeorum et panis cū far. Et Acrumia nocet oia et alia cepe rasan et c. Et Ex fructibus vituperantur qui sunt frigidi et humi-

di facile putrescibiles vt cerefa mora dulcia et filices sicus persica mala pira et precipue dura. Et Conceduntur vne passe aliquid pontice auellane torrefacte quoniam non est in eis calefactio plurima et sunt aperiue opillationum et sunt boni nutrimenti. Et quod cap. de cura male complexionis calide i epar. vne recentes que appense steterint per aliquot dies eicetis corticibus et botris. Et Grana vero fillici cōueniunt sed quia vehementer sunt calida corum vlti ad hie mem reseruetur nisi prius per duos aut tres dies infunderetur in aqua endiuie et inde in vmbra exsiccarentur. Et Concedit etia parum citonij cocti in fine mēse poma granata dulcia et muza iestate. Et Species quibus vti dicitur super cibarijs suis iuuantem digerionem et epar cōfortantes. Re. cinamomi electi. 3. j. f. 3. j. cardamomi. 3. j. sandalorum citrinorum et rubeorum an. 3. j. croci. 3. f. pistentur et fiant species. Et Laudum est a vino acuto potēti et a vino dulci et grosso et a vino nouo tur. ido et nocet vinum valde forte. Unde Au. capitulo supra allegato. Hocet eis vinum valde nisi sit propter consuetudinem aut propter debilitatem digōis tunc enim oportet vt sumat in potu subtile quia cōsuetudo est inueterata in vini potum ideo ex toto non est dimittendū. Et Citatur vino paucifero albo subtile claro aut coloris citioli hīs re modicā dulcedis aut sit mediū iter dulce et potētiū qd si aqua indiget sit calibata vlti ferrata. Et Capitulū sextum de inanitione et repletione. Et Utare debet omnē repletionē: non dico solum humorem ralem de qua in sequenti tractatu: sed cibale de qua ad presens pro aliqua pmittentur documēta. Et Quinuz. Nunquā cibis accipiendū nisi affuerit appetit? ad ipsum: Et cum verus affuerit appetitus non est cibis differendus. quoniam tollerare famem stomachū malis replet humoribus tertia primi. Et Secundum. Non accipiat cibis aut potus stante fastidio aut abominatione. Et Tertium. Cibis non est accipiendus stante ventris magna stupore: sed curandū est vt prius ventris beneficium habeatur. Et Quartū. In vna cibatione non sint diuerse dapes: sed sufficiat vnus aut duo cibi. Et Quintum. Quicquid assumit indigēs masticatio ne antequā deglutiat optime masticetur. Et Sextū. Cum plura in vna mēsa accipiunt ab eo est incipiendum quod facilius est digestio. Et Septimū. Nunquā cibi aut potus tanta sit quantitas vt stomachus grauetur. immo bonum est a mensa surgere statim adhuc reliquis famis. Et Octauū. Non debet in confectione tempus prolongare ne cibo acquiratur diuersitas digestionis. Et Omnes iste regule colligi pnt ex tertia primi cap. de eis quod comeditur et bibitur. Et Si vero ob aliquam causam cibis in stomacho corumpitur quem cognoscat ex eruptione fetida tūc puocetur vomit? si sit ei facilis cū hmoi vomitino. Re. radicem q comeditur lib. f. semina atriplicis 3. j. seia. aneti. 3. f. fiat decoctio de q accipiant. 3. vj. quibz addant oximellis simplicis. 3. j. f. et repidum totū sumat. Et postqz biberit stet per duas retias hore et digito linguā comprimatur aut penna oleo intinera gutturi iponat et agitando vomitū puocet vt cibis corrupti educat. Et Si in vtre in inferiori repletio apparuerit quā sentiet ex gravitate et tēso ne illius prius tūc fiat clistere q sic fit. Re. malue borraginis cū radicibz suis blite floz camomille an. m. j. anisoli. 3. j. pistent pistanda mō grosso et icidatur icidēda et fiat decoctio de q colatura accipiat. 3. xvj. quibus addatur cassie zucari rubei an. 3. j. olei 3. ij. salis quātum sufficit fiat clistere et calidus non

Tunc passe

Fistici.

Citonia.
Species.Cinū ma/
lum.Capitū sex/
tum.
Repletio.
Documēta
Primum.

Secundū.

Tertium.

Quartū.

Quintum.

Sextum.

Septimū.

Octauum.

Tomitus.

Clistere.

Consilia

Beneficium
ventris.
Inanitus.

Coitus.

Tractat
secus.

Decet int
tiones.

Prima int
tio.
Adinora/
tuum.

Secunda in
tentio.

Digestiuu
vernale.

ie uno supponat vt educaat repletio fecalis aut hu
moralis ex cibo corrupto. ¶ Omni die conet babe
re ventris beneficium bis aut semel si nō pōt natura
liter salte cū suppositoio aut clisteri ordinato. ¶ Et
vitare dō oēm ingluuiā inanitionē tū ne virtus de
bilitet tū ēt ne calor cōuertēs se sup humores eos
magis adurat. ¶ Quz coitus sub inanitione p̄ineat
ab eo caneat. Unde Auic. xij. tertij capi. de reb⁹ ex
quaruz vñ nocet stomacho ex rebus magis nocuis
stomaco est coitus ⁊ eius dimissio est ex rebus ma
gis conferentibus. ⁊ hoc de primo tractatu.
¶ Tractat⁹ secundus. ¶ Plures cōtinet intentiones.
¶ Prima est materiei cōis minoratio. Secda est mate
rie pprie digestio. Tertia eradicatione euacuatio.
Quarta materiei diuersio a superiorib⁹ ad inferiora.
Quinta est cōfortatio digestiue stomachi. Sexta est
splenis cōfortatio. Septia vero phibitio assensus
vapor ad caput. Octaua est capitis cōfortatio ne re
cipiat. Nonā est remissio male cōplectionis epatis
calide ⁊ eius cōfortatio. Decima est descriptio me
dicaminum ⁊ sualuz quibus vt debet inter vnam
purgationem ⁊ aliam de qua statim dicitur.
¶ Prima intentio sic cōpleat. R. florū sticados ara
bici. z. ij. florū boraginis ⁊ buglosse ⁊ violaz añ. z.
ij. f. feminis endiuie. z. ij. pallularū sine nucleis. z.
ij. fiat decoctio de qua accipiat quātū sufficit ad
dissoluendū cassie noniter euz predicta decoctione
extracte. z. ij. dialene. z. ij. f. electuarij indi maio
ris. z. ij. ⁊ fiat potus. Hunc potum calidū ⁊ nō re
pidum sumat per horam ante diem super quem cū
acceperit potest vna hora dormire ⁊ non amplius.
Inde surgat ⁊ ambulet per camerā clausa fenestris
donec trāsuierint horz. v. ab hora sumptiois dicti
potus ⁊ tunc prandeat ⁊ non assumat ante aliqd la
uatiuum ⁊ eodem mane contineat se in camera.
¶ Secunda intentio sic cōpleat. Vñ iste vt debite p
leracet indiget purgatione in principio veris ⁊ autū
ni vel circa. Et qz purgatio itegrat ex digestiui
cūatuo: ⁊ hūores alio ⁊ alio mō reperit⁹ dispositi
in vere ⁊ autūno ideo opz istis t̄pibus ista variari.
Et qz humor p cuius augmētū piculū limneret est
humor adustus grossus facies opillationē ⁊ sua sic
citate ⁊ calidi. nocēs iō opz digestiui rōne grossi
ciei hūoris ēē subtiliatiū. grana vero opillatiōis
ēē apitiui ⁊ pp humoris siccitate ⁊ caliditate esse
humectatiui ⁊ infrigidatiui. Et qz mala qualitate
p̄dicti humoris male disponunt cor cerebrū splen
⁊ stomachus. ⁊ ppter hoc cōuenit vt in digestiui po
nant aliqua supradicta mēbra cōfortantia. ¶ Dige
stiuū t̄pe veris administrandū. R. sticados arabici
foliculoz sene epithimi añ. z. ij. firici crudi seminis
acetose minoris cornū citri ⁊ semis eiusdē inunda
ti ana. z. vj. mellisse capillorū ve. politrici recentis
scolopendrie añ. m. j. buglosse acetose scariole om
niū cum radicibus suis añ. m. j. f. pistentur modō
grosso pistanda ⁊ incidantur incidenda ⁊ fiat sic ac
cipiant. xxx. limacie siue coclee qd idem est ⁊ a cor
tice extrahatur ⁊ mundent ab earum mucilagine ⁊
decoquant donec sint opte cocle postea colet ⁊ in
colatura isundant res p̄dicte p diē ⁊ noctez. in p̄di
cta decoctioe calida deide decoquant ⁊ cū res ipse
cocle fuerit addant succi pomoz dulciū. z. iij. sue
ci sumiterre dispumati. z. iij. ⁊ itez parū bulliat po
stea colet ⁊ colature addat aceti passulati. q. s. ad
mediocritatē acetosandū cū zucaro albo quātum
opz ⁊ fiat siru. ¶ Si coclee hñi nō possint fiat mō di
cto cū decoctioe ranaruz. R. suprascripti sirupi. z.
ij. aque lactis caprini. z. iij. misce iste est pzo vna vi
ce. Istū sirupū sumat post finem cene imediatē p̄ce
dētis ad. viij. horas sup quē pōt ad libitū dormire

⁊ ipsum taliter cōtinuet donec apparebit p̄senti me
dico digestio in vna. ¶ Tempore autūni digerāt
materia sic. naz hoc tempore sunt humores magis
adusti. Recipe iucci boraginis scariole endiuie om
nium dispumatorum añ. lib. j. succi lupullox ⁊ sumi
terre preparatoz añ. lib. f. succi maloz bene redo
lentuz. z. iij. infundant in dictis succis calidis p
diem ⁊ noctē epithimi foliculoz sene polipodij quer
cini añ. z. f. firici crudi seminis acetose. añ. z. f. flo
rum violarum boraginis ⁊ buglosse añ. z. vj. culcu
te tamarisci añ. z. f. florū sticados arabici. z. ij. bu
liant ⁊ cum cocta fuerit coletur ⁊ colature addatur
zucari albi quantum sufficit ⁊ fiat syrupus ⁊ aceto
setur cum aceto decoctionis cornū caparum po
stea passulatum. R. suprascripti syr. z. ij. aquarum
mellisse scolopendrie endiuie añ. z. ij. misce iste ē pzo
vna vice sumat in aurora ⁊ continuet donec in vna
na digestio apparuerit.
¶ Tertia intentio sic cōpleatur. ¶ Eradicatiui post
syrupos in vere exhibendum. R. cassie sticade euz aq
endiuie noniter tracte. z. f. dialene. z. ij. reubarba
ri. z. iij. spice. z. ij. agarici. z. ij. salis gemme. z. ij.
reubarbaz euz ipica infundant in aqua ediuie quā
tum sufficit ad eius imbibitionē cū modico vini al
bi agaricus subtiliter incidatur ⁊ non p̄stet ⁊ cū a
legima infundant in oxmelle simplici quātū suffi
cit p sui imbibitionē ⁊ s̄t bec infusa saltem per ho
ras ser reliqua dissoluant cum aqua endiuie ablin
thij mellisse ⁊ scolopendrie omniū p̄tibus equalibus
⁊ addant expressiōes reubarbari ⁊ agarici ⁊ facies
bonis expressiōibus fiat potus. Hunc potū eradi
catione solutiū sumat in die sequenti ad diem com
plete assumptionis supradictorum iyruporum cau
dum ⁊ non repidum super quē pot. f. vna hora ⁊ co
mitre inde vigilet per camerā ambulando ⁊ onet uā
seant hocz quinqz ab hora sumptionis ⁊ tūc accipi
at. z. v. aque ordei calide euz. z. ij. zucari albi inde
ad horam p̄deat ⁊ ea die qua medicinam sumit nō
egredietur domū immo de mane s̄t semicantus
fenestris. ¶ Si post purgationē p̄senti medico ap
paruerit vna inspeca ⁊ gratia cōsuetudinis vt ve
na aperiat fiat floborhonia ex aqua extrahantur
ser aut septem. z. sanguinis ex vena epatis ⁊ plus
aut minus secundum quod vñm fuerit p̄senti p̄bi
fico ⁊ hoc post quinqz dies a die solutiui. ¶ Solu
tiuum ⁊ eradicationum t̄pore autūni post syrupos
assumptos. Recipe cassie cum aqua endiuie ⁊ sumi
tere noniter extr acte. z. v. dialene. z. iij. confectio
nis amech. z. ij. electuarij de succo iolarum. z. ij. se
ri caprini quantum sufficit ad conficiendum ⁊ fiat
potus quem sumat modo ⁊ ordine dicto in solutiui
accipiendo in vere. ¶ Quod si videtur ad quartuor
vel quinqz dies post solutiuum quod requiratur flo
borhonia fiat vt dictum est semper tamen cum cō
silio medici p̄santis.
¶ Quarta intentio sic completur. ¶ Diuertatur ma
teria iuxta quartā intentionē cū fricationibus bra
chiorum cū p̄sitione v̄etolarum sup spatulas ⁊ su
per nates cū scarificatione si opz aut sine ⁊ clisteria
⁊ suppositoia ad hāc intentionē sunt inuuantia ⁊ p̄e
stantia notabile inuauentiū. ¶ De cōuentētijs diuer
suis esset apertio emoroydarū ex qua optimū spe
randū ē inuauentiū. ¶ Mod⁹ ap̄tione ē p̄p̄ma ven
ter ita vt vene circa anū appareāt postea somētetur
an⁹ cū aq decoctioe mēstari ⁊ edere terrestris ide fricet
an⁹ cū p̄ano aspero isuso in selle tauri i quo. z. j. alo
es sit dissolutū. Aut fricet cū p̄te siluestri folij ficus
qd p̄i⁹ fuerit fricatū adeo qd lac egrediat. ¶ Vñ fiat
suppositoium ex coto isuso ilactescens ⁊ supponat.
¶ Ad idē valet radix luf minoris mūdara ⁊ ad formā
suppositoij

Suppositorij redacti & supposita. ¶ Possent a capi te fieri diuersimodis p. masticatoria gargarisima nasi purgia & sternutatione sed iste modus nō placet quā nāsus palatū vniua gigue fuerit ex apostemate le se. Et cū sint iste partes facte debiles nō videt tutū ad eas per diuersionē materiā attrahere. Itac etiā diuertēdū est a superioribz mēbris ad partes inferio res per fricationē tibiarū & corarū propter tumo rem tibiarum in quem solitus est incurrere.

¶ Quinta intentio sic cōplect. L. dō forte stomachus in pra quinta intentionem. R. oleoz de absinthio. 3. j. masticis spice ana. 3. f. laudani. 3. j. mente macis ana. 3. j. galie musc. galange ana. 3. f. corallorum ru beorū coriandroz preparatorū ana. 3. j. aceti. 3. j. cere albe parum & fiat vnguētū molle quo vngatur stomachus ante prandiu & cenaz cū manu calida. inde superponat pāniculus calidus. Et hac vi incipiat post purgationē. ¶ R. garioflorum macis galange ana. 3. j. laudani. 3. j. coriandrozū preparatorū co ralloz ru. ana. 3. f. picis. 3. j. f. terbenentine quantum sufficit & fiat cerotum extensum super allucta subti lissima ad formaz scuti cuius cusps ad os stomachi applicetur pars latior versus umbilicum & conti nue teneat. Si vero cerotuz est sibi gratius vinctio ne applicet ipsum vt dictū est. Aut cum vsus fuerit vno. xv. diebus vtatur inde alio.

¶ Sexta intentio sic cōplect. R. olei de caparis. 3. j. olei de lilio. 3. f. scolopendrie. 3. j. acori tamarisci ana. 3. j. seminis agni casti corticuz radicū caparū ana. 3. f. aceti. 3. j. cere quantum sufficit & fiat vnguētū quo vngatur regio ipienis ante prandium & cenam aut saltez de mane. premissa semper aliquali fricatione illius partis.

¶ Septima intentio sic cōplect. ¶ Prohibeant assen sus vaporū ad caput iuxta intentionem prepositaz hoc adimpletur varijs instrumentis.

¶ 1. primum est coriandroū preparatū habēs coopertu ram vnam zuccari.

¶ 2. Secundum est nespila non complete matura.

¶ 3. Tertium est frustum citonij ass.

¶ 4. Quartū est fumere duos aut tres bolos caseivete ris. 23 prius fuerit pibitū tanqz cibis: mō con cedat tanqz medicina. Diacitonitē cum speciebus.

¶ 5. Sunt et alia que ad hāc intentionē a nostris docto ribz ponunt sicut lac acetosus & aqua frigida de q bus non scribo qz nō conueniunt nostro pposito. Istorum auxilioz quodcuqz sumat accipiat in fine mente & nihil post bibat aut comedat.

¶ Octaua intentio sic cōplect. L. dō forte caput ne re cipiat a mēbris ad ipm trāsmittentibz est eius mali ciā cōplexionis emēdare & ipsius lassum corrigere.

¶ De rebz ad hoc pueniētibz est accessus ad balneū hīs minerā sulfuris & aluminis cuiusmodi sunt bal neū petrioli & sancti philippi in territorio senaz ad que itur ad finē apulis & ad principiu septēbris & cōuenit et balneuz cinericiū salsum & nitrosū si cur balneū sancte ihelene de padua ad qd itur a mē se maij vsqz ad mensem septēbris ad qd cūqz istoz vadat premittat purgatio. & si opus est cum reuera tione nec in aliquo istoz corpus infundatur. Effect enim causa maioris adustionis humorū. ¶ 1. Seruet iste ordo de mane in ortu solis premissa euacuatiōe suffluationē prime & secūde digestionis exponat caput ducie & recipiat aqua super caput supra cōmis surā coronalē vbi coniungit cū sagitali per horam vnam qua hora exacta efficeat caput cū pāniculis calidis ad vltimū fricet cum manu cum medicami ne qd sic fit. Recipe aque vite tribus aut quatuor vicibus sublimat lib. 1. f. ponat in vase vitreo stri cti orificij & in eo infundant laudani. 3. j. f. gariofi

lorū nucis musc. macis ana. 3. j. thuris. 3. j. & opti me claudatur. Cū hoc vltimo fricetur caput prius depositis capillis & colli pars posterior. Inde debi te caput pānis muniatur ne frigore offenda. Et po stea ad horam prandeat. Transactis horis septem a fine prandij reddeat ad duciam consimile seruādo modū qui dicitur est. ¶ Et vnu considerandū si sunt pluries ducie & vna sit alia calidior ab ea incipiat q minus est calida & cū ipsam vna die ceperit trans ferat se ad propinquā calidiorē donec veniat ad eā adeo calidā que tamē sine nocumēto possit tollera ri. Et hūmōi rēpus ducandi debet esse vnus mēsis ad min. ¶ R. calami aromatici. 3. j. sandarace thuris ana. 3. j. rosarum. m. f. florū camomille quartā m. j. nucis cypressi. 3. j. gallie musca. laudani ana. 3. j. cōtundant omnia & mulscent & fiat sacculus capi talis in sindone tincta in grana ad formā bireti reli gioz & exhibeatur. Istū saculū ponat sub suo bir reto & post die ac nocte cūz fuerit purgatus & bal neum susceperit. ¶ R. sandarace. 3. j. nigelle in ace to infuse per noctē & in vmbra exsiccate postea torze facit. 3. j. calami aromatici ligni aloes ana. 3. f. lau dani. 3. f. rosarū. 3. f. cōtundant & fiat pomum & odorē sed non odorare incipiat nisi post purga tionem nam ante forsan dolores capitis induceret iuxta illud ihypocratis. Adulteria educunt ex aro matibus &c.

¶ Nonā intentio sic cōplect. ¶ Remittat malitiā ca liditatis epatis & cōfortet. ¶ De rebz hoc facienti bus mihi expertū est balneū de aquis in comitatu pilariū. ¶ 1. Licet alia sint balnea. f. habētia mineram ferreā & encam. Cuius est balneū auinionis in comi tatu lenchi. Et balneū candepellaz prope petrioliū. Hec tamē balnea habēt actualē caliditatē satis in tensam que hūc viro nō videt conuenire. ¶ Ad bal neum aquarū itur a fine iunij vsqz ad mediū augu sti est fere nullius actualis caliditatis & hz ferri mi nera cū aliquali ere. ¶ 2. Illus eius est vt iam sole per horā orto habito vtrius beneficio & vtrine ingredia tur balneū stādo in eo duabus aut tribus horis qm nullam affert molestiam. Exeunte a balneo intret le ctū pānis mediocriter copert. Et si sudauerit ab sterget ludor & se induat. Et inde ad duas tertias hore comedat transactis horis sex aut septem a fine prandij reddeat & stet in eo duas aut tres horas et fa ciat vt dictum est fieri de mane. ¶ 1. Recipe olei de spica. 3. f. violati rosati nenufaris ana. 3. j. sanda lorum rubcorum boliarmoni spodij ana. 3. j. cere pa rum & fiat vnguētū molle quo vngatur regio epa tis. licet huiusmodi non fiat nisi post euacuatiōem postquā fuerit ad balneuz intueatur vna quā si ru bea viderit & acutā vrat vinctide. Si autē vna nō fuerit accētia dimittat. ¶ 2. Confortat epas cum re bus appropriate valentibus sicut limacie species en diuie & auellane & epas adib. Haruz rerum vsus plu rimum conuenit. Unde Auicen. xij. terti cap. de sermone vniuersali de curis epatis. Et omnes qui dem endine species & proprie amara que ad rubedi nem declinat. cōferunt lesionibus epatis. calefactis quidez cum syrupo acetofo: infundatis vero cum melle. Et epas adib inuatiū est sua proprietate. Et carnes limaciarum similiter. ¶ 3. Et in cap. de rebz que epati cōueniunt dicit. Et auellane sunt conue niētes omnibus epatibus: quoniam nō sunt vebemē tis ca liditatis & sunt aperitiue & cibinus earz est bo nus. Et epas adib. i. lupt & caro limaciarū sunt cōue niētes cū ppietate que sunt in eis. ¶ 4. Placet mihi vsus ranaz qm sunt bezoar lepre vt dicit serapio in suo de simplicibus & Auicē. ij. cano. cap. de rana notū est lepraz causari ab humoribus adustis qbus

Nota.

Domuz.

Nonā in tētio. Balnea.

Vnguētū epatis.

Conforta tio epatis.

Ranc.

Dig

Quinta in tentio. dō forte stomachum nōdi.

Cerotum. nōdi.

Sexta in tentio. dō forte stomachum nōdi.

Septima in tentio. dō forte stomachum nōdi.

Octaua in tentio. dō forte stomachum nōdi.

Balnea.

Conforta tio epatis.

Ranc.

Ranc.

Ranc.

Confilia

Confectio
optima.

caro ranarū sua proprietate resistit. ¶ Quēnī con-
ficio que est cordis cerebri stomachi et patris, cōfor-
tatur lēctificatur et est triaca cōtra venenositate et
malicia hūorū melācolicorū adustorū. Recipe mar-
garitaz et plectidanz. 3. j. f. margaranz. 3. j. limatu-
re ebous ossis de corde cerni ana. 3. ug. corazolū
rubeorū iacutorū rubeorū granatorū ana. 3. j. li-
gi aloes sandalorū mustellinorū sine cinizorū
ana. 3. j. f. solizorū aurī numero. xx. cancorū flu-
vialium epificatorū. 3. j. limature calibis in aceto
preparate fecit modū que ponit serinto. 3. f. mu-
sci. 3. f. Puluerizentur omnia et cribent et cōficiā

Sirupus.

tur cum iyrupo qui he he. ¶ Recipe passuloru enu
cleatarii. ʒ. iij. lig. et munde. ʒ. f. sirci crudi cori
cuz etri ana. ʒ. iij. pistentur siue quassentur ⁊ infun
dant in aqua calida in qua auri. ff. fuerint infusi ⁊
bulientur postea extrahant ⁊ addant succi pomo
ri redolentis. ʒ. iij. succi granatorum acetozorum
ʒ. iij. succi buglosse scariole endine ⁊ acetos oñz
clarificatorum per residendum ana. ʒ. iij. ⁊ buliant
predicta vñq ad cõsumptionẽ medicatis inde cole
tur postea addat succari tabazer quantus sufficit
⁊ fiat syrupus cum cocto pulueres conficiant ⁊ fiat
electuarii aut coquantur in tabulis vel morsellis. Et
cũ solus auri deauretur sed nõ nimis decoquatur.

Preparatio
cârozu.

¶ **Lancet** q̄ hāc cōfectionē ingrediunt̄ sicut p̄para-
tur d̄z. **R.** cācerōrū flumaliū bonaz aquaz ⁊ mundē
tur ab intestinis ⁊ testis ⁊ carnes ponantur in olla
noua vitreata optime operculo clausa i furno post
quā panis ē extractus ⁊ permittant̄ ibidē stare do-
nec efficeantur vt possint puluerizari. ¶ **De isto ele-**
ctuario siue cōfectione ad hoc p̄posuit optime
valēte sumat de mane quando surgit pulsio sup̄fusi
tardius prime ⁊ scd̄e digestions ad quāritatem nu-
cis ⁊ inde super bibat. **℞.** i. vini albi. ¶ **Sed** quādo
sumit sup̄fusi aut medicinam vel pillu. dimittant̄.
¶ **In viū** b̄m̄g electuariū multū ē cōsiderandum.

Decia in
tio.

¶ Decima et ultia inrentio. R. specierũ yere simpli/ cis. 3. j. f. masti. 3. f. microbolanoz in dox 7 chebu/ loz an. 7. ij. aloes opobanoz. 5. ij. f. agarici. 3. j. zẽse. sans gẽme. an. gra. v. cpibum. 2. ij. pũsent 7 cõfi/ ciant cũ succo caulũ 7 aqua ab sintib 7 fiat magda/ lion ex quo forment pillu. septe pzo. 3. de gbus acci/ pat a tribz vřqz ad. v. qualid vadit doctũũ p bo/ ras. ij. post cenã 7 eis taliter vraf cũ interpositione/ decẽ aut octo di. 2. ¶ Qd si semei i mēse lumeret p/ horã ante di. 3. 3. j. 7 differret inde per horas quqz/ prandiu affertet magnam vitilicatem.

Digestiu
pluie.

¶ Digestiū vitale. R. aquaz endiue scelpedre
 lupullos abintibz acetosi hmples a. ʒ. j. misce
 loco qtuor diebz cōtinua singulo mēse pcpue tpe
 calido inter vna purgationē q aliq deide sumat. ʒ.
 ij. vel. ʒ. pill. suprascriptarū per horā ante diem.
 ¶ Ad tibus q tuncelcūt. R. rolay mirri gallarū ei
 pressi añ. m. j. cōtūdant modo grosso q buliāt in aq
 in q fabi suū extingunt ferrū cū ista lauent pedes
 q tible a genibus infra de mane cū surgit q hoc ter
 ant quater in ebdomada. Sit deo laus.

Baucerius de Baucers.

De morphea alba.

Consilium.

16.

Lafus.
Laula.



Dispositio istius reuerendi patris est mor-
phea alba. Cuius causa est defectus virtutis
immature partis morpheate. Itaqz si
interdum concurrat mala dispositio epas-
tis que est causa flegmatis generatiua et eius mul-
tiplicationis in isto non puto epar concurrere.
Cum huius venerabilis patris tami complexio to-
tus quam sui epas est calida : Immo complexio

est calida ⁊ humida cum aliquali declinatione ad co
lericitatem sicut facile comprehendere potest signa cpa
tis sui contemplantibus: Quamquam igitur epur lu
um non generet sanguinem flegmaticū malicia mē
bi morpheam coarumpit ipsū. Et hec vita est leni
rentia Gal. quā refert Aui. vij. quarti cap. de mor
pheia dum dicitur. Et quādo cōpōnē hec materia cō
uerit nutrimentū q̄ cūent ad cā ad naturā lūā. ⁊ si
fi melius nutrimentū sicut cōplexio bona cōuerit
materia cōrupta ad rectificationē ⁊ facit eam cōue
nientē. ⁊ sicut arbores permittuntur de plantatione
ad plantationē ⁊ cōuertunt a venenositate ad come
stibilitatē ⁊ a cōmestibilitate ad venenositatem sicut
parrat Gal. Et aliquādo q̄ arbor cūminatus alab
castis in peris venenosus fructus ⁊ cū plantatur i
egypto est fructus eius de his quē comeduntur. Et
sicut colos animalis ⁊ plāte cōuertunt materias se
cundū membra quoniam ipsa sunt ei secundū regio
nes. Et quoniam membrū flegmaticū ⁊ caro eius si
cut caro cōstrorum cōuertit sanguinem bonum ad
complexionem flegmaticam.

¶ Et hoc videtur i cura istius dispositionis nō expe-
dire facere evacuationē a toto, cū flegma nō habun-
det in isto patre, nā si evacuato a toto cōuenient es-
set ad euacuandum causam antecedēte ab epate ge-
nita licet hoc non oportet per ea que superius dicta
sūt. Unde. Aui. Et cum corpus ē in istādem ab humo-
re faciente morpheā cōplexio est equalis tunc di-
mitte medicinas que bibunt quoniam fortasse affe-
runt nocuentur et minus q. capti. supra allegato.
¶ Quare cum intento sit habenda ad causam cōmū-
cā istius dispositionis i medicinē per os sumptē ip-
sam non euacuant ad eas que ab extra appropin-
tantur vertetur vehemētius nostrum. ¶ Pari medicinaz:
quedā sunt vehemētius absteritue: quedā fortiter at-
tractiue: nōnullē vero viceratiue. ¶ De his medic-
nis cōueniunt. ¶ Primo Radix dragontē subli-
ter trite et cū aceto vini albi permire. et cū ea locus
morfeatus linat. ¶ Ad idē egregie facit sulfur albu
dissolutum in sero lactis acetos valde. et cū hoc li-
niat locus morfeatus ante prandiu et cenā et meridi-
em. ¶ Itē fricetur locus morfeatus cum radice cu-
cumeris affinitū cū aceto ateqūā predicte medic-
ine appropinquant et pariter alie que dicent. ¶ De-
paret locus morfeatus cum fomentatione facta cum
aqua calida donec locus rubeat fiat aut prius locus
fricetur cum folijs ficus.

¶ Adedicame efficax ad hoc. R. olei vitelorum ouo
rui cũ quo contratur & dissoluatur arimomach &
lineaf loc⁹ quinqs aut sex vij. uel die. ¶ Ad idē. R.
celidonte radice lapaci acuti añ. ʒ. j. buliant in vi
no albo donec sint decocti postea cũ iplo vino lano
tur locus moxatus diligēter & idē ericetetur & fiat
rim liniat cum infrascripto vnguēro. R. succi celido
nie succi lapaci acuti succi emuli & scabioze omnium
post residuā. ʒ. f. adipis anseris. ʒ. vij. argēti vint
erincti. ʒ. ij. cere parū & fiat vnguētū. ¶ Istorum
medicaminū vtrū prius illis tribus pñ scriptis ad
ministrādo vnum illorum p̄ quatuor dies. deinde
aliū per tantū dem rēp̄us postea aliud. ¶ Quod
si per hoc dispō nō remoueret fiat alia duo. primo
vñ: inde p̄ quinqs dies aliud. ¶ Multa alia possem
scribere ad istud propōsitū valentia. Sed quoniam
puto ad curā illi sufficere. & sunt iter cetera magis
familiaria ideo ab alijs desisto. ¶ Audio tamē an
quā hic venerabilis pater incipiat vñ supra scriptā
medicaminib⁹ p̄us sumat infrascriptas pill. i. sero qñ
vadit domū materiā a capite dponēte ne curre
ret ad locum cum localia administrant.

Circa regimē. Vitare et aerē hūidū et frigidū.
crusticiam.

tristitia quiete multa et exercitium superfluum et bal-
neatione et fricatione supra repletionem. Et somnum su-
perfluum et vigilias supinas caliditate inata resolu-
tes. et caveat a nutrimentis frigidis et humidis cuius-
modi sunt pices et olera humida et fructus humidi.
¶ Illud sumede de quibus facta est mentio supra.
Re. pillu. de vera compositione. 3. j. fiant pillu. numero se-
ptem. Istasumat per duas horas post cenam quan-
do vadit dormitū antequā locabilibus medicinis utat.
¶ Contra pollutionem. Re. olei rosa. 3. j. olei de mir-
ro olei de citronis. 3. vij. plumbi vsti cerise ambrosij
loroz cum aqua lactuce lapidis emathitis ana. 3. j.
amili. 3. j. f. horum salicis florum nenusaris ana. 3. j.
j. 2. f. caphor. 3. ij. radici nenusaris seminis lactu-
ce coriandroz ana. 3. f. j. Dissent oia subtilissime et cri-
bent. et cum modico cere albe fiat vnguentum mol-
le quo vngat a loco ubi cingit infra vltz ad os cau-
de quando vadit dormitū et de mane quando surgit
et hoc fiat ter aut quater i ebdomada. ¶ Ad idē. Re.
cipe succi mente. lib. f. masticis olivani ana. 3. f.
nucis cipeffi. 3. ij. balaustie. 3. j. galange. 3. j. pulve-
ris cinamomi quart. f. olei citronoz olei ros. ana.
3. j. acceti parū cere q. sufficiat fiat vnguentū. ¶ Ad
idem valet plastra plumbi locis multis perforata
infusa per diē et noctem in aceto posita super renes
et hoc maxime valet in colericis.

De preservatione a peste.

Consilium. 17.



¶ Reservatio a peste virtutibus omnibus
militaria ipsarū virtutū omnium conservatio
ita et pprie virtutis animalis et propriū
ne virilis in corde. ¶ Recipe syrū de ci-
tro vel de limonibus. 3. j. f. aque acetose. 3. ij. mi-
sce. ¶ Aliud. Recipe aq. acetose. 3. ij. vini albi odo-
riferi. 3. f. boliameni. 3. f. zuecari ros. 3. j. misce.
¶ Aliud pill. nō solutivū. Recipe boliar. 3. j. terre si-
gillate. 3. ij. syrū. de citro quantū sufficit pro pillu.
cofiscēdis misce et fiant pillu. ix. pro. 3. Istasum pil-
lu. nō solutivū assumat a tribus vltz ad quinqz
ad libitū in mane cū surgit vel i auroa bis in ebdo-
mada aut ad minus semel. Et post istarū assumptio-
nem stet tribus ois ad minus octiduas et postea co-
medat. ¶ Aliud Recipe tyriace zuecari ros. ana. 3. j.
vini albi odoriferi nō nimis vinosi. 3. j. f. misce.
Istam misturā sumat post horas duas post cenam
imediate precedentē. Deinde post ipsius assumptio-
nem dormiat ad libitū et stet ieiunus horis septē ad
minus post ipsius assumptioem.

¶ Confectio. Recipe specierū triasandali. 3. ij. dia-
rodon abbat. 3. f. terre sigillate. 3. ij. boliar. 3. j.
ij. gemarū et margaritarū. electuarij de gemis sine
speciebus. 3. ij. zuecari albi. 3. vij. misce. et cum
aqua buglosse quantū sufficit ad cofiscēdū fiat
confectio solida in morsellis. 3. trium pro quolibet
morsello. ¶ Alia pectio. Re. diaboraginari. 3. ij. dia-
bugles. 3. ij. zueca. ro. 3. ij. terre sigillate. 3. f. bo-
liar. 3. ij. specierum triasandali. 3. ij. et gemarum et
margaritarum electuarium de gemis sine speciebus
3. ij. misce et cum iulep vio. quar. f. ad incorporan-
dū et fiat confectio solida in morsellis. 3. trium pro
quolibet morsello. Istaz omnium medicinarū supra
scriptarū assumat modo vñ modo aliā in mane cū
surgit o ebdomada diebus intermissis hoc modo vi-
delz vna die assumat aliquā ipsaz et alia die nō al-
sumat aliquā. Deinde post ipsaz assumptioem stet ie-
iunus horis tribus ad minus pterquā post tyriace al-
sumptionē supra scripte stet ad minus ieiunus horis
septē. ¶ Illud nō solutivū. Re. rilobales. 3. f. cornu
cerui. 3. ij. sandali rubei. 3. j. termentille. 3. f. ter-

re sigillate. 3. f. boliar. 3. ij. coral. rub. 3. ij. f. ace-
tose. 3. j. diptami. 3. j. zedoarie. 3. ij. gemmarū ele-
ctuariū de gemis sine speciebus. 3. j. f. margarita-
rum. 3. j. rilobal. 3. f. campbora gra. uij. syrū. de ci-
tro. q. r. le. ad incorporandū p pill. cofiscēdis. ¶ Si ve-
ro diligit medicamē fortius cofortativum cōtra pe-
stē pill. prioribus tūc utatur istis pill. secūdis cum
modis et ordinibus descriptis i assumptioe dictarū
primarū supra scriptarū quinqz istis pill. secūdis
aliquoties utatur ut supra singula ebdomada satis
semel. Istē etiā pill. secūde pices multū iuvāt acru-
peste laborantē quas tūc ipso acru peste laborāte bis
in die singulo sumat sō ieiunio ante prandū et ante
cenā per duas horas. ¶ Si vero vult ex hūdi medi-
cine potū tūc omnium illarū puluerū simul mista-
rum sumat. 3. j. cū aqua acetose et vini albi odorife-
ri nō multū vinosi ana. 3. f. misce. et fiat potus Et ip-
so potu taliter utat cū modis et ordinibus descriptis
i assumptioe et vltu pill. imediate supra scriptarū.

¶ Solutivum facile et visuale. Re. aloes incotrui.
3. vij. mirre. 3. ij. croci. 3. j. f. reubarbari. 3. ij. agari-
ci. 3. j. spice. 3. j. cornū citri. 3. j. f. citri. 3. ij. tre-
mentille. 3. f. granorū ribes. 3. ij. vel tantūde. le. ace-
tose sandali ru. 3. ij. coral. rub. 3. j. f. boliar. 3. ij.
campbore. 3. j. misce et cū rob. de ribes et syrū de
citro. ana. quart. f. ad incorporandū et formēt pill.
septe pro. 3. Si vero nō reperit rob. de ribes tunc fi-
at cū tantūdem syrū de citro. Istarū pul. iumat a
duabus vel tribus vltz ad quinqz vel septem in ma-
ne cum surgit vel per vnam horā ante cenam omni
septimana bis vel semel. Et si iptas pillu. iumat in
mane tūc imediate post ipsam assumptionem stet
ieiunus horis quinqz.

¶ Regimē de rebus nō naturalibus. Et primo de
aere. ¶ Aer habitationis rectificetur ipso loco habi-
tationis pluries asperso ex aceti paribus duabus
aque rosa. partem. j. simul mixtis ita q. cōtinue idē
locus habitations dicte mixture odore sapiat. ¶ Cū
vero transit ad aerem liberum porret in manu sepi-
sime odorando petiam lineam siue spongiā infu-
sam in aceto non multum acuto partes. ij. aque ro.
partem. j. de ambabus q. suff. etat ad dictā infusio-
nem. ¶ Aut porret pomum laudani in manu propor-
tionale temporibus anni ipsum frequenter odoran-
do et vitet communionem multarum personarum.
¶ Utatur vino claro non vinoso sed paucifero. co-
lore albo seu fidei vel coloris granatorum et saporis
agrestis aut aliquoliter dulci. Quinqz acutū
in potu tempore pestis est prestantius. Utat vna vi-
nosa nigra dulcia. ¶ Utatur pane bñ fermentato bñ
coco et cū aliquātulo salis et cōposito ex octo partibus
farine frumēt et nona farine milij et aqua fluiali seu
cisterne ē melior. ¶ Utatur carnibus teporatis et fri-
gidis et siccis aut non multum calidis: ipse tamen
omnibus bene digestibilis videlicet pullos. perdi-
cum fassa. laudarū turcorū anicularum pvarum in
arboribus degētū. vituloz nō amphoz etatis sex
mensū nec minoris duoz edoz domesticorū ca-
puloz silvestriū leporuloz et pprie edulū utat ex
tremitatibus animalū supra scriptorū et carnibus eo-
rum nervosis et musculosis et meli⁹ his extremitati-
bus coctis debite deinde in aceto nō multū acuto
vel vino granatorū. ¶ Utat piscibus parvis et pprie
lucis cū aceto nō multum acuto vlagresta vltino
granatorum. ¶ Utat ois foribilibus cū agresta vltino.
granatorū vltetiā iphis fritis vlttractis i aqua
utat cū dicto vltro vel agresta vlt aceto nō multū acu-
to et aq. limphato. ¶ Utat reb⁹ acetosis i gelatino.
¶ Utat etiam panico bñ coco et multum cōvenit lē
tib⁹ debite coctis et ē proprium ciccribus spagis ali-

fortiores:

Dulcis.

Solutivū facile.

Regimen. Aer.

Danis.

Carnes.

Dissos.

Oua.

Acetosa.

Diana.

Consilia

quoties acetosella herba seu farsarella sola comesta seu cu alijs herbis et est propriu caparibus cu acetu et aggregata aranceis vino granatoru. Et utatur rebus frigidis potius qua calidis non tamen frigidis excessiue. Et utret res calidas et amplius multuz calidas. Et utret lacticinia preter lac acetosuz prius in a lacte extracto butiro. vitet fructus et maxime putrescibiles et maxime multu humidus. Et utret omnia facilliter putrefactibilia motus sit suauis: vitet motus laboriosos corporeos seu animales. Et utret quocunqz annelitu frequenter respectu sue naturalis complexionis vel velocitatis aut magnificetia. Et utatur somno et vigilia mediocribus naturalibus ipso in consistente aut iuene aut sene non excedente horas. vij. in adolecente vero q est. xij. an. vsqz ad xxv. Utat somno non excedere horas. viij. et plus se cudu q magis appropinquat sue nativitati. Et Sin- gulo die habeat beneficiu ventris saltez semel naturaliter vel artificiali. Et si sit necessarium beneficiu artificiali ventris habere tunc fiat cu suppositoio comuni et cu suppositoio mellis vel lardi salis aut ene mate coi. Et emet pharmaca efficacia vt turbit gumas elula. Et utret coitum frequentu et superfluu repletionem nimiam et oia virtutem dissoluetia. Et utatur gaudiu quatu possibile est vitet tristitiam.

Sonus.

Inanition.

Electuari-
um cordia-
le.

Troscisci.

Nota.

Julep cor-
diale.

Confectio
cordialis.

Admagnum
secretum.
Epibima
cordiale.

Et Jura carniu vt galli pulloz caponaz perdiez competunt pestilencians condita cu agresta et succo aranci aut cum acetu. na oia acetosa tunc copertunt et nulla dulcia copertunt neqz pingua. Et Electuariu cordiale. R. zuca. buglosse boraginis violati ro. an. 3. j. margaritarum. 3. f. frametozu zafra. 3. j. mi sceat simul cum. 3. ii. videlz manuschisti cum margaritis et fiat ad forma dactilozum et cooperiant cu folijs aureis. In odore pomi citri est mirabilis proprietates rectificas acris complexionis pestilencie. Et Troscisci qui sunt ex cofectione gallie alefagine quam ponit Mesue vel cum frustis aliquibus deinde de quo sunt poma ambre sunt optimi ad faciendum sas fumigationes in cameris patientiu se. pestilen. et maxime in tempore frigido nebuloso.

Nota pro euacuacione fienda in feb. pest. qz agerico inest mirabilis pprietas et tiriacalis contra oia venenu et inest ei proprietates cofortandi cor et letificandi vt notat princeps in de viribus cordis. Et Julep. in pest. et est cordiale. Recipe aque endiuie aque buglos. aque ro. aque mellis. ana. 3. iiij. been alb. et rub. ana. 3. f. sandalozu al. ru. an. 3. f. succi aragiorum acetosorum quar. f. ad acetosandum zucca. al. solidi. lib. j. fiat iulep. et detur cum aqua frigida. Et Confectio in debilibus cordis et se. malignis. Recipe margaritaru. 3. j. et f. cinamomi garoflo. ana. 3. j. iacinti. 3. f. coral. ru. 3. f. limature auri vel argenti. 3. j. zuca. al. lib. j. distemperet zuca. cu aqua buglosse et aque ro. ana. 3. iiij. et fiat confectio in tabulis et cooperiantur cum folijs auri. Et Admagnum secretu qd magnificat arnaldus est vinu in quo extinguitur auru ignitum potadu tempore pestis. Et Epibima ad cor. R. aq. ro. aq. buglosse aq. acetose aque nenusaris ana. 3. iiij. aque mellisse succi aranceoz acetosorum acetositaru citri ana. 3. ii. succi citomoru. 3. j. sandali al. et ru. an. 3. j. spodij rasure eboris semen citri semen acetose an. 3. j. gra. tinctozu gra. vij. capphora. 3. f. puluerizent puluerizada et misceatur omnia in olla parua bene vitriata et euz sindone ru. bene duplicata ad formam cordis inmersa. Et dicta mistura non frigida sed sola frigiditas remissa in estate vel paru tepida in hyeme epibimetur cor sub mamilla sinistra per duos digitos et duu incipit calefieri et exficari remoneatur.

Et Baucius de Baucijs.

De lepra cum defedatione extremitatu et obdormitione cum obtusitate sensus tactus in facie collo cruribus et manibus cum excrecentijs nodosis et rubedine et duricie cum tensione nervorum.

Consilium. 18.



Contra lepra et cum defedatione extremitatum et obdormitione cum obtusitate sensus tactus in eius facie collo auribus et cruribus et manibus apparet excrecentie nodose cu rubedine et duricie sensibiles in cu aliquali tentione nervozu quozu aliqz principaliter in crure redit ad sanatione et virulentia et plures consolidant licet cum difficultate aliquali. Et annelitus in sua naturali dispoone non percipit adhuc imitatus taz vna bene digesta et grossa et spissa tamen clare rubedinis sanguinee et alijs signis laudabilibus preter quam quod habundat multum in se. melancolica et.

Utendo ad medicinalia opz considerare in hac egritudine esse habundantiam plurime male materie permixte cu sanguine. Et qz materia principalis peccans est melancolica et transmittit ad exteriora videt securus non euacuare sanguine de venis magnis. Sed in necessarium est euacuare materia multis viciis et euz flobotomias et cu pharmacijs aperitiuis. Et vident vinitate scarificationes et sanguisuga. quia dimisso grosso euacuans subtile. Et qz erithimale est ex quo plures est flobotomatus et pharmacatus qz fecerit flobotomiam de vena magna et qz sit purgat medicinis fortibz vt fuit operatu in principio. c. Quare in consilio meo ponedo ordine in seruando et iterado oibz. xl. diebz vsqz ad integrum salutem solui descendendo ad particularia.

Primo igit in isto mense augusti cu fuerit fortificatus aliquali de precedebus euacuacionibz maxime in 3. quadra lune. Et luna non existente in arietate faciat fieri flobotomia de vena frontis que peccat inter duo supercilia quasi recta a capillis vsqz ad supercilia. Et et modus flobotomandi est qz ligetur collum cum pannicello aliquali ter fricte in ira vt retineant vene faciei. Et incuruato capite versus anteriora cu vena apparet satis grossa flobotometur et fiat foramen satis latum vt sanguis grossus egredi possit. Et dimittat exire quantitas. 3. iiij. postea claudat. Et facta hec flobotomia sequenti mane faciat clistere comune. Et et alia die faciat purgatione hanc. Recipe mirabo. liidi. 3. iiij. polipodij. 3. j. f. sene. 3. f. ficados arabici. 3. ii. contundantur et bulliant in lib. j. aque decoctionis passularu vsqz ad consumptione medietatis. postea colet. Sed ante qua coletur ponat in ea epibima. 3. j. f. Et permitat sic stare donec sit tepida et tunc bene fricet et coletur et addat zuccari. 3. j. Et bibat duabus horis ante diez super dormiendo per horam. Et postea non prandeat vsqz ad horas sex. Et si hec medicina euacuaret vicibus quattuor sumat omni septimana bis modo dicto. Et si aut plus euacuet diminuat plus 5. quantitate sedm discretionem presentis medicis. f. tertia vel quarta pars restat i descriptoe.

Cum autem venerit quarta septimana purgetur fortius vna vice tantum cu hac medicina. Recipe cofectionis amech descriptione secunda. Obseruet debita custodia in viu medicinarum. Et in capite v. horaru sumat. 3. v. aq. ordci tepide. Post duas horas aque ordci potus prandeat. Et postea redeat ad decoctione supradictam sumedo bis in septimana vsqz ad copletemum septem septimanaru. Et si completa qz opz in eadez egritudine permutare medicinas in sequentibus sex septimanis. flobotometur due vene in prima die postqua duobus diebus quierit ab assumptione solutoriu. Et primo flobotomice

lia pr
atio.

Quint
Continu

lia pr
atio.
flobot
nia.
Durg

Alia p
Batio.

Clon

borometur vena que est in manu dextra inter digi-
tum annularem & auricularem & debet tenere ma-
num in aqua calida & fiat apertura satis lata & extra-
buntur. *℞. ij. sanguinis. Et secunda die floborome-*
tur simul vena in manu sinistra extrahendo etiam.
℞. ij. sanguinis. Et tertia postea diem vna post hac
flobotomia incipiet iterum purgare sumendo bis lebedo
mada istas pill. ℞. agarici. ℞. ij. aloes. ℞. j. salis liti.
℞. f. ellebori nigri gra. xv. pistentur & conficiant pill.
cū mele aut cū iulep. & sumat medietas earū in vice
vna. Qd si sufficenter euacuat quattuor vicibus me-
diocribus sumatur hec quantitas in septimana bis.
duabus horis ante diem seruando hunc ordinē qui
dicebat superius quādo sumebat decoctio. Et si
non sufficenter euacuat vel plus addatur vel dimi-
nuatur de quantitate sū consiliū presentis medici.
Et in quinta septimana istarū secundarū ser septi-
manarū purget semel sumendo istā medicinā. ℞. pill.
indarū. ℞. ij. pill. de lapide lazuli. ℞. j. reficiant cū
aqua mellis. Et sumat custodia. Et sumat lauatiū hinc
ad quatuor horas & post lauatiū p duas horas pran-
deat. Et i vltia septimana istarū secundarū re-
deat ad pill. quibus utebatur ante istas immediate.
Et completis ē istis ser septimanis incipiat & flobor-
omet p̄lo de saphena pedis dexteri extrahendo. ℞.
ij. sanguinis. Et faciendo latū foramen tenendo pe-
dē in aqua calida. Sequenti die flobotometur de sa-
phena pedis sinistri simili modo. Et faciat q habeat
lubricū vēre cū clistere. Et post hoc p duos dies
incipiet purget o septimana bis cū ista purgatione.
℞. mirabolanoz ido. ℞. ij. agarici. ℞. j. sicados. ℞.
j. f. salis gene. ℞. j. turbit. ℞. j. epithimi. ℞. j. bu-
liant oia in libra. f. decoctionis passularū postquā
sunt confusa non multum forti ebullitione. postea
coletur fricando & exprimendo cūz manibus & bibe-
tur de mane vna hora ante diem bis in septimana
obseruando vt est dictum in precedentibus. Et si
si nimis euacuaret p̄sens medicus diminuat de qua-
ritate. Si parum qd addat. Et in quinta septima-
na purgetur cum bona custodia capiēdo has pillu-
las duabus horis ante diem. ℞. troscorum a lau-
dal descriptione a Mēse. ℞. j. pillularum indarū.
℞. ij. confice pillulas terendo trosc. a laudal contri-
tione vltima & conficiantur cum aqua mellis. Et ca-
piat lauatiū quod dictū est superius. Et in om-
nibus istis. xvij. septimanis capiatur semel in decē
dies. ℞. j. f. optime triace cū. ℞. j. aque mellis se-
p̄tem horis ante cibum. Et item in reliquis diebus
de mane sumat tiriacam diateseron que est. ℞. gen-
tiane bacarum lauri mirre aristologie ro. an. ℞. ij.
mellis dispumati lib. ij. Confice simul in forma ele-
ctuarij. sumat. ℞. j. p̄o vice quattuor horis ante ci-
buz cū. ℞. j. vini grossi dulcis. Et ē vehemēter cō-
ueniēs frequēter sumere d mane tribus horis an cibū
de hac medicina. ℞. auri purissimi. ℞. ij. balsami ele-
cti. ℞. j. mirre rubee & clare aloes epatici turis mi-
nuti laudani puri non sufficati an. ℞. ij. camphore.
℞. j. pistentur pistanda & linientur linienda subtilissi-
me & incorporentur omnia cum balsamo & oho man-
dragorino ita q habeat formā electuarij & refer-
uetur in vase argenti puri bene opturato & sufficit.
℞. f. p̄ vice cū vino dulci. cocto vsq ad. ℞. j. Et se-
mel autem in septimana debet vomere post cibum
& comedat carnes bouinas p̄lo & pigues & ferculū
pingue tantū cū brodio gallic & sale & cū porris aut
cepis coctis in eo sit cibis bene salis & comedat se-
stināter nō multū masticādo. Et bibat de vino dul-
ci copiose. Et postquā ē cibat bibat hūc syrupum.
℞. Recipe radicem rasam. lib. j. sinapis. ℞. j. fac bulli

re in lib. vi. aque vsq redeat ad lib. ij. cum libra
vna aceti. Et postea coletur & addatur mellis dispu-
mati lib. ij. bulliant simul vsq habeat spissitudinē
debitam syrupi. & bibatur cū medietate sui de aqua
tepida. *℞. ij. p̄ vice statim post cibum supradictū:*
℞. Ostea surgat & ambulet per domū & voluat se su-
pra lectum paruo spacio. ℞. Ostea interposita penna
faciat q vomat. Et p̄o secunda die nō comedat
vsq ad cenam & l cena comedat pullos. Et item in
diebus in quibus sumit medicinam solutiuam siue
fortem siue debilem non balneetur. Et sed quando
non sumit medicinam solutiuam nec flobotomatur
tunc balneetur vt supra. Sed ipse non debet coope-
riri in balneo ad hoc vt recipiat aerem frigidū per
annelitum. Et quia iam est sufficenter purgatus
debet fricari in balneo omni vice cum farina saba-
rum & farina cicerum & r. parte sui de sale nitro &
postea lauari cum aqua tepida. Et postquā a bal-
neo egreditur quandoqz inungatur precipue i locis
in quibus non apparent pustule cum oleo vīo. habē-
te aliquid de camphora qd sit valde calidū. ℞. olei
vīo. ℞. ij. cāphore. ℞. j. incorporentur optime in mor-
tario funde & postea calefaciat & vngatur precipue i
locis in quibus non apparent pustule. Et loca in qui-
bis apparent pustule inungatur cum huiusmodi vn-
guento. ℞. Recipe serpentem vnum nigrum & abscin-
datur caput eius & cauda postea excoletur & ponat
in vase terreo vitreo & fidatur super ipso aceti for-
tis vini. ℞. viij. aque libra vna. Radicis dragante
℞. iij. decoquantur lentissimo igne quousqz carnes
serpentis separentur ab ossibus postea remundētur
ossa & coletur totum cum panno optime exprimēdo
& colatura reseruetur in vase vitreo. Et ex hoc ergo
inungatur locus. Quē si fuerit pillosus abradatur
primo pili: & hoc fiat tribus diebus. Et postea in
sequentibus diebus post balneum ista loca epithi-
mentur cum epithimate qd infra scribam hoc ordi-
ne seruato q primo in balneo fricentur loca cum sa-
pinis supradictis. ℞. Recipe fenugreci. ℞. ij. aque lib. ij.
hac decoctione. ℞. Recipe fenugreci. ℞. ij. aque lib. ij.
saponis albi. ℞. ij. bulliant simul lento igne vsq ad
consumptionem tertie partis & postea cum bac laue-
tur loca cauendo ne intra oculos ingrediat. Et post
quam autem a balneo egreditur lauatur serum lo-
eus talis infectus cum decoctione balauitiaz & ex-
tremitatū rubi. postea efficeantur & epithimentur
cum isto epithimate. ℞. Recipe mirabola. Indo. & ebli-
an. ℞. j. cōburentur bene cum. ℞. j. gallarum & cōfi-
ciatur cum aceto & liniatur super locis infectis.
Et quia puto bonum esse q antequam transiret
estas vel saltem totus mensis septembris si nō vider
cum reliquis medicinis bonum melioramentum q
experiat vsq serpentem ideo describam modū
quo debet vti eis vsq ad q tempus. Et unus ergo
modus est iste. ℞. Recipe serpentes qui nascuntur in mō-
tibus precipue lōge ab aquis & habent caput planū
& sunt in medio grossi & si habent ventrē album sūt
meliores & habent curtam caudā & sunt de loco sic
co & longe a palude & aquis. Et si habent pares dē-
tes in ambabus mādibulis sunt meliores. & tunc sta-
tim abscindātur capita eorum & infra per tres digi-
tos & i cauda per quattuor. Et permittat fluere san-
guis. & ille de eis qui est fortioris agitatōis & a quo
fluit plus sanguis est melior. Eniscerentur ergo po-
stea & bene lauentur & ponatur in olla noua vel in le-
bete & ponantur cum eo manipulum vnum porcorū
triforum & aliquod de aneto & parum de oleo & ali-
quid parum de aceto & de sale quantitas sufficiens.
& quid parum de pipere & de galanga & buliat simul
quousqz carnes ab ossibus separentur & si bulierit

Unctio:

Alia.

Epithima

Confilia

cum eo vnum pipionē est delectabilior et non minus
vtilis. Et hac decoctione facta comedat patiens ca-
rillas serpentis cum pauca mica panis et bibat suf-
ficienter de brodio et incipiat primo sumere non mul-
tam quantitatem. **¶** ij. vel. iij. dictarum carnum et
mediam scutellam de brodio et bibat aliquid de vi-
no odorifero. Vel si vult incipiat a minori quantita-
te. Et debet hoc totiens reiterare in horis debitis
suarum comestionum quod incipiat inflari et incurere
perturbationes sensuum et tunc dimittatur vsus car-
num et brodij serpentis et redeat ad regimen supra
scriptum non comedendo multum pro vice. nam quā-
do inflabitur tandem cutis illa inflata cadet et rema-
nebit cutis noua et mollis. **¶** Et postea redeat ad vie-
tam et dimittat serpentes et medicinas solutivas. **¶** Sz
vatur sepe. i. ter in mense optima triaca vel mitri-
dato sumendo. **¶** j. f. v. horis ante cibum cum. **¶** j. j.
vini decoctionis passularum. **¶** Et quia forte in hac
estate non habuerit facultatem comedendi viperas:
post illas decem et octo septimanas possit bibere vi-
num de serpentibus loco comestionis serpentium:
Quod fit hoc modo. **¶** Accipiantur tres serpentes de-
collati et euiscerati et preparati modo superius di-
cto pro decoctione et bulliat in. lx. libras vini donec
sint bene cocte vipere vt separetur caro ab ossibus et
vinum ita calidum cum aliquanti quantitate alterius
vini sibi simul non tamen bullit cum viperis ponat-
ur in vegere. et sit vinum odoriferum album et con-
suetum reservari. de quo vino debet sumere in pran-
dio et cena: et totiens bibat quod incipiat aut turbari in
sensu aut inflari et tunc dimittat vinum istius vini.
¶ Tertius modus vtendi serpentibus est abominabi-
lis et minus consuetus: sed tamen scriptum est a no-
stris doctoribus. **¶** R. serpentem vnum nigrum et ex-
coctum modo supradicto et sepiat in terra donec
fiant in eo vermes deinde recipiatur euz vermibus
suis et efficeretur in sole vel cum lento igne et reseruetur.
Et detur de isto tribus diebus vno post aliud. **¶** j. i.
pro vice in auroa euz syrupo de melle vel cum aqua
mellis complete decoctionis. **¶** Quartus modus vtē-
di serpentibus est cum syrupo et conuenientior iudi-
cio meo in hac dispositione et est. **¶** R. se. et flozuz su-
miterre folliculorum sene. mirabola. indo. et citrino.
an. **¶** j. f. polipodij epibitmi an. **¶** j. ij. viola. **¶** j. f. ci-
mini amilorum se. seni. semis aneti an. **¶** j. ij. piperis
galange zinzib. an. **¶** j. j. serpentis preparati modo
dicto superius scilicet decollati et euiscerati et exco-
ciati et bene loti cum vino et sale. id est aqua et sale ita
quod sit quantitas serpentis lib. ij. et bulliant simul euz
sufficiens quantitate salis ac si carnes coqueretur
quousqz remaneat de aqua lib. ij. et serpentes sint
ita discocci quod caro ab ossibus separetur postea cole-
tur et exprimitur bene totum et in colatura addatur
zucari albiissimi lib. ij. Et iterum reducantur ad ignem
et bulliant simul quousqz habeant spissitudinem syru-
pi debent per totum annum reservari. **¶** Iste syru-
pus potest seruari continue per annum in vigore suo. **¶** Et
quod appz ei vel medico plenti quod debet vti medicina
serpentis vtendo cibis et potibus vt est scriptum in re-
gimine debet de mane scipere et bibere. **¶** j. ij. huius
syrupi. cum. **¶** j. ij. aque buglosse aut decoctionis lu-
pulozum vel capilloz veneris recentis in auroa et
non comedere vsqz ad quattuor horas. **¶** Et si videt
quod bene tollerit istam quantitatem aque buglosse et
istud perseverare: totiens quod appareat corpus inflari
et ipse perturbari i ratione et tunc debet dimitti vsus
istius syrapi et redire ad regimen scriptum in principio
subtilizando in cibum quasi ad medietatem consueta
quousqz videatur excoctari cutis. et tunc paulatim
redeat ad regimen sanorum. **¶** Quintus modus est. **¶** R.

Unus ser-
pentum.

Tertius mo-
dus.

Quartus
modus.

Quintus
modus.

serpentum supradictis modo sparatoruz lib. ij. por-
rozum. **¶** j. v. aneti. **¶** j. ij. salis. **¶** j. j. aque quantum
sufficiat bulliat simul ad serpentum decoctionem in
tegra. Et quod remaneat aque lib. ij. deinde tolle ser-
pentes et tolle carnem dimissis ossibus et pistetur subti-
liter. **¶** Et. **¶** R. specierum rosate nouelle descriptione
Nicola. **¶** j. ij. specierum triasandalorum. **¶** j. j. co-
miscantur cum dictis carnis pistando in morta-
rio optima comestione. Et postea de brodio dictorum
serpentum cum lib. ij. zucari simul bullitis fiat syru-
pus spissus et sufficienter coctus quod syrupus simul
cum dictis carnis et speciebus sufficienter incor-
porent ita quod fiat ad modum electuarij de quo omni
mane sumat pilo. **¶** j. j. Et si non vidit se alterari suf-
ficienter potest addere et lumere pro vice vsqz ad. **¶** j. ij.
vel. iij. quattuor horis ante prandium bibendo parum
vini odoriferi. **¶** Et si magis delectaret euz possit
facere dictum syrupum tantum coqui et comincen-
do cum carnis predictis et speciebus quod feret co-
sectio sicca in mortellis sed in verrico quod confectio
mollis in modum electuarij est magis vtilior.

¶ Plures alij possunt imaginari quattuor vtendo
serpentibus sed isti quinqz videntur mihi magis si-
bi convenientes precipue primus et vltimus poteri-
mus in forma electuarij quam in forma solida.

¶ Propter illa vltima oportet primo attendere ad
purgandas superfuitates capitis euz caputpurgis
et gargarismis hoc modo. **¶** j. j. Primo vbi apparent na-
res humide fiat huius caputpurgium. **¶** R. celidonie na-
sturi piperis longi staslagrie nucis mus. pulegiuz
omniū an. **¶** j. j. succi agni casti. **¶** j. ij. milcean et de-
coquantur donec inspissent ad modum syrapi deinde
colect et reseruet in vase vitreato et infundat tota de
coctio in istum caputpurgium et ponat vsqz ad super-
miz narium et euz per horam tenuerit abiciatur et extra-
batur per nares postea aliquid de lacte decoctione
lactuce. **¶** j. j. Gargarismata aut debet esse primo cum
absteris precipue propter pustulas quas hz in ore et
lingua hoc modo. **¶** R. ordei furfuris ficuum siccarum
an. **¶** j. j. aristologie ro. **¶** j. ij. bulliat omnia i lib. j. aque
quousqz remaneat lib. j. aque leno igne. postea cole-
tur et addatur mellis ros. colari. lib. f. Et cum illo
fiant gargarisma gargarizando tribus vicibus. **¶** j. j. Post
quam hoc modo gargarizauerit gargarizet vinum
granatorum in cuius lib. j. bullit. **¶** j. j. sumac et gal-
larum ciperissi. **¶** j. f.

¶ Sed pro illis pustulis qz hz precipue pro parua sa-
tis dictum est. **¶** j. j. Pro magnis aut attendatur hoc quod
alique earum sunt vlcerate alique non. et non vlcera-
rum quedam sunt suppurate: et quedam non. Ille igitur
que non sunt vlcerate neqz suppurate post exitum a
balneo et in diebus in quibus non vtitur balneo vta-
tur isto vnguento quo vngatur. **¶** R. radicum dra-
gonice. **¶** j. ij. rasure lardi porcini. **¶** j. ij. coquantur
simul quousqz radices sint bene cocte. postea radi-
ces pistentur bene euz equali pondere asungie por-
cine et fiat vnguentum de quo vngantur dicte pu-
stule. Ille vero pustule que sunt suppurate et per se
non aperiantur aperiantur cum ferro et permittatur
currere putredo ex eis et tunc restat vna consideratio
in pustulis apertis. Et in quibusdam earum appa-
ret caro bona neqz apparet puritus neqz corrosio
et iste debent cum vnguentis incarnatis sicut ver-
bi gratia. Vnguentum palmeon vel vnguentum tria-
farmacon vel cum vnguento magistrali. Quod sic fit
hoc modo. **¶** R. litargirij albi lib. j. plati adusti lib.
f. rutbie alexandrine decies extincte in lacte asine.
z. ij. Distentur subtilissime et triturentur cum sin-
done. postea ponantur in mortario et infundant oleo
ro. acceti vini albi ana partes equales et incorporen-
tur

Idem
capitulum
sum

Idem
modus.

Idem
modus.

Idem
modus.

Baln

tur paulatim cum dictis pulueribus quousq; totū appareat sicut mel currēs. Postea ponant ad ignē & bulliant lentissime cōtinue agitando cum spatula de ligno salicis quousq; sit sufficienter coctum & optime incorporatum. Et cum illo supposito curetur vsq; ad consolidationem. Vel cum alio cōsolidatio secundum consiliū presentis medici. ¶ In illis aut pustulis aptis in qb⁹ appet caro mala vel puritus potest apponi vnguentum supradictū de dragontea & si nō sufficit comisceatur cum equali mensura vnguētū egipciaci descripti a Adesue. Et si nō sufficit abstergantur cauterizetur locus cum viridis eris. cum sale armoniaco & cū sale viuo ana partem equalem qui puluerizentur & comisceantur cum aceto ita q; non fiant ad modum paste & supponatur vlcibus illis. ¶ Et prouidendum cū astutia presentis medici ne virtus cauterij trāseat ad loca sanata. Postea mundificetur locus a crusta & cū retur cū vnguento supradicto de litargirio. ¶ Vel si cauterium potentiale timeatur ponatur aristolo- gie longe radij secundum quantitates loci cauteri- zando cum oleo seruienti & ita seruens superpona- tur loco quousq; veniat ad carnem sanam & remo- ta crusta curetur cum vnguento supradicto de li- targirio vel similibus. ¶ Quod si ista omnia nō cō- tulerint oportet vltimate venire ad cauteria que fi- unt cum ferro ignito. ¶ Et melius modus & effica- cior est q; in capite fiant. v. cauteria. Unum super commissura corōnali parum versus medium capitis. Secūdo in extremitate frontis vbi terminant capilli sed in loco capillorū. Duo sup duo cornua capitis. Et vñ i parte posteriori iuxta extremitatē ossis ca- pitis parū supra. Et vñ illa cauteria aut i vice vna aut in plurib⁹ puenire vsq; ad os. Et chirurg⁹ post discooperituram ossis leuiter debet tangere os cum ferro ignito ita q; scamina vna remoueat leuiter. Et post ista quinq; cauteria ponatur cauterium in- durato splenis. Qd soluz pertranseat cutim. ¶ Sed quia in nostro infirmo iam sunt infectiones manife- ste in locis supradictis si necessitas cogit fiant cau- teria minuta. Unū supra extremitatem nasi. Duo super duas narillas. Duo super spondilibus colli. Sex super spondilibus dorſi. Unum profundum su- per nodum caude. Duo super humeris. Duo super cubitis. Duo super genibus. Duo super calcaneis. Duo super anhis. Et quelibet iunctura manus & quelibet iunctura pedis. Et requirit per vnum nō pe- netratis nisi cutez. Et dimittantur apta p mensem & postea consolidentur cū vnguento supradicto de litargirio. ¶ Debet autem presens medicus sua so- lerti prudētia fm q; videt fortem vel debilem impres- sionem respectu que appropinquantur aut bonam in- firmi tollerandam vel malaz metri iudicio extima- tino arbitria numerum viciū & frequentiam & quā- titatem continuam respectu appropinmandarum & quandoq; addere & quandoq; minuire fm q; sibi vi- detur quoniam certa rei quantitas in morbis ne- cessaria. nec calamo scribi nec lingua proferri pōt. que vna res maxime facit hanc nostram arbitrariā & coniecturatiuam.

¶ De accidentibus superuenientibus nauiganti.

¶ Consiliū. 19.



Nauiganti varia solent accidētia aduenire. ¶ Unum est nausea siue stomaci contur- batio. ¶ Cui sic succurratur. Accipiantur post cibum antequāz euomat coriandri cō- dicti & confecti cum optimo zucaro coclear vñū. Aut accipiat q; melius est duos aut tres bolos infrascr- pte confectiōis. Recipe conferue citoniorum absq; speciebus libram vnam mastice granorum mirri a- meos coriandrozū preparatorum añ. 3. iij. pisten- tur pistanda subtilissime & cum mīua citoniorum fi- at confectio solida i morſellis: quorum quilibet sit duarūz. 3. est profecto huic accēti efficacē remediū.

¶ Soler interdum accidere dolor capitis propter humorum agitationem. ¶ Cui sic occurratur: Echi- bendo syrupum infrascriptum per duas horas post cenam & iterum in mane ante diem per horam. R. Syrupi de papauere. 3. j. ortzacare. 3. f. aque deco- ctionis coriandrozū preparatorū. 3. iij. misce. ¶ Itē ante cibum fiāt ad brachia fricationes trahēdo ver- sus manum & postea ad coras & ad tibias.

¶ Nonnunquā aduenit fluxus ventris cui sic pro- uidetur. Recipe granorū mirri copularūz glandiūz acacie hypoquistidos thuris ciperi sandarace ba- laustiarum añ. m. j. decoquantur omnia in lib. iij. aque vsq; ad consumptionem medietatis postea co- letur facta forti expressione de hac colatura recipia- tur lib. j. mīue citoniorum syrupi de mirto añ. 3. j. f. olei citoniorum olei de mirto añ. 3. j. sepi renum capri. 3. iij. dissoluatur pinguedo cum decoctione postea alia addantur & fiat clistere. ¶ Ad idem va- let ungere ventrem a furcula inferiori infra vsq; ad pectinem cum infrascripto vnguento. Recipe olei rosati olei de mirto. añ. 3. j. troiscorum de spodio troiscorūz de bolo armeno & de balauſijs añ. 3. j. cere quantum sufficit & fiat vnguentum.

¶ Si acciderit fitis valida vt aliquādo solet adue- nire. Recipe syrupi de limonibus. 3. j. aque fontis tantūdem misce & paulatim potetur. ¶ Valer ad idē inlep violaceum aut rosarū accipiendo de quouis istorum. 3. ij. cum. 3. ij. aque ordei.

¶ Si acciderit instantia vigiliarum succurratur cum infrascripto syrupo sumpto per duas horas post cenam. Recipe syrupi violati syrupi de nenu- fare añ. 3. f. syrupi de papauere. 3. vj. aque deco- ctionis papaueris albi. 3. iij. misce. ¶ Valer ad idēz lauare pedes in sero cum hac decoctione ante cenā. Recipe florum nentaris violarum lactucarum so- latri foliorū vitis & salicis florum camomille añ. m. j. aneti. m. ij. decoquantur omnia in sufficienti quantitate aque cum qua lauentur tibi vsq; ad me- dietatem corarūz & brachia vsq; ad cubitos per bo- ram ante cenam.

¶ Cum accidit aliquando debilitas virtutis conse- runt brodia pullozū aut caponū iuuenū carno- sorum cum. 3. ij. aque buglosse aut boraginis. & 3. j. vini albi aromatici. & de hoc potu sepe sumat sal- tem in omni sine quinq; horarū ad quantitatem quinq; vnciarum. ¶ Item valet ad idē contusum pullozū aut caponū iuuenū. ¶ Valer ad idē electuariū regūz de quo sumat coclear vñū & in die aliquando. ¶ Itē confectio diamargariton deseri- ptione Nicolai. Et omnia ista valent quando cū de- bilitate apparent signa frigiditatis. ¶ Sed si appa- rerent signa caliditatis sumatur coclear vñūz infra scripti electuarij post quod sumant. 3. ij. brodi pul- li aut. 3. iij. aque sublimationis puli vel post accipi- ant. 3. iij. aq; boraginis aut buglosse. R. diabōza- ginati diabuglosati zucari violati zucari ro. añ. 3. j. manuscusti cū perlis. 3. ij. foliozū anri & argēti. añ. numero. x. misce totum & diligenter incorpore-

Contra nau- kam.

Contra do- lore capis

Contra flu- xū vētris.

Contra fitis

Contra vigi- lias.

Contra et i- llicatē virtu- tis.

Balneūz.

Confilia

Et si calidetur in mentario. ¶ Cum epar vestrum sit calidum stomachus vero humidus et ad frigiditatem declinans vitium frequenter de infra scripta confectio sumendo de ea ante prandium vnum morsellum per horas duas et idem ante cenam. R. specierum dialagane descriptione aspecul in suo antidotario. 3. ij. specierum trasandalorum sine camphora. 3. ij. zucari trium cocturum quantum sufficit et fiat cum aqua ro. confectio in morsellis quorum quilibet sit trium dragmarum. ¶ Qd si stomachus magis cale fieri indigerit sumat infra scripte confectiois rotulam vnam eo modo qui dictus est de supra scripta. R. cinamomi electi. 3. ij. 3. iij. 3. ij. granorum paradi. 3. f. pistentur pistanda subtilissime et cu aqua absinthij fiat confectio in morsellis quorum quilibet sit trium dragmarum. ¶ Qd si per vsum confectio nis videtur epar inflammari. ungatur regio epatis ante prandium et cenam per horas duas cum vnguento sandalino aut cum ceroto galeni.

Contra fluxum pituitatis ventris.

C Si venter fieret si prius sumantur tres aut quatuor de ipsacriptis pill. añ. añ. p duas horas q̄ crassum de possint post cenā in strom lecti vbi esset dolor capitis aut esset caput graue. ¶ R. specierum de vera simplicia. 3. ij. masticia. 3. j. mirabolanoꝝ chebulozum ꝛ curinorum. añ. 3. f. agarici. 3. j. f. salis gome. 3. j. aloes loti cum aqua enduic ad pondus omnium ꝛ fiat cum succo absinthij ꝛ melle ros. colato magdalen ex quo formentur pill. numero septez pro qualibet. 3.

C Si casus foret qđ deus auertat incurretis fevrem tertianā notam que est pendens ex cōmitione colere cũ flegmate. nam in talem febrem estis magis inclinatuz quā in aliam sic procedendum est. ¶ I. Idmo in hora minoris afflictionis fiat clistere tale. R. maluc blite foliozum violarum mercurialis. añ. m. j. incidantur herbe ꝛ bulliant in sufficienti quantitate aque cum fuerint cocte coletur de colatura accipiant ur. ʒ. xvij. quibus addantur cassie. ʒ. j. yerepig. ʒ. f. olei violati. ʒ. ij. salis. 5. ij. ꝛ stomacho ieiuno inscipiatur. ꝛ hoc fiat vbi non esset fluxus ventris. ¶ II. De sequenti si fuerit dies minoris febris aut dies quietis accipite hoc minora.

Adinora
tina.

Digestiunū

Solutiunū

ce. ʒ. f. manne. ʒ. j. agaricus infundatur cum sa/
legema in oximelle simplicis per horas ad minus
reubarbarum infundatur cu spica in aqua endive
per sex horas de reliquis fiat decoctio de qua cola-
tura accipitur quantum sufficit ad dissolvendum
mānc. ʒ. r. loco cuius potest poni. ʒ. f. cassie nouiter
extracte ex cāna sua postea exprimatur fortiter aga-
ricus ⁊ reubarbarum ⁊ expellens addantur mānc
aut cassie dissolue ⁊ fiat potus. Itē unū calidum ac-
cipiat per horam ante diem super quo potest dormi-
re per mediam horam. Deinde vigilet quousq; per-
transuerint hore quinq; ab hora assumptionis. In
fine quousq; accipiat ciatū bodij macri aut aque or-
dei cū. ʒ. f. ʒ. uicari rubei. Et inde ad horā comedat
non granando se multo cibo. ¶ Quod si pill. essent
magis grate quā medicina loco medicine suprascri-
pte accipiat. ʒ. j. pill. aggregatiuarum hora ⁊ mo-
do de medicina superius scriptis. ¶ Assumpta supra-
scripta medicina ʒ. f. febrix cessauerit. An ob

C Si vero remanserit tribus diebus post medici-
 ne assumptionem incipiat sumere infrascriptum
 syrupus. R. Syrupi de bisantio. ʒ. j. acetos simpli-
 cis mellis rosati colati. añ. ʒ. f. aque absinthij aque
 cicoree aque apij. añ. ʒ. j. misce iste est pro vna vice.
 Continuet ipsum sex diebus sumendo ipsum calu-
 dum in auroza si tunc temporis non fuerit princi-
 piū paroxysmi sine febris aut status vel eius augmē-
 tum. In quo casu differat ipsum assumere in decli-
 natione febris. aut postquā fuerit declinata vt di-
 cetur fuit in modo accipiendi syrupum precedentē.
 ¶ Post completam assumptionem suprascripti syru-
 pi immediate accipiat medicinam solutiuam vlti-
 mo descriptam aut pill. eo ordine et modo qui descri-
 ptus est. ¶ Quod si epar nimis in tali febre calefie-
 ret vngatur regio epatis ante prandium et cenā per
 horam vnam cum infrascripto vnguento. R. sanda-
 lorum alborum ʒ rubeorum añ. ʒ. j. podij. ʒ. j. ab-
 sintbij. ʒ. ij. olei rosati. ʒ. j. cere parū et fiat vnguē-
 tum. hoc vnguento taliter vti incipiat vt dicum
 est postquā sumperit primam medicinam. ¶ Si ve-
 ro stomachus esset debilis et nō bene digereret vnga-
 tur ante prandium et cenam infrascripto vnguento.
 R. succi mente succi absinthij succi citoniorum añ.
 ʒ. f. olei de mastice olei de mirto olei de spica añ.
 ʒ. j. bulliat oia simul vsqz ad ʒumptionē succopz. de
 inde addat masticis aloes. añ. ʒ. j. cinamomi gario-
 filorum. añ. ʒ. f. cere albe. q. s. et fiat vnguentū molle.
 Et hoc taliter vti incipiat postquā primaz acceperit
 medicinā et inde cōstruet. ¶ Si ʒi vter esset stiptic⁹
 vtaf alernis diebus clisteri superi⁹ scripto aut quo-
 tidie vbi opus sit. ¶ Si sitis valida esset tenearis in
 ore liquiriā abrafam et parū cōsulam postea insu-
 faz in aqua ordeī. aut nucleū prunorū aut sebesten.
 vel zucarū candituz. Uel gargarizare aquā ordeī.
 Aut sumere aliquid inlep violari cū aq̄ ordeī debite
 permixti. ¶ Si vero adesse vigilariū instantia ante
 cenā per media horā fiat ad tibias a genibz infra
 et ad brachia a cubitis versus manū infrascripta lo-
 cio. R. cortic⁹ papaueris albi. m. j. lactucarū. m.
 j. aneti. m. j. f. flozum camomille. m. j. contundan-
 tur omnia contundenda et bulliant in sufficienti quā-
 titate aque et fiat vt dictum est. ¶ Confectio qua vti
 posset in casu tali cēt manus christi. Baueri ʒ ac.

De difficultate mingendi.

Consilium 20.

Gratudo largo modo isti iuuenis est de-
fectus in actione mingendi ppter acuita-
tem vrine irritantis virtutem expulsiuam.
Concurrit etiam debilitas virtutis con-
sentine

Cura.
Dieta.
Acr.
Vestes.
Ignis.
Accidētia
animi.
Sonnus.
Ad
gane
Syn.
Ad
Notus.
Fricatōes
Coitus.
Ad
libi vitā
di.
Ad
lectat
Ad
bilitat
Ad
Panis.
Ad
Carnes.
Ad
citāt
Ad
Lactis.
Oua.
Ex legumi
nibus.
Ex herbis
Ex fructi
bus.

tentive vt ex signis ab ipso habitis et hincinde per
serutatis satis plene patere pōt. ¶ Huius egritudi
nis cura habet duobus instrumentis dicta. scilicet et potio.
¶ Dieta consistit in debita administratione sex re
rum non naturalium a quibus incipiam et primo ab
aere. ¶ Lauere debet ab acre vehementis calidita
tis et ab acre humido et nebuloso pariter ab aere v
toso et precipue flante austro. ¶ Eligat sibi aerē cla
rum apertum declinantem ad aliquales frigiditātē
sed in qualitatibus passiuis ad temperiē. ¶ Et quia
vestes ad aerem reducuntur non teneat partes renū
nimis calidas neqz adeo parū tectas vt suscipiant
frigus sed in omnibus moderatiōe sequatur. ¶ Lau
eat insuper ne ab igne partes renūz calefaciat nec
etiam taliter vt sol in eas imprimat sed in his omni
bus teneat renes moderatē calidos aut parū ad fri
giditātē declinantes. ¶ Lauet ab ira tristitia furo
re et sollicitudine gaudeat letē bene speret de salute
sua et versetur cū amicis et dilectis. ¶ Somnū sit de
nocte et nō de die sit primus sup latus dextrū. De
inde reuoluat super sinistrū. Sed vitet sonnū resu
pinū super dorsum. Sitqz sex aut septē horarūz nō
ampli⁹ octo nec minor quinqz. Sitqz corpore cōue
nienter pānis tecto et capite decenter elevato. ¶ Si
glat omne exercitiū forte seu ambulando seu equi
tando et omne aliud in quo renes laborant et precipue
post cibū. ¶ Loco exercitiij cōueniūt fricatōes bra
chiorū stomacho ieiuno cōuenit exercitiū modera
tuz peditatō aut se manibus exercēdo ante prāduz
et ante cenā. ¶ Et quia coitus ad exercitiū reduci
caueat ab eo frequēter facto et precipue cibo existēte
in stomacho. ¶ Dimittere debet oīa cibaria diffici
lis digestiōnis et mali nutritiē et viscosi. Et oīa ci
baria vehemētis caliditatis aut assuginis. Et om
nez portū dulcē aut grossūz aut turbidū. ¶ Dimittat
panē azimū aut idebite coctū. Et omne cibariū fa
cili ex pasta azima. ¶ Dimittat insup carnes boui
nas caprinas et pecudinas et cutes et viscera anima
liū quadrupedū et extremitates. ¶ Ad vīa pīsciu
viscosos carib⁹ cuiusmodi sunt tenebre anguille et
similia. ¶ Lauet a cafeo precipue antiquo et butiro et
ab oībus leguminibus vīositate generatibus sicut
sunt faba satoli et filia. ¶ Dimittat herbas oēs cali
das et siccas et tubera et fungos et fructus stipticos
cuiusmodi sūt coctana pruna et pira acia. ¶ Eligat
cibi panē ex farina mūda facta ex optimo tritico qz
debite fermentatus et decēter coct⁹ sitqz nō minoris
etatis vnius diei neqz pluriū triū aut quattuor die
rūz a quo efficiat cortex superior qū comedif. ¶ Car
nes sint ex pīcibus fasanis turdis et reliquis auti
bus degētib⁹ in pratis aut nemorib⁹ nō in paludi
bus neqz stagnis aut ex caponib⁹ iuuenib⁹ carnosiss
nō pinguib⁹ et gallinis iuuenib⁹ et pullis. ¶ Ex qua
drupedib⁹ vero cōcedunt carnes caprioli et leporia
iuuenis et edi vituli lactātis et castrati et agni annua
lis a reliquis vero abstineat et be carnes meli⁹ pre
paratē effisate quā assate. ¶ Ex pīcibus cōcedunt pi
ces parui squamosi degētes in aquis currentibus
bonis cuiusmodi sunt capedani trure luci⁹ scardue
et reliqui similes et hi meliores sunt preparati super
craticula quā alio modo. ¶ Conceduntur oua sorbi
lia aut tremula recentia antiqua vero frigra aut du
ra nocent. ¶ Ex leguminibus interdum concedunt
brodiū cicerū rubeorū far miliū et similia. ¶ Ex her
bis pcedunt spinacia blita attriptex cū qb⁹ misceat
modicum petrosili. ¶ Conceduntur fructus herba
rūz cuiusmodi sunt capares melones et precipue pars
melonis cui semina adiacēt et cucumeres. ¶ Ex fru
ctib⁹ vero cōcedunt passile poma dulcia amigdale
excoctate pruna cereza dulcia bene matura ante ci

bum. ¶ Vinum sit album subtile pauciterum mediū
inter dulce et ponticum. Qd si album cum his cōdi
tionibus haberi nō possit habeat rubecum seu cisco
lum. Qd si permixtione cū aqua indigeret limphē
cum aqua cisterne aut fontis clara. ¶ Lauere dē ab
omni superflua repletione et precipue rerūz prohibi
tarum. ¶ Accet etiā nimia inanitiō et cibi abstinen
tia. ¶ Non comedat vsqz ad sacietatem. sed a mensa
surgat semper cum reliquis famis. ¶ Nec comedere
incipiat nisi senserit preassumptum cibum esse di
gestum. Et sit cōtentus vno aut duobus cibis. Et
ab eo incipiat. Qd est faciliōis digestiōnis. ¶ Qd
si senserint stomachum grauatum curet vomitum
puocare cum vomitiuo. Qd sic fit. R. seminis atri
plicis seminis caulium seminis aneti añ. ʒ. f. bulli
ant in lib. iij. aque vsqz ad cōsumptionem medietatis
postea colet de colatura capiant. ʒ. v. quibus
addant acetose simplicis. ʒ. ij. et totum tepidum et
nō calidum bibatur. Cūz biberit stet per tres quar
tas hore. Deinde agitur et mouetur. Et si vomue
rit bene est. Si nō premar linguam digito aut in
ponat pēnam oleo intinctā in guttur et agitando vo
mitum puocet. Deinde colluat faciem cū modica
aqua permixta cūz aceto et lauet os. Deinde ad me
diam horam prandeat aut cener si vomitum fecerit
ante cenam. ¶ Curet quotidie habere ventris bene
ficiūz bis aut saltē semel qz si naturaliter haberi nō
possit fiat cūz clisteri qz sic fit. R. malue spinachia
rum blite añ. m. j. decoquantur deinde coletur de
colatura accipiantur. ʒ. xv. quibus addant cassie.
ʒ. j. benedictę. ʒ. iij. olei violati. ʒ. iij. salis. ʒ. ij. et
calidum stomacho ieiuno supponatur.
¶ Cura per portionem plures cōtinet intentiones.
¶ Prima est materie digestio. Secda est eius euacua
tio. Tertia est diuersio. Quarta est renū et viarūz
vrine malicie cōplexiōnis remissio.
¶ Prima intentio cōpletur sic. R. syrupi de dua
bus radicibus syrupi violati añ. ʒ. vi. aquarū se
minum cōmunium frigidorum. ʒ. ij. capul. re. ʒ. j.
misce. Jte est syrupus p vna vice sumat ipsum fr
gidum in auroza et sic cōtinuet ipsum septē diebus.
¶ Secda intentio adimpletur hoc modo. R. pill.
de benedicta. ʒ. ij. pill. aureaz descriptione. ¶ Iaco
lai. ʒ. j. misce et cū electuario de succo ro. reformē
tur pill. vj. Jtas pill. accipere dē post completam
assumptionē syrupi p horas. ix. post assumptionem
cene immediate pcedentis. Sup quibus pōt dormire
cū cepit eas vna hora. Deinde vigilet. Et surgat quo
ad trāseant hore. v. ab hora sumptionis. Et post ac
cipiat ciatus vnum aque ozdei frigide cū. ʒ. j. zuc
cari albi. Deinde ad horā comedat. Et nō se grauet
multo cibo. ¶ Qd si potus eēt sibi gratioz quā pill.
sumat hanc medicinā eo modo de quo dictū est de
pill. R. liquiritie mūde ozdei excoctati añ. ʒ. f. flo
rū violarū. ʒ. ij. seminis portulace seminis endiuie
añ. ʒ. j. fiat decoctio de qua accipiat quātum suffi
cit ad dissoluendū cassie nouiter tractę. ʒ. j. electua
rio de succo ro. ʒ. ij. ʒ. ij. et fiat potus.
¶ Tertia intentio sic cōpletur. Diuertat materia
iuxta tertiā intentionē. fiant fricatōes ab humeris
vsqz ad manus ante prandiu et ante cenā cibo dige
sto. Et hmoi diuersiōes fiant saltim alternis dieb⁹.
¶ Jte puocetur vomitus cū vomitiuo qz sic fit. R.
aque ozdei lib. j. bulliant in ea seminis atriplicis flo
rū aneti añ. ʒ. f. vsqz ad cōsumptionem medietatis
postea coletur et colature addat acetose simplicis
ʒ. ij. et tepidū bibatur. Et stet p mediā hōraz et pri
maē linguā et vomitus puocetur. Demū ad vnam
horā prādeat. ¶ Ad se grauādo multo cibo. ¶ Et hu
iusmodi vomitiuo taliter vīaē post assumptionem

Unuz.
Repletio
Inanitiō.
Vomit⁹.
Beneficiū
Clistere.
Potio.
Prima in
tentio.
Digestiua
Secda intē
tio.
Euatō.
Lauatiū
Medicina
Tertia in
tentio.
Fricatio.
Vomit⁹.

Confilia

Quarta i
tensio.
Elum.

Unguētū

Zulep.

Kafus:

Accidētia

Causa.

Difficult to
cure.

Amic.

Ordo c5,
nlij.
Dicta.
Aer.

pill. ant potus superius scriptorū p quattuor dies
et sic cōtinuet semel in ebdomada.

ne conuicti mel in ebdomada.
¶ Quarta intentio sic peditur. R. trociscosꝝ albe
chegi fine apio. 3. ij. zucari vio. 3. ij. zucari. ro. 3.
ij. speciez tria lalandozꝝ fine capbrosa. 3. j. mifce a cū
lyrupu vio. redugatur torū ad formaz electuarij dū
quo lumat ad quatitē vnus castance ante prandiu
per tres horas. Et eo sic vi ticipiat postquā assūpse
rit porū aut pill. pderas per dies tres 4 taliter vtaf
tribus diebꝝ in ebdomada diebus intermissis. ¶ Itē
R. olei de mirto olei ro. añ. 3. j. rasure eboris. 3. j.
sandalozꝝ rubeozꝝ coazolꝝ rubeozꝝ añ. 3. j. sem
nū cōmunium frigidozꝝ feminis malue añ. 2. ij. ce
re albe parū 4 fiat vnguentū molle cum quo vngat
locare nū 4 partes pectinis 4 virge. ¶ Itē aque meli
tis lib. iij. in quibus buliant florum sticados. 3. j.
prafij. m. j. cuscute. 3. f. carui anifozꝝ añ. 3. ij. cō
tundant cōfundenda 4 incidant incidenda 4 buliat
vsqꝫ ad cōsumptionez medietatis postea colef 4 co
latura addatur mellis quantum sufficit 4 fiat vlep
longum sumat. 3. iij. in anroza. ¶ R. pil. de vera
Nicolai pil. aggregatuarū. añ. 3. f. fiant pill. vj.

De stupore in ambabus tribus.

¶ Decetabilis vir franciscus de Triachi
lis patit stuporem in ambabus ribis a su
ris ylas ad pedis medietatem. ¶ Huius su
periori cōiungitur debilitas nervorum
biarū quare nō nisi magno cū labore pōt recē sta
re sed gēnuflexus minus laborat. ¶ Sunt iſte diſpō
siones antiquē tā sunt. vir. ām. x. yltra quibz cēperunt
z a quatuor annis citra viſe ſunt augmentari.

Tharu dispositionu cā incedita est mala cōplo rigida & humida cum materia faciente opillatio, nūc & prohibere debitu transitu spiritū sensitiuum & motiuū ad neruos & eadē mala completio spiritū alterat a sua debita dispositiōe ad dispositionē nō cōuenientē sensui necq; motui ob quā causā he operationes in mēte nihil sunt la-

Dispositiões p̄dicte note sunt ex qd nominis stu-
por & debilitas. Meruorū causas cognoui ex signis
essentialib⁹ & sufficiētib⁹ q̄ breuiter cāns refero

¶ Hæ dispositiões sunt graues & difficiles. Max
nervorum egritudines nō nisi forti medicina curant̃
et refert Jo. Mesue aucto Gal i suo de animum

is. Est etia3 difficilior quoniā antique sunt p̄terea
multū periculose. Unde. Aui. secunda terrij cap. de
supore. Et omnis quidem stupor omnia membri cū

perfeuerat ⁊ sit fortis nunciat paralesim aut spasmū
aduenientem ei. Et parum infra. Et scias cū stupor
perfeuerat ⁊ non remouet insumen acuario deinde

uccedit ei vertigo annunciat paralesim. Et tertia pri
mi summa octaua cap. j. Quando multus in toto
corpe fuerit salt⁹ regat⁹ flegmat⁹ enaria ne hoc hñs

palamū icidat ⁊ apopleſiā. Et ſiſr cū p̄durauerit vt
 enſus ſint turbidi ⁊ motionū aſſit ōbilitas cū reple
 iōe. Et parū iſra. Lū mēbris multonēa occidit vt

ensus amittat regat cui hoc accidit cū cūatōe fleg
natis ne ad palestin pueniat. ¶ Affirmat istū specta
ilem viruz aliquādo qñ ē iuxta ignem caligaa ve

emeter calere q̄ vix sensus man^d eā suffert calidi-
atem tunc vero tibi minime eā p̄cipiant calidita-
tem quapropter magnum studium cum omni dili-

entia adhibendum est ne incideret aliquā egritu-
inem quas supradicte dispositiōes pnosticantur.
Cura istius egritudinis poti⁹ dispositionū duo

Dieta consistit i debita administratione sex rerū
non naturalium a quibus incipiam. ¶ Et primo ab

aere ⁊ sibi āneris. Laueat ab aere frigido ⁊ humido ⁊ etiam multum frigido dato q̄ efficit siccus: Idem dicendum est de regione de ciuitate de camera. Sit igitur locus habitationis eius expositus plage oriē tali aut meridionali ⁊ sit calidus ⁊ siccus: Et sit camera a terra eleuata neq̄ sit antiqua habens edifi- cia neq̄ testudinales reuolutiōes lapidum. Sitq̄ remota a curbis aquarū ⁊ flatu ventozū: ꝑ- cipue meridionalis. Sit aer clarus non odorosus calidus ⁊ siccus. Quod si naturaliter haberi nō possit talis fiat arte cum igne ⁊ camera incenso cum lignis uniperti vel lauri vel sauinē ⁊ similib⁹ odoriferis li- gnis sicut uniperus rosmarinus. ¶ Et fiant suffumi- gationes cum laudano aut storace thure sandaracā et granis uniperti ⁊ similibus. ¶ Sit vestibus con- decenter munitus ⁊ suffulens pellicbus pro qualita- te tēporū. ¶ Et laueat a frigore pedum omnino tri- biarum ⁊ capitis ita q̄ secundum temporū varie- tatē variet birrera ita q̄ caput a frigore munitū sit.

¶ De accidentibus animi. Laueat ab ira tristitia furore ⁊ vniuersis ab omnibus anime accidentib⁹ vir- tutem debilitantibus ⁊ disrabbentibus ipsam a suis operatiōibus. ¶ Quenit letari gaudere de salute sua bene sperare ⁊ cum dilectis amicis versari. ¶ Et q̄ co- rpus ad accidentia animi reduciur propter dele- ctationem quam homo in eo percipit dico q̄ ab eo laueat ⁊ non vtatur nisi per longa intervalia ⁊ tunc digestionē completa.

De motu quiete. Exercitium oēm forte nocet
 quod perui tibiarius sunt debiles a forti motu dis-
 soluitur virtus a redditur impotens. Et exercitium
 omne post cibum factum est malum. Conuenit cum
 cibibus fuerit leuis ambulator faciens cibum ad sto-
 machi fundum descendere. Et ante cibum fiat exerci-
 tium parum fortius adeo ut corpus calefiat a vene-
 rintumescant. ¶ Quod si tibi per tale exercitium la-
 terentur multum dimittendum est. ¶ Exercitium
 brachiorum conuenit pedibus quiescentibus a tibis
 nam tale diuerit ab inferiorib⁹ ad superiora. ¶ Lo-
 co exercitij cōserunt fricationes brachiorum stoma-
 cho ieiuno cū paino lineo calefacto a capitis pectina-
 tio cum leui fricatione. ¶ Noceret etiam multa qui-
 es calorem naturalem eberat. Sed quies fit tem-
 pore exercitij prohibiti. Et tunc cum quiescat
 ne tibi sint multum peluies ne per talem situm bu-
 mores ad inferiora declinet.

¶ De foinno ⁊ vigilia. Lauceat a foinno nimio ⁊ a
foinno super repletionem non tñ nimis nocent super
eue vigilia. Sitis fomnus de nocte nō de die. Et
primo super lams dectum. Deinde super finituz.
Sitis capite bene eleuato. Et corpore pāms cōueni
enter tecto. Sitis sepreu aut octo horarum nō mi
nor fer neq; amplior octo horis. Nec pñs incipiat
dormire quam fluxit hore deie a fine cene. ¶ Si ca
lus cōtingeret ne in nocte dormire possit dormiat i
die an pñdiū. ¶ Quod si tūc dormire nō possit dor
miat post pñdiū saltem p hōzā cū dimidia. ¶ Lauce
at insuper cū est lecto a plurib; reuolutiōibus mō
ad vnum lat; mō ad aliud. nam talis motus est cā
corruptionis cū ibi nō a corpore toto faciūt sup
luxationes augere. ¶ Dimittat insup resupine dormi
re ne sup fluxitates ad nūcā defluant.

De cibo & potu. Nocet oēs cibi frigide & hūide
Opōndis & difficilis digōnis aut mali nutritimē
les sint tales cognoscē p cibos q cōcedent. ¶ Lib
ōnēntes in q̄ntitatē suis dē ē calid⁹ & sic⁹ iusti
atiū apitiū absterfiat iū mundificatiū. Tales n.
tutes opōnes necessariū sūt vādiēnt lapus q
id⁹ ē hūid⁹ v̄t p̄ient materie q̄ grossa ē pp̄subi
tatē v̄t v̄e reddat apte q̄ pillate s̄t a m̄a vitiosa:
¶ q̄:

et qz materie partibus mēbrozū sunt affixe requi-
runt absterſionē: et qz vie et canales in quibus dicte
materie cōtinentur sunt aperiēde si materie euacua-
ri debent. Et hoc quidez perficitur per virtutē ape-
ritiuum incisiuam et absterſiuam in quibus apparet
nō facile esse bene hūc virum dietare. ¶ Vinum sit
colore album aut colore granatorum potētia pauci-
ferum medium inter dulce et potētiam sitqz vni⁹ ani
aut saltem sex mēſium. Qd si vinofum esset permi-
ſceatur cum aqua cisterne plus aut minus ſm vini
potētiā. Laudabilis tamē est pauciferum quaz
vinofum ne opus sit tanta aqua permisceri. ¶ Si lo-
co vini vteretur aqua mellis facta ex decem parti-
bus aque et vna mellis diſpumati clari et bullicre vs
qz ad cōſumptionem quartę partis aque et optime
diſpumatur et vltimo aromatizetur cum modico ci-
namomi optimū eſſet precipue a principio. ¶ Nouē
bus vsqz ad principium Martij. ¶ Si panis sit ex fa-
rina optimi frumenti in quo nihil penitus sit lolij ne
qz sit ex toto a fursure munda sit bene coctus et obi-
te ſeruetur: in cuius compoſitiōe sit modicus sa-
lis sitqz duorum aut trium dierum et nō comedat
calidus quādo a furno extrahitur sed sit iam inſrigi
datus. ¶ Ex carnibus cōueniūt perdicēs ſaſiam tur-
tūres turdi merule et aues parue degentes in nemo-
ribus et nō in paludibus. ¶ Et ex domesticis carnes
caponum gallinarum iuuenū pulloz et pīonū
volare incipiētū et ſcipue querētū victū extra do-
mum. ¶ Ex quadrupedibus ſilueſtribus cōueniunt
carnes caprioli leporis iuuenis cuniculi et api iuue-
nis. ¶ Et domesticis caprei caſtrati vituli et be car-
nes melius preparātur elizando eūz radice apij aut
ſeniculi vel ſparagorū aut cum cicēribus rubeis in
ſero tamen poſſunt aſſari aliquādo. ¶ Diminuat ho-
rum animalium vltima et pinguedinem cures et ce-
rebrum. ¶ Si diſces nō cōueniūt niſi rarissimo vſu: et
tunc ſint parui ſquamoli capri in optimis aquis ſi-
cut in aquis dulcibus. Capedani trute carpiōes lu-
ci in ſaliſis trile aurate paſſeres. ¶ Lōcedūtur oua
ſorbilia recentia aut tremula. ¶ Ex leguminibus co-
uenit brodium cicērum rubeozum decoctorum eūz
modico ſaluie et roſmarino milum panicum et ſer-
culum ex ſpelta pilata factum. ¶ Si herbe quibus vi-
tū potēſt ſunt ſaluia ſeniculus caules petroſillus maio-
rana menta ſerpilluſ roſmarinuſ cicērea. Si vero
vitur blita aut ſpinacijs nō niſi eūz predictis. ¶ Di-
minuat acrimina omnia vt cepe porri. ¶ Ex fructibz
concedūtur paſſule amigdale et auellane parū prius
torrefacte a ceterz abſſeāt ſine cocte ſint ſine crude.
¶ De inanitione et repletionē. Omnis nimia reple-
tio ſine cibi aut potus nociua eſt: quapropter a men-
ſa ſurgat cum reliquijs ſamis. Et potus cārus ſit ne
cibus in ſtomacho exundet. ¶ Si in quantitate cibi
cōtigerit excedere et ſtomachus grauaretur aut ſto-
machus repletus non bene digereret ſi vomit⁹ nō
ſit ei multum difficilis prouocetur ſumēdo ciatum
aque decoctionis raphani et ſtorum aneti cum ſue-
rit tepida aut ſumat. ¶ Si opimellis ſimplicis cū de
coctione tepida raphani: nam huiusmodi vomitus
dinertit materiam et euacuat. ¶ Si tunc omni die ba-
bere vētris beneficium bis aut ſemel et ſi nō potēſt
naturaliter habere habere arte eūz eluſeri qz ſic fit.
¶ Recipe malue ſtorum camomille mellilori añ. Ad.
j. cartami. 3. i. f. fiat decoctio de qua accipiantur
3. r. v. quibus addantur caſſie. 3. i. ycrepigre. 3. vj.
olei. 3. iij. ſaliſis. 3. iij. et calidum ſtomacho ieiuno ad-
minuſtetur: vel fiat ſuppoſitorū ex melle et ſale au-
t ex radice raphani inſuſe in aqua ſaliſa aut ante ci-
bum ſumat a. 3. f. vsqz ad. 3. ij. pill. eleſfanginarū.
¶ Regimē mediciale quinqz habet inſtitūda. ¶ Pri-

ma eſt materieū minozatio. Secūda eſt eiſuſe digō.
Tertia eſt ipſius eradicatione. Quarta eſt materieūz
diuerſio. Quinta eſt male cōplexiōis tibiāz et par-
tium pedū remozio et ipſiaz partium cōſozario.
¶ Prima intentio ſic completur. Recipe agarici
electi. 3. i. f. ſaliſis gēme. 3. f. 3. iij. 3. j. pulueris ſi-
cados. 3. f. hermodactilis. 3. j. anilozum. 3. ij. inci-
datur ſubtiliter agaricus et reliqua piſtentur et iſun-
dātur in. 3. iij. aque ſaluie et. 3. j. caſſie nouiter tra-
cte cum. 3. vj. zuccari rub. Et ſic ad minus p octo
horas maneant deinde caleſcat foriter ad ignem ce-
coletur facta bona expreſſione et coiatura calida ex-
hibeatur per octo horas poſt finem cene precedētis
ſuper quē potū pōt per horā dormire eūz acceperit
deinde vigilet donec trāſcāt hore. v. ab hora ſum-
ptiōis: et tūc accipiat. 3. j. zuccari ru. cū medio cia-
to brodij macri et iſe ad horā cōdat. Qd ſi pill. ſibi
eēt gratiores accipiat. 3. ij. pill. d ſarcocolla mōis
et ordibz iā dictis in minozatiōis i forma potabili.
¶ Secūda intentio ſic cōpleſ. Digerat materia iux-
ta inſtitūda ſedam hoc mō. R. ſyrupi de ſticados
3. j. mell. roſ. collati ſyr. de duabz radicibz añ. 3. j.
f. aq ſaluie mellilſe betonice. añ. 3. j. iſe ē p vna vi-
ce deſ calid⁹ in aurozā ſup quē pōt ad placitū dor-
mire et prinuſt ipm octo diebz aut tādū vdec digō
apparuerit in vna medico pſiti qua apparēte eradi-
cetur materia iuxta tertiā inſtitūda q ſic cōpleſ.
¶ Tertia intentio ſic cōpleſ. Recipe pill. de ſarco-
colla deſcriptione maiori Adheſe in ſuo antidora-
rio. 3. j. ſiant pill. vj. aut accipiat. 3. j. pill. cochia-
rum deſcriptiōe R. aſis. 9. Alrianſozis aut accipiat
minozatiuum in prima inſtitūda deſcriptum in au-
cta doſi agarici ſm qz vſuſz fuerit preſenti medico.
Quodeūqz iſtozū ſolutiūz acciperit ſumat
modo et ordine quī dicti ſunt in aſſumptiōe minozati-
ui priue intentionis. Et huiusmodi minozatiuum
quodeūqz fuerit ſumat in die imediate ſequēti poſt
completam apparitiōem digōis materie.
¶ Si decreuerit ire ad balneū petrioli. Recipe ge-
leniabin ſyrupi ſticados añ. 3. f. ſyrupi de bilancys
3. vj. aquarū abſtiſibz aque ſeniculi aque lupullo-
rum ana. 3. j. miſce iſe eſt ſyrupus pro vna vice.
iſtum ſyrupum accipiat calidum in aurozā et taliter
cōtinuet per dies ſex aut octo. et eo ſic vti incipiat i
fine menſis Auguſti. Recipe pill. de yera compoſi-
ta ſive ſticolai. 3. f. pill. de ſarcocolla deſcriptiōe
Adheſe. 3. j. miſce et ſiant pill. v. iſtas pill. ſumat p
horas. ix. poſt finē cene imediate precedētis in die
ſequēti imediate ad diem cōplete ſumptiōis ſupra-
dictozū ſyrupoz ſuper quas potēſt cum ceperit p
horam dormire deinde vigilet donec trāſcāt hore
v. ab hora aſſumptiōis ſupraſcriptarū pill. et tūc
accipiat. 3. f. zuccari rub. in. 3. vj. aque ordi cale
et inde ad horam prandeat.
¶ Quarta intentio ſic cōpleſ. Diuerſat materia
cum aliquo vomitiūo vt ſupraſcripto cū cluſterio vſi
faciēdo fricatiōes ad brachia et ad ſpazulas et.
¶ Quinta intentio. Clariſa completur inſtrumentis
ab intus et ab extra adminiſtratis. ¶ Ab intus reci-
piat quādo vadit dormitum. 3. ij. diacori aut tādū
dem acori conditi cōfert etiam ſumere. 3. j. tyriace
aut mitridati poſt finem cene ad octo horas: deinde
ſtare ſeptem horas antequā comedat. ¶ Si pōt etiaſ
ſumere. 3. ij. f. talis electuarij per tres horas aut qz
tuoz ante prādium: Recipe ſpecierum diambre ſpe-
cierum diamuſci dulcis. ana. 3. ij. ſpecierum dia-
galange. 3. i. zuccari albi quantum ſufficit: et cum
aqua acori fiat electuarium iſtozū conſortatiuum
ſumat modo vnum modo aliud. ¶ Ab extra vero
ſic fiat. Recipe lipiūz panni locij quantum ſufficit

¶ Prima in-
tentio.
¶ Minozati-
uum.

¶ Secūda in-
tentio.
¶ Digestiū

¶ Tertia in-
tentio.
¶ Eradicati-
uum.

¶ Ordo pro
balneis.
¶ Syrupus

¶ Pille.

¶ Quarta in-
tentio.
¶ Diuerſiū

¶ Quinta in-
tentio.
¶ Ab intus.

¶ Ab extra.

Confilia

2 orio.

Uinctio.

Stupba.

Uinctio.

pro lotionem pedum et tibiaram in quo prius buliant
salne radicum: radicum vntice folioz lauri et lorio
fiat stomacho ieiuno. Et ipsum facere incipiat per
duos dies postq̃ sumpserit medicinā eradicatoriā.
Et eam faciat semel in die et ipsam cōtinuet p̃ dies
quinqz. ¶ Quāq̃ lotus fuerit inungat partes debiles
post eaz exsiccatōe cū infrascripto medicamine.
¶ Recipe olei de costo olei de yreos. añ. ʒ. ʒ. storacis
sicce laudant añ. ʒ. ʒ. cere rubee parum et fiat vngue
tum molle quo vngat cū manu calida. deinde sup
ponat lana succida leuiter carpinata. ¶ Postea vta
tur alio medicamine q̃ sic fit. ¶ Recipe betonice vie
floz sicados arabici saluie serpilli maiorane añ. m.
j. acori radicum yreos. añ. ʒ. ʒ. carui anisoum sise
leos añ. ʒ. ʒ. pūctetur pistanda et incidatur incidēda
et buliat in vino albo medicoris fortitudinis. deinde
superponatur ribie et pedes fumo predictaz rerum
ipsis superius stātibz copertis et stupbētur. Quā si
vinū infrigidat nimis cito habeatur lapides fluuia
les igniti et ponatur in dicto vino et recipiat fumus
vt dictum est. Quāq̃ sic fecerit per sextā partē vnus
hore exsiccentur tibi et pedes cum pāniculo calido.
¶ Deinde vngat cū infrascripto vnguento manu ca
lida. ¶ Recipe dialtee marciaton vnguenti agrippe
añ. ʒ. ʒ. postea superponat lana succida carpinata.
¶ Simili stupba cū vinctio fiat ante cenā et eam te
near taliter per totam noctē. ¶ De mane vero quan
do surgit lauet cum vino decoctionis supradictaz
rez postea calcetis duplicatis calcietur ita vt ad pe
des neqz ad tibiā frigus suscipiat. Et hmoi medi
camine taliter cōtinuet per decē dies in fine quoz
si nō fuerit curatus redeat ad syrupos post quos fi
at eradicatoriū et faciat reliqua q̃ hīc sunt descri
pta. ¶ Et audio etiam pro hac intēione balneum sel
fureum cuiusmodi est balneum petrioli et sancti phi
lippi comitatus senarum nam stare cum pedibz et ti
bys in predictis balneis esset prestantis inuamēti tē
pus eundi est ad finem Aprilis vel ad finē Augusti
corpore prius purgato vt scriptum est.

De lepra.

Confilium 22.



¶ In omnibus dictum est nobilium virum do
minum franciscum esse leprosum quod
an verum falsum ve sit declarabitur. Si
primo signa generis lepre tā incipietis q̃
pcedētis ab illustribz docto. posita percurram deinde
vt clarus fiat quod queritur signa cuiusqz sp̃ei sub
iungemus.

Signa le
pre.
Añ.
Dumuz.
signum.

¶ Incipia igit a signis generis lepre incipietis q̃
ab Añic. ponitur tertia primi trac. 3. c. 1. Quā seipie
lepra incipit fieri color rubens tendēs ad nigredinē
q̃ a principio nō est facta multa adustio. Et iō san
guis nō est a sua natura multū permutatus. Quā eo
tamē sunt vapores nigri ab humoribus qui aduū
tur resoluti. et etiam alique pres aduste ppter quaz
causam sanguis ad nigredinem vergit. Cum autem
color corporis fiat ex colore spermaticozz membro
rum et sanguinis fumendo sanguinem pro massa hu
moralis resultat color rubens propter sanguinis in
tentionem tendens ad nigredinem propter causam
assignatam. ¶ Representatur autem talis color ma
gis in facie q̃ in alijs membris propter multitudi
nem venarum in facie existentium et subtilitatem cu
tis et eius raritatem. ¶ Aueroys addidit euz tali co
lore est aliqualis inflatio in facie. Et Gulielmus de
placencia lib. tercio sue practice capi. ix. Dixit. hec
egritudines grossum siue algale et sapbati videlicet
rubedo faciei cum pustulis humidis vel siccis ma
le sunt et timende: quia in eis semper peccat mate

Añ.
Guliel.

ria salia vel melancolica adusta. Et per modum et
naturam eorum dant significationes ad lepram et
sunt egritudines preambule ad futurā lepram. ¶ Se
cundum signum apparet in oculis obfuscatio ad ru
bedinem declinans. Et hoc propter causam supra as
signatam quoniam sanguis caliditate vntem in prin
cipio incenditur cui vapores adusti permiscetur et
talis in oculis color representatur. ¶ Tertium et ap
paret in anhelitu strictura. Et hoc ppter caligines
narium que exsiccantur et motui sunt inobedien
tes. nam incendiū additur et durities et repletio ma
teriarum grossarum scilicet adustarum vnde anhe
litus strictura contingit. ¶ Quartum et in voce rau
cedo causa nocumēti pulmonis nam propter fir
mos adustos canna pulmonis exasperatur. ¶ Quinto
signo addidit. Aueroys colligit quarto vocis gros
sitiem. ¶ Quintum multitudinem in sterminatione. Et
propter vapores caput petentes et miringas cerebri
corum acuitate irritantes. ¶ Sextum et apparet in
nasu gametu idest dispositio qua homo videtur lo
qui p̃ nares. si tēz strictura nariū ex siccitate me
lancolica illic expulsa et cāta. Et fortasse fit. si stricu
ra et casam. i. in carunculis que assimulantur popu
lis. Et fortasse fit strictura et cassamu. i. viciū i nari
bus quasi velit dicere q̃ i lepra multiplex viciū i
nariū p̃t accidere: scilicet ex polipo ex veruca i na
ribz orta et c. ¶ Septimum et incipit capilli in sub
tilitatem et paucitatem. peruenire nam mulei cadūt
ex corrosione in radicibus capillorum ab humore ma
lo et pauci renascuntur propter paucitatem boni su
mi conuertendi in capillos qui renascuntur sunt lub
riles graciles propter stricturam pororum que fit a
siccitate humoris melancolici lepram facientis hoc
tamen signum poni potest potius lepre precedentis
quā incipientis. ¶ Octauum apparēt vntem in corpo
re et parte faciei. Ratio est quoniam est incendiū
in partibus et propter illud mouentur materie ad il
las partes vnde replentur vntem tali sanguine nigro
grosso quem mēbra renunt pro nutrimento. ¶ Non
nuz et est odor corporis et proprie in sudore et odor an
helitus ad fetorem declinans. et hoc est propter cor
ruptionem humorum et derelictionem aliquarum
partium a regimine nature et debilitatem caloz
naturalis. ¶ Decimum apparēt humores melancolici
mali et dolosi qualis sunt qui apparet in melancoli
cis. nam melancolia sic disponit et tanto magis quā
to est magis extraneata. et preter naturam. Et p̃eci
pue si adest effumatio vt hic. ¶ Undecimuz. Et mul
tiplicantur in somno quasi somnia melancolica pro
pter causae vicinas. ¶ Duodecimum et sentit in som
no quasi super corpus suum grauedinem maximā.
¶ Nam in ipsis virtus est debilis et hūores grossi gra
ues et terrestres. et eorum multitudo in ambitu totū
et precipue circa spiritalia et extrema. ¶ Istis signis
adducit quidam q̃ apparēt macule ad liuidinem tē
dentes que i corpore sepe apparent sed parum morā
tur et recedunt et adducit in corpore accidere empe
tignes magnas et morseam nigram. ¶ Nonnulli vi
cāt de quozum numero est Silibertus anglicus li
bro septimo sue practice q̃ lepre signum primum est
insensibilitas mansua intersecus veniens et mari
me extremorum digitorū tam pedum quam manu
um scilicet minimi et sibi proximi et musculi extremi
a parte digiti minoris vsqz ad cubitū. et quandoqz
ad humerum et pedum similiter vsqz ad genu et quā
doqz supra. Et addit infrigidatio in omnibus predi
ctis locis signū est et quāqz maior quāz i alijs. Et hec
infrigidatio quāqz inuenit sine cā manifesta exteriorē
ita vt sit quibulda valde māsua q̃ si accēterit cā ex
teriorē ifrigidās de leuissimo frigēt loca dicta ita vt
sepe

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

Signa
Guliel.

sepe a lenibus casibus in frigiditatibus fiat ibi foris insensibilitas et fornicatio in fronte palato lingua genis et palpebris p[ri]mo quasi fornicatio postea quasi punctura acut[us]. ultimo quasi punctura armoru[m] maloz. ¶ Gulielmus de placetia lib. tertio cap. xxij. sue p[re]c[is]e dicit signa com[un]ia in lepra sunt p[ri]mo m[en]bris cu[m] scabiosa dispositione et siti et ardore v[er]bementi et asperitate totius corporis.

¶ Signum lepre procedens hinc ad augmentu[m] cunctis. ¶ Primum est sparsio in capillis et divisio et nutritio in eis et casus divisio fit in leprosis p[ro]pter materiam consumptionem continuantis pilum eo modo quo videmus in fine Octobris spargi et cadere folia ab arboribus carentia nutrimentu[m] hoc magis facie et capiti c[on]tingit quā ceteris partibus p[ro]pter plures fumos in ip[s]o recipi q[uam] in alijs partibus. ¶ Secundum quadoq[ue] dislocatur capillor[um] locus q[uod] nihil aliud est nisi infirio piloru[m] min[us] p[er] se absq[ue] materia cōtinuante eos nam leni fricatione cadunt. ¶ Tertium et scinduntur ungues ex nimia adustione et siccitate et terrefrigitate sicut in terra evenit q[uod] p[ri]mo fuerat humida si forti caliditate exsiccat[ur] scindit[ur]. ¶ Quartum incipit forma fieri sedita et facies fit horribilis p[ro]pter organa et instrumenta faciei que permutantur: aut ad aspectum leonis aut ad modum tyri ut de specie vna lepre videbitur. Et color denigratur scilicet corporis color corporis ut secundo regni patet resultat ex colore membrorum spermaticorum que albedini attingunt et ex colore materie que per venas degatur. cum igitur talis materia sit nigra: q[uod] adusta denigrat color forma fit horribilis siue per formam intelligas colorem siue intelligas totius habitudinem. nam talis forma fit horribilis a mala complexionis corruptione. ¶ Quintum et incipit sanguis cōgelari in iuncturis et putrefit. Et hoc p[ro]pter caloris naturalis debilitatem quem acquisiuit per vias adustionis et putrefit: quia a regimine nature destitutus. ¶ Sextum additur difficultas et constriccionis anhelus donec perveniat ad difficultates vehementem et divisivam magnā. Causa est necessitas aucta et instrumenti scilicet pectoris inobediencia et debilitas virtutis cōsequens malitiam complexionis. ¶ Septimum et pervenit vox in fine raucedinis. huius rei causa superius apparuit. ¶ Octavum ingrossant labia et denigrantur quod accidit a materia recte ad ipsa labia mota et ex facilitate qua in ipsa labia imbibitur. nā labia satis rara sunt ex suo modo compositionis iunct ad hoc multitudo venarum ad ipsorum compositionem venientiu[m] ut in anorthomia videtur. Ex qua apparet quare denigratur. nā materia que ibi datur est nigra: quia adusta unde labia ex sui presentia denigrantur. ¶ Nonum et apperit super corpus additio glandosa similis animali q[uod] grece nominatur sathos est animal quoddam quod lub vices aquarum reperitur et rotundatur. cum tangitur et fit durum in corporibus leprosoz sub cute sunt quedam tuberositates rotunde dure ad tactu[m] ex melancolia que sua qualitate coagulatur. ¶ Decimum deinde incipit corpus ulcerari: quoniam lepra est non quiera. Ulceratur autem p[ro]pter malitiam auctam. hoc autem est adustio modi specie lepre in p[ro]cessu fit ulceratio maior tam in vna specie q[uam] in alia sicut in signis specierum apparebit. ¶ Undecimum et corroditur cartilago nasi. Et hoc p[ro]pter materias adustas que ad nasi cartilaginem descendunt aut corrodu[n]t membrum carnosu[m] cuius quibus nasi cartilagine continuantur. ¶ Duodecimum deinde cadit nasus et eius extremitates et fit virus fetens. ¶ Causa satis intelligi potest per ea que dicta sunt in signo precedenti virus fetens potest ex naso

currere et ex alijs etiā partibus ulceratis eo q[uod] materia que est lepre cā corruptissima ē. ¶ Tredecimum et reddit vox ad occultationē et hoc est p[ro]pter debilitatem virtutis et corruptionē organozum v[er]ecis cōfirmata. ¶ Decimumquartū et tunc iam non remanent pili. Et hoc quidē accidit p[ro]pter vltimatā cōtensionem materierum quibus continuant pili cutis. ¶ Decimumquintū et denigratur color valde quod quidem contingit ex vltima adustione. ¶ Decimum sextum et pulsus quidem leprosi est debilis p[ro]pter debilitatem virtutis et paucitatem necessitatis cum egritudo sit frigida et tarda non velocis p[ro]pter debilitatem frigus et sit necessaria spissitudo cū non sit velocitas nec magnitudo. ¶ Hoc quod de pulsu dicitur maxime in processu verificat[ur] quando virtus est multum debilitata et calor naturalis paucificat[ur] et humidum radicale consumptum est materia terrefriscata et in frigidata nā calor naturalis suffocatur et succumbit p[ro]pter nimiam materiam melancolicam multiplicatam et non ē velocis scilicet pulsus p[ro]pter debilitatem frigus hoc est p[ro]pter debilitatem frigiditatis cautam. ¶ Est in leprosis multiplex frigiditas nam i eis est frigiditas p[ro]pter paucitatem caloris naturalis et p[ro]pter frigiditatem melancolicam p[ro]pter totum corpus sparie. et frigiditas p[ro]pter opilationem et impotentiam expansionis spiritus et virtutis ad ambitum totius quando igitur ad tantam venerit debilitatem virtus non solum est impotens ad magnificandum pulsum sed etiā ad velocitandum et licet multū sit diminuta necessitas nō tamen tantum q[uod] opus sit in pulsu frequentia et istud cōtingit p[ro]pter virtutis debilitatem et instrumentozum inobedientiam. ¶ Et Aueroy quarto colligit dicit q[uod] rotunditas oculorum est signum maximū denotans lepram v[er]ina est semper alba vel ad albedinē declinans cum quadā luiditate et est in substantia tenuis p[ro]pter siccitatem et semper apparet in ea cōtenta ad modū farine non ad plenum molitis vel ad modum arenę et si agitet rance sonat sicut v[er]ina cicerorum et est multum fetida. ¶ Satis de signis generis dictū est. ¶ Restat perquirere de signis specierum.

¶ Species autē lepre sunt quatuor secundū quod quatuor sunt humores ex quibus cōtingit generari causas cōiunctas lepre. Nam cuiuslibet lepre cā cōiuncta est colera et dusta putrefacta. Et nō intelligo putrefactionē sicut in febre sed putrefactionē que est extraneatio calidi et humidi sicut ē in corporibus siccis et in stercorebus. Cū igitur ex qualibet specie quatuor humorū possit aliq[ui]s talis sic putreficere sequit[ur] q[uod] quadruplex erit cā lepre cōiuncta differēs specie admodum loquēdi medicorū. ¶ Quartus vna q[uod] est de sanguine appellat alopecia. ¶ Que de flegmate Tyria. ¶ De colera. Leonina. ¶ Sed melancolica d[icitur] alefangia. ¶ Et hec sunt viatici infra li. vij. sue p[re]c[is]e cap[itu]lo de lepra ubi sic dicit. ¶ Lepa ē passio accēs a colera nigra incēsa et putrefacta apparet in superficie corporis et nascēs ex quatuor humorib[us]. Sz in incēsis et corruptis et in colera nigra mutatis. ¶ Est autē quadruplex. Cui ē de comprēde sanguis et vocat alopecia. Altera de colera rubra et d[icitur] leonina. Alia de colera nigra et appellat alefangia. Quarta de slate dicēda tyria. ¶ Et hec ē ysaac infra. Et hāc viā segit Silber. anglic[us] et Guliel. de placetia et plures alij. ¶ Unde tū q[uod] ex p[re]dictis p[re]b[etur] i duas spēs q[ui] vna sit ex quovis vicioz[um] hūm[or]ū p[er] adustionē et alia ē melancolica scā p[er] cōgelationē. Attamē q[uod] lepra p[er] viā cōgelationis raro cōtingit et si aliquando accidat nō est fortitū accidentiā ideo multi auctores de tali lepra nihil exp[re]sserūt sed solum de facta per viam adustionis. Et hāc ē nō exp[re]sserūt de oibus sp[eci]eb[us].

Dulsius.

frigiditas

Auer.

Signa specierum.

Ulcerans. Descriptio lepre.

Spēs.

Auctores.

Consilia

Serapio. Immo Sera. guto breniarj dixit. Lepzā generari a lupulitate colere nigre. Et ista duplex existit. vna cōsurgēs ex colere citrine adustide. Et alia ex calitate. f. adustide q̄ humoris melācolici. ¶ Et Haly. 8. theori. dixit duas ēē spēs eius: vna que fit ex colera nigra quā sanguis diximus ēē fecē et purgamētum. et altera que est ex colera nigra ex colere rubee adustide generata. ¶ Auic. insequēs Serapionem et Halyabatē posuit tres spēs eius. sicut tres sunt posite inter ambos illos. f. q̄ facta est ex colera adusta: et q̄ facta est ex melācolia adusta: et q̄ facta est ex sece sanguis. De melācolia facta ex adustide flegmatibus aut sanguinis multi non expresseūt. q̄ raro sanguis et raro flegma per aduersionem deducuntur: vt fiant materia lepre. Et si ad hoc deducuntur nō sunt senozum accidentiū. Unde Auic. cap. supra allega. facta ex melācolia colere est magis sēda et pluri nocumētū et difficilioz accidentiū et vehementius adurens et vlcera: sed est susceptibilior curationis. Et facta ex sece sanguinis est vehementior et gerioz et non vlcera. Et facta ex melācolia adusta simul et colerice in suis accidentibus: licet est tardius suscipiens curationem.

Signa spe
cierum.

Signa leo
nine.

Primus.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

Signa ele
fan.

Primus.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

Signa ty
rie.

Primus.

2.

3.

4.

¶ Istis itaqz dimissis veniendū est ad ponendum signa cuiusqz spēs. et qd̄ q̄rit manifestius fiat.

¶ Leone signa sunt. ¶ Primū oculi rubescūt tu mescūt et rotundī sunt in qbus apparet eminētia venarum sanguinis colerici abūdantia cū quo quedā apparet citrinitas. ¶ Scdm̄ color vergit ad citrinitatem et fuscedinem. ¶ Tertium corpus totum ē magis gracile precipue in extremitatibus. ¶ Quartum exsiccac magis pectus et stringit. ¶ Quintus firure maxime in membris extremis fuit plures et maiores et citius enenētes. ¶ Sextus corrosio pperat ad gingiuas. ¶ Septimū vrina est coloratior. ¶ Octauum sanguis qui in floborhomia egreditur est subtilior. ¶ Nonū dislocatio in iuncturis accelerat. ¶ Decimū totius corporis vlcera. ¶ Undecimū hec species citius omnibus alijs augmētū suscipit. ¶ Duo decimū sunt magis solito clamosi tractiores et venenosi magis et apparēt serpigies emperignes morfea nigra vel crocea.

¶ Signa elefantie sunt coloris totius corporis nigredo intensa magis quā in alijs spēsbus. ¶ Dēdero. fitas corporis maior. Tarditas firure et vlceraōis respectu leonine. Gracilitas amplior. Vrina pauca et ad fuscedinem quādam declinans. Et sanguinis in floborhomia egressi grossius maior. Et cōdēfatio: velocior. et ad augmentum nō pperat maior et crebrior partiu insensibilitas cum stupore quā tre liquis. Lopia scrophulaz et glandiū semp fere sunt suberistes. Cum sanguis sanatur in lauatura apparēt quasi quedam venule.

¶ Signa alopie sunt color corporis vergēs ad rubedinē magis facies magis rubicūda. Et depilatio magna palpebre ingrossant et inuersionē. Vrina magis rubet. Etia sanguis in floborhomia egrediēs cito inspissat. Et corpus nō apparet aridūz sicut in leonina et elefantia. Difficultas odoratus. A gingiuis educit sanies et ex leui scalpide ab ipsis et naso effluit sanguis. Corpus et facies qui rubetis maculis et pustulis diffundit. Cutis et caro mollis et quasi semp subleuata et aliqua vnetuositate perlinita.

¶ Signa tyrie sunt. Multiplicatio nodoz et glandulaz et tuberositatū in corpore. Color corporis ab albedine trahit ad fuscedinem. Corpus totū remanet humidūz minus q̄ in alijs speciebus exsiccātū. Oculi in illa specie magis q̄ in alijs lacrimantur. Fuit pilorum calus cum fissuris et impetiginibz. Vrina grossior et albiore. Et sanguis peregradiens liqui

dior et dissolubilior. fecus facies tumescit a qua cerices eleuantur. Extremitates. f. manuum et pedum tumescūt. Scindūt et cadūt vngues. Excreationes et emunciones plures q̄ in ceteris spēsbus. et quā alique partes scalpūtur excuriūtur veluti farina et furfures. ¶ Cū igitur signa generis lepre et suaz spectatū posita sint superest videre si in hoc nobili viro supradicta signa inueniūtur quod si nō reperiūtur liquet hunc virum non esse leprosum.

¶ Incipiamus igitur discurre. ¶ Primū signum nō apparet. Nam in illo nō est color rubens vt liq̄r. Nec palpebraz inflatio. Nec gonioni vel aliafari. ¶ De secdo signo posset quis dubitari: quoniam oculi sunt rubet. Sed hoc signū est cōe ad leprā et corizā et illud infra declarabo. ¶ In pectore nulla ē strictura qd̄ est signū tertiu. ¶ Nec quartū vt notum est. ¶ Adinus verificatur quintū. ¶ De sexto videt dubitatio quāquā non sit. nam vt declaraturus suz a materia a cerebro fluente fit aliquando in extremitate nasi opillatio: et tunc videtur cum naribus loqui est igitur signū cōe ad leprā et corizā. ¶ Septimū non apparet aliquo modo. ¶ Nec octauū. Nec nūm? nūm. Nec decimū in somno rarissime somniat. Et somnia facilia qd̄ erat vndecimū signū. Nec graue dūē sentit dū dormit qd̄ erat vndecimū. Nec macule apparēt. Nec impetignes. Nec morfea: vt aliqui posuerunt esse signū nullam habet partes insensibilem que sentire debeat. Si extrema in eo facile in frigidatū illud est sibi quasi vt affirmat cōnaturale. Pariter et ex paruo labore calefiūt hoc est propter raritatem texture ipsorum. et est signum nō pprimū lepre. Nullam penitus sentit formicationē in fronte aut palato in lingua et genis et. ¶ Nō habz pruritum et precipue manuum qualis est qui leprā precedit aut secum cōiungit. Nec est scabies. Nec sitis. Nec corporis asperitas.

¶ Undecimū restat si in hoc viro sunt signa. ¶ Procedētis postqz signa absolimus ipsius incipiens. ¶ Primū signū sparsio in capillis et calus eoz qd̄ minime est in hoc viro. ¶ Nec dislocatur leca capillorum qd̄ fuit scdm̄. Nec vnguibz apper scissura qd̄ fuit tertiu. Quartū fuit qd̄ forma incipit fieri fetida et. qd̄ minime apper in viro isto qd̄ si in oculis color videt mutatus est ppter cām dietam et infra declaradaz qd̄ nō cōglectur in iuncturis sanguis nec putrescat satis liquet quod erat signum quintū. Nec fectū verificatur. f. additio contritionis anhelens. Non pponit vox ad rau cedinez nedum ad finem eius quod fuit septimū signum. Nec octauum. f. labiorum ingrossatio. Nulla glādosa additio apparer in corpore suo qd̄ fuit nonum. Nec etiā decimū qd̄ fuit corporis vlcera. Non est cartilaginis nasi corrosio vt liq̄t qd̄ erat. xi. Nec cadit nasus aut extremitates: aut egredit virus ferens qd̄ fuit. xij. Tertridēcimū vero qd̄ fuit vox redibat ad occultationē minime est. minime verificat. xiiij. qd̄ fuit qd̄ iaz nō remanēt pili. xv. vero fuit qd̄ color denigrat valde. et hoc nō inuenitur. Nam color eius est vt erat antequam suspitio esset istius egritudinis. Nec attestatur pulvis huic lepre vt facile apparebit tangentis et considerantis quales sint differecie pulvis leprosi qd̄ fuit. xvi. signū. Nec oculi in istud redundantur quod apud Auerroym est potissimum signū. Vrina eius variū est coloris et modi substantie fm qd̄ cōtinuit meliorem aut deteriozem in eo fieri digestionē et notum erit volenti contrariari. Si quis tamē pterne dicta sua defendere vellet. et hunc asseuerare leprosum esse diceret. qd̄ si multa ex istis signis nō verificentur aliqua tamen apparent: vt ex omni parte eorum dicta resellantur.

¶ Descēdamus.

Defcedamus ad experimēta que a nris doctoribus ponunt. ¶ Dumā est ut paties exuatur si inuenimus cutem asperā & aspergamus aquam frigidā si ei non adheret nisi sicut foris corpus vinctuz tunc est leprosum. Itā cutis in isto aspera nō est. et ideo nō verificatur experimentū. In quibūdā non leprosis vidi sepe aquam corpori nō adherere quo d cōtingit ppter fumos quosdā vinctuosos aut superfluitates quarte digestionis que fit in mēbris q̄ ad cutem expelluntur que cum vinctuose sint & cuti inbe reant prohibent aquam figi. ¶ In sanguine volui experiri. nam eo per flobotomiam extracto & ipso coagulato accepi partē sanguinis superiorem cui sup. posui sal tritum & statim liquefactū est. nā si sup. partem coagulatam poneretur in homine non leproso nō dissolueret nō appet sanguis vinctuosus. ¶ Itē sanguis in plāta manus frictus nō sentitur areno sus ad odorem nō apparet fetidus. ¶ Scēdit sanguis super aquam claram proiectus tardat sanguis post flobotomiam antequā coaguletur. ¶ Hoc experimēta sere omnia habēt a Gilberto anglico colle cta que in illo per me experta nō verificātur. ¶ Gu lielmus de placencia in lib. 7. cap. superius allegat posuit signum qd̄ dicit nūquā fallere eum: cui? ver ba hec sunt & certissimum signum qd̄ nūq̄ fallit est. Qd̄ si medicus quādo dubius fuerit de lepra aspe xerit in os leprosi & presserit suis digitis linguam & viderit circa radicē lingue. i. v. nec in palato scissu ras & pustulas vltas albas rubeas & citrinas que cō tingūt ex fumo elevato a materia que adurit: vñ cum reuerberatur talis fumus horribilis in loco cū ascēdit ad caput & nō resoluitur: Imo inscit loca il la fm qd̄ est. Significat vniuersalē aduersionē in ma teria totius corporis & significat hoc vere lepram. Cum igitur diligēti facta inspectione minime tales pustule appareat certe cōcludēdū est hūc nobiles virū nō esse leprosum: cū nec signa nec experimenta hoc attestēt ut vis minime nec breuitatis cā epse dit ut percurrām signa specierū lepre. Itā si nō est leprosus ut per dicta cōstat nō est in aliqua specie le pre reponendus. Et ideo superuacūū esset querere in eo signa spēz lepre. ¶ Relinquitur igitur tāq̄ hoc pbātū & rōnibus & experimētis demonstratum.

Declearē deinceps dispositio ipsius viri: pro en tus notitia sciēdū qd̄ iste vir nobilis catarrum pa titur. ¶ Sed catarrus tribus modis accipitur. Uno modo large pro quocūq̄ defluxu humiditatu a par tibus superioribz. precipue tamē a capite ad partes inferiores quicūq̄ fuerint: & tunc grece dicūt roys qd̄ latine est fluxus. Et sic sumitur ab Auic. secūda p̄mi cap. de morbis cōpositis. Secūdo modo minus cōiter pro quocūq̄ defluxu humiditatu a cerebro ad partes sibi suppositas: siue ps illa sit stomachus: siue pectus: siue epiglottis. siue fauces: siue nares. & ita de reliquis: & isto mō sumit cū diximus fluxus catarralis aut tussis catarralis. Tercio modo stri cte accipitur magis proprie pro descēsu humorū ad pulmonē tñ. & hoc mō intelligit cum absolute pro ferē. & dixit Auesic qd̄ idē est grece fluo qd̄ latine reu ma seu reumatismus d̄: catarrus. n. a cado. nā cuz humiditates cadūt vel ruūt ad pectus vlpulmonē catarrus dicitur. Et hoc mō tertio sumptus disti gūit cōtra corizā & brācz. Est. n. coriza fluxus hūiditatu a cerebro ad ossa nariū: vñ illa materia q̄ descendit ad nares vocat ebachbareri & est coriza. ¶ Et ex istis ps qd̄ catarrus ppe est accidēs: qm̄ est eries mutatu qd̄ sequit imediate ad egritudinē ce rebri. ¶ Potest etiā esse causa morbi: quonā cōple xione alteraret vel viam opillaret aut cōtinuitatem solueret. ¶ Potest etiā dici morbus i numero quē

admodum lapis in vesica aut vermis & hoc est quo niam materia ipsa prohiberet immediate certā ope rationem fieri vel pulmonis dilatationem aut con strictionem. ¶ Ad propositum nostrum iste vir pati tur catarrum. secundo modo sumptum qui proprie dicitur coriza. nā est mereri fluxus ad partes nasi. ¶ Et hui? catarrī causa intrinseca materialis est du plex. Una est humiditas in cerebro congesta per vi am indigestionis nutrimenti ad ipsum delati cuius superfluitas indigesta in ipso remanet & multiplica tur. Alia est humor siue vapor ascendens ad cere brum ex corpore toto aut ex stomacho vel ex alio siue alio membro quare humor postea in eo remanens descendit vapor: vero ad cerebrum ascendens non resolutus frigiditate cerebri condensatur. & in aque naturam convertitur. Unde Gale. v. de accidenti & morbo. Accidit catarrus cerebro ex defectu virtu tis digestiue ipsius sicut accidit homoceria stoma. eo ex defectu sue digestionis congeritur humiditas in cerebro ex indigestione alimenti ad ipsum delega ti. ¶ Causa vero leſionis digestionis cerebri aut est malicia complexionis cerebri pura vel eaz materia: Ut plurimum tamen est mala complexio frigida et humida. Quare Aueroy tertio colligit dixit viri tutis digestiue operatio in cerebro. aut diminuitur aut corrumpitur & ad hoc prouenit fluxus vel casus superfluitatū non coctarū ex cerebro ad nares & pa latum & vocat hoc accidēs nassa. i. catarr? Sed qz alimētum cerebri est frigidū & humidum erit illa su pfluitas ex eo cōgesta frigida & hūida. ¶ Causa alē sus humorū ad cerebrū ē virtus expulsiua mēbrorū inferiorū expellēs humorē ad iū lum: aut est tractus vi doloris aut calor capitis attrahentis ascēdunt vapores ad cerebrum ipsum eo qd̄ cerebrum i corpo re est sicut media regio aeris ad quam delati vapo res a quos ad propriam naturam reuerſi in pluuiam convertūtur similiter vapores ex corpore delati ad cerebrū nisi resoluti fuerint in ipso refrigerantur et ad naturam reducantur aquosam. Aut. v. tertij ca. de coriza de vtracq̄ causa dixit. Cerebrū quod frigi dum est & non digerit illud qd̄ prouenit ad ipsum ex nutrimento & non resoluitur qd̄ ad ipsum ascendit ex vaporibus. Convertuntur ergo superfluitates nutri menti inferius. i. inferius descendunt quia insuſſan tur frigiditates cerebri & sua gravitate inferius flu unt. Et apponunt vapores i aqueaz naturam cōuer si sicut convertitur in alembico illud quod ascendit ad ipsum ex cucurbita quare assidui sunt in ipso flu xus. ¶ Causa extrinseca est aut a sole caput calefaci ente aut ex vento calido vel ex olfactu medicinarum calidarum sicut musci croci & aliorū &c. Aut medi cine calide cataplasmate: vel aliter capiti applicate: vel est frigiditas extrinsecus vniū ex aere frigido aut vtro septētrionali & p̄cipue cum caput discoope ritur scilicet ad aerem frigidum & ventum frigidus & p̄cipue hora qua rarificātur pon cerebrū ex bal neo exercitio ira aut cogitatione aut alijs vt locu tione multa. Multa repletionē coitus plurim? & co mēstione rerum in capite enaporantium superfluis somnus & pariter superflue vigilie omnes iste cause facile haberi possunt ab Aul. loco supra allegato.

Sciendum tamen est qd̄ humor ad caput expul sus seu ex vaporibus ad ipsum eleuatus in capite genitus est acuitatem participans quare cum mi ſcetur cum humore in capite p indigōnem multipli cato resultat humor hūis salugine quāda. vñ iste catarrus siue coriza est hūis salugine hūis. Est autē catarrus iste aliqui subilis velpurimuz tñ grossus. ¶ Signa sunt rubedo oculorū mordicatio eius qd̄ currit rubedo tamē est remissa & similiter mordica

Gale.

Nota.

Signa.

Consilia

Signa.
Pronosti-
cum.

Ordo con-
silij.
Dieta.
Acr.

Accia al.

Sonus.

Uigilie.

Exercitiū

Balneus.

Quies.

Idaly.

Cibus.

Idorus.

Idanis.

tio ppter materiā flegmaticā obtundentē humorē acutū. Apparet etiā eminentia aliqua duorū super-
ciliorum & opillatio in foramine qd est in ossē fixo in
naso. vnde nō odorat bene & loquitur ac si p nares
loqueretur iterum secundū q opillatio fuerit ma-
ior aut mi nor in loco dicto. Et hec omnia contem-
punt ratione flegmatis ad ea loca currentis. Appa-
ret etiā fluxus lacrimarū cū tanta est materies abū-
dantia qui per foramina que ab angulis oculorum
ad ipsum nasū materia ad oculos venit. ¶ Hec si-
gna facilius colligunt ab Auic. & Serap. ¶ Hec di-
spositio verēdā est. nam catarrus multarum dispo-
sitionū pōt eē cā vt ostēdit Aui. v. tertij ca. pprio.
¶ Cura istius dispositiōis duobus perficitur in-
strumentis: dieta scz & porione.

¶ Dieta cōsistit in debita administratione sex rez
nō naturalium. ¶ Et primo ab acre incipiamus. fu-
giat aerem frigidum & etiā multum calidū: & aerē
torbidum nebulosum & ventosum: pēpue fiantē au-
stro aut borea. Et similiter aerē humidū & vapore-
sum & habentē odorem malum. ¶ Eligat sibi aerem
clarum declinantē ad caliditatem quandāz aut ad
temperamētum in qualitatibus actiuis. In passy-
uis vero ad quādam siccitatē parvā. In sitqz boni
odoris & euentatus. Locus habitationis sit a terra
elevator: nō ppius curvis aquarū: nec cloacis.
Sit expositus orienti. Teneat caput & reliquū cor-
pus munitum a frigore. ita q paucitate pannorum
ab eo nō ledat nec multitudine sudet. Quare variā
de sunt vestes & bireta fm temporū varietatem.
Igri vero non multum ppinquet nec ipsam aspi-
ciat: sed si opus fuerit ad ipsum appropinquare ter-
gum voluat & a fumo & pulvere caueat.

¶ Mocet sibi furor irā tristitia sollicitudo despera-
tio. Sed conueniunt patiētia letari. gaudere bñ spe-
rare cum amicis & dilectis conuersari. Et a frequē-
ti coitu cauere tanqz a re multū nocenti. Usus ei?
sit rarus tamen completa digestione in stomacho &
epate interdum conuenit.

¶ Somnus sit de nocte non de die sitqz pō sup-
latere dextro: deinde super sinistro capite bene ele-
uato corpore: pānis cōuenienter tecto non maioris
quantitatis horarum septē nec minoris sex nec pū
incipiat dormire qz transeat hore due a fine cene.
Et lz somnus superfluous noceat non minus tamen
superflue vīgilie. nam caput replet & spiritus resol-
uunt prima tertij caplo de epilepsia: & de corruptio-
ne memorie.

¶ Conuenit exercitiū totius corporis moderatū
stomacho ieiuno factū pulsū primo superfluitatib?
prime & secūde digōnis. Et puenit capitis leuis pe-
ctinatio vel eius cū pānis leuis fricatio & maxime
post exercitiū inferiorum partium q multū in cāu
isto confert. ¶ Conuenit balneū ante qz catarrus ad
inferiora discurrat. vnde Auic. v. tertij. Qui cōsue-
tus est pati catarrum quandoqz prohibet aduētum
catarrī sui subitus introitus in balneū ad sudandū
aut pro. i. ante aduētum catarrī. Et sic voluit Aui.
q balneū cōueniat in preseruande a catarro insoli-
tis ipz pati. ¶ Cōfert quies pēpue post cibū sicut
noctē ea hora omne forte exercitiū tā totius corpo-
ris qz capitis. ¶ Idaly. dixit corizām patietes. i. &
catarrū cibos ad caput euaporātes fugiat vt nuces
castē veterē lac caprinū erucāz & filia. Et Auerro.
superfedeat. Et Auicē. dixit minoret potum aque
frigide congelate.

¶ Conuenit panis ex farina boni frumēti a qua sur-
sur sit ex cūsum competētē coctus & debite ferme-
tatus duorum aut trium dierū: sed nō prius come-
datur quā calorez quē ex furno contraxit deponat.

vina potētia dulcia grossa oia sunt mala & similiter
subtilia acuta. ¶ Conuenit vinū paruum colore albū
aut parū rubē sive habēs colorem vini granatorū
qd nō sit fumosum nec dulce nec multū ponticum
sitqz in substātia clarū & boni odoris qd si indiget
permixtione cū aqua: miscetur cum aqua cisterne aut
aqua simpliciter cocta. ¶ Loco vini vti possit tēpo-
re hyemis aqua mellis qd sic fit. Recipe mellis cla-
ri lib. j. aque fontis clare & ponat ad ignem lētū sine
fumo & bulliat & cū bulire inceperit dispumet & tā-
diu bulliat donec tertia pars aque consumet: & tunc
deponatur ab igne & colet cū saculo in fundo cuius
ponat cinamomi modo grosso pisti. 3. iij. & vsui ser-
uetur tempore estatis ponatur loco mellis succarū
albū & esset potus valde cōueniens. ¶ Carnes sint p-
dicum fashanoz frāculinoz & merularū & aliarum
autū degētium in pratis & nemoribus cōueniūt pa-
riter carnes pullaz gallinaz iuuenū & caponū & pi-
pionum volare incipiētium. ¶ Ex quadrupedib? bo-
ne sunt carnes edi castrati viuli & caprioli iuuenis
abstineat a carnib? bouinis caprinis porcinis & sal-
tis carnibus a leporinis & a carnibus auū in aquis
aut paludibus degentiūz sicut sunt anates anfares
zc. ¶ Piscēs non sint in multo vīn si tñ aliqñ sumit
sicut ex aquis dulcibus bonis squamosi parui vt ca-
pedani trute luchi carpioes timali. Et ex mari so-
lee trille passares aurate zc. ¶ Competunt oua recen-
tia forbilia aut tremula dura vel frigā nocē. Cūct
lac caseum & que cum lacte sunt & butyrum. ¶ Ex
herbis eligantur boragines buglossa apuli cicorea
endiua & spinacia cum petrosilo myrra. Legumina
nō conueniūt pēpue sate lētes. si tamē accipit sit
brodium cicerum rub. sar & miliū. ¶ Lēuat ab oib?
acruminibus vt sunt alea cepe raphanus zc. ¶ Ex
fructibus cōcedūtur passile dulces auellane pūne
tozefacte fictici tamigdale excocticate. ¶ Cū carnib?
suis vti pōt sapore facto cū brodio aut succo grana-
torū dulciū & supra aliqd spargat infrascriptarūz
speciez. Recipe cinamomi electi croci macis liqui-
ritis cardamomi ana. 3. v. zuccari ad pōdus omniū
& fiat species. Et cū serculis suis pēpue tpe hyem
vti pōt spēsbus que sic sunt. Recipe zinzib. albi ci-
namomi electi ana. 3. ij. gariofli cardamomi croci
ana. 3. j. pistetur & cribetur & potest post cibum vti
tragea que sic fit. Recipe liquiritie anisi ana. 3. j. f-
garioflorum cubebaz an. 3. ij. macis. 3. j. passulātū
enucleatāz mādastarū lib. f. Et de hac in fine men-
se sumere potest coctear vnum. ¶ Studeat omni die
hfe vētris bñficiū bis aut saltē semel q si naturalit
haberi nō pōt habeat arte aut cū suppositoio scō
ex melle aut elixeri cōmuni vel cū assumptide. 3. i.
cassie per horam ante prandium.

¶ Nunquam comedat vsqz ad saccietatem: sz sem-
per a mensa famelicus surgat nec comedere incipi-
at nisi senserit priorem cibum esse digestum & affue-
rit verus appetitus: qui cum aderit non differatur
cibus. ¶ Non comedat in vna mēsa diuersa cibaria.
Sed sit contentus vno aut duobus. Et primo acci-
piat illum qui facilius digeritur bibere non incipiat
nisi prius octo vel decem bolos sumperit nec tātib
bibat vt cibus in stomacho natez. & post cibū ad me-
diam horam nihil potus sumat.

¶ Cura per portionem quinqz habet intentiones.
¶ Prima digerere materiam. Secunda est abscinde-
re vel saltem ipsam minvere. Tertia est diuertere
ipsam materiem a parte timorosa ad partem ignobi-
lem. Quarta abscindit fluxum alterando malāz vi-
scerāham & membra confortando. Quinta corrigere
accidentia si qua fuerint.

¶ Prima

**Causa do
loziz.**

Consilia

illa imoderata. unde renes caliditate superflua materia attraherunt cui materie minus debilitate re-
stiterint materia inde in renibus recepta ad vesicaz
pulsata est cōiuncta doloris supradicti grauatiui.
¶ Cū autē antecēdes ē materia cristēs in venis aut epi-
te apta a renib⁹ trahit ⁊ ad vesicā expelli. Nec autē
materia s⁹ ē flegma a dñio cui aliqd colere ē ad-
mixtū. Et dici p̄ flegma saluz. nā arenule appare-
tes ad albedinē declinātes attestant materiā ēē fleg-
maticā aut ad flegmaticitatē declinē. Cause supra
assignate sūt doloris q̄ p̄io icipit. Alioz vero do-
lorz q̄b⁹ p̄terualla est verat⁹ forsan nō iteruenit cā
p̄mitiua: sed sola renū caliditas cū debilitate sua
vna cū materia apta ad renes attrahi ⁊ ad vesicaz
expelli. ¶ Et his facilius causa assignari pōt fre-
quentis mictus antecedentis paroxysmū ⁊ sequēns
post ipsum ⁊ ex istis cū adest paroxysmus. Nā ma-
teria que ad vesicaz pellitur que est doloris factiua
participat acuitatē vt supra dictum est. Cum ad ve-
sicaz mictur aut in ea retinetur nōdūz tante quā-
titatis q̄ dolorē causare possit est tñ tanta vt im-
primere possit in virtutē sensitiuā vesice impressio-
nez nocentē: quo nocimento p̄cepto virtus expul-
sua vrinā expellit et si modica sit vrine quātitas.
¶ Et hec est causa frequentis mictus ante aduentū
porisim. Cū vero materia faciēs dolorē adeo pau-
cificata fuerit q̄ dolorē causare non possit remanet
tamē de ea tantū vt virtutē expulsiuā excitet. ⁊ hec
est causa mictus frequenter postquā dolor cessauit.
¶ Et ex istis apparet quare adest frequentia mictus
quando dolor est p̄sens. ¶ Posset aliter istius effe-
ci⁹ causa assignari: sed puto assignatas oēs esse prin-
cipales ⁊ sufficētes. ¶ Et cedē supra assignate cāe
sunt doloris p̄gitiui in extremitate virge. nāz ea
pars est reliquis partibus virge magis sensitiua.
¶ Stāte supradicto casu queritur a me Bāuerio:
vtrū aliqua balnea naturalia huic dispōni cōferēt.
¶ Premissis his que ante accessus ad balnea p̄ci-
piendi debent.
¶ Ad hec respōdetur p̄mitēdo p̄lo q̄ balneoz
naturalium quedam sunt que bibuntur. quedam ve-
ro in quibus solum corpus infunditur. Et horum
multa est diuersitas: qm̄ qdaz sunt ferrea: quedam
eneā: nōnulla aluminosa: quedam cinericia: quedā
atramentalia. Et sicut in inere sunt diuerse ira ho-
rum balneoz diuersificantur virtutes vt plane
videri potest. secunda p̄mi cap. illo. Quidam orna-
te loquentium. ¶ Hoc p̄missis dico q̄ balneū por-
rete quod bibitur in p̄missis casu conueniret. Qd
probat⁹: quia illud conuenit q̄ euacuat causam an-
tecedentem doloris ⁊ confortat stomachum ⁊ epar
⁊ renes ⁊ vesicaz ⁊ membra expulsiōes mundat q̄b
arenulis ⁊ ab alijs materiabus in vesica contentis.
sed porrete balneum est huiusmodi conuersio ⁊c.
Antecedens pro maiori est notum. p̄pinoz declara-
tur. nam balneum porrete aliquid habet nitri gra-
tia cuius soluit: participat vero alumine paucō cui⁹
causa mēbra vnit ⁊ cōfortat. Qd has virtutes par-
ticipet sepius apparuit p̄ sublimationez. Nā tamē
est negandū q̄ aliqd sulfuris participet s⁹ res adeo
modica ē vt gustu ⁊ olfactu percipiē. Et q̄ huiusmo-
di balneū modice ē caliditatis actualis. nā fere ē te-
pidū. Et pariter est erigie caliditatis virtualis. Ex
q̄bus minor declaraf. Nā ratiōis nitrostatitis vtrū
soluit ⁊ vrinā puocat ⁊ interdum vomitū fm̄ diuer-
sas sumentium disposiciōes ⁊ ita corpus ab humo-
ribus purgat prius. Gratia vero aluminis partes
membrorum vnit ⁊ cōfortat. Necq̄ dubiū est q̄ re-
nes aut epar incedant quoniā aut est frigida respe-
ctu istozum membrorum calidiorz supra tempera-

mentum: aut per accidens in frigidat euacuādo co-
leram conseruariam caliditatis victozū membro-
rum: quēadmodum dicimus reubarbarum corpus
colericum in frigidare. ¶ Eozū vero balneozum in q̄-
bus sine potu tantum corpus balneatur quedam cō-
ueniunt: nō tamen omnia. Nam solum ea que mine-
ram haberēt ferri aut eris. nam ista cōfortando mē-
bra nutritiua cuius sunt epar ⁊ stomachus vt apparet
in capitulo supra allegato ⁊ vniendo p̄tes renū ⁊ ve-
sice faciunt ne ista membra materia ad se transmi-
sam recipiant immo repellent. repellunt enim mem-
bra cōfortata stipricis. iij. tēgni. Remittunt etiam
superfluas caliditatem eparis ⁊ renum. ¶ Et ex his
apparet ipsoz cōferentia istozum balneozum que
dam a me sunt experta videlicet balneum auinionis
comitatus senarum balneum caldenallarum prope
petriolū ⁊ balneum aquarū territorij pissarum bal-
neum ville in territorio lucano. ¶ Et si omnia dicta
balnea habent minerā ferream cum aliquali partici-
patione eris nullum tamen istozum p̄posito nōstro
magis conueniret quam balneum de aquis territo-
rij p̄ssant. Nam est vere nullius caliditatis actua-
lis confortat membra naturalia ⁊ expulsiōis affert
multa comoda a. s⁹ aliquo incōmodo ⁊ multos ad
hoc misi propter discrasiam calidam membrorum
naturalium quibus mirabiliter profuit. Balneū au-
inionis est multe actualis caliditatis propter qd mul-
ti debilitant ⁊ nequeunt eo pari aut nō sine labore.
Et idem dico de balneo dela villa ppe correnā Bal-
neum caldenallarum: temperaturis est caliditatis.
Et magis laudo in casu p̄dicto post balneū d̄ ags.
¶ Cum in vrbē roma essim aliquos p̄clatos audiui
balneum de rola laudare ⁊ q̄ ad calculum valebat.
Nūq̄z visitauī id balneum nec experientia virtutū
ei⁹ lum doctus id de eo nihil scribo. bene Cialete.

¶ Bāuerius de Bāuerijs.

¶ De rubore faciei pustulosē.

¶ Consilium.

24.



Dispositio spectabilis viri Martinus de in-
signi ciuitate regij est grauis ⁊ multum ve-
renda. Nam est rubor faciei pustulosus q̄
rum aliq̄ue veniunt ad vlcerationem. vñ
de reddi⁹ facies turpis. Et soler talis dispositio p̄-
cedere lepram: immo plerūq̄ est principium eius.
Unde Rasis. p̄p. cōnientis. Et accidit ista passio
plurimum hiemis tempore. Et non accidit in estate
plurimum quia ipsa accidit ex frigore ledēte faciem
de qua proprie nō dissoluitur vapor quare facies si
miliis erit faciei leprosi. Et Aui. lepra quārū. Nec
passio est rubedo extranea sicut rubedini eius in quo
incipit lepra que apparet sup faciem eius ⁊ super ex-
tremitates ⁊ proprie i hieme ⁊ frigore. ⁊ fortasse sūt
cum ea vlcera. Nec Aui. septima quarti. ¶ Et istius
dispositiōis causa est sanguis malus propulsus ad
faciez. ⁊ hic sanguis in substantia est mal⁹ aliq̄ per
admirationē colere grosse: interdūz p̄ admirationē fle-
gmatis falsi: nonnunquā p̄ admirationē humoris
melacolicī mali. Et si malitia sanguis nō fuerit mul-
tum magna faciet ruborē sine pustulis ⁊ vlcibus.
Et si fuerit grossities maior ⁊ malicia nō tamen mul-
tū faciet ruborem pustulosum. Et si fuerit cum mul-
ta acuitate faciet ruborem vlcerosum. ¶ Ad proposi-
tum nostrum hec dispositio p̄ndet a sanguine do-
minante cui flegma salum ē admixtū. Licet nō du-
bitem cū eodē sanguine aliquid colere grosse ēē con-
iunctū: cum hec materia faciat vlcerationem que si
gnificat materie acuitatem: que ⁊ si possit proueni-
re a flegmate falso mltomagis a colera grossa hñte
acuitatem. Cuius signum est quoniā pustule sunt
in radice

Consiliuz
super cāu.

Responso:

Distinctio
balneozū.

Balneum
porrete.

Alu
Darte
siliq.
Regin
Acr.

Accidit
Calor
Somn

Ras

Aui

Caui

Exerci

Libus
lus.

in radice paululū late & rubor: I circuitu remissus & sanguis exiens tendit ad albedinē & cineritatē & sensus puritatis mediocritas. Et interdū super pustulas apparent cruste parue. Nec omnia significant cum sanguine flegma esse admixtum sanguine tamen dominatē. Sed quod aliquid colere sanguini sit admixtum probatur. quoniam multe istarum pustularū sunt accuturā caputū & paruorū corporum & sunt sicce & parue humiditatis nullam sanieū aut paruiam emittentes. Et ex istis euidenter concluditur materiā faciētē istā dispositionē eē a pdominio sanguinis quod ostendit p ruborē apparentē cui cōiūm. gis flegma multū cū modico colere grosse. Qd aparet ex accidentib⁹ suprapositis si recte consideret.

Cura istius dispositionis q apud quosdā vocat gutta rosea & arabico dī algalen. consistit i debito regimine lex rerū nō naturalū & rerum medicinalium.

Regimen rerū nō naturalium habebit sex partes in quod ipse sex sunt a quibus incipiam.

Et p̄io ab aere. De aere vitare d̄z aerē frigidū & aerē multū calidū & v̄tōsū & aerē multū humidū pariter multū siccū & omne aerē mali odoris. fuge re insup debet māssiones multū frigidās & etiā multū calidas similiter hūidas aut siccas. Nocet tene re caput multū calidū: & omne illud. Qd collū constringit. Et supflua caliditas p̄anozū. Et sūt tāta paucitas q corp⁹ frigeat. Et caueat manere ppe ignē q multū calefiat: & stare istius sicca. Cōfert aer i caliditate & frigiditate tēperat: aut parū declinās ad caliditātē. Et in qualitatibus passivis sit tēperatus vel parū declinās ad siccitatē. Sit boni odoris aut salte nō mali. Sit pur⁹ & qet⁹ a v̄tōis loc⁹ habitatio nis. Sit iter duo solaria: n̄ ppe cloacas: nec duct⁹ aquarū. Sitq iter caliditatē & frigiditatem tēmpar⁹ v̄tōis ē d̄z aere. Et tēgimentū capitis tale sit vt caput sit a frigore munitū: nec ppter ipsum multū supercalefiat. Qd tēgimentū variare d̄z secūdo variaret tempoz. Sit etiā corp⁹ debite p̄anis munitum adeo vt nō frigeat nec multum supercalefiat. Qd variare debet estate hyeme & medijs tporibus.

De accidentib⁹ anime. Nocet ex accidentib⁹ anime furor: tristitia sollicitudo. Et coit⁹ qui ad accidētia animi reducitur cōuenit letari gaudere cōtinere a superfluo coitu.

De somno & vigilia. Et Somnus de die nocet. Et somnus imediate post cibū factus. Et omnis somnus excedentis quātitatē. Et factus supra facies. Et cōuenit somnus de nocte & nō de die nisi casus accideret: qd in nocte nō dormiret tunc in die somnus cōceditur. & sit p̄io sup latus dextrū. Deinde super sinistrū sitq quātitatē sex aut septē horarū nō maioris octo nec minoris quinqz. Sit capite eleuato & corpore debite p̄anis tecto. nec prius dormire incipiat qz trāsiuerit hora cū dimidia a fine cene.

De motu & quiete. Omne exercitiū forte nocet siue sit eqtādo siue peditando oē exercitiū in quo caput stet inclinatum. Et cōuenit exercitiū tēperatū in quo corpus nō supflue calefiat ne sanguis siccitad fiat s̄tō ieiuno & pulsus supfluitatibus p̄iome & secunde digestionis. Et cōuenit partium infertorū in quo caput quiescat. Et loco exercitiū cōuenit fricationes cū p̄ano lineo incipiēdo a brachijs trahēdo versus manus & a spariis descendēdo inferius ad copas & tibias. Et andat etiā leuis capitis pectinatio. Sz caueat a forti iph⁹ fricatione.

De cibo & potu. Ex cibis nocēt qdūqz sint acuti salsi: multū amari: multū dulces & v̄tōsi: oēs cibi opillatini sicut panis agimus & cibaria ex pasta azima facta: & cutes aliali & cibaria difficilis digestionis. Et carnes bouine caprine & caeūs vetus &

pisces viscosi vt anguille tenche & similes & pisces testam habentes sicut cōchilia: & omnia s̄t̄ra: & le gumia: & herbe calide & sicce: & omnia acrimina vt aleum cepe & similia: & fructus precipue ficus & citili v̄tō dulces: Una porētia, quēcūqz fuerit vinū dulce & omne vinū substantie grosse siue fuerit albū siue nigrū: & acetum & oē id in quo multa fuerit acetositas. Et cōueniunt cibi insipidi & paucē dulcedis. Et sit panis ex farina optimi tritici a qua fur fur sit ex cussum debite coctus & cōuenienter feruierat: sitqz recēs non tū calidus. Et carnes sint fashanorū per dicū caponū & gallinaz iuuenū edi vitule castrati p̄ pionū nondū volātū & p̄cipue de his q in colūba: r̄is nutriti sūt. Et carnes meli⁹ preparantur elisse quā alio mō. Et cōueniunt ona recētia forbilia aut in aqua cocta dūmō sint molia. Et ex piscib⁹ pcedūtur parui iquamosi i bonis aquis capti herbe sint bona go lactuca buglossa ēdiua cicorea. Et cum hūdi herbis frigidis misceātur iterdū alique calide sicut mēta & petrosill⁹. Et ex legumib⁹ pcedit brodiū cicerū ru. & sar & ordei pilatū. Et ex fructib⁹ passule pcedunt & p̄cipue ille q sunt pōice & parū citonij post cibū. Et vinū sit albū clarū pauciferum i sapore medū iter dulce & pōicum cui aq fontis aut cisterne misceat plus min⁹ vt secūdum vini potentiaz.

De inanitione & repletionē. Fugienda est omniū ciborum repletio & precipue eorum q prohibiti sunt nec i eadem mensa varij accipiantur cibi. Sed sit cōtentus vno aut duobus. Et ab eo incipiat qui ē digestionis facilioris. Nec comedere incipiat nisi cibum p̄assumptū sentiat esse digestū. Et fugiat superfluam abstinentiā que non minus noceret quam nimia comestio. A mēsa surgat reliquis famis ad huc existentibus: Non bibere incipiat nisi prius sex aut septem bolos comederit. Nec sit potus tantus vt cibis in stomacho supernatet. Et curet omni die habere ventris beneficium bis aut semel. Quod si naturaliter habere non posset habeat arte cum luppositorio facto ex melle & sale. Aut cum radice rai: in infusa in aqua salita Aut cum radice yreos. Aut fiat cum clisteri q sic sit. Recipe malue boraginis cum radicibus suis sumiterre añ. m. j. polipodij. ʒ. j. fiat decoctio de qua colatura accipiat lib. j. p. cui adhibeatur castie. ʒ. j. confectionis amech. ʒ. vj olei. ʒ. ij. salis. ʒ. ij. & calidum stomacho ieiuno reci piatur. Et si stomachus nauseauerit prouocetur vomitus cū aqua decoctionis semis atriplicis & modico aceti. Et ubi vero nō eēt nausea neqz stomachi dolor non fiat vomitus.

Cura per portionem quattuor cōtinet intentio nes. Una est digerere materiam. Alia ipsam euacua re. Tertia est diuertere. Quarta vero est localium appropinatio.

Prima intentio sic adimplet. Recipe endinie epatice lupulorū capillorum v̄tōis buglosse borraginis & scariole añ. m. j. sumiterre scabiole añ. m. ij. ordei mundi liquiritie passularū seminis endinie & portulacē añ. ʒ. f. fene epulūm polipodij añ. ʒ. j. sticados amifi feniculi radicū caparum añ. ʒ. ij. radicū brusci & feniculi añ. ʒ. j. decoquat omnia in sufficiēt q̄titate aque postea coletur & colature addat zucari albi quantū sufficit & fiat syrupus & accetose tur cum aceto vini albi. Recipe supradicti syrupi. ʒ. ij. aquarū scabiosae lupulorū mellisse añ. ʒ. j. misce istū syrupū calidum accipiat per horas octo post finem cene precedentis & cōtinuet ipsum octo aut de cē dieb⁹ vel tam diu donec presenti phisico apparuerit materiā esse digestā.

Secūda intentio ne cōplectur. R. polipodij quer cini. ʒ. ij. lupulorum. m. f. storū sticados arabici ʒ. ij.

ʒ Pot⁹ ma li.

Libi boni.

ʒ Panis.

Carnes.

Oua.

ʒ Distes.

Herbe.

Legumia.

ʒ Fruct⁹.

Vinū.

ʒ Repto.

Inanitione.

ʒ Beneficium

Supposito

rium.

ʒ Clistere.

ʒ Comitiū

Cura p po

tionē.

ʒ Prīa intē

tio.

ʒ Digidm.

ʒ Secda intē

tio.

ʒ Euacuatū

uum.

ʒ Partes
ʒ Solij.
ʒ Regimē.
ʒ Aer.

ʒ Accidētia
ʒ Caliditimi.

ʒ Somnus.

ʒ Ratiō.

ʒ Aitio.

ʒ Exercitiū

ʒ Cibis ma
ʒ las.

Consilia

ficum borraginis et buglosse an. 3. ij. epithimi. 3. ij. pastularum sine nucleis. 3. f. agarici. 3. f. salis geme. 3. j. agaricus subtiliter incidat et non pistetur et infundat in sufficiens quantitate orimellis simplicis pro sui imbibitione euz sale gēma ad minus per sex horas de reliquis fiat decoctio de qua accipiat quā tum sufficit ad dissolvendum diacatoliconis. 3. f. cōfectionis amech. 3. ij. f. addat expressio agarici et fiat potus istum potum solutum accipiat calidum per horas nouē post finem cene imediat precedentis per diem vnu post completaz assumptionem supra dictorum syruporum super quē potum cum ceperit potest vna hora dormire deinde vigilet donec trā seant hore quinqz ab hora sumptionis et tunc accipiat ciatū aque ordeī calide euz. 3. f. zuccari rub. et inde ad horā pīdeat. ¶ Quod si pill. essent sibi magis grate istas sumat ordine et mo i potu medicinali dictis. R. pill. de sumoterre. 3. ij. f. pill. de yera cōposita seu de yera. Nicolai. 3. f. fiant pill. nouem. ¶ Post euacuationē cū solutū factā ad dies quatuor fiat flobotomia vene cōmunis brachij dextri p quā euacuent sanguinis. 3. vj. post has euacuaciones ad dies sex fiat flobotomia cephalice p quā extractio sanguinis fiat. iij. 3. ¶ Admodū vile esset emoroidas puocare cū fricatione ani cū solis pitare aut sic aut fricare ipsas cū cepe narcisci aut ipsas linire cū lacte titmali vel cū felle tauri. ¶ Demū vemedum ē ad pticulares euacuatiōes ponant vctose sub mēto et scarificet vt sanguis exeat. ¶ Post tres dies ponant sanguifuge due. pzo supra apres vna in quolibet latere. demū ponant alie due vna ab oī latere nasi et dimittat sanguis exire. Tangat locū cui volumus sanguifugā adherere cū modico sanguinis pipiōis aut alteri ret. Et sit sanguifuga purgata et electa iuxta doctrinā. An. iij. primi cap. de sanguifuga et ponat in cannula et loco applicetur. ¶ Tertia intentio sic cōplect. Diueras materia iuxta intētiōē tertiā cū suppositoīs acutis: cū enematis foribus: cū fricationibus incipiendo a spatulis et brachijs trahēdo ad ierōra et descendēdo ad coras et tibias. ¶ Si aut ligature fortes adiutorij et corarū iuxta iugum. ¶ Et ponatur ventosa cum scarificatione ne in occipitio et in spatulis. Istorum diuercentium vtatur modo vno modo alio stomacho ieiuno et habito ventris beneficio. ¶ Quarta intentio que est localiz appositio compleretur cum administratione infrascriptoꝝ medicaminum. ¶ R. aque rosate lib. j. f. dissolue in ea sulfuris viui. 3. j. et cum ea liniatur facies. ¶ R. bora. cis. 3. f. farine cicorum rubeorum. 3. vj. camphore. 3. ij. pulueriza omnia subtiliter et cū succo cepe fiat trocisci pōderis. 3. ij. et permittit exsiccare in vmbra. Cum eis vti volueris dissolue vnu cū melle et line faciem in sero quando vadit dormitum vel ante cenam. De mane lava facie euz aqua sursuris. ¶ R. pi peris et boracis an. 3. ij. pistent subtiliter et scorpoietur cū succo cepe et melle et liniatur facies. ¶ R. acceti squillitici quātum sufficit ad lauandum faciez quā lota liniat cū vnguento. Qd sic fit. R. piretri nigelle ellobori nigri an. 3. ij. pistent subtilissime et incorporentur euz trebentina et fiat linetio in sero. De mane vero laue facies euz aqua ordeī i qua radix rasi nī sit decocta. ¶ Istoz medicaminuz localiz in primis vtat pzo aliquibz diebz. Qd si viderit ex euausu notabile inuamētū ista dies decē psequat. Si non vtat scdo. Et sic successiue. Sed ralius istis vtat nisi pmissa euacuatiōe cū medicina aut pill. et factis flobotomijs. Et cū vti cōtinuet diuersiōes. ¶ Qd si nō videret cū curat istis factis op? ē purgatione reiterare et sequi ordinē supra scriptuz.

Pillule.

Flobotomia

Produca
tio emoroi
daz.

Ventose.

Sanguis:

Tertia in
tentio.
Diuerfio
nes.

Quarta i
tentio.
Localia.
Loto.
Trocisc.

Linimētū

Loto.

Linimētū

Modus.

De mala cōplexione fri. et humi. cerebri materia li cui cōiungitur materia subtilis aquosa partim ppter epar eleuans vapores partim ppter indigestionē cerebri cū granitate audit? et ventū molificatōe.

Consilium

25.

Consilio nobilis viri Joānis de Francia est mala cōplexio fri. et hu. cerebri cū materia. Cui cōiungit materia subtilis aquosa in eodē cerebro multiplicata partim ppter epar sui calidā et sicca cōplexionez eleuantis fumos et vapores ad caput partim ppter idigōnem eiusdē cerebri. ¶ Hanc dispōit duo principalia iungunt accidēta. Vnu est grauitas auditus lz aliquid maior aliqū minor sit. Aliud est ventum mollicitio. Tertiū est dolor capitis aliqū. ¶ Primi accidētis cā est materia flegmatica subtilis qm cerebro multiplicata cōicat nervis anti partis a qb? est sensus audit? et scd? q illa materia maiorē facti i ipis nervis opillationē maior sit audit? lesio scd? q ipa subtiliat et resoluū minus leditur. Et hec est cā qre maiorē aut minorē lesionē in cōplexione auditua ali quādo sentit. ¶ Accidētis scd? cā est humiditas descendens ad nervos qb? dentes gingiuis alligant et remollit ipsas et iteruenit sua subtilitate inter carnē et dentes q ipsos circūuoluit et ppter hoc mouent dentes ac si exire vellent. ¶ Cā tertiū accidētis ē materia multiplicata grauis virtutē et aliqū est vento sitas genita in cerebro faciens extensiones. ¶ Et ex his facile comprehendendi pōt hanc dispositionē esse grauē et nō cōrēndā. ¶ Nā nisi diligenti studio pvideat possit iste nobilis vir pducere ad grauissimas dispositiones sicut notū est cuilibet diligēter cōsideranti que ab An. dicunt prima tertiū et quarta et septima tertiū.

Regimen istius dispositionis in duo diuiditur capitula. Vnu erit de rebus nō naturalibus. Aliud erit de rebus medicinalibus.

Capitulum primum. De aere. ¶ Laneat ab aere frido et hu. et ab aere calido et hu. et paludoso pariter et vntoso et potissime flante vento austrino cui succedit ventus septentrionalis. Et ab habitatōe locoz hūidoz aut ppinquoz cloace aut paludibz seu stagnis. ¶ Ligat sibi aerē clarū declinatē ad calitatē et sic citatē parz vbi ad tēperē plus tū ad siccitatē quā ad caliditatē qm cū cerebro magis labit p hūidū quā p frigidū. Et si aer nō habere talis tpe hyemis fiat susumigio tali cū ligno iuniperi aut cū thure vel sandarace aut ligno aloes ponēdo de aliquo istoz coclear mediū sup pūnas. ¶ Sed qz aer plus et minus dealterat scdm q corp? ē magis aut minus vestibus munitū hunc ē qd scribēdo de aere aliqd de vestibz diceb. Sit igit tpe hyemis caput munitum birreto tincto in ebermes aut caputio ita qd aer frigidus nō occurrat capiti. Et in nocte teneat caput calidius quā in die sed nō caput supponat qz ipz stringat neqz ipsum supra modū caliduz teneat. nā nimis magna capitis rectora multuz caput debilitat pducendo ipsum ad raritatem teiture. Tempore estatis defferat birretū leue mediocriter. Tempore vero medio mediocriter munit caput. Vestes variēt scdm temporū varietatē. Sz caueat ne nimis succindat vestes. ita vt regio eparis primā et lde supcalefiat. Et teneat pedes a frigore munitos bene.

De cibo et potu. ¶ Vtatur vinum grande et vintuz dulce et grossum similiter turbidum. Eligat sibi vinum album clarum non dulce nec asperum sed in his seruet medium. Non sit potens siue fumo sum. Et secum permisceat tertiam aut quartaz partem aque plus tamen aut minus secundum maiore aut minore vini potentia. ¶ Et melius esset q ante cibum

Tps
di vi

Ad
tand
alia.

Acc
Cā
Dan

Carn

Cā

Cā

Cā

Dis

Dis

Dis

Dis

Dis

Dis

Dis

Dis

Dis

Dis

Dis

Dis

Dis

Dis

Dis

Ipse miscet
di vinum.

Lab
Danis vi
tandus et
alia.

Lab
Danis.

Carnes.

Lab
Disces.

Lab
Prepara
tio.

Lab
Cafcus.

Lab
Legumina.

Lab
Herbe.

Lab
Fructus.

Lab
De motu et
quiere.

Lab
Fricatio.

Lab
Deccina
tio.

Lab
Zotio.

Lab
Repletio.

Lab
Inanimo.

cibi per duas aut tres horas aqua vino miscere. **¶** Quid si permixtio aque cum vino sibi noceret generatim de ventositatibus quoniam vinum multum permixtionis aque parat intestina ad colicam. xvj. tertij ponat per duas aut tres horas ante cibum suum medullam panis in vino quod bibiturus est et de illo vino utatur. Sit aqua qua utitur clara ex fonte vel ex cisterna. **¶** Caveat a pane azimo et non puenienter cocto. Et a carne porcina et azima. Et a comestione rerum pinguium et multum victuorum. A rebus vehementer salsis. A cibis ex pasta factis. A caseo potissime veteri. A piscibus sine squama et ab his qui sunt viscosi. A leguminibus sicut sunt fabae fascioli. Et ab acuminibus sicut sunt porri cepe radices et c. A rebus frigidis et fructibus illis exceptis de quibus statim dicitur. Ab herbis frigidis et huiusmodi et a vehementer calidis. **¶** Danis sit ex farina optimi frumenti bene fermentatam et coquentem coctus in cuius cofectione sit aliquid salis sitque non minus etatis anni diei nec maioris tritum. **¶** Carnes meliores sunt plicum fasanorum autium parvarum degentium in nemoribus et campis et pipionum volare incipientium querentium extra domum victus caponum gallinarum pulorum leporum et caprioli castrea et annualis et vituli ab alijs abstineat et tunc estatis meliores sunt elisate quam assate sed tunc hyemis assate sunt coementiores. **¶** Pisces sunt raro visu ex eis eligantur pisces squamosi regentes in aquis currentibus sicut sunt canedani lucii trute et ex mari eligantur pisces non habentes carnes duras nec viscosas sicut sunt soleae trille deaurate passeret et similes. **¶** Et hi melius parantur si cum vino decoquantur aut super gratiula. **¶** Conueniunt oua sorbilla recetia et molia in estate cum agresta. Sed dura et frigida mittantur. **¶** Ullus casei et lactis non coenit. Inter calcos qui minus nocet est qui est medius inter recetia et siccus de quo in fine mense parum assumat. **¶** Et leguminibus uti post brodio cicerum rubeorum granis dimissis farre milio panico rizo et lentibus aliquando licet raro. **¶** De herbis eligat sibi boraginem nem petroselinum maioranum serpillum et porium utatur tunc hyemis quam estatis. tunc vero magni caloris uti post aliquando lactuca sed raro et cicorea. **¶** De fructibus uti post passulis non dulcibus anelans prius tamen correfactis granis pini prius in aqua bulientis infusus et inde cum zucaro comestis. **¶** In fine mense uti post vino aut duobus bolis citonij aut nespulis aut sorbis aut aliquo habente spicacitatem. Et loco istorum in fine mense post sumere grana coria et dris vnius cooperture.

¶ De motu et quiete. Exercitium coenit de mane ante prandium et de sero ante cenam prandio digesto pulsus semper per supfluitatibus prius et sede digentis. Sit exercitium moderatum saltem tunc estatis ne multo exercitio epar nimis calciferet. **¶** Et terminus est usque ad sudores exclusiue. **¶** Omni mane cum surreperit fricet sibi caput cum pano lineo grosso et pectinet ipsum. Conueniunt et fricationes incipiendo a brachijs descendendo versus manus deinde ad coras et postea ad tibias et hec fricatio stomacho ieiuno saltem bis aut ter in ebdomada. **¶** Lavent coxe et tibi ad minus bis hebdomada ante cenam sciendo a superionibus fricatio versus inferiora cum infra scripta lotionem vj. R. flor. camomille melliliori soliorum lauri rosularini an. m. j. buliant sufficiens quantitate aque per lotide et fiat ut dicitur. **¶** De inanitione et repetitione. Caveat a multa cibi repetitione tantum sumat quantum stomachus potest bene digerere. Et ideo bene ut semper a mensa surgat reliquias famis adhuc existentibus. **¶** Nec vnquam comedat donec sentiat priorem cibum esse digestum et adhuc appetitum. **¶** Nec sine cibaria sua

diuersa sibi sufficiat cibum vnus maneriet ut puta elusum aut assum. **¶** Post non sit tatus ut cibum non supnatet. **¶** Nec prius bibere incipiat nisi prius comederit sex aut octo bolos. **¶** Omni die curet habere beneficum ventris mane et sero vel saltem semel. Et si non potest habere naturaliter faciat sibi fieri suppositorium ex melle aut lardone aut ex radice sicle que steret per vna horam in infusione aque salite. Vel sumat vicia vna que cassie nouiter extracte ex cana per horas ante cibum. Vel sibi faciat fieri clistere cor.

¶ De somno et vigilia. Somnus sit de nocte et non de die nisi contingeret ob aliquam causam quod in nocte non dormiret aut esset longa consuetudo dormiendi de die. In his casibus coenit somnus de die fluxus duabus horis post prandium. Quod si possit a somno diurno desistere laudabile est magis super latere sinistro quam super dextero ne epar supercalefaciat sitque capite bene levato corpore conuenienter pannis tecto non amplius sit octo horarum et non minus quinqs.

¶ De accedibus animi. Custodiat se a melancolia tristitia ira sollicitudine et gaudeat letet sit iocundus coenit cum amicis et sibi dilectis. Et fugiat coitum preceptum superfluum et maxime super repletionem.

¶ Capitulum secundum de medicinalibus. **¶** Cura per medicinam. R. pastularum sine nucleis. 3. j. flor. boraginis et buglosse an. 3. ij. flor. sticados arabici. 3. ij. f. buliant ola in sufficienti quantitate aque postea colect de colatura accipiat quantum sufficit ad dissoluendum cassie pinguis nouiter extracte. 3. v. co. fecundis de dactylis. 3. j. f. electuarius indi maioris. 3. j. et fiat potus hunc potum minoratum materiam sumat transacto medio mense. **¶** Martij ad libitum per horam vna ante diem calidus. Et post ipsius assumptionem stet ieiunus quinqs horis ad minus. Et sine quinqs horarum comedat non se multo cibo grauado. **¶** R. Syrupi de sticados mellis rosati colari an. 3. f. Syrupi de endiuia. 3. vj. aque saluie aqua mellisse aque endiuie an. 3. j. melle hunc syrupum calidum sumat in aurora in die imediate sequente post assumptionem super praescripti minoratum et continet ipsum sex diebus. **¶** R. Florum sticados arabici flor. rosis marini an. 3. j. f. liquiritie rase. 3. ij. flor. buglosse et borraginis an. 3. ij. Agarici optimi. 3. ij. salis gemme. 3. ij. Agaricus incidatur subtiliter et non pistetur. et in fundatur etiam forimelle simplicis saltem per sex horas de alijs rebus fiat decoctio in sufficienti quantitate aque postea coletur de colatura accipiat quantum sufficit pro dissoluendo cassie nouiter extracte. 3. vj. et addatur expressio agarici qui optime sit expressus et fiat potus. **¶** Hunc potum sine medicinam eradicationem sumat per horas octo post finem cene calidum in die imediate sequentem ad diem vicinam assumptionem super praescriptorum syruporum. Et cum acceperit potest vna hora aut media super dormire. Sed tunc facta vna hora postquam medicinam acceperit non amplius dormiat. Imo surgat et ambulet per cameram clausis fenestris et hostio. Et cum transierint horas quinqs postquam medicinam acceperit sumat ciatuz vna brodia macri cum. 3. f. zucari rubri et inde ad horam comedat non se replendo de multo cibo. **¶** R. affari flor. sticados arabici folliculorum sene an. 3. f. flor. camomille melliliori an. m. j. saluie serpilli maiorane an. m. f. buliant omnia in liquore meo diocriter acuto deinde coletur et cum colatura lauentur caput optime stomacho ieiuno. Deinde sibi optime ficcari faciat post conuenientem exsecationem regat bene caput ne aer frigidus sibi occurrat. **¶** Hanc lotionem taliter facere incipiat post quinqs aut sex dies cum medicinam imediate super praescriptam acceperit et hanc continet semel aut bis in ebdomada.

Supposit.

Clistere.

Somnus.

Accedens animi.

Capitulum secundum de medicinalibus. **¶** Cura per medicinam.

Digestum

Enacuatum.

Lavatum

Lotio capitis.

Consilia

Erseca /
tuo humi
ditatis au
rium.

Aliud.

Aliud.

Ad confir
mationes
dentium.

Aliud.

Extra do
lo. capis.

Auc:

Erseca. Squame ferri subtilissime trite. 3. ij. infundat
in aceto acuto per sex horas postea efficeatur super
regula calida et iterum conteratur postea infundat
iterum in aceto et inde efficeatur et teratur et sic fiat.
v. aut sex vicibus. s. infundendo in aceto efficeado
et terendo ultimo cribetur cum sindone et sumat pars
cribata et addatur aceti quadruplum ad ipsam aqua
mam et ponatur ad ignem et dimittatur bulire igni
leno quousque totum redeat ad spissitudinem mellis
non calido nec frigido ponatur vna gutta aut due
in qualibet aure quonia mirabiliter efficeat humi
ditatem in auribus existentem. Et hoc fieri incipiat
duobus diebus post capitis lotionem semel aut bis
in ebdomada. s. vitrum combustum et antimonium
equaliter pistentur et cribentur cum sindone et buliant
in oleo scorpionum de quo tepido mitras vna gutta
aut due in qualibet aure stomacho ieiuno hoc medi
camine ita sicut priore ponendo modo de vno mo
do de alio. s. olei amigdalaz amaraz. 3. i. casto
rei. 3. f. dissoluat castoreum in supradicto oleo de
quo tepido imponat in qualibet aure duas guttas
semel hebdomada. et hoc facere sciat postquam fue
rit usus medicaminibus immediate suprascriptis et vi
derit quod amplius humiditas ab auribus non erit.
s. nucis cypressi soliorum eius thuris mastitis ci
mini torrefacti an. 3. i. f. acacie sumat aluminis an.
3. i. pistent modo grosso et buliant in vino rubeo si
ptico de quo calido teneatur in ore et continet ad
minus semel in die quousque viderit dentes esse fir
matos. Et hoc fieri incipiat postquam medicina erra
dicatam ceperit. s. ramorum capillorum veneris.
3. i. f. aluminis tanuensis. 3. i. spicernardi. 3. f. filij
pipereis albi an. 3. f. piperis. 3. f. pistentur omnia et
cribentur de isto pulvere ponatur ad radices den
tium et capeat a comestione rerum durarum et a ta
ctu dentium cum lingua. s. turbit optimi. 3. ij. ma
sticia. 3. i. f. rosarum. 3. i. aloes loti cum aqua endi
nie ad pondus omnium et confice cum succo abfin
is pul. numero septem pro qualibet. 3. baruz pul.
sumat. v. aut. vij. quando vadit dormitum quando
sentit capitis dolorem aut ipsius gravitatem. s. Quod si
etiam mense omni sumeret. 3. i. de mane ante diem
per duas horas faceret sibi subline inuamentum
exceptis mensibus Julij et Augusti in quibus absti
neat ab istis pill. s. Quod si necessitas sumendi ali
quid esset sumat potius illis temporibus. 3. f. cal
sic cu. 3. ij. diacatoliconis dissoluti cum aqua endi
nie et feniculi equalibus partibus. Baverius re.

De frigiditate stomachi cum gravitate eiusdem
apud digestionem.

Consilium 26:

Vera egritudinis cura magnifice domine e
remotio eam si eam habuerit ut testat Aui.
xvj. tertij. cap. de cura colice. Et vero re
moveri non pot nisi primo cognita fuerit.
Qui igit ea ignorata bene successerit fortune et non
virtuti e tribuendum. s. Tu ego magnifice domine ta
tu de dispositione. v. acceperim quod post cibum eade. v.
d. sentit sumo frigore quada alteratione et nonnum
quam stomachus apud digones gravat per ista non co
stat mihi que sit dispositio. v. causa quapropter in
re. v. quid dicitur sum incertum e. s. Considerata tam
egritudinis vestre longitudine et spe febris quam sui
stis passa arbitro mala dispositio stodi vestri sit pen
dens a mala complexionis frigida. Tu Aui. i. ij. c. de
emigranea cura. ois egritudo cui corpus plonget e
frigida fm oem ei modum. Qui per via indigestionis
est etiam consuetudo mala complexio humida. et quia
alterationis sequens post cibum non dubito stomachi

esse causam et pariter quod non reassumat carnes consue
tas quod cum stomachus male digerit epar male signi
ficat. ex quo sequitur quod corpus non habet nutrimentum
debitum et bonum et ideo non restaurat. s. Preterea etiam
humus rei eam egritudo preedens que fuit longa.
Unde secundo apbo. Quocumque in longo tempore erit
nuant corpora tarde reuerit consueverunt quod vero in
modico modico. Et si macrefactionis alie possent esse
cause puto tamen istam esse principalior. s. Et quo
inforo quod stomacho providendum est ut bene digerat.
Unde Gal. vij. lib. r. tractatus cum sint passionis
circa stomachum multe et diverse et earum plurime sunt
et indigestione omni conamine providendum est ut
digo bona fiat in omni stomachi passione. s. Qua
re peritoni. d. v. satisfacta per posse scribam vite re
gum quo eadem. v. d. intelligat que stomacho no
cent et que vire et grauis sunt digestionis et quide
conueniunt et facile a stomacho vincuntur: ut a pri
mis caueat: et alia piequatur. s. s. Dono primo a qui
bus secundum vnamquamque rem naturalem cauendum
sit postea subiongam que in eadem conueniunt fa
ciens principium ab aere.

Stomacho nocet aer grossus humidus paludo
lus inuentatus aer surdus et aer ventosus precipue
stante austro. s. Iuvat aer serenus quietus in quali
tatibus suis temperatus aer declinans ad aliqualem
caliditatem et boni odoris.

Utanda sunt accidentia omnia anime quibus na
tura a digestionis distrabit eo quod spiritus nimis in
interioribus conculcant sicut tristitia timor sollicitu
do multa magna intentio ad aliud agendum profunda
cogitatio et reliqua ista. Et sicut nocent quousque an
mi accidentia quibus ad exteriora nimis spiritus diffu
ditur et dissoluuntur ut furor nimia leticia ira. nam et si
prior ebullitio in ea fiat circa cor post tamen videamus cor
pus calefieri et rubrum apparere precipue in facie quod
significat sanguinem et spiritum ad exteriora propelli.
s. Conuenit gaudium moderatum de salute propria be
ne sperare confidere moderate letari et conuertiari cum
dilectis et sibi gratis.

Nocet somnus nimis et somnus diurnus cum
nocte precedenti sufficere dormierit somnus ime
diat post cibum factus et non minus superflue vigilie. s. Lo
fert somnus moderatus septem aut octo horarum saltem non
minor quam sex nec maior quam octo sitas per horas vna
cum dimidia post cenam aut per duas horas fiat capite
bene eleuato et corpore conuenienter pannis tecto sit
prior super latere dextro postea super sinistro. Quod si ex
tat ante conplectum totum somni dormiat postea super
latere dextro. s. Si in nocte dormire non posset ob ali
quod impedimentum dormiat de die et melius esset
ante prandium quam post ubi post prandium dormi
re contingerit sit per duas horas post finem ipsius.

Fugendus est nimis motus et omne forte exercitium
fricatioes fortes precipue immediate post cibum et pariter
balneum eade hora non minus nocet nimia ges. s. Conue
nit exercitium tepidum ambulatio vel egrado factum non te
luno. pulsio prior super ventribus prius et secundo digestio
nis. s. Sit exercitium tale ut corpus aliquantulum calefiat
non producat tamen ad sudorem vel lassitudinem. s. Loco ex
ercitij pueniunt fricatioes a superius incipiendo et cum pau
nis calis aut manibus ad inferiora trahendo quousque cor
pus rubeat et fiat capiti fricatioes et pectus aliquid.

Stomacho nocent quousque sunt difficilis dige
stionis tarde mutatioes sive ex modo substantie sive
ex modo quantitatis seu ex modo qualitatibus vel cor
suetudinis. et omnes cibi vicosi et inflati. et omnes
multe vinctuositates quonia stocum mollescat et qui
cumque sunt faciles corruptioes et vniuersaliter ois qui
bi cachectici dicuntur tales quousque. s. dynamidior
rum malum

rū malū & fastidiosum reddūt sōm & vt particula-
rius loquar. ¶ Idem oīs de granis minutis & pa-
nis de frumēto azimus aut non bene coctus aut a
corticibus duris nō mundus aut cū oleo vel adipe
fectus malus est. & sī cibaria oīa que ex pasta nō
fermētata sūt. ¶ Sacomastica sunt oīum aīaliū in-
teriora epātib⁹ pinguiū gallinaz exceptis. ¶ Adēps
pinguedo medulla oculi & cerebrum inuolutū red-
dunt cerebrum vomitum aut nausēā cōducūt: & simi-
liter de ossibus medulle. ¶ Corda pulmo intestia re-
nes difficulter digerūt epata testiculi exceptis gal-
lorum nō coctūm & vbera sōm in digerēdo fari-
gant cutes tardā & malā faciūt digestiōem. ¶ La-
ro oīs antiqua cūlūqz fuerint generis difficilis
est digestiōem. ¶ Carnes grūū pauonūz anserum &
omnium quūm habētum colla longa graues sunt
ad digerendū. ¶ Ex his que ex animalibus accipiūt
tur lac nocet habētibus sōm frigidū: accessit enim
in eis in habētibus vero multū calū corrumpit in
vaporem. ¶ Cāseus quoqz vetus difficulter digeri-
tur. Cāseus recēs recocia stomacho frigido nō con-
uenit. Butirum vero sōm eberat. Et oīa nō recen-
tia & que frigida & quecūqz per decoctionem induran-
tur sunt difficilis digōis. ¶ Piscēs qui corruptio-
ni sunt apti sunt mali stomacho. & oēs qui in palu-
dibus & lacubus capiūtur precipue anguille tenche
gambari & similes. ¶ Ex herbis cauendū est a blita
que sōm fastidiosum reddit singulū excurat ab oīz
mo. i. basilico a rapa cruda a blitombus ab attri-
plice a fenugreco. Et oīa oīera ventrem mollicia
tia nocēt stomacho vt malua mercurialis volubilis
spinacia & reliqua. Et caules acetosa anetū & apīuz
quoniam malas attrahunt materias ad stomachū.
Et sparagi nocēt vilis stomachi. ¶ Masturtium non
cōuenit propter sui acuitatem. ¶ Mastinace & baue
tarde sunt digōis. Et omnia habētia acrimoniā
multam: marie si cruda comedantur stomacho no-
cent vt alēuz cepe bulbū. i. scalogna radix que co-
meditur raphanus sinapis & fungi. Tuberā stoma-
chū grauant. ¶ De fructibus omnes nocēt stoma-
cho quicūqz facile corrūpūtur vt persica ciūssoma-
la idēst moniaca & similes. ¶ Et omnes fructus na-
ture humide quando nō cito stomachū egrediūtur
hoc contingit quādo post alios cibos comedunt
vt sunt pruna cerasa melones & ceteri siles fructus.
nā pīo comēti vētrem subducunt. post vero alios
corrumpuntur & alia corrumpunt. ¶ Nocēt insup
amigdale & auellane cū non bene masticātur & gra-
na pini iūube nespilla granatūm acetosum caro ci-
tri. Et omnia ex stomacho indigestibilia stomacho
nocēt: sicut ossa cerasoz & prunoz arilli vuarum &
granatoz quare integra sumi nō debēt: & sīlī corti-
ces vuaz & similitū & ficū. ¶ Uina grossa & noua. s.
turbida nocēt sō. ¶ Uinū etiā acetosum & multū
acerbū. Et vinū multū cū aqua permixtū oīs habēs
stomachū debilitat & molliciat & generat vērosita-
tem in intestinis: & precipue cū fuerit valde frigida
cū. Aqua tepida sōm relaxat. Et aque potus sōm
ledit. Et aqua tepida quāuis mundificet vilos sto-
machi laxat tamē instrumēta digestiōis vt dixit
Alic. 3. primi. Et aqua multū frigida percutit sōz:
ideo Italy. primo practice iubet tēpore estiuo aquā
auri per sex horas antequā accipiat.

¶ Cōuenit panis simulaginus hoc est de flore fa-
rine bene fermētato cōueniēter coct⁹ in clibano ha-
bēs aliquid salis nō minoris tēpore vnius diei nec
maioris duoz aut triuz dierū a quo duri comices
sunt excussi. ¶ De carnibus volatiliū pueniunt pulli
non valde parui capones & galline. Caro enim gal-
linarūz omni carne melior. 24. cōtinentis. c. 669.

eligantur etiam carnes starnarum que supra carnes
aliarum ab Aui. magis laudatur tertio almanforis
& conturnicum & iuenculorum columborum com-
plere pennationis volare incipientium. ¶ Nulli etiāz
columbi dantur in cibo illius cuius corpus cuacua-
tum est de sanguine & infrigidatum est ex lōge mor-
bo. xxiij. continentis. f. aham per dices aues parue
degentes in nemoribus vt ficedule turdi merule &c.
turtures etiam conueniunt. ¶ Ex aīalibus domesti-
cis conceduntur carnes vituline non multum nati-
uitati propinque sed distent saltem per dies. l. viqz
ad. co. Et carnes edine nō trāsēntes dies. xl. & agno-
rum annualium & castratorū. ¶ De siluestribus con-
ueniūt carnes capiolī. ipse enīz inter siluestres car-
nes meliores existunt & sanguis ex eis genitus pau-
cas habet superfluitates. iij. almanforis. ¶ Caro etiā
leporis laudatur quia & si parum declinet ad melā.
colicicatem quia est complexionis calide & sicce que
dispositionibus stomachi velti aduersatur ideo con-
ceditur. ¶ Et harum carnum ptes anteriores sunt
meliores posterioribus vt ysaac de dietis vniuersa-
libus & terrio alimentorum. ¶ Auium caro allarum
cum notabiliter se exercēt & debitum influxum ha-
beant sanguinis ab epate & spirituum a corde sunt
ceteris partibus meliores. ¶ Caro vero musculosa
rubea in quadrupeditis est melior & proprie cum nō
fuerit multa pinguedine confusa nec ab eo totaliter
denudata. Et he carnes stante debilitate stomachi
melius preparantur elisse quam assate. ¶ Conueni-
unt vltelli ouorum recentium forbilles aut tremuli.
¶ Cāseus vltus nō est bonus si tamē aliquādo cōtin-
gerit sit medi⁹ erate lter recentē & antiquū nō sit vi-
tiosum s; in ptes facilius separabū & ipsūz sumat
qū vti voluerit i fine mense. ¶ Piscēs vltus nō cōue-
nit si tñ quāqz vteret eligat pīscēs sba medioeriter so-
lidi būditate supflua & viscositate pūati vt sūt mar-
siones capedani remuli Luch. Truite Larpides me-
rule & similes & eorum melior pparatio est vt coquā-
tur cum oleo oliuarum feniculo menta & petrosimu-
lo. ¶ Cum cibarijs suis vtatur speciebus que sic fi-
unt. Recipe piperis. 5. j. garionolorum. 5. j. piperis
longi cardamomi nucis muscate añ. 3. j. zinz. cina-
momi. añ. 3. j. f. macis croci añ. 3. f. pistentur & cri-
bentur & fiant species. ¶ De herbis conceduntur sal-
via feniculus petrosimilus menta aliquāliter passa
serpillus maiorana borago & similes herbe vltus ta-
men multus earum non fit. ¶ Fructus qui concedū-
tur sunt fistici qui multum laudantur & passule enu-
cleate & cum nucleis cum fuerint bene masticate & ci-
tonia cocta cum zucaro aut melle condita.

¶ De repletionē & in summa cum diligentia vitan-
da est imoderata ciborum & potū repletio ē enim
repletio omniū materialium principius egritudinū.
¶ Euitetur igitur repletio omnis cibi & precipue ha-
bētis malas qualitates de quibus dictum est. Imo
bonum est a mensa surgere reliquij famis adhuc
existentibus. ¶ In comedendo sepe potum accipere
& parum melius est quam multum & raro. ¶ Ampli⁹
cum ventris constipatione: & vniuersaliter cūqz soli-
te euacuationis retentione non est comedendum.
Immo pius omni mane corpus est euacuandū om-
nibus superfluitatibus ventris vine spūto & mucos-
sitatebus narium & leni competentī exercitio deinde
comedendum est ita vt ex potu vel cibo nulla graui-
tas vel fluctuatio in stomacho percipiatur. ¶ Si autē
tas vel fluctuatio in stomacho percipiatur. ¶ Si autē
grauitas in stomacho ex cibis aut potibus vel nau-
sea contingerit vomitus est prouocandus maxime
enim confert egritudinibus chronicis vt quarta pi-
mi capi. de vomitu. cum vero vomitum prouocare
voluerit sumat infrascriptum potum tepidum. ¶ Re-

Ypo.

Gali.
Caro:

Cāseus.

Piscēs.

Herbe.

De
ab
cand

fructus.

De
fruct

Uina.

De
quā

Cōuenien

De
pōm

Carnes.

De
pōm

Carnes.

Consilia

De prefocatione matricis.
Consilium. 27.



Delectabilis domina Catherine anorum.
xiiij. vel circa complexionis naturaliter
sanguinee cum permixtione flegmatis licet
propter egritudinis sue dispositionem que
tem in ea flegma multiplicatum sit passa est disposi-
tionem in qua per multas horas sine pulsu et mo-
tu. et cum sudore frigido per corpus totum: virtute
tamen animali sana et intellectu perfecto: reddidit su-
pradicta dispositio per intervalla unius mensis in-
terdum duorum aliquando trium sed non cum tanta
accidentium vehementia: nam modo in casu sue dis-
positionis non perdit pulsum neque motum. Et iste vi-
detur mihi casus breviter collectus licet prolixius
scriptus per eximium ar. et medicine doctorem magis-
trum Philippum de afforosis.

Dispositio istius spectabilis mulieris dici non
potest proprie prefocatione matricis neque suffocatio.
quoniam iste dispositiones dicuntur ab accidente quod
consequitur nocumentum matricis. quod accidens est
anbelitus ablatio vel parva et occulta aeris attractio
vel sic dicitur quia mulieres quibus accidit interdum
suffocantur vel prefocantur. Unde prefocatio vel suf-
focatio matricis est dispositio preternaturalis ma-
tricis ad quam consequitur in anbelitu impedimen-
tum. Cum igitur in hac domina non sit in anbelitu
impedimentum non videtur dici posse prefocatio matricis.
Et licet sinecopis proprie dici possit cum sinecopis sit de-
structio maioris partis plurium virtutum sensibilis et
motive. xj. tertij. Et in hac domina non destruitur virtus
sensibilis non vel dispositio predicta dici sinecopis. Et
de tunc si non proprie prefocatio matricis sic ad ea tale
reducibile est cum putetur huius dispositionis causam per ea
mihi significata sunt per eximium doctorem ac. et a matre
nec dubium est prefocationem matricis plures habere
modos. Unde Aui. xj. tertij. c. de prefocatione et de te-
rior prefocatio matricis et. et subdit sed minor et le-
uior est in gradu. tertio que facit accidere spasmi et
tetanum et sinecopim absque nocumento in ratione et sen-
su videtur quod dispositio istius domine ad supradi-
ctum modum prefocationis reduci possit. Sed non
quid magis proveniat propter mensurorum reten-
tionem aut spermatis credo magis provenire ex in-
debita mensurorum purgatione. Nam Aui. ca. su-
pra allegato dixit et ex eis magis salua est mensura
lis quam spermatica. Spermata enim quamvis sit eius
generatio ex sanguine et proprie in mulieribus in co-
nversione tamen est magis susceptibile conversionis ma-
le quam sanguis sicut lac generatur a sanguine succe-
ptibilis est conversionis quam sanguis. Et cum igitur
perorissimus egritudinis supradicte domine sit cum
sensu bono absque impedimento intellectus non vide-
tur provenire a materia vehementer mala sicut ille
ex quo in anbelitu provenit nocumentum. Unde si a sper-
mate proveniret quod esset corruptum provenirent
graviora accidentia propter ipsius putrefactionem et
re deteriore et sanguinis menstrui ut apparet in re-
ctu supra allegato. Habet preterea virum. Unde vide-
tur magis credendum esse propter defectum mensura-
rum cum hec causa ex his que scripta sunt nota sit. Et
modus entus istius dispositionis videtur esse quo-
niam materia menstrualis in matrice retetur et loco
coartata destituta a regimine nature corrumpitur et
convertitur in pessimam substantiam qualitate habet
tem venenosam a tota specie nature mulieris contra-
riam a qua sumus eleuatur venenosus per arterias
veniens ad cor corumpendo spiritum calorem naturales et
tingunt quo spiritum corrupto remanet cor sicut inhi-
gidatum quod sensibili entatione non eget et ideo pulsus non
apparet

Clistere c.
statis.

Aliud in au-
tumno.

Aliud i ye-
me.

Aliud i ye-
re.

Pillule.

Medicina
liu.
Electuari-
um.

Aliud.

Unguentum.

Saculus.

Cerotum.

eipe acetose simplicis. 3. ij. aque fontis. 3. ij. zucca-
ri ro. 3. j. milce cumqz biberit fiat per mediam horam
demum comprimatur lingua digitis aut cum penna in
oleo inuncta gatturi imposita vomitu pronocet alia
fortia vomitum non laudor: ideo non scribo ea. Et si
vero in intestinis repletio esset fiat tpe estatis hoc
clistere. Recipe folioz violaz mercurialis an. ad.
j. f. blue florum camomille an. ad. j. fiat decoctio:
de qua accipiat lib. j. f. cui addantur zucca. ru.
3. ij. olei. 3. ij. salis. 3. ij. et calidum stomacho leu-
no supponatur. Et tempore autumni fiat hoc. Recipe
blue. ad. j. f. folioz mercurialis violaz an. ad.
j. sumiterre. ad. j. f. fiat decoctio de qua accipiat
lib. j. f. cui addantur zucca. rub. 3. j. f. benedictae. 3.
f. olei. 3. ij. salis. 3. ij. Et tempore hiemis hoc ad-
ministratur. Recipe florum camomille melliloti an.
ad. j. maluarum. ad. j. f. blue. ad. f. anisozum se-
miculorum ana. 3. vj. fiat decoctio de qua accipiat
3. xv. quibus addantur zuccari rub. 3. ij. benedictae
yerepig. ana. 3. iij. olei de silamo. 3. ij. salis geme
3. f. et fiat clistere. Et provere. Recipe brodi puli aut
caponis lib. j. f. zuccari rub. 3. j. f. vitelli ouorum
duos butiri. 3. j. sal. 3. ij. et fiat clistere. Ad eandem
repletionem convenit tempore hyemis pill. elefan-
gine de quibus potest per horam ante cenam sume-
re. 3. f. aut. 3. ij. vel sumat tantum de pill. 3. ye-
ra simplici. Et tempore vero estatis convenit pillu-
le que sic fiunt. Recipe agarici. 3. j. salis geme. 3.
j. specierum yerepig. 3. ij. omnia ista dissolvantur in
vaso vitreo cum succo endive et dimittantur exsica-
ri et cum exsiccati fuerint iterum cum succo dissol-
vantur et tandem cum deventerit ad spissitudinem quo
pill. possunt fieri fiat magdalion et coquantur pillule
que sunt sine custodia de quibus potest accipere a me-
dia. 3. vj. qz ad. 3. ij. per horam ante cenam sunt bo-
ne et leuere. Quod si acciperet de eis ante diem per
horas. 3. j. quando venter est stipicus coferret: et tan-
da est insuper inantio ex longa a cibis abstinentia:
vnde longa ieiunia omnia nociva sunt dimittantur
omnes fortes euacuationes per quasqz fuerit par-
tes sine fuerint plectum sine per vomitum aut per
urinam vel per sudorem.

Medicina. Queda describa stomacho coferre-
tia. Et de quibus est electuariu quod sic fit. Recipe pipere
gariofilorum cardamomi an. 3. j. sinzi. cinamomi ele-
cti zedoarie macis an. 3. f. zuccari albi dissoluti in
aqua mete et fiat electuariu de quo sumat ad quanti-
tatem castanee ante cibum. Et ad idem facit electua-
riu de pilalocis quod. v. canone describitur. et idem
operatur diacinamomus descriptio. Adhuc in suo
antidotario et modo conuulsi accipiat ut dictum
est de primo. Sit tempore vehementis caloris vltus ra-
rior. Et si timeretur supercalefactio epatis occur-
ratur sibi leniendo regionem eius cum vnguento san-
dalino aut ceroto galeni descripta. Adhuc in suo
antidotario. Et ab extra appropinquetur sacculus quod
sic fit. Recipe cinamomi macis galange. ana. 3. ij.
Corticis citri mente sansuci calami aromatici ana
3. iij. gariofilorum galange spice ana. 3. f. folioz
lauri. 3. ij. puluerizentur et ponantur in saculo sin-
donis tincto ex cheremis et bene extendantur de in-
de suffumigetur cum pilalocis et stomacho suppo-
natur. Et Cerotum stomacho conueniens sic fit. Re-
cipe laudani armoniaci terbenitine galie muscate.
ana. 3. ij. cere masticis ana. 3. f. stocis calamite.
3. j. galange gariofilorum ana. 3. ij. fiat cerotum et
extendatur super corio cumqz voluerit stomacho ap-
plicare suffumigetur cum pilalocis. Multa alia ad
hanc intentionem scribere possem: sed puto ex mul-
tis hec sufficere. C. Baurius.

Flotonia.

Scda intē
tio.
Euacuati,
um.

Tertia in-
tento.
Uletoſe.
fricallōes

Quarta in
têno.
Prouocã
tia mēstru
ezum.

De prelectione a Colono Instructum.

ဝိသေခါနီ

Scda intē
rio.

De acre.
malo.

Bono.

dicum corticū mori corticū radicū granatī aṅ. ᠑᠔.

Consilia

- omni humiditate remotis teneat corpus et succuras debite calidas et in temporum varietate varietate pā nos. ita ut ppter paucitatem nō rigeat neq; ppter multitudinē superflue calefiat. Et inter cetera caueat ne calige aut calcei pedes stringant.
- Accētia al.** De accidentibus anime vitare debet tristitiam sollicitudinem iram furorē. Conuenit gaudium letari de sua salute bene sperare cum amicis et dilectis conuersari.
- Somnus.** De somno et vigilia. Nocet somnus diurnus: et ois somn⁹ immediate post cibū assumptū fact⁹ et somnus nimis. Et nō minus supflue vigilie. Si igitur somnus de nocte nō cōtingerit nō dormire sufficiens in nocte: in quo casu cōceditur somnus de die. Et melius in eo casu ante prandīū dormire q̄ post. Sitq; semp septē aut octo horarū nō amplius octo nec minus sex. Et prius sup latere dextro deinde sup sinistro: sed nullo pacto super dorso. Sit et capite bene eleuato et corpe pannis cōuenienter tect⁹. Et non dormire incipiat nisi prius ab hora cibi fugerint hore due.
- Adotus.** De motu et q̄te. Nocet omne forte exercitiū et precipue post cibum siue peditatio siue equitatio. Et fricationes extremorū fortes. Et omne qd̄ dolo rem circa iuncturas inducit. Et balneū aque dulcis. Conuenit exercitiū peditatio temperat⁹ pulsis primo supfluitatib⁹ prime et secunde digōnis stomacho a cibo vacuo. Et fricationes leues. Et pectus et capitis et stupba sicca sō ieiunio administrata.
- Libi mali.** De cibo et potu. Dimittat cibaria oia diffici- lis digestionis et quēcūq; sunt frigida et humida et rētoia: et oia que opillant. Nocet panis azimus et nō debite fermentatus et male coctus. Et oia cibaria q̄ ex pasta azima sunt sicut lagane macaroni et similia. Et carnes bouine veteres et agnine et caprine et pinguedo multa et animalū interiora et cutes et extremitates alialiū. Et carnes animalū degentiū in vallibus aut pallidibus. Et oua antiq̄ friya aut dura. Et casens in vfu multo et lac. Piscēs generali non cōueniunt. Neq; herbe frigide et humide sunt ac triplices spinacia et siles. Neq; herbarū fructus frigidi et humidi sicut citrulli cucurbita melones et similia. Abstinerē dō ab omnibus leguminibus. Naz vale. in cōmēto illius apbo. Ubi indigētia inquit q̄ ellenes ppter indigētiā comederūt legumina et succurrerūt dolorē iuncturarū. Dimittat oia acrimina ut cepe porri et filia. Laueat a fructib⁹ humidis et sunt cerasa poma pira pruna mora et similia. Eligat panē ex farina frumenti factū a qua fursur totū nō sit excussum. Sitq; bene fermentatus debite coctus: in cuius confectiōe ponatur aliquid salis et pulueris amfoz: et nō sit plurius tps triū dierū nec minoris vni⁹ diei a quo excutiant cruste q̄ comedat. Et carnes sint p̄dictū fashanoz: turturū et auium paruaz degentiū in nemorib⁹ aut pratis caponū in uenū gallinaz et pulloz et pipionū volare incipientiū et p̄cipue eoz q̄ crescent in colūbarijs. Et quadrupedib⁹ cōueniunt carnes capuoli leporis iuuenis cdi vituli et castrati et agui annuali. Et carnes iste si ito machus bñ eas digerit meli⁹ paratur asse q̄ elisse. vnde si sōus eas assas nō bñ digereret tūc elissent. Cōcedunt oua foribilia recētia aut tremula vel in aqua fracta albumine abiecto. Ufus casei p̄uus sit si tñ aliqñ sumat sit in fine mēle: et sit medi⁹ iter aut tiquū et recēte sitq; frāgibilis. Piscēs gñalr sunt mali: si tñ aliqñ sumatur sint squamosi qui capti in bonis ags sicut ex ags dulcib⁹ sunt lucij timali cape dani trute et siles hñtes carnes frāgibiles nō visco- sas ex mari sunt soles aurate passerēs et. Et hi melius pparantur sup graticula cū oleo et sale aut in vi

no elisse. Leguminū vfu nō cōuenit pcedit aliqñ brodiū cicez rubeoz granis dimissio: et far mullū et rizū in vfu tñ raro. Et herbis permittuntur que sunt cale et sicce sicut feniculus mēta maiorana melissa petroselinus serpillus et. Et fructib⁹ herbarū cōceduntur capares ex radicibus eaz vti pōt carora pastinacha domestica et siluestri radicib⁹ petrosili. Et fructib⁹ cōceduntur ficus et p̄cipue sicce pista- cib⁹ auellane prius torrefacte amigdale opte masti- cate et passule et grana pini p̄para hoc est bis aut ter in aqua feruētū infusa et postea exsiccata et cū zucca ro plecta. Spēs qbus vti dō sup ferulis. Recipe pipis. 3. ii. zinzib. 3. j. cardamomi pipis lōgi an. 3. i. spice croci an. 3. j. pistetur et cribetur et fiat spe- cies. Abstineat a vino. Loco cui⁹ laudat optinet romatizati cū cinamomo et aniso. Et si vinum dimitti nō pōt aut p̄ p̄luctudinē vel sōm nō bene digerēt. sit vinū pauciferū elaz in sapore medium inter dulce et asperū sitq; stipicū qd̄ si op⁹ limpha ri fuerit sit cū aqua cisterne aut cocta.

De inanitione et repletionē. Ab omni caueat re- pletio et marie rerū prohibitarum. Et nō comedat nisi senserit cibū p̄assumptū esse digestū. Et cum verus fuerit appetitus comedere nō differat. Neq; comedat vsq; ad repletionē: quino a mensa surgat cū reliquijs famis. Sit cōtenta. p. sua vni⁹ aut duo rum ciboz: et ab eo incipiat qui facilius est digestio nis: et ante q̄ trāsglutiat cibū bene masticeat. Et si cōprehēderit cibū bñ non fore digestū et stomach⁹ naualeuerit: vomitū puocet cum aqua decoctis raphani et oximelle et cibū tardet. Et si stomach⁹ ad vomēdū difficiis fuerit fiat elisere ex decoctio ne floz camomille malue bite et anilozum additis 3. j. cassie et 3. j. yerepig. et 3. ii. olei. et 3. ii. f. fa- lis decoctio quantitas lib. 3. j. et hoc suscipiat calim stomacho ieiunio. Nocet supflua abstinentia et mul- ta famis tollerātia. et hoc de intēione prima.

Prima intēio que est iuncturarū cōfortatio im- pletur hac lotionē que est. Recipe vini rubei s̄ipti cū vices duos bulliat in eo abrotani. Ad. 3. nucum ciperis. 3. ii. et cū isto vino calido lauēt iuncture. Et hñōi lotio talis fiat semel in ebdomoda. Con- fert etiā ut loca iuncturarū engātur bis in mēse p̄sertim tēporib⁹ humidis cū oleo de mirto et co- sto de mastice. Cōfert insuper fumere tpe frigido omni ebdomoda. 3. j. tyriace aut. 3. ii. mirridati per horas octo post cenam immediate p̄cedēt et in- de stare horis. vi. antequā comedat. Unde Rasus in lib. de iſcituris dicit cū adhibuerimus circa in- firmū p̄dictā cōsiderationē in regimine. p. p̄ele- tam: et ipse sit obediēs nō aggregabitur in corpore eius supflua. f. quibus possit periodicare podagra: et marie si vtaf electuarijs siue cōfectionib⁹ que ha- bēt supflua ex alimēto relicta in tertia digōne cōsti- mere de quib⁹ est tyriaca et. Et subdit et si fuerit est circa loca iuncturarū medicinis stipicis cōfortati- bus eas ne recipiāt: sed q̄quid a se trāsmisum re- pellent et. Et si in dicta erratū fuerit et purgatio ne egeat fiat fm consiliū medici p̄ntis. Acceditis in noie domini ad balneū petreoli cūq; ibi fueritis regescitis per vni⁹ diē secūda die in ortu solis pete- tis balneum candanallarum in quo stabitis per ho- ram. Deinde intrabitis lectum pannis mediocriter copertus et stabitis in eo per duas tertias hore. Et si sudaueritis facietis ludorem pannis calidis ab- stergi. Deinde indueris pannos vltros. Et postea ad horam prandebitis nihil aliud ista die faciēdo. Et similem modum firmabitis tribus diebus im- diate sequētib⁹ tertia quarta et q̄nta die. Sexta ac- ceditis ad balneū miltū in ortu solis vel circa ser- uando

quando in stado et in lecto modum quod dictus est in balneo candenalliarum. Cumque indutus fueritis accedetis ad duciam ab ea incipiendo quod est minus calida exponendo ad eam caput et super commissuram coronalem ubi pinguis cum sagittali per horam aqua suscipietis. Inde faciat caput effricari. Et visio cum aqua que inferius ordinabit post capitis effricationem et stabitis per duas tertias hore et pradebitis. Post pradium ad horas viginti. ias cibo digesto redibitis ad duciam seruando modum qui dictus est debere de mane obseruari. Istum ordinem seruabitis quod dicitur est per menses. s. de mane intrare in balneo militum ide in lectum et postea ad duciam accedere et surgentibus a ducia ad duas tertias hore praderet. et post. vij. horas a fine pradii ad duciam redire hoc excepto quod cum acceperitis unam duciam per unum diem mutare vos sequenti die ad aliam duciam calidiorē sibi propinquā quo adueneritis ad duas ducias propinquas calidissimas: tunc in ea sistetis. An tequa balneum intretis conari debetis hunc officium ventris naturaliter aut cum suppositoio ex melle vel radice blite vel lardone vel sale: aut cum elixiri cōi ad dicitur. s. ij. mellis et oleo et sale. Et cum in balneo estis neque bibendum neque comedendum est aliquid: neque post exitum: nisi corpus fuerit infrigidatum. Et pariter non est comedendum vobis a ducia surgentibus nisi post aliquam calitatem capitis remissa fuerit aqua cum qua caput debet fricari aut vltimum cum surrexeritis a ducia de qua si praefacta est mentio. R. aque vite quater sublimata lib. ij. laudani. s. ij. gariofilorum nucis musca. an. s. j. s. thuris sandarace an. s. j. pistent modo grosso et fundantur in dicta aqua que sit in vase vitreo stricti orificij et sit optime clausa. **Bauerius.**

De cancro ulcerato in matrice.

Consilium.

29.



Er ea que ex casu mihi transmissio intelligere potui et que mihi relata sunt ex interitio obstetricis non vobis dubium quod in matrice istius spectabilis mulieris sit apostema durum quod calitati coniungit: quod significat ex doloris acuitate. Et ideo videtur esse cancer. Et credendum est ipsi esse ulceratum ex apparentibus. Cuius sint cum coragadie aut vlcus aliqd preter cancerum ulceratum. hoc videtur dubium nec per ea que vidi et audiui potui bene cognoscere. R. Res ista difficilis est et potius credendum est non sanabile quam sperandum de salute.

Sed mihi videtur quod taliter procedatur in cura si cura possibilis sit fiat aut salte vita prolongetur et dolores fiant tollerabiles. Anic. 3. quarti cap. de lepra dicit quod mala corporis epatis aut totius corporis declinans valde ad multam calitatem et siccitatem est causa melancolie per adustionem sanguinis et aliorum humorum. Cum igitur cancer sit lepra et artus os habere ad epar respectum. Et ex hoc apparet que sit ista dispositio ne. nam ipsa et humor ab epare genitus ratione sue caliditatis et siccitatis aptus transmitti ad locum dolentem. Causa vero coniuncta est mala complexio humoralis calida et sicca membri cancerosi.

Regimen huius dispositionis prout ad dicta consistit in euitando ea que sanguinem generant melancolicum et in clinatio ad ea que sanguinem faciunt laudabilem quia sunt humidi ad scribendum non me extendendo sed relinquo prudentie. d. physicorum assensum.

Aliud regimen quod huic disponi debet est per medicinalia. Et hoc quodam interius assumunt: quodam vero exterius approximan. Que interius exhibent: quodam sunt digesta: quedam cuncta et nonnulla sunt confortantia. Digesta vero debent habere proprietates. Istas debet prius respicere humorem curandum. Secundo debet

cor et epar et stomachum confortare. Ad medicine que humor digerendo respiciunt debet esse subtilitate: quoniam humor digerendus est grossus. Et per opillationem quam facit debet esse apertus. Et quod humor est adustus debet esse infrigidatus et humectatus. Que membra respiciunt cum sint ex malicia humoris peccantis debent esse debent esse confortatiua.

Digestiuum de cuius proprietate est subtiliare sanguinem grossum melancolicum: et eius turbulentiam et humores melancolicos auferre et aliam dilatare: cuius hec est purgatio. Recipe buglose scariole acetose cum suis radicibus. s. ij. ficados arabici soliculorum sene epithimi. an. s. ij. sirici crudi sels acetose precipue minoris an. s. j. corticis citri citranguli mellisse capillorum vene. pollicis recetis an. s. j. infundantur omnia per diem et noctem in aqua decoctionis limaciorum deinde addantur sumiterre succi eius per residuum clarificati succi pomorum redolentium. an. s. ij. et cum zuccaro triu coctum. q. s. fiat syrupus et acetose cum lib. s. aceti passulati et aromatizet cum modico musci. R. superscripsi syrupum. s. ij. seri caprim. s. ij. aut aqua decoctionis passulaz et de calidus per horas octo post finem cene prececedetis super quem potest ad libitum dormire. Quod si quis vellet humorem syrupum facere solutiu sumat ex eo. s. ij. et bulliat in ipso aut infundat agaricus optimi s. ij. spice. s. s. deinde exprimatur et expressio addatur aqua lactis capraz et totum calidum ex bibet: est. n. mirabile et humorem syrupus solutiu excusat ab alia medicina. si tamen presenti medico videtur aut plus aut minus de agarico ponatur fiat finem suum indicium.

Confectio electuarii quod est confortatiuum et leuificatiuum et contra malitiam humorum melancolicorum. Recipe smaragdorum. s. j. margaritarum spicidarum limature eboreis ossis de corde cervi. an. s. j. coralloz ru. iacintoz rub. granatoz an. s. j. ligni aloes sandaloz muscalinoz aut citrio an. s. ij. folioz lauri numero. xx. cecroz in furno efficatorioz et non iunctorioz. ita quod possint pistari limature calidis in aceto preparate s. modum a seruitore traditum an. s. j. musci. s. s. pice cum hoc syr. R. passulaz enucleataz. s. ij. lignitū mude. s. j. sirici crudi corticium citri. an. s. j. pistent pistada et infundant in aqua calida in qua. xx. aurei fuerint suffusi et ea bulierint et predicta rez fiat decoctio et addant succi pomorum redolentium s. v. succi buglosse et endiuie et accedule ana. s. j. s. succi granorum muzoz. s. ij. et cum zuccaro quod ruz sufficit fiat electuariu de quo sumat ad quantitatez vni? cassiane ante pradium per horas. ij. et pariter ante cenam quod si fastidit bis in die salte semel accipiat.

Restat modo ponere regimen circa eam coniunctam. Pro quo et aduertendum ne aliquod medicamentum acutum approximet ut dicit. Rasis. ix. almanioris. Confert pfectio de plumbo posita a Rasis. ix. almanioris cap. de ragadhis vicia et iterum administrata. Isti quidam dolores multum intendit sedeat patiens in aqua decoctionis fenugreci et maluarum postea clisterizet cum lacte mulieris et collurio albo. Ab extra decoquant althea et malue in aqua mellis postea optime pistet et loco dolenti apponet. Adistgat dolorem dicit Isidore si mulier sedeat in aqua decoctionis altee aneti fenugreci et seminis lini et melliloti et mollificat duriciem. Conuenit ceruicem ex adipe receti galline et landao. Valer et amurba olei bului in vino exteri? approxinata. Oleum rosatum cum lacte mulieris et aqua arniaglosse mixtum interius clisterizatu confert. Paulus multum laudauit medicamentum quod sic fit. R. vitelli oui numero. ii. croci. s. j. f. iusquamini albi. s. j. rob vini. s. j. olei rosati. s. j. f. cere quantuz sufficit et cum eo limat locus dolens exterius. hec ex multis tanquam magis precipue collegi.

Bauerius de Bauerij.

Digestiuum

Syrupus solutiuus.

Electariu confortatiuum.

Regimen cœ coniuncte

Consilia

De dolore in regione splenis.

Consilium. 30.

Intētiōes
in medi-
cinalibus:

Intētiō
Digestiū

Secūda Intētiō
Eūctariū

Tertīa Intētiō
Diuerſio
nes.

Quarta Intētiō
Electuariū

Quinta Intētiō
Fomēratō



Erutato regimine bono in sex rebus nō naturalibus de quo oretenus dixi isti spectābili mulieri. In regimine medicinali mibi vident plures esse intētiōes. Prima a q̄ est incipiēdu est materiei digō. Secūda est ipsius euacuatio. Tertia est eiūsdē ad p̄uū pris volētis diuerſio. Quarta est mēbroz cōfortatio. Quinta ē succurre re accidētib⁹ si quid fuerit difficile aut graue.

Prima intētiō. Adimplet cū infrascripto syru po: de cui⁹ p̄prietate est subtiliare aperire opilatio nes versus splenis regionē ⁊ mificē ⁊ cōfortare: cui⁹ est hec descriptio. Recipe artemisie matricarie mellisse prastij leuistici ana. ℞. j. anisi cimini carui ameos calami aromatici an. ℞. j. radicū caparū. ℞. f. semis agnicasti granorū iunperi acori an. ℞. vj. corticū citri. ℞. f. fiat decoctio in sufficēti quātitate aque postea colē ⁊ colature addat zucchini albi quātū sufficit ⁊ fiat syrupus ⁊ acetosē cum aceto passulato. Dos est. ℞. ij. cu⁹ aqua artemisie mellisse ⁊ scolopēdie an. ℞. j. iste est syrupus pro vna vice. Sumat sex aut septē vicib⁹ sū q̄ apparuerit medicop̄nti de digōne materiei. Cū illa materiei digōne tūc accedat ad cōplementum sedē intentionis.

Secūda intētiō sic cōplet. ℞. pill. de lapide lazuli si nō hñtur loco eaz sumant pill. de bñdicta. ℞. j. pill. aggregatiūaz descriptiōe. Ad. ℞. f. fiat pill. vij. istas pill. sumat post cōpletā sumptionē sup̄ rū p̄ horas. vij. post finē cene imēdiatē pcedentis. Sup̄ has cū ceperit p̄de p̄ horā dormire ⁊ nō amplius: ⁊ inde ad horas q̄qz sumat ciatū aq̄ ordet ea lide cū. ℞. j. succari ru. postea ad horā cōdat. Recipe passulaz enucleataz. ℞. f. anisoz seīs agnicasti an. ℞. j. scolopēdie capil. vene. an. ℞. f. cassie lignee. ℞. j. mificarie mellisse an. ℞. ij. ℞. floz boraginis ⁊ buglosse ana. ℞. ij. agariet. ℞. j. salis gēme. ℞. j. agarius subtilr incidat ⁊ nō p̄stet ⁊ infundatur in orimelle simplici p. vij. horas derelicta fiat decoctio de qua accipiat. q. s. ad dissoluēdu diacatoli conis. ℞. f. electuariū indī maioris. ℞. j. confectionis amech. ℞. j. f. ⁊ addat ex̄p̄ssio agariet ⁊ fiat potus. Si medicia in forma potabili sibi magis dlectat sumat ipsaz calidā horā ⁊ ordine q̄ dictus de pill.

Tertīa intētiō sic cōplet. Diuertat materia iuxta intētiōē tertā. Si fiant fricatioēs brachio ⁊ tibie ⁊ core partis dextre cū pāno calō. Si fiat vomitus si absqz difficultate pōt facere cū decoctiōe seīs rapham ⁊ orimelle simplici. nā vomit⁹ in hoc cāu est magni iuuamenti. Si confortetur matris splen cor ⁊ cerebrum iuxta quartā intentionem.

Quarta intētiō sic cōplet. ℞. cinamomi galange pilaloes zinzib. an. ℞. j. blāche bisancie croci nar. di nucis musca. rosaz rub. cardamomi mac. pipis lōgi an. ℞. f. trociscorū diarodon sandaloz cirino rū an. ℞. j. hirici crudi. ℞. j. ambre. ℞. f. musci gra. vij. cōficē cū zuccaro albo dissoluto cū syrupo ros. ⁊ fiat electuariū cui addant dialactis diacurcane an. ℞. j. ⁊ opse misceant. Dos est ad q̄ritatē vnius castanee cū suo cortice anqz surgat p̄ quartā horā. Pōt supra ipm paz dormire. De sero vero an cenā ad duas horas sumat ad q̄ritatē vni⁹ auellane. Et hoc electuario talr vti incipiat postqz ceperit syru pos ⁊ medicina vel pill. fuerit purgata.

Quinta intētiō ⁊ vltima. hoc ē succurrere dolori quē sentit i latere sinistro vētris inferioris ⁊ extēdēt se vsqz ad regionē splēis sic cōplet. ℞. floz cāmille melliori aneti an. ℞. j. seīs iunperi carui ameos. ana. ℞. j. pistentur modo grosso ⁊ buliant in sufficēti quantitate aque in qua infundatur spongia ⁊

expressa parti dolenti apponatur. Et cum infrigidatur remouetur. Et sic fiat tribus aut quatuor vicibus succellue. Deinde locus vbi spongia posita fuit efficeat. Et ungatur cum oleo de lilio ⁊ oleo de capis calidis cum manu donec optime ingrediant corpus ⁊ tūc cum panno calido abstergatur ita vt post p̄tis vincte nō remaneat viscositate olei opillati. Ad idē confert hñdi facellario. ℞. semis fenugreci lini an. ℞. ij. scolopēdie politrici an. m. j. ameos carui anisoz an. ℞. j. pistent modo grosso ola ⁊ fiant duo saculi cōplectētes p̄tem totā dolentem ⁊ buliant in aqua ⁊ postea exprimantur ⁊ expresso ponatur parti dolenti mō vnus modo illius ita cum vnus infrigidat⁹ fuerit remouetur ⁊ loco illius alter ponatur. Et taliter fiat quib⁹ aut sex vicibus succellue. Deinde succedat vinctio vt dictū est i p̄tici medicamine. Cōuenit ad eandē intentionem eliste re q̄ sic fit. ℞. floz cāmille melliori an. m. j. malue. m. j. f. anisoz cartami carui an. ℞. j. semis lini fenugreci an. ℞. j. f. decoquatur ola in sufficēti quātitate aque postea coletur de colatura accipiat. ℞. xvj. quibus addatur cassie zucchini ru. an. ℞. j. benedictē. ℞. f. olei de lilio. ℞. ij. salis. ℞. ij. f. ⁊ caldum supponatur.

Cūm tñ est aduertēdu q̄ postquā hec spectabilis domina se purgauerit si nō videbit adhūc alia remedia sup̄alcriptis vt sit curata purgatio reueranda est premisissis syrupis ⁊ inde prosequend⁹ est ordo scriptus. Aliud est q̄ calore aeris existētē vebemētiore sicut imēdio Junij Julij ⁊ Augusti ⁊ suas electuarij sit rarior. Sufficiet tūc semel scilicet vna ne sumere ⁊ nō in vespere ⁊ interdu bis i ebdomada dimittere aut ter hec sunt que ex multis mibi vīsa sunt meliora. C. Baurius de Baurijs.

De dolore stōi ⁊ intestinoz.

Consilium. 31.



Uim dolor sit actio corrupta vt patet secūda regi⁹ ⁊ omnis actio lesa sit accis cōcedendū est dolorē istius generose domine accis esse. Licet negare nō debemus dolorem interdu est egritudine precipue cum foris fuerit ⁊ cōfueras legat opationes. Cum vero accis aliqua sequatur egritudine accidēs enim insequit morbum sicut vmbra corpus. Adorbus quem dolor istius spectabilis domine sequit⁹ per ea q̄ mibi scripta sunt videt solutio cōtinuitatis. Cuius cā est ex tensio in p̄tibus volentibus. Extensiois autē causa est vētositas in eiūsdē locis reperta. Sed vētositas alique sūt cāe corpore vt humores frigidi in corpe congesti: aut diminutio caloris naturalis. aut sunt cause primitiue sicut cibi q̄ sunt vētosi vt fabe ciceri ⁊c. aut cibi q̄ sunt vebemēter calidi q̄ si ex natura eoz nō sunt vētosi tamen humore in corpore vētosabile cū inuenerit ipsum cōuertunt in vētositatem. Ad quē intellectū dixit bipo. fii. re. acu. q̄ alia scissam. i. vētositatē facit. Quod dolor quē bec domia sentit sit ex vētositate facile sciri pōt cum sit extensiuus ⁊ mobilis. Unde Ant. sedā primi cap. it. dolores ac erēdentes vētositatē significāt. ⁊ p̄cipue si vebemētes fuerint. Qd sic illic permutatio ex dolore fuerit iā significatio est cōpleta. Cōfirmat iudiciū quoniam ex vētositate euacuata videt⁹ dolor al leuari. Si vētositatē ipsam puro cōtineri in cōcanti tate mēbroz volētium quoniam si eēt interclusa in parietib⁹ intestinoz aut stōaci nō ita de loco ad locum pmutaretur dolor vt notum est.

Idē ea que mibi scripta sunt arbitro: hunc dolorem posse dici iterdu stōacum cū in p̄tibus stōaci cōtinetur: Aliquādo dici intestinales quando in ipsis molestat:

Confilia

Lafus.

grossius aut viscosus arbitrandus est facere sua viscositate et grossitie. Et ex his concludere possum quod egritudo ista quam iste vir nobilis patitur est asma communiter acceptum antiquum ex tempore contractum. Locus causa est humor rheumaticus propter a capite fluens et propter in pulmone per viam indigestionis multiplicatur et sua grossicie et magis viscositate opillat canalem pulmonis non segre et artaria venale et ei ramos. Et forsan loca in porositatibus pulmonis prohibens sua viscositate eius dilatationem convenientes. et illa que opillat artariam et eius ramos prohibet aerem ad cor transire ad eius refrigerium et fumos et aerem factum ineptum ad eius cordis refrigerium egredi. Et ex quibus apparet causa difficultatis inspirationis et expirationis.

Difficultas cure.

Ex his omnibus manifeste comprehenditur difficultas magna cure istius dispositionis: tum propter eius antiquitatem: tum etiam propter difficultatem educendi materiam a pulmone. Et quoniam difficultatem habeat faciliter cognosci potest ex Aui. r. tertij cap. supra allegato. Cum dixit hec egritudo cum accidit decrepitis fortasse non sanatur nec maturatur: quomodo enim cum ipsa in iuuenibus etiam sit difficilis fin plurimum.

Auic.

Signa asmatis. Rasis.

Signa asmatis ceter accepti ad sensum nota sunt cum videamus istum nobilem virum pati anhelum difficultatem precipue cum paulo foris laborat consueto. Unde Rasis. in almasoria. Cum aliquis patitur tussim et inde aerem attrahit quemadmodum post cursum sit et cum iacet supinus et ei detur et cum sedet vel stet recedat ei melius: supple a ma patitur. Signa asmatis puerientis a materia preta in cana pulmonis est obstructio dicitur. Aui cap. supra allegato in principio anhelus. et circa principia pectoris superiora et cum excreat. i. cum voluntate excreandi et hesitatione. i. cum labore et retentione materie stantis. s. apparet quod materia retineatur quando enim excreat et spinitur cum sic patientes putent excreasse et totum spuisse. Quod oppillat adhuc remanet materia que opillat propter eius multitudinem aut grossiciem vel viscositatem et adest gravitas. s. sensata in pectore propter materiam in eo retentam et illud quod ex pulvis apparet pueriam ex loco propter quod. Sed si materia fuerit in artaria et ramis suis contenta erit pulvis tremulus imo cum fuerit asma forte perducit ad cordis tremorem. Hoc signum sumit a Gal. in commento pulvis et Aui. loco allegato. Quod si materia contenta fuerit in porositatibus locis vacuis pulmonis non aderit tussis. s. fortis: quoniam in asma semper sit aliquid ledens operationes pulmonis. et hoc videtur expulsiu a pulmonis de nolemento propter debet moueri ad expellendum nolementum siue rem ledentem que expulsiu sit cum motu tussis. Et experientia tamen videmus non in omni asma aduenire tussim. Nam quemadmodum non omne nolementum adueniens pulmoni causat tussim. sic nec omnia res ledens pulmonem causat tussim. Cum enim materia contineatur in ventis pulmonis aut ipsius porositatibus non communicans nolementum in canali ipsius. et ita non prohibet transitum liberum aeris nec exitum vaporum precipue cum non fuerit mordicativa videtur posse interdum asma facere. licet pro tunc tussim non causet. Et hoc videtur voluisse Aui. r. tertij cap. de tussi. cum dixit. si materia effusa a superioribus fuerit tunc dum ipsa permanens discurrens super canalem pulmonis sicut discurret aliquid super parietem tunc plurimum non commouet tussim imo non nisi offendat in spacio canae aut nisi mordicat.

Auic.

Signa:

Signa quod materia a superioribus fluat ad pulmonem est quod difficultas anhelus accidit subito. Si vero non descendat a superioribus et difficultas anhelus fuerit paulatim. est propter materiam que in pulmone aggregatur

cum plures alie quam predicte possent esse causa asmatis et carum possent signa poni ne scripturam in longum magis trabam quam expediat a scribendo me continui precipue cum putem presentis dispositionis causas esse insufficienter assignatas.

Cura dispositionis de qua plenus est sermo completur dieta et potione.

Dicta consistit in debita administratione sex rerum non naturalium: In quibus ordinandis ponam primo quod debet vitari deinde quod conueniunt ab aere incipiens.

Dico quod vitare debet aerem grossum nebulosum et ventosum. Et trahere moram in locis aquosis et secus paludes aut stagna: hec loca vitanda sunt in quibus perflant venti et precipue austrini et boreales. Et camera sua non sit in locis terraneis nec inuentatis et humidis: non sulcipiat ad pedes frigida: nec teneat caput discooperit nec ipsum caput teneat nimis calidum: non stet in loco ubi constant metalla et precipue argenti viui nec ubi sit fumus et pulvis et precipue lini aut frumeti. Locum sue habitationis eligat in aere claro et subtili ad caliditatem et aliqualem siccitatem declinabilem: sitque sine pulvere et fumo non clausus quietus: tunc et sit inter duo solaria a terra remotus. Caput teneat taliter cooperitum ut non sentiat frigus nec exuret et pectus cum pannus subtilibus siue leuibus calidis calefiat moderate.

Vitare debet tristitiam sollicitudinem furorem ira tamen moderata non nocet imo confert cures letari gaudere pro posse.

Nocet exercitium forte quomodocumque sit in principio. Sed exercitium temperatum confert. Debet in principio fieri exercitium cum tarditate incipiendo a motu tardum. Unde dixit Rasis. iij. continetis velox principium exercitij exercit asma: In fine vero exercitij debet fieri cum velocitate non in tale sit quod perducatur ad angustiam et extenuationem. Et Aui. dixit cap. supra allegato exercitium bonum in hoc est gradatio ex tarditate ad velocitatem ut non faciat accedere festinatio in exercitio prefectionem mouendo materiam laboriose. Et fieri debet exercitium qualiter dictum est non ieiunio prius pulsus superfluitatibus prius a sede digressis. Post cibum sit ceteris paucis exercitio cum leui ambulatione cum fuerit purgatus aut vomitus fecerit confert legendo vocem eleuare. Unde Rasis. iij. continetis eleuatio vocis longe in legendo inuauabilis est alijs medicinis ad destruendum materiam asmatis et tussis multe humiditatis eo quod inde multum erit sputum. Et Aui. dixit. Ex regimine in hoc est administratio vocis cum eleuatio gradatim ad fortitudinem et longitudinem procedendo. Caput quoque quolibet mane diu leuiter in loco calido pectinet leuiter fricat. Conueniunt fricationes cum manibus calidis brachiorum et pectoris et primum inferiorum. Deinde succedat fricationes asperse cum pannu lineo et precipue cum quiescit a labore: post exercitium fricationes ad pectus fieri non debent tempore vehementis difficultatis anhelitus.

Somnus longus nocet et cum fuerit factus immediate post cibum assumptum. Et omnis somnus diurnus est vitandus. Et somnus nocet resupinus et qui sit capite depressus. Sit somnus nocturnus incipiens post cenam ad horas duas. Et sit sex aut septem horarum ad amplius confert Aui. loco ubi supra somnus plurimus et propter somnus diei et somnus post cibum. s. immediate vel post paruum spaciū factus est res nocibilior eis: Et sit caute eleuato a pannis recto deceter: in loco a ventis clauso. Quod si ob aliquam causam contingeret in nocte non dormire dormiat de die quasi ledendo nec prius sic dormire incipiat donec irascatur bore tres aut ad minus due a fine praedicti.

Vitare debet panem ordeaceum et de spelta et paret de frumento.

frumēto nō bene fermētatur nec nō bene coctū & oēs
pultes & crustas adipatoz & fritellas oēs & vniuer/
saliter oia cibaria de pasta scā. Et nocent oia legu/
mina in q̄b̄ est inflatio. Cūq̄ Anī. opz vt viter oē gra/
nū in quo ē inflatio. ¶ Dicitur tñ carnes grosse & vi/
scole: & oēs q̄ sunt difficilis digōis: & lac & case:
& q̄cūq̄ ex lacte fiunt: & ouafripa & illa q̄ adeo co/
cta sunt vt iā sint facta dura. & oia viscera q̄ drupe/
dū q̄ sunt multū vinctuosa vt dicit Rasis. Ir. alimā
soris a cibis grossis & acetosis & stipticis abstineat.
¶ Si dūenit panis ex farina boni frumenti a qua ex to/
to nō sit furfur excussus. Sitq̄ debite coctus. Et cō/
uenienter fermētatur: in cui⁹ cōfectione ponat ali/
quid salis anisi aut cimini. & sit vni⁹ diei nō amplio
ris tēporis triū diez sitq̄ a coricib⁹ mūdus. ¶ Ex
carnib⁹ cōcedunt lepores caprioli & vulpes imo pul/
mo vulpis est res optima huic egritudine qualiter/
cūq̄ accipiat aut solus aut cū reb⁹ alijs & sit pul/
mo eritq̄ edine carnes cōueniūt & cōcedunt carnes
castrati iuuenis & vituli lactantis. ¶ Ex volatilib⁹
cōueniunt perdices fastiant coturnices frācolini tur/
turtures pipiones esca gientes volado & p̄cipue sil/
uestres turdi meruli alaude & reliq̄ aues parue de/
gentes in nemoribus & capones iuuenes & pulle. Ex
istis carnib⁹ ex pinguib⁹ eligant maere siue carnose
Unde Rasis. iij. cōtinentis & nō solū ex quadrupe/
dibus eligant maere sed etia⁹ ex anib⁹. Et Serapio
eliga⁹ omne q̄ nō est pingue ex anibus quaru⁹ pa/
stum nō est in paludibus & cāctis. Et p̄dicte car/
nes p̄parentur asse & nō frige nec elisse. Et si interdū
elissent cum eis decoquātur herbe calide subtilia/
tūc & incūsue sicut yfopus saturegia serpillus petro/
fillus & similes & condiantur cum speciebus que sic/
fiunt. R. piperis. ʒ. f. cinamomi carni an. ʒ. ij. zini/
ʒ. iij. macis. ʒ. ij. condrisi sicci. ʒ. vi. croci. ʒ. ij.
piscenē & fiant species. ¶ Et p̄dicte carnes comedan/
tur cūz sapore facto ex lacte amigdolarū & succo arā/
tū zucaro gariofilis cinamomo & zinzī. & mustarda/
facta eū sapa per intervalla cōceditur & salsa facta
cūz menta yfopo salua serpillō & succo limonū aut
arantū. ¶ P̄dicte sunt in raro vsu cum comedantur
sunt pices parui squamosi petri in bonis aq̄ cur/
rentibus capri & decoquant in vino albo cum aro/
matibus sup̄scriptis & herbis calidis & cōcedun/
tur vitelli ouozū sorbiles. ¶ Ex olerib⁹ cōceduntur.
Dicit Serapio nasturtiū raphanus organūz cala/
mentū terrestre & montanum sinapis yfopus menta/
& blita quāquā ponatur frigida. Et cōceduntur se/
niculus petrosillus serpillus sparagus borrago cen/
trū galli. Cōcedunt aliq̄ bolū porri in principio mē/
se cū melle. Et nōnulli alia cocta. Letera acrimonia/
se cū melle. ¶ Ex fructibus. Cōcedunt carice da/
ctili passule enucleate dulces pinee pistachia sebestē/
auellane torrefacte amigdale dulces & amare & re/
liquis abstineat. Grana tñ pini prius debent in aq̄
calida lauari postea in vmbra exsiccati inde cū zu/
cero cōdiri. ¶ Si dūenit brodiū eiccerum rubeorū p̄ci/
pue q̄ cicer fuerit coctū in eadē aqua in qua fuit i/
solum. ¶ Citare debet vinū nigrū grossūz ponticū
acetosūz & vinū nouū & turbidū. Unde Gal. in lib.
de attenua. dieta. Cūq̄ nigrū simul dulce & austri/
nū inuile est eis que scdm̄ thozacē & pulmonē pas/
sionib⁹ croniciā & his adhuc magis q̄cūq̄z pontica/
sunt enitenē. ¶ Si dūenit est vinū albū subtile claz/
vetus odoriferū cū aq̄ mellis limbatū i byeme cū
aq̄ zucari in estate & de eo pauca quāitate. Cū Rā/
sis Adēse opz vt expectet sup̄ cibū diu deinde bi/
bant parum vini post horā. ¶ Cū tamen difficultas
anbelitus inualeceret p̄pter aliquam causam loco
vini vtatur aqua mellis & confert vinum dulce ad

mixtū cū aliquo subtiliatino. Cū Anī. ex vni⁹ dul/
cibus admixto cū aliquo subtiliatino ē inuamētuz
p̄pter illud q̄ i eis ē de absterfione & lenificatione &
calefactioe equali hec subtiliatino vino admixta sunt
sicut cinamomū semē feniculi calamētū sinfibuz
ʒ. i. gariof. & filia possunt illa vel aliqua istorū in
aqua bulire & cū ea vinū limphare. Vel sumat aqua
sublimatiōis yfopi saluie calamētū & similia. & hoc
si nō affuerit febrib⁹. Si vero adēset limphet cūz aq̄
capillorū veneris aut vngule caballine & similia &
aqua pulmōarie quādo decoquit cūz cūmino & bi/
bis cū vino ē notabilis inuamētū. ¶ In eadē mensa
non multiplicet diuersa cibaria nec diuersa vina.
Sed sit contentus vno cibo & vno vino. Nec vsq̄
ad facietatem comedat sed a mensa furgat cum reli/
quīs famis. Nec prius comedere seipiat quā adhe/
appetit. Et cum verus appetitus fuerit non disse/
rat comeditionem. Nec cibum frigidūz comedat nec
vinum multe frigiditatis. Sit quantitas pauca &
quanto materia est amplior tanto quantitas vini
sit minor. Et oportet vt elongatio sit inter cibum &
porum. Et beneiter volunt auctores q̄ si possibile ē
sumatur cib⁹ absq̄z porū & pot⁹ differat quoad ci/
bus sit digestus. Qd si nō fuerit possibile p̄pter ane/
lit⁹ frequentia & musculorū pectoris labore q̄ exsic/
cant quare sicut differat quātū possunt & tūc parū
bibat & nō repleat multo cibo. Sed poti⁹ in plures
vices parciat. nā repletio multuz cōpūmit diasteg/
ma & sic augmentat difficultatē anelire ante cibū &
post. ¶ Quādo surgit a mēlartaf tragea q̄ sic fit. R.
ʒ. i. ʒ. ij. cubebaz gariof. cardamomi an. ʒ. i. ur/
reos organī mactis an. ʒ. i. gariofilorū. ʒ. f. aniso/
rum feniculi ameos an. ʒ. i. f. cinamomi. ʒ. ij. zuca/
ri quātū sufficit de hac tragea sumat mediū coctea/
riūz vt dictū ē ante cibū & post. ¶ Omni diligentia
curet vt veter sit lubric⁹ ita q̄ omni die habeat ve/
tris beneficiū bis aut semel fm̄ cōsuetudinē. ¶ Qd
si exsiccat vtat rebus lenitate faciētib⁹ sicut ē ius
gallozū antiquorū & gallinarū antiquarū.
Unde Anī. dicit ius gallozū cōfert eis & multi po/
nunt in ventre galline quādo decoquit de cartamo/
polipodio aniso & cūmino. Et ad idem valet brodiūz
mercurialis cum sale vna ebullitione seruerit & su/
mat cum zucaro rubeo. Aut vtatur carnibus pin/
guibus cum zenze. Vel medulla cassie fistule con/
fecta cum zenze. cartamo & zucaro rub. Coctum vi/
tet aut plurimum minuat.
¶ Cura per portione habet quinq̄z intētiōes. ¶ Pri/
ma est materiam digerere. Secūda est ipsam euā/
cuare. Tertia vero est ipsam diuertere. Quarta est
reliquas materie fortiter exsicādo columare. Qui/
ta vero succurrere accidentibus.
¶ Prima intentio sic adimplet cum infrascripto
syropo. R. radicū vngule caballine capillorūz ve/
neris lingue ceruine foliorū centri galli turionum
feniculi recētis radicūz enisci liquiricie scis malue/
an. m. j. florū sticados arabici saluie organī an. m.
ʒ. decoquantur in sufficienti quāitate aque & inco/
latur & addat zucari quātū sufficit & fiat syropus.
¶ R. syropi sup̄scripti. ʒ. ij. aque capillorūz vene/
ris & scabiose & mellis an. ʒ. i. misce isle ē pro vna
vice sumat calidum in auroa & continet octo die/
bus aut tamdiu donec apparuerit digestio i vna
medico plenti. R. capillorūz veneris. ʒ. f. coricūz
radicū feniculi. ʒ. iij. liquiricie radicū maluanisci.
an. ʒ. ij. radicūz lilij contrariorū corticū citri an.
ʒ. iij. passularū enucleatarū. ʒ. i. yfopi sicce. ʒ.
ij. caricarū pinguiū ser numero sticados centauree
minoris an. ʒ. i. f. decoquantur omnia in sufficienti
quāitate aque postea colet & colature addat mellis
b ij

Ani.

Tragea.

Beneficiū

Anic.

Coitus.

Cura p po
tionem.Prima i
tentio.
Digestiū

Syrupus

Confilia

Alius yru desputati quatuor sufficit et fiat syrupus. et sic. Syru
pus. pi suprascripti. 3. ij. aquarū enule yfopi sicce et praf.
loch. 3. ij. an. 3. ij. iste est syrupus pro vna vice si syrupus
 precedere capiat istum modo de priore dicto. et sic. Ad
 eandem intentionem valet loch qd sic fit. Re. liquiri.
 cie yfopi cinamomi an. 3. vj. sebesten uinbarū an.
 numero. r. passularū carticarum dactylorum an. 3.
 ij. fenugreci. 3. ij. f. capillorū veneris. m. j. anisi se.
 niculi. yreos calamētī seīs līnī an. 3. f. decoquant
 oīa in libris quattuor aque donec redeat ad. 3. f.
 postea colet et colature addant penidiarum. 3. ij. et
 decoquant vsqz ad mellis spissitudinē tūc sup emit
 tantur pinearū amigdalārū dulciū scoticatarū liq
 ricie draganti gummi arabici amili an. 3. ij. yreos. 3.
 j. f. aristologie rotūde seīs vrtice cardamomi ylo.
 pi sicce. an. m. j. pulindis vulpis sicci. 3. ij. et oīa be
 ne scopotentē dosi. 3. ij. mane a sero sequēte illico
 potu aquarū yfopi scabiose et capillorū veneris su
 mēdo de qualibet earū. 3. j. iuuat etiaz materie vi
 gere euz vntione que sic fit. et sic. olei de yreos olei
 amigdalārū amaray 3. ij. olei laurini. 3. f. dialtee
 3. vj. misce et cū manu calida optime pectus fricet.
Uunctio. Cū materia cū aliqua supradictorū auxiliorū vi
 gestia fuerit veniam⁹ ad se daz itētiōne qd sic pfect.
Secda iten et sic. agarici. 3. ij. radicum lilij albi praf. an. 3. ij.
rio. turbit. 3. ij. et 3. ij. verapig. 3. ij. colloquide recti
Euatiū. ficate fin docturā mēue et lercacolle. an. 3. ij. te
 rantur et perficiantur cum vino cocto subtili et fiat
 magdalion ex eo cū opus fuerit fiant pill. viij. p. 3.
 istarū pill. dant a. 3. f. vsqz a. 3. j. per horas nouē
 post finē cene pcedētia imediate sequētis post assu
 ptionem syruporum aut lotus sup quas potest vna
 hora dormire inde vigilet donec trāscāt hore quin
 qz ab hōra sumptionis et tunc accipiat. 3. ij. aque
 ordei cum. 3. f. zucari ru. inde ad horam comedat
 non multo cibo se grauet. et sic. Re. caricarum sebe
 sten passularum liquiritie yfopi capillorum veneris
 an. 3. f. polipodij. 3. ij. turbit. 3. f. f. terantur et de
 coquantur in lib. j. f. aque donec redeat ad. 3. v. et
 coletur et colatura calida exhibeat modo supradic
 to de pill. si medicina in potu sit sibi magis grata
 capiat prescriptam que ponitur a. Rasi. iij. continē
 tis. et de rebis valde inuantibus fin. Serapionē et
 Ant. est vomitus qui sic fit. Re. radicum rasant. 3. j.
 f. figantur in eo radices ellebori albi per diem et no
 ctem postea remoueat et incidantur radie rasani
 et bulliat in lib. j. f. vsqz ad consumptionem duarū
 partium postea colature addatur orimellis simpli
 cis et eo fortius est orimellis squilliticum. 3. ij. et to
 tum tepidum exhibeatur et post vomitum stet ho
 ris duabus antequā comedat valet etiam. et sic. Ad ean
 dem intentionem clistere que sic fit. Re. suci siele su
 ci mercurialis an. lib. j. decoquantur in eis agarici
 epithimi an. 3. ij. et postea colantur in eis agarici
 rium indi maioris. 3. vj. olei de rnta olei de camo
 milla an. 3. j. f. salis. 3. ij. et calidum stomacho ieu
 no supponatur potest hoc clisteri vti frequēter quo
 niam multum iuuat.
Clistere. Tertia intentio sic completur. Diuertatur ma
 teria iuxta intentionem tertiāz fiant fricationes for
 tes ad partes extremas ponantur ventose super na
 tes et in ventre sub vmblico et fiant ligature dolo
 rose iuxta inguina. et quia materia pro parte ad pe
 ctus finit sic intentio ad sistendum catarrum cū his
 que secunda quinta tertiā dicuntur istorum diuer
 sentium vtatur modo vno modo alio.
Tertia in Tertia intentio qd est finire et educere residuū ma
tentio. terie que in pectore remāsit post euacuationem quā
Diuersio
nes.
Quarta
tentio.

processit digestio cōpletur variis instrumentis. et sic. Re.
 laturegie folioz yfopi prafij leuistici florūz yreos
 radicu enule abrotani rhimi ārea sublimē omnia
 per alembicum de hac aqua def. 3. ij. mane et ve
 spere. hoc enīz subtiliat materiā grossā et resoluē
 et cōsumat et iuuat ad excreandūz. et sic. Idem faciunt
 pill. Rasi. iij. cōtinentis qd sic fiunt. Re. sulforis fo
 liorū rute mirre absinthij aristologie rotūde nigelle
 sinapis an. 3. f. fiant pill. sicut grana ceteris cū aq
 yfopi ex qb⁹ def vna de mane altera de sero. et sic. Jre
 valent ad eandē intentionē pill. facite ex sandaraca
 et rasina de qb⁹ sumat. 3. j. mane et vespere. et sic. Con
 fert suffumigium factū ex foijs et radicibus sarfa
 relle qd est vngula caballina cum in aqua decoquant
 et per embonizsumus recipit ad os vt apparet per
 Gal. vj. de simplici medicina. et sic. Ex suffumigij
 ficis valentib⁹ est vt sumat castoreū et supponatur
 prunis calidis et fumū recipiat ad nasum et os. et sic. Et
 similitur fieri pōt ex sulfure qd ad idē optime facit.
 et sic. Usus istorum auxiliorū debet esse post materiā
 euacuationem et vtatur modo vno modo alio.
 Quinta intentio ad accidentia qd fiūt. Si euz p
 dicta dispoñe accideret febriū nō vtatur medicīne
 multā calide. Sed vtatur iulep facto ex cap. de li.
 quiritia lingua bouina feniculo recenti et semine cu
 diuie et citrulli et sebestē et violis. Qd si febriū fuerit
 debilis pdictis addantur carice et passule dulces.
 et sic. Si anhelitus multū plus solito difficultate fiant
 fricationes ad extrema fontes. fiat clistere supra or
 dinatū. Gargarizet frequenter aquaz decoctionis
 caricarū calamēti sebestē passulaz capillorū vene
 ris et liquiritie et conē spure. Et postquā gargari
 zauerit ponat in ore quārum est auellana de mistu
 ra que sic fit. Re. loch de pino diapienidē diantos
 diadraganto misce si alia fuerint accidentia recur
 ratur ad earum capitula et eis succurratur.
 et sic. Baurius de Baurijs.
 De dolore sciatico. Cōsilium. 33.
 X litteris vestris quas accepi nō potui ma
 gno dolore nō cōmoueri. Cū intellexerim
 vos mala vultudine scie seu anche torq̄ri
 Sed cū audierim pstantiam magni viri
 doctoris celeberrimi curā vestrā tenere: lenius est
 dolor: sperans sua eximia virtute pistine sanitati
 vos restituer. et Ego p debito meo et vt voto fan
 faciam vestro scribam que mihi videbuntur. Adode
 rabitis tamen omnia vt magistro apparebit.
 Dolor sciatic⁹ a scia deriuat scia nomē ē grecū. Dolor
 et sic. latie anchā nūcupat. et Anchā vō a doctorib⁹
 nostris duob⁹ sumit modis. Adodo vno vt accipit
 p sola iūctura cōposita ex osse anche et ex osse core.
 hā i osse anche ē qdaz cōcauitas qd piz vocat in
 quo est superior extremitas ossis core qd vertebzū
 dicūt et in ea pizide renouit. Ita iunctura duozū
 ossiū anchā appellata est. Secdo modo sumit large
 p iunctura iā dicta cōprehendēdo natē et corā lar
 ge sumptā pprie dicūt anchā sicut modo subscripro
 dicūt scia. Scdm quā distinctionē voluerūt qdā q
 scia differt ab anchā et ita dolor sciatic⁹ a dolore
 anche. Attamē a doctorib⁹ nris anchā p scia aliqñ
 accipit et scia p anchā dolor tñ cū frus pmanet in
 loco iuncture filachri vel posteriori et descendit re
 tro per corā ad genu et inferi⁹ tūc dicūt dolor sciati
 cus. Sed qñ dolor est frus in iunctura anche siue
 in parte exteriori siue in parte interiori ex parte in
 guinā et nō descendit p partē filachri nec descendit
 cā ad inferiora tūc dicūt anche. Unde Rasi in lib.
 diuiffenium. Cum dolor est in anchā et nō remoue
 tur ab ea donec tendatur ad coram: tūc ipse est do
 lor

Sciatica.

lor anche purus. Et quando extenditur vsq ad co-
ram 7 lacertum cruris 7 pedem tunc est sciatica. Et
Aui. xxij. tertij. Sciatica est pessima doloru iunctu-
rarum 7 est dolor qui incipit a iunctura ante 7 de-
scendit retro ad corā. Et quādoqz extēdit ad genu
7 calcaneū. Et paulo infra. dolor anche ē ille i quo
dolor ē fix⁹ in ancha qui nō descendit nisi cū pmo-
tatur ad sciaticā. 4 Et ex istis facile potest compre-
hendi nomē egritudinis qua laborat p̄stāria vestra.

Causa.

Causa istius dispositio materia est flegmatica
cui aliquid colere ē admixtū. vnde vplurimū fit
ab hac materia. Cū Aui. xxij. tertij. vplurimū fit
a materia flegmatica cū colera: deinde a colera: de-
inde a sanguine: raro aut a melacolia. Confirmatur
autē hoc iudicio magis 7 humiditas flegmatica i
vobis abundans precipue i capite. Huius aliquid co-
lere admiscetur ppter epar viri. 4 vniuersaliter
calidus est. Et hec materia duplex. vna que est cau-
sa coniuncta siue immediata que est materia sciatica
contēta 7 imbibita i ligamento. Qd cōiungit ver-
tebrum cum p̄pide. Unde Aui. vbi supra. Materia
sciaticae vplurimū est i iunctura 7 procedit ex ea
in nervo lato. i. i ligamento 7 facit extensionē par-
tium circūstantiū. Alia ē materia q̄ est causa ante-
cedēs que nō est i scia: sed ē apta merito siue quali-
tatis aut quantitatis ad eā compelli. 4 Et huius ma-
terie plures possunt eē cause videlicet mala cōplexio
aut nimis hūido: nimis ocium: mot⁹ supflus post
cibū: comestio rerū dure digestionis 7 rerū frigida-
rum 7 humidarū: nimis somn⁹: supflua vigilia: sup-
flua coit⁹. 4 Adod⁹ generatiois nā hūor flegmatic⁹

Materia.

cui aliqd colere ē admixtū i corpore multiplicat cū
qz ab eo natura granatur pellit ipsum ad prem sibi
ap̄tiorē. est aut aptior q̄ ē debili⁹ naturaliter aut ac-
cidētaliter min⁹ resistēs mēbris trāsmittētib⁹. Con-
tecurrit ē ad hoc latitudo viarū iter mēbrū trāsmi-
tēs 7 mēbrū suscipiēs. Qd ē iunctura. Cū Serapio
ractatu. iij. sui breuiarij. Scias qz in omnibus mē-
bris preparatis vt accidit aliquid ex egritudinibus
que sunt ex materijs necessarium est vt aggregentur
iste due cause. scz multitudo superfluitas 7 debili-
tas membri recipientis. Et hec debilitas est natura-
lis i principio vel actualis ppter aliquid lesionis
cuius eūdem precessit. Decurrens superfluitas ver-
sus iuncturam. primo replet venas 7 arterias ma-
gnas. deinde aucta replet minores perueniens vsqz
ad capillare. deinde per orificia 7 poros eorum ad
concauitates affluunt iuncturarū 7 misceat humidi-
tate flegmatica aliam delegantē 7 in illam replet 7
procedit ex ea i ligamentū connectans vnu os cū
alio. i. p̄pide cū vertebro. Unde Aui. materia scia-
tica vplurimū est i iunctura 7 pcedit ex ea i ner-
uo lato. i. i ligamento. amplius aut materie impel-
lunt hinc 7 inde ad catbenationē offiū querens ipo-
rū disgregationē impellit etiā p̄nīculū colligan-
te 7 impellunt musculos i circuitu existētiū 7 eos
replent ossorum eruberando cōcauitatem soluunt
atqz ipsorum alterant cōplexionem ad illud qd pre-
ter naturam est 7 sic tremorem 7 dolorem causant.

Adod⁹ ge-
neratiois.

Serapio.

Et secundū qz materia diuersificatur i paucitate
7 multitudinē sua variatur eius operatio: quāto ma-
teria fuerit amplior tanto ad plures partes 7 magis
remotas extenditur 7 cōuerio. Et quāuis extēda-
tur ad alias ptes dolor tū remanet i scia fix⁹. 4 Et
ex hoc appet qz cū materia dolorē causans sit i cō-
cauitate vicina 7 ligamēto 7 locis circūstātib⁹ 7 hec
iunctura sit multū p̄funda difficulter est hac ma-

teriam euacuare. Et quia ancha supposita est mem-
bris superioribus facilius fit ad eaz materierū casus.

Cura istius dispositionis trib⁹ medicinis p̄fi-
cif instrumentis. i. diēta 7 potio 7 cyrurgia. De
diēta primo age: Quod i cura sit necessaria appa-
ret p Sera. vbi supra cū dixit. Non opz vt sit cōra-
ctus scdm prudentiā i regimine medicinarū tantū:
immo opz vt administres file eius i eis q̄ comedant
7 bibunt 7 vniuersaliter i relijs regiminibus.

In ordie diēte p̄i⁹ ponent necessaria vt euitent
scdm inuatiua vt appropinquent. Et primo i gñali de-
inde i sp̄iali. 4 De nocētib⁹ sūt aer grossus 7 tur-
bid⁹: nā relaxat iūcturas: 7 eas reddit ad recipiēdū
materias patas. 4 Et ex nocētib⁹ ē ira furo: lōga 7
fortis tristitia 7 oīa ale accētia ad indigestionē faciē-
tia. 4 Et ex eis ē labor 7 exercitiū forte 7 p̄prie imē-
diatē post cibū. 4 Nocet balneario i ags calidis 7
hūidis cuiusmodi sūt i stufis. 4 Et somn⁹ diurn⁹
7 p̄cipue si i nocte p̄cesserit somnus sufficiēs. 4 Et
nō minus nocēt imoderate vigilie. 4 Sunt de nocē-
tibus oēs cibi 7 potus digestionis difficilis aut mul-
tū quantitatis aut qui sunt multi nutrimenti aut mul-
tum humectantes. Unde Aui. vbi supra: Nitec caro
i eo qd est factū de egritudine hac. i. dum infestat
egritudo. 4 Qd si fuerit necessariū vti carne p̄p de-
bilitatē aut aliam causam: tūc deē caro autis mōra-
ne vt perdices aut aliarū bonarum auisū degentūz
i locis siccis 7 caro leporis 7 galgelli. i. caprioli 7
omnis caro paucarūz superfluitatū. 4 Nocēt herbe
oēs hūide vt lactuca 7 portulaca 7 omnes similes.

4 Et fructus hūidi cerasa pruna mala 7 pira. Unde
Aui. opz vt dimittat vinū omnino vsqz quo sane-
er eo sanatione integra 7 veniant sup ipsum quatuor
tempora idest dū trāseant 7 compleant q̄tuor tpa
morbi. Ceterū tamen opz vt cōsuetis dimittat secun-
dū gradationē hoc est si quis p abstinentiam a vino
vult se preservare a dolorib⁹ iuncturarū 7 sit vino as-
suet⁹ ipm gradatim dimittat 7 nō subito. 4 Aer fit
declinās ad caliditatē 7 siccitatē. Sitqz clar⁹ 7 cūe-
tatis 7 odoris boni. 4 Locus habitatiois sit i sola-
rio non p̄p̄is curibus aquarū nec cloacis. Sit io-
cundus letus bñ sperans d cura egritudinis vestre.

Unde Aui. Et cū succurrit dolorib⁹ iuncturarū
i primis cū apparent fit cura eorū facilis. Qd si cō-
firmatur 7 affuescant p̄prie ille q̄ generat ex humo-
rib⁹ diuersis non curat i p̄ncipio egritudinis 7
quousqz steterit materici fluxus. 4 Cauentis ab exer-
citio 7 a balneo. Unde Rasis i li. de iūcturis. Cū
cessauerit fluxus 7 apa nō amplius augmentatur 7
corpus est bñ mundūz ab humorib⁹: tūc vtatur exer-
citio 7 balneo calido. i. sulfureo aut aluminoso vel
artificiali hūte similem virtutē naturalib⁹. 4 Som-
nus fit de nocte 7 nō de die. 7 i p̄ncipio egritudi-
nis sup latus oppositū p̄i dolenti. Declinatē egrit-
udine 7 factis euacuatiōibus sup latus dolēs: 7 non
fit amplior ser bonis: nec min⁹. v. Iuuat etiam som-
nus sup famem. 4 Panis fit ex farina boni tritici a
qua furfur ex toto nō sit excussum. Sitqz bñ fermē-
tatus: cōuenienter coctus: i cui⁹ confectioe aliqd
ponatur salis: Nā sit minoris t̄pis vnus diet: nec
pluris trium dierum. 4 Potus fit i p̄ncipio egrit-
udinis aqua mellis cinamomo aromatizata quoni-
am i p̄ncipio non competit vinum. Unde Sor-
donius Corpore existente plectonico repleto humo-
rib⁹ nullo modo vtatur vino quia materiaz curre-
re facit ad locum. 4 Facta euacuatiōe 7 egritudine
existente i declinatione potest aliquid vini albi cū
aqua mellis permixti administrare. 4 Quod si eo tē-
pore vtetur aqua mellis decoctionis radicū fen-
culi ap̄i petrosilli brusci spagi esset p̄stantis iunamē

Ordo cure
Lura p die
tam.

Inocentia

Aui.

Aui.

Aer.

Habitatio

Aui.

Rasis:

Somnus.

Panis.

Potus.

Sordoni⁹

Aq mellis.

b ij

Consilia

Anic. ff. Unde Anic. Cū dimittat aqua mellis vtae diure-
Rafis: tici. i. vrinā puocātib⁹. ¶ Carnes a principio egri-
tudinis nō cōueniūt. Unde Rafis in lib. de iuncu-
ris. Laucat a cibus multā carnē generantib⁹. Et pa-
riat famē quātū potuerit. Et sumat cibū i tāta quā-
titate qua minor fiat restauratio quam deperditio.
¶ Qd si virtus videt⁹ debilitari aut eius debilita-
tē p̄sens medicus tumeret dent vitelli ouorū aut car-
nes paucarū supfluitatū ⁊ boni nutrimenti cui⁹ mo-
di sunt p̄dices fastiant aues pue mōtane ⁊ pipiones
scipientes volare: nō ex eis q̄ i domo nutriunt⁹ s̄ ex
colūbarijs. Et si stomach⁹ nō sit d̄bilis vt possit car-
nes assatas digerere meliores sunt quā elusae. ¶ Ex
herbis cōcedunt feniculus petrosilli borrago apius
origanū malu serpill⁹ nepeta ⁊ sparag⁹. ¶ Curādus
est vt omni die habeat ventris beneficiū. Et si habe-
re nō pōt naturaliter saltē arte cū clisterio: in prin-
cipio lentino: deinde acuto vt in cura apparebit.
Nota. ¶ Sciendū q̄ cura doloris sciaticae differt a cura
aliorū dolorū inueniunt⁹ q̄ repercutiua in princi-
pio nocet. Unde Anic. Et tu ipse scis q̄ si ip̄s. i. do-
lores sciatici ⁊ genuū differūt ab aliqb⁹ dolorib⁹ in-
curarū. Itā repercutiua in principio quib⁹ nocent ei
nocumento vebemētī quoniam materia est p̄funda ⁊
repercutio retinet eā illic ⁊ parat eā taliter q̄ diffi-
cilis est eius resolutio: ⁊ p̄parant eā vt disloceat iun-
ctura cū ipsa disloceat inueniunt⁹ absq̄ repercutiōe
ac. ¶ Et vomitus magis inuāt quā solutio vētris.
Anic. Aut vt supra. Vomitus ē inuatiō quā ventris solu-
tio p̄pter motum materie ad partem doloris ⁊ vo-
mitus mouet eam ab ea.
Uomit⁹. ¶ Cura per potiones plures h̄ intentiones. Pri-
ma est ad materiei euacuationē siue sit ventris lini-
tio siue materiei p̄prie minoratio. Secda ē materiei
diuersio. Tertia eiusdē digō. Quarta est ip̄s erra-
dicatiua euatiō. Quinta mēbra trāsmittēti⁹ p̄forta-
tio. Sexta materiei in mēbro dolēte resolutio: ip̄s
cōfortatio. Septima est accidentiū sedatio.
¶ De pria ⁊ secda ⁊ q̄ta intentionib⁹ in prio lib. ⁊ tra-
ctat⁹ principii cure est prio hūorū circūstantiū euā-
tio. ¶ De gnta restat vt Serapio p̄mi sui breuiarij ⁊
Aut. scdū tertij. De pria secda ⁊ gnta ⁊ tota vidētib⁹
dixit. Cū autē cālis sit materia: tūc opz q̄ p̄hibeat
quo effundit⁹ p̄ attractionē ad p̄trariū p̄ minoratio-
nē. ⁊ p̄fortent mēbra ne suscipiāt ⁊ resoluat qd iūe-
tū est. ¶ P̄p̄ria ē materie minoratio ⁊ euatiō. Secda ē
mēbra trāsmittēti⁹ p̄fortatio. Tertia vero ē materiei
in mēbro dolēte resolutio ⁊ ip̄s p̄fortatio. Quarta
accidentiū sedatio. ¶ Intētiō pria p̄nculares h̄z i-
tētiōes: Una ē materiei minoratio. Alia vero ip̄s di-
uersio. Tertia ē digō. Quarta eiusdē erradicatiua
¶ De pria itētiōe dixit Gal. j. lib. tra. (euatiō.
etatuū: principii cure sit p̄tristatiū hūorū euatiō.
¶ De secda ⁊ tertia itētiōib⁹ dixit Serapio. iij. sui
breuiarij ponim⁹ studiū in mēbro generāte materiā
donec rectificet⁹ materia cōplonē p̄creātis in eo ⁊
generātis materiā ineffundit⁹: ⁊ deinde post illi⁹ re-
dimus ad p̄fortādū mēbrūz lesus cū lūmētis ⁊ cm
plastris de quorū p̄prietate est vt cōfortent ipsos ⁊
incident supfluitates ⁊ ita vt euacuet⁹ illud qd col-
lectus est in illo. Et An. xij. tertij. Cū autē cālis sit
est materia: tūc opz q̄ p̄hibeat qd effundit⁹ per
attractionē ad cōtrariū ⁊ per minorationē. Et cō-
fortet mēbra ne suscipiāt ⁊ resoluatur q̄ inuētū ē.
¶ Priā ⁊ secda intentiones. ¶ Pro adimplen-
do priā ⁊ secda intentiones visa est inter do-
ctores maxima discordia. Itā aliq̄ eorū volunt vt si
ciperemus a solutio vētris ⁊ vomitu facili. ⁊ cum
materia incipiat digerī tūc administrat⁹ qd facit vo-
mitū ⁊ soluit ventositatē cū virtute. Unde Serapio

vbi supra incipiamus. Et demus. Qd mouet vomitū
tu quadā motiōe. i. facili: ⁊ que soluit maliciā cū
difficultate sicut sunt cassiafi. ⁊ tamarindi. Et post
illud quādo incipiunt humores vniētes digerere
tūc oportet vt administrat⁹ illud. Qd facit duas p̄-
prietates. i. vomitū ⁊ fluxū vētris cū virtute. i. potē-
te ⁊ nō cū facilitate vt in principio. Et subdit. ⁊ non
oportet vt faciamus illud. s. exhibere solutiū forte
nisi post terminationē hore. i. digōis materie ac.
¶ Alexander videt⁹ aduersari in cura dolorū iūctura-
rū vt apparet in practica sua ⁊ vt ponitur a Rafi.
rj. continētis. Itā vult q̄ si materia dolorē facies
fuerit frigida laxatio fiat cū eo. Qd educit flegma
cū virtute violētia. Et noli facere illud. Qd facit
aliqui qui dāt i potu medicinas mediocri⁹ virtutis
ad educendū flegma quā talis medicina calefacit fleg-
ma ⁊ nō educit illud ⁊ ei auget nocumētū. ¶ An. i. ve-
ro vbi supra velle videt⁹ q̄ vbi a principio materia cēt
euacuatōi apta debem⁹ eā euacuare cū medicis for-
ti. nā debilis nihil educeret aut aliquid parū. Sed
quia vplurimū materia in principio ē inepta p̄ci-
pue materia flegmatica ideo voluit vt scipiam⁹ a me-
dicina debili ⁊ ab ea ad fortes p̄cedamus ⁊ inde ad
fortiores. Unde dixit. Incipe a re forti si nō p̄hibet
p̄uatiō maturatiōis ⁊ gressitudo materie: q̄ dicat
si materia nō fuerit grossa ⁊ cruda in venis. Quod
si materia esset flegmatica subtilis fluida q̄ ipsa de-
beret cūari medicina forti in principio. ¶ Cū tamē
ga raro talis materia reperit⁹ sed vplurimū grossa
viscosa ⁊ multa. ⁊ ideo dicit An. Quāvis facilis sit
incolumior ⁊ gradatio. s. in euacuatōe de facili ad
forte est cōuenientior. Deinde sequere cū medicinis
euacuatib⁹ fm gradationem. ¶ Et subdit sunt de
hominib⁹. idest de auctorib⁹ medicine qui scribūt.
i. dicant initiū solutiōis esse. s. sciendū cūz facili post
facile quia non sunt cōtēti q̄ vna euacuatō facilis
premittat ante fortes sed due aut plures vna post
aliā deinde sigillat. i. complet euacuationē cū forti
medicia ⁊ hoc post maturatiōē. s. cōpletz. ¶ An. i. de
medicina debilez duo intelligere possum⁹ medicinā
fortem debilem. ¶ Possum⁹ etiā intelligere per de-
bitem medicinā ea que ē lenitiua siue vomitū deinde
sublequēter deuenire ad medicinā fortem debile ⁊
hāc pluries reiterare ⁊ hāc viāz tan q̄ securiorē se-
quar. ¶ Raf. radiciū q̄ comedunt. s. ij. lemē aneti. s.
i. f. decoquant in lib. j. f. aq̄ vīz ad cōsumptionē
duaz priū aq̄ postea colet ⁊ colature addat op̄mel-
lis simplicē. s. ij. ⁊ tepidū accipiat hoc vomitiū fa-
cile suscipiat tepidū post cibū leuiū ⁊ subtiliū
sicut comedat pisces salitos sic⁹ carnes salitas cepe
porrū ⁊ vinū bibat dulce cūq̄ se replenerit ista di-
uersis accipiat ad mediā horā vomitiū tepidū vt
dicit⁹ ē p̄ octauā horā cōtinuet ⁊ si nō euomerit im-
ponat digitos i ore ⁊ linguā cōprimat aut pennā in
oleo itinctā gūf iponat. ¶ Raf. passulaz sine nucleis.
s. f. amfoz ylopi an. s. ij. fiat decoctio de qua ac-
cipiat quātū sufficit ad dissoluēdū cassie p̄guis nō
inter extracte. s. r. ⁊ fiat pot⁹. Istū pot⁹ lenitiūz
calidū ⁊ nō tepidū exhibeat i die sequēti ad supra
dictū vomitūz p̄ horā ante diē. Sup quē nō dor-
miat cū trāshuerit hore quib⁹ sumat cibū suū siue
euacuerit siue nō: nllō lauatiū p̄missio. ¶ Raf. mellis
rolati colati. s. j. syrū d̄ duab⁹ radicib⁹. s. f. vbi
materia sit i fluxu addant. s. ij. aq̄ decoctionis sal-
ue ⁊ gallarum cīp̄li. Si vero materia fluxa fuerit
addat⁹ aque femiculi ⁊ mellis ⁊ endint an. s. f.
miscet. Istū syrupum materiei flegmaticae digē-
stium sumat calidū in auroa in die imediare se-
quēti a die assumptiōis supradicti lauatiū sup quē
pōt vna aut duab⁹ horis dormire ⁊ ip̄m taliter cō-
tinuet

Udit

Terti-
tencio
Dille

Lava
Situ

Alus:

Adilla

Lauat

Polu
Alind
dicam

Uomit⁹
Anic.

Clisteri

Lava
Rafis.

Anic.

Syrup

Clisteri

Circa cām
punctam.

Eōtra do/
 lozem.
 Leuitiunz

Emplin.

Blind.

¶ Aliud ad Idem. Recipe colocynthide attriti a/
neos cordumomi baccarum lauri ana dragmas.ij. Aliud.
5. rute silvestris dragmas.ij. rute recentis. 3. j. adi
pis tauri. 3. ij. galbani. 3. ij. opopœacis sulfuris rui

Consilia

Rubifica
tuum.
Ad idem.

Ad idem.
Lofortatō
mēbri.

Septia in
tētio.
Loftra do
lorem.

Stupefac.

Cafus.

Pro con
fili.
Odo cōfi
lij.

Lā istaruz
dīpōnū.

an. 3. ij. picis razine terbetine an. 3. f. 7 fiat vnguentū q̄ grosse petie supponatur. ¶ Rubificatiuum folia enule contusa 7 superposita. 7 filr eius radix. 7 idēz operatur apium rilius. ¶ Ad idē lunat locus dolēs cū melle anacardio faciat vesicas que pforade sunt 7 dimittantur apte 7 permittat aqua exire modus appropinādi est vt supponat mel anacardinū carte pergamenti 7 applicet parti 7 pmittat stare tandiu quousqz vesicet locus q̄ forsan erit tēpus duarū ho rarū. ¶ Ad idēz R. stercozis caprini. 3. ij. dissoluat cū aceto fortissimo 7 reducat ad formā emplastri 7 loco supponatur. ¶ Adēbri aut trāsmittētis cōfor tatio fit considerādo q̄ mēbri sit trāsmittens. nam si fuerit caput addet: 7 eius complexio materie mul tiplicatiua rectificet 7 ipm confortet pariter si aliō esset mēbrum curet cura illi propria.

¶ Septima inētio fuit accidentiū sedatio. ¶ Ex ac cidētibus molestioribz q̄ magis ad se curā trahunt dū est cū rebz anodinis 7 dolorem mitigātibz de quibus superius est dictū: videlz de rebus appropi mādīs ante corporis mūdificationē. ¶ Q̄ si nō suf ficeret 7 vigeat necessitas timore dissolutionis viri cutis deueniēdū est ad stupefaciētia. Que 7 si regu lariter operādo appropināri non debeāt coacte ta/ mē concedūt vt maius malū vite ex eis est hoc. ¶ Recipe mādragore. 3. ij. teratur cū butyro vacci no 7 liniatur locus. ¶ Aliud fortius. Recipe micaz panis de simula. 3. ij. teratur cū butyro vaccino de inde addatur opij. 3. ij. croci. 3. j. 7 fiat emplm 7 lo co supponat. ¶ Siqd aliud inuenerit aut fuerit tūc recurrat ad eius caplm 7 remoueat.

¶ De dolore auri oculi gule: 7 de stupore manus 7 dolore capitis vtriusqz temporis 7 somnolētia.

Consilium.

34.

¶ Alus mihi oblatu est ad modū grauis: 7 non minus difficilis. ¶ Puella annorum xij. cōsuetā interdū catarrū pari: 7 in pre senti estate a catarro molestata non fuerit cū exercitiū faceret supuēit in pte dextra circa au rē 7 oculū dolor qui inde oculo cōmunicatus est vt statim visus est sibi vt lingua ingrossaret 7 manus sinistra stupida facta fuit 7 in memoria ledebāt. Et in his accidētibus stetit fere per tps octo hore. inde hec accidētia cessarunt pter doloz oculi quibz ad vesp̄as perseuerant. ¶ Post diē tertiū dolor au ris dextre inuasit cū aliquali dolore gule. 7 hi dolo res auri 7 gule per diē perseuerauerūt: nec stupor manus ampli⁹ molestauit. 7 aut post aliquos dies caput ide dolor capitis vtriusqz tēporis vsqz ad ver ticein supuēit: 7 eo tēpore linguā exercere bene nō poterat: imo vnū pro alio proferbat: 7 tūc brachiū sinistrū stupidū factū est: 7 fere hec per quartā hore durauit partē: durauerūt inde singulis diebz horz varijs. Superueniebat quedā ad somnuz inclinatio qua male libētē loquētes audiebat 7 minus leg vo lebat. 7 hec somnolētia perseuerabat interdum per quartā hore partē nōnūquā per mediā horā. ¶ Pas sione predicta pcedēte fella remanet 7 affirmat hāc passionē cor 7 caput occupare. Cū iam bis purgata fuerit cessarunt omnia accidentia somnolētia ex ce pra que indies eam extorquet.

¶ Querit in dispōne ista: quid agendum pro cura istius adolofcentis. ¶ Hic est casus qui mihi Baue rio trāsmisus est. ¶ Premittēdū est p̄io: que sint cause dispositionum suprapositarum: deinde dicen dū est qd agēdū sit p cura p̄scripte adolofcentis.

¶ Causa dispositionū suprascriptarum imediata fuit mala cōplexio cū materia que fuit subtilis cito

resolubilis. 7 opilatio ab eadē materia causata. ¶ Puella post exercitiū doluit circa aurē 7 oculū 7 in/ de ad oculum mutatus est dolor cum lingue ipedi/ mento 7 stupore manus dextre 7c. ¶ Cū igit partes iste fuerint lese: 7 per spaciū octo horaz: post pman serint pter oculi doloz qui vsqz ad vesp̄as remā sit nō fuissent iste dispōnes sedate nisi eoz cā fuisset ammora 7 emota: ita cito nō fuisset nisi fuisset reso lubilis cito. ¶ Stuporis quoqz brachij potuit cā ma la complexio supradicta: aut opilatio in septio pa ri neruorum a cerebro habentium ortum. ¶ Et impe dimētum lingue potuit esse mala complexio supra dicta aut opilatio neruoz habentium ortum a mu cba. f. a sexta spondili prohibēs sufficiētē quanti/ tatem spiritū transire ad brachiū pro oppositione sensitiua. ¶ Ipsa mala p̄lo aut opilatio accūs in ner uis septimi paris fuit cā impedimētū lingue. ¶ Cum hec nocumēta satis cito euauerint signū est q̄ ma teria ad resolutionē fuerit facilis. ¶ Cā antecedens duplex est. Cū est mala cōplexio frigida 7 hu. cere bri plus tamē a tempamēto recedēs per humidita/ tē quā per friditatē. 7 hec mala complexio ex nutri mento cerebri partē puerit in humiditatē supflua. Adiuuat huiusmodi materie cōmētū euaporatio q̄ est a stomacho 7 a partibus inferioribz ad caput: vñ predicti vapores in capite multiplicati 7 frigiditate cerebri ingrossati cōuerfi sunt ad humiditatem fle/ gmaticā que malitia cōplexionis cerebri conseruat 7 materiā in eo augmētāt. ¶ Causa aut p̄mitiua est malitia regiminis in ser rebus nō naturalibz quēad modū fuit in p̄ti casu. nā cū caput repletum fuerit humiditate supflua tū malitia cōplexionis tū pro pter euaporationē ad cerebrū. 7 ppter in debitū re/ gime in rebz nō naturalibus nō descēdebat: inde il la humiditas a capite inferius ppter ingrossatiōes aut p̄uatiōē acuitatis. 7 ideo a catarro nō fuit ve rata cū vō se exercuerit ppter exercitiū calefactis materia est subtiliata 7 facta mordicatiua magis q̄ prius: vnde virtutē expulsiuā irritādo fuit pulsa ad ptes inferiores 7 sim quod ad diuersa loca peruenit diuersa causant nocumēta.

¶ Et ex hoc satis facili ter apparere potest pericula in que hec adolofcentia est incurere parata. ¶ Nam si hec materia ad nucam mitteretur 7 in neruis sexti spondilis opillationem faceret complexaz fieret am borum brachiorum paralitica. ¶ Si autem per me die tunc nuche. f. partem dextram aut sinistraz a ce rebro pelleretur 7 partē illam opillaret pars illa me dia corporis que nervos recipit 7 a medietate illius nuche que opillata est sensum 7 motū pderet. ¶ Si aut opillatio fieret in pte superioris nuche colli que phiberet spiritus motus inferi⁹ descēdere ab eo loco infra motus volūtarius perderetur. ¶ Si vero ad oculū trāsmittēret doloz causaret. ¶ Si ad au res nocumentum faceret in auditu. ¶ Si ad nasum corizā. ¶ Si ad stomachum in eo doloz faceret. Et forsan fluxum v̄trius. ¶ Et vt breuiter subijciam est multis passionibus: vt est videre ab Auncē. quī/ ta tertiū cap. de catarro parata.

¶ Cura istius dispōnis triplici medicinali instru/ mento perficitur diēta. f. 7 potione 7 cyrurgia.

¶ Diēta cōsistit in ordinatione ser rerum non na/ turalium que res cum sint ser. ser faciam capla.

¶ Et p̄io de aere incipiat. ¶ Lauere v̄z patiens ab aere frido 7 hūido vaporoso v̄toso: p̄cipue stāte au stro aut borea: 7 ab habitatiōe camere terrene aut loci hūidi. Et fugiat tenere capni ad ignē aut mul/ tū calin pariter frig⁹ occurrēs eis noceret. ¶ Eligat sibi aerē claz bñ euentatū trāquillū declinatē ad calitatē 7 siccitatem: 7 magis ad siccitatem q̄ ad calitatem.

caliditate. Qui si naturaliter haberi non potest fiat arte incendendo igne in loco habitandis cum lignis siccis boni odoris sicut est iuniperus laurus abies pinus salina et filia. Aut suffraginando superaspergendo prunis aliquod thuris aut laudam sandarace aut storacis vel granorum iuniperi. Non ingrediat camera stante fumo sed postquam cessauerit. Et habitet locum inter duo solaria ab omni humiditate remotus. Caput et personam equa sim temporum varietatem mutuat vestibus ita ut panorum paucitate non sentiat frigus nec multum aestus.

De accenti bus ale. Fugiat iram tristitiam melancholiam timorem: gaudeat letetur de sua salute speret bene et versetur cum amicis et dilectis suis.

De sono et vigilia. Nocet somnus diurnus et nimis. Et ois somnus immediate post cibum factus et accubitus super renes et dormire capite ad inferiorem declinatum. Si vero nocte somnus et pro super latus dextrum inde super sinistram capite debite elevato et corpore convenienter pannis recto. Non sit longior horis octo: nec brevior sex: neque prius dormire incipiat quam hore due a fine cene superint.

De motu et quiete. Omne superfluum exercitium nocet: et quodcumque immoderate post cibum factum. Et omne exercitium in quo caput laborat aut stertit inclinatum. Conuenit ipsi exercitium de mane ante prandium et ante cenam: prandium digesto. Et prius pulsus superfluitatibus prime et secunde digonis. Si quis pedicando aut equitando usque ad sudorem excludit aut ad lassitudinem: vel quod videretur tumescere et corpus rubere. Exercitium periculare sit pecunare caput si ieiuno de mane cum leuificatione. Pariter fricare corpus scipiendo ab humeris trahendo ad manus cum panno calido: de fricare spatulas et humeros deinde descendere ad ventres et tandem ad coxas et tibias.

De cibo et potu. Fugienda sunt cibaria omnia dure digonem opilatiua mali chimi: et enapozia in caput. De numero corporis sunt panis azimus et quicquid ex pasta azima fiat ut sunt lagane lunelle et filices cibi. Et carnes et viscera omnia aialium: quibusdam exceptis de quibus infra: et omnes aues in paludibus et stagnis degentibus et anates anseres et filia. Filices et generaliter non conueniunt nec cancri nec gabbiani. Legumina communia mala sunt. Et berbe fridae et humide sunt vitium tendere. Et vehementer calide non conueniunt propter eorum evaporationem. Inter cetera olera non conueniunt caulales et eruca. Laudandum est ab omnibus acriminiis et sunt alea cepe raphanus bulbosus et cetera. Et ab omnibus fructibus etiam herbis quam arboribus sunt cucumeres citrulli melones cucurbitae melongena et poma pira cerasa pruna persica iunbe. Eligat panem ex bona farina ex optio tritico cui nihil solis sit admixtum: neque a farina furfur ex toto sit excussum: sitque parum salis debite coctus et convenienter fermentatus: non pluris temporis trium dierum: nec minoris vnius diei.

De panis. Carnes. Quadrupedia. Piscis. Carnes sunt fastidiosis perditum turturum autem paruum in nemoribus victum querentium ut philomena phiceola et capdos iuuenes et galline iuuenes pulli piones extra colubaria victum quereles. Ex quadrupedibus laudantur carnes caprioli leporis iuuenis et apri edicti castrati vituli et agni annuat. Conueniunt oua recentia et forbilia aut tremula aut in aqua fracta et cocta albumine abiecto aliter preparata. Non conueniunt lac et butyrum. Non conueniunt nec caseni recesi nec antiquus. Si tamen aliquando sumat sit etate medius inter recentem et antiquum sitque fragibilis. De quo in fine mense sumere potest duos aut tres bolos visum piscium ut vicum est supra est malus. Si tamen aliquando vitur quod esse debet raro sint pisces parvisquam in bos aqua captis sunt ex aquis dul-

cibus sicut capedani barbuli dimissis ouis scardue lutei et cetera. Et marinis passeris aurate soleae et cetera. Utinam potest interdum fare milio et brodio ciceris rubecoris et riso ab alijs abstineat. Et herbis puenit salvia petroselinum mentha serpillum maiorana borrago buglossa melissa lupullum. Et fructibus cedunt passule sine nucleis cum nucleis sunt boni masticate auellane prunorum torrefacie et diligenter masticate et pini grana tribus aut quatuor vicibus in aqua feruente trita postea in umbra exsiccata inde cum zucaro perfecta. Et in fine mense cedunt ut aliqd sumat citioni cocti post quod nihil bibat. Et plectionibus cedunt grana conradi preparata hinc vnicia cooperatur zucari qui in fine mense accipit. Et anisi cum zucaro perfecti qui anisi cibum accipiant propter quod in stomacho tenentur et tribent et fiant species.

De inatititione et repletione. Sciendum quod ex aialibus pres anteriores sunt meliores posteriores. Et predicte carnes si pigues fuerint melius preparantur afflando quam elislando. Si vero macre fuerint melius est elisare quam afflare. Utinam potest oino nocent in casu isto et vina dulcia et grossa et vehementer fumosa. Cedunt vinum album aut ciscolum claz paucis et cum aqua cisterne aut de cetera purius plus et minus iuxta vinum potestatem. Aqua mellis loco vini propter quod a catarro molestatur est convenientior talis aqua sic fit. Salvia. Serpillum maiorana anisi. Accori. Pistentia modo grosso et buliat in libris aque cisterne aut fontis usque ad consumptionem quartae partis postea coletur et colature addantur mellis albi. Si iuxta et simul buliat et cum bulire incipiat incipe dispo-

De inatititione et repletione. mare et sic semper dispumando procede donec decurio redeat ad libram. Postea coletur per faculum in fundo cuius sit. Si cinamomi modo grosso coctum et colatura ad usum loco vini referret.

De inatititione et repletione. Cauere debet ab omni repletionem non solum humoraliter de qua postea etiam cibali de qua in parte est sermo. Et precipue ciborum prohibitorum propter quod debito ordine ponuntur aliquae regulae.

De inatititione et repletione. Prima regula: Non accipiat cibum aut potum stante fastidio aut abominatio quia cum cibis sine delectatione et appetitu sumitur non bene digeritur.

De inatititione et repletione. Secunda regula: Cum verus affuerit appetitus non est cibum differendus quoniam tollere famem nona cum malis replet humoribus.

De inatititione et repletione. Tertia regula: In eadem mensa non sumat diuersa cibaria aut potus sed sit contenta vno cibo aut duobus et vno potu et ad amplius tribus cibis.

De inatititione et repletione. Quarta regula: Si contingat duos cibos in eadem mensa sumere ab eo incipiat qui est facillioris digestionis.

De inatititione et repletione. Quinta regula: In comedendo non ponat longum tempus ne diuersitas digestionis in nutrimentum acquiratur.

De inatititione et repletione. Sexta regula: Quibus cibis antequam transglutiantur optime masticentur.

De inatititione et repletione. Septima regula: Neque cibi neque potus tanta sit quantitas ut inde stomachus grauetur et propter hoc conuenit ut a mensa surgat cum reliquis famis et non comedatur usque ad saturationem.

De inatititione et repletione. Octaua regula: Si contingit ob aliquam causam ut cibum non conueneretur quod cognoscit ex nausea aut ex eruptione fetida vel odore malo prouocetur vomitus comprimendo linguam digito quod si taliter vomere non potuit exhibeat vomituum tepidum quod sic fit. Recipe radices rasani.

De inatititione et repletione. Si semen atriplicis. Si buliant in libris aque usque ad consumptionem medietatis postea coletur et de colatura accipiantur vncias. Quibus ad datur optimis simplicis. Si totum tepidum accipiantur cum tenuerit ipsum per boram mediam in

ferent.

Herbe.

fructus.

In fine mense.

Species.

Nota.

Uina.

Aqua mellis.

De inatititione et repletione.

Prima regula.

Secunda regula.

Tertia re.

Quarta re gula.

Quinta re.

Sexta re.

Septima re.

Octaua re.

Comitium

Confilia

stomacho linguā digito cōprimat aut gutturi ipso-
nat pēna oleo intincta ⁊ guttur cū ea agitat. ¶ Post
vomitu gescat per horā antequā comedat. ¶ Lure
ante cibū habere vētris beneficiū si naturalr. nō po-
test saltē atq. cū suppositoio ex melle atq. radice bli-
te sale supasperla vel cū clistere q. sic fit. ¶ Reci. mal-
ue mercurialr. blite flor. camomille añ. ℞. j. anisofrū
℥. j. fiat decoctio ⁊ inde colēf. de colatura accipiat
lib. j. fiat addaf. cassie zuccari rub. añ. ℥. f. x. c. p. g.
℥. v. olei. ℥. iij. fals. ℥. ij. f. c. calm. stomacho ieiunio
supponit. ¶ Item onenit buie adolefcenti nimia absti-
nētia sicut ieiunū in pane ⁊ aq. aut fortis ⁊ lōga ci-
bi abstinentia. nō tales deicerēt virtutē. ¶ Quāpter
nocēt oīs grādis ⁊ fortis etiātiō pēpue subito facta
aliquis abstinentia hoc est aliqui minus solito comedere
res pēpue in cena laudat ⁊ similr. moderata etiātiō
de qua in sequētī regimine sermo fit.

Cura p po
nationem.
¶ De la inte
tio.
Aduozati
uum.

Secunda intentio est materiam digerere que sic
adimpletur. ¶ Recipe lyrypi de ficados. ʒ. i. op
mellis simplicis. ʒ. vi. aquarū melliflie saluie origi
nana. ʒ. vi. mellee ⁊ aromatiza cū nuce musca. iste
est syrupus p vna vice. istū lyrypi digestiūz ma
terie peccantis in capite ⁊ ito lumat calin in auroza
super que pōt vna hora cū dimidia dormire. ⁊ post
assumptione ipsius differat per horas. iij. antequā
prādeat siue comedat. ⁊ sic cōtinuer diebus septem
aut amplius donec appareat pnti pbyfico vrinā si
antificare digestionem materie.

Tertia itē
tio.
Enatiū,
Aliud.
Aliud.

Tertia Intētio est materiā euacuare ⁊ sic p̄ficiē.
R. pill. de yera simpliciz. ʒ. f. agaricū optimū. ʒ. i.
Sals gēme grana duo misce ⁊ cū orimelle simplici
reformēt pill. numero. vij. pro. 3. Aut Recipe pill.
cochiaz. gra. xxx. reformēt pill. nume. v. ¶ Tel
R. pill. de yera Nicolai seu de yera cōposita. ʒ. ij.
fiant pill. v. itaz pill. suprascriptaz que habēt ma
teriā digestaz eradicare sumat per horas. ix. post
finē cenc imediate precedētis. ¶ In die imediate se
quēti ad diē cōplete assumptionis suprascriptoz
syropoz sup quas cū ceperit pōt vna hora dormire
deinde vigilet donec transeat hore. v. ab hora sum
ptionis: ⁊ tūc accipiat ciatū vnū aque ordeī cū. ʒ.
ʒ. zuccari rub. aut brodiū macri pulli cū. ʒ. j. zucca
ri rub. inde ad horam prandat.

Quarta in
tentio. **Diversio,**
nes.
f ricationes

Quarta intentio est materiam diuertere a capite
ad membra inferiora. ⁊ hec intentio multis auribus pfi
ciatur. ⁊ primo cum fricationibus incipit⁹ ab hu
meris ad man⁹ ⁊ postea ad spatulas ⁊ pectore ad vē
trein ⁊ ventre ad coras ⁊ randē a coris ad tibias. ⁊
hmo fricationes fiant sibi inciuo ante cenā aut pñā

Ventose. *¶* Seco cū ventosis positis lup carnositate
spatulaꝝ a longius diuerſe que ponā sup nates.
Clistere. *¶* Ad eandē inſerēdo facit clistere supra ordinatū in
cap. 6. ⁊ suppositoria. *¶* Et he diuersiones licet fieri
Supposi-
torium. possint ante enacuatiōē cū pill. eradicantibus ma

Garga. teriam, mellis in diuerſis et lecius poſt euacua
tionem. ¶ Diuerſa etiam materia particulariter a
capite et edatur cū gargarifmīs caputurgis maſti
cato: ijs et ſternutatioijs. Gargarifm? ſic ſic. ¶ Reci
pe maiorāe ſerpilli an. quartā. ℞. acoti. ſ. ij. origa
ni. ℞. f. linapi. ſ. i. f. piſtem mō groſſo et buſiant
in lib. ij. aq. vls ad conſumptionem medietatis po

flica coletur ⁊ colature addat orimellis ſallitici. ℞.
 iij. Et fiat gargarifm⁹ de hoc gargarizet ſtomacho
 ieiuino añ p̄andū duab⁹ aut trib⁹ viceq⁹. ¶ Caput
 purgum fice naſipurgum fice fir, Recipe aque ma
 iorane. ℞. iij. bulant in ea ſeis nigelle parū contu
 ſe. 3. j. viq⁹ ad cōſumptionē mediataris poſtea cole
 tur ⁊ colature addatur ſucci blite ſucci acori ambo
 rum clarificati per reſidentia añ. ℞. j. miſce de iſto
 caputpurgio calido trahat quinq⁹ aut ſex guttas p
 naſum ſtomaco ieiuino: Et cum ipſum facere volue
 rit impleat primo os aque ⁊ cū attrahit ſectat ca
 put quantū poſſet ad poſteriora: ¶ Maſticatorū cō
 ueniens eſt. ℞. granorum maſticis numero. x. ponā
 tū in ore ⁊ maſticent cumq⁹ maſticata fuerint ad
 dant gra. iiij. pipēris integrā ⁊ ſimul cū maſtice ma
 ſtificent ⁊ omnis humiditas venies ad os ſpuatur ⁊
 ſic fiat ſtomaco ieiuino p̄ tempus vni⁹ hore. ¶ Ster
 nutatorum ad hoc cōuenit. ℞. pipēris ellebori albi
 añ. 3. j. piſtenur ſubtiliſſime ⁊ cribent de iſto pul
 uere trahat per nares ad quantitatē medi⁹ grani ſu
 menti añ inſuſetur. ¶ Alſozum diuerſentia vtrius
 mō vno modo alio itaq⁹ cum vni⁹ fecerit die vna ſi
 nat puellam p̄ diem cluſtere ⁊ poſtea fiat aliud. ſed
 nullum iſto facere incipiat niſi prius fuerit euacua
 ta cum pil⁹ erradicatis ſuſceptis.

Quinta intentio est caput ⁊ stomachū confortare ⁊ ab istis maliciis complexionis frigidā ⁊ humidam removere. ¶ De rebus hanc intentionē perficiētib⁹ est hoc electuariū. R. spectrum diamusci dulcis. ʒ. j. f. specierū diagalange. ʒ. j. zucar albi. quantum sufficit fiat electuarium. De hoc electuario stomachi capitis confortatio accipiat ad quantitatez vnius ca stanez per horas. iij. añ. prandium. ¶ Recipe nigelle per noctē in aceto infule ⁊ in vmbra ericace. Dinde parum torreface ⁊ vltimo pistate. ʒ. j. f. maiorane ʒ. ij. ligē in sindone tincta in grana ⁊ sepe odoratur quoniam cerebri confortat complexionē ⁊ ericace hu miditates malas in eo cōtēntas. ¶ Recipe landani. ʒ. j. masticis. ʒ. j. f. ligni aloes galie muscae sanda race macis gariofilorum añ. ʒ. j. corallorum rubeo rum roffarum añ. ʒ. ij. pticis. ʒ. j. terbēntine quantum sufficit ⁊ fiat cerotum ad formā veni ⁊ vt cuspis ve niat ad os stomachi ⁊ ps lata ferula vmblicū ⁊ sto maco applicetur ⁊ taliter hoc cerotum stomachi con fortatum ⁊ adinuans ad digestionem teneat sto maco applicatum. ¶ Hmōdi auxilia in hac quinta in tentio debet fieri debet postquā adimpleta fuerit intentio tertia. ¶ Hmōd hoc etiā intētiōe adimplem da conuenit hic saculus. R. thuris laudani sandara ce añ. ʒ. j. storum fiteados arabici folioz lauri incta stri añ. ʒ. j. f. rosaz. ʒ. ij. macis gariofilorum añ. ʒ. f. pistent oīa grosso modo ⁊ fiat saculus i sindōe tin cta in grana ad modū birreti ⁊ eribet. ¶ Jteoz re ceptae laudani. ʒ. j. f. thuris sandarabice. gariofilo rum añ. ʒ. j. puluerisē de hoc puluere aspergantur de hoc puluere iug commisturā sagitalē ⁊ coronalem. de hac vero cū lurgit pectine caput. ¶ Tēpore frigi do vtatur saculo. reliquero alijz tēporibus. ¶ Recipe cinerū turfoz caulū lib. f. ⁊ vitium lib. ij. fiat lexiuū de isto lexiuō accipiat vrens vnus cuz dimidio i quo buliat folioz lauri assari saluie ma iozane betonice añ. m. j. folliculoz sene. ʒ. j. buliat vsqz ad cōsumptionem quartē pris lurgit postea co lect ⁊ cuz eo calido stomacho ieiuno laue caput ⁊ de inde optime erascetur. Et hmōdi lotio fiat bis in eb domada dieb⁹ intermissis ⁊ taliter istis auxilijs vti incipiat post erradicatum purgationez. ¶ Conser tentur nervi veniētes ad brachia ⁊ manus. R. liquor olei de costo. ʒ. j. storacis sicce laudam. ana. ʒ. ij. piretri. ʒ. f. cere parum ⁊ fiat vnguentum quo vni

48
at Notus.
ex
tu Beneficiu.

le Lenitiuū.

i Somnus.
a Accia ai.

35.

Ad debili-
tate appeti-
tus.

Scorin accides. *Luraf* abstinedo a cibo 7 do:mi
re sup maturationē. Deinde offerat cibū q sic fit.
Recipe pullū aut pdicē assarā: 7 antequā assēt lar,
deē bene: 7 tunc sepe aspergat cū aqua rosata 7 vīo
maluatico in opus aliquid cariosū sive durū.

Et cū fuerit p̄p̄ta affuso eleuent ale ⁊ coxe nō cō-
 olete ⁊ alpergaſ succo limonū vel arātiū vel grana-
 tū aqua ⁊ roſata ⁊ modico vini maluatici. ⁊ poſtea
 bene cooperiat ⁊ ſeruet calm. Et cum eſt hora come-
 ſedū diſcopariatur ante d. 17. nam cibū iſte bonū

Stomacho supponat hoc medicamentū. Recipe ma-
licis spice cinamomi rilloballami añ. 3. j. foliorum
nere absinthij añ. 3. f. panis parum adusti ⁊ posce
in aceto infusi. ⁊. i. deinde oia in mortario lincpe

Ad accidēs tūm mellis quantū sufficit ad bonā cō
glutinationem medicinarum.

¶ Tertium accidēs remouet vel ei succurrit cōse
dēdo carnes autū degētū in aqua cuiusmōdi sūt
nates anfers meriones & alla si. Et praef. rhz. un.

Ad macre
factionē.

tuosis: sicut buryū a carnes multū pingues qua-
s est piguedo q̄ est circa renes. Et debēt cibi talcs
in principio mēse accipi. ¶ Cōfert ad hoc cib⁹ sic fit.

Libus.
Recipe granorū pini. ʒ. f. pulstē et mortario postea
incorporent cū adipe renū a hāc forme glāa anel.

Quartū accūs qđ est fitis magna curat ponēdo
orallū in aqua pōtea retinere foris. Itē ponat pa-
la ordi in qđ quousq; ac sic bñ macerata pōtea re-

caſ in oꝛe. ¶ Ampliꝰ ad idē valet foꝛbitio aq̃ cū mo
ico aceti. Et porus ſyrupi de acetofirate curi aut
de limombꝰ aq̃ foꝛtis. ¶ Itē ſyrupꝰ violaceꝰ
ũ tñtūdē aq̃ ordeĩ. ¶ Ad cadēz intẽſionē valet ſa
lũ nũĩ pleni ſels citonũ pñgũz arẽmũcã iore cū

ill. que sic sunt. R. scis papaueris albi scis lactu-
ce fucci liquoritie draganti amidi ana refoementur
ill. cum succo portulacae & comprimantur ad foemā
pini & retineantur in oze.

Quintū accis. *Luraf* faciēdo hoc elifere vide/ *Ad fluxu*
cet. R. balauftiaz granorū mirri bipequiftidos co/ *ventris.*
ularū glādiū añ. *liij. j.* decoquant oīa in lib. iij.
que viq; ad cōfumptionē medietatis poſtea colef-
ſat bona erupſura de hac celatura. *Recite lib.*
clifere.

olei mirtum in olei citoniorum añ. ʒ. i. f. ſepi ꝑci
i. ʒ. i. Diſſoluatur ſepum in decoctione. Deindere,

Consilia

Unctio stomachi.

liqua addantur et tepidum stomacho ieiunio hoc clistere supponatur et retineatur tadium quam poterit. ¶ fiat sicut hoc inunctio videlicet. Recipe olei mirrini olei de citronis olei de mastice an. 3. f. corallorum rub. tro. ciscozum de spodio boli armeni gallarum cissi an.

Suffumig.

3. f. 3. j. cere. q. s. fiat vnguentum molle. ¶ Suffumigetur venter totus cum hoc suffumigio qui sic fit. Recipe balsamiaz pinearum thuris mirtilorum storacis acacie picis. an. fiat pulvis de quo supra cineres bene calidos superallegat et fiat ut dictum est. ¶ Sumat ante cibum per mediam horam. 3. j. istius confectio

Confectio

Recipe diacitoniten sine speciebus. 3. j. mastice coriandrorum preparatorum an. 3. j. f. incorporantur omnia simul et cum miva de citronis reducatur ad modum electuarij.

Ad siccitatem ventris. Ad lassitudinem.

¶ Sextum accides curat cum his que dicta sunt in primi accidentis cura.

¶ Septimum accides est diligens cura impedienda. Nam studiū impedire in medicatio lassitudines est a multo se curari egritudinibus. Ex quibus febres sunt Avic. tertia pumi cap. de medicatio lassitudinis que ex exercitio provenit. ¶ Quartum lassitudinis quattuor sunt spes. ¶ Una est in qua est quedam impotencia ad motum siue quedam difficultas cum qua sentit quidam dolor similis illi qui sentitur in viceribus. Hec curatur diminuendo primo exercitium. Et si corpus fuerit repletum euacuetur. Secūm erigentia humorum peccantium. Et fiant ieiunio sicut fricationes leues cum panio subtili aut manu. Et si interius senserit caliditatem inungat post fricationes corpus cum oleo de salicibus aut violato. Si vero caliditate non senserit inungat cum oleo de camomilla aut de aneto. Et utatur cibis facili digestione et boni nutrimenti et vino albo optime cum aqua mixto. ¶ Si autem cum impotencia senserit ad motum eretionis ac si membra extenderent tunc est alia species. Que curat faciendo fricationes leues in loco calido. Et balneat corpus in aqua tepida. Et post balneationem abstergat. Et ide cum oleo de camomilla aut lilij inungat. Et utatur victui tam paucæ quantitatis. Exerceatur corpus exercitio teporato. ¶ Si fuerit dolor sicut sentitur in apostematibus cum tali impotencia ad motum: tunc est species tertia. Cuius cura est inungendo corpus cum oleo de aneto tepido cum fricatione leui eligat hora de clinas ad calitatem quadam. ¶ Sed si rarefactio cum impotencia movendi sentit est spes quarta que remoueat balneatio corpus in aqua par plus calida quam tepida et cum ab ea exierit in aqua frigida se submergat et modicum in ea moret postea cibo paucio et buccatiuo cibis de se. ro fiat fricationes leues et ide inungat corpus cum oleo de salicibus. et hoc quantum ad primum cap.

Una spes

Alia spes:

Alia spes.

Alia spes.

Capitulum secundum.

Ad nauseam

Ad vomitum.

¶ Quartum accides. Curat ut dictum est in ca. precedenti. ¶ Quinto accides. ¶ Providetur per vsum electuarii omnium eorum et cerebri confortantium: nec est plura arcoricon: diabala: dianos: diamargariton. ¶ Et post cibum masticare garior. aut nuc. musca. ¶ Teneatur in manu laudanum aut pomum ambe cuius ponam de seripione. ¶ Ligatur locus a sentina remotus et a nalis in quibus aque fetentes projiciuntur. ¶ Lavetur at quantum potest ab oppressione hominum qui ambulat sepe supra pretem detecta nautis. ¶ Et sepe mutantur vestimenta. Et infra eas teneatis aliqd odoriferum: sicut flores laudule muscus vel aliquid tale. ¶ Sextum accides. Curatur sumendo per duas horas post cenam quando vadit dormitum. R. Syrupi violati Syrupi de nenusare Syrupi de papaveris. an. 3. f. aque decoctionis papaveris. 3. ij. misce. ¶ Laventur pedes et brachia in sero quando vadit dormitum cum hac lotionem. R. florum nenusaris violarum lacu carum solatri soliorum vitis an. m. j. aneti florum camomille an. m. j. f. decoquantur insufficiet quantitate aque per lotionem. ¶ Ad idem confert odorare oleum nenusarum vel frustum oregani. ¶ Septimo accides. Succurratur sumendo partes duas brodi pulli: aqua buglosse parit vnam: vini maluarici partes mediam et bibat stomacho ieiunio. ¶ Ad idem valet contusum pulpe gallinarum caponum perdicum vel fasanorum. ¶ Item aqua sublimationis gallinarum vel caponum. ¶ Et si senserit frigiditatem vel tepus fuerit frigidum utat isto electuario sumendo de mane. 3. j. f. cuius descriptio ponit in canone et vocat confectio de iacinto. Item ad idem valet pyramus seu dulcis descriptio desue in suo antidotario. Et adhuc diamargariton descriptio Nicolai in suo antidotario. ¶ Si vero tempus calidum vel senserit caliditatem utat diabobiginato zucaro rosato conserva nenusaris condito de violis: simul vel vinum ponendo. 3. ij. in brodio pulli et bibere. Aut sumendo si estate cum aqua acetosa vel rosata vel aqua fontis. ¶ Valet lavare manum cum aqua rosata cui aliqd vini maluarici vel alterius boni vini sit admixtum. ¶ Octavo

chia cum infusis circa adiutoria ligatura dolorosa et cope prope inguina et tibias. ¶ Si hec non contulerint apponatur fetosa magna in loco intra et mobilis et os stomachi. ¶ Et fiat suppositorum cum melle inde inuolutum in pulveribus yerepigre aut pulvere colloquintide: vel fiat cum carne salita: Aut cum candela sepi. Vel radice blite infusa in aqua salita. Et ista suppositoria fiant. ¶ Si cum istis accidentibus non complicatur fluxus ventris ponantur manus in aqua frigida. ¶ Inungat stomachus cum hoc vnguento videlicet. R. olei de mirto olei de mastice olei de citronis an. 3. j. galie musc. 3. j. laudani. 3. f. seminis coriandri preparati ligni aloes an. 3. ij. gariofilorum an. 3. ij. corallorum rubicorum. 3. f. cere quantum sufficit et fiat vnguentum molle. ¶ Confert etiam in casu isto sumere ante pradium per. ij. horas Syrupum qui sic fit. R. mive de citronis. 3. j. Syrupi de menta 3. f. aque decoctionis coriandrorum preparatorum. 3. ij. misce. ¶ Sicut cibi facili digestionis et boni nutrimenti et preparati cum succo citonorum arantici vel limoni aut granatorum.

¶ Tercio accides. Succurrat sumendo et utendo que dicta sunt in primo accides. Nam illa quietant materiam que est in stomacho a qua eleuantur vapores colemore capitis facientes. ¶ Iniatu frontis et tempora et caput totum cum hoc limumeto. R. olei rosati olei nenusaris an. 3. j. seminis lactuce seles papaveris albi an. 3. f. anisi sentenli. an. 3. ij. ypoquintidos acacie mastice ana. 3. f. cere quantum sufficit fiat vnguentum molle.

¶ Quartum accides. Curat ut dictum est in ca. precedenti. ¶ Quinto accides. ¶ Providetur per vsum electuarii omnium eorum et cerebri confortantium: nec est plura arcoricon: diabala: dianos: diamargariton. ¶ Et post cibum masticare garior. aut nuc. musca. ¶ Teneatur in manu laudanum aut pomum ambe cuius ponam de seripione. ¶ Ligatur locus a sentina remotus et a nalis in quibus aque fetentes projiciuntur. ¶ Lavetur at quantum potest ab oppressione hominum qui ambulat sepe supra pretem detecta nautis. ¶ Et sepe mutantur vestimenta. Et infra eas teneatis aliqd odoriferum: sicut flores laudule muscus vel aliquid tale.

¶ Sextum accides. Curatur sumendo per duas horas post cenam quando vadit dormitum. R. Syrupi violati Syrupi de nenusare Syrupi de papaveris. an. 3. f. aque decoctionis papaveris. 3. ij. misce. ¶ Laventur pedes et brachia in sero quando vadit dormitum cum hac lotionem. R. florum nenusaris violarum lacu carum solatri soliorum vitis an. m. j. aneti florum camomille an. m. j. f. decoquantur insufficiet quantitate aque per lotionem. ¶ Ad idem confert odorare oleum nenusarum vel frustum oregani.

¶ Septimo accides. Succurratur sumendo partes duas brodi pulli: aqua buglosse parit vnam: vini maluarici partes mediam et bibat stomacho ieiunio. ¶ Ad idem valet contusum pulpe gallinarum caponum perdicum vel fasanorum. ¶ Item aqua sublimationis gallinarum vel caponum. ¶ Et si senserit frigiditatem vel tepus fuerit frigidum utat isto electuario sumendo de mane. 3. j. f. cuius descriptio ponit in canone et vocat confectio de iacinto. Item ad idem valet pyramus seu dulcis descriptio desue in suo antidotario. Et adhuc diamargariton descriptio Nicolai in suo antidotario. ¶ Si vero tempus calidum vel senserit caliditatem utat diabobiginato zucaro rosato conserva nenusaris condito de violis: simul vel vinum ponendo. 3. ij. in brodio pulli et bibere. Aut sumendo si estate cum aqua acetosa vel rosata vel aqua fontis. ¶ Valet lavare manum cum aqua rosata cui aliqd vini maluarici vel alterius boni vini sit admixtum. ¶ Octavo

Bitis concedente deo ad balneum porre-
te. ¶ Cumq; ibidez fueritis quiescatis duo
bus diebus. ¶ Isti quod i die secunda facia-
tis fieri clistere ante prandiu co modo quo
ordinabit. ¶ Die vero tertia circa solis ortum ace-
teris ad aqua de ca biberitis vrcum vnum cum di-
midio antequa a potu desistatis. Deinde redeatis
ad hospitium: et stabitis per horam aut per horam
cum dimidia. Et interim aqua sumpta emittens 10.

Consilia

Ad retentionem vrinę.

Manis.

Carnes.

Vinum.

Ferculus.

Obsecrōes.

Elistere.

Ad ventositate.

Ad ardorem virgę.

Casus.

Arterica podagra.


Cause.

Similia.

Antecedēs.

ta; vel pte maiore. ¶ Postea redeatis itez ad aquā potādā bibēdo de ea vceū cū dimidio vt pñ. ¶ Postea redeatis ad hospitium: et stabitis p horas tres: et hoc tpe egeritis fere aquā totā: et prādeatis. ¶ Post prādū ad septē horas faciatis fieri clistere q sita ordinabo. ¶ Et hūc ordinē seruabitis dñni die quo steteritis potrete si qd noui nō supuerit. Quo mīnus ordo seruaretur sicut esset debilitas aut fortis dolor et cōsimilia. ¶ Quādo a lecto de mane surgitis yngans epatis regionem cum vnguento ad hoc ordinato. ¶ De mane quādo surgitis et de sero ante cenā faciatis yngi regione; renus et locus iter testiculos et anū et pectus cum vnguento ordinato. ¶ Si casus occurreret q fieret vīne retentio succurratur sic. Re. piturie et bulharī aqua potrete deinde habetis spōgia calida plus quā tepida ponat semoni et cum infirigidat remouet et sic fiat tribus aut quattuor vicibus. ¶ Ad idē valet si pituria decocta inuoluat in pettia linea subtili et semoni apponat. ¶ Itē accipiat vitriola siue pitaria et ponat in sanguine et supasp gat modico oleo de scorpiombus et cum folia passa sicut ponat dicta pitaria super pectinē. Et cōsimili modo fieri pōt cum senationib; siue crisonib;. ¶ Cibus d; ē panis debite coctus et cōuenienter fermentatus absq; sale nō pluris tēporis duozū aut trinz dieruz nec minoris vñ diei a quo coctus egerit. ¶ Carnes sint pullaz edi castrati. Ab alijs abstineat. ¶ Meli; p dicitur carnes parant elissando quā alio mō decoquant. Iaq; cōi et nō i aq; balnei vt qdaz faciūt. ¶ Vinū sit albus aut citholus nō dulce nec bñfenz siue pōtū multū. ¶ Comedatis i die bis s; nō gra uetis vos multo prādū nec cena. ¶ Pro ferculo sumatis panē coctū i brodio aut bucellas panis i brodio linalis aut mltū nō vtamini spōb; et cibis vestris. ¶ Et pfectionibus cōueniūt manufecisti amigda le cū zucaro cōdite diamigdolano siue marzapane et grana coriādrī habētū cooprurā vñā zucari et b post cibū postq; nihil bibat. In casu vestro nō pue nūt anis. ¶ Elistere quo vti debetis ē istud. Re. aq; balnei lib. i. f. cassie. z. xij. olei rio. f. iij. salis. z. i. f. et totum calidum supponatur. ¶ Interdū accidit ppter potū aq; vt i sō multipli cet ventositas. Cui nō ē tutū cū reb; calefaciētib; et carminatib; ab intra administratis succurrere ppter epatis et renū caliditatē. Quare opz ab extra appo; rimare q pferant de quē vnguentū ad hoc ordinatū cū quo ante prādū et cenā p horā vñā premissa leui stomaci fricatione faciatis mūgi. ¶ Si magnus accideret ardor i virga intiatu cū siringa albumē oui. Aut lac. Aut emulsio. Seminis papaueris: quodeūq; iniectum dolorem remittit. ¶ Baurius et.

De podagra. Consilium 38.

 Ispostio venrabilis patris et eximij de cretoris doctoris do. Joā. bap. de vngaria vniuersaliter appellat arterica specialiter vero dicit podagra q est dolor accedens iuncture pedis vel potius i ligamentis et corporibus iuncturā deforis circūstātib;. Unde Auic. xij. tertij auctoritate Gal. Et videt vt nō sit materia in nervis et cordis imo in ligamentis et corporibus quib; cōstrinentur iuncture deforis secundū qd dicit Gal. Et ppter hoc nō accidit vt pueniat i spostio podagrico: i in doloribus suis et apostema; ribus ip: oium ad spasmus omnino. ¶ Istius dispositionis duplex est cā videlicet cōiuncta siue immediata et antecedens et primitiua. ¶ Cā pūnet et materia flegmatica subit cū aliq; muci laginofitate cui aliqd color ē admixtū q pibet iaz a: gmati ad pedē. ¶ Causa antecedens ē flegma cui

aliqua colere pmisceet qd aut sua pternaturalitate vt multitudine aptū ē stimulare virtutē expulsivā q ipz ad pedē trāsmittit. ¶ Cā hui; flegmatis qd est cā an cedēs ē mliplex. I. mala ppho frigi. et hu. cerebri qd p nūcā que ē ei; vicaria pma tertij trāsmittit materiam ipsaz ad pedē. Similit flegma hui; venerabilis vt ri q est frigi. et hu. flegma multiplicās: Et epar q cū flate gnat coleraz sua nālī cōplone. Adiuuat ad hoc latitudo viarū iter epar et ptes inferiores p qz mare rie iste facili; pellunt. ¶ Cā vero pūntine iūz idebit; ordo in regimie feret nō naturalis. ¶ Et istis pprehēdi pōt q cū illa dispō sit iter pollata nūz adbi; beat diligēs studiū fiet pūntia et pduceret ad pūnti onē gressus. Iste ē casus quē ego Bauri; ex signis emidentibus et sufficientibus colligi. ¶ Cura. Duplex ē ista; dispōis regimē. Cū p dbi ta feret nō nālī admistratōne q p dietā solet ap pellari. Alio ē p potione siue p rei u medicinaliū admistratōne. ¶ Regimē p dietā habebit sex capitula iuxta numerū sex rerum nō naturalū a quibus incipiam et primo ab aere. ¶ De aere. Licet auctores medicīne solum de aere videant mentionē facere tāq; de eo quod magis ex rebus extrinsecis corpora nostra alterat. volum in de p ipsum reliqua elementa intelligi. ¶ Cauendū est ab aere grosso et ab aquis grossis. Nam tertia pūmi. grossities preterea aeris et aq; et que maxime est i estate est eis q ex cibis cōstipunt. ¶ Et nocet ei aer humidus et vent; austerius et borealis. Et habitatio in locis terrenis et humidis et iuxta defingus aquarū. ¶ Et q; aer plus minus ve nocet secundum diuersaz pānoz tēcurā pp hoc de aere loquēdo doctores cum eo de veltib; faciunt mentionem nō tēneat calceos aut planellas stringētes pedem aut do lorem facientes neq; eis frigus pariat neq; nimium calorem. ¶ Nocet multa corporis frigiditas pariter et capitis. Et nō minus nimia carum pūm caliditas. ¶ Eligere debet aerem clarum bene euentatum trāquillū declinantē ad calidū. et sicci. ¶ Quod si talis a natura nō habeatur fiat arte incēdēdo i loco sue habitationis ignem ex lignis siccis boni odoris cuiusmōi sunt pin; abies laurus fauina rosma rin; et c. Aut suffumigetur cum thure sandaraca laudano aut storace sicca ponēdo de aliquo istorum sup pūmas aut de oib; simul mixtis. ¶ Habet in loco a terra remoto posito inter duo solaria: cui; fenestre sint versus orientem. ¶ Non appropinquet nimis igni nec ad ipsum pedes calefaciat nec dorsum igni ostēdat. ¶ Corpus teneat ita pannis munitū vt non rigeat neq; ita calidū vt sudet seu eructet. Et idē de capite intelligatur. ¶ Putet itaq; pannos secundus temporis exigentiam. ¶ De accidentib; animi. Vitare d; iram furorē tristitiam sollicitudinem dolorē animi et corpōis. Unde gale. iij. regni. Abstinere vero manifestum est quoniam ab intemperatā oportet harum omnium anime passionum vt tristitie furoris timoris iudicie sollicitudinis exterminant etiam et hec mutant corpora ab ea secundum naturam cōsistentia. ¶ Nocet etiam diffidentia pseruatōis et cure dispositionis sue. ¶ Euenit letari gaudere conuersari cū amicis et dilectis et de salute sua et pseruatione a doloribus pedū bene sperare. ¶ Et quia i corpū delectatio que daz est que ad accidētia ai pūnet ideo corpus ad accidētia reducē corpus minus nocet. Et ab eo omni cura est cauendū. Qd si aliquādo fuerit ei; vltus sit natura stimulare et nō cogitatio aut ipectio mulieris vel tace; pudēdorum. fiatq; digestione celebrata in stomacho et epate: qd est tēpus cōmuniter post cibum septem horarum. ¶ De motu

Species.

Nota

Dills

Урр.

Quic.

new

dr

3cm³

507
2107

In Feb:
no flots

tomia.

5

burg

Syent

2000

34

5:10
10:10

Eūati

1930

130
140

10

155

Solu

Gold

1

1

dicaminum. vtatur modo vno modo alio.
Quinā tamē pñderādū ē q si cōprehēdēt i corpe
 ee magnā repletionē q cognoscer per venas solito
 grossiores aut p vñā magis grossam vel p corpo-
 ris pñderōstātē maiorē solito vel p pulsz plenio-
 rem i ita p reliq signa de qb. Aut. ij. primi doctia.
 ij. c. vj. Si vero cōtingeret qd circa regimē iuxta
 primā iñtione peccaret aut ppter mēbrozū maliciā
 mali hūores multiplicarēt q ad pedes trāsmis-
 sō lēt iducere dolorē q qd hūores solēt moneri frequē-
 ter i vere q autūno iō ante hec tpa corp⁹ ē purgā-
 dū iuxta sñlam hypo. vj. affoz. affoz. xlvij. Quibus
 cūqz flebotomia aut farmacia pñert hos vere Robo-
 tomare aut farmacia dare pñerit. Et Aut. xij. ter-
 tij. Alproz tpa ad hoc vt i eis veniat dolores iun-
 cturaz q podagre sunt ver pp motuz humoz i eo q
 autūn⁹ ppter maliciā humoz q digōis q antecel-
 sione dylatandis poroz testate q ex calore q fortis
 fit i die. Et. xij. ij. c. de cautela a dolorib⁹ iñtura
 ruz. Et olo oportet si causa i eo q accidit ei sit mul-
 tiplu humoz vt nō dimittas eos multiplicari euz
 eo. Qd euacuat. q euz eo q mōrat ex cibo q cū eo.
 Qd admistrat ex exercitio bono. Lūz igit hūores
 i vere multiplicant qñ ver similit mo:bo de reple-
 tione i cōmēto illi affoz. prime pñcule aphoz. q vādū
 ē aliqd ac. In autūno vero ppter eñtāt pñcedēt in q
 mō: fit bona digō q hūozū aduñtione iō ante aduē-
 tuz iñoz duoz tēpoz cōuenit purgatio. Si igit i
 medio februarij vñā apparuerit rubea grossa q vene-
 plena fiat flebotomia ex vena basilica dextri lateris
 q extrahantur. v aut ier. f. sanguis. iñst vero ad
 decē horas secūdet q extrahat. f. j. aut. ij. sanguis
 seruatis tamē canonib⁹ flebotomie positus i qñta pri-
 mi ca. de flebotomia. Si vero sanguis repletio nō
 apparuerit fueritqz repletio alioz humoz sicut fleg-
 matis euz aliqñ colera tūc exhibeat iñst iñst. f. r.
 opumellis simplicis. f. j. siropi de biantis. z. vj.
 aqñ yue bretonice cicoree añ. f. j. mīscē iñst est p
 vna vice iñst iñst iñst calidū accipiat p horas. vij.
 post finē cene imēdiate pñcedēt q pñner iñst octo
 diebus aut tādū donec apparuerit medico pñenti.
 Qd si hūores sint digesti. Qd p vñā cognoscer.
 Vel digerāt qd syr. q sic fit. R. organ yue polij ea
 lamēti betonice ylopi rhimi camēpitos camecreos
 capilloz veneris enduie cuscute cicoree scariole ta-
 ceuce solatri boragis q buglosse ligurice. añ. z. ij. ra-
 diu pēonie acori iringoz añ. f. j. passulaz enuclea-
 taz ordeī mūdī semini cōiuz frigidoz añ. f. j. iñst
 dant i sufficēti qñtate aq p die delde decoquant
 q colent q colatura syrūpaz cū zucaro albo q acce-
 toscē cū aceto citonidz. Iñst syrūpi digestiū fle-
 gmatiz cū colera flegma dominātē sumat. f. j. euz
 f. j. aq enduie q vna yue q vna betonice hora dicta
 i syrūpo pñcedēt i cōtinuet vt de supiori ē dictuz.
 Si dateria digesta euacuat cū pill. q sic fñt. R. col-
 loquide diagredij serapini hermodactiloz salis gē-
 me yue añ. aloes ad pñd oim pñciant simul cū suc-
 co rure aut cū aq yue q fiat massa p pill. q q cū op⁹
 fuerit reformēt pill. vij. p. z. qñ sumat. v. si natu-
 ra fuerit obdiēs aut septē si fuerit dura. Iñst pill.
 materiā colicā subdominātē q flegmaticā dominā-
 tē cū ante sumat p diē vñā postqz cōplenerit assu-
 mptionē syrūpoz suprascripzoz p horas octo post fi-
 nē cene imēdiate pñcedēt: sup qñ cū supserit pñt p
 hora vñā dormire. Inde vigilet donec trāscāt hora
 v. ab hora assupziois. Et tūc accipiat ciarū. j. bodij
 macri absqz sale cū. f. j. zucari rub. q ide ad horas
 pñcedat nō se grauet cibo multo. Vel. R. passulaz
 sine nucleis. f. j. yue betonice añ. m. qñ carui amē-
 os añ. z. ij. maiorane. m. f. decoqñt i sufficēti olei

qñtate postea coles de colatura accipiat qñtū suf-
 ficit ad dissoluēdū diacatolicōis. f. f. electuarij idi-
 maioris. z. ij. f. confectiois de vacillis. z. j. q fiat
 pot⁹. Iñst pot⁹ solutiū sumat cū eisdē modis qb⁹
 dictū ē de pill. si solutiū in forma potabili ē ubi
 gratus quā in forma pillulari. f. f. circa medicatē
 mensis septembris considerēt signa si indicauerint
 humorum repletionē vt dictum est supra de purga-
 tione veris. f. Si vero indicauerint sanguis plenu-
 dinē fiat flebotomia q pñcipue si in vere sacra non
 fuerit. Si autē sacra foret minor sanguinis quanti-
 tas extrahat. Sufficiet sola quicqz vñciaz euacua-
 tio. cū humores alij sanguinis fuerint amicti. f. Si
 vero sanguis nō peccauerit. neqz humores peccan-
 tes ei mixti fuerint. tunc ad eoz euacuationē pñst-
 sa digestionē veniēdū ē digerant igitur sic. R. ge-
 lenabim. f. j. siropi de biantis siropi dsumo ter-
 re añ. f. f. aquarum scariole lupuloruz feniculi añ.
 f. j. mīscē iñst ē pro vna vice. Iñst syrūpum digesti-
 uuz materiē fñante admodū colere parum aduēte su-
 mat modis q ordib⁹ dictis i digestiū supra dicto
 de vere. f. Aut. R. radicu apij feniculi brusci añ. f. j.
 polipodij camecreos camepites añ. m. f. scariole ro-
 sti porcini enduie lupuloruz sumiterre añ. m. j. passu-
 larū ordeī mūdī semini cōiuz frigidoz añ. f. j. Ro-
 rum sticados arabici floz rois marini. añ. f. f. pe-
 nie liquiritie añ. f. j. pñsent mō grosso pistada q iñ-
 dent incidēda q iñfundant i sufficēti qñtate aq
 postea decoquant q cū zucaro albo qñtū sufficit
 fiat syrūp⁹. R. supradicti syrūpi. f. j. aquarū lupu-
 lorum mellisse q enduie añ. f. j. mīscē iñst ē p vna
 vice. f. Iñst syrūp⁹ materiā pñmixtā digerentē ac-
 sumat vt de supiori dictuz ē. f. f. euacuat materiā
 iā digesta cum iñst scripto solutiū. R. turbit electi-
 z. j. hermodactiloz. z. f. reubarbari. D. j. zenzi. ani-
 solum. añ. D. f. zucari albi ad pñdus oim q fiat pul-
 vis subtilis q crident doliis ē. z. ij. cū aqua yue aut
 cum brodio. f. Aut. R. f. j. f. pill. supra ordinataz
 in purgatione veris q quodcūqz iñstū medicami-
 nis sumplerit accipiat cum eodē ordine q eisdē mo-
 dis suprascriptis in purgatione veris.

Post purgationē cōuenit mēbrozū cōfortatio
 q reliquaz materierum cōsumptio. Quapp exhibe-
 tur post finē cene imēdiate pñcedētis p horas octo
 p dies duos post euacuationē. z. j. triace magne.
 Et post ei⁹ assumptionē stet horas sex ante qñ come-
 dat aut bibat. de q triaca dixit Aut. xij. tertij. Et
 triaca iterū in frigidis cōfert post euacuationē ipsa
 eñi mundificat reliqas materierum euz facilitate q
 resoluēt eas q cōfortat oia mēbra. Et licet iñst. xij
 continētis dixerit qd tpe hiemis oī die. vnde ingt.
 Triaca viperaz si quolibet die bibis in hieme post
 digōnē q in estate non successine cessare facit mor-
 buz q cū tollit. Et stātē regimie bono si toto tēpore
 hiemis bis in mēse triacā acceperit cēt sublimis in
 uamēt. Et si omni tpe que iñst iñst cōfortant pñt
 administrare nō existerit i corpore magna repletio-
 ne. attamē securius post euacuationē appropinquant.
 Et hoc de regimie pñseruatiū.

Regimie curatiū. f. Si antequā purgatio fie-
 ret pñseruatiua: aut postquā sacra foret acciderit do-
 lor i pede aut i pedib⁹: tunc oportet curā adhibere:
 que dicta q potione pñficetur.
Dicta regimie obseruādū ē vt dictū ē i regimie
 p dictā. Sed qdā sunt limitada. f. In pñcipio aduē-
 tus doloris fit acrim⁹ calid⁹ quā in pñstū sufficit
 tūc vt fit in calitate tēperat⁹ cū declinātē ad fici-
 tatē: iñst quā a pñcipio doloris tres aut quattuor
 dies trāshuerint pñt calidior administrari. f. Iñst tpe
 maxie accitua animi curari debēt. f. iñst timor: furor:
 i ij

In septem-
bri.

f. f. omia.

Digestiū

Aliud.

Euatiū

f. f. illi.

f. f. post pur-
gationem.Regimen
curatiūCura p die
tam.

Confilia

Alie.

Cura p po
tionem.

Incipien
te dolore.

Uditina.

Quarta in
tentio.

Primus.

Secdm.

Tertium.

stare fluxu materieru ad locu. na hec accitua huo
res pmonet q eos magis fluere faciunt. ¶ Ambulatio
aut egratio nulla fit. ¶ Meqz fricationes pui inferior
stare materieru fluxu ad pedē v l pedes. ¶ Sed n tūc
magis venit q vigilie. ¶ Dimittat carnes oēs stā
te materiez fluxu. ¶ Sit pte pane bulito. Et absti
neat ab alijs cibis. ¶ Si pp debilitatē a carne absti
nere nō possz def caro capoli leporis aut puaz autū
vū Ani. xxiij. tertij. Qz vt deuitet caro ico qd factū
ē de egritudine hac. Qd si necessitas fuerit def caro
anis mōtane leporis q gazeli q oīs caro pancaz sup
fluitatū. ¶ Si sds nō dedignat pp pscutudinē di
mittat vinū olo. Si vero abstiere ab eo nō pōt fit vi
nū rub. stipicū pancifex pmititū euz aq cisterne.
¶ Et si vinū dimiserit loco ei vtaf aq mell q sic fit.
R. radicū apij q feniculi. an. 3. ij. aniloz carui an.
3. j. icidant radices postq fuerit mūde q pistet seia
q buliat i. iij. lib. aq cisterne vsqz ad pspitionē mē
dietatis. postea colet q colature addat. 3. j. f. mell
albi q buliat simul q opte dispumet cūqz optie di
spumata fuerit colet cū saculo lineo i cui fundo po
nant. 3. ij. cinamomi grosso mō pusti. Unū Ani. lo
co supra allegato opz vt deuitet vinū olo vsquequo
sanet ex eo sanatioē itera q remāt sup ipm qrtuoz
tpa q opz vt dimittat illud pnet? secūdu gradatio
nē q vtaf cū ipm dimittit diureticis q vinū de mel
le cū diureticis cōfert eis.

Cura p porionē. Plures hz itētiōes. ¶ Prima est
materie diuerso. Secda ē eiusdē materie mioratio.
Tertia ē ipm materie digō. Quarta ē eiusdē radica
tio. Quinta ē iūcturaz pfortatio ne suscipiat māz.
Sexta mē suscepte resolutio. ¶ Et lz has itētiōes
sic poluerim tū ope aliter disponaz vt statiz dicā.
Ite itētiōes ab Ani. co ligi pnt. xxiij. tertij. c. d cura
iūcturaz q podagre q sciaticē vbi dixit. Lū aut cū
in eis ē materia tūc opz vt phibeat qd effundit q
attractionē ad pteritū p minoratiōē pfortet mē
brū ne suscipiat q resoluat qd inuentū ē vt priuē.

Incipiente dolore in pede pto diueras materia
vomitu q hoc de pta aduētū doloris pmititōdo ci
baria subtiliantia q icidētia hiores q luscātia cos:
cuiusmōdi sunt pisces saliti euz aceto sic ficece. Caro
pinguis lagane vinū dulce: varietas istoz pparat
stōm ad vomitū. Lū ista tenuerit i stō cibaria p ho
rā inde supbibat vomitū tepidū q nō calidū. Qd
sic fit. R. seia radicū q comedant. 3. f. florū aneti.
m. j. decoquant i lib. j. aq vsqz ad psumptionē mē
dietat postea colet q colature addat oximellis sim
plicis. 3. ij. f. q tepidū vt dictū ē bibat eūqz p mē
diā horā post potū fecerit cōprimat linguā digitis
q vomitū pnotet aut imponat gutturi penā oleo li
nitā q eā cōmouēdo vomitū puocet. In hoc vom
itu seruet modus qui dictus est in ca. vij. in cura p
dictam hoc quantum ad primam intentionem.

Et eadez die pficiat itentio. Quarta itentio v3
pfortādo iūcturas ne materiā suscipiat. ¶ Ad hāc i
tentioē cōplendā plura sūt auxilia. ¶ Primū est vt
linitio fiat. viij. vel. x. vicib? die cū medicamine l
frascripto actu frido. R. olei ro. 3. j. f. sandarace. 3.
j. resaz. 3. ij. terrant oia simul q fiat vt dictū est.
¶ Secdm est. R. olei ro. 3. ij. cāphore. 3. j. sumach
acacie an. 3. j. thuris. 3. ij. terrant oia q euz p dicro
oleo q vt supra applicet. ¶ Tertius. R. olei ro. facit
ex oleo vnfancino. 3. ij. hief memie. 3. j. ypoquisti
dos acacie an. 3. ij. cāphore. 3. f. seia plātaginis
sandarace an. 3. f. pistent pistāda subtilissime postea
ola simul misceant q fiat pedis linitio vt dictū est.
¶ Quartus istoz medicaminūz sit i pta die incipientis
doloris. Secda q tertia q vtaf pto tertio qm magis
cōstringit. ¶ Postea secūdo vltimo tertio.

Secda itentio. Adiorē materia iuxta itentioē
scdaz. ¶ R. pill. feridaz. 3. f. fiat pill. iij. aut. R. pill.
de sarcocolla descriptioē. Adesue i ca. de sarcocol
la. 3. f. fiat pill. iij. Ite pill. materiā miorātes denē
i die scda lceptiois doloris p horā ante diē. ¶ Post
qru assumptionē pōt p horā dormire. Lū eas acce
perit deide vigilet donec cōpleuerit suā opatiōē.
¶ Aut. R. turbid electi. 3. ij. hermodactilis. 3. f. ma
sticis aniloz an. 3. j. zucari albi ad pōd? oim: q lu
mar cum modico brodi macri aut aqua decoctio
nis yue. Istum potum sumat modo de pill. supra
dicto si potus sibi fuerit gratioz pill.

Prile itentiois cōplemetū. f. acta mioratiōe ma
terie pcedat ad pficiēdu itentioē primā. f. cū frica
tioib? brachioz cū pāno alpo cū postide vctofaz
sup nates ide sup spatulas cū 3 scarificatiōe aut sine
fm q medico pnti apparuerit: aut sz q magis vo
luerit diuertere. nā cū icidē pl? diuertit quā sine.
¶ Ad idē faciū ligature adiutorioz iuxta affellas q
piter iuxta inguē core pedis nō dōlē. ita. ¶ Diuertit
ē materia cū clisteri q sic fit. R. caricaz numero.
vj. folioz lilij albi sicie calamēti an. m. j. passulaz.
3. j. f. hermodactiloz sticados arabici assari pēdie
arterie an. m. f. pistent mō grosso pistāda q icidant
icidēda q decoquant i sufficieri quāritate aq q po
stea colet de colatura accipiat lib. j. f. Cui addant
olei de lilio albo. 3. ij. olei d ruta. 3. j. yeralogediō:
3. vj. cassie. 3. j. saligeme. 3. j. f. q calidūz stō ieu
no imponat. ¶ Istoz diuersinonū vtaf modo
vno mō alio ante pādiz q cenā p totūz temp? su
rus materie ad iūcturā pedis. Qd cōter est temp?
septem aut octo diebus a principio ipius doloris.

Tertia intentio. Digeratur materia iuxta tertia
intentionez. R. geleniabim. 3. j. syrapi rolati. 3. f. f.
aque decoctōis saline yue pumuleveris galarū cipi
fi. 3. ij. mifce. Istū syrapiū digestiū materie fleg
matice cristētis i fluxu est vād? in die sequenti ime
diare p horā antedie ad diē quo ceperit mioratiū:
Et hūdi digestiū sic assumat qrtuoz dieb? cōti
nuis. ¶ Dinde somat medicamen materie erradica
tū cū ē hoc. R. pill. de hermodactilis maior de
scriptioē Adesue i suo antidorario. 3. iij. fiat pill.
numero septē. ¶ Aut. R. pill. d sarcocolla de qb sū
p radierū ē pill. feridaz an. 3. j. mifce q fiat pill. nu
mero. v. Ite pill. vltio descripte sunt fortiores pti
mis quas cūqz sumperit accipiat mō cōsimili qui
dictus est in assumptione minoratiui precedentia.

Facta ista erradicatiua eūatiōe redeūdu ē ad cō
fortationez iūcture pedis ne materiā suscipiat q ad
resoluēdu n q materia i iūctura ē pēta. ¶ Ad hoc aut
fit euz medicamē qd sic fit. R. farie ordei lib. j. f. ro
saz. 3. iij. masticis. 3. ij. croci. 3. ij. camphor. 3. f.
fiat sic pistent pistāda vñ quodqz p se q buliat fa
rina rose mastix i vino albo pancifero stipico quo
ad totū acgrat spissitudinē emplastrū postea ab igne
remoueat q addant pulueres croci cāpho. q diligē
tissime misceant. De hoc medicamē cali. q dolorē
cessare facit q materiā i iūctura pēta resoluit exten
dat sup peria q pedi appropinquet. ¶ Aut. R. hermo
dactiloz. 3. ij. pistent q misceant cū lacte caprino
quātitatis. ij. aut qrtuoz lib. q i hac mixtura calida
ifudat spōgia q paz expisa loco dolēti supponat q
cū ifrigidat remouet. ¶ Istoz medicaminū q ē pce
dētū vtatur in vno mō alio. Unū Ani. xxiij. iij. Et
scias q rectiōē vt fiat pmutatio cū medicinis. qūqz
n. ē medicia pferēs vni mēbro q nō alio mēbro q qū
qz pferit i hora. Deide post illud nocet q mouet volo
rē. Et qrtā. j. c. j. Et vñtūqz qdē corpe imo oī me
bro imo vñ corpi vñ mēbro i vñ hora q nō late
ra test ppetas ab vna medicia pati q nō ab alia:
¶ Si caro

Expte cō/
plexiōis.

Consilia

Ex pte cō
positiōis.

niens faciūt in cōpositiōe augmētatiōi carnis et mē
broz omnium. Unde et raritas texture huius viri
a duplici pōt puenire cā. Primo a reliqua calitatē
in epate. Secundo ex paucitate materiei nutritiō
nis. adhuc etiā in hoc viro est apparatus ad euentū
dolorū iuncturaz ex parte particularis complōis ce
rebri sui. Est. n. cerebrum eius notabiliter frigidū mul
tiplicatiōe flegmatis mucilaginosi et aquosi qd quī
dem deficiens et passum a cerebro non solum per ve
nas et arterias. sed et per nervos infunditus spatu
lis et spondilibus et musculis predictarum partium
pducit dolorē in eis efficiēs. Et qz materia hec est
multa ad multas iuncturas deferri pōt prius tamē
ad ppinquas. secundario ad remotas. et qz ista mate
ria magna participat mobilitate per se. aquosa acci
dērali mobilitate sibi adiuncta admixtione materie.
Colerice aliquante hinc est qd discurreit ab vna iun
ctura ad aliā. imo de pluribus ad plures. At vero
iterū in hoc viro est apparatus ad hos dolores ex pte
quidē habitudinis. quia macer et extenuatus est vt
supra. Membrorū autē substantie dissolutio maxime
est causa debilitatis eoz. vt pte scda primi cap. de
causis debilitatis mēbroz. Tertius vero apparat⁹
in ipso ad hos dolores est qz mēbra iuncturalia sunt
extenuata pauca carne velata et habēs cōtinuatio
nes et ligamēta eoz satis lapsa. i. mollificata a mul
to flegmate aquoso et mucilaginoso in eis inuēto et
pfundato. prestare colere faciētis ipm inibi et ma
iori penetratiōe profundari in iuncturis quā per se
facere possit. At vero itez quartus modus appara
tus hominū ad dolores iuncturarū facile intelligi
pōt ex alijs que occurrunt exterius et pprie in hoc
viro qui occupatus fuit in armor exercitiis in quo
necessarie sunt magne alteratiōes ex pte aeris nunc
calidi nunc frigidi et humidi vel sicciferi caliginosi
et sic de alijs. Etia ex parte ciborū et potuum quanti
tate qualitate et substantia diuersorū et male prepara
tiones vt in plurib⁹. Et motus excellentis etiā non
sua hora. Et coitus incōgrui. Et in summa omniū
rerū nō naturalū excessus videt⁹ necessario cōsequi
ad exercitia armigerorū. Ex quarū omni fundamē
to sequit⁹ pte qd dolores in hoc viro eueniūt est ra
tionalis. qz ad eoz euentū omnes concurrunt cāe.
Primo quidē ex parte complōis. Secundo habi
tudinis. Tertio lapsus compositionalis. Quarto ex
parte eoz qui exterius eueniunt et multorum parti
culariū pueniētia quare correlariū verū. Quomo
do enim aliter esse possit. Tibicūqz. n. ad effectū in
ducendū cōueniēter assignatur cāe et potētes et ap
plicare cū tēporis sufficientia et applicatione passi
neceffe est cōsequi effectū vt tota philosophia cla
mar. Sed oēs cause inuēte fuerūt in hoc viro vt su
pra inductive demonstratū est quare et. Sequit⁹
scdo qd dolores in hoc viro valde suspecti sunt. Pro
bat correlariū. qz prouenerunt a multiplicitate cau
sarum et apparatu corporis multiplici cū diuini
tate tēporis se cui adiuncta. Itez qz morbus in hoc
viro disproportionālis ē saltē etati. ergo difficilior.
cōsequētia notissima ex lege apothetica pte se
cūde. In morbis minus particulariter egrotātes et.
Et sequit⁹ itez tertio qd nisi dolores isti curent in
hoc viro ab etate pūstēte per totā ptem primi senij
fortassis hic vir nūquā sanabit⁹ ab eis nisi cū bene
ficio. Probat correlariū qz si nō curat⁹ nō poterūt
curari adueniēte debilitate virtutis et innati calo
ris paucitate. Sed hec accidunt ambo post etatem
consistentie. prima primi cap. de complexionibus.
Etatum parapho illo. Post etatē cōsistētie calor no
tabilit⁹ dimittit⁹ et. Et quoz omni pgregatoz fun
damēto cōcludit⁹ qd oportet istū virū esse sapientem

Ex pte ha
bitudinis.

Segt pto

Segt se
cundo.

Segt ter
tio.

Proutio

solertē et diligenter obseruātē in cura sua ea que in
ferius describēt⁹. Et horū quidem oium sermo
num fundamēta sustentant super. 22. tertij in subli
materia de dolorib⁹ iuncturaz. Et a Rasi colligit⁹
tur in libello de egritudinibus iuncturaz diffusio et
acuto sermone multum. Et a Paulo primo practi
ce caplo centesimo quarto. et tu lege ibi si velis expe
riri in his.

Itaqz pro regimine huius duplici fundamēto
sustentat⁹. Primo est ex pte conuenientis rectifica
tionis eoz sex rez nō naturalium. Sedm est ex pte
intentionū et instrumentorū medicinaliū electioni
cōuenienti. Primo autē horū duorum capitū
lorum sex cōtinet pteulas. Prima est discutiens res
men ex pte aeris inueniēdum et corūqz anectunt et.
Secda ex pte ciborū et potū. Tertia ex pte modi
et forme assumptionis nutrimentorū et sequentiū ad
ea. Quarta ex pte motus et quietis. Quinta ex pte
accidentiz anime delectabiliū vel tristitum. Sexta
et vltima ex parte modi dormiēdi aut vigilandi.

Pro declaratione itaqz particule prime huius
capituli scdi eligant⁹ aer locus ciuitas et camera
habitatiōis eius ad caliditatem declinantiā et ad leuē
siccitatē magis quā ad humiditatem et excellentē. Cū
habitaculū cūct⁹ camerarū sine locorū de fluxu
bus aquarū ppinquorū. Et cōsequēter dimittat
cameras terraneas opaci turbulēt⁹ aeris et muculē
ti et fetidi. Et sibi habitet loca notabiliter a terra eleua
ta vento astatui meridionali et orientali expōita mi
nime autem septentrionali. Teneat corpus eius ve
stibus vulpis et vestibus variorum suffultis et su
linis vel alijs notabiliter calidis. Et caput eius re
cturis calidis bene munitum custodiāt diligenter
similiter. Et vestes eius mediocri adhesionē iunctu
ris adherent et strictura suffocatiua elgantur.

De cibo et potu. Eligat enim hic vir panem recē
tem duorum dierum aut trium ad plus bene ferimē
tatum et cocum et nullo modo combustū neqz az
num et habeat salis quantitatē aliquantā vltra cam
que pro sanis administratur et ferimēti etiā plus re
cipiat quā cōmunis panis. De carnibus vero eli
gat eas que sunt laudabiles nutritiue vt de volati
libus pullos magnos et paruos bene pingues vt gal
line capdos anates colubellos fassanos plices star
nas cōturnices quatulas merulos turdos frulos
et minutas aues in dunetis degētes vt cardellos fi
cedulas philomenas et caudas tremulas carnes ve
ro volatiliū in aquas habitantium non curet co
medere nisi raro de alijs nō notabiliter consideran
dis. Attēdat qd carnes columborum et pprie silue
striū mirabiliter habent conuenientiā ad istas vi
spōnes et ad oēs nervorū egritudines quocunqz mō
pparent. quare lando in ipso frequētē vsus earū et
ppe cū fuerint aialū iuneculoz carnes. De qua
drupedib⁹ domesticis pueniūt vobis vituli lacra
tes aut annuales. Itē capretī nō multum natiuitate
pping. Itez pueniūt vobis castratine carnes sz ra
rūs. Carnes autē agnē porcine ouine fugia
tis. sz quāqz comedere possitis ex carmb⁹ macris fil
vestris porci. Carnes et porcine salite macre sunt vo
bis viles nō sempit⁹ et in quantitate nō multa. De
quadrupedib⁹ siluestrib⁹ pueniūt vobis carnes ca
pioline. ipse. n. inter oēs carnes siluestres meliores
existūt et sanguis ex eis generatus paucas hz super
fluitates. 3. Alimāto. Caro et leporis vobis cōueniē
tiā et si generet sanguinē melacolicū. tñ qz aduersat⁹
multiplicatiōi flegmatis pueniēs est. Et hoc solum
cū pparatur cū pparatur tunc. n. addit ei caliditas.
naturalis. n. non ita contrariatur flegmati quia non
calida. Autē. tamen. 2. cano. ponit ipsam calidam
et siccā.

et sicca: quare in vtriusque qualitate contrariet generati
 onem flegmatia. Caro autem caniculi et erit dimittan
 tur. ¶ De partibus vero aliam dimittant cerebrum
 venter et medulla nisi raro visu et modico. ¶ De pisci
 bus vero eligantur marini solidarii carni qui non sunt
 viscosi neque mucilaginosi humiditate babundantes
 et magis mihi plz salitior piscium visus est recitior pi
 seum. ¶ De leguminibus vero cicera rubra placet
 mihi: non tamen in multo visu. Risan autem et panicum me
 liora sunt ei. Et far et piper cum laudabili brodio. re
 liqua vero legumina dimittant et piper cum elixa fue
 rint. ¶ De herbis vero eligantur caules et reliqua ca
 liditate et aperitione participantia cum nitrosa vel cala
 pre eorum velut sunt petroselinus feniculus serpillus
 salvia ruta abrotanum menta spinosa rosmarinum. Fri
 gida vero velut sunt blite spinacia endiuia portula
 ca cucurbita cucumeres et citrullus dimittant. ¶ De
 fructibus vero conueniunt ei amigdale auellane et ficus
 recetes propter lenitionem et conueniunt sibi ficus sece
 propter aperitionem et episcationem: propter quam etiam cas
 non vituperatur cerasa suo tempore neque vituperatur
 reliqua similia. Fructus vero difficilis digestionis
 infrigidatiui ingrossatiui et stipitici non placent mihi
 velut sunt citonia sorbe nespula granata aeria citra
 gula limones et filia qui raro accipiunt nisi in paucis
 visu saporose delectatidis. ¶ Lactis vero visus tam
 erudi quam cocti non multus habetur. et proprie cum sim
 plex comedat lac. Comestum autem cum alijs frugibus
 eius frigiditatem et humiditatem et aptitudinem ad corru
 ptionem accipi potest. Propter quod recetes casei et mol
 lis visum vitupero in hoc viro cum fuerit simplex. Et
 plz mihi casei solidioris et bene salis visus. ¶ De li
 quoribus non plz mihi oleum olivaz recens siue nouum
 sed visus recetes olei conuenientior est tempore paroril
 sed visus doloris. Antiqui vero visus conuenientior est alio
 tempore gratia resolutionis lenitioris et agitionis ei.
 ¶ Butyri et visus non ei vituperatus est magis si ad
 ipsum fuerit consuetudo. ¶ De saporantibus non puenit
 ei agresta bene salia et limones in aqua salia pserua
 ti. Et succus arangiorum et piper cum sale comitur.
 ¶ Aceti autem acre eulit oino. Aceti autem aceti visus
 piper cum salis et aromaticus erit ei conueniens non mul
 tus tamen accipiendo de eo. ¶ De aromaticis non puenit
 ei cinamomum vtriusque grossum et subtile galanga piper
 macia nux muscata zinzib. et piper coddum cuiusmo
 di visus erit ei valde pueniens: crocus et grana pa
 radisi ameos et amomum et pilla accipiant sepe in ci
 bis eius. hec. n. talia mēbra nutritiōis apta et ex opi
 lata pseruant et nervorum substantia aperta expurgata
 et superfluitatibus securā reddunt. ¶ Isti vero pisces
 conueniunt ei: videlicet varioli marcionis era torēne
 sterliones temali carpiones lucij capedani rubi me
 rule et similes omnes solidarum carniū viscosita
 te et humiditate multa priuari. Adeliores tamen erūt
 oleo olivaz cum petrosellino millefolio et menta
 frixi quam elixi et salis quam econtra. Anguille ve
 ro tenche regine cephaligones et omnes grossaruz
 et mollium carniū. ¶ Dimittantur cancri etiam flu
 uiales. ¶ Dimittantur et lactentia cibaria omnia si
 militer vitentur cibi pastiles omnes. ¶ Qua quia ad
 equalitatem tendunt vitia sunt ei maxie mollia vel
 trementia in aqua vel super cineribus cocta. frixa
 vero et valde dura difficulter digeruntur: ideo di
 mittantur. ¶ Rape condite fin visum vobis conue
 nire possunt. ¶ Carotis autem quia calidis aperiti
 uis et conuenientibus et precipitatis flegmatis vi
 potestis. ¶ Sparagis etiam suis temporibus vitami
 ni propter causas notas. ¶ Olive etiam placet mihi
 conuenienter condite propter caliditatem et siccita
 tem et aperitionem et confortationem quam acquiritur

runt ex cōdientibus licet per se sint difficilis dige
 stionis. ¶ Lappares vero cum sint aperitiui resoluti
 ui et absterfui flatis eductui multum placem et quod ea
 lidi et sicci capiti sūd et nervis viles sunt. ¶ Perfica
 raro accipere potestis quia frigida sunt in primo et hu
 mida in secundo gradu. ¶ Idoma valde dulcia aliquā
 do potestis accipere. Aeria vero vel pontica dimit
 tantur. Adala cum fuerint bene dulcia et cocta in pri
 mis cum aniso et feniculo meliora sunt quam elixa et cru
 da. ¶ Amigdale laudantur vobis et maxime condite
 cum zucaro. ¶ Uue recetes non conueniunt vobis nisi
 fuerint collecte per quatuor dies ad minus. et tunc pos
 sunt cōcedi vobis post cibum. ¶ Passule vero sūd quod
 et epati et pectori conuenientes sunt ideo laudantur vo
 bis quocumque modo sumantur. ¶ Mucos et cassance di
 mittant. Truomila quod perficor species sunt aliquan
 do accipe potestis et postea cōcedatis anisum. ¶ Ba
 na vero pice cōdita cum zucaro conueniunt vobis.
 ¶ Idibitici etiam sunt vobis viles. aperiant enim mea
 tus nutrimenti. Et opillationes epatis expurgando ip
 sum et canales pulmonis. viij. de simplici medicina
 colligendum. ¶ Dactili bene maturi et dulces aliqui
 conueniunt vobis in iube vero dimittant. ¶ Adora
 bni matura et dulcia aliquando assumere potestis an
 cibum granata dulcia vobis laudantur muza vero et
 acetosa dimittant. ¶ De cōdimentis vero laudantur
 fercula ex dulci et acetoso composita omnia zinzib.
 aniso feniculo petrosellino croco cinamomo nucis.
 muscata et mac. cōfecta. ¶ Sinapismum etiam placet
 mihi. ¶ Salsa ex petrosellino mētra serpillio et aceto
 cōposita vobis utilis est. ¶ Cōdimentum etiam ex nu
 cio mica panis feniculo et aleo coctum factus alea
 ta dictum est vobis vtile. et in ista sapor ois ad ca
 lidum et siccū inclinatur. cōfectus zucaro vel melle
 est vobis laudandus: licet mihi placeant magis cōdi
 mētra mollia quam zucarata. ¶ Laudare etiam vobis
 aquam mellis et proprie si coqueret cum modico ame
 os cuius descriptio est hec. R. lib. x. aque ameos. 3. j
 coquat in vase lapideo vt cadat quinta pars postea ad
 de mellis subalbidu. li. j. coquedo dispumetur et co
 quetur iterum vsqz ad quintā partem cadentem intel
 lige zucaro etiam quouis modo vti potestis. ¶ Adelones
 autem bene dulces conueniunt vobis.
 ¶ De carnibus animalium ex parte membrorum disti
 cre descedo. ¶ Primo cūte visum omnium primum
 difficilis digestionis quum nutrimentum est grossum
 vt venter cordis nervorum plenius viscerum: et qua
 rum nutrimentum est nauseatiuum et mollificationum
 stomaci vt cerebrum pulmonis et similia. Et vterosum
 nauseatiuum vt pinguedinis medulle et mamillaz ex
 eo quod omniū alium aūtorā digōis sunt leuiores
 et calidiora posteriora autem cōuerio. ¶ Adeliores igitur
 animalium partes sunt partes seu carnes rubee solide
 sine pinguedine aut pauca pinguedine cōmixte et piper
 bis non multum nervosis erantibus. talis enim caro meli
 us iter ceteras exhibet nutrimentum. et prout cum fuerit
 ex alijs vel corporis: elixa in mane: et assata i sero. frixa
 vero caro dimittat omnino. Caro vero super graticu
 las cocta oino utilis est vobis. Similiter caro salita
 in sua quantitate assumpta vobis est utilis. Caro cō
 seruata cōdita spibus et vobis optima medicina vt ta
 les enim prius in mortario et spibus cōdite et exsiccate
 laudabile vobis nutrimentum prestabunt.
 ¶ De potu autem dicendum quod opz ipsum cūtare vsqz
 vini quam magis potest et proprie albi fumosi et acuti:
 quod nullo modo tangere deberet maxime simplex.
 ¶ Viti tamen potest vino subrubeco vel rubeco claro
 aromatizato boni saporis et mediocriter dulcis aut
 parum pontici. ¶ Et melius erit huius viro vt cōmi
 leat terriam partem aquam aut saltē quartā in diebus esia

Lappares.

Perfica.

Idoma.

Amigdale;
Uue.

Passule.

Mucos.

Cassance.

Idibitici.

Dactili.

Adora.

De cōdime
tis.

Sinapi.

Salsa.

Aq mellis.

Adelones:

De carni
bus.

De potu.

Consilia

- tis partē aque crude & nō cocte. Et si aqua illa pco
cta esset cū zaccaro cōuenientior esset. Et si eēt p
cocta cū melle nō multe quatitatis & vino cōmisce
ret cōuenientissima semp esset. ¶ Et si hic vlr perci
peret lesionē stomachi vel epatis pp aquam mellis
predictā tunc faciat sibi fieri claretū fm hanc dñeri
prionē. Recipe cinamomi electi. ʒ. j. pipis albi. ʒ.
j. zinzib. electi. ʒ. f. floruz rosaz. ʒ. ij. liquiritie mol
lincate. ʒ. ij. bulliant oia in lib. aque. xxv. lēto igne
vsqz ad cōsumptionē tertie ptis. deinde colent absqz
aliqua expñsione. & illi colature addant mellis citri
ni. ʒ. xviij. & itez lēto igne simul bulliant semp di
spumādo vsquequo cadat tertia ps mellis tribus re
manentib⁹ colet ergo trib⁹ vicibus per saculū spū
sum & vsui seruetur. & poterit vtrali potu simplici
& ipsum cōmiscere vino ad libitum eius. Hoc cōsum
ma de cibis & potibus.
- De motu & quiete.** ¶ De motu & quiete. Exerētū maxie ieiuno corpo
re factū summe laudo vobis pedestre tēperatū i for
titudine sua. Et nō excedens magnā tēporis lōgitu
dinē. Equestre ē exercitiū sup gradario factuz plz
mibi. ¶ Si aut virtut⁹ debilitas exercitio resisteret.
fiāt sepe pedib⁹ & crurib⁹ deinde natib⁹ & spatulis &
brachijs fricatiōes vsqz ad rubedinem mēbrozum.
¶ Quies aut motib⁹ corporis & ale oio fiat post as
sumptū cibū vsqz ad cōpletā digestiōnem.
- De inanitione & repletionē.** ¶ De inanitione & repletionē. Inanitionē multam
euitare debetis. ¶ Inrepletionē aut nōi oio cūteris.
imo reliquis famis semp diligatur a vobis aliqua
les post cibum. ¶ Cū autē pingerit plenum cōsto
machum pūdeatur cū ieiunio vnius diei aut cum
bis que minorādo euacuant. & hec sufficiant.
- De somno & vigilia.** ¶ De somno & vigilia. Vigilijs ē multas euitare
opz. Licet. n. ppter exsiccatōne que sequit ad eas
conuenire: viderent tñ ppter debilitatē que cōseq
tur spiritū resoluōem in eis factam valde nocent.
¶ Vigilandū est igit in die tota aut fere tota. ¶ Dor
miendū tñ in nocte semp. Et in die nequaquaz nisi
ppter debilitatē magnā. ¶ In somno igit virtuti
bus cōplacendū est ita vt cōueniēter ciboꝝ dige
stio & supfluitatū maturatio cōpleat. ¶ Naturalis
igit erit somnus si naturalr natura mota inuitat.
Quē fieri opz elongatū a cibo p vñā aut duas ho
ras sup stratos odoriferos molles de pluma vl co
to vel icrico mollior. Et prius sup dextro. Deum
sup sinistro latere: & itez super dextro reuerſo fieri
diz. Talis. n. dormitio virtutis infusa & organa di
gestiōis ad bñ digerendū optime disponit. ¶ Eut
et cūā dormitiōne super spina & frequēter in lecto
iactato hincinde & in camera noua & valde antiqua
edificij & parietum testudinalium lepideorum & sub
radioꝝ lune tractu dormire fugiatis & eleuato me
diocriter capite. Dormire super ventrē euitare obe
tis: quoniam nocet oculis.
- De accētib⁹ aie.** ¶ De accētib⁹ aie. Circa accētium etiaz anime
mensurā diligēter inspiciendū est. Omne eniz acci
dēs ale qd spiritus mediocriter mouet & dilatat cō
ueniens est. Qd vero spūs trahit & ad interiora su
bito propellit vel paulatim sepultos tener vt timor
fortis tristitia sollicitudo & melancolice impressiōes
peſsimū est. Silr & omne qd spūs de centro ad cir
cūferentia extra impetuoso mouet vt furibundi mo
tus & iracundi euitandū est. ¶ Coitus autē qz inter
hec accidentia ppter delitiosam apprehensionē enu
merari pōt dicendū ad ipm effrenando nunquam
inclinari debere. Immo nō nisi ad ipsam inuitante
conuenienter natura transhendū. Coitus eniz excels
suius virtutes lapſat: membra enervat & dissipat: &
effeminat & in reparabilem solidaz partium cōsum
ptionem. Et cum hoc quod brutalibus actibus as

similatur. nihil adeo stōaci debilitatē & oculorū in
curabilem cecitatem facit. ¶ Itā igitur sapientes lau
dauerunt cū nisi naturaliter ad ipm incitatē natura
qd raro est. Et cum cib⁹ est fere digestus: & corpus
ad ipsius executionem sine multo labore potens est
ex cuius cōplemento foris & hylaris remanet cor
pus & non lapsus.

Cura p medicinalia. Capitulū tertium de regi
mine huius viri p medicinalia. ¶ Adodus aut regi
minis huius viri per medicinalia. consistit in dua
bus intētionibus principalibus: Prima ē preserva
tina ab euentu dolorū & porisimis eorum & multipli
cationis. Secunda vero intentio ē pparē curatiua &
erradicatiua cāsarum efficiendū hos doloreā quā
tū theōrica cōtemplatiōe & quotidiana expēntia
capi potest.

**¶ Prima quidem intentio complet per ea que pser
uant materias ab augmēto quantitatio carum &
motu ipsarum. Et hec quidem intentio pficit prim
per applicatiōē cōtrariorū & partim p apporima
tione cōsimiliū. Accus enim pseruatiua complet
ex applicatiōe talium vt patet. ij. tegni ibidez. Si
vero regere & pmutare volueris: & quarta pmi etiā
clare colligit. ij. cap. de medicatiōe specierum male
complexiōis materialis & immaterialis. ¶ Preser
uant homines aut ab incurſu egritudinū que piodi
ce reuoluntur ptm ea que dēlectōe fer rerum nō
naturalium pcedent cap. tacta sunt ptm ea q qua
ritatem materiē abscondit. ¶ Quibuscūqz etiā pio
dice reuolunt egritudines immaterialis & a multa
materia fites hos euacuare oportet affoz. vj. textu
& cōmento secundis vbi cōmentator scri. it se pluri
mas gērium pseruauisse ab euentu artetice podagre
epilēie & cōsimiliū egritudinū. ¶ Itaqz i regimē
hui⁹ viri sic procedat. Ut in principio huius veris
anni. ad. cccc. xlvj. vsqz ad medietatē mēſis aprilis
hic vir euacuatur scdm istum modū. R. agarici ele
cti. ʒ. j. pulueris hermodactiloꝝ. ʒ. ij. ʒ. j. zinzib. ʒ. j.
zucari scde coctiōis. ʒ. j. casſie nup pparate. ʒ. f.
aque artetice. ʒ. ij. f. calefiat aq & omnia infundant
in ipsam p diē naturalem tūc ergo caleſcant i auro
ra & expūmātur diligēter & colatura bibatur calida
post ipsaz dormiēdo p horā & tarde assumptio pā
dij horis ad min⁹ fer. ¶ Die vero imēdiate sequenti
accipiat hoc digestiū qd cōtinuat dieb⁹ ad min⁹
oeto hora pñicta calidū post qd tarde prandū ho
ris ad min⁹ qñtuor. cui⁹ descriptio ē hec. R. syrūpi
cōpositi accetoſi. ʒ. f. mellis rosati colati. ʒ. j. aq
calamēti & artetice añ. ʒ. j. f. misce. ¶ Die vō nona
sequēti euacuet materia cū istis pill. R. pill. d. ber
modactilis pill. fetidari añ. ʒ. f. forment pill. septē
cū electuario rosato & accipiant hora & cōditiōib⁹
obseruatis oibus que scripta sūt de minoratiōe pce
dēt. ¶ Similiter ē ad pseruationē hui⁹ nobilis ne
cessaria ē euacuatio in tpe Autūni fēda scdm hūc
modū. ¶ Itaqz vno mane post medietatē septēbris
accipiat hoc mforatiū. R. pill. d. agarico & de ber
modactilis añ. ʒ. f. salis indi grana duo formentur
pill. cū electuario rosato & accipiant obseruatis re
gulis post alia solutiua obseruatis. ¶ Mane vō sequē
ti accipiat hoc digestiū dieb⁹ ad minus decem.
R. syrūpi de bisantijs. ʒ. j. syrūpi de eupatorio. ʒ.
f. & aq lupulorū & artetice añ. ʒ. j. f. misce. ¶ Unde
cima vero die sequēti accipiat hoc solutiū. Recipe
pe benedictē. ʒ. ij. electuarij indi. ʒ. ij. f. aque vrie
ʒ. j. f. caleſcant & accipiantur totū memorando cō
ditiones que post alia solutiua prescripse sunt.**

**¶ Cū ergo hic vir nobilis fuerit euacuatus & dupli
hac euacuatiōe regulari tūc infurgit intētiō pñicu
laris curatiōis dispositionū suarū secundum hunc
ordine**

[illegible]

¶ Post hec nūc circa p̄dicta cōtemplādū est q̄ dēs
intentiōis ⁊ insūa quibus p̄tendū est in tempo-
re v̄ris ⁊ estatis: etiā conueniunt in tempore autūm
⁊ hiemis. differēter tñ parumper: q̄ oportet ciuiti-
cum dōsi parumper ampliū. Ut si de aliquo p̄di-
ctoz insitōrum in vere ⁊ estate conceditur. 3. i. de
eis autūmno ⁊ hieme cōcedi p̄t. 3. i. 3. 4. Et ne con-
ceduntur ei balnea in vere quidem. p̄. vel. 3. ⁊ ter in
die applicanda concedi debent. p̄. vel. p̄. d. ius.

DOCUMENT
LIST.

Consilia

Conclusio.

in hieme & frequenter applicari. Et reliqua de alio regimine ex pte sex rez: nō naturalū. applicari debent medicamina potetiora in hieme & in autumno quā alij respondens. Et hoc igit in summa est regimē huius nobilis viri quo se pseruare & curare poterit a prescriptis disponib⁹ eius. Et ille benignissimus oīum languoz curatoz sanitatez ei feliciter & pperere concedat ad laudes eius imortales. Amen. Datum in florido studio. Paduano die. xxvij. Martij. M. cccc. xlvj. Et hoc per famosissimū ar. tuū & in medicina monarchū dñz magfīm Baveriū de baueris doctoz excellentissimū existit cōsiliū consummatum. C Baverius de baueris.

De regimine observādo in balneo in quo qd bz ingredi & pro contractione & dolore membrorum.

Consilium. 40.

Primo.

Cū diligit balneū intrare istum modū observare dñz. Primo surgat per mediam horā ante ortū solis passim ambulādo vsquequo emittant supfluitates vinales & fecales. Secundo ingrediatur in balneo & stet ibi tātō tpe vt nō incurrat debilitatē virtutis. Tercio si habuerit dolores ancbaz vel alioz membrorum preter caput fricat mēbra dolētia cū luto balnei bene & calido vt infra in vltio canōe patebit. Quarto facta fricatione & ablutōe membrorum exeat ex balneo & intret lectūz bene coopertus & ibi stet vsqz bene sudabit. a quo sudore diligenter exciceat & adhuc in lecto quiescat ad minus per quartā partēz hore.

Secundo.

Tercio.

Quarto.

Quinto.

Sexto.

Septimo.

Octavo.

Nono.

Decimo.

Quinto exeat balneū pannis bene coopertus cuius tans aerē & ventum frigidū & caueat accipere cibū cum sit adhuc calidus imo nunquam cibet nisi euz perceperit caliditatē reductā ad temperiem nālem. Sexto non comedat vsqz ad cōpletam saturitatē ita vt multū se repleat imo surgat a cibo adhuc saluato aliquatū appetitu. Septimo caueat a cibarijs valde frigidis similiter viscosis vt a pastibus & a piscibus & a cibis facile corrūptib⁹ vt lacte cerafis & alijs fructibus multum humidis. Itēz a cibis valde calidis acutis & salis ab acuminib⁹ vt aleo cepe & pluribus & ab aromatibus. & preter ista cibaria comedat alia vt placeat ei. Octavo bibat vinū albu vel cerasolum clarū aromaticū non valde potum sed mediocre inter ipsū & dulce. Et libat ipsum solum in cibatione purum nisi fuerit valde potens: tunc enim permisceatur ipsum cum tercia vel quarta parte aque sūm dispersionem. Et caueat ab aqua frigida omnino & a bibendo dum in balneo sit quoniam est valde nocuum. Si autem inter prandium & cenam notabiliter sitierit: tunc bibat aquaz coctā cū notabili zucari q̄ritate. Et si tūc adhuc sitis eēt vehemēti⁹: tūc bibat p̄dictā aquaz addita q̄rta pte sulep rosati. si vter eēt lubricus: vel inlept violari. si vter ei⁹ esset stiptic⁹. Nono si incurrit virtutis debilitatē possit iter pradiū & nonā dormi re saltē p vnā horā. Et intēdat restauratōē virtutis cū cibarijs sanabilib⁹ vt carnibus bonoz pulloz & vitellinis & boni agni & castrati. Et hūc ordinē seruet in mō balnei: vtz in mane hora p̄dicta & in vesp̄is p septē horas post pradiū & cū ingrederit balneū in iero: tunc nō gmaneat ibi sicut in mane: imo saltē per tercia partē minus. & hūc ordinē cōtinuet obseruās. Decimo si alijs desiderat intrare balneū p̄ catarrhos: tunc p duos dies cum corpus nō fuerit ad balneū assuetū faciat aquaz currere ab alto per cāmulam positā in mastello q̄ sit plenus aqua purissima que venit a fonte & distet istud vas a capite saltē p tres pedes. Et cū accipit illam aquā faciat ipsam prius cadere super anteriori parte ca-

pitis. Secundo super sinistra. Tercio super dextra. Ultimo super posteriori parte & caput ei⁹ coronetur saculo grosso circundante caput a inguic⁹ vsqz ad posteriora. Item quicumqz desiderant balneum propter dolorem alterius partis faciant super dōle te membro cadere aquam vt de capite dictūz ē. De inde cum crunt a balneo & fuerit ingressi lectum vbi sudauerunt: si post excecationem iudoris dolentia membra aut paralytica vngerent aliquo oleo appropiato sicut cum oleo corco de costo de peribus aut liliorum alborum aut de yreos valde bonum est dū modo olea ista sint calida. Undecimo. Siquis ppter contractionem vel membrorum duritiem querat balnea & optimum esset ei suffumigare membra fumo exevnte a canalit per quas aqua ista a vero suo fonte statuerit in alueum lacendo sup. r foraminib⁹ cū pte dolenti & corp⁹ pannis desup sit bñ cooptū. Duodecimo. Inter cenam & pradiū tempore suo intermedio accipiat de luto q̄ inuenit in balneo & semper membrum inungat de illo luto bene calido sicut accipit ex fonte balnei aut post membrum dolens in aliquo instrumento in quo sit lutoz illud magis quantitate ponere & stet ibi per spactum vni⁹ hore vel circa. Deinde lauet ipsum cum aqua & post exciceat pannis. C Baverius de Baveris.

De tremore brachiorum.

Consilium.

41.



Cū debito regimine per dietam cura tremoris brachiorum quātum ad portionem quatuor habet intentiones quarum vna est ad alterandum. Secunda ad enacuandū. Tercia ad diuertendū a partibus superioribus ad inferiora. Quarta est ad nervos confortandū. Prima intentio sic adimpletur. R. Syrupi de sicados. ʒ. j. oximellis squillitici. ʒ. f. Item. R. yuca maiorane salute añ. ʒ. f. pistentur mō grosso & bulliant in lib. j. f. aq̄ donec redeat ad medietatē postea colet de colatura accipiat. ʒ. iij. & addant supra dictis syrupis & aromatizetur cum nucē muscata. Iste est syrupus pro vna vice summat. p. calidum. & cōtinuet ipsum septē dies aut tamdiu donec apparuerit digestio per vñā medico p̄senti.

Secunda intentio sic complet. R. pill. cochiaruz pill. scitidarum. añ. ʒ. j. fiat pill. v. has pill. sumat p duas horas antedie in die imediate sequenti. Cōpletam assumptionē supradictoz syruporum super quibus p̄t vna hora aut duabus dormire cum eas ceperit deinde vigilet donec trāscāt hore quqz ab hora assumptionis pill. unde accipiat. ʒ. v. aq̄ mellis deinde ad horaz comedat & nō se mltio cibo grauet. Tercia intentio absoluitur faciēdo fricationes fortēs cū panno calido mēbris inferiorib⁹. s. coxis & tibis & appositio ventosorum sup nates absqz scarificatione adimplēt hanc intētionē. Et administratio sup posteriorū & clisteri cōuenit enacuandū & diuertēdo.

Quarta intentio perficitur varijs instrumentis & ab intus & ab extra administratis.

Ab intus primo sumēdo. ʒ. j. sicados arabici subtilissime pulverizati cū. ʒ. iij. aque mellis & cōtinuetur. xij. vel. xv. diebus. Et cōuenit etiā administratio ʒ. j. castorei cū modico vini albi. Ad idē facit clisteriū exp̄rtū quod hoc mō fit. R. acori salute rosmarini. añ. m. j. coquant i lib. ij. aque donec redeat ad lib. j. postea colet & colature addatur zucari albi lib. j. & bulliat quo ad inspisset & tūc addantur pincarum mundatarum. ʒ. j. xilaleos nucis musca. macis cardemomi añ. ʒ. f. croci. E. j. fiat clecuarium dosis. ʒ. ij. ieiunio stomacho vñā barū vtro cōuenit

fruct?.

Uitenda.

¶ Confilium

Intētiōes

Adima in
tentio.

De cibo et
potu.

10

ferculuz.

Disc.

0

Species

1918.

De motu &
quiere.

De inani-
tione reple-
tione.

Cliffers:

De somno
7 vigilia.

De accidē
tib⁹ anime
Seda intē
tio.

Elifere le
nitum.

Amirorati
uum.

Syrup⁹ di
gestinus.

10

Confilia

Eradica-
rium.

Lauatiuū

Clistere.

Pillule.

Mascale.

Tertia in-
tentio.

Suffumi-
giuz.

Emplm.

Puluis.
aliud.

ra cum melle syrupizetur. Istius syrupi sumat pro
vice. 3. ij. cū. 3. vna aque abrotani 7 vna aque ma-
tricarie 7 aromatizet cū cinamomo 7 cassialignea 7
croco. Istum syrupum sumat calidū 7 nō tepidum
octo horis post finem cene. Et sup ipso dormiat ad
libitū. Et fiet ieiunia saltē tres horas post ei? assum-
ptionē. Et eo rei seipiat duobus diebus post assum-
ptionē 7 suprascripti minoratiui 7 taliter vtatur sex
diebus continuis. 4. Queda erradicatiua. R. sal-
uie sticados. añ. quartā manipuli mellisse. m. f. ma-
sticis macis añ. 3. j. seminis iuniperi radicem aco-
ri añ. 3. ij. calamenti pulegij saune añ. m. j. cassie
lignee. 3. ij. passularū enucleatarū. 3. j. buliāt om-
nia aliquantū pistata in lib. iij. aque vsq; ad con-
sumptionem medietatis deinde coletur 7 de colatu-
ra accipiatur quātum sufficit ad dissoluendum ele-
ctuarum indi maioris. 3. v. 7 fiat potus. Istum po-
tum sumat calidum 7 non tepidum post finē cene sal-
tem per septē horas 7 nō amplius octo horis 7 cū
assumpserit dormiat immediate si potest vna hora sed
non amplius per duas horas ad assumptionem siue
dormierit siue non surgat 7 ambulet per cameram
aliquibus vicib; leniter fenestris camere semiclau-
sis 7 apponat corpori pannum aliquantū calidum
non tamen multum 7 fricet corpus leniter mani-
bus versus ptes inferiores. Et fiet ieiunia. v. horis.
Et in fine quinq; horarum assumat aquā ordēi cūz.
3. f. zucari rubei. Et post assumptionem dicte aque
fiet per horam. Et interim conetur dictā aquā sece-
dere. In fine autem hore prandeat 7 non dormiat il-
la die. 4. Clistere. R. aque ordēi lib. iij. furfuris pu-
gillum vnum anisorum. 3. ij. buliant omnia simul
vsq; ad consumptionem medietatis aque deinde co-
letur 7 de colatura accipiant. 3. xv. vitelli ouorum
numero. ij. zucari albi. 3. j. salis. 3. j. Istuz clisteriū
lenitium calidum sibi imponi faciat die immediate
sequente ad diem assumptionis erradicatiui de ma-
ne stomacho ieiuno 7 cum secesserit prandeat. 4. R.
pill. de benedicta. 3. j. sumat istas pill. cum modis
7 ordinibus descriptis in assumptione suprascripti
solutiui 7 hoc si pill. fuerint sibi magis grate vide-
subsequat clistere vt scripsum est. 4. Mascale. R. la-
ne carminate 7 fiat mascale ad longitudinez digiti 7
infundat in aqua decoctionis ellebori albi istuz na-
scale in dicta decoctione calida solum 7 expsum ali-
qualiter supponat matrici 7 collo eius 7 teneat tota
nocte. Et isto vtaf donec videbit q; matrix sit ab
humiditatibus munda. nā de proprietate huius na-
scale est ipaz matricē ab hūiditatib; mundificare.
Tertia intentio cōpletur in reducendo matricēz
egressam ad locum debitum. 4. Apponantur igitur
due ventose magne sub mamillis ad radicem ma-
mille vna ad dextraz alia ad sinistram 7 tres appo-
nantur super ventrem vna super succune vna super
latere dextro alia super latere sinistro. 4. Et fiat istis
sic stantibus applicatis fiat suffumigium ex sterco-
re bouino aut ex stercore bouino admixto simul cūz
aspalto. 4. Et quando suffumigium ex sterco-
aliquid odoriferi narib; quod sit sibi gratū. 4. Aut
fiat emplm ex folijs vtiē recentibus pistatis 7 ma-
trici superegredienti appositum. 4. Uel fiat puluis
ex been albo 7 rubeo 7 matrici supaspergat. 4. Uel
accipiat ouūz quod diu stet in nido 7 agitet quod
intus est in vna paraxide. deinde infundatur in eo
perita linea 7 matrici egredienti apponantur. Istud
medicamē est valde efficax sed magni fetoris: 7 ideo
oportet vt sit bene pannis tecta ne fetorem sentiat
7 naribus odoriferū semp aliquid teneat. C Si ve-
ro per bec matrx non reduceretur resupinetur mu-
lier 7 ponat puluinar sub naticis 7 aperiat crura 7

ipsas reducat ad eoras. Et eide accipe lanā carminatā
7 suppone matrici 7 cūz ea matrx leuiter ad locūz
debitū reducat. Cū istud feceris accipe aliā lanā 7
sfunde ipaz in vino stiprico i quo bulierint mirus
cortex granati rosa 7 accatia 7 supponat ori matri-
ci ad lterioza vulue. Deinde capiat alia lana i aceto
7 aqua infusa 7 vulue supponat. Et fiat ligatura le-
uis re lana cadat. Et iaceat super latus suum.
Quarta intentio. Istis factis veniedū est ad im-
plendū intentionē quartā vt. s. matrx in loco redu-
cta cōseruet. 4. Fiat igit hoc emplastrū. R. olubani
oppononac mastice galbani serapini terbetine fio-
racis ligde picis añ. ptez vñā olei de mirto olei ro-
pres duas cere. q. s. 7 fiat vnguentū molle. Istū vn-
guēto vtaf mane 7 sero in vngendo añ 7 retro circa
regionē matricis. 4. Balneū. R. aque fabrozū ptez
os quinq; vini nigri stipitici vceos. ij. buliāt i vñā
aq 7 vino srascripta vsq; ad consumptionē qre pte.
R. rosaz mirtilloz 7 folioz miri añ. m. ij. nucē ci-
pressi corticē granatoz añ. pugillos duos. corticēz
pineaz. m. j. p. pte dant oia pguisso mō 7 buliāt vt su-
pra. Istū balneo vti incipiat trib; dieb; post matri-
cis reductionē: 7 eo vtaf trib; aut quattuor dieb; d
mane 7 sero stomacho ieiuno 7 cū exit a balneo ter-
gat cū pānis calidis 7 postea vngat vnguentū supra
scripto vt dictū est. 4. Electuariū. R. cinamomi car-
damomi croci garosioz añ. 3. ij. galange macis ci-
peri nucis mus. cimini ligni aloes pigis longi cassie
lignee. añ. 3. ij. cubebaz. 3. ij. abze mulci añ. 3. f.
zucari triū coctaz lib. j. f. vini malualici aque bu-
glosse 7 mellisse añ. q. s. 7 fiat electuariū. Istū elec-
tuario vtaf ipe frigidū d quo sumat omni sero cū
vadit dormitū coctar mediū 7 tādē in auroa 7 in
vesperts. C Quidō si bec domina curari pōt per
hūc modum curanda sit. C Baurius 7c.

De vehemēti extenuatione corporis cūz stipiti-
citate ventris.

Confilium

43.
Cūda de marchia anconina colonus rebe-
mentī molestā egitudine q nō minus cō-
turbat animā meā quā corpus eius sua an-
gustia molestet. 4. Et enim hic vir laborat
vehemēti corporis extenuatione q marasmodea di-
spostione cōlecut est 7 nō febile. Et est qdē ei? di-
spostio vehemēs vētris stipicitas hūc extenuatōi
copulata que pōt esse accidens causaz que fecerunt
in ipso extenuationē. Et pōt etiā ipsa stipicitas esse
cā marasmi 7 substantice cōsumptionis hui? viri.
Propter q duo hic vir ē corruptū hz operationē
imaginatiue potētie ppterea qz mobilis est ista opi-
nionibus ex varijs cōceptibus 7 imaginatiua potē-
tia viuētis: sicut ē in ipso variā multū 7 diuersa re-
perit electio a lesione potētie cogitatiue pueniens.
Unde vidēdū est dispositionē eius nō leuiter cē ve-
rendā vt ex premissis apper 7 iaz paulopost euide-
rius deducet. 4. Dixi aut super qz pila hui? dispo-
sicio est extenuatio vehemēs que puenit in eo a ma-
la cōplexione frida 7 sic. totius q melancolica no-
minari d; 7 multiplicata est a veh: mēti friditate 7
siccitate totius corporis. qm in eo apparent oia si-
gna ariditatis tā cerebri quā cordis 7 epat. 4. Alia
teria enīz melancolica in corpe multiplicata multis
de causis pōt esse causa efficiēdi corpa vt specula-
tores dixerunt. Prima quidē ppter ipsius cōple-
xionē cōtrariam tēperamento humano qd latē ab
equali ad pondus p augmentū caliditatis 7 humid-
tatis sed tēperamento ptiariatur melancolia sui fri-
giditate ergo 7c. Scd ratio est qz cōplexio melan-
colice materiei aduerlat instrumentū omniū ope-
rationū

Tertiaro.

Quartaro.

Quintaro.

Lā stipti/
citatis vē/
tris.Etiā
rum.Cause cō/
sumptionis
corporis si
stipticitatis.

Causa

Causa

Pronisio

Consiliū.

rationū qđ est spiritus qui est calide cōplexionis et humide. Tertia rō est quia frigiditas melancolic contraria est omni rei vite. Quarta rō est quia siccitas eius est causa consumptionis humidi qđ est nutrimentum omnium membrorum. Quinta rō est qđ per frigiditatem et siccitatem, exprimitur et consumitur humiditas, secunda omnis a debita nutritione membrorum necessaria. Ex quibus omnibus nō est mirabile concludere si per talem cōplexionem frigidam et siccam prohibetur transitus animalis spiritus sensibilis et motui qui est instrumentum motus dilatationis et contritionis intestinoꝝ et musculorum ventris. ¶ Ex quo fundamento vide quāpulcro intelligere potes causam secunde dispositionis in hoc viro que est stipticitas ventris. Multitudo enim melancolicæ materiei ppter frigiditatem et siccitatem et contrarietatem ad humanam vitam et ad omnes eius operationes est causa ut in hoc viro acquisita sit stipticitas tanta, tanta in ventre eius ut nullo modo operationi naturali venter eius linat imo difficilissimū est ipsum reddi fluxibilem et cum omni instrumento medicinali quocūq; sapienter administrato. Unde nisi bene procuraretur huius viri dispositionis certitudinem habeat transitus in confirmatio nem marasmodie dispositionis totius corporis a qua nūquā curabit: ppter quod oportet sollicitū esse ad amandum sue vite longitudinē et nō negligendum. ¶ At vero licet ex sermonibus istis colligi possunt tres cause extenuationis corporis totius stipticitatis ventris. Una quidem ex parte de secus virtutis vitalis a lapsu melancolico provenientis. Secunda vero ex parte virtutis naturalis cui etiam contrariatur melancolicus lapsus qui vocat virtus cōplexionalis. Et tertia ex parte virtutis animalis sensibilis et motive qđ omnes pulcherrime pducunt necessitatem cōsumptionis corporis ut stipticitatis eorū ex parte causarum antecedentium que sunt de essentia corporis. Nichil minus adhuc assignari possunt cause consumptionis corporis et stipticitatis ventris ex parte earū que primitive noiant. Quis enim dubitat quin frigidus et siccus et annexa ei et vngi et balneari in rebz frigidis stipticis et siccis et sic de alijs possunt esse causa extenuationis corporis et stipticitatis eorū. Similiter etiam quare non debet concedi qđ usus ciborum et medicinarū frigidarum siccicarum et stipticarum poterit esse causa omnium predictorum accidentium. Et quare etiam non debet concedi qđ ciborum et potuum et narcoticorum per se vel cum illis cōmixtorum non debet esse causa cōsumptionis corporis et prohibitionis et ablationis operationum naturalium animalium et vitalium que necesse sunt ei. ¶ Ex quorum omnium fundamento quāpulchrum est intelligere diversitatem effectuum in corporibus humanis euenientium ex diversitate causarum illorum effectuum productarum. ¶ In ista huius viri stipticitas ventris totius corporis ariditas, mobilitas et opinidibz, lapiditudo suscitāt corp⁹ magna in ipso eueniēs: puenit a lapsu humido et sic multiplicata in corpore huius viri. ¶ Propter qđ si eo multiplicata mā melancolica qđ cōdices cerebz p cōpassionē absolutā vel nō absolutā iste vir indubitatē fiet melancolicus. Et tu pñdera. ¶ Ex qđ obz pñduat qđ iste vir ad sui pcuratiōem dē cē sollicit⁹. ¶ Colligit scđo qđ nō dē morā cōtrahere neq; tēpus excedere in vana ad sui curationē. ¶ Sequit̄ tertio qđ maxie in hoc autisio et futuro vere de se dē esse sollicit⁹. ¶ Ego vero in harum dispositionū regimine sue cinctē regimen ordinabo quārum erit oportunum partiens. ¶ Primo quidem discurrendum est regimen sibi cōueniens ex parte sex rerum non natura-

lium. Secundo vero ex parte rerum medicinaliū. ¶ Pro naturali itaq; rerum expeditione oim p mittendum pñso vniuersaliter qđ omnia que applicantur corpori suo debent esse calida et humida esse et tunc. Calida quidem ut aduersentur frigiditati melancolicæ. Humida vero ut corrigant siccitatem eius. Ne rūtamen argumento sumpto ab etate huius viri qđ cōsistentia est et etiā a naturali cōplexione eiusq; colorica fuit et notabiliter lapsa est. Talia debet esse intensius minus calefacientia quā humectantia. ¶ Habiter igitur et moraz cōtrahat in aere calido minus tamen quā humido. Unde euitet cameras et mansiones in locis expōitis aspectu meridionali et occidentali que etiā sint posita in parietibus montium, vnde caliditas solis replicari et multiplicari possit et reflecti. Et nō curet in suis cameris accendere ignē et pñre cum carbonibus suffocati aeris et non euentabilis. Et caput suū et pectus muniat cooper turis remisse calefacientibus et amplius humectantibus. Et cancat a vestibus et fulcimentis calefacientibus pectus eius abiq; euentatione cōgrua. ¶ De cibis vero vtať omnibus actu et potentia humectantibus velut sunt pinguis brodiaia oia et pñre nō salica mellez. ¶ Un blica spinacia porulaca curbita endiuia lactuca crisolocana oia puenit ei. ¶ Si carnibz vitulorū et agnorū et castratorū animalium capreorū comulorū et reliquorū animalū volatiliū et peditatiū bene pinguiū quozq; etas nō transeat spaciū anni. ¶ Propter qđ etiā pisces qui in fontibus inuenti et cancri et capedani fontales et luchi omnes sunt ei cōuenientes elixi vel aslati cum pingui vel oleo oliuarū velut est marchianum anconitanum qđ est eque bonū vel forte melius quā reliqua olea nostra etate reperibilia. ¶ Similr puenit ei oēs cibi lacticing et coz pinguedine porci recentis et antiqua vero nō multum salita: cerebrū animalū pulmo testicul⁹ et pingues eorū partes omnia cōueniūt. ¶ Et butiri vsus et placet mihi. ¶ Aromata vero calida et sicca emenda sunt salē in vsu cōmuno. ¶ Et menta petroselinū feniculus tarcon ysofus salina rosmarin⁹ et silimbriū talia dimittenda sunt salē in multo vsu et pñre nec pñre cōueniunt ei nisi gratia cōdimentis et aromaticis aliorū cibarioꝝ. ¶ De fructibz vero cōueniunt ei cerasa pira muscata auellane amigdale recētes et ficus et vne et pupones bene maturi et dulces et granata dulcia. Reliqui vero fructus frigidis siccis et stipticis dimittant velut sunt citonia nespila sorbe granata acra et pñsimiles. ¶ De leguminibus cōueniunt ei pisa cicera alba et rubea et risum cōi cōsuetudini pparatū cū lacte amigdolaz et cicera rubea cū pingui brodio cōdita et reliqui pñsimiles cibi cū brodio pingui. ¶ De saporibz vero pñre pñre ei vinū granatoꝝ dulcium muzzoꝝ et sappa et succ⁹ citraguloꝝ et agresta cū zucaro pñra i diebz calidis et cū melle in diebz frigidis. ¶ De potu vero cōueniens est ei vinū albū subtile gustui delectabile et dulce simpliciter tale aut comixtū aqua fontali clara delectabili aut de cisterna vel p arenā cribelata fin cōsuetudinē ferrariensiu. ¶ Et si vti posset aqua mellis nō multe dulcedinis credo qđ ei utilissima foret et pñre quando coqueretur cum semie vel solis recentibus basiliconis verūtamen omnino melior esset ei aqua decoctionis zucari quā mellis propter temperiem eius et de secunda re non naturali hec dicta sufficiant. ¶ Pro tertia re nō naturali caueat iste vir cibū accipere ante naturālē appetitū ei⁹ nisi pñsumpt⁹ cib⁹ fuerit bñ digest⁹. Un cibū nō deglutiat nisi cū bona masticatiōe. Et in tanta quāritate ipsuz accipiat ut ex eo nō grauetur stōs neq; fluctuet in eo potus

Cura pre/
gimen.

De aere.

De cibo et
potu.
Herbe.

Larves.

Pisces.

Zactici/
ma.Butiruz.
De aroma/
tibus.De fructi/
bus.De legu/
minibus.De sapor/
ribus.

De potu.

Aq mellia

De inan/
tione et re/
pletionē.

k ij

Consilia

De motu
et quiete.

¶ Pro quarta vero re non naturali. scilicet motu et quiete. cancat hic vir a fortibus motibus et propter post cibum. Postquam sibi quiescentius est quiescere quam moveri et hincinde discurrere. Et non solum motus corporalis curandus est. Immo et animalis: velut furor iracundia angustia sollicitudo tribulatio melancolia et similia.

De somno
et vigilia.

¶ De ultima vero re non naturali. scilicet somno et vigilia sollicitus esse debet in longitudine dormiendi: et nullo modo excedendi in vigilia et dormiendi ventre ieiunius accubato ut spiritus vivit in tali accubatione cohererent magis. Hoc in summa est huius viro regimen conveniens ex parte sex rerum non naturalium.

Curatio
medicinalia.
¶ Primus.

¶ Pro regimine vero rebus medicinalibus septem ab hoc viro mihi videntur observanda remedia. Et primum quidem est ut attendat confortationi cordis ne propter hecitate in eo confirmataz iste vir transeat in marasmu confirmatum. et hoc cum remediis duobus quorum primum est hoc. R. croci. 3. f. foliorum basiliconis seiss endime lactuce scariolae an. 3. f. f. floz enule capil. loz veneris corticum citri an. 3. ij. musci gra. iij. been albi et rubei floz boraginis et buglosse an. 3. ij. iacincti smaraldi safiri an. 3. f. foliorum auri nune. ro. v. pulcrizentur omnia perse et fiat saculus quadrangularis longitudinis semiliss in sindone de grana retorto qui semper portetur alligatus super mammilla sinistra et omni fine duorum mensium remouet.

Secundum.

¶ Secundum vero principale remedium et iterum ad dispositionem cordis conveniens est hoc. R. conserne buglosse boraginis et violarum. 3. ij. trociscorum de violis trociscorum de croco seminis acetose scariolae capil. ve. an. 3. f. syrapi de corticibus citri. 3. ij. zucari albi. 3. ij. amidi. 3. f. fiat electuarius de quo iste vir accipiat o mane in auroza et de glutiatur colear. i. p. media hora an praedictum an cenam deglutiat de eo quantitate vni nuchis mus. Et ita peruenit istud electuarius usque ad medietatem mensis Octobris.

Tertium.

¶ Tertium vero principale remedium est ut iste vir semper in cibis utat his speciebus suffundendo de eis oserculo. R. foliorum volubilis floz malue et altee an. 3. f. f. adiantis polivrici cedrac et capillorum veneris an. 3. ij. cartami solenitiorum sene polipodij thimi epithimi an. 3. ij. cinamomi electi. 3. f. f. salis indi. 3. f. fiat omnium per se pulvis et comiscetur.

Quartus.

¶ Quartum instrumentum vero principale est hoc. R. electuarius de epithimo electuarius de sebesten an. lib. 6. diagredi. 3. ij. succi violarum succi mercurialis an. 3. f. penidiarum. 3. ij. fiat electuarius de quo hic vir accipiat colear vni semper ante cibum tam in prandio quam in cena. verum si propter assumptionem tante quantitatatis inveniret ventrem suum nimium fluxibilem tunc accipiat de eo minus. Et si respiraret quod praedicta quantitas non convenienter solueret ventrem suum tunc accipiat de eo partem plus usque quo inveniat quantitatem per quam venter eius remanet fluxibilis.

Quintus.

¶ Quintum instrumentum principale est hoc. R. olei de ben olei violarum olei de floribus enule an. 3. f. f. macis. 3. ij. galie muscate cippi mastice coralloz rubicorum an. 3. f. f. rasine clare et electe. 3. f. f. cere quantitas sufficit fiat vnguentum mediocriter glutinosum de quo semper portetur super stomacho suo.

Sextus.

¶ Sextum instrumentum principale est hoc. R. olei amigdalorum dulcium olei de sisamo an. 3. f. f. pinguetinis anatis taci et galline et anseris an. 3. f. f. seminis altee violarum floz volubilis cucurbitae et seiss lactuce an. 3. f. f. artanite. 3. f. f. elule. 3. f. f. ciclamini thimi epithimi diagridi. 3. f. f. cere albe quantitas sufficit fiat vnguentum molle de quo totus venter inferior inungatur et huius usque ad femur saltem omni die naturali bis omnimane quod surgit et quando vadit ad lectum.

¶ Septimum vero principale instrumentum et ultimum in cura huius viri est ut ipse loco syrapi omni mane in auroza assumat seutellam vnam aque lactis in qua tepida in sero infundat epithimi. 3. f. f. salis indi. 3. f. et sic per totam noctem dimittat et mane calefiat et colatur cum expressione levi et ita bibatur. Et hoc in summa est huius viri regimen conveniens ad sui corporis rectificationem et sanitatis acquisitionem quam sibi omnium ille optat et miserator concedat qui affluens omnibus benignitate et bonitate inspirat ad laudes eius immortales. Amen.

De impotentia copule viri cum muliere.
Consilium. 44.

¶ Ste vir preter ea que scripta sunt de eo coecitavit me ut aliquid sibi concederem de eo quod opportunum est ad impotentiam copule viri cum muliere pro vno intimo suo amico. Et materia hec sit ardue speculationis quod comest placet secreta nature per quod oportebit in ipsa sermonem vberimur expendere ut in scripturis alias ostendi. Pro primo ideo consilio facto ad quendam spectabilem et strenuum militem florētium. Et saltem loco ad Libisforz de muzano. Ego tunc hic solum scribam tria remedia prout paliter quod videntur mihi huius consilii subvenire convenienter. Et primum quidem horum est hoc. R. seiss baulce domesticce et silvestris seiss porz et cepe fiskeos an. 3. f. f. farine cicez rubicorum farine sisami an. 3. f. f. pulverizentur omnia et malaxentur cum oleo amigdalorum dulcium recitum et fiat magdalides qui referuntur per octo dies postea terantur et se subtiliter incorporentur cum li. mellis despatiati. 3. f. f. zucari albi et fiat electuarius de quo electuario egras o mane in auroza accipiat colear vni et bibat post ipsam vini albi dulcis et subtilis clarum mediu de eo uter colear mediu an praedictum cenam immediate bibendo post ipsum ut dicitur. Et secundum vero principale remedium est hoc. R. olei de pipibis et de croco an. 3. f. f. podij. 3. f. f. carabe trociscorum de rosas an. 3. f. f. anisi violarum an. 3. f. f. cere quantitas sufficit fiat vnguentum molle de quo an praedictum per duas horas et an cenam vnguentum pres renales et totum osseu semel in die et propter cum surgit a lecto. Et tertium principale remedium est hoc. R. ligue anis veronici an. 3. f. f. radicis citrinarii qui asportantur de civitate Tironensi dulcis per vnam. 3. f. f. ligricie anisi dulcis seiss napi dauce vobitice an. 3. f. f. scidida incidentur et relictur pulverizentur et cum dupla quantitate zucari albi fiat tragea de qua vir iste semper ante cibum et post ipsum deglutiat colear vni. Et hoc est remedia tria singularia sunt ad confortandum vasa semina coopercidum et dilatandum vias eorum et ad generandum ventositates inflatuas membrorum spermatis tensionem virge faciendo. Et tu considera.

De bacris de bacris.

De preservatione a sputo sanguinis.
Consilium. 45.

¶ Reservatio a sputo sanguinis duobus perficitur instrumentis. scilicet administratione sex rerum non naturalium et ratione.
¶ A primo genere incipiendo scilicet ab aere principium faciam.
¶ Vitare debet aerem calidum mox sub sole et ad ignem fumum pulverem aerem etiam inter frigidum et flatum austrum et septentrionis motem in aere temperato vel aliquantulum ad frigiditatem declinantem.
¶ Exercitium forte magis in mensibus superiorem vitare de sunt cuiusmodi sunt occisio clamor locutio voce alta anelitus magnificatio aut recessio eius. Et tunc et his similia. Et tunc est exercitium forte propter quod fit ambelitus magnificatio et frequentia ex alienatione ne poterunt

ne ponderū & saltus. ¶ Utet omnia fricatione mē
briozum pectoraliū cūz aliquibus calefaciētibz ex
teri⁹ appropinatis. ¶ Abstineat etiā a balneo aqua
rū dulciū tereneatū similiter a stufa taz hūida quā
sicca. ¶ Utat q̄te marie post cibuz sed ante cibuz p
vñā aut duas horas. ¶ Post exercitare leniter ambu
lādo aut faciēdo fieri ad tibias & coras fricationes.

De somno
& vigilia.

¶ Somnus sit de nocte non de die neq; in nocte
dormire sciat nisi steterit duab⁹ horis post cenā.
Situs somnus septē aut octo horarum: capite eleua
to. Et primo sit super latus dextrum deinde super
sinistrum. ¶ Postea redeat vltimate super dextrum.
Sit sufficienter pānis tect⁹ ita q̄ multitudine pan
norum non suder neq; paucitate rigeat.

De inani
tione & re
pitione.

¶ Studeat omni die ante prandiū & ante cenā ha
bere vētris beneficiū. Qd si nō bis saltē semel. Et si
natura haberi nō posset habeat saltem cūz vsu ali
cuius clisteri infra scribēdi. Vel cūz assumptioe. ¶
j. diaprunis aut cassie nouiter extracte & ante prā
diū aut ante cenā per octauā hore assumptē. Aut cū
impositioe talis clisteris v3. R. caput castrati vñuz
& buliat in sufficiēti quātitate aque vsq; ad eius cō
sumptionē & cū dispumatus fuerit. Imponant iste
berbe ad buliendū secū. f. biete malue violarū mer
curialis añ. m. j. & cum caput fuerit vltimate deco
ctum coletur brodiū ex eius colatura accipiat lib.
j. cū dimidia cui addat salis. 3. ij. & superalefiat &
ita cōuenienter calidū imponant ante cenā vel ante
prandiū. ¶ Potest ēt addi dicto brodio ex quo fit cli
stere. 3. j. cassie. & 3. f. yerapig. fm q̄ erit op⁹ maio
ri aut minori euacuatione. ¶ Non sustineat magnā
famem neq; sitim. ¶ Neq; se repleat ad satiētiā sed
semp a mēsa surgat cū reliquīs famis. f. ugiat iras
timorem furore vtatur gaudio temperato & letitia.

Clistere.

¶ ¶ Utet vīna acuta antiqua & vīna multe dulcedi
nis & alba. ¶ Utendum est vīnis rubeis poticis aut
stipticis q̄ si nō fuerint paucifera satis. Limphē
cū aqua pluuiati aut cū aqua cisterne in qua calibz
pluribz extinguat. ¶ ¶ Danis sit simulagine sine sale
& modico fermento & sit nō minoris temporis vīnis
diei neq; pluris triū aut quattuor dieruz. ¶ Et fru
ctibus vtat feruilo facto ex milio aut ex panico vel
ex amilo ex lentibus aut ex fabis ercozicatis vel ex
farina ordeai aut brodero pane cocto aut pane infu
so in brodio parum acetoso. ¶ De carnibus vtatur
carnibus vitellinis agninis edinis & porcinis. Et ex
siluestrib⁹ vtat capriolinis apuinis & leporinis. Et ex
mēbris horum animalium vtatur extremitatibus.
ventribz pulmonibz & cerebellis & volatilib⁹ vta
tur carnibus pullozū fastanorū perdicū cōtur
nicū turdozū alaudarū turturū & pipionū
volare incipientium & maxime cum decoquitur cū
sumach aut agresta. Carnibus etiam vtatur aliarū
auicularū paruarū in pratis & nemoribus de
gentium & non in vallibus aut palludibus. ¶ Ex pi
scibus conueniunt petriū qui degunt in aquis pe
trofis currentibus & anguille & caretri. ¶ De ouis
conueniunt oua sorbilia & accepta a gallina cruda
assumpta. ¶ Ex herbis conueniunt porulaca plan
tago corrigiola lactuca borago buglossa. ¶ Ex sapo
ribz vti potest vīno granatorū mediocri sapo
rum agresta rubes & vti potest caleo recenti sed ab
stineat a rereri tanq̄a nociuo. ¶ De fructibus vtat
citonijs piris & pomis ponticis nespulis sorbis gra
natis nucis dactilis imaturis prunellis agrestib⁹
& specialiter granis mirti & rubi.

De accide
ntibus aie.
De cibo &
potu.De inani
tione.De somno
& vigilia.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.De inani
tione.

sim excitant. ¶ Fugiat etiā cibos & potus multe dul
cedinis ppter qd cōuertunt in colerā & sanguinez
accut. ¶ Et viter cibos & pot⁹ multi nutrimēti ge
neratiuos sanguinis. Sed vtatur cibis parū dulci
bus aut stipticis quādam habentibus.

¶ Scdm genus. Continet quinq; intentiōes. ¶ Prima
est sanguis rectificatio ab omni acuitate & seruoze.
Secda est sanguis mundificatio ab oi hūore accuto.
Tertia est sanguis diuersio ab extrema & maxime
ad inferiora. Quarta est accidiū correctio q̄ nō est
aliud quā pontio aut vasozū repletio. Quinta ē sti
pticatio & cōsolidatio. i. spissatio mēbzorū pectoris
vel anbelitus ne ab eis sanguis fluat.

Scdm ge
nus.

¶ Prima intentio. Implet cū medicinis frigidis re
primētib⁹ seruoze sanguinis vt assumptio ulep ro
sati viputa. 3. j. cū. ij. aut. iij. 3. aque cisterne aut
aque extinctionis calibz. Similr assumptio acceti
parū cū aqua frigida nō existentī rulli fori cōuenit
pariter assumptio zucari ro. cū aque cōuenit huic
tentioni. ¶ Cōpletur etiā bec intentio in euicādo vsu
apertuozū sicut apij fenticuli p. trochili casei antiqui
f. sami erucis rute & sic de similib⁹. Et possime ab
stineat ab vsu aloes & maxime cū nō est correctus.
¶ Utatur aut istis quādo timuerit sanguinis supca
lesacionem aut feruorem.

¶ Prima intē
tio.

¶ Secda intentio. Cōpletur cū flobothomia qd
tenscūq; apparet repletio & p̄cipue cū adest tussis.
¶ Et p̄cipio cūz flobothomia sapbene postea cū flob
thomia baltice. Et hoc si sanguis fuerit peccans &
humor alius a sanguine sanguini tñ imixtus. ¶ Si
fuerit humor alius sanguie eidē nō imixtus enacue
tur cū rebus appropriatis secū qd medico p̄sen
ti vident p̄missa cū semp eiusdē humoris digestio
ne. ¶ Cōsilio tñ meo deberet in eo salic p aliquot mē
ses fieri flobothomia omni mense de vena q̄ est iter
auricularem & anularem vel de sapbena ex qua mi
nuent sanguinis quattuor aut quinq; onciās.

Secda inten
tio.¶ Flobotho
mia.

¶ Porio.

¶ Tertia intentio. Implet cū diuertētibz ad i
feriora vt cū fricationibz tibiārum corarū & im
positionibz pedum in aqua calida aut cum puo
catione emorozdarū.

Tertia in
tentio.

¶ Quarta intentio. Cōpletur cū flobothomia vel
euacuationibz & breuiter per consimilia que cōti
nentur in secunda intentione.

Quarta in
tentio.

¶ Quinta intentio. Cōpletur cū medicinis frigidis
& cōglutinatius quaz vsus sit talis. R. pilocoracte
i. corniche de vltra mare lentiū añ. 3. ij. nespillorū
numero quattuor mirtilloz. 3. f. buliant p̄dicta pa
rūper p̄nsa in lib. ij. aque pluuiatis vel cisterne vsq;
ad cōsumptionē medietatis deinde colet de hac co
latura sumat. 3. ij. quib⁹ addat. 3. j. f. syrūpi quē
habet secū & frigidū aut tepidū sumat in aurea de
inde stet trib⁹ horis ieiunus antequā comedat. ¶ Mo
syruo hoc modo descripto vtat in fine. xv. dieruz
& hoc tribz dieb⁹ cōtinuis vt si modo capis tribz
dieb⁹ de dicto syrūpo post. xv. dies iteraco tribz
diebus capiet modo & ordine scripto. ¶ Tēpore quo
nō capie dictū syrūpi capiat alternatis vicibus de
illis pulueribus modo de vno modo de alio ad quā
titatē vnus. 3. vel cum ouo sorbili vel cum syrūpo
mirtino aut cūz vīno granatorū mīozūz seruā
do hunc ordinē. ¶ Nam cūz acceperit syrūpi fiet tri
bus aut quattuor diebus quib⁹ nihil accipiat. ¶ Po
stea accipiat duobz dieb⁹ de vno isto. n. pulueri &
hoc duob⁹ diebus immediatis. ¶ Postea interponat
quattuor dies. Deinde sumat de altero puluere mo
do p̄ius dicto. ¶ Postea redeat ad syrūpi. Sic sa
ciendo credo cūz dei gratia posse a maximo qd sibi
iminet periculo euadere. ¶ Utat electuario qd ha
bet capiēdo de eo ad quātitatē vnus magne fabe

Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.¶ Quinta in
tentio.

Consilia

et superponat lingue et dimittat dissolui et transglutiat saluam. Et quando de dicto electuario sumit si stare resupinus cum capite non nimis eleuato melius esset et isto potest uti omni die de mane et de sero quotiens libuerit.

C Bauerus de Bauers.

C De remotione spondilium ad exteriora dorsii.

C Consilium 46.

Causa.

Stius egregij adolescentis dispositio est remotio spondilium ad exteriora dorsii: que ab Aui. xxiij. tertij appellat gibbositas posterior. Hinc dispositioni pincta est quedam coarctas ossium lateraliu pectoris. Et istis ambabus associatur dolor pectoris sine costarum ubi diafragma costis mendois alligatur.

Cause gibbositas. Antecedentes.

Gibbositas plures cause assignant primitiue ut casus et percussio etc. et Corporee que sunt duorum modorum quoniam sunt antecedentes aut coniuacte. Antecedentes sunt humiditas subtilis aut grossa vicositas in membris pectoris interclusa vel apostema vel spasmus sive licet eius entis rarus sit spasmus causa. Cause coniuacte sunt humiditas subtilis aut grossa interclusa iter vna et alia spondile faciente ad eius lubricitatem aut vicositas pellens spondile vel apostema dislocans ipsam aut spasmus contrahens. Et si causa gibbositatis plures possint esse istius de qua est sermo. Cuius antecedens humiditas a capite ad spondiles descendens. Et ipsa humiditas causa mala coarctatio frigida et humida cerebri. Cuius primitiue indebitum regimine sex rerum non naturalium. Cuius vero coniuacte et ipsa met humiditas inter spondiles medians que ligamenta spondilium relaxans est causa dislocationis earum.

Signa. Rememoratio.

Signorum quedam sunt precedentia ipsam gibbositatem quidam demonstratiua quidam pronostica. Precedentia sunt febris acuta insepabilis vigilie continue sive siccitas nature citrinitas coloris siccitas oris et labiorum et amborum scissio nigredo lingue et tenio cutis et soliditas eius et vena eius subtilis. Via hec aut plura ex istis pcedunt ut habet a Serapione i breuiaria: lo suo tractatu primo cap. xxiij. Demonstratiua signum est vni aut plurius nodorum spine supeminetia. Pronostica sunt quoniam hec passio sepius infantibus solet accidere. cuius vero acciderit post annos septem solet esse difficilis cure siue in etate vltiori magis difficilis et quasi curam non recipiens precipue cum fuerit iuenerata. Hec colligi possunt a Serapione loco et cap. supra allegato et ab Aui. xxiij. tertij cap. de gibbositate et a Gal. in commento. xlvij. affor. vj. particule quecumque gibbositates sunt ex asmare.

Auctores.

Locauitas ossium lateraliu pectoris causa remotio spondilium a loco suo: nam cum spondiles remouentur costis que illis coniunguntur ad posteriora mouentur. Unde in parte anteriori necesse est ut quedam coarctas siue applanatio appareat.

Cause doloris pectoris.

Doloris pectoris causa est debita figura eius et mala coarctatio que diafragmati accipit aliqui facies dolore maioris aliqui minoris sive quod a causis extraneis aut intrinsecis augmentatur necessitas maioris aut minoris aeris attractionis.

Cura.

Cura istius dispositionis humide hoc est eius causa est humiditas ut dixit Aui. xxiij. tertij. cap. de gibbositate sicut cura paralesis et spasmus humidi. Paralesis et spasmus humidi cura tribus perficitur medicinalibus instrumentis. scilicet dicta portione et cyrugia siue manuali operatione.

Cura per regimen.

Regimen per dietam diuidetur in sex capitula. sive numerum sex rerum non naturalium. In primo cap. ponitur regimen per aerem et loci electionem.

De aere.

Sit aer loci vel camere sue habitationis ad ca-

liditatem et siccitatem declinans et magis ad siccitatem quam ad caliditatem. Quod si aer non regatur naturaliter talis fiat arte cum incensione ignis in camera que fiat cum lignis odoriferis sicut iuniperi lauri abietis fagine rois marini et consimilium: aut cum puluere carbonibus ignitis superperso cameram suffumigando. Sed stare fumo cameram non intret sed postquam fuerit sedat. et si puluis sit talis. scilicet ligni aloes sandarace galie musc. an. z. ij. laudani storacis calamite an. z. f. nucis cipissi. z. j. pulverizentur oia et fiat ut dictum est. Et qui vestes sub aere collocant expedit de eis aliquid dicere caput puenienter munat virore calido diues siccato in caliditate secundum tempore diuersitate nec in laudo caput nimis calefieri ne nimia caliditate heret plurimum vaporum ad ipsum attractio. Et ex his apparere potest quod de euitare mansiones terrenas et prope decursum aquarum loca humida et vicos meridionales et septentrionales et loca talibus ventis exposita.

Conuenit exercitium vniuersale sicut ambulatio equitatio et similia que fieri debent stomacho ieiuno et corpore a supfluitatibus prime et secunde digestionis purgato. De particularibus exercitiis conuenit pectinatione capitis. Et eius mediocritas cum panis calido fricatio. Conuenit insuper natiu democario. Et interdum sternutationis provocatio que regulariter magis competit post vniuersales purgationes et pauca repletionem in capite precepta que propter absentiam granitatis capitis facile cognoscuntur. De ipso naribus insufflatur vel attrahatur ad quantitatem grani frumenti. De loco vniuersalis exercitij ante ipsum fieri non possit sicut fricationes: incipiendo a collo et trahendo versus manus et brachia cum panis calido deinde fiant corys et tibis stomacho ieiuno ante prandium et cenam vel saltem ante prandium.

De dormiendi conuenientior hora est non quas dicitur unde Aui. secunda primi. Naturalis dormitio est et secundum nature cursum facta que nocte non effugit et diem non impedit. Aliquando propter quasdam contingetias somnus diurnus non debet interdici nam quando contingeret quod moribus corporeis aut alialibus fortibus succederet lassitudo aut somnus nocturnus esset impeditus tunc diurnus concederet. Sed ubi tales casus non interueniant caueat a somno diurno. Unde secunda primi docet. h. quinta ca. xxiij. In die dormire malum et ad malas prepat egritudines etc. Sit igitur somnus sex aut septem horarum ad amplius sed non minus quinqs. Et sit notabiliter capite clenato corpore conuenienter panis tecto. Sit somnus primo super latere dextro. secundo super sinistro. Quod si dormitio non fuerit absoluto somno secundo reuoluatur super latere dextro. Sed nullo pacto resupine dormiat quoniam materiam ad nucam et nervos declinare facit. secunda primi cap. allegato. Et sit lectum ex pluma molli ut patet est consuetudo.

Laueat ab ira furore precipue fortibus tristitia sollicitudine et maxie ipsis pueratibus. Et terminat enim hec corpora ab ea que secundum naturam consentientia. iij. reg. Letet gaudeat bene speret subirasceat aliqui nocet. Et et qui coitus sub accidentibus a se locari solet de eo dicit quod abstineat. nihil est quod corpus effeminet magis et exanimet coitus. Sit igitur eius usus neque id ipsum moueatur nisi prius appetitum naturali incitate neque ad hec promoueatur ab obiecto extraneo alio quando occurrente. fiat igitur si necessitas urget ista prima et secunda digestionem celebratis et tertia dimidiata. xxiij. tertij. Quale quantum sit hoc tempus resoluatur quoniam corys in casu isto dimittendum est.

Opus

De inani-
tate et reple-
tione.

Prima rla.

Secunda rla.

Tertia rla

Quarta re-
gula.Quinta re-
gula.

Sexta rla

Septima re-
gula.Octava re-
gula.De in-
quirit.

Clitus.

Clistere.

De in-
quirit.De cibo et
vigiliis.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.De in-
quirit.

Oporet hanc adolescentem omnem ciborum repletionem vitare de repletionem humoralium dices in regimine per portionem de tali repletionem intendendo quedam regule sunt observande. ¶ Prima stante fastidio aut stomachi abhominatide nunc quod cibum est accipiedum non assumimus tunc cibum cum delectatione nec bene digerunt. ¶ Secunda cibum ex pluribus cibis factus neque potus est accipiens. ¶ Tertia stante magna ventris stipercitate et superfluitate retentide non est cibum sumendus. ¶ Quarta nunquam comedat nisi certa adsit fames. ¶ Quinta cibaria leuiora alijs premitti debet de quibus in sequenti capitulo dices. ¶ Sexta in cibatione non debet multum tem- pus plangere ne in cibo diversitas digestionis adue- niat. ¶ Septimo omni cibi premaricari diligenter debet ante quam deglutatur. ¶ Octava nunquam cibi nec potus sumenda est tanta quantitas ut stomachus grauetur ex eis quod deterior enim cibatio est que in non granitate efficitur sicut deterior potus est qui in stomacho flu- ctuat. Sed si contingeret ob aliquam causam ciborum fieri repletionem ad ipsum euacuandum festinandum est. ¶ Si igitur ciborum corruptiones apparuerint signa ex odore vel fetore aut eruptione vel alio sibi signo statim cibum ille vomitum est educendus cum hoc vomitum. ¶ Re- cipe rapum. 3. iij. fiat decoctio de qua accipiantur 3. iij. quibus addant acetosi simplicis. 3. ij. et tepidum sumat et postquam sumperit per horam mediam copri- matur lingua digitis aut gutturi intromittat perina oleo intincta et vomitum pronocet. ¶ Quod si vomitum puocari facilius non possit aut propter pectoris angu- stiam timeretur fiat clistere hoc. Re. foliorum mal- ue mercurialis et blite an. ad. j. fiat decoctio de qua accipiat lib. j. f. cui addant yerepigre. 3. f. castie 3. j. iulis. 3. iij. olei. 3. iij. et tepidum stomacho tem- no admittit. et hoc tempore estatis. tempore hye- mis addatur inscripte decoctioni benedicte ye- repig. ana. 3. iij. zucari rub. 3. j. olei de camomil- la. 3. iij. fals. 3. ij.

¶ Sit panis ex farina a qua sursum ex toto non sit excussus habens aliquid plus salis et fermentum quam qui est in visu cibi sitque conuenienter coctus non pluri- epis quam duos aut trius dies neque minoris vnius diei. ¶ Non esset male si tpe veris vteret pane de spel- ta per maiorem effecationem. ¶ Vitare debet panem non bene coctum azimatum et oia cibaria que ex pasta azima sunt et sunt lumelli macarones et hiles cibi. ¶ Carnes que sunt pueritum sunt sicut leporis capisoli apri et oiaz autem degentur in nemoribus et pratis et non in agro aut pa- ludibus et sunt colubini. et propter siluestres tortures fa- siani pides turdi merue pullos et hiles. ¶ Ex quodru- pedibus deesticiis sunt vituli lactatis et edine et casta- ti annalis et siluestrius. Carnes sunt meliores deesti- cis. Un. 3. Aliman. Siluestres carnes meliores cri- stur et sanguis ex eo genit paucas hz supfluitates. ¶ Vitus pulchrum non querit quod si fuerit accipit sicut hinc la- chit trute carpidos capedam aurate et hiles. et meli- ppant assati quod cliflari. ¶ Lactis vsus nullo pacto puenit. ¶ Lactis vero vni- annis fragibilia et medio- criter salis pcedi potest in fine mense assumendo duos aut tres bolos. ¶ De oleribus vitet oia que sunt frigida et hunda ut lactuca spaciaca cucumeres porulaca cu- curbita et c. Adinura olera pcedunt ut sunt metra feni- culus petroselinum maiorana apium buglosse borago- serpillus yfopus caules et reliqui hmodi. ¶ De radicibus ut pcedit carota domestica pastinaca ab acrimonia ab- stineat et alium porum et c. propter multitudinem vento- sitatum vnde. 4. regiminis acutorum aleam sisam fa- cit. i. ventositatem. ¶ De fructibus omnes orani vi- tent ut sunt cerasa physica inube. et nocet poma acria et siluestria et pira precipue acetosa castanee et dacti- li uti potest henuus et precipue siccis et fisticis et

granis pini cum postquam fuerint mude sint tribus vi- cibus in aquam feruentem submersa et postea in vin- bra effecata et melle aut zucaro codita. ¶ Legumi- num vsus non conuenit. vnde secunda affor. in pmento affor. xvj. vbi indigentia non oportet laborare dixit gale. aucto. hypo. q. bellenes propter indigentiam co- medentes legumina sequitur eos pedum debilitas. ¶ Ut in potest brodio cicerum rubecorum precipue quod decoquantur cum radicibus feniculi aut petrosilli panico velci potest. na sua siccitate non est multi nu- trimenti et sua leuitate vinam puocat licet sit com- plexio frigide et sicce in secundo. xvj. continens. ¶ Risum etiam conuenit quoniam calide et sicce comple- xionis. xvj. continens sed non sumat venire exulien- te sicco. ¶ De conditis uti potest vit zenzib. viridi se- mel aut bis hebdomada et hoc tempore frigido scili- cet a principio septembris usque ad fine aprilis et cor- ticibus citrangulorum et citrozorum postquam conditi fue- rint zucaro et diacurionem cum zucaro in fine mense. Et accipere omni hebdomada mirabolanz vnum co- dum post cenam precedentem per septem horas et inde cum assumpserit stare horis quibus ante cibum comedat et- set valde conueniens. ¶ Potus sit vinum album cla- rum saporis aliquantulum dulcis et paucifex quod si pau- ciferum haberi non posset commisceatur aqua clare fontis aut cisterne vel cocte.

¶ Regimen secundum quod est per portionem. vij. con- net intentiones. ¶ Prima est materiei minoratio. Se- cunda eiusdem digestio. Tertia erradicatio ipsius euacuatio. Quarta est diuersio. Quinta male com- plexionis capitis remotio. Sexta est pectoris et do- si materiei resolutio et eorumdem primum confortatio. Se- ptima est succurrere accidenti quod est pectoris dolor.

¶ Prima intentio sic pficitur. Re. pillula. de vera- simplicitas. 3. f. agarici. 3. j. fiant pill. v. et reformen- tur cum oximelle simplici has pill. sumat per horam an diem super quibus potest vna hora dormire cum eas acceperit deinde vigilet et abstineat a cibo quo- usque transierint hore quibus ab hora assumptionis in fine quare comedat nullum primum assumendo lauati- um sine pill. fuerint opate siue non. na si ante pradi- um non soluerint soluet post. ¶ Quod si contingeret quod corpus non mouerent fiat clistere ante cenam cuius descriptio posita est in ca. de repletionem et inanitate.

¶ Secunda intentio. Adimpletur. Re. syrupi de sica- aros syrupi de bisantibus an. 3. f. syrupi de prassio et de liquiritia an. 3. ij. Aquarum mellisse capilloz ve- neris et maiorane an. 3. j. misce et aromatiza cum nuc- muscata iste est syrupus pro vna vice sumat ipsum ca- lidum i auroza et continet eum septem vel octo vicibus supra quo potest ad libitum dormire sed non plus post ip- sum cedat deest quatuor aut minus hore transierint.

¶ Tercio intentio. pficit sic. Re. pill. coebiaz. 3. f. pill. de agarico. 3. j. fiant pill. v. numero et reformentur cum aqua maiorane has pill. sumat in die immediate se- quente post sumptionem scriptorum syruporum per horam vnam ante diem super quibus potest hora vna dormire et abstineat a cibo donec transeant ho- re quibus ab hora sumptionis. Et tunc accipiat et a- tum brodij pulli macri cum. 3. f. zucari. rub. et in- de ad horas prandeat et se non multo cibo grauet in- prandio. ¶ Recipe ordeum integri. 3. ij. buliant in lib. iij. aque ad ignem lentum donec bene decoquantur postea coletur aqua et in eius colatura lauatur sur- fur de qua lotionem accipiantur. 3. xvj. quibus adda- tur zucari rub. 3. ij. vitelli ouorum numero. ij. fa- lis. 3. iij. et fiat clistere istud enema calidum accipiat in die immediate sequente ad diem assumptionis supra scriptarum pill. de mane ante pradium et cum comple- te reiecerit sumat prandium suum.

Legumia.

Codita.

Potus.

Lura p me-
dicinas.Prima inte-
tio. Adinorati-
um.

Clistere.

Secunda inte-
tio. Digestiuu.Tertia in-
tentio. Erradica-
um.

Lauatiuu.

Clistere.

Consilia

Quarta in
tentio.
Diversius
fricatōes
Uentose.
Ligature.

Supposi-
toria.
Clystheria.
Caputpur-
gium.

Sternuta-
torium.

Fortius.

Mastica-
torium.

Fortius.

Quinta in
tentio.

Saculus.

Alius.

Odorabile

Exsiccates

Tyriaca.

Diacorus

Sexta in
tentio.
Auc.

Quarta intentio. Completur euz diuerſitibus ad partes inferiores et cum his que trahant diuertendo per pres propinquas. De his que diuertit ad partes longinquas sunt fricatōes ad coras et tibias cum pāno calido ad inferiora trahēdo. Clystheria si ne scarificatōe super nates. Et ligature dolorole iuxta inguina et fricatōes plātārum pedū cum sale et aceto. Adeandem intētiōnez valēt suppositoria et clystheria fortiora et minus fortis fin qd viliū fuerit presenti medico. Diuerſitōes sūt a capite p partes propinquas cum caputpurgijs masticatorijs et sternutatorijs caputpurgijs sic fiat. Recipe succi sanſuci succi radicū blite amborū per residūā clarificatorū añ. 3. ij. de hoc mixto trahant octo gutte per nāsum ore pleno aqua et capite ad posteriora inclinato. Et si huic addatur succi artanite clarificati pro tertia parte erit fortius caputpurgium. Et adhuc fortius si addatur succi cucumeris aſini. ni idem faciunt olez cucumeris aſini quādo per nāsum attrahitur. Sternutatorium. Recipe pipis 3. f. nigelle per noctē in aceto infuse postea ad vmbriā exsiccate. 3. ij. pistentur subtilissime et cribentur et fiat puluis de quo insuffletur vel per nāsum attrahatur ad quātitatē vnius grani frumēti. Alio fortius. R. ellebori albi. 3. j. puluerizetur subtilissime et cribet et fiat vt dictū est. Masticatoriū. Recipe mastice gra. vj. mastice tur et quādo fuerit comastus addant vno gra. piperis et simul mastice tur et expuatur ois humiditas fluens ad os. Et cū leuſerit virtutem piperis esse dissolutas addantur duo alia grana. et sic procedatur donec. xvj. vel viginti gra. consumpserit. Fortius predictio est si cum mastice addatur radix capparidis et iterum fortius si addatur piperitum aut staphagiam. De diuerſione per garismata non scribo dubitans ne eorum agitatōe materiā ad pectus conuerteret isti modi diuerſiōnē nō eodem die fieri debent sed eligat mō vno modo alio cum interpositiōe temporis.

Quinta intentio sic adimplet. R. ligni aloes lau-
dai storacis calamite añ. 3. j. garioflorū nucis mus-
sels basiliconis. añ. 3. f. aqua rosate in qua sit aliqd
mufci. et ambre dissolutū quātenū sufficiat fiat po-
mū hoc pomū capitis fortitū sepe odorēt. Ad
eandē intētiōnem valet saculus cū sale et milio pus
torrefactis pectus postea sup regula calefactus ca-
piti ieiuno sō suppositus et cū infundat renouet.
et sic quinqz aut sex vices fiat. Alius saculus pore
efficator. R. granorū piperis nasturtij añ. 3. ij. in-
fundantur per noctē in aceto. deinde exsiccentur po-
stea fiat saculus qui super regula caleſcat et capiti ap-
ponatur et cum infundat iterū caleſcat et taliter qu-
qz vicibus renouet. Exsiccates insuper nigelle p diez
naturalē in aceto infuse. deinde exsiccate postea tor-
refacte et ultimo puluerizare et ligetur in sindone et
sepe odorēt qd si idē addat sanſuci subtiliter pulue-
rizati. 3. f. erit cōuenientius. Expleat hāc intētiō
nē vsus diamnſci dulcis diambrie plirisarcoticon
sumendo de altero istorū. 3. j. f. aut duas ante pran-
dium per horas quattuor. et facit ad idem optima
tyriaca aut metridatū sumēdo de altero istorū. 3.
j. post finem cene precedentis ad octo horas et post
assumptionem abstineat a cibo per horas sex ad mi-
nus. Ad idēz facit diacorus et acorus conditus su-
mēdo. 3. ij. de quonīs istorū per duas horas post ce-
nam qd vadit dormitū. De istis pōt mō vno mo-
do altero sumere. Aliqñ vñ aut duas dies interpo-
nere. remissio sit harum rezz vsus temporibus ca-
lidis quam frigidis.

Sexta intentio. Adimpleat cū medicinis exsicca-
tiuis calefactiuis et resolutiuis. Unde Auc. 22. tcr/

et tractatu primo cap. de gibbositate. Canon medi-
cinarum eius qd nō est cum siccitate et vt sunt stipice
vt stringat ligamenta q mollificata sunt quādoque
inclinata sunt spōdiles. i. ad centrum a loco suo et ca-
lesactiue vt cōfortent ea. i. ligamēta et resolutiua vt
restringantur humiditates aut mollificātes aut in-
uātes ad mollificandū. nā cum cadit sufficiētia su-
per stipica possibile est vt cōfortetur ligamenta et.
Et de medicinis in qb9 aggregatur calefactio stipi-
citatis et resolutio dixit Aui. loco allegato sunt nu-
ces cipressi et folia ei9 folia lauri calamus aromatic9
et. De compositis sūt. R. vini rubei stipici. 3. r.
cipressi et foliorū ei9 añ. 3. ij. radicis enulle sicce. 3.
ij. pistent oia et bulliāt in dicto vino vsqz ad cōsum-
ptionē duarū ptiū postea coletur et colature ad-
datur olei de ruta. 3. ij. et bulliant simul vsqz ad con-
sumptionē vini euz predicto oleo vngat para gib-
bosa videlicet dorsum. Ad idem valet emplastrum
quod sic fit. Recipe acori. 3. ij. enulle. 3. ij. decoquā-
tur in aqua decoctionis foliorū nucum cipressi po-
stea pistentur. Et addatur olei de ruta quātenū suf-
ficiat ad impingundum et fiat emplastrum quod pti
gibbose superponatur. Aliud Recipe samine acori
enulle añ. 3. ij. decoquātur in vino albo donec vti-
soluantur postea terrant diligenter et accipiat vde-
lij. 3. f. et dissoluatur cum supradicto vino vbi res
fuerunt decocte. et oia simul misceantur et redigant
ad formam emplastri. Valent etiam vntiones sa-
cte cum oleo de pietro de castoreo et de enſorbio si
mul et diuisim vsus istorū medicaminū nō sit in
si post bonā corporis mundificationem et purgatio-
nē. Unde Aui. Cuz aſcedit mundificatio. i. corporis
purgatio nō est malum imo est tunc bonuz vit stipi-
cis. i. calefactiuis efficeatiuis et resolutiuis vtatur
igitur modo vno modo alio.

Septima intentio. Compleť cum vntiōe pecto-
ris cum oleis anodinis lz putem magnam ptem isti
us doloris esse pēdentē a mala pectoris compositio-
ne. Recipe olei amigdalaz dulcium. 3. j. olei de
canomilla. 3. j. f. pinguedinis galline anatis añz
3. ij. ylopi humide. 3. ij. croci. 3. f. misce totum et vn-
gatur cum hac vntione pars pectoris nō gibbosa et
precipue locus vbi dolet cum manu calida et ide sup-
ponat panniculus calidus.

Regimen tertium quod est manualis operatio
quod debent fieri quando alia nō sufficiunt adim-
pletur per cauterium. Unde Aui. xij. tertij tracta.
tu. j. cap. supra allegato. Et qñ nō valēt curationes
cū eis q bibunt et emplastria et similib9 administrēt
cauteriū vt remoueat mollificatio et inducat locum.
Et modus cauterizādi vt dicit albucasis ē vt caute-
rizer euz canterio qd sit circulus vt capiat sup oēs
ptem spondilis dissocare eq̄litter de hoc modo cure
que fit per cauteriz non me extendo quia sicut me-
dicatio cū medicinis nō valet in gibbositate inete-
rata et cōfirmata ita neqz medicatio cum cauterio.
Sic laus deo.

De lenandis pilis ne iterum nascantur.
Consilium. 47.
Pili aliqui in loco nati cēt qui personā
dehonestarent aut ppter quāuis causam
cellet eoz ortū phivere sic pcedendum ē.
Remouētur pili a loco in quo sunt. Re-
moto eorum et si multis modis fieri possit melior tñ
est vt phloto educant. phlotoz leue. R. calcia-
vini auripigment añ. 3. f. puluerizentur et ponan-
tur in faculo lino raro et fac ipsum saculum bullire
in libra. ij. aque et cum hac aqua lava locum depil-
landum et cadunt pillule. Aliud. Recipe colofone
mastice

maſticeis armoniacum auripigmentum ⁊ ſimul diſſolue deinde cum fuſſe ligno i dicto medicamē vt ere tincto line locū ſi volueris fortius medicamē vt ere iſto vt dictū eſt. ¶ Aliud ꝛ. calcis viui auripigmen ti añ. ʒ. i. diſſolue cuꝝ liſſimo facto ex cinere ſerme torum aut cauiliū nigroz ⁊ pone ad ignē ⁊ fac buli re donec veniat ad ſpiliſtudinē mellis eſt ſignū ꝑſe ere decoctiois. Si imponis intus pennam ſtatim a pillis mundat. Cū iſto medicamē vng: ꝑre depil lādā. Si igit medicamē fortiori ſimede ſupraſcri ꝑro volueris vtaſ iſto. ¶ Alioſior modus applicandi ꝑſilotrū eſt in ſupha ⁊ ſomentē bñ locus depillan dus cū aqua cala deinde exſicce ⁊ ſtādo in ſupha applicet ꝑſilotrū ⁊ ꝑmittat ſtare tādū donec ſer vices dicat pater noſter ⁊ laueſ cū aqua cala ⁊ ca dent pili oēs. ¶ Doſtea vngaſ locus depillatus cum oleo roſ. loco cū aqua frida. ¶ Si aut ꝑſilotrū face ret in loco aduſione aut excoſationē cureſ cuꝝ vñ guēto de ceruſa aut vngaſ cū oleo ro. ⁊ violato mī ꝑto cū ſucco ſempuine aut vngaſ cū vnguēto popu leon. ¶ Qd ſi in loco fortis fuerit aduſio adhibevn guēti de ceruſa aut de litargio ꝑmixto cū albu mine oui. ¶ Doſtqꝝ locus eſt depillatus vt pili nō re naſcātur liniaſ cū liſſimo ⁊ opio diſſolutis in ace ro. Corpore ranc cū exſicce ⁊ puluerizatur ⁊ pulvis miſceat cū mucilagine ꝑſili aut cū ſucco uſquiami albi ⁊ acetoꝝ ⁊ fiat linimētū cū quo pars depilata liniaſ. ¶ Recipe cineris ſtipiti cauſis cū aceto qñi emplaſtratus ⁊ parte ſuppoſitus nō ſinit pilos rena ſci. ¶ De rebus nō ꝑmittētibꝫ pilos renaſci ſunt vt colligif a Bale. in primo decē tractatū ſanguis ra ne lacunatis. Sanguis veſperiliōis. Sanguis teſtu dinis aquarice. Et lac canis. Cū aliquo iſtoꝝ vñge locū aut vñge locū cū ovis formicaz ꝑmixtis cuꝝ ſanguine veſperiliōis vel teſtudinis. ¶ Recipe quidē ſanguis ſugus ⁊ opte cōtere in mortario ⁊ diſ ſolue cū aceto valde forti erinde cola ⁊ iterū cōtere cum aceto ⁊ cola deinde cū bac exꝑſura ſepe locuz vñge. ¶ Recipe pill. aureaz deſcriptione ꝑſicolai in ſuo antidotario. ʒ. ii. iſtas pill. ſumat per horas ante diē ⁊ inde differat ꝑadūz ſuū ꝑ horas qñqꝫ. ¶ Recipe acetofi ſimplicis ſirupi ⁊ ſicados ſine ſpe ciebus añ. ʒ. f. ſirupi de biſancijs. ʒ. j. aquaruz en diuie lupulioꝝ mellis añ. ʒ. j. miſce iſte eſt ꝑ vna vice ſumat ipſum per horam ante diem ⁊ con tinuet ſeptem diebus omni die ſumendo vnuz. ⁊ ſic ſumere accipiat in die ſequenti ad diem aſſumptio nis pillularum ſupraſcriptarum. ¶ Recipe mēte qñ tam. ʒ. d. j. ſorum ſicados arabici ꝑtubimifolien. ſorum ſene añ. ʒ. j. f. paſſularum ſine nucleis. ʒ. ii. ſorum bozaginis bugloſe ⁊ violaz añ. ʒ. ii. ſemis endiuie. ʒ. ii. ꝑſitetur modo groſſo ꝑſiāda ⁊ inſun dātur per horas octo in ſero caprimo deinde bulian tur dvabus ebullitidibꝫ ⁊ coſeſ de colatura accipia tur quātū ſufficit ad diſſolnēdū diacatholico ⁊ cal ſie nouiter extracte a cāna añ. ʒ. ii. reubarbari ele cti. ʒ. ii. ſquinati. ʒ. f. electuarij indi maioris. ʒ. j. ⁊. ʒ. ii. ⁊ fiat poꝝ. Iſtū poꝝ ſolutiū accipiat ca lidū ⁊ nō repidū per horas nouē a ſine ꝑcedētis ce ne. ¶ In die ſequenti ad diē cōplete ſumptiois ſupra ſcriptoꝝ ſirupoꝝ ſuper quē ꝑōt cū ceperit dormire per horam ⁊ non amplius poſtea vigilet donec trā ſcant bore quinqꝫ ab hora aſſumptionis: ⁊ tunc ac cipiat citium vnum aqꝫ ordē calide cum. ʒ. vna ꝑ ꝑꝑari rubei. ⁊ inde ad horam ꝑrādeat. ¶ Recipe ordē ſicatu lib. f. aqꝫ lib. x. buliant tādū donec grana crepperint ⁊ ſint optime cocta poſtea de co latura accipiat. ʒ. viij. quibus addantur vitelli onozum numero duo ꝑꝑari rubei. ʒ. ii. ſalis. ʒ. ii. calidum ſupponatur iſtud enema accipiat de mane

ſtomacho ſeiuno ad diem immediate ſequenteꝝ ad diem aſſumptionis ſupraſcripte medicine.

¶ Recipe margaritarum ſacinctozum ana. ʒ. j. cor ticum citri conditorum. ʒ. ii. f. cinamomi. ʒ. j. f. ga lange gariofilozum añ. ʒ. ii. ameos carui ana. ʒ. f. ſandalozum alborum ⁊ rub. ſpodi roꝝ arum rubearū añ. ʒ. j. coriandozum preparatoꝝ. ʒ. j. f. ꝑꝑari albi quātū ſufficit ⁊ cum aqua roſata fiat electua rium. ¶ De iſto electuario ſtomachi cordis capitis ⁊ epatis confortatio ſumat quando ſurgit a lecto ad quātitatē vnus bone caſtaneæ cum ſuo cortice. Et inde differat cibum per horas tres. Et eo ſic vt incipiat poſtquā ſumpſerit medicinā ſupraſcriptā per dies duos ⁊ inde continuet. ¶ Recipe olei nar dini. ʒ. j. lucci mente lucci agreſſe ana. ʒ. vi. buliāt ſimul vñqꝫ ad conſumptioem ſuccozum poſtea adda tur cere albe. ʒ. vi. ⁊ cum liquefacta fuerit addātur maſticeis aloes ana. ʒ. j. coraloꝝ rub. coriādroꝝ ꝑꝑariatoꝝ ana. ʒ. ii. ⁊ ab igne deponatur ⁊ duca tur optime cum ſpatula donec veniat ad formā ce roꝝ de quo exēdatur ſuper corio ſubtili ad formā ſcuti ⁊ ſtomacho applicet. Et ſufficit qꝫ ipm reno uetur in omni ſine duozꝫ dieꝝ. Et iſto medicamē ſtomachi cōfortatio ⁊ ad diſgōnez tunatio vñ in cipiat poſtquā medicinā ſumpſerit ⁊ ꝑtinuet. ¶ Re cipe diacitoniten cum ꝑꝑaro. ʒ. ii. coriandrozꝫ ꝑꝑariatoꝝ. ʒ. ii. maſticeis. ʒ. ii. ꝑſentur ꝑſiāda ſubtiliſſime ⁊ mulcem miſceant ⁊ cuꝝ mva cito noꝝum reducantur ad formā electuarij. De iſto ele ctuario accipiat ad quātitatē vnus caſtaneæ quā do a menſa ſurgit. ita qꝫ poſt ipm nihil bibat. habz enim ꝑhibere aſſentum vaporꝫ ad caput a ſtacho. ¶ Recipe ſpecierum vere ſimplicis. ʒ. ii. mirabola noꝝum citrinozum. ʒ. j. aloes. ʒ. f. agarici. ʒ. j. f. ʒ. iii. zibe. ʒ. f. aloes loti cum aqua endiuie. ʒ. ii. ⁊ cum aqua abſinthij. Et cum ſucco cauiliū reformetur paſta ꝑꝑo ꝑſiā. Ex qua cum opus fuerit reformetur pillule numero ſeptem ꝑꝑo. ʒ. De iſtis pillulis vſua libus abſqꝫ cuſtodia ſumat a tribꝫ vñqꝫ ad quin qꝫ quando ſentiret caput graue in ſero quando va do dormitum per horas duas poſt cenam. ¶ Si ve ro ſenſerit ſtomachum male diſpoſitum ſumat per horam ante cibum: ⁊ eis taliter vt poterit ſemel in ebdomada.

¶ Laueꝝ debet ab acre excedentis caliditatis ⁊ ſi militer frigiditatis ⁊ ventis ⁊ a triſticia ira melan colig ab omni forti exercitio a multa vigilia ⁊ a mul ta cibi quantitate ⁊ a cibis difficilis digeſtōis aut mali nutrimenti cuiꝫ ſunt carnes omnes veteres car nes bouine pecudine ⁊ caprine cutes animalium et coꝝum viſcera et pinguedo dimittat butyrum lac ⁊ caſeum antiquum ⁊ cibaria ex paſta azima facta. ¶ Et ꝑſices legumina omnia ⁊ herbas erudas ⁊ ac crumina ⁊ fructus recentez vna potentia: ⁊ poꝝ multa quantitas ⁊ ſomnus nimis nocet. ¶ Conue nit panis ex bona farina munda a ſurſure debite co ctus conuenienter fermentatus non actu calidus: vt a furno extrahitur nec antiquus: ſed vnus aut duozꝫ dieꝝum a quo abſciantur cortices quando comedunt. ¶ Carnes ſint pulloꝝ vituli caſtratoꝝ ⁊ auum paruarum que in nemoribus viuunt. ¶ Ad ueniunt oua ſorbilia aut fracta in aqua nō dura nec antiqua: ¶ Vti poteſt farre millio interdum ex her bis conceduntur extremitates herbe ſenſculi ⁊ men ta cum bozagine ꝑetroſillus bozago ⁊ bugloſia. ¶ Ex fructibus vñ interdū poteſt citoniū aſſum in ſine cibi ⁊ vnus ſiccis nō dulcibus cum vrozis ſiſis qui optime maſticeantur ⁊ a ceteris abſtineat fructi bus. ¶ Vinū ſit albu ꝑauiferum boni odoris ⁊ ſub ſtāne mediocriter claz nō dulce nec minus aſpeꝝ.

Elarium.

Lerorum.

Elarius.

Spēs per pill.

Lauenda.

Danis.

Carnes. Oua.

fercula.

fructus.

Vinum.

Aliud.
Dille.
Syrupus
Solutiū
Syrup.
Quatitū
Dipſere.

Consilia

Quod si opus fuerit lymphari lymphetur cum aqua in qua ferrū fuerit secies extinctū. Et si i deā aqua carnes suas decoquant optimū esset et puenies sue dispositiōi. Itē comedat si nō senserit priorem cibum assumptū fore digestum nec se a cibo grauet. Et cū habuerit comedēdi appetitum cibū accipiat mastice bene quod assumit. Et bibat parū nec pū bibere incipiat donec comederit pilus sex bolos. Et parum pro vice bibat et sepe. ita tñ q̄ quantitas pua sit nec bibat post cibum. Et dormiat in nocte et nō in die sufficit dormire septem aut octo horis. et hoc super altero laterum aut super vētrem sed nullo modo sup dorsum et dormiat capite bene elenato et cor porē pānis cōueniēter tecto. Et cōuenit exercitiū teporatum ante cibum expulsiū primo superfluitatibus primis et secūde digestiōis. Et loco exercitiū conueniūt fricatiōes brachiorum corarum et tibiārum. Et curet omni die habere vētris beneficium bis aut semel. et si naturaliter haberi nō potest fiat arte cūz elistere. Et cōmune nō faciat exercitiū aliquid in quo oporteat esse caput inclinatum sicut esset suere aut aliquid cōsimile. Et dabitis de successu notitiā et si quid oportuerit fieri fiat. C. Buerius.

In febre quartana pro magnifico Guidatio.
Consilium, 48.

Ad inorati
um.

Ecipe mirabolanzorum citrinorū kebulorū et indorū an. 3. j. polipodij cherini. 3. ij. pīstetur mirabolani et icidē subtili polipo diū et infundat p nocte in. 3. vj. feri capri ni postea ponat ad ignē et buliat vñca ebullitione et colet bona expillione et in ea colatura cala infundat tur epithimi. 3. ij. floz violarū. 3. j. f. et tādū stent in infusioe dōc serū sit infusidatū et tunc colet et illi colature addat zuccari ros. 3. ij. et fiat potus q̄ deē in die imediate sequēti febrē p vñā horā ante diez. Et dormiat per horam et post quinqz horas pōt comedere. Et in die imediate sequēti incipiat sumere inirascipios sirupos post cenā octo horas. Stetoz post eoz assumptionē ad minus horis. ij. ad comedēdū. et pōt dormire postqz ipsos sumperit ad libitum. Et radicū feni. apij brusci asparagi petrosilli. an. 3. j. f. lingue ceruine. ad. ij. camedreos campeptheos. an. ad. j. carui ameos anisi an. 3. f. culcure rotaz rubeaz radicum capaz ciperi an. 3. f. radices incidatū minutim pariter herbe semia pistetur mō grosso et buliat in lib. iij. aq̄ vsqz ad psumptionē medietatis aq̄ postea colet et colature addat zuccari albi. q. s. et fiat sirupus. et acetosē cū aceto sglitico. Et sirupi suprascripti. 3. ij. aquaz scolopendrie lupulorum mellisse ana. 3. vñam misce iste est pro vñā vice continuet eum septem vel pluries vt presenti phisico videbitur. Et istis assumptis accipiat in irascripam medicinam in die antecedenti diem accessionis febris sup qua potest dormire per horam et inde ad quinqz horas capiat. 3. j. zuccari rubei cum brodio et postea ad horam poterit pādere. Et Recipe passularum sine nucleis vñciam mediam florū borraginis et violarum ana. 3. ij. epithimi. 3. j. f. soliculorum sene. 3. ij. camedreos. 3. tres carui anisozum. 3. vñam passule fenticuli sene anisi et carui parum pistentur et buliant in libzā vñā feri capriū vsqz ad cōsumptionem medietatis feri postea colet et de illa colatura cala accipiat. 3. iij. in quibus ifundatur epithimi et flores quousqz serū sit infusidatū et iterū colet et colature addat diacatoliconis. 3. f. cōiectiōis amech. 3. ij. et fiat potus et exhibeatur vt dicitur est. Et si tēpore quo sumit sirupos nō habet vētris beneficiūz vtatur hoc clystere.

Clystere.

Et decoctiōis malue borraginis cū radicibz suis blitis et anisi de q̄ accipiatur li. 3. f. et in ea dissoluatur 3. j. cassie et 3. j. yerapig. olei. 3. ij. olei parū et fiat in die antecedenti diem accessiōis. Et si posset vomitum puocare sine magno labore conueniēs fecerit facere hoc modo. Et se aneti f. attriplicis an. 3. f. radicia rasani. 3. j. buliant i vñam libzāz aque donec veniāt ad medietatem postea colet et colature addat orimellis simplicis. 3. ij. et fiat potus et hoc vomituum sumat tepidum ipsūqz retineat p medā boram. demum cū digito vel penna inuncta cum oleo vomitū temptet qui conueniēs esset omni die quanta in die accessiōis se. est singularis. Et ad sitim ventram caueat a potu aq̄ et vini ipsum incedit se. et non cet capiti et neruis et aqua nocet stomacho et opillat. Sed quādo se. valde molestat gargari et aquam cū aceto parum. Et si propter magnam sitim necesse est bibere vtatur hac potione. Et prunorum numero decem sebestem numero. xv. frangantur pruna et sebestē et buliant in lib. iij. aque vsqz ad cōsumptionem medietatis et cum decoctio tepida fuerit fricetur pruna et sebestem manibz ita qz pruna in decoctioe dissoluatur postea coletur et colature addat orimellis simplicis. 3. ij. Et de hoc potu bibat. Et buliat in ferculo borraginē aut spinacia lactucam et petrosillum vñā vino medioeri nō multum dulci nec multuz brusco. Et si habet aliqd̄ dulcedinis nō propter hoc esset malum. Et linset cum aqua cisterne. Stet letus et fugiat ocium. Dormiat in nocte septem aut octo horas. In die nūbī et nō dormiat in parioris nisi cum fuerit in declinatōe. Et comedat quāqz horis ad minus an accessionem poritū. C. Buerius de Buerijs.

De dolore renali.
Consilium, 49.

I dolor inuaserit et adsit voluntas vomendi puocetur vomitus ponendo digitos in ore et compingendo linguā et hoc si cibum tunc fuerit in stomacho. Et si vero stomacho hora doloris fuerit ieiunus et vomendi esset voluntas sumat vñus ciatus aq̄ tepide decoctiōis radicia q̄ comediē et floz aneti. et cum biberit stet per horā mediam et puocet vomitum. Iponēdo digitum i ore aut ponēdo pennam oleo inunctā. Et factō vomitu si se fieri potest fiat elistere. Et si vomitus fieri nō potest aut quia nō esset inclinatio aut stomachus nō eet ad ipsam aptus tūc fiat elistere tale. Recipe florū camomille malue paritarie. an. m. j. anisozū seminis li ni carui an. 3. j. radicia malinauisi libra semis fiat istarum rerum decoctio de qua accipiatur libzā. j. aut addat cassie. 3. vñā benedictē dragmas. vj. pinquedinis galline. 3. f. olei de lilio olei de aneto an. 3. ij. salis. 3. ij. semis. et fiat enema qd̄ calidum superponat. et huiusmodi elistere fiat mane a sero stare dolore. Et Recipe florū camomille melliori aneti an. m. vñū paritarie. m. ij. seminis lini senugreci an. 3. duas. Absinthij foliorū lauri an. m. f. foliorū caulium. m. j. foliorū anisozum seminis fenticuli carui an. m. j. semina pistentur modo grosso et herbe inciduntur minutim et buliant in sufficiēti quantitate aq̄ in qua ifundat spōgia q̄ expressa loco dolenti supponatur et cū infusidat renouetur sic fiat quatuor aut quinqz vicibus stare dolore pluries i die iteret. Et facta fomentatiōe modo q̄ dictus est exsicce locū cū panno calido et vngat cū ista vñctione. Et olei de lilio olei de aneto olei de scorpiombus an. 3. f. pinquedinis anatis pinguedinis galline ana. 3. ij. ylori bumide dragmas. ij. misce cū bac vñctiōe calida

locus dolens vngat ut deum est et postea supponat
lana succida carpinata calida. ¶ Si istis factis do-
lor adhuc persistet fiat hoc medicamentum. R. lapidis in-
daici. 3. f. milijfolij. 3. ij. f. carui. 3. j. milijfolij et car-
ui pistetur in grosso et buliat in. 3. vj. aq. capilloz
veneris vsq. ad consumptionem medietatis postea co-
lecta cu colatura remoliat sine frice lapis iudaicus
sup cote sine lapide sup qbus sales acutur et inde
addat. 3. j. f. milij et fiat potus que caldo stomacho
ieiuno accipiat super que pot hora vna dormire et
post ipsius assumptione stet ad minus horas quatuor
antequam dormiat. Item omni potum talis accipiat post-
quam fecerit vomitu si poterit fieri et post elistere et fo-
mentatione et reueret si opus fuerit. i. si pper hoc
dolor non cessat. R. piloballami clauomi semine anisi
fenti. et macedonici sapifragie et milijfolij se. sparagi
cassie lignee an. 3. ij. confice cu zuccaro dissoluto
cu aqua calida capilloz veneris dosis. 3. ij. sed i ie-
iuno cu vino subtili albo. ¶ Vel R. semen apij anisi
fenti. petrosili. an. 3. j. f. vertice. 3. f. milijfolij sapif-
fragie an. 3. ij. cordumoni getiane an. 3. f. tere sub-
tilissime et adde zuccaro ad pondus olum et fiat pul-
uis dosis coctar vnu cu vino albo subtili stomacho
ieiuno et stet post assumptione horis tribus antequam
comedat. ¶ Stante dolore parum comedat sumat et o-
dum ciceru rub. coctum cum radice senti. et petrosili
ni aromatizatum cinamomo. Et hoc brodiu est val-
de conueniens seu bibat seu infundatur buccelle pa-
tis in eo coeunt etia brodiu capon. s. aromatizatu
cum cinamomo et vnu albu subtili. Et si dolor p-
senerat et sumat pullum conuulsum aromatizatu cu
cinamomo.

¶ Canedū est ab aere multū frigidū et ab eo qui est
bomidus et similis a vtero. ¶ Hocet aer qui est calidus
multum. ¶ Eligatur aer temperatus aut declinans
ad aliqualem caliditatem. ¶ Hocet ira tristitia cotus
multis precipue super repletionem. Dimittat som-
num diuinum si in nocte sufficienter dormierit.
Et caueat ab acubitu super dorso dormiat super al-
terum lacerum aut ventrem et non sit seminus am-
plior octo horis nec minus quinq. Dimittat exerci-
tium forte et precipue vbi dolum laborat sicut esset
equum equitare furiosum aut leuare aliquod po-
das. ¶ Conuenit exercitium temperatum pelvis pri-
mo inperfluitatibus prime et secunde digestionis.
¶ Duo exercitij conueniunt fricationes brachiorum
coctarum et cibiarum stomacho ieiuno cu manu vel
panno calido. ¶ Laucere debet a cibis grosse substan-
tie sicut sunt carnes bovine et carnes salite et similes
a cibis viscosis sicut anguille tenche et cures a cibis
ventosis sicut sunt fabe et similes et ab omnibus ci-
bis difficultis digestionis et ab his qui sunt opillati-
ni cuiusmodi sunt illi qui sunt multuz dulces et illi
qui sunt de substantia viscosi sicut sunt illi qui sunt
de pasta azimina. ¶ Utatur pane debite cocto et fer-
mentato quod si quando conficitur ponetur ali-
quid anilorum conueniet et non sit panis plurimum
quam trium aut quatuor dierum nec minoris tem-
poris quam vnius diei. ¶ Vinum sit album subtile
clarum non dulce aut habes parum dulcedinis ne
diocris potentie. ¶ Quod si eget mitione aqua mi-
llecatur cum aqua cocta aut aqua clara fontis aut
cysterne. ¶ Carnes sint caponum tuenum gallina-
rum pullorum castrati aut vituli lactantis vel ca-
priet. ¶ Conueniunt perdices fassiam turdi phicedu-
le et pipiones volare incipientes. ¶ Conceditur oua
sorbita aut in aqua cocta sed non sint dura nec fri-
ra. ¶ Duces generaliter sunt mali minus tamen no-
cui sunt lucij timali aurate capedani vitandum est
casens et lac et omnes cibi qui cum lacte et caseo fi-

unt. ¶ Et legumibus conceduntur eicer a rubea et bro-
dum ipsoz et brodum faseoloz. ¶ Conuenit et far cola-
tum et milij et v. solium. ¶ Et radicio pueniunt car-
rote pistachia et radices q coiter comedunt et radi-
ces bancia et petrosilli et rasan. ¶ Et fructibus coe-
nunt amigdale dulces et amare nuclei cerasorum et
piscorum et cerasa et melones. Et maxime ps illa cui
adherent semia. ¶ De cibo et potu sumat ps tata et
stocuz no aggrauetur et bn digeratur nec comedat
nisi prius bene senserit cibum passumptum ee dige-
stum nec comedere differat nisi ver? affuerit appeti-
tus. ¶ Nec comedat vsq. ad sacietate. Sed a mela sur-
gat cum reliquis sanis. Et i mela vna no comedat
diuersas dapes sed sit contentus vno aut duobus ci-
bis. Et ab eo incipiat qui e facilitoris digoms. ¶ Ue-
trem teneat lubricu. Et fiat elistere in precedeti cap.
scriptum. ¶ Recipe sem. pulegij seminis altee an. 3.
j. f. cucumeris semen melonis et diagaati an. 3. f.
pistetur omnia subtilissime et miscentur de illo pul-
uere sumat. 3. j. f. cum vino albo subtili. ¶ Recipe cas-
sic pinguis nouiter extracte. 3. r. dissoluatur cu de-
coctione liquiritie se. conuulsum maiorum et ylo-
pi et fiat potus que calido stomacho ieiuno accipiat.
et inde ad. ij. aut. iij. horas comedat. ¶ De proprie-
tate huius potus est prohibere generationem lapi-
dis in renibus. ¶ Istorum duorum medicaminum
vltimo scriptorum sumat modo vnum modo alium
in omni fine. r. aut. xv. dierum. f. i. n. s.

¶ Bauerius de bauerijs.

¶ De sterilitate. ¶ Consilium. 30.

¶ Si multe sint sterilitatis cause vt videri
potest nono conueniens. Et ab aly nono
dispositionis regalis. Et a Gal. in comen-
to affor. v. particule. Quicunq. frigidas et
templas matrices habet. Et ab An. xj. terij. ¶ Et
eis due sunt que difficultate impregnatiois faciunt
precipue in illa. domina mea do. zafira de ordela-
fia. ¶ Prima e mala coplerio humida matricis mul-
tiplicis humiditates matricis reddentes lubrica vi-
de no retinet sperma viri in ea inceptum tanto tpe
quod compleat generatio. Alia e remissa matricis
caliditas siue eius frigiditas generas ventositatem
q semen in ea receptu vltra lubricitate spargit et ip-
sum expellit antequam embrio generet. ¶ Has causas
ex eis que mihi narrata sunt et ex signis que ipse vi-
di: coprendi. ¶ Reducere causam male coplerionis
humide et similiter vterostatis ad causas pmas: ma-
ioris e laboris qua vtilitatis. et ideo pteribo. ¶ Si
militer ponere eas difficultatis impregnatiois ex p-
te viri no videt expedire. cum costet ipsum esse lec-
dum. ¶ Nec arbitror cam ee ex parte vtriusq. sper-
matis. cu dicat Rasis. ix. continetis q vir cocepti-
uus coinnetus mulieri conceptus secundum simili-
tudine lapsus efficitur no generatiuus et mulier no
coicipiens. ¶ Non video siq. lapsus sit in ambobus q
sit secundum similitudine. ¶ Nec etiā inter ipsos tata
videtur ee in lapsibus dissimilitudo vt ex hoc sequa-
tur sterilitas. Unde An. xj. terij. Et quadoq. et ca
in spermate vt sit sperma viri diuerse impressiois et
que est in spermate mulieris cotrariu receptici. et.
¶ Ad tamē quelibet cotrarietas in coplerione sper-
matis e causa sterilitatis: sed solum illa q est fortis.
Unde si cotrarietas remissa eēt ita q vnuz sperma
eēt parum calidum aliud vero parum frigidu vnuz
temparet aliud et ad conceptione faceret. Sed vbi
ambo multu diuersificarentur non fieret generatio
vt apparet ex Gal. in cometo illi affor. Quicunq.
frigidas et depas matrices.

Si dolor
pseuerat.

Dulcis.

Stare do-
lor.

Canenda.
aer.

Abimali.

Sanis.

For-
num.

Carnes.

Cipina.

Dulces
sali.

Consilia

Prognostici.

Regimen duplex.

Primum regimen.

De aere.

Motatio.

Suffumig.

Uiles.

De acciti bus aie.

De somno et vigilia.

De motu et quiete.

Consideratis igitur similibus causis cum sint corrigibiles per scientiam medicine prognosticari debent hanc illu. do. fieri debere. plicam et secundam.

Regimen istius duplex est. Unum ut remoueat eam impregnationem prohibentes. Aliud ut inducat eam ad ipsam impregnationem. Hoc duplex regimen tenet hic. ca. supra alle. cum dicit. Regimen capituli diuiditur in duos modos: quorum unum est ad impregnationem in ea: et secundum est ad curationem causarum prohibentium impregnationem.

Primum regimen duas habet generales intentiones: Prima est debita regimen sex rebus non naturalium. Alia est regimen medicinale.

Prima intentio diuidetur in sex cap. fm. nomen rum sex rerum non naturalium a quibus incipiam.

Primo ab aere ostendendo primo qui sit discorreniens ut elutret. deinde qui sit conueniens ut eligatur. Et ita faciam in reliquis capitulis. Quod ois aer humidus et fri. et aer ventosus precipue stante aut stro. et qui est mali odoris. Et in medicina auctor. res de aere expresse loquantur: volunt in per ipsum reliqua elementa intelligi. Cum cauendum est ab habitatione terrarum humidarum et a locis ventis expositis precipue meridionalibus ab habitationibus terrenis aut pinguis eloacis aut aquarum curibus et a subita corporis multa calefactione. Conuenit aer clarus quietus debite enectans boni odoris declinans ad aliquales calitates et ad fici. magis. Quod si naturaliter haberi non possit arte faciendo de camera aut ignem cum lignis siccis bonorum odoribus habere: ut sunt in pinis abies pinus laur. et. Apti suffumigati cum laudano stozace sicca thure supponendo aliter: istos vel olus si mul prunis. Aut et. thuris laudani stozace calami et galie musca. an. et. ligni aloes. et. pistent oia cum vino maluatico reforment troscici: quorum qui liber sit pederis vnius. et. cum diuidia. et ex eis vnum prunis accensis supponat. Sed quod aer nos vario modo nos alterat fm. varium occursum ad corpus. variat aut eius occursum et impressio ad corpus fm. quod corpus panis calidioribus aut minus calidis est minutum. Et id de eis hic metio fieri. Variet panis fm. varias teporum dispositiones. ita tamen in nullo pacto frigat recipiat propter paucitatem nec est aer eorum multitudo ne. Uter conueniens est ut ex eis sentiat calitatem aliqualem. Habiter loca a terra remota et precipue camera que ab omni humiditate et fetore sit remota. Conuenit tpe frigido propter ignem stare ut calitate moderata sentiat sed non exustationem.

Vitare debet tristitia melancolica timore et furore. Conuenit letari et gaudere bene sperare aliquam modicum irasci conuersari cum amicis et dilectis.

Fugendus est somnus ois nimis longus et super repletionem factus immediate et qui in die fit cum in nocte dormierit sufficiens et somnus super dorsum factus. Sit somnus de nocte et non de die nisi dormiendi fuerit de die longa consuetudo aut quod in nocte ob aliquam causam non potuerit dormire. In quibus casibus eodem die somnus diurnus. Et minus nocet somnus ante prandium de die factus quam post prandium. Sitque somnus septem horarum: non minor sex horis: neque longior octo. Et fiat pro super latus dextrum deinde super sinistrum. Sit capite debite eleuato et corpore panis eodem nienter tecto. Et dormire prius non scipiat quam fluxerint hore due a fine cene. Et sit a prandio si post prandium dormire contingit ob aliquam causam.

Abstineri debet ab omni forti exercitio immediate post cibum factum: siue sit animi seu corporis. Neque minus canere debet a nimia gete. Exercitium conuenit abulatio aut equitatio aut super curru siue carrera de mane ante prandium et de sero prandio iam digesto. depositis

pilo supfluitatibus: pale et sebe digonis. Sitque tadin donec corpus ad sudorem veniat aut lasce tuc ab exercitio est desistendum. Particulare exercitium est capitis peccinatio. Legere officium nostre done voce aliquam alta est pectoris exercitium. fricationes fieri ad brachia cum panis calido aut manibus conuenit magis. Conuenit membrorum supiorum exercitium quam inferiorum propter materiei diuerfionem. Nihil minus laudo ut ad tibias fiant fricationes et corporis sit leues aut mediciores. Reliquum vero tempus sit quietus.

Quod panis azimus aut indebite coctus: et ois cibis quod pasta sit azima ut lagane macarones. Et carnes antique et sunt difficilis digonis ut bouum hircorum. Et sunt multarum supfluitatum sicut carniuium aut hircorum colla longa degentium in paludibus aut stagnis ut anates anseres. Et viscere alalia sicut cerebri cor: pulmo intestina vter pleru et epar. Et vitent alium cutes. Dimittant lac butyrum et casei precipue reces et cibaria cum istis facta. Discreuitus non puenit. Nec ostracorum ut sunt gabari cancri. Legumina cum generaliter sint vetula non pueniunt. Abstinentium insup est ab herbis olis et fructibus ut sunt spinacia attriplex portulaca. Fructibus herbaceis sicut citrulli cucurbit melones et cucumeres. Et a fructibus frigidis et humidis ut sunt pira mala cerasa pruna mora: et a fructibus ventosis ut sunt castanea et similes.

Eligi debet panis similaginis ex farina optimi fermenti factus: qui sit puenienter coctus et debite fermentatus: in cuius pfectionis aliquid salis ponat. Cui etiam non sit minoris vnius diei nec maioris trium dierum: et cum comedat a coricibus mundis. Carnes sint pducas fastanorum turturum franquinorum turdorum et autum paruarum degentium in nemoribus et pratis. Ex bipedibus domesticis pcedunt carnes iuuenum caponum non arte impinguatorum gallinarum pullos pipionum columbarie volare incipientium et querentium victum. Ex quadrupedibus siluestribus pueniunt caprioli lepores iuuenes et apris. Ex domesticis laudantur carnes castrati et agni annualis caprei et vituli. Et horum aliam partem anteriores sunt meliores quam posteriores. Et si vter fuerit lobatus et stons bii digerens melius preparant alie quam elisse precipue sunt piques macre vero elisse melius disponunt. Ex pibus pinguibus macre eligantur et pinguedo dimittat. Quia recetia conueniunt cum fuerint orbilia aut tremula ut in aqua fracta albumine abiecto. Si qui caseum comedit sit frugibilis non viscosus etate medius iter recentem et antiquum de quo in fine mense sumat duos aut tres bolos. Discreuit raro sit vltus. si tamen aliqui sumit ex agis volucibus eligat pices puos squamosos ut sunt capedant scardone lucij in agis bonis cocti et sole aurate pascere trillie et files. Corpora leguminum non pueniunt potest aliqui vti brodio cicerum rub. Et ex granis milio panico farre et izo. Et ex herbis pcedunt fenculus petrosillus borrago buglosa serpill. maiorana melissa anetum ylopus. cetera minima calide et sicce complexionis cum quibus miscere possunt que sunt pphonis frigidis per teporum varietatem calidius tamen et sicce pcedonantibus. Conceduntur capparos carote sparagi et lupulli. Fructuum vero quorum admittit vltus sunt fistici grana pini munda et tribus victibus in aqua feruenti infusa posita ad vimbram exsiccata et cum zucca ro confecta. Et amigdale scorzate cum zuccaro confecte. Et auellane torrefacte. Passile dulces ables nucleis aut cum nucleis bene masticate et carice pinguibus. Species quibus vtatur super ferculis iuis. Recipe cinamomi electi. et. zingib. et cladi. et. galiofilorum nucis musca. piperis granorum paradisi an. et. ameos cordumendi. ana. et. croci. et. iij. zuccari

Labrador

Conſilia

Pillule.

Tertia intentio.
Maſtale.

Aliud.

Quarta intentio.
Calefactiuum.

Electuarium.

Metridiatum.

Quinta intentio.
Larmina / tiuum.

Aliud.

Septa intentio.
Ad matricem.

macri absqz sale cuz. ʒ. j. zuca. ru. Et inde ad hora prædeat. Nunc poru materiez digestaz eductiuuz mō dicto sumat. ¶ Qd si pill. sibi gratiores essent sumat srascriptas pill. Re. pill. de vera pposita siue Nicolai pill. de bndicta. an. ʒ. f. fiat pill. vj. nūero istas pill. sumat mō q dicitur est de pcedenti solutio. ¶ Tertia itētio. Euaquent reliqe materie existētes iuxta itētiōne tertiā. Re. mercurialis paulū pistet ita vt succē nō exprimat s3 ad sufficiē veniat ⁊ liget cū filo ⁊ fiat ad quāritatē digiti fm lōgitudinē ⁊ supponat matrici. nā mirabiliter matricē a supfluitati b3 mūdificat. ⁊ sic p̄tinuet trib3 aut. iij. dieb3. Si gnū at q sufficiēter mūdificauerit qm̄ icipiet ardo rē facere. ¶ Ad idē valet bdeliū cū melle ⁊ oleo rosato confecto donec veniant ad spissitudinem ⁊ fiat nascale ⁊ supponatur vsus istozum icipiat per dies duos postqz fuerit purgata cum medicinis aut pill. iuxta intentionem secundam. ¶ Quarta itētio ē s3i ⁊ matricis calefactio ⁊ exsiccatio q sic cōplet. Re. xilooloes ciamomū veroni ei zedoarie macis gariofil. nucis musc. folij rasure ebbois sileos an. ʒ. j. galāge zēze. an. ʒ. f. f. spice cardamomi pipis lōgi rosaz ru. an. ʒ. f. sādaloꝝz alboꝝ ⁊ rub. ʒ. ij. ambre. ʒ. ij. margaritarū. ʒ. j. f. musci gra. vj. zuca. albi qzēū sufficit ⁊ cū aq mellis se fiat electuariū. De hoc electuario s3i cordis cerebri ⁊ epia. sfortariū ⁊ calefactiuū ⁊ exsiccatiuū bñ dicitur s3i ⁊ mfcis sumat p horas. ʒ. cuz dimidia ante cibū post qd ingibit. ʒ. iij. vini albi ⁊ hoc vti icipiat post purgationē. ¶ Ad idē magnifice facit electuariū q sic fit. Re. cubebaz veroni. an. ʒ. ij. cinamomi cardamomi maioris croci gariofiloz macis cipi nucis musc. cumini ligni aloes pipis lōgi cassie lignee. an. ʒ. ij. aꝝre musci. an. ʒ. f. zucari albi lib. j. f. vini albi ⁊ subtilis sicut maluatice aq buglossē ⁊ mellissē an. de oib3 quātū sufficit ad faciendū electuariū d quo accipiat qñ vadit dormitū p horas. ij. post cenā. ʒ. ij. f. ⁊ p hora ante cenā. ʒ. j. f. Et cuz hoc accipit nō accipiat aliud electuariū. naz cuz hoc qd calefacit exsiccat pparat matricē ad p̄cipiendū. ¶ Ad idē facit assumptio ʒ. j. metridiatū cū. ʒ. j. limature ebbois cū sumit p septē aut octo ho. post cenā. ⁊ inde tardet p sex horas aut septem p̄adiū ⁊ hic vsus fit semel in ebdomada. ¶ Ad idē vti mō vno istoz mō alio vt cuz vsa fuerit octo dieb3 vno suprascriptozum electuariūz vtatur inde alia per tot dies. Cum vero metridiatum sumit duntat electuariū ⁊ horum vsus fit post euacuationem. ¶ Quinta itētio p̄hibeat i matrice generatio v̄eto sitatū ⁊ tā genitaz fiat resolutio iuxta. v. itētiōne. Re. rute cimint ameos galie musc. carni. an. ʒ. j. pistetur mō grosso ⁊ buliat i viceo. j. f. aq vsqz ad p̄sum p̄ionez. iij. p̄is ⁊ cnz emboto matric suffumigē. ¶ Ad eandē facit itētiōnez medicamē istud. Re. galie musca. castorei bdelij laudani coaguli leporis nucis musc. calami aromatici sileos. an. ʒ. f. decoquant i sufficiēti quāritate aq ⁊ cū hac lauent p̄tes genitales ⁊ matric cū emboto suffumigē. Si medicamē voluerit efficacius immediato suprascripto vtatur isto. ¶ Ad idē administrantur medicamina hec nisi prius adimpleta fuerit secunda ⁊ tertia intentio. ¶ Septa itētio. Cōfortet matricis viretētina ⁊ ab ea remoueat lenitas iuxta itētiōnez sextā. ¶ Re. maſticis. ʒ. f. decoquat i vino stiprico ⁊ cuz eo calido lauent pudibunda. ¶ Aut. Re. scorie ferri lib. f. galiaz cipſi. ʒ. f. decoquant in vino nigro stiprico ⁊ cū eo fiat lotio vt dicitur ē ⁊ hoc ē forti3 medicamen pcedenti ad suprascriptā intentionem. ¶ Ad eandē valet thus ⁊ mastice supaspersis carbonibus ⁊ coꝝruz fumo recepto per embotū ad matricē. ¶ Istozū

medicaminū vtaf mō vno mō alio s3 nō p̄icipiat qz sēda ⁊. iij. ⁊. iij. intentiones adimplere fuerint. ¶ Regimen scdm. Luz corpus ⁊ matric disposita fuerint iuxta regimē p̄missuz tūc veniendū est ad regimē scdm qd est ad ipsam impregnationē. ¶ Istoz regimē duas habet itentiones. Una est vt administrent ea que appropriare habēt ad ipsam impregnationem faciendam. Alia est in modo vsus coitus. ¶ Si ita itentio. Cōpletur cū his que appropriare habent ad impregnationē de quib3 sunt simplicia ⁊ cōposita. ¶ De simplicib3 limatura ebbois noui de quo sumunt. ʒ. v. cū. ʒ. j. osis d corde cerni ⁊ cū vino albo bibat. iij. dieb3 continuis imediate post mundificationē a mēstruis. ¶ Si sileos ab Aut. mul tū laudat de quo puluerizato sumat. ʒ. iij. cū vino albo p̄mixto cū aqua decoctionis bauce ⁊ cōtinuet dieb3. iij. s3o teuno antequā coeat. ¶ Ad eandem itentionē facit semē bauce cōtrituz ⁊ cuz vino lubrili exhibitio ad quāritatē. ʒ. j. ¶ Itē matric cerne q̄taliter pparari dz. Re. matricē cerue ⁊ cā optime cū vino albo laua postea in vmbra sup asare ep̄ tincta exsica ad ventū tādū qd possit puluerizari. ¶ Qd si puluerizari nō possit ponat in vase rudi bene coperto in furno postquā panis a furno ē extraxerit tādū stet donec exsicce ⁊ nō cōburet ⁊ pistet. De inde. Re. pulueris matricis cerue sileis montani limature ebbois nucis musc. seie bauce cinamomi gariofiloz maiorane betonie an. ʒ. f. zucari quāntū sufficit ad faciendū electuariū. Dissoluat zucari cū aqua decoctionis bauce ⁊ ameos. ¶ De isto electuario ad impregnandū valde efficacit sumat. ʒ. iij. de mane cū surgit post q supbibat. ʒ. ij. vini albi subtilis. Deinde distillet p̄adiū suū p horas tres aut quattuor. Et sumat ante cenā p̄adio tā digesto. ʒ. ij. cū potu vini taz dicit. Et tardet inde cenā ad minus p horas duas ⁊ eo sic vtaf p tres dies icipiendo a die cōplete mundificationis mēstruoz ⁊ postea se viro copulet. ¶ Ad eandē itentionē facit electuariū de sileos qd sic fit. Re. sileos limature ebbois radicū ⁊ granoz peonie an. ʒ. j. f. cinamomi ciperi calami aromatici squinati artemise. an. ʒ. j. nardij folij masticeis olibani an. ʒ. f. ambre purissime. ʒ. ij. mellis chebuloz quātū sufficit ⁊ fiat electuariū. Dosis ē. ʒ. ij. f. ante p̄adiū p tres horas ⁊ tādū p̄adio tā digesto an cenā. ¶ Istozū medicaminū vti pōt mō vno mō alio. hec tñ duo electuaria. f. de matrice cerue ⁊ de sileos sunt valde efficaciaz ⁊ ame se p̄ experta. ¶ Ad eandē facit itentionē p̄statiū qd sic fit. Re. coaguli leporis ⁊ cumelle fiat nascale ⁊ supponat. ¶ Re. croci amomi nardi corone regie an. ʒ. iij. f. folij cordamenti an. ʒ. j. anseris adipis. ʒ. ij. vitelli ouoꝝ numero. ij. olei de spica. ʒ. j. misceant simul oia ⁊ fiat nascale qd supponat ⁊ p horas sex ante coitū teneat. ¶ Istoz duoz mō vno mō alio vtaf. ¶ Valet etiā multiū aꝝre. ¶ Rasis. ij. cōtinentis medicamē qd sic fit. Re. spice croci masticeis mirre such ⁊ castorei an. ʒ. j. dissoluat cū oleo nardij aut adipe anse. rino ⁊ in eo medicamine tingat lana vadis ⁊ post mūdificationē a mēstruis supponat matrici p tres dies. Ide coitu vtaf. ¶ Ad idē etiā laudat hoc medicamen. Re. ambre grosse. ʒ. j. storacis calamite. ʒ. f. mirre masticeis thuris gariofiloz ligni aloes cinamomi nucis musc. nucis ciperi an. ʒ. ij. f. sciant cū oximelle diuretico ⁊ aq ro. ex hac materia fiat p̄mixtū qd frequēter odorēt. Istā cerebrū p̄fortat ⁊ matricē excitat ad coitū. eo possime vtaf in die coitū pcedēte. Alter3 p̄is sumant ad quāritatē castane. ⁊ dissoluat in aqua ⁊ calefiat ⁊ fumus ad matricē cuz emboto recipiat. ⁊ hoc fiat post mundificationē a mēstruis p duos dies antequā coeat. ¶ Scda

၇၂၁၀၀၀
ဗဒ.

Confilia

Ordo cōfi **lij.** **De aere.** **De cibo & potu.** **Lōfectio.** **Vinum.** **Aqua cu3 vino.** **Alia aqua** **Alia aqua** **¶ Danis.** **¶ Infalatu** **ria.** **fercula.**

¶ Curam istius egritudinis diuidā in duas ptes principales. In prima ponaz regimen preseruatū quo vti debet dū ab hac egritudine non infestatur. In scda pte ponā regimē curatiū cū actualiter ab egritudine verat. **¶** Partes piaz picipalē in duo diuidā capitula. In pzo ponā regimē ser rex non naturalū q̄ sunt aer cib⁹ & pot⁹ mot⁹ & ges somn⁹ & vigilia. inantio & repletio & accidentia ale. In scda ponā debitu regimē p administratiōe medicinar. **¶** Cap. primum habebit ser ptes sicut ser sunt res nō naturales a qb⁹ icipiēdo initium ab aere faciā. **¶** Aer fit inubilis clar⁹ declinās ad caliditatē & sic citatē. Qui si nō ē talis natura fiat arte cū igne lea mera cū lignis odoriferis: sicut iunipus aut cuz li gnis querc⁹ vel sermentoz. Vel suffumigē camera cū grans iunipi aut thure. Sz nō igrediat camera cuz suffumigat donec fumus aliquatiter cessauerit. **¶** Aer turbidus grossus nebulosus pluuosus vento sus maxime fiante austro & borrea & frigidus & hu mid⁹ omnis malus. **¶** Locus vestre habitatiōis sit ad caliditatem & siccitatem declinans: nō sit terra neuus: nec suppositus alicui cloaco vel loco fetenti. **¶** In initio pādū & cene pōt vti radice vna zizi. cōditū seu viridia. Qd idem est. **¶** Cū pōt si magis gratuz sit sibi vnā formulā istius cōfectionis q̄ sic fit. R. cinamomi electi. 3. j. f. zucari trium coctaz: 3. vj. aque mente quāuz sufficit & fiat confectio in rotulis siue morsellis quozum quilibet sit duarum dragmarum. **¶** Vinuz sit bene defetatu iuxta illud principalis. xxi. terij capi. de cautela a doloribus iuncturaz. Et deinter potare vinū potentē & gros sum in substantia. sit mediocre in colore inter albū & nigrum medium quod cistoluz vocatur in sapore nec dulce nec austerus sine bruscu. Qd si ad alterū istozū declinat potius declinet ad dulcedinem quā ad austeritatē. Siqz mediū iter potēs & paucifex. Qd si declinat pot⁹ ad potētā quā ad paucitatz declinet. sit ē mediocriter limphatu cuz aq̄ que sic fit. R. aque lib. iij. anisozuz pistatoruz & in petia li nea lubili ligatoruz. 3. f. buliat oia simul vsqz ad consumptionem. r. pris postea remoueat ab igne & vsui referuetur. **¶** Vel sic. R. aque clare cisterne lib. iij. ponat ad ignē & cum ea buliat cinamomi electi paruz cōfusi in petia ligati. 3. j. f. vnica aut duab⁹ ebullitionibus deinde remoueat ab igne & vsui re serua. Vel sic. R. aque cisterne munde quantitas q̄stūis & in ea extingue frustum calibz igniti & tri lais aut quatuor vicibus & reserua postea ad vsum istaruz aquaz pōt vti limphādo vinū ea q̄ vobis ē magis grata. **¶** ¶ Danis sit ex farina optimi frumētū nato illo loco libero vento nō stercozato neqz odorē habeat aliqū malū. Siqz panis aliquatiter surfu raceus in cui⁹ cōfctēde sit aliqd salis & feniculoz: nō tamē ad tāā quātitatē vt gustui displiceat. & sit nō minoris tps vnius diei neqz maioris triuz aut iij. dierū. Et cū comeditis pte exteriorē cruste creu tiat pcutiēdo gladio. **¶** Ad excitādū appetitū p ssa latutio vti potestis caparib⁹ a qbus sal sit bene amo rum cōditis cuz modico aceti & faba & aromatiza tis cū spēb⁹ inferi⁹ describēdis cōcedit etiā infalatu ciū ex menta factū assumēdo duos aut tres bolos. **¶** Itē cōcedit cicorea clissata postea cū modico ace ti faba & sale cōdita & cuz spēb⁹ supasperia. **¶** Item resolutiū factum ex floribus borraginis & buglos se ex floribus rosamarinū. **¶** Item ex sparagis ali quando pariter ex lupulis siue reuerthes q̄ est idē. **¶** Ex ferculis cōueniunt salmatum aut panis infu sum in brodio carniū qb⁹ aliqd mente aut maiorane bulierit panis coct⁹ panata brodiū cicrū rubeoruz ablectis grans cuz qbus bulierit aliqd alei & radi

cū petrosimiliorū. Item ferculuz factuz ex borragi ne buglosa feniculo & petrosilino. Itē brodictuz pa ruz acetosatu. Itē ferculū factū ex enula & ouo tue cafeo. **¶** Laucat ab omni ferculo factū ex legumine si cut factum ex fabis faseolis panico. Itē factū ex pa sta sicut macaroni lagane minucelli. Itē factū ex ca seo sicut rasoli. Itē ex factis ex herbis & rebus alijs infrascriptendis. **¶** Spēs quibus vbi dō supasper gendo suis ferculis lunt iste. R. cinamomi electi. 3. j. macis zinz. gario. añ. 3. f. cardamomi galange. añ. 3. f. croci. 3. j. zucari tarbazet ad pondus oim & fiant species. **¶** Ex volatilibus cōueniunt carnes caponum iuueni carnes pullozū pernicum fasia nozū perdicum pipionum volare incipietū auuz paruarū degentūz in memozibus & praus. excepis passeris & turdis qui sunt difficilis digestiōis in ter partes istarū auium dimitte de sunt ventres & colla. **¶** Carnes aut anserum anatum & auium degē tium in paludibus & stagnis sunt male. Ex quadru pedibus cōueniunt carnes caprei carnes vicieli ca strati capoli laponis horū animalū & viscera omnia & extremitates dimittantur similiter curis siue pel lis. Carnes porcine onine & bouine sunt male. Sine carnes animalū nō nimis macrozū nec pinguium nec sit vsus comedere carnes pingues nimis & po tius sint elissate q̄z assate sed nullo pacto sint frige. **¶** Ex piscib⁹ cōcedunt licet in raro vsu pices squa mosi paruis degēres in ags currētib⁹ petrosi sicut sunt capedam rent lucij & similes. aliq̄ vero sunt ma li. & isti cōueniētiōes sunt assati quā elissati. & de inde cū sapore vel guaceto cū spēb⁹ factū pdiū. Si aut elissati elissent in vino & antequā decoquant p duas aut tres horas añ sale temp supasperant de inde cū sapore aliquo aromatico pdiū. gabari sūt mali. **¶** Saporis qb⁹ vti pōt vel cū carni⁹ aut pisci bus sūt sapor facius ex amigdalīs dulcib⁹ zinz. & modico agreste deinde supaspergat aliqd specierū superi⁹ descriptarū sapor camellinus salia ex serpil lo petrosilino modico panis assī zizi. & gariofilis & modico aceti facta. Itē iucus granarū dulcis cū spe ciebus supasperis. Itē iucus arantij bene maturi cui eiusdē speciebus supasperis. **¶** Quia recentia fortitua abiecto albumine cōcedunt frita aut dura sunt ma la. **¶** Causus olei pibentur similiter lac ppter eius fa cile corruptionē. **¶** Ex herbis cōcedunt borago bu glosa petrosilino ipagi lupulli saluia beronica yfo pus menta maiorana satvregia serpilli feniculus. **¶** Herbe frigide & humi. pibent sicut lactuca por tulaca solatrū & similes. **¶** Acumina pibent oia sicut sunt cepe radices porri alea raphan⁹. **¶** Ex fru ctibus herbarū pibent encurbite citi illi cucume res mellones salum in frequēti vsu vel multa quā titate. **¶** Ex fructib⁹ arborū cōcedunt passile siue sicce pingues ante cibuz amigdale dulces auellane grana pini prius in aqua buliēte ifusa postea exsic cata fistici siue pistachij qd idē est citoniū coctū in fine cibi in modica quātitate assumpti. Sz pura ma la cerefa siue nuces castanee prima nespila sorbea & fruct⁹ oēs multū aquosi aut difficilis digestiōis. **¶** Lōfectiones quib⁹ pōt vti post cibū sunt coriandrū pparati aut pfecti & pserua citoniorz siue speciebus. **¶** Exercitiū sit de mane ante pādūz p loca nō se tentia erpulis supfluitatib⁹ prie & sede digonis. Et sit suane nō laboriosuz. A quo statim cessandū esset si senseritis inuicinas ppter exercitiū dolere. Sili sit ante cenā cū intūz sit post pādūz saltem post v. horas cū modis de exercitio ante pādūz viciis. **¶** Sed cū aliq̄ cōtingat q̄ extra domū nō pōt exer citiū fieri loco ipsius fiant fricationes circa brachia colluz & pectus cū pāno aliquatiter calido. Sz circa pedes

ea pedes et coxas non fiat ne materia descēdat deor-
sum. Quod si fiat. fiat leues et ioluz poroz fiat deor-
curratio et non attractio. ¶ Et exercituz forte aut post
cibū statim factū nocet iuxta illud principalis. xxiij.
tertij cap. de cautela a doloribz iuncturaz dū dixit.
Et opz et cūter repletionē et ambilationē ab exer-
citio et cū hoc etiā deuenit iupflū exercitū. equi-
ratio nocet multū. Itē vitare dū diu sup pedes sta-
re. nam illud materia inferius declinare facit cum
sedet sedeat super re moli et nullo modo super re du-
ra aut multum frigida.

Sōnus fit in lecto molli de nocte nō de die nisi
longa cōsuetudo fuerit in quo casu dormire poterit
media hora. Sed nō pā dormire scipiat donec a fine
prādiū due bore aut hora cū dimidia transuerint.
Sōnus de nocte nō scipiat nisi duabz horis post ce-
nā corpe pueniēter pāns recto et frigus nō sentiat
nec adeo nō fudet sup pānos sit capite bene eleuato
nō sit maioris quātitatis aut. vi. vel. vij. horaz. nō
minoris quāqz. Et cū dormire scipit pā scipiat dor-
mire sup lat dextrū. et si pā sōno nō sufficiēter qz
tate dormiuerit vertat postea sup lat sinistrū. Quod
si etiā scō sōno nō sufficiēter quātitatis dormire-
rit vertat postea sup lat dextrū et sup illo dormire
finat menturā sōm. ¶ Et caueat dormire sup renes
neqz sub radijs solis et possime lune et maris p fene-
strā intrātes: neqz in loco venio expōsito. ¶ Et bis
habet quanta debet esse vigilie quātitas.

Curet ut omni die bis habeat beneficiū ventris
mane. s. ante prādiū sero scz ante cenā: vel saltē se-
mel. Quod si nō posset naturalit habere: habeat arte:
vz cū assūptio alicui suppositōriū clisteris vel pill.
aut assumptio alicui brodiū p horā ante prādiū vel
cenā. ¶ Suppositōriū cōueniēs sic fit. R. mell. q. s.
et decoquat et addat pulueris cinini salis et fiat sup
postōriū clisteris sic fieri pōt. R. florū camomille
aneti an. m. f. blite mercurial. an. m. j. cartami. 3.
j. f. anisoz. 3. iij. buliāt oia i sufficiēti quātitate aq
dulcis vīqz ad sufficiēti pūmptionē postea colet
et de colatura accipiant. 3. ruī. qb addant tenedi-
ete. 3. vi. zucari rub. 3. j. olei camomillini. 3. iij. fa-
lis. 3. ij. et tepidū ante cenā aut ante prādiū imponat.
¶ Pill. sine custodia qb vti pōt qn vult ire ad mē-
sam. ij. aut. iij. sumēdo aut plures scōz qz videbit ea-
rum operationē sunt iste. R. pill. de sarcocolla de-
scriptione. Adesue in suo antidotario pilule de her-
modactilis descriptione. R. alis. ij. Almasozis. an.
3. f. fiant pill. numero. vij. pro. 3. cuqz aque que ista-
rū pill. sumat vnā duas vel tres immediate ante cibi
assumptionez vel sumat eodē modo pill. curbitaras
descriptione. Adesue. ¶ Quod si istarū vnā ante cibū
aut duas omni die sumeret faceret scōm canonem
Serap. iij. sin breuiarij cap. iij. vbi dixit. Et in oibz
diebz administra medicamē solutiū leue. Quod eua-
cuat ipas spēm humoris vincentis. ¶ Brodiū ante
cibum sumēdū pōt esse istud. R. brodiū caponis pin-
guis lib. j. buliāt in co polipodij parū cōfusi. 3. vii.
deinde coletur et de colatura accipiat ut dictū est
vel capiant cape marine. 3. j. lauentur optime po-
stea buliant in aqua et illius buliture accipiat. 3.
iij. sicut dictum est. Vel sumat brodiū pinguis lib.
j. et buliāt in co mane pinguis ligate i peria. 3. j. vel
3. vi. donec reddat brodiū ad lib. f. postea in co
brodio ponatur panis et sumatur loco ferenti. ¶ Do-
test deinde brodiū cum modico agreste accerolari
et gustui delectabilis sit. ¶ Laudare ut omni eb-
domada semel cenam dimitteret et in prandio non
se multum cibo grauaret et in sero paruum faceret
collationez cum panco boni vini. formula vna cō-
fectionis ante cibum sumenda descripta in capitu-

lo de cibo et potu ut cibo digesto natura supra su-
perfluitates se conuertat. ¶ Laudare etiam ut in
mense bis aut saltez semel vomitū faceret hoc mō.
¶ Comedat cepas cū aceto porros ficus siccas car-
nes salitas laganas et bibat vinū potens et cuqz post
istarū rerū cōmissionē steterit per mediam horā
vel parū amplius assumat vīqz ciarū magnū aq
decoctiois radicū que comedunt cū aqua terida
addat modicū aceti et prouocet vomitus. ¶ Post
vomitū factū lauet sibi os cuqz aqua et aceto simul
mixtis et postea differat cōmissionē suā quāqz aut.
vi. horis. Et si iterim dormire possit eē laudat ille.
¶ Hoc tpe trāfacto comedat et pāo assumat modi-
cum panis agri supcalesacti et in pauco vino bono
odorifero infusi simul cuqz vna rorula cōfectionis in
capitulo de cibo et potu ordinata. Deinde psequat ei
buz suū. ¶ Dūz comedit se repleat nunquā vīqz ad
saturitatē sz semp a mēsa surgat cū reliquis famis.
¶ Nō gaudeat i vno prādito vel cena multis empedio-
nibz sz fit vna aut duabz cōient. ¶ Et lordie come-
dēdi semp illa q est faciliōis digestiois pcedat illā
q est difficilioris. Et optime suum cibum mastice-
t. Et horas debitas seruet in cenando et prandendo.
¶ Neqz prius bibere scipiat donec prius ex aut sepiē
bolos comederit fm canonē serapionis quarto bre-
uiarij ca. xxiij. Et potus vini muli puri est adiūas
sup generationem huius egritudinis reuentus eius
qm et. Et cum bibit bibat parū p vice et pot sepe
ita tamē q quātitas tota quā assumit nō sit nimis.

Accidentia animi cuiusmodi sunt cogitationes
debent esse in rebus que cogitationem delectatio-
nis et gaudium inducant. Et conuersari cum perlo-
nis gratis et cum eis rationari de his que delectāt.
Et caueat ab ira furore sollicitudine timore ab om-
ni melancolia et maxime assidua. Nocent enim hec
multum. Et terminant. n. hec accidentia et maxime
assidua nocent et ab ea que fm naturam consistentia
fm. Gal. secunda tegni. ¶ Coitus imoderatus in-
ter res ceteras noceret et maxime super repletionē
s. cibo nondum digesto. Quod est fm Serapione
quia infrigidat et replet mēbra debilia et excitat reli-
qua ppter illud ergo nocet nocimento magno. ma-
gno valde ei cuius virtus est expōsitus et preparatū
egritudint podagre et feiatice et ppe si dolor iā lei-
pit in eis. ¶ Hora aut cōueniens est post cibū quin-
qz aut sex horis et ante prandium tres horas. Nam
illo tempore digestio est celebrata. Et membra ad
hec nō sunt multum inanita imo sunt tunc resocilia-
ta. Et hec quantum ad capitulum primum.

Capitulum fm in quattuor paribus est diuisū
fm q quattuor sunt intentiones principales in re-
gimine preseruatio istius egritudinis per debitas
administrationem rerū medicinalium. Intentio
prima est digestio et cōacuatio humorū flegmati-
corū qui possunt ad ancham currere et dolorem
causare. Secunda intentio est diuersio ipsius ma-
terie a iunctura ad alium locum conuenientem. Ter-
tia intentio est confortare membra generatiua isto-
rum humorū ne ipsorum generet. Quarta est in-
tentio confortare membrum suscipiens. s. sciam ne
humorem factiū egritudinis suscipiat.

Prima intentio. Quācum ad ipsam. dico q om-
ni anno ante aduentum veris. s. in medio february
purget hoc mō. ¶ Prāo fiat mane vomitū fm mo-
dū descriptū i pculis. v. ca. pcedēis. ¶ In seque-
ti die d mane fiat istud clistere materiez mioratiū
videlicet. R. centauree minoris. m. f. florū camo-
mille melliori blite an. m. j. polipodij. 3. iij. carta-
mi aliquantē contriti. 3. j. f. buliant omnia in duo-
bus viceis aque quousqz redeat aque ad vīcum

Clomiet.

De accidē
tiū animi.

Coitus.

Capitulu
secundū.

Intētiōes

Prima in
tentio.
Clomiet.
et clistere.

Confilia

Syrup?

Medicia

Latvian

Pillule.

Ratio.
Syrup?

Pillule.

Scda in
centic.
770m12.

Fricatões

Triacin

Clifere.

vñū postea a oleo ⁊ de colatura accipiant. ⁊. rñū. q.
 bus addant vendicere. ⁊. i. olei de camomila. ⁊.
 iij. falis. ⁊. ij. a calidū stomacho ieiuno imponatur.
 ¶ Die vero sequenti incipiet de mane in auroa acci-
 pere hūc syrūpi calidū ⁊ cōmuet ipsūm. vij. aut
 vij. vñū. q. sup quos pōt ad libitū dormire sꝫ di-
 ferat eius p̄dūz ad minus ab eiꝫ acceptance iatiz
 tres horas. ⁊. mellis ro. colati. ⁊. j. syrūpi de stica-
 do acetosi simplicis añ. ⁊. f. aque betonicæ aq̄ eni-
 diuæ aque abinthij añ. ⁊. j. melle ⁊ aromatziz cūz
 modico cinamomo. ite est syrūpi de vna vna iuma-
 tur. vq̄. vel. vij. vñū. q. vñū. q. dictū est. ¶ Post hūc
 syrūpum in die immediate sequenti ad eius vltimam
 assumptionē accipiat ista medicina. ⁊. p̄passulū
 enucleatarum. ⁊. j. iquirite munde. ⁊. j. anulozū.
 ⁊. ij. ⁊. eniz. ⁊. j. i. ⁊. baliant oīa in lib. j. aque vñqz ad
 cōsumptionē medietatis postea colat de colatura
 accipiat quātū sufficere p̄ dissoluendo electua-
 rīj indi maiore. ⁊. v. ⁊. fiat potus. ¶ Hanc medicināz
 de mane calidam in auroa accipiat. Super quā po-
 test dormire cū cam fulmēt dūabus tertij vñū
 hore vel vna hora. Qd si nō possit dormire cūz eā
 assumptā ⁊ vellet post duas horas dormire absti-
 neat ⁊ deambulet parum per cameram fenestris se-
 mel clausis hinc inde. Et si inferit tensionem aliqua
 hanc p̄p̄mulum nō nimis calidū ⁊ superponat
 vñū ⁊ stomacho ⁊ leuiter comprimat manu ven-
 trem fricando ⁊ trabendo verius partes inferiores
 ⁊ hoc faciat dum per cameram deambulet. ¶ Cum
 trā fuerint quinqz hore ab acceptance medicine lu-
 mat mediam scutellā bodij macri pulli cūz media.
 ⁊. j. uicari rub. ¶ Et post eius assumptionē differat
 p̄dūz p̄ horā postea p̄audat. Et ista die nō dor-
 miat nec det audientā nec in multis se igerat. ¶ Si
 vero medicina nō fuit foret grata ⁊ pill. fozent gra-
 ues sumat istas pill. hora ⁊ modis assumptione
 medicine descriptis. ⁊. pill. d̄ la cocola fin. ⁊. meli-
 pill. fenzidaz añ. ⁊. f. fiat pill. numero septē cū aq̄ vne.
 ¶ Item de mente p̄lepbis consulo ueruz purge-
 tur p̄millo vomitu prius ⁊ clistere sicut supradictū
 est deinde assumat istud digestiūm. ⁊. acetosi sim-
 plicis syrūpi de bisantij mellis rolati colati añ. ⁊. f.
 ⁊. aque in pullorum aque ypericoms aque betonicæ
 añ. ⁊. j. melle acetozū syrūpi septem aut octo vñū-
 bus p̄ prius in alio dicebatur. ¶ Die vero sequenti
 assumat istas pill. cum modis ⁊ ordinibz in p̄o-
 ri solutio descriptis. ⁊. pill. de farcocolla pill. de
 hermodactilis descriptione. ⁊. rasis. ⁊. almanforia
 añ. ⁊. f. fiat pill. numero septē cū ortumelle simplici.
 ¶ Secunda intentio. Completur quinqz modis.
 s. vomitu fricationibus. p̄uocatione vñne. clisteri-
 bus. ⁊ sudore. ¶ ¶ Proouocet igitur vomitus bis aut
 semel in mense modo ⁊ ordine in. p̄. particula pece-
 dentis capi. descriptis. ¶ ¶ Fian p̄fepericationes cū
 panno calido aspero partūz superiozū. s. brachio-
 rum cum aliquali fricatione capitis ⁊ hēc stomacho
 ieiuno. ¶ ¶ Proouocetur vñna cum aqua radiczū que
 cōmunitur comeduntur ⁊ que radices absolūz vo-
 cabulo nominantur cum modico spice assuendo.
 aque. ⁊. iij. spice. ⁊. j. ⁊. mane calidū bibatur. Sz
 istud vñne p̄uocationium non assumatur nisi p̄-
 cesserit prius purgatio siue euacuatio cum medi-
 cis aut vomitu ⁊ clistere ad hūc p̄uocis descriptis. Alia
 multa sunt dyuresice ad bæ intentionem que nō
 describo. Sed cum contentis familiari descri-
 ptis cum in vsu ipsorum possēt contingere error si
 fūmētur coeozē non purgato vel materia non
 mīuota. ⁊. clistere fiat huiusmodi in quo propter
 experientiam maxime confido. ⁊. f. ricanelle nepite
 añ. m. j. ypericoma. m. f. inciduntur minutim: ⁊

buliant in vreo. j. sem. vini albi ⁊ subtilis vsqz ad
consumptionē medietatis postea colet ⁊ de colatu
r accipiat lib. j. f. ⁊ cum ea t. pida fiat elixire sine
alteri^o ret additione. Item fiat elixire descriptum
in infusione prima fed primum pp experiamtibus
magis placet. ⁊ trib^o dieb^o omni die fiat vsq. Quin
talentis complet cum pudicatione sudoris in flu
sis sicca absqz aliqua loride. Sed qz magis lauda
rem eet petere balneum sancti philip. aut petrioli
post purgationē de mēse february faciam de mente
magis si tūc opus esset alioqz reiterare purgationē
lud ee fienda neqz dubito qz ex istis balneis post co
uenientem purgationē receptis maximū consequi
tuamētū. ¶ Istarū itaqz rerū potēstis alterna
tim modo vno modo altero vti ⁊ maxime cuz fuerit
tis purgatus vel saltem dimisso vomitu aut elixire
minoratio.

Tertia intentio. principalis cōpletur cum rebz
simplicibz & cōpositis. ¶ Et simplicibz cōfiet trā
solutere añ cibum duo aut tria grana masticis aut
iij. aut v. gr. carbosali aut vii i ferculis aut ci
bus seipiliu maiorana origanu aut similibus. ¶ Et
cōpositis cōueniūt aromaticis rozati descriptio
gabrielis. Aromaticus garosiflarum. Diagalangā.
Et siccio d cinamomo d ligno aloes: Diamusci dul
cis sumēdo alieuius iisoz: aut ante introiti ad mensam
quantitate vñz. 3. vel. ij. d. ij. ¶ Sed qz mibi plu
ceret magis in rectificando digestiua Roachi & pa
tis. etē decoctio ligni aloes. ¶ Primo mō capiāt l
gni aloes subnigri granis & cum ponit i aqua cito
leccenduris & boni edoris. 3. j. bukāt parum coctus
in li. j. aque quousqz redeat ad s. vij. postea co
lectē de illa celatura assumat. 3. iij. de mane calida
& de hac mō sumatur quousqz dieb3 cōtinuis.

¶ Quarta mētro. Complex cum frequēti lotione
anche tibiē. Re. aqua i qua fabi cōgunt ferrum. v.
vireos & pōiciat in ipia lalis lb. i. f. & buliat in ca
ypericonis. m. ij. galari cōpressi. ʒ. iij. quonqz co
sumet quia para aq deinde cū residuo laue v. di
cum cōst. hec decoctio durabit ātuoꝝ aut. v. dieb.
bona. Et pōt fieri tribus aut ātuoꝝ diebus p̄mis
mane & sero sō ieiuno. ¶ Item cōuenit istud empl.
Re. ypericōis calamitū pulegij hermodactloꝝ an. ʒ.
i. scōie ferri rolaꝝ fūmach mirtilloꝝ cōpulꝝ glā
diū an. ʒ. f. farine volatilis mōledinib. i. sanguis
dracōis hec oia incorporent cū succo plāragis & albu
mini trū vitelloꝝ cū a fiat emplm & tota ancham
plastret. ¶ Isclura sūta ad eādem d̄scipionē scribi
possent q̄ breuitatis cā omi. to cū ad hāc itētionem
p̄ut hec duo sufficere. Inscriāt hec quātū ad p̄m
primam principalem.

¶ Secda pars principalis in q̄ ponit̄ cura hui⁹ egritudinis cū accualiter ab hac egritudine iſſeſſat in dno diuinit̄ capitula. In pmo cap. ponit̄ regimē i se re b⁹ nō naturalib⁹: qđ sex continet p̄iculas sicut les sunt res nō nāles. In ſecdo capitulo ponit̄ cura p cōuenientem eſſibitionē medicinarū. ¶ Incipit ad p̄mo capitulo faciā intitū ab aere. ¶ Dicit ſit ſicut ceterū ē in capitulo d aere p̄ſeruatō. ¶ Cūtinō nō cōuenit in principio b⁹ egritudinis ſed in conceditur in declinatōe. ¶ Et loco vini ſumit̄ iſte pons q̄ ſit ſit. Re. viniāmoni electi. 3. j. ſemi. 3. enzib. 3. f. pip̄riti. D. vini. nucis muſca. garof. ſpice. an. D. ſem. roſarum. 3. vna. f. liquorit̄e munde. 3. f. p̄ſentur et buliantur in litras. xxx. aque vſqz ad conſumpcionem medietatis poſtea coletur ⁊ colature addatur mellis albi. vncias. xj. ⁊ ponantur ad ignem ⁊ cum bulire incipit. incipiat diſſipmare ⁊ tamdiu bulliat quouſqz conſumetur tertia pars deinde monetur ab igne ⁊ coletur tribus aut quatuor vicibus cum ſaculo

Carnes.

Aditus.

Tertio

rentio

Sunt

Lapso

Capitulum .2.

Intentiōes

Quarto

rentio

Lapso

Prima in

entio

Lapso

Prima in

entio

Lapso

Prima in

entio

Lapso

Prima in

entio

Lapso

Prima in

entio

Lapso

Prima in

entio

Lapso

Prima in

entio

Lapso

Prima in

entio

Lapso

Prima in

entio

Lapso

faculo tempore hoc potu pot vti tpe quo nō puenit
vino vti qd si natura sine vīo stare nō posset limphet
ipm cum hac aqua pancissimū supponendo vinuz.
¶ Carnes in pncipio egritudinis nō cōueniunt salis
vsqz ad declinationem: tūc vti incipiat carnis
autum paruarii et perituz in isto pncipio morbi cō
ueniūt panata panis coctus et filia que facilis et le
uis digōnis. a reliquis vt dictum est in particula se
cunda capituli primi. ¶ Non cōuenit motus saltim
in pncipio cū incipit dolor ne amplius ad locū cur
rat materia sed oīno quiescat. Et cum sit sibi vili
gat in quo minus nocet. Et loco exercitij fiat circa
pres superiores fricationes vt supra dictū est. ¶ In
lo pacto fiat fricatōes circa inferiores pres. ¶ Pro
uocet vomitus. Et hant clystera de qbus dictū est
in quarta pncipula capli primi regimini preferuari.
ui. et ista frequenter iterent. Et hoc tpe et maxime in
pncipio vtator subtili dicta saltim quinqz ad sex
diebus. In ceteris seruet modū parte. v. primi ca.
postum. ¶ De somno et vigilia fiat vt dictū est in
quarta parte capli primi. excepto qd dolore scipiente
nō dormiat sup latus dolens ne aptitudine sit am
plius de materia ad locū curreret. In reliquis vero
vt dictū est de regimine preferatiuo. In pncipula
somno et vigilia. ¶ De accidentibus ale fiat vt de m
est in sexta particula primi capituli.

¶ Capitulum secundum istius partis sedē. quinqz con
tinet intentiones. ¶ Prima est materiez minoratio et
eorū diuersio. Secunda est doloris ante materie cra
dicatio sedatio et membris recipientis cōfortatio in
ita illud Aue. 22. tertij capli. allegato et confortetur
membrū vt nō recipiat et resoluat q inuentum est. f.
re leuiter resoluente absqz attractiōe. Tertia est ip
sius materiei digestio et euacuatio. Et in fine vero
aut opz vt occuperis in eis que resoluūt et extrahūt
ex profundo. Quarta intentio et non opz vt appropi
mes ei resoluente fortia in pncipio rei ante euacua
tionem. Quinta est membrū mandantis et mēbri su
scipiētis confortatio.

¶ Prima intentio completur pronocādo vomitū
hoc modo. ¶ Comedat cibaria diuersa sicut dictuz
est in particula quita capli primi de regimine prefer
uatiuo. post comestione ad mediam horā vel duas
tercias hore sumat vnum ciatū aque tepide decocto
tis raphani aut radicū que comedūt cū qua ad
ministratur. ¶ j. f. aceti. et. j. f. olei. Unde Aue. 10.
co allegato administra vomituz et pprie quādo vo
lo: est in inferioribus. vomitus enim est magnū in
uamētū ei cui solutio vētris ac. ¶ fiant fricationes
mane et sero ad spatulas et brachia. ¶ Nonant ven
tole circa spatulas cū igne multo. ¶ Post dicta seq
tur clystere die. f. sequenti illud vcz. ¶ Recipe vtriū
qz centauree añ. ad. j. polipodij cartami añ. j. f. i. f.
mercurialis bismalue añ. ad. j. anisoz. j. f. surfu
ris pugillā vñū bulliant oīa in sufficienti quantita
te aque vsqz ad sufficientē decoctionē postea colet
et de colatura accipiat. ¶ ruij. in quibz dissoluat
mellis. j. v. benedicere. j. f. salis. j. f. et tepidum im
ponatur fateretur vomitum sepe.

¶ Secunda intentio. hoc pplet mō fiat iste syrupus.
¶ Recipe camedreos camepitheos gētiane rute sicce
radicū aristologie añ. j. f. buliant omnia in lib.
uij. aque vsqz ad cōsumptionē tertie pris. postea co
lectur et colature addat mellis. j. v. et iterū bulliat
et cū bullire inceperit incipiat dissipari. et cū opse
dissipatuū fuerit addantur pulueris istaz rerum et
bulliat tribus aut quatuor ebullitionibus deinde re
moueat ab igne et coletur. Istius syrupi sumant ser
aut septe diebus omni mane in auro: a tepiduz. j.
ij. cum. j. f. aque ypericōis. et. j. f. aque betōnice.

¶ Post ipsoz sirupoz assumptionē sumat istas pil
lulas. R. pill. de sarcocella. pill. de hermodactilis.
descriptiōe Rasis. 9. Alimāloris añ. j. f. sumant in
auro: a cum modis et ordinibus descriptis in cap: se
cunde partis prie in intentione prima.

¶ Tertia intentio sic cōplet. ¶ Recipe olei masticis
olei rosati añ. j. i. mumie olibani calami aromatici
añ. j. f. farine orde. j. ij. vini rubi succi mente añ.
quantū sufficit et fiat emplm qd tepidū loco suppo
natur. ¶ Istud emplastrū doloris sedatiuū et ipm mi
tigatiuū cōuenit in pncipio ipsius morbi cū incipit
a dolore vcz art. Jte eodē tpe cōuenit istud aliū qd
est et doloris mitigatiuū. ¶ Recipe vitelli oīoz nū
mero. iij. medule panis d. simula. j. ij. rob. j. i. cro
ci. j. f. lactis quantū sufficit ad incorporādū et fiat
emplm: quo vtatur vt de m est de alio. Et pōt mo
do vno mō alio vti. ¶ Post vētria solōne puocetur
vina hoc mō. ¶ Recipe camedreos gētiane añ. j. ij.
a vestro ro. j. ij. semē rute terantur et cribentur
dosus est coctear vñū cū vino albo et subtili. ¶ Aliū
Recipe folioz ozimi gariofilati sicce. j. j. piperis
rute añ. j. f. dosus. j. ij. cū vino subtili albo. Altero
istoz vti pōt euacuatiōe facta cū solutino pmissis
digestiuis. ¶ Post sequit qd mēbris cōfert sicut ty
riaca meridatū et alia de qbus supius in pta pteicu
la facta est mentio si febris non affuerit.

¶ Bauerius de Bauerijs.

¶ De solutiōe dubitatiōis cuiusdaz pertinētis ad
generationē. f. an impedimētū aliqd sit in erectione
virge cuiusdā qd prohibeat generationem.

¶ Consilium. 32.

¶ In nomine indidue trinitatis patris et filij et
spūs sancti Amē. p reuerdū in xpo patre
et dām do. ¶ Meruz dei et apostolice sedis
gratia epm seneslez eius vicariū prius no
bis infrascriptis sub vinculo iuramētū ipositū et mā
datū est atqz per cedulā intimatū manu ser. Aico
lai Laurēij sue curie epalis notarij sub hac verbo
rum forma videlicet.

¶ In dei noie et pio delato iuramēto medicis d cre
dulitate hoc est fm peritiā artis medicine queritur
ab his q diligēter omniqz industria ac fm artē medi
cine et eoz iudiciū discreitū videat seruetur trinitati
me ac caute cōsideret virile mēbrū ser Andree frārij
de senie: et si in eo aliqd ipedimētū sit maxime suffi
cientē mēbri erectionē qd potētia coctū auferat et
maxime ad virgines deslorādās: in quibus aliqua
lis maior regit potētia. Cōsiderent et ac sup hmoi
taliter laborent q clara veritas habeat ipse et scie
tia grauata fideliter eoz iudiciū i scriptis exhibeat
cū sigillis et eoz subscripitiōibz. ¶ Insup per secun
dā cedulā mādātū est nobis ad pmissoz clariorē ve
ritatē habēdā per vicariū dicti dñi epi ac verborū
serie ex pte et mādato presentis dñi in christo patris
dñi Vicarij Senes. episcopi notificaet vobis famo
sis artium et medicine doctoribz magfo Bartholo
ture. magistro Bauerio. magfo Joāni. magfo frā
cisco medicis electis in cā ser Andree frārij q idē
domi. vicarius hac pñenti die videlz. xx. Octobris
pnunciavit ex officio suo pnt infra et sub infrascr
pro verborū tenore videlz. Supradictus do. vica
rius vt supra sedēs ac. Cōsideras q fm verba com
missiōis iā sacre dictis medicis aliqua forte dubita
tio: qz frivola posset oriri: ex qua materia questionis
posset in longū progari vlt forte implicata vlt in tri
cata relinq. Idem dictus Vicarius ex offio suo ad
oīa vt supra tollēdū iterloqndo pnunciavit et dela
rauit q illa verba posita i commissiōe de cā et maxime
ibi videlicet cōsiderent ac. ac super hmoi tali labo

¶ Dille.

Tertia in
tentio.
Emplm.

Aliud.

¶ Post solu
tionem.

Aliud.

Consilia

rent q̄ clara veritas habeat saltē fm̄ eoz de credu-
litate d̄ponēdū. Itē q̄ nō possit dici haberi clara
veritas in h̄mōi materia nisi sciat̄ pronūc: q̄ in futu-
rū de impedimēto vel nō ipedimēto saltem fm̄ eoz
credulitatē. Itē declarant q̄ p̄dicta verba sibi q̄ cla-
ra veritas habeat intelligant̄ & intelligi debeat̄ tā
de impedimēto presenti quā de futuro.

Ordo con-
siliy.

Cūq̄ dubiū sit mandatis tanti patris obtempe-
re ac sanctissime veritati adherere in hac re taz grā
di & admirabili merito sui finis dicte Gale. 4. de
utilitate particulaz. Sublimis enīz deus qui sit be-
nedictus masculū & feminā fecit viuificans virtutē
generatīā in ipsiis ut q̄ in se saluari nō poterat sal-
tū in suo simili saluaret. Et per hoc enīz vniūq̄q̄
genas perfectum est cum pōt sibi simile generare.
Circa quatuor veritatē omnis nostra intēto prin-
cipalis. Primo eliciēt̄ ex questis precedentibus
dubia omnem materiā complectentia. Deinde di-
spōitio virilis mēbrū ser Andree p̄fati qualis sit in
carca erit & circūscripta. Tercio p̄mitentur que ad
rei clariorē p̄cisionem attinent. Quarto conclu-
siones seu p̄cisiones iudicium nostrum inducēt̄
& veritatem annectentur.

Solo du-
biorum.
Primum.

Secūm.

Tertium.

Quantum ad primū hec dubia eliciūt̄. Primo
vtrum in mēbro virili ser Andree fr̄at̄ p̄fati sit
aliquid impedimētū maxime circa sufficientē mem-
brū erectionē q̄ potentia coeundi auferat cū virgi-
nibus & eas desolandi. Secūm & dato q̄ ipedimē-
tum aliquid esset in dicto mēbro circa sufficientē
eius erectionē quo ad potentiam coeundi auferens
cum virginibus & eas desolandi. Tūc tale impe-
dimētum sit in presenti & in futuris arte & beneficio
medicorū tollendū ut deniq̄ eoz virginibus coire
valeat & eas desolare. Tercū vtrū in mēbro p̄-
fato aliqd̄ impedimētū sit maxie circa sufficientē
membrū erectionem quod potentiam coeundi aufer-
rat etiam cum deuirginatis. Et hoc quantū ad in-
tentionem primam.

Omni industria solertia & cautelis pluribus quo
ad posse perquisitū est a nobis qualis sit dispositio
virilis mēbrū ser Andree & adiacētium partiū seu il-
larum cū qui bus colligantiam h̄z seu a quibus in-
fluxum suscipiat cum quisq̄ bene iudicat q̄ cognō-
scet in his bene eruditus ethicorū p̄io seruati itaq̄
modis ad rem ipsam declarādā faciētibz omni pec-
catorū culpa neglecta in veritate cōp̄tū est a no-
bis eiusdē virile mēbrū hac forma dispōi. Quod
ad tactū multotiens apparet frigidū & multotiens
humidū tpe sue tensiōis: & maxie quo ad eius extre-
mitatē: h̄z testiculū sunt melius dispositi. Cūq̄ ad ere-
ctionē parat̄ in lōgū p̄cedit & latofuz efficit̄ supra
mediocrem magnitudinē hōi ip̄ato p̄ueniētē & sibi in
habitudine totū: ut plm̄ seruas mollitiez sine duri-
tie sufficiēt̄. Insup succedere ad coitū appetitū na-
tura arte v̄l ingenio: q̄nq̄ grossuz efficit̄ lōguz val-
de latū & durū notabili duritie solidū. Atq̄ ex se p̄-
dens potius q̄ in rectū eleuatū. Tēz durities illa
& magnitudo de illa p̄gens q̄n̄ mōmēto & icu oculi
durat. Quinimo mēbz illico retrahit̄ remollit̄ & re-
manescit duritie vna cū magnitudis subito amittēs.
Circa radicez ei⁹ & adherentiā pectini mēbz idē ma-
gis appet̄ tenue & lapsuz magis: imo q̄n̄ illapsatuz h̄z
p̄tū tensio & durities h̄z residuo versus mediū &
cuspidē q̄n̄ in p̄ceptibili tpe durās ut supra. Quod
ad p̄tes cū q̄b⁹ virile mēbrū colligantia h̄z facile
sensu diiudicat̄ ex cicatrice appente circa anū ver-
sus anebā sinistra id fuisse v̄p̄ q̄ ex relatu eiusdē
intelligimus: puta tā annis. x. v̄l circa elapsū ex ma-
gno apostemate p̄cedente vlcus ibidez fact⁹ est pro-
fundū vltra semel a medico: h̄z imperito icisuz atq̄

malo regimie ab exercitio & equitadi cā renouatum
est vlcus quo fuit egrotās mensibus pluribz. p̄mo
quā integra ptum vntio facta fuerit. Qualis sit
ei⁹ habitudo naturalis totius & maxie cordis infra
videbit̄. Stomacum h̄z frigidū & totū cōplexio co-
lerica fuit euz melācolia p̄cipuas. Nunc vero me-
lācolica pot⁹ quā coherica existit. Et hec quan-
tum ad intentiones scdam. Aliqua p̄mittere docet.
Primum est ut inqt̄ Gale. ij. tegni. Quicunq̄ co-
gnitor: eē vult sicut dictū est nūc lapsorū corpore
anoridom̄is eis exercendū est & opationum & vili-
tatem inentionibz: Itē notādū est illud qd̄ dicit̄
Aui. xx. tertij cap. p̄io. Circa ē mēbrū instrumen-
tale gñatum ex membris singularibz ligamentalis
venosis nervosis & carnosus. Et adueniant nerui ex
spōdilibz eadez non plurimum sint submersa in
substantia eius. Et nerui ex q̄bus erigit̄ apud Gal.
par. de moribz liquidis aliq̄ sunt a neruis mollificati
nis ex q̄bus mollificat̄. Et hoc est q̄ v̄l Gal. dicit̄
ibidem ex omni p̄te sunt duo musculi quoz ex vtra
q̄z p̄te vnus erit ad erigendū & ali⁹ ad mollificandū.
Item Gal. sup. vj. epidimiaz: In inferioribz p̄io
pudendi secundū lōgitudinem p̄ medium extēnus ē
porus. i. cōcauitas & hinc supiacet neruus cōcau-
ideft vas spermaticū & ex alterutra ei⁹ p̄te duo mu-
sculi supiacent & vult a manibus aliquibz tractus
porus amplectit̄ manē inclinati ad alterā p̄tem
oro pudendo. Et Aui. j. p̄mi. c. xxv. d̄ anothomia
musculorū virge inqt̄ masculi in duobz virge lateri-
bz sunt extēnsi & euz tendunt foramen dilatāt & ipm̄
amplificant. & penetratio rectificat̄ & sperma in ipsa
euz facilitate discurreit ali⁹ vero par ē quod a femo-
ris osse osit̄ & euz radice virge scdm̄ transuersiones
cōtinuat̄ & euz rectificat̄ tendit̄ & instrumentum se-
cundū rectitudinē eleuat̄ & euz cōstringit̄ reducit̄
ipm̄ ad posteriora h̄z si vni ipsorum accedit tensio ad
ipsius ptis declinabit. Et aueroya. ij. colliger ca-
de inuamento mēbroz voluntarij mor⁹ quatuor
mouēt̄ musculi virile mēbroz. Item Aui. sen. j. c.
xxvj. p̄mi libi sictis musculi sunt quoz vnus est
& subdit̄ musculū q̄ est postius magis inter⁹ quā
iste cuius stano est scdm̄ cōparationem capitis ho-
minis & extimat̄ q̄ sit h̄is duo extrema cuius extre-
mitas cū radice virge cōtinuat̄. Itē p̄io certo anecto
p̄ter hoc q̄ inuamenta virge sūt duo. ex aueroya. ij.
colliger. c. de inuamentis mēbroz officialiū. p̄io
mum est vt emittat̄ sp̄ma in matricez & id dicit̄ lō-
gitudō ei⁹ est palmi vni⁹ sicut est collū matricis. Se-
cundūz inuamentū ē vt sit motus supfluitatis aquo-
se &c. Itē p̄io p̄mittendū ex textu Gal. i. iij. d̄ v̄l
litate p̄culariū matricis collum factum ē rōnabili-
ter neruosum & duz. Et Rasis. j. alimāsis inqt̄ os
matricis strictum ē & rugosum & in rugis ipsius col-
li virginalis vene tēntū que quomodo corumpit̄
virgo abrumpuntur & p̄dictē dilatantur ruge.
Et Aui. xxj. tertij. capi. j. Ante violationem puel-
le virginis sunt in ore matricis panniculi cōterri
ex venis & ligamentis subtilibz valde quos destruit
violatio & erit quod in eis est ex sanguine. Tercio
p̄mittendū est q̄ in coitu naturali qui est comuni-
stio viri cum muliere ex Aui. xx. tertij. capi. j. Re-
quiritur mēbrū virilis debita erectio cum duritie
tensione & q̄ mora conuenientia iuxta sententiam
Aristo. iij. problematum problemate. xxij. Qua-
re est q̄ coeuntes & iungentes erigunt virgas. In-
per nona problemate dicit̄ p̄terius de ebano. Itē
q̄z enim potest fieri coitus versus aut copula nisi ere-
ctio internemiat quoniam oportet eam fieri a cor-
pore mediante hoc autem est virga que quidem
medium esset non potest nisi fuerit bene erecta &
maxime

Edi-
virge.
Prum

Secda.

Tertia

Quarta

Quinta

Sexta

Septima

Octa.

Non.

Dec.

Undec.

Dodec.

Tridec.

Quodec.

Quindec.

Sextdec.

Septdec.

Octodec.

Nondec.

Decem.

Undecem.

Dodecem.

Tridecem.

Quodecem.

Quindecem.

Sextdecem.

Septdecem.

Octodecem.

Nondecem.

Decem.

Undecem.

Dodecem.

Tridecem.

Quodecem.

Quindecem.

Sextdecem.

Septdecem.

Octodecem.

Nondecem.

Decem.

Undecem.

Dodecem.

Tridecem.

Quodecem.

Quindecem.

Sextdecem.

Septdecem.

Octodecem.

Nondecem.

Decem.

Undecem.

Dodecem.

Tridecem.

Quodecem.

Quindecem.

Sextdecem.

maxime si receptiua fuerit artu & maxie qz cōfrica-
tione perficitur. ¶ Quis quidē plures sint cāe & ma-
xime tres ad nostiū propōitū viles: quartā quedā
se tenet ex parte virge: quedā ex pte virtutis: & que
dā ex parte vōsositatis. ¶ Ex pte virge sunt. ¶ 1. pō-
vte ipsa nō sit nimis magne quantitatis mediocrita-
tem excedētis. Istud apparet ex pbo. 4. problemata
tuz problemata. 23. dicētes propter quid erectio.
¶ 2. Sedo requiritur debita mēbrū figura: quonā si
gura indēbita arguit defectum virtutis informati-
ue & eius debilitatē: vt apparet ex Gal. 2. tegni ca-
p. 2. de signis capitis magni & ex ali cōmentatoriis sui.
¶ 3. Tertio requirit bona complexio. nāz mala est causa
diminutiōis coitus: vt voluit Auic. 20. tertij cap. 8.
diminutiō coitus. ¶ 4. Quarto requirit fortitudo mu-
sculorū quoz est virgas erigere: vt pz per premis-
sū. ¶ 5. Quinto requirit debita dispositio mēbro-
rum que cōmunicant fieri & radice virge vt supra.
Qd autem virtus & vōsositas cōcurrant & maxime
virtus mēbroz: principaliuz habetur ab Auicē. 20.
terij cap. 8. anothomia virge & testiculorū. Et scias
qz virge aduenit virtus erectionis & vōsositatis a
corde & aduenit ei sensus a cerebro & nucha & aduēit
ei sanguis equalis & desideriu ab epate. qd autem
vōsositas concurrat patet ex Auicē. 20. tertij cap. 2.
dicēte. Erectio quādoqz accidit ppter tēsiōē cāne
concane. & propter illud quod effundit ad ipsum de
vōsositate totū quā dēstet ipsū desiderantis spissus
inf. a eodē cap. Causa quidē desiderij & motus eius
aut est medicatiua aut est propter vōsositatē in san-
guinem ex quo generat spermā & nutrit instrumentū
virge quare inflatur & erigitur & fit propter illud qd
mouetur ex desiderio propter preparatiōē membri
ad illud quādoqz tensio facit mordicationē. & tertij
cum cōgregatur spermā in mēbris coitus. Et idē
ab Auicē. 20. tertij cap. de diminutione coitus in-
g. 2. Et scias qz causa erectionis est vōsositas pce-
dens a spermate aut non a spermate. Item sen. 20.
cap. 1. dicētes. Et principium eius est corpus ortuz
ex carne pectinis ligamētale plurime cōcūctatis la-
te quāuis sit generatū in pluribus dispositiōibz co-
pētū. & id quādo ipm implēt vōsositate fit erectio.
¶ 1. Et idē voluit Gal. de interioribus cap. de signis
passionum virge dum dicit. Causa autem inflati-
onis vereturi qz sit vōsositas palam est cum statim sit
inflatum & inflatio euāescit. nullus autēz humorū
tam cito euāescere potest.

¶ 2. Nota conclusiones. ¶ 1. Prima conclusio quam
asserimus responsiua ad primū dubiū. In mēbro
virili prefati ser Andree est impedimētū. Et ma-
xime circa sufficiētē eius erectionem quod potē-
tiam corundi aufert cum virginibus & eas deflorā-
das. Probat signis deinde ratiōibus. ¶ 1. Inquit
Auerrois tertio colligit cap. vlti. & tu dēs scire qz
ppter hanc sciētā nō potest fiducialiter sciri rati-
onabiliter de omnibus egritudinibus que sunt pollu-
tiones & que nō: quia egritudines certificant p sen-
sum & postea adueniunt testimonia experientie ppter
plurimos sentire. & post hoc fit cognitio causarū.
¶ 2. Et primo sic. Mēbrūz dicit ser Andree nunquam
taliter erigit vlt non tanto tpe rectū manet qz possit
cū virginibus coire & eas deflorare consequētia tenet
ex tertio premisso. & ex Gal. 2. tegni dicente fm vō
re effectum opationis quam virtutē nominatū.
Et infra. Eorum vero que deficiūt ab hoc sana nō
sunt. Assumptum patet sensu vilius & tactus die no-
cuius & ex tempore plurimū mensum iuxta sentire
vniūqz cuiusqz nostrum in idē iudiciū confidentiū
quodum sensum cognitio medico facilis est & sa-

tis approbata ac plena fide: dicente Gal. ij. tegni in
comēto illius tertius. Omnibus sensus dūdicati-
Cōsideratio medicinalis nō ptrahit vltēmp sedm sen-
suz. Et auctoritate Aui. i. pncipio pbandis &c. ¶ Se-
cūdo ad idē sic. In eodē mēbro est defectus vōsositatis
ad erectionē necesse. igit ē impedimētū maxie cir-
ca sufficiētē mēbrū erectionē qd potētiā corundi au-
fert &c. tenet consequētia ex tertio notato. ¶ 3. Pro au-
ctōritate ē pstantin. i. libello de coitu dicēs. Sūt ali-
qz virgā tēdūt & nimis coēctes semē emittere non
valēt. Sūt aliqz semē emittūt & nō valēt virgā nō
tēdūt. & aliqz nec appetūt nec vgā tendūt nec semē
emittūt. Et infra cū vō fuerit idēgenia vōsositatis
i corde semē emittit & a nolentibz. ¶ 4. virgā nō tendi-
tur. Et hoc vltimū i ser andrea cōiungit vt pz ex p
millis qz virgā nō tendit i rectū sufficiētē & hoc pz
de se notū. Est em̄ antedēs d se cū vt supra mēbrūz
subito euāescit stante desiderio ad erectionem eo
quia non succedit vt decet vōsositas: quod nō pue-
nit nisi ex defectu vōsositatis. Itē habet ab Aui.
xx. tertij cap. de signis diminutiōis coitus ad litte-
ram dicēte. f. acce vero pp putatē inflatiōis. Infla-
tiōis signa sunt quonā vides virtutes membrorum
saluas & vides debilitatē in erectiōe cū virtute cor-
dis & renū desiderio & aqua. Et quqz administran-
tur inflatiua & ignat ex eis &c. ¶ Tertio ad idē sic. In
corde ē mala cōpō frigidā impediēs sufficiētē mē-
brū erectionē maxie ad virgēs deflorādas. ergo i
membro pdicto ē impedimētū salte per cōitatem.
nota est cōsequētia de se. & antedēs pz cū sit dese-
ctus vōsositatis necesse ex dictis pcedentibz & hoc
merito male cōplexionis frigide cordis. Inquit em̄
Auicēna cap. de diminutione coitus: aut est ex pte
cordis qz abscindit materia spūs & vōsositatis in-
cedentiā & in cap. de cura euādem. Et si cā est frig-
corū puta membrorum principalū quod est vt pluri-
mū tunc nō est aliqd &c. hoc quidē recte dūdicat
quia pect? ser andree euādem est nudū pilis ac tactu
frigidū non latū in relatiōe ad totū sed potius stri-
ctum. Et angustia toracis ē filia frigiditatis. & vult
Gale. ij. tegni ē ruid? puillanimitas tardi pullus &
p consequens frigidus cordis & p cōsequens cōclu-
sio vera. ¶ Quarto i virgā euādem sunt oēs cāe op-
posite causis facientibz ad virgē erectionē se tenen-
tes ex pte virge: igit in eo est impedimētū. assum-
tū sic declarat. In virgā est magnitudo excedens me-
diocrem quantitatem quod patet ex membrū descri-
ptione supra: Est etiam i eo mala figura mala cōple-
tio debilitas musculorū seu mollicies seu relapsatio
qdaz cox in radice virge ac debilitas musculorū cō-
muniū ano & radice virge. Sed iste sunt cāe oppositē
causis facientibz ad virgē erectionē. Assumptum pro
vtraqz pte pz ex membrū circūscriptione & notato
tertio. Cuius antedēntis pbario etiā sic deducit.
nā ad tactū apparet frigidū eius membrum &c. Et
gal. ij. de complexionibus de calido & frigido regu-
la est sensus tactus. Et qz sit debilitas musculorum
pz etiā ex predictis. Sed qz debilitas musculorū an-
te seu earū abscisio sit causa opposita erectiōi patet ex
Aui. xx. tertij. capi. allegato tepius de diminutione
coitus dicente. Causa autem in vicinantiū est sicut
silō accidit ei cui? moroydas icidūt a foriori nocet
incisio pūda ibidē facta tpe vlcis &c. vt supra.

¶ Conclusio responsiua ad secundū dubiū quāz
credimus esse veram: In membro virili euādem ser
andree est impedimētum maxie circa sufficiētē
eius erectionem potentiam auferens corundi cum
virginibus ideo vt tale impedimētum non valeat
et in presenti et in futuro auferri beneficio seu ar-
te medicorum vt temqz possit idē ser Andree

Secda pro-
batio.Tertia pro-
batio.Quarta p-
batio.Conclusio
ad secundū
dubium.

Consilia

¶ Pila pba
tio.

coire cū virginibus & eas deflorare. Cōclusio sic in
fertur. Multiplicia remedia ad curam prefati nocu
menti attinentia accomodata sunt pluries & lōgo tē
poris spacio. Ex quibus fere nullā idem ser Andre/
as suscepit inuamētū faciens ad potētiam erectiōis
sufficiētē pro coitu: qđ qđē lpedimentū marie est
ex frigiditate mēbroz pncipaliū: vt ptz & nulla alia
ocasio pcecessit erectiōē lpediēs a predictis. & cer
tum est qđ idē ser Andreas est in etate fortitudis vt
saltez in pila pte pssistentie cū sit fere annorū. xxix.
Cū itaqz nō sit quouisimodo ad meli? p remedia cō
uentientia deductus: ergo nec adducetur seu curabi
tur in futurū. & per pñs pclusio vera tenet pñtia qđ
oluz natura est operatrix. 3. tegni. & per regulā sum
ptam a maiori qđ de facili deduci posset cū natura
hols in etate fortitudinis vel in pila pte consistentie
multo fortior sit ad recuperādas virtutes ex frigidi
tate deperditas pro coitu p vsum medicaminū que
mētūz vt elicitur ab Auic. 20. tertij cap. de multitu
dine desiderij coitus: quā in etatibus succedētibz
frigidioribus seu debiliozibus: igitur cum presenti
nō valuerit ad melius ducti nec in futurū. ¶ Secun
do ad idēz. cause in eo lpedientes erectiōes sufficie
tē sunt irremouibiles sicut quātitas in magnitudine
mala figura: puta curua debilitas musculoz virge
habētūz ortum ab osse pectinis & similr musculoz
cōium ano & radici virge: ergo cōclusio vera: conse
quētia nota. & assumptū declarā pro qualibet parte
eius per Gal. 2. tegni. Nam lapsus in figura in hu
iusmodi mēbz nervosis venosis vt supra atqz i eta
te consistentie vel in fine adoloscētie est incorrigibi
lis ex Gal. 2. tegni in illo passū. Que nocumētū ha
bent i figura. Inquit. n. si mēbra eoz remanēt mol
lia possibile est vt redeāt ad dispōitē eozū naturālē
in corpibz que sunt exsiccata & aruerūt & sunt indu
rata nō est possibile vt rectificent. Et qđ quātitas in
magnitudine excedēs sit irremouibilis p3 ex Gal. 3.
tegni ibi. Quēcūqz maiora quā opz quies & alliga
tio apta nata est miora efficere. Lūqz virili mēbro
pfato peccāti p excessum magnitudinis alligatio regis
ta ad curā sit impossibilis tum ex mēbz ltesentiam
tum ppter mingēdi necessitatē: qđ alligatio pueniēs
d3 esse fortis ad copiā sanguis repellendā. Et sic cu
ra impossibilis erit ad nocumētū dictū tollendū.
Et qđ sit ex pte musculoz virge & ani irremouibile
nocumētum declaratur. cū musculoz virge circa
radicem sit relapsio seu mollificatio quedā partis
predicte. Et hoc mō suscipit curā cū sine beneficio
ex remedijs appropinatis remāserit predicta debi
litas musculoz: dicēte rasi in dñis dñibz. Cū molli
ficatio remanet fm dispositionē suam neqz minora
tur: tunc nō est ei curatio. Similr ex pte nervorum
seu musculoz cōmuniū euz virga & ano vacuus est
incorrigibile. euz verisimile sit per premissa incisio
talitū fuit facta & partū amorio tēpore apostematis
ani. Adagna & notabilis que nō suscipiat curam ex
Auic. prima primi cap. de mēbris. Cum aliqua pars
eius abscindit nīl loco eius nascit. & hec quidem
sunt ossa & nerui. Et Gal. hoc idē. 3. tegni cap. illo.
Soluta quidē pminuitatis. ¶ Tertio ad idē i mēbro
predicto est notabilis defectus rēositaris spiritu
se & necessarie ad erectiōē pueniens ex mala com
plexiōe frigida cordis: vt supra qui in hac etate sua
fere calidiori farnato sibi debito regimie non susci
pit curam ex vicis: ergo minus in etatibus succe
dētibz quarum vtrazqz frigidior est aut saltem non
calidior. consequentia nota & assumptum per predi
cta superius.

Tertia p
batio.

Conclō ad
tertūz du
bium.

¶ Cōclusio respōsua ad tertū dubiū talis est. Li
cet ita credamus vt pñia & scda asserūt cōclusiones

non putamus. tñ qđ predictū lpedimentū mēbz
virilis ser Andree potētia auferat oīo coeundi euz
deuīginatis. qđ probatur sic. Mēbzū virile pre
dictūz taliter inflatur seu elongatur vt cū deuīgi
natis ad actū coitus venire possit seu cum eis cōi
scit. ergo pclusio vera. cōsequētia noa ex quid no
minis coitus vt supra. antecēdēs probatur: quia in
deuīginatis ppter nō habere pāniculū vntoz in
ore matricis cū rugas in collo. imo vias latiozes et
ampas disruptas & aptas ad recipiendum mēbzū
virile fere nulla est resistētia qua mediante fortis
requirant potētia mēbzū virilis ad actum coitus
erēcēdum. imo siue mēbzū fuerit rectum seu molle
& longum quale vtrūqz est mēbzū prefatum
actum est recipi in agro deuīginitate potius ex bo
na dispositiōe patientis qđ ex agētis vigore seu for
ti actiua virtute.

¶ Ego Bartolus 7c.

¶ Ego Banerius 7c.

¶ Ego Joannes 7c.

¶ Quis sollemniter subscripserunt & eo:um sigilla
apposuerunt.



¶ In note dei & gloriosissime virginis Ma
rie Amen. ¶ Quia quedā approbatio & af
firmatio facta fuit de potētia erectiōis vi
rilis mēbzū discreti ac prudētis ser An
dree. & cōsequēter de potētia coeundi a quibz dā
seu per quosdā honorabiles atqz criminos artūz me
dicine doctores. Et qđ multa circa predictā in: potē
tiam dicti ser Andree dicta sunt per doctores predi
ctos & longe ratiōibz & auctoritatibus perquisitis.
Ideo cū illa nō emēderet in tērum cōcludā: nec ve
ra experientia fundata. fundādo nostrā in tēones in
auctoritatibus & ratiōibus & in quibz dā predicto
rum dictis. Conabimur circa predicta hoc est circa
eorum approbatiōē & affirmatiōē & dubioz deter
minationem qđ per predictos doctores mota fuerūt
veritatē manifestare & dicere.

¶ Primo qua quidēz veritate explicāda & manifestā
da. ¶ Primo recitabimus quedā dubia a predictis
doctoribus mota. Secūdo ea adducemus que vire
rūt de dispositiōe mēbzū virilis predicti ser Andree
& alia que adduxerūt in hac pte. Dicendo que circa
illa que nobis vera & rationabilia esse vident. Ter
tio dicemus de suppositis & premissis acceptis ab
eis breuiter tamē. Quarto breuiter recitabimus cō
clusiones eozū sine probatiōibus. Quinto premittē
tur quedā alia dicta eoz accipiēdo & ponēdo pclu
siones que nobis rationabiles & vere videbūt. Ul
timo recitabimus argumēta & rōnes & experimēta
& auctoritates ipsoz soluēdo illa argumēta & rōnes
& dādo vtrū intellectū illaz auctoritatum.

¶ Dubia igit per predictos doctores motos.
¶ Primo vtrū in mēbro virili ser Andree sit aliqđ
lpedimētū maxime circa sufficiētes mēbzū erecti
nem qđ potētiam coeundi auferat euz virginibus &
eas deflorandas.

¶ Secūdo dato qđ lpedimētū aliqđ esset in dco mē
bro circa sufficiētiā eius erectiōē & potētia coeundi
di auferens cū virginibz & eas deflorādas. Cūrum
tale lpedimētū sit in pñti & i futurū arte & beneficio
medicoz tollēdū. At deniqz cum virginibus coire
valeat & eas deflorare.

¶ Tertū vtrū in mēbro pfato aliqđ lpedimētūz sit
maxie circa sufficiētiā erectiōē mēbzū qđ potētiam
coeundi auferat etiā cum deuīginatis.

¶ Circa primū dictū qđ membrum predictum quo
ad tactum multotiens apparet frigidū & multo
tius

tiena humidum tempore sue tensionis & maxime ad eius extrema l3 testiculi sunt melius dispositi. Si. n. hoc sufficenter ad mēbrū virilis impotentia. igit ar guēdū nullū actū mēbrū virile potens esset. & mari me q2 vt dicitis quo ad eius extrema i tempore sue tensionis frigiditas apparet. Itā in extremis frigiditas ceteris paribus magis habūdat & illo tpe minus de calore & spiritu circa mēbrū virile habūdat. Et cū addunt l3 testiculi sunt melius dispositi. & hoc intelligit si verba nuicē correspondēt in caliditate & humiditate. & certum est q in testiculis & vasis spermaticis que nuicē & rōnabiliter attestant sperma & gignitiua spūs l3 in virtute cordis generent cōcurrentes ad actū coitus & virge erectionē. Deinde subiungit. Quāq ad erectionem parātur in lōgum prenditur & latum efficitur siue latum supra mediocrem magnitudinē homini tempato cōueniētē. Dicatis & nō mirū si membra debent esse sibi nuicē pporionata cuz sui corporis magnitudo mediocriter quātūtatē corporis tempati excedat. ¶ Venio tamen ad illud qd dicit de frigiditate & humiditate virilis membri predicti viri. nam si illa frigiditas sufficiens esset ad coitus impotentiam: maxie esset q2 virge erectionem impediret. sed cōsequens falsum vt patebit ex tertia eoz conclusionē. Itā cōcedunt cum de virginitatis complere posse actum coitus. Et p3 cōsequentiā auctoritate Aui. in. 22. tertij de causis & mutationis coitus que auctoritas inferius inducitur. Et patet falsitas cōsequentis ex eo qd dicitur in super succedere ad coitū appetitū naturā actū v3 in genio qnqz grossum efficitur longū valde latū & durum notabili duritie solidū. Cuz igitur in isto viro p3 dicto modo mēbrū elongē latificet &c. Itō ex frigiditate deficit neqz ex humiditate superflua: cum prohiberet indurationem: & etiam ipsi contrarium afferit vt patebit in vno dicto ipsorum dicunt quātūtatē. ¶ Quod nō in totius habitudine est complexio nis melancolicæ cum in p3terito fuerit complexio nis celericæ & cum colerica complexio & melancolicæ sine sicce. ita q in eis respectu complexio nis temperate dominatur sicceitas nō apparet quomodo humiditas illa appareat in predicto membro. ¶ ¶ Idēte rea ista permutatio a complexione colerica maxime multo recederetur a temperamēto cum non omnis colerica complexio permutetur ad melancolicā & multo propinquam temperamēto non sit nisi adueniente prima senectute cum calor sub eodem gradu & equalis in radice conseruetur per totam cōsistentiā vt prima primi tractatu de p3lonibus. Et q ista permutatio nō fiat nisi in p3sa senectute p3z p3 Bal. in. 2. tegm illo ca. Deciden. vero calida: sed cū iste tuucis sit & in florida etate certū est q si p3terito fuit colerice complexio nis nō debet esse permuta. de complexione calida & sicca ad complexionem melancolicam. ¶ ¶ Hoc igitur ipsorum dicta non sunt certa nec manifesta nec putamus vera. ¶ ¶ Addunt postea insuper succedente ad coitum appetitū naturā quādoqz grossum efficitur longum valde latum & durū notabili duritie solidum. Tercum vt aiunt ex se pendens potius q3 in rectum eleuatū. Itā stante tāta duritie non videtur rationale: quidam tamen quādam naturalem inclinationem habent causa turietat tamen perseverante: & sunt tamen potentissimi ad actum coitus: licet recitudo ceteris paribus melior sit. ¶ ¶ Et addunt v3 durities illa & magnitudo de raro cōtingere est & mōmēto hoc acto. ¶ ¶ Dicitur valde est ambigū & nō vera experientia cōfirmatū. Alter enim se habet homo in presentia p3porionati obiecti: & aliter in p3sētia notabilis viri. ¶ ¶ Dicunt cōsequēter & circa radicem eius &c. simili modo di

catur. Itā nisi cum proportiōato obiecto sciri nō pōt. ¶ ¶ Ad idū tamen est hoc cum dicant apud extremā virga frigiditate & humiditate apparere. Itā ceteris parib3 in illa pte virge maior relaxatio & magis & cōcūso apparere d3 & minor durities in qua ē maior frigiditas maior humiditati coniuncta. cuz frigiditas generationē v3tositatis prohibeat & debilitatē inducat vt patebit inferi3. & humiditas mollicationem & relaxationē faciat. ¶ ¶ Propterea ista p3a testiculis & vasis seminarijs & a corde & a ceteris inluentibus membris remotior est igitur &c. ¶ ¶ Hunc tertio restat videre de quibusdā predictorum doctoz p3missis. ¶ ¶ Primo premitunt virge descriptionē ab Aui. positā quā certe plenissime posuit Aui. l3. cap. fen. p3. ca. de anothomia instrumētōz coitus. ¶ ¶ Primo dum dicit virga &c. Et eadem dicant ex snia Bal. super. vj. epidimiaruz In inferioribus p3tibus pudendis scdm longitudinē earuz: ¶ ¶ Deinde dicunt ex alterutra eius pte duo musculi superiacent & velut a manib3 aliquibus &c. manēte undecunabili ad alteram ptem toto pudēdo. ¶ ¶ Sed hoc dicunt esse expresse cōtra illud qd dicunt & afferunt. Itā volunt vt patebit i p3bationib3 cōclusio num suarum vñā causam debilitatis & impotentie actionis mēbrū virilis in ser Andrea esse. ppter absctionē musculorum & debilitatis erigētiū virile mēbrum. nā si esset illa incisio facta in pte sinistra in ancha versus anum: impotentia & debilitatē faceret in musculis eleuatibus & erigētib3 i medio virile mēbrum tenētib3 ipso ad alteram partem nō declinatē statim sequerē q totum ad alteram ptem declinaret cuius oppositum notat experientia nec ipm illam impudendam inclinationē ipsius ser andree ad alterā partem afferunt cum sit cōtra veritatem. Scilicet enī ex Aui. tertia tertij cap. de tortura oris q siā te inollificatōe in altera parte sit cōtractio ad oppositum. Et idem patet auctoritate alhabatis dum dicit: Et veretuz mouētes lacerti sunt quatuor horū duo p3tē sunt meatu q ad virgam initium eorum que vtilitas est extendere meatum q in virgam emittunt in viroqz latere vt dilatatus rect? sit mittitur q3 per ipsam iperma &c. Et duo reliqui quibus est ab osse pectinis ortus cōtinentur pertrāluerso ducenti virgam eorumqz vtilitas ē virgam in rectum extendere ac in latus alterū declinare si vtrumqz moueat virga in rectū extendit in nullū inclinata latus fietqz meat? rectus. Si aut amplius tēperato extēdit virga sursum porriget quorum altero solo moto altero vero quiescente in illū latus virga porrigat. ¶ ¶ Adducunt cōsequēter auctoritatem Aui. prima primi & p3. tertij in cap. de anothomia musculoz virge etiam auctoritate Aueroys. ij. colligit &c. Itē adducunt auctoritatem Aui. prima primi &c. vbi asserūt Aui. q musculi heteris sunt quatuor &c. Itē accipiunt ex aueroys. ij. colliger capi. de iuuamētis membrorum officialium &c. duo esse inuamenta virge &c. ¶ ¶ Secundo premitunt ex textu Bal. in secundō de vtilitate particularum matricis collum &c. Et inducunt auctoritatem Rasii. ix. alimantoz ris. Et adducunt auctoritatem Aricene. p3. tertij capi. primo &c. Et in isto loco fit mētio de panniculo cōtecto in ore matricis & venis & ligamētis subtilibus valde qd destruit violatio. Et nota hoc verbum subtilibus valde. Itā in maiori parte virgum imperfecta etate parum resistunt illius panniculi fractioni. ¶ ¶ Tercio premitunt q in coitu actua li q ē cōmissio viri cū muliere ex Aui. vigesima secūda tertij capitulo primo requirit mēbrū virilis debita cum duritie tensio & mora &c. Secundo requiritur debita membra figura. Tercio requiritur bona

Circā p3missa.

Circā p3mā

Circā Secundum.

Circā Tertium.

Consilia

complexio. Quarto debita dispositio requiritur mēbroz que cōmunicāt fieri. Et hoc ego intelligo verius radicē virge. s. in anteriori pte fieri. et pte quēter requiritur vītōsitas. Et virtus mēbroz pncipaliū. et ista debita intellecta. nā cū nō omne corpus sit tempatū nō in oibz est optima figura maxima et potissima pncipaliū virtus multos enīz distempatos videmus valde potētes ad coitū et generationē. nā tam in virtute q̄ in figura et alijs dispositiōibus et rebz oibz ad coitū et erectionē cōcurrētibz est assignare certā latitudinē inter duo extreme interceptā: in cuius latitudinis quolibet intrinseco gradu est dare potentias ad virge erectionē potētē ad coitū et imaginationē. Sicut est assignare certā et magnā latitudinē totius sanitatis incipientem ab optime sano et terminatā ad extremū sanitatis pro quolibet instanti etatis: vt colligit ex Gale. pto tegni. Et idē l3 nō equalit. p̄ficiat quēcūqz defectio operatio in quolz corpore sicut in corpore tēperato: non tū sequit q̄ opationes puenientes humane ipsi non p̄ficiatū in corpore humanis sanisqz nō stante optima cōplōne figura. et vt melius dicā optima cōplōne. Et idē non oēs in cōplōne naturalis lapsus et non omnis lapsus in cōplōne. et ita in ceteris tollit actum ad quem finaliter ordinatur et etum membrum.

Circa q̄rtum.

¶ Prima conclusio

Secunda conclusio:

Tertia conclusio.

Circa 5m. ¶ Prima p̄mit.

Secunda p̄mit.

Tertia p̄mit.

¶ Hinc quarto restat cōclusiones ipsorum ponere. ¶ Prima cōclusio quam asserūt respōsum ad p̄m dubiū est. In mēbro virili p̄fati ser Andree est impotētia et impedimētū et marie circa sufficiētē eius erectionē q̄ potētia cōiūdi aufert cū virginibus et eas deflorādas. ¶ Secunda p̄lo quā ipsi asserūt esse r̄sūaz ad p̄m dubiū est. In mēbro virili p̄fati ser Andree est impotētia et impedimētū circa sufficiētē eius erectionē potētia auferēs cōiūdi cū virginibus adeo vt tale impedimētū nō valeat et in p̄fati et in futuro auferri b̄nficio aut arte medicorū nec deniqz possit idē ser Andree coire cū virginibus et eas deflorādas. Certe ista conclusio iudicio meo est nimis volūtaria et nisi virile mēbrum oīo abscisum et oīo virtute et ingenio esset priuātū p̄fari nō posset. ¶ Tercia conclusio r̄sūa ad tertiū dubiū est l3 ita credamus vt p̄fati et secunda p̄lones asserunt nō potamus tū q̄ p̄dictū impedimētū mēbro virili ser Andree potētia auferat oīo cōiūdi cū de uirginatā. Et si huic cōclusioni addat vnum ipsorū dictū. s. in sup. succedēte ad coitum appetitū. et videtur repugnare p̄fati et secunde conclusioni. et.

¶ Hinc quinto restat quedā p̄mittere. ¶ Prima p̄mitat q̄ in his rebz b̄nūdicādis. s. potētia virilis mēbro ad coitū faciendū cū virgine et cū deflorare maximā vim h̄z experientia. Imoqz ad hoc nihil perfecte recte attingere p̄t nisi experientia. Itē sup. positū de se notū est. Itā de potētia cuiusqz rei ad actum exercendū marie experientia indicamus. Itā in omni arte in omni exercitio in omni difficultate corporis ad exercēdos actus experientia credam. Et si cā aliquādo cōformis est experientia iuuat multū ad iudiciū dandū. Cū tamē experimētum rationē repugnet: stare debemus experimētū et nō ratio vt Aūic. innuere videt quarta p̄mi cap. de flobotho: mia: dum inquit. Et ratio quidē oportere vt sciati: ca sapientia filis existant iuuamenti sed experimētū facit vt operatio sciati: plurimum cōueniat dolo: ri sciati: sicut si hec esset debitu. et. ¶ Secunda p̄mitatur q̄ experientia de effectu et actione alicuius potentie: cuius actio similis est fieri debet circa proportionatū et debitu obiectū: patet vt acti: nouz sunt impacitē dispositio scdo de ala. ¶ Tercio p̄mitatur q̄ obiectum proportionatū poten

tie actue cōiūdi cū virgine et deflorandi eā est virge perfecte etatis bene formata ista generationis acta habens et ad actum accidentali ipedimētū se habere prebens et ad actum concurrens. ¶ Quarto accipimus vnum dictū p̄dictorū doctorū q̄ complexio naturalis totius fuit colerica: cuius melancolia participās nūc vero melancolia plus q̄ colerica. et per p̄sequens cum iste sit in etate iuuentutis ipsi concedūt accidentalis est facta talis cōplexio. Itā omnis permutatio fm formalem denotatiōē de vna complexione in alteram non indebito tēpore factam est accidentalis: et cum a principio non rationabiliter fuerit confirmata nec sic remoneri poterat si fuisset et posset si esset a perito medico: sed non est talis complexio in eo permutata. Itā omnibz attentis et marie si quis fuit a substantiā et coheren tibus fuit effectibus fuit a casibus nō apparet q̄ ipsius complexio sit melancolica. p̄terea huiusmodi dictum non est intelligibile cum dicunt quod complexio que non est in eo est melancolica prius colerica. Itā si est melancolica magis colerica cum omnis comparatio p̄supponat. viriūqz extremum sequitur q̄ est melancolica et colerica. et per consequens est calida et frigida q̄ est impossibile. ¶ Quinto p̄mittamus vnum aliud. et cum eorū causa additione quam faciemus et insuper succedente ad coitum appetitū natura arte vel ingenio quādoqz grossius efficitur longū valde latum et durū notabili duritie effidum. et tunc ex hoc obiectum q̄ cum mēbro me diocri vt est in corpore temperato ad mediocres vi mēfides augeri cū vehemētia duritie nō possit nisi muscult et mēbrum virile erigētes sint potētes et nisi sit mulus vaporosus spūa et ventositas sequitur q̄ in eo sunt musculi potētes ordinati ad virilis membri in eo erectiōē. et q̄ in eo est sufficiētia et habundantia ventositatū q̄ p̄bat sic. Itā ad certam extensionē fm oīm diametrū faciendā ēt in minor et in medio cri corpore aliquāta potentia motiua et fortitudo musculorū vmembrū virile erigentū requirit et ad aliquālem dimensionē agendū. et. Et ad maiorez maior et per p̄is ad valde magnā et notabilē: et in mēbro me diocri valde magna et notabilis motiua virtus musculorū et ventositas multa et multū notabilem regit tur. cōsequētia nota est et totus antecedens est manifestū. nā cū effectus sue cause proportionetur lo quendo de adequato effectu et adequata causa sicut effectus ad effectum ita causa ad cām. Cum igitur vt aiunt in isto ser Andree sit membrum minus fuit oīm dimensionem mediocri et temperato mēbro ad minus membrum elenandum et elongandum et latificandum per virtutem musculorū et cum ventositate maior potentia musculorum requiritur et maior vis ventositatis igitur ex illo concedo sequitur q̄ in ser andree p̄dicto est potēs omis potētissima viri et potentia musculorum virgam et maxime vis ventositatis imo et eius multitudo spiritus et multitudo ad virilis membri erectionem. ¶ Sexto permittatur q̄ non omnis frigiditas cordis respectu temperati est prohibens spiritus et ventositatis generationem requisitam ad virilis membri debitam et rationabilem erectionem. ¶ Patet. nam dato opposito sequitur q̄ nullo naturaliter melancolico et flegmatico fieret erectio debita et rationabilis sufficiēs ad cōplēdum coitum cum virginibus. et. patet cōsequētia consequens autem est salum vt notat experientia. Et eius falsitas confirmari potest per plura dicta. Gal. in secundū tegni. ¶ Septimo premittatur q̄ licet incisio accidens in musculis cōmunitus ano et radici virge et per consequens musculus anterioribus in parte anteriori ani debilitatis et impotentia erectionis

ia cō. no.

Secunda cō. no.

Tertia conclusio.

erectionis virge iacere possit. tamē nō omnis scisio
versus caude & a latere versus anchā talē debilitatē
inducere potest vel inducit. ¶ Patet quia iste partes
remotiores non principales non multum sed parum
cōdicant radici virge & musculus virgā erigentibus
cum ab anteriori parte ortum habeant. Et ista patet
ex auctoritate alabbatis circa illam particulam su
perius allegatam. Tercerum mouentes lacerti dūz
dirit & dno reliqui quibus est ab esse pectinis cōti
nuantur per transuersum directi virge &c. Et idē.
¶ An. prima primi ca. de anothomia virge dum di
xit. Et aliud par est. ¶ Sed a femoris esse oritur & ad
radicem virge transuerse continetur & equatur &
cum rectificatur tenditur e contra constringitur re
ducunt ad posteriora & q si viri eorum accedit ten
sio ad ipsius partem declinabit.

¶ Istis igitur premisssis venio ad cōclusiones. ¶ Pri
ma conclusio sit ista. Experiētia facta per p̄fatos
doctores nō fuit bene nec rationabiliter facta. Ista
cōclusio pbat per fm̄ premisssus & tertius. cū exp̄ien
tia cui credere debemus de ip̄erētia & impedimēto
aliquo mēbrū debet fieri circa obiectū cor̄p̄s p̄dēs
ad actū ex̄erendū p̄ illud mēbrum vt patet per di
cū p̄missum. ¶ Istā si ocul⁹ nō videt iduisibilia & si
nō audit sonū & si p se nō sentit odorē: ex his nō ra
tionabiliter dicim⁹ obiectū nō videre illa. ¶ Igit̄ ex
periētia fieri debebat cū virgine bene formata & ma
rie circa instrumēta generatiōis fetate p̄fecta libere
se obijciētē & nō impedire actus coit⁹ cū p̄missus.
& resistētia &c. Omnia ista patent p̄ illud p̄missus.
¶ Secūda cōclu. q si in p̄sentia p̄dictorum doctoz
mēbrū virile ser andree elōgatū latificatū vltra me
diocrē quāritatē durū & notabili duritie solidū illa
durities nō p̄seuerauerit hoc nō fuit nisi ex ratioā
bili verecūdia honesti & discreti viri. Ista cōclusio
quātū ad principales p̄tem pbat sic. Istā vt voluit.
¶ An. xx. tertij cap. de diminutiōis coit⁹ & de causis effectis
dia ē vna cā de diminutiōis coit⁹ & de causis effectis
& diminutiōis erectionis. Et p̄ cōsequēs ratioābilis
verecūdia q̄ eueniret in quolibet honesto viro in p̄
sentia honorabiliū doctoz ē cā diminutiōis erectio
nis & remotiōis ei⁹ igit̄ &c. ¶ Ideterea ex rōnali vere
cūdia ē quoddā timore i p̄ntia honorabiliū docto
rū fit retractio spirit⁹ versus cor̄ l⁹ ex verecūdia ad
faciē p̄siliat & sic p̄nat virile mēbrū spirit⁹ & idē effi
ciē p̄nat impotēs & coitū & erectionē idē
uerione. Dicit enīz. An. i. ex eis q̄ debilitat coitū
& virtutē ei⁹ sunt res medicatiue sicut horribilitas
& coeūdi aut verecūdia ei⁹ aut āccessio intellect⁹ ad cor
&c. ¶ Tertia cōclusio. ¶ Ratioābile ē q̄ mēbrū virile
ser andree sit potēs ad coeūdi cū virginibus & de
florādus eas perfecte etatis bene & laudabiliter di
sp̄ositas circa mēbra generatiōis ipsius ex p̄te sua
debite p̄currētib⁹ ad actū coitus & nō p̄rariātib⁹.
¶ Ista conclusio sequitur ex hoc p̄missio quod sun
datur in vno dicto ip̄orum ex secunda cōclusionē
quam posui & tertia cōclusionē p̄dictorum do
ctorum. ¶ Nam ex illo dicto sequitur q̄ succedente
ad coitum appetitū &c. quandoq̄ grossum efficitur
longitudinis valde latum notabili duritie solidūz.
¶ Et nota ista q̄ raro inuenta in homine semp̄ enīz
p̄tentissimo ad coitum & maxime in p̄sentia ho
norabiliū doctozum: quid enim si proportionatū
obiectum habuisset. i. puellam formosam aptāz eta
te p̄fectam & vt ex secunda cōclusionē accipitur
si mēbrum virile & tunc taliter dispositū non perse
uerauerit in duritie & elongationē & latitudine non
nisi p̄pter reuerentiā quā circa p̄dictos doctores
habeat & cōsequētē verecūdiā & quendā amorē.

per p̄sequens si cū illa dispositione soliditatis & du
ritie fuisset cū virgine actū coitū cōplem̄set &
cōplere potuisset. ¶ Ideterea ex p̄dictozū doctozū
ij. cōclusionē dicim⁹ ip̄suz ser Andrā ad ex̄erendūz
actū coit⁹ cū deirginatis & hoc statim sequit̄ q̄ de
bita & sufficiēs erecno virilis mēbrū & p̄seuerans ad
cōplendū coitū cūz deirginatis est in ser Andrea
& ideo illa erecno cōsoliditate sufficiētē ad coitū nō
est momentanea & sic fit rōnabiliter & sufficiēs ad
deirginatiōē: saltem si nō in vna vice in plurib⁹
vicib⁹ maxime cū deueniret cūz virgine sibi cōpla
cente ad soliditatē notabilē & duritiē rōnabiliter p̄
seuerantē vt p̄z ex p̄dictis &c. ¶ Et his trib⁹ p̄clusio
nibus nūc positis. Corollarie sequit̄ q̄ corūz
p̄dictozū doctozū nullā euidentiā nec certitū
dinē habent nec euidenter sunt q̄būcūq̄ corūz fun
damentis datis. ¶ Secūdo corollarie sequit̄ q̄ corūz
iudiciū nullum est nec certum nec euidens.

Corollarū
primum.Corollarū
secundūz.
Ad p̄ba
tiones.¶ Probatio
prime cō
clusionis.
Aueroy.

¶ Istā cōclusio & ultimo restat adducere cōclusionēz
p̄dictarūz p̄bationes quib⁹ nitunt̄ eas p̄bare vt sol
uant eas l⁹ satis ex p̄dictis colligi possit illarū so
lutio. ¶ Istā cōclusionēz sic p̄bare conant̄. ¶ Pri
mo arguunt ex signis. Secūdo ex rōnibus. Tū inci
piunt ab auctoritate Aueroy. ij. colligit cap. vlti.
que est talis. Et tu debes scire q̄ p̄ hanc sciētiaz nō
pōt fiducialiter sciri de ob̄egrandūib⁹ que sunt
possibiles &c. Ubi vult q̄ debeamus fundare nos su
per experiētia. Et certe ita ē vt ego p̄misi: dūmodo
illa experiētia facta sit debite. ¶ Et de vera experiē
tia diffuse loquit̄ Gal. in lib. figuratiōis artis
empite dū dicit. ¶ Nominamus qdē aut̄ experiētiaz
p̄ le sipectamina notitiā vbi loquit̄ de tiriaca & be
nedicta experiētia q̄ certa haberi nō pōt nisi circa
p̄portionatū. ¶ Ista dicea Aueroy & Gal. p̄firmat
primum & secūm p̄missus qd feci & cōclusionēz quas
feci & corollarū cū nō fundauerint ip̄ozūz cōclu
siones in verā & rectam experiētiā.

¶ Primum
argumētū

¶ Responso.

¶ Primo tamē arguit̄ sic. Aueroy dicit ser An
dree nūquā taliter erigit̄ vel tanto tpe rectū manet
q̄ possit cū virginib⁹ coire & eas dehorare igit̄ i eo
est impedimētum maxie circa sufficiētem eius &c.
¶ Istā cōclusio assumptūz. nā nisi facta sit experiētia cū
virginib⁹ modo dicto solus deus hoc scire possit ni
si manifeste apparet abscisio mēbrū & mollificatio
omnino p̄hibens eius erectionē vel omnimoda p̄
uatio mēbrorum generatiōis. ¶ Maxime cū p̄dicti
doctores cōcedant ip̄um ser Andrā posse cōplere
actū coitus cūz deirginatis & illud mēbrūz aliqñ
est solidūz & durū notabili duritie. Assumptūz pate
re dicunt sensu visu tactu die noctūq̄ ex tpe pluri
um mensium. Dicit̄ ē q̄ istā nō p̄bant assumptūz
cū ista nō sit recta experiētia deficiebat enim p̄por
tionatū passiuū & obiectū. Et nā vt sciūt tā visibiliū
quā tangibiliū qdā sunt longo tpe p̄manentiā i suo
esse & dispositione sensibili nec ea ab illa dispositiōe
imaginario nec verecūdia nec timor permutare
pōt sicut sunt corpora solida alba & magna & taliter
vel taliter figurata. Quēdā vero sunt q̄ de certo tē
pore certam figuram & quāritatem seruant & quali
tatē cum determinatis circūstantijs que rōnabili
ter mobilia sunt in illis etiā naturaliter etiā in ho
mine maxime ex verecūdia & timore & alijs plurib⁹
in primis sensus visus & tactus cū debitis circūstan
tijs & cert⁹ & ver⁹. Istā ex verecūdia & timore vt i pri
ma & secūda cōclusionē patet mēbrum virile quātū
erecūm & durū factum in p̄sentia doctozum. au
tenticorum cōcideretur & mollificaretur & idē nec p̄
sensum tactus nec per visum de soliditate & rectitu
dine & duritie virilis mēbrū ser Andree per p̄dicti
ctos doctores recte iudicari potuit. Etā quāl̄ re
m

Confilia

et illud assumptū assumere potuerunt cū dixerūt
nūquā taliter &c. Cū p̄dicti doctores nō semp sibi
p̄sentes fuerūt. Et cū i p̄sentia ipsorū i iudicio posset
ēē mirū erat qd aliquali ter erigere i cōsolidare &
maxime nō p̄sente p̄portionate obiecto &c.

Scdm ar/
gumentū.
Respsio.

maxime non pñte pñpñtione obiecto &c.
¶ Scđo arguit cōsūlutionē sic. In eodē mēbro est defectus ventositatis ad erectionē necesse & etiam. ¶ Allegat assumptū vt p3 p quintā premissūz. Ante cedens pbant p cōstantiūz &c. in libello de coitu dico q lz cōstantiūz posuerit quādā auctoritatē de diuersitate hominū in actu coitus illa tamē au. etoritas nō est cōtra ser Andream igit. ¶ Dicunt q hoc multum in ser Andrea contingit hoc negatur quia in ipso tantum membrum traditur vt ad mirabilem atqz notabilē duritiē & soliditatē pueniat ēt in pñtia pñctorum doctorūz. Quid enim esset in pñtia pulcre iuuenile ipsum diligeret q placide se gerentis. Lerte experiētia sup qua fundant eorūz dicta nō fuit rōnaliter & recte facta qz super ea nō est incendiū vt p3 p primā cōsūlutionē quā posui. ¶ Et ita dico ad auctoritatē Aui. per pñctos in. ductā. rr. tertio cap. De signis diminutionis coitus lz illa auctoritas in se vera sit illud tamē nō verifi. catur in ser Andrea ita q rationabili ex psona appa. reat imo cōtrarium.

**Tertiū ar
gamentū.
Rēspōsio:**

Tercio arguit sic in corde ser Andreae est mala coplerio frigida impediens sufficientem &c. ¶ Et stud antecedens negat qd pdictus ser Andrea est corpus sanum. mala aut coplerio est dispositio pter naturam. ¶ Nisi dicere vellemus omnem coplerionem naturalis lapsum a tota latitudine temperamenti esse malam coplerionem. Tunc enim raro bona coplerio inueniretur. ¶ Et cum pbant antecedens dicentes cum sit defectus ventositatis &c. hoc etiā nega vnde patet ex quinto premisso etiā vt pgs per An. xx. tertij cap. de causis diminutionis coitus quādo est a frigiditate nō fit erectio & si esset frigiditas certe nō generaret ventositatis solidans & idurans. Itā dicit An. cap. p. allegato frigus & calor simul sūt cōtraria ventositati nam frigus phibet eius generationem & calor etiā resoluit eius materias. Et certum est qd nō loquitur An. de quacūq; frigiditate & quocūq; calore sed de frigiditate & calore excessiue qualis nō apparet in pdicto ser Andrea vt pōt ex precedentibus colligi. Et hoc patet per ea qd dixi in quinto premisso. ¶ Et illa signa que adducunt de nuditate pilorum pectoris: de frigiditate ad tactum: & qd dicunt qd nō est peccus latius. in comparatione ad totū corpus & angustia toracis est filia frigiditatis testante Gal. &c. & timidus & pusillanimus & pulchus tardus & p cōsequens frigidus cordis. Quādo omnia ista vere essent non probarent nisi qd cor ser Andreae est frigide coplerionis naturalis. Itā illa signa vt patet per Gal. h. regni. Inde de dyscrasia cordis sunt de dyscrasia frigida naturalis sed non quelibet talis frigiditas naturalis respectu temperati coplerionis tollit generationem ventositatis sufficientis ad debitā erectionem & ad coitum cum virginibus & deuirginatis. Itā & valde melancholicos naturaliter & valde hegmaticos sepe videmus ad coitum & ad deuirginandum & ad desorandum virgines vt notat experientia. ¶ Etiam illa signa in o nō verificantur nec iudicio mō apparet. ¶ Luz debet toracem pportionatum toti corpori. Et nō imino est peccus nudus pilis. Nec ista frigiditas ad tactum apparet in eo circa regionem cordis pulsus in eo est magnus. ¶ Et omnibus artēis dicere debemus complexionē cordis in eo esse calidam latius arum recedente a tota latitudine temperati &c.

Quartum
argumētū

nes cause opposite causis facientibus ad erectionem virge se tenentibus ex parte virge igitur &c. ¶ Hoc assumptum in veritate cum dicitur p̄dictor doc. cōtradictionem implicat. Nam si ita esset nulla foret penitus membri virilis erectio in eo nec etiam potens esset ad coitum cum deirginatis: quorum op̄positum ipsi doctores dicunt in illa parte in qua loquitur de dispositione membri virilis ser andree. Et in. iij. conclu. ipsorum. Assumptus tamen se declarare nituntur. In virga ser andree est magnitudo credenda mediocrem. Dicitur corpori maiori mediocri membrum virile maius mediocri proportionatur. corpus autem ser andree est multo maius mediocri corpore. Et quot etiā homines videmus paruos & scimus mēbrum habentes virile magnū quātū tamen potentissimi sunt ad erectionē & ad actū coitus & cū deirginatis & virginibus. I. cet igit magnitudo mēbrū multū excedēs magnitudines totius corpis opat & faciat ad impedimentū & diminutionē coitus & erectionis &c. tamen illa quāritas virilis mēbrū sit totū corpus q̄ritatē proportionatā vel & si sit corpore mediocri n̄ multū recedēs a mediocritate nō impedit debitā erectionē & nec coitū. ¶ Et cum dicitur & in eo est mala figura & mala complexio debilitas musculorum seu mollicies aut relapsio quedam. Dicitur q̄ ista non sunt vera nec certa experientia probata sunt. Etia non omnis lapsus in figura & in cōplexione si sit naturalis facit ad impotentia & non tale impedimentū vt patet ex precedentibus. Et nulla mollicies nec relapsio apparet i radice dicti ser Andree propter aliquam experientia debite faciem. ¶ Et cum dicunt ac debilitas musculorum cōmuniū non a radice virge. Itā dico q̄ ista debilitas nec apparet in eo nec aliqua ratione & vera experientia ē pbata. Et cū dicitur assumptū vt itaqz p̄ te patet ex mēbrū circūscriptis & ex notato. Tercio dicit q̄ ista circūscriptio nihil pbat. ¶ Et cū dicitur ex notato tertio patet qualiter respōdēt sit ad hoc vt his q̄ dicit circa tertiu pmissus corū. ¶ Et cum inueniunt iterum antecedens probare cum dicunt. nam ad tactū apparet frigidū eiū mēbrū vt i supra. Dicitur q̄ contrarium esse debet cū testiculī calidi sunt manifesti & multi pili & grossi in pectine apparent. Et non omnis frigiditas tollit potentia erectionis & coitus. Imo nec frigiditas totius corporis vt pōt colligi ex precedentibz vt sit multū excessiva. I. tamē puto istum etiā generandis ēē calida & nō frigida. ¶ Et cum dicit q̄ sit debilitas musculorum patet ex p̄dictis. Dicit q̄ hoc nō pōt nec pbatur. ¶ Imo experientia videt ad oppositū vt cum ad tantā virtutis & soliditatis notabiliter in virtute musculorū & aliorū cōcurrentiū ad virilis mēbrū erectionē ad mēbrū eiū pueniat vt patet ex p̄cedētibz & ē ex quo pmissio apparet in dictis musculis potentia & virtutem ad erectionem magnam esse. ¶ Et omnia dicūt siue q̄ debilitas musculorum anni sit causa opposita sit erectioni patet ex Aui. pp. tertij capitulo allegato p̄ sepius de diminutiōe coitus &c. ¶ Hinc dicitur & respondetur per sepium p̄missum vbi dicitur quodlibet incisio accidens i musculis anni facere pos sit ad debilitatem erectionis virge: tamen non omnis incisio prope anum facta. s. versus caudale & a latere versus anchā talem debilitatem inducit. ¶ Patet quia iste partes remotiores radici virge & musculi virgam erigentibus: ¶ Et cum dicunt causa autē in vicinātibz est sicut illud q̄ accidit ei cui emorroides incidunt. Dico q̄ hoc maxie intelligendum est de incisione emoroidarum que sunt & que incisio sit in pte anni q̄ est anterior versus radicē virge. Sed ista incisio in ser Andree facta fuit latere fini.

stro in ancha versus anum & nō in parte anteriori. Et qd hoc sit verū pz ex Aulic. pp. tertij cap. de diminutione coitus dū dicit. Nōcet enim illud nervis cōmunibus inter anum & lacertos eius & inter virgam. & p cōsequens a parte anteriori ant versus virgam. Et per hoc pz responsio ad illud qd dicunt a fortiori nocet icisio p̄funda ibidē facta. qd p̄terea vt ex p̄cedentibus habet si incisio illa facta i illa parte sinistra ante versus anū notabile factū fuisset impotentiā in musculis virgā erigētibz & in medio tenētibz tūc mēbruz illud cum erigē ad alteram partē declinaret. p̄terea nec erigi posset nec notabili duricie solidū fieri nec cū deuirginatis coitum habere posset quorū opposita vt pz ex p̄cedentibus ipsum dicunt & pz. qd p̄terea dicit qd cum emoroidas incidunt parore p̄mittunt cum quo & spiritus ad sufficientē & debita virge erectionem & coitum sufficientes per ea que per me determinata fuerunt cōmuniter praticantes vt rationale ē multū sanguinē exire permittunt cū quo & spiritus multus euacuat & dicit. Et ideo aliquādo multū debilitant mēbra circūstantia & partes q̄ sunt in radice virge & cum hoc faciunt cauteriū cum ferro ignito cuius virtus aliquādo potenter transit ad mēbra circūstantia debilitando ea. Et non semper ex emoroidarum incisione fit notabile nocumentum in musculis sine q̄buscūqz alijs ad virge erectionē cōducuntur ita qd debita & sufficientem ad membrū erectionem impediāt vt experientia patet. Nam in multis fuerunt incise qui vxoꝝ & puellas habuerunt ex quibus filios generauerunt quare aliquando accidit tale nocumentum & aliquando nō. Ad probationem secunde conclu. dicunt qd multiplicia remedia ad curam p̄fati nocumenti accomodata sunt & c. p̄robatur primo qd remedia non requirant cum sanus esset & potēs vt ex p̄dictis patet. p̄terea si in eo erat mala cōplexio frigida cordis que dicti impedimenti cā erat. debebant illam malam complexionem ordinate curare & cum syrupis & cum iuleb proportionatis & si erat materialis euz solutius conuenientibus pluries & cum electuarijs calidis & ep̄tūmatibus & alijs que ad victam malaz complexionem frigidaz conueniebant. Ista tamen facta non fuerunt. qd p̄terea vt dixerunt. Complexio illius in p̄cedente fuit colerica: nunc vero est melancolica & per cōsequens cum illa esset accidentalis & acidentaliter facta vt patet ex quarto p̄missio. debuit illa curari si illa fuisset & debuisse ad naturalem complexionem reduci quod factum non fuit & ideo ex dictis eorum sequitur qd non debite habita fuit diligentia circa curā eius. Et cū addunt ex quibus sere nullum idem ser Andrea suscepit inuamentum faciens ad potentiā erectiōis sufficientes pro coitu & c. nō mirū qd primo ipse valde sufficiens erat & euz hoc vt patet ex nūc dictis si ex p̄dictis causis p̄dictuz impedimentuz fuisset non fuit debita cura adhibita cā. Dicant illud impedimentū esse maxie ex frigiditate mēbroꝝ principalitū qd frigiditas debebat curari. Si ita fuisset. Et cū dicunt nulla alia occasio p̄cessit erectionem impediens a p̄dictis. Idōc est expresse falsum pro tempore illo cum primo ab eo vxoꝝ recessisset etiā rationaliter & magna indignatio interueniret inter ipsuz ser Andrea ex vna pte & vxoꝝ suā & socerū ex altera oꝝtaqz fuit lites inter eos qd si sine maria molestia & tristitia atqz melancolia esse potuit. qd p̄terea qd in doctorū artū & medicine iudicio positū fuit nō si ne maxima cogitatione & cū molestia esse potuit. Et certū est qd omnia p̄dicta nō parū sed plurimum diuertunt & alienant ab erectione virilis membrū.

q̄ illis tñ non obstatibus vt ex p̄dictis patere pōt dicto tpe ad erectionē & coitum sufficiēs fuit: qd valde mirū est & i paucis cōtingens. Cum autē addunt & certū ē qd idem ser andrea ē in etate fortitudinis vel saltē i prima pte cōsistentie cū sit sere annoꝝ xxx. vl. xxvij. & c. Dicitur qd si & i aliquo exite in etate pte cōsistentie & fortitudinis accideret aliqua dispositio vt impedimentum pōt in illa etate tolli aliquaz cōfirmetur. Cū igit rōabiliter in eo si altū fuisset vt eēt cordis frigiditas: nō esset nisi accidentalis: nec rōnabiliter cōfirmatur. cū adhuc ipse sit calide cōplexionis i tota habitudine & cor eius & ep̄a sint calida manifeste. p̄mo pz de corde quia pulsus eius est magnus & fortis cū velocitate vt ad tactum p̄cepi. De caliditate etiā ep̄as ē manifestū ex latitudine venarū & pillositate circa ypocōdria & sumē & pectinē. & ad tactū apparet ibi manifesta caliditas & maxime euz ipsi cōcedāt complexionē ipsius fuisse totū habitudinē. nō autem eneniat illa colericitas ex caliditate cordis: rationabiliter euenire dē ex caliditate ep̄as. Et lz plura signa adduci possunt p̄ his nūc sum cōtrentis. De caliditate autem testiculorum non ē dubium: qd calidi sunt & ipsi etiā cōcedere vidētur dum loquunt de dispositōe ipsius ser andree vt pz ex p̄cedētibz. De caliditate autē cerebri credo nō dubitēt & ē fortitudinē eius si cōsiderāt signa significationis super caliditate. Nam caliditas apparet manifeste ad tactum: figura laudabilis: capilli nigri & grossi & multi: oꝝta ratiōabiliter se habēt: collum grossum & forte & c. Cum igit addūt cum vtriqz nō sit quouis modo ad melius p̄ remedia deducē? ergo nec adducē nec curabitur & i futurū. p̄ter ex p̄dictis. nam vt pz nullis remedijs idiget nec indigebat nisi habere vxoꝝ suā q̄ ipsum immēse diligeret & cum eo libēter & placide staret & viveret. Si tamē cōcederet eis qd aliquod impedimentū haberet acidentaliter: qd tñ non cōceditur qd impedimentum. fm eos eēt & cordis frigiditas maxie & complexio totū melancolica accidentaliter i ducta: illa nō curata fuit. Et si illa curare attēdissent certe maximū fuisset nocumentum iduerit. quia sup̄fluum indurissent caliditate cū eius cōplexio tūc fuerit & etiā nunc sit calida & sic pz qualiter ad aīcedēs & cōsequēs sit respōdēdum. Nam dato qd p̄ remedia nō facta fm necesse fariū & erigētiā lapsus si aliquis fuerit nō consequēter fuisset inuamentū: non tñ sequit qd si in futurum debita adhibētur remedia nō liberaretur ad bonaz & laudabilē dispositionē deducere. Et ideo consequentiam valere. quia omnium natura ē operatitertia regni. Et per regulam sumptam a maiori qd defacili deduci posset cum natura hominis in etate fortitudinis & c. Dicitur breuiter quod nulluz impedimentum & nec defectus erat in eo: nec ē: Et si aliquis fuisset oportebat debite naturam inuare vt patet ex p̄cedētibz. Secundo cum arguunt eandē secundam conclusionē. Cause in eo impediētes erectionē sufficienter sunt irremouibiles: Breuiter dicitur qd iste cause impediētes non erant nec sunt in eo vt patet ex p̄cedētibz. Nam ē & sunt potēs ad actū coitus: vt etiam ipsi asseruerunt: et ad erectionē vt deductum ē in p̄cedētibz p̄ plura. Et ideo illa dicta que adducunt ex Gal. tertio regni non probant propositum. Et ita dico d̄ alijs aucteritatibus q̄s ipsi adduxerunt non probant propositum. cum illa impedimēta non sunt in dicto ser andrea vt ex p̄dictis. Tertio ad idē sic arguunt. In mēbro p̄dicto ē notabilis defectus v̄tositatis spirituose & necesse fari. Illud negatur & ē falsū vt patet ex quinto notato & tertia conclusionē & in multis alijs dictis p̄teritis. Et cum dicant illam venire ex mala cōm-

Consilia

pl: rīde frigida cordis pz etiā ex his quē dicta sunt circa pbatōnem pūne conclusiōis et multis alijs locis. Ad igitur pbant aliquo modo secundam cōclusionem. ¶ Circa pbatōnez tertie cōclusionis nō est multum insistendum cum illa conclusiō non sit contra ser Andream. Licet quedam ponant que nō omnino evidētia sunt nec certa maxime cum quis valde potens est ad actum coitus vt est ser Andrea qd pluribus testibus dicit se esse pbaturum et pba re nec virile mēbrum molle et lapium habens perse neranter actum est cum deuirginatis exercere actū coitus imo et necesse est ad cōplendum actum coit cum deuirginatis habere mēbrum virile debite re/ cum et debite durum et. Amē. ¶ Daucius.

¶ De quadam putrida febre cum stomachi debili/ tate et extenuatione.

¶ Consilium 53.

¶ Petitiō.



¶ Petitiō factus sum certior de dispositione Ad. d. p. Et quid scriptum est ex lactis ex/ bibitione. Et quibus in terminis res tua modo sic cōstituta. ¶ Petis etiam a me ti/ bi vt significem quid tibi agendum videatur.

¶ Responso.

¶ Ego mi Gregoriū nō dubitem qd tu plens oīa melius nōscis quā ego absens. tū vt vortis tuis satis faciā et opinionem. Ad. d. p. et pariter affectioni mee ad eundē paucis absoluā que tibi videntur.

¶ Sal.

¶ Sal. r. terapeuticę cap. viij. iquit. Stimles enīz hē dispositiones existētes similibus indigent sana/ tionibus. Cum igitur febris putrida sit cum debi/ litate stomachi vt erat quādo presens eram et si nō adeo vehemens est euz tanto dolore stomachi vi/ detur qd similes indicationes in eius cura nunc ha/ bēde sint sicut tūc vt. f. facia. ¶ Procedas digerēdo paulatimqz euacuando. Hoc est canon ab omnibus illustribus doctōribus nostris celebratus. Idemqz obseruata debilitate stomachi cum rebus ab intra admistratis et ab extra appropinatis succurrēdū ē.

¶ Ad macre/ sacionez.

¶ Sed qm macrefactionis nobis aliqua suspēctio nē affert eidem sentio succurrendum cum rebus re/ staurantibus et complētionem recalcantibus pbi bentibusqz siccitatem et humidum substantificūz re/ staurantibz. At cum philosophus. vj. ethicorūz vi/ cat nec prudentia vniuersalium solū natura. et lub/ dis si enīz sciant quomā leuca bene digestibiles car/ nes et sane quales aut lenes ignorent nō faciet sani/ tatem sed scientes volatiliū lenes et sanare faciet magis. hoc idē dīri ne sub quadam vniuersalita/ te loquens particularia magis opportuna. ¶ Unde dico qd nō est desistendum a digestiōe. Qd sit cō/ fortatiū stomachi et materie flegmaticę incisiū et subtiliariū cuiusmodi est iste syrupus. R. mellis ro. colati syrupi de abstinētia añ. 3. f. syrupi de ra/ dictibus parūz acetosati. 3. vj. aque lapulorum aque feniculorum aque mellisse añ. 3. j. misce et aromati/ za cum modico cinamomo. ¶ ¶ Dost supradicti syru pi exhibitionez euz viderem in materia sacram esse vel intensa magis digestiōnem exhiberem infra feri/ ptas pill. videlicet. R. aloes. 3. ij. dissoluantur cum succo endiue et ponatur ad solem in vase vitreato et cum inspissatus fuerit addantur turbit electi. 3. j. zenzi. 3. j. ameos carui añ. 3. f. et fiat magdalion de quo formentur pill. vj. pro qualibet. 3. De his pill. leuibz et sine custodia dari possunt a. iij. vsqz ad. v. ante cibū per horas. v. Vel dari possunt due aut tres immediate ante syru. exhibitionem. ¶ Cōse/ ctione infra scripta virtutū naturalij cōfortatiua et p/ pte epatis et humidij substantificij mēbrorum om/ nium restauratiua sum sepe cui? hec est descriptio. R. pulparum alarū pectoris caponis iuuenis et car

¶ Syrup.

¶ Pillule.

¶ Cōfectio.

nos. 3. iij. amigdolarū dulcium excoctatarum. 3. vj. pincarum mundatarum et inde in aqua seruen/ ti infusarum et inde expressarum postea efficcaturū in vmbra. 3. vj. fisticorum. 3. f. auellanarum mun/ datarum. 3. ij. mubarum numero. vj. seminum cō/ menium frigidorum. 3. vj. et minorum frigidorum: 3. ij. seminis malue. 3. j. seminis portulace. 3. ij. pal/ lularum paruarum pulpe sebesten. añ. 3. f. dragan/ ti gūmi arabici añ. 3. ij. mucī aginis citoniorum. 3. ij. electuarium regum. 3. ij. mente sicce. 3. j. nuctis muscate macis añ. 3. j. et. 3. j. leorie ferri prepara/ te. 3. ij. specierum aromatici rosati descriptione gabrielis. 3. ij. f. specierum triasandalorū sine cam/ phora. 3. j. f. gemarum margaritarum añ. 3. j. f. pe/ nidiarum partes duas zucari trium coctarum par/ tem vnam de his duobus quārum sufficit ad faciē dum cōfectionem. ¶ Que hoc modo fiat. carnes p/ lo debite cocte subtiliter incidant deinde in mor/ tario marmoreo optime pistent alia oīa. optime pi/ stent qd pistada sunt ac subtilissime puluerizent. de/ inde oīa simul euz duabus pibus aque abstinētia et vna buglose et de ambabus quātz sufficit misceā tur et fiat cōfectio in morellis: quorum quilibet sit/ trium. 3. ¶ Quibus cōfectiōis sumat morellū vniūz immediate ante prandiz. Et si placet cum sit opti/ mi saporis sumat similiter ante cenam. ¶ Cum vero digestiūm quatuor aut sex diebus acceperit et in/ de pill. aut euz eo. 2. audio tribz aut quatuor diebz ab eo desistat. Et loco digestiūm morellum vnum cōfectionis supradictę sumat et. Colnat inde oīa cum modico vini. Et si aliquid de eo transigluue rit nihil refert. ¶ ¶ Uctiones vero ad stomachū cō/ fortantes et cuius ardore prohibent ne prolixus sim doctrinę tue mando et. ¶ Daucius.

¶ De mala complexionē frigi. et humi. cerebri euz debilitate visus.

¶ Consilium 54.



¶ Ista casu Specta. dñe Julie cum sit nuper purgata videat qd sic procedendum sit. R. specierum vere simplicis. 3. ij. mirabola/ norum chebul. 3. ij. mastice. 3. f. agarici optimi. 3. j. salis gēme 3ēze. añ. 3. f. aloes optimi. 3. ij. bdeli. 3. j. pistent oīa et cū aq. maiorane et eustra gie reformet pasta pro pill. Et aqua euz opus fuerit fiat pill. septē pro. 3. et qbus accipiat a tribus vsqz ad quinqz per horas duas post cenā cū radit dormi/ tum. ¶ Ista pill. taliter sumat in omni fine decē aut xij. dierum. ¶ R. mirabolanzorum chebul. cordico/ rum si fuerint grossi vnum: si parui duos. ¶ Ista mi/ rabolans vratur somendo vnum si grossum fuerit et duos si fuerit paruius per horam ante diem. Deinde prandium suū differat per horas quattuor aut quinqz et eis taliter vratur bis in ebdomada inter/ ponendo duos aut tres dies inter vnā vicē et alia. ¶ R. succi maiorane succi blite succi celidonie succi rute omnium per residētiā clarificatarūz añ. 3. vj. succi senti clarificati. 3. v. mellis dispumati lib. vnā ponatur ad ignē et bulliāt simul donec redeant ad spissitudinē mellis. deinde addantur pulueris se/ minis senti. 3. ij. mactis cubebarum cinamomi pipe/ ris longi fistileos añ. 3. j. f. eustragie. 3. j. et diligen/ ter misceantur et fiat electuarium. De isto electua/ rio accipiat. 3. ij. f. in auroza illis diebus quos non acceperit pill. neqz mirabolanzorum. Et vsus supradictus talis sit per totum mensem ad añ. Et si ceteris mētibz vsqz ad mēsem Septēbris sit vsus rarior et huius et aliorū medicaminū. ¶ Sufficit qd semel in mēse accipiat pill. et semel in ebdomada mirabola. et bis electariūz. ¶ Et si magis placeret sumere

Dorabile

Lixiuus.

De dicta.

sumere electuarius quando vadit dormitū facta ce-
na leue nō minus conferret. ¶ Re. maiorane subtilis
sine puluerizate. 3. j. f. ligit i findone rara lota in
grana & sepe odorēt & in nocte si taliter disponerēt
vt odor dicti pulueris ad nases qñ dormit perueni-
ret optimū esset. ¶ Re. cinerū caulū quātum sufficit
ad faciendū lixiuū mediocriter forte de quo su-
matur quātum sufficit pro capitis lotiōe in quo bu-
liat assari. m. j. extremitatum rois marini. 3. j. flo-
rum sicados arabici. 3. vj. & cum hec parum bulle-
rit deponant ab igne & in dicto lixiuō ifundat nu-
cis muscare garios. añ. 3. j. & pistentur & ligentur in
pecta subtili linea & ex ea sepe exprimatur donec li-
xiuū veniat ad debitam caliditatē qua caput pos-
sit lauari & tunc coletur & cum eo caput lauet & opti-
me inde efficeatur & huiusmodi lotionem faciat se-
mel in ebdomada aut bis stomacho leuando.

¶ Caueat ab aere frigido & humido a vtero austro
& a boreali & ab aere fetido & ab habitudine in locis
fetidis & humidis. Taliter caput munitū teneat nec
frigū suscipiat nec nimis calide. Vitet omnino furo-
rem tristitiā & solitudinē. Caueat a somno diurno:
sit somnus in nocte nō amplius sex aut septem hora-
rum. Nec pri⁹ dormire scipiat quā due hore a fine
cene trāserint. Et dormiat super altero laterum &
capite bene eleanato. Caueat ab omni exercitio post
cibum illico: & ab omni exercitio in quo oportet ca-
put esse inclinātū sicut esset suere & huiusmodi simi-
le. Dimittat omnia cibaria mali chini & difficilis
digestionis sicut panis azim⁹ & cibaria ex pasta azi-
mi facta. Carnes bouinas capinas & ouinas & sali-
tas. Discas generaliter sūt ei mali. Et legumina &
presertim lētes & fabe. Et omnes herbe que sunt fri-
gide & humide vt sunt lactuca portulaca & spinacia:
Et eas vitet q̄ a proprietate visui nocent sicut caules
anetum & lactuca. Dimittat omnia acrimina & fru-
ctus humidos vt pira mala cereisa pruna & sicut me-
lones cucurbita citrulli. Et tantam cibi q̄ritatem
suscipiat vt stomach⁹ possit bene eā digerere. Nec
prius comedat donec senserit precedentem cibum
esse bene digestum. Et in sero leuius quam in pran-
dio comedat. Nec in vna mensa pluribus vtatur
cibis sed sit contenta vno aut duobus. Vno vta-
tur paucifero & q̄to minus tanto melius. Sitq; po-
tius album quam rubrum & sit sapore medium in-
ter dulce & ponticum aut parum declinet ad dulce
dinem. Qd si non habeatur paruum limphetur cā
aqua cisterne aut cocta. Et dimittat lac & butyrum
& caseum recentem mediocrem & veterem de medio-
cre in estate raro vtatur.

¶ Duz patereat veriginem capitis & opilationē
in nervo opilitico vnius oculi. Re. mirabolanozum
chebullo. conditorum & capitulo applicet.

¶ Bauerius de Bauerijs.

¶ An cauteriū cōueniat in doloribus iuncturarū.

¶ Consilium 55.
¶ Queritur vtrum cauterium cōueniat in do-
loribus iuncturarum.

¶ Respondeatur q̄ questus duos potest
habere sensus. Vnus est. Si in cura do-
loris iuncturarum competat cauterium. Alius est.
¶ Nunquid in preseruādo ne adueniat dolor iunctu-
rarum: cauterium cōueniat.

¶ Si querit iuxta primum sensum. Respondeat q̄
cōuenit & maxime quando materia in iunctura cō-
tenta non est indurata nec ingiplecta sed potius est
in ea eruberās & remolida ligamēta. Unde hypo-
th. aphor. specialiter loquēs de sciatica dicit. Qui-
buscūq; a sciatica molestatis vertebra foris reclinat

his tabescit erus & claudicant nisi vrantur. i. caute-
rizenr. Sed huiusmodi cauteriz fieri non debet
nisi quando dolor sedari non poterit diēta debita
nec portione cōuenienti. Et ob id cauterium dicit
medicamen vltimum quoniam adiuuenimus cum
alia non sufficerint. Cōuenit cauterium quoniam
de bonitate eius est confortare mēbrum cuius com-
plexionem volumus rectificare & solvere materias
corruptas in mēbro cōtētas vt apparet quarta pri-
mi cap. xix. Nam cūq; materia ē flegmatica in iunctu-
ra cōtēta cauteriū cōsumit ipsam: aut notabiliter
eā minuit. Et si causa cōiuncta ab antecedente foue-
tur diueritur ad locum cauterij. quare cūq; doloris
sit per cauterium multum paucificata neq; ab ante-
cedente suscipiat incrementum natura supra ipsam
fortificata ipsam consumit & insensibiliter resouit.

¶ In cauterizando condiciones obseruande sunt.
¶ Primo q̄ corp⁹ sit bene purgatū. Unde albuca-
sis pre trigesima sue practice dixit. Si nō cōfert cu-
ratio & antiquas dolores: tunc oportet vt soluas infir-
mitū ab hūiorib⁹ grossis: deinde cauteriza ips⁹. ¶ Secūdo
q̄ in cauterizando caueatur ne cauterio attingatur
nervus nec corda aut ligamentū nec aliqua ex ventis
magnis. Quare oportet cauterizantē esse in anotho-
ma bene instructum vt: nōseat loca in quibus sunt
nervi vni: & corde ne profundo ad istas attingeret.
Unde Aui. quarta primi cap. supra allegato. Caute-
rizaror propterea sibi cauere debet ne fortitudo cau-
terizationis ipsius ad nervos proueniat nec ad cor-
das nec ad ligamenta &c. ¶ Requiritur tertio vt lo-
cus cauterizatus tādū teneatur apertus donec tā-
diu materia finiatur tota que in mēbro continetur.

¶ Considerandum ē q̄ duplex est cauteriū scilicet
potentiale & actuale. ¶ Potentiale est. Qd ex medi-
cina adustiuis siue causticis quarū caliditas & sic-
citas ad quartū prouenit gradū: q̄ cūq; fuerint in
quāritate cōuenienti & mō debito corpori humano
appropiato a calore naturali de potentia reducitur
ad actū & suam cōplēt operationem. ¶ Et tale cau-
terium diuerficatur. Aliud est in substantia dura
vt arsenicum sublimatum calx. Aliud in substantia
molli sicut aqua salis niri & aqua arsenici p subli-
mationem preparari. Aliud vero est i substantia me-
dia quemadmodum est que fit ex sapone & cantari-
dib⁹ seu flammula aut ptafia vel apio ranino & huius-
modi. Adedici est substantiā cauterij eligere que iue-
intentioni magis seruiat fm quod voluerit magis
minusue profundare. ¶ Actuale cauterium est sub-
stantia metalica in qua ignis impressit. Et huiusmo-
di actuale cauterium diuerficari debet iuxta di-
ueritates membrorū que cauterizari debent. Nam
si in ancha dolor fuerit q̄ ad sciora nō descendat
fm albucafim loco supra allegato cauterizanda est
cum instrumento ad modum colearis cuius dia-
meter sit medietas palmi & in circuitu suo emine-
re sint quinq; ad formam ossium dacrilorum que poni
debet in igne donec rubescat. deinde egro sup par-
tem sanam situato taliter q̄ anche accumen appa-
reat debet super anche accumen cauterizari: & vna
cauterij approximationem quinq; fiant cauteriza-
tiones. Sed si dolor ab ancha retro per coram de-
scenderit ad crua vbi dolor terminatur cauterizari
debet cauterio culicelari in parte siluestri. Si vero
dolor ad pedem peruenit fiat adustus tenuis &
profunda in capite parui digiti quoniam sanabitur
& hoc Rasis. vij. continentis auctoritate fimeomis.

¶ Si dolor in genu & in eo materia contenta sit caute-
ria tria aut quattuor circa genu fieri debent caute-
rio oliuali. Sed in tali cauterizatione nō est manus
multū submergēda s̄z circiter spissitudinē curis tā-
m iij

Lōditōes
cauterizā
do.

¶ Prima.

Secūda.

Tertia.

Spēscau:
Dōctina /
le.

Actuall.

Confilia

In dolore podagrico

Que me
liez.

Solutio 3.


Scdm qñ
cum.

Sed aduertendum q^d cauteriū factum ad inten-
tionē supra dictā debet semp manere apertum. Si
vero cōsolidaret humor ad iuncturaz descendere
et causaret dolorem. Hæc dicta sunt cum laude vti.

¶ De vlcere renum cum apostemate.

Consilium 56.



 recte que scripta sunt intellegi: venera-
bilis dñe Catherine de Ardinghelli egri-
tudo ꝛ vlcus in rene finistro. Lumin eodẽ
rene cõiunctum ẽ apostema. Et cum his
duobus cõplicata ẽ febris. ¶ Uterũ vero causa vlcus
fuit apostematis: aut apostema vlcis? 7 si cer-
tũ nõ ẽt verisimile tũ apparet ꝑpter ea q̃ scribitur
tũ q̃ vlcus attraxerit apostema. Vlcus cõ fuerit
lapilli. ¶ Uterũ cũ ab aloisio filio cupienti intelligere
quid arberet in hac egritudine futurũ an ad salutẽ
terminabilis sit. Qd̃ dñs concedat: vel aliter. Qd̃
auerat: minime satisfacere d̃siderio possit: nisi p̃p̃
cognitum fuerit. Itaq̃ illud vlcus corrosiuũ sit vel si
stulosum aut nõ. Et veram antiquũ vel nouũ. Et si
medici a principio vlcis nõ fuerint vocati arbitra-
ri possint et patientis relatione. ¶ Postq̃ legẽtũ
que scripta fuerũt cognout hãc venerabilẽ dominiũ
sumere aquã potret: que si ab his qui aquẽ potret
virtutes ꝑprietates scribũt. cõcedat in vlcis? Pre-
nũ vlcis? 7 viciũ vlcis? 7 nõdũ? vt aliqui peribent
cõtulerit nõ videt in carere aliqua dubitatione. Nõ
tantũ pp̃ vlcũ? q̃zũ pp̃ apa. Qd̃ ẽ vlcis? cõiunctũ.
Itaq̃ tũ hoc scribo q̃ dubitẽ nõ adesse factũ sano 7
maturo cõsilio temerariũ esset vt absens illa aliter
iudicare quaz viri doctissimi p̃sentes q̃ melius pa-
cientis naturã 7 dispositionẽ nouerunt. ¶ Et vt nõ
videt ab q̃s cõ motus voluit Aue. xviij. tertij tra-
ctatu. ij. cap. de vlcis? rentiũ q̃ cauendũ est a mul-
to potũ vt minores necessitas mingendi 7 ne ad re-
nes materia trabat. 7 dimissio omnis acuti amari 7
salis 7 ventosi. 7 minoratio potus aque vt minores
motus renũ ab eo qd̃ curritur ad eos 7 corũ ratio qd̃
illud. Cũ igitur aqua potret faciat mingendi acci-
densĩ magnã 7 ad locum renũ ducat materias. Et
parũ post. Et melius est vt eques materiã 7 educas
illã post illud 7 pp̃te vomitũ. vomitus enim ẽ me-
lius quo renũ vlcera curant. ꝑpterea qd̃ mundiũ
cat 7 euacuat. 7 ꝑpterea qd̃ attrahit humores ad
contrarium partis renũ.

contrarium parvis renum.

Circa Ratione apostematis nō videtur cōuenire mul-
ti. Unde Aulic. xviij. tertiū tractatu. ij. cap. de apo-
stematibus calidis laudat solutionē fieri cum his q̃
trahunt materiā ad viā intestinorū. ¶ Unde dixit.
Illud q̃ melius soluit est aqua calē & cassiās. In
qua quidē cassiē est declinatorio materiē ad intes-
ta & abluō & absterō & irrigidat & maturat &
rectificat in vlcēribus. Et in cassiās. est enim so-
lutiō & maturatiō cū facilitate q̃. ¶ Si ipsis eodē ca-
pitulo. Et precipue quibus sit curatio in rectificatiō-
ne apostematis & solutione humoris mali sunt cliste-
ria & poriones. Clisteria enim magis sunt cōueni-
entia ad ipsa cū fixione virtutis cū hoc ipsi nō faciūt
descendere aliud desup sicut descendere faciunt ea
q̃ bibunt & solutiua. ¶ Et sira. Et nō ē admittendū
solutiū qm̃ dolorē facit & nocet p id qd descendē
facit desup clisteriū autē aque balnei solutiuum est.
¶ Scripsit prīde modū accipiedū aquā: purana
id esse qd mihi narratū fuerat: v3 qd dolor huius
venerabilis mulieris esset ppter p̃sentiam lapilli in
renibz: & fetor in vrina ppter materias albas que a
gubdā menstrua alba appellant̃ v3 mihi relatu fuit
rat. ¶ His duobz cōuenisset balneuz siue aqua bal-
nei: qd ratione & auctoritate facile declarari posset.

¶ Item


43rem

Item pp hoc dico enius dicere intēdo. aquaz ip
sam nō bene fuisse administratā. cum certe credam
nō sine maturo cōsilio factū esse p̄stāissimoz do/
ctoꝝ. Sed tū dīxero cū iter corpa & medicinas cu/
rat p̄p̄ietas que nō nisi experientia cognoscā. si p̄
pter febrem aut apostema vel vicus videt̄ hoc do/
mina grauius se habere. nō diu censeo persistendū
esse in potu aque. sicut nō dubito p̄sentes docto/
res faciunt.

¶ Bauerius de bauerijs.

¶ Regule obseruande p̄ vsu balnei petrioli.


¶ Consilium 37.

 A primis dē accedere ad balneum qđ vo/
catur le caldalene. & ibidē duobus diebus
balneet̄ & hoc. qm̄ aqua ista est nimis cal/
da vt corpus calidiorē postea facilius tol/
leret. Tercio die accedat ad balneū petrioli qđ vo/
catur balneum equm & ibidem balneet̄. ¶ Adodus
aut talis erit. Incipiat balneū solum solis & hoc vē/
tris beneficio p̄us habito vel saltē temperato & in
dicto balneo p̄ horam maneat. Deinde balneū egre/
diatur p̄anis vero bene tectus. Et lectum ingrediat̄
vbi p̄anis mediocriter copertus sudare tēcet absq̄
somnia. Sit p̄ vnam horam maneat in lecto. Qua
transacta restitutus accedat ad duciā & ibidē per ho/
ram ducietur. Debet aut aqua ducie eam p̄tem capi/
tis pcutere que p̄ digitum medium manus tangit̄
apposita cōiuncture & manus nasi extremitate. In/
cipiat aut duciā a penultima. qm̄ tempatioꝝ p̄io/
ribus existit que forte in principis tollerare nō pos/
sent. & cōtinne versus p̄iores accedat. quonq̄ ad
calidiores sit peruentum que tollerabiles existant.
¶ Post horā transactam ducie inde ad horam pran/
dium assumat. ¶ Post prandium aut sepiē hora per/
maneat absq̄ somno. & cibo. Et inde ad duciā re/
uertatur in qua per mediam aut integrā horam per/
manere poterit. & inde ad horam cenare. ¶ Postea p̄
horam cum dimidia vigilet debine dormitum ac/
cedat & diebus etiam sequentibus cōsimilis modus
erit seruandus.

¶ Jeunus balneū ingrediat̄: nec ipso vllō pacto
comedat aut bibat. Vno vtā paucifero nec dulce
nec multū auster: sed mēnes. Tū res omnes ma/
ne & tarde digestions & p̄sistent in caput euaporā/
tes: qualia essent lagana & acuminia. fructus oēs.
Aromatica multū calida. Vinū potēs. Carnes gros/
se. Caseus. & his similia vitet. Sed vtat̄ rebus cite/
digestionis. & boni nutritiōis. & nō effumatis ad
caput. Sōnus nimis nocet. qm̄ corpus humectat.
Ita & vigilie superflue. qm̄ caput replēt humorib⁹.
¶ Sunt. & alia duo balnea. Vnū vocat̄ sancta Lu/
cia. Aliud sanctus Caluaris. In quoz vno si mu/
lieres balneant̄ multū cōferens stomacho pp̄ mine/
rā ferreā que ibidē que sipticitate sua p̄tes stoma/
chi vnit. & cōfortat. & ibidē nō duciat sed balneat̄.

¶ De regimine habendo in balneo porrete.

¶ Consilium 38.


 egimen quod in balneo porrete obserua/
re debet spectabilis vir Gabriel Taronis
¶ Cum ad balneū applicuerit stet die vna
q̄ nihil faciat. sed tantūmodo quiescat.
¶ Sequenti vero die in ortu solis accedat ad aquaz
porrete. & bibat sex ciatos illius aque. continet̄
duds vireos. Deinde deambulet hincinde donec
rotam aut quasi rotam aquā fecerat. ¶ Et p̄acta vna
hora redeat ad prandiu & bibat vt supra sex ciatos
& demū ambulando faciat vt p̄ius dēxi est. Et post
finē hore ad hora scđa sumptionia bibat alios sex
ciatos. Deinde stet hore tribus ad min⁹ & p̄adeat. &

ista die nihil aliū fiat. ¶ Tertia vero die in ortu so/
lis bibat sex ciatos aque vt i scđa die. Cū vero eos
secesserit aut pro maiorē p̄te accedat ad balneū & il/
lius querat partē calidiorē i quo stet si nō fuerit si/
bi molestus p̄ horā. Deinde p̄at se in lecto & medio/
criter p̄anis copro videat si mediocriter sudare po/
terit. Si sudauerit abstergat sudor: cū p̄anis calis
Et si nō sudauerit transacta media hora surgat. & fa/
ciat fieri sibi clystere qđ sic fit si sudauerit leu. non.
Re. aque porrete ciatos. v. se. anisoz. 3. j. cimini. 3.
f. pistent mō grosso & buliat in dicta aqua dēcere
deat ad. iij. ciatos cū dimidio vel. iij. postea coctē
& colature addantur zuccari rub. 3. j. vitelli onoz
nume. 1. olei. 3. iij. salis. 3. ii. fiat enema quo reiecto
p̄adeat. Et hac die poterit p̄adere & cenare. ¶ In
die vero qua sumit sex ciatos p̄adeat. sed in vlti/
mo hoc est in sero faciat collationē aut lene cenet & non
nisi post septē aut octo horas a fine prandij. Laudo
q̄ si stōus suus difficulter carnes digerere q̄ ali/
quādo solet accidere: tum pp̄ malā sui dispōit̄: nō
erit p̄pter potus ipsi⁹ aq̄ q̄ ipse faciat fieri medicū
pulli pisti q̄ ante oīa sorbeat. ¶ Carnes quib⁹ vt dē
aut sint pullaz aut castrati. ¶ Et panis sit nō durus
neq̄ calidus vt a furno extrahit̄. ¶ Vinū autem sit
albū aut coloris cistoli nō dulce nec acerbū nō mul/
tum potens. Sz in his seruet mediocritatē ab oib⁹
alijs carnibus & cibis abstineat: sed tantūmodo istis
vtatur. ¶ Eam vero stomachus sit multū v̄tōsus
& aqua addat in principio v̄tōsitate placet vt aliquā
incipiat comedere per decimā partē hore assumat
coctariū anisoz habētium vna zuccari coperturā
sup̄ quē bibat tantū vini q̄stum cooperiret fundus
ciati. ¶ Et itidē faciat ante cenā in sero q̄ sumat ro/
tulū siue morsellū vni cōfectionis que sic fit. Reci/
pe cinamomi electi. 3. j. f. zinzib. 3. f. ameos carni/
anisoz an. 3. j. speciez triasandaloz sine campho/
ra. 3. j. aque abinthij quantū sufficit & fiat conse/
ctio in morsellis quoz quilibet sit triū. 3. de his fa/
ciat vt dictum est de anisoz. ¶ Circa locū vbi sentit
tumorē de mane quādo surgit faciat fieri inunctio/
nē cū oleo qui infra scribitur. & hoc illa die qua dē
accipere sex ciatos. Alia vero die eandem faciat in/
unctionē quando steterit in lecto & voluerit surgere
post balneum in v̄tōide hac. Recipe olei de aneto
3. j. olei de ruta. 3. f. misce cum hac v̄tione cala/
inungat partes dolentes. f. circa umbilicū & ver/
sus inguem. Et cū bene fricauerit ita q̄ intrauerit
oleuz abstergatur pars inuncta vt remoueāt olei vi/
scositatē. ¶ Super oīa caueat a somno diurno & a sta/
tione in sole sub vino.

¶ Bauerius.

¶ De iuuantibus & nocētib⁹ oculis.

¶ Consilium 39.

 cēt oculis aer excellētis frigiditatē & aer
humidus multū & similiter aer multū illu/
minatus & aer ventosus p̄cipue flant au/
stro & borea. Lauedū est ēt a fumo & pulve/
re & a statidē lōga in loco tenebroso. ¶ Eligēdus est
locus mediocriter luminosus: cui⁹ aer medi⁹ sit in/
ter calitatē & friditatē sz declinātē ad aliquālē sicc/
tatē. Sitq̄ clar⁹ vaporib⁹ nō p̄m̄it⁹ sine mali odo/
ris. ¶ Vitare dēz itā tristitiā timorē melācolia & fle/
rū eruberātē. Lōnet̄ gaudere letari bñ sp̄are & fle/
tus itra mediocritatē. ¶ Nocet sup̄flū exercitiū p̄
cipue illico sc̄m post cibū. Et nō min⁹ sup̄flua ges/
¶ Exercitiū p̄uenit legere l̄ras mediocriter. Et mul/
tū intueri speculū marie calibet̄ ispicere aquā cla/
rā exstē in vase vitreo virido. Itemitus rez viridaz
aut humanū colorē celestē nō fligere multo tēpore
ad rē vna & p̄cipue parū aut splēdidā vel multū

Clystere.

Distā.

Carnes.

Dama.

Uinum.

Ante pran
dium.

Ante cenā.
Cōfectio.

Unctio.

Inocentia
oculis.

Iuuantia.

Exercitiū
oculorū.

Consilia

Caenis.
Drnes.

Cafens.
Disces.

Herbe.

Grana.

Radices.

Preparatio
rapaz.

Aromata.
Confectioes

Ualētia a
ppetate.

Medicētia.

Vinum.

Dillule.

luminosam: intuentis lapidis celsatarij piter zastra
ni confortat vifum. ¶ Oculis nocent cibi difficilis
digōis mali nutritiō. Et q̄ caput vaporat vt pa
nis azimus ⁊ male coctus vinū potēs ⁊ fumofus no
uus ⁊ turbidum: carnes antique ⁊ falte: cutes ptes
multuz pingues ⁊ animalū iteriora: oua frisa: lac:
butiruz: pilces faliti ⁊ lacu: nales caules finapis eru
ca acrumia ⁊ fungi in multo vfu: nini? vfu falis ⁊
aceti. ¶ Quēnt panis ex farina ⁊ c. Carnes ex filue:
frib? aubus pducuz fafianorū turturū meruloruz
⁊ ficedularū aliarūq; auū l nemorib? aut pratis nō
in vallib? aut ftagis vt anates anfers folie ⁊ fimi
les. ¶ Ex domesticis capones iuuenes pulle galline
iuuenes ⁊ piones columbarie volare incipientes:
nā habent ppteratē cōferēdi vifui. ¶ Quadrupē
dia capuoli leporēs iuuenes in raro tamē vfu ppter
fui melancolicitatem domesticis vituli lactantis ⁊
castrati. ¶ Ex partib? piguib? eligant magis ma
ere oua forbilia recentia cōcedunt ⁊ tremula abie
cto albumine. ¶ Cafens melius est duo aut tres bo
li ad menfe vltimū. ¶ Disces in raro vfu ⁊ tūc par
ui fquamofi capri ⁊ aquis claris currentib? capeda:
ni luti trute. Carpiōes ex mari folie pafferes aua
te. ¶ Herbe eufragia fclarea filueftris betonica fer
pillus lauregia maiorana petrofillus feniculus spa
ragus ruta. ¶ Ex grana lupin? falitus ⁊ lot? come
stus cū cortice fua ad mēfurā pugilli vt voluit Rab.
ij. pticula fuozum apbōis. ¶ Ex radiceb? rapa talit
ter preparata qui vt dicitur fecundo alimentoruz ge
nerare humores fuos ⁊ ventofitate debet prio opti
me mundari ⁊ lanari in aqua calida. Deinde frigida
cum fale colito decoquat in brodio carniuz cōue
nientuz. Aliiter prepari potest lauef postquā fuerit
bene munda ⁊ bullat in aqua donec fuerit femico
cta ⁊ abgriaf decoctio illa poftea completatur deco
ctio in brodio carniū laudabilium. ¶ Ex aroma
tib? cōueniunt cinamomi croc? ⁊ myfcus. ¶ Ex cō
fectionib? laudant grana feniculi. Confecta cum
vna coperta zucari. Quēdā funt q̄ appropriate oculi
lis pferūt vifuz pfortat ⁊ acuit. Sicut caro picat
comēfta. Et oculi pfcis gēte vifuz acuit. Confectio
yrū dūm. Caro turt. comēfta ⁊ ius ei? bibitū. Et ocu
li coturnicis gēftati. Et caro lupi comēfta. Et caro
olm autū degētiū ex rapina. Et epar edi ⁊ byrci cū
comedunt. cōferūt vifui vt dixit zoar. ¶ Moet. p
prie comēftio capituū columboruz filueftruz ⁊ gal
linarū quoniā ppte faciunt ficitatez vt vult zoar
licet addant intellectui. Et vfu aneti ⁊ bafiliconis
habentis lata folia ⁊ caulium. Et omnes cibi falſi
⁊ quicunq; funt vaporofi. Et omnes qui ftomacho
nocent. ¶ Vinum clarum pauciftrum habens ali
quid ftipticitatis moderate feniculatū. Vinum
melius vbi feniculum herba bullerit cum bmdī.
¶ Rafis. ij. continentis nihil tantum nocet oculis
quantum ventris ftipticitas ⁊ crapula ⁊ ebrietas. ⁊
multitudo flobotomie. ⁊ frequens vfu ventofaruz
fuper fpaulas poftitarum. ⁊ vomitus frequens. 2 i
cet enim aliquando inuat pro quanto euacuat ma
teriam in ftomacho contentā: nocet tamen pro quā
to materias mouet ad caput. Et fuperflus coitus
poft cibū. Et frequēs vfu balneatiōis i ago termi
tis. Et tollerantia lōge famis. Eryfus diuerfaruz
daptū i cibis. Et multa cibi repletio. ¶ Bauri.

De imaginationibus.

Consilium 60.



¶ Cura imaginationū iſti iuuenis ſic p
cedat. R. pill. de vera Nicolai. 3. ij. fiat
pill. v. iſtas pill. materiā a q̄ imagiatōes
ortuz hnt cūantes ſumat per horas duas

ante die. Deinde ſit horis ad min⁹. v. antequā pra
deat nullo pri⁹ ſumpto lanatio. ¶ Digerat mate
ria ipſoz imaginationū. R. betōice gariof. maiorā
ne melliffe celidōie eufragie florz ſicados arabici
an. 3. f. bullat i lib. duab? euz dimidia aq̄ vſq; ad
plumptiōez medietatis. poſtea colet ⁊ colature ad
daſ pulueris zucari rub. quātū ſufficit ⁊ fiat ſyrū.
p⁹ de p̄dico ſyrū. ſumat. 3. j. f. cui addant. 3. ij.
decoctiōis q̄ ſic fit. R. ſene. 3. j. feniculi paſſiaruz
florz bozagis an. 3. f. decoquant i lib. j. aq̄ vſq; ad
plumptiōez tertie pris poſtea colet bmdī ſyrupuz
accipiat poſt cenā pcedentes p octo horas ſup quez
pōt ad libitū dormire. ¶ Et cū taliter p̄tinet p octo
dies eūetur materia imaginationū erradicatur. R.
pill. cochiāz deſcriptione almafōis pill. aurearuz
deſcriptione Nicolai an. 3. f. fiat pill. vj. numero
iſtas pill. ſumat i die immediate ſequēti cōpleta aſſum
ptiōe ſupraſcriptoruz ſyruporuz ſup quas pōt vna
hora dormire cū cepit deſiderigilet donec trāſcant
hore. v. ab hora aſſumptiōis. ⁊ tūc accipiat etiam
brodiū macri euz. 3. f. zucari rub. ⁊ inde ad ho
rā cōdat. ¶ De ſorore oculis. R. pulueris cētri galli
ſiue criſte galli. 3. j. f. puluerizet ſubtiliſſime vt alco
ſol ⁊ cribet i ſiſto puluere mittat i oculo i die bis aut
ter. ¶ Ad idē v3 puluis ſāſoci ⁊ ſeſis ei⁹. cui⁹ vſus ſit
vt deſi eſt de puluere cētri galli. ¶ Coliriū bonū cō
fortas atq; oculū clarificans. Recipe aque feniculi
maiorane celidōie rute an. 3. ij. diſſoluaſ i deſis ags
eroci. 3. f. antimonij. 3. ij. poſtea diſſillent cū filtro
⁊ diſtillatū in ampula vitrea clauſum reſeruet. De
iſto colirio obſq; hoc qd caleſcat iſundant due aut
tres gutte i oculo. ⁊ hoc bis aut ter i die qñ non po
ſuerit puluere ſupraſcriptū. ¶ Aliud colirū Recipe
turle nouies i ſeco feneli ex tice aloes optimi. 3. j.
margaritaz. 3. f. puluerizet ſubtiliſſime vt alcohol
⁊ vtaſ vt deſi eſt de duob? puluerib? ſupraſcriptis.
¶ Utaſ maiorana ſm omnem modū adminiſtratio
nis que ē odorata cōfert. ¶ Uitare debet pilcea ⁊ el
bos euaporantes. Et potum plurimum aque ⁊ vini.
Libaria groſſa generat vapores groſſos q̄ i gredies
oculos difficulter reſoluit. Leneat a balneo dimi
tat fructus oēs atq; oſa acrumina. Leneat a ſōma
⁊ ab appoſitōe vtoſoz. Unde Aui. tertia tertij tra
cta. iij. cap. 4. quaſi in fine dixit. Opz vt eūter ſie
quētiā flobotomie ⁊ vtoſoz. Imo poſſonaf quā
tuz eſt poſſibile niſi neceſſitas cogat ad illud. ſumat
ſemel in ebdomada aut bis diebus intermiſſis vñ
mirabolanū febulū condituz per horā ante diem.
⁊ inde differat cibuz ſuū per horas quinq; ⁊ ſic ta
liter vtaſ poſtquā pill. ceperit ſupraſcriptas. ¶ Uta
tur poſt cibū tragea que ſic fit. Recipe coriandroz
preparatoz ⁊ conduoz cum vna zucari copura
3. iij. feniculi conditi ⁊ carni cōditi an. 3. j. macis
3. j. miſce d quo ſumat poſt cibū mediū coeleariū.

¶ Baurius de Baurijs.

Ad rubedinem faciei. Conſilium. 61.
Recipe caſſie nouiter extracte. 3. vj. electua
rū de ſucco roſaz. 3. j. diſſolue cum ſero
caprino. Iſtuz potuz calū ſumat in auro.
ra poſtea differat p̄adiū ſuum per horas
quinq; ¶ ſi fiat flobotomia d vena cōi per quā fiat
extractio ſer. 3. ſanguinis. Et hec flobotomia ſi
at interpoſita vna die inter aſſumptionē ſupradicti
potus. ⁊ die ipſi⁹ flobotomie. Et taſr fiat p horas
vñ cū dimidia poſt ortū ſol⁹ pus habito bñficio v3
tris ⁊ vine. Et poſt ſōmiā ſit duab? horis aſquā
comedat. ¶ R. ſirupi de ephimio acetofi ſimplicia
an. 3. f. ſirupi d ſumore rre. 3. j. aquaz ſupulloz en
diue ⁊ nenufaris an. 3. j. miſce. Iſtum calū ſumat
in auro

Bauerius de bauerijs.

¶ Consilium.

62.

Casus.

Sed cum ita magnifica domina diuersis egri-
 tudinibus sit oppressa. Nam habet iuncturas ma-
 numum ingrossatas & ligatas & scipue primâ iun-
 cturâ poplitis & iuncturam ubi manus brachio cō-
 iungitur cum extenuatione mulculosum manû & ma-
 gna pars inferioris cum quadam contractione
 digitorum cavillariâ & auriculari. Habet nam
 in quo passa est polipum: Et quâquam caro polipi
 per medicinis acuris & cauterio fit amota remansit
 in nâso in parte inferiori narium quedam intrus emîn-
 ta cum quadam grossitie, & aliquando in nâso fuit
 illicque pustule, aliquândo vero sunt in eo quedam lu-
 berfluitates sicce nâso adherêtes. Solê etiam fieri
 aliquando quedam parue ulcerationes: Et interdum
 solent opilari partes superiores nâsi adeo qd super-
 ius itas ibidem retinêtur. Habet enim cartilaginē
 mediantem inter etiam nâsem & aliam corolam qd
 magis credo fuisse ex oppositione medicaminum
 neutorum & cauterizatione quam ex malicia humo-
 rum. ¶ Nasum uniusper hec magnifica domina in
 unguam quasi totum oculum comprehendentem cu-
 ius principium fuit ab angulo siueftri quâquâ ve-
 lulumum ineipiat ab angulo domesticum. Unde Je-
 sus bali. Ungula nascitur in lachrymali maiori & for-

ita pora iointura accipiat in die sequenti immediate
 post completā assumptionē suprascriptoz. sirupozū
 per horā ante diē sup quo pōt dormire p horā cuz
 acceperit. Deinde vigilet donec fluant hore quinqz
 ab hora assumptionis medicine: tūc accipiat catiū
 aque ordei calide cum. ꝯ. f. zuccari albi ⁊ postea ad
 horā comedat. ¶ fiat floborhotia ⁊ vena cepha-
 lica per quā extrahatur. ꝯ. iij. sanguinis. ⁊ hoc fi-
 at p tres dies postqz ceperit medicinā suā seruando
 modū ⁊ ordinē qū dictus est in pcedenti floborho-
 mia. ¶ fiant oi in se ateqz surgat habitio pū vē-
 tris beneficio ⁊ vine vel saltē tēto hēre fricatōes
 cū pāno lineo incipiedo a brachijs ⁊ postea a spatu-
 lis inferius trahēdo postea descēdendo inferius tā-
 dem ad ventrē ad coras ⁊ tibias. ¶ Donantur due
 ventose cū scarificatione super spatulas circa horā
 tertiā ⁊ istas poni faciat per tres dies postquā fe-
 cerit vltimā floborhotiam. ¶ Donatur ventose sub
 mēto cū scarificatione in die sequenti ad diē qua posi-
 tuerint vētofe sup spatulas. ¶ Donatur due san-
 guifuge vna post aliā iuxta nasum vbi est illa rubē-
 do in diuersis locis ⁊ he talr applicetur p duos
 dies postqz ventosa fuerit posita sub mēto. ¶ Reci-
 pe aque rosate lib. j. sulfuris vni. ꝯ. f. piffetur sul-
 fur ⁊ permisce cū hac aqua liniatur facies omni se-
 ro qñ vadit dormitū ⁊ cōtinuet. r. diebus ⁊ taliter
 vni incipiat postquā appouerit sanguifugas ad du-
 os dies. ¶ Recipe succi lempuue vermicularis me-
 nfaris olei rosati aque rosate an. ꝯ. j. bullāt simul
 vsqz ad consumptionē medicatiss. postea adde asun-
 gie agni recentis cere albe an. ꝯ. j. olibant. s. r. ⁊ cū
 omnia sunt epume liquata agita in scutella virria-
 ta. deinde cum stammina colla super catinum plenti-
 aque munde ⁊ irigide. Et illud quod in dicta aqua
 coagularum collige ⁊ serua ⁊ liniatur locus rubens
 quando vadit dormitūz. ⁊ de mane lava locum cuz
 aqua decoctōis violarum. ¶ Et hanc vinctōnē sa-
 cere incipiat postquā lauauerit faciē diebus decem
 cum aqua suprascripta.

¶ Postquam compleuerit purgationes ⁊ Robotho
mas suprascriptas ⁊ steterit quādecim diebus inci
piat sumere seri capiti. 3. v. sumiturer. ¶ Ad .f. poli
podij parum contusi ⁊ mundi. 3. ij. infunde in victo
lere per nocte de mane colatur facta optima expres
sione ⁊ calefiat ⁊ bibat. postea differat per tres ho
ras cibum suū. ⁊ hoc seruiat taliter accipiat decem
diebus cōtinuis. ¶ Recipe pill. de sumoterre. 2. ij.
pill. de yera Nicolai 3. f. fiant pilli. septem istas ac
cipiat per hora ante vber seruado ordine ⁊ modus ⁊
dictus est de medicinalibus post serpos.

¶ Citare debet aerem multū calidū ⁊ similr frigi
dū ⁊ ventosum. Et si Laueat ab ira tristitia ⁊ melāco
lia nō fricet faciem. Et si habere etiam puritū nec
etiam multotiens tangat. Dimittat vigilias lōgas
⁊ forcia exercitia ⁊ laboriosa. ⁊ fugiat oīa acuta ama
ra salia ⁊ multum dubia sūta ⁊ vinctuosa. ⁊ Eligat
aerem temperatum inter caliditatem ⁊ frigiditatē.
Letetur bene speret de salute sua. Conseruet somnus
saltem nocturnus octo aut nouem horarum ⁊ nō si

...eta.

Consilia

san crescit in minor. Et huius ungulae sunt flaccidae et la-
pla. ita quod euz recipitur vicino relaxatur albutas.
Ungula autem est nervosa filis siphac dure subtili aut
non nervosa similis humiditati coagelate que quoniam tan-
gitur cum ferro aut conaris ea tangere cum vicino scin-
ditur et non fingitur in ea vlcus. Et habet pariem sup-
er euz depilationem.

Cura,

Cura istius dispositionis sic procedam. Nam primo
ponatur regimine in sex rebus non naturalibus que sunt
aer motus et quies, inantio et repletio cibis et potus
somnia et vigilia et accitio ale. Secundo ponatur curas
per medicinas incipiendo primo ab aere.

De aere,

Aer sue habitatio debet esse in qualitatibus acti-
vis temperatus aut parum ad caliditatem declinatus et
declinatus ad humiditatem parum sitis clarus a locis
putridis clongatus. Aer vero nebulo us ventosus et
precipue flante austro aut septentrione nocet cone-
nit deambulatio et motus suavis ante prandium et an-
te cenam pulsus primo superfluitatibus prime et se-
cunde digestionis.

**De motu et
quiere,**

Ad motus subit? aut fortis noceret. Conueniunt fr-
catioes ante prandium et cenam pulsus superfluitatibus?
ut predictum est cum madili incipiendo primo a genibus
trahendo versus pedes postea ab inguinibus trahendo
versus genna. Tertio a collo trahendo versus nates. I-
mo usque ad nates. Nam iste fricatioes cum suppleant lo-
cum exercitii diuerse huiusmodi a capite ad partes infe-
riores. Et hoc est vniu? quod in cura huius dispositionis maxime
est attendendum post cibum et quousque digerit quiescat.

**De sanatio-
ne et reple-
tione.**

Laueat a multitudine ciborum. nam sibi tanta qua-
ritas cibi assumat ut solum non grauet et tantum potus
ut stomachus non flaccuet. Sit coctura vno cibo ante
duobus in prandio aut cena. Et quod comedit bene ma-
sticet. Et studeat habere omni die bis beneficium ve-
tris aut saltem semel quod si non potest naturaliter habeat cum
auxilio aut clysteri communis aut suppositorij vel ox-
melle aut radice blite vel lardone.

**De sono et
vigilia.**

Sonus sit de nocte non de die non sit longior octo
horis nec breuior quinque sitque in alio lateri non
resupinus nec super vterque capite bene eleuato et cor-
poris pannis convenienter recto.

**De accitio-
bus ale.**

Abstineat ab ira tristitia melancolia timore odio
solicitudine. Et adhereat gaudio letitie mansuetudi-
ni bene speret quod cum dei auxilio curabitur.

**De cibo et
potu.**

Ad motus sit aqua fontis nitida in qua virga auri
tribus aut quattuor vicibus postquam fuit ignita erun-
guat. Nam si sit de simula bene coctus et bene fer-
mentatus non salicus non pluris triplicium diebus nec
paucioris vnius diei. Nam carnes sunt caponum iuuentum
gallinarum iuuentum fasanorum pernicum starnaz pipio-
num volare incipientium capreti castrati iuuentis vi-
tuli lactantis. et he carnes magis conueniunt elillate
quam assate conueniunt oua sorbilia aut in aqua fracta
quorum tantum vitellus assumatur. Nocet oua du-
ra aut frixa. Et coeduntur aliquando pilces sicut in
mari trille soleae deaurate pectines goy. Et ex aque
dulci timali lucij perea truta spinosa pilces squamosi
degere in aquis clariis currentibus. Et coedunt ali-

Lanes:

quando caseus recens asperso panco sale. Et her-
bis conceduntur borrago buglossa lupuli endiuia ci-
corea spinacia. Et ex fructibus amigdale dulces in-
fusa in aqua bulientis anellane parumper torrefacta.
Et tunc per aliquos dies ad solem suspense. Lerasa i va-
ro tamen vsu duo aut tres boli piri cocti non multum
humidi in fine sue comestitionis. Ab offibus cibis ab-
stineat qui sua caliditate acuit aut siccitate huius-
modi res inflant aut adurunt ad animum. Deinde inungat ex-
tremam extremitatem cum aliquo sanguine pulsi aut
pipidis postea supra partem sic inuncta apponatur
fiscium

Pisces;

casus. Inderbe.

fructus.

Tunc.

Vitanda.

Primo.

Secundo.

in substantia sua sunt facili corruptibilia. cuiusmodi

sunt pinguis cibaria seu rectes et filia. Tertio
fugiat oes cibos nutrimentum melancolicum pectus
tes sicut sunt canles carnes salite et proprie antiquae
caseus salus et antiquus lentes pancoz milii fabe
et. Quarto vitanda sunt oia cibaria opulenta prohi-
bita a corporis traspiratione et euacuatione superflui
tatum per vias debitas sicut sunt pastilli carnes vi-
scole et marie alaiuz antiquoz et nervose et cutanee
et ligamentales vites pancoz iursureuz antiqui et per
suam decoctionem combustionem propinquas. Hic est
finitis primi regiminis.

In regimine vero per res medicinales sic proce-
datur. Recipe prunorum numero. x. sebestem numero
octo tamarindorum. 3. f. passulaz emuleatarum. 3. f. floz
borragis floz buglossae an. 3. i. buliat oia
in lib. 3. f. aque vsqz ad consumptionem duarum prius
postea coletur et de colatura accipiatur quarta insti-
cit per dissolutionem cassie nouiter tractae. 3. vi. sectio-
nis amech. 3. f. et fiat potus. Hunc potum materie
rum minoratum lumat in principio mensis adarii in
aurore calidum. Postquam potum immediate dormire me-
dia hora. Et in fine quinque horarum sumat vnum cia-
rum aque ordeii cu. 3. f. zuccari rub. Et post dicta
aque assumptionem ad horam prandeat non se mul-
to grauando cibo. Recipe sirupi de epithimo siru-
pi de fumo terre an. 3. vi. gelentabini. 3. f. aque de
coctionis lupulorum borragis floz sticados ara-
bici lapatii acuti. 3. ii. Hunc sirupum in aurore ca-
lidum incipiat sumere duobus diebus post assu-
ptionem suprascripti minoratum et continet ipse octo
diebus et differat cibum suum post eius assumptionem
quattuor horis. Recipe mirabolanorum kebulor-
um indorum beliticoz ana. 3. ii. falsi indi. 3. ii. f.
turbit epithimi an. 3. i. ellebori nigri pulpe collequi-
ride an. 3. ii. yere. 3. i. agarici. 3. vi. floz sticados
3. ii. abstinib. 3. ii. reformentur pul. cum vino albo
et pro qualibet. 3. fiant. vii. dosi istarum est a. 3. i.
vsqz ad. 3. f. istarum pillu. accipiat. 3. f. per septem
horas post finem cene in die sequenti ad completam
assumptionem suprascriptorum siruporum. et post ca-
rum assumptionem potest immediate dormire vna ho-
ra. Et in fine quinque horarum post istarum assu-
ptionem accipiat cium vnu aque ordeii calide cu
3. f. zuccari rubei. et inde ad horam prandeat. In
die vero sequenti ad diem dictarum pillularum su-
mat per septem horas post finem cene. 3. i. tyriace.
et postea ieiunet horas sex. Recipe succi abstinib.
3. i. yerepig. 3. f. turbit. 3. vii. interioris colloqui-
ride. 3. ii. squille assate. 3. ii. agarici sticados ara-
bici polipodij epithimi ana. 3. f. ellebori nigri piri-
tri pipidis albi et logi cardamomi macis nigelle ari-
stologie castorei ana. 3. ii. ensoz 3. ii. croci petro-
sillini cinamomi spice polipodij an. 3. ii. mell. vulpu-
mari quantum sufficit et fiat electuarium. cuius do-
sis est a. 3. ii. et. 3. f. vsqz ad. v. Si domina non possit
sumere pillu. dissoluantur. 3. ii. suprascripti ele-
ctuarii quod est descriptione andromaci cum hoc
decoctione. Recipe passularum emuleatarum. 3. f.
floz sticados arabici. 3. ii. f. endiuie. 3. f. buliant
omnia in. 3. septem aque vsqz ad consumptionem me-
dicatis postea coletur et cum colatura dissoluan-
tur predictae. 3. ii. electuarii hunc potum calidum
sumat in aurore seruando ordinem et modum dictum
de pillulis.

Post dictas purgationes ad dies octo vel decem
enactur sanguis ab emoroidibus hoc modo. Lapi-
mat ventrem quantum potest versus exterius extremi-
tatem intestini terminati ad animum. Deinde inungat ex-
tremam extremitatem cum aliquo sanguine pulsi aut
pipidis postea supra partem sic inuncta apponatur
fiscium

ficium vnius colli fiale amplexetis ipsam partem. ita tñ q' anus remaneat extra collum dicte fiale po-
stea per officium amplum alterius extremitatis colli
fiale lponat sanguisuga. ita tñ q' descēdat ad extre-
mitatē sanguine intinctā. et ipsa sanguisuga extre-
mitati applicet. cui tanto tpe dimittat quousq' videat
tur tumescere aut se relaxet a dicta extremitate. Si
vero nō se relaxaret a dicta extremitate: tunc cū mo-
dico cinere aut sale mixto cū aceto inungat circū.
quaqz caput et os cū quibus adheret dicte extre-
mitati intefine. et immediate dicta sanguisuga relaxabi-
tur. Et teneat cōtinue collū dicte fiale vt dictū est
ne ipsa anum ingrediat. Si vero ipsa sanguisuga
relaxata ab ipsa extremitate ani sanguis nō retineat
supponat loco vbi dicta sanguisuga fugebat albu-
mē oui cū tela arance subtili. Si vero isto scō san-
guis nō retineat supponat hoc medicamē. R. boli
armeni. 3. j. sanguis draconis. 3. j. lapis emarctes
cineris nucis cypressi añ. 3. f. puluerizent omnia et
simul misce. Si vero aliqualis sanguis exiret et nō
multus post remotionē sanguisuge nō est multū cu-
randum si nō ita cito restringeretur.

¶ Sed aduerterēdū q' sanguisuga ante q' ano appo-
natur d'z stare in aqua dulci munda p' duos dies q'
aqua mitef bis in die vt ipsa purget a malitia sua et
nō muret aqua pluries quam bis in die nec stet
plus q'z per duos dies in aqua: quoniam ex pluri mu-
tatione et pluri statione q'z per duos dies intantum
forte debilitaret qd ipsa nō attraheret. Et iste san-
guisuge ponantur vt dictum est per. v. horas ad mi-
nus aut sex ad amplius post prandium.

¶ Cura particularium. Istis premissis fiat ad ma-
nus hoc cerotum videlz. Recipe mucilaginis altee
et leisi lini et fenugreci añ. 3. f. pinguedis galline. 3. j.
draganti gummi arabice añ. 3. j. pulparuz sebesten
3. j. pulueris calamenti. 3. j. f. olei liliorz alboz. 3. j.
terbentine. 3. j. cere quantum sufficit ad faciendum
cerotū. Cerotū p'dictū de cuius virtute est resolu-
re duritiē luncuratum et confortare nervos suppo-
natur partibus manus lesis. et dimittatur stare tri-
bus dieb. et sine tritu diez remoueat. et aliud su-
perponatur. Si vero vellet vt potius per mediu
unctionis q' ceroti addatur minus de cera. et cum
ipsa unctione inungantur partes lese manus ante
prandium et ante cenam per duas horas quādo va-
dit dormitum. et quando sibi vult lavare manus la-
uet cum vino albo paucifero. Recipe sex oleorum
liliorum alborum. 3. j. cisamini. 3. j. seminis lini.
3. f. pinguedinis galline. 3. f. medulle crurium vi-
tuli. 3. j. cere quantum sufficit pro vnguento: Istū
vnguento vtatur inungēdo mane et sero vt dcm est
de precedenti et incipiat eo vti post q'z vsa fuerit vn-
guēto precedenti decem diebus continuis. Recipe
radicum maluaufici. añ. 3. j. mucilaginz altee semis
lini fenugreci añ. 3. j. et f. armoniaci galbani añ. 3. j.
ysopi humide. 3. f. oleorum liliorz alborum et ca-
momille añ. 3. j. et f. maluaufici optime decoqua-
tur et pistetur abiecta prius medulla deinde in mor-
tario omnia cum pistello bene incorporentur et fiat
emplastrum. Istud emplastrum apponat calidum su-
perligando ipsum manibus et mutando ipsum mae
et sero stomacho reuino. Et eo vti incipiat postquaz
vsa fuerit decē dieb. et medicamē immediate supra-
scripro. Istud quā fuerit vsa decem dieb. hoc em-
plastro redeat ad cerotum vtendo nō vno mō alio.
Recipe cere albiissime. 3. v. terbentine. 3. j. mifce et
fac ponit q' semp teneat i manu. et bec sufficiat quā-
tum ad dispositionem manus.

¶ Quātū ad nasum dico q' post q'z polip. et amot.

neqz in pte supiori nasi et aliqd carnis addite q' sum-
moope cauendū est ab apporimatiōe alicui. fortis
caput purgij aut rei hūitis facere i ea parte superiori
nasi forte impressionem: ne illius ea fieret materie at-
tractio et alicui. carnis superflue noua gñatio. et ad-
durio in malicia oculi. Ad remouendū illā grossi-
tiam q' est i pte inferiori nasi i trinfeca. R. succi iemi-
nis serpentarie i quo infundat lana et ps tuberosa in-
ungat. Item. R. succi edere nigre cum quo ps sepe
vngat. Item vnuz pomum grana: et acerolium et pi-
stet euz sua pulpa et cortice extrahat succ. cui adda-
tur q'rtā ps sui mellis et buliat ad ignem lentum do-
nec veniat ad spissitudinem vnguēti cū quo sepe in-
ungat. Item. R. de cornellis imperialib. et sunt pilo-
carat. imature terant et exprimatur eoz succ. i quo
infundat lana et loco apponat Istoz medicaminum
vtatur vno trib. aut quatuor diebus modo alio do-
nec tota illa ps fuerit ablata.

¶ Ad pustulas q' in co aliqñ nascunt. R. litargiriū
dissolutū euz oleo rosato i mortario plūbeo et cum
pistello plumbeo i quo tādū ducaf quousqz veniat
ad spissitudinem vnguēti euz quo inungant pustule.
Item. R. teneritatē rubi et folia sancti optie tere
et fac bulire euz oleo rosato postea exprimat et adda-
tur paz: cere q' cum fuerit liquefacta addat thuris
et masticis paz et fiat vnguentum et vtat vt prius.

¶ Ad crustas ficas q' in naso fieri solent. R. ysopi
humide. 3. f. adipis anatis. 3. j. adipis cerui. 3. j. ce-
re citrine paz fiat vnguentum molle euz hoc vnguē-
to inungat natus vt cum vna pēna vt cum petia li-
nea i hoc vnguento tincta et naso imissa.

¶ Ad vlcera q' solent fieri circa pte extremā nasi ex-
terioris et etiā in pte interiori. R. succi ficie depurati
3. f. aloes. 3. j. mifce et cum ipso iunge ptem vlcera-
tā vt l'ume succum mlois plāraginis et infunde i eo
lanaz et loco vlcerato suppone. Si vero pp vlcera
ipsa dolor vehemens fieret. R. plumbi vsti ceruse mer-
dalengi añ. 3. j. olei rolati. 3. j. Cere paz et fiat vn-
guentum cum quo linat loc. dolorosus.

¶ Ad nares que opillāt ad eo quod superfluitas
que solet per euz expelli retineat. Recipe aque oz
dei excocti. 3. j. zucari cādū. 3. j. succi ficie dispu-
mati. 3. f. mifce et de hoc caput purgio trahat aliqz
guttas omni mane añ prandium et sufficiat quātum
ad dispositionem nasi.

¶ Cura cgritudinis oculi perficitur p medicinas
et cyrurgiam. Sed melior cura est. Cyrurgia. i. ope-
ratio manualis. Unde Aui. tertia tertij. Melior cu-
ra eius est denudatio cum ferro. Est enim melior
quia securior. Nam medicus i remouēdo manu vn-
gulam melius potest moderare motum manus quā
possit moderare medicinā corroiuam cum fuerit in
oculo infecta.

¶ Curatio cum ferro perficitur tribus modis. 1. p'ri-
mus et lenior est vt ipsa vngula accipiat cum vn-
cino et leniter trahatur. nam hec talis suspensio est
aliquando causa vt a cōiunctura separetur. Si ve-
ro iste modus nō sit sufficiens quia cum tali attra-
ctiōe nō denudatur a cōiunctura insurge tūc mod.
secund. vt accipiat acus nō multū acuta aut radi-
pēne colūbi et pfora inter vngulā et cōiuncturā et im-
pone filuz caude eq quē postea ducaz hincide sedā
do et separādo vngulā a p'dicta cōiunctura. Si at
nō succederet modo isto sedō fiat tertio hoc modo:
habebatur ferrum cuius extremitas sit sicut veterari-
us nō multum incisiva et cum ea excoctat vngula a
cōiunctura et a cornea. Et ex hoc apparet q' prim.
modus pparat ad secundum et tertium.

¶ Sed est diligenter aduertendum ne cum vngula
eradicatur accidat nocumētū carni lachrymalis qz.

Unguētū.

Aliud.
Aliud.

Infusio.

Ad pustu-
las.

Uinctio.

Aliud.

Ad crustas
Unguētū.Ad vlcera.
Uinctio.

Ad dolorē

Ad nares.

Cura oculi.

Cyrurgia:
1. dūm.

Secund.

Tertius.

Nota.

Consilia

De fluxu humiditatum albarum a matrice.
Consilium. 63.

si fieret eēt ppetuus fluxus lachrimarū. Propterea opz vt cognoscas vřiam iter vngulā & carnē lachri malis domesticis. Iñā vngula est alba dura nervosa aut est caro mollis veluti humiditas cōgelata. Sed caro lachrymalis est rubea levis carnosa.

In oculo.

Postquā vngulā abscinderis mitat in oculuz ciminū cū sale masticatū vt phibeas adherētia pal pebrarū ad oculū. Et pp hoc opz vt sepe oculus mo ueat. Resoluit ēē residuū eius qđ de vngula remā. sic. Post medicamē emplm oculū factum ex vi tello oui & oleo roī. & ligetur & remoueat omni die ipm renouādo quousqz dolor cōplere sit sedatus.

Emplm.

Cura p me dicinas.

Cura per medicinas pficitur per administratio nem coliriorum habentium corrodere & carnem re mouere: quoz vřus nō est sine timore & debent ad ministrari cum cautela ne eorum acuitate oculuz le dant. Recipe eris vřti calcadis fellis byrcini ana ptes equales & ex istis fiat colirius. Recipe zimar colcotar calcadis arsenici rubei baurach spume ma ris añ. 3. f. salis armoniaci. 3. f. dissoluatur armo niacum cū succo rute & postea reliqua & fiat coliriu qđ est forte. Recipe olei granorum bombicis & ac cipe scutellam creteam plumbeatā. i. vitreātā & te ratur bene deinde fumatur petia vna corij mundi & subtilis & super ipso ponatur de dicto puluere seu tette & cum oleo ipsius bombicis ducatur cū radio super ipso corio & cum ipso radio postea fricare vñ gulā & est magne efficacie. Istorum colirioz sit mo do vřsus nūus modo alteri quousqz vngula fuit cō sumpta. Sed antequā istorum colirioz oculo ap proximetur. inclinetur facies rubeat. Et ista coliria ad ministrētur cum radio & radiu teneantur palpebre manū ne claudantur quousqz cessauerit acuitas me dicaminis.

Colyriuz. Aliud.

Aliud.

Remota vngula tunc si apparent in comea vřsi ce earum cura perficitur. v. intentionibus. Prima est materie aquose exsecatio. Secunda est prohibi tio cursus materie ad oculuz. Tertia est prohibitio rupturę comeę. Quarta est materie recutificatio si fue rit nimis calida. Quinta est doloris sedatio. Om nes iste intentiones complectuntur in vřu infuscri pti medicaminis quo vři debet omni tempore quo usqz cessauerit ex toto ille vřsee. Verum qđ potest fieri in ipso additio & subtractio in processu recutidiz qđ videbitur medice presenti. Recipe luti samytor refacti. 3. ij. rutie climie lauati autum onij ana. 3. ij. scorie eris ablute. 3. ij. gummi. 3. iij. opij. 3. ij. te rantur omnia & cum aqua pluuiali fiant coliria & ad ministrantur cum aqua senu greci. lutum samos est terra que portatur de parte illa pro qua ponitur ter ra sigillata. nam illud colirium primo exsecat vt apparet per componentia ipsum. phibet fluxū pro pter ingredientia ipsuz frigida & stipitica. & prohibet fracturā comeę ppter vniendo partes sua stipitica te & conglutinofitate. f. gūmi & luti. & temperat calo rem illius aquositate per frigida & remittēdo acui tatem dolorē sedat.

Medica men.

Ad regūa rionē pilo ruz oculi.

Ad regenerationē pilloz supercilij. Recipe olei tartari & cum eo sepe locus fricetur. Item recipe oleum de cartamo cui aliquid musci addatur & frice tur sepe locus cū spuma maris & cinere leuistici mi stis. Et vtatur modo vno modo alio. Et euz pili na sci ceperint abradantur. & abrazi per aliquod tēpus sic retineantur. Et hec sunt que in hoc difficillimo casu pro breuitate tēporis mihi vident. Baurio bo noniensis artij & medicine doctori. & s. d. Iñ. phi sico ad laudē dei qđ vivus & vnus regnat p infinita secula benedictus. Amen. Baurinus.



Uedaz nobilis domina circa annos qři. rriij. iam sunt octo anni cū ēē valde puel la peperit filiū partu naturali & bono: & se quēt āno ipregnata abortiuit: sequēte ab ortum fluxu sanguinis plurimo: p quo stringēdo qđ dam medic⁹ fecit eā sedere i balneo ex aceto puro: & postea siue p hoc siue p alia restrict⁹ est flux⁹ sangui nis. Et nō obfāte qđ passa sit post illud ip̄s fluxum menstruoꝝ de mēse in mēsem in quātitate debita & sine malis accidentibus tñ patit cursū matricis p quē fluunt humiditates frigide albe fere cōmune: l3 quādoqz magis qñqz minus: & nunq̄ postea impre gnata est: nō obfāte qđ vt dicit multoties retineat ip̄erma p vñum diē & per duosimo dicit qđ alij vřqz ad octo dies. Et est pallida: frigidi corporis: por⁹ tenuis qđ carnosa: l3 nō multum. Iñ ēē est ca lus ex quo verisimiliter cōcludere debemus qđ pp complectionē frigidā & humidā matricis cum mate ria slegmatica semē vři quāuis attrahatur tantū ex tinguitur. Et apparet qđ cura hui⁹ dispositionis sit cura male complectionis frigide & humide in matri ce cum materia in qua dispositione etiā totum cor pus cōmunicat.

Aer sue habitatis d3 esse clarus sic⁹ declius ad caliditate nō tñ malū excessiue. Et in byeme d3 temperari cū igne de lignis ficis: Et ipsa debet esse bñ induta & habere caligas bonas & ordinatas pan norū: Itaqz pedes & crura nullo mō sint frigidi: & si militer nates: & genitalia. Et vitet aerē humidum & seridum & ventos australes.

Quo ad exercitiū: Citile ē & ieiunio nō laborare: tam cū manibus: quā cū pedibus ambuādo & exer cēdo brachia in opibus domus. Et d3 esse labor la tis lōgus nō multum fortis ita tñ vt faciat anbeli tū frequētari & corp⁹ manifeste calefieri. Et si bz ge tes intermedias nō est malū. Sed qñ incipiet fatiga ri dimittat laborē. Et hoc exercitiū sit in loco sicco & parū calido. Et si post exercitiū fricarent crura core & brachia & corp⁹ cū mādilib⁹ leuib⁹ ēē vřle.

Somnus ei⁹ sit de nocte nō de die nec forte iuna ne añ tertias qñ tps noctis non sufficeret. Et leipi at duab⁹ horis post cenā vel circa in loco bñ sicco parū calido corpore bñ coperto & sup altero latez. Et vitet somnū meridianū & in loco humido vel fri gido & suffi: cū ē ei septem hore in die naturali.

Laueat ab ira tristitia sollicitudie & metu & odio & accidia & gaudeat. Et si irascitur alijqz licet nō mul tum non est malum.

Libus ei⁹ sit panis ex optio frumēto bene fermē tatus & bñ comastatus & bñ core⁹ nō plaris tēposi triū diez nec paucitatis vnus diē & vitet panē ex alijs granis & pēpue male coctū & male fermētātū.

Carnes ei⁹ cōueniētes sunt autū sicut aucularum stantū in arboribus & sepib⁹ & pēpue passerū iuuē culorum & pipionū volare scipientiū & anarū iuuen culo. & pulloꝝ conditorum cū pipe albo & zeniz. & p dicū & faliānoꝝ. Et ex quadrupedib⁹ castratorum annualiū & pēpue coctaz cū ciccribus & vituloz lactantiū pueruz & edozū ēē cōcedunt caprioli iuue nili & lepuleule & porco siluestri iuuenē cū sapore fa cto ex pincis. amigdalīs fisticis cū saba & semla eru ce & semine pom⁹ & fugiat carnes veteres & alioꝝ ani malū & pderis. & cae⁹ meli⁹ est qđ dimittat & si ca seus comedere vřle meli⁹ ē qđ nō sit recēd sed pot⁹ sicus. Et quib⁹ montanis & sit in gna quātitate & lac & butirum nō sunt ei cōueniētia. Libus cum sanguine facus qui infacis dicitur & similia. Iñ

mittant vitelli ouora gallinarū pdicuz & pipionuz columboz qñ sunt recētes sunt cōuenientes dimis- so albumine & sic conditi cum pipere albo & zinzib. & parum cocti sine sorbiles siue i fratilio siue cum succo herbaruz comedantur siue in ferculo. ¶ Pi- sces conueniunt ei parui ex fluuio petroso vel sabu- lo so allati & comesti cū sapore suprascripto cū ear- nib⁹. Sed frigidi nō comedant. & magni & lacuna- les & illi qui nō habēt squamas & qui nō sunt boni odoris dimittant oīno. ¶ Et similiter nō cōcedant postquā sunt frigidati. ¶ De granis tollerant cice- ra nigra aut rubea milium aut rizum qñ coquun- tur cum bonis carnibus. arctintis annualibus sed alia grana dimittantur & ista condiantur cū pipe- re & zinzib. & pauco croco. ¶ De herbis fugiat caules & lactucā endiniā & blitaz spinacia nisi cū societate multarum herbaruz condierat quas dicā statim. ¶ Et cōueniūt ei apij petrosillini macedonici ori- ganuz matorana salvia saturegia serpill⁹ & similes boni odoris mellissa mēta & rosmarin⁹ & cōueniēs & abrotanū & matricaria maior & minor. ¶ Et qñ nō bene bz beneficiuz ventris cōueniūt vitica & mercu- rialis in ferculis & betonica est valde cōueniens nō comedat viridis in fratilio siue sicca modo supra- scripto in cap. de beneficio ventris. ¶ De radicib⁹ tollerant alia & eorum decoctio & porri decocti & cepe & radices petrosillini & apij & enule & pastina- ca alba & rubea domestica & filicestrif sed rasanū di- mittantur & naponēs & rape. ¶ De fructibus conue- niunt ficus sicce & recentes & vne passule & recētes bene mature quando fuerint collecte saltez de. xv. diebus. Et tolleratur aliquid de melonibus ante ci- bum. Sed cereza & pira & poma & pruna crisomile & persica & citonia & crisomila & nespilla & granata acetosa & muza dimittantur. Sed granata dulcia tollerant. Litraguli limones & cucurbite & citrul- li. & similes fructus frigidi dimittantur. Sed amig- dale auellane & nuces & grana pini & fistici sunt val- de cōuenientes. Cassance vero sunt male. f.ungi & tubera dimittant oīno. Lapares sunt cōuenientes loco salutarij. Et potest etiā cupere oliuas salitas. anisum assatum & semen feniculi & piper albu & zin- ziber & cinamomū & gariosoli & crocus & macis & sunt ei cōuenientes sigillatim & cōiunctim in ea- rum proportione que sit et delectabilis. ¶ Istūquā comedat ita qd grauez stōs ei⁹. Et po- tius multiplicet vices comedēdi quā quantitatē in vice vna. Itā tamē comedat fin cibuz nisi digesto psto nec multiplicet ciboz varietates i cadē mēsa. ¶ Istūquā sit vinuz claruz vetus saltē sex vel octo mensiū ruberū clarū vel aureū & nō multū dulce nec acetosuz nec poticū sz nō bibat multe quantitatē & viret aquā fridā. ¶ Et si velle potare aquā mellis & qñqz claretū factū cū melle & vino & aromatib⁹ su- pra scriptis non esset malū. ¶ Et bonū est ei qz inte- stina sua mundentur a fecibus & flegmatibus que in eis multiplicant maxime cū buuiusmodi elisterijs. Re. cimini cordumēti. Carni sileleos foliorum rute siccorum añ. ʒ. i. cōtundant grosso modo & buliat in aqua sufficienti vsqz ad medietatem consumptio- nis & de hac decoctione sumat lib. ʒ. f. benedice. ʒ. j. olei de pica. ʒ. ij. salis qz sufficit. ¶ Et si non velle elistere frequētare comedat fercula ex vitica facta cū brodio carniū arietinaz vel gallorum vel gallinaz pignū vel cū oleo dulci. ¶ Aut bibat. ʒ. ij. betonice cū brodio sui ferculi. statim ante cibū. ¶ Aut faciat electuariū ex folijs betōice siccis & mel- le ita qz sit triplū d melle i pōdere folioz d quo su- mat statim ante cibū. ʒ. f. vel. ʒ. ij. p vice. Et nun- quā se supflue repleat. ¶ Et hoc d regimie p dietā.

In usu medicinarū. Oportet qz ista domina pur- get nō solū semel nec solū p medicas mūdificātes ventrē sed etiā p medicas locales mūdificātes matricē. Et factis purgationib⁹ opz qz matric con- fortetur cū calefacientibus aliqualem stupitatem habentibus. tam appropinatis per os: quā ad locū suū cum pessarijs siue cūz sumigis siue cum balnea- tionibus & vncionibus.

Purgatio ergo sua debet fieri invere & si pōt in principio veris hoc modo. ¶ Recipiat prio hūc sy- rup⁹ sex vicib⁹ in sex dieb⁹ successive calidū de ma- ne parū ante diē. Re. syrupi de calamento oximellis squillitici mellis ro. colati añ. ʒ. f. aque pulegij qz si mibrij aque matricarie añ. ʒ. i. fiat syrupus & est p vna vice sed sumatur sex vicibus. ¶ Sumpto sy- rupo sex vicib⁹ sequēti die capiat istas pill. Re. pill. de yeralogodion. ʒ. j. qd si iste nō adlunt. Re. pill. se- tidarū. ʒ. j. sumat vna hora ante diem nō comedat nisi trāfactis sex horis post assumptionē earum ob- servato debito regimine in medicinis.

Et vtile esset ei facere similem purgationem in principio Octobris.

¶ Propter illā purgationē etiā ē bonū qd saltē bis in mense recipiat has p vna horā ante diē. Re. aga- ricis levis & albi & nō lignosi. ʒ. f. mirre gra. ʒ. salis gēme gra. ʒ. cōfice cū succo artemisie qz vocat ama- rilla & fiat pill. & sunt p vna vice. Et pōt facere eas recentes qñcūqz vult. ¶ Et pter hoc cōsideret in ca- pite suo. vtrū sentiat descensuz hūiditātē. Itā tūc est opportunū qz vtrā masticatoz cū mastice & pi- pere sepe de mane spūedo multū. ¶ Opz pterea qz in temporib⁹ frigidis saltē semel in septimana capiat. ʒ. f. mitridati cū. ʒ. j. vini albi odoriferi parum ante diē & sup dormiat si pōt p horā. ¶ In vere autē & autūno sufficit sumere bis in mēse. Et in estate di- mittat & sufficiūt ei alia qz dicemus. ¶ Itē qñ nō su- mit mitridatuz nec aliā medicinā bonuz est qd su- mat de mane. ʒ. ij. diambre aut istius electuarij. ʒ. ij. Re. radices bistorte. ʒ. ij. sileleos. ʒ. j. cimini ani- soz semē rute semen apij spice piperis albi & longi. añ. ʒ. f. musci ambre añ. ʒ. j. mellis dispumati & co- cti cū decoctione triginta emblicorū triplū pon- deris omniū & fiat electuariū. ¶ Itē postquā est pur- gata & mensuris trib⁹ dieb⁹ vno post aliū omni mē- se. f. postquā recipit medicinas supradictas bibat i mane. ʒ. j. limature eboris. & sit ebur nonum ex den- tibus elefantis non positus in alio ope & qui debet quantū pōt esse recentior.

¶ Et postquā fecerit pdictas purgationes v3 post- quā mēstrua defecerint. iij. dieb⁹ vno post aliū te- nere hoc suppositoziū in natura. Re. ex coro carmi nato formā ad modū digiti circūligatā cū filo. & illa infundat i terbetina calefacta & postea teneat i natura omni die de mane p. ij. horas vel. iij. & ex- trahat postea. Et sit hoc suppositoziū ligatū cūz fi- lo vt possit extrahi ad suā volūtatē facilliter. ¶ Et postquā extrahit lauetur natura cūz vino albo bo- no calido: & efficeatur cum coro & statim inungatur cum oleo de lilio albo.

¶ Trāfactis bis. iij. dieb⁹ of mane p. vij. dies la- uet prio naturā cū vino albo calido & postea teneat hoc pessariū i natura qz mouet oi mane. Re. croci ar- moniaci spice melliloti añ. ʒ. ij. f. folij cordumēti. añ. ʒ. j. adipis anseris vitellorū oui añ. ʒ. ij. olei nar- dini. ʒ. f. cōficiantur inuicem & fiant suppositoziā ad quantitatē digiti medi & inuoluatur in lana ce- lesti & teneatur vnum p vice.

¶ Transactis autē bis dieb⁹ of mane vsqz ad aliaz mēstruationē recipiat de mane hūc fumū. Re. mir- re bacarū lauri añ. ʒ. ij. pistent subtilissime & cū sto-

Lura p me-
dicinas.

Purgatio
in vere.

Syrup⁹.

Pillule.

Purgatio
in octobri

particular-
ris.

Pillule.

Adastica.

Mitrida-
tum.

Electua-
rium.

Supposi.

Pessariū

Fumus.

Calat.

Pisces.

Grana.

Herbe.

Beneficiū

Radices.

Fructus.

De inani-
tione & re-
pletionē.

De inani-
tione & re-
pletionē.

De inani-
tione & re-
pletionē.

De inani-
tione & re-
pletionē.

De inani-
tione & re-
pletionē.

De inani-
tione & re-
pletionē.

De inani-
tione & re-
pletionē.

De inani-
tione & re-
pletionē.

De inani-
tione & re-
pletionē.

De inani-
tione & re-
pletionē.

Consilia

race ligda cōficiat ita qd sint ad modū paste & fiat trocisci ponderis. 3. ij. & sup testula ponant carbo- nes igniti & sup carbonem ponat trociscus vnus p vice & cooperiat testula cuz cooperulo habēte can- nā. Et mulier sedeat sup scāno forato ita qd cāna li- grediat naturā & fumus recipiat sit tñ cāna ita lon- ga qd fumus nō sit nimis calidus quādo igreditur corpus scz ad quātitatē mediū brachij.

Transactio itaqz vno mense cōpleta mundifica- tione mēstruorū vtat tribus diebus limature eboris mō super dicto. Et postea vtat electuarijs. s. ine- tridato & alijs scriptis. Et si videat qd pseruat de- scensū humiditatis ex matrice sedeat in bñdi bal- neis de mane p mediā horā balneo genere calido vt tollerare possit. R. solior lili celestis. s. herbe lib. j. gallarū nucū ciperis ciperi squinati añ. lib. s. alu- minis plume 3. ij. acacie lib. s. buliant simul i aq in qua fabi extinguit ferramēta sua quo fit lib. s. f. & buliat vsqz. v. ps cōsumet & in ea sedeat pseruā- do p. viij. dies. Et si videt qd hec nō sufficiunt imo remaneat bu. frigiditas post vsus istoz balneo rū recipiat post. iij. dies post diē balneationis omni mane hūc fumū. R. nucū ciperi. 3. s. arsenici rubei 3. ij. pistent & fiant trocisci cū storace ligda qtuor quorū vnus ponat p vice sup carbonem i testula & recipiat fumū p carnā mō dicto de alijs trociscis. Et si ista nō sufficiat dimittat naturā cōfortari stādo per vñ menses sine suffumigis & supposito- rijs sed solū vtendo electuarijs & alijs rebus superi- scriptis & tenendo bene calida loca circa maricēz. Et postea iterum redeat ad suppositaria & balnea & suffumigia secundū ordinem scriptū supra & ad po- tum limature eboris.

Quā aut illa nō ex toto pferrent cōsulo qd dūca- tur ad balneus porrete in cōmratu Bononie ad po- randū illā aquā scdm ordinē illorū balneozū. Aut faciat sibi porari vsqz ad portū duas aut. iij. salmas illius aque. Aut saltē purget euz syrupo & medicina scripta in principio. Et postea vadat ad balneū pe- trioli vel sancti iohannis in comitatu Senarum vbi moriet. xv. diebus vel. xx. Et hec puto cum laude dei sibi sufficere. Item sumat omni die suppositoria se- cundum receptam magistri ac. Baurius.

De vlcere pectoris.

64.



Lecra pectoris aut est accidens extrin- secus sicut a vulnere: aut ab intrinseco sicut ab hū more acuto colera mordica- tina flegmate salso aut humore adusto aut apostemate quod operatum est. Et humor predictis aut est cōgestus in mēbris pecto- ris: aut a toto vel aliquo vel aliquibus mēbris eis in- fluit. Et multiplicat in toto vel mēbris ipsi ex regi- mine repletio: aut ex dimissioe eductioni puetarū spōtaneaz aut artificialiū. Et hū qd vlcera aut sūt in musculis aut i pleura. exēpla Rasis. iij. pñētis ex verbo Gal. Vlcera i pulmone ex gutta ssepabili accuta subtili qd ex assidua ipsi iñflucta ad pulmoneē corrosione facit i ipso aut i alijs ānelit instrumentis pueniūt: & ista saluz si discursus fuerit a capite ad pulmoneē assidue generat i eolcera & vltat maliciā.

Pñtis duobus modis sumit. Vno mō p mala cō- plexione sicca totius corporis qua tabescit & macre- scit corpus totū & attenuat cōsumptis ē huius. Et hec aut i simplex aut cōposita cū caliditate aut fri- de simplici loquit vsqz. iij. febriū. Si sic pñcta sū- ditā dē etica senectutis. Si caliditas ē pñtis ppo- sita qd ex febribus & mēbris dpedētib. s. etica febriū.

Lā pñtis.

Lā pñtis vere qd em mēse & detrimētū desicca-

tiōis cadēs i corpore calore febriū habitudinaliū i- natay ex vlceratione pulmonis aut sūt i pulmone p- pñtatem aut ab alijs mēbris qd pñtatem. aut sequit fracturā vene: aut rupturā a poplitz: aut fi- rurā siue plagā in carne vel cartilaginibus pulmo- nis nō cōsolidatā sed saniosam que p cōtate est qd sequit hūorem acutū defluentem ad pulmoneē & p- ipm trāseunt. Et catarrus corrosiu: mordicatu: aut putrefactu: aut sanies mordicativa corrosiua currens ad pulmoneē aut ex peripneumia aut iamo- stas pleurethi aut cā aliqua spūti sanguinis. Aliquā accidit ex pñia malicia sui nūtrimenti licet ab alijs mēbris vel sibi cōiect. Et Rasis. iij. cōtine. Aliquā fit ex grossis hūorib. pulmoneē impletib. & postea putrefactis. & illa dē pñtis asmatice. Et Sera. Utiplu- rimū pñtis iceptio a spūto sanguis ē: nō tñ post cō- spūti sanguis sequit spūti saniei neqz post cō spū- tū saniei sequit pñtis. Et Aui. magis sana sūt vlcera pectoris qd vene ipsi sūt breuiores & duriores iō nō sūt sic apte cōrūpi & putrefieri & vñ nō remanēt i vlcere pectoris. Imo currit ad spūmū ei. qd nō mordicat neqz corrodit. Nō sic est i vlcere pulmo- nis. & motus corporis nō ē ita manifest. sicut pulmo- nis. & pectus ē carnosus. Alij pulmōe aut vene ma- gne sunt & si vmpunt ruptura eaz magna ē & tarda earū cōsolidatio & marie si eius cā fuerint hūiores colerici acuti subtilēs. hec enim vlcera pulmonis diuerfitas que est ex humoribus corrosiuis curam non dimittit neqz qui hoc molestatur sanationem nouit eo qd in bñdi humane pulmo putrefit veloci- ter ppter hūiores acutos qd vero vlcera sūt alijs de- canis si ipsorum pñtis medella apponat paties qd ciborum medicaminūz qd regimeni vtat compe- tens ad pristinā pōt reduci sanitatem. Et aut si post lōgū hec inueneris tēpus possibile nō est ea sanari sū cā adhibe curā qd virtutēz tueat & passionē pñ- beat augeri. Et discordia inter Serap. & gale. v. de i- genio sanitatis d cura pñtis. Et Toliut Serapio qd vlcera pulmōis nō sunt curabilia. Et gal. viij. de u- namētis & pñtis. iij. cōt. Si passio fuerit i cartila- ginib. pulmōis iecurabilis erit aut difficilis cure. Sz si accidit pñticulo i trileco cāne pulmōis curatē de leui nisi accidat ei putredo veniēs i qua sit cor- rosio. Et Sedat Aui. discordiā. Si accidat a solutōe sanguinis & nō ab apostemate nec ab corrosioe. Sz si fiat ppter casum aut pñtionem & nō apostemate tūc dū pmanēt vulnura & nō sūt adhuc saniosa re- cipiūt sanitatē. Et si illa qd sunt ex vlcere pñtis ex gbus aduenit spūti sanguis & nō sunt saniosa & nō apo- stemant recipiūt sanitatē. Sz qd sunt ex apostemate vel corrosioe nō sanant. Rasis. iij. cōtine. ex prio- ca. qd epidūm ē vna species pñtis qd tenet caliditatē malā crudeliter & ē breuis cōdiuatiōis qd spēs nō obtinet oīo digōnē i spūto aut si abtinet spūti erit- ferēs & c. Et alia spēs nō mala sū lōgi tēporis qd pñ- ere digerit & breuiter & facit facile fieri spūti. Et est alia spēs pñtis accidēs sine febre quā antecedit tū- sis diuturna & spūti grossūz nimis sūtr glutinū pñ- scinz absqz humiditate aliqua oīo & nō fit hec spēs pñtis ob cām vlcereati pulmonis. s. assiduitate reu- matis defecētis ad cū i quātitate multa ex strictu- ra canalū pulmōis & sic macrescit corpore quārita- te ruffis & ānelit malicia. Et corpa ad pñtis para- ta sunt i Rasis. iij. cōtine. corpa dura solida sunt ad ledētū venas magis para. Et Aui. corpa dura spūta ppter i qd accidit eis de erupitōe venaz ad pñtis sunt parata. Et Serap. Et quoz pñtis iunt- strica qd nō ē cōcauitas & eoz spūtile strice a car- ne venūdate emittēs ferro sicut ale quapropter no- miant alata. Et Aui. & hūtes cōplexiones frigidaz & humi.

hum. q. in istis magis multiplicat catarrhi & horum forme sunt lenes albe declinantes ad subalbedinem siue flauitatem. ¶ Aut. multiplicat ab etate. xvij. an. noz vsq. ad. xxx. ¶ Adhuc raro accidit semib. & pueris. ¶ Sal. iij. epidimiarum mulieres aptiores sunt quā viri ad pusum ppter frigiditatem cōplexionū earum & angustia pectoris ex dispositōe mēbrorum. ¶ Aut. si hāc dispositōe mēbrorum ē debilitas cerebri recipietis ab alijs mēbris supfluitates q̄ postea cadāt in pectoribus eorū & nō digerunt ibi tunc cōpleant dispoēs ad pusum. Et ppter si fuerint hūores cole. qm̄ solum sunt causa catarorum acutorum mixta ē cū flegmate sunt cā salforū. ¶ Aut. i regio nūb. frigidis magis multiplicat q̄ in calidis. ¶ Et Antū? est apt. tēpus. iij. affor. Et gritudines vero.

¶ Signa generis ptifici. Ad sputum sanie nō ē ceru signū nisi post sputum sanguinis. Ex pulmone aut aspa pulmonia. A febris minuta deinde. i. sicca nō vaporosa inseparabilis ppter viciniam ad eorum. Et pōt ēē putrida. ppter fumos putridos. febris pōt ēē piodica & cōtinua. ¶ Sz cū dicit inseparabilis stelle ferūt de ethica q̄ tū nō ē i p̄cipio ptifici: sz tū non lōge supuenit a p̄cipio. In principio pōt ēē ptifici sine febre cū vlc? fuerit parū pauce sanie. Et sic itel ligif melue cū dicit. cū dicit q̄ aliqui est sine febre ptifici sz nō diu durat quin fiat fe. ppter p̄pinq̄uitatē ad cor. Et voluit alzarām? ca. de sputo sanguis & p̄ia fe. supueniēs vplurimū ē putrida: sz nō diu stat quin sibi associet ethica qm̄ facile caliditas ex tranca cōfirmat i corde. Et hec febris crescit in nocte ppter vapores q̄ retinent q̄ i die euaporāt & est cōe oib. fe. sequētib. pusum & corporis siccitatē & p̄ci pue ethica. ¶ Serap. & Aut. facies rosmatis ppter hūidi cōsumptionē. Rasis. iij. cōtinē. Sudor: acci dēs ob debilitatē virtutis. Aut. si i sputo sunt cru/ste nō remanet dubitatio. Aut. q̄nq. sit color plum/ bin? i p̄cipio verū sit rube? cū vapores supius ascē dūt. Aut. ex edunt colla & duo cornua frōtis. ¶ Rasis. iij. cōtinē. apostema pedes eorū sine diez. Aut. pulsus eorū ē firmus. i. durus cū velocitate p̄nus. ¶ R. rugit? in vētre cū tēsiōe hipocōndrioz ad lupio ra. ¶ Rasis. iij. cōtinē. dīstruit appetit. Aut. curuatio vnguiū. ¶ Sal. j. d̄ iteriorib. hūit anelictū scidū. ¶ Ad spūm debet poni sup p̄nuas q̄ sint proportionate vt nō sint igit pauce vt nō resoluāt neq. ita multe vt ipm cōsumēt. Aut. vplurimū sunt vētre stipitici q̄nq. tū solut ppter obilitatē retētiue. Sil. & Ser. color sparule hūistre vsq. ad hūores cedunt ab ipsi ratione cuiuscunq. aeris calidi & fri. excedētis. Ad vltimum accidit dissolutio ventris calus appetit? & absconditur sputum.

¶ Signa sp̄erū Aut. ptifici quorū causa sūt bu/ mor corrosiuus spūm humore salinā q̄ bz sapores aq. marine. ¶ A causa calida sputum erit citrinū vel croceum vel subrubrum. ¶ A causa frigida sputum erit globosum liuidum & non sic cito macrescendo pcedit corp. cognoscit calida frigida p̄ alia signa. ¶ Si a catarro sunt relaxatio & titillatio palati & spu ti habundantia & incontinentia lacrimarum.

¶ Signa curabilitatis. ¶ Sal. iij. epidimiarum pueri a p̄e dīlatatiōis vsq. ad tēp. p̄fecte etatis liberant a morbis difficilib. ex virtute i eis augmētata & p p̄ie tpe quo nascunt pili in pectine. ¶ Sal. iij. p̄nuas in q̄ facili sit digestio sputi & missio eius v̄rabilis erit p̄ lōgū tēp. i vita. ¶ Sal. iij. regimīa sanitatis eorū q̄ post duos aut tres mēses ad me venerunt nō cōs euaserūt i q̄b. apostemafactū ē i curabile & eorū i q̄b. apostema i vultu cōuersus ē nullū ad sanitatē rediit. Uterq. eorū rectā viā secuti sunt iuuentutēz habuerunt quoniam vlcera nōz augmētari neq. ma

gnificari valuerunt. Ulcera pendentia a multa bu/ morum malicia. i. corrosiuorū nō curant. ¶ Sera. vlcus absq. corrosiōe in pulmone si p̄terijt temp. longum nō sanat sed alienat ita vt nō magnificet neq. corrodat neq. extendat locuz suū si ei radice ē in p̄cipio sui aduent? sanat itegre. ¶ Rasis. iij. cōtinētis omnes spēs ptifici sunt curabiles dūz nō ac cidat corrosio. Aut. vlcera pulmōis sunt magis sal ua q̄ sunt de genere cruste idest q̄ faciunt crustas & hoc q̄ fiat resolutio humorū a labijs vlcēris. itaz hec crusta manet aliquo tpe & postea cadit & hoc est melius quā si cōtinuo fluere sanguis sed si esset cru sta propter adustionem humorum & corrosionem & combustionem faceret scaraz sicut in imperigine nō esset melius. ¶ Gentilis si ptifici multum impressit in pulmone quod significatur per sputum crustosuz sanie & multa extenuatione corporis & febre ethica nō curatur. Si autem impressit modicum & sit sine sanie aut cum pauca possibile est vt sanetur. Si ci/ to succurratur antequā vlcus sequatur apostema & si apparer sanies & non sint alia signa mala spes est aliqua affor. v. Quicunq. a ptifici molestatur si spu rum quodecunq. expuunt & graue fetet super carbo/ nes solum mortale. ¶ Sputum significat mortales ptifici per tres. per colores: per descensum in aqua: & per fetorem cum progeritur super carbones. ¶ Hy/ pocra. viij. A capite defluunt pili mortales & non lo lum a capite sed etiam a barba. Nam significat de fectum humidū radicalis & debilitatem digestiue. q̄ significat defectum humidū patet quia capiti de tinetur in suis porositatibus per illud humidum & viscositatem ad intra poros suos consumpta illa hūiditate elargant porū & defluūt pili defici hūi/ ditas radicalis. Deficiente nutrimento cuti nutrime/ tuz cuti defecti ppter defectū cordis imittendo de bitā quāritates spiritus vitalis ad epas sine quo nō potest epas generare sanguinē nutritiuū ac ēi limit tendo debitam quantitatem spiritus mēbris exte mis sine quo non potest fieri bona nutritio.

¶ Aduertendum hoc signum oportet q̄ pili ita ca/ dant q̄ nō renascant. ¶ Hippo. apti habente diaria supueniens mortale: hoc verificat ptifico iam de bilitato & perdurāte. Aliquādo accidit ptifico non multuz debilitato & humores mali euacuant & non est mortale signum. Sed si superuenerit multa ex/ stente debilitate significat citā moriet. ¶ Aut. xij. terij de superfluitatibus epatis ad finem constipa/ tio epatis superueniens ptifico est mortalis. nam si/ gnificat q̄ retinentur materie male per quarūz pre sentiam suffocatur calor debilis. ¶ Aut. in fine in/ grossatur sputum & salua. Deinde interfecatur pro pter debilitates virtutis & q̄nq. moriunt suffocati.

¶ De preservatione a ptifici in his qui sunt prepara ti. ¶ Sal. v. de regimie sanitatis multi habentes ma los hūiores q̄d cūz iercatu & tussi emittēbāt sangui/ nez cūz minle excrebāt ad sanitates reducti sūt. & p̄seruatio ē vt studeas q̄to poteris ne tussiat. nā tū si corp. exiit hūido trahit malas materias ad pul monez. ¶ Et studeas ne aliqd. descendat a capite ad pectus & hoc poteris trib. modis facere. ¶ P̄lo eūz catarrico respiciēte malos hūiores & eos educēte. Secō cū dīlatatē i clisterio p̄hibētē descēdēz ma/ terie ad pect. Terrio cū cataplasmo cū afrodrillo vel silib. capiti suppositis. ¶ I floboromia conuenit quātuz ad p̄seruatiōem & quātuz ad curā. ¶ I dōst. quā q̄ p̄nuas i currit & curat & p̄seruat p̄ vltimū zueari ro. de q̄bus dixit melue q̄ nō comprehendit bilis est numerus eorū qui sanati sunt p̄ vsuz eius.

¶ Cura ptifici perficitur triplici instrumento. Vie/ ta. potione. & cyrugia.

n ū

Signa ge/ nēis.

Aut.

Serapio.
Aut.

Dile

Sole

Signa spe/ cierum.

Signa cu/ rabilitatis

Locus
parat

Nota.

De p̄serua/ tiōe a ptifici

flobotho/ mia.

Cura ptif

Consilia

Regimen

In principio prisa debet multum trahi de aere calido multum et mundificet et exsiccat et patet. vij. epidi. Utare debet habitudines siccas ad caliditatez declinatas artificialiter vel naturaliter existentes tales. Carnes limaciay testudinez et ranay puenit. Et aqua sublimatiōis istaruz carniuz. Et mel positur iuribus carniuz et alioz cibarioruz multum inuat ad mūdificatiōez sicut dragagatum. Et gū arabicuz adiunat ad cōglutionez et cōsolidatiōem. Sal. in lib. de euchi. et cacoebi. scriptur et ab omnibus medicis q lac orichumissum est et ppter hoc extimāt quidaz eos qui habent vlcus in pulmōe ab eo solet curari. Signum q lac bene digerat est q assumens non percipiat dolorem in ventre nec rugitum nec sumosam erupationem aut acetosam.

Cura pila.

Cura prisa duplex est vniuersalis et particularis. Vniuersalis duas bz intentiones. Una ad corrigēduz causas faciētes prisa. Alia est earuz abscisio. Et natiōes fortes nocēt priscis marie q sunt p vomituz. Dicit illoypo. iij. affor. Priscos metuetes. s. si sunt medici ad supiores farmacias. s. ad vomituz. Et Sal. i cōmento q nō soluz tā priscos extimēt s. apparatus ad ipaz. Ampliat vomitū vlcis pulmōis et comouet sanie q posset currere ad cor et iduceret mortez. Et hoc intelligit de vomitu violēto et cura regu. nā si apti pōt vomitū iduci aliq in antecedente pceder. s. vno mō aliqua materia mor dicatua vel venenosa cēt i ore s. nōi nātās. Cura particularis. B bz. v. intentiones. Prima mūdificatio et absterio vlcis. Secunda est prohibitio materie ad ipsam. Tertia expulsio materiez et sanie efficacia et ex ipso. Quarta cōsolidatio et incarnatio. Quinta correctio accidentium.

Pro prisa et quarta intentione.

Oportet i impleri de prisa et quarta intentione. i. quē multi stolidoz et ladiuertitū scurrūte. Qū querūt vlcis mūdificatiōez exhibēt mundi. ficātia cū absterioe forti. quā nō regit vlcis quare elogat et pfundat cū eis et p. iucit ad sanguis spuituz. qd i hac passione vehemētē est verendū. Et qnqz grūt an ipso mūdificatiōis debet vlcis cōsolidatiōez exhibēt siptica. qre retinet sanies i pfundone et intumet et impignit in pulmōe et sua mordicatione auger vlcera et facit difficultatem anhelitus.

Cura vlcis in pulmōis. ad medicine p prisa intentione.

Cura vlcis in pulmōis fit p efficaciōez vehemētez. iij. cōtinē. Ad medicine adimplētes prisa itētiōez mel aq ordeī aq zucari b. odinz cicez aq yfopi yreos aut frasiā. i. prassiu decocta i aq mellis. et kelmēs de q dialcorides et Sera. dixerūt q mixta cuz melle more electuarij supra marie subuenit priscis et sanie q ē i pectore difficilis educiōis. s. ij. tribus dieb. mane cū coleari. i. melis opse p. sunt. De compositis syrapi de yfopo fortius est loch de cau libus et de sglia. Sera. illos quos consequit prisa absqz febre et ascendunt cum spūto res grosse et vis. cose similes glutini piscium oportet vt sumāt ea q abstergunt et subtiliant sicut decoctio yfopi i aqua sicut yfopus prassium kelmēs i reos cum oleo amigdolarum dulcium et oleo de granis pini.

Secunda intentio. ad medicine cufor.

Secunda intentio pficit phibendo materias q trāsferunt ad ipm et cōfortatiōe pulmōis ne recipiat. Ad medicine pulmōem cōfortātes sunt rob mirri et syr. ei. caz. s. ij. pulueris pulmōis vulpis. et loch de pulmōe vulpis pfectuz cuz rob mirri. nā est magis cōfortatiū qz qn fit cū decoctione zucā. R. syr. mirri et succi rosaz veteris an. s. ij. pulmōis vulpis et gūmi arabici et dragāti succi ligricie croci se minis fenculi an. s. ij. Cōfice bene pmitcēdo phibz hoc loch materiā declinare ad pulmōem cuz receptiōe mēbz mādanis et coaccratis illas et cum deriuatiōe earum ad oppositum.

Tertia intentione cōplet medicamina efficacia putredinez q fit in pulmōe q administrari debent post debitas euacuatiōes vt extirpet residuū putredinis oīno. Mesue administratio mirre reubarbari. s. j. cū mellis. s. ij. lambendo diebus interpositas cū aque in educendo saniem est medicamen notabile et fortius alchitrā cuz melle et galbano liquefactis simul est medicamē notabile.

Quarta intentio cōpletur cū medicinis habētibz duas virtutes. s. mūdificatiōem et cōsolidatiōem. Et hoc qn volumus implere has. s. simul intentiones. Sed si solū quartā intentionē implere volumus administrabimus medicinas sipticas sigillatim et cicatrizātes vlcus. De rebus adimplētibz lac asininū caprinū muliebre. Et electuariū. Qd in priscos cōsumptos restaurat febrile remittit vlcera si vlcus mūdificat et phibet ipsuz ampliari. R. te studines remotis obstrachis p infusiōe ipsarū in aq calidissima carnes earū prius bene lotarū et mādaturū i aqua ordeī decoquant et buliāt dū bene coere fuerint et tūc optime incidant et tereant. Et habeat pinee fictici amigdale dulces passule enucleate munde semina cōia frida būda et optime incidant vel terant cū pdictis carniibz misceant et supaddatur pulpe cancerorū fluuiālū decoctozū et pendicā candi. et iteruz optime misceant deinde habeat zucarū optimū. Qd sufficit et decoquat in bocio vitetaru carniuz et aqua sublimatiōis ranaruz et li. matiaruz vsqz ad pfectam decoctionē et supra phibet existētia i mortario piciant et cū pistello dūducendo optime et incorporent. Luz aut tepere cepit supmirat puluis q sic fit. R. safiroz smaragdorū iacincroz ambaruz margaritaruz amboruz corālorū ossa de corde cerni charabe an. s. j. cina. mōni electi cardamomi maioris yreos zenze. croci an. s. j. f. amidi succi ligricie draganti gūmi arabice seminis portulace an. s. ij. pulueris cancerorū fluuiālū. s. ij. pulmōis vulpis. s. iij. et bene incorporent in vase vitriato et vlti referuet lib. vj. Et tractatu medicine efficantes vlcus pulmōis sunt cinamomuz mirra cassia. crocus squinātuz oleum balsami spica inda amomū thbus balaustia barbatrina lutz sigillatuz gūmi arabici opū infusamū magat. i. radix granati siluestris rosarū folia ozimi latorū foliorum defecat potus et pulmōez nimis.

De dolore podagrico.

Consilium 63.



Oloris podagrici quē Reue. d. ad. do. Legatus Bononiensis passus est cā fuit materia fleumatica vefacile dclarari pōt ex signis q ab illis tribz dec. penunt que sunt color loci dolētis q nō mutat dūz alterat aut si alterat vertit ad plumbeitatez. hoc ē qz color fiet magis alb. quā prius et hoc cōtingeret qn materia ēē fleumatica subtile aut erit illic parū inflamatiōis et hoc ptingit qz dolor exacuit materiā et illa q prius mouet ē calida et vplurimū colerica hinc ē qz color loci alterat pauca rubedine tendente ad pūā citrimatē vt apparuit i. d. v. Et hoc fuit qd dixit An. xij. terij. c. d. signis dolorū iacturaz. Et māz fleumaticaz significat q nō alterat color aut alterat ad plūbeitatez aut ē illic parū inflamatiōis et ē ad heretia doloris. i. dolor ē fere pūmū iū remissus: vlti alba cū supfluitatibz fleumaticis etas prie necrotis: pūuatio exereit. pferētia a reb. moderate calidis. Et ifag prinatio fignoz significatiū dominū sanguis aut colore que referre breuitatis causa relinquo.

Istius dispositionis duplex est Regimen. Vniū preseruatiū. Aliud curatiū.

Preseruatiū atēdiē tpe sanitatis et adimplēt vlcis

Dieta potide & cyrugia q̄ sunt medici ista. Et bec tria ad duas dirigunt ientides. Una earuz est cō seruare iūcturas peduz i sua naturali completiōe & eas fortes reddere. Scda ē p̄hibere causas tā trise cas q̄ extrilecas aut salte ipaz magnificatiōez ne iūcturas impūmāt imp̄sione dolorē causante.

Intentio prima in instrumento diete cōsistit i de bita administratione sex rerum nō naturalium que sunt aer cibus & potus. inanitiō & repletio motus & quies somnus & vigilia & accidentia anime

Incipiendo ab aere. Aer sit ad caliditatē & sic citatem declinū. qui si non sit natura talis fiat arte cum igne in camera facto ex lignis odoriferis & sic eis sic iunipi abies lauri rosmarini tamarisci. Aut suffumigē locus habitatiōis cum thure aut lauda nd aut stozace aut granis iuniperi aut tali cōposito q̄ cōuenit tēpore hiemis. R. thuris stozacia calami te laudani galie mulcate añ. ʒ. f. pistent & fiat tro cisci cum vino maluatico & efficeent & cū opus fue rit puluerizēt vnus & aspergatur carbonibus igni tis primariis fumo. Aliud suffumigium q̄ cōperit tpe autūm. R. stozacia liquide. ʒ. f. thuris calami te añ. ʒ. v. laudani spodi añ. ʒ. j. cum aqua mellisse reformēt trocisci quozuz glibet sit vnus. ʒ. & cū opus fuerit puluerizetur & fiat vt dictum est. Si camera & locus habitatiōis ab omni cloaca & de cursu aquarum remota non sit terrena nec habens testudines & reuoluciones ex muro cōstructas. Et quia applicatio ad humidum corpus propter vestes multis modis variari pōt ideo vestes sub determi natiōe acris reponi solēt. Tempore hiemis munitas caput precipue nocte birreto duplo habente appen ditias vsq; ad locuz vbi collo dorsi coniungit. Et in die habeat birretum tale vt caput a frigore ille suz seruet. Et fm temporum diuersitatem in calidi tate & frigore caliditas aut minus calidus cūz birre tis caput custodiat. Admunit corpus totum fm tē porum diuersitates p̄anis ita q̄ corpus neq; mēbra a frigore ledantur neq; adeo calefiant vt fiat rara. qm̄ rarefactio cā est debilitans neruoz & iunctu rarum reddit enim mēbra humorum suscepibilia.

Abstinentiā a tristitia sollicitudine furore. Con fert gaudium leticia spes bona & forsan non nocet ira moderata calefacit enim & parum efficit. Accet exercitiū forte & scōlūm. Exercitiū sup flūū cretat podagra. rru. ʒ. h̄m̄ū oclū & labor p piqu p̄p̄simi. Et fricatiōes fortes i loco iūcturaz. Et balneū aq̄ dulcis & mor⁹ hora deflux⁹ m̄ae & stri ctura iūcturaz dolorosa. Et portare caligas aut ca ligos strigētes pedes. Et stare iūcturis anebaz ge nuū aut pedū lōgo tpe leuatiū. Et q̄ exercitiū ali qd p̄fert i p̄seruatiōe sanitat⁹ iūcturaz oʒ p̄mittere. Ipsiō q̄ stare dolore capitis aut iūcturaz exerci tiuz peditadi aut egtadi nō p̄uenit pater. q̄ materiā ponit i fluxu & maiora inducit nocumēta q̄ vilitatē. Scdo q̄ stante notabili corpis repletione abstine duz ē ab exercitio imo gescēdū. Tertiō opz vt pila terij mēlura exercitiū tāta sit vt pducatur ad lassitudi nē exclusiue. Quarto cūz p̄giserit pp exercitiū las situdo ab eo dehsēdū ē. vñ h̄ypo. est eniz motiōe copia cūz q̄ dolore cepit statim gescere remediū ē. Quinto exercitiū p̄uicta meliora sūt & meli⁹ tollerā tur iuxta illud h̄ypo. Assueti assuetos ferre labo res &c. Septo exercitiū vniuersale meli⁹ p̄ticula ri qd fieri d̄z lōgo tpe peditadi aut gradariū equū mediocriter egādō nō exite ieiuno & pulsū supflui ratib⁹ p̄ie & scdē digōnis. Aut loco exercitiū fiat fri catiōes icipiēdo a brachijs & trabēdo deorsuz & tā dē ad spatulas d̄scēdēdo ad nates cū p̄ano cali. Sz nō fiat ad pedes. Et rādū fiat quousq; corp⁹ rubeſ

incipiat. Exercitiū p̄ticulare fiat calefaciendo ca put cū p̄aniculo bis aut ter & fiat fricatiōes leues & ide p̄tinatiōes nō existentes capitis dolore. Lōue nit ē dicere hymnos aut psalmos voce aliquāliter alta. Fricatiōes leues iūcturaz dolore nō existēte. Et balneū p̄fortatiū iūcturaz & vinctiōes de qd est hoc. R. gallaz lib. j. salis lib. j. bulliant in suffi cienti quātitate vini rubei pontici & pauciferi quā tuz sufficit p̄ lotionē peduz & tibiariuz & per inter ualla nō longa stomacho ieiuno fiat lotio absq; pe dum forti fricatiōe. De p̄prietate gallarū est cōfor tare iuncturas strigūt eniz vias & vniunt eniz p̄es mēbz ne materie ad ipsas fluāt & sua siccitate desic cat materias fluentes. cōsumat materias humidas in eis reptas. Ad idēz valet hec lotio. R. vini pōti ci nō multum potentis in quo bulliāt nucum cipacilli lib. f. abrotani. m. j. & hec lotio magis conueniret tempore hyemis. Item. R. foliorum mirti. m. j. saluie abrotani añ. m. f. bulliant vt p̄i⁹. & hoc cōue niret tēporib⁹ medijs sz vini d̄z ē min⁹. Valer vt d̄xit Rasis lib. iūcturaz fricatio sup iūcturā cū oleo & sale. Sumat oleū dulce & i mortario cū sa le ducaf donec totuz ducaf ad formā vnguēti cūz quo calido sit iūcture linitio & hoc p̄fert oī tpe ante aduētiū p̄p̄simi. Valer ad idēz vinctio facta cum oleo masticio aut cūz nardio vel cū ambob⁹ simul. Et ad idēz valet oleuz de camomilla sz est debilius. Ad vno istoz mō altero vti poterit & nō ampli⁹ q̄ semel aut bis i ebdomada iuncturis nō dolentib⁹.

De cōuenienti mensura somni & vigilię p̄ qd p̄mittendū ē p̄lo q̄ cōuenientior hora est dormiē di nox quā dies. Un̄ tertia primi naturalis dormi tio & p̄prie cursuz natura facta est q̄ noctem nō ef fugit & diez nō impedit. Scdo nō est dormiendū Immediate post cibū sz differendū ē ad duas horas aut ad vñā ad minus. Tertiō nullo tpe ē dormiē dū capite discopro. Quarto cauēdū est a sōno di urno. vñ tertia p̄mi. in die eniz dormire maluz ē & ad malas p̄parat egritudines. Quinto dormien dū est capite eleuato. talis enim situs caput v̄spos nit minus ad replēdū vaporib⁹. Sexto nō ē resu pine dormiēdū qm̄ materias ad posteriora ad nucā descēdere facit. Septio naturalis sōnus est. viij. vel. viij. horarū neq; amplius dormiendū neq; mi nus. vj. Octauo dormitio sup ventrē digōnē ro borat se oculis nocet in dormiendo sit modus talis trāfactis duab⁹ horis a fine cene vadat Reue. D. U. ad lectū capite bene eleuato & dormire incipiat sup latere dextro scdēz sōnuz faciat sup sinistro la tere: demuz sup dextro se reuoluat. talis enim dor mitio bene d̄sponit organa ad digerendum & fiat corpore cōuenienter p̄anis tecto.

Dormitendi sunt cibi oēs q̄ sunt difficilis digō nis vt panis azimus aut nō bene coct⁹ cibaria d̄ pa sta & oia corpa leguminū. Un̄ Bal. in cōmē. apbo. Vbi indigentia q̄ belenes p̄pter idigentia legumi na comedebat secuta est eis pedū debilitatio. Dim mittat carnes grossas & bouinas &c. Et carnes oim auiū in aqua degentiū & salutas oēs. Et carnes ha bentes multas hūiditates vt agnine. & capita q̄drū peduz & viscera ipsorū. & case⁹ lac & q̄cūq; ex lacte fiunt. Innocent pisces oēs lacunales vt renche an guille gābari & similes & pisces magnorūz corporū vt sturiones toni & filēs. Et herbe p̄lōnis fride & hūide vt spinacia lactuca porulaca &c. Et nutri menta oia facilis corruptionis vt sunt oēs fructi q̄ apud grecos ozarij dicuntur vt melones cūrulli cu curbita cereſa pruna mora crisomila pira mala ver nalia vna h̄cus recentes & omnes fructus ante ma turationem.

Exercitiū

Legere.

Fricatiōes
Balneuz.

Loto.

Alia.

Fricatio.

Unctio.

De sōno &
vigilia.De cibo &
potu.

Inocentia

Carnes.

Pisces.

Herbe.

Consilia

Regule p
cibus.
Prima.

Secda.

Tertia.
Quarta.

Quinta.
Sexta.

Septima.

Octava.

Nona.

Panis.

Carnes
Auiu.

Quadr.
pedibus.

Parte als

Prepara-
tio carniu

Primo.

Secdo.

Tercio.

Quarto.

Piscies.

¶ Primum ad electibz ciboz descenda quedā re-
gule sunt pmitte. ¶ Prima. Nō est comedendū ni-
hi effuerit vera et naturalis fames patet qz si cibus
assumit sine naturali appetitu significat aut qz cib⁹
presumptus non est digestus aut qz stomachus est
malis humoribus replet⁹ indigestibz maturatiōe.
¶ Secda. Non differat comestio dum ver⁹ affuerit
appetitus patet qz tollerare famez stomachus malis
replet humoribus. ¶ Tertia. Dum appetitus fuerit
intensus nō comedat vsqz ad sacietatez. ¶ Quarta.
Non est comedendū si in sō sentit fastidium qm
generat morbos flegmaticos. ¶ Quinta. Subtilia ci-
baria premitti debet grossis. ¶ Sexta. Mensura ci-
bi et potus talis et tanta sit vt ex eis non grauetur
sōs deterior comestio est que sōi granitatez facit
sicut deterior potus est qui temperamentū egredit⁹
et in sō natat. ¶ Septima. Quousqz ex cibus assu-
ptis aut potibus sentitur grauitas in sō a cibo ab-
stinendū est dūz donec consequat leuitas. ¶ Octa-
ua. Dūz in sō sentit debilitas a multa comestione
est abstinentidū etiam si multus esset cibus neces-
sarius patet quia esset addere debilitatem stomacho
debili. ¶ Nona. Sante debilitate stomachi cūz ne-
cessi. multe cibationis cibus est petendus in plures
partes et cibus et potus qui tunc administrantur de-
bent esse medicinales vt suis qualitatibus contra-
rientur circa facientē stomachi debilitatem. ¶ Om-
nes iste regule colliguntur tertia primi de regimine
cuis qz comeditur et bibitur. ¶ Panis sit de for-
mento bene mīdo bona messe collecto sit debite fer-
mentatus et mediocriter coctus colore candidus pō-
dere leuis substantia non compactus aliquatiter sa-
litus etatis vnius aut duorum dierum. ¶ Ex carni-
bus eligantur. ex auiibus pulloz gallinarūz caro
gallinarum est omni carne melior. xxiij. cōtinētis.
caponū fasianoz siacolinoz pntūz turinūz pipio-
nūz volare incipientū puli columborūz danū in cibo
illi cuius corpus euacuatiū ē de sanguine et insida-
tūz ex lōgo morbo. xxiij. cōtinētis. et oīm puarūz
auiū degentiū i pratis et nemoribz. ¶ Ex quadrupedi-
bus castrati edi vtili caprioli. ipe. n. iter alneftras
carnes meliores existūt et sanguis ex eis geni⁹ pau-
cas hz supfluitates. ij. almasioz. leporis cōmuli.
¶ Ex pibus alalium eligant anteriores. Oīm enim
alalium anteriora calidiora sunt et digestioni meliora
posteriora vero ecōtra ysaac in dietis pēcularibz.
¶ Caro rubra musculosa oibus alijs melior existit et
proprie cū nō fuerit multa pignēdie cōfusa neqz ab
ea totaliter denudata. piques excellētes carnes nu-
trimentiū exhibēt humidū et multarūz supfluitatū.
¶ De mō preparādi carnes dicendū est. pmitten-
do. ¶ Primo qz oīm alalūz habentū copia grossa
solida et macra. carnes clisse meliores sunt quā ali-
ter pregate. ¶ Secdo qz volatiliū pignū carnes assa-
te sunt meliores quā allisse macrorū econtra. ¶ Ter-
tio qz superficies assatorum cum fuerit torrefacta
cum lardone incenso non conuenit. ¶ Quarto qz ca-
ro assata quando fuerit per modum suffocationis
in vase rescuata nullo modo comedantur tales re-
ponuntur in specie veneni. Sexta quarti inter cete-
ras preparationes carniūz elissata est melior si fuerit
bene cocta. Caro assata conueniens est si bene di-
geritur. Sed quia tarde digeritur non debet ex ea
multa fieri repletio. Caro cum pinguedine frigida fa-
stidium generat stomachum nauicare facit caput gra-
uat nervos remollit granulos digestioni quam as-
sata super prunas. Carnes in furno assate vel su-
per graticulas preparate licet digestioni graues
existant. tamē qz dant solidū nutrimentūz nō vapo-
rosūz si bene digerantur laudabiles sunt. ¶ Piscies

in raro vsu sunt et quando eis vti conuenit sint parui
squamosi degentes in aquis bonis currentibus si-
cut de aquis dulcibus sunt carpciones trute lucij pi-
scis periscus capidani minule timali et similes. Et
mari aurate sole decoquantur et condiantur cum me-
ta petrosimulo et feniculo. ¶ Viteli ouozū tempa-
sunt facili digestioni pancarum superfluitatum.
Aui. in de viribus cordis ideo laudantur. Albumen
frigidum et difficilis digestioni nutrimentum ex-
hibet viscosum et sanguis ex eo genitus non est bo-
nus. ij. almasioz. In modo preparationis diuersi-
cant forbilia minus nutiunt et ventrem magis lu-
bricant et asperitatem cāne pulmonis leniunt. Sed
tremula per decoctionem magis inspissata ita qz in
corrice sua fracta tremere videant meliora sūt oibz
alijs et dura aut frigida nullo mō sumant. ¶ Calē vni-
uersaliter nō conuenit si tū aliqui sumit sit medius in
ter recentē et vetus sit nō viscosus sed frangibilis et
cuius vsus sit i fine mense accipiēdo ex eo duos aut
tres bolos. ¶ Legumina grana enim ventosa et insa-
tiosa sunt nō cōueniant. ¶ Inter alia falcōli fabe ci-
ceera alba caput et nervos sedunt et iuncturas debili-
tant. ¶ Licere rubeo et eius brodio aliqui pōt vt qm
calidūz et sicū in secdo gradu et lauatūz et apper-
itiūz et materias trahit ad vias vrine. Nec vj. co-
medi in principio nec in fine cibi sed in medio secdo
cā. et melius ē si decoquat cū salvia et roremarino
in hyeme. ¶ Risū cū sit cōplexioni calide in pīo
sicce in secdo vt pōt dūmodo nō sit vteris stiptici-
tas. ¶ Aliqui etiā vt pōt mīho et panico l3 sit cōple-
xioni frigide et sicce cū cor sit rigiditas remitti pos-
sit cū speciebus aromatis. ¶ Lcedunt herbe cali-
de et sicce cōplexioni vt sunt salvia petrosimulus ane-
tum asparagi lupuli maiorana feniculus serpillus
caulis. ¶ Ex radicibz charota et bancia. pastinaca
et fructibz capares. ¶ De fructibz pmitte dūm qz
oīs qui sunt ventosi vaporosi et humidi facile cor-
ruptibiles sunt dimittendi. ¶ Secdo qz humidi sunt
deteriores sicce. ¶ Tercio fructūz plurimūz ventris p-
mittēdi sunt alijs cibus cōspatiatis ecōtra. ¶ Quar-
to qz fructus qui post cibum comeduntur sunt me-
liores cocti quā crudi. ¶ Et fructibus sunt qui con-
ceduntur passule enucleate et cū nucleis carie anel-
lane pūtorrefacte amigdale grana pini pūtribz vt
cib⁹ in aqua buliente iusla et inde ad vmbra effusa
ta pistachij. ¶ Super serculis suis superaspergan-
tur species que sic sunt. R. zenze. bdell. ʒ. j. cina-
momi electi. ʒ. ij. gariofilozūz nucis muscate papa-
ueris añ. ʒ. j. zueari albi. ʒ. j. f. croci. ʒ. j. fiat spe-
cies. ¶ De potu dixit Rasus. xij. continentis absti-
nentia a potu vini sanat podagram. Et infra sub-
dit. Considera tamen qz si propter retentionem po-
tus vini patienti euenerit detrimentum tunc suple-
non dimittat. ¶ Et quoniam non dubito qz ex eius
dimissione incurrere. R. D. U. debilitatem virtu-
tis et digestioni stomachi et multiplicationem ven-
tositatis et idigestionem epatis et fortasse corrosiua.
ideo videtur qz potus vini sit conuenientior. Sit
itaqz vinum in sapore amenum et celimans ad quan-
dam stipticitatem in substantia mediocri. in colore
aureum vel rubrum clarum aut album in potentia
pauciferūz. Qd si habet non possit limphetur cū
aqua simplici cocta aut cum aqua cisterne que ce-
teris est melior egritudinibus nervozum secunda
terij cap. de tremore.

¶ Circa potum vini be regule observari debent.
¶ Prima. Nō bibatur vinūz stomacho ieiuno. est
enim de rebus maxime nervis nociuis. xxiij. terij.
¶ Secda. Nō accipiat vinum nisi prius comederit
se aut

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
741/D

Consilia

Potus,

**Exfortati-
um fidi.**

Unguētū

Ungtio.

Cerotum.

Saculus.

Pille.

Alie.

Purgatō

Calus.

istius est vt infundat bucella panis aliquantū calida in vino optimo demū sup ea aspergat de puluere q in principio mense comedatur et inde aliquos bo- los comedat anteq bibat. ¶ Adfert ad idē potū qui sic fit. R. cinamomi. 3. j. f. 3. j. zinzib. 3. j. galange. 3. f. melligere. 3. j. cardamōi. 3. f. vini optimi lib. v. zaccari albi lib. j. f. fiat sic. Sumat tantū vini quā tum sufficit ad dissoluendū zaccarum in residuo vi ni imponentur pulueres omnium suprascriptarū re rum: deinde vini in quo zaccar est dissolutum cuz eo in quo pulueres sunt impositi miscant et totū p saculum densum clarificetur. De hoc vino lumat tertiā partem ciati postquam sex aut septē bolos co mederit. ¶ Conuenit insuper vt ab extra stomacho co fortetur. nam arbitro q preseruatō dominationis vestre precipue sit vt stomachus bene digerat quo bene digerente relique digestionē hant meliores et prohibebitur multiplicatio superfluitatū. Recipe succi mente succi absinthij succi cironioz an. 3. j. olei de mastice olei de absinthio olei de mirto ana 3. vj. bulliant omnia simul vlgz ad consumptionem succorum. deinde addantur pulueres infra scripta rum rerum cum modico cere et fiat vnguentūz mol- le. ¶ Recipe galange. 3. j. aloes. 3. j. mastice. 3. iij. galie mulcate. 3. j. laudant. 3. j. cuz hoc vnguē to unguatur stomachus ante prandium et ante ce- nam vel saltem ante prandium cum manu calida et inde panniculus calidus superponatur. ¶ Quod si cerotum magis placet fiat hoc. ¶ Recipe mastice 3. j. galange. 3. j. nucis mulcate gariofilorum an. 3. f. calami aromatici melligere ana. 3. j. terbenti- ne parum et fiat cerotum et extendatur super aluta ad formam leui et stomacho apponatur. ¶ Ad idē valet saculus qui sic fit. Recipe mente absinthij an. 3. j. gariofilorum nucis mulcate fo 3. j. ana. 3. vnam calami aromatici ciperi ana vncias quatuor. landa m. 3. j. pistentur omnia modo grosso et cum furore ne tincta in grana fiat saculus ad formāz leui et sto macho ponatur. ¶ Quod si reuerentia demū. ¶ Alii quando sentiret aliquam repletionem in stomacho. aut in intestinis et precipue superioribus factam aut per indigestionem aut propter ventris stipicitates vtatur. 3. mediā pillularum de vera simplicis: cu- ius descriptio habetur a Gale. septimo terapentice et has sumat per horas duas ante cenam. ¶ Ad idē valent etiam pillule elefagine descriptione Adesue quibz eodem modo vti potest. ¶ Alias pillulas istis fortiores non scribo cum putem istas satis sufficere presenti intentione.

¶ Laudo preterea quod in principio aut in medio mensis Martij fiat purgatio premixtis syrupis quā in presentiarum non scribo sed relinquo prudentie medicū: tunc presentis. Nam corporum dispositio- nes mutantur. Et ita oportet medicum intentiones variare. ¶ si fac etiam purgatio in fine estatis autum no appropinquante secundum qd visum fuerit pre- senti physico.

¶ Baurius de Baurijs.

¶ De impotentia motus vnius lateris cū impotē- tia loquendi et somno longo et debilitate nervoz.

¶ Consilium. 66.




¶ Dispositio egregij iuuenis Petronij est debilitas nervorum per quam fere vnus latus est ad motum impotens. Et cū hac dispositio cōiungitur impotētia loquē di: que accidit ob debilitatē nervoz. vij. paris qui- bus lingua mouet. Et cū eis dē dispositio coniu- gitur somnus longinquus cū quadā profunditate: que dispositio est subet vel via ad subetiam.

¶ Debilitatis nervoz cū est malitia cōplonis hu- mide cū materia. Et qbus cōcludit hāc dispositio- nem ad curā difficilem. et si inuenerat nō recipit curam.

¶ Hec sunt que ego Baurius ex mibi narratis. et examinatis compendi.

¶ Regūe p dictā declinet totū ad caliditatem. et siccitatē. ¶ Et id eligat aer calidus. et siccus. Et si nō gū- naturali habuerit. hēat arte cū igne ex lignis boni odoris. vt iunipi tamarisci. et salua. ¶ Ut suffumigē cū thure sandaraca. et talibz. fugiat ventū. et iuret camerā iter duo solaria. Induat vestibz calidus cū pellibz. aut agnoz. aut flāchoz vlt vulpiū ita vt nō recipiat vilo mō frig: nō sit et tāt caloriz vt estuet. Et caput ita birreto munit vt nō frigeat nec nimia caliditate sudet. ¶ Ex accētibz ai cōuenit letari gan- dere. et remissa ira. et speret bñ de salute sua. ¶ Exer- citiū cōuenit picipue post purgationē. nā ambulare laudat. exercere brachia. pectinare caput. Sed nul- lū hoz forte fiat nisi prius sit purgatus. ¶ Si occet et supflus somnū. ¶ Et tūat vigile moderate. ¶ Si si dormierit in nocte sex. aut septē horis satis est. Laueat ab accubitu sup renes. Hec prius dormire i- cipiat q fluxerint due hore a fine cene de die nullo pacto dormiat. ¶ Idam nō sit excessus a toto sur- fure. et sit saluus pueniēter. et coce debite fermētaz cōuenit. ¶ Ex carmbz laudant plices. saliani. curru- res. pipiones colūbaz volare incipietes. turdi. me- rule. et carnes caponū iuuenū gallinarum. ¶ Ex qua drupedibus capnoli leporis iuuenis cuniculi edi ca- strati. Et carnes siluestriū sunt pñatōres domestiz- cis. ¶ Laudant et carnes aulū iuētū de rapina: cerebri leporz a ppetate puenit. ¶ Ex herbis ppetu- salua maiorana yopos serpilli rosamarin petrosi- lus fentul sparag. ¶ Ad cōditū bōdiū cieez rubo- rū. ¶ Spēs qbus cibaria cōditi dēnt sic fiū. R. triupicēz gariofiloz acori an. 3. j. piperi cubebaz cardamomi an. 3. f. cinamomi zinzib. an. 3. j. macis nucis musca. croci an. 3. j. pistent. et fiant pēs. ¶ Et cibaria meli pparant assa aut frys aut cocta in te- gulis qz elissa. ¶ Ex fructibz dant grana pini pū- aq cala insula tribz vici bz postea exsiccata. et cū zue- caro pdira. et fistici. et auellane torrefacte. et passule. ¶ Idō sit vinū debile pūritū aq pluuiali. Imo ad pluuiatis i cibis et potibz est ceteris aqz melior. Sit qz vinū pōticū. et rubēū. ¶ Loco vini vraf istō potū R. aque pluuialis lib. xl. mellis lib. v. calamenti ori- gani. an. qd. j. saluie maiorane polij an. ad. f. bulli- ant adinuicem remouendo spumam donec aqua sit ad medietatem consumpta. et tunc coletur. et in co- latura ponatur huiusmodi species. Recipe cinamo- mi electi. 3. iij. piperis zinzib. albi gariofiloz ana. 3. f. serueat vno seruoze postea remoueat ab igne et ponantur in vase vitreato non obturato donec refideat. Et id q perit clarum reponatur. et seruetur ad vsum. Est eniz potus sublimis in egritudinibus nervozum. ¶ Ibi tantam quantitatem iamat ne vir- tus in digerendo grauetur. ¶ Idō sit paucos. ¶ Et curet quotidie habere ventris beneficium: si non naturaliter. Saltem cum luppofitōis ex mel- le aut clisterio. Quod sic fit. Recipe carthami aniso- ruz ana. 3. j. origani centaure ana. ad. f. blite mal- ue ana. ad. j. charicarum numero. vj. florum ca- momille mellilori ana. ad. j. f. pistent pistanda. et incident incidentia. et fiat decoctio de qua capiat lib. j. f. aut addat mellis. 3. j. yerap. yeralegodion an. 3. f. olei veteris. 3. j. salis. 3. j. f. et calidū sup- pouat stomacho ieiunio.

¶ Cura per potione sex bz intēiones. Prima mate- riaz pparat digerēdi. Secda euacuat. Tertia diuer- tit ad oppositū. Quarta malā cōplexione nervozuz gmutat

Consilium. 67.
 E mense february proxime venturi erunt
 anni duo. Quibus spectabilis dña Ana,
 stasia post fortem tussim cepit sanguinis
 quæritatem. Lūg eidem spūto p. medi-
 cos succurrat. Ester de mēse. Seprebris iterū spuit

mensis scdo aut. iij. sit ex ventositate. ⁊ ex humiditate
sup orificia venarū q̄ sunt matricis q̄ noiant so-
ramia ex qb̄ prestunt vene secundie cuz ergo hūme-
ctat mollificat tpe ⁊ illd q̄ ex eis erit q̄ sit aborsus
⁊ ex quolibz meror ex ventositate aut grauedie.

Cā quinti.

Confilia

Ordo con-
sili.

Preserva-
tio a sputo
sanguis.
Dieta per
regimen.
Aer.

Exercitiū

Quies.

Ambulatio

Cilicilie.

Bisficiz.
Bioluz.

Clystere.

Costrieti-
um.

Pille con-
strictive.
Reccia al-

In regimie dispositionū istius spectabilis do-
sic pcedā. p dilo ponēdo modū pseruatiōis a sputo
sanguis. et hoc docebo subuicire difficultati anbe-
litus que fuit dispō scdū. Scdō ponē cura accitit
tereq. Et inde tertiū modū cure qrit. Loco quarto
ponam modum cauendi ab adolu cum ipsa fuerit
pregnans.

Preservatio a sputo sanguinis duobus perfici-
tur instrumentis dieta. s. et portione.

Dieta consistit in debita sex rezz nō naturalū ad
ministratiōe que tali ordinat. q dilo vitet aerē ca-
lidū multū et morā sub radijs solis ad ignē. fugiat
sumū puluerē et aerē intense friditatis. Et flatus le-
ptērionis et austri. q Eligat sibi aerē tēperatū. ita
q hēme habeat camerā inter duo solaria et habeat
fenestras phibētes aeris friditatem. fiat ignis i ca-
mera itaqz a frigore nō ledat neqz sit tantus ut ni-
mis calefiat. Dntamē sentiret sputū multūz habū
dare sit aer aliquatū declinās ad calū. et sicci. Qui si
calis nō sit naturalr fiat arte suffumigando domūz
habitatiōis cū thure aut storace vel granis iunigi.
Scd fāte fumo nō ingrediat camerā nisi postquā
cessauerit. Cū vero sputū nō habundat sit aer tēpe-
ratus inter calitātē et frig. vel declinās ad paucam
frigi. In estate vbi aer esset nimis calidus tēperetur
cū rebz infrigidantibz. s. pseruēdo in camera aut lo-
co sue habitatiōis folia salicūz aut vitis vel arboris
citronioz et siliz. Teneat caput debite tectū. ita ut
frigiditate nō ledat nec tāta sit rectura ut nimis ca-
lefiat. Et qd dēū est de capite intelligēdū est de re-
liquo corpore. q f ugiat oē exercitiū forte et pēpue sa-
ciū in mēbris supioribz. s. vociferatiōē et clamorē
locutiōē plurimā. et vocis aut anbelitus exultatiōē
nē et anbelitus retentionē. Et caueat ne fricet mēbra
anbelitus. s. pectus cū rebz acualr multū calis.
q Et vitet balneationē in aqz dulcibz et in aquis sul-
fureis quo ad corpus. Et stationē in supbis sticis.
q Cū cibum assumpserit gescat p duas horas. et se-
deat cū personis sibi gratis. et audiat cōfabulari de
rebus sibi dilectis. et nō legat tūc nec suat nec faciat
aliqd exercitiū pp qd oporteat tenere caput deprel-
sum aut tristari vel irasci. q dē de mane ante prā-
diū pulvis supfluitatibus pime et scdē digestiōis
leuiter ambulare. et ita de sero ante cenam ita tū q
ambulando aut cqtando nō faciat exercitiū aliqd
forte ut dēū ē. q Cilicillas fugiat lōgas. et dormiat
sufficienter. s. sex aut. vij. ho. et sit somnus de nocte
et nō de die. Siqz sup altero lateribz nō resupinus
capite elevato. et corpore cōpetenter pānis tecto. in le-
cro molli. Et nō prius dormire incipiat qz due ho-
re trāssuerint a fine cene. Si cōtingeret in nocte nō
dormire restaret somnū in mane ante prādiūz dor-
miēdo vsqz ad horā tertiāz. Et caueat ne dormiat
sub radijs solis aut lune aut in loco vēris expōsito.

Meridianū somnū p posse vitet. q Curare dz vt
quotidie habeat vēris bisficū bis aut semel. q Qd
si fieret nimis stipricū sumat an prādiū aut cenā per
horā scutellā brodiū cauliū spinguan cū pinguedine
reccēti capōis aut gallie. q Aut faciat sibi fieri clyste-
re ex olo puro aut cū decoctōe capitis arietis cūz
z. ij. zucca. rub. et vitello oui et modico sal. aut cum
decoctōe supradcā. et z. i. castie olo et sale. et caue-
at ab vlu suppositioz. q Si vero ptingeret vērē
fieri nimis lubricū sumat diactoniē cū zucca. an-
te cibū ad qstiatē vni medie. z. Et si non sufficit
buliat sumach in cibus suis. Et inuigat sōm cū olo
masticio et mirrino. Et breuiter caueat ne lubricitas
duret. q Et vbi opz admistrent qz vebemēter pstrin-
gūt sicut pill. pstrictiue nicolai et sive. cū dē et alia
q dantur in lubricitate sōi. q Caueat ab ira tristitia

odio rira timore despatisē et a frēnti vlu venero
rū puenit leticia gaudiū tpatū bñ p fidet et speret
salute sua. q Opz sumat cibos laudabilis nutrimentū
facit digōnis et q multū nutrit i pauca qstitate. nā
in cibus ipi dū multū spuit et pstrigūt anbelitū dz vti
cibus absterfuit et pectorū mūdicatiōis. sic ins cau-
liū impinguatū cū brodio caponis aut galline pin-
gui. si nō phibet lubricitas vēris. Et tūc ēt puenit
prifana pōita cū lacte amigdolaz dulciū et penidga
Et hoc tpe cōuenit ius cicēz cū carnibus dicta co-
ctorum. et fabe fracte. et passule dulces. Cū vero nō
multū spuit respectu psteri nec sentit pectus graue
nec anbelitūz pstrictum multū comedit ferculūz
millo. aut rizo vel panico et de lēnibus. Et si ista fue-
rint cocta cum lacte capino. aut vaccino nō noce-
bit. q Cūenit etiā eodē tempore prifana cōdita lacte
amigdolaz. et prifana tritida. et caseus recēs. q fu-
giat oēs cibos. et potz q multū sunt dulcedis ppea
qd facilius in colerā cōuertunt. et sic sanguinē ex-
cūst. q Dimittat oēs cibos. et potus acm multū ca-
lidos. et pēpue si apitini sunt. Quapp cibos nō co-
medat acutos nec falsos nec etiaz plm pōicos. aut
acetosos ppea qz pectus stringūt. et tolliz excitant.
q Sed vitetur cibis paruz dulcibus. aut insipidis
stipicitatem quandam habentibus. q Panis sit si-
mulag nē nō habēs sal neqz multumz fermenti sitqz
debite coctus mundus a cortice exteriori. Et ponā-
tur in cūuilibet libra panis. z. ij. masticis subit. s.
sime puluerizat. et fit nō plaris temporis triuz diez
nec minoris vnius diei. q Vitare dz vna oia gran-
dia et acuta et antiq et multe dulcedis et multū acia.
q Cūenit sibi vniuz cistulaz paruz pōticūz aut stip-
ticū qz pectus nō ē multū strictū. Et tūc ipse opri-
mūz ēst vniū albus subtile medicoris vinoficatiōis
cū aquali stipicitate habēs infusiōē lapidis ema-
rites qd hoc mō fit. Re. lapidis ematit. z. ij. pisti-
tur subtili et ponat in peria lini rara et subtili ad mo-
dū saculi et infundat hēc peria p diē naturalē in vr-
ceis tribz vini supradicti et eo vraf. q Sz vbi diffi-
cultas magna ēt anelitus et sputū multū et adesse
fortis tustis melior potest aqua mellis q hoc mō
fit. Re. aq cisterne lib. x. mellis albi lib. j. ponant i va-
se mērido ad ignēz clarū et lentū et cū bullire incipit in-
cipiat desumari et buliat qdidiū donec reddat aq
ad lib. vij. deinde colet et hac aq vlu seruet. q Aqua
cisterne est sibi melior ceteris cā ad limphandū vi-
nū si aqua idiget qz ad coquinandū. q Ex carnibz
aut cōueniūt plices iuuenes et carnes pparūz autū
boni odoris et saporis et cassani et caponū et gallinarū
iuuenū et pulloz turturū et pipionū volare incipie-
tiū et ex se victū qrentiū. q Ex quadrupedibz eligā-
tur carnes edi et vituloz lactantiū castrati capio-
li iuuenis et laporis iuuenis. q Ex paribz animalū
cōueniunt epata gallinarū pinguiū et testiculi gal-
loz nōduz coire incipientiū. et qū nō multū spuit
et nō angustiat anbelitus. q Cūenit sibi comedere
rostra et pedes porcoz iuuenūz et edoz castratoz
et vituloz paruoziū. q Et eligat partes carnis ma-
cre ex alalibus mediocriter pinguibz qz vixerint vi-
ta libera et nō fuerit incarcerata ad impingandūz.
Unde. viij. terap. cap. ij. vniuersa qz inerecitata su-
perfluitatē habēt etia sunt. q Reliqz carnes dimittat
et sanguinē pinguedinū et medullā oēz. q Et supra-
dicte carnes magis pueniūt clisse qz asse. q Vitellū
onoz gallinaz recentūz cū nō fuerint multū cocti
cōueniunt. Sed dimittat albumē. Et nō vraf oia
cū caseo coctū neqz duris neqz fritis. q Lasepceas
nō salius et lac decoctus ppterea q in eo est de cō-
glutinatiōe. q Et lac vaccinum quādo ab eo fuerit
butirum extractum quā in eo est de stipicitate cō-
ueniunt.

ueniunt. ¶ Utret casu saluū a hmoi lacte vii possz qñ anbelitus nō esset multū angustus neqz multū spueret et quo qño ipsum eum rizo aut multo vl pa nico aut cū salina fabarum aut oroborum. ¶ De ffrz etiā vii lacte caprino vbi in copio esset ferrū cādēs exinctū aut lapides fluuiales igniti. ¶ Et hoc qz de lacte dictū est intelligat stāte dispōne pñ mssa vbi se bñs acciderit alr esset intelligēdū et ordinandum.

¶ De fructibus conceduntur amigdale dulces exco riate et grana pini tribus aut quatuor vicibus i aq buliente infusi postea in mēbra exsiccati fistici auel lane parū torrefacte et passule. Et quando non mul tum spuit et anbelitus non est difficilis sumat passu las cuz suis interioribus et bene masticet. Et post ei bum vii potest pñs coctis citonij et granatis dul cibis aut muctis. ¶ Et herbis conceduntur quando multum spuit brodium caulium et blita et feniculus et spinacia cocta. Quando vero non multum spuit neqz anbelitus est multum siccitatis cōceditur plan tago. ¶ Tempore vero magni caloris cōuenit portu laca et cucurbita lactuca et endiuiā. ¶ Ab istis tamē herbis melius est abstinerē precipue quādo nō mul tum spuit. ¶ Radices sicut sunt raphani porri rape naponens alia cepe bulb⁹ melius est dimittere qz co medere. Et alr dicitur de pastinaca enula et carota.

¶ Dmmitat insuper fungos tubera sparagos cappa res et oliuas salicas. ¶ De piscib⁹ meli⁹ est nō come dere: si tñ assumuntur sine de libero mari aut de flu uio currenti habente aquam claram et fundum mū dam. Et sint pisces parui squamosi boni odoris et sa poris habentes carnes frangibiles sicut lucij cape dari trute carpinones et similes ex mari sicut aurate trille solec et similes. ¶ Cum vero tussis nō esset ma gnaneqz anbelitus difficilis vii posset anguilla et trutis capris ex bonis aquis. ¶ Lauat a piscibus la cus stagnorum et pilanarum. ¶ Gambari nō sibi cō ueniūt. ¶ Sed caneri qui apud nostros dicunt grape celle quando capiuntur in aquis dulcibus sunt val de laudabiles. Sed oportet eos sic preparare. ¶ Ab scindantur primo pedes omnes postea lauetur aqua sale deinde cum liriū hoc cum aqua cinerū et po sca cum aqua clara totiens vt perdant odore suū demus eliscuntur et comedantur. et illa medulla que est intra coriū suū illa est conuenientissima.

¶ Oportet cibū quem sumit esse minoris quantita tis quam solebat ante calum inegritudinem. ita vt ab eo stomachus nō grauetur. ¶ Sit insuper potus tantus vt cibis in stomacho non fluctuet. Et cena sit multo leuior prandio adeo vt fere medietatem in cena sumat eius quod accepit in prandio. ¶ Lauat igitur a longa cibi abstinentia. ita quod diu fames non tolleret.

¶ Preservatio cum potione quinqz habet inten tiones. Prima est rectificatio sanguinis ab oi acui tate et seruore. Secunda est sanguinis mundificatio ab omni humore acuto secū cōmisit. Tertia est di uersio sanguinis a pectore ad inferiora. Quarta est suplicatio et consolidatio et inspissatio membrorum anbelitus a qñ tunc sanguine fluere. Quinta ē ac cidētū correctio qñ nihil aliud est quā pphibere ac cidētia potētia ad spūtū sanguinis inducere.

¶ Quinta intentio sic adimplet cuz signa acuitatis sanguis apparuerint aut seruioris plenti medico ex hibeat iste potus. Recipe aque sublimationis rosa rum lib. i. f. zucca. tritum coctaz quantū sufficit et fiat inlep loco aque rosate posset fieri cū aqua por tulace de hoc inlep exhibeat. f. j. f. cuz. f. j. aque cisterne vel exhibeat. f. j. f. sirupi de portulaca cuz f. j. f. aque plantaginis hmoi potus exhibeat in aut ora stomacho iunio.

¶ Secda intentio. Cōplet cū sōmia si fuerit sangui nis repletio. et alr si alius humor peccaret sanguini

admirtus. et sōmia fiat ex saphena. et deinde si op⁹ alia sōmia fuerit fiat ex basilica. ¶ Si vero humer alius a sanguine peccauerit. et nō fuerit sanguis ad mirtus si fuerit colericus euacuet cū cassia: aut mā na. et infuside reubarbari. ¶ Si fuerit flegma euacue tur cū infuside: turbit. aut cū electuario ind. ¶ Qd si fuerit humor melacolic⁹ euacuet cū folliculis sene epitimo. aut dialene. et si hūiores fuerit mixti sint so lotiua mirta et iūne raliū humor seruent canones qui dant in exhibitiōe medicinaz solutiuaz.

¶ Tertia intentio. Implet cū rebus sanguinē ad in ferioza trahētib⁹ sicut sunt fricationes coraz. et ti biaz. ¶ Positiones ventosaz sup nates. et cū scarifi catione. et sine. Administratio clisterioz. flobotbo mia saphene vbi mēstua essent restricta.

¶ Quarta intentio. Perficit administrādo syrnpū mirtinū qñtitatis. f. j. cuz. f. j. f. aque cisterne ad idē v3 puluis coraloꝝ rub. adustoz. et inde ablutus cū aqua plātaginis postea exsiccat⁹. et misceat cum medietate sui gummi arabici. Et tunc cū albumine oui. Dosis est. f. j. cū. f. f. gummi arabici. Hoc me dicamē preseruat a spūto sanguinis: cōsolidat: et cō fortat mēbra anbelitū. ¶ Ad idē cōfert puluis grano rū acetoloꝝ torrefactoꝝ sumptus cū aqua cisterne. Dosis. f. j. ¶ Et flos labrusci puluerizat⁹ et cōsimi liter sumptus v3. Istoz medicaminū hanc intentio nem implentium sumat mō vñū mō aliud.

¶ Quinta intentio que est correctio accidētū potē tiā ad spūtū sanguinis pducere. Cum inter oia mul lum sit piculosus qñ tussis quam ista dñā patit cu ius cā est materia catarralis a capite ad pectus opz ipius curā ponere: que duobus pñcīp instrumentis dieta. et potione. ¶ Dieta qñtum ad cibū. et potum qñ materia multa descendit. et tussis est vehemens. et pectus pleniū humiditate. sit forbitio sacra cū de aq fursuris zuccaro. et oleo amigdalaz dulciū. Et cō fert brodium ciceꝝ. et farina coꝝ qñ ex ea fit ferculū Et auellāe sicce. et i vale fientili torrefacte ita vt a cor tice mūdēt. deinde trite. et cū aqua mellis sumpte cōferūt vltime tussī antique. ¶ Potus cōuenientior est aqua mellis qñ vinū. ¶ Pro sapore vii pōr vino granatoꝝ dulciū aromatizato cū spūs qñ sic sunt Re. cinamomi electi cardamomi croci macis ligritie añ. 3. f. zuccari albi ad pōdus oium. ¶ Et cū fercu lis suis vraf istis spēbus. Re. zinzibe. albi cinamomi electi. ana. f. f. gariofi. cardamomi croci ana. 3. f. pistentur. et criuentur. et fiant species in fine mense.

¶ Utatur coleario vno in frascrisce tragee sine ali quo potu. Re. liquiritie anisi ana. 3. j. f. garioff. cube barum ana. 3. uij. macis. 3. ij. passularum enucleata rum lib. j. liquiritie. et garioffi. incidantur in parua frustra. et omnia simul misceantur. Et de hac mixtu ra siue tragea accipiat in vltimo mense colearium vnum: vt dictum est. ¶ In reliquis vero rebus ser uet ordinē q dictus est in regimie pñcipali p dietā.

¶ Cura per potionem quinqz habet intentiones. Prima est materiei digestio. Secunda est eiusdem euacuatio vel saltem diminutio. Tertia est ipi⁹ ma teriei diuersio. Quarta est catarrhi abscissio. et altera tio male complexionis capitis. et eius confortatio. ¶ Et quia catarrus istius domine habet partes sub tilē. et prem grossaz viscosaz in eius tamē cura opz magis attendere ad catarrum grossum. et viscosum et ad curam male complexionis frigide. et hu. in cere bro qñ est cū dicti catarrhi. Et qñ alidue dixit qñ fiat subliari. et diuisio i catarro grosso et viscoio: hoc tñ absolute nō sic d3 intelligi qz aggrina subliari. ua. et incisina sunt in principio tanda qz talia in prin

Tertia in tentio.

Quarta in tentio.

Quinta in tentio.

Curap die tam.

Potus. Sapor.

Species.

Tragea.

Cura p po tionem.

Consilia

capio sumpta catarrum augerent dato etiam q materia esset frig. sed alia conueniunt post materiei minorationem.

Prima intertio.

Adimpleat in principio euz dige stuo qd sic fit stare in capite materia multa. R. si cados arabici capilloz veneris an. ad. j. passularu enucleataz sebesten an. 3. j. dactiloz caricaruz an. numero octo fiat decoctio in sufficenti quantitate aq postea coiet et colature addat zuccari quantuz sufficit et fiat iulep longuz et aromatizet cum mace et nucis mus. donis est. 3. ij. f. de in auroza caliduz.

Digestiui

Iulep.

Sed postqua materia fuerit minorata aut in capite a principio pauca materia cõtenta fuerit digeratur cum infrascripto siru. R. serpilli acori radicem peonis piri costi an. 3. ij. organii yfopi betoide si cados arabici sanfuci an. 3. f. horum rozi marini carui fileris montani an. 3. ij. f. cassilignie carpo balsami pilobalsami an. 3. ij. feruent oia mō grosso pistata in sufficenti aque quantitate. unde coletur et colatura siropizet euz melle et aromatizet cum nucis mus. cubebis et gariofilis. R. supradictis siru. 3. ij. aque maiorane. 3. j. f. saluic. 3. j. misce vel digeratur materia cu siru. de sticados et lumar ipm i auroza calidu quousqz appareat in vrina digo medico pñi. qd extra vero digeratur materia cu saculis plenis milio et sale torefactis aut cu panis calefactis unde desue sit calefactio capitis cu milio et cu sale aut cu panis calefactis et alia q in foda fri. dea tñt igit fiat sic. R. milij torefacti lib. j. salis torefacti lib. f. et apponant in saculo lineo subtili demū cale fiat et calidus capiti supponat et cu infrigidat itez calefiat. et sic fiat. iij. aut. v. vicius sñd ieiuno dñm coopiat caput talr vt seruet calitatem sibi ipsam p saculu. qd ualeat et multu saculus q sic fit. R. stica dos arabici coriuz citri macis an. 3. ij. milij. 3. j. nucis mus. cubebe spice an. 3. j. sanfuci rozi marini an. 3. f. ponant oia in saculo postqua fuerit modo grosso pistata milio excepto et calefiat sup regulā et capite pus abrafo supponat et cu isfridat reitetur dōc sentiat ad itra craneū calitatem pñisse. qd dec que ab extra apporunt meli est admistrari post materiei minorationē. Unde Auicē. dixit. deinde. f. post eūonē minorationē admistra q narrat ex vapo rationibz et suffumigatiōibz et alia cu obseruatio ne ne administret super repletionē.

Syrupus

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Ab extra saculus.

Secda intertio. Cōplect cu materiei eūone. Et hec prio respiciat mēbra supiora et caput. ij. fiat pñen laris eūo ex ipso capite. qd pñenlaribz ad primaz eūonē sunt pill. cochie de qbus dixit Auicē. qd pill. cochie sunt illi in quo pñenlaribz catarrhi estate et hie me ex curis bōis et magis inuatiua. R. pill. cochia rum. 3. ij. bdelij. 3. f. misce et refozmentur pill. v. basumat post materiei digōnem p duas horas an diem. Et potest super eas duabus horis dormire. Inde stet ieiuna horis qnoqz ab hora supradictarum pill. assumptiōe. Et tunc capiat mediu ciarū brodiū cū. 3. f. zuccari rub. Et inde ad horā cōcedat. qd ad idē valent pill. de yera Nicolai vel verius de yera Galeni cōposita et cū eis permiscatur. 3. f. bdelij aut gummi arabici.

Secda intertio.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui. Cōplect cu materiei eūone. Et hec prio respiciat mēbra supiora et caput. ij. fiat pñen laris eūo ex ipso capite. qd pñenlaribz ad primaz eūonē sunt pill. cochie de qbus dixit Auicē. qd pill. cochie sunt illi in quo pñenlaribz catarrhi estate et hie me ex curis bōis et magis inuatiua. R. pill. cochia rum. 3. ij. bdelij. 3. f. misce et refozmentur pill. v. basumat post materiei digōnem p duas horas an diem. Et potest super eas duabus horis dormire. Inde stet ieiuna horis qnoqz ab hora supradictarum pill. assumptiōe. Et tunc capiat mediu ciarū brodiū cū. 3. f. zuccari rub. Et inde ad horā cōcedat. qd ad idē valent pill. de yera Nicolai vel verius de yera Galeni cōposita et cū eis permiscatur. 3. f. bdelij aut gummi arabici.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui. Cōplect cu materiei eūone. Et hec prio respiciat mēbra supiora et caput. ij. fiat pñen laris eūo ex ipso capite. qd pñenlaribz ad primaz eūonē sunt pill. cochie de qbus dixit Auicē. qd pill. cochie sunt illi in quo pñenlaribz catarrhi estate et hie me ex curis bōis et magis inuatiua. R. pill. cochia rum. 3. ij. bdelij. 3. f. misce et refozmentur pill. v. basumat post materiei digōnem p duas horas an diem. Et potest super eas duabus horis dormire. Inde stet ieiuna horis qnoqz ab hora supradictarum pill. assumptiōe. Et tunc capiat mediu ciarū brodiū cū. 3. f. zuccari rub. Et inde ad horā cōcedat. qd ad idē valent pill. de yera Nicolai vel verius de yera Galeni cōposita et cū eis permiscatur. 3. f. bdelij aut gummi arabici.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui. Cōplect cu materiei eūone. Et hec prio respiciat mēbra supiora et caput. ij. fiat pñen laris eūo ex ipso capite. qd pñenlaribz ad primaz eūonē sunt pill. cochie de qbus dixit Auicē. qd pill. cochie sunt illi in quo pñenlaribz catarrhi estate et hie me ex curis bōis et magis inuatiua. R. pill. cochia rum. 3. ij. bdelij. 3. f. misce et refozmentur pill. v. basumat post materiei digōnem p duas horas an diem. Et potest super eas duabus horis dormire. Inde stet ieiuna horis qnoqz ab hora supradictarum pill. assumptiōe. Et tunc capiat mediu ciarū brodiū cū. 3. f. zuccari rub. Et inde ad horā cōcedat. qd ad idē valent pill. de yera Nicolai vel verius de yera Galeni cōposita et cū eis permiscatur. 3. f. bdelij aut gummi arabici.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui. Cōplect cu materiei eūone. Et hec prio respiciat mēbra supiora et caput. ij. fiat pñen laris eūo ex ipso capite. qd pñenlaribz ad primaz eūonē sunt pill. cochie de qbus dixit Auicē. qd pill. cochie sunt illi in quo pñenlaribz catarrhi estate et hie me ex curis bōis et magis inuatiua. R. pill. cochia rum. 3. ij. bdelij. 3. f. misce et refozmentur pill. v. basumat post materiei digōnem p duas horas an diem. Et potest super eas duabus horis dormire. Inde stet ieiuna horis qnoqz ab hora supradictarum pill. assumptiōe. Et tunc capiat mediu ciarū brodiū cū. 3. f. zuccari rub. Et inde ad horā cōcedat. qd ad idē valent pill. de yera Nicolai vel verius de yera Galeni cōposita et cū eis permiscatur. 3. f. bdelij aut gummi arabici.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui. Cōplect cu materiei eūone. Et hec prio respiciat mēbra supiora et caput. ij. fiat pñen laris eūo ex ipso capite. qd pñenlaribz ad primaz eūonē sunt pill. cochie de qbus dixit Auicē. qd pill. cochie sunt illi in quo pñenlaribz catarrhi estate et hie me ex curis bōis et magis inuatiua. R. pill. cochia rum. 3. ij. bdelij. 3. f. misce et refozmentur pill. v. basumat post materiei digōnem p duas horas an diem. Et potest super eas duabus horis dormire. Inde stet ieiuna horis qnoqz ab hora supradictarum pill. assumptiōe. Et tunc capiat mediu ciarū brodiū cū. 3. f. zuccari rub. Et inde ad horā cōcedat. qd ad idē valent pill. de yera Nicolai vel verius de yera Galeni cōposita et cū eis permiscatur. 3. f. bdelij aut gummi arabici.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui. Cōplect cu materiei eūone. Et hec prio respiciat mēbra supiora et caput. ij. fiat pñen laris eūo ex ipso capite. qd pñenlaribz ad primaz eūonē sunt pill. cochie de qbus dixit Auicē. qd pill. cochie sunt illi in quo pñenlaribz catarrhi estate et hie me ex curis bōis et magis inuatiua. R. pill. cochia rum. 3. ij. bdelij. 3. f. misce et refozmentur pill. v. basumat post materiei digōnem p duas horas an diem. Et potest super eas duabus horis dormire. Inde stet ieiuna horis qnoqz ab hora supradictarum pill. assumptiōe. Et tunc capiat mediu ciarū brodiū cū. 3. f. zuccari rub. Et inde ad horā cōcedat. qd ad idē valent pill. de yera Nicolai vel verius de yera Galeni cōposita et cū eis permiscatur. 3. f. bdelij aut gummi arabici.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui. Cōplect cu materiei eūone. Et hec prio respiciat mēbra supiora et caput. ij. fiat pñen laris eūo ex ipso capite. qd pñenlaribz ad primaz eūonē sunt pill. cochie de qbus dixit Auicē. qd pill. cochie sunt illi in quo pñenlaribz catarrhi estate et hie me ex curis bōis et magis inuatiua. R. pill. cochia rum. 3. ij. bdelij. 3. f. misce et refozmentur pill. v. basumat post materiei digōnem p duas horas an diem. Et potest super eas duabus horis dormire. Inde stet ieiuna horis qnoqz ab hora supradictarum pill. assumptiōe. Et tunc capiat mediu ciarū brodiū cū. 3. f. zuccari rub. Et inde ad horā cōcedat. qd ad idē valent pill. de yera Nicolai vel verius de yera Galeni cōposita et cū eis permiscatur. 3. f. bdelij aut gummi arabici.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui. Cōplect cu materiei eūone. Et hec prio respiciat mēbra supiora et caput. ij. fiat pñen laris eūo ex ipso capite. qd pñenlaribz ad primaz eūonē sunt pill. cochie de qbus dixit Auicē. qd pill. cochie sunt illi in quo pñenlaribz catarrhi estate et hie me ex curis bōis et magis inuatiua. R. pill. cochia rum. 3. ij. bdelij. 3. f. misce et refozmentur pill. v. basumat post materiei digōnem p duas horas an diem. Et potest super eas duabus horis dormire. Inde stet ieiuna horis qnoqz ab hora supradictarum pill. assumptiōe. Et tunc capiat mediu ciarū brodiū cū. 3. f. zuccari rub. Et inde ad horā cōcedat. qd ad idē valent pill. de yera Nicolai vel verius de yera Galeni cōposita et cū eis permiscatur. 3. f. bdelij aut gummi arabici.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui. Cōplect cu materiei eūone. Et hec prio respiciat mēbra supiora et caput. ij. fiat pñen laris eūo ex ipso capite. qd pñenlaribz ad primaz eūonē sunt pill. cochie de qbus dixit Auicē. qd pill. cochie sunt illi in quo pñenlaribz catarrhi estate et hie me ex curis bōis et magis inuatiua. R. pill. cochia rum. 3. ij. bdelij. 3. f. misce et refozmentur pill. v. basumat post materiei digōnem p duas horas an diem. Et potest super eas duabus horis dormire. Inde stet ieiuna horis qnoqz ab hora supradictarum pill. assumptiōe. Et tunc capiat mediu ciarū brodiū cū. 3. f. zuccari rub. Et inde ad horā cōcedat. qd ad idē valent pill. de yera Nicolai vel verius de yera Galeni cōposita et cū eis permiscatur. 3. f. bdelij aut gummi arabici.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

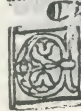
Enatiui.

Enatiui.

Enatiui.

Secunda principalis intentio que fuit ad remotionem secundariis accidentis. s. difficultatem anelitus perficit hoc modo. ¶ Itaque cum sentit pectus plenum humiditate utatur cibis abstergentibus et mundificatibus pectus: de quibus dictum est in regimine universali per dietam. ¶ Et utatur hoc electuario quod sic fit. R. capillorum veneris recentium liquiritie seminis feniculi an. 3. ij. pulvis vulpis. 3. iij. zucarum quantum sufficit et fiat electuarium: de quo sepe tenear in ore ad quantitates vnius saba grosse. et ducat lingua hinc inde per os. et deglutiat quod liquefit. ¶ Quid si materia in pectore contenta esset grossa et viscosa cum predicto electuario misceatur pars tertia lob de squilla de quo retineatur in ore ut dictum est. ¶ Si vero non multum tussiret respectu consueti et materia in pectore esset subtilis teneat in ore de infrascripto electuario sicut dictum est de primo. R. seminis papaveris albi spodij seminis lini torrefacti croci an. 3. ij. granorum nasturtij medulle granorum corti amigdarum amararum fabarum an. 3. iij. pistentur pistanda subtilissime et cum saba siue rovi et penidijis partibus equalibus penidij dissolvatur cum decoctione ficus et fiat electuarium. ¶ Si vero accideret catarrhus cum spurco sanguinis fiat hoc lob. R. medulle canerorum fluviolum preparatorum ut dictum est in regimine universali per dietam. 3. f. lingue aricis lingue canis buglosse mellisse virge pastoris an. quartam. m. passulorum liquiritie an. 3. iij. seminis malue. 3. ij. f. fiat decoctio usque ad consumptionem duarum partium et recipe de ea. 3. ij. sirupi de papavere sape zucari albi an. 3. i. f. deinde addantur pincarum mundatarum. 3. ij. amigdarum dulcium seminis citoniorum draganti gummi arabici an. 3. i. et fiat electuarium dosis est coctarium unum quando vadit dormitum. et aliud ante vespere. ¶ Ad pectus fiat inunctio cum manu calida ante prandium et cenam cum infrascripto pinguento. R. olei amigdarum dulcium. 3. j. olei laurini. 3. f. pinguedinis anatis. 3. ij. butiri recentis. 3. f. croci. 3. ij. cere parum et fiat vnguentum molle. Ea que catarrum prohibent conferunt ad hoc accedens de quibus dictum est si provenit ex debilitate nervorum ad pectus venientium. ¶ Ad tertium accedens. Utatur sepe infrascripto pulvere a me experto etiam in mulieribus pregnantibus de quibus dubium est ne propter ventositatem abortiant. R. cinimi in aceto infusi per noctem et postea torrefacti. 3. ij. ameos zenze. castorei an. 3. ij. pistentur subtilissime et cribentur dosis. 3. iij. cum parvo potu vini. et sic versus per plures dies hic pulvis non solet me decipere. ¶ Ad dolorem stomachi ventosum et matricis offert versus istius pulveris. R. ceronici. 3. j. f. cinamomi electi galange zedoarie an. 3. j. pistentur et cribentur subtilissime et fiat pulvis dosis. 3. j. cum modico potu vini albi. ¶ Ab extra fiat hoc vinctio. R. ameos carui anisorum an. 3. j. calami aromatici. 3. ij. buliant omnia prius tamen modo grosso pistata in. 3. decem vini albi usque ad consumptionem duarum partium postea colectur et colature addantur olei de spica olei de mastice an. 3. vj. buliant simul usque ad consumptionem vini deinde addantur galange cinamomi galiosorum an. 3. j. eiperi. 3. f. lapidani. 3. j. f. cere albe quantum sufficit et fiat vnguentum molle. ¶ Ad quartum accedens scilicet totius corporis macientia versetur in aere temperato. Et utatur exercitio temperato. Et loco exercitii offerunt fricationes sacre cum manu postquam experecta ea sono. Sit leta et gaudens de se et salute sua bene speret. Utatur cibis dulcibus et vinctuosis et insipidis ut dixit Alina

for. De quibus est assumptio lactis vacini a quo butirum est extractum quantitas. iij. 3. postquam stomachus est ieiunus et nihil aliud cum eo sumat deinde steret triboz ne aliquid sumat neque super ipsos dormiat et putruerit ipsum. r. diebus. ¶ Et frumentum depilatum et inde in brodio coctum coeunt. Et similiter ritz lacte decoctum. ¶ Et ferculum quod sic fit. R. granorum cicerum ruborum quantum vis et infundant in lacte vaccino per dies tres. postea efficeant et pulverizent. Deinde sumant de farina eorum frumento trito et rizo et ordeo tritis an. 3. xx. panis de simula fricati. 3. xxx. et fiat ferculum ad modum pisanie cum lacte vaccino et oleo amigdarum dulcium de hoc ferculo sepe utatur. ¶ Carnes convenientes sunt sicut anatis ut dixit Alina. et gallinarum vitelli onorum epura gallinarum testiculorum gallosum vinum sit rubrum et dulce non tamen nimis ne opillaret. ¶ Autem ponit pulvere vitis ad impinguandum quod sic fit. R. farine amidi sarcocolle tribus equalibus lina tur cum butiro et coctis panis ex ipsis et ponat in furno ad efficcandum. Deinde pulverizet de hoc pulvere sumatur. 3. iij. cum aqua frigida multis diebus. ¶ Ad idem facit elixir quod sic fit. R. pulparum alarum pectoris caponis debite piguis et non antiquis. 3. vj. amigdarum dulcium excoriorum. 3. j. fisticorum. 3. j. pincarum mundatarum. Deinde in aqua ferventi infusar postea effice. catarz. 3. j. auellanarum mundatarum. 3. f. umbaz. n. mero. vj. seminum coctum frigidorum maiorum. 3. j. seminis malue. 3. f. seminis portulacae. 3. ij. passulorum sebesti an. 3. f. amidi. 3. j. f. ligurie rase. 3. f. draganti gummi arabici an. 3. iij. mucilaginis citoniorum 3. f. mente ficce. 3. j. nucis muscate macis an. 3. j. f. scorie ferri pparate. 3. j. specierum aromatici rosari descriptio gabrielis. 3. iij. triandalarum siue camphora. 3. ij. penidiarum partes duas zucari trium coctarum parte vna de ambobus quantum sufficit per coctionem. ¶ Caro prius subtilissime incidat deinde pistet et cetera pulverigada pulverizent: deinde cum parte vna abstinibz et partibus duabus aque boiraginis et mellisse fiat de medietate pectio in forma solida in mortellis quorum quilibet sit trium. 3. De altera medietate fiat electuarium de mortellis de quibus vnum sumat per duas horas ante prandium et aliud per horas vna ante cenam. Si vero sumit electuarium capiat vnum coctarium eisdem horis hoc tamen regimen impinguatum debet sequi regimen sanguinis perhibitorium siue preservativum. ¶ Ad quintum accedens utatur infrascripto electuario. Quid humiditates matricis deficiat et ipsam matricem confortat et pparat eam ad conceptionem. R. galange rilaloes cinamomi zenze. an. 3. j. blace blancie croci nucis musca. rosarum rubearum cardamomi macis piperis longi trolici diarodon sandalorum citrinorum sirici erudi abze an. 3. f. musci granorum. 3. f. coctis cum zucaro albo dissolutum cum sirupo rosarum dosis est. 3. ij. cum potu parvo vini antiqui stomachi ieiunio sumpti. ¶ Ad eandem matricis humorem confortat suffumigatio ista. R. galie musca. castroriz bdelij laudani coaguli leporis nucis musca. an. 3. f. decoquantur in aqua et lauent pudibunda et suffumigetur matrici cum ea cum emboto videlicet ad idem locum porre vulne cum decoctione scorie ferri et thuris et confortat matricem ad retinendum. nam sunt suprascripta medicamina matricis excecata et confortatiua eiusdem et parant ipsam ad concipiendum. ¶ Bauerius.



De sciatica. ¶ Consilium 68. Britudo magnifici viri Virgilij de Adaluitus est dolor incipiens a iunctura dieti sciatice et protendit usque ad tibiam. Quid sciatica solet appellari.

ferculuz.

La mes.

Ad impinguandum.

Elum.

Ad quintum accedens.

Aliud.

Casus.

Consilia

Causa.

C Istius doloris causa est mala complexio frigida et humida materialis que dolores immediate causat. Predicta male complexionis materia frigida et humida a capite descendens ad loca dolentia. Cum dolor sciaticus sit ex vehementibus doloribus iuncturarum ut testat An. xxij. ceteri. et de natura doloris est membrum cui inebet debilitare: omni studio insilendum est ad eius curam. nam quantum membrum debilius fuerit tanto cura difficilior esset. Nec ego Bauerus ex signis sufficientibus et apud parentibus collegi.

Cura.

Colentem suprascriptam egritudinem per balneum curare oportet eligere illud quod sit calefactum et effecatum cuiusmodi sunt balnea habentia mineram sulphuris. Quod si cuius eo fuerit aliquid allumina non nocebit qualia sunt balnea sancti Iohannis et Petrioli iter quod tamen est diuersa. Nam quoniam balneum sancti Iohannis plus habet sulphuris minusque de aluminis quam balneum Petrioli et ideo ad loca profunda citius penetrat et vehementius calefacit quam balneum Petrioli sed minus confortat. nam balneum Petrioli cum plus aluminis quam balneum sancti Iohannis et alumen sit sicce et spiritice complexionis ratione lue stipticitatis vni presens. ubi aut saltem minus rarefacit quapropter membrum confortat aut minus debilitatur. Et hec est causa quare aqua Petrioli non ita cito penetrat in substantiam membri cum sit coniuncta stipticitati maiori quam aqua sancti Iohannis que prohibet eius citam penetrationem. Et ex his patet quod cum materia faciens dolorem sciaticum profundetur in iunctura et in partibus ipsarum circumstantibus quod aqua illius balnei que magis resoluat et magis se profundet citius eas materiam finiet. Unde habita hac intentione conuenit magis in casu proposito balneum sancti Iohannis quam Petrioli tanquam citius consumens et materiam antecedentem resoluens. Attamen mihi plus placet balneum Petrioli in casu isto. quia si tardius operatur tamen quia sua operatio est cum maiori confortatione aut minori debilitate. Quod in hoc magisifico viro attendendum est cum sit corpus macrum calidi epatis facile resolubile. Est etiam balneum calidellorum cuius usus non parum confert stomacho et parti suo calido. habet enim predicationem balneum mineram ferream que dicitur dispositionibus conuenit ut apparet per An. secunda primi ca. qui dam ornate loquentium. Laudo tamen cum Petrioli si steterit magnificencia sua. xx. aut. xxv. diebus et via fuerit balneo secundum modum qui infra ponetur. si non senserit se curatum balneum sancti Iohannis petat et ibi ad sciam aquam sumat secundum modum qui infra describitur.

Ordo balneo Petrioli.

Ordo seruandus in balneo Petrioli est. Cum magnificencia. v. Petriolum applicuerit quiescat per duos dies absque usu alicuius balnei. Et eo tempore si venter non fuerit obediens fieri faciat vinum ene. ma. Quod inferius ordinabo. Die tertia in ortu solis accedat ad balneum calidellorum in quo nuda stabit per mediam horam aut per horam si ex mora in eo debilitatem non senserit. Cum ex balneo egreditur intret lectum et corpore mediocriter pannis recto experietur sudare. Si sudauerit sudorem pannis calidis absterget. Si vero non sudauerit cum in lecto steterit per duas tertias hore se induat postea ad horam prandeat et hac die nihil amplius faciat. Quarta die a die accessus ordinem consummlem obseruabit qui dicitur est obseruari debere in tertio die. v. in ortu solis accedat ad balneum militum quo corpus balneet per duas tertias hore aut per horam si sibi non molestum fuerit et balneum exeunte

lectum ingrediatur modum obseruet qui dictus est in balneo calidellorum. Quod si indurata fuerit vadat ad viciam balnei Petrioli et eam ad caput suscipiat in ea parte capitis qua commissa sagittalis cornu nali coniungitur per horam vnam. Et ab ea vicia incipiat que minus existit calida cum a vicia separatur efficeat optime caput pannis calidis et vni mo fricetur caput cum aqua que inferius ordinabitur. Post prandium ad horas septem redeat ad viciam et similiter aquam ad caput recipiat seruando modum qui dictus est de mane seruari debere. Et hunc modum seruabit magnificencia vestra octo diebus continuis qui erunt. xij. a die accessus ad balneum. hoc accepto quod cuius steterit per dies duos ad vnam viciam permittetur ad aliam sibi propinquam paulo calidiorum. Nec laudo ut ingrediat quot diebus in balneo militum sed satis erit si ipsa fuerit viciam eo bis in ebdomada et bis balneo calidellorum seruando in eorum usu ordinem descriptum. Et reliquis diebus quiescat ab introitu balnei sed non a vicia quam bis quotidie recipiat. Et ex actis in praescriptis. xij. diebus perseveret bis in die aquas sumere mutando se ad viciam calidiorum cum minus calidam per vnam aut duos dies susceperit donec veniat ad eam que calidissima est propinquam ad tres vicias et ibi se firmet. Desceat etiam balneare corpus quater in ebdomada bis in balneo militum et bis in balneo calidellorum. sed hoc superaddat quod in sero cuius fuerit viciata et caput exsiccatum accedat ad balneum magni Petrioli et ibi stet in aqua usque ad sciam inclusue per spacium medie hore aut duarum tertiarum hore si non fuerit si bi molestum et stando in eo balneo sepe sciam cum tibia fricari faciat cum luto eiusdem balnei. Cum balneum egreditur lectum intret et quiescat in eo per horam mediam. Postea inuigat sciam cum vnguento. Quod infra ordinabo. Et inde ad horam cenare poterit. Et hunc ordinem seruabit donec Petrioli steterit hoc adiuncto quibus diebus quibus non vultur balneo neque militum neque calidellorum de mane in ortu solis intret balneum magni Petrioli quod si suffere possit aqua cadente ad sciam et cuius ea embrocare cet admodum utile. Sed dubito ne nimis corpus resoluatur. nam si aqua Petrioli nimis virtualiter sit calefactura quam balneum sancti Iohannis. cum habeat minus sulfuris actualiter tamen non habet minus caliditate ut notat experientia et ideo arbitror tutius sit illi aqua se non exponere. Absolutis. xx. diebus et xxv. diebus Petrioli si videat adhuc superesse dolor anche et tibia laudo ut supradictum est petat balneum sancti Iohannis cui sciam exponat et aqua ab alto per duos aut tres palmos ad eam recipiat per spacium vnius aut duarum tertiarum hore bis in die ante prandium per horam et ante cenam prandium iam digesto. Quod si ter idem balneum aut quater ad caput acciperet in ebdomada laudarem seruando modum qui dictus est in balneo Petrioli. Tempus standi ad sanctum Iohannem erit breuius aut longius secundum utilitatem et iuuamentum. Quod ex usu eius percipiet. Et ut magnificencia. v. ea piequas utilitatem quam dam regulas obseruandas et modum succurrendi quod daz acciditibus quod iterum vrentibus balneis predictis soler accidere. Regula prima. Quicunque balneo vti sit mat cibaria leuis digestis et facili penetrantia et boni nutrimenti quod non sint multum frigida nec opulenta. De quorum numero est panis vnius diei debite coctus et conuenienter fermentatus in cuius cofectione ponat aliqd salis. Et carnes predictam salsanorum tur turu pipionu colubarie volare incipientium guarum autum

Scia
gala.

Tertia
gala.

Quarta
gala.

Quinta
gala.

Sexta
gala.

Septima
gala.

Octava
gala.

Remota
gala.

Octava
gala.

Quinta
gala.

anum sicut sunt turdi merule ficedule filomene &c.
Lapponum iuuenus & iuuenum gallinarum pullos
edi virguli lactantis agni annalis & castrati. Carnes
conuenienti? affe qua alisse preantur si stomachus
suis bene digerit. aut no obset ventris stipticitas.
nam si venter stipticus esset. Adeliu esset vt ellisa
rentur saltem de mane. Et eo casu vt posset feru-
lo facto ex bozagie blita spinacis cu modico petro-
fillo. Qd si ferulu delectat vt pot sarre brodio ci-
ceruz rubeoru milio panico pane cocto aut brodio
in quo pants infundat vel ferculo cu ouo facto. Qd
cedunt etia oua sorbilia recetia aut in aqua cocta
relecto prius albumine. Herbas frigidas & huidas
dimittat sicut portulaca lactuca spinacia & nisi cu-
tis ponerent herbe calide remittentes eoz frigidita-
tem sicut feniculi? petrosilli? &c. Dimittant legumta-
lac casu butiru & oes fruct? frigidos & hmoi cuius-
modi sunt Cerasa pruna mala pcpue citonia & pira &
vne recetes & granata acria mellones citrulli. Qd
ceduntur ex fructibus vne passule amigdale exco-
ctate fistic & carute albe. Qd Vinum sit album aut
subrubrum claruz subtile mediu inter dulce & bru-
scum. Qd si eius potentia siue nocumentum timea-
tur propter neruos frangat eius potentia cu aqua
simplici cocta. Qd Seda regula. A potu quocunq; ca-
uendus est tpe quo e i balneo aut postqua balneum
exierit per horam mediam donec corpus sit a cali-
ditate a balneo suscepta mundum. Si tamen sitis
adeo fuerit intollerabilis vt cogatur bibere aut inter
pradium & cenā sitis valida esset. sumat aqua prius
cocta cu zucaro albo cui pmissceat vna ps suci seu
vini granatoru mizoru aut dulcius. Aut in ore te-
nere zucaru caditu: aut prunū vnu siccu i aq prius
insulum. Qd Tertia regula est. Antequā corpus se bal-
neo exponat prius debet debite purgari et cu reite-
ratione purgandis si vna non sufficeret nocet enim
balneum corpibus repletis vt inquit Ali. iij. sue pra-
eice. Qd Quarta regula. Ad ingrediat balneuz nisi
pluris supfluitatibus prime & sede digestionis aut
salte prius expurgari tenet cum suppositoio ex sa-
le & melle aut radice blite vel petrosilli aut radice q
comedit sed quecuq; istoz fuerit linat cum melle
sale comitro antequā supponat. Qd Quinta regula.
Non est standum in balneo aut ad ducia si senserit
debilitate aut dolore aliquē supueniente imo illico
balneum egrediat aut ducia remoueat. Qd Sexta re-
gula. Non accedat ad balneum aut ad ducia si sen-
serit cibum prius assumptum no esse digestum & ob
hoc comedat ne cibuz capiat vsq; ad sacietate imo
a mensa surgat cu reliquis famis. Qd Septima regu-
la est. Ne ppter balnei caliditate si materie lique-
rent & peterent ptem lesas vt carū nocumentū pbi-
beat fiat hoc defensionuz quo supra tuncurā seie p
tres digitos linat cu voluerit se vestire & in lecto
steterit post exitu a balneo. R. sandarace. ij. 3. spo-
pū rosarū accacie sumach ypoquistidos balaustia-
rum pfidiaruz añ. 3. j. farine volatilis molēdini. 3.
j. f. siet memite. 3. ij. suci plantaginis & olei rosati
añ. conficiantur sic terrantur omnia & ponantur in
mortario plumbeo & cu pistello plumbeo terratur
paulatim addēdo succuz plātaginis & olei rosati &
radū i mortario ducant donec acquirat formā vn-
guenti & addant vitelli ouoz numero. ij. & optime
incorporent. Qd Octava regula. Ne ps subtilis mate-
rie faciētis egritudine resoluat & grossa remaneret
vngant loca dolentia cum vnguento q statim ordi-
nabo quando induitur post exitu a balneo. R. oleo-
rum sisamini & amigdarum dulcium recentium
añ. 3. j. f. medulle cruris bouis sepi castrati & pin-
guedis anatis & galline añ. 3. vj. vitelli ouoz nuz

mero. ij. croci. 3. j. dissoluant pinguedines & colent
deinde ponant oia in mortario & diligenter incor-
porent & in fine addat armoniaci in aceto dissoluti
3. r. & inuicē incorporent donec veniat ad formam
vnguenti. Et hoc medicamē applicitū loco dolenti
solet dolore sedare. Qd Nonā regula. Lauendū est a
frigore & statione extra domū post occasuz solis a
vētis & pcpue post exitu a balneo dū corpē elidū.
Qd Solent sterda balneo vrentibus qdaz supueni-
re accidentia. Qd Unum est oculoꝝ rubedo. Qui si
cuenerit succurrat ponēdo duas ventosas sup spa-
tulas q ibi dimittant p. rr. ptez bore. Unde remo-
tis fiat ad inferiores pres fricationes. s. brachioꝝ
& tibiē no lese. Et sup oculoꝝ vel oculos ponat pā-
nus subtilissimus lini sup que ponat cotū insulum
in albumine oui cōquassati cu aqua ro. & sepe reno-
uat. Lestato dolore si oculi rubei remanerēt ponat
ter aut quater in die in oculo rubeo puluis zucari
canditi. Et cuꝝ oculi dolere inceperint aut rubere
desistat a ducia donec cessauerit dolor.
Qd Aliqñ accidit ventris stipticitas. Qui puidet ac-
cipiēdo caput castrati q tādū bulire pmittat cum
3. j. f. anisoz donec caro ab ossibus separet de eo
brodio colato capiant ciat quattuor quib? addan-
tur mellis. 3. ij. vitelli ouoz. ij. salis. 3. ij. f. & flo-
macho ieiuno supponat calidum.
Qd Si cōtingeret q a capite descendere materia &
figeret in faucibus aut pectore & faucib? aut stoma-
chum cōturbaret sumat p horā ante diē istas pill.
R. pill. de yera cōposita. 3. ij. f. fiant pill. v. & illo
mane no egrediat balneū nec ducia ad caput susci-
piat in sero. v. Qd Si pill. fuerint opate poterit aquā
ad caput suscipere. Aqua de qua superius mētionē
feci cuꝝ qua fricari faciat caput & retro colluz post-
qua exsecatū fuerit cu surrexerit a ducia. R. aquā
vite quater sublimata lib. ij. laudani stozacis sicce
añ. 3. ij. thuris sandarace. 3. j. f. pistent mō grosso
& infundantur in aqua suprascripta & in vase vitreo
optime claudantur &c. Qd Bauerius &c.

Nonā re-
gula.Ad rubedi-
nem oculo-
rum.Ad stiptici-
tate ven-
tris.Ad mate-
ria descen-
dentem.Ad ad ca-
put.

De ventositate circa splenem.

Consilium

69.



Spasmo nobilis viri Philippi filisini
est tensio seu inflatio existens in pre fini-
stra ventris incipiens circa locuz iplenis
& ptenditur vsq; ad sumū. Et hmoi di-
spostio lz per aliquos anos fuerit in pre sinistra a
panco tamen citra incipit infra vmbilicū declinare
ad partem dextraz aliqñ. Qd Supra nominata dispo-
sicio a sua causa denominat & vocat ventositas.
Qd Istius dispositio triplex est cā vna cōiuncta siue
immediata alia est antecedens. tertia est primitiua.
Qd Cā immediata est ventositas contenta in intestinis
siue in cōcavitare intestinorū que extensionē siue in
stationē facit in eis cū est quieta sed cū nouit pāctia
ventositas aut cōpressionē aut natura tem āic ipaz
expellere facit rugitū & gurgulationez. Unde. pū-
tertū trac. v. Oēs cause inflationū sūt ipse cause ru-
gitus cuꝝ accidunt ille cause inflationis & nitrē nā ex-
pellere eas & nō pōt & nō expellunt ad supiora nisi
ad inferiora imo cōmouent in vasis itestimoz tūc ē
rugitū & sentit et sonus siquis pcesserit ventrez aut
ipse paties inclinē. Qd Cā antecedēs ē duplex. Una
efficiēs. Alia material. Qd Efficiēs ē caliditas natu-
ralis debilis potēs māz subtiliādo dissoluere lz cā
non pōt resoluere. Quare Ali. ir. suo tractatu ca-
xxvij. inflation & rugitū ab iteriori sūt cā cū sōs vali-
di nō ē calozis q cibos digerit & subtilit ac ab eis
ventositates discipet. Qd Alia cā ē hūoz aut chilus
existēs i intestinis aut sō i que calor naturalis solis

Casus.

Causa.

In media-
ta.Antecedēs
Efficiens.Materia/
lis.

Consilia

agit et ipm facit euaporare. ¶ De causis antecedenti-
bus et epatis istius inuenis caliditas q materia i nō
euaporare facit et vapores illi ad istina pueniētes
istatione siue tēsiōne causant si quieti fuerit. si vero
mouent facit rugitū. Et mō cōsimili mala cibi di-
gestio est cā supradicta dīspōis. ¶ Cā aut malicie
digōis nōi. et si plures cause possint nōari: pēci-
pue puto i hoc iuene eē hūiditate a capite ad nōm
descēdente q calorez ipm nōm obrūdit et digōnem
impedit. ¶ Cā aut pūmitiue eē possint plures ex q
bus ē aer fridus corpī occurrēs aer turbid⁹ accide-
tia animi et ira tristitia timor et supfl⁹ coit⁹ pēi-
pue factus euz cib⁹ ē i nō motus uehemens facit
i mediate post cibum. Et breuiter omne forte exerci-
tiuz specialiter i mediate post cibū facit: sōm⁹ sup-
flū⁹ pēipue i die aut post cibū i mediate factus: cib⁹
ventos⁹ q sunt difficilis digōis ut panis azim⁹
aut nō bene coct⁹ cibi q ex pasta sunt azima et la-
gane macaroni et similes. Carnes difficilis digōis
ut salite bouine et similes et iteriora aialinz sicut cor-
pulmo nōs istina splen et. Iterbe uehemētē cali-
de ante corpis purgationē et fride et hu. et fructus
herbari ut cucurbita citrulli et mellones. Et radici-
bus nocēt a ea corpa nō purgata et cetera acrumia
legumia oia vērōstabilia sunt. Et fructus recētēs fri-
gidi et hu. de qb⁹ in regimine et de alijs rebus diffi-
sius dicā. Vērōstabile ē vīnū dulce pēipue grossum
et vīnū plarie cōmixtiōis cū aqua. ¶ Et reb⁹ aut vē-
tositatē causantibus ē cū cib⁹ nō sumit hora cōue-
niētē quēadmodū si acciperet cib⁹ pīo nō dīge-
re digerere possit: aut est qz ordo indebitū in assumē-
do de quo plus vel potius nimis facies in nō sup-
natare cibum: alie possint esse cause quarū cogni-
tō manifestabitur cum ponam curam per dietam.
¶ Si circa hec dicta merito qz dubitabit. Quare
ē q illa istatio siue dīspōis de qua dictū ē magis
sit in latere sinistro quā i dextro cū eadē cāe vento-
sitatis generatiōe reperiri possint aut sint i pte dex-
tra sicut sinistra. ¶ Hāc dēbilis caliditas naturalis q
ponitur vna ex causis ita videtur cōmunicari lateri
dextro sicut sinistro et humor sine chilus aptus eua-
porare ita in pte dextera ē repibilis sicut in sinistra.
¶ Dieterea si epas isti dīspōitiōis ē cā magis hunc
resectū cōicare dē cū cā dīrectius aspiciat. Si aut
a nō ventositas mundatur non magis mittit lateri
dextro quam sinistro et ita in vtroqz debet sentire.
¶ Respondet qz latus dextrum est calidius sinistro
ppter epas qz dīrectius et de ppinquo magis ipm
respicit quā sinistrum est insup latus sinistrū frigi-
dius ppter splenē caliditatē eiusdē pīs remittentē.
¶ Et ex quo sequit qd sumi siue vapores vel acride ca-
liditates facietes in eadē pte materiā euaporare aut
ab alio mēbro ad eandē pte materiā euaporare aut
tes transmittant magis resoluuntur et dissipantur
ppter illud latus eē calidi⁹ quā latus sinistrū imo
in latere sinistro vapores poti⁹ trāsmissi ingrossant
et qui in ea pte actione caloris eleuantur grossiores
siue ratione caliditatis debiliores et minus materiā
euaporabile subtiliātes. ¶ Hōc etiam cā esse qz la-
tus dextrum est fortius sinistro sū mēbra fortiora
suas transmittunt supfluitates ad debiliora ut pri-
ma primi cap. de mēbris ad finem. Et ita vapores
siue vērōstates ad ptem sinistrā transmittit. ¶ Si aci-
le intelligere poterit vniūquīqz causas supra assigna-
tas esse veras in generatione ventositatis. Si con-
siderent esse cause ppter quas vērōstates nō gene-
rant in corpore. ¶ Quartū vna est caliditas natura-
lis fortis q cū sit potēs dissolvere materiā et etiā po-
tens ipsam soluere per oppositum. Caliditas debi-

lis naturalis potens dissolvere et nō resoluerē ven-
tositatē causat. Unde Aui. xij. tertij trac. v. qnqz
sit. scz ventositas ppter caliditatē digestiōis cū est
debilis cib⁹ nāqz quāvis sit nō istatius in natura
sua tunc cū debilitat i ipso caliditas euaporat et fa-
cit accidere in ipso ventositatē. ¶ Sed cā est cib⁹
nō ventosabilis: sicut q est facilis digestiōis nō in-
statius qui est per oppositū q est istatius ventosi-
tatis est cā. Unde Aui. vbi supra qnqz sit ppter cibū
cū in ipso est humiditas extranea q cōuertit in ven-
tositatē et nō est possibile caliditati si est equalis ut
resoluat eā ita q nō resoluat ipsam ad ventositatē.
¶ Tertia cā est cū caliditas est ita debilis q sua de-
bilitate respectu tempore possint frigiditas appella-
ri non pōt facere materiā euaporare qz ventositas
nō generat. Unde Aui. vbi supra si pūit caliditas
oīo non associat ei istatio et si sit. s. illud i quo agit
et istatius de istis tribus causis simul dicit Aui.
ca. supra allegato oē a quo nō accide istatio nō ac-
cidit ab eo istatio nisi aut ppter se ipsum ab illo in
substantia sua aut ppter duas res ppter ipsas qua-
rū vna est dūiz eliditatis sup ipsas altera friditatis
qd nō mouet aliud. ¶ Adidit cā qz q est pteciā dī-
gestio cū. n. cib⁹ ptece digerit eius hūiditas extra-
nea si qua est in eo paulatine cōsumit abqz euapo-
ratōe impediēte siue istante et p oppositū malicia
digestiōis ventositatem operatur.

¶ Signa generis nota sunt ex relatione patientie
et ex tactu et auditu. Hāc cū p ventris pmitur sentit
rugitus aut cū pma ipsum inclinat.

¶ Signa causaz sunt debilitas caloris naturalis
agentis in materiā flegmaticā humorale existētē
in intestinis pēipue in loco vbi passio cōprehendit
q facit materiā euaporare et cā cōuertit in vapores
et ventositatē. nāqz illa tensio siue istatio nō est a ci-
bo qui ventos⁹ qm assumptio cibi boni et facilis dī-
gestiōis nō ventos⁹ esset cā q talis passio nō senti-
retur: hoc aut est cōtra experientia. Hāc ex bonitate
et regiminis natura sentit allevationē nisi totalis
cā ex parte digōis qm ex eius bonitate nō sentit
magis allevationis. Cū igit cause ventositatis sit
aut ex cibis vel est digōis malicia aut ex debilita-
te naturalis caloris ut ex superiorib⁹ adducit et
nō sit ex duab⁹ primis causis relinquit q sit ex ter-
tia. ¶ Hōc nego tū quin interdū pcurat malicia dī-
gestiōis ppter multā stomachi hūmiditatē. Adid-
etiā inuāt epatis caliditas illa dīspōitio nō est ne-
gligenda quoniam possit ex eius vinturnitate ad
ydropem siccam perducere.

¶ Cura duobus medicinalibus perficitur instrū.
mentis. scz dicta et portione.

¶ Cura p dietā pūit i fugiēdo ea q sunt straria
et psequēdo pueniētia. Et pīo ponā q fugiēda sūt.
Deinde q cōueniūt in vnaquaqz re nō naturali.

¶ Incipiunt ab aere. Hōc aer uehemētē fri-
gidus pūbens euaporationē et cōresolūtiōē. Et
aer calt. multiplicās euaporationē et dīstrahēs calo-
rē naturalē a sua opatione ad exteriora et resoluūt et
debilitat. qm aer hu. et grossus multiplicat vērōsti-
tates ppter multiplicationē hūitatus grossarū in-
statuaz. Et nocet aer q p eius vērē ingredit sicut
accidit illis q bibūt. cū vāse stricti orificij cūm in
est ampulla aut qm gurgitādo bibūt trahūt ad in-
teriora aerē. ¶ Utlet sup aerē vērōst⁹ pēipue nāqz
austro vel boreas. Hōc in sup corpis friditas et p
et pue pedū pariter nimia corpis caliditas. Cauet
etiā loca hu. habitare et terrena. Cōuenit aer clarus
bene enūat⁹ delectas ad calt. et sic. Qui nō sit natu-
raliter fiat arte cū igne accēso i loco siue habitatio-
nis cū lignis siccis habētib⁹ bonū odorē sicut sunt
iuniperus

Primiti-
ne.

Dubium.

Risio.

Solariū

Signa p
neru.

Signa
rum.

De fōm
vālia.

De cib
vūm.

Ordo.
Cura per
dietaz

Aer.

luniper? laurina laur? abies &c. Aut suffumigetur cum
ebure sandaraca laudano aut storace sicca vel quercus
luniper? cum oib? istis mistis aut aliquor? istor? prius
supponat. Teneat corpus? & extrema adeo semper tempo-
rum varietatem munita ut non frigeat neq; nimia
calidi. extuet. habiter in loco a terra remoto inter
duo solaria posito.

Caveat ab acciderib? animi distrabebit? calore
naturalē a sua opatide? & picipue a bona dispositio-
ne cuiusmodi sunt tristitia timor ira multa sollicitudo.
Et coitus qd accideria animi reducit? & picipue
fuerit supflus? aut factus sup replet? cibi nondū di-
gesti. Conuenit letari gaudere & bene sperare picipue
de salute sua. Et coitus p rara intervalla facit na-
tura ipm mouere: & nō vino mulieris aut tactus &
fiat post complementū pte a sede digōnis. & tertia
digestio incepta: hoc autē tēpus cōter est p septem
aut octo horas a fine cene immediate precedentis.

Cugere dō oē forte exercitiū immediate post cibū
facium siue fuerit pedester siue equester siue brachijs
ludēdo aut dimicādō. Itaq; min? nocet lōga ges.
Conuenit post cibū leuis ambulatio. Cū vero cib? ē
digest? iñ? & epate & iñ? mēbris pulsus p?o supfluita-
tibus pte a sede digōnis laudat exercitiū excitās
calore siue equitādō siue ambulādō fiat aut dimicā-
dō vel quomodolibet aliter exercēdo adeo ut vene-
videant fieri grossiores vel qd corp? videat sudare:
tūc ē ab exercitio cessandū. Tēp? iceptōis ē cōter
p horas septes distās a cibo preassumpto. Loco ex-
ercitij. conueniunt fricationes cum pāno calido ad
erectis. primo postea ad coxas. & tandem ab hume-
ris usq; ad manus. vltimo vero ad ventrem. Cōue-
nit etiam capitis pectinatio & ipsius lotio.

Somnus supflus? no cet? oia somnus immediate
post cibū facit. Itaq; min? nocet supflue vigilie. Sit
somn? septē horar? nō ampl? octo nec minor ser. Et
pilo sup lar? dextrā postea sup sinistrā. Qd si tunc
sufficiēter nō dormiuerit couertat ad lat? dextrā
siq; capite bñ eleuato & corpe panno debite recto.
I. audat ē somn? sup vētrē: nō nullo mō sup renes.
Itaq; dormire iceptat nō trāsiuerit hora cum dimi-
dia aut due hore a fine cene. De die aut non dor-
miat nisi cōsigerit qd i nocet ppter aliqd impedies
nō sufficiēter dormiuerit. In quo casu cōcedit sō-
nus de die. S; minus nocet qd sit ante prādū quā
post: nisi post prandium dormiendi haberet consue-
tudinē relinqueret. & residuū tempus hinc vigilie.

Cā dū puenit panis azim? male coct? nec simulagi-
ne? nec cibaria qd ex pasta sunt azimave lagane maca-
rones & similes. Itaq; nocet carnes antiq? oēs & q sunt
difficilis digōnis: vt bouū porcor? salitor?. Et car-
nes oēs mali nutritiēti vt autū i ags degētiū sicut
anates anseres folige & filies. Carnes naturalr no-
uiter nate vt porcellos & asaliū cutes & iteriora eorū
vt cerebriū epur pulmo cor splen & testina &c. Et ex
his qd ab alib? accipiunt nocet lac case? butir? oua
antiq? stripa aut dura. Itaq; pisces generalit? nō cōue-
niūt iter ceteros deteriores sunt saliti & sunt visco-
si vt anguille tēche & valde pigres & hñtes testā vt
gābari cācri & filies. Omniū leguminū corpa sūt
vetoia picipue fabe sō dimiterēda sunt & filr miliz
panicu & rizū. Lanendū est ab oib? herbis fridias &
bu. vt ē porulaca spiacia atriple & lactuca &c. Itē
ab oib? vehementer calidis aut vtrostratē generā-
tib? vt mēta recēs ruta apiū &c. Et a fructib? ber-
barū fride & hu. cōplexidias sicut citrulli cucurbite
melēdes angurie &c. Et ab oibus acuminibus ca-
uere debet vt sunt cepe porri bulb? a leuū stāre hūo-
re supfluo in vētre & testinis. Et fructib? nocent
castaneæ vuc recētes auellāe pūa cersa plica criso-

mila mala & pira ola fungi & tubera pessimi sunt.

Ex vinis nocet vinū dulce picipue si cū sua dulce
dine fiat grossuz & vinū ponticu & quodēq; ē plu-
rime cōmixtionis cū aqua. Eligendus est panis q
sit ex farina frumenti & mūdi ab alijs granis a quo
ex toto furfur nō sit excussus siq; debite fermētar?
& cōueniēter coctus: in cuius cōfectione ponat aliqd
salis. Qd si cū eo in cōfectione ponet? aliqd ani-
forū puluerizatorū & masticis esset admodū cōue-
niens. Itaq; he pluris ipis triū dierū nec paucioris
vnius diei & cū comedat mundet a coricib?. Car-
nes sint ex volatilib? filustrib? picipue salianor? tur-
turarum turdoz merularum ficedulaz & similitz.
Et domesticis caponū & gallinaz iuuenū pullosū
pipionū colūbarie volare incipiētū. Et quadrū
pedib? filustrib? caprioli apri leporis iuuenis. Et
domesticis edi castrati iuuenis vituli laciatis & agni
annal. Et his qd ab alib? sumunt cōcedunt oua
sorbilia tremula aut mollia in aqua decocta albū mi-
ne reiecto. Si iterdū caseo vñ sit nō vilcolus me-
dus iter veterē & rectē de quo in fine cibi sumat.
Et piscib? minus mali sunt qui recentēs squamo-
si in aquis currētib? capiti cuiusmodi sunt lucy ca-
pedant carpi ones scardine ex mari tritice soleæ aūra
te passares & filies. Et legum. imib? vñ pōt brodio
cicerū rubeor? pduo cū ioremario & salina. Et
herbis cōcedunt petrosillus feniculus borago bu-
glossa mellissa salua endiuia. Et si herbis fridias
aliqui vñ sumat pmyrtas calidas lupini. cōcedunt
& capares. Et fructib? cōcedunt passule enuclea-
te & filr cū nucleis bene masticate carite pingues fi-
fici a reliquis abstineat. Et cōfectionib? vñ pōt
anisis habebit? vñ zucari coopturā an cibū & mar-
ciapane & pignocatis granis pini pūpparato. scd
artē zenzi. cōdito. Itaq; cibū etiā lumere pōt gra-
na coriandroz pparatorū habentū vñcā cooptu-
raz zucari & diacitonicz. Spēs quib? vñ dō lup
cibarijs suis sunt. R. cinamomi electi. z. ij. zenze.
D. ij. granorū paradisi amomi ameos carui an. D.
j. galāge gariofi. macis an. z. f. croci. D. ij. pistenē
lubrilissime & cribent. Cū uiz sit abū claruz me-
diū inter dulce & brascū nō sumoluz quo abiq; aq
vrat. Et si sumolus esset bauriat per horā antequā
bibat & ponat in cratera & in eo ponat medulla pa-
nis calefacti nā hoc mō pparando remittitur potē-
tia vini & auferit sumus. Qd si limphare placuerit
sit aqua cocta cum anisis.

Cauere dō ab omni repletione ciborū supflua
& studiū sit vt bona fiat digestio ppter hoc dant
qdā documenta obseruāda. Itaq; pūmū qd stante ma-
gno appetitu ad cibū nō est comedendū vsq; ad sa-
citātē imo surgendū est a mensa cū reliquis famis.
Itaq; cū verus fuerit appetit? nō est cibū diffē-
rendus. Tertiu? nūquā est comedendū nisi cibū
pūpsumptus fuerit digest? & iaz aduenerit appe-
titus. Quartū in eadē mensa nō sumant varia ci-
baria multum imo sufficiat cibum vnum aut duo.
Quintū si cōtingerit cibaria plura in eadē men-
sa ab eo prius iceptat qd est facilioris digōnis sicut
si sumunt lac & carnes lac pmitatur. Si si oua sor-
bilia & carnes & pisces ab oīs ē incipiēdū. Sextū
nō est in comedēdo longū ipsa ponere quādamodū
faciunt qd stant duab? aut trib? hore in mensa neq;
ita breue quin optime masticet qd sumit. Septimū
mūm si inclinatio ad vomitū esset in quo stomachus
nauseauerit aut ppter humorū repletionē aut cibi
corruptionē nō sumat cibū nisi illis repletionibus
facta fuerit euacuatio euz vomitū ponēdo digitos
in ore & pmedo linguā aut assumēdo hoc vomitū
tepidū & inde ad horā linguā pmerē vt dictū est.

Eligenda.
Panis.

Carnes:

Oua:

Caseus.

Pisces.

Legumina
Herbe.

Fructus.

Cōfectio.

Spēs.

Clinum.

De reple-
tione & ma-
nitione do-
cumenta.
Primum.
Secundum.
Tertium.

Quartum.

Quintum.

Sextum.

Septimum.

Confilia

Clomitiū. Re. Rorūz aneti seminis atriplicis añ. ʒ. ʒ. decoquatur in lib. i. aque ordei vsqz ad consumptionem medicatis postea coletur ⁊ colatura addatur orimellis simplicibus. ʒ. iij. ⁊ fiat per victum est. ¶ Si post vomitum laues facies cum modico aceti cuz aqz rosata permitti. Et post ster horis duabus antequā comedat. ¶ Si vero vomitus fieri nō possit replecione stante in stō aut in supioribus intestinis sumat. ʒ. i. infrascripta. pill. que iunt sine custodia per horam vnam cum dimidia ante cibum. R. pill. elefanginarum. ʒ. ij. f. castorei. ʒ. f. misce ⁊ fiant pill. septē. istis pill. vti potest toto tempore anni. exceptis mensē Ianij Julij ⁊ Augusti. Qd si etiā i omni fine. xv. dierum cum vteretur non dubito prestarent singulare tuuam nentum tempore supra excepto. ¶ Si necessitas vigeret ad accipiendū solutiū accipiat hunc dactilum qz sic fit. Re. cassie nouiter tracte. ʒ. vi. eleuarium de succo rosarum electuarium indi añ. ʒ. f. zucari albi quātum sufficit ⁊ fiat dactilus hunc sumat p horas. v. ante prandium. ¶ Quod si porus vellet in forma porabilis dissoluatur ipsum cum decoctioe prunorum ⁊ passularū. ¶ Si vero repletio esset in intestinis inferioribus aut eēt vter stipti⁹ vel ventris infra vmbilicūz doleret fiat hoc enema. R. ani forū cartami añ. ʒ. i. caricarū numero octo radicū maluauasit lib. f. malue floz camomille añ. m. j. fiat decoctio de qua accipiat lib. f. cui addant cassie zucari ro. añ. ʒ. i. benedictę. ʒ. vi. vitelle ouorū ⁊ olei de aneto olei de lilio añ. ʒ. f. f. sat. ʒ. ij. f. Et calidū stomacho ieiuno supponat. ¶ Si vltima inantio sue fuerit per medicinas siue per cibi abstinētiā nimis nocet quod in cibo fit aliquod parcius cuiusmodi esset cenā dimittere ⁊ collationem facere esset laudabile. ¶ Octauū por⁹ tantus sit ne cibis in stomacho nater. ⁊ melius est parū pro vice bibere ⁊ sepe vltimo quāntas nō sit multa quas multū p vice ⁊ raro neqz pri⁹ bibere scipiat quā quinqz aut octo bolos comedat. ¶ Nonū postqz comedat ⁊ media hora trāssuerit nihil bibat. ¶ Decimū antequā comedat habeat ventris beneuolū vel saltem tenet habere. Et hoc de regimine sex rerum non naturalium in quo prolixior fui quia puto magnam partē cure istius dispositionis esse pendētē ab ea.

Cura p portionem. Cura siue regimen per portionem. quattuor hz intentiones. Prima est post materiei minorationem cum eliseri aut pill. in precedenti ca. ordinatis. materiam digerere. Secda est materiā digestā vacuare. Tertia ē ipsam diuertere. Quarta est ipsam altere complexionem ⁊ ventositatem carminare.

Prima intentio. Compleatur cum syrupo qui sic fit. R. acori nigelle seminis agni casti ciperi squinanti ameos añ. ʒ. j. pistentur modo grosso ⁊ bulliat in lib. ii. aque vsqz ad consumptionem medicatis postea coletur de colatura accipiat. ʒ. iij. quib⁹ addantur orimellis simplicibus. ʒ. j. syrpu de bisantij. ʒ. f. iste est syrpus pro vna vice istum syrpu materiei stigmatice digestiūm principaliter ⁊ pro parte colere grosse sumat ⁊ medietate Adarij vsqz ad medietatem Adaij quando placuerit per horam ante diem ⁊ ipsam continue septem aut octo diebus. ¶ A mēse vero Octo. vsqz ad mēse Nouēbris inclusiue vti potest infrascripto syrpo. R. mellisse mente tiores lepullosū scolopēdie añ. m. j. maiorane camedreos campepitheos añ. m. f. seminis anisi feni. ⁊ agni casti añ. ʒ. f. squinanti calamī aromati añ. ʒ. ij. passularum. ʒ. j. bulliant omnia modo prima pistata vsqz ad consumptionem medicatis in tribus lib. aque postea coletur ⁊ colatura addatur zucari quātum sufficit ⁊ fiat syrpus. Et acetosē cum aceto squilitico ⁊ aromatizē cum modico ga

lāco ⁊ gariofilis. R. syrapi sup̄ascripti. ℥. ij. aqua
ruz mellisē endurē ⁊ scolopēdrie añ. ℥. j. misce
itē p̄na vice. istū syrappū p̄cipaliter digestū ma
terie flegmaticē fecundario colericē ⁊ melācolicē lu
mat mō ⁊ ordine ⁊ dicitur est in p̄cedenti digestio.
C. Saba frēto. Edūacēt materia iura frēto. R.
p. papularuz sine nucleis. ℥. f. sacculoz numero.
ij. caricar. iij. fiat decoctio de qua accipiat q̄tus
sufficiat ad dissolūedū electuariū idī maiorē. ℥. ij.
cōfēctiōis de dactilis. ℥. j. māne. ℥. j. ⁊ fiat porus.
Istuz porū solutiū sumat cali. itē immediate seq.
dū cōp̄te assumptiōis syrapi pilo ferpi sup̄ quē
cuz cepit p̄or hōia. j. dormire. ⁊ postea vigilet dū
nec trāsēat hōie. v. ab hōia assumptiōis. Et tūc ac
cipiat eiaruz aq̄ ordeifacitē fm artē q̄ sit calida cum
℥. j. zucari ru. ⁊ ide ad hōiā p̄ādeat. ¶ Si maluerit
pill. accipiat. ℥. j. pill. turbita. descriptiōis mescē in
suo antidotario fērdādo ordinē ⁊ dicit̄ q̄ solutiū
sup̄ascripto. ¶ I. dōst syrappū vero ⁊ i autāno accipit
℥. na. p̄o sūlo q̄ i istis vno⁹ ⁊ tribus purget accipiat
hoc solutiū. R. lupulioz scolopēdrie mellisē sine nu
cleis añ. ij. carui ameos añ. ℥. j. papularuz sine nu
cleis ℥. j. fiat decoctio de q̄ accipiat q̄tus sufficiat
ad dissolūedū diacarolēctis. ℥. f. electuariū idī. ℥.
ij. p̄fectiōis amech. ℥. iij. ⁊ fiat por⁹. ¶ Si pill. sue
rit sibi graciosē. R. pill. de serap. ℥. ij. pill. idap.
℥. ij. misce ⁊ fiant pill. numero. vij. quodcūq̄ hōie
dūm capiat accipiat ordinē ⁊ modo sup̄dicto
in p̄uoribus solutiūis.

Tertia iterio. Lōplek enz fricatiōib⁹ ad tibia
r coras r ante ad brachia fm modum suprapositi⁹
in. c. de moru r gere. Lōueniunt ad hāc intentionē
vetoſe ſine ſcarificatiōe poſite ſup nates. Et volo
reſe ligature iuxta inguina r i aduortuſ iuxta afſi
las. Et elifere ſymptōmā ſimiliter vomitus.

Et cuncte in palperetis et similes et ab erra
Quarta lico. Cōpēt cū reb' ab ira ⁊ ab erra
apporimatis. ¶ De his q̄ ab ira apporimant
diaphanico. i. electuariū de semib'. Qd̄ describi
tur a messe suo antidotario. Electuariū de bacca
lauri descriptū a rasi. ix. Almā. Cui vt dixit nihil
cōpar sibi i dissoluto vēto sitit. Et ad idē diaga
lāga dianisulz diaciminū. Sumaf de altero istoꝝ
ad q̄stare castance p̄ horas. ij. aut. iij. ante cibū.
Cōfert ad idē asumptio. 3. j. triace seminat p̄ ci
buz imediate pcedere p̄ horas. vij. deide stare p̄ ho
ras octo abq̄s cibo ⁊ poru. ¶ Et ex reb' valde cōue
nientib' galaga p̄fecta cū syrupo acetosoꝝ fiat p̄st
tū de qb' sumaf. 3. j. p. ij. horas ante cibū ⁊ post
bas bibant. 3. ij. scocridis caulū. nā educit vēto
sitate plurimā ⁊ hūiditate paucā. iij. terij ca. de i
fiat iode nōi. ¶ Ad extra ad locū tēfū fiat scallorio.
℞. nigelle ameos leuistici bacc' az lauri cimini semi
nis rure p̄treti añ. 3. j. florū cōdōmile mellitoli añ.
m. j. pistent oīa mō grosso ⁊ fiat sacul⁹. q̄ calid⁹ lo
co ponat ⁊ cum infrigidat calefaciat ⁊ fiat quater
tuor aut tribus vicibus. ¶ Ad idem facit in qua in
fundat spongia que expressa loco paciēti ponatur
⁊ cū infrigidatur remouet sic quater aut quinq̄s
fiat. ¶ ℞. nigelle baccarū lauri rure semis agnica
si añ. 3. j. decoquant i. 3. vij. vini albi f̄ brisli v̄
q̄s ad cōsumptionēz medietatis postea coletur ⁊ co
lature ad dōtore olei de lilio olei de aneto. añ. 3. ij.
⁊ simul bulliant in duplici vase v̄lq̄ ad medietate
cōsumptionē cum hac inunctione calida fiat inun
ctio. ¶ Aliud medicamen efficaci⁹ priori. ℞. leuisti
ci ameos baccarū lauri cimini semis rure nigelle pi
retri costi añ. 3. j. f. laudani. 3. ij. pistent mō grosso
⁊ bulliat i olei de lilio de ruta añ. 3. ij. vini maluari
ci. 3. v. lēto igne v̄lq̄ ad plūptionē vini postea co
letur

letur facta optima expressio: et cum ea vngatur lo-
cus paries.

Et est advertendum qd hinc localia non sunt ap-
proximanda nisi corpus prius fuerit purgatum. nam sta-
te corporis repleti de exercitatur multoties dolorem for-
tior. Et audio insuper cu vti electuarijs supracri-
ptis ad perficiendum hanc ultimam intentionem inungat
semel in die regione epatis cu vnguento infra scribē
do. nam istius iuuenis epas est calidus. Et vsu supra scri-
ptorū medicaminūz posset nimis calefieri. et ideo vt
lupradictū est vt ipse accipiat tepore calido vti hac
unctione siue vnguento qd sic fit. Recipe olei de ne-
nufare. 3. ij. aceti vini. 3. f. sandaloz alborū et rubeo-
rum an. 3. ij. spodi rosarum an. 3. f. absinthij spice
an. 3. i. camphore. 3. f. cere albe parum et fiat vn-
guentum molle. Et vti per interualla. xij. aut. xv.
dierū pill. que sic fiunt. Re. piperis longi costi spice
gariohiloz rila: oes squinanti an. 3. ij. anisi cina-
momi cassie lignee galange folij amomi croci mirre
diagredi an. 3. f. aloes epatici optimi. 3. x. resor-
mentur pill. numero. ix. pio. 3. de quibus in aurore
sumat. 3. i. istas pill. mirabiliter refocillat dissolu-
tes et tensionem fieri prohibentes sumat vt dictū est
excepto tempore magni caloris.

Cum nō dubitem magnā cām dispōis p̄dicte
esse ab humiditate cerebri et a caliditate epas qd plu-
rimūz cōfert balneū petrosoli ad cerebri humiditatē
emendandā et balneūz caldenallaz ad cōfortationē
epatis et reliquoz mēbroz nutritiuoz. Qd si accē-
dere insituerit ordinabit modus obseruandus etc.

Bauerius de Bauerijs.

De ardore vrine cum dolore precepto in extre-
mitate virge. Consilium. 70.

Isphatio spectabilis viri Joānis Adaca
sum est ardor vrine siue dolor: perceper dū
mingit aut postqz mingit i extremitate
virge que est pars valde sensitiua.

Et si p̄dicte dispositionis plures possint eē cau-
se vt facilius potest videri ad Auncen. xij. tertij tra-
ctatu. 2. vnam solum ex illis puto esse in causa scilicet
vrine acuitas. Sed vrina acui potest: aut per cōmi-
xionem colere cum aquositate vinali: aut per cōmi-
xionem flegmatis salis. Et qualibet istarū dua-
rum causarum vrina acuta efficitur que transiens
per virgam in capite virge tanquā in pre magz sen-
sitiua sua acuitate pungit et causatur dolor qd vrine
ardor appellat. Et ex hoc comprehenditur qd sit bu-
ius dispositio cā immediata siue cōiuncta qz est ipsa vi-
na acuta. Et cā antecedens est ois cā sen humoralis
seu cōpositionalis aut cōpositionalis que vrinam reddit
acutā cum p virgam trāsit. Cā antecedens est inde-
bitū regimen sex rez non naturalium. ex quo multi-
plicatur humor colericus aut flegma salum. Et di-
xi doloris in extremitate virge percepti plures esse
causas scilicet sanies cū vrina miscetur siue veniat
a renibus siue a locis supra renes aut infra et vlce-
ra exsistentia in collo vesice aut in virga et exsicatio
humiditatis carniū glandosarūz exsistentiū iuxta
collum vesice pustule in vjs. scz in collo vesice aut
virge et plures cōsimiles quas pro causa in propo-
sito nostro non adduco cum ipsarum causarū nulla
appareant signa. Et dico vltimus qd vrina ex acuta
merito colere aliquādo facit ardorem p̄dictū. Cu-
ius signū est vrina tincta versus rubedinē claram qd
cōmunitur solet euenire cum fecerit aliquod exerci-
tium forte quo calefiant renes aut epas: vnde colera
excitatur et ad renes trahit cum aquositate vinali.
Et aliquādo vero est flegma salum cui signum est:
quia vrina est clara colore pascari. Et istū vlturi-

num accidit cū gescit: aut lenius exercitatur. fit mi-
hi insup hoc signū certū cū frequēter soleat incurre-
re scabiē a flegmate salso pendet et anteqz ardore
scurreret. Quare arbitrādū est qd ps illi flegma: is
vero ad vrinā trāsmutat et faciat ardore. Cōfirmat
hoc idē p id. Qd mibi scribit v3 qd interdū descen-
dit in vrina fundus subalbidus qd flegmati attestat.

Sed restat videre. Vn cōtingit qd vrina aliqui v3
sanguinea. Imo aliqui apparēt fila quedā rubea. Et
aliqui apparēt sedimē tendēs ad nigredinē. Et mul-
tōies i vrina apparēt arenule. Et dicitur cā est renū
debilitas. Cui cā est dilatatio. et ap. io meatū ip-
soz. Et hoc ē cā quare renes deficiūt i colādo aquo
sitāt ab eo. Qd secū miscet de sanguine. qd vrina
sanguinea fit. Vn Aunc. xij. tertij tractatu. 1. Et sic
si. dicitur renū p dilatationē meatū. et eoz aper-
tionē etc. Et subdit. Et deficiūt in colādo aquosita-
tes ab eo qd et associat v3 ad renes. Et Rasis. r.
continē. Et egredīt de renibz sanguis tenuis quedā
modū lotura carniū recētiū. et hoc est ex debilitate
renū. Dico hoc etiā erit qd nō descēndūt renes de
aquositate sanguinis vrinam que est in ea. sed tran-
smittit tūc cā sicut est ad vesicā. Et hoc fit ex debi-
litate virtutis eius retētiue. et digestiue bec Rasis.
Debilitatis renū cā. et si plures eē possint tamē que
in proposito casu fuerunt sunt insuauis. et incomoda
equitatio: plurimus vsus coitus: et incessio pedibus
multa. vnde Aun. loco supra allegato. Et cā illi est
multitudo coitus etc. Et statio in equis et ipsoz eg-
tatio absqz gradatione et cōsuetudine etc. et incessio
p̄cipue pedibus. Vnde nō est dubitandū qd istius
debilitatis renūz principium sit a cā primitiua et
omne ardoris. Nam equitatio equi aut muli qd cal-
citradō multū fāciant renes p̄pter quā cām facti
sunt debiles et exercitatur coleras. Vn vrina cepit post
in mictu dolore causare. Et cū vero gescit reducunt
renes versus sanitatē et aliquātr cōfortat vire: retē-
tia ipsoz et sili digestiua. vnde vrina mingit clara
absqz sanguinis mictura. Sz qd eoz dispositio nō
est fixa cu eis aut equitadō etiā suauiter aut paulo
plus cōsuetudo ambulauerit: in vrina apparēt turbu-
lencia cum colore sanguineo p̄pter meatus iterum
aperiri. et sanguinē ab aquositate vinali minus de-
putari. Et sediminis. ad nigredinē tendentis cā est
materia adusta que cū vrina euacuat. interdū acci-
dit vt sit sanguis qui cū prius vrine esset mixtus ab
ea separat. et in fundū tendit denigrat vero euz per
tempus extravenas steterit. Et Arenulaz cā sunt cāe
lapidis dictus in hoc qd materia arenulaz non bz
in p̄tibus suis tantam cōstituatē sicut materia ex
qua lapis generat. vnde arenule vident sicut p̄es
lapidis cōtriti. Et que sint cauē lapidis renū viden-
dum est. v3. tertij tractatu. ij. c. de lapide renum.
Et per ea qd mibi ab ipso paciēte significata sunt lit-
teris. Et qd accepti ab eximio doctore magistro Anto-
nio beniuenio. Ego Bauerij collegi qd supra notau.
Hec dispositio nō est negligēda cū sit magni ti-
moris. et difficilis cure. Timor. n. est si gescerit
ne pducatur vrina ab excoziatione viarū p quas trā-
sit. et ad ipsaz vlcationē. Difficultatē cure posuit
Rasis. r. conti. vbi dicit. Passiones etiā que sunt
in renibus et vesica suple. et p̄tibus adiacētibus euz
difficultate curant. et p̄pice decrepitis. Et sepe in
eodē lib. eandem repetit iniam.

Cura istius dispositio duobus instrumētis medi-

cinalibus cōplecti dicitur videlicet. et portione.

Dieta cōsistit in debita sex rez nō naturalū ad-

ministratiōe a quibus incipiam.

Et pilo ab aere. Et de his qd cū acre numerant.

Lae istoz.

Lae primi.

Lae secūdi

Lae tertij.

Lae quartj

Pronosticū.

Lura.

Lura p die

ram.

De acre.

Confilia

Ucles.

Biretum.

De accēti
bus aīc.

De motu &
quiete.

De sono &
vigilia,

De cibo: ⁊
in melis.

¶ Laeuere debet ab aere excellēte calido ⁊ ab eo qui multum est frigidus ab aere turbido ⁊ viciōso pcepit hanc austru aut borea. ¶ Et quia corpus sū p plures aut pauciores vestes habuerit sū id aer magis aut minus corpori applicat. ⁊ sic magis aut minus corpus aliat. Et iō eo aere de vestib⁹ tractatur. Laeuat a vestibus multū calidus ⁊ precipue circa partes renū. Neqz teneat vestē stringentē renūz regionē neqz cingulū sine zonā. Itō se ad ignē aut ad solem calciat. ⁊ precipue partes docti ⁊ epauis. ¶ Fugiat loca vehēmentē heca. ¶ Pariter etiā multūz calida seu talia sūt arte aut natura. Aquas caueat bibere turbidas aut sapore aliquē acutū habētes. ¶ Eligere debet sibi aērem clarū quietū a vēti nō mali odoris declinatē ad friditatem: sū paulo plus ad humiditatem. Qui si talis naturalr non habetur fiat arte sternēdo in loco habitatiōis folia nufaria arūdinū aut salicū vel herbas fridas ⁊ hu. aut arborz ramos fridos ⁊ hu. ¶ Cistes variētur sū temporū varietatem. ita tamē q nūquā partes epatis ⁊ renū teneat multū calidas sufficiat: ne frigus sentiant. Caput magis muniat: nō tamē tantum vt calorē humiditates in eo contētē l. quefiat ⁊ descendāt. Multotiens excedēs calefactio plus caritarrū cōmouet quā frigiditas. Clarēbit viretū sū temporū qualitates ⁊ capiciū. ¶ Habiter in loco nō nimis calido neqz heco: non sit tamen humidum nec recedenter frigidū. Aqua vtiat clara sine aliquo sapore ⁊ malo odore.

¶ fugiendus est furor ira tristitia melancolia timor
¶ desperationis pique de salute sua. Et colimus qui ad
animi accidentia reductur. Conuenit gaudere letari
considerare de salute sua bene sperare. Iam uti coiti
mili requirente natura: tñ nō ppter mulieris lspecio
nem: aut eius tactū. fiat tamē longo intervallo iter
uum: et alium. Et nō sit eius vsus stante cibo l sto
macho: imo post q̃ celebrata est digō in stōpate: et
iam mēbris sanguis est distributus. Complēt autē
et istę digestiones cōiter in tempore septē aut octo
horarū: citius tamen aut tardius s̃m fortitudinē
aut debilitatem membrorum digrecuntur l multi
tudinem l qualitatem ciborum.

mori q̄cuq̄ fuerit sine eq̄tate siue ambulatio & spe
 cialr post cibū immediate facit. Et q̄cuq̄ exercitū
 nocet per q̄d corpus calefacit & p̄cipue ptes rerū epa
 ti & vchice. q̄dermittit paulatina & brevis ambula
 tio. ita tñ vt per eā nō calefacit neq̄ inferiores ptes
 doleat. Et breuiter istius dispōis regimē pficitur
 quere & nō mori. ¶ Exercitū p̄culare fieri p̄t fi
 cur s̄d ieiunio. Adedictio capitis fricatio cū p̄no
 calido: & ipsius p̄crinatio. Et bachioz fricatio in
 ep̄iedo ab humeris ad manus trabēdo. Laveat in
 super ab omni exercitio in quo fit op̄ doctum incur
 re & caput flectere ad inferiora.
 ¶ Nocet somn̄ diurnus.

[illegible]

coctum. ⁊ habentē in sui cōfectione fal aut semina
acuta. ⁊ omnia cibaria que ex pasta azima sunt. ⁊
lagane ⁊c. ⁊ Carnes fugiat antiquas. ⁊ omnes car-
nes salitas. ⁊ carnes animū degentē in paludibus
aut stagnis cuiusmodi sunt anares anfares pingues
dines cutes. ⁊ animalū viscera tanq̃ digestiō vis-
cilia. aut malū nutrimentū prebetia. ⁊ Et bis que
ab animalibus accipiunt. cauere ⁊3 a caleo lalto:
⁊ lacte acetoso. ⁊ ona frigra lunt nocua. ⁊ Et pisci-
bus dimittere ⁊3 pilas salitos omnes. ⁊ pilas
seolaz carniū. ⁊ Legumina nō placēt cū pp cor-
uositatē tūm pp ipsoz puocationē. ⁊ De olei-
ribus cuiet oēs acutas plantas sue herbas: ⁊ flo-
pus rosinarinus ruta abrotanū. ⁊ similes. ⁊ De ra-
dicibus fugiat alleū cepe bulbū porri rasanū petro-
sillū baulcam siluestre. ⁊ domestica. ⁊ carota que
baucie ē species. ⁊ De granis fugiat sinapiz natur-
anum anifum ⁊ semē feniculi. ⁊ De saporibus caueat
ab aceto acuto. ⁊ a fenis multē puocationis: vt iam
cus citenior ⁊c. ⁊ De fructibus dimittat fructus fa-
recentes quā ficas nuncas histicos. ⁊ oēs fructus fa-
cilia putrefactionis. ⁊ vias recentes. nam ppicia
rem habent nocendi vesice. ⁊ Dimittat omne vinū
acurum. ⁊ multū dulce tanq̃ faciliē i coleram cō-
uertibile. ⁊ oppillaturum. ⁊ vinum acre. ⁊ Et conse-
crationibus omnes dimittat que melle sunt condire:
aut uiccaro. qm̃ omnes tales facile in coleraz. ⁊3
uertunt. ⁊ in acuitatem vine prebent augmentum.
⁊ Ipse vtatur ex simula optioni frumēti munda. ⁊
a furfuribus medicis decoctionis. ⁊ fermentatio-
nis nō sit minoris temporis vnus diei neq̃ pluri-
trium dierum a quo cum comedit abijctat coti-
tus. ⁊ De carnis vtatur iuuenibus carnis mol-
tibus mediciter pinguibz faciliē digestiōis qua-
libz sunt fahanoz perdictū caponū. ⁊ gallinaz iue-
nuz edi vituli lactatis castrati agni annualis. ⁊ por-
cine iterdū cū nō valde pigues fuerit. ⁊ Lac. ⁊ pisi.
tertē multoz laudat. ⁊ precipue vinūz cui nūbil est
par in debilitate renū loco supra allegato. Si tamē
ex vsu lactis sentret in fīo: aut in capite nocumen-
tum vel adiectionē vicositatia in vētre ab eo absti-
neat. ⁊ Cōcedit iterdū cascus recēs. ⁊ Et piscibus
cōcedunt q̃ sunt pui lynamosi in aquis currentibus
degētes cuius sunt lūch capedam scardana carpio
nes sardelle recētes. ⁊ silēs ex mari trille solei farre-
nes aurate ⁊c. ⁊ De granis vti pōt farre oidei farre
⁊3 pelte farre rizo. ⁊ millo cū fuerint decocta in bro-
dio carniū aut cōdita cū lacte amigdaloz dulciū.
⁊ De herbiis vtat borragine latuca spinacia blata at
triplice. ⁊ malua. nā ipsa in cibis suis decocta. ⁊ co-
mesta est optima. ⁊ Et fructibz cōcedunt cersala vti
cia melones angurii pruna. ⁊ Cūnū eligat in substa-
tia medicori albū aut cūsiolū in colore. Inter dulce
dinē. ⁊ acridinē medicori: nō sumofum. ⁊ potens.
Quod si pauciterz fieri ⁊3 fiat cum mixtura aque
clare simpliciter cocte.

¶ Citare de oem repletionē nō solum cibis. Et
qua in sequēti cap. sed repletionēz er cibis. ¶ Et
studū sit vt bona celeberr digō p qua ponunt
cūmēta quedaz obseruāda. ¶ Ido q stātē magno
appetitū ad cibū nō est vqz ad saceratē comedēdū
tmo surgēduz est a mēsa cū reliqis famis. ¶ Scdo.
Ido est cib⁹ differēz cū vñ affuerit appetit⁹. ¶ Ido
collatē famē sūz malis reperit humōib⁹ tertia p
mi. ¶ Terto. Ido sumat in eadē mēsa cibaria mil-
ta diuersa. sed vno aut duob⁹ sit pētē. ¶ Quarto
Si in eadē mensa fructib⁹ humidis vitē. ⁊ cibis di-
uersis. Incipiat a fructib⁹. Exēpi gratia a cēreia
postea cibū sumat q est facilitis digōnis. ¶ Quinto
Iūm. In mensa nō plonger tempus in comedēdo
nec ita

ne ita tepus absterget ut nō debite cibum masticet.

Imo conari vtz optime cibū masticare. qm̄ cibū in ore aliquam luicipiat digestionem. prima primi ca.

de generatione humorū. ¶ Sexto. Nō est comedendū si sentierit cibū prius assumptū nō esse digestū

aut in stomacho sentierit repletionē. aut nauscam.

¶ Septimo. Stante in sō nausca. aut repletionē vo-

mitu euacuet. aut cōprimendo linguā digitis circa

eius radicē. aut prius p̄ horam sumendo infrascriptū

prīm vomituum tepidū. R. semis atriplicis semis

anci an. 3. f. decoquant in lib. j. f. aque vsqz ad cō-

sumptionē medietatis. postea coles. 7 collature ad-

das oximellis simplicis. 3. j. 7 bibas tepidū: vt dī-

cuz est. Aut. R. semis rasant. 3. j. 7 decoquantur in

lib. j. aque vsqz ad cōsumptionē medietatis. 7 coles

7 collature addas oximellis simplicis. 3. j. f. 7 fiat

vt dictū est si vomitus voluerit fortius sumat hoc

vomitū. ¶ Si autē vomitus difficilis sibi esset. 7 euo-

mere nō posset sumat infrascriptū potum calidū

per. iij. horas. anteqz prandeat super quem nō dor-

miat. 7 in fine quatuor horaz sine vomitu: siue nō

cōdat. R. cassia. nouer tracte. 3. j. j. zuccari triū

coccarum quantum sufficit. 7 fiat dactylus quez su-

mat per horas tres ante prandū ex actis bonis tri-

bus huc vomerit siue nō comedat aliquid. qm̄ mo-

uerit post prandium. ¶ Si autē repletionem sentierit

infra vmbilicum: aut venter esset supicus fiat istud

enema. R. caput arctis scindas in partes quatuor

7 decoquant cum. Ad. j. malue. 7 Ad. j. soliorū vio-

larum tandem donec caro ab ossibus separet postea

coletur. de colatura accipias lib. j. f. cui addantur

cassia. 3. j. olei violati. 3. iij. salis parum. 7 calidū

supponatur stomacho ieiuno. ¶ Si vomitum fecerit

post qd̄ vomerit stet per horā euz dimidia antequā

comedat. 7 post vomitum faciem lauet euz aqua ro-

sata cum iudicio aceti permixta. ¶ Octauo. Dicos

fi: cāsus ne in stomacho cibū superaret neqz prius

bibere incipiat quā comederit quinqz aut sex bolos

7 melius p̄z p̄ vice bibere. 7 sepe dūmodo potus

quāctas nō sit superflua quā multū p̄ vice 7 raro.

¶ Nonum. Cū transierit hora media a fine prandij:

aut eue nihil amplius bibatur. ¶ Qd̄ si sit multa

esse. 7 ad tollendūz difficilis gargaret aliquid

aque aut vinū aque permixtū. ¶ Si nocet nimia ci-

bi abstinencia: siue sit p̄ omnimodam cibi dimissio

neū sicut in ieiuno in quo nō cenatur: siue p̄ nimia

cibi parcitate. 7 pariter longa tolerantia sit. Et

hoc de regimine sex rez nō naturalium in quo lon-

gior sit cum in eo magna pars cure consistat.

¶ Cura per portionem sex habet intentiones. Pri-

ma est materie minoratio. Secunda est materie di-

uersio. Tertia est digestio materie. Quarta eiusdem

materie digeste euacuatio erradicatio. Quinta est

quorundam membrorum complexionis alteratio.

¶ Sexta est accidentium correctio.

¶ Adiuuatur. Adateria iuxta primam intentionē

Recipe aque endiuie. 3. viij. decoquantur in ea ad

ignem lentum seminis papaueris albi. 3. iij. seminis

portulacē. 3. j. f. vsqz ad consumptionem medietatis

aque postea coletur. 7 in collatura infundantur

reubarbari electi. 3. j. f. spice. 3. f. agarici optimi.

3. j. 7 stent in infusio: per octo horas. deinde bulliat

vnica ebullitione. 7 coletur facta debita expressione

in expressione dissoluantur cassie nouer tracte. 3. j.

vi. Et fiat potus. Istum potum materiarum mino-

rene immediate precedentis. Super quem parūz dor-

miat. sed nō amplius media hora. aut hora. Cum ip-

sum cepit ex acta hora cum dimidia siue dormire

re siue non amplius dormiat. ¶ Et in fine horarum

quinqz ab hora sumptionis accipiat. 3. iij. aque oz

dei calide. 7 inde ad horā prandeat. ¶ Re. pillu. de ye-

ra simplici. 3. j. agarici reubarbari an. 3. f. semis

portulacē gra. vj. misce. 7 cum syrupo rosato fiant

pillu. numero septem. istas pillu. sumat modo. 7 oz-

dine dicto de solutio suprascripto. si pillu. fuerint

sibi gratiores solutio potabili.

¶ Diueratur Adateria a via vrine. f. a renibus. 7

vesica iuxta intentionem secundam. R. vomituiuz

in precedenti regimine cap. vj. descriptum. 7 prouo-

ceatur vomitus. nam vomitus in casu isto mi. hū cō-

ferre vt apparet ex iuuamentis vomitus. iij. primi.

¶ Intrare sepe stomacho ieiuno in balneo aque tepi-

de multum confert: vt apparet ex Rasis lib. diuisio-

num cap. lxxvj. ¶ Fricatio brachiorum incipiendo

ab humeris. 7 trahendo versus manus cū pāno ca-

lido conuenit. ¶ Et ad hanc intentionem optime

confert elistere. Quid sit. R. decoctionis capitis

onis lib. j. f. vitellum vnum oui cassie. 3. j. f. zucca-

ri rub. 3. f. 7 si arbutūz ipsum posse emittere absqz

sale nō ponatur. si autē putat non posse ponat salis

parum vsqz ad. 3. j. f. 7 stomacho ieiuno hoc enema

sumat qd̄ si omnibus tribus diebus recipere erit

sublimis iuuamentū. Aut. R. spinachiorum malue

foliorum violarum an. ad. j. mercurialis an. Ad. j.

f. fiat decoctio de qua colatura accipietur lib. j. f.

cui addant cassie. 3. j. f. zuccari rub. 3. f. olei vio-

lati. 3. iij. salis parum 7 fiat enema: vt supra ad idē

facie positio ventosarum super spatulas. 7 post earū

remotionem fiant ad brachia fricationes. De istis

diuerentibus etatur modo vno modo alio.

¶ Digeratur materia iuxta intentionē tertiā. R. Re-

cipe firu. de liquiritia. 3. j. firu. violati sirupi debi-

lantis an. 3. f. aquaz capilloz veneris. 3. j. deco-

ctionis sels papaueris albi 7 sels altee. 3. j. misce

iste est pro vna vice. Istū sirupū materie colerice et

flegmatice digestiū accipiat p̄ horas. viij. post fi-

ne cene immediate pcedētis calū sup quē pōt duabz

horis dormire. 7 eo sic p̄stuerit septē aut octo diebz.

¶ Aut. R. firu. vio. 3. j. f. firu. d̄ bilantijs. 3. f. agrū

nenusarijs. 3. j. capillo. vne. 3. j. misce. si ieiūo ad

colere digonē maior eēt qz ab flegma. istū sirupūz

accipiat mō. 7 ordie d̄ priori dco d̄ pcedētī syrupo.

¶ Euacuetur materie eradicatione iuxta quartam

intentionem. Recipe aquarum violarum 7 mulso-

nis seminum cōium frigidorum an. 3. j. f. infundā

tur in eis agarici optimi. 3. iij. reubarbari electi.

3. v. spice grana. vj. pulparum sebesten. 3. vj. 7 stēt

per horas duodecim in infusione 7 in fine bulliant

vnica ebullitione 7 coletur facta debita expressione.

7 expressioni addatur penidiarum. 3. j. 7 totum ca-

lidū exhibeat modo qui dicitur ē in acceptis solu-

tiui minoratiui 7 ordine cōsimili. ¶ Aut. R. pill. de

sumoterre. 3. j. agarici optimi. 3. j. dragagāi 3ē

se. an. gra. j. f. misce 7 cū electuario de succo rosa-

ruz reforment pill. numero. vj. p. 3. Istas pill. su-

mat mō cōsimili q̄ dicitur ē de pill. in p̄sa intentio-

ne positus. si pill. sibi gratiores fuerint.

¶ Cū istū spectabilis Viri sint suoz mēbrorū cō-

plexides varie imo pirarie qm̄ bz caput cōplex: dis-

frigi. 7 hu. stōm debile cū debilitatis puto magnā

cāz ē hūiditātē siue mās flegmaticā a capite ad ipz

delicēdētē ep̄ar vero 7 renes cōplexidis cal. quap̄o

pter idigētē p̄cā mēbra diuersis auxilijs. Istā q̄ nō

p̄stē calida ē debet. Tolia vero si ab ipz admittēt

ep̄at 7 renibz nocēbūt. Idē de capite dicendū est.

¶ Oportet igit medicū ēē admodū aduertētē vt pui-

denter admittēt q̄ hūc hanc quāram intentionem

perficere qd̄ si vni parti profuerint alteri non no-

ceāt 7 obleruet canonem a Gal. positum in cōmen-

Pillule.

Diffruum.

Elistere.

Digestiū

Aliud.

Euacuum

Aliud.

Exim.

Septimū.

Comitiū.

Mad.

Bono.

Alere.

Canis.

Carni.

Oratum.

Lat.

Calosa.

Calosa.

Grana.

Derbe.

Cor p̄ po.

Fructus.

Alum.

Adiuuati.

De inu.

De inu.

De inu.

De inu.

Consilia

to affoz. rvi. prime particule humide diete ac. vbi dixit. Morbi contrarij medicamentis indigent contrarijs. In his ergo contrarijs opz vt fortior pri⁹ me dicetur alter tamen non negligatur.

Contra ardore vrinę

Cum ardor vrinę preualeat in casu isto hinc principaliter attendendū est reliquis dispositionibus nō neglectis. Recipe dragagati frigidī. ʒ. j. diapapaueris. ʒ. f. succi liquiritie. ʒ. ij. Specierū trasandaloꝝ sine camphora. ʒ. ij. inlep violati quantū sufficit ad incorporandū misce omnia in mortario cum pistello sine igne et totum ducatur in forma solida et fiant morselli: quoz quilibet fit. ʒ. ij. Isti⁹ pfectio/ nis remissive et equative male complexiois cale epa tis et renū sumat morsellum vnum de mane cuz sur git ter in ebdomoda diebus interpositis et ea sic vti incipiat per dies quinqs postquam sumpsit solu/ rium eradicatorium. ¶ Recipe seminū scoricatorz melonis cucurbitę citrulli cucumeris añ. ʒ. f. por/ tulae maluaussē añ. ʒ. j. insquami albi papaveris albi añ. ʒ. j. apñ. ʒ. j. amigdolarū dulcium scorica/ taz. ʒ. f. dragagati. ʒ. j. succi liquiritie. ʒ. j. f. ami/ di. ʒ. j. zuccari albillimi. ʒ. j. f. pistetur pistada sub/ tilissime et puluerizent puluerizanda et dragagatuꝝ infundatur per diem in aqua alkekengi quantū suf/ ficit deinde omnia misce et cū mucilagine pñij quā tum sufficit ad incorporanduz reformentur pill. nu/ mero septem pro. ʒ. De his pillis remissivis acuita/ tis vrinę et doloris mitigativis et male complexio/ nis epatis et renū precipue et omnī vitarum vrinę equativis sumat. ʒ. j. per horā ante diem. et hoc bis in ebdomoda diebus interpositis et eis sic vtaf cuz vti incipiat quā transuerint dies. xv. a die solu/ eradicatori. ¶ Ad idēz. Recipe trociscoꝝ alkekengi sufficit: et cū aqua caude equine quantum sufficit fi/ at confectio solida absqz igne in morsellis. quozum quilibet fit trium. ʒ. De hac confectioe convenien/ te ad idē qd supra dictum est accipiat vnum mor/ sellum quando surgit ter in ebdomoda sed nō prius vti incipiat quam transuerint dies. xv. a die solu/ tui. ¶ Horum auxiliorum cum vsus fuerit vno per decem dies inde vtatur alio et demum ad primū re/ deat. ¶ Recipe olei rosati cum aqua plāraginis loti ʒ. j. f. olei violati. ʒ. f. mastice. ʒ. ij. seminū cōmu/ num maiorū frigidoz. ʒ. ij. thurs. ʒ. j. rasure ebo/ ris. ʒ. f. boliarmoni. ʒ. j. cere albe quantum sufficit pro vnguento molle et ad lentum ignem fiat vnguē/ tum. Ex hac vnctione hinc vnguento remissivo ca/ liditatis renū et eozum confortatio propter ipso/ rum aliqualem dilatactionem vngamur renes vsqz ad os caude et inter anum et testiculos quādo vadit dormitum quo vti incipiat per dies. iij. post assu/ ptionē solutiū eradicatori. ¶ Ad idēz. Recipe ceto/ ri seu vnguenti Gal. ʒ. j. f. Specierum ceroti sanda/ lini descriptione addeue. ʒ. j. sem. rasure eboris. ʒ. j. boliarmoni. ʒ. ij. misce et cum oleo nenusaris quā tum sufficit ad penetrandum formetur vnguentum molle pro renibus quo vtatur vt de superscripto. ¶ Si vnguento voluerit magis alteratiuo vtatur isto. ʒ. ¶ Recipe oleozum nenusaris rosati ana. ʒ. j. sandalozum alborum et rubeozum ana dragmā me/ diā spodi. ʒ. ij. camphore. ʒ. f. acceti. ʒ. duas spi/ ce abstinij ana. ʒ. sem. cere albe parum et fiat vn/ guentum molle cum hoc vnguento caliditatis epa/ tis remissivo vngatur regio epatis de mane cum surgit et eo vti incipiat per tres dies postquam solu/ tium eradicatorium acceperit. ¶ Recipe olei de na/ lice. ʒ. j. f. galange pilaaloes macis ana. ʒ. vnum

Unguētū p renibus

Aliud.

Fortius.

Unguētū p sacho

ameos carni amomi ana. ʒ. f. coraloꝝum rubeo/ rum coriandoꝝ preparatoꝝ añ. ʒ. f. cere albe parū et fiat vnguentum molle. cum hoc vnguento stoma/ chi cōsoratino. et ad digestonem inuatiuo. et remis/ suo lapsus stomachi vngat stomachum cuz manu calida qñ surgit de mane. et de sero per horāz ante cenam. nam phibet nocumentum rerum infrigidā/ tum que p epate renitus sumunt. ¶ Ad idēz valet cerotum qd sic fit. Re. mastice. ʒ. j. f. aloes galange pilaaloes macis gariofloy. añ. ʒ. j. laudani. ʒ. j. f. coraloꝝum rubeoꝝ. ʒ. j. pictis. ʒ. j. crebēne quantuz sufficit. et fiat cerotū ad formā scuti cuius cuspis po/ nat ad os sdi. et ps lata versus vmbilicū hoc ceto/ to vtaf p iuuamētis imediate supradictis d vngue/ to si cerotū fuerit sibi grātius quam vnguentum. ¶ Pro capite puto nullū auxilium esset ei pressu/ tius quā vsus balnei sancti p hilippi. ane pectili/ tuius sufficiente. et cōpetente purgatione sumere aquam alterius illoꝝ ad caput plurimū iuaret nō solum caput sed etiam stomachum ad quē materia ex capite defluit. sed nullo pacto valuerit in eo perfo/ nam. nā adderet calefaciendo ad vrinę incendium. ¶ Ad hinc balnea accedunt ad finem Apulia ant fi/ nem Augusti. ¶ Re. aquaz capilloꝝum veneris oidi/ scoritici lacris seminū cōmū frigidoz añ. ʒ. j. f. zuccari trium coctarū. ʒ. ij. misce istud digestum vnuale sumat quattuor diebus cōtinuis oī mense p horam mediā ante diē. Re. cassiē. nouiter extraxe ʒ. j. syrapi de liquiritia aque erdei scoritari ana. ʒ. f. scti capini qstum sufficit. et fiat potus. Istuz po/ tum vnuale sumat calidū. et nō repidum in die lme/ diate sequēti ad diē cōplete sumptiois suprascripti digestini vnuale p mediā horā ante diē sup quē nō dormiat. et inde stet horis qnqz. et pdeat. et sumat pferculo spinacia latucas et borragines. ¶ Adimplet sexta intentio fm accidentium varieta/ te de quibus solus vnus ponā sedationez vsz volo/ ris acutissimi existētis in extremitate virge. et in col/ lo vesice. qñ vera eius cura est p remotionem caule ad quā sequitur dolor. ¶ Sed cū dolor ipse interdū ita infestet qd causa remoueri nō potest. necesse ē me/ dico causa relicta ad sedandū dolorē accedere. Sei/ dat cuz iniectione lacris cuiuscūqz fuerit animalis/ eū stringa in vesica. Itē cū emulsioe semis papau/ ris albi. Aut cū emulsione semis lactuce. et melonis ¶ Ad idēz valet albumē oui cōmisti cum oleo violato et p virgam cū stringa iniecto. ¶ Ad hoc optime v3 medicamen. Quod sic fit. Re. cerose lore amli plum bi vsti tucle decies. aut amplius cū aqua fontis pre/ parate añ. ʒ. j. sarcocolle p ocoo diēs in laete prepa/ te ita tñ qd oī die lac renouet priore abiecto floꝝ ne nufaris violaz semis lactuce añ. ʒ. j. f. opñ insqua/ mi albi añ. ʒ. f. croci. ʒ. j. pistent pistanda. et pulue/ rizen subtilissime puluerizanda. et cū emulsione se/ minis papaueris albi nā fiet. Et cū opna fuerit su/ matur ex dictis sies. ʒ. j. aur. ij. et fricent sup core cū late animalis. aut cū emulsione seminū cōmū frigi/ doꝝum. et semine papaueris. et cū stringa tepidū per virgā initia multoties in die dolore multū de nenu/ te. ¶ Itē ex predictis sies sumat. ʒ. ij. olei de nenu/ fare. ʒ. j. cere. ʒ. ij. Et fiat vnguentum molle et ponā inūgat teneas lubiles. et lōgas. et rotūdas. et pñitū tur in foramine virge. et sepe renouent. ¶ Re. seminu/ latucarum endinē añ. ʒ. j. corricum mandragore ʒ. j. f. opñ gra. vj. seminis apñ. ʒ. ij. f. pistent mō/ grosso. et buliant in lib. ij. ad vsqz ad cōsumptionē medietatis postea colet. et colature addatur zuccari trium coctaz quātum sufficit. et fiat syrapius. ¶ Re. mi/ pe supradicti syrapi. ʒ. j. f. aque endinē. ʒ. ij. mi/ sce. et detur stomacho ieiuno post quē stet hora tri/ bus anteqz

bus antequam comedat. R. supradicti syrapi. ʒ. ii. dissoluantur cum eo. ʒ. i. trociscorum de alchabengi sine opio et addantur aque endiuie. ʒ. ii. et de ipotu. Si medicamentum voluerit efficacius in sedando dolore et inducendo somnum ut sit eo modo sicut de priore dictum est. Si cum iniectionibus sufficienter dolor non sedaretur ut sit potius suprascripto quam expertus sum eius in sedando dolorem utilitatem.

De fluxu continuo humiditatum albarum a matrice et de duritie splenis.

Consilium 71.



Principales istius spectabilis dñe ad se curā trahentes sunt due. Prima est curus humiditatum albarum a matrice quā est continuus aut fere continuus. Secunda est durities splenis. Sunt ambe dispositiones inuicem et dici possunt cronice. Prima dispositio nullo pacto negligenda est: quoniam eo statu impletur perceptio: quia ille materię albe spuma corum punit. reddat matricē lubricā quare sperma non retinetur tempore sufficienti ad conceptionem. Impeditur pterea clausione pteractis matricis quā in conceptione requiritur. Que si etiā impregnaretur plurimū solent tales dispositiones habentes abortire in .ij. aut .iij. mense. quā cum fetus incipit magnificari suo pondere contusiones frangunt. Hec eadē dispositio cum diuturna sit solet pducere ad dolorem dorsū ad debilitatem stomachi et dolorem capitis. Et de durities splenis cōducit interdū ad quartanā et melancoliā imo multoties ad ydropē. Hanc dispositionē cause satis note sunt cōsideranti: ideo eas dimissas facio.

Primum dispositum cura duobus perficitur instrumentis diēta scilicet et potione.

Diēta consistit in debita sex rerū administratiōe. Facies ab aere picipiū dico quod eligē dñs aerē clarū a ventis quē declinat ad aliquale siccitatē ppter matricis humiditatem. Licet ppter splenis opōnō ēc. ʒ. qz ad matricē potior est intentio id ad hanc aeris dispositionē potius declino et ad aliquale caliditatē. Habetur loca non būda nec frida. Si fugiat irā suā et tristitia melancoliā sollicitudinē et coitus frequenter pcepue post cibū immediate factū gaudeat letetur bene de sanitate sua speret puerilem cum amicis et dilectis. Caveat a omni diurno et ab eo quod in diēta sit post cibum somnus sit in nocte nisi cōtingeret quod aliquā causam non dormiret: tunc ʒ in die dormire et cōducietur est in tali casu dormire ante prandium quā post. Siqz somnus sex aut septē hora rum non amplius octo neqz minor quinqz et pilo sup latus dextrū deinde sup sinistrū. cōuenit etiaz sup ventres: sed nullo pacto super dorsum. Caveat ab oī forte exercitio pcepue post cibum immediate facto. cōuenit exercitiū tempus ante cibū depositis pmo supfluitatibus pile et scēde digestionis: et oē exercitiū in quo fatigant brachia. Libis utatur bōi nutrimenti non viscosi neqz frigidis neqz nimie quantis: sed tā: et in stomacho bene digerant. Ad id ut sit vinū ruberū clarū boni odoris et saporis modū inter dulce et asperū sitqz potius aliquatū vino sum aqua non pmitrū. Nec in tāta sumat quantitas ut cibum in sō supnatat faciat. Luret oī die habere vērriis bñficiū si non alr saltē cū suppositoio aut clisteri qd sic sit. R. ʒ. camomille melliori mercurialis an. .ij. cartami anisozum an. ʒ. .ij. blite misticarie an. .ij. fiat decoctio d qua accipiat postqz est colata lib. .ij. cui addant zucarū rub. ʒ. .ij. bñdi etc. ʒ. .ij. vitelli ouī. .ij. olei de lilio. ʒ. .ij. salis. ʒ. .ij. f. et calidū stomacho ieiuno supponat. et hoc breuiter de regimen sex rerum non naturalium.

Regimen p potione pfectū pluribus itationibus. Cura p potione. Prima est materię minoratio que sic perficitur R. pillu. de benedicta. ʒ. .ij. pillu. indarum. ʒ. .ij. mī sce fiat pillu. vj istas pill. licet numero sint plures virtute enim leues sumat p horā ante diē sup quas cū sumperit pot vna hora dormire. deinde vigilet donec trāseant hore. v. ab hora assumptionis. et tūc pot prādere nullo sumpto lauatiuo.

Secunda intentio est materiam digerere quod sic fit. R. foliorum mirti burse pastoris an. .ij. f. cipe. ri squinanti seminis agni casti carpobalsami ana. ʒ. .ij. sem. artemise matricarie mellisse ana. .ij. anisi ameos calami aromatici an. ʒ. .ij. scolopēdrie. .ij. .ij. f. corticum radicum caparum acori ana. ʒ. .ij. pistetur pistanda mō grosso. et icidant incidēda. et buliat in lib. .v. aque calibeate vsqz ad cōsumptionē medietatis ad ignem lentū postea coletur. et addat mellis qz cum sufficit. et fiat syrapius. et acetosetur cū modico aceti squillitici. Recipe supradicti syrapi. ʒ. .ij. aquarū mellisse matricarie scolopēdrie an. ʒ. .ij. mī sce et aromatiza cum modico cinamomi: iste est pro vna vice istuz syrapius materię flegmaticę et melāco lice digestiū sumat an diē per horā sup quez pot ad libitū dormire et ipso syrupo taliter utatur. vj. aut. vj. diebus continuis aut tādū donec medico presentī appareat digestio in vīna.

Tertia intentio qz medicus habere opz est materiam erradicative euacuare quod sic fit. R. pillu. de benedicta pillu. indarū an. ʒ. .ij. agarici. ʒ. .ij. zinzī. fa lis gēme an. gra. .ij. mī sce et cū orimelle simplici refoiment pillu. istas pillu. sumat in diē immediate sequenti ad diē cōplete assumptionis suprascriptozū syrapius sup quas cū ceperit pot p horā vnam aut vñā cū dimidia dormire postea vigilet donec trāseant hore. v. ab hora assumptionis et tūc accipiat. ʒ. .v. brodi macri absqz sale cū. ʒ. .ij. zuccari ru. et inde ad horā prādeat mō supradicto sumat has pill. per horas octo post finē cene immediate precedentis.

Quarta intentio est diuersio materię ad prē oppositā que sic adimplet. Si prouocet vomitū si sibi facit si fuerit premēdo linguam digitis si sic euomere non poterit. premittat cibū qui sit incisius hamozū et inuiscatus cuius sunt pisces saliti comesti cum aceto aut caro salita cepe porrū rasanus lagāe. De his diuersis cibis sumat de quolibet eoz postea bibat vinū dulce habūde cūqz p horam in stomacho retinuerit accipiat hoc vomitiuum. R. semini rasanum atriplicis. et aneti an. ʒ. .ij. buliat in lib. .ij. aque vsqz ad cōsumptionē medietatis postea colat. et colature addant orimellis simplici. ʒ. .ij. et repidū bibat cū biberit se exerceat parum. et ponant sup oculos due pallule cori. et supligent deinde premat linguam digitis. aut cū penna molli in oleo intincta. et gutturi iuncta mota sursum. et deorsum vomitus p uocet cūqz euomuerit qescat p horas duas anteqz comedat. et lauet faciē cū aceto et aqua rosata simul pmitris vomitum bñdi faciat quā non foret vne pectoris suspicio: ut frangere: aut vomitus non foret sibi nimis difficilis valeat ad eandē intentionē fricatio brachioz alpera ante cibum.

Quinta intentio est matricis mundificatio a reliquis materię humidatibz de rebz hoc facientibus est hoc. R. folioz mercurialis. et paululū cōtūdanē ita ut succus veniat ad superficiē. et liget filo ad formaz digiti ʒ. iōgitudine. et supponat collo matricis manē. i. et sero. nā purgat matricē ab humiditatibz putridis. et malis. et signū sufficiētis purgatiōis est qd amplius supposita ledit. et dolorem facit. Ad idē v3 cotū terbetina linituz. et matrici suppositū aut. R. colloquintide pomū vñū integrū perfozet. et extrahā.

Cura p potione. Prima intentio. Ad inozatiuum.

Secunda intentio. Digestiū.

Tertia intentio. Euacuatiuum.

Quarta intentio. Vomitiuum.

Vomitiū.

Quinta intentio. Ad dīficatiuum.

Confilia

Sexta itē,
tio.
Explicati/
uum.

fumus.
Lotto.

Unguētū

Septia in
tentio.
Lôtra du
ruiê sple-
nis.

Tinguētū

Pillé.

Lafus pre
ritus.

Consilium. 72.

72.

Ab aere principium faciam. Hoc est aer frigens
 non occurrens, et aer grossus turbidus, et aer veno-
 sus, et precipue flante austro: aut borea. Similiter
 aer vehementer calidus. Et licet auctores precipue
 iter de aere loquantur voluit tamen per ipsius reliqua
 elementa intelligi. Cauere dō ne ab igne ptes possi-
 caleant multū nec ptes aut. Utiter bibere aquas ma-
 ras sicut aquā stagnoz: aut aquas grossas vel ma-
 nim odorē vel lapozē habētēs. Ad habiter loca ter-
 renea nec fluxibus aquarum aut cloacis pympqua-
 rum. Eligat sibi aere claz quietē oī mali odore carentē
 declinantēq; ad caliditatē. sed magis ad siccitatē.
 Quid si talis naturaliter haberi nō possit fiat aere in-
 cendito loco habitationis ignem cū lignis sicis
 ponti odoris eius modi fume: umipus abies. laurus.
 aulina. rosamarinus. aut suffumigēz cū thure funda-
 cata. laudano. storace sicca. gramis iungit. sponat
 aliquod

aliquid predictorum sup prunas icenfas aut illa vel aliqua ipsorum simul misceant & ad quantitatē medij coclearij prunis supponat. ¶ Sed quia aer magis minusue corpus alterat fm. Qd corpori occurrit Occurrit aut minus mediate euz vestibus subilio ribus aut paucioribus induat id auctores de aere loquentes de vestibus faciunt sermonem. ¶ Vestes induat fm temporis varietatem. Sicut igit tales vt frigus non sentiat precipue ad ptes ant neqz earum multitudine aut gravitate extinet siue multū calefiat. Teneat pedes calidos pariter & mundos. ¶ Igne tē pate vtaf ad repellēdū frigus: nō tñ ab eo nimie calescat. ¶ Aq̄ vero sit clara levis de fonte bono carēs odore & sapore malo q̄ si vteret aqua pluuiā aut extinctions ferri vel calibis laudabilior ēēt. nā tota intentio est vt in isto bona fiat digestio. ¶ Loco habitatiōis precipue cameram eligat inter duo solaria sitqz calida & sicca ab omni malo odore vacua.

¶ Fugere dē furorem iram tristitiā melancoliā solitudinē & q̄ colt ad al accētia reducī id de eo hic mentio fit nocet supfluis coitus & qui sit cibo stāte in stomacho. ¶ Conuenit letari gaudere bene sperare versari cum amicis & dilectis. Et coitus ad quem natura impellit qui non excitatur verbis de re vene rea in tactu sitqz eius vsus celebrata pila & sedā digestione & iam tertia incoata. hoc autem tempus quo iste digestiones perficiuntur cōter est post cibum assumptum ad septem aut octo horas.

¶ Citet somnus imediate post cibum factū & somnum nimis prolium & durum nec minus nocent vigilie superflue. ¶ Conuenit somnus nocturnus in lecto molit capite eleuato corpore debite pānis co/perto. & p̄lo sup lat⁹ dextruz deinde sup sinistrā q̄ si tūc nō absoluerit redeat sup latus dextrū. ¶ Conuenit et sup ventrē iacere sitqz somnus septez horarū nō minor quinqz nec amplior octo. Qd si ob aliquā causam contingeret ne in nocte dormiret dormiat de die & melius est ante prandium quā post nec dormire prius incipiat quā a fine cene fuerint due horae aut ad minus vna cum dimidia.

¶ Cauet ab omni forte exercitio imediate post cibum facto imo ab omni forte exercitio quodcumqz fuerit equitando siue pedester eundo & precipue in quo partes inferiores laborent aut multum agitent sicut equitare equum succorsores. ¶ Alimtia etiam statio in pedibus etiam nocet. Lotio aut in aquis dulcibus calidis aut fridis aut statio in stufa est ex his que non conueniunt. Et similiter anifricatio cum re calefaciente aut trahente nocet. Exercitium conuenit temperatū equitando vel pedrando aut navi eūdo loco cuius conueniunt brachiorum fricatioes & omne exercitium partium superiorum. Et locio in aquis aluminosis precipue ani. ¶ Exercitiū gūt quod cūqz fuerit fieri debz stomacho ieiuno pulsū primo supfluitatibz prime & secunde digestionis & perfectare debet donec corpus laetetur vel incipiat la/rari aut ad sudorem exelusive perueniat.

¶ Dimittere debet omnem cibum humoris melā colici generatiuum & quēcumqz qui est difficilis digestionis & mali nutrimenti particulariter loquendo. ¶ Cauere debet a pane azimo & non bene cocto a cibis omnibus ex pasta azima factis. ¶ Ex carnibus dimittat veteres carnes sicut bouz pecudum & caprarum & ceruorum & leporum. & animalium viscerat rāquā difficilis digestionis aut mali nutrimenti & cutes. ¶ Et carnes bipedum habentium colla longa vt anserum anatum & vniuersaliter earum autem que degunt i paludibus & stagnis. ¶ Ex his que ab animalibus accipiuntur nocent. Cafesus vet⁹ & oua dura & que frigura parant. pisces generaliter

non conueniunt huic intentioni q̄ est exsecratio emoroidarū, ex eis tamen nocent magis saluti & qui sunt viscosi & absqz squamis. Leguminum corpora non conueniunt neqz ex granis milium neqz panicum. Herbe calide & sicce multuz non conueniunt neqz frigide & sicce vituperantur acrimina omnia exceptis porris quia quibusdam dicuntur a proprietate valere. ¶ Ex fructibus videntur dactili & ceteri fructus frigide & sicce cōplexionis. ¶ Vinum dulce & ome vinū nigrū grossū & vīna austera nō conueniunt neqz cōpetit vsus pfectionū aut electuarioz multū calidoz neqz aromatu nisi quantuz expediret p scti aut epatis cōsolatione. ¶ Conuenit panis ex farina optimi frumēti ab alijs granis mūdi debite ferme tatus & conuenienter coctus & diligenter comassat⁹ cuius farina nō sit toro simula sed aliquid furfuris teneat. Qd si in eius confectione aliquid ponatur salis laudabilior est sit etatis vnius diei neqz maioris duorum dierum a quo cruste exteriores cum cōmedis abijciantur. ¶ Carnes sint ex bipedibus silue, stribus fahanozū p̄dicū franqilloz turturū meruloz & auiz puaruz degentiuz i nemoribz. ¶ Ex domesticis vero caponuz gallinaz iuuenuz pullaz p̄pionū colibart volare scipiētiuz. ¶ Ex quadrupedibus siluestribz laudant carnes caprioli leporis iuuenis & cuniculi. ¶ Ex domesticis sunt edi vituli laetantis castrati & annualis agni. ¶ Conuenit butirus recens nisi stomacho noceat & caseus recens iterdū. ¶ Si vero aliquādo caseum assumit sit medi us iter recentem & veterē sitqz frangibilis non viscosus.

¶ Conuenit oua sorbilia recētia aut tremula aut in aqua decocta abiecto albumine. ¶ Piscēs vt supra dictum est generaliter nō conueniunt. si tamen cōtingit aliquando comedere sint pui squamosi capri in aquis currentibus bonis sicut lucij cephaliscardave & similes. & ex mari trille sole aurate & pallares & cōdian⁹ cū mena & petrosillo. ¶ Ex leguminibz cōuenit brodiū cicēri rubcoruz ex granis cōcedit rī/3d i brodio caponis coctū aut cū lacte amigdalaz p̄ditū. ¶ Herbe q̄ cōcedunt sūt borago buglossa lupullus speragendiua domestica & siluestris Latuca scariola spinacia petrosillus & mēta mirte cū ali quibz frigidis herbis. ¶ Ex fructibz gratia seducē di ventrē. cōcedantur p̄ma matura cerefa mora si eius bene mature. & vna q̄ apensa steterit aliquibus dieb⁹ & passule enucleate auellane p̄p̄rorefacte q̄ oibus epatibz cōferunt fistici & pira pontica post cibum sumpta in parua tamen quantitate. ¶ Vinum sit album clarum odoriferum mediū inter aquosuz & vinosum in sapore inter ponticū & dulce aut de/clinans ad aliquā dulcedinem q̄ si albū haberi nō possit sit ciscolū cū predictis conditionibus. ¶ Species quibus cibaria sua condiri debent gratia conforationis stomachi sint huiusmodi. R. cinamomi electi. 3. ij. zenze. 3. ij. Galange gariofilorum granorum paradisi an. 3. j. sandalorum rubeorum. 3. j. eroci. 3. f. pistentur & cribentur. ¶ Carnes quibz vescitur si pingues fuerint conuenientius assantur si vero macre fuerint elissent & absolute melius sunt elisse quam asse & meliores sunt animalium partes anteriores quam posteriores.

¶ Inanitiō nimia canēda ē: siue sit ex nimia abstinentia cibi: seu ex supflua eūatide qualitercūqz fuerit pducet ad debilitatē. Nec minus nocet repletio precipue ex cibis & potibz p̄hibitis p qua enitādo ponunt qdā documēta. ¶ Idūz. Cū ver⁹ ad cibū affuerit appetit⁹ comedere nō differat. ¶ Scdm. Cū magn⁹ ad cibū affuerit appetit⁹ nō cōcedat vsqz ad facietatem imo surgat a mensa cū reliquis famia. ¶ Tertiu. In eadē mensa nō sumat diuersa cibaria

Libi poni.
Dania.

Carnes.

Butirus.

Caseus.

Oua.

Dulces.

Legumia

Herbe.

Fructus.

Vinum.

Spēs.

Carnes.

De inani.
tione & re/
pletione.
Documē/
ta cōtra re/
pletionez.
Idūm.
Scdm.
Tertium.

p

Consilia

- Quartus.** sed sufficit vnus aut duo et ab eo scipiat quod est fa-
cilioris digonis. ¶ Quartum. Ad prius comedere
debet quā sentiat cibum prius assumptum esse dige-
stus. Nam si sentiret eructationes cibi suo sapore
Vomitus referre aut stomachi nauseam abstinere a cibo. Et
si sibi facilis fuerit vomitus prouocet ipsum digitis
pmendo linguā aut immedo decoctis rasi quā
titatis. ¶ v. cūz. ¶ ii. acetosi simplici et tepidū vi-
bāt et post ad horā mediā vomitus prouocet compri-
medo linguā digitis aut imponedo gutturi pennā
oleo intinctā et fiat agitatio et vomitu facio lauet fa-
ciez cūz aqua rosata et medico aceti vini et ster p ho-
ras duas et inde comedat. ¶ Si vero vomitus fieri
nō possit aut repletio esset in intestinis fiat cūz cliste-
ri euacuatio. R. malue mercurialis florū camomil-
le añ. m. j. sels lini. ¶ j. f. fiat decoctio de q colatu-
ra accipiant. ¶ ii. quibus addant succi ficie. ¶ ii. q.
vitelli ouorū et casie zucari rubei añ. ¶ j. olei. ¶ ii. q.
Quintus. salis quātū sufficit et supponat. ¶ Quintus. Ad prius
bibere scipiat quā cōcedit quicq aut sex bolos nec
tantūz bibat vt cibis in sō natec nec bibere audeat
cūz post cibū assumptū trāsierit hora cūz dimidia
aut vne. ¶ Sextus. Habere curet omni die bis aut
semel ventris beneficium absq multa pressura. Et
ideo studere oportet vt vter lubricus maneat. nam
in hoc adhibendū ē studiū diligens. De rebus hoc
faciētibz sunt assumptio. v. ¶ brodiq medicorū
pinguis caponis aut gallie ante cibum p horā cum
¶ j. zucari vnius aut duarū coctarū aut i pradio
suo. Sumat ferulū et duabz pibz bibe vna hora
ginis et media mercurialis decoctio cōditis cum
brodio pigni. Aut decoquant. ¶ ii. pruna damascēa
in brodio carūz medicorū pignū et cūz cocia
fuerint malaxent ita vt pulpe ipsarū maneāt in di-
cto brodio postea coletur et colatura per horā ante
cibūz bibatur. Aut. R. brasicas siue canles iunenes
non trāspāntatos et buliant parūz et condiant oleo
et sale de brodio absqz solijs bibantur per horā ante
cibum. ¶ v. vel sumant. ¶ ii. q. aut. v. carite albe aut
citru ante cibum in principio mense. ¶ Quid si illa
donustica nō suffecerint ad ea que magis medicina
lia sunt procedatur et capiat. ¶ v. terentine que in
nebula aut ostia inuoluet aut zucaro. ¶ Aut sumat.
¶ ii. q. Syrupi infra scripti i auroz ann. ¶ ii. q. f. aque
decoctionis anisorū. R. polipodij quercini fisticorū
scorricarū et contusorū añ. ¶ f. f. folliculo-
rum sene lingue bonis añ. ¶ f. f. liquiritie rase et con-
tuse alte mundate et contuse añ. ¶ v. feniculorū
recentium. m. j. infundantur illa in lib. v. aque per
diem et noctem de mane vero buliant et colet et fiat
bona expressio cui addantur cassie. cūz predicta ex-
pressionē extracte. ¶ f. f. Deinde. R. coricū mīra-
bolanorū indorū et emblicū añ. ¶ ii. q. contun-
dant et infundantur in lib. j. aque per diez et noctez
de mane parūz ferueat et coletur et fiat bona expres-
sio. et he due expressiones simul misceantur et super
addantur in lib. j. f. Syrupi violati et totum ad ignē
lentū ponatur et in eo infundatur saculus ex tela
lini rara in quo sit puluis infra scriptus. R. mastice
spice añ. ¶ ii. q. reubarbari electi. ¶ f. f. et dum predi-
cte expressiones bullunt exprimatur saculus multo
etiens cūz spatula vt virtus egrediat et tādū bulliat
donec spissitudinez acquirat Syrupi de quo accipia-
tur vt supradictū est. De bimōi Syrupi sumat bis
in ebdomada. Quid si electuariū placeret magis. R.
passularum enucleatarum. ¶ ii. q. tebesten numero.
¶ f. f. anisorū. ¶ j. j. polipodij quercini folliculorū se-
ne añ. ¶ j. j. pistentur pistanda mō grosso et buliant
in lib. ii. q. ad vltz ad consumptionez medietatis et
cū tepida fuerit malaxent oia manibus et colet po-

tea et colature addat cassie nouiter cum supradicta
decoctioe extracte. ¶ ii. q. pendiarū. ¶ j. q. et simul
buliat vsqquo acquirat ipsitudinē melis et remo-
ueat ab igne et addat turbit optimi. ¶ ii. q. zenc. ¶ d.
¶ ii. q. zucari albi qstū sufficit et fiat electuariū. de quo
sumat. ¶ v. j. ante pradiū per horā vna aut duas.
¶ Quid si hec dosis sufficēter soluerit eaz sequat. Si
minus eā addat. Si nimis minuat. Et eo vt pote-
rit semel aut bis in ebdomada. ¶ Et hec de isto prio
regimie i quo lōgior fui cum bimō rei pars magna
cōsistat vt fiat bona digestio et quod humores gene-
rentur laudabiles et corpus sit sanum.

Cura p petides tres bz lētiōes principales. Pri-
ma ē materiei cūatio. Secda ē iph⁹ diuersio. Tertia
vero ipsarū emoroidarū exsiccatio siue resolutio.
¶ Pro ex cūatio pte itēdis ē pñderādū. vñū i
corpe sit repletio sub forma cāe antis. Si fuerit aut ex hūo-
rit cōsideret si hec repletio ē ex sanguine aut ex hūo-
re melacolicō sanguini mixto. ¶ Si fuerit ex sanguine
vt ex hūore mixto sanguini puenit flobothomia ve-
ne basilice ex qua extrahant. ¶ v. aut sex sanguis.
Et si repletio fuerit multa i corpe fiat secundario per
quā due. ¶ f. sang. edentur obleratū pñ canonibz
de flobothomia positis. ¶ ii. q. pruni. ¶ Sed si humor
peccas nō fuerit sanguis nec sanguini admixtū tūc
cōuenit farmacia. ¶ Et qz humor q replurimū ē cā
emoroidaz ē melacolic⁹ iō prio digerat postea cōfē-
p digio fiat infra script⁹ Syru. R. lici ligue bonis in
ci bozagis añ. lib. j. folliculorū sene. ¶ f. f. radica senti-
et apñ añ. ¶ j. j. scidanē incidēda et pistent mō grosso
soluculi et infundant oia p diē et noctē in pñderia sine
cis et buliat siml vsq ad cōsump. medietate. postea co-
let et colature addat succi malorū bñ redolētū lib. f.
aceti passulati. ¶ ii. q. fil buliat et cū zucā. albo qstū
sufficit fiat Syru. debite coctus. R. pñderia Syru. ¶ ii. q.
aquarū bozagis malupulorum capillorūz venitis.
añ. ¶ j. j. miser iste est p vna vice sumat caudū ante
diē p horā et prinetur ipm. ¶ ii. q. aut. r. vñb⁹. ¶ Dige-
sto hūore euacuet sic. R. passulaz emmele. ¶ j. q. po-
lipodij quercini. ¶ j. f. f. florū bozagis et buglosse añ.
z. j. q. epithimi. ¶ j. q. agarici. ¶ ii. q. salis gēme. ¶ f. f.
agaric⁹ incidat subtiliter et nō pistet cō sale gēma
fundat in oximelle simplici quantūz sufficit p sui
imbibitū p horas. ¶ v. passule cū polipodio bulliat
in lib. j. sēri capini vsq ad cōsumpti. medietate. et in
fine addant flores et epithimis et buliat vna ebullitōe
et remoueat ab igne et colet de colatura accipiat
quātū sufficit ad dissoluēdūz māne electe. ¶ f. f. pñ-
deria amech. ¶ j. f. et addat expñsio agarici facta
cū pñderia decoctioe et fiat pot⁹. Ibiūc potū solutū
sumat calidū in die imediate sequēti ad diē cōple-
te sumptiois supradictorūz Syru. p horas octo post
finē cene imediate pcedentis sup quē pot vna hora
dormire cū ceperit. Cūz vero trāsuerint hore due
ab hora sumptionis siue prius dormiuerit siue nō
amplius dormiat et vigilet donec trāsēant hore. v.
ab hora sumptionis pot⁹. et tūc accipiat ciatū vnūz
aque ozdei calide cū. ¶ j. q. zucari rub. Deinde ad ho-
ram prādeat et nō se multo cibo grauet. ¶ Aut. R.
pill. indarū. ¶ ii. q. pill. de lapide lazuli. ¶ f. f. misce et
reformēt pill. ¶ ii. q. pill. maluerit qz potūz istas ca-
piat eo ordine qui dictus est de potu.

Secda intentio. Diuertat humor a partibz infē-
rioz ad superiores iuxta intentionē secda. Iste
aut adimplet instrumentis varijs. scz cūz fñcatione
brachiorūz cū appositione ventosarū sup spatulas
cū fñcatione et absqz fñcatione cūz postio-
ne manūz et brachiorūz in aqua calida cum flob-
otomia venē basilice et cūz vomitu fiat igit diuersio
cum aliquo suprascriptorum.

Terzia

Tertia intentio. scz emoroidarū efficatio va-
rijs adimplet instrumentis. scz cuz rebus ad intra
et ad extra administratis. ¶ De his q̄ ab intra admi-
nistrant ē assumptio duarū dragmaz galbani ficci
cuq̄ aqua dissoluti stomacho ieiuno. De quo dixit
Aui. r. vj. terij ex reb⁹ electis et exptis ē in potu su-
mere. z. ij. galbani ficci in aqua. Et si somas tribus
vicib⁹ nō redibant. Et idē affirmat Joāniētus. Et
potus aq̄ aluminose stomacho ieiuno valet vt affir-
mar Aui. ¶ Et ab extra multa sunt q̄ applicari pnt.
Et prio cuz suffumigis. Secdo cuz lotionib⁹. Ter-
tio cuz linimentis. ¶ De q̄b⁹ est suffumigatio cuz ta-
marisco de quo dixit Aui. vt in sen supra allegato
q̄ iuuat accipiat. z. j. tamarisci grosso modo cōtu-
si et supaspargat prunis accensis existentib⁹ in vase
sub scāno p̄forato super q̄b⁹ sedeat patiens cū pānis
luoluris ita q̄d fumus exire scānum nō possit et ano
recipiat. ¶ Aui. r. bdellij. z. ij. et fiat suffumigiu⁹ co-
modo q̄d dicitur est. ¶ Qd si suffumigiu⁹ voluerit
efficaci⁹ faciat cū bdellio. et cōsimiliter valet suffu-
migium factum cum sandaraca. ¶ Qd si suffumi-
gium p̄iorib⁹ efficacius voluerit fiat cuz. z. j. ana-
cardi puluerizati modo grosso et prunis alperis. De
quo dixit Aui. q̄ erat forte in exercitio. Et Joāni-
ētus dixit q̄ frequēs suffumigatio cū anacardo scā-
mozoidas cadere facit. ¶ De lotionib⁹ cōfert lotio
q̄ sic fit. r. nucis cypressi corticū exteriorū glandin-
gōterant mō gosso et bullant in vino nigro stiprico
cū quo calido sepe anus laucē. ¶ Aui. r. vrine pa-
cientis et cuza laucē sepe. ¶ Ad idē valet lessio in
aqua aluminosa. ¶ De linimentis valet succ⁹ ex cor-
mis exp̄ssus i quo lana sūndat et emoroidis suppo-
natur nāq̄ dixit Rasī. r. p̄inē. q̄ olino delet eas.
¶ Aui. r. pomū colloquintide integrū ex vno late-
re p̄forat⁹ et impleat oleo cōmuni et ponat super ci-
neres calidos et bulliat. Deinde exp̄imat et cū ea ex-
pressura emoroidē liniant. Aut infundant coctū in
dicto oleo aut exp̄essione calida et superponat emo-
roidibus cuz velocitate eas resoluit. De rebus ex-
p̄tis resoluentib⁹ et dolorem sedantib⁹ est succ⁹
plumbi qui sic fit. r. olei de crisomilis. Qd si non
habetur sumatur oleū nucleorū p̄scorum. z. j. f. po-
natur in mortario plumbeo et cuz pistello plumbeo
ad solē ducatur longa cōtione donec insp̄setur et
veniat quasi ad formam vnguenti cū quo calido li-
niant emoroidē sepe. nā hoc est vltimuz. Amen.

De dispositione p̄pina p̄tis.

Consilium 73.
Ste iuuenis mutinensis si nō est vt credo
modo p̄tiscus: est tamen multum ad p̄ti-
sim paratus vt facili⁹ apparere p̄t cō-
sideranti signa ab Aui. posita. r. terij. c.
de preparatis ad p̄tis. Est eo res grauior cuz pa-
tiatur catarrum falsedinem participantem: cuius
pars in pulmonē descendens excitat interdum tuf-
ficulam. aliqualis pars tendens ad stomachum im-
pedit digestionem bonam fieri. altera vero pars ali-
quādo descendens per partem tolli posteriorem ve-
niens ad humeros et difficilē facit eorum motū.
Quapropter iste iuuenis vltra periculum p̄tis est
exp̄positus multis alijs egritudinibus ratiōe catarrī
de quibus Aui. mentionem facit. v. terij cap. de
catarro. Undere ista ex parte medici indiget ma-
gna obedientia ex parte infirmi seu patientis ma-
gna obedientia.

¶ De p̄seruatio ad p̄tis et cura catarrī r̄t̄s cōplect
medicinalib⁹ instrumentis. Dieta portione et cirurgia.
¶ Dieta cōsistit in debito regimine sex rerum non
naturalū de quibus est aer a quo principū facias.

De aere:
Ab aere caueat h̄do et h̄o. et v̄toso seipue flāte
austro et borea et ab aere sumoso aut malum odorez
būce. ¶ Ex reb⁹ q̄ aeri cōicant nocet capitis et cor-
poris nimia rectora ex qua corpus nimis calefiat.
Sicut et nocet adeo leuis rectora vt caput aut cor-
pus frigeat vel frig⁹ sentiat. ¶ Dimittat et omne id.
Qd pecc⁹ strigit gulā aut v̄trē ex vestib⁹. ¶ Citce
et nimia capitis aut corporis calefactionē et habitare
loca būda aut vbi sit fum⁹ aut puluis. ¶ Ligat sibi
aerē clarū quietuz declinatēz ad aliquāle calidita-
tez et siccitatē: qui si talis naturaliter nō habet fiat
arte icendēdo ignē in camera cuz lignis siccis et onī
odoris sicut sunt ligna iunipi abietis lauri ac. sz exi
sētē hoz lignorū odore i camera aut fumo nō itret
sed postquā cessauit. ¶ Teneat caput ita rector⁹ vt
nō sentiat frigus neqz ita caliduz vt sudet. ¶ Corp⁹
vero vestib⁹ ita muniat vt nō extuet neqz ita paruz
vestiat vt frigeat pedes teneat debite calidos igni
nō p̄pinquet nisi p̄ quāto pellat frigus. ¶ Locus ha-
bitatiōis p̄prie camere sit iter duo solaria cuius se-
nestre sint versus orientem aut septentrionem exp̄p̄te
sintqz longinqua a curibus aquarū aut cloacis.

**De accide-
tib⁹ al.**
Accidentia anime ex quibus indebite spiritus et
būores mouent fugiēda sunt sicut furor ira tristitia
timor melācolia sollicitudo. Cōuenit gaudere letari
bene sp̄are de sua salute et cuz amicis et dilectis p̄uer
sari. Et q̄ cōit⁹ ad animi accidētia reducē dico q̄
ipm fugiat rāqz noctū angulis suis dispositiōib⁹.

**De motuz
quie.**
Cauet ab omni forte exercitio quocunqz fiat
sue p̄duando sue equitando forte exercitium cale-
faciendo corpus facit fumos ad caput eleuare et cuz
hoc facit indigētiā maioris dilatatiōis pectoris.
primum catarrum augmentat. et fm facit incurere
periculuz fracture vene pectoris. ¶ Nocet for⁹ excla-
matio: longa retentio ānelitus: et omne exercitū in
quo caput inclinatur et incurretur pectus. Cōcedit
ante prandium et cenam prandio iam digesto leuis
ambulatorio per loca plana euacuatis primo sup̄stui-
tatibus prime et se de digōnis. Sed magis placet lo-
eo talis exercitū fiant fricationes incipiendo a geni-
bus et trahendo ad pedes postea ab inguinibus ad
genna inde ad brachia sz nullo mō ad pectus. Lau-
datur et leuis capitis p̄cinarario ante prandium cū
aliquali fricatione capitis sed leni. ¶ Ad multum ele-
uet loquendo vocem sed potius submisce loquatur.

**De somno
et vigilia.**
Nocet Somnus meridionalis et quicunqz ime-
diatē post cibum factus et omnis somnus multum
longus et resupine dormire et capite depresso. Con-
uenit somnus primus super latus dextruz. sz super
sinistruz. Qd si non sufficienter dormierit veriat
sup lat⁹ dextruz. Siqz somn⁹ sex aut septē horarū
nō ampli⁹ octo neqz mior quicqz. Siqz capite debi-
te ellenato et corpe pānis tecto. nā tertia primi cap-
de regimē ei⁹ q̄ comedit. Adultis coopire pānis
et cervical eleuare sunt ex illis q̄ in digerēdo iuuat.
Et ad vltimū qdem vt mēbrozū situs ad sferiora
sunt declinat⁹ et nō ad superiora. ¶ Neqz prius dor-
mire sc̄piat quā transuerint hore due aut saltē vna
cum dimidia a fine cene. Sed si p̄pter aliquā cau-
sam contingeret ne sufficienter in nocte dormiret
dormiat in die et potius ante prandium quam post.

**De cibo et
potu mal.**
Abi omnes qui sunt mali aut difficilis digestio-
nis nocent et qui sunt salsi acuti amari et rebe-
menter dulces non conueniunt vitet panē azimum aut
male coctum et omnia cibaria ex pasta azima facta.
¶ Ex carnibus non conueniunt antiquē vt bouum
caprarum ac. neqz intestina animalium vt sunt cor-
pulmo venter intestina splen ac. nec cutes neqz ca-
pites anares ac. et omnium aliarū que degunt in val-
p q

Consilia

libus aut palidib⁹ ex his que ab animalibus exci-
piuntur nocet butirus calens antiquus et lac et ova
non recentia. ¶ **Pisces** generaliter sunt mali cum sint
frigidi et humidi multe euaporationis ad caput et p-
cipue nocet saltri. ¶ **Ex legumib⁹** dimitrat ois eoru
corpo: a canqz ventofabili. ¶ **Herbe** ois q sunt mul-
tuz i caliditate et siccitate elenat sicut ruta mentastruz
ylopus et non conueniunt neqz ille q sunt multu fride
et bu. ut portulaca encurbita citrulli anguria mello-
nes. na ita apud arabes iter olera pnumerant. ¶ **Et**
caueat ab oibus acrimibus et fructibus illis ecce-
ptis de quibus postea dicet vinu potes non puenit ne-
qz poticu neqz grossuz turbidum nouu aut multuz
dulce. ¶ **Lauet** a pdis ex melle aut zucaro calidis
multu. ¶ **Idane** sibi eligat ex farina non ex toto a fur-
fure munda ex bono sumeto optime mudo q sit de-
bit coct⁹ copetenter fermentatus paruz qd huius talis
et fuerit diligenter comassatus huius vnu die non am-
plius tres. et euz comedet corer abijciat exterior.
¶ **Carnes** conueniunt ex salianis pdisibus turdis alta-
ruz guaru autu degenu inemonib⁹ et filomene fice-
dole et caponuz iuueni gallinaz iuueni pullaz ca-
pionib⁹ leporis iuuenis edi castrati agni annalis vi-
culi lactatis et horuz alaluz anteriora sunt postero-
ribus pdisibus pstantiora et melius elisse qua asse pre-
parat. ppter sibi paciety debilitate. ¶ **Decedunt** oia
recentia sorbilia aut tremula vel in aqua fracta non
dura abiecio albumie et calens recedat aliqñ et raro
usu. ¶ **Si** qñ accipit pisces sint pui squamoli ex aqua
bonis currentibus capti licet aliquando concedun-
tur anguille tenche et ceteri similes. ad ingrossan-
duz catarru cu tales pisces sint viliosi nunt meti et
difficilis digestio et catarr⁹ sicut grossus videt mibi
q sari sit eoz dimittere. ¶ **Conueniunt** brodiu cicez ru-
beoru et cu volutas cet abstergeat. ppter miaz in
eo colecta non conueniunt et grana postqua elenit co-
cta pistant et dissoluantur cu lina decoctio et po-
stea colant et colatu ad igne reducet et fiet sercu-
lum. ¶ **Decedit** et ad eandem intentione serculum ex
farina faruarum facuz ex granis. ¶ **Decedunt** sar or-
deum fractu et psilana non colata. ¶ **Ex herbis** co-
ceduntur borago buglossa lupulus feniculus erdi-
uia cicorea tarasaco et si miscant herbe fride cu ca-
lidis pot interdu eis rei. ¶ **Ex fructib⁹** cedunt piliu
le enucleate dulces et due aut tres carite albe aut ci-
trime i picipio mese gracia leniendi ventu anellane
piz toretiacre et meli⁹ est eis rei in serculo qua alio
mo et amigdale dulces excozate et citomuz cocti i
fine mese post qd non bibat. ¶ **Ex cofectionibus** con-
cedunt diamigdolatum seu marzapana conmandri
habentes vna zucari cooperatur q sumant post ci-
bum si vero multu in vtre sentiet ventositate rei
posset in picipio mese anisib⁹ huius vna zucari
cooptura. ¶ **Conueniunt** aut grana pini prius tri-
bus vicibus in aqua calida infusa in vmbra exsic-
cata. postea cum zucaro trium coctarum condita.
¶ **Nocet** inamitio nimia siue sit ex cibi abstinencia
hoc e ex nimia paucitate siue fuerit ex supflua eua-
poratione. ita ista pducit ad debilitate virtutis q i ca-
su pposito fugienda e. itaqz min⁹ nocet supflua re-
pletio non solu huiusmodi et cibalis et picipue reiuz
prohibiturum. itam supflua repletio si fuerit ex
cibis aptis euaporare eorum euaporatione replebit
caput et augmentabunt catarru aut pp delectate
caloris inat acgre calore extrane exercitatu vapo-
rum ad caput qd e multu veredu quapropter opor-
tet in mesurando inu euz rei magna diligentia.
¶ **Idone** ne tantum cibum sumat ut ex eo in stoma-
cho sentiat gravitatem aut tensionem. ¶ **Secundo**
non sumat cibum nisi pleserit priore assumptum esse

digestum. ¶ **Qd** si sentiet cibum in stomacho esse
corruptu q cognosceret ex eruptione icterica quaz
sentiet q solet coiter expelli vomitu. et audio cibum
corruptu euacuari sed non vomitu ppter ea qz vom-
itus mouet materias versus caput et ipm replet. ite-
rum humores a vomitu ponunt in morn. unde postea
mouent ad pectus. amplius cu vomitus pape in
illis q ad ipsum non sunt parati facit pectus et
sion et alia eruptione vnuu pectus. ¶ **Quare** vi-
det ut melius sit ut ante cibum p horaz sumat duas
aut tres pill. aloes loti. ¶ **Qd** si coprehendit et co-
ruptionem ipsam esse intestinis interioribus q co-
gnosceret ex rugitu in partibus illis aut grauedine
ea euacuet cu clisteri q sic fit. R. malue blite mero-
rial an. m. j. furfuris. p. j. fiat decoctio de qua co-
lata sumat lib. j. f. cui addantur cassie zucari rub.
an. 3. j. yerapig. 3. f. olei violati olei de aceto an.
3. j. f. salis. 3. iij. et caliduz supponatur stomacho
iunio. ¶ **Quod** si in ventre sentiet multam ventosi-
tatem adde decoctioe anis carui an. 3. j. ¶ **Terio**
si appetitus ad comedendu magnus ellet non come-
dat vlgz ad facietate imo a mesa surgat cu reliquis
famis. ¶ **Quarto**. Non comedat in vna mesa vmer
sa cibaria q si aliquando coningeret ab eo meti-
piat qd digestio facilius. ¶ **Quinto**. Non om-
tum bibat ut cibum in stomacho natet. ¶ **Cur** et om-
ni die habere ventris beneficiu eis aut saltem cum
mel. ¶ **Qd** si non poterit naturaliter saltem ante cum
suppositio ex melle aut radice blite supermista et
sale conspersa vel cum clisteri ut supra ordinat vel
assumptione pill. supascriptarum.
¶ **Cura** per portione dz medicus plures habere in
tentioes. vna ad materia minoranda. Alia ad ipaz
digerenda. Tertia eandem mam erradicanda. Qua-
ta ad diuertendu. Quinta ad sistendu catarru. Sex-
ta ad confortandu caput ne materia multiplicet. Septima
pfortet pectus ne mam suscipiat. Octaua co-
fortet stomachu et mēbra naturalia ut bonaz faciat
digestione et corpus maciesacti impu gucat.
¶ **Idone** itentio implet sic. R. pill. yere simplicia
3. ij. agarici. 3. j. zervi. gra. ij. di aganti gra. ij.
mille et euz oximelle simplici et aqua nensis refer-
ment pill. septē istas pill. materia a capite a pecto-
re minorates accipiat p horaz vna ante duz postea
differat pradiu suu p horaz. v. i. fine qñ pradeat.
¶ **Digerat** materia iuxta intentione secunda. R.
sympi de liquiritia. 3. vj. sympi vio. mellis ro. co-
lan. an. 3. f. aq ordi excozati. 3. ij. nensis. 3. j.
i. misce. ite est syrupus p vna vice. istu syrupu di-
gerent materia saltem in capite. et ea que si in pe-
ctore sumat calidu et non repidu per horaz ante die
eo vraf per octo dies aut quato videbit medico p-
senti qui ispiciendo diligenter materia coprehendit
esse euacuati parata et eo taliter vni incipiat i se
immediate sequenti ad die supdis supra scriptis pill.
¶ **Eradicet** materia euacuado iuxta tertia inten-
tionē. R. pill. aurearū pill. de yera simplici agarici
an. 3. j. misce et cu electuario de succo ro. reforme-
tur pill. vj. numero. itas pill. materia eradica-
tes sumat in die immediate sequenti ad diem coplete
sumptionis supascriptoru syrperu p horaz. v. i.
a fine cene immediate pcedentis p quas pot euz co-
perit per horaz domie et postea surgat et antuler p
cameram feniculaus feniculis et supponat ventu i
ylij p aum caliduz plus qua repidu partes illas
leuter fricat. deinde in p calde partes dimittat pa-
num et sic stet donec ab hora sumy tioms pill. tra-
scant horz quinqz in fine quaz sumat. 3. v. aqua
ordei excozati cum. 3. f. zucari vnius cocti et vide
ad horam pradeat.

Capateria

Octaua in
tento.
Lōforatō
mēbroz na
turaliū.

Unctio.

Luray ci-
rugiain.

Ulcicato /
rimum.

¶ **L**ofozet stōs ⁊ mecha naturalia vī bonā faciāt
 digōnez ad hoc vī corpus carnosum fiat iuxta in-
 tentione octavarū. R. bzdoy pulle debite coctae. **z. vj.**
 zucari albusimū. **z. f.** misce. I hoc bzdoy virtutum
 naturalū pforatū restauratū hūidi substantiā
 ⁊ a humorū equatiū ⁊ testinorū lenitiū sumat
 in auroa diebus intermissis ⁊ maius effect co vti
 omnibus diebus. R. pulparum alarum ⁊ pectoris
 canabis iuvenis debite coctaz. **z. vj.** amigdarū
 dulciū pcorricatarū. **z. j.** fisticorū mundatorū
z. vj. pincarum mundatarum ⁊ aqua calida infu-
 sarum quater ⁊ effricatarum in vmbra. **z. j.** avel-
 larū mūdatarū. **z. f.** in vmbaz numero. **vj.** feminuz
 cōim fridoz maioz. **z. j.** mēse p fridoz. **z. f.** paslu
 nigrarū pulparū sibiēn an. **z. f.** liquiritie
 rale ⁊ munde. **z. f.** amidi. **z. j.** draganti gūmi ara-
 bici an. **z. f.** electuarū regū. **z. f.** mente necce. **z. g.**
 nictis msc. macis an. **z. j.** scoze ferri. pipere. **z. g.**
j. pfectiū aromatici rola. deferi pde garbuelis. **z.**
ij. trisafadalorū sine cāphora. **z. g.** gearū margari-
 tarum electuarū de gemis sine pfectiebus. **z. f.** pen-
 ditarum ptes duas zucari tritum coctarum partem
 vnam de his ambobus quātum sufficit pro confe-
 ctione. Carnes incidantur subtiliter postea in mor-
 tario lapideo optime pisent pulverizāda subtiliter
 pulverizent ⁊ pistāda pistent deinde oia simul mi-
 sceant in mortario cum duab⁹ tribus aq absinthij
 vna aque buglosse de ambabus quātus sufficit pro
 coctioe solida ex q fiat coctio in immozelīs quorū
 glibet sit triū dragmarū. ¶ Istas pfectides virtutū
 naturalū pforatū ⁊ pprie epatis restauratiue pro
 pte hūidi substantiā oīz mebzoz sumat mozellos
 duos fmane saltē p horas duas ante prādiū ⁊ ite-
 rum duos ante cenam per horas duas prandio iaz
 digesto. ¶ Iplacet infusū vt vtrius inscripta vti
 ctione que est siccitatis dozi ⁊ totius corporis re-
 missiua ⁊ earundem partium humectatiua. R. oleo
 rum violati. **z. j. f.** amigdarum dulcium silami
 an. **z. vj.** citomorum. **z. f.** butiri absq sale. **z. f.** le-
 minum cōmuniū mīozum frigidorum. **z. f.** dra-
 gant gūmi arabici an. **z. f.** vitelli oozorum numero
 duo boliarment. **z. g.** feminis acetose. **z. j.** ralfure
 ebolis. **z. j. f.** cere abissime quantum sufficit pro
 vnguento molli draganti gūmi arabici infundan-
 tur saltem per diem naturalem in partem dīctozū
 alearum quantum sufficit ad ipsozū imbitio-
 nem ⁊ mollificationes ⁊ reliqua pulverizanda pul-
 verizentur subtiliter ⁊ inde omnia mīscantur ⁊ fiat
 vnguentum molle. ¶ Ex hoc vnguento frido tem-
 pore calido vngatur tota spina ⁊ collo exclusiue vsq
 ad os caude inclusive saltem per latitudine quat-
 tuor digitorum ⁊ hoc fiat bis in die. f. p hora ante
 prandium ⁊ per horam ante cenā tempore vero fri-
 gido dimittatur ⁊ cum locus fuerit vinctus coopla-
 tur f. f. nimis calidus ⁊ frigidus sentiat.

¶ Cura per circuriam completur abzafa parte co
ronali vbi conmissura fagittalis coniungitur cozo
nali fricetur cũ cepe squillico infuso in aceto tam
diu donec locus rubeat ⁊ reficetur ⁊ inde aperian
tur vesice ⁊ superponatur caulis ad ignem parum
calefactus ⁊ sepe permutetur cum vero consolida
tur iteruꝝ fricetur. ¶ Qued si contingeret ne per fri
cationē reficaretur locus eidem parū ponatur me
p iij

Consilia

dicamen qd sic fit. Re. fermenti. S. f. cantaridaruz
abscissis capitibus aliis qd pedibus. S. f. puluerizent
et cu modico aceti cuz sermēto reducant ad formā
paste ex qua fiat pallula ad quantitatē vni⁹ piconis
et commillure applicet et tādū maneat donec locus
vesicet et tādū fiat vt dictū ē. Et qd fieri cauterium
actualez loc⁹ eligēd⁹ ē vbi terminat digit⁹ medi⁹
man⁹ paciētis posita manu ad radicē nasi et caueat
cauterizās ne faciat cerebruz ebullire postea remo-
ueat scara et seruet locus apert⁹. C. Baurius.

Lanternus
actuale.

De dolore renali et paralexii brachiorum tibia/
urni et crurium.

Consilium 74.



De mihi scripta sunt de dispositione spe-
ctabilis viri francisci petri archangeli
diligenter et accurate legi. Cognoui prin-
cipium egritudinis regimen precedens
et eius naturalem complexionem et egritudinis va-
rias mutationes et accidentia vel potius alias egrit-
tudes superuenientes. De quibus vna fuit dolor
renalis alia paralisis brachiorum et tibiae et cru-
rium. Et arbitror quocūqz fuerit apoximata debere
et canonice fuerint administrata cum inleperim
doctissimos pbsicos sue cure presuissis de quibus
nihil aliud est arbitrandum nisi qd bene et canonice
processerit. Et fuit vt coniectura sum affectus iter
doctores assertatio nunquid dolores superuenien-
tes qui potius appellari debet accidentia quā egrit-
tudes cum sint operationes corrupte lese fuerint
renales aut colici. Et ego in ptoneria ista nolo me
constituere iudicem. Hoc vnum affirmo qd simul
possunt esse dolor renalis et colicus quoniam cau-
se simul esse possunt igitur et effectus ab illis proce-
dentes. Consequencia nota. et assumptum patet ex
Aui. vii. tertij. c. de colica et ab eodem. vii. tertij
cap. de lapide renum. Nunquid iste nervorum de-
fectus videlicet brachiorum tibiae et crurium fue-
rit per crismū doloris colici ita qd materia faciens
colicū dolorē sit pul'a ad membra predicta et fece-
rit illam membrorum impotentia. Non est dubiū
qd paralisis potest esse crisis colice. vnde Aui. vii. tertij
cap. ij. paralisis quod est crisis colice et quandoqz
remanet cum ea et sensus etc. Sed nunquid colica
precesserint est dubiū. Aliquando ex febribus tem-
poralibus est mutatio ad paralexim. Unde Aui. ca.
supra allegato ad paralexim quandoqz est mutatio
et apoplexiam et epilepsia colericā pfectio matricis
et febrib⁹ temporalibus finem semitam crisis. Et Sed
be dubitationes nil paciēti conferunt.

Questio.

Bauri⁹.

Quid cō-
derandū.
primū
dictum.

Aui.

Secū-
dū.

Illud qd pderandū mihi videt ē nūqā balneū
si hac dispōne pferat quantū ad nervoz laxitudinē.
Cū diligēter pderarā mihi videt qd stāte virtu-
tis fortitudine et pēpue vitalis et corp⁹ sit febrilis qd
balneū sibi coferat. Et i casu placeret balneū cāda-
nellarum territorij senaruz mō q statim diceē. Nā
illud balneum habet virtutem ferream cum partici-
patide salsedinis a. nls. Et volūt nonnulli qd vir-
tutē habeat enca. Et tale ē. Qd hanc ppositio ē pue-
nientissimū. Cū Aui. ij. primi cap. illo. Quidā oia
re loquētiū dicit. Erce qdē aque ferree et salse iunāt
in egritudinibus qd sunt ex friditate et hūiditate et in
dolorib⁹ articuloz podagre et pferunt lassitudini
i. paralisi asmaticis et egritudinibus renum etc. Et
ij. cano. simpli. ecc. lxxv. et aque sulphuree et erce
sunt bone renibus et colice. Et eodem loco aqua fer-
rea est bona spleni et stomacho. Et aqua erce est bo-
na et pproxima illi. Et dico vltius qd balneū sulphu-
reū est illi cōueniens pēpue si cuz sulphure fue-
rit aliquid aluminis. Qd sua simplicitate mēbra cōfor-

ter. Quisimōi ē balneū petrioli: et balneū sancti pbi
lippi. Secūda. i. c. supra allegato. Sulphuree vō aq
nervos mundificat. Et Cū horum balneoz talis
esse debet qd corpus sit bene et diligēter purgatum.
Et cum egritudines nervorum nō nisi far maco pur-
gent vt dixit Aduis et Aui. j. tertij. ca. de apople.
ad hunc. Et scias qd apoplexia et palis cōstringunt
meatus cibi quare non possunt medicine facientes
euacuationē euacuare ex materia facientes ipsas pro-
prie. Quapropter si vnica euacuatione nō poterit
sufficiēter purgari: qd forsan ppter lōgā egritudinē
nō tolleraret fortē solutionē: fiat i duob⁹ aut trib⁹.
Nā hoc ē fundamentū cure vt accedat bene purga-
tus. Quo scō per: et balneū dicti petrioli licet bal-
neū scil pbi. sit efficac⁹ sz pp alia cōmoda pl⁹ plā-
cet balneū petrioli ad qd iur de mente apoplexia
qd ibi sit de mēte Adui i pēpicio. Nā ad balneū stā-
dum ē p mēse aut ampl⁹. Si tard⁹ accederet ma-
nendū ibi cēt de mēse Junij ipe calido in quo male-
ferē balneū. Cūqz ad ipsū applicuerit quiescat
p duos aut iij. dies. Quib⁹ eractis circa solis or-
tuz portē ad balneū caldanellaz i quo balneū cor-
pus totū p spaciū vni⁹ hore si nō sentierit debilita-
tē aut molestia aliqā. Deinde iter balneū linciani
mib⁹ calefactis pri⁹ et corpe modico: riter pānis recto-
rēt si pōi sudare. Si sudauerit faciat pānis cal-
dis corp⁹ efficac⁹ postea se induat. Si nō sudau-
rit cū steterit p hōrā vni⁹ i lecto se induat et inde or-
hōrā padeat et eadē die nil aliud faciat. Et si lēz or-
dinē teneat p tres dies primos lequētes. Cūqz
pēpue de mane i ortu solis balneū le i balneo mi-
litū et igeniet vt aqua descendēs i balneū det sup-
pē posteriorē colli. In quo si sibi molestia nō fuerit
maneat p hōrā. Si ex eo sentierit debilitatē statim
egrediat. Et postea egrediat se iterum ingrediat
et teneat sudare et faciat vt dictū est de balneo cal-
danellaz. Et postea qd fuerit idurus accedat ad
ducia cuius casus sit sup caput vbi commillura co-
ronalis cōiungit cū sagittali qui loc⁹ cognoscit
tendo radicē manus paciētis ad radicē nasi et vbi
terminat digit⁹ medi⁹ illic est cōmicio cōmilla-
rū. Et ab ea incipiat qd minus est calida. Et ad quā
stet p hōrā si nō debilitat. Unde surgat et faciat sibi
caput efficac⁹ cū pānis calido. Et vltimo fricari
cū manu caput et pē posteriorē colli cū istis quā
inferi⁹ ordinabo. Deinde stet p hōrā padeat ad acci-
qz trāsiuerint hore. vj. a fine pādū redeat ad acci-
piendū aquā capiti eo mō qd dicit⁹ debere fieri de
mane. Et hūc ordinē seruare dō quousqz steterit pe-
trioli. Qd esse dō tpa vni⁹ mensis qd possit suffere
re balneū et ducia eisdē modis qd dicit⁹ sunt: hoc ex-
cepto qd bis in ebdomada se balneū i balneo calde-
nallarū reliquis dieb⁹ in balneo m. m. i. seruatis or-
dimbus et modis qui dicit⁹ sunt. Et cum se ducia/
uerit p duos dies ad vni⁹ ducia miter se ad aliam
paulū calidiorē: et ita pcedat donec veniat ad du-
cia ppinquā calidissime p duos dies et ibi quie-
scat donec cōpleat balneationē integrē. Et si p ali-
qō accidens nō possit suffere balneū per hōrā qd pa-
riter ducia stet petrioli per amplius et mpus quam
illud qd est dictū. Et minus ordinis cā est qd balneū
caldanellaz habet virtutem ferream cum aliquā
alumine et forsan vt dicunt aliqui aliquid eris par-
ticipat. et nō pferit stomacho spleni qui in tanta egrit-
tutine debet esse debilitati renib⁹ et vni⁹ vt appa-
ret ex superiora dicitis auctoritate Aui. et hoc bal-
neū est leuius balneo militū. Et loco in pēpue vbi
nei possit interdū balneū i balneo scilē et vbi
mulieres se balneat. Et balneū militū sit ex aq de
petrioli cum permixtione aque balnei de ferro et ideo
balneum

Aui.

Aduis.

Adodis.

Aui.

Aduis.

Adodis.

Adodis.

Adodis.

Adodis.

Adodis.

Adodis.

Adodis.

Adodis.

Adodis.

Adodis.

Adodis.

Adodis.

balneum istud bz minerā sulfuree principalr cū alu mine 7 virtute ferri. quare cōducit neruis debilib? resolut laetatez 7 paralesim. Et pōt administrari sup partē posteriozē colli vbi est origo neruorum ve nientū ad brachia. Unde Aue. 2. tertij. In quāqz egritudinibus neruozz intentio est ad posteriozē prez colli capui habēda est cura: qm a cerebro imediate aut mediātē nucha oriunt omnes nerui. 4. Itaqz et displiceret quādo tollerare posset vt traret balneū magnuz petrioli in vespere postqz sumpsisset duciā in quo staret vsqz ad vmbilicū per tēpus hore me die aut amplius. 7 hoc in diebus postremis. 4. Et p pter comoditates hozz balneoqz que petrioli haben tur 7 nō in sancto Philip. dixi qz plus mihi placeat petriolum non obstante qz balneuz sancti Philippi esset efficacius.

Violentes ex balneo vtilitatē cōsequi. Infrascripta documēta sunt obseruāda. 4. Primum qz anteqz balneū intret conetur habere ventris lēficiū aut salū tēnet qd si veniret vt aliquādo solet fieri sti picius faciat sibi fieri ante introitū in balneo cly sere tale. Re. decoctionē capitis castrati cuz malua 7 paritaria lib. j. f. cui addatur mellis. 3. ij. olei. 3. ij. salis. 3. ij. 7 calidum supponatur. 4. Secundum. Si debilitatem sentiret dum esset in balneo statim egrediatur idem faciat cum aquā accipit ad caput. 4. Tertium. 4. In balneo existit nihil bibat si rehemē ti sit vixare sumat grana granatorum aut zucca rum canditū in ore aut primum in aqua remolitur. 4. Quartum. Cū egrediē balneū aut exit a duciā nō comedat neqz bibat donec corpus sit infriigidatuz. 4. Quintum. Post solis occasuz nō stet extra domū. 4. Sextum. Quando comedit non prius bibere inci piat quā comederit quinqz aut sex bolos 7 bibat p vice paruz 7 potius sepe: sed quāritas totius sit pau ca. Sit vinum paruum cū oleū nō dulce neqz acer bum: sed inter hoc mediū. Sed si arbitrat qz posset abstinerē a vino de quo dubito propter egritudinē laudarem aquā mellis cū cinamomo aromatizatā. 4. Septimū. Tibi sint sicut perdicēs sicut turtures capones iuuenes 7 iuuenes galline pulli. 4. Ex qua drupedi? sicut carnes edi 7 castrati ab alijs absti neat post cibum sumat grana coriandri hūtia vnaz succari cooperturam.

Quintus ad balneū solet aliquādo accidere ru bedo oculo. 4. Que si acciderit ponatur vetele si ne scarificatione sup spatulas. Et postea fiant spatula fricatioes. Et in oculis piciat albumē oui cū aqua ros. cōquassati cū prius i puma abiecta fuerit: 7 in vicio medicamine infundat cotum 7 oculis su perponatur: 7 sepe mutetur ita vt nō exsicce. 4. Con uenit et lac recēs in oculis iniectione. 3. cū iniectū fuerit nō pmittatur vin stare quin oculus munde: quoniam acetosaretur 7 oculis noceret.

Aliquādo accidit epatis supcalefactio cui proui deat vngēdo regionē epatis an introitū balnei cuz ceroto sandalino. 4. Qd si hoc sufficere non videat erhibeat infrascriptū ulep qz epatis infriidatium est que pfortatiū 7 mūdicat renes 7 pseruat a ge neratioe lapidis in remb? Re. aquarum endiuie. 3. vj. epaticę. 3. ij. seminū cōmunū maioz frigidorū 3. ij. capillorū vne. 3. ij. buliāt in predictis ags granorum alkekengi numero. 7. sandalorum rubeo rum. 3. ij. f. vsqz ad consumptionē quartę partis po stea colet 7 colature addat succari trinz coctarum quantū sufficit 7 fiat ulep longū. Dosis est. 3. ij. f. quas horas de mane an introitū balnei. 7 hoc talr sumat bis aut ter leuēmoda dieb? iterposuit. 4. Si cōtingeret qz a capite ad pedē mā descēde ret 7 tussī aut alio documēto patiens molestaret ex

bibeant post cenam qū vadit dormitū. 3. ij. pillu. de vera cōposita seu de vera Nicolai. Et de mane sequenti nō intret balneuz. Nec exponat caput du cie. Sed in vespere faciat vt in superioribus dieb? Aqua cū qua caput 7 collū est fricandū. vt supradi ctum est. Re. aque vite quater sublimare lib. j. f. chu ris gariol. laudani macis nucis mule. añ. 3. j. pissen tur mō grosso. 7 infundant in dicta aqua que sit in vāe vitreo. 7 optime claudat cū cera ne possit eua porare. 7 vtaf ea vt dixerum est.

Si casus esset qz nō posset ire ad balneū opz vt via medicine subueniat p supposito debito regimi ne sex rez nō naturaliz qd nō dubio qui per eos interfuerūt cure fuisse debite ordinatū. Et admissio vt arbitroz qz hec paralesis siue neruoz defectus sit a materia frigida neruis imbibita. Adedicius p ei? cura plures dz habere intentiōes. Una est materiā egritudinē facientē. 7 existētē sub forma caule ante cedētis digerere. Secda est post digestionē ipaz eua cuare. Tertia est diuertere. Quarta est cōplexionez membrorū alterare. 7 ipsa membra cōfortare. Quin ta est accidentibus succurrere.

Prima intentio adimplet sic si corpus fuerit de bile. Re. acori. 3. j. passulaz cruciatay. 3. vj. flozuz sticados arabici. 3. j. f. yue. 3. f. buliāt oia in lib. ij. aque vsqz redeat ad medietatem. 7 colet. 7 colature addat mellis rosati colari qstū sufficit. 7 fiat ulep longū. 7 aromatizet cū nuce mule. Dosis est. 3. ij. f. lūmōi ulep def callidū p horā ante diē est. 7 domesticū. 4. Si vero virius esset fortior digetatur cū infrascripto syrupo qui optime materiā flegma ticā ad enacuationē disponit. 4. Uteruz qz magis ca nonice pcedēdo a ulep supradictio rar qz a debi liore esset inchoandū. Re. calamētū mēstari polij pu legij 7 lopi saluie maiorane rosismarinū tūti rute do mestice. 7 siluestris berōice. 7 serpilli añ. 3. f. yue 3. f. radicū acori aristologie lon. 7 rotāde pance dam añ. 3. ij. radicū feniculi apij brusci petrosilli 7 ga gi añ. 3. f. sticados anisi feniculi ameos carui leui stici sileris mōrami añ. 3. j. f. passulaz. 3. j. f. deco quant in sufficenti qstitate aque vsqz ad consump tionē. 7 postea colet. 7 colature addat mellis quā tū sufficit. 7 fiat syrūp? 7 aromatizet cū nuce mus cinamomo. 7 cubebis. Re. supradicti syrūpi. 3. ij. aquaz saluie yue. 7 mellisse añ. 3. j. misce iste est p vna vice sumat caliduz in auroa toties quoulsqz in vrinā appareat digestio in materia.

Secda intentio. sic adimpletur. Re. pillu. de vera cōposita pillu. de hermodactilis maioz añ. 3. f. mi sce. 7 fiat pillu. vj. istas pillu. materiā enacuatēs a capite p horas. viij. post finē cene imediate pcedēti sup quas pōt cū assumpserit dormire p horā vnam aut vñ cū dimidia. deinde vigilet donec trāscant hore. v. ab hora sumptionis pillu. Et accipiat tūc 3. iij. aq mellis calide. 7 inde ad horam prandeat. 4. Si pill. veller fortiores sumat mō pimi. 3. j. pillu. cochiay. vez qz ista limitant fin qz apparuerit medico presenti in diminūdo. aut addendū cōside rata virtute patientis. 7 dispositione.

Tertia intentio diuertat mā intra itionē tertiā hoc itēto pplet cū supposito. 7 clisterijs. 7 sim qd piti medico appuerit: 7 cū gargarismatib? ma sticaroijs. 7 sternutationē facientib? Un dixit Alde sue qz pdicta ad hāc egritudinē sunt rehemētis viu tis purgāt. n. cerebū. 7 diuertit a pte egritudis ad emūctoriū cōe. 4. Re. sinapi. 3. ij. coriciū radicū ca paroz. 3. j. f. pir. tri. 3. ij. decoquant in. 3. vj. aq vsqz ad pūmp. terne pris. 7 colet. 7 colature adda tur aceti 7 gillitici. 3. j. f. mellis ro. co. 3. ij. 7 garga rizetur. 4. Re. pirceri minutissime incisi. 3. f. masti

Cura med:

Prima iten. Digestiū

fortius.

Syrupus magfale.

Secda itē. Euauiuz:

Z anatiū 11 Dillule.

Tertia itē. Diffuū.

Garga.

Adastica.

Confilia

Sternuta
torium.

Quarta
tentio.
Alterati
uum.

Unguentū

Aliud.

Culta in
gentio.

Questus

Ratio.
1. dictum.

2. dictum.

cis gra. r. masticen simul et humiditas q in ore ve
nerit expuat. et hoc fiat per quartā prem bore. ¶ Re
cipe ellebori albi subtilissime pulverizati insulfetur
naribus ad quāta ē gra. frumēti aut minus et si t
sternutatio. Istoz vraf modo vno et mō alio: sed ab
eis nō incipiat nisi post bonā euacuationem:

¶ Quarta intentio. Alteret mala cōplexio mēbro
rū cū qua etiā mēbra cōfortatur iuxta quartā intē
tionē. Recipe tyriace. 3. j. aut tardidem metridati et
des post cenā ad septimā horā postea siet ieiunus p
horas septē. ¶ Ad idē valet si exhibeant. 3. ij. f. dia
mul. dulcis. R. pilosales cinamomi corticum citri
zinib. galāge añ. 3. j. macis gariofi. croci veronici
añ. 3. j. pincari munda. passulaz enuclea. añ. 3. f. f.
zucca. lib. j. dissolvatur zuccarū cū aqua decoctio
nis saluie capillis ve. maiorae sticados ara. et acori
et fiat electuariū qd est valde efficax. Dosis est quā
titas medie. 3. j. Post qd imediate supbibantur. 3. j.
ij. vini albi pūmū cum aqua sublimatiōis saluie et
roulmarini. ¶ Ad hāc itētionē valet exhibitio quā
titatis fabe alen sine asse fetide: vt voluit Rasio. i.
cōtinē. de qua dicitur mane et sero. ¶ Celebratū auri
lium ad hāc egritudinē est cōfectio anacardina de
qua dixit Adue qd erat sublimis: 3. est valde forte
medicamē nō dandū corpori incēdio paratū. ¶ Re
cipe oleoz spice et costi añ. 3. j. castorei pūmū añ.
3. f. euforbij. 3. f. cere parū et fiat vnguentū. ¶ Aut
R. oleorum iure costi euforbij añ. 3. f. castorei. 3. j.
bdelij serapim añ. 3. j. cere parum et fiat vnguentū.
Cū altero istozum vngatur collum posterius et vi
gantur spondiles a loco vbi cingitur infra core et ti
bie ante prandium et cenam et pariter brachia. et po
stea inuoluantur in lana succida carpinata super pe
riam lini surta.

¶ Quinta intētio cōplet cū varijs remedijs 3. va
rietatē accidentiū que hūc egritudinē possunt pūn
gi. De quibus cū modo nulla intelligā esse cōiūta
nō scribo. ¶ Nec medicamina que vltimo sunt scri
pta nō sint in vsu nisi prius fuerit corpus opte pur
gatū et fuerit facta aliquotiens diuersio materie 3. j.
modum dictum. Deo sit laus.

¶ Buerius de Buerijs.

¶ An balneū sancti Philippi sit efficacius balneo
petrioli.

¶ Consilium. 76.
¶ Ade seire cupitis qd balneū sit efficacius
aut petrioli aut sancti Philippi.
¶ Ad qd rñdeo nō ē vtz balneū petrio
li esse calin et sicū in qtro gradu et rō est
illud balneū nō hz calitatē et sic. nisi merito minere
sup quā currit aq minera illa est sulfuris et aluminis
lz sulfur gradus cal. in quarto vt appet. 2. canons
327. aqua cum de sui natura sit frig. minuit de cali.
sulfuris. ¶ Itā si aliquid cōponit ex rebz diuersorū
gradū id nō est ita intēsum sicut intēfio: illoz gra
dū cōponentiū. nā si id qd est cali. in prio cōpona
tur cum eo qd est calin in tertio totū nō est calin in
tertio. In pposito aqua petrioli est cōposita ex sul
fure et aqua: ergo totum nō est calin vt sulfur qd est
alterum componentium.

¶ Dico scdo q balneū. i. Philippi. citius suā facit
opationem. et hoc experimēto est pbatum et decla
rat ratiōe. Balneum petrioli habet cum sulfure suo
maltū aluminis. alumen est stipicū. et pp hoc cōue
nit fluxui sanguinis: vt appet. 2. can. simplici. 654.
Et ppter hoc aqua petrioli nō ita cito penetrat ad
pēs profundas aut ad loca ad que difficilis est pene
tratio rōne aluminis pstringētis et phibētis citā sul
furis vntē penetrare. ¶ Balneū. i. philip. hz sulfur
non minus qz balneum petrioli qd apparet ex mul

to sulphure qd ibi sit nec occurrit p ipsum. sed p lo
ca que vident cinericia ob magnā minere caliditatē
lz hūc aque nō est alumen cōiunctū qd phibet eius
penetrationē. et id ē virtus citi ad loca penetrat p
funda sua vtute sulfurea. et calefacit. et efficit.

¶ Terc est qd lz balneū Petrioli tardius suū pdu
cat effectū cū ipso tū maiorē facit confortationē pp
alumen qd pēs vnit balneū sancti Philippi. vniū
tit partes in quibus operatur magis lapas. et pozio
fitates magis latas.

¶ Ob hāc cām videm qd balneū Petrioli parum
cōfert ad setaticā cū eius materia sit in pundo lo
cata qz ad eum locū nō penetrat. sed balneū sancti
Philippi cōfert cū effem lenis plures ad id nisi q
fuerunt omnes liberati.

¶ Balneū militū hz minerā mixtam ex aqua Bal
nei Petrioli. et ex aqua balnei de ferro vtiem? vtiā
qz aquam cōfluere in dicto balneo.

¶ De balneo sancte Lucie videt q teneat minerā
ferri ex eo q circa pēs p quas fluxit. et relinquit quā
dam supfluitatem que attēst colorē eruginis ferri
que cū gustat videt insipida nō negat tū quā par
ricipet aliquid sulphuris. et aluminis. sed longe mi
nus quam petriolum.

¶ Balneū cādenallaz hz ferri minerā cū picipa
tione nitri quapp eius aqua fit solutua papz tū. vñ
lz rōne nitri soluere debeat rōne tū ferri restringen
tis. et vniētis pēs remittit solutio. hec sunt q a me
in bis q a vobis petunt sentio. Buerius.

¶ De fistula lachrymalis oculi.

¶ Consilium. 76.
¶ Erorum quo vsus est Ibadus de Adatu
giano q partebat fistulā lachrymalē oculi
et ex esse longitudinis vnus sumess. et lat
tudinis. v. digitoz. et incipit exēdi ex pre
capitis anteriori. vñ capilli seipiūt nasci. et hoc postq
trāfluxerint dies. v. a principio ducit. ¶ R. storaci ca
lamite. 3. ij. olivani masticia. 3. j. f. laudat. 3. iij.
maie. 3. f. cere. 3. vj. cōficiant in mortario calido
pistello addito modico oleo camomille. et reducat
ad formā ceroti renouet in oi fine duoz dierum:
¶ Videbat postq surreperat a ducia. et bñ efficitur
tali colirio iacēs resupinus accipiendo ex eo vñ aut
duas guttas. et sic iacebat p mediā horā. R. sarco
colle tucie prepatē añ. 3. j. camphore. 3. j. mirabola
noz citrinoz. 3. j. f. aloes. 3. ij. aq rosate vini albi
subtilis añ. 3. ij. pulverizent pulverizāda et bulliāt
in duplici vase ad cōsump. medietate. et pmitat res
dere. et accipiat ps clara de qua stille: vt dictū est.
¶ Solutū in sindone tincto in grana inuolutus. et
sepe odorād. R. ambre. 3. j. pilosales. 3. ij. maiora
ne. 3. f. gariof. laudani añ. 3. j. f. pistent. et fiat pul
uis. caput. et collum aqua vite fricatur.

¶ Iacobus de Argili cuius latus dextrū valde erat
debile. et longi et pio. et subtilius altero. et manus nō
plicabilis ducibat i pte colli posteriori. Et postq
de mane duciatu erat in balneo militū anteqz se
vestiret vngebatur hac vnctione tamdiu quod bra
chium manus. et cora. et crus debilio: caleficeret vt
efficerentur rubee vel vene tumerēt. etiaz si in ve
spere post duciam succederet fricatio. et vnetio esset
admodum vtile. R. pinguedinis galline. 3. ij. f. pos
ci. 3. ij. medulle ossiū cervi que si nō habeat sumas
vituli yfopi humide ana. 3. j. miscē. et fiat vt dictū
est hac vsus est octo die. ¶ Postea tali vnguento eo
dem modo. Recipe radicis altee abieteo medullio.
lib. f. decoquat opte. et postea pistet ita vt fiat pa
sta. postea addatur medulle cervi aut vituli. 3. ij.
yfopi humide. 3. ij. oleoz lilioz alboz. et sifamini:
et si

si non habetur olei amigdalorum dulcis. añ. 3. cere parum et fiat vnguentum.

¶ Ad dor. R. nigelle p. diez in aceto infuse debine in umbra efficare postea parum confectate ultimo p. late ligetur in sindone grane et frequenter on. ni odo retur tempore.

¶ Ser Jacobus Lénis qui patiebat dolores p. totum corpus vnguebat postq. eximerat balneum militum antequam se induceret tora spinam dorsum incipiendo a loco in quo collum coniungit spatulis et descendendo ad directum vmbilici cum tali vntione manu debere cala. R. enule. 3. ij. folioz lauri. 3. ij. f. nucis cypressi et folioz eius añ. 3. ij. f. calami aromatici. 3. ij. pistentur mo grosso et decoquantur in lib. j. aq. r. 3. ij. olei d. ruta visq. ad consumptionem aque postea coles facta op. tima expellura et illi addant storacia liq. 3. ij. saui. ne calami aromatici añ. 3. ij. cu. forij gra. vj. cere pa. rum et fiat vnguentum molle.

¶ Si epar supcaleficeret qd cognoscit ex vena rubi. cadore aut ardore eius añ. accessus balnei p. media. bora vngat eparis regio. R. olei ro. olei nenupharis añ. 3. vj. sandaloy rub. spodij añ. 3. f. capibore. 3. f. spice absinthij añ. gra. r. aceti vini. 3. ij. cere albe. parum et fiat vnguentum molle pro epare ac.

¶ Bauerius de Bauerijs.

¶ De mala copleione frida et humi. cerebri et stoma. chi cu mala copleione cali. et sicca eparis.

¶ Consilium. 77.

¶ Er ea que ab eximio doctore magistro Lu. donico de grignano audiui et q. mibi scri. pra relige. Idoni vortu Illust. D. federici de gonzaga Do. et vnfactoris mei. cui ar. bitror posse satisfaci. dummodo diu atio sua se pbeat obedire. Idus que scribentur. Aliter neq. ego neq. quisq. alter poterit res nam bene conducere fm desiderium proprium. Idoror et pro amore que in Illust. Do. sua habeo velut in rebus vicedis be. nele regere. qm malis regimen in iuventute detegit infenecture ut voluit Gale.

¶ Dispositio Illu. Do. federici est mala copleio frida et hu. cerebri pariter et stomachi. Quib. con. iungitur mala copleio calida et sicca eparis ob qua. cam epar multiplicas colera parte eius transmittit ad stom. que misceat flegmati in eo coctore et resultat colera vitellina que cum multitudine tum etia pra. uitate quadam irritat sti virtute expulsiuam et pmo uet ad vomitu frequentem. Et lz vomitus inuet p. quanto per ipm fiat maloz humoru edatio. Idocet tamē pro quato debilitat stom. et reddit ipm cloaca. supfluitate. Unde Auic. xij. terij. ca. de debilitate stomachi. Et quadoq. facit debilitate plurim. vsus stom. St. 4. primi cap. xij. Supflus vomitus no nocet et ipm debilitat et resoluit ipm et facit ipm aptum vt materie. f. male ad ipsum pueniat. et obest pectori vsui et debibus et antiquis capitis dolorib. ac. Et. xij. terij. cap. de regimine eius: culus stom. est puus. Dixit ex regimine pueniēti plurib. stoma. chis est vti vomitu bis in mēse. ita vt no aggreget in stomacho humor flegmaticus et subdit et. Non opz et supra illud addat: qm cōsuecet natura eijce re supfluitate ad stom. et cap. de rebus. quarū vius nocet stomacho et intestinis. Dixit et vomitus labo. riosus qm sit inuatiuus ex pte purgatiōis: nocet et plurimū cū debilitate. ¶ Clomium autē phibere aut ipm multū rarificare ab eo qd puenit no lauda. tur: qm materie in stomacho multiplicat et no eua. cuare possent malas dispoēs lducere ex fluxu aut offendere vaporibus multiplicatis capiti corūpūt et cibū in stomacho et sunt causa indigestionis: sed

stomachi mala digestio est ferre ea oium egritudi. num que sūt in corp. Unde Auic. 2. primi. c. 7. de his que pueniūt a retentione. et euacuatione. Lūq. rerentio eius qd euacuari dz accidit puenient inde egritudines. 13. terij. c. de debilitate stomachi. Et scias q. debilitas stomachi fortasse est ea oium egritudinū. ¶ Eadem dispoēs corporis sunt ea lubricita. tis ventris q. sepe bz. nā stomachus trāsmittit ad intestina materia no bene digesta. et colera virtute expulsiua irritantē. et ex istis sequit frequēs astellā di necessitas. ¶ Opz igit. puidere vt stomachus be. ne digerat. et q. in eo no multiplicet flegma. Quod inuice arbitror fieri posse nisi prius emendet mali. cia copleionis frigide et hu. cerebri: et cōfortet ne a mēbris sibi suppositis vapores recipiat qui frigiditate cerebri impusant. et in aqua cōuerfi addūt in ce. rebri humiditate. ¶ Opz insup pfortare epar. et eius caliditatem remittere. vt no sit colere tante genera. tiuz nec sua caliditate sit ea euaporandi cū minus colere generabit minus de ea ad stomachum pellet et ita minorabit colera vitellina. Et ita vomitus. q. ab ea excitat. de ea etiā minus ad intestina mittet unde no tam cito virtus intestinorū expulsiua irri. tabunt. et ita rariet fiet excessus. Idoc ego Baueri. collegi ex signis sufficientibus.

¶ Cura istaz dispositionū duobus strumētis me. dicinalibus pfiat. f. a potione. Idocet insup ppter caput cyrurgia concurrere. sed de ea no fiet sermo cū ea que hic dico volente deo sufficiat.

¶ Dieta cōsistit debita sex rebus no naturalium ad. ministracione de quibus pcurredo dicaz euz disti. se satis in cōsilio facto p. Illustissima vna libarga. rita de gonzaga dixi que habuit pposito latiffa. cere valet cū vniūq. dispoēsio tam capitis q. sto. machi sit frigida. et humida lz eparis caliditas. et q. bndam accidentibus diuerse sint.

¶ Eligat Illustissimus. D. federicus aerē clarū quicquid a ventis bene euentatum no habentem ma. lum odorem declinantem ad caliditatem. et ad nece. tatem magis. Qui sit talis a natura non habet fiat saltem aer pscularis habitationis arte eo mō q. di. erus est in cōsilio Illu. dñe p. pargaritec. ¶ Ad reliqs. aeris dispositionibus caueat qm pōt. ¶ Et q. aer. nos plus minusue alterat fm p. med. acius vel ine. diacius corpori occurrat hinc est q. de aere tractan. tes de vestibus sermonē faciunt. ¶ Claricē vestibus fm temporum varietatem. Et ita q. nullo tempore frigeat vestium leuitate. nec etiam cituet nimia caz. caliditate. ¶ Caueat ne ad pedes frigus suscipiat sto. macho. Idocet pannū grane simplicium: aut duplūz fm temporū varietate. ¶ Et ita de capite dicendū.

¶ Iterum est q. ipsum in nocte tenere caput calidius q. in die coctet Auic. 2. primi cap. 13. Quod autē ex. di. positione somni est superans q. in ipso calo. oc. cultatur. et frigiditas manifestatur. Et propter hoc omnibus membris tanta sunt necessaria operimēta quāta in vigilijs no sunt necessaria. ¶ Igit no mul. tum ppinquet nec dorsum multū calceat. ¶ Aqua cōueniens p. vsu est ferrea. aut calibata. ¶ Ad stoma. chū et splenē cōfortat vt apparet p. Auic. 2. primi. c. 20. 4. 2. primi cap. 16. de dispoēs. aquaz. Inquit illa vero in qua virtus supat ferri inuamentū ponit ad hoc vt interioribus fortitudo acquiratur retribuat. et vt ob rebus phibeatur. et vt virtutes desiderati. ue oēs pcedant. 13. terij. cap. de cura. malicie com. plexiōis mūdificatiōis stomachi cū materia. et opil. lationibus ac. Et aqua ferri mineralis. et aqua i qua extinguit ferrū minerale. et aqua i qua exstinguitur ferrum ignitū mul. oriens inuatiua est stomachi bu. midionis. Et si vino gmfecatur sit frigida no tamē

Auic.

Cura.

Cura per dietam.

De aere.

Testes.

¶ Nocent ex herbis quecuq; sunt fride & humide: ut atriplex splacia lactuca & cetera olera stachyum mollificancia & que multū in capite uaporat ut cau les crua. Et oēs quoq; muleum calide ne epar ista ment. Eligatur endiuia & pprie amara & spēs eius boragine buglossa mēta petroselinū apū ierpillū maiorana sparagi lupulli organū salua. Et cetera similes q; si que sunt frigide administrant miscan tur cum eis herbe calide aut aromatis? condiatur.

¶ Et fructib; herbar; concedatur capares aceto cō diti sed euitādū sunt cucurbita melones cucumeres citrulli. Si tamē aliquādo melones accipit sint qui pepones nominantur & sunt rubri intus. nam minus alqs sunt frigidi & sumantur ante alios cibos post quos sumat vini albi modicū ut corrigat eorū frigi ditatē: sed non tū sumat ut faciat malum cibum ip sozum in uenas penetrare. & si post eum ipsorū expe ciaret donec essent digesti antequā aliud comede ret praestitū esset. & si stomachū sentiret malis bu moribus plenū nullo modo comedat: quoniam facili ter corrūpitur in humorem quem in stomacho inue nit. ¶ Et radicebus herbar; nocent alca porri mira bilit. ppter eorū euaporationem bulbos siue scalo nia pastinaca raphanus & radices que communiter comedant. Nam ante cibū comeste generant vēso ritatem subleuant cibum ad os stomachi & faciunt nauicam & sunt dure digestionis post vero cum co meduntur eorum grauitate ad inferiora cibum dpo nunt ad locum digestionis. & propter hoc sunt mi nus male. Conceduntur carote interdum bene co cec. nam ipse species sunt pastinace & radix enule cū fuerit subtiliter trita & in ferculo preparata.

¶ Et fructibus conceduntur fistici precipue tempo re frigido aut medioeri. auellane prius torrefacte. ficus sicce pue passe precipue que sunt pontice mul tam distecedim non habentes. Citonium coctum in fine mense nespulū non complete maturum gra na pint in aqua calida feruenti infusa. postea in vi bra desiccata & cum zuccaro confecta & amigdale dulces iociate cum zuccaro preparata & poma sti pica & pira cocta in fine mense sumpra. Ab alijs ab stineat cuiusmodi sunt nuces castanea perfica pira mala pruna cerasa mora sic? recētes: qm stomacho nocent sed cano. cap. de ficu. fructus absolute nō conueniunt. Unde Auicenna. rii. tertij capitulo de egritudinibus stomachi ait. Et omni re cuius pro longatur mora in stomacho & tardatur accidit eua poratio generat uia humo:um & non est aliquid ita euaporatum ut fructus.

¶ Et arboribus accipiuntur nuces & oliue que si fue rint condite. Noces postquam sunt dulcerate & cū gariofilis & pipere & melle tempore frigido conueni unt stomacho. oliue etiam si conduntur sale uel sa lamora non vituperantur & omnia olera sunt stoma chum mollificancia. & ex eis quod est magis conue bus & oleum de fistici. Auicenna decimatertia ter tij capitulo de rebus. quaruz vltus nocet stomacho & intestinis.

¶ Species quibus uti potest super fercula sua preci pue tempore quo non sunt calores vehementes. ¶ Recipe cinamomi electi. 3. ij. zinziberis. 3. vnam gariofilorum nucis muscate melleglete ana. 3. ij. ameos carui ana. 3. medā. sandalorum rubeorum subtilissimū ana. 3. duos croci. 3. vnam. pistentur que uti possunt sunt zinzibe. viride conditum nux condica. potest de vno istorum sumere radices vna aut nucem vnam per horas duas ante prandium in principio mēse uti potest confectione que sic fit:

Re. cinamomi electi. 3. ij. zinzibi. 3. f. grandum peni diarū in aqua calida infusa. & in ymbra exsiccatōz 3. ij. zuccari albi q̄sum sufficit. & euz aqua rosata fiat colectio in mortellis quorum quilibet sit. 3. ij. 3.

¶ Summa diligētia obseruādū est ne fiat ciboruz repletio. Et cū oia sit mala petior est que de cibis fit pphibitus. Unde Auic. 13. tertij. c. de rebus quarum vltus nocet stō. & intestinis. Et ex rebus magis noci uis stō est repletio. & pp illud nō augetur corpus gu losi. qm cibuz nō digerit. & qui a cibo abstinet dū adhuc remanet aliquid appetitus auget. qm stoma chus eius bene digerit cibuz. de humoralī vero po fica auget. ¶ Demittendū q̄repletio pants deterio est quam carnis. Unde Auic. tertia primi cap. vij. d regimie eius q; comedif. & bibif. Amplius scire de bes q; impedimentum panis cum nō digeritur est nullum sed carnis impedimentum cum nō digerit tur est minus hoc.

¶ Sed p debito regimine quidā canō. sunt obser uandi. ¶ Primus. Nō comedat nisi senserit cibuz preassumptū esse digestū. ¶ Secundus. Lum appetitus edendi verus affuerit nō differat cibuz. ¶ Tertius. In vna mensa nō comedant res multum diuerse. 3. v3 eē cōtēntus vnius aut duoz ciborū. ¶ Quartus. Si cōtingat in eadem mensa diuersa comedere quo rum vn? sit facilius digestiois quam aliud ab eo primo incipiat qd facilius digeritur & in hoc multū errant in regimine sanitatis qui lac comedunt post carnes aut zuncatam sicut faciunt nostri bonomen ses. Et similiter comedentes cerefa pruna melones: & similes. ¶ Quintus. Libus anteqz transglutiat di ligenter masticeatur. nā tunc melius digerit. ¶ Sex tus. Nō est comedendum vsq; ad sacietatem imo a mensa surgendum est reliquīs famis adhuc existen tibus. ¶ Septimus. Si fructus lubricati ueneris accipiunt quales sunt ficus cerefa perfica pruna & si miles. Comedant ante alia cibaria. & inter ipsos. & cibum accipiendū interponatur aliqd tempus hic cano. est Galc. 11. alimentorū cap. de prunis. & cap. de perficis. ¶ Octauus. Nunq; tantus cibuz sumat ur ut inde stomachus grauetur neq; tantus potus ut cibuz in stomacho supernatet. ¶ Nonus. Nun quam bibendū est in mensa nisi prius comederit sex aut octo bolos. & melius paruz pro vice bibere quā multum. & raro. & transacta quarta parte hore a fine cibi nō amplius bibat. quoniam potus post cibum digestionem impedit. & cibum indigestum facit ad epar penetrare. ¶ Decimus. Si venter stipricus fue rit curetur prius ventris beneficium: aut saltem ha bere teneatur antequam cibū sumat. ¶ Undecimus. Si senserit cibum in stomacho corrūpi q; cogno scet ex malo odore. & sapore oris. aut ex erupatio ne fetida referente odorem ac si essent oua marcida: tunc vomitus prouocetur ut a cibo corrupto mun detur. Quod si vomitus facilius fieri potest sufficit ut viguo lingua prematur. aut penna oleo intinera gutturi imittatur faciendo titillationem. Si minus hoc fieri potest sumat hoc vomitiuum. Recipe semi nis rasani seminis atriplicis florum aneti ana. 3. ij. j. baliant in lib. 3. ij. aque donec reddat ad lib. 1. po stea coletur & colatura accipiatur. 3. vj. quibus ad dantur oximellis simplicis. 3. ij. f. & totum tepidū & non calidum bibatur. & cum in stomacho tenuerit per horam prouocetur vomitus digito aut penna oleo intinera ut dictū est post vomitū factū non co medatur nisi eractis duabus hore neq; proune multo cibo aut potu se grauet hora faciendi vom itum superponat oculis bomibicem siue cotum & su perliget. nam prohibet exitum oculorum vomitu facto lauet faciem euz aqua rosata & gargarizet ace

De inanitione & repletionē.

Auic.

Lan. p regimine. ¶ Primus. Secundus. Tertius. Quartus.

Quintus. Sextus.

Septim⁹.

Octauus.

Nonus.

Decimus.

Undeci mus.

Tomitus

Tomiti uum.

Confilia

tum aque mixtum. Insuper oīa curandū est ne ī co
medendo longā ponat morā sicut qui stant p̄ duas
horas ī amplius in mēsa: qm̄ cibus nō bene digerit
tur. primus. n. cum est digestus stomachū egreditur:
et cum eo qui post fuit assumptus nondū digestus.
¶ Si vero in vētre inferiori repletōē sentierit quā
cognoscere ex mēbris et c.

Clistere.

cognoscet et erigunt aut grauedine lenfata circa vni
 bilicus ⁊ partes inferiores: tunc educatur ante cibū
 cum enemate q̄ sic fit. &. malue mercurialis folioz
 blitis añ. ʒiij. fiat decoctio de qua colaturia acci
 piat lib. j. f. cui addantur cassie zuccari rubei añ. ʒ.
 j. olei. ʒ. iij. falsie. ʒ. ij. ⁊ fiat enema q̄ calidū stoma
 cho ieiunio supponat q̄ si in ventre sentiret inflatio
 nem aut ventositatem cū supradicta decoctione bu
 liant floz camomille. ʒiij. anisozum parum contri
 toz. ʒ. j. addantur reliqua ⁊ fiat cistern. 4 Si supra
 vmbilicum repletionem sentiret sumat enem
 aut ante prandiu. ʒ. ij. pillularum elefanginarum:
 qñi educunt materiā a stō ⁊ a vīs ducunt ⁊ nō at
 trabunt materiā ab alijs membris ad stomachum.

Inanities:

vi apparet. In tertijs cap. de curationibus vniuersali-
libus. ¶ Inanition multa et abstinentia curari debet
perducunt enim ad virtutis debilitate quaz fugere
quisqz debet pro posse. ¶ Et qz coitus ad inanitionē
reducit: ideo in hoc loco mentio fit de eo. Cūñ Aut.
xij. tertijs. c. in rebus quartū vñs nocet stomacho et
intestinis. Et coitus est ex rebus magis nociuis sto-
macho et dimissio eius est ex rebus magis cōferen-
tibus ei. Sic igitur vñs rarus et fiat natura incitā-
te et digestionē tertia iam completa.

Coitus.

¶ Regimē curatiōis variatur fin varios canones curatiōis quos in cura istius accidentis quod est frequens vomitus oportet observare. Primus casus non est vt materie cōmunes que sunt i vīs ductu eueantur. Secundus vt minoratine educant materie que sunt in stomacho capite ⁊ eparē. Tertius digerantur materie in locis predictis. Quartus eradicentur euacuatione materie digeste. Quintus diuertantur materie ad loca alia diueria ab his ad que fiunt. Sextus remoueatur mala cōplexio frigida ⁊ humida capitis. Septimus confortetur caput ne recipiat a mēbris suppositis. Octauus sistat catarrus ne ad inferiora fluat. Nonus remittat mala complexio calid. eparis ne multam colerā multiplicet ⁊ confortetur epar. Decimus remoueat mala complexio frigida ⁊ hu. stomachi. Undecimus confortetur stomachus ne materias malas recipiat. Duodecimus si cōtingeret in stomacho materiam aggregari vomitu educat propter longā consuetudinem non enim cōmittit prohibendum. Tredecimus ponantur solutina quibus per intervalla vti debet.

Prinus
canon.

¶ Idemus anon obleret sic. R. passula. guaru.
 3. i. anoz. 3. i. f. hat decocto de qua accipiat qua
 tus sufficit ad dissoluendū castie fistule noviter extra
 cre. 3. wj. palparū febesten. 3. f. a. hat pot. Istū po
 tus materie comūni crēmentū r̄ v̄sa ducuntū cū
 crētuz fumat calidū r̄ nō tepidū p̄ horā ante diez
 super quem non dezinat r̄ indelet per horas quin
 3. antequam comedat r̄ nullum super locat.

ହର୍ଷ ଚା.

¶ Scds cano adimplet sic. Re. pill. d. vera simpli. ci. d. h. agarici reubarbari an. d. f. falsi gemespi. ce an. gra. j. f. r. u. z electuario de succo rolaru z re. formet pill. vij. aut. ix. istas pill. materia apozia. z inferiorates accipiat p. duos dies post assumptio. nem lupradicti moriatui communis per horam ante. diem super quas pot. cum ceperit vna hora dormi. re inde vigile donec transcant bore quinq. z tunc. prandeat nullo premisso lauatio. Re. florum foris. marini boragine z buglosse z violaru an. z. ij. pas. sularum paruarum. z. ij. seminis endiaie. z. ij. fiat.

per oratio de q̄ accipiatur quātū sufficit ad dissolu-
dū cassif. noniter p̄trac. 3. vj. electuarij de succo
rosarū. 3. j. electuarij indi maioris. 3. j. f. 4. fiat por-
ti por- libi gratior est sumat istū calidū q̄ nō tepidū
per oratio de q̄ seruandū reliqua q̄ dicta sunt de pill.
immediate supra scripta.

¶ Tertius canon. R. syrumpi deſiccados ſunt in
ſanctis. an. 3. f. o. mellis ſimplicis. 3. r. aquarum
melliſſe deſiccatuſ. an. 3. r. iſte eſt p. vna vice. iſt
ſyrump digeſtiũ matricur peccatũ in capite ſũ
epate ſumit i die matricur ſequẽ ad die aſſumpſio
ni minoratũ apopari calidũ t nō tepidũ per
horã ante die ſup quẽ pōt dormire p horas duas t
differat cibũ ſuũ 3 horas. iij. t cōtinue donec p
vinũ offendet digeſtũ medico preſenti.

[illegible]

¶ Quintus anan. Diuertant materiam sup
membra inferiora cū positione ventulorum sup
nositate spatularum cū scarificatione aut sine tecu
dum q fuerit vltus phisico pñti. fricent biachia in
cipiendo ab humeris trabeō ad man⁹ In bieme cū
panno calido in estate cum maris⁹ ¶ Donantur sup
nates ventose cum scarificatione & sine secundā eri
gentia fiant clisteria Et administrent suppositoria
nam hoc ola trahunt a superius ad inferius. ¶ Par
ticulares fiant euacuationes a capite p loca propin
qua cuz euacuande sicut cum masticatorio nasipur
gio sternutatorio & gargarismo. ¶ Ad mastice
fit. Res. mastice albi grana .x. ponant in oze & mastice
tuor cuzq grana comassata fuerint addant grana q fi
tuor piperis integri & duo frusta parua piperis & fi
mul mastificent & ola humiditas ad os venies ex pua
tuor cumqz piperis solutur fuerit addantur aqua quat
tuor grana & sic fiat stomac⁹ hociū anse pñditi
per bozas duas per decimā partem boze q si foris
vsa facere voluerit addatur plus de piperis & fiat vt
dictum est.

*vi. Balsampurgum R. succi acidi per remanere
rificati succi foliorum blite añ. 3. f. zucari candi.
ij. aque maiorane in qua bulierit .f. f. nigelle paru
piste. 3. j. mofce de isto medicamte tepido trahat flo
macho teluno per nares capite ad posteroza incli
nato*

nato et ore aq̄ pleno et sit hoc p. ij. duas ante prādū
et sic reteret bis aut ter q̄ si caput purgū voluerit
efficaci loco succi acori et blite ponat lucuz panis
porcini. ¶ Sernutatorij. R. eliebori albi grana. vi.
piperi. 3. f. pipis. 3. i. pistent et fiat puluis de quo
trabat per nares aut sufficit ad quātitatez gra. fru.
menti. ¶ Sargarismus. R. sinapis. 3. ij. menastri
origani an. 3. f. nigelle. 3. i. f. pistent pistanda mo.
do grosso et incidantur incidēda modo grosso et bu
liant in lib. vna. f. aque vsq̄ ad consumptionē dua
rum prīm postea colentur et in colatura addatur
orimellis simplicis. 3. ij. et fiat gargarism⁹ q̄ si ite
rus facere voluerit efficaci loco orimellis simpli
cis ponat orimel quiliticū. Ita particularia dicitur
suauē fiat nisi pcedēti etiam de erradicatiua et vras
modo vno modo alio saltem duobus diebus aut
tribus hebdomada pmissis p̄o ventris beneficio.
¶ Serr⁹ canon. R. sulphuris vini lib. vi. salis lib.
quartor alumis lib. ij. herbaruz folioruz lauri assa
ri radicū r̄rtice betonice maiorane serpilli scicados
arabici an. m. v. buliant oia i corbis dua. aq̄ donec
seraps cōsumet deide fiat ad caput balneum aut
embrocationem recipiat q̄ est malicie cōplexionis
frigide et humide remouit et capitis confortatiua
euacuatiōe pmissa etiā cū reiteratione si oportue
rit quoniam balneum nocet corporibus repletis. v.
Theorice Alii a fumarum modo et ordine scripto in
consilio Illustrissime Do. Adarga. et cum illic satis
difficilis sit dicitur illic me remitto ita de tempore ad
succipiendūz sicut de renouatione balnei et lotionē
post capitis et exccatione cum aqua illius descript.
¶ Serr⁹ canon. R. rosarū. m. j. gallarū cipsi.
3. f. scicados arabici. 3. ij. cubebaz gariofiloz.
3. i. f. sandarace thuris an. 3. ij. foliorū miri. 3. f.
pistent et fiat sacul⁹ formā dicitur religiosoz ex sin
done tincta i grana. Qd̄ potest sub bireto et nocte
teneat p̄cipue cū dimiserit balneū seu embrocatio
nē. ¶ R. ligni aloes. 3. ij. storacis calamitē. 3. i. lau
dani. 3. vj. spice. 3. ij. galie musc. 3. v. masticis. 3. f.
ambre crude. 3. i. gariof. macis an. 3. ij. cōfice siere
solue laudanū mast. et storacē cū pauco oleo de li
lio aut maiorane et cōtere cū pistello calido i morta
rio. et misce diligenter postea sup̄funde glutinez
gumi arabici aut dragāci quātum sufficit ad oim
debitā glutinationem. deinde malassetur cum am
bra dissoluta cum modico oleo maiorane malassa
tione mīlta cōterendo. vltimo aromatiza cū. 3. i.
musci dissoluti euz aqua rosata et fiat pomū hoc po
mūz cerebri cōfortatiuum iterdum odorē p̄cipue
tpe frigido aut nō nimis calido sitq̄ eius vsus post
quā caput fuerit debite purgatūz m̄ cū caput pur
gūz et sternutatione masticatorijs vel gargarismis
fuerit euacuata de qbus omnibus supradictum est.
¶ Octau⁹ canon. R. vini rubi pontici lib. j. buliat
in eo thuris dragmas. ij. aut mirre t̄rundem vsq̄
ad consumptionem quarte partis et cum hoc vino
fido gargarizet bis aut ter post cenā anquam va
dat dormitū abscondit catarrū et ipm phibet. ¶ Ad
idē valent grana tria thuris masculi deglutita aut
t̄rundem mirre et ad idē cōferunt olibanū et mirra
reperit in ore et dixit Aldeus in suo de appropriatis
cap. de catarro et iam verificatū est q̄ spica retē
ta inter dentes est inuamenti sublimis. ¶ Ad idēz.
f. siue storacis liquide costi sandarace. an. 3. i.
super priuas et recipiat vapor ad faciem per em
bortum istozum medicaminum catarrum sistentiuz
retatur modo vno modo alio aut cum vsus fuerit
vno aliquibus diebus vjatur alio et hoc facere non

incipiat nisi post euacuationem erradicatiua et di
nerfiones particulares.

¶ Non⁹ canon. R. olei de nenusare. 3. j. sandalo
rum alboruz et rubeoz spodij an. 3. ij. olaz. 3. f.
camphore. 3. f. spice abstinibij an. 3. i. aceti. 3. ij.
pistent pistāda subtiliter cū oleo et aceto et modico
cere albe et fiat vnguentū molle quo iungat regio
epatis ante prādū et cenā saltē ante prādū deide
supponat pannuz linci. R. accrosi simplicis. 3. j. f.
aq̄ decoctiōis endiuie amare. 3. ij. mulce istū potū
sumat dieb⁹ cōtinuis trib⁹ i quolibet mēse. f. iunio
iulio et augusto. ¶ Alius endiuie siluestris et ozulane
conuenit epati calido et non nocet frigido. r̄h. ter
ij cap. de rebus epati conuenientibus. ¶ Quenit ad
idem que epati appropriate sunt sicut auellane p̄
tamen aliquatiter torrefacte habentes aliquid pon
ticitatis carnes limaciārum et epar adip. i. lupi em
nia habentur ca. lupra allegato.

¶ Decimus canon. R. olei de spica. 3. j. masticis
aloes an. 3. ij. galie muscate galāge gariofiloz. an.
3. i. coriādoz p̄paratoz coralloz rubeoz an. 3. f.
cere albe quātū sufficit fiat vnguentū molle quo vn
gat s̄os ante prādū et cenā et quātū calidius appo
rimat tāto meli⁹. ¶ Cū aut. p̄h. terij. ca. de debili
tate s̄oi et queq̄ vt emplastra et vngēta q̄n voluit ex
eis p̄fortationē s̄oi calefiat vebemēter tepida nāq̄
mollificat os s̄oi. ¶ R. mēte abstinibij an. 3. f. galla
rum cypressi. 3. ij. rosarū manipuluz gariofilozum
masticis galange an. 3. i. laudani. 3. i. f. pistentur
modo grosso et fiat saculus ad formā scuti in sin
done tincta in grana et portetur supra stomachum
istum saculum qui valet ad intentionem supradictā
portet die ac nocte super stomachuz. ¶ Si sibi gra
uus sit cerotum quam vnguentum. R. laudani pu
ri. 3. j. f. storacis sicce sandarace an. 3. i. masticis.
3. ij. ligni aloes zedoarie gariofiloz an. 3. i. corallo
rum rubeoz coriādoz p̄paratoz rosaz an. 3. f. pi
cis. 3. i. terbēte quātū sufficit fiat cerotū sup̄ alutā
subtilissimā extēsum ad formā scuti et s̄o applicet.
¶ Hoc cerotū cōueniens vt supiora medicamina s̄o
applicet ita vt culpis ponat ad os s̄oi p̄ latior ver
sus vmbilicū. ¶ Si electuariū ē grat⁹ alijs medica
mib⁹. R. speciez diagalange speciez diamulci dul
cis speciez diabre an. gra. j. speciez triasandaloz
sine cāphora. 3. iij. zueari albi quātū sufficit et cū
aq̄ maiorane abstinibij et endiuie prius equalib⁹ de
ois quātū sufficit fiat electuariū de quo sumat an
te prādū p̄ horas. iij. ad q̄rtitatē castanee. nā ipm
p̄fortat s̄oi cor cerebruz et epar et digestiua iuuat
s̄oi maliciā cōplexiōis remouet. ¶ R. granor fisti
corū p̄die et noctē i aq̄ endiuie s̄uloz. 3. ij. cinamo
ni electi. 3. i. zēze. 3. i. cubebaz melegerē an. 3. f.
sandaloz citrinor. 3. ij. pistent pistāda et cū gra
nis fisticoz fiat p̄fectio in mortellis quoz qlibet sit.
3. ij. degb⁹ ante cibuz vnuz sumat. si vero p̄fectio
sibi gratioz est electuario hac p̄fectione vti potest.

¶ Undecimus canō. R. succoz citrinor pomoz
acriū aque calibeate vini pontici an. lib. f. infundā
tur in eis mente. m. f. balsamite calamētū humialis
an. m. j. deinde buliant vsq̄ ad cōsumptionē medie
tatis liquoris postea colet et colature addant zilloa
loes. 3. i. masticis gariofiloz spice cardamomi an.
3. f. zēzi. 3. i. coriādoz p̄paratoz coralloz ru
beoz an. 3. i. sandaloz rubeoz. 3. f. zueari albi
quātū sufficit et cū aqua ro. fiat electuariū. De hoc
electuario phibitū vomi⁹ et p̄fortatiuo s̄oi ne ma
terias ad se et alimissas recipiat sumat. 3. ij. s̄o ieu
no p̄ horas. ij. aut. iij. ante cibū. ¶ R. masticis ri
loaloes corticū fisticoz pellū itrinsecāz veniuz
gallinaz p̄io cū vino loraz postea efficeatū p̄
q

9. canon.

10. canon.
Unguentū

Saculus.

Cerotum.

Elum.

Cōfectio.

11. canon.
Elum.

Nulla.

Confilia

legij an. 3. j. coralloz rubeoz granor granatoz co-
riandoz pparatoz an. 3. j. succi mēre quātū suf-
ficet et fiat pill. vj. p. 3. Itaz pill. nō solutiaz ac-
cipiat quinqz ante cibū p horas. iij. aut. iij. et hoc si
sint sibi gratiores quā electuariū sunt enim ad ean-
dē intentionē. ¶ Ad idēz valet diacitonitē cū spēs
et coral. rub. sumptū sō ieiuno. R. cimini parū tor-
refacti mastice olibani ciperi squinati calamētī mē-
te sicce maiorane an. 3. f. rosaz mirū an. m. j. gal-
larū cīssī. 3. f. decoquant oīa i aceto rubeo i quo
fundat spōgia q̄ expressa sō calida apponat et euz
frigidat renouet et sic fiat sō ieiuno tribz vicibus
succesive mirabilis ē ad phibendū vomitū et sōm-
cōs coralloz alboz et rubeoz coriandroz pparatoz
an. 3. j. f. pīcis. 3. j. mastice quātū sufficit et fiat ce-
rotum si cerotum sit sibi gratius quaz enctio et fo-
mentatio applicet istud ad stomachū et potest. ¶ Ua-
let ad eandē intentionē sumere coclearia tria istius
porus. R. mīne citonior aromatizate. 3. f. f. vini
granatoz muzorū. 3. j. f. syrū de mēra. 3. j. mī-
sce et bibat ante cibū p horas. iij. Itā est hoc mībi
exptum vomitum phibere et sōm confortare ne ab
alijs mēbris materias recipiat. nā expellunt a se mē-
bra cōortata stipicis. iij. tegni. Usus horūz medi-
caminūz esse debet cum stomachus ē euacuatus et in
sua cōplexide rectificatus et ita cerebrū et par. Turta
premīssos canones stante stomachi repletionē hūo-
rū malorū nō est tutū neqz canonicē factū ab istis
incipere nisi esset vomitus exuberans quo cibū in
stomacho nō maneret tunc coacte operari liceret.
¶ Duodecimus canon. Quoniam tamdiu vom-
itus frequens hinc Illustrissimo domino est assue-
tus et sere omni mane quapropter non laudo ut ab
eo omnino desistat. nam ut dixit Aui. iij. primi ca.
de regimine eius q̄ comeditur et bibitur vsus. i. cō-
suetudines sunt res extra naturam et hi sunt obser-
uandi. Idem colligi potest. ij. apbor. apbo. ij. in cō-
mento. Et. riiij. ca. de cura male complexionis ca-
lide epatis. ¶ Rarificetur igitur vsus ut omni ebdo-
mada semel fiat et non amplius et cum super hoc per
mensē steterit aut amplius fiat per intervalla ra-
riora donec ad id veniamus ut semel aut bis in mē-
se fiat. Cum ipsum facere voluerit comedat rasanū
et pisces saluos nō bibat imo expectet donec sitiat
et tūc accipiat. 3. iij. aque tepide cū. 3. iij. orimellis
et inde vomitus pūocet. Unde Aui. riiij. cap.
de regimine eius cuius stomachus est pius dixit.
et facilius vomitus est ille qui sit euz rasanū et pīci-
bus salinis cōestis expectando donec adsit sitis val-
de. Et bibendo post ipsum syrupum acetosum mel-
litum aut zucarū cum aqua calida. i. tepida et eno-
mendo paulopost. Et scias q̄ vomitus facilis lenis
sine labore et non frequens in hora necessitatis ē ma-
gimi iuuamenti. ¶ Si vero vomitū efficaciōr vti
voluerit comedat diuersa cibaria quorum quedā
sunt incisiva et ventosantia sicut rasanus qui sumi
debet in principio et pisces salit parum cum aceto.
carnes pingues bibatur vinum dulce de his omni-
bus accipiat nō tamen multa quātitas sed in po-
eu sit manus largior. ¶ U. imo bibatur scutella bro-
dij caulium decoctoꝝ cum carne valde pingui. et
euz hoc cepit gescat exacerba medietate hore si pū-
nō vomuerit accipiat vomitūz q̄ sic fit. R. semī-
nis rasan. 3. f. seminis attripicis. 3. f. f. assari. 3.
ij. buliant in lib. j. aque donec redeat ad lib. f. post
ea coletur et in colatura addantur orimellis squilli-
ci. 3. f. f. et tepidum bibatur et post ipsius assum-
ptionem moueatur moru fori ita ut cōtenta in sto-
macho agitentur et fiat vomitus. ¶ Aliud vomitū

fortius non scribo. qm̄ putō hec habunde sufficere.
¶ Facto vomitū. et seruato ordine descripto in parte
precedēti vbi determinat de inanitione. et repletide
gargarizet cū aqua. et aceto. et lauet facies cū aqua
rosata. et accipiant tria coclearia infra scripti potus
R. syrū de mēra facti cū succo granatoz mīue ei
tonioz an. 3. iij. aromatizent cū riloaloz crudo. et
post ster hōis duabus ad comedēdū mō se nō mul-
to cibo grauet. et tūc cōuenit administratio medica/
minū descriptoꝝ in hoc canone tam ad intra quaz
ab extra appropinuat. ut stomachus cōfortetur. et
materias nō recipiat.

¶ Decimus tertius. et vltimus canō. R. aloes boni
et electi. 3. ij. f. mastice albi. 3. j. f. rosaz siccarum.
3. ij. mirabolanoz citrinor chebulor an. 3. f. f. ipe-
ctez yere de octo rebus. 3. j. mīlce. et cū cōcō tione
de vacri. fiat magdalion. Ex quo cū opus fuerit re/
forment pillu. numero septē p. 3. de qbus sumat a
tribus vsqz ad. v. qm̄ vadit vomitū. ¶ Postet ē su-
mers ate cenā p hōrā vñā. Itas pillu. lites caput
et sōm mōdificat. et pfortates sumat iter vñū vo-
mitū. et alii pcepit qm̄ sentiet stomachi. aut ca-
pius grauitatem ppter materiā multiplicatā.

¶ Bacterius de Bacterijs.

¶ De sepiros nō puro circa ptez dextrā sōi am/
plectēs ptem musculi lōgitudinalē. et trāuersales.

¶ Consilium.

¶ Ispostio istius Reuerendi patris est scilicet
ros nō purū circa ptez dextrā sōi ample-
ctēs ptem musculi longitudinalis. et tū an-
fructalis. ¶ Et sēgritudo difficilis cure. tū
rōne materie a qua pūder. tū rōne ipis cū tam sine
amni duo quibus incipit. tūz i dōne loci q̄ stomachi
ledit digestiui.

¶ Cura eine duobz phicis infis diēta. f. et pōse.

¶ Diēta cōsistit in administratione sex rez nō natu-
raliū a qbus est incipiendū. et primo ab aere. ¶ Uita
re dz aerē frigidū. et multū calidū pariter. et velle-
mentē siccū ventosum. et pcepit stante anstro: aut
boreat. ¶ Quēnt aer clarus euēat? declinās ad ca-
lidiatē. et humiditatē careatqz malo odore.
¶ Si fugiat irā. tristitiā melancoliā rissam. gaudeat le-
tetur bñ de sua salute speret verles euz amicitia vile-
ctis. et eozū dimittat. ¶ Quocet somnus diurnus.
q̄ immediate post cibū sit neqz minus supflue vigilie.
¶ Sit somnus de nocte primo sup latus dextrū. po-
stea sup sinistrū sitqz sex aut septē hōrē. nō lōgior
octo hōris neqz breuior quqz. sit corpe pāms debi-
te recto. et capite cōuenienter elenato neqz dormire
pius scipiat q̄ fluxerit hora cū dimittat a fine cenē.
¶ Exercitiū forte quodcūqz fuerit nocet. et similiter
nimia quies. ¶ Quēnt ambulatio paulatina ate pā-
diū. et ante cenā prandio iam digesto et pulsio in-
pfluitatibus prime et secunde digestiōis. ¶ Vitare
debet panem azimū aut male coctum aut nimis
adustum. et omnia cibaria facta ex pasta azima: et
lagane macaroni. et similes. ¶ Et omnes carnes an-
tisque. et dure ut bouine bircine salte et viscera oīūz
animalium. et cutes. et extremitates. et carnes anīūz
viventium in aquis. et anatum dimittat lac. et calicū
¶ Non conueniunt pisces viscosi sicut anguille ren-
che neqz pisces grossi sicut sturio. et ceteri similes.
Interdum concedunt pisces parui squaliōsi capri
in bonis aquis sicut lucij capedāi. et barbuli. ¶ Nō
cent oīa legumina. et omnes herbe multum calide. et
pariter multum frigide. et omnes siccas stipicis. si-
cut castanee neipue sorbe. ¶ Lēuat ab oībus vīis
potētibz et stipicis siue stipicis. et si nō fuerit po-
tentia. ¶ Et dimittat oīa acrimina sicut alia cepe
pori

porri raffenus & bulbis. Eligat sibi panē ex farina boni firmetū a qua nō sit ex toto furfur ex cussus sit q̄ debite coct⁹ & cōueniēter fermetat⁹ in cui⁹ cōse- cride ponat modicū salis & cū comedet abijntur cruste. ¶ Carnes sint caponū pulloz gallinarū iuue nuz edi castrati vituli ab alijs abstineat & meli⁹ pre panē elix: quā asse & si cum eis decoquerent bora- gles & buglossa & folia aliqua petrosili cū spinarijs cōueniētes. ¶ De piscibus supradictū est & filz de granis. ¶ De herbis cōueniēter borago buglossa senti cul⁹ blia spinaria ab alijs abstineat. ¶ De fructib⁹ concedunt hie⁹ & vne bene mature postquā sterunt apēte quattuor aut quiqz dies. ¶ Unū sit albu pan- ciferū nō dulce neqz brusū s; iter hec quo medius sitqz subtile nō grossū & sit clarū. ¶ Citare vñ oēs supflūā repletionē cibi & ppter hoc cū affuerit ap- peti⁹ fortis surgat a mēsa cū reliquis famis. neqz cōdere: cipiāt nū sentierit cibū pri⁹ assumptū cē di gestū neqz bibere pri⁹ cipiāt quā cōderit quattuor aut quiqz bolos bibat parū p vice & poti⁹ sepe ita tñ q̄ quāctas potus nō sit multa. Curet quotidie habere vñris beneficiū bis aut salte semel qd si na turat⁹ nō haberet habeat arte cū clisteri qd sic fit. R. malue brance vrsine folioz violaz mercurialis floz camomille añ. m. j. anisoz. ʒ. j. fiat decoctio de qua colatura accipiat lib. j. f. cui addantur castē. ʒ. j. yeralogodion. ʒ. vj. olei. ʒ. iij. salis. ʒ. ij. & totum calidū stomacho ieiuno supponatur. Cura p portionem duas habet intentiones prin- cipales. Una quarum est ad causam antecedentem. Alia ad causam coniunctam. ¶ Dila in cōtio bz duas pliculares hētiōes. Una ad digōnem materie. Alia ē ad eius euacuationē. ¶ Dila sic adimpliet. R. syrapi de epithimo. ʒ. j. orimellie simpliciē syrapi violati añ. ʒ. f. Aquarū boraginis lupulloz & scolopēdrie añ. ʒ. j. misce. iste est p vna vice istū syrapi calidū accipiat p horas octo post finē cene imēdiate pcedētes & ipm taliter hētiōnē. ¶ R. floz boraginis buglosse añ. ʒ. ij. poli- podij. ʒ. i. f. sebesten numero octo epithimi. solicu- loz sine añ. ʒ. j. f. anisoz. ʒ. j. f. fiat decoctio i fine cui⁹ addantur florum & epithimi & bulliant vñca ebullitide postea colef de colatura accipiat quātuz sufficit ad dissoluēdū diacatoliconis. ʒ. v. pfectio- nis amech. ʒ. iij. & fiat pot⁹. Istū poti⁹ solutū su- mar p horas octo post finē cene imēdiate pcedentis calū sup quē cū cepit pōr p horā dormire deide vigilet donec trāscāt hore quiqz ab hora sumptio- nis & tunc accipiat. ʒ. iij. brody macri pulli calidi cum. ʒ. j. zucari rubri & inde ad horam prandeat. ¶ Intentio secunda principalis duas habet pri- culares intentiones. Una est ad mollificandū. Alia est ad resoluendū & horum vsus pōt esse separatim catiōnz. R. olei cōmūis lib. j. f. decoquat⁹ in eo radiciē maluauisci. ʒ. viij. abiceto prius mediu- lio maluauisci & optime pistetur deinde addantur mucilaginum seminis lini & fenugreci añ. ʒ. ij. me- tis anatis & galline añ. ʒ. j. misce in oleo in quo de coctū fuit maluauiscū infundatur spōgia & parū ex- trahatur & calida parum supponatur loco patienti ita vt totam duriciem complectatur & cū infrigida tur iteruz in predicto oleo infundat & fiat vt prius & sic successe fiat p tres aut quattuor vices. Deide extendatur de medicamine facto cum maluauisco & alijs rebus suprascripto calido parum supra petiā & loco apponatur & sufficit semel in die permutare. ¶ Et hic modus seruand⁹ ē p dies quiqz cōtinuos

deinde ponat resolutionē qd sic fit. R. armoniaci. ʒ. j. f. dissoluat cū aceto vini albi & extendat super corio capreti subtili: tāre quāctat⁹ vt amplectat to- tā duriciē & ipm taliter cōtinuabit p duos dies cō- tinuos & sufficit semel in die permutare. deinde red- deat ad fomentationē cū oleo & ad emplm suprascri- pta. & postea ad armoniacū vt supra est scriptum. & sic cōtinuet p dies. xv. ¶ Fluxus istis. xv. dieb⁹. R. malue brance vrsine añ. m. j. f. radiciē altee lib. j. ra- dicū cucumeris asinini lib. f. fenugreci & seminis li- ni añ. ʒ. j. f. decoquant⁹ in oleo opte. postea pistē- tur & addant adipēs anatis & galline medulle cerui & butiri rectis. añ. ʒ. j. & fiat emplm cū oleo i q̄ o- res decoctē sunt. ¶ fiat fomentatio cū spongia aut filero quēadmodū dictum est supra & hoc de mane ante pradiū postea supponat emplm calidū & tene- tur tota die vsqz ad horā. xxj. ¶ Et tunc exponat lu- pra aliqd scānum pforatū ita qd pars dura tota in- grediat foramē & iaceat sup peti⁹ & sub scāno sit vas in quo sit accū vini & habeant lapides fluua- les igniti & submergant succelline vñus post aliuz in aceto & fumus q̄ eleuat recipiat ad partē duram & taliter pāntis circūdet vt fumus nō possit exire & tādiu sup hoc suffumigio maneat donec ps iudet deinde exerceat locus. ¶ Et supponat infrascriptuz medicamē. R. armoniaci galbani bdelij humidū añ. ʒ. j. dissoluant ista in mortario diligēter cū oleo s- bdelio. deinde addant mucilaginis fenugreci & se- minis lini añ. ʒ. j. f. & simul bene incorporent vñlo pistent carice. ʒ. ij. tādiu donec sint optime cōtri- te & in forma quasi paste & q̄ fricant inter digitos nihil asperi sentiat & misceat cū p̄dictis donec to- tum optime incorporet. De hoc medicamine i casu isto efficacissimo extendat sup petiā aut corio & lo- co superponat & teneat nocte tota. ¶ De mane fiat fomentatio cū oleo vt dictū est & postea supponat emplm teneat vsqz ad horā faciendi suffumigium cū aceto dictū supponat medicamē supra vñmo ordinatū. ¶ Et hūc modū & ordinē sequat cōtinuā- do. ¶ Unū tamē est obseruandū qd postquā trāsi- uerunt dies. xxv. a die purgatiōis. cōuenit vt syr- pos assumat vt prius fecit & inde medicinaz modo supra ordinato. ¶ Qd si pill. essent sibi gratiores lo- co medicīne potabilis sumat. ʒ. ij. f. pill. scudardi modo & ordine suprascriptis in assumptōe solutū.

De varicibus.

Consilium

79.



Positio spectabilis viri Alouij nānis de salus est varices in ambabus tibijs. Appellant medici varices venas grossas sanguose incedētes q̄ plerūqz apparēt in crurib⁹ & coris. p̄cipue cū caro p̄dictorū mēbroz minuit. ¶ Cā variciū est duplex. Quedā imēdiata q̄ appellari solet p̄iuncta quedā mediata. ¶ Imēdia- ta cā est sanguis grossus melancolicus vñplurimuz aut flegmaticus grossus qui sua grossicie nō pōt in- vēas paruas penetrare neqz ad porositates mēbro- rū transire. q̄re remanet i venis magnis & in ramis maioribus ipsarum & replet eas faciendo earū extē- sionem. Et ob hanc causam varices interdū ab illu- stribus medicis vites appellat⁹: quonā a vite rami oriunt⁹ & ab ea tortuose incedunt sic cum vene maio- res sanguine grosso sūt plene q̄ sua spissitudine nō pōt recipi in poris mēbrozū neqz in venis paruis recipi in ramis venaz habentiū oriūz a venis ma- gnis & cum dicti rami sanguose incendunt p corpus & repleti p̄dicto sanguine extendant manifestant in supradictis partib⁹. Et ob hanc similitudinē vites dicunt⁹. ¶ Et licet dixerim causam cōiunctam esse

Resolu-
tiuum.

Emplm.

Fomentatō

Suffumi-
gium.

Linimētū

Fomentatō

Horādū.

Pillule:

Varices:

Causa im-
mediata.

Confilia

sanguinē melancolicū aut flegmaticū grossius nō
negat tñ interdū posse fieri a sanguine sola quārita
te peccare q̄ si aliud h̄z peccatū est illud rōne multi
tudinis sue vt placuit Aui. r̄ti. tertij. cap. de vari
cibus. ¶ Itā interdū sanguis sua multitudine r̄ si in
substantia sit bon⁹ facit opilationē q̄ est cā quare nō
substāciā

Anecdotes,

pot trahere a pres angustias quare remanet in ve-
 nis reddere grossas. ff. Cā antecesses pōdicat: va-
 ricū ē corpus repleto nimia q̄r nā cā expellit ad
 has venas, aliq̄ crentē, iterū v̄ro sine crisi. Cre-
 tice v̄ro cū p̄cessit aliq̄ egritudo melācolica v̄p̄u-
 ta v̄ntices splenis cui⁹ māz natura expellit ad has
 venas, vñ egritudo illa curat̄ v̄r notabil̄ meliora
 tur ⁊ varices sūt. Si v̄ro varices subito fiant nul-

Remote.

in egritudine precedente eas dicimus sintbomari fieri. ¶ Læ remotiones sunt vius ciborū grossorū ⁊ generatiū sāguinē melācolicū aut flegmaticū grossū ⁊ facietas naufleatiua. ⁊ por⁹ vini nigri. multus motus. ⁊ pprie deambulādo ⁊ longa statio sup pedes. Delatio ponderū. restrictio cōiuncte cūanionis. ¶ In Ani. loco supra allegato dicit. Qd plurimū accidit carbois⁹ ⁊ melleū interitū⁹ ⁊ onera portātibus ⁊ corā regib⁹ ⁊ principib⁹ assistentib⁹ ppter lōgā morā qd cōtrahunt corā eis corpore erecto. ¶ Si quis puerū

Signa.

¶ Signa variolū sunt vena q̄ se manifestat ī tibijs
sua grossicie & tozofositate. ¶ Si cā fuerit sāguis bo
nus sola sua q̄uitate peccās cognoscit p̄ colores
corporis bonū & p̄ colorē variolū tendente ad ruberū
& etiā tibi minus sūt graues. ¶ Si vero fuerint ex
sanguine flegmatico cognoscit q̄ toti corporis ha
bitudo est flegmatica & color variolū tendit ad ali
quale albedine. ¶ Si cā fuerit hūor melancolicus co
gnoscit ex habituē melancolica. ex colore nigro
variolū & plurima tibijs granitate. ¶ ex regimine bi
cedente qd̄ fuit multiplicās hūmorē melancolicū
aut ppter aliquā cōsuetā cūctationē qua hūor melā
colic⁹ p̄sueuerat euacuari q̄ restrictionē est aut nō etiā
tūc v̄t solebat quādammodū cōtingit in cōsuetis ha
bere emozoydas fluētēs. in qb⁹ sanguis finit⁹ restit
erit aut nō ita v̄t p̄uenerat fuit sūtē cōtūti regimie

Monosti
ca.

Pronostica signa sunt. Si curant varices a san-
guine laudabili folia quāritate peccatē pcedentes nō
est periculū succēssu egritudinis melancolicę aut
Aegmaticę. **C**osm.

Scdm.

nisi periculum scilicet effugiat egritudinis melancolicæ aut flegmaticæ. ¶ Scdm̃ pñoflicũ. ¶ Plerũq; post curã picipue cu chirurgia variẽ melancolicam aut flegmaticam pacietes incurere solẽt egritudine melancolicã aut flegmaticã. nisi magna cũ diligentia sepe corpus purgeť. ¶ Tertiu pñoflicũ. ¶ Cũ scipiũt varices nõ cum multa difficultate curant sed postquam sunt confirmate sunt difficilis cure et nõ nisi in tempore longo.

Tertium.

colica aut ilegitimica, nisi magna cum diligentia sepe corpus purgeſ. ¶ Tertium pnoſticũ. ¶ Quĩ ſciunt varices nõ cum multa difficultate curant ſed poſtquam ſunt confirmate ſunt difficilis cure ⁊ nõ niſi in tempore longo.

Lura.

tempore longo. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴

Lura per

Cura per dietā cōsistit in debita administratio-
ne fer rerum nō naturalium v3 aeris accidentium
animi somnus 7 vigilie motus 7 quies cibi 7 potus
inanitionis 7 repletiois.

De aere.

Conocet aer calidus et siccus. Et similiter vehe-
menter frigidus et siccus. Et aer humidus et vento-
sus precipie flante austro aut borea. Et aer vehe-
menter grossus, et Conuenit aer clarus tempera-

tus inter caliditatem & frigiditatem aut declinans
parum ad caliditatem & siccitatem. ¶ Causa ab igne
non tibias calefaciat ita statione siue habitatione in
loco humido. tibias ita munit neq; forte partian-
tur frigus neq; calorem.

Clarus debet iram furorem tristitia melancholia
timorez & sollicitudine & coynuz supfluu qui ppter
delectationem in eo accidentez ad animi accidentia
reducit. ¶ Conuenit letari gaudere cum amicis ver
fari audire caritatem & sonus musicales.

¶ Audi audire cantilenas ⁊ tonos minores
 ¶ **Q**uocert somnū diurnū? ⁊ q̄ possit cibū sic imitari.
 ⁊ ois somnū sup̄flū? ⁊ q̄s min⁹ noceret vigilie sup̄
 flūc. ⁊ Quocert somnū nocturnū? sup̄ alterū dnoꝝ
 terribiū elevat⁹ ⁊ ex corpore p̄nitit debite tecto. Sit
 q̄s somnū nō lōgi⁹ septē horis necq̄ quib⁹ beatus.
 Qd̄ si ppter aliquā cām cōtingeret ne in nocte dor-
 miret aut dormiret i die effter lōga cōsuetudo. nō
 cōceditur dormire in die. Qd̄ si fuerit ante p̄dūm
 eff melius quā post p̄dūm. ⁊ itaq̄ post cenā dor-
 mire incipiat nisi a fine cene transierit ius bore dor-
 mī. ¶ sine f̄ ambu-

T Lauere dz ab omni mori supino fue in dno. Et
ando fue equitado. Et a lega stardo fue pedes. Et
ab eleuare poderis. Et ex forti copessioe a reuere
ancelu. Et ab omni exercitio i quo tibi a pedes lau
borer. Lauare fricatioe coparu a tibiariu ab litrou
balnei acq dulcis a stardo aeris calidi a hundi stufe.
Et coenit mori leuis ante pradiu a cena sacri pepo
a coenit mori leuis ante pradiu a cena sacri pepo

Comitat panem azimum aut non bene cocum

7 cibaria ex pasta azima facta 7 vintu nigro
grossius 7 dulce 7 aqua grossiaz torbidaz 7 habente
gipseu aut sapore malū. ¶ Et carnes salitae 7 bonū
caprarum 7 ceruoru 7 omnium animalis in aqua
viventiuz vt sunt anates 7 anseres 7 relique similes.
¶ Non conuenit calidus precipue antiquus neqz buti-
rum neqz lase quā dūra 7 frigida non conueniunt.

*I*n hisce sunt generaliter sint humidi non con-
tinentur. ¶ Ex leguminibus nocent omnia eorum gra-
uia. et ex herbis quecuq; sunt humide et que sunt ve-
bementer calide et radices barbararum cuiusmodi sunt
alia cepe porri raphanus bulbosus. ¶ Et fructibus ca-
ruz qui sunt humidius mellones citrulli cucurbitae.

2. similes. Et fructibus dimittat omnes qui sunt
 gidi et humidi et perficat puma cerasa &c. et qui sunt
 grossum sanguinem generantes et poma citrona ca
 rane et dactyl et alij istis similes. ¶ Conuenit pa
 nis ex farina munda optimi frumenti bene coctus
 et optime fermentatus non minoris temporis viuis
 et coctus ex

diu optimementarius non immittitur
die neqz maioris trium dierum a quo comest
teriores abijciatur quando vult comedere. « Citius
sit paruum clarum boni odoris coloris medij inter
album ⁊ nigrum quod appellatur cicholium sit lapo
ris medij inter dulce ⁊ ponicum. Quod si opus est
sua potentia permiscere cum aqua sit aqua plantaginis ⁊

lis aut in qua calibz aliquotiens fuerit et in qua
si in eadem aqua decoquerentur sua cibaria esset p
stantia iuvamenti. ¶ Carnes sint perdicum fashano
rum caponum iuvenum & gallinarbz iuvenz & pul
lorum edz castratiz agni annualis & viciuli lactantis.
¶ Laudantur ova recentia sorbilia aut tremula vel

in aqua fracta abiecto albumine. ¶ Inter
ceditur calsus recens ⁊ recocta. ¶ Si quando en
vius piscium fit ex aquis dulcibus bonis parvus
squamosusve lutei capcedini scardane ⁊ similes. Ex
mari passeris aurate solee ⁊ reliqui similes istis.
¶ Ex granis nullum videretur conveniens coctum ⁊

tamen potest rīzum in brodio caponis
filir miliū ⁊ brodiū ciceruz rubeoruz. [¶] Et herba
laudatur

laudatur borago buglossa lactuca cū petrosillo en
diua cicorea cicerbita feniculus menta lupulli ⁊ ca
pares. Et fructibus cōceduntur passale enucleate
fistici auellane excoctate ⁊ amigdale dulces.

¶ Omnis repletio fugienda ē nō solum hūoralis
de qua in sequenti pte. s. ē cibalis de qua nō agit.
¶ Nunquā comedēdus ē vsq; ad satietatē. Imo cū
comedēdi grandis fuerit appetit⁹ surgēdus ē a men
sa cū reliquis famis. Lūq; adderit ver⁹ appetit⁹
cōcedēdi nō differat cibuz sumere. qm̄ vt dixit Aui.
i. p. p. m. tollere famē sōm replet putridis hūori
bus. Itēq; cōcedere icipiat si senserit priores cibum
assumptū nō ēē digestū. Sit cōiect⁹ vno aut duob⁹
cibis i vna mēsa. Et ab eo icipiat q ē digestis faci
lior. Itēq; i mēsa lōgum apponat tēp⁹ ita vt prior
cibuz digerit icipiat cum scōs sumit. Itēq; come
dendi tanta sit festinātia vt nō bene masticeat bol⁹.

¶ Bibere vero nō icipiat nisi pri⁹. v. aut. vi. bolos co
medierit. Sit pot⁹ pūus p vice ⁊ poti⁹ sepe ita tū q
tota pot⁹ quantitas nō nimis mēsa sit. pcurat hūc cō
fuerat edationes. Si osuevit hēre vomitū ⁊ nō ha
beat puocet ipm̄ cū aqua tepida ⁊ aceto aut oximel
le loco aceti vel cū decoctioe rasanū q sic fit. R. ra
dicē rasanā ⁊ munda ⁊ icide frustati postea deco
quat in sufficiētī aq; quantitate. inde coles ⁊ de co
latura accipiant. ⁊. v. qd addant oximellis simpli
cis. ⁊. iij. ⁊ tepidū exhibeat cūq; in sō retinuerit p
horā cōpumat lingua digito aut cū pēna oleo lini
tā comoueat guttur cū dicta pēna comonēdo. post
vomitus stet p horas duas antequā comedat. ¶ Si
vero cōiuerit emoroydas hēbere fluctes q certis
epibapiebant ⁊ iādiu pter solitū nō fluxerint ape
riant fricādo eas cū folijs paritarie aut cū folijs fi
cus vel linant cū felle thauri. ¶ Det operā habēdi
cū vel linant cū felle thauri. ¶ Det operā habēdi
rati habere nō pōt habere arte cū elisteriq; sic fit.
R. caput vni arietis aut carnē pingue castrati ⁊ de
coquat optime. Deinde. R. brodi lib. i. f. cui addan
tur cassie. ⁊. i. f. mellis violati. ⁊. j. olei. ⁊. iij. salis.
⁊. iij. f. ⁊ calidum supponatur ⁊ hoc de dicta.

¶ Cura per potionem tres principales habet inten
tiones. Prima est euacuatio materie que est sub
forma cause antecedentis cum reiteratione. Secun
da est euacuatio materie existentis sub forma cause
cōiuncte. Tertia ē pportatio loci i quo sunt varices.

¶ Pro executione intentionis prime est confide
randum. ¶ Quod si sanguis videatur esse grossus
multum melancolicus ⁊ corporis habitudo sit san
guini proportionalis incipiendum est in euacuando
a pharmaco. ¶ Quod si sanguis esset grossus ⁊ totius
habitudo esset sanguinea incipiendum est primo
a flobotomia.

¶ Si igitur sanguis fuerit fm̄ primam dispositio
nem. Primo materia est minoranda. Secundo di
gerenda. Tercio eradicatiue euacuanda. ¶ Primo
si adimpletur. R. passularum enucleatarum. ⁊. iij.
polipodij. ⁊. iij. salis gēme. ⁊. f. infundantur in lib.
i. feri capre per horas octo. postea ad ignem lentum
simul buliant vsq; ad consumptionē medietatis ⁊
inde addant epibimi. ⁊. iij. f. ⁊ buliant vnica ebu
litione. ⁊ ab igne remoueat⁹ ⁊ coles ⁊ colatura ea
lida exhibebatur istum potū materie melancolicę mi
norariū accipiat calidum per horas octo post fi
nem cene immediate precedentis super quez non dor
miat ⁊ post eius assumptionem differat prandium
sum per horas sex ad minus quinq;.

¶ Digerat
tur materia iuxta secundum premissum. R. radi
cum boraginis ⁊ buglosse polipodij capillorum ve
neris. an. ⁊. f. epibimi. ⁊. v. foliolorum sene
camomille sticados arabici an. ⁊. iij. camedreos sē

nanti an. ⁊. ij. f. fumiterre. ⁊. j. eupatorij. ⁊. f. succi
pomoy dulcium. ⁊. viij. oia pter epibimū. ⁊ suc
cuz pomoy buliant in lib. iij. aque vsq; ad consum
ptionē medietatis. Deinde addat epibimū. ⁊ bu
liat vnica ebullitiōe. ⁊ postea coles. postea addat suc
cus pomoy. ⁊ zuccarū album qzrum sufficit. ⁊ fiat
sympus. R. suprascripti syrupi. ⁊. ij. aquaz lupillo
ruz boraginis. ⁊ capillorū veneris an. ⁊. j. misce iste
est syrupus p vna vice. Itē syr. digestiū humo
ris melancolici. ⁊ cōfortatiū cordis. sumat calidū
p horas septē post finē cene immediate precedentis. ⁊
ipsum taliter cōtinuet p dies octo aut decē. ¶ Era
dice materia iuxta tertiu premissum. R. pill. de la
pide lazuli descriptione adhesue. ⁊. iij. fiat pill. vij.

¶ Itas pill. humores melancolicū solutes sumat in
die immediate sequenti ad diem cōplete assumptionis
suprascripti syrupi p horas octo post finē cene im
mediate pcedētis sup quas cū ceperit pot⁹ p horā dor
mire. inde vigilet donec transeat hore. v. ab hora
sumptionis. ⁊ tūc accipiat. ⁊. v. brodi pulli macri
ablq; sale cū. ⁊. j. zucca. rub. ⁊ ide ad horā padeat

¶ Si vero habitudo corporis fuerit sanguinea. ⁊ vi
na rubea grossa fiat flobotomia ex brachio dextro
ex vena epatis que dicitur basilica ⁊ fiat incisiō lata vt
humor grossus melancolicus exire possit. Antequā
fiat dicta flobotomia premittat elistere lenitium iuxta
sniam Aue. quarta primi cap. de flobotomia. ¶ Et si vir
cus nō pmitteret sanguinē totū vnica vice euacua
ri. euacuet⁹ ps eius. inde in vespere fiat secundatio.

¶ Si facta flobotomia quiescat duobus aut tribus diebus
Et postea exhibeat⁹ syrupus suprascriptus.
⁊ cum p octo dies receperit dictos syrupos capiat
ordine superius posito pillu. aut medicinam supra
scriptam. Cum vero premittet⁹ pharmacia. vt in casu
supraposito inde ad dies quattuor fiat flobotomia serua
to ordine qui dictus est.

¶ Cū cā antecedens que erat in habitudine totius
fuerit euacuata. postea euacuet⁹ cā cōiuncta que est
sanguis existens in venis varicibus. R. gummi ara
bici draganti aloes mumiē boliarum. ⁊ terre sigil
late an. ⁊. j. puluerizent subtilissime. ⁊ cum albumi
ne oui incorporent. ⁊ redigat totū in forma linimē
ti de quo linatur hoc modo extendat super peria li
nea latitudinis quattuor digitorū. ⁊ apponatur cur
cuncirec tibiam infra genu per digitos quattuor. ⁊
sic fiat i ambabus tibijs. ⁊ taliter cōtinuet per dies
quattuor quibus exacris flobotomies saphena fa
ciendo scissionē latā in parte domestica tibie. ¶ Si
varices apparuerint in parte domestica tibie. Aut i
parte siluestri tibie. ¶ Et in quacūq;
parte fiat flobotomia comprimant⁹ varices a par
te superiori versus partem inferiorem ad locum flo
botomiarum ita vt totus sanguis in dictis venis
contentus egrediatur. ¶ Quo facto vngantur tibie
a loco vbi est fascia supradicta vsq; ad pedem cū in
frascripto vnguento quod sic fit. Recipe oleorum
mirti. ⁊ rosati ana. ⁊. j. gallarum cypressi mumiē bo
liarum ana. ⁊. f. cere albe parum. ⁊ fiat vnguentū
Deinde superponatur emplastrum quod amplectat⁹
tur tibias a genibus vsq; ad pedes. Et ligetur cum
fascia competenter stricta incipiendo ligaturaz a me
dio pedis. ⁊ procedatur versus genu. ¶ Emplastrū
est. R. farine mlij. farine ordeī. farine melige an. lib.
ij. poliarum cypressi miri rosaz an. ⁊. ij. f. misceā.
ij. poliarum cypressi miri rosaz an. ⁊. ij. f. misceā.
tur simul cū vino rubeo stipico ad ignē donec red
deat ad formā emplastri. postea remoueat⁹ ab igne. ⁊
addant olei de mastice ⁊ oleo rosato an. ⁊. viij. ⁊ di
ligenter misceat de quo extendat super peria ⁊ fiat
q ij

Eradicati
um.

flobotomia.

Syrupus

Ad eāz cō
tuncram:
Linimētū

Incisiō.

Emplim.

Consilia

ut dictū est. Et iaceat tibis eleuatis. Et caueat a motu et ab incessu p. xv. aut. xx. dies. In qb aliquo tiens faciat floborhomiā de saluatella mō partis dextre mō sinistra. Et mutet emplastrū si exhecat se mel in die. Et cū ambulare ceperit pū fieri faciat caligas ex corio canis tibias cōstringentes et calicet cas. Et fiat morū suavis et breuis. Et seruet die tam supra ordinatam.

Cura p. ci-
rugiam.

Cura per chirurgiā sic fit et si plures alij sint mo-
di operandi inscriptus videtur facilior.
¶ Si fiat p. floborhomiā ex basilica brachij dextri si
varix est in tibia dextera et pariter fiat sinistra si fue-
rit in tibia sinistra. si in ambab' fiat ex ambab' basi-
licis. Deinde fiat euacuatio hūoris melancolici cū
farmaco aut pilli supra scriptis in cura p. potionez.
¶ Si vero dispō indicaret p. ea q. supraposita sūt vt
inceptio fieret a farmaco fiat et postea floborhomiā
cum reiteratione facta corporis euacuatiōne. Em-
plastre locus sub genu p. digitos. ij. aut. iij. cum
emplastro seu vnguento in cura per potionem ordi-
nato cuius recepta incipit. R. gummi arabici dra-
genti. ʒc. Et stringat mediocriter. Postea incidat
cutis supra varices leniter ita vt varix nō tangat et
exteriorē vndiqz sitqz excoziatio p. longitudinē va-
ricis quāritatis q̄tuor digitoz. Deinde cuz vicino
vno eleuet varix et liget in parte superiori cum filo
forti et in inferiori simili. Siqz distantia inter vna
ligaturā et alia duorū digitoz. postea incidat va-
rix in medio et trāstnerio. Et si inciso fiat cuz ferro
incidente ignito est melior. In die sequēte fiat flo-
borhomiā lata vene saphene supra cauillā pedis in
extremitate varicis et expumat sanguis tota par-
te superiori ad locū floborhomiā ita vt varix ex
toto euacuet. Quo facto emplastre tibia cuz em-
plastro supra scripto in cura p. potionē. Et iaceat pa-
tiens tibis eleuatis. Et cū vni tibia fecerit et fact
at inde alteri dieb'. ij. aut. iij. interpositis mō g. vi-
ce. Et iaceat p. dies. xx. Et curent vlcera q. relin-
quunt ex icisione mō quo vlcera curant. Et seruet
regimē supra positū in regimine cibi et potus. Et
omni fine. v. aut. vi. dictū faciat fieri floborhomiā
ex vena saluatella manus dextre. Deinde ex manu
sinistre. ¶ Aliquū sumat potionē euacuante hūorē me-
lancolicū. Itā hoc regimē sine negligentia seruari
o3 ne sanguis qui cōiueuerat ad varices descende-
re cuz via sic amputata ne reperet ad aliud mēbru
in quo faceret nocumētū et id oportet vt corp' sit a
tali humore mundū seu nō pmitat in eo multiplica-
ri quod fiet cuz euacuatiōibus supradictis frequen-
ter factis per aliquod tempus et obseruantiam de-
biti regiminis.

¶ Wauerius.

De ardore v. rine.

Consilium

80.

Ardor vri-
ne.

Cause.

Iduma.

Scda.

¶ Optissimus vir magister Beninus pati-
tur ardorem v. rine in eius emissione. Est
autem ardor v. rine dolor pungitiuus in
eius emissionē proueniens.

¶ Istius dispositionis tres cause ab Aut. assignan-
tur. ¶ Una ē vlcera existētia in vīs v. rine cui' signū
ē saniet mieri cū i isto viro nō appareat neqz saniet
neqz virulētē p. viā v. rine exit. sequit' qd hic ardor
nō puenit ab vlcerib' i viā v. rine existētib'. ¶ Scda
causa est consumptio humiditatis a natura produ-
cte ad contemperandum v. rine acuitatem et bauraci-
tatem eius. Est autem hec humiditas in carnibus
glandosis que sunt i collo vesice que humiditas cur-
rit et spargitur super meatum colli et conglutinosuz
eum facit et permiscetur v. rine et equat ipsam cum
finitur et consumitur hec humiditas deficit collo

vesice cōglutinatio et pphibitio ab impressione. et de-
ficit v. rine equatio. vnde exit nō equat' idco ardo-
rem facit. Defectus talis humiditatis propter quē
causatur ardor interdū fit ex multo co3ru vt. xiiij.
de vtilitate p. ticularū voluit Sal. Similiter con-
sumit ex corporis extenuatiōe ppter causas ipsam
extenuates et corpus exsiccat' et aliquando ppter
causas extrinsecas multuz renes et ptes circūflan-
tes calefaciētes. vnde fit multe colore attractio pro-
pter quā v. rina reddit' acuta. Huius ardoris ab hac
cā vēmētis ē antecessio causarū exsiccatiū et cūan-
tiuz cū siccitate et corporis extenuatiōe. ¶ Tertia cā
est mala cōplexio cū materia q. cōmifcet v. rine. Hec
autē materia ē aut colera aut flegma salsum. Itā iste
materie vel altera earū misceet v. rine et cā reddit' ma-
gis acutā quā ppter magis imprimit i vias p. quas
trāsit et ita causat dolorē. ¶ Isti' ardoris ab hac cā
pueniētis sunt hec signa qz naturalis cōplexio fuit
colerica naturaliter et si nō fuit natural' talis acci-
dentaliter ē facta ppter forte exercitiū aut vium re-
rum calidarū aut acutarū. aut vehementius mēbru
rem. Et si tota cōplexio nō est talis alienius mēbru
est facta cōplexio potens humores reddere adustos
sicut esset epar. Si per presentia colere fieret ardor
v. rina debet esse notabiliter tincta ad citrinitatē. Si
vero cōtingit propter flegma salsum v. rina est disco-
lorata et ita puto hanc esse causam in hoc viro.

¶ Tres ista gravis est ad curandum difficilis neqz
est negligenda quoniā vt dixit Alimantio i p. ro suo
lib. o pducit ad excoziationē. ¶ Et ista pōt reddi
cā aliquorū accidentiū q. partes sentit. ¶ Istū
ante emissionē cū v. rina dirigit' versus collū vesice
cū vult mingere sentit molestiā q. a motu v. rine cau-
sat cū vero migrit i collo vesice ardorē sentit. qm v. rina
sua bauracitate in ptes illas suo trāitu malā fa-
cit impressionem. ¶ Istū mictum vero ardorē sentit
in prepucio propter id qd aliqd v. rine parti illi heret
et cū si pars illa multū sentit. vt oēs attestantur cau-
satur ibi dolor manens tamdiu donec gutte v. rine
que ibi erant exculse fuerit. Iino in aliquibus sensus co-
plexio extenuat' virge esse vehementius sensus co-
plexio eius cum panniculo ad collum vesice
p. rine sentit ardorem in extremitate virge quam
in collo vesice. ¶ Apparet secundo vnde est q. cum
ambulat et pedem grauitur posuerit aut non leuiter
ex quo corpus premitur sentit dolorē in prepucio.
Cum vir iste non sentiat grauidinem circa vesicā
neqz in mictu hanc difficultatem q. possit mingere.
non est dicendum hec prouenire a lapide vesice.
quia eius signa non apparent vt notum est. Sed pu-
tandum esse causam quoniā cum pes grauitur
deponatur aut non leuiter corpus comprimit col-
lum vesice quod cum sit facile passibile dolor eius
ppter colligantiā et nimia sensibilitatem glandule
virgei cōmunicat. vnde dolor glandule existens
maior illo. qui est in collo vesice ipsum obumbrat
iuxta illud hypo. duorum dolorem qui simul sunt
non fm eandem partem corporis maior denigrat
alterum. Et ex istis fundamentis facile possunt reli-
qua que sentit declarari.

¶ Cura istius dispositionis ē debita administratio rex
nō naturalū. et regimen debiti rerū medicinaliū.
¶ Regimen rerū non naturalū cōsistit in debita
earū rerū administratione. ¶ Ab aere incipiendo ca-
ueat ab aere calido a statione sub sole et ab austro et
ab applicatione rerū calidarū circa partes renū
et vesice et pectinis et caueat delationē multorū pan-
norū circa partes illas et ita pellū. Conuenit aer
clarus ad caliditatem parum declinans aut tempu
mentum sed declinet ad humiditatem et si parū decli-
net etiaz

Cura

Cura per

dictas

Alc.

net etia ad frigiditatem non nocet. ¶ Fugiat iram tri-
stia melancholia et sollicitudinem et coctum. Letet gau-
deat bene speret et conseruet et dilectis. ¶ Nocet oē
exercitū forte et generaliter magis sibi conuenit qes qz
morus et nocet tricanides facie in dictis membris
et oia acutū et potetia calefacientia pres illas sicut bal-
neum nocent. ¶ Fugiat somnū diurnū euz in nocte
dormiat se sex aut septe horas et ceneat ab a ubitu
super dorsum et pēpue sup plumas. ¶ Nocet insup
vigilie super flue. ¶ Vitet salsa acetosa acuta et poti-
ca et cūa vebemētis dulcedinis. ¶ Ad vraf pane ve-
bemeter cocto neqz multū fermetato neqz habente
sal. Ad sine i vlu carnes grosse difficilis digoniz-
neqz viscofe neqz salte. Dimittat oia animalū inte-
riora sicut pulmo intestina stomachus et c. Ad vraf
calco antiquo neqz ouis fripis aut duris. ¶ Discet vi-
scosi et magno corpore et qui nō sunt squamosi sūt
mali. ¶ Et leguminibus dimittat fabas saliosos et ci-
cera lentis et cicerculā. ¶ Et p oleribus ceneat ab om-
nibus quecūqz sunt multū calida et sicca sicut ruta
rosmarinus ylopus et ab his q sunt calia et vnam
quocūqz in petrosillus piper aque. Et radicibz her-
barz nocent aleum cepe potū rapbanus bulbus pa-
sinaca siluestris dicta bacca. ¶ Et semibus vero ca-
neat ab oibz calidis et siccis sicut sinapis nasturtiū
et que sunt istis silia. De saporibus fugiat acetū pre-
cipue acutum succū limonū et generaliter oēs succos
multe pronocitidis vini citomoz et familia. ¶ Ad
nia sit ex farina frumētū optimi bñ munda a surfu-
re debet coctus et nō multum fermetatus nō salit
neqz antiquus sed sit triū diez aut amplius qtuor
sed nō minoris tēporis vni diei. ¶ Carnes sine mol-
le medioeriter pingues facile digestibiles vt sunt
pullos caponū iuuenū et anū parvaz degentiū in
membris fastanoz et perdicū edoz vituloz et ca-
strorum et caprioz et iuuenum leporū. ¶ Conue-
nit lac et calvus recens absqz sale et butirum. Et oia
lobilia et tremula et in aqua decocta sed albumen
abstinet. ¶ Uti potest interdū piscibus paruis squa-
mosis capris in aquis currentibus bonis vt lucij ca-
pedani et similes. ¶ Et grana conueniunt ordē mū
dā facto ferculo fare rizo et milio decoctis in bro-
dio pingui bonarū carniū. ¶ Ad herbe que cōceduntur
sunt lactuca spinacia borrago atriplex et blita inter-
dū et malua. Imo vltus malie in ferculo est iuuatū
valde. ¶ De fructibus conueniūt cerasa melones cu-
cumeres citrulli. Vitet vnas et ficus recētes et are-
liquis fructibus abstineat. ¶ Fugiat oēm repletionē
non solum humorū sed etiam ciboz et precipue
calidoz. Adulta insuper abstinentia et longa famia
tolerantia non conuenit. Ad sumat cibū si priorē nō
rit vomitus vomat curer quotidie hēc bis ventris
beneficium aut saltē semel q si vniuersaliter hēre non
poterit habeat cum clysteri quod sic fit.
¶ Recipe malue foliorū violarū mercurialis ana
ad. j. fiat decoctio de qua colatura accipiat lib. j.
s. cui addantur cassie. j. vitelli ouis salis parū
olei violati. j. iij. fiat clistere quod stomacho ieiū
no calidum recipiat.
¶ In regimē medicinali medicus dz hēc quinqz
intendēs. Prima materie minoratio. Secūda est ip-
sius diuersio. Tertia eiusdē digestio. Quarta eua-
cuatio radicalia. Quinta accidentiū correctio.
¶ Ad pro pila itēde minoret mā iū itētiōē pma:
folioz violati. j. j. pendiaz. j. iij. diaphnicis. j. j. f.
et ad decoctiois malue cū qua sit facta emulsio
sele papaueris. q. s. fiat potus. Istū potus materiei
minoratiū vt supra sumat calidum per horas se

prem post finē cene precedētis immediate sup quē nō
dormiat amplius qz p medicatē hore cū ipsū cepe-
rit. Deide vigilet vdec trāscāt hore sex ab hora lum-
pōis. et tūc pādeat nō se multo grauer cibo et potu.
¶ Ad pro scda intentione. Diuersa materia fricent
brachia fricatione paz mediū trāscendēte. ¶ Ad pro
hac itētiōne facit vomitū si facilliter fieri possit na-
tura vel arte. ¶ Ad idē facit positio vefolaz sup fra-
tulas. ¶ Itē clisteria facta ex decoctione folioz vio-
laz radicū altee spmacis. et floz nenusaris de qua
colata accipiat lib. j. f. cui addant cassie. j. j. olei
violati. j. iij. vitelli ouis vni salis paz hoz diuertē-
tium vraf mō vno mō alio.

¶ Digerat materia iuxta tertiā intentionē. R. sy-
ru. de iuibis syrūpū de bilantijs. an. j. v. aquarū
lupuloz. et alibee an. j. j. f. misc. iste est p vna vi-
ce. Istū syrūpū calidū sumat post finē cene ad horas
septe. et cōtinnet p dies sex. ¶ Si vero dolor anteqz
inciperet sumere syrūpū vebemeter infestaret plus
solito sumat infra scriptū syrūpū vt dcm est de pre-
cedēti. R. syrūpū de papaueris. j. j. syrūpū violati.
j. j. aqz ordē excocti. j. j. aqz emulsiois sele papa-
ueris. j. j. misc. iste est p vna vice.

¶ Ad pro quarta itētiōne eradice materia digesta
tam cū infra scripto solutiū. R. cassie a cāna nouiter
tracte pulpe sebestē an. j. j. cōfēctiois amech deseri-
ptione maior. j. f. aquaz lupuloz. et cuscute quā-
tum sufficit. et fiat potus quez sumat calidū hora. et
mō qui dicitur est de minoratiū. sed in fine quinqz
horaz ab hora sumptiois capiat. j. iij. aque ordē
excocti calide cū. j. f. zuecari vniū coctē. et inde
ad horam prandeat.

¶ Varia sunt accidētia quibz succurrēdū est iuxta
quā itētiōne. ¶ Prīmū est ingeritudo pueniēs ab
ardore. Secūdz pūctio. et dolor itēsus aliqui circa anū
et radicē testiculoz. et pectinē. Tertiū dolor acutus
in extremitate pudibūdi. ¶ Ad remoridē pūm acci-
dentia. R. brochj carnis castrati lib. j. olei de camo-
nulla. et de aneto an. j. j. f. croci. j. j. elleboni de pfi-
lio. j. f. salis paz. et imponat. R. syru. de papane-
re syrūpū de nenusare ana. j. v. aque violaz. j. iij.
misc. et bibat. iste est p vna vice. et sumat post cenā
ad horā cū dimidio quā vadit dormitū. ¶ Ad scdm
cū dolor ille pueniata ventositatibz aut a materijs
ad cū pte pūllis remouet facta sacellatiōe cū fur-
sure aut milio vel panico torrefactis. ¶ Aut fiat hec
fomētatio. R. floz camomille mellis an. ad. j. f.
cameedreos camepiceos an. ad. f. buliāt in sufficiētē
aqz qstitate i qua ifundat spongia. et inde ex pila pri-
doleū ponat. et cū infusat renouet. Itē fiat viner-
tētia supra scripta. ¶ Dolor acutē pūssēs in extremi-
tate pudibūdi. et in collo vesice q fuit tertiū accidēs
canonice remouēdū ē p remotionē cāe. Hoc fit p
cūantia. et diuertētia de qz iupradcm ē. ¶ Adiuuat
ad hoc regimē miorās acuitatē mae. et digerētia de
qz dcm ē supra. ¶ Sedat ē cū iniectionibz appo-
priatis de qz est iniectio lactis in virga cū siringa
quocūqz lac fuerit. et iniectio emulsiois sele papau-
ris albi. ¶ Itē iniectio olei nenusaris. Itē. R. sarco-
cole dieb. vij. i lacte nutritie of die lac incuado. j.
ij. ceruse amili plūbi vsti rucie tregēries cū aqz fctis
ppate an. j. f. floz violaz nenusaris seium lactnee
an. j. j. opij iusqamī albi an. gra. x. croci. j. j. mi-
sce et fiat hēc cū emulsione papaueris albi. et cū op-
fuerit accipiat. j. j. istoz hēc. et sup core fricet cū la-
cte. et inde injiat in virga cū siringa tepidū. ¶ Itē
R. supra scriptoz hēc. j. j. olei nenusaris. j. f. cere
paz. et fiat vngētū molle cū hoc vngētū liniatur
tenet iuubiles lōge. et ponant p foramē virge. Nam
sedant dolorem. et porionem. Amen.

Secūda itē-
tio.
Digestiū.

Tertia in-
tentio.
Digestiū.

Quarta in-
tentio.
Radicati-
uum.

Quinta in-
tentio.
Ad acutū
Ad iquetū
nem.

Ad dolorē
ventosum.

Ad dolorē
in pudē.

Consilia

De ethica febili cōplicata putride:

Consilium. 81.

Causa.

Difficul-
tas.

Consilijs

Cura per
dietam.
Aer.

Habitatio

Accitua.

Somnus.

Motus.

Libi.

Carnes.

Fercula.

Uinum.

Repleo.

Uomit.

Horatibi



Et dñā de Bagnacavallo p ea que mibi i
scriptis sunt significata parit ethica febrē
simul cū vna putrida. De putrida nō ē du-
bium p id qd verbo retulit vir suus. ¶ De
ethica nō ita liquet. ¶ Quicqd tñ sit res ista diffici-
lis est magni timoris: tuz ppter egritudinē in se: tñ
propter longitudinem suam cum iam fere annus sit
quod egrotare cepit.
¶ Et si vtriusq; dispōni attēdēdū sit tñ magis ad pu-
tridā tanq; rei magis manifeste q; que sunt ethice cā
sine eius curatiōe ethica curari nō posset. in eius tñ
cure nō relinquet ex toto cura ethice. ¶ Donec pmo
regimē in dieta. Inde regimē rerum medicinaliuz.
¶ Cura p dietā cōsistit in regimē sepe rez n̄ nālū.
¶ Laue d; bec mulier ab aere multū calo r pari-
ter multū frido r multū humido r vōso. precipue
flante austro aut borea. Eligat sibi aerem in actiuis
q̄litatebus rpatuz aut parū ad fridū. In passiuis ve-
ro declinet parū ad humidū sitq; clarus bñ euentu-
tus odoris boni r gerus. ¶ Locu sue habitationis
sit a terra remotus nō p̄pinquus cursib; aquarum
neq; cloacis nō se igni multū p̄pinquet r ad ipsuz
potius vertat tergo quā faciem. ¶ Vitet iracundiā
iram tristitiam sollicitudinē timorē r desperationē
r coitū. Letetur gaudeat sitq; spei bone qd curabi-
tur verset cum amicis dilectis. ¶ Nocet somn; im-
mediate post cibū factus. r somnus qui sit in princ-
pio porisim; vsq; ad statū. exacto p̄ncipio r augmē-
to r statu cōuenit somnus. Sitq; sup altero lateruz
r nō resupinus dormiat capite elevato r corpore cō-
uenienter pannis tecto. Somnus sit. vij. horaz nō
amplius octo neq; minus. vi. ¶ Laueat cū cibū ce-
perit ab omni fori motu abstineat r a reuolutiōe d
lateri in latus. 7 oco exercitiū vtrā fricatiōib; inci-
piētib; a brachijs r a spatulis trahendo deorsuz po-
stea ad ventrē r dorsuz tādē ad coras r tibias. ¶ De-
clinē caput oī die ante pranditū cum surgit. frica-
tiones fiant vt dictum est ante prandium r cenam.
¶ Cibis vtrā in primis pane defarina frumētī opte-
mundi qui sit debite coctus r cōuenienter fermēta-
tus nō sit pluriū diez quā triū neq; minozis tporis
q; vnus diei. ¶ Carnes sint perdicū fasanorū pul-
lorū gallinarū iuuenūz r iuuenūz caponūz. Qd si p
dictas carnes comedere nō posset pistent r erhibea-
tur pullus pistus. Qd si aliqui vōlet aliquid vitulū
lactantis cōcedatur aliquādo ab alijs carnib; absti-
neat. ¶ Dimittat oēm pinguedinem r p̄dicte carnes
melius pparātur elise quā asse. ¶ In brodio dicta-
rum carnū fieri faciat panē coctuz aut panē in bro-
dio infusum far r̄izum cūz brodio bono coctuz nō
vituperatur brodiū cicerū rubeorū. Qd si cū carni-
bus suis bulirent radices apij aut petrosili nōn qd
eas comedat placeret. ¶ Abstineat a lacte caseo ab
ouis r ab herbis crudis a leguminibus a pasta azi-
ma r a fructibus nisi qz in fine mēis sumere vnum
aut duos bolos piri aut mali sp̄rici post ipuz nihil
bibat ¶ Uinū sit vetus albū elaz paucisq; nō dul-
ce neq; acerbū: sed in sapore mediū q; si opus ē lim-
phare limphet cū aqua cocta. ¶ Ista dñā nō se mul-
to cibo repleat neq; adeo parū sumat q; virtus de-
ficiat tñ cibi sumere d; q; stomachus ipm bñ dige-
rat neq; grauef. ¶ Iñd multū bibat neq; cibis in sō
nater. ¶ Iñd comedat nisi senserit cibuz prius assu-
ptū esse digestuz. ¶ Si vero cib; graualet r adesset
vomēdi volūtas vomitus puocet cōprimēdo lin-
guā digito. r post vomitū sit p horā cum dimidia
anteq; comedat. ¶ Cōsideret horā qua solet accide-
re porisimus videlz qñ incipit frigus r cibum suuz

sumat ante aduētuz ipm; porisim; per horas. v. aut
ad minus p quattuor. Et nō pmitat vt parorim;
veniat sō p leno cibo. Qd si casus occurreret vt ci-
bus cēt in sō supueniente febre puocet vomitū. ¶ Ite
q; exhibeatur cibis nisi febre declināte. Luret om-
ni dñe hfe vtriusq; bñficiuz bis aut ad minus semel.
Qd si nō pōt naturalr habeat arte cū supposito-
ex melle r sale facto aut cū radice raphani aut bluz
asperis sale r modico olei. Vel fiat elytere tale.
¶ R. mercurialis maluz floz camomille ana. m. j.
cartami. ʒ. j. decoquant p̄dicta in sufficēti aque
q̄ritate postea colet de colatura accipiant. ʒ. xv.
quib; addat succi blite p residūā clarificati. ʒ. iij.
cassie zuccari tñbei an. ʒ. j. yerepig. ʒ. f. oll. ʒ. iij.
sal. ʒ. ij. f. r calidū sō ieiuno supponatur.
¶ Cura per potione plures h; intēdēs. Iñdā est
mām digerere. Seda est materiā digēstā totaliter
fm partē euacuare. Tertia est diuertere a partibus
nobilib; ad ptes viles. Quarta vero est confortare
stomachum r epar r cerebrum.
¶ Prima intētiō cōplect cū hoc digestino. R. fir-
de bisantij. ʒ. j. sirupi violati siru. de duab; radi-
cib; an. ʒ. f. aquaz apij mellisse r endiuie. an. ʒ. j.
miscel iste est pro vna vice. Iñd siru. cal. sumat post
finē cene immediate p̄cedēti per septē horas sup quē
pōt dormire per duas horas r ipm talr sumere con-
tinuet p dies octo lussēdo oī die vñū aut tādū vo-
nec appeat materiā esse digestā quod cognoscatur
per vñā a medico present.
¶ R. pill. aureaz descript. ¶ Nicolai pill. aggregati
vaz descript. ¶ Helue an. ʒ. f. miscel r fiat pill. sepe.
¶ Ista pill. sumat in die immediate sequēti ad diē cō-
plete sumptiōis supradictorū sirup. per horas. viij.
post finē cene immediate p̄cedēti. Sup quas pōt per
horā dormire aut p horā cū dimidia. Cū cepit in
die vigilē dōce trāseāt hore. v. ab hora sumptiōis.
¶ Et tñ accipiat ciatū vñū aq̄ ordeī calū cū ʒ. j.
zuccari vñus cocte r inde ad horā p̄deat. R. liq;
ritse rale. ʒ. ij. passulaz enucleatar. ʒ. ij. carui an-
sopz. an. ʒ. j. ignanti. ʒ. j. f. fiat decoctio de qua ac-
cipiat. q. o. ad dissoluendū electuariū de cassia. ʒ. v.
electuariū indī maioris. ʒ. j. f. cōfectionis de vacui-
lis. ʒ. iij. r fiat potus. ¶ Si medicia in forma pota-
bili est sibi gratioz q; in pill. sumat istaz calidā ma-
gis q; tepidāz seruato ordine a modo dictis d pill.
supradictis.
¶ Diuerse materiā a mēbris nobilib; ad ignobi-
lia iuxta intētiōē tertiā. Ista intētiō varijs cōple-
modis. ¶ Iñd cū fricatiōib; incipēdo a p̄tib; su-
periorib; trahēdo inferius vt in cura p dietā vñū
est. ¶ Seda per suppositoria r elyteria. ¶ Tercio cūz li
appositionē ventolaz super nateas. ¶ Quarto cūz li
gaturis dolorosis ad coras iuxta inguina r ligam-
ris adiutoriorū iuxta assellas. ¶ Istoz auxiliorū vtrā
modo vno modo alio: r qd cūq; fiat sit sō ieiuno.
¶ Cōfortetur stomachus epar r cerebrū iuxta q̄-
tas intētiōē. ¶ Recipe olei de spica. ʒ. j. aloes ga-
lange ciperi garosiloz. ʒ. j. laudani ʒ. j. cere albe
parum r fiat vnguentū molle cū quo vngat sōach;
cum manu calida ante pranditū r cenam: qñ cōfor-
tat stomachū innat ad digerendū r carminat vento-
sitatē. ¶ Recipe speciez diamaset dulcis. ʒ. j. sp̄ez
diagalage. ʒ. iij. speciez diarodon descriptiōe cō-
muni. ʒ. ij. zuccari triū coctaz. q. o. ad faciendū
electuariū cū aqua maiorane r abstinētib; p̄tib; aqua
libus. ¶ De isto electuario cōfortatio predictoz mem-
pitis r epatis r iunariū digōnia predictoz mem-
broz sumat ad quātitatē cassance p horas tres ante
cibuz. r hoc facere incipiat postquā sumpsit cua-
tuarium post sirupos.

Ad

Cad pibendū siccitatez quā solet lūdere sebris cibica. k. olei amigdarū duleuz olei violari añ. 3. vj. butiri recentis pinguedis galline añ. 3. ij. semi num cōmz frigidorūz maiorū. 3. j. cere albe parūz q̄ fiat vinguētū molle quo vngat a collo vsqz ad cau dā ipinā dorsi ante pradiū ⁊ cenā per horam.

Bauerius de Bauerijs.

De Homorea.

82.



Consilium.

Ispōsitio spectabilis vtri Bartholomei Ringhiadori pprie est accidens. Sōter tamē appellari pōt egritudo. Hec a Gal. 6. de interioribus. cap. vlti. vocat go moza. Nam est inuolutaria spermatis purgatio: siue emissio absqz veretri tensione.

Istius dispōitō ab Aue. 20. tertij cap. de multitudine erubescitōis spermatis ⁊ humoris qui ante vrinā aut post expellit plures cause assignantur. quarum aliq se cauet ex pte spermatis. quedā ex pte vasoz. nōnulla ex parte musculoz vasīs adherentiūz ⁊ alia ex parte renū. alia vero ex pte principiorum.

Que est ex pte spermatis est triplex. Aut qz spma est multe quantitatē ⁊ virtutē aggrauat quare insurgit ad ipm expellendū. Aut est spermatis tenuitas: siue subtilitas quare a vasīs resulat ⁊ egredit.

Aut ipsius spermatis acuitas quare irritat virtutē expulsiuā ⁊ ipm expellit. **E**x parte vasoz est debilitas virtutis cōtētiue ipsoz qz si potest sequi omnes virtutis cōtētiue qz omnis qualitas magis auera dēgicit actum pprie virtutis. U plurimū tamē sequitur malitiam complexiōis humide. Aut est ppter vehementiā virtutis expulsiue. Aut id ptingit ppter ipsam aut tetanum qd facit motus extra-

neos. quare mouet virtus ⁊ expellit spma sicut expellit nocivum aliud quēadmodum accidit stoma-

cho apud alterationem cibi. i. qualitatem ledentem per spasmum: tamen intelligo vasozum contractio-

nem ⁊ rigiditatem quandā siue congelationē. Nam spasmus ⁊ tetanus sunt pprie dispositiōes lacer-

torum mēbra spermatis cōtētiue. vasa etiā sper-

matīs non sunt lacerari ideo qz. Si tamen volueris de spāmo pprie dicto intelligere dicemus. Hoc

intelligi debere de eo qui accidit laceratis circūdan-

tibus vasa spermatica: qui cū contrahuntur ex pri-

mū spma in ipsis contentuz. Et hoc cōtingit nō sōlū in spāmo p̄ticulari de quo dēmiss: in vniuer-

sali sicut in epilepsia. Aut ex pte vasoz cā est ipsoz mol-

lifficatio. quare nō retinet spma pp moliffica-

tiōē ad quā meatū sequit dilatio. Ex pte autē lacerati cōseruatiū est ipm spasmus aut molifficatio

vnde p laceratū cōseruatiū intelligere debemus vasa spermatica ⁊ p spasmū cōtractionē eoz aut ipsoz rigiditatē q nō pprie est spasmū. Qd si spasmū pro-

prie dicat ⁊ intelligimus p laceratū p̄ticulariū itelli-

gere debemus laceratos circūstātes vasīs ex quoz fiant cōdicatur vasīs ē molifficatio saltem vplm: vñ semē nō retinet. Ex pte renū dixit Aue. vbi su-

p̄a. Accidit ad ipm ipsoz liquefactio ex vehemētia desiderij cōitū: aut ex multitudine coitus: qre egredi-

tur cōitū post vrināz ex ea res plima qz. Hōi ē accidere adipis ipsoz liquefactio ex eoz vehemētia: lūdatē qre egredit ē qz. Cā vero in p̄ticipijs est cōitū coitus cogitatio ⁊ verba audire ad coitus

debitū q mouet virtus ad opationē suā ⁊ mouet motu ner ⁊ emittit spma.

Et is istius dispōitō tot cāe sint assignade: non

in omnes concurrunt in casu istius prestantis viri.

Nam cā que est ex spmatis multitudine in casu pre-

senti nō est. qm ex exitu spmatis ppter predictā cāz nō cōsequit debilitas imo potius corporis alienta-

tiō. Nam esset corporis debilitas. ⁊ vasa spermatis fortia. vnde traheret materiā multam. Sed eo calu-

res que egredere ēēt multa. Itaqz verisimile est q cū hec dispositio tāto tpe durauerit q in eo sit iper-

ma multū ⁊ p̄cipue euz nō fuerit vñs cibus spma multiplicatibz. neqz in corpe apparet bonorū hu-

moz repletio ex qbus spma debeat adeo multiplica-

ri vt idē ppter multitudinē sequat hic erit. **I**tem qz cā est fortitudo virtutis expulsiue neqz spasmus.

qm qm spmatis effusio accidit ppter istas cāe fit cū tensione virge: vt voluit Aue. c. lupta allegato. Qd

in casu supradicto nō cōtingit. **N**ō arbitror etiā accidere p̄cipaliter pp renes. qm in eo nō puto ēē

vehemētiā desiderij cōitū neqz eius frequentia pari-

ter. **I**tem in p̄cipijs. qz certus video q ei cogi-

tatio nō est actus venereo multū itēta. neqz rebus aut rebus versat alijs q virtutē ad venerea exierit.

Relinquit qz hec cā est debilitas virtutis cōtēti-

ue vasoz spermatis. **A**b Aue. hāz duaz causarū signū ponit cuius signū est. qz spma delectat sine

erectione cū spmatis subtilitate. Qd si videat aliq habere viscositātē idest ppter morā quā facit i vir-

ga. qz in ea ingrossat. Stat ē cū viscositate in subli-

tiatis: vt est notū. **I**tem puto negandū qn aliquo-

tiens cōcurrat seīs acuitas siue mordicatio. ppter-

rea. qm in exitu interdū sentit nōnullā mordicatio-

nem. Et si aliq cōcurrat coitus desiderij cum ali-

qua re nō caliditate nō puto in esse cām p̄cipalez.

Hec dispositio grauis est ⁊ admodū difficilis pp

sui logitudine neqz est negligēda cū ex sui p̄duratōe pducit corp⁹ ad extenuationē. ⁊ coloris mutationē.

Cura istius dispositiōis duobus medicinalibz instrumentis perficitur. Dieta. i. ⁊ potione.

Dietā cōstitit in debita ser reze nō naturalij ad

mistratiōe a qbus est incipiendū. ⁊ primo ab aere.

Aerē eligat in qualitatibus acutis temperaturam aut ad calidū declinantes. qm p̄cipalis causa lue-

dispositiōis est ab humiditate. ⁊ relaxatione valo-

Signum.

Difficilis

Cura.

Cura per

dietam.

De aere.

Uetres.

Habitatō

Terra.

De accide

tibus.

Consilia

De motu
quiere.

De sono
vigilia.

De inani-
tione et re-
pletione.

Clystere.

De cibo et
potu.

frigide.

Calide.

Semina.

Acetosa.

Carnes.

tingit in illo q paratus est ad fluxu sanguis. cōfide-
ratio rez rubicaz ipm mouet ad exitu. ita in casu p
fenti cu lgma ad exitu sit patuz. affectio sine imagi
natio ad coituz facile faceret semis effusionem.

Conmittat de forte exercitiu et pēpue in quo par-
tes spine laborat: qm de tale exercitiu caloz fortifi-
cādo attrahit mām ad locū et eā dissoluēdo nocet:
qre dimittat et pēpue egratio. Et breuiter cōuenit
magis qes qz mori foris et caueat a balneo aq dulci.

Mocet sūmus supflu? et nō min? vigilie supflue.
Somnus. vi. aut. vii. horaz inuat ad digerēdum et
materias maturādū qe inuenit et cōuertit eas ad san-
guinis nām et pueniēter tale facit naturali calitate.
Sed si in corpore fuerint humores acuti et colerici et
somin? supfluerit calefacit calore extraneo se dā pmi-
tūle calitatis supflua additio hinc casu cōuenit.
Uigilia nisi fuerit excedēs vt cōferre ppter ex-
siccationē materiez et consumptionē ipsaz. Dormi-
re super sacū in quo sit ruta et agnus castus puenit
precipue tempore frigidō.

Ois notabilis euacuatio ē vitāda co q materie
per ipsaz ponunt in motu et debilitat caloz natura-
lis et pibeanē precipue cōones per solutionē ven-
tris qm attrahunt materiā ad vasa semialia ppter
ppinquationē et vicinitatē quā habent cū testibus.
Et cūatio per vrinā eadē rōne nocet: vt voluit Se-
ra. v. breuiarij cap. 13. Si tū ob aliquā cām opor-
teret fieri euacuationē puocetur vomit? sudor aut
fiat clystere. Et sit quolibet eoz lene vt enitit agita-
tio et fluxus māerū et debilitas innati calozis et gra-
uamē in mēbris scilicetibus. Inter alias cōones cū
necesse sit eas fieri plus mibi plz clystere qd sic fit.

Re. blite folioz violarū solatri piz clystere qd sic fit.
AD. i. rute paz sicce. AD. f. aneri et cardamomi an.
F. j. se. fiat decoctio postea colet de colatura acci-
piant. F. iij. quibus addant zuccari rubei. F. j. f.
olei nenufarij. F. iij. olei de ruta. F. j. f. vitel. on. j.
salis cōis. F. j. f. et stomacho leiuno supponat. Et la-
ueat etiā a multa et forti retentione eoz que euacua-
ri debēt: siue sint feces: siue vrina: siue materia semi-
nalis multiplicata vt aliquādo cōtingit ppter retē-
tionē materie que euacuari solebat tālū materiā
omnis fortis constrictio no eret. Itā ex retētiōe eo-
rum q debēt euari pueniunt egritudines cōposindis
vt opillatio lassitas spasmus q oia pnti dispōni no-
cent. Itē ex retētiōe euacuādoz frequēter accedit
pūredo et cōstrictio et innate caliditatis et ipsius ad
ignitātē cōuersio se dā primi doctri. 2. de retētiōe
eoz que euacuātur: sed ille sunt cause addentes in o-
cumento illius dispositionis.

Lauendū est ab oibus que ad venerē ducūt ap-
petitū. Qualia sunt ventosa pinguis et vinctuosa. Et
qz legumina omnia ventosabilia sunt nō sumātur.
Que vero multū prebēt nutrimentū nisi adesset cor-
poris debilitas nō sunt in vsu frequēti. nā talia spera
multiplicat quod ad sui expulsiōē virtutem irritat
expulsiuā. Et ex rebus frigidis hinc dispositioni cō-
ueniētibz plātago portulaca solatri lacuea. Et ex
rebus calidis sunt ruta calamentū menta de q Aui-
ceno. 22. tertij. Adenta qd est farmacu nobile ingros-
sando spera et confortando vasa eius ad retinendūz
ipsum. Et ex seminibus laudatū coriandrū siccum
preparatū fm omnem eius modum semen lactuce
et portulace. Et calidis sicibus sunt semen rure se-
men agni casti carui ciminiem permisceantur frida
calidis. ita vt ad quoddam veniant temperamētūz.
Et cōueniant et accitū et acetositas temperamētūz.
Et cōueniant et accitū et acetositas granatorū limo-
num citri arantiorū euz fuerint aromatizata cum
carui et cinamomo. Et ex carnibus conueniant car-
nes siluestrius aialum. et eoz que sacre nō sunt pin-

gues imo lacertose. et case? medi? iter recentē et anti-
quū paz salte. Et piscib? pcedunt aliqui fontales
fluuiorū lacuū. et vallū nō fetētū cū fuerint cū oio
pparati et cōditi et aceto. et menta. et cōuenit gēlatina
ex pedib? aialū elissatis i aceto. Et carnes cōdiant
cū aliquoz ex succis supscriptis. et mēta. Et inten-
tio est lgma ingrossare cōueniū pulres ex frumēto
lētes excoctitate. et cū aceto cōdite. et cōdiant cum
mēta sicca. nā vsus mēte. et recentis cū aceto. et sicca
est nobile farmacu in hac dispoē: vt supra dēi est
auctoritate Aui. Et tūm sit rubetū claz aromaticū
Qd si liphari oportuerit pmiscat cū aqua decoct.
coriandroz: et semis lactuce. et portulace. Vel cū aq
decoctōis gūm arab. ei. Vel aq decoctōis radicū
nenufarij exsiccatōz. Et pulvis supflgēdus teri-
lis suis. Re. mēte sicce. F. j. cimini paz torrefacti.
j. f. se. portulace se. lactuce an. j. h. coriandroz
preparato. F. f. pistent subtilissime. et cribent: et hant
spēs quibus vtiatur sup cibaria sua.

Cura p ponōne. Quibus hz infēctōes. Una q
materias cūat cōes exsiccates i vjs ductū ex quaz
pntia hūiditas relaxās vasa spmatis pētina iouet
Seda itēno est minoratue cūare materiā humidaz
flegmaticā relaxatē vasa. et mēbra spmatis. Tertia
intētiō est materiā humidā flegmaticā in vels mē-
bris digerere. Quarta ē materiā flegmaticā a vels
mēbris eradicate cūare. Quista itētiō pferare vir-
tutē retētiuā vazo spmatis. Sexta itētiō ē spma-
tis ingrossatio ne lūa nimia subtilitate labat. Septi-
ma itētiō est remouere spmatis acuitates. et enim
caliditatem. Octaua est remouere coenai appetitū
si supflus fuerit.

Pria itētiō sic pfect. Re. mercurialis. AD. j. f.
blins. AD. j. se. aneri cartami an. F. j. orde excocti
cati. F. j. fiat decoctio i sufficiēti aq qstitate. postea
colet de colatura accipiat lib. j. f. cui addant cassie
fistule. F. j. zuccari rub. F. j. olei cōis. F. iij. vitelli
ovoꝝ numero. j. salis. F. j. f. et fiat enema. Hoc ene-
ma lētiū. et materiez cōlūz exsiccitū i vjs ductū
educitū iuxta primā itētiōē semat calidū nō leu-
no. Re. sebestē nūero. vij. prunoz damascenoz: nu-
mero. vij. passulaz enucleaz. z. iij. decoquant oia lib.
j. f. donec reddat ad quartā pē. et cū ifridata tuc/
rit malaxent q cocta fuerit manib? et colet de cola-
tura accipiat qzū sufficit ad dissoluēdū cassie noui-
ter extracte. F. j. et fiat port. Itū portū lenitiū cūa-
tinū et iuxta itētiōē primā sumat calidū p horaz
vij. post finē ene immediate pcedētis sup quem non
dormiat. Deinde expectet donec transeat hore. vij.
ab hore sumpt. et tunc prandeat.

Admorez mā iuxta itētiōē sc dā. Re. z. r. bndi-
cre simplicis. z. ij. seri capiti qzū sufficit ad faciē-
dū portū. Itū portū minoratiū mās et iuxta itētiōē
sc dāz sumat calū fm modū dēi d lenitiuo pcedēti
Re. pill. d bndicta. z. f. agarici. F. j. salis gēme z. iij.
an. gra. j. f. agaric? scidat subtilr. et nō pistet. et m.
seant oia simul. et cū electuario ldo reforment pill.
vij. istas pill. sc dā itētiōē adiplēres si fuerint sibi
gratiores qz portū sumat mō. et ordine prius dictis.
Et si medic? pns viderit repletiōē et ē i pnb? itētiōē
hoc ē ab vmbilico ista. et paucā ē i mēbris supio
rib? admistret elistere ordinariū i pzia itētiōe. et dē
scqnti exhibeat minoratiū suū i forma porabili si-
ue in forma pillulari. Et si pprehēderit repletiōē
ne esse in pnbis supioribz exhibeat lenitiū portū
bile. et post duos dies minoratiūm.

Digerant materie flegmatice i mēbris spmatis
iuxta intentionem tertiā. Re. mellis rosati colati. F.
j. syrapi de duabus radicibus syrapi de bisantie.
ana. F. f. aquaz mente mellisse. et endiuie ana. F. j.
mille

misce et aromatiza cum pulvere mēte et seie agni ca-
stas. iste est pro vna vice. ista firu. materiā digerētes
iuxta scdaz intētiōē sumat calin p horas octo post
finē eene imēdiate pcedēna. et cōtinuē ipsum sic su-
mere per dies septem et ipsum taliter sumere incipi-
at in die imēdiate sequenti ad diem assump. mino
raciū suprascripi.

Eradicatue euacuet materiā iuxta intētiōē
quartā. Re. pūnoy damascenoy nūme. vj. sebesten
nūme. viij. palulay sine nucleis. 3. f. amioy. 3. f.
fiat decoctio in lib. ij. aque vlsq ad cōsumptionē
duay partū postea coles de colatura accipiantur
3. v. in qbus infundatur coricū mirabolanoz ke-
buloy. 3. ij. f. et sic in infusione p horas. x. pestea
buliant pay et coles. et fiat bona expressio. et in ea ex-
pressura dissoluatur agarici troscicati. 3. ij. māne
3. j. et fiat potus istū potū eradiciatū iuxta intētiōē
quartā sumat calin in die imēdiate sequenti ad
diē cōplere assump. suprascripoy sirupo. Sup quē
cū cepit pōr p hora dormire postea vigilet vōec
trahant hore. v. ab hora sumptiois. Et tūc accipi-
at. 3. iij. aq melis facie fm artē et inde ad horā pā-
deat et nō se multo cibo aut potu repleat. et Recipe
pillū. aureay. 3. ij. agarici troscicati. 3. j. salis gē-
me zinzib. an. gra. j. f. misce et cū electuario ldo re-
formetur pill. 3. ij. istas pill. ad intētiōē quarte
intētiōis sumat ordine et modo q dictus est si pill.
sunt sibi gratiores quā potus.

Quinta intētiō pfiat cū rebu virtutē cōtētiū
valoy spermatu cōfortatibus que sic adimpletur.
Re. mente sicce. 3. f. specierū diacimini. 3. j. semis
agni casti. 3. j. specierū triasandaloy cū camphora
3. j. semis portulace. 3. f. coriandrorum preparatorū
3. ij. rasure eboris. 3. ij. sandaloy rubeoy. 3. f. cā-
phore gra. ij. zuccari albi sumi quātū sufficit. et cū
sirupo de nenufere fiat electuariū. et dōtis sit ad quā
tūc cōplere hoc aut vti incipiat postquā cepit
eradicatū suprascripū de mane quando surgit.
Recipe troscicoy de rosis. 3. j. seie portulace. 3.
j. sandaloy rubeoy. 3. j. nenufari. 3. ij. corian-
droy. 3. j. mente sicce. 3. ij. semis agni casti. 3. j.
zuccari albi sumi quātū sufficit. et cū sirupo de nenu-
fere reformetur pill. vj. pro 3. de quibus sumat. 3.
j. loco electuarij si pill. sibi sibi gratiores. Usus
mente aut viridis vel sicce est sibi cōueniens ad per-
ficiendum hanc intētiōē.

Sexta intētiō perficitur cū rebu sperma. Igros
sanctius ne faciliat a vasis spermatu resudando
labat. Re. oleorum nenufari. 3. f. rosati. 3. j. f. co-
riandrorum boliameni rasure eboris an. 3. f. suc-
ci cāne humide cere albe quātū sufficit pro vnguen-
to molli et fiat vnguentū cū modico aceti quātū
sufficiat ad sui penetrationē cum hmoi vnguentū vn-
gantur loca renu et pectus testes et collum virge.
Aut Re. rasure eboris. 3. f. camphore gra. ij. semi-
num portulace endiuie coriandrorū papaueris albi
an. 3. j. rosarum albarū. 3. f. boliameni. 3. j. sanda-
lorum rubeorum. 3. ij. zuccari albi sumi. 3. v. mi-
serio solida in morcellis. quorum quilibet sit triuz
diagramus de hac cōfectione adimplente septā in-
tētiōē sumat morcelluz vnum de mane cū surgit
et alū ante cenā per horas ad minus duas.
Aut Re. mente sicce. 3. j. semis agni casti. 3. f. se-
minū portulace endiuie portulace et lactucarum et
plantagis. 3. f. nenufari. 3. j. cāphore gra. ij. coria-
loy rubeoy rasure eboris an. 3. f. zuccari albi sumi
3. v. j. misce et cū sirupo de nenufere. q. s. fiat cōfectio
in morcellis. quoz quilibet sit pōderis triū. 3. quo-
rū vsus sit vt de pila de mī est. 3. hec est validio.

Remoueas acuitas spmatis et calitas renū iuxta
intētiōē septimā. Re. olei ros. 3. j. olei nenufari.
3. f. liargiri. 3. f. seminū portulace endiuie lactuce
et plantagis. 3. j. boliameni rasure eboris an. 3. f.
ciperi. 3. f. mēte sicce. 3. ij. cere. q. s. et fiat vngue-
tū quo vngatur renes et pecten collū virge de mōs
cū surgit et quā vadit dormitū. et Re. aquay portula-
ce nenufari an. 3. j. f. endiuie. 3. j. coraloy rubeo-
rū. 3. j. zuccari albi sumi. 3. ij. misce istū potū infri-
gidatū et sumat in auroza sup quē pōt ad libitū
dormire. sed cū senierit loca renū esse in calitate re-
missa neqz sperma egrediēs hīc acuitatem ab istis
hanc intētiōē perficientibus desistat.

Octava intētiō adimplet remittēdo coeūdi ap-
petitū que sic adimplet. Re. mente sicce. 3. j. semine
agni casti. 3. f. seminū endiuie portulace lactuce pla-
tagis. 3. f. nenufari. 3. j. cāphore gra. ij. coraloy
rubeoy rasure eboris an. 3. f. zuccari albi sumi quā-
tū sufficit et cū syrupo de nenufere fiat electuariū.
de hoc electuario sumat sōd ieiunio ad quātū ē ca-
stane. hoc aut cōtinuet cū coeundi appetitus infe-
staret Re. mēte sicce. 3. j. f. troscicoy de cāphora. 3.
j. zuccari albi sumi. 3. j. sirupū de nenufere. q. s. et
reformetur pill. istas sumat loco electuarij supra-
scripti si pill. sibi fuerint gratiores.

Sed qz plura q ordinata sunt in cura supraferi-
pre disposita sunt frigida et mēbrū cui pzo occurrūt
que per os sumunt est sōdus ad hoc vt friditate pre-
dictay rez nō ledat vt meliorē possit pficere digō-
nem et bonū cūbilū generare nō aptū in flagma con-
ueri qz foueat malā cōplōē humidā valoy spma-
tis. et Re. olei de mastice olei de mēta an. 3. v. j. cimi-
ni amicos an. 3. f. calami aromati ciperi ana. 3. j.
galange gariofiloy an. 3. ij. laudani. 3. j. cere albe
pard et fiat vnguentū molle quo vngat sōdus an pā-
diū et cenam per horā vna manu cala. et Aut Re.
cipe macis thuri an. 3. j. mastice. 3. j. f. galāge ga-
riofiloy an. 3. f. riloaloes calami aromati an. 3.
j. carui nigelle an. 3. f. terbenine. q. s. et fiat cerotū
ad formam scuti quod stomacho applicet si cerotū
sibi magis fuerit gratum. Bauerius.

De mala cōplēione frigida et humi. cerebri.
Ido ser Antonio de ebunio.

Consilium.
83.
A dispōne istius spectabilis viri hic or-
do est seruadus. et Lauere v3 ab aere frigi-
do et hūido et ab aere ventoso pēpue stan-
te austro aut borea. et Ligat aerē calidum
et siccum qui si non fuerit talis naturaliter fiat arte
cum igne aut suffumigio ex thure storace sandara-
ca aut granis iunipi supaspergēdo aliqō istoy car-
bonibz. et Laueat a trititia melacolia sollicitudine
et furore. letet gaudeat neqz nocet iterdū pay trāsci
coitū vero dimittat aut ei? vsus sit p lōga iterualla
rū aut sup ventrē. 3. nullo pacto sup dorsum neqz
pus dormire incipiat qz due hore a fine eene trāsiue
runt neqz sit mioris tps. v. horay neqz mator. vj.
et hocet exercitiū imēdiate post cibū factū. 3. lau-
dat cū fecerit ipm tpatum ante pādū et cenā pran-
dio iam digesto. euacuat primo supfluitatibz pri-
me et scde digōis. et Lauere v3 ab omnibus cibis
mali chimi difficilis digōis et ab obus in coput
euapozantibus. et Ligat sibi panē ex bono frumēto
debite cocto et conuenienter fermentato. in cui? cō-
positōe sit aliquid salis dimittat cibaria que ex pa-
sta sunt azirva. et Comedat carnes perdicum fahia-
norum turturum pipionū ex colūbaria velare inci-
pientium turdoz merularum et aliarum auium mi-

Septia in
centio.

Octava in
centio.

Ad sōm.

Unguentū

Cerotum.

De aere.

De acedē
tibus.

De sōno.

De motu.

De cibis.

panis.

Carnes.

Consilia

nutarum que degunt in nemoribus. Lappioli lepo-
ris edi caltrati et interdum vituli lactatis. Dimittat
borum aliatu viscera et lac et calenum et butirum.
¶ Oua. ¶ Disces.
¶ Brodiz. ¶ Herbe.
¶ Radices.
¶ Fructus.
¶ Vinum.
¶ Repro.
¶ Cura p po-
tionem.
¶ Pille.
¶ Sirupus.
¶ Pille.
¶ Auatiu.
¶ Unguent.
¶ Unguent.
¶ Dyacori.

de isto accipiat ad q̄ritatem castanee q̄n surgit de
mane tempore calido iussit q̄ sumat alterius istoz
tempore vero frigido ambobus vti p̄t. ¶ R. aloco.
3. ij. f. mirabolanoz chebulozum masticis an. 3. f.
agarici cleci. 3. j. salis gemme zinz. an. gra. v. specie
rum yere de octo rebus. 3. j. f. cōficiatur pasta pro
pillu. cum succo acori. et maiorane ex qua cuz opus
fuerit sumant. 3. ij. f. ex quibus fiant pillu. v. Ita
rum pillu. v. saluum absq̄ custodia sumat. 3. ij. f.
mis q̄ vadit dormitum. et hoc in omni fine decem:
duodecim diez. Et q̄n pillu. viuales sumit nō sumat
electuarium. Istis actis si curatus fuerit bene est si
minus reiteret syrupos cum pillulis. cohibis modo
supra scripto. nam iste dispositiones cronice nō faci-
liter remouentur. Lans. Deco.

¶ Baucius de Baucis.

¶ De dolore faucium et dentium quibus cōiungit
debilitas nucce. et colli cum plenitudine stomachi.

¶ Consilium 84.

¶ Ispostio Illu. Dñe Adargarie de Bon. D. 1150
zaga est dolor faucium. et dentium. et eoz
debilitas. Quibus cōiungit debilitas nu-
ce. et colli cum plenitudine stomachi et pecto-
ris. et debilitate digestiue stomachi. tarditate de-
scensus cibi ab eo.

¶ Quoz oim eam existimant doctissimi phisici
esse catarrum grossum. et viscosum a cerebro deicē.
dentē ad mēbra predicta. Et putent ceretū esse ali-
qualiter substantie hēcū l3 qualitatie hūidū. q̄n
a mēbris pluribz extra dūrit sua illuz. dom. no-
ctes insomnes. hūc est casus quem accipit.

¶ Adodus ē cure fm quem p̄cesserunt isti docti
fimi phisici mibi significatus ē q̄ egregius fuit neq̄
canonice aliter poterat p̄cedi. Et hūc modū cu-
re nō sufficit aggredienda est alia via scilicet artifi-
cialis balnei de curus mō infra scribam cum illud a
me precipue petatur.

¶ Unū tñ prius dicā. nā putat Illu. dom. capitis
cōplexione esse declinantē ad substantia hēcitatez
p̄pterea quādam noctes dūrit insomnes. Et dñe
randū est si illud signū est sufficiens ad arguēdū su-
pra cerebri hēcitate. cū videmus senes dormire nō
posse p̄ humiditātē nūrosam siue baurachia i eis
multiplicatā. et nō p̄ cerebri substantie hēcitate.
¶ Quicqd tñ sit modū cure nō h3 variare. Et mō
catio curatiua sumat ab essentia morbi vt Gale. et
ceteri medici attestant. et cā dispositionū supra no-
minatay sit materia grossa viscosa. hūc cā est ma-
la cōplexio frigida. et humida ad hāc remouendam
opz p̄cedere cū rebus calidis. et sicco que sint reso-
lutine cū aliquali confortatione. Et vero p̄cessit in
sic cū syrupis. et medicinis. et non suffecerit tēptan-
da est via balnei cū nō sit tempus vsus balnei natu-
ralis opus est fiat artificiale.

¶ De rebus ad p̄positū faciūt us sunt aque cine-
ricie. et aqua nitrole. et salse de gbus dicit Ani. et primi-
cap. Quāda ornate loquētur. Itā ut rose quidē a sal-
se capitibus. et pectori auxiliū prēbet que materias
recipere solēt. et cōferunt stomacho humido et ydro-
pissim. et habētibz inflationē. Et valēt aq̄ sulfuree ner-
gbus Anic. in cap. suprallegato. Sulfuree aque ner-
uos mūdificat. et dolores distēsiōis. et spalmi se-
dant q̄. Et subdit. sed sōm laxat. et desideriu deq̄
ciunt. hoc faciūt cū corpus in eis balnearēt. l3 vbi
solum ad caput suscepit nō faceret hec nomenclatu-
Opz istas aquas gbus caput duciāda est fieri artifi-
cialiter vt i eis aliquid istoz apponat aut decoquat.
Unde Ani. loco all. garo. Balneum quoqz differē-
tias habet aperte aquarū que in ipso fluunt si enim
fuerint

fuerit nitroſe aut ſulfuree aut cinerice. aut ſalſe na-
tura aut ingenio ſez q̄ in eis aliqd̄ horuz apponat̄
ſez niri aut ſulfuris aut cineris ꝛc. aut in eis coqua-
tur ſicut ſtaſlagria aut bacce lauri aut ſicut ſulfur
ꝛc. ¶ Sumas aque quātitas duarū aut triū corba-
rū in qua ponat̄ ſulfuris viui lib. ꝛꝛ. ſalis lib. ꝛꝛꝛ.
cineris vitiū aut ſeuu lib. ꝛꝛꝛ. Cū iſtis ponant̄ ſea-
dē aqua ſticados arabici ſaluie maiorane aſſari be-
ronice ꝛ rute roſmarini abrotani folioꝝ lauri origa-
ni yſop̄ baſiliconis garioſilati añ. m. iij. decoquā-
tur in p̄dicta aqua ꝛ ſeruet̄. ¶ Iſdec decoctio reite-
randa eſt oī ſine. v. diebū. ¶ Antequā balneū ad ca-
put fiat reitanda ē purgatio ſyrupis p̄miſſis. ¶ ſa-
eta purgatiōe cū natura cōſueuerit mittere māz ad
ſauces ꝛ ad dentes ꝛ ad p̄tes ſuppoſitas videt̄ vt
p̄ea ille p̄iꝝ cōſortarent̄ antequā aquā ad caput ſu-
meret ne ſi balneū ſua caliditate mām ſubtiliaret ꝛ
fluere ne recipere in p̄tes iā dictas. vñ. iij. regni.
¶ Replet enim a ſe mēbra p̄ſortata ſtipitice. fiat de
coctio cū menta coriādis p̄paratis mīto Ballis
cipreſſi ſandaraca. De qua ſepe in die gargarizet ꝛ
teneat in ore. fiat linimentū cū melle ro. corallis ꝛ
maſſice ꝛ liniant̄ dentes ꝛ gingiue q̄s vadit dormi-
rū. ¶ Quo facto ſitueſ vas ſup tripedes in quo po-
nat̄ aq̄ decoctionis rerū ſup̄aſcriptarū tāte calidi-
tatis vt poſſit ſine moleſtia ſuſſerre. Taceat illu-
ſtriſſima dñā reſupina ſup baneum ita vt ſuſcipiat
aquā p̄ ſoram̄ deſcendēte ad caput vbi coronalis
comiſſura cōiungit̄ ſagitali. a loco a quo aqua aua-
ſe egredit̄ vſq̄ ad comiſſuras vbi ſuſcipit̄ d̄z eē di-
ſtanta duoz palmoz. ſoram̄ p̄ q̄ egredit̄ aqua
d̄z eſſe tantū vt i eo ponit̄ poſſit digitus paruus ſub
capite teneat̄ vas in quo aqua cadens a capite reci-
piat̄. Et hec aqua ponat̄ in cacabo ſtante ad ignem
aut ad tēperandā quā ſi fuerit nimis calida. Et hec
aq̄ caliter recipiat̄ p̄ ſpaciū duarū tertiarū vñiꝝ hore
ſi nō fuerit ſibi moleſtū. Vbi grauaret̄ tāto tpe ſta-
ret̄ p̄ medietatē hore. ¶ Cū a balneo ſurgit ex ſic-
ceſ caput panis elidis ꝛ ide ad horā p̄adeat. ¶ Poſt
p̄aditū ad horas. vñ. itez aquā ad caput ſumat ſer-
uādo modū q̄ dicit̄ de mane dēre ſeruari. ¶ Cū
balneo acceptiꝝ dies. ꝛ. vt dictū eſt maiorē ſora-
mē canule p̄ q̄ egredit̄ aq̄ ex vaſe vt maior aq̄ quā
ritas capiet̄ occurrat. fortificet̄ aq̄ euz ad iunctiōe
ploris quātitatis ſulfuris ꝛ cineris ꝛ niri ꝛ appoſi-
tione pluriū herbaz. Et ſi tāc p̄ horā poſſet balneū
ſuſſerre laudabile eſſet. ¶ Iſdec tēpore euz a balneo
ſurgit ꝛ caput fuerit exſiccatum ſufficiēter ſicceſ
caput ꝛ collū cū aq̄ q̄ ſic ſit. ꝛ. aque ardentis q̄ter
ſublimare lib. ij. ꝛ inſundat̄ in ea nuctis muſcate ga-
rioſioꝝ macis thuris añ. z. j. laudani. z. ij. ſitq̄ aq̄
in vaſe vitreo ſtricti oriſici ꝛ optie cō cera vas ip̄z
claudat̄. ¶ Si p̄tingeret p̄pter balneū q̄ mās ſubri-
liarentur ꝛ deſcenderent ad pectus ꝛ ad ſtomachū
ſumat poſt finem cane p̄cedentia ad horas octo in-
ſcripſas pill. ꝛ. pill. de yera ꝛ ſicolai. z. f. pill.
de agarico. z. ij. miſce ꝛ ſiant pill. ſeptem poſt iſta
rum pill. ſumptionē ſet horis ſex antequā come-
dat̄ ea die nō ſumat balneum ad caput ſaltem de
mane. ¶ Antequā ſe exponat ad balneum caret ha-
bere ventris beneficium aut ſaltem tēter habere.
¶ Cauet a vento ꝛ ab aere frigido a triſticia ꝛ me-
lancolia gaudeat ꝛ leſetur. nō dormiat de die.
Et ſi ſibi videretur cibuz p̄aſſumptū nō eſſe vi-
geſtum. nō recipiat balneum niſi prius digeratur.
hec que ſcripſi remitto limitanda ꝛ corrigenda eri-
niſa doctoribus magiſtro ꝛoleto ſerrario Alſa
giſtro Joā. Antonio Zaitte ꝛ Adagiſtro ꝛudouico
de Brignano.

¶ Bauerius de bauerijs.

De dolore dextri lateris ſubito cordi communi-
cato vnde accidit ſincopis.

Conſilium

85.



Enrabilis domina mater ſcolaria do-
ceſſimi Adagiſtri Cornelli reclans de
mechelina plerūq̄z patit̄ dolorē dex-
tri lateris ꝛ ide cōicat̄ ſubito cordi adeo
vt ſincopiz ſcurrat cū ē i porſimo ꝛ cūo
mat ſeu expuet vt ſcribūt ſlegmata curina aliqñ vi-
ridia interdum nigra tenaciſſima ꝛ ſi acciderim in
pelui vbi ſit aqua tendunt in fundum. Iſta eſt in-
formatio que eſt mihi eſt data.

Ex iſtis dictis mihi videt̄ q̄ t̄ emor cordis ſit p̄
cōitatē a ſtō ꝛ q̄ cā dolorē faciēs ſit colera vitelja
q̄ generat̄ ex ſlegmate groſſo ꝛ viſcoſo p̄ admixtio-
nez colere ꝛ hec mā p̄ aduſtione ſit viridis trāſiēs
ad praſlinā ꝛ p̄ vltioriē aduſtione ſit nigra. vnde
hec materia exiſtēs i ſtō p̄cipue i p̄te dextera verſus
regionem epatis dolorē cauſat ꝛ p̄ vias cōitatis
cordi cōicat̄ nouemētū. Qd̄ eiꝝ cā ſit materia ſup̄a
dicta appareat ex vomitu ꝛ ex ſputo talis materiei.

Iſta diſpoſitio grauis ē ꝛ piculoſa. Vnde Aui-
iñ. j. Illi cui tremor cordis aſſidue acciderit de ſe
ipſo ſit ſollicitus ne ſubita intercipiatur morte.

Iñiꝝ egreditus cura duobꝝ p̄ficiē iſtrumentis.
¶ Dieta. ſ. ꝛ p̄oridē. dieta p̄ſtitit̄ i debita admini-
ſtratione ſex rerum non naturalium. quarum vna
eſt aer a quo primo incipiam.

¶ Iñocet aer corruptꝝ aut venenofus vt ē peſtilen-
tialis ꝛ aer groſſus turbidus ꝛ ois aer iſtē q̄litas.
ſ. nimie calidi. aut frigidi. ſiccitatis aut multē humi.
ꝛ aer hñs malū odorē. ¶ Eligat̄ aer clarꝝ cūctatus
declinās ad frigi. aliquiditer. ꝛ ſiccitatē. Qd̄ ſi ta-
lis aer aliter haberi non poſſit. fiat artificialiter vt
irrozādo camerā cū aq̄ ro. violis nenuſare cū q̄bꝝ
ponat̄ aliqd̄ vini al. ſubtilis vt odor rerū frigidarū
magis p̄ueneret ꝛ cū ſuffumigio facto ex cornibus
pomoz macianoz poſitis ſup carbonēs. ¶ Et licet
doctores p̄cipue de aere icolligāt̄ nihilominꝝ volūt
p̄ ipm̄ reliqua elemēta itelligere. ¶ Cauet ne igni
multū apozopiquer nec ſugcaleſciat caput p̄ceꝝ
multū viet̄ cū frigore ꝛ p̄cipue extremitatū locꝝ
habitatio ſit remoz ꝛ a curſibꝝ aquarꝝ a cloacis ꝛ
a locis ſtigidis. Sit declinās ad ſicci. Aquas fugiat
turbidas ꝛ habentes malum odorē ꝛ lapozē. ¶ Eli-
gat̄ aquam claram fontis aut ciſterne que nullo par-
ticipet malo odorē ꝛ lapore.

¶ Cauet ab ira triſticia melāc. ſollicitudine. Et q̄
cōytꝝ ad accidētia nō redit̄ p̄ p̄lectationē q̄ ē in
ipſo d̄ q̄ multū nocet p̄cipue exiſtēte cibo i ſtō aut
euz etus accꝝ frequētā. ¶ Oſer letari gaudere bene
ſpare p̄cipue de ſalute ſua quereſari cū amicis ꝛ dile-
ctis ꝛ habere ſermonē d̄ rebꝝ delectabilibꝝ ꝛ iocūdis.

¶ Stante ſorti tremore de quo ſuſpicat̄ ne pducat
ad ſincopim aut ſtāte ſincopi nocet ſomnꝝ tpe ge-
tis aut iterpollatiois cōuenit. Et ſiat p̄io ſup larꝝ
dextri poſtea ſup larꝝ ſiniſtri capite bene elenato ꝛ
corpe debite pāms tecto. ¶ In Aui. iñ. p̄unt. ca. de
regi. eiꝝ qd̄ comedit ꝛ bibit. Et debes ſcire q̄ mul-
tia coopire pāms ꝛ ceuical eleuare exiſtit ex illis
q̄ i digerēdo iuuāt. Et ad vltimū qd̄ vt mēbzozuz
ſit ad ſferiora ſint declinātes ꝛ nō ad ſupiora. Sz
antequā dormire iſcipiat labant̄ hore due a ſine ce-
ne. Et ſi nocte nō tñ dormiret cōcedit̄ ſomnꝝ diuz
nus poſt p̄aditū p̄ horā vnā euz dūmidia.

¶ Supplū exercitiū nocet atq̄ nimia q̄s. Sz tpe
quo nō vetaſ cordis tremore euacuatis p̄ ſupplū
tatibꝝ prime ꝛ ſe d̄e digōnis. puenit exercitiū pe de-
ſtre aut equeſtre ante p̄aditū ꝛ cenā cibo i ſtō iā vi-
geſto ꝛ i epateꝝ i mēbzis qd̄ tēp̄ cōiter eē ſolet ſeptē

Informa-
tio.

Caſus.

Difficilis

Conſilium
Cura per
dictam.

De aere.

De accide-
ntibus ai.

De ſono ꝛ
vigilia.

De motu
ꝛ quiete.

Consilia

De cibo et
potu.
Adalis.

Danis.

Vinum.
Carnes.

Oua.

Disces.

Grana.
Herbe.
Fructus.

De inani-
tione et re-
pletione.
Prima.
Secunda.
Tertia.
Quarta.
Uomitibus

aut octo horarum a fine cibi assumpti. Sit exercituz
ante cibum fortis licet post cibum copetatur motus suavis.
Unde. Aui. ij. primi. c. supra allega. Et quoadmo-
dum opus motus qui ante edestione non est debile ita ne
cessario est motus qui post cibum fiat nisi molliter et sua-
uiter. Et loco exercituz conueniunt fricationes scilicet
a pedibus superioribus et ab humeris ad coras et tibias:
excepta illa quae fracta fuit ne propter debilitatem ad eas
traheretur manus quae tumorem faceret. Conueniunt capitis pe-
ctinationes de mane quando surgit cum leui fricatione et.
Nocet cibaria quaeque sunt difficilis digestionis
et generatiua malorum humorum. unde cauere debet a pane
azimo aut male cocto et ab omnibus cibis qui sunt ex pasta
azima ut lagane et a carnibus alialibus qui sunt ex pasta
bus olei aliali ut sunt cerebri pulmo cor renes ste-
lina flos splen et epar. excepto epate pignis gallie.
Et his qui ab alialibus accipiunt nocet butyrum lac caseus
et precipue salis. et oua dura aut frigida. Et nocet oleis
potius dulcis et fumosus et vinum gracie et multum aceto-
sum. Et discas oes dure carnis viscosi et sine squa-
mis et qui accipiunt in aqua putridis et salis et hites ter-
tas sunt vitadi. Et ex granis nocet fabae fascioli miliu
cicera alba et rubra. panicum pisa et filia istis propter
eorum viscositatem aut propter eorum supericitatem vel propter
vitrositatem. Et ex herbis nocet oes qui sunt calide et sicce
multum et qui sunt calide et humidi. ut ruta crucea et. et ois
qui sunt frigidi et humidi. ut portulaca encurbita et files. Et fru-
ctus qui faciunt corruptionem sunt vitadi ut pisa mora et
resolui puma et. Et ligat panis ex farina optimi tri-
tici qui sit modicus ab alijs granis precipue a lolio sit de
biter coctus et conuenienter fermentatus et cuius pectus po-
nat aliqd salis et ab eo abstinere cruste qui coedif. sit
non minoris epas minus diei neque pluris triu diebus.
Et Vinum sit pauciter coloris citrini boni odoris.
Et Carnes sint peditu fastidiorum turdorum et laudat et re-
liquarum autem degentium in pratis et nemoribus et non
in stagnis seu paludibus aut anares anares et files.
Et ex quadrupedibus siluestribus conueniunt carnes
leporis iuuenis et caprioli. Et ex domesticis ambus
laudatur capones iuuenes et carnosus et pulle et galli
nondum coedif. Et ex quadrupedibus domesticis con-
ueniunt carnes edicatrati agni annualis et vituli la-
ctatis a relijs abstineat. Et his qui ab alialibus acci-
piunt. Conueniunt oua recentia foribilia aut tremulav
in aqua fracta abiecto albumine. Un. Aui. de viribus
eorum dicit. Vitella etate pponis sunt ex quibus tria
eueniunt velociter in sanguine transmutari et par sup-
fluitatis post transmutationem relinquere et sanguine ge-
nerare conformem sanguini quo nutritur cor. v. subtilis
et clare pellit. ergo festinat ad ipso. i. cor. et idcirco
eo pectus nutritur pueniens est in dissolutioe sbe
spus et diminutioe mae ipsius. i. sanguis cordialis.
Et discas pu. siquos capri iago curreribus et laudabi-
libus ut lucy carpidos trute capedant et. pcedit. Et
mari coedunt aurate passares sole trille et philes.
Et ex gra. pcedit far et far ordi et brodiu cicery rub.
Et ex herbis pueniunt endivia cicorea borago buglo
sa blita lactuca cum solijs mete. Et ex fructibus pcedit
passule enucleate fistic cum pus steterint per die in aqua
endimle infusi postea ad vmbra exsiccati. Locedunt
et carice pingues ante cibum tempore blemis.
Cauere debet ab omni supflua repletione non solum humo-
rali sed et cibali. pro qui ponunt quada rle. Et prima cum sa-
me nate incurrerit non differat cibum sumere. Et secunda
non comedat nisi fame habeat. Et tertia cum appetit
intensus fuerit non comedat usque ad saturitatem. imo sur-
gat a mensa cum reliquis famis. Et quarta si senserit
cibum pus assumptum non esse digestum imo corruptum ex
malo odore et si ad os ascendere ab ipso cibo: rlic
uocet vomitus cum aqua tepida decocti raphani aut

aneti aut semis atriplicis cum aceto modico et detur
toru tepidum et postquam per horam retinuerit coprimat lin-
gua digito et euomat vel possit in guttere pena oleo i-
uncta et cum ea comoneat gutt agitando et post vom-
itum stet per horam cum vmidia et comedat. Et si si senserit
rit repletionem in ventre quae cognoscat ex gurgulatio-
ne in eo faciat sibi clistere precipue si fuerit in intestinis
inferioribus qui sic fit. R. mercurialis malue boraginis
cum suis radicibus et blite floz camomille an. m. j. car-
tami anisoz an. j. j. pistent seia modo grossora accipiat
herbe et fiat decoctio et coles de colatura accipiat
lib. j. f. cui addant cassie mellis vi. an. j. j. olei cois
j. ij. yerep. bndiere. an. j. vj. sal. j. ij. f. calidum sbe
ieiuno supponat. Et si si repletionem senserit in steti-
nis superioribus sumat ante cibum per horam. j. j. pull. eleiag.
Et quinta. Ita bibat nisi prius bolos sumperit et
bibat par. p rice et sepe. s. tota quantitas potus non sit
multa. Et sexta. Tenet hie bis in die venter bnf.
cui aut saltet semel. Quod si non habuerit nali beat ar-
te cum supposito ex radice rasanii aut radice blite
iuoluris in sale trito et deinde vnetis oleo comestibi-
li vel fiat clistere supra ordinatum. Et septima. Ita co-
medat in eadem mensa diuersa cibaria s. sit pecta vno
vel duobus. bnf massicet cibum quem sumit. Nocet et
supflua inantio si fuerit ex nimia estatione aut ex
multa cibi paucitate ut esset ieiunare i pane et aqua
aut vti cibi longa paritate.
Regime suptrascriptu est obseruandum tpe quo non
est sincopis neque tremor cordis. Et si qui sincopis so-
ret aut vehemens cordis tremor non semper est exhi-
bitus. Ita si foret ma colerica facies tremor aut
ed in sbe multitudine crudorum hioz mibi cibi edep-
hibedum. Quod siqz dixerit qui acciderit virtute p-
sternitibus illuc est cibum dadi. mo sincopis et vehemens
tremor resoluunt spūs et virtute debilitat. ergo vq
illud eode diebus idiget limitatōe ut sunt iteno Sal.
ij. regi. acutoz comē. rly. Et tertiū cū in m of sin-
copi multa fiat spiritū resolutio cū iterdū nō sup-
fluit spūs nisi q est in minera: tūc dico qd conuenit
exhibere aliqd vini puta. j. j. vñ. Sale. in comen-
aphor. Qui nutrinē copiose et. vixit ois veloci-
ter et multū nutrienū est vinū. vñ si videris puluis
submergi nō des puluis pistus neqz exhibeat oua
foribilia: qm esset addere ad infocacionem.
Lura p portionē est duplex. Una q debet stante
sincopi aut vehemēti cordis tremore. Alia q debet
qū nō fuerit sincopis neqz vehemēs tremor cordis.
Lura sincopi erūt bz quatuor itēdes. Prima est
phibitio resolutis spūs. Secda ē ipsoz spiritū cō-
fortatio. Tertia est ipsoz spū regeneratio. Quar-
ta ē spiritū ad exteriora attractio. Un. Aui. nō est
possibile nobis vt p laborem et abiectionē cāclz no-
bis est necius vt oppdam accēti euz eo qd pūct.
Et subdit vplm qd mēdū i potissimo ē ad phibi-
tionē resolutis spiritū et ipsoz pfortationem et re-
stauratōis ipsoz attractōis ad exteriora.
Prima interior phicē irrozado facie pectus et pul-
sus cū rebz frig. et stipicis et odoriferis et aeris fla-
bellatōe. Et Irrozatio facie plurimū valet: qm mul-
ti spūs ad eā veniūt et mēbrū discopit: vñ multi
ab ea euanescent: s. ab ea interia q sua frig. curim cō-
rat. vñ puenit aqua frigida asperla q sua frig. est inua-
demplat et phibet spiritū extenū et aqua res. est inua-
tina valde irrozata. Et aeris flabellatio qm per cam-
remonef calidus aer cuius loco succedit frigidus. vñ
Aui. Et eis q necia sunt in oibz speciebus sincopis
est inspissatio corpis extenū vt coprimat spūs res-
lue. i. ppar. rfolm et rreticat et phibeat ab exalarde.
Secda itentio ipse euz odoriferis bōis aplicatis
naribz et suffumigis in casu vestro tēdenū ad tri-
gi. sicut

Cythere.
Carmis
Quinta.
Sexta.
Septima.
Lura p po-
tionem.
Lura sin-
copis ex-
tenuis.
Prima itē-
tio.
Secda itē-
tio.

Tertia in-
tentio.
Primum
syrupum.

Scdm ele
ctuariuz.

Tertiū epi
thima.

Quartum
vnguentu3

De aere.

De aere.

Acntia.
Sonnus.

Andotus.

fricatóes

habitatiois ei claudando puro stomacho sicca tura an
 grans iunigi supragendo aliqui istoz supra pui
 nas accedat. Sit iluz a veta quier? pcpne ab au
 stro ⁊ a borea cū post austrū flauerit. ⁊ etz patiens
 gaudeat. Et iterū uenit subiraſci bñ pperet. i. pſt.
 dat. Somnus fit. vii. horaz non amplior. viij. neqz
 paucior quoz sitoz de nocte qd de die neqz pñ dos
 mire leciat quaz fluerit ei bore de die sine ⁊ de
 sup alerz latez aut sup ventrē iz nullo pacto super
 dorſuz ⁊ fiat capite eleuato ⁊ coꝑe pāma debite te
 ceo. qd flugiat ocū ⁊ quietē plurimā alienet a se sup
 lūz exercitiū ⁊ id qd immediate post cibuz fit ⁊ au
 dat tempatz exercitiuz pulsus supfluitatibz pte ⁊
 ſcbe digoniz fiatqz nō ieiuno ante pādiū ⁊ cenā
 exercitiū rādiū morez doce coꝑe caleſcat ⁊ ānietū
 appeat augmētū vl' appeat q coꝑe fundare velit aut
 larz cū aliqui istoz apparuerit abererit abſtinē
 dū ē ſue fuerit pedestre ſue equeſtre. ⁊ Lōueniunt
 fricatiōes ſcipiēdo a collo ⁊ brachijs deorſuz trabē
 do deſcē a ſpatulis ⁊ pectore ad ventrē ⁊ dorſuz ⁊
 tandē ad coras ⁊ tibias. ⁊ andant capitis pectina
 tiōes de mane nō ieiuno. ⁊ Et lotio capitis cū lixi
 ⁊ ſi

Confilia

Lotio.

nio q sic fit. R. lib. j. alumi secū & ponat i colato
rio delup pda li. j. f. ciner gradicu tyroloz & stipitū
cauliū qñ nō habeat loco ei ponat cinis iunipi cer
ri aut quere? aut fermentoz vitis deide supponat
aq & colet ter p alumi & cineres postea i dicto lxi/
mo feruat acori sticados solia lauri gra. unipi bac
ce edere nuces cipisi rosmarin? salvia yue & affari añ.
m. f. & cū p dicio lxiuio lauef caput bis i ebdomada
postea debite exicef. & Lauceat a repletioe ciboꝝ
imo vtaf paucitate cibi. & ob hoc laudat q surgat
a mēla cū reliqꝝ famis. Et alienet a se ciboꝝ facie
tes vētre stipitū. Et eos q sunt dure digōis cuius
mōi sūt cibaria scā ex pasta azima legumia carnes
antiq & viscera aialū. & Dimittat pisces oēs & her
bas tri. & bu. cōplex. sicut lacinea. & Lauceat ab acru
mib? cuiusmōi sunt cepe rasan? ac. nō vtaf fructi
bus. Carnes sibi puenētes sunt antiū quaz iuuenūz
i memorib? aut praz cuiusmōi sūt p dices turtures sa
fiani turdi alaude & cetera aues pue. De qdrupedi
bus pcedunt carnes caprioli & leporis iuuenis. Ex
domesticis dant edi & castrati & iterdū vitulic? do
mesticis auib? pcedunt pulloꝝ carnes & pipionū co
lūbarie volare icipitū & iuuenū caponū & galliaz.
Ex eis q ab alalib? accipiunt pueniūt oua sorbilis
aut tremula v l i aq decocta nō dura neqz frigā absti
neat a lacte butiro & caldeo recētū si qñ eo vti sit era
te medi? iter recētū & antiqū & ei? vltus sit i fine mē
se. & Uinū antiqū albū & claz siqz quātitaris pau
ce. Qd si p mīscet cū aq decoctiois maiorāe acori
nucis muls. & ciamomi ē pueniēs. Laudať sinapiū
sen sapor cū sit cū sinapi & vltus croci i cibariis lūis.
& Spēs qbus sup cibaria vti dōz sic sūt. R. pipis ni
gri pipis lōgi zēze. garic filoz croci añ. z. j. cube
baz cardamomi nucis mulsate macis añ. z. j. galā
ge ciamomi acori añ. z. j. f. puluerizēt & eribent.
curetur omni die habere beneficiū ventris & expel
lere superfluitates per nares & palatum.

Carnes.

Oua.

Vinum.

Species.

**Cura p po
tionem.**

**Prima in
tentio.**

**Secda in
tentio.**

Digestiō.

**Tertia in
tentio.**

Alia itētiō.

Puluis.

Puluis.

Cura cū reb? medicinalib? tres bz itētiōes. Una
ē ad vluertēdā mām a capite ad ptes inferiores. Alia
ē ad digerendū materiā. Tercia ad euacuādū.
& Prima itētiō cōpleť cū fricaciō. b? de qb? dictūz
ē i pcedenti regi. Et cū posuēde ventolaz sine sca
rificatione super spatulas & nates. Et cum eliseri
bus acutis vtatur ex istis modo vno modo alio.
& Secda itētiō. Lōficū cū syrupo q sic fit. R. maio
rane saluē balsamite origani camedre os añ. m. j. ra
dicūz acori corticū citri amloz feniculoz sticados
passilaz emuleatay añ. z. f. decoquat i sufficiēti
quātitate aq & colet & colature addat mellis ro. eo.
quātū sufficit & fiat syrup? & aromatizet cūz nuce
mulsata & cubebis. R. suprascripti syrups. z. j. aq
ruz saluē maiorane añ. z. j. rute. z. f. misce iste p
vna vice sūt callidū p hor. viij. post finē cene ime
diate pcedentis & ipm sic continuet per octo dies.
& Tercia itētiō. Lōficū cū syrupo q sic fit. R. maio
rane saluē balsamite origani camedre os añ. m. j. ra
dicūz acori corticū citri amloz feniculoz sticados
passilaz emuleatay añ. z. f. decoquat i sufficiēti
quātitate aq & colet & colature addat mellis ro. eo.
quātū sufficit & fiat syrup? & aromatizet cūz nuce
mulsata & cubebis. R. suprascripti syrups. z. j. aq
ruz saluē maiorane añ. z. j. rute. z. f. misce iste p
vna vice sūt callidū p hor. viij. post finē cene ime
diate pcedentis & ipm sic continuet per octo dies.
& Tercia itētiō. Lōficū cū syrupo q sic fit. R. maio
rane saluē balsamite origani camedre os añ. m. j. ra
dicūz acori corticū citri amloz feniculoz sticados
passilaz emuleatay añ. z. f. decoquat i sufficiēti
quātitate aq & colet & colature addat mellis ro. eo.
quātū sufficit & fiat syrup? & aromatizet cūz nuce
mulsata & cubebis. R. suprascripti syrups. z. j. aq
ruz saluē maiorane añ. z. j. rute. z. f. misce iste p
vna vice sūt callidū p hor. viij. post finē cene ime
diate pcedentis & ipm sic continuet per octo dies.

Cura cū reb? medicinalib? tres bz itētiōes. Una
ē ad vluertēdā mām a capite ad ptes inferiores. Alia
ē ad digerendū materiā. Tercia ad euacuādū.
& Prima itētiō cōpleť cū fricaciō. b? de qb? dictūz
ē i pcedenti regi. Et cū posuēde ventolaz sine sca
rificatione super spatulas & nates. Et cum eliseri
bus acutis vtatur ex istis modo vno modo alio.
& Secda itētiō. Lōficū cū syrupo q sic fit. R. maio
rane saluē balsamite origani camedre os añ. m. j. ra
dicūz acori corticū citri amloz feniculoz sticados
passilaz emuleatay añ. z. f. decoquat i sufficiēti
quātitate aq & colet & colature addat mellis ro. eo.
quātū sufficit & fiat syrup? & aromatizet cūz nuce
mulsata & cubebis. R. suprascripti syrups. z. j. aq
ruz saluē maiorane añ. z. j. rute. z. f. misce iste p
vna vice sūt callidū p hor. viij. post finē cene ime
diate pcedentis & ipm sic continuet per octo dies.

Cura cū reb? medicinalib? tres bz itētiōes. Una
ē ad vluertēdā mām a capite ad ptes inferiores. Alia
ē ad digerendū materiā. Tercia ad euacuādū.
& Prima itētiō cōpleť cū fricaciō. b? de qb? dictūz
ē i pcedenti regi. Et cū posuēde ventolaz sine sca
rificatione super spatulas & nates. Et cum eliseri
bus acutis vtatur ex istis modo vno modo alio.
& Secda itētiō. Lōficū cū syrupo q sic fit. R. maio
rane saluē balsamite origani camedre os añ. m. j. ra
dicūz acori corticū citri amloz feniculoz sticados
passilaz emuleatay añ. z. f. decoquat i sufficiēti
quātitate aq & colet & colature addat mellis ro. eo.
quātū sufficit & fiat syrup? & aromatizet cūz nuce
mulsata & cubebis. R. suprascripti syrups. z. j. aq
ruz saluē maiorane añ. z. j. rute. z. f. misce iste p
vna vice sūt callidū p hor. viij. post finē cene ime
diate pcedentis & ipm sic continuet per octo dies.

Alia itētiō. l. materia q ab eūatide remāsit i sensu
bilis. cūare & ipam resolucere & substantiā cerebri re
mollitā readunare & ipaz pfortare. & De reb? ad hoc
faciētib? ē medicamē. Qd sic fit. R. thuris. z. j. añ.
z. vi. pipis. z. f. terant & eribent & fiat puluis. Do
sis ē. z. j. f. cūz modico vini albi pīnūpādo ipm de
mane quādo surgit aut ante p dies triginta quādo
est expertus. & R. olivani piperis croci ciperi mirre

añ. ptes equales terant & eribent. & fiat puluis do
sis ē. z. j. cū modico vini si medicamē veluerit ef
ficaci? pīore sumat hoc mō p dicio. & R. zēze. p dū
z. j. f. olivani. z. j. f. pipis. z. j. f. pūstent & misceant &
fiat electuariuz dōsis. z. j. f. quolibet die de mane
ante cibūz p horas quatuor si medicamē desiderat
efficaci? pīore. & R. zēze. p dū. z. j. f. mellis anacar
di. z. j. f. misce dōsis. z. j. f. de mane & ē priorib? effi
caci? & R. mellis anacardi añ. z. f. olivani ciperi aco
ri añ. z. j. f. pipis macropipis añ. z. j. f. mirabela
noz chebuloz & idoz añ. z. f. mell? dispūmati qz
tuz sufficit & fiat electuariuz dōsis. z. j. f. & alijs effi
caci? & multū pfert lenibus quoz memoria est lela.
& R. plectōis anacardi a. z. j. ad. z. f. nā ē medica
men in recuperatōe memorie lele a friditate & humi
ditate efficacissimū vt apparer pīo cōtinētis & sera
pione & Aut. pīa tertij iz nō sit ei? inoderat? vltus
qm aduret hūiores & possit ēē cā generatōis hūis
lepre & cogitaciōnū melācolicaz. & R. ei? vltus mo
derat? vltusficat memoriā & intellectūz. & Ultus istoz
medicamīnū nō dōz ēē nisi post cōtinētis capitis ēē
cūz reiteratione si expedit. Et pīo incipere a debi
liori. deinde transire ad fortius gradatim. & Istoz
vltus securior est i pte frido tpe vero magni caloris
est eorum vltus iūpctus & ideo non sumantur aut
raro vaide & solum illa q sunt alijs debilitiora. & Ab
extra vtatur hoc medicamēne. R. folioꝝ ederet &
dissulentur & aqua que per sublimationem exiit
rum sublimetur & sic fiat tribus aut quattuor vici
bus & hec aqua feruetur in ampula optime clausa &
cum ea fricetur occipitium quoniam multum con
fert. & R. castorei. z. j. olei de lilio. z. j. aceti. z. f.
dissoluat castoreuz cum aceto & similiter omnia mi
secantur & hoc vngat occipitū est enim ad hoc ef
ficax. & R. aque vte lib. j. gariofiloz nucis ma
sca. acori maiorane yue corticū citri añ. z. j. f. pūst
tur & infundantur in predicta aqua que sit in vase
vitreo stricti orificij & concutiantur simul. & cum ce
ra optime claudat cūz caz operari volueris accipe
de ea parū in ciato & calefac i duplici vase & capite
abralo cū ipalinas. Deide supalpgat puluis subti
lissime gariofiloz & cubebaz hoc medicamē ē pīo
ribus efficacit? sed nullum istozum appropinquari de
bet nisi caput prius fuerit euacuatum. & R. storacis
laudani cere añ. z. f. ligni aloes nucis mulsate thū
ris masculi radicūz pīonie blancie bisiancie calami
aromatici añ. z. j. muls. & j. fiat pomū q sepe odo
ret quoniam confortat memoriā & cerebrūz totū.
& Qd si deinde aliquid ponatur super pīonas & ad
faciem recipiatur fumus egius confert.

Ad defectum coꝝtus cuius causa est spermatia
diminutio cum frigiditate.

Confilium 87.
Ecipe oua sorbilis recentia super que pul
uerizentur species que sic sunt. R. cina
momi piperis galāge salis stipitici. i. salis
cum quo saluntur stipitici añ. z. j. pulue
rizent optime & eribent & fiat vt dictūz ē. De istis
onīs taliter preparatis sorbeant tria ante pīadiuz per
horas tres. Aut dimittat cēna loco cui? pīat tria
aut quattuor oua cū pīscriptis puluerib?. & Lōquēte
triticū depillatū decoctū i multa aq donec veniat
admodūz pulis & supaspergatur speciebus dictis.
& Valet ad idem vltus spagorum cruce pororum &
mente laudatur comestio piscūz paruoꝝum habent
tūm squamas quando in oleo decoquant & statim
post ipsos comedat? confectio que sic fit. R. galāge
piperis longi cinamomi cardamomi zēze. nucis
indie croci stracozum non corruptozū añ. z. j. f. pī
nearum

nearum fistulorum passularum pulparum dactylorum an.
 3.ij. pistent oia simul optime et cōficiant cum rob
 vini. 4. Re. castaneas mundas ad quā itatez. 3.ij. et
 decoquant euz carnisbus passarum vltime. deinde
 remoueat a brodio et decoquant leuiter i lacte oui
 no aut vaccino et pōdiat cū sale stipici et comedant.
 4. Ad idē valet ferculū factuz cū brodio decoctiois
 capiti colūboz cui addant duo vitella ouoz et cō
 dianē cū sale stipici. 4. Ro. ciboz etat mō vno mō
 alio. Re. radie enule decoctē deide optime pistare.
 3.ij. granor pineaz. 3.ij. f. 3.ēze. 3.ij. pistent simul
 et incorporēt et fiat pasta de qua accipiat sō ieiuno
 an. 3.ij. v. lqz ad. vj. et statim supbibat vini dulcis.
 3.ij. 4. Re. mellis anacardi mellis apuz butiri vac
 cini an. 3.ij. f. decoquant simul donec insipulent opti
 me miscendo de hoc medicamē accipiat in tēroio
 lecti ad q̄tatem ciceris excitat mirabiliter. 4. Re.
 semina napi baucie cepe albe dulcis vitice et eruce
 an. 3.ij. et rīpiperuz. 3.ij. stipici. 3.ij. f. lingue auis.
 3.ij. cerebroz passerū decoctoz. 3.ij. f. testiculoruz
 galloz. 3.ij. pineaz. 3.ij. f. cōficiant cum butiro et
 melle cuius dosis. 3.ij. f. in tēroio lecti p̄milla leui
 cena. 4. Re. satirionū viridiz radie baucie pineaz
 an. 3.ij. 3.ēze. anli semis eruce. 3.ij. f. caudaz stipici
 cinamomi semis bulbi an. 3.ij. v. musci gra. xv. confi
 ciat sic radices opte ablutas et tritas subtilissime
 decoquant cum melle deide adde semē bulbi et eru
 dam stipici cū opte pistata fuerit et cū ebullierit vni
 ca ebullitione remoueat ab igne et adant pulcres
 allianū reruz et optime p̄miceant dosis. 3.ij. mane et
 sero euz careno. 4. Re. semis cepaz albaz testiculoruz
 vulpis cerebroz passerz floz palme iburis masculi
 an. 3.ij. misce cū aq̄ calida reformet pill. ad magni
 tudiez gra. pipis denf quoz aut sex et nō plures i l
 tēroio lecti si nō būerit flores palmarz loco ipoz pōa
 tur tādē semis eruce siluestris si pill. sunt gratio
 res vāf istis loco electuarij. 4. Sō si defect? eēt pro
 per mēbz dissolutionē. Re. seīs eruce. 3.ij. cimini.
 3.ij. pipis. 3.ij. f. seīs portulace. 3.ij. terant subtiliter
 et p̄ficiant cū melle et deē mane et sero ad quāitatē
 sicce castane vīus istoz medicaminuz securioz tpe
 frido quā cali. et mīoz dosis tūc accipienda ē et rari.
 De his que ab extra appoximantur et faciūt ad
 mēbz erectionem sunt. Re. sinapis. 3.ij. pistentur et
 buliat in. 3.ij. olei poſtea coletur et cum dicta cola
 tura cali. vngatur vīga testiculi et ptes adiacentes.
 4. Re. fellis verris aut ibauri et liniantur vīge et mē
 bra adiacentia. 4. Re. p̄treti cinamomi an. 3.ij. f. eu
 forbij. 3.ij. terantur optime et cum. 3.ij. olei samba
 cini et modico cere fiat vnguentum cum quo vnga
 tur verrerum testiculi et locus inter testes et anum
 et plante pedum et fiat fricatio tādiu donec loca fri
 cata rubescant et hoc est medicamen forte. 4. Re. formi
 carum et ouoz euz earum et proprie que tendunt ad ci
 tripitatem. an. 3.ij. olei cōmunis. 3.ij. ponantur om
 nia in vase vitreo bene clauso in furno i quo stet per
 quartam portem hore postea remoueat et addant
 cere. 3.ij. et pulcres inſcriptarum rerum. Re. se
 minis cepe semis eruce euforbij castorei an. 3.ij. et
 fiat vnguentuz quo vngantur genitalia cum bona
 fricatione.

C Bauerius.

De priuatione loquutionis.
 Consilium 88.

Stabilis et venerabilis religiosa domina
 abbatissa sancti Quirini parisi lingue no
 cumentum quod dicitur locutionis priua
 tio: secutum ē ad paralesim lingue: ad quā
 debaurant apoplechia in quam incurrit nocumētuz
 lingue. Causa est etiam par neruorum veniens a ce

rebro a pte posteriori. Qd dat motuz lingue. Unde
 Gal. iij. de interioribus ca. ij. Motus lingue fit a
 neruo septimi paris a cerebro onētis q̄ vicinus est
 initio nuce. Et paulopost colligāna qdē lingue ad
 cerebroz ē qz ledit ligna i motu iuo ppter. vj. par.
 Et Aui. vj. tertij. ca. iij. et quqz puenit mollificatio
 lingue adhuē p̄tinet loquela aut fiat difficilis aut
 vī alteret. et. Cū apopleſia fuerit vt scribit a mate
 ria flegmatica pariter et paleſis q̄ eius ſuit verius.

Cura istius egritudinis difficilis ē et si ista diſpo
 sitio eēt cronica putarē nō poſſe curari. ſed euz nō
 ſit pluriſ tēporis quā inſcribat ſpero curabit adbi.

Cura preſentis diſpoſitionis triplici medicinali
 perficitur inſtrumentum. Dieta potione et cirugia.

De dieta nihil dicā cū mihi ſcribat qz diſmiſſo
 regimie ſex rerū nō nāliuz ad medicale me cōſerā.

Cura p potione quqz hz ſtētionen. Prima ē ma
 teria eūare. Secda ipaz diuertere. Tertia eſt p p̄ez
 posteriorē mām ipam reſoluere. Quarta eſt p p̄ez
 patientez mām ipam ſintre. Quinta eſt cerebroz et
 mēbra ab ipſo ortum habentia conſertare maliciaz
 complexionis frigide et humide remouendo.

Prima intēro duas cōtinet ptes. Prima ē humo
 ris peccātis digeſtio. Secunda eſt ipſi euacuatio.

Digerat materia iuxta tertiā ptem prime inten
 tio. prime. Re. ſyrupi de ſticados. 3.ij. mellis ro. co.

3.ij. aque decoctiois acori ſaluie maiorane. 3.ij.
 muſca. et aromatizez euz cubebis et nuce muſc. Iſte
 eſt pro vna vice. 4. Aut. Re. acori. 3.ij. maiorane yſo

pi an. m. j. radie apij ſeminali aſpagi buſci an. 3.
 j. poliſ betonice p̄nlegi an. m. f. organi mētaſtri an.

m. j. paſſulaz. 3.ij. fiat decoctio i ſufficiēti quātitate
 aq̄. poſtea colet et colatna addant mellis quan

tum ſufficit et fiat ſyrup? cū pauco aceto ſquileico
 et aromatizez euz nuce muſcata et cubebis. Re. ſupra

ſcripti ſyrupi. 3.ij. aque ſaluie. 3.ij. miſce. iſte eſt
 pro vna vice. Unūquodqz vult iſtorum accipiat ca

lidum p horas octo poſt finem cene immediate p̄ce
 dentis poſtquā poteſt per horas duas dormire et eo

taliter vtatur quouſqz apparuerit preſenti medico
 digeſtio humoris per vīnam. Ab his ſyrupis non

incipere a principio cum ſint ſatis i digereudo effi
 caces ſed cum certe lum factus qz p̄ceſſerunt ena

cuationis mihi viſum eſt tāquā conuenientes ma
 terie adminiſtrare. C Alia pars prime intentionis.

f. materiam euacuare ſic adimpletur. Re. pill. ſcrida
 rum aut pill. cochiarū. Deſcrip. Raſia i. ix. Alinā.

eius viſ iſtarum. 3.ij. ſiant ſeptem iſtas ſumat et c.
 per horas. ix. et. hora euz dimidia dormire ad ho

ras. v. 3.ij. aque mellis calide et inde ad hora p̄a
 deat. 4. Aut. Re. acori. 3.ij. yſopi maiorane origani

an. m. iij. flozum ſticados paſſularum ſine nucleis
 an. 3.ij. fiat decoctio de qua colatura accipiat.

qz ſufficit ad diſſolutionem diacatoliceis. 3.ij. f.
 electuarij indi maioris. 3.ij. cum. 3.ij. f. et fiat poi

quem calidum capiat ſeruato modo qui dictus eſt
 de pill. ſi potius fuerit gratioz pill.

Diuertat materia iuxta ſtētionē ſcda et hoc ad
 implez varijs inſtrūētis. Unū ē poſitio ventola

rum ſup nates abſqz ſcarificatioē. deide ſup ſpatu
 las ad hoc niſi ſiāt ſcarificatioēs brachioz i patula

rum coraz ante cibū cū p̄ano calido. 4. Item cluſte
 re qz ſic ſit. Re. centauree eboz origani an. m. j. car

tami ameos an. 3.ij. mellilori camomille an. m. j. f.
 earicaz pignū numero. x. fiat decoctio de q̄ cola

tura accipiat lib. j. f. cui addant yerapig. yeralogo
 dion an. 3.ij. olei de lilio. 3.ij. ſalis gene. 3.ij. f. et

fiat eluſtre qz calidū ſupponat. 4. ſi ſieri eēt poſſunt di
 uerſiōes p oppoſitum neruis ſeptimi paris vj cum

Difficul
 tas.

Cura.

Cura p po
 tionem.Prima in
 tēro.
 Digeſtiū

Eūatiū.

Secda intē
 tio.

Confilia

**Tertia in
tentio.**

Quarta in
cento,

Quinta in
rentio.

Anbaldes

1928

89

Lasus.
Astericis.

causa.

Difficult

Lab. No. 10.

51A

Intencio

44

*Cura per
viam.*

Act.

Accidētis

Gommes:

anorus.

...ville

China

4

...Darius:

12

10

nō sit apostema. et sic sine febre sit panis bñ fermēta-
tus nō ex farina pura. Imo sit ad furfuris. et sit salit⁹
aliqua. Et carnes cōueniētes sunt porus fil-
vestres tā anū qz bipedum elisate. et cōdite cū ace-
to vini. Et carnes vacine cū aceto pōdite sua specia-
litate cōueniūt vt dixit Rab. xij. pū. lūc. affoz.
Et idē Aui. cū dixit. i. j. tertij. Da acetoluz de car-
ne vaccina. et acetosum de piscibus. Et laudamur
piscēs pū cōditi cū aniso aut petrosillo. Et ex oleri-
bus cōueniūt endivia domestica. et siluestris scario-
la. et tarascon fenicul⁹ virigi sparagi. et mercurialis:
et organū viride. Et lauerē dz a repletionē nimia qz
repletio ppter idigestionē opillat qz. et dimittat et
transitionē supflua qm indigētia facit humores ma-
gis colericos. Et breuiter cibis taliter mēforat: vt
bñ digerāt. et virtutes nō grauet. Et quotidie curet
habere vētris bñficiū bis aut semel natura aut ar-
te cum clistere. aut suppositoio.

Cura p portionē. Quattuor hz itēdēs. Prima ad
digerēdū cām ycte. Secūda ad euacuādū. Tertia ad
diuertēdū. Quarta ad corrigēdū a cali.

Prima intētio cōplect cū lrascripto syrupo. R.
radicū feniculi apij cicore buglossi. añ. ʒ. ij. capillo
rū vene. polstri dyatos endiuie scariole scolopēdrie
ciriaci ppericon añ. ʒ. ij. radicū acori ciperi semis
sparagi. et brusci añ. ʒ. v. decoquant i sufficēti quā-
titate aque. et coles. et colature addant succus lupul-
loz d baurach. ʒ. vj. et yrupizet cū zucaro tabar-
get. et acetoset cū aceto vini. R. hmoi syrapi. ʒ. ij.
aquaz cuscute endiuie. et scolopēdrie añ. ʒ. j. misce
iste est p vna vice. Istū syrūp cal. sumat p horas.
vj. a fine cene. et cōtinuet donec medico pnti appet
digestio p vna. Et si co. fuerit grossa. et sic iune
febre fiat iste syrūp. R. solioz rasam p assij añ. ʒ. ij.
j. radicū sparagi. ʒ. ij. cicorū nigri aut ru. pugillū
j. decoquant i sufficēti qzitate aque postea coles
et de colatura syrūpizet cū melle. et acetoset cū ace-
to vini. R. huius syrapi. ʒ. ij. aquaz camepitheos:
et cuscute. et endiuie añ. ʒ. j. misce iste est syrūp p
vna vice sumat: vt ante dictum est de alio.

Euacuat materia iuxta intentionem scōdam. et qz
patiens vt scribit carer mēstruis lz sit i etate in qua
solēt deficere nō minus placeret: vt fieret floborbo-
mia saphene pedis dēperi ex qua euacuarentur. ʒ.
ij. sanguinis inde ad duos aut tres dies fieret fio-
borboromia saphene pedis sinistri qz si ex istis venis
nō haberetur sanguis fiat floborboromia basilice dex-
tri brachij ex qua extrahant. ʒ. v. san. et fiat foramē
laruz facta floborboromia. euacuet colera cū hoc po-
tu. Recipe lactis caprini lib. ij. carthami quantuz
manu capi potest. et teratur et digitis in lacte dissol-
natur. et dimittatur sic vna hora. et dimittat lac: vt
coaguletur in nocte. Lac deinde coagulatum coles
tur a sua cassitate accipiat serum predicti lactis
ad quantitatē. vj. ʒ. et ponatur in eo. ʒ. v. zucca-
ri. et salis indi. ʒ. j. et calidum stomacho ieiuno bi-
dissolue in eo diagredij gra. ʒ. aut. ij. Et aut. R. cal
fipiguis nouiter extracte. ʒ. v. reubar. optimi. ʒ.
ij. et spice. ʒ. j. agaric. ʒ. j. salis gēme. ʒ. v. agaric⁹
cū sale gēme insundat per octo horas in ex. lū. qz
sufficit p sui imbi. reu. insun. in aqua cn. cū spice p
octo horas cū modico vini albi calia dissoluat cū
aq cuscute endiuie lupi. cicorū. et capi. vt. pnb⁹ equa-
lis exhibeat ad hanc intentionem pfiēdā. Et Lō
uent vomitus factus cū decoctione raphani. et p-
pie qm medicina nō facit impressionē. Unde Aui.
i. j. tertij. Et scias qm incipit cū solutione ventris. et
nō facit impressionem sufficientem tunc tibi inest

vti vomitus fortib⁹ et. Et idē dixit Sera. et Aui.
Vomitus est iuuatius in oicte. quāuis plus in ei
trina per dispōnē col. ad euandū per superiora. con-
uenit et ad predictā intētiōē perficiendā puoatio
vine. Unde Gal. in lib. de icte. Dixit vtraz cētau
rea vinam mouet qd hinc egritudine est valde bo-
na et attrahit viscus. Et Lōfert ad idē exhibito pul-
ueris lūbricoz. Unde dixit Gal. d triaca ad celar.
vermes lūi. i. lūbrice terre triti et datū in potu vno
icte. purgāt corpus ipsius eadē hora. i. col. euando
per vīnā. Et Aui. dixit ex eis que laudant vebemē-
ter est vt sumat in potu de lumbicis terrestrib⁹ ex
ficatis: quonā ipia mundificant statz. Et Modus:
vlus eoz est sumatur lumbici et lauentur in aq po-
stea in vino inde efficeat cū peria linea et ponatur
in vase rudi bene clauso et ponant in furno post pa-
nis extractionē et tādū ibi stent vt possint pulueri-
zari: sed caue ne nimis stent: quonā incinerabuntur
de isto puluere sumat. ʒ. j. f. cum tanto vino albo
subtili paucifero qz possit bibi. pōr idēz puluis vari
cum aqua endiuie aut sero caprino sed nō daret cūz
succo celidonie esset maioris efficacie.

Tertia intētio que est mām diuertere ad longin-
quas ptes perficit cū fricationibus trabēdo ad ptes
inferiores et cū ligaturis ad ptes superiores coarū et
cum ventosationibus et similibus.

Succurraf accidētibus iuxta intētiōē quartā
Aliqñ contingit qd epar est calid. et stomachus fri-
et si cum rebus ad intestina administratis volumus
epar infrigidare nocebimus sō. vñ oportet qz ab ex-
tra infrigidemus epar si nō fuerit qd prohibeat. Ex
apostemate ab intra vero administrabimus medicas
siue electas. cōpositas ex rebus calidis quibus natura
subuenit stomacho et ex frigidis quas natura tran-
smittit ad epar infrig. Et ad sitim recurratur ad cap.
de siti po. prima quarti cap. de cura accidētū egri-
tudinum acutarum. Et ita succurratur alijs accidē-
tibus recurrēdo ad propria cap.

Cura vero que respicit accidēs ipm qz est icteri-
ta perficit diēta et po. Et diēta cōsistit p cōueniēte
admi. ci. et po: de qbus dēci est supra et p deambula-
tionē cōueniēte. Et fricationē cū oleo in quo aliquid
infrascript. bulierit. Un Gal. in lib. de icteri. Dixit
bonū est mane post surrectionē a sōno iētare frica-
re moderate cūz oleo puro in quo coquit saluta vel
amaracū vel artemisā vel aliud simile. expurgant
enim pēdicia coloratōes et sudores mouent deinde
ad ambulationē oportet exire modicum vero moto
bibere de farmatīs vilibus.

In cura vero p portionē ipm icte. nō opz expe-
ctare vsqz quo tota cā icte. sit ablata. lz dz bec cura
fieri postqz scā ē bōa mōratio: tūc icte. et opillatio.
nū apto et cura potissime ipelet cū eis cū qz sit ap-
tio opilationū et resolo mae et puoatio vile et sudo-
ris. Imo et cū medicis resolutib⁹ residuū mae. Un
Aui. ex eis qz plūgūt mūdificatōez icte. cū educiōe
māci cū solone vētris ē vt sumat aq solioz rasam
ʒ. j. cassie. ʒ. ir. seis atriplicz. ʒ. j. aloes dānic. j. cro-
ci dānic. j. et bec ē rectū et qz ē cū apate calō i epate
aut i meatib⁹ sell aq solioz rasam vt dixit Aui. 2.
can. et Sera. curat icte. et semē atriplicz. dixit Sera.
abstergit et curat icte. d reb⁹ p vīnā icte. remouēti
b⁹ est por⁹ qz sic fit. R. succi solioz rasam a succi cor-
eiciū meri añ. ʒ. ij. bibat calm sō ieiuno. Itā vt di-
cit Aui. Educit māz icte. p vīnā. Et puenit ad
hāc frētiōē admistratio balnei fortis apūtiōis poro-
rū sicut balneū qd fit ex aq decocti. floz cāomille
mellilo. aneti cap. ve. rabintij. Suc. artemisē i bal-
neo bibitū colorē sedū abijet et bonū restituit et mul-
tū facit lenire faciē et corpus totū cūz succo linarie.

Lumbicis

Modus:

Tertia itē-
tio.Quarta in-
tentio.

Ad sitim.

Cura p po-
tionem.

Aui.

Confilia

¶ Ex petiti est si in aceto decoquantur cortices fabar
 ⁊ cuz eis mitecat palea ordi. ⁊ suffumigat facies ⁊
 corpus totum multū v3. ¶ Croceatis oculoz remo
 uet cuz sternutatione facta cuz eleboro albo. ⁊ cum
 caputpurgio facto cum succo cucumeris abstintibz
 aut cuz loco arantur. ¶ Sed talia non hant vt dixit
 Ralis. 7. cōueni. nisi fuerit corpus optime purgatū
 ita vt nō remāret nisi sola citrinitas. ¶ Sed caput
 purgū ē lucco sicile est optimū. ⁊ cōueni. ¶ Valer
 olfacio aceti fortissimi ad remouendū ab oculis ycte.

Regimen catarr̃i quando aquam sumit.
Consilium. 90.

Laputpur
Gum.

And.

Al catar
rū hīstēdi

Pillule.

Ad cōfor.
cerebri.

Ad vlcus
palmōis.

Larnes.

Grana.

Fructus

**Libi me
cinales.**

Λόγος

Syrup

In pcc

Labi.

farina tritici rizum iri lagane miliū pānicūz ſpica
lentes bilcoere. ¶ Ex carminibz laudant aucus puz puz
ucentes inemoribz ale pulloz epata gallinaz tenu-
culi galloz nodūz coemunt pūceaz & meliorēz ſunt
ſineſtrūz carnes quā domelucāz & hāc ſtentionē
vz ſunt carnes lepoz iuuentū capſoli &c. ¶ De lacte
nihil dico qm̄ dicē qd̄ cūz vſus ſibi nocet. pariter
de cāris fluminalibz q̄ ſi ab oſibus laudent diſſi-
cile eſt hic eos habere. ¶ Ex fructibz ꝑcedunt ſillo-
carat & grana mirri & paſſule cūz grans ſuis bene
maſticate. ¶ Ex potus ſit vīnū alūz decline ad ſupri
citātē p̄mixtū cūz aq̄ pluuiali. & carnes melius pa-
rant aſſe & cōdite cūz mirro & aceto & modico cina-
momi. ¶ Ex medicinis ſimplicibz laudant bolus
armenus terra ſigillata ſanguis draconis & pulmo
vulpis q̄ adminiſtrari debent cū aqua pluuiali aut
ſucco mirri vel ſyrupo roſato. ¶ Ex cōpoſitis ē me-
dicamē Sal. in. ſſb. ꝑcedē tractatū qd̄. & cinamo-
mi thuris luſci liquiritie añ. 3. j. mirre aureos. ſſj.
dragā. 3. vi. amomi. 3. ij. croci. 3. j. mellis quantū
ſufficiat faciedū electuariū. Tñ Sal. ibide iſta ſim-
plicia veraciter ē nobilis in paciētibus vlcis in pul-
mone & in oſbz paſſionibz. Diuturnis i pulmōe. qm̄
ſubſtantia cinamomi ē ſubtilis & deſiccatiua & amo-
muz ſpm̄ ſequit lucus liquiritie & dragā ſunt cō-
glutinatiua. mirra thuris mirra & crocus ſunt matur-
ratiua & diſſolutiua & deſiccatiua. ¶ Ad idem valet
zucāz roſatū ver⁹ p̄mixtūz cū boloarmeno. & ex
reb⁹ ver⁹ qd̄ ſtentionē cōſpētibus ſi mundificatiōis
& cōſolidatiōis eſt loch de pulmone vulpis & lac.
de. & cinamomi & mirre

Et apozet modo vtilissimum intentioni vacan-
modo alteri. Et interdu scipimus ab abster-
tibus ⁊ mundificantibus postea decurtemus ad co-
solidanda: deinde reditimus ad abstergentia pro-
pter nouā repetitionē ⁊ pectoris factā. ⁊ Interdū ha-
bem⁹ cōfortare pulmonē ne materia ab alio mebro
recipiat. Et in hoc conuenit syrupus de mirto. Et
ioc eius ⁊ pulmo vultus.

¶ Interdū difficultatē spūū r̄ tūc puenit deco-
lescent cum grans cocti r̄ semine malue. ¶ Si vero
acciderit spūū sanguis succurrat cū filonio phico
r̄ cū lapide ematibz permixto cum zucaro rosato
veteri. ¶ Si adderit instantia vigilarum exibeatur
sympus de papauere aut locheius aut cum emul-
sione seminis papaueris.

¶ Si tuſſis inſeſcāret cum retentione in ore
chiclarū deſcripturū a Mefue ad ruſum calidā.
¶ Contra corporis extenuationem. R. medulle re-
centis vitule butiri loti pinguedinis recentis galli
ne añ. ꝯ. j. olei violati. ꝯ. j. ꝯ. olei amigdolarū dul-
cium recentis. ꝯ. j. lactis mulieris. ꝯ. j. miſce ꝯ vn-
guar ſpina dorſi ꝯ pectus.

¶ Al. paipaz peccoris aut alaz caponis
uenis aut carniuz terrestris cum fuerint
Debite cocte lib. i. amigdalaz dulciu excozicatar
z. i. f. auellana: mundatar. z. i. f. fisticoz. z. i. f. qto
tuoz semini cojuz frigidoz. z. i. f. pineaz infusaz
azaz feruēt. z. i. f. pasulaz dulciu enucleatar. z.
vj. liquitricie rase. z. f. ficus albi a pingues nome
electuari de

ro.ij. m. m. garitarum. z. i. f. gemaruz. z. i. f. gal-
gemis sine ipceibus. z. ij. cinamomi. z. i. f. gal-
ge. z. ij. lignialoes. z. ij. croci. z. ij. pulmonis pul-
pis. z. ij. mente ficee. z. ij. dragati gumii arabici an-
z. ij. pecierum sandalozum sine camphora. z. i. f. pe-
cierum ofarodon abbatiz. z. i. f. corallorum rubro-
rum. z. ij. boliarmoni. z. i. f. feminis maluarum. z. i.
i. mucilaginis citoniorum. z. ij. feminis papaveris
albi. z. i. f. pulparum seleben. z. ij. vna pendiarum
z. ij. diadranganti fridgi. z. media succori trium
coctarum quantum sufficit. Confecturi sic ear-
nes coincidant

nes coincident subtilestissime & postea diligenter pistetur in mortario marmoreo cū pistello ligneo deinde pistetur oprie seia & extrahantur in culagines & puluerizada subtilestissime pulverizetur & pulueres & semina inde misceant & postea reliqua addant & cū aq̃ vio laz & buglosse tribus equalibz fiat cōfectio in mortis lio: quoz quilibet sit triū dragmaz. Alia medicinas recepte sic cōficiantur accipiatur decoctio seu brodium caponis seu testudinis & ei addat zuccarū cū penidiz & decoquantur donec veniat ad spissitudinem sirupi cum quo reliqua cōficiantur & fiat electuarium. potest administrari ante cibum & quādo voluerit comedere. Bauerius.

De Lepa.

Consilium.

91.

Stilus venerabilis sacerdotis dispō est lepra. Cui spēs ponunt & multis doctoribz & solēb' esse quoz vix alopicia tyrialeo. Quis cā est sanguis adfuso. Cui signa sunt calus pillosi supercilios obfuscati in oculis rēdes ad aliqualē rubedine. Difficultas in anhelitu pustule per corpus picipue p brachia & tibias & ita de alijs que ostendunt hanc esse eā spēm q̃ dicta est. Nec dispōitio est difficultis cure. nā lepre pfirmate cura ipso bilis est. Que vero in pncipio curatur sed nō nisi lōgo tempore & magna cum difficultate. Cū videā hāc dispōitō nō ēē pfirmatā: sed ipaz esse in pncipio vli. aut in pncipio augmenti vniuer salis. & ob hoc hanc dispōitō puto esse curabilē si patiente se pbenit obedientē. Et propter hoc multa signa lepre a doctoribz assignant q̃ appent i pcessu egrotudis & qū est cōfirmata cū hec vt dēū est sit in pncipio vli vel in pncipio augmenti si talia signa olā nō apparet nō est admirandum.

Cura istius dispōitō tribz medicinalibz instris pñit dicta. s. & potidē & cyrugia. Dicta pñit in debita administratōe sex rez nō nālium. & id hec in: tentio diuidā in sex capitula sū numerū sex rerum nō naturalū incipiendo ab aere.

1. Accet aer calidus & sicus & aer vehementer calidus & aer turbidus & ventosus picipue flante auro. 2. Conuenit aer clarus tendens ad frigiditatem & humiditatem. immo totum regimen ad frigidum & humidum debet declinare. et causa est quia causa leprā facies est hūor adustus q̃ ad melancoliā ē cōuerlus & cū retineat caliditatem p adustione acquisitaz & sic itate iō regimē ad frigidū & hū. est declināmus reliqua elementa. 2. Locus habitatiōis eligat expōitus vento oriēti & sit camera habitatiōis ppe curfus aquaz dulciū & tpe calido sternant in camera folia vitiū recentia & salicū nemfaris lactuce & violaz & aspergant aqua dulci frigida. 3. Adunatē vestibz nō valde calidis. q̃re dimittant vestes suffulte pellibz vulpis & aliaz pellū calidarū sz bie me sine veses ex pāno suffulte pellibz tenuis phibē vltus frigidz sed nō multū calefaciētibz. Et estare sit vltus vestitūz subtiliū pānorū aut sindonis. 4. Ad se multū igni ppinquet neqz se multū calefaciat. 5. q̃ sit ei plonga stano ad soles. 6. Terra vbi habitat sit tendens ad frigiditatem & humiditatem. 7. Qd si nō fuerit talis naturalr fiat camera habitatiōis artificialiter aspergendo eaz aqua dulci vel cū aqua decoctionis nemfaris violarum. 8. Aqua qua vti fit elara nō habens aliquē malum odore neqz saporem sitqz fontis boni aut cisterne.

9. Fugiat iram tristitiam melancoliā furore solitudinem. Nam ista instrumēta & organa corporis

impetuose movent. Unde. 3. tegni. Exterminat hec & mutat corpora ab ea que sū naturam consistētia. 4. Cōueniunt oia que suauiter aliam movent cū quadam delectatione. 5. Sicut ex pte vltus intus coloris viridis: aut celestis. ituius piciuraz. 6. Et ex pte auditus soni dulces: & melodia. ex pte gustus sapores ab acuitate remoti de qbus infra dicet. 7. Et ex pte olfatus cōueniunt odores suauēs declinātes ad frigiditatem. & humiditatem sicut odores violarū nemfaris. & rosarum. & similes ab alijs fugiat. 8. Et ex pte tactus cōueniunt leues fricationes. & cetera suauiter tactum mouētia. 9. Et qz cōitus ppter delectationem que in eo percipit reducit ad accendit animē. ideo de eo hic fit mētio. & dicitur qd ex vltus plurimū nocet. qm̃ superflus cōitus aut illi propinquus mouet materias ad exteriora corporis. & mittit vaporem calidū. & putridum vehementer ad superficiem cutis quare putret illic. & putrefactū illd cui obuiat. vnde leprosoz ad maiorem corruptionē disponit mēbra. 7. quarti de cura scabiei. Si itaqz fortes motus facti in sensibus exterioribus nō cōueniūt a formoz nec illi q̃ sūt in sensibus interioribus. 8. Debet esse iocundū & bene sperare de salute vestra & iocūde viuere cum socijs. & amicis.

10. Somnus superflus nocet. & qūqz imediate post cibū fit. & nō minus superflue vigilie. Sit igit somnus de nocte. & nō de die nisi esset in die dormire cōsuetus: aut ppter aliquā cām in nocte nō dormiūsser. Sitqz somnus nō minor q̃stiratus septē: aut octo horaz nō maioris nōnē neqz minorz ser. nā melius est paz in somno excedere quā in vigilia. nā in istis corpibus necesse est naturalem caliditatem cōseruare & augmentum humectationis efficere. hec autē facit somnus debite administratus. & cū hec vigo: rat operationes naturales. & melior celebratur digestio. & phibetur spiritūz resolutio. Sitqz somnus capite eleuato. & corpe debite pānis tecto. & pmo sup latus dextrum. & inde sup finistrum post sedas dormitionē reddent ad dormiēdum sup latus dextrum. 11. Somnus vero sup ventrem est notabilis in uamenti. Contra vero somnus sup dorsum nocet. iteqz in dormitione fieri dē frequens reuolutio dlatere in latus. nam eo mō corumpit digestio cibo & poru hincinde fluctuantibus. & effugiētibz digestione bonā. Reliquū tēpus a tempe somni sit vigiliaz. Vigilia moderata iuxta cōsuetudinē cōplexionez corporis humani corroborat. & calefacit virtutes exercitat. & imoderati somni nocumētū remouet cū spūs. & humores ad loca cōueniētia diffundit. Nec oia sedā pimi doctrina sedā.

12. Omne exercitiū forte qd corpus calefacit est malum ex eo qd calefacit humores ad adustionez disponit. & agitando humores quietos ponit eos in fluxu ad membra debilia. & distrabit spūs a debita applicatione ad membra. Et ita nocet omne forte exercitiū imediate post cibum factum. & nimium otium nō laudatur. quoniam multarum superfluitatū est multiplicatiūz. Consert nauigatio suauis per dulces aquas. & equitare equos gradarios suauis in celis. & passibus leuibus ambulare. Et leues fricationes facere in primis a genibus vsqz ad cauillas stomacho ieiuno. & inde ab adiutorijs vsqz ad manus: & postea a spatulis vsqz ad nates loco exercitiū comperit stomacho ieiuno prius emissis superfluitatibz prime & secunde digestiōis. 13. Balneare se in balneo aque dulcis tepido in quo coctae fuerint borago bu glossa capillz vneris violae nemfar vites & salices & similes. & in dicto balneo nō diu stēt. sed tantū qd faciat debitam impressionem absqz hoc qd nimis calefaciat post exitū a balneo efficeat corpus. & vni-

Locus.

De somno
& vigilia.De motu
& quiete.

Consilia

De cibo.
potu.
Medicis.

Medicis.

Carnes.

Carnes.

Medicis.

Legumina.
Herbe.

Fructus.

Potus.

Vinum ar.
tis.

De inani.
tione et re.
pletione.

Uomitus.

gatur cum oleo communis in quo nenufar fuerit decoctus: aut cum oleo decoctionis ranarum quod sic fit. Recipe ranarum fluuiatium numero. viij. decoquant in sufficienti aque dulcis quantitate donec caro ab ossibus segetur et inde coletur et colature addatur olei edis dulcis lib. j. et bulliant usque ad consumptionem decoctionis. ita quod solum remaneat oleum cum quo fiat ut dictum est.

Caute de ab omnibus cibis de proprietate: quorum est ad lepra disponere sicut sunt carnes vaccine lenes et cibi et potus acuti et sanguine adhuc et in melancolia coherunt nisi eorum usus esset gratia medicis sicut appetit tertia quarti ab alicuius. dum dicit. Non oportet ut negligat incisionem et proprietate mundificatione sicut capares feniculi et porri etc. Ita enim modo desiccant cibum a supfluitatibus eorum et preparant supfluitates expulsi et. Et subdit et pisces saliti in hoc casu sunt valde sani et nos puriores super illo cum volumus ut faciat eos vomere et venter eorum solvere. Ita ut si tales cibi non sunt administrandi nisi magna cautela debet cibi declinare et potus ad frigidum et humidum ut aduersent humori aduerso facient hanc egritudine. Eligat panis farline optimi frumenti debite coctus et semetarius non minoris temporis unius diei neque pluris triui aut quatuor diez absque sale vitare de quibus cibaria sunt ex pasta azima et lagane macarom et filis. Carnes sunt faciles digonis boni cibum qui fuerit malitie melancolie et sunt frigidi et humidi et oia ut sunt pisces pulli qui et lac. Ita lac est medicum solens in mundificatione cutis et 2. cano. aureola decoctionis melleorum. Conueniunt carnes vitelline ede et castrati. Ad quem ut alicuius ite riora sicut cerebri pulmo cor renes solum et intestina et epas excepto epate pinguis galline non comedat alicuius cures neque pinguedinem. Imo dimittat cibaria pinguis et vinctuosa. Et bis quod alicuius sumitur vitellum et caleus antiquus et salitus et oua frigida aut dura. Conueniunt caseus recens abique sale. Oua forbilia aut tremula. Et carnes meli proparant elisse et assere aut frige. De piscibus vitat qui sunt squamosi capti in bonis aquis dulcibus et sicut lucii capidani trute carpiones et similes ab alijs abstineat. Legumina non conueniunt ut interdum posset brodio ciceris ruberis et farre. Et herbas dimittat omnes que sunt calide et sicce. et qui sunt acuti saporis aut amarum. Conueniunt que sunt frigide et humidi. ut lactuca spina cia portulaca borrago que est repata in caliditate. et ita de alijs similibus. De fructibus concedunt pruna ce rasa granata dulcia et filis. si stomacho non noceant aut timeatur eorum corruptio. De potu vitat vinum albo panchifero colore aequo qui si limphare oportet effundit limphet cum aqua borraginis aut capilloz veneris vel violarum. Conueniunt etiam vinum ut experientia inuentum est in quo poneretur anguis vinum longi corporis cum lineis citrinis supra dorsum profectionis qui in vino dimittatur donec vinum per ebullitionem rectificetur de quo postea bibat. Vel bibat aqua sublimationis ranarum fluuiatium que ad hoc habet mirabilem proprietatem. Dimittat vina dulcia aut grossa et turbida et vina grandia et maluitum et similia.

Utare de omnibus ciborum et potuum repletionem. nihil vel esse ca. ons nostri corporis ita suffocantur sicut multa repletio minuit et digestionem et multo ciborum quantitas qui stomachum non aggauet aut ponderosum faciat et potus tantus qui in stomacho non fluat et cibum in stomacho natare faciat. Quod si costringeret aliquam fieri talez repletioem et si est ipsam vomitu deponere reprimendo linguam digi

to aut introuentatur penina oleo intincta gutturi et ipsa et conuocando vomitus prouocetur. naz vomitus lepra multum comendat ab Aui. circa primum. Si sic vomitus prouocaretur fiat cum aqua decoctionis leis rasani cum modico mellis et aceto et non prouocet cum vomitus foribus. Si vero vomitus prouocari non posset educant mac male et corrupte cum leni solutio. Quod sic fit. Re. floz boza. nenu. viola. an. ad. j. polipodij. j. epibimi folioloz sene an. j. capill. vene. cu seute an. ad. f. sebesten numero. k. decoquant in lib. j. f. aque viqz ad consump. duaz primum. et floz. et capillus veneris addant in fine decoctionis. postea colect de colatura accipiat quantum sufficit ad dissoluen dum dyacatolicom et fiat potus que calidum sumat per horas octo post finem cene. inde differat per horas sex antequam comedat. Quod si neque vomitus neque potus fieri posset quod nollet aut non posset fiat hoc clister. Re. folioz violaz blite capilloz veneris boraginis an. ad. j. foliuloz sene. j. f. decoquant in lib. j. aque viqz ad consumptionem medietatis. et colect. et bene et primat. et colature addantur cassie. j. j. f. yeralogodion. j. vj. olei violati. j. iij. salis. j. iij. fiat ene ma solum ieiunio estate et mane. i. sero de hyeme. et vltus talis clisteris est valde bonus quod clisteria a melleo pitalibus materia estant quarta primum ca. i. 4.

In hac egritudine mellea principalia ab hac egritudine non sunt munda. neque materia ipsas faciente cum incurrit vera fame non differat comedere. qui tollere famem solum putridis replet humoribus neque comedat si cibum priore leserit non esse digestum et cum ad comedendum accedit cum appetitu non comedat usque ad facietatez imo surgat a mensa cum reliquis famis. Et curet habere oia die venter beneficiis bis vel semel. et si non potest naturaliter habeat arte cum clisteri superscripto: aut cum suppositoio de melle facio et sale aut cum radice rasani super. spersa sale trito et oleo linita.

Regimen medicinale completur pluribus intentionibus observatis.

Prima est materie humoratio. Secunda ipsius materie diuersio. Tertia est materie digestio. Quarta vero cradicatiua euacuatio. Quinta rectificatio male complexionis in membris in quibus magis videtur fixa. Sexta correctio accidentium in membris in quibus maserat. Septimae rememoratio medicinarum a proprietate contra lepram valentium.

Prima intentio. Clarij coplet instrumentis. Ita virtute consentiente si in corpore apparuerit plectoria fuerit pulsus magnus. et plenus vna rubra grossa et vena ptele flobotome et vena nigra siue comuni braebij dextri qui appetit in cubiti curuatura et extrahantur. v. sanguis plus aut minus qui videbitur medico sentiri. Sed stante plectoria si videretur in aliquo vno membro maior esset fiat solumia vena illud membrum respicietur. ut si caput magis lesum si fiat solumia de cefalica man? dextre iter pollice. et sicut. Si vero laborat pectus cum plenitudine. et anhelat? difficile fiat solumia illi membrum. v. vene basilice. aut camii eius qui appetit in manu inter anullare digitorum. et minimus. Si maior appetat plectoria in epate solumet basilica. et dextrasi in splene solumet basilica. aut saluarella que est eius ramus. Si plenitudo maior appareat in pectus inferioribus corporis flobotome et sapheia super ca nulla pedis pte dextre aut sinistre. Si solumia instrumentum quo coplet ista prima intentio est euacuatio minoratiua que taliter fieri potest. Recipe mirabolanzorum citrinorum. et indorum enucleatorum an. j. iij. passularum enucleatarum. j. f. sebesten numero. viij. polipodij foliuloz sene epibimi thymi ana. j. j. cinamo. floz boraginis buglosse anisi ana. j. j. cinamo. mi. j. i.

mi. 5. j. decoquantur omnia in libr. j. aque vsqz ad
consump. medietatis. deinde coles & exprimant be-
ne de colatura accipiant. 5. iij. f. penidiar. 3. j. f.
mice & calidū totū exhibeat post finē cenē aa. viij.
horas post assumptionē stet horis sex & prandeat.
¶ Ad ill. ad hanc intentionē exequenda sic fiat. R. poli-
podij agarici epibimi mirabotāz idoz & citrino-
rum an. 5. j. diagridij. 3. f. anisi cinamomi macis.
an. 5. f. fiant pil. cum succo boragla. Dos. 3. j. i.
venē vt dictum est de solutino suprascripto. ¶ Ad
test et minni materia cū ventosis in augmento lumis
lune appōtis: vt Aut. 4. primi voluit cap. 21. simqz
vērōse magne applicite natibus spatulis aliq. pul-
vis tibiāz & corāz. nā supplent vici sōmie vbi qz
eā refugiat quāquā ipsa sōmia sit melior qz vtro
se. ¶ Quarto pōt minorari materia cū sanguisuccis
que cūatio est melior quā cū vērōsis: quī profundi-
e acuat. Et debēt sanguisucceligi hūtes vērōses ru-
beos & doxiū viride inuētē in fontibz aut fluijz
aquaum dulcium vbi ranarum copia inuenitur &
appōnant tibijs vel coris aut natibus vel in spatu-
lis & interdū ppter multā infectionē faciet ponunt
sub mento locus cui applicari debēt prius d3 aqua
& luto liri aut sanguie madesieri. nā tūc meli ap-
plicat. & sic applicite dimittant donec replētur
& per se ipsas cadant. post eaz casum dimittat san-
guine fluere donec per se restringat. Et istud intelli-
giat si p minū fluxū virtus nō debilitatur. ¶ Cū
debilitatē nūmis ponatur hoc medicamē qd sic fit
¶ Recipe farcocole terre figillare boliameni lapi-
dis emachitis sanguis draconis an. 3. j. puluerizē-
tur subtilissime & cū albumie oui cōficiant & fiat vt
dicitur. ¶ Istū aliud est euacuatio per emoroi-
das: quāz euacuatio multū cōfert oibz egritudi-
nibus melancolicis. vt apparer. 7. tertij. cap. 3. & 6.
apbo. apbo. 12. & cōmen. Si ignē fuerint per se fluea-
tes nullo pacto restringant nisi fluxus superfluat.
¶ Si vero furde fuerit apianē fricādo eas cū solis
sicum aut cū solis partarie vel vngant cum selle
tauri aut leuitur cū floboromo aperiant. ¶ Ultimo
pōt minorari materia pncando sanguinē ex nar-
ibus que super vicem floboromie vbi ipsa fieri nō
posset prouocatur sanguis titilatione facta in nalo
cum aliquibus rebus acutis & pōngituis sicut euz
poligonia vel seris porcinis & dimittatur sanguinē
currere sū tenorem virtutis.
¶ Diuertatur materia iuxta intentionē secundaz.
¶ Istecc intentio cōpleti pōt per auxilia cōpletiua pri-
mam intentionem. s. per floboromiam. Et ventris
solutioem. ¶ Et pter hec cum rebus sudorez pro-
uocantibus de quibus est hoc. Recipe aque deco-
ctionis anisi. 5. iij. pulueris feminis anisi. 3. j. mi-
sce & totum calidum stomacho ieiuno dectur.
¶ Vel recipe feminis petrosilli anen croci ana. 3. j.
vini albi subtilis fumosi. 5. j. f. aque feniculi. 5. j. h.
decur calidum. ¶ Diuertitur etiam materia a capi-
te spūto mastigando. 3. f. masticis albi. aut radicē
polipodij cum modico salis: aut frustum agarici
que fieri debent stomacho ieiuno.
¶ Diuertitur etiam materia ad nares vngendo ip-
sas cum hoc vnguento.
¶ Recipe olei communis. 3. ij. pulueris euforbij. 3.
f. cere parum & fiat vnguentum molle.
¶ Aliud Recipe succi bitē. 5. vna. ydromellis. 5.
duas succari canditi. 3. ij. mice & tepidum per na-
res trahatur: sed prius impletur os aqua.
¶ Istecc etiam diueri materia cum gargarismo qd
sic fit. ¶ Recipe optimellis squillitici. 5. v. & fiat gar-
garatio vel fiat hoc. ¶ Recipe sirupi de calamēto
5. j. aque saluie maiorane & betonice an. 5. j. mice

& fiat gargarismus. Nam a capite diuertunt mate-
riam per palatū. ¶ Istecc et diueri cum vna pro-
uocantibus cuiusmodi est hoc. Recipe aquarū subli-
mationis apij petrosilli feniculi partarie milisfolij
ana. 5. j. dectur calide stomacho ieiuno & inde vir-
ferat prandū ad horas sex. vel dectur. 3. j. trocisco-
rū de eupatorio aut anisoz dissoluant cū aq. apij.
¶ Digerant materie iuxta intentionē tertiam. R. ly-
rupi de sumoterre. 5. j. aque radicū enule sublima-
te. 5. iij. mice iste est pro vna vice & est leue dige-
stū. ¶ Aliud fortius. R. optimellis squillitici. 5. j. fi-
rupi de bisantis. 5. v. aquaz sumoterre boraginis
& scabiose an. 5. j. mice iste est pro vna vice. ¶ Vel
fiat hoc. R. cuscute lupulorū florū boraginis bu-
glosse capilloz veneris ana. 5. j. h. radicū feniculi
ipagī brulei apij an. 5. j. f. yreos affodilloz ameos
seminis agni casti serpētarie minoris radicū sauci
radicū caulium ana. 5. j. infundant oia per duos
dies in lib. octo aque postquā oia fuerint sufficēter
incisa & postea decoquant vsqz ad cōsumptionem
medietatis. postea fricent manibus & colent & cola-
ture addātur aceti squillitici. 5. ij. trociscorū de
cyro. 3. j. f. radicis yreos acori aristolo. rotūde ra-
dicis bionie an. 5. f. puluis succari & mellis dispu-
mat lib. j. f. coquantur simul quousqz ventat ad ipi-
fitu dūe ulepe de quo dectur. 5. j. cum. 5. j. in. aque
sumoterre & est efficac. ¶ Intentio quarta est mare-
rie eradicatione euacuatio. ¶ Est tū hic intelligēda
qz hec materia in vnica cōione nō eradicat vel dua-
bus. est. n. hec egritudo pendēs a materia difficilis
eradicationis. & egritudo est longa cū pēdeat a ma-
teria cuius cōplexio est melancolica. quāqz exhibē-
de sunt hōi medicine eradicatione nisi prius norabili-
ter in materia appareat digestio qd cōprehēdēt ex
vrina habēte ypostēz landabile. & substantia. & p ac-
ciditū remissionē. & p dīas plius que ad meli mu-
tant. & equalitatē tendit. ¶ Uterqz sciendū qd nō
fiat euacuatio cū medicina cū fori labore exsolue. e
& ideo nō d3 multum in dōsileuari. & ideo nō exhi-
beat forte solutū multum. Et nō d3 medicina ab-
solui a lenitione. & humectatōe. ¶ Solutiū bonū
in pposito nostro prunoz numero octo violaz. 5.
ij. tamarindoz. 5. ij. sebesten numero. vj. fiat deco-
ctio de qua accipiat quātum sufficit ad dissoluen-
dum diacatolicis. 5. v. agarici. 5. f. 3. j. gra. ij.
theodoricon magnū. 5. ij. & calidum exhibeat post
finem cenē pcedētis ad horas octo seruādo modū
qui seruari d3 in solutiuis. & istud solutium reite-
rer sū quod expedit.

¶ Rectificetur membra infecta iuxta quintaz in-
tentionem. ¶ Medicine ad hanc intentionem cōue-
nientes sunt ille per tertiam virtutē respiciunt epar
& cerebrum. & sunt cox. & epar infrigidantes. & hūme-
ctantes. De quibus sunt syrupus rosatus. syrupus
de nenusare. syrupus de berberis. & de acetosita.
te citri. & syrupus de succo limonū. syrupus de ma-
lis siue pomis. ¶ Compositum ad hoc quod dictum
est. Recipe florum salicis nenusaris rosarum. & vis-
pillorū veneris cuscute calendule ana. 5. f. semi-
num acetose. & endiuie. ana. 5. f. polipodij folienlo-
rum sene ana. 5. j. sirupi rosati lib. 3. j. succari ta-
barzer. 5. octo. & fiat electuarium. de quo omni ma-
ne dē coctear vnum. & omni sero coctearūz mediū
cū vadit dormitū. ¶ Si vero intendētes ad malam
complexionem cordis magis qz epatis bñe electua-
rio addi possunt. que cordialia sunt tēgata vel paz-
calida sicut sunt macis capillus veneris flores bora-
gis. & buglosse deronici os d corde cerui iacinctus
smeraldus margarita. & reliqua similia. & fiat d3 eis

¶ Istecc
tuum.

¶ Tertia in-
tentio.

¶ Quarta in-
tentio.
¶ Istecc
notati.

¶ Secūm no-
tan.

¶ Solutiū
bonum.

¶ Quinta in-
tentio.

Confilia

ut supra dictum est. Si vero cum hoc intendit magis rectificare complexionem epatis hoc elario addi possunt verbera troscisci de spodio semine acetosio spodium sancti seia endimie acetosio et scariole et alie hile epatice medicie fride. In obo et talibus medicis qui et h con trariane lapidibus predictis a natura com miscendi sunt troscisci de tiro. Conuenit ut comedat carnes ericio ru terrenorum qui lepre pferit. 2. cano. cap. de ricio. Conueniunt insuper carnes ranarum decocte cum sale et oleo sic suant lepre. 2. cano. cap. de rana.

Carnes.

Conueniunt et corruptores membrorum a mala qualitate materie cum medicis qui a qualitate com suant materie et vetustitati eius sunt talesque medicocriter sunt fride: sz interius bñde. et cum hoc virtute aromaticam habet res: ut sunt viole nenufar. et. Aut medicie calit et sic ce que pnt resolueri et abstergere nam lepra facit sic ut sunt sulfur bacce lauri sinapis organum pip ma cropiper ptretra staslagria aloes calamitum et files. Que tñ debet refragi fridus et humidus et pnt ex eis pñei vnguenta empla et linimenta super ulcerationes ad ministrada. Conueniunt balnea naturalia sulfurea et balnea cneia: illa in quibus sulfur et calidus dominat.

Balnea.

Artificiale

Conuenit multum et hoc balneum artificiale quod sic fit. Re. lapacii acuri maluarum violarum olus cum folijs et radicibus an. ad. iij. enule capane vlt siluestris scordeo lior violarum. m. ij. radium altee recetis bardane radicem an. 3. iij. oia mudent et lauent et fundantur in aqua aqua qñtate qui sit sufficiens per balneo totum pñone: Cum res predicta cocte fuerint et balneum tepate calz bal nece et abstergat. Et post exitum a balneo lectum igre diaz in quo iudet pueniter. Post sudorem abstergat et exsiccat. Et vngat cum suprascripto medicamine quod multum valet. Re. litargiri subtilissime triti lib. j. olei ros. lib. j. ponat litargirum in mortario plumbico et paulatim addat oleum cum pistello plumbico ducendo. Et ite ru addat oleum inestanter cum pistello ducendo in mor tario. Deinde addat acerum et sic fiat decies addendo oleum donec spumificet et crescat ad mirabile qñtitate litargiri: et tu cum eo vngat: quoniam effectus est bonus.

Unguentum

Aliud.

Conuenit bonum. Re. succi rure succi coriandri recetis an. lib. s. litargiri ceruse de plumbo an. 3. iij. olei rosati 3. ij. cere albe. 3. ij. dissoluant in oleum et cera et si ne cum infrigidatur supponant pulueres suprascri ptarum re: diligenter cum spatula agitando vltio supad danē succi et leui bulliat ebullitio. et hoc totum fiat su per cineres calidos et tadium bulliat quod succi plument semper cum spatula comouendo. vltio addat camphore subtilissime pulverizate et optile incorporet. naz hoc est vnguentum nobile.

Sexta in

tertio.

Contra al

peritatez.

Ad maluz

colorem.

Conueniunt accidia iuxta sextam intentionem horum ac ciditum. Unus est asperitas cutis qui tollit per balneum et linimenta in pcedenti intentione posita. Itē si vngat corpus cum oleo amigdalorum dulcium et lacte mulieris. Itē mucilago altee cum oleo violato ex quibus cum mo diea cera fiat vnguentum. Sedem accidens est fedus color faciei qui sic remouet. Re. succorum acetosita tis citri et limoni succi ligurie an. 3. ij. albumina ij. ouorum camphore subtilissime trite. 3. s. mucilaga seia citromorum. 3. s. terant longa pñitudo in morta rio et fiat linimentum. Aliud. Re. aque flumialis lib. j. aceti. 3. ij. farine fabarum. 3. iij. clibanum. 3. s. aluminis lamen. 3. ij. camphore. 3. j. mastice. 3. ij. terant si mul in mortario longa et forti cōtinuē. deinde erpo

nat ad solē deinde facies linita v3 ad idē aqua sub limationis generare. Itē aqua radices figilli lancee Adarie. Tercium est calus pilorum supellicioz fricet tur pñio supellicia cum pulma recetis limoni unde vnga tur cum infrascripto vnguento. Re. corticis nactis. 3. ij. corticis citraguloz ntri subtilissime triti ana. 3. s. saponis teneri. 3. ij. pignedis vñi 3. ij. s. icorponē simul diligenter in mortario quouitq3 veniat ad formā vnguenti. et de exptis est facere decoctionē pñaz ra naz viridiū. et ex ea decoctio cum cinere fiat ligitum sed pinguedo supnatās anteq3 colat per cineres abij ciat cum hoc ligitum lauet caput. et supellicia abij pñi ceciderūt. deinde cum effricata fuerint caput et ligitum lia vngat cum pinguedine collecta. Itā multiplicat pilos. et retinet ne cadāt. Quartum accidens ē vocis raucedo cui succurrit fumendo de sero. et pariter de mane mane. 3. s. diacris cum. 3. ij. aqua ylopi v3 et erhibe re. ut puto post cenā qui vadit dormitū. 3. ij. pulue ris cubebaz cum aqua decoctiois ligurie calida. et filtr sumat de mane pñissa corporis mudificatio. Opulatio nariū remouet si sepe odorat floz organum gra rabile. Re. ligni aloes floz olibanum floz organum gra noz padisi an. 3. ij. floz nenufaris. 3. ij. puluerizetur cum modico laudani. et aqua mellisse. et fiat pomum valēt et caput purgare descripta supius in intentione ad diuertēdū. Itē attractio per narium succi matoz rane. aut mellisse v3 ad hoc. Ad aliud accidens quod accidere solet. s. pustule in facie. Conuenit vnguentum eitrinū cuius descriptio ponit a iudicologo in suo anti dorio. Itē linimo cum litargio spumificato quod supra dem est. Conuenit et aqua infusionis gummi ara bici cum albumine oui longo tpe in mortario pñitū tertius. Intēcio tertia principalis sine instrumentū tertius. Itā can fuit cum rugia qui cauterio replurimū pñet. Itā ca teria rectificat complexionem membrorum quibus applicat et cōsumit materias superfluas in eis existētes. et pñi bent membrorum corruptionē augumentari. et pñudari. In pñernatioe a lapra a doctoribus laudat pñimo cauteriū in pte dicta begina. Aliud magis sferus in fine capilloz. Tercium in locis supellicioz. aliud in loco nuce. Duo lateraliter sup duo tpa vñi. per quo liber. In iā facta lepra pñerūt predicta cauteria. Et duo alia. vñi sup regionē splenis. et aliud supra re gionem epatis. et anchis.

Medicine vero appropriate valētes. Quod fuit vi tumū pñissum sunt triaca metridatū yera androma ci caro viparum eius formā. et modū. Unde. 3. cano. summa pñia de mō cōsecratis trosciscorum de churo. et tertia quart. et quia alimā. cap. 38. Aliud medicina est colognitida de qua scribit a Sera. Et smeral dus de eius puluere dat. 3. j. cum aqua ad frigiditā tē tēdētē magis: aut minus sūm dūpōnem. Idē di cit de carne ricij et ranarum. Dicit et ab Aliabate quod ossa bouis cōbusta. et data in potu pñerunt lepre cum aqua aliqua lapidei appropriata. Et multa alia scri bi possent. Sed hec vidētur sufficere. Laus deoz f 3 3 3 3.

Explicunt confilia prestantissimi artium et medici ne doctoris Bauerij de Bauerijs nouiter correcte atq3 apostillata ab Ermino artium et medicine do ctore dño magistro pñero antonio Rustico pñlacc tino. Impressaq3 pñapie per magistrum Bernardi nū de garaldis anno dñi. 1521. die. 12. mēsis Junij.

Consilium



Ogitari mihi cui p[re]sens p[re]siliu[m] de
Quina egritudine corrigendum
emendandūq[ue] comitterem; venit
mihi in mentem eximiu[m] ac p[re]cla-
rum artium & medicine doctores
regium & doctissimūq[ue] magistrū
ferdinandū aluarez natione Sa-

lamanthinū eligere: quē non in
merito serenissimū ac invictissimū catholicūq[ue]
ferdinandus hyspaniarū rex vnum ex omnibus
medicis plurimi temp[or]e fecit: vt a fidedignis
certior factus sum: nouit enī (vt aiunt) ei[us] doctri-
nam & experientiam excellentem: nouit bonitatem:
nouit gravitatem: nouit constantiam: nouit fidem:
atq[ue] obseruantiam: erga maiestatem suā: ipsūq[ue]
facientur omnes apud quem nil veritate antiquius:
nihil in ipso fictum esse: nihil simulacrum: quo vīte
moriq[ue] insituro: cum apud suam maiestatem non
vulgarem sibi cōparauit benignitatem cum apud
ceteros omnes laudem innotatam: & quia nō me fu-
git ipsum magnopere oblectari nouas insolitas &
monstruosas egritudines nō modo intelligere: verū
etiam legere: hac de causa p[re]sens consilium ei de-
stinā: vt spero erit ei gratissimū: Accipiet ergo re-
uerendū magister & a: icus op[er]andus colendūq[ue]
ipsum quem sola fama diligo: amantur enim etiam
in cogniti ob eorū virtutes (teste Cicerone) in quo
si quid superflū inuenierit. demat: si quid vero di-
minutum pro arbitrio suo addat: rem enim per gra-
tas faciet: irritabitq[ue] me vt alias meas lucubratio-
nes ei destinem. Interea omnipotentē deū tri-
num & vnum: ac gloriofissimā virginē Mariā
eius matrē orabimur pro statu felicissimo lue celsi
tudinis: ac ei[us] p[ro]sp[er]a sanitate: & noua de Adabo-
metanis victoria: in qua non deerit prosperus astro-
rū influxus: spero enī deo auxiliāte de tota Africa
ip[s]i triūphare. & orabimur vt deus ipse perdat in
felicesq[ue] faciat impediētes hanc expeditiōē ad-
uersus infideles: & christiane religiōis inimicos: nā
si de fide christiana bene sentirent non solū non im-
pedirent: verum etiam de impedimento minime co-
gitaret. Itē orabim[us] omnipotentē deū vt a christians
huiuscemodi labē extirpet: salubremq[ue] aūrā nobis
p[re]beat: q[uod] vivit & regnat in secula seculorū. Amen.

Consilium de egritudine pestifera & contagiosa
Quina cognominata. nuper cognita quā hyspani
Adodorillam vocant. editum a Gaipare Torrella
natione Valentino Ep[iscop]o sancte Iuste Sanctissimi
domini nostri Julij Secundi p[re]lato domestico
ac Medico feliciter incipit.



Anno elapso quodam pacto hu-
mana corpora non solū a peste p[re]-
servanda essent: sed etiam curāda
docui: & consiliū satis copiosum
ex auctorū medicū voluminib[us] in
vnum cōpilavi: & quāq[ue] de novo
emergūt: nouo idigent consilio:
hac de causa magister Ioannes
dicine doctor non mediocriter: hyspanis cōpatiēti-
forē: egritudinem contagiosā ac illiteratis in-
cognitā: hyspaniam depopulatē benignē ac
atente ab eo audire vellem: & quid mea sentirem:
rem: & angustia finibus materiam longe patentem
terminarem. non enim ignorabat q[uod] quequid mihi
oc[urr]it ab officio ecclesiastico surripiebam id totum

De peste.

101

medicine dedicabam: meq[ue] ad scribendum totū
conuertebam: vt non p[re]sentibus modo: sed etiam
posteris natū esse viderer: retulit enim q[uod] anno eb
impicissimo ac catholico ferdinādo hyspaniarū
rege classis magna in f[le]tū missa fuit: vt eius p[ri]-
mogenitram cum Archiduce eius marito in hyspa-
niam conduceret: quo tempore ob aquarū cen-
sionem (vt aiunt) nautis ac peregrinis p[er]peracur[us]
pestiferus cōtagiosus & insolitus in pueris mori-
bus: & adeo fuit irruentis vt ex solis nautis vi-
stagnis plures q[uam] duo milia ex dicto morbo dese-
cerint: ceteri cum marino labore & periculo in pa-
triam reuersi villas & civitate[m] infecerunt: vt publi-
ca fama est. quē infectio magnā hyspanie partem
vsq[ue] ad hoc temp[or]e maculavit: & maculare seu in-
ficere non desinit, nec cessat serpendo progredi: &
vicinas civitates: castra: & villas: ac provincias: re-
gnaq[ue] inficere: dirigit: hunc morbum incipere euz
remissa febre: mentis alienatione & sensuum interio-
rum conturbatione vt in pluribus: hac de causa
ab hyspanis hic morbus modorilla est nominat[us].
Insuper mihi retulit: q[uod] cum hoc morbo varia aci-
cidentia superveniebant. Nam aliqui in secunda
aut tertia die cum dolore capitis: gravitate & febre
interius conturbante perseverantibus ridebant:
paucopost plorabāt: Et sic in septimo die aut antea
extrema p[ar]iebantur: nonnulli ridebant: & non plo-
rabant pilos a lecto euellēdo: linteamina & coper-
toria colligendo: absq[ue] aliqua interrogatione res-
pondendo: & cum remissa lingue asperitate morie-
bantur. Alij iacebant resupini cum quadam tristi-
cia nolentes interrogatis respondere. Et si aliquan-
do respōdebant hoc eū ang[ustia] anxietate & q[uod] do-
lentes p[ro]lebat: q[uod] sensu erat q[uod] ei[us] p[ri]vatis: & iob[us]
supradictis eādē p[ri]vata extrematū repiditas seu
friditas app[ar]ebat: & si aliqui dormiebāt talia somni[us]
erat: igit[ur] & laboriosus: & q[uod] exirebant clamabāt.
Alij vero in secūda aut tertia die febris valde intēde-
bat euz fuit intensā: ac oris siccitate: euz iniquitūdi-
ne. Ira: rita & furore: eū corruptis imaginationib[us]
& nōnq[ue] manib[us] oculos inundabāt. Reliq[ui]s som-
nus gravis & pligus ac p[ro]fundus eū gravitate capi-
tis ac soliditate p[re]cedēte sup[er]veniebat. Dirigit ali-
quos oculis ap[er]tis & nō moris p[er]manere & hoc eni-
ntebat eis rep[er]te final[iter] retulit q[uod] ex oib[us] supradic-
tis non evasisse nisi illi qui copiose sudarunt aut
flurū sanguinis passi fuerunt.

Hec sunt reverende ac colende amice q[uod] nō solum
a dicto magistro Joā. lopis de ibar v[er]o v[er]o
etia[m] a multis fidedignis hyspanis ac etiā a nōnul-
lis Italis ferrariensib[us] & Longobardis q[uod] nuper ad
hanc curiā venerūt in hoc morbo intelligere potui.
Quibus sic auditis p[ri]mo manibus ad celū ere-
ctis diuinum implero auxiliū: & deū totius ope-
ris auctorem & p[re]sulem cōstituo: ad quem humilis
genibus flexis in p[re]sentiā p[ro]p[ri]o p[re]ces: vt por-
tas intellectus meas aperiat: mihiq[ue] auxilio esse
velit: vt nō solum quid in hoc morbo sentiam scri-
bere incipiam: sed ad laudem & gloriā eius cum suis
peculiaris antidotis cōpleam & finem imponere
possim. Aliquid nominis inco[n]f[er]o. Dico q[uod] non
ab re hyspanos morbu[m] hūc modorillā vocare nā
modorilla derivatur a morio. morio enī morionis
latine nil aliud importat quam amens id est sine mē-
te vel a morte vocatus: sed quia similes egritudo
ones & agnos nōnq[ue] solet in videri: idcirco hys-
pani quādo similes egritudo ones perneccat: dicūt
modorillam passas fuisse: ones enim vt aiunt & sa-
cili causa hoc morbo verantur: ob debilitatē quāz
meorum cerebris habent. Ita de causa v[er]um fuit

Adodoril-
la.
Signa.

Implora-
tio.

Ad nomi-
nis Ado-
dorille.

Consilium

Quid rei.

mibi hunc morbum omniam egritudinem nomina-
re sicut dicimus egritudinem leoninam: elefantiā:
et sic de ceteris: sed dimissis nominibus ad quid rei
veniam sequendo Salenum sedo therapentice cap.
vij. dicentem auctoritate platonis nomina esse con-
temnenda: essentia vero rerum amplectenda fore.

¶ Quid rei dico quod est febris putrida pestilentialis:
complicata cum tenuissimis accidentibus: ledens
precipue caput i quo diuersa apostemata seu nocu-
menta inducit: et si in vno singulari et adequato ca-
pitulo hec egritudo reponit non possit in diuersis ta-
men capitulis ponere: quapropter antiqui non erunt
reprehensione digni: si de ea singulare capitulum non
fecerint: nam egritudines variantur in regionum
et temporis varietate: nam nostris temporibus modis-
sima apparuit egritudo a me pudenda gra: vocata de-
qua duos paruos tractat? compilauit: hec enim de-
qua scribere intendo ut dixi incipit cum febre: gra-
uitate et dolore capitis: ex his solis tribus medicis
suspectari debet apostema cerebri aut panniculorū
eius esse in fieri aut in facto esse: nam grauitas sen-
sata in capite arguit presentiam materie: dolor enī
capitis persequens agra: atque seu extensio? nun-
ciat apostemato in capite cui semper associatur fe-
bris: hic non curo replicare de febre sequēte ad apo-
stema aut de apostemate sequente ad febrē: quia
in concilio de peste anno preterito succente nonnul-
la scripsi. In hoc vero morbo aut simul accidit aut
anteceedit nunquā tamen febre caret.

Causa.

¶ Causa ut fama est aqua corrupta fuit quam neces-
sitate coacti nauigantes in mari biberunt simul cū
cibus corruptis. Aliqui vero tenebāt a superioribus
corporibus euemisse et adhuc conseruari et per con-
tagium transire de provincia in provinciam de ciuitate
in ciuitatem de villa in villam et de homine in ho-
minem. Si quis vero ista prolixius videre cupit le-
gat Salenum: Palenum: Alexandrum: Alyabba-
tem: Amicenam ceterosque et antiquos et modernos
nam in presentiarum tantum mibi cure erit presens
consilium erassiori quo possim modo ex supradictis
doctoribus flores colligere pretermittendo inuesti-
gare an cerebrum possit apostemari et an ex aposte-
mate panniculorum per vicinitatem cerebrum apo-
stemari possit: sed erit tibi presupponere hanc egrit-
udinem accidere cum febre pestilētia versuta mali-
gna et contagiosa et cum apostemate in fieri aut fa-
cto esse in parte capitis interiori aut cum oppilatio-
nem facta a quāto grosso et viscoso a qua paucicua-
debant et fuerunt illi quibus a principio debita fue-
runt adhibita remedia.

Causa ma-
terialis.

¶ Causa materiales fuerunt vapores aut hūiores de-
lati et transfusi a toto corpore aut ab aliquibus me-
bris seu ab aliquo membro qui sui multitudine et ma-
lignitate supradicta induxerunt nocumenta scilicet
grauitatem sensatam in capite propter presentiam
materie dolorem et febrē et hec materia potuit co-
tineri in pellieraneo aut in pia aut dura matre aut
in ventriculis cerebri aut in amfractibus mammi-
laribus et commissuris licet vtriplurimum contineatur
in meatibus causans apostema. Si vero in substan-
tia cerebri fuisset contenta deterius fuisset quia ce-
rebri est nobilissimus panniculus et non obstat quod pan-
niculi sint sensibiliores cerebro ideoque ad eorum apo-
stemam maior dolor sequatur. Et supradicti vapores
transmissi seu attracti potuerunt fuisse sanguinei coleri-
ci flegmatici aut melancolici nam omne quod resolu-
tur a quo resoluitur necesse est ut assimiletur aut ipsi
quibus membris seu membro ut dixi et ibi infiltra-
ri et causare apostema in toto capite aut in altera eius

De peste.

parte scilicet anteriori aut posteriori. Extra aut fini-
stra et locis dictis et hoc facillime cognoscant me-
dici ex lectione operationum nam si apostema fuisset
in parte anteriori nocumentum apparebat in vir-
tute ymaginativa colligenda testucae et reliqua. Si
vero apostema fuisset in ventriculo medio tunc fuisset
corrupta extimativa et cogitativa et talis omnia
turbare agebat cum alienatione plurima loquendo
et maxime materia existente calida.

¶ Si vero apostema fuisset in parte posteriori tunc
virtus memorativa fuisset diminuta aut ablata nec
talis recordabatur de his que agebat aut perebat et
presentatis rebus ab ipso quesitis non recordabatur
que finisse. Et si dictū apostema fuisset adeo magnū
quod communicasset euz cerebro tunc facies apparuerit
rubea cum oculorum rubedine et cum eminentia et
eritu eorum et ab oculis eius alique lacryme erui-
sent cum dolore et hoc propter magnitudinem apo-
stematis et abundantiam materie resistentem ad ra-
dices oculorum et hac de causa talis eminentia apa-
rebat ex eorum extensione et in aliquo lippitudines
apparebant et ex naribus alique gutte sanguinis pro-
fluebant cum anhelitu magno: cum asperitate lin-
gue tendente ad rubedinem et in aliquibus effice-
bantur lingue nigre et cum difficultate eas moue-
bant propter earum repletionem. Aliqui tempra-
batur surgere a lecto: propter caliditatem incitantem et ob
eorum debilitatem illico quiescebant et non solum
somniauerunt res rubeas sed etiam imaginabantur
ex quibus omnibus facillime vniuersisq; matre me-
dica doctus et experitus hec omnia pronuntiare a san-
guine et ab apostemate sanguineo iudicare poterat.

¶ Illi vero qui intente februebant cum capitis dolo-
re habentes manifestas excrecentias de tertio in ter-
tium cum oculorum leuitate ac mobilitate propter
ymaginationes fortes sepius me manus ad oculos
conuertendo propter vapores mordaces ad oculos
ascendentes litigantes cum ira et ira et cum pluri-
ma alienatione et vigilis immoderatis hec omnia
a colera provenisse non erat ambigendum.

¶ Si vero colera ad ista in causa fuisset leuiora et in-
tensiora supradicta accidentia apparuerunt et sic con-
cludendum est febrē apostema et reliqua acciden-
tia ut dixi provenisse a materia colerica et melancolica.
¶ Propter signorum sanguinis flegmatis et melancolicis.
¶ Dixit preterea aliquos febre continua et lenta are-
pros fuisse cum grauitate et dolore capitis: qui resu-
pine iacebant absque inquietudine: parum aut nihil
loquentes: et cum difficultate ad interrogata respon-
dentes propter sensus oppressionem: vrinam non so-
lum retinentes: sed feces: vtriplurimum oculos clau-
sos habentes: et quomodo ab astantibus excitaban-
tur et eos aperiebant illico eos claudiebant: eo quia
palpebras habebant remolitas: et tempore quo ex-
citabantur etiam si aliquem viderentur intrare illū
minime dignoscebant: propter spiritus visibiles fuisse
se alteratos: qui aliquando patiebantur ossitationes: et
nunquā remanebant oribus apertis cū anhelitu raro
et tardo: cū multitudine humiditatis in ore: et hoc pro-
pter materiam congregatam in stomacho. et aliquando sup-
ueniebat singultus euz albedine lingue. et propter eius
remolitionem cum difficultate loqui poterant in
quibus sublinguales vrine apparebant cum egestionibus
liquidis pulsu magno tardo et raro cū extremi-
tatum indore: que omnia attestabantur flegmaticum
istis supra narratis concludere apostema flegmaticum in
amfractibus cerebri: passos fuisse et non in pannicu-
lis materia enim flegmatica ut vniuersisq; nō igno-
rat debilitate imprimere: et maxime quomodo est con-
iuncta cum humiditate.

¶ Dixit

¶ Dicitur preterea qd isti anteq̃ caderent in hanc egri-
tudinem profunde & prolixe preter solitum dormie-
bant: cum continuo aurium tinnitu ex quibus ma-
nifeste liquet hec omnia puenisse a materia flegma-
tica per absentiam propriorum signorum sanguinis
colere: & melancolie. Si enim ab humore melanco-
lico prouenissent: omnia supradicta fuissent fortiora
& intensiora. Illi vero qui facilliter excitabantur ad
propositum respondentem vltimum (vt reculit)
evadebāt. Reliqui vero qui non poterant excitari
non respondentes ad propositum: & cum difficulta-
te moveri poterāt in somno stercentes omnes quasi
moriebantur & maxime quomodo corpora erant re-
pleta humoribus malis: mala qualitate infectis nō
corrigibilibus a virtute: huiusmodi enim humores
in vigilia quiescebant: quos natura negligebat: eo
quia eam non infestabant: aut quia nō audebat eos
inuadere movebat tamen eos in somno: & tunc ma-
xime ledebāt preteritum corpora macilentia: vt tenet
Galenus in cōmento illius aphorismi in quo mor-
bo somnus labores prestat. Et vt paucis me ab hac
materia absolvas dico qd quomodo supradicta acci-
dentia intendebantur & augmentabātur & applicitis
sternutationibus patientes non sternutabant: mor-
tem futuram pronosticandus erat. Illi vero qui al-
leuiabantur cum accidentium remissione vltimi-
mā evadebant & hec sunt ista q̃ ex eius relatione
colligere potui: que videri meo simili occurrenti ca-
su sufficienter ei pio cognitione morbi: particula pa-
tientis: & materia peccante. Illis enim visis & lectis
iterum merogant eo quia novus erat in praxi ne in
curatore quoquomodo utubaret seu esitaret: vt in
tentiones curativas cum suis antidotis ac peculia-
ribus remedijs etiam scriberem ipse vero vt preci-
bus suis condescendat quid in huiusmodi casibus
facere fm modernorum & antiquorum precepta
obseruata succinte intentiones curativas per ordi-
nem cum omnipotentis dei auxilio colligā & scribā.
¶ Cura est duplex vna preseruatiua alia curatiua.
¶ Preseruatiua consistit in euacuatione materie-
rum in capite contentarum & in confortatione ca-
pituli ne recipiat de nouo materias nec vapores de
latos nec retineat hec & alia scripti diffusius in cō-
silio de preseruatiua a pestilentia quare ad illud re-
currere. ¶ Cura curatiua est diuersa fm diuersitatem
humorum peccantium. Quare in cura huius morbi
proueniētis a materia calida insurgunt due gene-
rales intentiones. Una ad febrem pestilentialem de
qua pauca in presentiarum scribam nam latius vt
videre poteris in consilio de peste scripti. Tunc so-
lam curam accidentiū inferam. In qua debes ha-
bere intentiones quatuor. Prima ordinat regimē
in ser rebus nō naturalibus. Secunda ordinat eua-
cuationem. Tertia diuersis materiis: & eam alte-
rat: & confortat membra. Quarta succurrit acci-
dentibus: & quia hec egritudo nō dat inducias quā-
to citius poteris dietas interīdes cōplere oportebit.
¶ Primo igitur ordinabis dietas in ser rebus nō
naturalibus: intentionem habendo ad febrem & ad
accidens: incipiendo ab aere. Aer igitur eligatur tē-
peratus: alteretur tamen cum aromaticis frigidis.
Aer enim calidus facit euaporationem & ebullitiōē
& sic nocet. Frigidus vero dissipat & restringit matē-
riam ab intra. Attende tamen qd in estate aer debet
declinare ad frigiditatem: in hyeme aliquantulum ad
calidum. Si vero hec egritudo accideret in estate
& in vere calido: tunc ordinetur aer frigidus & maxi-
me in principio: nam in processu debet esse tempera-
tus: licet contrariā dicant Sera. Alexan. & Aveluc.
¶ Aer igitur attractus per inspirationem sit virtua-

liter in frigidatius: gratia prohibendi ebullitionem
in humoribus: & sit dictus aer purus a vaporibus
malis: & nō sit grossus nec pinguis: & in camera nō
sint multe persone: & cavendum a ventis calefacien-
tibus seu in frigidantibus. Si vero in aere multum
luminoso infirmus inquietatur nimis sit tenebro-
sus: & si timeret esse in tenebris: & in eis magis ique-
tatur in tali casu illuminetur aliquantulum: nā ab
eo qd conuenit & non conuenit est potissimum argu-
mentum in practica medicine vt in multis locis re-
net Auicena: & si in camera igne opus esset sit paru-
propter dissolutionem: nocent etiam radij solares.
Et super omnia in eius camera homines graui assi-
stant: qd eos videretur nec sint in camera multe pi-
cture nec colores diuersi in estate vt dixi alteretur
camera cum in frigidantibus. Quantum sit possibi-
le non surgat a lecto: & caveant sibi astantes ne per-
suadeantur ab infirmo bonus & salutaris esse exer-
citiū & deambulatio nam cum sunt in motu solent
in furiam incidere: & multa mala facere: & in tali casu
brachia & pedes cum fascijs ligentur: dicendo infir-
mis qd dicte ligature sunt gratia medicis: & tunc ca-
uendum erit ne eos ad iram pronocent aut furorē
seu tristitiam: sed potius eis proferantur verba ala-
cria: & hoc submissa voce audiantq̃ sonos iuvenes
non fortes in nocte audiant guttas aque cadentes
super pelum: seu vas enicum: nam talis sonus so-
let inducere somnū & si dormierint spes d infirmis
non erit desperata.

¶ Circa exhibitionem cibi & potus oportet considera-
re egrotantis virtutem: & fortitudinem ac lenitatem
accidentium: & si talia fuerint qd arguant fortē cau-
sam in tali casu vtere tenuissīa dieta. Si vero pa-
tiens fuerit colericus non potens tenuissimam die-
tam pari in tali casu exhibe ptisanas ordeī: que tri-
gida est & humida bibatq̃ aquam ordeī cum zucca-
ro albilimo: competit etiam vinum granatorum
deinde exhibe taleb aliqui vero laudant in pio die
syropum acetosum simplicem vsq̃ ad tertiam diē
& post tres horas exhibitionis syropi acetosi voluit
vt exhibeatur aqua ordeī cum succaro albilimo da-
tur enim hec dieta tenuissima vt natura fiat auara
& non transmittat materiam ad caput & super om-
nia custodiatur virtus nam ipsa est que curat mor-
bos. Medicus vero est minister.

¶ Quomodo vero accidentia remitti videris ppter
remissionem morbi & non virtutis tunc ingrossetur
dieta v3 ē ingrossari virtute deficiente exhibendo
panes lotū cum aqua frigida & cū succaro & caue a
lacte amigdalorum propter euaporationem quam
facit pōt etiā exhiberi farina ordeī lactuca cucurbita
spinachia cucumer ad frigidandū & humectandū.

¶ Nota tamen qd si materia fuisset sanguinea dieta
debet declinare ad frigidum & siccū & maxime post
flobotomiā i materia vero colerica dieta debet de-
clinare ad frigidum & humidum cum quadā supri-
citate & in tali casu valent lentes excoctate milui
panici bene cocta valet etiā herba acetosa sed non
obliscaris i sine pastus dare aliqd d diacitonitē.

¶ Cū non competit nisi in declinatione aqua mi-
nū frigida non competit nisi in corpore multum
ignito & exsiccatō non habente apostema in mem-
bris nālū? nec i pectore & maxie si dubitat d mara-
smone. Si vero corpus non fuerit multum inflama-
tum & patiens cum instantia non quiesuerit aquaz
frigidam scias qd ei aquaz frigidam exhiberis poi-
set ei nocere & maxime si exhiberis in magna quan-
titate quia panniculi non habent multum de calo-
re naturali. Item quia ipsa aqua prohibere poterit
resolutiones materie. Ego vero in hoc casu exhibe

Libus.
Idorus.

Nota.

Ci inum.

Consilium

De peste.

Seda inte
no.
folia.

Uentose.

Medicine

Vomitus

Clisteria.

rem vinum malorum granatorum aut syrupum acetosum
citri aut uilebrosi. cum aqua acetosa vel aqua ordi.
Secunda vero intentio copleri debet in primis
cum flobothomia et si occurrat in principio principia
re quia intentio sola respicit diuersionem idcirco fiat
ex basilica vel ex vena cōi: sed quia raro medicus occur
rit in principio principiantis: ideo fiat ex cefalica et
hoc est maximum et precipuum adiutorium nam di
uertit et euacuat. Et hoc precipit Scrapio Alexander
et Alii. Adhuc vero laudat prouocationem hemo
roydarum hoc idem tenet Gal. eo. illius apbo. que
egeruntur et tertio regni et talis flobothomia cogno
minatur praeuatiua diuertit enim et prohibet flu
rum ad caput hoc idem dicitur Gal. latius tractat in
quinto de ingenio sanitatis cap. quinto.
Et si flobothomia non possit fieri pone ventosas
cum scarificatione incipiendo a natibus et deinde ve
niendo ad spatulas et hoc quomodo interio tua esset
diuertere et euacuare. Si vero tibi videtur quod sola
diuersio sit sufficiens pones eas sine scarificatione
vel applica sanguisugae.
Item si tibi videbitur oportunitate exire manaz
aut cassiam aut tamarindos violas aut sebesten et si
milia. Sed quia sunt aliqua corpora que forti egent
medicina nam medicina benedicta eos conturbant
et non solunt in tali casu ab auctoribus medicine
conceditur scamonea vel medicina scamoneata.
Si vero infirmus non esset auctus medicina fortiter
exsolueretur et atrabentibus tunc non eribeat scamonea
nec medicina scamoneata et maxime pro febre et agita
tione in humoribus et ebullitione nam disponeres huius
modi ad mortem versus caput quod esset absurdum quare
tunc eribere sequitur potum aut sibi simile. Re. mane
calabrisse. et. h. syrupi violati. et. h. aquae endiuie
nenufaris et acetosae aut quantum sufficit. misce et fiat
vel eribe cassiam: aut electuarium lenitiuum vel. Re.
reubarbari electi. et. h. spice grana quattuor: infun
dantur in aqua endiuie et aspergat modico vini albi
et horis. et. in infusione dimissa fortis fiat expressio
cui addatur cassie dissoluite in decoctione capillorum
veneris ordi. et. h. quattuor: seminum communium
seminorum violarum prunorum ac tamarindorum. et. h. et si
materia haberet aliquid de adusto pone epithimum.
Si vero cum colera peccaret flegma eribeat in
fusio reubarbari cum cassia addendo parum aga
rici ut sic. Re. prunorum damascenorum numero. et.
radicum feniculi. et. h. capillorum veneris. et. h. ordi
mundi. et. h. misce et fiat decoctio in lib. h. aque ad
consumptionem medietatis tunc ordina sic. Re. cassie
nouit extracte diaprunis non solutiui aut. et. h. aga
rici troiscati. et. h. misce cum sufficienti quantitate
supradictae decoctionis et fiat potus. Item Vomitus in
hoc casu non copet ne conuertat materias ad suplo
ra nisi materia primae in huiusmodi et natura non sit sus
ficiens adiuta ea et hoc cum vomitus leni ut cum aqua re
pida et oleo vino. Item Clisteria sunt lenitima: nam educit se
ces seu mas necio pissetas et reitras: eo quod colera non
dlegat ad stessia. Item ad cerebri puerit vltima et cum
eis fieri equatio humorum et remouere poterit mala co
plexionez existentem in membris naturalibus. In ea
igitur colerica ordinetur sic. Re. foliorum lactuea
rum. et. h. ordi. et. h. f. aque quantum sufficit
misce et fiat decoctio et coletur de qua. Re. lib. j. f.
cassie stule zucconi rubei an. et. h. f. olei violati. et. h.
iij. salis. et. h. misce et fiat enema vel aliter. Re. suc
ci blitis lib. j. olei violati. et. h. iij. salis. et. h. misce
in materia sanguinea pone plus de oleo et. h. et. h.
olei rosati et olei violati. et. h. et. h. et scias volo quod in
hac egrendine clisteria obtinent principatum.

Ordinata dicta et facta aliquali munitione seu eua
cuatione ac diuersione eribe sequentem potum aut
sibi similem vel eribe vnum de troicis ordinatis
in consilio de peste supradicto ad resistendum et obui
dum venenositati materie que non solum habet ppe
tatem corrumpendi complexionem cerebri sed etiam
cordis: vel poteris sic ordinare. Re. tyriace de citro
et. h. limonate smaragdo. et. h. misce et cum aqua ace
tole fiat potus et eribeatur ieiuno stomacho et non
esset malum hunc potum trina vice eribere et mari
me primis tribus diebus: et pro pauperibus sequetur
potum eodem modo propinabis. Re. boliam mem lo
ti cum aceto tribus vicibus. et. h. seminis citri munda
ti et pistati. et. h. aque acetole quantum sufficit. misce et fiat
potus et eribeatur actu calidus.
Item deo tertia intentione est complenda uti poteris
fricationibus ligaturis: clisteribus: seu ventosis:
et quomodo intentio tua esset ad longinquam di
uertere incipe a corpore deinde veni ad nates postea
ad spatulas. Si vero non esset tanta necessitas di
uersionis tunc dictas ventosas immediate poteris apli
care spatulis deiccedendo ad nates et scias volo quod ma
xima pars curationis huius morbi consistit in di
uersionibus et euacuationibus sed hic insurgit dubium an
in hoc morbo pendere a materia venenosa et morbi
li diuersiones copetant de qua nihil in presentiarum
scribam ne sim prolixus.
Factis diuersionibus fronti et capiti applicentur
percutiunt. Sed caue a nimium frigidis ne materia
calida fiat frigida ut. Re. olei rosati. et. h. misce et si
paciens fuerit iuuenis et robustus et i capiti
releuaret internum cauma applicet dictum oleum rosati
cum aceto frigidum actu seu similia repercutiunt. Item
si paciens esset debilis et raris texture seu fuerit infans
aut senex et in capite non fuerit intentia caliditas tunc
applicent remissa frigida: odorat flores rosae nenufa
ris deinde caput embrocet cum teporatis ut tibi vi
debitur et cum decoctione maluarum et camomille que
omnia copetant in principio antequam materia figat
valeat etiam panus lineus madidus in tribus partibus
aque et vna aceti albi et collo circumuolutus.
In augmento miscebis repercutiunt cum resolutio
ne ut repercutiunt vincant ut addedo camomillam
aut et oleum melliflorum rutae et sunt calide capitula.
In statu repercutiunt non excedat resolutio nec et.
In declinatione seu in secunda parte status poteris
applicare catulos lactantes gallos aut columbos aut
pulmones arietis capite raso: et aliqui in ventre cau
tuli ponunt. et. h. seminis insquam puluerizati et
tunc ratione dicti seminis copetent in augmento
et non in statu et ista deberent multoties applicari
vna applicatio non poterit resolutionem complere et
non obliuiscaris si pulmones non possent haberi ca
lidi quod ponantur in decoctione camo. mellilioni an
et fenugreci et.
Hec debent fieri quando morbus esset peracutus
qui vltimum terminatur in septem diebus aliter
vero supradicta essent administranda quando fuisset
acutus qui terminatur in xiiij. aut peracutus qui in
quatuor diebus finit ut tenet Galenus et hypocras.
Si vero dolor capitis infirmum multum infesta
ret in tali casu in principio posses administrare non
solum catulum verum etiam pulmonem arietis: maxime
in corpore non multum repleto nam propter similitu
tudinem cum calore naturali capitis fit quedam delicia.
Si vero dolor minuitur simul cum materia tunc
embrocetur caput cum oleo comuni vel de sisamo et
amigdalatum dulcium et ponatur aliquid de papa et
inducendum somnum et ne papa aliquid nocuumentum
inferat poteris addere aliquid de camomilla.
Si vero

Si vero daret tibi inductas in causa sanguinea ex
de a principio sirupos declinates ad frigidū & siccu
est sirupus de ros de ribes de granatis & succo
acetose cu aquis appropriatis vt plantaginis rosas
burie pastoris & similitum. ¶ In cā vero colerica exi
de sirupū violatū aut de papauē. vel de nenusaris
vel de portulaca cū aquis lactuce violaz cucurbi
re maluar & similitū humectatiū: valet et orizacca/
ra simplex sirupus acetositaris citri de limonibus.
¶ Accidētibus vero succurrať fin quartā intētiō/
nem. & pīlo insomniarū ab intra cū sirupo d papa/
uere aut cū diacodion vel facias sic. R. pul. diapa/
pauēris. 3. j. sirupi vio. 3. j. misce & totū hora som/
ni exhibeat. vel facias sic. R. vñ pomū papa. cuz
toto torrefactū liquiritie rase. 3. ij. zuccari ad pon/
das olum misce & fiat puluis dosis. 3. j. f. cuz. 3. j.
sirupi vio. 3. j. n. sunt somnifera domestica. Aliq/
exhibet. 3. ij. sir. de papa. cuz. 3. ij. aq. camo: Et si
cū istis nō dormiret fiat ista ab extra. & pīlo empla/
stres caput cū ramis per medius incisīs.

¶ Vel fiant lorionēs brachioz & tibiaz cū deco/
ctione folio. & populi vitis salicis iusculami papa/
albi violarum canarum. AD. j. in sufficiēti quantā/
te aque & calida fiat in nocte.

¶ Vel alr. R. violaz. AD. j. f. floz nenusa. & camo.
& aneri. folioz apij iusculami vñee añ. AD. j. corti/
cū papa. albi. corticū radicū mandragore. añ. 3. ij.
seis lactuce seīs portulacē seīs papa. albi añ. 3. j. f.
amomi. 3. j. contidant & fiat decoctio in sufficiēti
quantitate aq ad cōsumptionē medietatis cū qua ti/
bie & brachia actu cala lauent embrocēnt. Sz caue/
ista aut sibi filia capiti applicare. nā posses indurere
somnia perpetuum & finaliter mortem. ¶ Et si euz su/
pradictis nō dormiret: tunc odoret sequētia. R. ro/
faz violaz folioz salicis añ. 3. j. sandaloz muscate/
loz. 3. f. floz nenusaris. 3. j. f. cor. papa. albi corti/
cū radicū mandragore añ. 3. vj. cōfundant & cū sur/
ficiēti quantitate aq ros. bullāt oīa in ampula vitrea
ad cōsumptionē medietatis. deinde paties p nares
sumū recipiat ex dicta ampula per aliquā cānā pfo/
ratā: valet et intra nares ponere olū de papauere:
¶ Vel odoret aqua ros. cū medico cāphore. ¶ Si ve/
ro nō recordaret mingere egerere & comedere astā/
tes recordent ei puocādo eū cum omni ingenio ad
mingēduz. f. somnando peccē euz aqua decoctio/
nis apij paritarie fenatoniū malne altee deinde cō/
primēdo locū peccatis vt expellat vrina aut ipona/
tur instrumentū pro extractiōe vrine.

¶ Egestionē educantur cum clysterijs suppositoijz
& alijs ingenijs.

¶ Si vero nō recordant porū petere exhibeatur ab/
astantibus & marie lingua existente arida vt deco/
ctionē tamarindoz cū iulep violato vel ros. vel de
berberis vel de ribes. ¶ Si vero cibum nō petit ex/
hibeatur vt medico videbit cetera corrigātur a di/
cretis astantibus. ¶ Si vero ex signis indicaueris:
essentiam peccantē in capite per cōmunitatez aut per
essentiam flegmaticam esse: & cognoueris apostema
ta in fieri esse cum lenta febre: tunc quāto citius pos/
sis euz frequētibus nouē intētiōibz ei succurre.

¶ Adia enim respicit dietam in sex rebz nō natu/
ralibus: intētiū faciēdo ab aere qui tendat ad calidi/
tate & siccitatē. & sit ipsa camera tēperatū luminis: &
nō sit obscura. nam tenebra cōuertit calū ad intra:
vehēmētia etiam luminis nocet disgregando & re/
soluendo. & in ea sint multi loquentes vt diuertat a
somnia. nā facilius caderet in somnum profunduz.
Et sic cū istis nō possit diuerti fiat strepitus & son/
acutus etiam cum tympanis & cāpanis faciēdo cla/
mare canes aut porcellos aut lincetur ferra in decli

natione vtatur debili motu fricationes etiam cōse/
runt que suppleant vices exercitiij. Astantes ad iram
& iram infirmū puocent. ¶ Quantū ad cibū & po/
tum dico q in pīla aut scda die aqua ordei cū deco/
ctiōe yfopi est exhibēda. & si velles magis nutrire ex/
hibe mellicratū in quo sint qttuor partes aq & vna
mellis & bulliant ad cōsumptionē medietatis. valet
et aqua cicerū & aqua ordei cū barbis porroz co/
eta. nā sua calitate & subtiliatōe pferit. alia et lau/
dant ab aliquibz vel facias decoctionē cicez ordei
& barbarū porroz cuz sufficiēti quantitate aq ad/
dendo parū zuccari. & si nolit capere exhibeat cum
cānula ferrea. & hoc fiat bis aut ter in die fin neces/
sitate viriutis. Lacte a lacte amigdalaz qz est vapo/
ratiū nimis & relaxat. Et recorderis infirmū die/
tare tenuiter vsq ad tertiūz diē. Delde poteris ex/
hibere vñū aut duos vitellos ouorū. & si febris nō
esset multū iūctia posses in eis ponere parū piperis
valet et cōcussū pdictis aut turturis: eo qz excitat
& a tota pprietate vigorant intellectū. valet etiā ce/
rebz leporeis assatus qz valde cōfortat cerebrum hu/
manū vt alunt a tota pprietate. postea poteris ex/
hibere vvas passas auellanas torrefactas. nā faciūt
augmentū in cerebro. ¶ Porus sit aqua mellis vt
dixi. & nullo pacto exhibeas aquā frigidam. In de/
clinatione vinum antiquum & potēs in parua tamē
quantitate competit.

¶ Scda intētiō ac ēt tertia cōplētē cū diuersione
& euacuatiōe: ex istis. n. pender eura. ¶ Quare si vir/
tus constat & nō sit qz prohibeat fiat floborhoma
eo qz est morbus acutus. licet fiat a materia frigida:
nam interficit vt plurimū ante septimā diē: quare
ne suffocetur natura ab ipsa mā opus est cōfessum
ei succurrere: Et supradicta floborhoma etiā com/
petit licet materia peccans nō sit sanguini mixta
nam aliqua portio flegmatis euacuabitur cum san/
guine: & per eaz diuertent vapores ad inferiora. De
inde quia facta euacuatiōe nēbra efficiēt auara
& nō permittēt humores fluere ad caput. Istis de
causis lz mā sit femla audacter floborhombabis. nā
ipsa ab oibus laudatur in principijs apostematuz.
Que debet fieri ex yena cōmuni aut ex saphena qñ
ad longinquiora diuerrere velles corpore exite re/
pleto: ¶ Post floborhomiā eribe medicinam cua/
quantem atrabendo: si infirmus eam capere potest.

¶ Si autem eribe clisteria acuta precedente cliste/
ri lenitino vt. R. electuarij ldi maioris. 3. liij. f. aga/
rici troscilati. 3. f. mellis ros. colati. 3. j. f. aquaz
sticados feniculi & betōice añ. qz sufficit misce & fiat
porus vel exibe pill. coctias aut sine qbus aut sto/
matichas aut elefantias cum agarico. ¶ Vel exibe se/
quens clistere subtilians & diuertens. R. saluic ori/
gani calamenti flumalis añ. AD. j. centauree. 3. vj.
cartami. 3. f. pulpe colloquitiide. 3. ij. f. aque li. ij.
misce & fiat decoctio ad cōsumptionem medietā/
tis & coletur de qua. R. lib. j. f. mellis dupumati.
3. ij. yerepigre. 3. vj. vel tantumdes yeralogodion
salis. 3. ij. olei rute olei cōmunis añ. 3. j. f. vel lo/
co salis cōmunis pōsses ponere salgēma. ¶ Vel
facias suppositoia ex melle & sale gēma & si vis fori/
care pone species yerepig. simplicis. & si magis vis
fortificare sint species yere compositē vel adde col/
loquintidam aut agaricum aut elleborum aut fel/
thauri aut stercus muris: aut euforbium: aut oya/
gridium. Si vero materia peccans esset melanco/
lica fiat sequens clistere. R. decoctionis supracri/
pre. lib. j. f. epibimi polipodij añ. 3. j. f. misce & ite/
rum bulliant simul & coletur & colature addantur
olei amigdalarum dulcium & de lilio ad humen/
ctandum añ. 3. ij. salis gemme. 3. ij. & fiat enema.

Lib. pcr.

Scda intētiō.
Tertia intētiō.

Medicla.

Clystere.

Supposi/
torium.

Clistere in
mā mica.

De peste.

- U**omitibus si possit puocari laudat & maxie quo modo stomachus esset in causa valent etiam omnes spes diuerfionum sed caue a principio materia non inuolrata administrare sternutatoria ne materia agitur & spes causa suffocatis sifim & mortis: habilo minus si infirmus esset constitutus in tali termino q de co nō esset spes tunc ad excitandam virtutē sopitam sternutatoria administrare posses. **Q**uarta intentio est directa ad repercussionem que i de com pleri principio principij cum oleo rosato & aceto & si dubitares de frigiditate olei rosati & aceti misce cū eis parum de oleo de canomilla aut de mastice aut de menta predominare tamē femio & aplicetur par ti anteriori & nō posteriori nam vapores ascendētes a stomacho ad partem anteriorem perueniunt & ibi etiam terminantur vapores ascendentes per venas & arterias ista enim repulsiva possunt apheari somē tando seu embrocando post principium in supradictis repercussivis poteris addere parū de castoreo.
- 5. intentio** Quinta vero intentio. i. confortatio potest compleri cum odouferis calidis vt cum mulco nigella maiorana. Vel miscendo euz supradictis reperculsivis siptica. Item cū emplastris parti anteriori capitis aplicis factis ex squilla cētaurea cartamo pi pere nitro & semine vrtice vel sinapis vel si non vel les vt emplastris viere vnctionibus appropriatis vel fiat fricatio cum sola squilla nam multū dissolvit. Confortetur etiam stomachus ab extra & ab intra.
- 6. intentio** Sexta intentio respicit digestionem humorum staticorum subtiles ingrossando euz syrupo aceto/ so & grollos subtiliando cum melle rosato colato orimelle simplici seu composito seu squillitico vel de radicibus aut cum syrupo de ficados cū aquis appropriatis vt absinthij maiorane betonice femculi.
- 7. intentio** Septima intentio respicit eradicationē materie & hoc post statum & digestionem que compleri pōt cum pillulis coctijs. Item cum gargarimatibus sternutatorijs & caputpurgis.
- 8. intentio** Octava intentio re mouet malam complexionem & remouet materiam relictam cum resoluētibz.
- 9. intentio** Nona intentio corrigit accidētia. Et primo corrigatur obliuio que si a prin cipio aparuerit sicut dixi in repercussivis misce mul tum de aceto & parum de oleo vt precipit Auicena: nam oleum facit dormire acutum vero euigilare fa cit sua mordacitate & si dicta obliuio per duos aut tres dies perseveraret non obstantibus remedijs fa ctis in tali casu inunge partem posteriorem capitis cum oleo camo. vel cum oleo rosato mixto cum suc co apij. Et si non alleuiatur inungatur cum succo

rutæ: & oleo de costo vel de euforbio factis vt dixi euacuationibus & dimerfionibus: vltimate si opus fuerit inungatur cum sequenti vnguento. R. squil lam vnam & sub primis decoquatur & cum oleo yri no seu de lilio in quo parum euforbij dissolutum sit ad formā vnguenti deducatur. **¶** Som. o profundo succurraf sicut dixi scilicet euz euacuationibus di uerfionibus cisterijs acutis ac suppositiōis gar garimatibus caputpurgis & cum inunctione na rium cum aurea alexandrina distemp. rata cū vino aut euz succo yrcos. Deinde si non alleuiatur vnge totum caput cum sequenti vnguento. R. ficus sicce. numero. xx. ruarum passeru. 3. i. f. pistentur de q pasta accipe. 3. ij. pulueris semis sinapis. 3. vi. eu forbij fini columbini añ. 3. i. aceti fortissimi. 3. i. misce & fiat vnguentum & est mirabile: & semper odo ret acetum prouocando eum ad iram sicut dixi po natuqz infirmus in camera luminosa i qua aliquo tiens fiant rumores & soni acuti & hec sufficient ubi reliqua vero cum resolutione librorū inuenire po teris & maxime si medicine theoricaz quiescere per miferis & solum therapeutice operam dederis non enim te fugit Aristoteles dictuz primo metaphisice dicentis medicus non curat hominem sed taliam Petrum aut Joannem q si feceris amicos & bona fortune euz fama & honore acquires: hec in summa sunt que mihi vtiliora visa fuerunt hac in egritudi ne summus autem omnipotens omnium conditor sui preracta humanum genus preseruet & curet ad eius laudem perpetuam. Amen. Vale.

f j m j s.

¶ Finit consilium de egritudine pestifera & conta giosa hoc tempore mundum serpente omnia cognominata editum a magistro Gaspare corrella natio ne Valerino episcopo sancte Juste año. m. d. v. die vero. 13. ab adij sedente Julio secundo pontifi ce maximo natione Januense ad omnipotentis dei laudem & gloriam sempiternam. Amen.

Si fossor dum scindit humum: si nauta per vndas Sudat: & aduersis non timer ire notis: Quisqz sui sperat: fructu gaudere laboris: Idine est qz fortis: spes facit esse viros: Idine elementa etiam: prorsusqz carentia sensu. Omnia subeerto sine creata vident: Perfectum nihil est: nihil est sine fine beaurum. Quicquid agit causa: deniqz finis agit.

Angelus Decembris. D. Joā. Marcho Brasso
Clariss. ac Doctiss. U. S. P. D.

Item pridē libellū scribere. de cognitione
ac curatione pestis egregia subijt ē i. mēte
humāitas tua doctrie et bonarū artū pro-
fus studiosa. Cui opeficiū putare eiūsdē li-
belli copiam viciis emittere. Nā cū scripta mea sem-
per extollere p̄sueveris tu q̄ iter p̄stares viros et virtu-
te. et fama p̄celis qd̄ tādē mihi p̄tiosius fieri p̄tingat
q̄ abste p̄batissimo viro sep̄numero laudari. Idē
corrigē hūc libellum tā gratissime legas atq̄ susci-
pias q̄ ego liberrime trāsmitto. nō vtiq̄ mon? eri-
guū. Magnanimitati tue p̄uenies. q̄ multo politico-
ra requirerē s̄ ad mei laudē poti? ac gloriā vebemen-
ter cessurum. Vale Felix.

Abellus Editus ab Angelo Decembris de cogni-
tione. Ac curatione pestis egregia.

Ad Magnificum Thomaz Thebaldum Duca-
lem Camerariū. Idē salutes plurimam dicit.

Ip̄ hūc estū recte vales. bñ ē. Nā tibi seu
inmissim pomeroz et vinerorū vmbre nō
dūmī: sine lōge potit? et āpla parēt atria.
Ego tā p̄mūto feruore lāgnid? cū pridē
multa scribere p̄sueveris. vir nūc oīno possuz lege-
re. et hūc saltē vt pauca scriberē tēpestas ip̄a lub-
fecit. Nēpe supin? cogitabā a solarib? ne magis ra-
dij tā calor emanaret vt plurimoz ē opinio. et vt
ita dicā oīuz pene alantū. an a frīo poti? stella. p̄ce-
deret. q̄ p̄nti cesario mēse et oziri et dūari credim?.
In q̄ re p̄fecto memini multoz astronomie sapiētū
paras fuisse snias. vñā qd̄ ab antiquissimā p̄bis edi-
tū sed p̄ maiora n̄os min? p̄batā. Solē q̄ppe dixē
rūt calitatē in se h̄re elemētālē: p̄ quā hec inferiora
calefēret. iōq̄ ignē cē. Quippe ob eūsmōdī nāz ele-
mentū i eo existēret. Que qd̄ eo feruētior ē et atq̄ n̄o
lōge valērior: quo reliquoz magis fides luce cursu
q̄ p̄ualeat s̄ ardorē p̄pū i quā celi p̄te vergat nī-
bil facere. Alantib? vero et cuiq̄ creatorū gñi: q̄ sup-
terā sunt nūc nocere n̄c sauerē. p̄firmat p̄eītem
perie vel vebemētia. Idē dōde estū cursu cū p̄pū-
gorū genitib? n̄o videat nos quozq̄ calefacere: cū ve-
ro remotior frīgoris eūdē cām existimari. Assenerāt
ē lunaris globi frīditate tēpari solitū. Et hec ē p̄la
illorū opinio: q̄ q̄stū ab alioz auctoritate dissemiat
tū magis religioni n̄c hac saltē in p̄e p̄uenire v̄t.
Qd̄ cū alā q̄ v̄tinim? seu alius quo sapiū? vt atiq̄s
p̄s. et immortalis. et n̄c ignē cē credat. nā p̄fecto no-
bisū calet. et mortua quozq̄ corpa p̄ seip̄a frigescūt:
Solē cē calm ac n̄c ignē sicuti reliq̄ sydera dixere
haud abre opinari potuerūt. Nā aut. s̄ hōz bip-
tē opinio. Solē vero p̄ calitatē elemētariā sferiora
calefacere. v̄t p̄ alā q̄ltatē. q̄ nōnulli manifestā.
ali occulā p̄bari sunt. p̄p̄stetā et n. sicuti luce dū
rarat mediātē q̄ calorū cātina est solē calefacere pos-
se. Ac nihil absurdū videri q̄ p̄ motus ipse solaris
q̄stūlibet rep̄tissim? seu celestū qd̄ atq̄ lūmēla re-
q̄ p̄pago q̄ calitas cē nō p̄t et q̄z q̄ vite elemētaria
erīstari possit lōge p̄stet calor? sit p̄ductia. Idē
tā p̄lante celeritate magnitudinē nō ad id p̄-
fecto spectare q̄ i se met v̄t alijs ardorē gñer. sed q̄
ab ozu p̄prio ad vesp̄az rursus ab occiduo tramite
ad matutinā lucē p̄ noctes diesq̄ dūbitis t̄pibus zo-
dīaci spātia dīmeat. Quāob̄ d̄ alio indē quous
luminoso coepe arbitrant lūmē suo posse calitatez
efficere. Ergo solē i se neq̄ flagratia v̄t. imo etiā
non colorem aliquem. neq̄ aliud quāq̄ habere qd̄
ad mortalitatem pertinet sicuti. neq̄ marem. neq̄
femellā putamus. s̄ estatē iō seu calorē mortalib?

ingeri p̄p̄ radioz et lōgiorē moram: q̄ dies plura
sit. nō vero breuissima. Idē aut radios p̄ ac s̄ re-
lucētā estū veluti iudorē quāda influere. Atq̄ estūz
frīgusne. Idē p̄p̄erea ab imis excipi ob corporaliūz
rerū corruptibilitatē. Nā si alia secreta sit a corpo-
reis. nullā oīo vel estatē vel frīgoris hiemē per p̄ti
posse cōcedūt. Idē dōro frīg? idēndē necessārio crea-
ri vbi solis mora nulla sit. vel ad modū exigua cor-
rūscatio et noctē e cōtrario lōgiorē p̄ducti. Reliqui
vero qui occultā poti? atq̄ imāifestā solē qualita-
tē arbitrant. influētā eā ipsaz appellauerunt. Quā
mediātē profitent āstra qd̄ā calefacere posse: nō q̄
cala sint aliq̄ infundare nō q̄ frīda. tā et si lucē cētū
videant. Veluti i p̄mis lunā. Nā eādē ip̄az p̄ suaz
lucē seu quā a sole p̄cipit. nihil p̄fecto calefacere:
s̄ frīditatē magis influere sentim?. Itaq̄ lucē non
caloris cām existere. Aliqua aut sydera corrūpere
nōnulla nature poti? indulgere eādē opante infū-
tia varios q̄ in hac elemētaria regide effect? p̄duce-
re. Et has duas snias maior p̄boz p̄s approbat.

Sz iam ad poetaz picturas accedo vt de syrio
stella sublequar. vñ p̄mū d̄ calore disputatio cepta
est. Et quib? maronē n̄rū ac in p̄te p̄tissimūz sc̄p̄
astronomie peritū. Idē nāq̄ cū de celi flagratia se-
pe dixerat. Idē sydas p̄mū q̄n alēz solē appo-
nit. Quare haud temere arbitror a se positi. Nōni-
mus sigdē ab eodē poetaz more solē ignē qd̄ pu-
co p̄p̄ aeris relucētā vt dīrim? et flamas v̄temēt
nūcū pari. Idē q̄ p̄cipue illo carmīe d̄ gñoz zonis ac-
cipit vt quaz vna corūscō semp sole rībēs et teri i-
da semp ab igni. Nōn tū morib? auctorē p̄beum
vñq̄s appellat q̄ntis et ipe pharetratū Idomerū se-
quēs q̄ eūdē ob eam cām sagittas emittere cecinit.
Certe Quidi? grecay fabulaz imitator phitōez ab
apoline traiecitū refert. et apolinis vocabulū a cedē
do satis notū ē. Adacrobis antiquitatis magister si-
mulacru ei? d̄scribit dextra manu gñas gestare q̄
tēpie sua p̄p̄ior oib? existat. leua vero sagittas qd̄
raro noceat. Ergo Oratus cū rome foret pestilēne
tpe p̄cat ad p̄beū. vt d̄positis faretra et arcu cū ei
thara tū mittis aduēiat. Idē cū cūbarā seu lyrā
tēperiez ipsaz plane itelligim? p̄ sagittas vero iter-
nitionē. V̄t ipe Virgili? p̄ter q̄z q̄ d̄ calore dīsse-
reret. pestis et mētionē faciēdo nūq̄s frīnz emittit
tāq̄ ip̄i eladus aut auctorē aut certe initū. Quā-
ob̄ tū poetā hoc i loco p̄cipue seq̄ntes q̄n frīz iā
t̄ps adest. pleraq̄ d̄ ip̄i fidatis nā et de pestilēne si-
gnis cāis atq̄s remedijs q̄breuitat potero p̄currā.
haud ignar? rē nō magnitudinē tue solū q̄ i oī hūa-
nitatis et seie genere delectat. s̄z multis et quicūq̄
hec p̄cepta viderint gratissimā me facim?. Vale.

De syrio stella sine canicula.

Syrus stella est i ore canis ide caniculā vñ
go noīant. Que cū quot ānis circiter id
iulias retrocedere iā sole ac vebemēti euz
calore nascat. Idē d̄ro Adaro n̄c nūc est
ferū canē arua sc̄dētē. nūc tōrētē exurētē ve syriū
appellat. Et hoc aut sydere pestes mortalib? gignit
v̄t nūciari credi seu q̄ diutia radioz cū calefactio-
ne acera tēpies facile dissoluat siue ex halarissimis il-
luicis q̄ tū p̄ estū. tū p̄ terrmoz aere? euaporat.
cā morbi sit efficator. Certe aeris semp īfectio p̄la
sentit. et hec nōnūq̄ dīmi? p̄ueniat vt idē ait et to-
tū regnaret syri? annū. Que stella tū aliquot dūta
rat dieb? iterdū erit. aliq̄n inoria p̄terit. et hec p̄-
p̄erea adiacētū ei syderē q̄ltate p̄tingunt. appē q̄
vel sup̄at v̄t maiorib? v̄t virib? quēdamodūz ip̄e
et Idē. cōtē s̄ p̄anetaz q̄nq̄s tēpie p̄creant dicit. q̄
si veneri vel iōni copulauerit optimi sunt. Si cum
Adarte vel Saturno miscēatur. tunc aut mala gen-

Celestis in
fluencia.

Adaro.

Idomerus

Quidius.

Adacrob.

Ad Tho-
mam.

Aliq tamē
in ore leo-
nis ē d̄r
Adaro.

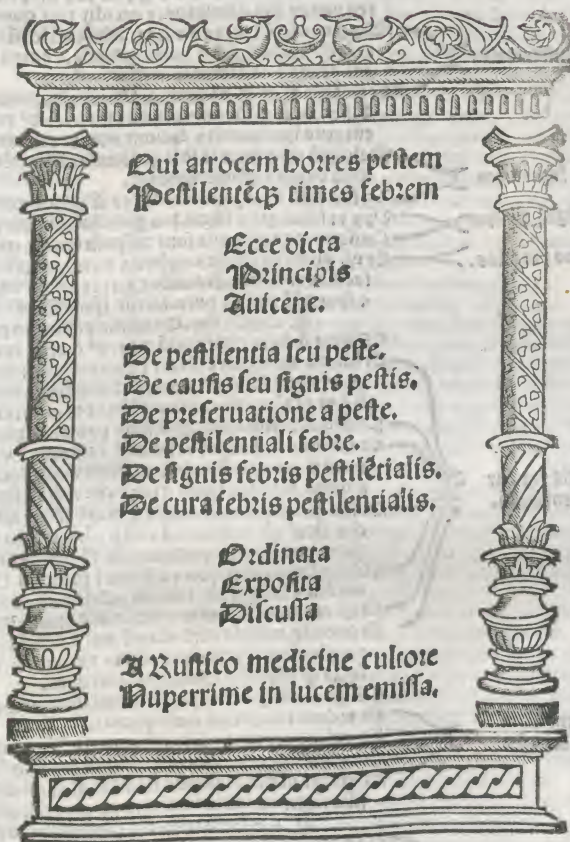
Idē. s̄ co-
matis.

De peste.

tibus: aut imperantibus vel morte vel terrore inij-
ciunt. At de Mercurio medicos efficiunt. Itaque
cū syrius certo tempore oriat nō semper nocet: et
huius stelle rubor qui ex arte percipit pestē band
dubie p̄tendit. Letex ip̄i curādisimū morbi quo
uis locor incidat oīdo talis est. Primū aeris cor-
ruptio fit vti dixim⁹. et hec a poeta monstrat et cor-
ruptio celi traxit: mor ad ima vergit. nā terras fru-
getiqz et aquas lacte iestat. Ut idē ait miserandaqz
venit arboribusqz satiqz lues. Corripuit q lacus et
steriles exurere i yrius agros. Hāc autē Homerus a
canib⁹ et multis primū excipi describit. et eos p̄pre-
rea repete corripit q odorādo p̄ualcat. Nonnulli id
aui⁹ magis attribuūt: vt q aereo volatu p̄pingo-
res. ac idcirco obnoxiores vini quoqz effluens celo
morbi p̄us excipiat. Certe ip̄e puer memini i domo
p̄p̄ta et hac patria Mediolani: cum p id tps pestis
primū cepisset. Alitē quādā q flebiliter caueret animu
lam efflauisse. Dehinc paucos et alitū gen⁹ ac co-
lūbos passim expirantes: cū adhuc tāti cā mali igno-
rare. Et inde carissimorū corpora iterisse: dū incau-
tus agētes nō oēs effugisset. Ip̄e q̄qz illo no-
bis alia insup signa et horēda mōstra apparuerūt.
Postremo catellā ēre et noie blāchina dieb⁹ inte-
riectis cecidisse. Quapropter ambe qdē inie iudicio
mco pariter approbāde viderē. Quippe si tabi ex-
undātia vt initio diximus lues primū oriat facile
Homero p̄cesserim q p̄io id gen⁹ cures vel iumē-
ta corripit morbo significat. fin celi poti⁹ i clemētia
nascat. qz vicinū alites p̄mū iterfici negauerūt. At
hoc in peste magis mirādū ē q solum istar. Senes
autē dūtarat iterdū iuniores nōnūqz femineū ge-
nus. als mares vltimū occupet. Et itaqz ad ordinē
redeo. Inde igit petoz asantū fit iterū q et vates
onidit vt itaqz cateruatum dat stragē. Jā maris im-
mēsi plē et gen⁹ oē natū et gen⁹ oē neci p̄cedum
dedi oē feraz. Utz enimvero vt cuiqz hōi⁹z gene-
ri multiplex nā ē varia corporū p̄positio. ita nō oēs
sepe moriunt: itz eadē vbe pestifera vna sit domo te-
mere ycrantes nec prādētes labi p̄luerūt q vali-
tudini sue bñ p̄sules et celi in clemētia et pragtiū vi-
tāt. Nā hec quoqz latētes mali p̄nities calidissime
aiaduērtēda est ne p̄ incuriaz. f. aliter⁹ labe pollua-
mur cū antea p̄uidere possum⁹. Qd morbi genus
Virgi. p̄mū abomiat vt p̄mū culpā ferro p̄p̄ce
p̄ulqz dura p̄ncantū serpāt pragia vulg⁹. Sz cum
de peccore dixisse videat nos multo magis admo-
net ab infectis hominibus separandos.

C Seq̄ d pestilētie signis i boie atqz remedijs.
Vne q certa pestilētie signa sint i homie ac
curādi morbi medicas et tpa expēdiat vti
ab eximio p̄bi. et medi. etate nostra p̄ncipe
Ugone sen. oliz didici dū ferarie agebā. et
hec ap̄d me p̄mū sollicitudo fuit. Sz iā quorūdāz
est turba medicorū latrat⁹ lōge sentio r̄lāz ḡnalē vt
iudē aiūt a nobis frustra p̄dī iactatū. euz varie sint
holuz p̄p̄ones. Regula igit ip̄e ḡnalē tā libetor au-
dacterqz p̄ponā Ugone p̄ceptore q̄ m̄tis ḡnalr p̄
futurā itelligo. **C** Signa i fecti hōis p̄la sūt febriz
cōtinua p̄l⁹ i trinsē? torāz quā exteri⁹: ac magis
nocte q̄ die p̄senerās. Letex cū acuto calore q ar-
teriaz p̄taciū facile p̄cipit. tū vō ardētes oculi. atqz
attract⁹ ab alto. spūs tierdū gemitu ḡuis imaqz lō-
go illia singultu tēdūt et narib⁹ ater et sanguis et obse-
sas fauces p̄mit aspa lingua. Cū dolore ē capiz seu
sp̄le pestis. ra febris accidit. Et q̄qz cū vomitu nū-
quā cū vrin⁹ rubetib⁹ sepe cū turbidie. Quib⁹
at trāserit scda dies sū curatōe p̄nci solēt euade-
re. Ergo q̄ p̄mū hui⁹ scemōi medicia curādū ē. nā
paulopost d sanguis exceptōe. l. de s̄lōmia dicet.

C Omposito huc receptio medicine. fiat bolus. *Abdici-
subita.*
ment. Sz ij. mirre. vitrami aibi. scdoarie. pipi-
nelle ana. Sz. j. tyriace aq ardentis ana. Sz. j. f. croci.
Sz. j. caphore margaritaz. smeragdoz an. Sz. ij. ter-
metille. Sz. ij. scis citri. Sz. j. f. Incoipo. enī oia cū sy-
rupo ex aciditate citri. inde fiat troscia doris ē. Sz.
f. euz vno quolibet. et aq endime vel melisse. et vno
granatoz. Que dāda est illico egrotāt. Si p totū
igit primū diē vel sequēte noctē curatio fiat. band
dubie liberabit⁹ absqz alia medicina. Sin feruis me-
diciaz asumpserit post hōz quartā iuscepta dicta
curatione fiat: et recipiat clistere b̄mōi. *Clister.*
C Receptio est folioz malue. violaz. mercurialis
bletarum ana. semimanipuli. Que effrueat i aqua
cōi. Lū? decoctō accipiat lib. j. et olei vio. appōat
lib. f. salis cōis. Sz. j. f. p̄p̄e casie byrepi. an. Sz. f.
C Epithima fiat et si oportebit in quo p̄anus pur-
pureus liniatur. Receptio est sandaloz altoz ru-
beoz citrinorū. boli armenii. rosaz rubeaz. leip̄i
lī an. Sz. ij. scis lactuce. et portulace an. Sz. j. caphore.
Sz. f. trita misceat cū aq bug. endi. sumite. an. Sz. ij.
C At si vomeret fiat hui⁹ cōpositio ceruū rosa-
rum rubcarum. mastice scdoarie. calami aro-
matici coraloz rubeoz. laudat. an. Sz. ij. cere noue
termētie. rasine pini an. Sz. j. et s̄d p̄nities supposat
C Sequēti vero die cū hac medicina rursus pur-
cetur p hōz an diē sumēda. Lū? talis est cō-
positio. tamarindoz māne an. Sz. f. reubarbari diaphi-
cōis an. Sz. ij. spice gra. vj. garifoloz. ij. aq buglose.
Sz. ij. fiat unguis reubarbari spice. et garifoloz i oia
aq cū exp̄ssōe vō cetera distēpēt ac colēz bibat.
C Quod si scdo die laborās morbo seruid⁹ et nepe
turgidis ventis. nam multos b̄mōi forece vidimus
q isanire credunt. post cōsiones clisteris vsupia cō-
tinuo floborib⁹. dēde troscioz def. Sz. f. cū aq
rosacea in estate si i hyeme cū aq melisse. fiat igitur
s̄lōia an sup̄ionē troscioz oīno q salubrior ē nepe
nō appete pustula alicubi et tūc appiat vena capiz.
C Sed appente carbunculo sine apate in vtriusqz
crure: apperiat vena idemēde clauicula illi p̄cia in
q est vlc⁹ et i duob⁹ clauiculis si sint i ambob⁹ cruri-
b⁹ vlcera: et si fuerint i aliquo brachio fibra similiter
illib⁹ brachij cōis feriat. et l. ambe vene cōis laceroz
si i duob⁹ laterib⁹ apperēt vlt in p̄tib⁹ pectoris. Et si
i gula appiat artaria capitis a p̄te apatis: post san-
guis vō exceptionē dent troscia vt supra dictum
et per quatuor horas nihil aliud ore recipiat.
C Utz apati tale cataplasma seu vti aut. Emplm
supponēdū est. Cōpositio fiat armoniaci. Sz. f. bde
lq serapini. an. Sz. ij. euforbij castorei ana. Sz. j. sinapi
p̄tēri an. Sz. j. fermeti. Sz. f. oia i vno dissoluant. et
cataplasma fiat. Et si op⁹ fuerit epithima. et cerotū
fiat. Altera vero die purificet cū medicia an diē su-
mēda. et h ad egrotates sufficiat.
C Sinceris aut ne labefactent b suffumigatio p̄-
ficiet. Accipe de pice hyspana. rasina pini. ture ma-
sculo. an. Sz. j. f. mirra. Sz. vj. storace calamita ligno
aloes an. Sz. ij. terranē i frusta. et carbōib⁹ igneis sine
fumo supponant. quoz vapor ore vultoz captan-
dus est mane quolibet.
C Hōc quoqz iter electuaria ad p̄uadū valitūdi-
nē egregiū memorat. Cōpositio ē nucū vigiti ficū
ericatoz qndeci rute absint hū contēte fide scabiole
an. Sz. j. boli armenii. Sz. j. aristolo. rotō Sz. j. f. aristo-
lo. lōge. Sz. f. termē ile vitrami aibi p̄pinelle bacca
rū lauri an. Sz. ij. f. floz borag. corricū capaz galā.
gebolere carui macis mirre an. Sz. ij. f. salis cōis. Sz. j.
scorpozenē oia subtilit. me trita cū lib. iij. mellis de
sp̄ati et fiat elixir quod sumat singulo m̄e paulū
et si libuerit postbibat aliqz s̄lū aceti euz aq rēpati.
Laus Deo finis.



C Sapientissimo Regū Senatus Aediolani Presidi
Rusticus Placentinus Amedicne Cultor Salutem.

Mibi Claudi Paterni in quo clausa sunt atq; patentia omnia que Illustri
Regū Senatus presidi sunt attententia offeruntur dicta principis Aulcene
de peste pestilentiq; febre distincta exposita ac discussa: ut ali per te habeat
optima contra pestem pestilentēq; corporis febrim remedia: A te ple,
no omnium virtutum cornu accipiant pre. ipua aduersus pestem
animi pestiferosq; mores medicamēta. Itaq; pauca hec de
lecta ex geminata fm vltimō. ac citramō. expositione
per me facta in hac materia eo bono quo mittuntur
animo suscipias: & ut tibi libuerit claudas
vel patefacias. Vale vir humanissime
& Rusticum tuum apud te clau-
sum fac tuo presidio alijs
esse patentem.



Figure De peste seu pestilentia.

Cap. primū. De peste seu pestilentia.

- Putrefactio aeris.**
- Veritas sicut aq.** Sicut aq. quicq. alterat ad calorem & frigus. & quicq. alterat in sua ad profunditatem & putredinem: sic quicq. ipsa profundat & tetet & putrefit.
 - Ca. mal. sicut aque.** Sic aer quicq. alterat ad calorem & ad frigus. & quicq. alterat in sua: sicut te docuimus in libro vniuersalium.
 - Cause inferiores.** Et sicut aqua non putrefit vltimo modo propter suam simplicitatem: sed propter vapores terrenos malos ei permixtos: & accidit toti quantitas mala. Sic aer non putrefit vltimo modo propter suam simplicitatem: sed propter vapores malos sibi admixtos: & accidit toti quantitas mala.
 - Cause superiores.** Quis putredo est in aere causa vaporum diffus ad locum bonum fumos malos ex locis fetidis in quibus se vales profundat. & corpora effecata in prelio aut occisa & non sepulta neque tumulata.
 - Ca. longi. pinque.** Et fortasse aliquid quicq. causa putredinis aeris est propinqua loco in quo venit. Quicq. n. accidit putredines in interioribus terre propter causas quibus euentus ignoratur: & faciunt nocere aquam & aerem.
 - Modus proprius.** Discipuli olus horum se forte ex formis celi facientes esse necessarium illud cuius euentus ignoratur.

Cap. secundum. De signis pestis seu pestilentie.

- Signa Pestis.**
- Curritia sicut cursum causarum.**
 - Signa quicq. signum pestilentie de rebus que erunt cursu causarum sunt vbi gra.
 - Et sicut quicq. videtur aerem altari in die vno multoties: & clarificat aer die aliquot oritur sol clarus & turbatur die alio: oritur in velaminibus nebulae que videntur plus, vnde sicca pluerulencia his percurrere indicanda est pestis.
 - Pestilentia. Et est in maligna signum paucitas pluuie cum (et ventura.
 - Et quicq. estas est aliquid est vehementer caloris: & est vnde (frigore in vere.
 - mentis turbationis: his matutina alterata: & in preteritis in autumno iubus & ignis & nezech: & alia est signum pestilentie. & alio.
 - Deinde quicq. multiplicat auster & turbatur aer aliquot diebus. Deinde clarificat pro eodem modo vnde n. s. & accidit frigus in nocte: & procaro & turbatio & calitas: tunc in venit pestilentia. & expectat feb. pe.
 - Quicq. multiplicat royon & alubus in principibus (hi. & variolae & filia.
 - autum & in ebullit ista indicat pestilentia indicatione cause.
 - Et quicq. multiplicat auster & subolan in hinc diebus aliquot.
 - Et quoties videris turbiditate aeris & nebulositate eius: & extimant ris pluiam & inueneris aerem vacuum siccum & non pluit: tunc scias quod coplexio biemis est corrupta.
 - Currentia sicut societate causarum.**
 - Signa autem que sunt in semitam societatis cause sunt ista. v. z.
 - Et videas ranas iam multiplicari.
 - Et videas reptilia generata ex putredine iam multiplicari.
 - Et videas mures & alia que hinc ibi era fuger ad sufficere. & eri.
 - Et videas alia male nate sic alkakal al alkalki & Cre manifeste.
 - filia fuger ex nidis suis & ire ab eis & fortasse dimanere oua sua.

Capitulum tertium. De preservatione a peste seu a pestilentia.

- Discernenda a peste.**
- Per rectificationem aeris.** In rectificatione aeris sunt sanos oportet aer exsiccat. Et fiat boni odoris. Et prohibetur eius putrefactio cum quacumque re sit.
 - Per cibos putres.** Oportet ut aer rectificetur cum acore ambra amigdalis amaris assune alia assarum bonch cypro cypresso croco costio dulci galia garlo filis glutin alborum iunipo laudano mastice mele musco. Et quicq. Et aspergat domus ex aceto & asa.
 - Per excessum superflui.** Oportet ut cibis minoretur.
 - Per me. putrefac.** Oportet ut cibis ad acetosa declinet.
 - Oportet ut caro que sumitur sit decocta in acetosis.
 - Oportet ut sumat de albeule: alkaria: & almosos factis in aceto: & absq. aceto cum sumach & aq. agreste: & aq. limonis & aque granatorum.
 - Oportet ut extrahant a corpore humiditates superflue.
 - Et inclinetur regimen ad exsecrationem omni modo.
 - Et ex minoratione cibi.
 - Ubi exercitio. Oportet enim ut non administretur.
 - Neq. balneum: neq. tina alia vina.
 - Neq. tolleretur litus.
 - De eis que pestis ista & prohibet putrefactiones ab eis est algeniabiz.
 - Et de illis quibus sit euasio a peste est assumptio tyriace an illam.
 - Et de illis est assumptio metridati an ea cum reliquo regimen bono.
 - Et de illis est assumptio medicaminis facti ex aloce mirra & croco omni die circiter. 3. j. quicq. est iunatum.

Figure De febre pestilentiali.

Cap. 4. De febre pestilentiali.

- Quo mō eueniat.** Quā aer fit fz istū mōz vēr ad cor: qf corūpit pplonē spūs q ē in ipō
7 putrefit illd qd circūdat ipm ex hūiditate: 7 accidit calitas egi-
sa anā. 7 spgit i corpe tūc pp cāz suā: 7 erit febris pestilentialis.
Quo mō edicetur. Et edicatur mltitudi hōiūz q itez hūi i seiphs pparatē preparatiōis.
Agēs. n. cū solū puer 7 patienti n ē pparat: n accidit actō 7 passio.
Quibz coibz acci. Et corpa pparata ad illā sē corpa plena hūioribz nā mōda forlan n pa
Et corpa dōilia itez sē pparata ad eas sic illa q mltipli (tūc ex illa.
Et corpa dilataroz pporoz 7 corpa hūida mltē bal (cāt couz.
Ex quo aere fiat. febris pestilentialis sunt ex aere turbido humido. (neatōis.
Et febris accidentes cā aerz siccū fuit ē cāz vt eueniant febris colice
feb. i estate sicca paucē plūmie sē miorz eūet? sē miorz acuitatis 7
feb. i aer hūido sē plis eūetuz sē miorz acuitatē (veloziorz sepatōis
In quo tpe nō fiat. Et meliora tpa sunt illa q suā seruant nām. (7 longioris pparatē.

Cap. 5. De signz feb. pestil. (tas 7 inflatō fort: sē plz pdes.
feb. pestil. ē gēta ex rēbz ebullēbz: 7 turbās interz ex q pcpit calit.
Et cū ea magnitudo anhelit? 7 ei? exlatatō: 7 pstrig ē mltū: 7 curaf
Et pulsus fit sē plz pū? 7 fit vebemēs sē plm i nocte. (7 frequentat
Et vrina eius est aquosa. colerica. melancolica.
Et egestio eius est lenis feda: als fetida: non nālis: 7 qnqz est mlica.
Et plz ei? ē spūosum fetidum: 7 ē ea aliqd de gūe ei? qd liquefit.
Et ludent sudore fetido.
Et multotiens eueniunt melancoliam.
Et adest fluxus venteris colere 7 aliorum.
Et fiunt cū ea vigilie: 7 angustia vebemēs: 7 igerudo: 7 casus virtutis
Et puenit ex ea ad sincopm 7 cōmitionem rōnis.
Et est cū ea molificatio corporis: 7 torpor: als: tepor.
Et ē cū ea siccitas lingue: 7 vebemētia tussis: 7 forta sē erit tussis sicca
Et qnqz fit cū nausea 7 casu appetit: 7 si n resistit ei eūz cōstet de ei
Et dolo: sē: 7 magnitudo plenis: 7 tēdit qd ē (to interficit eūz.
Et qnqz accidit eis dispō. sic ē dispō ydropis. (ly ypodundis.
Et accidit eis colā: 7 vlcera: (pitōis 7 veloz cōlitationis.
Et qnqz accidit cū ea borbor: (balbida 7 rubca: 7 qnqz ē velocis ap
Hec febris incipit cum accidentibus predictis cum: fortitudine sua.
Et vēr res ei? ad sincopi: 7 frīg? extremitatū. 7 alcuzez. (calozis
Et qnqz ē d bis feb. i q n pcpit ager neqz agēs ppiqu? mltitudinem
Et n aliat plius neqz vrina magna aliat: 7 cū h ipa feb. ē inter.
Et hesitant medici in esse eius. (ficiens.
Et plm quoz anhelit? feret ex istz 7 pū mōiūf. (nā putredo ē i az
Cap. 6. De cura febris pestilentialis. (firmata in corde.

- Ab accitibz ptius.** Et ē cū ea siccitas lingue: 7 vebemētia tussis: 7 forta sē erit tussis sicca
Et qnqz fit cū nausea 7 casu appetit: 7 si n resistit ei eūz cōstet de ei
Et dolo: sē: 7 magnitudo plenis: 7 tēdit qd ē (to interficit eūz.
Et qnqz accidit eis dispō. sic ē dispō ydropis. (ly ypodundis.
Et accidit eis colā: 7 vlcera: (pitōis 7 veloz cōlitationis.
Et qnqz accidit cū ea borbor: (balbida 7 rubca: 7 qnqz ē velocis ap
Hec febris incipit cum accidentibus predictis cum: fortitudine sua.
Et vēr res ei? ad sincopi: 7 frīg? extremitatū. 7 alcuzez. (calozis
Et qnqz ē d bis feb. i q n pcpit ager neqz agēs ppiqu? mltitudinem
Et n aliat plius neqz vrina magna aliat: 7 cū h ipa feb. ē inter.
Et hesitant medici in esse eius. (ficiens.
Et plm quoz anhelit? feret ex istz 7 pū mōiūf. (nā putredo ē i az
Ab his q nascunt. Et ē cū ea siccitas lingue: 7 vebemētia tussis: 7 forta sē erit tussis sicca
Et qnqz fit cū nausea 7 casu appetit: 7 si n resistit ei eūz cōstet de ei
Et dolo: sē: 7 magnitudo plenis: 7 tēdit qd ē (to interficit eūz.
Et qnqz accidit eis dispō. sic ē dispō ydropis. (ly ypodundis.
Et accidit eis colā: 7 vlcera: (pitōis 7 veloz cōlitationis.
Et qnqz accidit cū ea borbor: (balbida 7 rubca: 7 qnqz ē velocis ap
Hec febris incipit cum accidentibus predictis cum: fortitudine sua.
Et vēr res ei? ad sincopi: 7 frīg? extremitatū. 7 alcuzez. (calozis
Et qnqz ē d bis feb. i q n pcpit ager neqz agēs ppiqu? mltitudinem
Et n aliat plius neqz vrina magna aliat: 7 cū h ipa feb. ē inter.
Et hesitant medici in esse eius. (ficiens.
Et plm quoz anhelit? feret ex istz 7 pū mōiūf. (nā putredo ē i az
Ab accitibz vltis. Et ē cū ea siccitas lingue: 7 vebemētia tussis: 7 forta sē erit tussis sicca
Et qnqz fit cū nausea 7 casu appetit: 7 si n resistit ei eūz cōstet de ei
Et dolo: sē: 7 magnitudo plenis: 7 tēdit qd ē (to interficit eūz.
Et qnqz accidit eis dispō. sic ē dispō ydropis. (ly ypodundis.
Et accidit eis colā: 7 vlcera: (pitōis 7 veloz cōlitationis.
Et qnqz accidit cū ea borbor: (balbida 7 rubca: 7 qnqz ē velocis ap
Hec febris incipit cum accidentibus predictis cum: fortitudine sua.
Et vēr res ei? ad sincopi: 7 frīg? extremitatū. 7 alcuzez. (calozis
Et qnqz ē d bis feb. i q n pcpit ager neqz agēs ppiqu? mltitudinem
Et n aliat plius neqz vrina magna aliat: 7 cū h ipa feb. ē inter.
Et hesitant medici in esse eius. (ficiens.
Et plm quoz anhelit? feret ex istz 7 pū mōiūf. (nā putredo ē i az
Araro ptingētibz. Et ē cū ea siccitas lingue: 7 vebemētia tussis: 7 forta sē erit tussis sicca
Et qnqz fit cū nausea 7 casu appetit: 7 si n resistit ei eūz cōstet de ei
Et dolo: sē: 7 magnitudo plenis: 7 tēdit qd ē (to interficit eūz.
Et qnqz accidit eis dispō. sic ē dispō ydropis. (ly ypodundis.
Et accidit eis colā: 7 vlcera: (pitōis 7 veloz cōlitationis.
Et qnqz accidit cū ea borbor: (balbida 7 rubca: 7 qnqz ē velocis ap
Hec febris incipit cum accidentibus predictis cum: fortitudine sua.
Et vēr res ei? ad sincopi: 7 frīg? extremitatū. 7 alcuzez. (calozis
Et qnqz ē d bis feb. i q n pcpit ager neqz agēs ppiqu? mltitudinem
Et n aliat plius neqz vrina magna aliat: 7 cū h ipa feb. ē inter.
Et hesitant medici in esse eius. (ficiens.
Et plm quoz anhelit? feret ex istz 7 pū mōiūf. (nā putredo ē i az
A fetore anhelit? Et ē cū ea siccitas lingue: 7 vebemētia tussis: 7 forta sē erit tussis sicca
Et qnqz fit cū nausea 7 casu appetit: 7 si n resistit ei eūz cōstet de ei
Et dolo: sē: 7 magnitudo plenis: 7 tēdit qd ē (to interficit eūz.
Et qnqz accidit eis dispō. sic ē dispō ydropis. (ly ypodundis.
Et accidit eis colā: 7 vlcera: (pitōis 7 veloz cōlitationis.
Et qnqz accidit cū ea borbor: (balbida 7 rubca: 7 qnqz ē velocis ap
Hec febris incipit cum accidentibus predictis cum: fortitudine sua.
Et vēr res ei? ad sincopi: 7 frīg? extremitatū. 7 alcuzez. (calozis
Et qnqz ē d bis feb. i q n pcpit ager neqz agēs ppiqu? mltitudinem
Et n aliat plius neqz vrina magna aliat: 7 cū h ipa feb. ē inter.
Et hesitant medici in esse eius. (ficiens.
Et plm quoz anhelit? feret ex istz 7 pū mōiūf. (nā putredo ē i az

Cap. 6. De cura febris pestilentialis. (firmata in corde.

- Der cib. puēstēs.** Opz vt isti cibentur ex cibis qui sunt ex accetosis desiccatis.
Et sint paucē qzitatē. qf nocet eoz multiendo in qzrum fit additio
Libi nāqz eoz sunt mali. qf nocent in qzrum sunt mali.
Et qn cadit appetit? restaurēt ad cōmestione: nā plm eoz q viriliē
agunt super illud 7 comedunt violenter absoluntur 7 viuunt.
Et necessarium est restaurare eos super cibum.
Et opz vt infrigidentur domus eoz. (7 odoriferis.
Domoz at fridatio fit vt ipse valēt fruc. fri. 7 cōmestibz arbo. fri.
Et limūz 7 irrozatōbz sūpt ex fruc. fri. odoriferz 7 ex cāfora 7 aq
Et roze domus eoz ol die aliquotibz: 7 ppe eūz aq (ro. 7 sandal.
Et si fuerit i domo manatōes aq erit (ro. 7 d salicibus 7 de nenuf.
Et oportet vt rectificetur aeres istoz. (melius.
Rectificatō aerz fm sana. 7 itez febricitates 7 egros ē suffumigatō
cū sandal 7 cāfora: 7 corticibz gna: 7 aceto: 7 malz citoniz: 7 beba
Et oz vt mltiplicet suffumigatō. Cno: 7 allegi: 7 tamarisco: 7 ribes.
Et oz vt isti exsiccent. nā summa curatiōis bāz febriz est exsiccatō
Et illud fit cum flobothomia 7 solutione ventris.
Et oportet vt incipiatur ab ea ad euacuandum.
St. n. mā vincens fuerit sanguinea. fiat flobothomia.
St autem alij humores fuerint peccantes euacuentur.
Et oportet vt isti alterentur. (forte excitat calitatem.
Et aq frida plima sūto est val d innatiua: paucā at pscānt exbibua
Et aq rora. plima i q dolutū ē sezz acerosus: 7 aceti cū oq iterum.
Et lac acerosum ablato butiro: 7 aqua lactis acetosi.
Et robur frigidū. Et roscū de canfora.
Et si res plōget ad h vt tēdāt ypodūria 7 infrident cōma. 7 pzo
lōgenē vigilie: 7 accidit pūitio mēris: 7 vides pecc. 7 qd ē iup
illud elenari: 7 descendere: tunc necesse est administrare regimē ex
trahens caliditatem exterius.

Expō cap. j.

r. q̄ritum. Quid importat istis nominibus: pestis pestilē,
tia: epidimia: endimia mortalitas morbz pestilentia
lis egritudines pestilenciales.

2. q̄situm. Unde dicitur pestis seu pestilen, epidimia: et
endimia.

Epithimia autē tñ ab epi qđ ē supra ⁊ tymos popu-
lus qz desup veniēs inficit populuꝝ.

3. qñtum. Quidam. ¶ Quid est pestis seu pestilē, epidimia: 7 endimia.
¶ Quidā dixerūt, ¶ Pestis est dispõ venenosa i aere

Alij, dixerūt. Desiccatio est mutatio aeris i corru-
ptionē ⁊ putredinē ⁊ pessimā quantitātē. pp. egressio

Aliqui. ¶ Aliq̃ vero tenuerūt pestē ⁊ pestilentia nō differre:
ut p̃z ex diffinitōe ab illis assignate peste seu pesti-
Epidemia est morbus multiplex subito vno ⁊ lentie.

4. q̄stum. Epidimia est morbus a radice superiori procedens: vnde supra dictum est.

Alq. nota sine no venenosa: vtputa si ex peste aut di-
sinteria aut ex quomolibet acuto aduenerit.
¶ Alq. restringerūt mortalitātē ad mortē ex pestile-
ntia: ut colligitur ab alijs.

5. q̄ntum. Quid sit morbus pestilentialis.

6. *q̄ntum.* ¶ Que sint caritudines pestilentialis

vel per pluuia terrarū ex mutatione aeris vel aquarū
vel ciborū vel ex mutatione oīum illorū triū simul
vt colligit a rabi. 23. suorū affo. pñ. de mente Sal
sup libro ventorū ⁊ aquarū ypocratis.

De peste seu pestilētia.

¶ Trin. in hoc cap. in sex ptes diuiso sic pcedit.
In 1. sūmmitis meritorū nutritiōnis agris sicut aq

In-3. ponit causas putrefactionis. (sicut aque.
aeris. inferioris.

In. 5. notat causas putrefactionis aeris remotas & proximās.

E Prin. in p[ar]te p[er]mittens veritate p[er]mitti-
tionis aeris sicut aque dicit.

Sicut qñqz accidit aq̃ de alteratione in qualitate sua ad calorem & frigus. 7 de alteratione in

Sic quādoq; accidit aeri illd qđ docuim⁹ te in
lib.vniuersalium.

lorē ⁊ frīg) cōtra eoz nāz. Et sicut qñqz alterat. i. (de alteratiōe). i. sicut aq̃ qñqz alterat. i. nā sua. i. in suis sba (ad p̃fudatiōē ⁊ putredinē) ⁊ nāz suā (si autē iñ p̃fudatē) i. nūtat ad p̃es p̃fundas ⁊

lore ⁊ frig⁹ ⁊ nāz sua ⁊ qñqz alterat i lūmā
substantia ad pfundationē ⁊ putredinē sicut qñ p
fundat in pñib⁹ suis pfundis ⁊ minimis ⁊ ceter ⁊ pñ
treht ⁊ nāz sup⁹ (sicut docuimus te in libro vltim⁹)

pmi. doc. h. lnm. 2. ca. 9. de mutatio-
 scripto ibi. Mutatio aeris nāz egrediētes lnm.
 Aut p uersionē scāz i ālitatib⁹ suis. Aut p uersio
 Qd vō i ei⁹ ālitatib⁹ existit. i. (nē ista aeris scāz.

est puerſio hōgenea : ſicut rabioſitas eſtatis cōſe-
rior fit. Aut cōuerſio ſua ſicut malitia frigoris in
eſtate: q̄ ppter aliqd accidens enemit.

fortior facta fuerit fin augmentum vel diminutionem: hoc est pestilentia: et est putrefactionis fetide. dicit aeri filis putrefactionis aq remoluntionis fetide.

¶ Dicte scdo Prin. declarat ambas alteratio-
aere per cōsimiles alterationis aque: q: aqua est no-
bis magis nota q̃ aer: nam antiqui aerē appellan-

fundationem in aque & aeris in pposito.
¶ Diciss p̄rio. ¶ Profundatio aque & aeris in hoc p-
posito est detentio eorū aut cōculcatio in tali loco
ut libere exire nō possint a sole & a v̄ris. nō

positum nō est nisi passio istorū pñi rē
quo ad oēs eorū partes: nā formales q̄ mōles q̄
passio est ipsorū putrefactio: ad quā sequit̄ feror
E. 1. 1. 1.

Expositio cap. 1.

Cum in secunda parte assignans causas materialis putrefactionis aeris sicut aque dicitur.

Et sicut aqua non putrescit nullo modo propter suam simplicitatem. Immo propter illud quod admiscetur ei de corporibus terrenis malis quod permiscetur ei: et accidit toti qualitas mala. Sicut aer non putrescit nullo modo propter suam simplicitatem. Immo propter illud quod ei admiscetur de vaporibus malis quod permiscetur ei: et accidit toti qualitas mala.

Dicitur in principio de causa materiali putrefactionis aeris sicut aque declaratur sic.

(Sicut aqua non putrescit nullo modo). scilicet putredine propter dicta que sibi sibi forma (propter suam simplicitatem). scilicet tanquam elementum simplex et purum. Immo propter illud quod admiscetur ei de corporibus terrenis malis quod permiscetur ei). scilicet aqua putrescit propter aliquas res terrestres malas que sibi admiscuntur ad minima eius. (et accidit toti). scilicet composito ex aqua et humidi vaporibus. Qualitas mala id est putredo vel (qualitas mala id est calor putredinalis). (Similiter aer nullo modo putrescit) scilicet putredine propter dicta que sibi sibi forma (propter suam simplicitatem). scilicet tanquam elementum simplex et purum. Immo propter illud quod admiscetur ei de vaporibus malis. Immo scilicet aer putrescit propter vapores malos ei ad minima permixtos (et accidit toti). scilicet illi aggregato ex aere et malis vaporibus (qualitas mala). scilicet putredo seu calor putredinalis: ut patebit ex alio tertio principio nunc citando.

Dicitur hoc principio affirmat per aliud dictum eius loco supra allegato ubi dicit de aere de quo hic intelligebat. Nos namque cum aerem dicimus nolumus dicere aerem simplicem. quoniam ipse non est aer qui nos circumdat. et si inuenitur fuerit purus: fortasse erit alius. postea dicitur cum autem aerem dicimus: nolumus dicere nisi compositum in sua substantia compositum: ut statim dicitur.

Si quis primo. Quis est aer? qui aqua non putrescit. **R**espondeo ad hoc a principio loco circa istas citato. Ipse enim scilicet aer et vnde quodque simplicius modorum non putrescit: sed aut in sui qualitate: aut in sui substantia in aliud simplex convertitur: sicut aqua convertitur in aerem. Et hoc est quod dicebat principio in presenti parte. Sicut autem non putrescit nullo modo propter suam simplicitatem. Similiter aer non putrescit nullo modo propter suam simplicitatem.

Si quis secundo. Quis est aer? qui est aqua qui putrescit.

Dicitur a principio ubi supra. Aer qui putrescit est compositus compositum ex aere certificato et partibus aqueis vaporosis et partibus terreis in fumo et nubibus surgentibus et partibus igneis. et nos non dicimus illi aerem nisi quo dicimus aquas maris aut lacuum aquam: scilicet non sit aqua pure simplex: sed mixta ex terra aere et igne sed superans in ea est aqua. Et hoc est quod dicitur principio in presenti parte. Immo aqua putrescit propter illud quod admiscetur ei de corporibus terrenis malis et ceteris. Similiter aer putrescit propter illud quod comiscetur ei de vaporibus malis.

In in tertia parte ponens causas putrefactionis aeris inferiores: vnde distans ab aere qui putrescit: et duas sibi propinquas dicit.

Et quod illud est causa ventorum differentiū ad loca bonū fumos malos ex locis fetidis: quod sunt vales profundae et corpora exsiccata in pluvio: aut occisa non sepulta: neque tumulata.

Et fortasse causa ista est propinqua loco in quo venit. Et quod accidunt putredines in interioribus terre propter causas quarum eventus ignoratur: et nocere faciunt aquam et aerem.

De peste seu pestilentia.

In prima causa putrefactionis aeris distans ab aere qui inuenitur sic declaratur.

(Et quod illud). scilicet putrefactio aeris (est causa). scilicet propter causam (ventorum defferentium ad loca bona) scilicet sanum prius non infectum: fumos malos aut corruptos (ex locis fetidis in quibus sunt vales profundae). scilicet aeris grossi. et turbidi: vel plene aqua fetida. vel aquis stantibus et corruptis (et corpora exsiccata in pluvio) per ignem aut solem (aut occisa) vel aliter mortua (non sepulta neque tumulata) que remanent in aere suspensa: aut humi extracta.

Secunda causa putrefactionis aeris propinqua loco in quo venit sic declaratur.

(Et fortasse). scilicet aliquam causam putrefactionis aeris (est propinqua loco in quo venit) illius aeris putrefactio sicut sunt male fouee plurimi fetoris. paludes corrupte. fossata castrorum vel bonarum vilay ad que de fluunt imondicie tam latinarum quam coquinay. et sicut latrine clausae non habentes aliquam euentationem. sicut autem corrupta. et sicut cloacha vna diu clausa. postea aperta.

Tertia causa putrefactionis aeris propinqua loco in quo venit sic declaratur.

(Et quod accidit putredines in interioribus terre) que. scilicet sunt causa putrefactionis aeris (propter causas quarum eventus ignoratur). scilicet a nobis qui non cognoscimus aliquo sensu exteriori calorem extraneum illic latitantem. nec humidum quod ibi putrescit (et nocere faciunt aquam et aerem) hoc est putredines horum erumpentes versus superficies terre aliquam inficiunt aquam et aerem. et nocere faciunt non parum hominibus inficiendo humores ac eorum spiritus. ut colligitur in textibus nunc citandis.

Demum hoc principio confirmat per dicta Gal. primo de diff. feb. cap. 4. ibi.

Principium autem putredinis aeris est multitudo aliquorum corporum mortuorum: et non combustorum: ut in preliis consuetum est: vel ex gurgitibus quibusdam aquarum vel stagnorum vaporantibus hora citatis. fortasse autem et fini continentiam ex etopia infugerunt quedam putrida inquameta apta habentibus corpora ledi ab ipsis futura cause febrium.

Confirmat etiam per demum in principio tertia sen primi de cetrina quinta quodque est principium corruptionis ab ipso aere. propter illud quod ei aduenit ex corruptione vicinantium aerem. aut propter rem celestem cuius qualitas non est hominibus cognita.

Ex tribus causis putrefactionis aeris a principio adductis colligenda sunt tria huic proposito attinentia que in geminata huius partis exponere sunt aducta.

Si queritur primo: circa primam causam. Quomodo locus infectus possit inficere per ventum alterius loci infecti ibidem pulsus licet distans.

Respondeo de mere Gal. Quod aer infectus ut in littera videtur possit per ventum defferri ad loca non prius infecta: multum distans: et sic inficere illa narravit Gal. Inuens quod aer prius vnius provincie non sit in se infectus. in principio corruptionis eius est ex corruptione aeris alterius provincie: sicut contingit quando ex etio pia superunt ad partes grecorum quedam inquameta putrida. scilicet quidam vapores putridi apti inducere. et inducere pestilentiam: et hoc defluxus et duce fuit mediis ventis ab illa provincia infecta spirantibus.

Si querit secundo circa secundam causam. Que est causa pestis et quod est causa pestis propinqua loco in quo venit.

Dicit ad hoc. Loca in quibus venit pestis aliquando inficiuntur a causa pestis: que causa est illis locis propinqua. Inficiunt enim quodque loca ex optione aliquorum meatuum propinquorum ventium ab aëris subterra

Glosa: Prima causa

Secunda causa

Tertia causa

Antes Gal.

Antes Gal.

Utilitas

Questio

Respondeo Gal.

Respondeo Gal.

Expō cap. 1.

neis in qbus erāt clusi vapores putridi q veniētes
ad aerē locor ppinquor inficiunt illa.

Illoc idē poſſ. p̄gigere ex vaporib⁹ & fumis malis ab aliquo puteo dñi clauſo. q̄ poſtea agro eripentib⁹ ſi cut patuit in aptione putei longo tpe clauſi in agro placentino in monte pomerio dicto.

3. quesitū. **T** Si querit tertio circa tertiā cām. Quō accidūt
putredines in interioribus terre.

Rñ. Litr. ¶ De ad hoc. Qñs accidunt putrefactiones in inte-
rioribus terre. f. cavernis puras criptis. ¶ Átris qñ
diu fuerit copte. ¶ no euectat. qz tñ aer ¶ aqua cñ
vaporibus inclusi in illis terre visceribus recipiunt
qualitate illius terre venenosa. que pueniens ad lo-
cum no infectum inficit illum.

4. quesitū **C** Si querit quarto circa ledaz cām: De qb'igno-
rat euentus cāz putredinem aeri inducentium.

So. Litr. ¶ *¶* Hoc enī dicitur: Ignorant illarū cāpū ignorat a medico ī q̄stū medicū? forte itē cācū sūt astrologū cognitū. ¶ Rō est. q̄ p̄uēit a cācū celestibꝫ: aut ab alijs qui buidā cāpū ip̄i medico oculitꝫ: vt puta a formis specificā. ¶ Cū enī dicitur illarū cāpū: ignorat ēt ab astrologo. ¶ Rō est q̄ conclusio aliqñ aere cū vaporibꝫ terre sūt corrupciōes multe quāz cā nō p̄sū est scita q̄ sciaf: q̄ hoc mīrū puta nāp̄l? est venenosū.

S. quesitū, ¶ Si querit qnto circa tertiā cām. Quō ille putre
dines faciunt nocere aquam ⁊ aerem.

So. Litr. Ad ab hoc. Ille putredines facit nocere aqua ⁊ aerē respectu eorū q̄ illa aqua bibūt. ⁊ illū aerem cōspirant. q̄ aer ⁊ aqua ⁊ vapores eorū venenosi puenient ab interioribus illius terre ad istos inficiuntur illos. Et sic illa. i. aer ⁊ aqua nocent eis. Sicut reperit accidit ex apertura quorūdam puteorū qui lōgo tēpōte stererunt ⁊ eclūsi. Illis. n. aperti erūt aer ita putridus q̄ statim occidit illos qui erant pitēs ⁊ citius q̄ venenū. s̄ hoc. i. sem cōtingere posset ex apertura sepulchrorū dñi c̄m iorū.

4. ps capli **¶** Dum. in qua tape aduens cās putrefactionis
aeris superiores dicit duo simul legenda.

Quic. Et principium omnium horum sunt forme ex
formis celi facientes esse necessarium illud cuius
aduentus ignoratur.

Licet sint quidā hoīū qui dixerint in eo aliquid
nō proportionatum ad causam eius.

Glosa. ¶ Primum dictum de formis celi que sunt princeps pñstia sic declaratur. (Principium). i. causa prima omnium horz). s. putrefactionis aeris in substantia. ⁊ morboꝝ pestilentialiu inde contingentes (sunt forme ex formis celi). i. quedã determinata coëllationes facientes nequẽ esse illud .i. habens effectum (cuius euentus nequẽ esse illud) .i. habens passiva dispositio nõ voluntarie neq; cõtingenter sed necessario vt agens nãle: cuius aduentus nõ cognoscitur a priori per cam: prescpe a medico inq̃tũ medicus: lz sciant forte ab astronomo cognoscente cõiunctiones q̃ sunt cõe boꝝ oĩuz vtpota cõiunctio martis cũ saturno. ⁊ alie de quibus alibi.

Ad dictum hoc p^{ri}mi. cōfirmatur per aliud dictum
 eius tertio p^{ri}mi doct^{ri}. 3. cap. singulari supra
 adduc^t v³. Multo^{ri}es est p^{ri}ncipiu^m corruptionis a
 ris ab ipso aere p^{er} se celestem cuius qualitas nō est
 hoibus cognita. Quō hoc dēū possit ampliari ad
 stellās astrologis incognitas dēū est in geminata
 bulis partis expositione.

Glosa. ¶ Si Sedz deim aliquoz nō verā cāz assignatū sic de
claf. (Iz sint gda hoim phoz vl' medicoz qd dīc
rūt i co). s. i. boz aduēu (aliqd si pporionatū) vl'
nō princa (ad cāz eius) assignātes nō causaz p cā
de quibus alibi.

De peste seu pestilentia.

¶ Dictū hoc pōt confirmari per dicta aliorum lo-
quentium de causis effectū confirmiliter.
Empedocles dixit item esse causam pestilētiarū &
mortalitatum.

Alij dixerunt: fata esse omnium horu causam. aliter: de quibus statum.

¶ Quò hoc dictū possit verificari a medicis in
quētibz de imaginibus dcm est in Gemmata bui
loci expositione.

Si querit primo. Que sunt illa oia quodam
me celi sunt principium.

¶ Dicat ad hoc scdm huius littere exponitio-
¶ forme celi. i. determinate constellationes sunt pi-

capitū oīum istoz. s. cadauerū in p̄clis occis
ordinationes hominū ad hec p̄clia sunt ex aliqua
constellatione.

41. Ut fore celi sit principium omnium istorum. l. vultu
rū et corruptionū aqz illz: qz talia dēpēdēt ab astrz.

¶ Et forme celi sunt principia omniū horum
prouia in viscerib⁹ terre: qz oīa ista habēt determi-

natas significationes in celo fm astrologos
cunt omnes effectus inferiores i motus superiori

de quibus sunt haly albaragel.
¶ Si queris scdo. Quo cognoscitur illud. i. pelle

¶ Dicē primo ad hoc a quibusdā sic. Illud cognō

7 grossitiem aeris 7 fetorem eius 7 per multitudine

41 Dicitur secundo ab alijs cognitio pestis seu aeris pestilentialis non esse aliud quam cognoscere quod est a priori quod pestis expleat.

Et difficillime cognosci potest a plerisque quod
 rimum pervenit a mutatione aeris in sua subtilitate
 que fit a qualitate occultata sine creffu alicuius qua

litaris sensibilis. Sed cognosci pôt a posteriori per
experientiam: de qua alibi ad hoc proposuimus.

Si querit̃ tertio. Quid est illud nō p̃ponē
tū ad cām pestis dictum ab alijs.

¶ De primo a quibusdā dicētibz: q̄ terra non
set sufficere ad multiplicationem animalū: nisi pe-

¶ Dicit scđo ab alijs dicentibus celum qñs a pro-

prio cursu deniare: sifr 7 planetas in celo: 91
legitur in fabula phetontis.

¶ Dicitur tertio ab auctoribus imaginem fmi q^{ue} est in geminata huius partis expositione.

C Dun. in quinta parte nominans causas
factionis aeris remotas & propinquas dicit.

Immo opz vt scias qz pñā cā longinquā
lud sunt figure celestes : & causa propinqua sunt

dispositiones terrestres.

Dictū prin. de causis remotis & p^rima
ctionis aeris sic declarat. In opz vt credas p^ro-
dictor. Immo opz

ut scias qz p[ro]pria c[ir]ca longinqua) seu remota sine pesti

lentie(lunt figure).i.cōstellationes celestes: quod

his interdum nos eas ignoremus! (i. eas causas
i. cause particulares sunt dispoſes terreſtres) ac

alluntur bestie ⁊ homines.

¶ Dictū hoc prin. pot confirmari per
prin. supra ad hoc propositum citata. que addit
reliquis.

Si querit p̄lo. Que sunt iste figure celestiales
in summa celestia: que sunt cā longinqua seu remota

influxus celestes: que sunt ex
vel prima aut vniuersalis ad illud.

sa nō aduersa dicentibus.

Expositio cap. 11.

De signis pestis seu pesti.

dam constellationes sine coniunctiones: sicut sunt coniunctiones infortuniorum saturni et martis: et precipue saturni in domo humana: precipue in geminis et virgine: et maxime quando non sunt impedita a fortibus. Jove Venere et precipue Jove. Aliqui dixerunt coniunctio Jovis et Marsis in signo caido et humido est de inducentibus pestilenciam eo quod Jupiter calidus et humidus subleuat malos vapores et malos a terra et aqua. quos Mars calidus et siccus inflamat et igitur quibus postea aer immutatur.

Alii dixerunt pestem causari ex eclipsibus lunari- bus. coniunctione planetarum. maxime Saturni et Martis cum stellis fixis. Aut adunatione ipsorum in aliquo signorum humanorum. et precipue cum sua lent in domo vite in aliqua coniunctione maiori. vel aspectu vel revolutione anni mondam inducentio- prava temporum constitutiones: unde tpa in essen- tias et naturis suis mutantur.

Si queritur scdo. Que sint dispo- nes terrestres ad illud facientes.

Dicitur primo sic. Dispositiones terrestres. scilicet ex- lationes et vapores terrestres ad minima divisi cu- ipso aere ipsam superficem humectantes et putrefaci- tes sunt causa ad illud propinqua et particularis.

Dicitur secundo sic. Dispositiones terrestres idest dispositiones terre aque et aeris: que omnes dicun- tur terrestres ut distinguuntur contra celestes sunt cause ad id propinque idest particulares. quoniam ista elementa sunt infecta mala qualitate pestifera.

Princeps in sexta parte adiungens modum pro- prium putrefactionis aeris dicit.

Et quando virtutes agentes celestes et virtu- tes patientes terrestres necessario faciunt humec- tationem vehementem aeri expelluntur fumet vapores ad ipsum: et sparguntur in ipso et putre- faciunt ipsum cum caliditate debili.

Dicitur primo. De modo putrefactionis aeris pro- prio sic declarat. Quia virtutes agentes celestes. scilicet acti- ve celestes et superiores. et virtutes patientes terre- stres. scilicet cause passive terrestres et inferiores necessa- rio faciunt humectationem vehementem aeri. scilicet vehe- menter humectant aerem nos circumdantem vel nobis primum expellunt. scilicet impellunt ad eum (sumi et va- pores) et exalantes et spargunt in ipso ad minima eius et putrefaciunt ipsum cum caliditate debili non sufficienti purificare hunc aerem: et ipsum emundare a fumis et a vaporibus. Adodo obvia illa caliditate debili a multo humido: tunc supple si aer pestilis: ut colligitur a primo. statim citando.

Deinde hoc primo. Confirmat per aliud deum eius in quo assignavit unum modum putrefactionis aeris sic. hoc ergo aer putrefit quousque et convertit eius substan- tia in malicia: sicut aqua lacunarum quousque putrefit: et co- nvertit eius substantia in cam.

Deinde hoc primo. De modo putrefactionis aeris pro- prio verificatur intelligendo de veras caliditate: et celestibus elementari. quod si aliqua istarum sufficeret aerem deputare: non putreficeret aer ille.

Si querit primo. Quia virtutes celestes. et dispo- sitiones terrestres putrefaciunt aerem. et alia.

Ad hoc expositio tribus tria circa hoc dicentibus:

Virtutes celestes. et dispositiones terrestres sunt cau- sa istorum quod faciunt humectationem multam in ae- re: quo fit ut putridi vapores in aere multiplicentur. et ipsum putrefaciunt cum debili caliditate gradu.

Virtutes celestes et dispositiones terrestres aliqui corrumpunt aquam a qua vapores corrupti et ad

aerem elevati ipsum inficiunt et corrumpunt.

Virtutes celestes et dispositiones terrestres aliqui inficiunt vegetabilia que postmodum in cibum per- ta inficiunt corpora illis vefcentia ipsi et humores inficiendo atque corrumpendo.

Si queritur secundo. A quibus proveniat putre- factio in aere de qua intelligitur in littera.

Dicitur ab expositio tribus tria ad hoc mutatione ei-9 preternaturalis in suis qualitatibus: ut colligitur ab Averro. 6. cellis. ultimo capitulo. et maxime quan- do mutatur aer ad caliditatem et humiditatem. ut ex- preste colligitur a Galeno primo feb. cap. 3. hoc au- tem potest dupliciter contingere.

Vel ex sola mutatione ad caliditatem et humidita- tem insufficientes ad inducendam putrefactionem in humoribus: et precipue in humoribus cordis: ut vi- detur velle Gale. primo feb. cap. 3.

Vel ex predicta mutatione in calido et humido co- iuncta cum permutatione aeris in substantia: quod videtur insinuate primo. in isto textu.

Et quando necessario faciunt virtutes et. Tunc ta- men quod maior sit excessus in humiditate quam in calidi- tate: ut patet in fine illius textus ibi: et putrefaciunt ipsum cum caliditate debili.

Quod autem mutatio aeris ad calidum et humi- dum sit dispositio ipsius ad putrefactionem in sub- stantia eius colligitur a primo. secunda sententia. 1. doc. 2. c. 4. ubi dicit. Et ex plumbis aeris dignior ut putrefactio ad putrefactionem est calidi et humidis aeris copio.

Questionem circa hoc capitulum solvendo colligitur in quonibus huius cap. attinentibus.

Secundum capitulum. De signis pestis seu pesti- lentie aeris.

Primo. in hoc cap. l. duas partes diviso sic pcedit.

In prima agit de signis pestilencie que currunt cursu cau- sarum pestilencie hinc agit de his que sunt signa et cause ipsius pestilencie.

In secunda agit de his que sunt solutio signa: seu agit de signis pestilencie que sunt finem semita societatis cause.

Primo. in prima parte agit de his que sunt signa et cause pestis dicit.

Signa que significant pestilentiam et rebus que currunt cursu causarum sunt verbigratia.

Deinde hoc primo. sic declarat (signa que significant pesti- lentiam de rebus que currunt cursu causarum). scilicet que active concurrunt ad inducendam pestilentiam (sunt verbigratia septem dicenda.

Vel signa pestis significantia que currunt cursu causarum). scilicet que sunt vel signa et cause (sunt verbigratia). scilicet quatuor signi- ficantia pestis in quatuor temporibus anni contingentem.

In prima particula ponens signa pestis vernalis: vel signa pestis communia dicit.

Quando videris aerem alterari in die uno mul- totiens: et clarificatur aer die alio: et oritur sol clarus et conturbatur die alio: et oritur in velamibus nebu- le que est ut pulvis: tunc iudica quod pestilentia accidet.

Dicitur hoc primo. sic declarat (quod videris aerem) nos circumdantem (alterari in die uno multotiens) scilicet a caliditate in humiditate: et e contra quod provenit causa debi- litatis virtutis (et clarificatur die alio) a turbulen- tia ad claritatem: et e contra quod provenit ex mul- ti tudine vaporum (et oritur sol clarus) quia sci- licet clarificatur sol aliquo die integre (et contur- batur die alio) scilicet die sequenti (et oritur in

3. dictum.

2. Questio

1. dictum.

1. dictum.

2. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

3. dictum.

Expō cap. ij.

De signis pestis seu pesti.

velaminibus nebule). i. oris. obscurus velatus i velamine nubis (que est vt puluis). i. sicca puluerulē, ra sequēs multitudinē vaporū vsqz ad sero (tūc iudica q pestilētia accidet). i. cito vt patebit ex ratione circa hoc nunc adducenda.

Ratio.

¶ Dictum hoc p dñi. sic verificat. qz hec varietates sue sint in vna die: sue sint in diuersis dieb? signi ficut debilitatē virtutis et multitudinē vaporū pmi xoz aeri ad munera eius. et sic indicant infectionē ei? et pnter pestē venturā. ¶ Destis aut p hoc signum indicata veniet cito. i. in eodē tpe in quo apparent bñdī variatōes: aut in tpe imēdiare sequēti fm di ueritatē illoz vaporū in multitudie et malicia.

Auctas.
Hicb.

¶ Dictū hoc p dñi. pfirmat p dñi. Isach qui d hū inimōi signis et causis pestis dixit qtuor. vñū quo rum satis ad hoc ppositum est hoc. Vere accidēte pluuiā et turbido cui? pruratio nō dissoluit. 2. 3. 4. 5. 6. aut. 7. die raro sūt febres pesti me: nō fm hōres: s3 plime nascunt variole et pu stule multe. et tūc plime oriunt mortales pestilētie.

Questuz.
Rñ. Citr.

¶ Qñō distinctius intelligatur et verificetur hoc di ctuz p3 in duplici huius partis expositione. ¶ Si qñitur qñ veniet pesti p hoc signū indicata. ¶ Et a predictis pestis per dñi signū indicata acci dit in tpe pñti. i. in tpe illo anni in quo apparēt iste aeris mutatiōes vt puta in vere: vel accidet in tpe subsequēti. s. in estate: qz pñtiā pñtiā sigar in aere ēē copiosas vaporū multitudinē. et cū ea fore calitates putrefacientē nō resoluēt. hoc signū nō solū est ve rum in tpius pñtiā: sed est v3 quocūqz tpe anni accidet mutatio aeris pñtiā. Ita qñ accidet i yeme pñtiā sigare pestilētia in vere sequēti: aut q accidet in ipsamet yeme fm qñtitatē vaporū et violentiam ac malitiā ipsoz. ¶ It sūt dictū q hoc signū est cōe pesti in quolibet tpe anni venturē.

Quic.

¶ In seba pñtiā ponēs pñtiā. signa pestis estine dñi tria seorsum legenda.

Quic.

¶ Pestilētiā aut estine malā als malignā signi ficat paucitas pluuię cum frigore in vere.

Glosa.

¶ pñtiā dictū pñtiā. de signo pestis estine sic de clarat. ¶ Pestilētiā estine. i. in estate venturā (ma gnā): qz inuadētē multitudinē hoīz als (malignā) qz paucissimē ex ea euadūt (significat paucitas plu uię). s. in vere pñtiā cū frigore in vere contra natu ram ipsius veris.

Ratio.

¶ Dictum hoc pñtiā. sic verificatur: quia paucitas pluuię in vere cum frigore in vere significat multi tudinem vaporū in aere retentorum. ¶ Isti autem vsqz ad estatez retenti eo q nō pluuit inficiunt aerē et tunc inducent pestem.

Questuz.

¶ Si queratur. Quomodo pestilētiā estine ma lam seu malignam significant ista duo. s. paucitas pluuię in vere et frigiditas in vere precedenti.

Rñ. Citr.

¶ Dicitur sic. Estineam pestilētiā magnam als ma lignam: qz est vera pestilētia ex multa aeris putre dine significat paucitas pluuię in vere seu ver pau ce pluuię: cū frigore i ipso ve exñte qz ve exñte pauce pluuię tenentur materie vsqz ad estatem a quib? aer non potuit purificari tempore veris: eo q tunc nō pluuit. Et ideo adest frigus in vere: quia vapores il li aquei retenti redeunt ad frigiditatem eius natura lem. et sic infrigidant. Ab his autem duobus indi. sponit aer et inficitur tēpore estino supueniēte talr vt pestis futura sit magna als maligna.

Quic.

¶ Et qñ estas est: als non est vehemētis caloris et est vehemētis cōturbatiōis. bñs matutina alte rata. et iam pñtiā erūt in autūno subub et ignes et nezeich et alia: est signum pestilētie et alioz.

¶ Scdm dñi sic declarat. (Qñ estas est vehemētis calitatis). i. est valde estuosa (et est vehemētis cōtur batiōis) in aere suo (bñs matutina alterata) ad fri gus ex cā supradictā vel alterata sic q aer his ho ris est suffocatus et vt vulgus dicit estufatus (et iaz pñtiā erūt in autūno) sequēte hāc estate ex altera tiones ignes ante aduentū pestis sicut subub. i. ra dij ignis in aere accensū. et ignes. i. exalationes igni te et nezeich. i. ignis per aerē delēdēs. et alia. s. igni ra. s. comete. Hec oia vicissim pñtiā sunt signū pestis. s. future et alioz. s. morboz pestilētiā. et sunt et cōcausa dicte pestilētie.

¶ Dictum hoc verificat: qz illi ignes designāt hec fieri per dñi alioz astrū sive planete malnoli: cuius impēssio i aere lēpit appere tpe quo isti ignes sunt apti fieri. s. in autūno. Et eius impēssio durat aliqui tempore longo.

¶ Si queratur. Qñ estas nō vehemētis caloris est vehemētis cōturbatiōis.

¶ Quo matutina istius estate sunt alterata.

¶ Quo tēpore magis apparēt cōturbatio.

¶ Dicit pñtiā sic. Et s non vehemētis caloris ēve hemētis cōturbatiōis. i. vehemēt cōturbans ho mines. ita q ipsi absqz percipiēde calitatis ledētis stāt cōturbati iniqui volūtes se d figura in figu rā abiqz alia corporali causa: s3 solū accidit eis il lud: qz aer cōturbat eos sua grossitie impuritate et putrefactione.

¶ Dicit scdm sic. Estas ista h3 matutina sua alterata s. de calitate pñtiā ad friditatem maiorē cōlucta vel et debita fm naturā suā pp cāz de aere frigido veris supradictas. Vel h3 matutina alterata ab eo qd solebat bñs: qz solebat habere frigidiora. et nunc habet calidiora. Cōmuniter tamen accidit q circa auroz frigus plus apparēt: qñs sol sit nobis p pinquior vt colligitur a pñtiā. s. problematum par ticula problemate quinto.

¶ Dicitur tertio. ¶ Prefocatio pñtiā et nocumēta ae ris pestilētiā plus apparent in die qñ in nocte: qz homines in die sunt intēti circa alia negotia. Et nō considerant leuia nocumēta que sunt in ipsis. Ecōtra autē homines in nocte nō potentes dormi re consid. rant quecumqz sibi accidunt: sicut accidit pñtiā habenti apa in cora: vt dicitur a Bal. in libro de moribus liquidis.

¶ Deinde quando multiplicatur auster: et con turbatur aeraliquot dieb? deinde clarificat post ebdomadam vnam: non supra: et accidet frigus in nocte: et prefocatio. et cōturbatio. et castitas. tunc iā venit pestilētia. et expectantur febres pestilētie. et variole. et his similia.

¶ Tertium dictuz sic declaratur (deinde) idest post ver (quando multiplicatur auster) ventus meridio nalis. et subolanus ventus orientalis (et cōturbatur aer aliquot diebus in estate: propter multitudinem vaporū) deinde clarificat post ebdomadaz vñā nō supra idest nō vltra ebdomadam vñā (et acci dit frigus in nocte) scilicet ipsius estate (et prefoca tio) scilicet aeris vel anhelituum (et cōturbatio) ex malitia aeris attracti (et caliditas) circa pectoralia propter predicta: (tunc iam venit pestilētia) idest predicta significant pestem iaz aduenisse: ex qua cor ruptione future sunt (et expectantur febres pestilētia les variole. et similia) idest morbilli. et carbunculi: an traces. et fluxus ventris pestilētiāles.

¶ Dictum hoc pñtiā. verificatur sic. quia multipli catio ventozum austrinorum: et subolanorum post ver in principio estate magis replent aerem vaporū bus

Glosa.

Rñ.

Rñ. Citr.

Questuz.

Rñ. Citr.

Ad pñtiā.

Ad scdm.

Ad tertius.

Glosa.

Quic.

Ratio.

Glosa.

Quic.

Ratio.

Glosa.

Quic.

Ratio.

Glosa.

Quic.

Ratio.

Glosa.

Quic.

Ratio.

Expō cap. ij.

De signis pestis.

bus. et in signū h^o cōturbat aer i estate ipa aliquot dieb⁹ pp multitudinē vaporū ab austro et subfolano inducto⁹. Deinde clarificatio aeris vna ebdomada signat subtilitatem illo⁹ vaporū et p^omixtionē eorū ad minima cū aere. Ad clarificat^o aut aer ultra ebdomadā. q^o tūc psumeret de p^ostipitōe illo⁹ vaporū q^o aer iter cōturbat filr. et accidit frig⁹ in nocte. i. in estate. q^o trāsaeta aliq^o p^o noctis cū sol est vīstās a nobis. et calore solari in aere ipso iā incipiente re- mittere vapores aquei q^o aer ē plenus reducūt se ver- sus frigiditātē aq^o. et sic aer tūc infidat et accidit p^our- batio. i. aeris vel hoīū. et p^olocatio in eis. q^o ipi sen- tiūt quodāmodo se p^olocari corde nō sufficēter p^o illū aerē euertato neq^o mōdificato. et calitas sentit. i. ite- rius. licet forte exteriora fugiant.

¶ Deū hoc p^o p^ofirmat p^o dictus Jsaac q^o aducens aliud signū pestis dicit.

Si hiemis et ver tati fuerint. nece est sic i estate aer turbidus et hūidus et nō clar⁹. et arborib⁹ et terre na- scētib⁹ dñat puluis. vñ sit cā in corpe gñans desol- dationes. Corpa ēt non sudant nec humectant. si- cut solita sunt in estate humectari naturalr.

¶ Si querit. quomodo possit hoc signum biennius p^onti et verificari.

¶ D^o sic. Qñ post ver i p^o n. estatis multiplicat⁹ auster et p^ourbat aer et. hoc ē qñ in p^o n. estatis dies erūt cali et noctes fride. et erit estuatio seu ebullitio et dis- siccitas anhelatū pp calitātē. tunc iudica adesse pe- ste. Ad est q^o aer grossus et hūidus abūtia solis in- frigidat in nocte. Quo fit vt aer intus ineludat in die. intusq^o sentiat. et cū hoc ledat mēbra spūalia et nos. Jgit talis aer cōturbat offendēs q^o mēbra spū- ritualia est cā motus p^olocatōis. nā cor i eius atra- ctione leditur. et ex hoc apparet homin⁹ q^o vir ab eo euentetur.

¶ In tertia particula ponens signa pestilentie auri- natio dicit.

¶ Qñ multiplicatur royon et asubub in princi- pio autumnii et in ebull. nam indicant pestilentiam indicatione cause.

¶ Dicit⁹ hoc p^o p^ofirmat. sic declarat. Qñ multiplicat⁹ ro- yon als royon. i. stele cadētes q^o sunt in motu. (et subub als asubub. i. radij q^o sunt velut ignis infla- mas in aere) in p^oncipio autūni et inebul. i. in mēse octobris (nāz) iusti ignes sepe apparent. indicāt pe- stilentiam indicatione cause. i. sunt signa et cause ipso⁹ pestilentie.

¶ Dicit⁹ hoc p^o p^ofirmat. verificat. q^o hī ignes signū va- pores siccos ignitos elevatos ad sup^oremā aeris re- gionē in qua signant⁹ signū ēt mltos vapores siccos in aere nos circūddāre: qui sunt cā siccitat⁹ aeris. iō sunt signa et cause pestis. nam quia eneniunt in au- tumno significāt complexionem autumnii sicca que est complexio mala: cum autumnus debeat esse plu- uiosus: vt ait p^o p^ofirmat. 2. fen. 1. cap. proprio: vnde red- ditur aer subtilis aptus propter suam simplicitatē recipere impressiones superiorum et ventorum ma- lozum insectorum et vaporum putridorum.

¶ Dicit⁹ hoc p^o p^ofirmat. potest confirmari per dictum Jsaac tale. Antiqui sunt concordati maxie i p^oppo. q^o si in quatuor temporibus anni aer corrumpitur. generat⁹ in illo anno pestilentie et passioes morta- les. Cūq^o equinoctium aduenit autūnale si appa- ruerint in aere. i. septentrionali flamē et lapades mul- te et diuerse: signum est pestilētie future.

¶ Si queritur. An hoc signum sit ampliabile. et quomodo.

¶ Dicit⁹ p^o p^ofirmat sub his duabus impressionib⁹ me- teorologicis intelligi possunt ceterae impressiones

igneae que sunt in suprema aeris regione per infla- mationem exalationum a terra huc latarum. sicut comete capre saltantes et dumi ardentes. quaz ma- teria post aduersionem recidens quādoq^o corrumpit aut aerem aut aquas aut vegetabilia: quibus aialia et homines vefcuntur.

¶ Dicit⁹ etiam sub predicto signo quod iuditio vul- gi est quāsi celeste intelligi aliud signū prius quod fortasse est causa multiplicationis istarum impres- sionū sicut est cōiunctio vel alter aspectus maluo- lus Martis Jouis et Saturni.

¶ Dicit⁹ sed ab alijs sub signo predicto potest cō- prehendi mutatio coloris etheris ad colores ruberū qui accidit propter multitudinem vaporū malo- rum ignito. Et a quibusdam dicit⁹ q^o fortasse illi ignes significāt aliquam aliam causā notam astro- logis aut ignotam eis.

¶ In quarta particula ponēs signa pestis biennialis dicit duo seorsum legenda.

¶ Et qñ multiplicatur auster et subfolanus i ke- nīm als in kenī diebus aliquot.

¶ D^o p^ofirmat dictum sic declarat. (Quādo multi- plicatur auster) vtus meridionalis (et subfolanus) ventus orientalis calidior austro (in kenīm als ke- nīm). i. in mēse. et precipue in decembri (dieb⁹ ali- quot). i. per aliquot dies cuiuslibet mēsis aut plu- rium ex mēnibus sequētib⁹ vsq^o per totā hiemē tunc hoc est signum pestis biennialis.

¶ Dicit⁹ hoc verificatur: q^o illi duo venti auster et subfolanus sunt alijs ventis principalibus calidio- res. i. quā sint boreas et fanonius putrefactionē in- ducentes. Sunt enī calidi et humidi. Adodo calidi- tas et humiditas sunt qualitates que teste p^obo me- teoroz. 4. sunt cause oīs putredinis.

¶ Dicit⁹ hoc potest confirmari per dictum Geo^o gij. 1. 7. continētis sic aduci. Quando mouet vtus orientalis sabel. i. subfolanus in mēse Decembris et Januarij: et in pluribus et apparebit turbidus et q^o pluet. et imber subtilis quasi puluis. tūc turbata est complexio aeris.

¶ Si queritur. Quomodo auster et subfolanus in kenīm significāt pestem.

¶ Dicit⁹ sic. Auster qui est ventus cardinalis me- ridici. et omnes alijs venti meridionales. et precipue illi qui sunt versus partē orientis et ventus subfo- lanus qui est ventus cardinalis orientis. et alijs oriē- tales venti. et precipue illi qui sunt versus partē me- ridici. hī omnes sunt ferientes multos vapores cū caliditate debili. et sic turbantes aerem et ipsum in- grossantes et nubibus replentes sunt pestem indicā- res et eam causantes.

¶ Et quotiens videris turbiditatem aeris et ne- bulositatem eius et existimaueris pluuiam et inue- neris aerem vacuum siccum nec pluit. tunc scias q^o complexio hiemis est corrupta.

¶ Secundum dictum p^o p^ofirmat. sic declarat. (Et quotiens) idest si multotiens (videris turbiditatē aeris et nebulositatem eius) maxime estate et autū- no precedentibus. (Et existimaueris pluuiam et in- ueneris aerem vacuum) a pluuiā (et siccum) nō ma- didum (neq^o tunc pluit) scilicet in illis mēnibus (tunc scias) et pronostica q^o complexio hiemis est corrupta per ratione nunc dicenda.

¶ Dicit⁹ p^o p^ofirmat. sic verificatur: quia multitudo fu- morum et vaporum aerem conturbantium nec plu- uia leuatur: nec ventis aut sole purificatur. Immo aer manet obscurus turbidus rpe biennali. Et pre- cipue si hiems fuerit austina.

Rñ. Litr.

Quic.

Glosa.

Ratio.

Auctas. Georgij.

Quetung.

Rñ. Litr.

Quic.

Glosa.

Ratio:

Expō cap. 11.

Aučas.
 Jiamc.

Fruchtungs.

Rñ. Lit.

2. ps cap.

Quic.

2013.

Quic.

2510.3.

Fluctuat

2511

Ratio.

Questiuz

Rū. Lii

Amic.

தொலை

Quētas

Daniel

Dama

ratio

Queñ

766

De signis pestis.

Lū predicta ex putrefactione aliqua genere oriunt̃.
¶ Licet auctor de proprietatibus rerū teneat pulices
p̃duci nō per putrefactionē sed p̃ generationē. Ita
q̃ vnus pulvis multos simul generet: ⁊ coloris al
bi: qui statim fiunt nigri.

Et videas mures ⁊ aīalia q̄ habitant sub terra
fugere ad superficiē terre: ⁊ exire manifeste.

¶ Tertium signum sic declarat. Cyt videas mores & aialia q̄ habitant sub terra) icnt talpe (fugere ad superficiē terre & exire manuste) a suis antris: & tēdere patenter ad superficiem terre.

411) Hoc signū cōfirmat a) Quil. dicēte. Et fuga aia /
liū que habitant sub terra ad supficiem terre: vt lūt /
412) Hoc signū verificat vt pceden. (mures ⁊ talpe. /
ria: ideo sufficiant predicta.

E si querit. Quô aialia habitantia sub terra tuc fugiât ad superficiê terre.

41Df sic. Tana alialia ex quada mali induria cognoscunt putrefactionē magnā esse in viceribus terre vbi fugiūt ab ea. Et sic hoc est signū pestis a viceribus terre pcedēis. Sicut ecōtra qñ alialia cōfuerā stare in altissimis montibz descendūt ad inferiora ē signū pestis ab alto z a superioribz pcedēis.

Et videas aſalia male nature ſicut alakiliki ⁊ ſilia fugere ex nidis ſuis: ⁊ exire ab eis. ⁊ fortaſſe dimittunt oua ſua.

¶ Quartū signū sic declaraf. Et videas alia ma-
nifesta. i. venenosa. (sicut alalukili). i. qdā serpentes
vel sicut alalukili). i. oculi (i filia). i. picef fugere
ex midis suis i erire ab eis) tū nō puranere in eis si-
cut solebāt. (i fortasse). i. alūq (dimiserūt oia sua)
qñ. f. hñt ea cōtra naturāle corū inclinationem.

¶ Hoc signū confirmat a Saul. dicitur, et fuga vola-
tiliū nidus et loca sua dimittentium.
¶ Hoc signū verificat et pcedentiā: nō ei⁹ verificatio
Uterū fuga istoz: aialū signū pcedentiū pe Cnō replicat.
Uterū ex viceribus terre pcedentem.

E Si qrit. Não volatillandoos suos relinqüetia
designant pestem.

¶ Si ergo aucta & volatilia: & p̄cipue illa q̄ in montibus nidificaret sūt solita relinquūt nidos suos: & fingunt ad plantās sīgūt pestilēciam ex alto p̄cedēte & ideo ex quodā naturali influxu fingunt illas.

¶ Q̄uestiūcūle circa hoc caplin soluēde cōtinent̄ in cōnitijs huic caplo attinentibus.

Tertiu cap. de pſeruatiõe a peſte ſeu peſtilẽcia.

E Pin. i hoc cap. in .4. pres. diuiso sic pcedit.
In .1. legit de p̄seruatione corpoꝝ p̄ ratificationeꝝ

In.2. agit de preservatione corporū per cibos eis cōuenientes.

In.3. agit de preservatione corporu per euachatio-
nes & superfluitatum exsecationes.

In. 4. agit de preservatione eorum per medicinas eis dandas.

Theor. in prima parte agens de purificatione corporum a peste per rectificationem aeris dicit quatuor seorsum legenda.

oportet ut aer pestilentie rectificetur.

Q. Nummū dcm̄ de rectificatione aeris pestilentis
sic declarat (opz vt aer pestilentie rectificet) seu co

rigat pro sanis & p. egriis. pro sanis vt coleruentur
pro egriis vt curentur. (vel p. ieruentur.

¶ Dicitur b hic verificat. o3 vt aer recuti cū: q2 o3 vt
aer q atrahit ad cor 7 arterias suas p refrigerio cū

fit frigidus & sanus & precipue p aliquo ianua: & opz v
si t medicinalis ptra ardore febns p infirmis.

18

Expō cap. iij.

Si querit de quo aere rectificatio intelligit primū. **A**d sic. Dē p̄m. est intelligendū de rectificatione aeris pestilētie aere puenientis a putrefactione aeris in substantia eius. Et nō intelligit de rectificatione aeris pueniente a rabiosis et effrenantibus qualitibus eius. s. calitate et siccitate vel frigiditate.

Et rectificationis aut aeris pestilētie pars ē s̄m sanos: qui sunt in eo: de qua nunc dicitur: et p̄s f̄z sanos. de qua postea.

Ad s̄m dē p̄m de rectificatione aeris sanorū et egro- rum sic declaratur.

(Rectificatio aeris pestilētie). i. pestilētie (p̄a est s̄m sanos q̄ sunt in eo). s. aere pestilēti ad p̄s̄nā dū eos a morbis pestilentialib⁹ (de q̄ nūc dicit⁹). s. in p̄m cap. (et p̄s eius). s. rectificationis aeris pestilētie est f̄z sanos et egros). i. ad p̄s̄nā sanos et ad curādū egros (de qua postea) dicit⁹. s. cap. 6.

Dictū hoc verificat⁹ ut in p̄ssu videbit⁹.

Si q̄rit. Que rectificatio aeris ē pueniens sanis **A**d sic. Rectificatio aeris de qua stat⁹. Et eḡs. est s̄m ambo. s. sanos et egros s̄m vtilis et pueniens sic. s. q̄ reddit aerē sanū et bonū. v̄z p̄ sanis i sua sanitate custodiēdis et ip̄is ab egritudinib⁹ pestilentialib⁹ p̄s̄nādis. et p̄ infirmis q̄ sunt infecti ut sanent vel salte ut q̄tū fieri p̄t inueniunt.

In rectificatione aeris que est s̄m sanos itētio est ut exsiccat aer et fiat boni odoris et p̄hibeatur eius putredo cum quacūq̄ re sit.

Tertiu dē p̄m de rectificatione aeris p̄ sanis sic dclat⁹. (Intētio medici) ronalis (in rectificatione aeris que est s̄m sanos). i. per quā sanū debet p̄s̄nari et p̄s̄nari est et consistit in tribus.

Primū est ut aer exsiccat⁹ et depure⁹ a vaporibus sibi mixtis q̄ reddat aptus ad putrefactionem.

Secūm est ut aer quem sanū inhabitat (fiat bōi odoris) ad confortationem virtutis.

Tertiu est ut p̄hibeat eius putredo q̄tū possibi- le est cū q̄cūq̄ re sit siue calida siue frigida.

Ad hoc sic verificat⁹ quo ad oēs istas tres res.

Aer exsiccat⁹ aer ut dicit⁹ et p̄s̄nā hūitates eius vaporib⁹ sibi mixtorū nō poterit pestes curari.

Aer fiat boni odoris nō p̄s̄nabit virt⁹ siue cui⁹ cōformitide nō poterit fieri resistētia pesti.

Aer p̄hibeat putredo: et q̄ est p̄s̄nā cūz omni re cōueniēti: siue sint ignes: siue suffumigia. siue flores. siue herbe. siue fructus vel aromata calida. siue frigida non poterit curari pestilētia.

Si queritur. Quō aer exsiccat⁹. Quō fit bōi odoris. Quō p̄hibetur eius putredo.

Ad p̄m sic. Aer exsiccat⁹ faciēdo i domib⁹ sanorū velocit⁹ et aptissime ignē claz n̄ fumosū nec turbidū

Ad 2. Aer fit bōi odor⁹ p̄s̄nā (die nocteq̄ p̄s̄nā s̄d gatōes arōs. sc̄s ex reb⁹ l̄ seq̄nti dē nō iandis.

Ad 3. aer p̄s̄nā p̄hibebit dādo medias. i. p̄nē.

Et rectificat cū acoro ābra amigdalamaris alu sine assa et assaro et bonch et cipzo cipso croco et co flo dulci gariofil galia et glutio albotin et iunipo et laudano et mele mastice et musco et sandaraca sa- ula sgnato et florace et thure et rilal. crudo. et q̄z s̄nt ex eis p̄posita et aspgat dom⁹ ex aceto et assa.

Ad res cū quib⁹ fit rectificatio aeris sunt. 30. sigilla- tim declarande et verificande.

Prima ē acorus. i. radix gladioli q̄ s̄siccata ē suavis. 2. est ābra q̄ est cala et sicca q̄ forficat cerebry et con fortat ip̄s ac oēs sensus et cor: et q̄ p̄s̄nā ābre dnoian tur q̄ cōponi solēt et p̄s̄nari i mane cōtra pestem.

De preserua. a peste.

3. Est amigdale amare. i. signū eius ex quo fit ignis ad clarificationē aeris et amigdale a mare. i. fruct⁹ cuius cum suis testis ad considerandū et ad con- buendum.

4. Est alusne. Qd d̄f v̄snee. al̄s em̄z arabice est ar- tculus sicut in galico le la les. et est tenuis corticis et circūvolute sup arborē feri entē glandes et p̄mz.

5. Est assa. q̄ inuenit duplex. sc̄z ierida q̄ vbiq̄ re- perit. et alta dulcis suis odonifera quā Genūsis vi- dit sentūq̄ vidisse. nec auduisse aliq̄ q̄cā viderit.

6. Est assarū. de quo dyas. facit mentionē cū radi- ces gramini siles hnt odorē suauē. de quibus sic- caris sunt suffumigia cōtra pestem.

7. Est bonch. qd d̄f buchū et bucha. et est radix de- lata de yemen. et quidā dnt q̄ est radix arabica gū- mi arabici. quā Ras̄s. 3. Al. cōnumerat inter al o- mata. de quo p̄m. facit lēdo cano. p̄m cap.

8. Est cyprus. i. radix inui triangularis. q̄ desiccata suauiter redoler. paup̄ cōnita et p̄anis imposita.

9. Est cypressus. de quo sunt mēle. et are multe fra- grantie et interdū etiā ex illis sunt suffumigia.

10. Est crocus. q̄ est duplex. s. orientalis quō vtunt boles in suis cibis ac medicinis. alius ocularis quo vtunt tinctores.

11. Est costus dulcis. q̄ est qdaz radix q̄ afferē no- bis ex terris arabū indie aut syrie. S̄z melior ē ara- bicus. qui est albus leuis et boni odoris.

12. 13. 14. Est galia. que d̄f galia muschata et alipta muschata et cōficio nere: q̄ describunt in apēdo- tario nicolai. que sunt cōfectiones p̄ciolē. de quib⁹ olim fiebant suffumigia.

15. Est gariofil. oib⁹ notū. q̄ sunt multi aromatici et cordiales vel forte gariofil flores albi et rubri mul- tum odoriferi.

16. Est glutin albotin. i. cerbentina. q̄ plus mondi- ficant aerē suis caliditate et siccitate. q̄ magna ei⁹ fragrantia.

17. Est iuniperus. de cuius ligno et ramulis et gra- nis sunt suffumigia in cameris et alijs locis.

18. Est laudanū siue lapdanū. qd est aptū suffumi- gis. et est veluti materia pomorū ambre. que in ma- nu portantur cōtra pestem.

19. Est laurus. de cuius ramulis folijs et bacis p̄nt fieri suffumigationis. et eius folia sita interdum p̄- nis imponuntur.

20. Est mastix. q̄ magis exsiccat q̄z redoleat.

21. Est mel. qd nō solū aerē. s̄z ē: alia multa ex cibis et potibus et medicinis diu p̄s̄nāt a putrefactione et corruptione.

22. Est muschus. cuius redolentia vincit oē aroma- ticū. nō in suauitate. s̄z in fortitudine. sic q̄ oculat odorē aliorū. de quo dicit p̄m. q̄ cōfortat cor. et sanat tremorem cordis. et melancoliam ex sollicitu- dine. et est tyrlacha venenorum.

23. Est sandaracha. i. vernix. et est gūmi magis de- ficarium q̄z aromaticum.

24. Est sauiua. que est arbor similis cipresso. q̄ plus porrigit in altis: cuius substantia est subtilis. in cui⁹ odore est aromaticitas. de qua dicit vulgus q̄ asp- sio eius inducit castitatem.

25. Est squinantz. qd etiam dicitur palca camel- lozum. que cū fuerit manibus fricata mirificū red- dit odorē. si verum fuerit.

26. Est storax. que inuenit duplex calamita. sc̄z ru- bes. est liquida sed de calamita que est gūmi odori- ferus suffumigia aptum hūdi intendit.

27. Est thbus. qd dicitur olibanum de quo sunt in- censa ecclesijs ut in eta d̄ f̄s̄ndant hinc inde aro- maticitatem. sic p̄s̄nari in domibus.

Amigdal.

Alusne.

Assa.

Assarum.

Bonch.

Cyperus.

Cypressus.

Crocus.

Cost⁹ dul.

Galua.

Gariofil.

Gluti alb.

Iuniper⁹.

Laudan⁹.

Laurus.

Mastix.

Musch⁹.

Sandarac.

Sauina.

Squintarū.

Storax.

Thbus.

Expō cap. iiij.

Xilaloos 28. est xilaloos crudū. i. lignū aloes. nā xilo græce sonat idem qd lignū latine. crudū. i. nō vstularū ad ablationē sui corticis: qz crudū ē magis odoriferū vel crudū dī. i. lignū purū a quo cortex putruit & remanēt xilaloos purum. hoc est calidum & siccum cordiale cerebrale & stomachale.

Composita. 29. est medicie pposita ex his aromaticis dictis. de quibus pnt fieri suffumigia in cameris sanorū aggregando mltā ex eis sū sū formas in seqntib⁹ dñdas. 30. est aspsio domus cū aceto & assa: nō qdē scida: l3 cū aromatica que nō reperit vī dicit Jenuēsis. S3 loco asse cū aceto accipiunt flores vī solia rosi marini vel maiorane vel basiliconis vel flores acce pri ex violarijs armenie.

Auctas. 31. Deū hoc pūm. de reb⁹ pdaia vel aliqb⁹ eaz⁹ cō firmat p dēni rāsis ad Alimā. q. cōmūcēdo aliq⁹ ex dictis. dicit ad hoc ppositū valere si sum⁹ fiat de thure costo & storace xilaloos sandal cāfora & mirto

Auic. 32. Confirmat ē hoc p aliud dēni pñ. 3. sen. 1. doct. 5. cap. singli ibi. Suffumigatōes autē q aeris putrefactiones sū rectificantes sunt sicut cupi & thuris & mirthi & roze & sandali.

Questuz. 33. Si qrit. Qūo ex pdaia rectificat aer pestis. Rñ. Lit. 34. Df sic. Aer cū pdaia rectificat: qz rectificat fit bonis odoribus. & eius putredo prohibetur.

35. Cuz aliqb⁹ eoz⁹ rectificat aer ille vīputa cū illis q faciunt ad exsecationem aeris vel faciendū ignem ex illis vel suffumigationem.

36. Cū alijs sit aer ille boni odoris q ex se vel per suffumigium bonū emittunt odorem.

37. Cū alijs phibet putrefactio aeris: qz resistit putrefactiōi eius: aut q est pñetur ad hoc valentib⁹ vel a pputate occulta vel opponēdo se qualitativ⁹ putrefactionem inducentibus.

2. ps cap. 38. Df. i. 2. pte agēs de pñuatiōe corpore sanorū a pesti. p cibos eis pñentes dat. v. can. i. e. cū dēlan.

Auic. 39. Et opz vt cibis eorum minoretur. **Glosa.** 40. Idmūm can. de mīoratiōe cibi i pñuatiōe a peste. sic declaratur.

(Opz vt cib⁹ eo) qui a peste sūt pñuati (mīorati). i. sit mīorati qñtitati eo qd eis cōuenit tpe nō pestifero.

Ratio. 41. Verificat hic can. de bōratiōe cibi hac rōne: vt per mīoratiōē cibi cōuenientē exerceat corpus ab humoribus vel hūiditatibus in eo superfluis.

Auctas. 42. Confirmat hic can. a Rāsi. 4. ad Al. dñte. Cib⁹ quo qz diminūdus ac subtiliandus erit.

Rāsis. 43. Si querit. Cur tēpore pestis minūdus est cib⁹ in pñuatiōe a peste.

Questuz. 44. Dicit sic. Cib⁹ in pñuatiōe a peste est illo tpe mīnorandus. qz virtutes eoz⁹ ē sanorum sunt de viliore. & calor inat⁹ tpe pestis ē in ill mīn⁹ vigorolus.

Rñ. Lit. 45. Et opz vt de clinet ad acetosa.

Auic. 46. Et opz vt de clinet ad acetosa. **Glosa.** 47. Sed⁹ can. de acetositute ciborū in pñuatiōe a peste sic declaratur.

(Opz vt cib⁹ i)stoz a peste pñuatiōz dēlict ad acetosa. i. ad sapore acetosū. qz. i. sit cū acetosū cū acetosū.

Ratio. 48. Verificat hic can. a Rāsi. 3. sen. 1. doc. (his pñuati. 3. cap. singli sic dñte. Acetopieria i cibo & potu vti in pestilētia est nocuētū ipñ. i. pestis asecuratio.

Auctas. 49. Confirmat hic can. per Rāsim. 4. ad Alimā. sic dñte. In ol aut comestione acetosū vīdū erit.

Rāsis. 50. Si qrit. qūo cibi pñuatiōz a peste debent esse acetosi.

Questuz. 51. Df sic. Cibi i)stoz debēt ad acetosa declinare. nō soluz coquēdo illos cū aceto. sed ēr comedendo eos cū aceto vī cū agresta vel cū alijs succis ex reb⁹ acetosis. vīputa cū succo berberis limonū vel arāgorum vel granatorum acetosorū vel acetose vīpanis cuculi vel acetositute citri.

De pñeruatiōe a peste.

Et sit caro que administratur decocta in acetosif.

32. Tertius canon de carne i)stoz in acetosis decoquēda sic declarat. (Opz vt caro q administrat pñeruandis a peste sit decocta i acetosis) vīputa in aceto agresta vel alijs succis acetosis vī vino granatorū acetositute citri limonis & citranguli.

Verificat hic can. vt p ista calor & hūiditas carniū possit reprimi & fieri ad putrefactionem. inepti.

Confirmat hic can⁹ p rāsim vbi supra dicit. Et oīa cū qrit. Qūo decoquēda (igb⁹ acetiū pñuati sūt sit caro cū acetosis comedēda pñeruatiōe a peste.

33. Df sic. Carnes cōuenientes pñeruatiōe a peste decoquant in aq nōda. cui pñuati sit duodecima ps aceti. vel agreste veteris pure. vī vna grossa acerbā vel manipulus vniū acetosē viridis vel panis cuculi vel grane berberis. vel grana sumach.

Et sumat de albeulem: & alkaris: & almosos: factis cum aceto & absqz aceto cū sumach: & aqua agreste: & aqua limonis: & aqua granatorum.

4. Quart⁹ can⁹. de ferculis pñeruandorū a peste sic declarat. Cōtinens tria ferculoz genera pñeruandis a peste cōuenientia.

Primum. (Sumat de albeulem) i. de brodio vt infra ordinato.

Sed⁹. (Sumat de alkaris) i. qbusdā auiculis vt dicitur ordinatis.

Tertiu. (Sumat de almosos) i. quodā alio ferculo i hoc ēr vī vltimū ferculū iur scā (fra declarado. cū aceto) & aliqñ sūt scā absqz aceto cū sumach. & aqua agreste. & aqua limonis citri vel citranguli & aqua granatorum. scz acetosorum.

Verificatus ē hic can⁹ pro parte supiori. & pro reli Confirmari pōt h can. a Rāsi. 4. Quo patebit ista. ad al. dñte. Rob quoz fructū valde acetosoz & stipticoz. sicut rob d succo vīe acerbē. & succo ribe & granatoz acetosoz. & maloz acetosoz. atqz de succo sumach & acetositas citri sumenda erūt.

Si qrit. Qūo pñeruandi a peste debent sumere de albeulē alkaris: & almosos.

34. Df sic. Pñeruandi a peste debēt sumere carnes elisatas & post eaz⁹ elisatiōē pparatas in sulcio. i. cū aceto & geladia sine spēs in efiare: vel cū pauco spēs i yeme vel pparatas in mēruo vel berberia vel ribesia vī lyncēbia vel romonada. i. cū succo granatoz acetosoz vel muzoz: vel cū acetositute citri aut succo citranguloz vī limonū & siliz. Sūt ergo illa sicut aluta salatina gelatina seu geladia.

Et cōdita cum aceto sunt iuuatiua: & pñeruatiua paris cum aceto cōdita.

4. Quint⁹ can⁹ de pñuatiōe a caparib⁹ cū aceto sic declarat. (Cōdita cū aceto sunt iuuatiua) pñeruandis a peste (a pñeruatiua capares pñuati cū aceto) & limones cōditi. i. illa q reponunt de cibis electis in gelatinis de bona materia.

Verificat hic can⁹. qz vti aceto in potu & cibo est asecuratio nocuētū eius vt habet a pñuati. sen ter tia loco supra citato.

Confirmari pōt hic can⁹ sicut cōfirmatus est secū dus. Ideo sufficiat scda cōfirmatio.

Si qritur. Qūo fiant ista cōdita. cum aceto pñuatiūa.

35. Df sic. Cōdita cū aceto iuuatiua pñeruandis a peste sic pñuati fieri. Accipiant cibaria electa q reponuntur in galatinis seu geladijs de bona nā quaz coagulati fuerit extrahi ex substantia veterū caponū vel pedum porcū per decoctionē in aqua & aceto ad perfectionem.

Idm.

De preservatione a peste seu pestilentia.

Capitulum. In. 3. pte capli agens de preservatione cor-
porum a peste p citationes et supfluitatū exsiccatio-
nes adducit. 6. can. huic proposito deservientes.

Capitulum. Ut extrahant a corpe humiditates supflue
¶ Primus can. de extractioe humiditatu supfluarū
sic declarat. (Opz) i preservationis a peste. ut extrahāt
a corpore humiditates supflue. Robor homia vel so-
lutione. Et auctoritatem eis convenientem.

Verificat hic cura ut supfluitates in corpe manē-
tes sint cā putrefactōis veringz corpori adveniēti-
bus. Confirmat hic can. p dñi Sal. j. d. dñi. feb. c. 6. ibi.
Quicūqz vero supfluitatibz plena erat purgatiōibz
sanabamur.

Opillatōes vero pororum aperiebamus et expuri-
gabamur.

C Si quis. Quāo humiditates supflue sint a corpore
extrahende in preservationis a peste.

C Si quis. In preservationis a peste sic extrahunt hūi-
tates superflue.

Si sanguis supfluerit extrahat p flōmā. vel p vē-
tōas. vel p sanguifugas. vtputa fiat quolqz mense
eductio sanguis medie libe vel plus vel minus de
mediana aut basilica. nōc vni lateris. nōc alteri.
mī natura sufficienter se purgare asuenerit aliquo
sanguinis fluxu per nasū. aut anīm.

Si vero alius hūo paret. purget farmaco sibi ap-
posito. vel per secessū. vel p vomitū. vel p urinam
vel per sudorem.

Sic ē solliciti expulsiōne nuce spūte et fecz horis
cōsuetis et cōuenientibus.

C Et inclinatur eorum regimen ad exsiccatōnē
omni modo.

C Si quis. de regimine istoz exsiccatō. sic decla-
rat. (Regimē corz) qui sunt a peste preservationis (incli-
nat ad exsiccatōnē oī mō). i. ad oīmodā supfluita-
tū exsiccatōnem.

Verificat hic can. qz humiditas est mater putrefa-
ctōis. et pparatū ad cito et faciliū icipere in pssio-
nē et putrefactōnē ab aere putrido.

Confirmat hic can. per dñi Sal. loco allegato sic.

Ad aut gñalis morborū pestilentialiū ut ipse llypo-
onit est putredo. Et nos hoc pscientes cōstetiz inci-
pente cōstitutione qūqz corpora hūidavidebam.
exsiccare mox oīno conavabamur. qūqz vero sicci-
ra antiqz naturā in his custodiebamur.

C Si quis. Quāo regimē preservationis a peste dñz
inclinare ad exsiccatōnem oīmodo.

C Si quis. Regimē ei qui ē a peste preservationis dñz
inclinat oī modo ad exsiccatōnē. nō solū hūidita-
tū supfluarū. sed et debet inclinari ad repulsionē
hūitatis. tam mēbzorū. qz nālīz humiditatum.

C Et ex minoratione cibi.

C Tertius can. de minoratione cibi sic declarat. (Et
ex minoratione cibi). i. minorationē est quāritas cibi
tempore pestilentie. ad exsiccatōnē faciendā. hoc ē
minus dandum est tpe pestis de cibo qz tpe sano.
Verificatur hic can. ut nō multiplicet supfluitates
ex multitudine cibozum. et ut melior fiat digestio
assumptozum.

Confirmatur hic can. a cōstantino in pantegni sic vi-
cente. Caveat hōies plenitudinem cibi et potus.

C Si quis. Ad qd tpe pestis dñz fieri minoratio
cibi. in preservationis a peste.

C Si quis. In preservationis a peste minorationē est quā-
ritas cibi tpe pestis. ut melior fiat cibozū digestio.
ut nō multiplicent supfluitates ex multitudine ci-
borū. Imo ut natura occupetur in resolutionē et ex-
pressionē supfluitatum prius multiplicatarū seu
agregatarū.

P Neqz exercitio. opz enim. ut nō administret.

C Quare can. de exercitio ab istis virado. (nō exer-
citio). i. corpe a peste preservationis nō ē exercitū. (Opz
eniz ut nō administret exercitū tpe pestis corpi a pe-
ste preservationis. qd sit plm aut multū exercitū).

Verificat hic can. qz exercitū est cā atrahēdū. et fre-
quēter. et sepe. et plus solito ad cor. de aere pñetis
qui cū sit corruptus inficit humores et spūs.

Confirmat hic can. ex descriptione exercitū sic cōter
anbelitus magnus. et frequens est necessarius.

C Si quis. Cur preservationis a peste nō sit admini-
strandum exercitium.

C Si quis. In dñz administrari exercitū corpi a peste
preservationis qd dñcet. quale est exercitū forte. qd vi-
latat poros. et ponit necessitatē attractionis plurimi
aeris infecti. qm eius nocumētū est malis iuamē-
ro deficiatōis eius. Quare sumopere fugiendū est
exercitū qd cūqz dñcet ad lassitudinē. vel sudorē
vel ad frequentiam anbelitus.

P Neqz balneum. neqz tina. aqz neqz vina.

C Si quis. de balneo ab istis virado sic declarat. (In dñz admi-
strat tpe pestis his q sunt a peste preservationis. neqz bal-
neū). i. aerē qd stupba dñ. (neqz tina). i. balneū
aqueū (neqz vina) ut bz alia lra. ex rōne assignada.

Verificat hic can. qz balneum et tina magnificat
et frequēter faciūt pulsū. et anbelitū. et humores
cōmōnēt. et calefaciunt. et ipsos ad putredinē aptat
et disponit. Tina aut. et ppe vinosa in multa quā-
titate sumpta inflamat.

Confirmat hic can. qstūm ad vinum a Rasi. 4. al.
man. dicente. Vinum est dimittendum.

C Si quis. Que sunt vina que nō cōueniant pre-
servandis a peste.

C Si quis. Vinum turbidum grossum. vinū ruptū
mundum in vase quietatum. vinum coctum. vinū
antiquum acutum vel amaz. vinū corruptioni pa-
ratum. vinū mali odoris vel saporis vel in quo nō
delectat animus gestantis. hec nō conueniunt pre-
servandis a peste.

P Neqz tolleretur sitis.

C Si quis. de siti nō tollerada ab istis sic declarat.
(neqz tollat sitis) tpe pestis ab his q dñt a peste
preservationis ex rōne nunc dicenda.

Verificat hic can. qz sitis humores acuit. et calorē
incendit sup suū humidū. et ad febrē aprat. et aerem
plus atrahere compellit.

Confirmat hic can. a Rasi. 4. almā. dicente. Sitis
etiam nullo mō est tolleranda.

C Si quis. An preservationis a peste debeat ieiunare.

C Si quis. Rasi vbi supra. Neqz ieiunet aliquis. neqz
comestio tardetur.

C Capitulum. In quarta pte agens de preservatione corpo-
rum a peste p medicinas eis dandas. numerat quat-
tuor medicinas ad preservationē a peste multū conse-
rentes seorsum declarandas dicens.

P Et ex illis que conferunt et pbibent ab eis pu-
tredinem est algelembin.

C Si quis. de medicina de gelembin. i. paito roxato sic
delectat. ex illis q pferūt preservationis a peste cōfor-
tando eoz. et pbibet ab eis putredinē. aptā cōtinge-
re (est algelembin) qd dñ cōter de istis tribus v3
mle roxato succaro roxato. et cōserua roxat.

Verificat hec medicina. qz algelembin pfortat cor-
et pbibet putredinē exsiccatō. et infrigidando.

C Si quis. Quid intelligit ibi per gelembin.

C Si quis. 23 algelembin dñct cōter dñbz pdeis
v3 dñ mle rox. succa. rox. et pua roxat. in lō loco
p gelembin intelligit succarū roxatū. v3 pua roxat.

Aluc.

Glosa.

Ratio.

Auctas.

Exercitū.

Questūz.

Rū. vltra.

Aluc.

Glosa.

Ratio.

Auctas.

Rafis.

Questūz.

Rū. vltra.

Aluc.

Glosa.

Ratio.

Auctas.

Rafis.

Questūz.

Rū. vltra.

Ratio.

Questūz.

Rū. vltra.

Capitulum.

Aluc.

Glosa.

Ratio.

Auctas.

Exercitū.

Questūz.

Rū. vltra.

Aluc.

Glosa.

Ratio.

Auctas.

Rafis.

Questūz.

Rū. vltra.

Aluc.

Glosa.

Ratio.

Auctas.

Rafis.

Questūz.

Rū. vltra.

Ratio.

Questūz.

Rū. vltra.

Expositio cap. iiii.

De feb. pestilentiali.

Quic. Et de illis quibus fit euasio ab ea est administratio tyriace.

Glosa. 42^a medicina. De tyriaca vada. sic dicitur (de ill) medicina q^uo^o fit euasio ex ea vel ab ea. i. peste ne bolez capiat (e administratio tyriace) in modum statim d^om. Confirmat hec medicina a p^on. 5. cañ. de tyriaca ma Et illis q^u vtrunq^{ue} ea in tpe in hora sa. (gna sic dñe. nitatis nō nocet venena: q^u ipedunt i eo nocumēta: 7 sūt securi ab egritudine pestilētia: vt pestilētie.

Questuz. Si q^uit. Qñ d^o sumi tyriaca: 7 quāta.

Rñ. Alt. 41 Dicit sic tyriaca iumat sicut est: vel iumat viso/ lura in. 3. h. aq^u scabiose vel buglosse hora scda post mediū noctis 7 hoc fiat bis in septimana. Et sit pon dus el^o p^o qualiter vice. 3. j. vel. 3. j. fm diuerfica/ tem multozū cōsiderandum

Quic. Et metridatū aū eā. cū reliquo regimine bono

Glosa. 41 Tertia medicina est administratio (metridati aū eā) i. tyriacā cū reliquo regimine bono in cibis 7 potibus 7 in illis in quibus fit euasio a pestilētia. Verificat h^o medicina. q^u metridatū est mel^o 7 effi/ catus tyriaca magna in pseruatione a pestilētia: vt colligit a p^on. statim citando.

Questuz. Confirmat h^o medicina a p^on. loco allegato sic di/ cente. Tyriaca est magis iuuatiua metridato in re vna 7 est venenū serpentū. In reliq^uo vero reb^o nō minū metridatū a tyriacha diminitū d^o qua sic curandū. Imo est magis addita in plurib^o iuuamē ti 7 cōfidentiora veritatis.

Rñ. Alt. 41 D^o sic. De metridato deē quātas auelane vel so lo sicut est vel de ipso dissoluto in. 3. j. aq^u scabiose: hora. 3. post mediā noctis: 7 bis fiat bis hebdomoda.

Quic. Et de medicamine facto ex aloē croco 7 mir/ ra sumat omni die circiter. 3. j. qm̄ est iuuatiuum.

Glosa. 41 Quarta medicina. Ab his q^u volūt a peste pserua/ ri (iumat de medicamine scd^o) p^o his tribus reb^o. i. aloē mirra 7 croco) 3^o modū itatū dicitur (ol die circiter. 3. j.) vel plus vel minus fm exigentiā qm̄ est iuuatiuum) hoc medicamē omni die acceptus vt colligit ab his hoc medicamē laudantibus.

Questuz. Confirmat h^o medicina a rati^o p^ontie sic de ea dñe/ l^odec medicina ē expta i tpe epidimiali: nō hñs silez 7 flegma p^oforādo stomachū. q^u mirra pseruat corp^u a putrefaciēde croc^o vero cē fortat cor 7 letificat.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Quic. Vel puluis iste lecorpore cū tantilo melis: 7 formē tur pill^o. vij. cū pulvere liq^uite vel cinamomi. Et denē sero aū igressuz leci: v^o d^o i medio noctis 41 D^o scd^o ab alijs. R. aloes pres duas: mirre cro/ ci: an. p^ore. j. terranē 7 puluerizent. 7 sumat. 3. j. ex eis. cū. 3. j. vini odorisati.

Questuz. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Quic. Vel puluis iste lecorpore cū tantilo melis: 7 formē tur pill^o. vij. cū pulvere liq^uite vel cinamomi. Et denē sero aū igressuz leci: v^o d^o i medio noctis 41 D^o scd^o ab alijs. R. aloes pres duas: mirre cro/ ci: an. p^ore. j. terranē 7 puluerizent. 7 sumat. 3. j. ex eis. cū. 3. j. vini odorisati.

Questuz. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Quic. Vel puluis iste lecorpore cū tantilo melis: 7 formē tur pill^o. vij. cū pulvere liq^uite vel cinamomi. Et denē sero aū igressuz leci: v^o d^o i medio noctis 41 D^o scd^o ab alijs. R. aloes pres duas: mirre cro/ ci: an. p^ore. j. terranē 7 puluerizent. 7 sumat. 3. j. ex eis. cū. 3. j. vini odorisati.

Questuz. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Quic. Vel puluis iste lecorpore cū tantilo melis: 7 formē tur pill^o. vij. cū pulvere liq^uite vel cinamomi. Et denē sero aū igressuz leci: v^o d^o i medio noctis 41 D^o scd^o ab alijs. R. aloes pres duas: mirre cro/ ci: an. p^ore. j. terranē 7 puluerizent. 7 sumat. 3. j. ex eis. cū. 3. j. vini odorisati.

Questuz. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Quic. Vel puluis iste lecorpore cū tantilo melis: 7 formē tur pill^o. vij. cū pulvere liq^uite vel cinamomi. Et denē sero aū igressuz leci: v^o d^o i medio noctis 41 D^o scd^o ab alijs. R. aloes pres duas: mirre cro/ ci: an. p^ore. j. terranē 7 puluerizent. 7 sumat. 3. j. ex eis. cū. 3. j. vini odorisati.

Questuz. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Quic. Et de illis quibus fit euasio ab ea est administratio tyriace.

Glosa. 42^a medicina. De tyriaca vada. sic dicitur (de ill) medicina q^uo^o fit euasio ex ea vel ab ea. i. peste ne bolez capiat (e administratio tyriace) in modum statim d^om. Confirmat hec medicina a p^on. 5. cañ. de tyriaca ma Et illis q^u vtrunq^{ue} ea in tpe in hora sa. (gna sic dñe. nitatis nō nocet venena: q^u ipedunt i eo nocumēta: 7 sūt securi ab egritudine pestilētia: vt pestilētie.

Questuz. Si q^uit. Qñ d^o sumi tyriaca: 7 quāta.

Rñ. Alt. 41 Dicit sic tyriaca iumat sicut est: vel iumat viso/ lura in. 3. h. aq^u scabiose vel buglosse hora scda post mediū noctis 7 hoc fiat bis in septimana. Et sit pon dus el^o p^o qualiter vice. 3. j. vel. 3. j. fm diuerfica/ tem multozū cōsiderandum

Quic. Et metridatū aū eā. cū reliquo regimine bono

Glosa. 41 Tertia medicina est administratio (metridati aū eā) i. tyriacā cū reliquo regimine bono in cibis 7 potibus 7 in illis in quibus fit euasio a pestilētia. Verificat h^o medicina. q^u metridatū est mel^o 7 effi/ catus tyriaca magna in pseruatione a pestilētia: vt colligit a p^on. statim citando.

Questuz. Confirmat h^o medicina a p^on. loco allegato sic di/ cente. Tyriaca est magis iuuatiua metridato in re vna 7 est venenū serpentū. In reliq^uo vero reb^o nō minū metridatū a tyriacha diminitū d^o qua sic curandū. Imo est magis addita in plurib^o iuuamē ti 7 cōfidentiora veritatis.

Rñ. Alt. 41 D^o sic. De metridato deē quātas auelane vel so lo sicut est vel de ipso dissoluto in. 3. j. aq^u scabiose: hora. 3. post mediā noctis: 7 bis fiat bis hebdomoda.

Quic. Et de medicamine facto ex aloē croco 7 mir/ ra sumat omni die circiter. 3. j. qm̄ est iuuatiuum.

Glosa. 41 Quarta medicina. Ab his q^u volūt a peste pserua/ ri (iumat de medicamine scd^o) p^o his tribus reb^o. i. aloē mirra 7 croco) 3^o modū itatū dicitur (ol die circiter. 3. j.) vel plus vel minus fm exigentiā qm̄ est iuuatiuum) hoc medicamē omni die acceptus vt colligit ab his hoc medicamē laudantibus.

Questuz. Confirmat h^o medicina a rati^o p^ontie sic de ea dñe/ l^odec medicina ē expta i tpe epidimiali: nō hñs silez 7 flegma p^oforādo stomachū. q^u mirra pseruat corp^u a putrefaciēde croc^o vero cē fortat cor 7 letificat.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Quic. Vel puluis iste lecorpore cū tantilo melis: 7 formē tur pill^o. vij. cū pulvere liq^uite vel cinamomi. Et denē sero aū igressuz leci: v^o d^o i medio noctis 41 D^o scd^o ab alijs. R. aloes pres duas: mirre cro/ ci: an. p^ore. j. terranē 7 puluerizent. 7 sumat. 3. j. ex eis. cū. 3. j. vini odorisati.

Questuz. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Quic. Vel puluis iste lecorpore cū tantilo melis: 7 formē tur pill^o. vij. cū pulvere liq^uite vel cinamomi. Et denē sero aū igressuz leci: v^o d^o i medio noctis 41 D^o scd^o ab alijs. R. aloes pres duas: mirre cro/ ci: an. p^ore. j. terranē 7 puluerizent. 7 sumat. 3. j. ex eis. cū. 3. j. vini odorisati.

Questuz. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Quic. Vel puluis iste lecorpore cū tantilo melis: 7 formē tur pill^o. vij. cū pulvere liq^uite vel cinamomi. Et denē sero aū igressuz leci: v^o d^o i medio noctis 41 D^o scd^o ab alijs. R. aloes pres duas: mirre cro/ ci: an. p^ore. j. terranē 7 puluerizent. 7 sumat. 3. j. ex eis. cū. 3. j. vini odorisati.

Questuz. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Quic. Vel puluis iste lecorpore cū tantilo melis: 7 formē tur pill^o. vij. cū pulvere liq^uite vel cinamomi. Et denē sero aū igressuz leci: v^o d^o i medio noctis 41 D^o scd^o ab alijs. R. aloes pres duas: mirre cro/ ci: an. p^ore. j. terranē 7 puluerizent. 7 sumat. 3. j. ex eis. cū. 3. j. vini odorisati.

Questuz. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Quic. Vel puluis iste lecorpore cū tantilo melis: 7 formē tur pill^o. vij. cū pulvere liq^uite vel cinamomi. Et denē sero aū igressuz leci: v^o d^o i medio noctis 41 D^o scd^o ab alijs. R. aloes pres duas: mirre cro/ ci: an. p^ore. j. terranē 7 puluerizent. 7 sumat. 3. j. ex eis. cū. 3. j. vini odorisati.

Questuz. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Quic. Vel puluis iste lecorpore cū tantilo melis: 7 formē tur pill^o. vij. cū pulvere liq^uite vel cinamomi. Et denē sero aū igressuz leci: v^o d^o i medio noctis 41 D^o scd^o ab alijs. R. aloes pres duas: mirre cro/ ci: an. p^ore. j. terranē 7 puluerizent. 7 sumat. 3. j. ex eis. cū. 3. j. vini odorisati.

Questuz. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Rñ. Alt. 41 Si q^uritur. Qñ formetur istud medicamē: 7 qñ 41 D^o p^oio sic a qbusdā. R. aloes cicorri (est vada. ni. 3. j. mirre croci an. gra. xv. fiat puluis: q^u sumat mane hora. iiii. post mediā noctis cum. 3. uij. aque abluat tepide.

Expō cap. iiii.

¶ In. in scda parte agens de cōdicatione feb, pesti. multitudini hominum dicit.

¶ Et cōdicatur multitudini hominum qui iterum habent in seipsis proprietates preparationis. agens enim solum cum peruenit: et patienti non est preparatio: non accidet actio et passio.

¶ Dicitur prmo. de cōdicatione feb. pestilentialis sic declarat. febris pestilentialis (cōdicatur multitudini hominum). i. fit cōis regnans et dñans super multos hoies et non est appropriata uni tantum vel duobus. fit aut cōis non ob id: sed solum his qui iterum habent in seipsis proprietates preparationis ad recipiendum infectionem eius. Signa ter aut dicitur in. de his qui habent proprietates preparationis. q. cū agēs solū puenit ad passum (et patiens non est preparatio). i. passus non habet proprietates preparationis vel preparationem passiois (non accidet actio et passio) eo q. actus actiois sunt in patiente dispositio: teste pho de anima scdo.

¶ Dicitur prmo. de cōdicatione feb. pesti. verificat a quibusdam sic. feb. pesti. cōdicatur multis. q. cause pestis sunt cōis multis: vtpote figure celi. putrefactio aeris: et preparatio multorum ad receptionem eius.

¶ Alter dicit ab alijs. febris pestilentialis fit plurimum cōdicatur in paruo tpe multitudini hominum: q. illa vltim fit a causis cōis. i. celestibus vel terrestribus vel vtriusque.

¶ Dicitur in. de cōdicatione feb. pesti. p dictum Gal. i. de dif. feb. ibi opz enim meminit huius semper in hoc toto sermone. q. nā causaz sue patientis aptitudine agere apta nata est.

¶ Confirmat et p aliud dñm ei paulo post sic. Sz vt dicitur ē maria pēla gñatōis egritudinū ē passuri cor.

¶ Si quis prlo. Que ē illa feb. pe. (porz preparatio. pestilentialis que cōmunicatur multis).

¶ Dicit sic. feb. pesti. q. cōdicatur multis est illa q. puenit ex corruptione aeris gñali multis habitantibus. inō aut illa q. est ex corruptione particulari vnius camere vel vnius domus: vtpote pueniens ex corruptione lanaz aut fonee coquine. q. lz fit contagiosa non tamen cōdicatur multitudini hominum ex parte cause. cū causa non sit cōis imo priuata.

¶ Si quis. 2. Quo pestis cōdicatur cito multis: et non dicitur. a quibusdam. corpa sicca inficiunt alia (ob id). corpa sibi appropinquata sua expiratione corrupta et sua infectione p poros sui corporis egrediuntur: valde q. si eis non appropinquaret. nā expiratione corrupta adderet vehemētē in corruptione aeris. 2. sic. Q. nō oēs hoies sūt ad eā. Circūdāns. pparati equat sed aliq. magis huic sunt pparati: et alij minus id non inficiunt simul oēs pparati: lz pto inficiunt pparatores: et psequenter alij.

¶ In. in. 3. parte agens de corporibus ad pestilē. tiam pparatis numerat corpora ad feb. pestilentialē magis parata dicens duo.

¶ Et pparatio corporum ad illud in quo sumus de passione est: vt sint plena humoribus malis. Nam monda forsan non patiuntur ex ea.

¶ Prmo dicitur de primis corporibus ad feb. pestilē. tiam pparatis declarat sic. (Preparatio corporum ad illud in quo sumus de passione). i. ad feb. pestilentialē de qua nūc agit: (est vt sint plena humoribus malis ppeque calidis. q. talia corpora facili ter post inficiunt. (nā monda) corpora a malis humoribus forsan non patiuntur ex illo). i. a feb. pesti. hoc dicitur verificatur sic. Corpora mala (lentali. lis humoribus plena sunt ad feb. pestilentialē magis parata. Ratio est q. tales humores opponunt virtutes. et debilitat eas: tales humores sunt a regimine nā quodā modo constituti. q. cito. et facili corru

De feb. pestilentiali.

punt a mala pestis putredine illoz infectiva.

¶ Si queritur. Cur dicitur in. dubitanter. forsi. tan monda non patiuntur.

¶ Et corpora debilia iterum sunt patientia ex eo.

¶ Sicut illa q. multiplicat coitum: et corpora dilatatorum pororum: et corpora humida multe balneationis.

¶ Secūdm dñm de sedis corporibus ad feb. pestilentialē paratis sic declarat.

(Et corpora debilia iterum sunt patientia ex eo). i. parata sunt infici feb. pestilentiali: vt d. lem infici ex co. f. aere infecto. Et replicat in. d. tribus corporibus debilibus. De primis dicit (sicut illa q. multiplicat coitum). i. sunt plurimi coitus: et sicut illa corpora q. sunt alij debilitata. et ex multis laboribus resoluta.

¶ Hoc dñm verificat. q. talia corpora sunt pauce resistentia et ppeque respectu huius cause q. e. fortis. et vehemens. De sedis dicit (Et corpora dilatatorum pororum) sunt. d. pparatis ad feb. pestilentialē: sicut sunt illa corpora que sepe frequenter stupbas.

¶ Hoc dñm verificat q. p. agitione pororum aer putrefactus libere ingreditur vndiqz: et sua penetrat corpora. Vel q. p. poros eorum aptos facili. et cito. et plus penetrat vndiqz aer ille infectus. a quo puenit febris pestilentialis.

¶ De tertius dicit (Et corpora humida). i. nā talia multe balneationis. i. accidentali talia sunt de pparatis ad feb. pestilentialē.

¶ Hoc dñm verificat. q. talia corpora habent ppeque passum valde dispositum ad recipiendum putrefactionem.

¶ Cū ergo agēs adest facile alterant et cito inficiunt.

¶ Dicitur hoc duo in. cōfirmant per dicta Gal. primo de dif. feb. cap. 6. qui volēs declarare corpa monda non pati ab aere pestifero. sed soluz imonda sic pcedit dicit. 5. p ordinem declarata in duplici huius partis expositione.

¶ Si querit primo. Cur corpa coitus multiplicata sunt ad pestem preparata.

¶ Dicitur sic. Talia corpora sunt multum debilia: vt p. per ea que dicunt de coitu non conueniunt. De his dicit dñm. 5. sue teorice ca. de coitu. Opz sic regi in infirmitatibus vt in pestilē. et aeris corruptione coitus vitetur.

¶ Si querit scdo. Que sunt corpora dilatatorum pororum feb. pestilentialibus parata.

¶ Dicitur primo ab aliquibus. Corpora dilatatorum: non addendo pororum sunt febribus pestilentialibus parata. Intelligentes per corpora dilatatorum illa que sunt multi cibi. et potus. que ex hoc sunt multum repleta. et dilatata. et ppter feb. pestilentiali preparata.

¶ Dicit. 2. ab alijs colectiue legendo. Corpora dilatatorum pororum humida multe balneationis sunt de pparatis ad feb. pestilentialē: sicut illa corpora que sepe frequentant balnea. et stupbas. quia per suam excessiuam humiditatem sunt paratiora ad feb. putridas. et propter pororum apertionem aer putrefactus libere ingreditur vndiqz sua penetrat corpora.

¶ Si queritur tertio. Cur corpora humida multe balneationis sunt ad feb. pestilentialē preparata.

¶ Dicitur sic. Corpora humida multe balneationis sunt ad feb. pestilentialē parata. quia cum sint humida naturaliter: magis humectantur per multam balneationem quando scilicet balneantur in aqua dulci tepida. Addit alij aut frigida et sic ad putrefactionem magis disponunt et preparantur.

¶ Dicitur sic. In. dicit signanter forsan monda non patiuntur. quia causa pestis posset esse tanta et violenta: vel corpora ipsa monda possunt adeo tantum timere. et egros frequentare. q. paterentur: et inficerentur.

Rñ. Ult.

Auic.

Glosa.

Auctas.

Gal.

1. questu.

Rñ. Litr.

2. questu.

Rñ. Litr.

Rñ. Litr.

3. questu.

Rñ. Litr.

Questu.

Expō cap. v.

De signis feb. pesti.

4. ps. cap. **C** Primū in. 4. pre agens de diuersitate febriū pe-
nes diuersitatem aeris in humido et secco: dicit qn/
qz seorsum declaranda.
- Quic.** **F**ebres pestilenciales fiunt ex aere turbido et
humido.
- Glosa.** **Q**uod dicitur de feb. q. hūit in aere turbido et hūi-
do sic declarat febres pestilenciales pprie hūit ex
aere turbido et hūido qd supenerit calor extraneus:
nō ipm partiticans sz putrefaciens: et id dicitur aeris
calida et humida est ceteris deterior et pestilencior vt
colligitur ex dictis Gal. postea citandis.
- Auctas. Sal.** **Q**uod dicitur hoc pñ. pñmas p dñm Gal. j. cōplonā. c.
vii. ibi. Iudico q. dīspō aeris nos pñeris cala et
hūida: deterior ē dīspōmō oibz pñonū: et h dīspō
in horis ant nūqz repit: sz dīspōmō aeris pestilē.
Cōfirmat ē per dñm pñm. 2. sen. (forte accidet.
doc. ij. c. iij. ibi. Et ex pñonibz aeris dignior vt cō-
uertat ad putrefactionē ē calidi et hūidi aeris pñlo
- Auctas. pñm.** **S**i querit. Qñō differūt feb. pestil. ab alijs rōne
q. dīf sic. Quicūqz hūorū putrefit: hūe san. (aeris.
guis: vel flegma: hūe colera: vel mīla dūmō putre-
do et sequat putredinē aeris facies febris: febris illa
dīf dicit pestilencialis ex illo hūore. Sz si putrefe-
ret colera ex incendio aeris q. sit calidus et sic? fa-
ciens febris: febris illa dīf dicit colica: et nō pprie pe-
stilencialis. et sic de alijs hūoribus pñormut dicat.
- Quic. Lur.** **E**t febres accidentes causa aeris sicci fiunt ite-
rū causa vt eueniant febres colerice.
- Glosa.** **S**ed dicitur de febribz colericis in aere secco. sic
declarat febres accideres cā aeris sicci vt lūit effi-
mere de inflatōe spiritūū hūit neqz cā vt eueniāt
i. sup enemāt (febres colice). puta tertiāde icterpolare
- Ratio.** **Q**uod dicitur pñ. sic verificat. qz (q. pñme et cañones.
siccatas est lima caloris dīspōmō eūde ad inflatōē
et incendiū: et q. querit ad colere multiplicationē.
et incendiū: et q. querit ad colere multiplicationē.
- Quic. pñm. ypo.** **S**i querit. Quis aer ē sanior: an hūidus: an sic-
cus? dīf sic. Aer sic- ē melior hūido: vt collr ab ypo.
xvi. tertie pñ. affo. sic dñre. Cōstruētōes vō ant oio
qd sicce pluuialibz sunt saniores et min⁹ mor nere.
- Luci.** **E**t febres in aere humido sunt pluris euent⁹:
minoris acuitatis: et longioris spatij.
- Glosa.** **Q**uarta dicitur de febribz in aere hūido. sic de-
clarat: et verificat febres pñpne putride (sunt plu-
ris euent⁹). i. sepi accidūt (i. aere hūido) qz in aere
sicco. nō est qñ hūiditas ē maior putrefactionis.
Signū hui⁹ est qz in locis hūidis putrefabilia citi⁹
putrescūt. Et iste feb. sunt (minoris acuitas). i. sūt
minus acute et min⁹ mordaces in suis scēdñs. nō
est qz hūiditas ebet calores et incendia febriū.
Et iste feb. sunt (longioris spatij) et duracionis. nō
est qz minores resolutiones in aere hūido solent cō-
tingere: et hūores in illo magis multiplicantur.
- Quic. pñm. Lur.** **C**ur feb. in aere hūido sunt longioris duracionis.
dīf sic. feb. in aere hūido sūt longioris duratōis
qz feb. pñportionant aerī i quo vel p quē sūt. Cū igitur
tur ille i aere hūido grosso depēdeat ab hūore hūi-
do grosso. ergo sunt longioris duracionis.
- Quic.** **F**ebres in estate sicca: paucē pluuię sunt mino-
ris euentus: et maioris acuitatis: et velocioris sepa-
rationis.
- Glosa.** **T**ertia dicitur feb. in estate sicca. sic declarat (fe-
bres) putride (in estate sicca) ex natura sua: et sicca
(qz paucē pluuię) qz nībil vel par pluuię sūt minor⁹
euentus). i. min⁹ eueniūt. nō ē qz i estate sit magna
resolō et cōsumptio hūitatis: et liber excessus sumorū
et vapor: aptus potius virtute solis. Et feb. iste tūc
pñgētes sūt maior⁹ acuitas). i. mag⁹ acute et mag⁹

mordaces in suo incēdio. nō est pp siccitatē q. est li-
ma caloris: et pp multiplicationē humoris colici in
estate. Et iste febres sunt (velocioris separationis) seu
terminalis vel via mortis: vel via salutis. nō est qz
tūc sit vehemēs resolō mīe peccatis. Itē qz virtus
fatigata. et vlm resolūta siccis caloribz et acumine se-
bris: nō sufficit bec mala tollerare: sed aut victa sub-
cumbit: aut superans febrem vincit.

Quic. pñm. Lur. **Q**uod dicitur hoc pñm. qñz ad scēdam eius pñe cōfirma-
tur p dñm llypo. i. 6. tertie pñcile affo. sic.

In sicca tñbus febres acute fiunt.

Quic. pñm. Lur. **Q**uod dicitur hoc pñm. qñz ad vltimā eius pñe cōfirma-
tur p dñm Gal. in cōmēt. 12. prime pñcile. affo. ibi.

**Sicqz morbos estas breuiat yems pñdgar: Itēz per
dñm eius in. 2. sede pñcile. affo. sic. nō solū in esta-
te breues sunt quartane: sz etiā ois morbus: qz hoc
tempe facile resolūnt chimi: et p totū corpus spar-
gantur: et amichilantur.**

**Si querit. Lur i estate sicce febres sunt veloci-
ris separationis.**

**dīf sic. febres in aere sicco sunt breuiiores. qz feb-
pñportionant aerī in quo vel p quē sūt. cū ergo se-
bres in aere sicco. et subtili depēdeat ab humore sic-
co et subtili. id citius terminat ē.**

Et meliora tpa sunt illa que sci uat naturā suā.

Quic. pñm. Lur. **Q**uod dicitur de tñbus suā nām seruātibz sic dī-
clarat. (Meliora tpa) anni i gbus febres min⁹ eue-
niunt (sunt illa q. seruāt nām suā) (vt puta ver tēpa-
tum: estas moderate calida et sicca: autūnus siccus:
i. meridie calid⁹: et i nocte frid⁹) yems frida et hūida.

Quic. pñm. Lur. **Q**uod dicitur hoc pñm. cōfirmat. et āpliat ex dñm llypo.
in cōmēt. 3. pñcile affo. sic.

**In moderatis tñbus si tpat tpa se reddiderint: bo-
ni status: et bone egritudinis determinationes fiunt.**

**In moderatis vero tñbus: male imoderate. et dīf
sicilis determinationis: als et difficile determinatione
neqz dīstruūt enerafiā corpis. pñ. 2. sen pñi dñte.**

**Si querit. Qñō tpa suā nām seruātia sunt me-
liora: qz autūnus hūidus est melior qz autūnus sic-
cus? dīf sic breuiter. Autūnus hūidus est melior sicco
tñ autūnus seruāt nām suā est melior autūno sicco
et autūno humido alijs tñbus vām suā seruātibz.**

Sed de hoc latius in questionibus.

Quic. pñm. Lur. **Q**uestiūcule circa hoc cap. soluēde coligent in q.
stionibus hui⁹ cap. atinētibz.

Cap. 5. De signis febris pestilencialis.

**Primū in hoc cap. in decem partes diuiso adu-
cit decem genera seu maneries signorum febris pe-
stilencialis quoz octo.**

**Prima dñr esse signa februm pestilencialis cōmu-
niter euenientium.**

**Alia duo sunt signa februm pestilencialis raro
contingentium.**

**Al sunt duo notabilia febriz pestilencialis attinētia
C Primū in prima parte ponens primum genus si-
gnorum quod est veluti descriptio febris pestilencia-
lis sumpta principaliter a modo caloris tangit quat-
tuor in hoc signorum genere declaranda dicens.**

**Febris pestilencialis est quiesca exterioris ebu-
liens: et contrahens interioris: ex qua percipit
caliditas: et inflamatio fortis sū plm perdens.**

**Primū genus signorum febris pestilencialis
sumptum a mō sui caloris sic declarat. et verificat.
Primū. (febris pestilencialis est quiesca.) et remis-
sa (exterioris) idest in partibus corporis exterioribus
sic qz eius calor nō multuz mordicat nec tangit nec
inflammat manum tangentis. Ratio hui⁹ dicitur
inferius.**

Scdm

Expō cap. v.

De signis feb. pesti.

Rñ. Lit. reditu pulsus ad interiora tempore noctis.
4. ps cap. **¶** Df scdo. **¶** Dulsus istoz fit fm plm vehemens t no etc. nō qdē in magnitudine. sz i frequentia. qz magis frequēta in nocte qz i die. qz calor. qz spūs retrahitur ad itera fugiētes. frigiditā noctis t tenebras ei⁹ qre addit necessitas. qz virt⁹ debil⁹ nō potēs restau rare p magnitudinē restaurat p frequentia maiorez.
Quic. **¶** Si qñf. Qualis ē vrina pestilentiarozū mlica.
Glosa. **¶** Df sic. vrina illoz est mlica grossa p̄fusa seu tur bulenta pp vehemētiā cōturbatiōis t ebullitiōis in Et interdūz declinat ad nigredine pp (hūorib⁹ aduſionē seu putrefactionē cadaueralem.
Lōf. gal. **¶** Confirmatur hoc signum a Galeno in libro pñi suoz dicente. Urina quandoqz est multa. t spissa. t quandoqz est subtilis. t aquosa. t addit alia signa de quibus alibi.
Quic. **¶** Egestio eius est lenis: sedā nō nālis: t qñqz ē mlica. t plm eius est spumozus. fetidū. t est in illa aliquid de genere eius quod liquefit.
Glosa. **¶** Df sic. Egestio istoz est lenis sic dclant t verificat
Rñ. Lit. **¶** Dmū (egressio ei⁹) feb. detinet pestilentiali (est scdm Egestio hui⁹ ē (feda). i. (lenis). i. lubrica. fordidā seu cōsulēta vel oxidā fetoria.
Quic. **¶** Tertiū. Egestio istius ē (nō naturalis) qz nō talis si ent cibalis bene digesta.
Glosa. **¶** Quarrū. Egestio ist⁹ est (qñqz mlica). i. ppter adu ſionem vel putredinem cadaueralem.
Rñ. Lit. **¶** Quintū. **¶** Plurimū hui⁹ egestionis est spumozus) i. plurima pars fecū ist⁹ est spumosa. **¶** Rñ ē ex ebulli tione humorum fluentium.
Quic. **¶** Sextum. **¶** Plm hui⁹ egestiōis ē fetidū. i. hoc egestio fm plm ei⁹ ē fetida. **¶** Rñ est ex corruptione eius.
Glosa. **¶** Septimū. **¶** In egestione ist⁹ est aliqd de gñe ei⁹ qd liqfit. i. aliqd pigue vel viciuozus qd liqfit i terio rib⁹. **¶** Rñ est ex fort incendio in illis partib⁹ facto.
Anctas. **¶** Df sic. **¶** Confirmat hoc genus signoz p pte a Gal. sup. 3. epidimiaz vt scribit a Rñ i. 10. suoz apho. pti. sic dñte. f ebzis illa dñ pestilēntialis cū ē affellatio de gñe eoz q liquefiūt t hoc accidens febrem pe ſtilentialē aliquo tempore nō dimittat.
Glosa. **¶** Confirmatur ēt a Gñl. sic dñte. **¶** Plm egestiōis sūt liuide fetide indigeste.
Quic. **¶** Si qñf. Qualis egestio deat dñci: an feda: an fe
Rñ. Lit. **¶** Df sic. De egestione pestilenti atozū pōr (rida. diei vtrūqz vt declarādū est.
Quic. **¶** Tertiū apparet ex hoc. 6. signo in quo dñ fetidūz qz sedz signum debet dñcere feda: t nō fetida: ne idēz bis diceretur.
Quic. **¶** Et sudant sudore fetido: vel frigido.
Glosa. **¶** Signum sumptum a sudore sic declaratur t ve rificat. Detenti a feb. pestilē. (sudāt sudore fetido) interdū. **¶** Rñ est pp magnā humozū corruptionē.
Anctas. **¶** Confirmat hoc signū a Rñ. 4. al. dñte. Lūz qd⁹ anhelitus t quicquid a corpore egreditur valde fe tida sentiunt.

¶ Si qñf. Qualis detēta a feb. sudāt sudore fetido
¶ Dicit primo sic. **¶** Detēta a feb. pestilēntialem su dant sudore fetido. qz quicqd exiit ab eis est fetidum vt a Rñ est approbatum.
¶ Df scdo. Detenti a feb. pestilē. sudāt sudore fetido qñqz pp magnāz humozū corruptionē. t tunc plus suspectū est. t periculosum stare iuxta istos.
¶ Et multoties euomūt mliam colerā vō plus illa als coleram vō post illam.
¶ Signū sumptū a vomitu duas hñs ptes sicut de claratur t verificatur.
¶ Dñta patētes feb. pestilēntialē (multoties euomunt mliam) zenitam ex putrefactione languis.
¶ Secda. **¶** Detētes hñc feb. euomūt colerā p̄ illa. i. sepi⁹ euomūt colāz ex putredie illi⁹ sanguis genūz **¶** Rñ vtrūqz est. qz in hōz duos hñoz. s. pueritū san guis corruptus ab hac specie febzis.
¶ Si qñf. Qualis pestilēntiā euomūt colāz p̄ mliā **¶** Df sic. **¶** Isti euomūt colerā post mliam. illā t oz dñe nāliū pñs debetēt vomere colerā qz mliam vt p̄z ex natura illoz humozū.
¶ In qñqz pñ⁹ euomūt mliam: nā p̄termo dū stinu lata sint homatice opante: aut forte qz mliā erit ma gis p̄pina vñ vomitus qz colera.
¶ Et adest fluxus ventris colere t aliozū.
¶ Signū a fluxu ventris imptum hñs duas ptes sic declaratur t verificatur.
¶ Dñta. Detētes a feb. pestilē. (adest fluxus vñris co lere). i. in quo defluit colera in illis peccāz
¶ Secda. **¶** Istis adest fluxus (Et aliozū). i. humozū p̄e cipe aduſoz. t putrefactoz.
¶ Ratio est: qz illi hñozes qui in hoc fluxu defluunt sunt geniti partim ex sanguine corrupto. cuius p̄z subtilis est versa in colam t pars grossa.
¶ Si queritur qualis est adest fluxus ventris cole re t aliozū pestilēntialis.
¶ Dicit p̄lo sic. fluxus ventris in istis est flux⁹ co lere t aliozū humozū natura illas sint homatice erpellente.
¶ Dicit scdo sic. fluxus ventris in pestilēntiā cō tingens: vñ plm est sint homatice. p̄cedens ex debi litate virtutis eam deiciente.
¶ Dñm. in. 5. parte ponēs quintū genus seu qñtā maneriem signoz sumptoz ab accētib⁹ que appent in feb. pestilēntiā nocentibus toti vici.
¶ Et sunt cū ea vigilie: t angustia vehemens: t inquietudo. t casus virtutis: t peruenit in ea ad sincopim: t cōmixtionē rōnis t molificationē cor poris: t est in ea to: por: als tepor.
¶ Quintū gen⁹ signoz sumptoz ab accētib⁹ toti cōmunibus cōtinens septem signa particularia sic declaratur t verificatur.
¶ Dñmū (sunt cū ea). i. feb. pesti. (vigilie). i. plime seu defectus somni hñi t nālis. Et si tales dormiūt modicū dormiūt cū fantasiz multis t malis idōnz terrefactantibus. **¶** Rñ est ppter malitiam humorum corruptoz ad cerebrum eleuatozū.
¶ Scdm est angustia vehemens. **¶** Rñ est ex violentia qz cordi p̄stat t virtuti vire acims spiritib⁹ aer iste venenosus: t febzis pestifera inde oz a.
¶ Tertiū est inquietudo) qua eger se voluit de latere in latus de ventre ad dorsum de capite ad pedes. non inuentens requiem sub aliquo sitū. **¶** Rñ est propter vehemētiā cōturbatiōis in corde t ppe cor aeris venenos⁹ t humozū per ipm venenatozū.
¶ Quartū est casus virtutis) **¶** Rñ est ex morificatione spirituum cordis t iunati caloris a venenositate ae ris inspirati.

Quintum

Expositio cap. v.

Quintū est sincopis (ad quā puenit facili ex ea). i. vel dū minuit et qñ purgat vel qñ surgit vel quando trāsit de lecto in lectū. Imo isti sepe iacēdo suauiter in lecto incurrūt sincopim. maxie dū eger declinat ad mortē victus veneno.

Sextū est Comitio rōnis. i. en alieatio mētis l quā pestilētiar puenit. Rō est qñ illa inducūt a sumis et vaporibus venenosis putridis latis ad cerebrum ab inferioribus.

Septimū est (mollificatio a torpor mēbroz corpis) i. debilitas virtutis alalis q puenit ex ipotētia ministrandi spūs a calore innatū a corde ad cerebrum vbi debet fieri alales. et facti tales dare sensuz a motum alijs partibus corporis.

Adfirmat h gen⁹ signoz p vna pte a Rasi ad Al mā. dñte. Post vñtū et egestione istis accidēt sci pte eis aduenire sincopis et moriuntur.

Si qñ. An tepor aliud designat qñ dñt est. Adfirmat glo. Serardi dñt q tepor est debilitas in qua bō stat ita vt nō loquat neqz bene sentiat. et est casus virtutis subito. de quo Hūin. facit mentionē a cap. 11. sen ter tñ cano.

Hec aut sequit paucitatem. i. corruptionē spūs. Et est vñpō infra sincopim. qñqz antecedēs eaz. et quā doqz sequens ipsam.

Hūin. in sexta parte ponēs sextū gen⁹ seu sextā maneriem signoz sumptoz ab accideribus contin gentibus certis pñculis corporis dicit.

Et est cū ea siccitas lingue. et vebemētia sitis. et fortasse erit tussis sicca. Et qñqz sit cum nausea aut casu appetitus. et si nō resistit ei cū comestioe velociter interficit eū. et dolor oris stōi. et magnitudo splenis. et tendit qd est sub ypodrīis. et qñqz accidit eis dispositio sicut ydropisis.

Sextū genus signoz sumptoz ab accētib⁹ pñm gētib⁹ qñqz dñt pñbus corporis cōtinēis octo signa pñcularia sic declarā et verificat.

Primū cū ea. i. siccitate pestilētiā est siccitas lingue Rō est ppter aliudū transiit aeris putridi et fuliginū vitarum per guttur et per linguam.

Secūm cū feb. pesti. est vebemētia sitis. Rō est ppter ardore et inflationē in pñcodrīs existentem.

Tertū est tussis sicca que fortasse accidit eis. Rō est qñ nā nitit a se repellere venenū inficiens qd cōplere nō pōt. qñ iam inferit ventriculos cordis et pen nas pulmonis cum vñs eius.

Quartū est (nausea seu casus appetitus q qñqz sit in ista febre). Rō est ppterea q os stomachi vebemēter cōpatit passib⁹ cordis et dolorib⁹ ei⁹ (et si non resistit ei). i. casui appetitus a patiēte violēter et vebemēter (in comestioe). i. cogēdo seipsuz ad comestioē (velociter interficit eū). Rō est qñ vebemēter deicit virtutem. et ideo talis indiget sepe subleuari per cibationem ei conuenientem.

Quintū est (dolor oris stōi) siue orificij eius. Rō ē ppter colligantiā et ppinguatē ipsius cum corde.

Sextū est (magnitudo splenis) seu tumor ei⁹. cōtin gens ppter tres cās infra dicendas.

Septū est (tēho ei⁹). i. pñtū (sub ypodrīs) et vñtū et laterū. Rō est ex multiplicatōe grossoz vaporū et grossaz ventositatū ab aere turbido grosso venenato. et ex diminutiōe duaz primaz digestionuz ppter vebemētiā debilitatis caloris naturalis.

Octauū est (vñpō siē ydropisis). i. silis ydropisicū qñqz accidit eis. et hoc vñ veluti pñtū venenū calidis p os tromissis. Rō est vñ qñ ex se suscitāt vñto sitates: vel qñ calorē innatū debilitat: vnde pululāt in stomacho et vñtū ex diminutiōe digōnis.

De signis feb. pesti.

Adfirmat hoc genus signoz a Rasi ad al. dicēte. Auctas. Ibis febribus laborātes tribulationē magnā et sitim Rās. vehementem patiuntur.

Adfirmat ab eodē in dñonib⁹ dñte. Luz videris nau seam frequentē cum febre repida. tunc scias q ipsa ē pestilētiā. et ppter si ipsa cōdicat. et multiplicat. Adfirmat etiaz vt habet sedo cap. tertij epidimiaz et scribit. 17. cōrinen. sic.

In patiētib⁹ febre pestilētiā est destructio appetitus: et qñ nō cibant destrunt et pereūt q vero cibantur sponte vel vi vñplm euadunt.

Si querit. Qualis sit effecatio lingue in istis. Questuz. Unde puenit istis vebemētia sitis.

Dicit pño sic. Istis adest effecatio lingue cū asperitate et nigredie vel citrinitate eius: ppter calidos vapores ad ptes oris ascendētes: qui. qñ iunt multe putrefactionis qñqz inducūt alcola. i. vlcera praua in palato gutture et facie.

Dicit sedo sic. Vebemētia sitis aduenit istis ppter cōitatem stomachi siue oris eius ad spūalia: qñ multum offendunt in hac febre.

Hūin. in septima pte ponēs septimū genus seu septimā maneriem signoz sumptoz ab his que nascuntur in aliquibus pñbus corporis dicit.

Et accidit eis cola. et vlcera. et qñqz accidit cū ea bothor subalbida et rubea. et qñqz ē velocis apparitionis. et velocis oculcationis.

Septimū genus signoz sumptoz ab oris in corpore cōtinēis duo signa sic declarat.

Dicitur febrem pestilētiā accidunt ista duo. Primū est cola. et vlcera. i. autē cola sen alcola velcus eritēs in cute oris. et lingue cū expāsiōne. et dilataciōne vt ait Hūin. 6. sen tertij. cap. 22.

Rō est ista ouant in hac febre pestifera est ex vebemēti humoz putrefactione.

Secūm. (Et qñqz accidunt cū ea) febre pestilētiā (bothor subalbida et rubea). i. parue pustule in superficie corporis: qñqz albe. qñqz saniole. qñqz rubeae siles variolis. Rō qñ ista aliqñ cōtingāt est ex ebullitiōe sanguis putrefacti. (Et qñqz ē velocis apparitionis et velocis oculcationis). i. interdū velociter appent et interdū cito occultant. et delitescūt. fm qñ sanguis putridus ebullit. nūc foris erūpit nūc itra rei abiē

Adfirmat hoc gen⁹ signoz a Hūi. tertij tertij dicēte. Alcola multiplicat in febribus pestilētiā est enim vlcus ex mala putrefactione pcedens. qualis est que causat feb. pestilētiā.

Vel vt habet. 6. 3. ca. 22. Et ptingūt cola. et vlcera alia in febre pestifera ex vebemēti hūoz corruptiōe

Si querit primo. Quid est cola. et vnde pueniat in istis febribus.

Dicit sic. Alcola sunt vlcera quia in palato. gutture et facie. q pueniunt ppter vapores multe caliditatis. et multe putrefactionis ad istas ptes ascendentes.

Si querit sedo. Quis coloris est ista bothor. Questuz. Dicit sic. Qñqz accidit in his febribus bothor sub albida. i. cineritia vel lūida. qñqz rubea supleatur vel citrina vel nigra fm diuersitatez materie. et putrefactionis ipsius. vel fm necessitatem aduersionis eius. que quandoqz durat. et quandoqz sunt velocis apparitionis. et oculcationis ex rationibus. supra dictis.

Hūin. in octaua pte ponēs octauū genus seu octauā maneriem signoz qñqz cōplēt signa feb. pestilētiā cōiter cōtingentis dicit.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hūin. in octaua pte ponēs octauū genus seu octauā maneriem signoz qñqz cōplēt signa feb. pestilētiā cōiter cōtingentis dicit.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius ad sincopim: et frigus extremitatū et ad spasmuz et alcuzej.

Hec febris incipit cū accidentib⁹ predictis cū fortitudine sua. et venit res eius

Expō cap. v.

De signis feb. pesti.

- Glosa.** Octauū genus signozū sumptozū ab accētib⁹ si-
1. Quesitū **Rñ. Ult.** gua accētib⁹ plētib⁹ pūnēs alia tria signa sic de-
 claratur et verificatur.
 (Hec febris) pestilētiā incipit cū accētib⁹ a signis
 pūctis in alijs gñib⁹ signozū cū fortitudine sua) et
 pūter venit res. i. dispō feb. ad ista tria accētia.
 1. Quesitū **Rñ. Ult.** 1. Quid est hincopia seu casus virtutis. Rñ. Est pp-
 morificatō caloris inati a venenositate mae. pū-
 2. Quesitū **Rñ. Ult.** 2. Quid est frigus extrematū et mortifica-
 tio ipsaz. Rñ. Est pp-
 3. Quesitū **Rñ. Ult.** 3. Quid est frigus extrematū et mortifica-
 tio ipsaz. Rñ. Est pp-
 4. Quesitū **Rñ. Ult.** 4. Quid est frigus extrematū et mortifica-
 tio ipsaz. Rñ. Est pp-
 5. Quesitū **Rñ. Ult.** 5. Quid est frigus extrematū et mortifica-
 tio ipsaz. Rñ. Est pp-
 6. Quesitū **Rñ. Ult.** 6. Quid est frigus extrematū et mortifica-
 tio ipsaz. Rñ. Est pp-
 7. Quesitū **Rñ. Ult.** 7. Quid est frigus extrematū et mortifica-
 tio ipsaz. Rñ. Est pp-
 8. Quesitū **Rñ. Ult.** 8. Quid est frigus extrematū et mortifica-
 tio ipsaz. Rñ. Est pp-
 9. Quesitū **Rñ. Ult.** 9. Quid est frigus extrematū et mortifica-
 tio ipsaz. Rñ. Est pp-
 10. Quesitū **Rñ. Ult.** 10. Quid est frigus extrematū et mortifica-
 tio ipsaz. Rñ. Est pp-

- C** Si quis scdo. Quare i feb. pestilē: pulsus pōt ēē 2. Quesitū
 bon⁹ et vna bda. et infirmus tendit ad mortem.
 1. Quesitū **Rñ. Ult.** 1. Quid est pūo a gbulda sic ppositū feb. pesti. pūis se-
 bāb⁹ est q ipse vehemēter inheret cordi et nocumē-
 tū eaz suicipiat in corde. et nō sit in epate et in alijs
 mēbris. vñ virt⁹ nālis pērita in nullo attētat sur-
 gere p morib⁹: s3 vñt se vt corpus gubernet sicut
 in sanitate. et iō pulsus appet bon⁹ et vna bda. Et
 pp vna pmanens in morbo diuturno sicut in sani-
 tate indicat mortale: qz figat q nā nullo mō attētat
 surgere contra morbum.
 2. Quesitū **Rñ. Ult.** 2. Quid est pūo a gbulda sic ppositū feb. pesti. pūis se-
 bāb⁹ est q ipse vehemēter inheret cordi et nocumē-
 tū eaz suicipiat in corde. et nō sit in epate et in alijs
 mēbris. vñ virt⁹ nālis pērita in nullo attētat sur-
 gere p morib⁹: s3 vñt se vt corpus gubernet sicut
 in sanitate. et iō pulsus appet bon⁹ et vna bda. Et
 pp vna pmanens in morbo diuturno sicut in sani-
 tate indicat mortale: qz figat q nā nullo mō attētat
 surgere contra morbum.
 3. Quesitū **Rñ. Ult.** 3. Quid est pūo a gbulda sic ppositū feb. pesti. pūis se-
 bāb⁹ est q ipse vehemēter inheret cordi et nocumē-
 tū eaz suicipiat in corde. et nō sit in epate et in alijs
 mēbris. vñ virt⁹ nālis pērita in nullo attētat sur-
 gere p morib⁹: s3 vñt se vt corpus gubernet sicut
 in sanitate. et iō pulsus appet bon⁹ et vna bda. Et
 pp vna pmanens in morbo diuturno sicut in sani-
 tate indicat mortale: qz figat q nā nullo mō attētat
 surgere contra morbum.
 4. Quesitū **Rñ. Ult.** 4. Quid est pūo a gbulda sic ppositū feb. pesti. pūis se-
 bāb⁹ est q ipse vehemēter inheret cordi et nocumē-
 tū eaz suicipiat in corde. et nō sit in epate et in alijs
 mēbris. vñ virt⁹ nālis pērita in nullo attētat sur-
 gere p morib⁹: s3 vñt se vt corpus gubernet sicut
 in sanitate. et iō pulsus appet bon⁹ et vna bda. Et
 pp vna pmanens in morbo diuturno sicut in sani-
 tate indicat mortale: qz figat q nā nullo mō attētat
 surgere contra morbum.
 5. Quesitū **Rñ. Ult.** 5. Quid est pūo a gbulda sic ppositū feb. pesti. pūis se-
 bāb⁹ est q ipse vehemēter inheret cordi et nocumē-
 tū eaz suicipiat in corde. et nō sit in epate et in alijs
 mēbris. vñ virt⁹ nālis pērita in nullo attētat sur-
 gere p morib⁹: s3 vñt se vt corpus gubernet sicut
 in sanitate. et iō pulsus appet bon⁹ et vna bda. Et
 pp vna pmanens in morbo diuturno sicut in sani-
 tate indicat mortale: qz figat q nā nullo mō attētat
 surgere contra morbum.
 6. Quesitū **Rñ. Ult.** 6. Quid est pūo a gbulda sic ppositū feb. pesti. pūis se-
 bāb⁹ est q ipse vehemēter inheret cordi et nocumē-
 tū eaz suicipiat in corde. et nō sit in epate et in alijs
 mēbris. vñ virt⁹ nālis pērita in nullo attētat sur-
 gere p morib⁹: s3 vñt se vt corpus gubernet sicut
 in sanitate. et iō pulsus appet bon⁹ et vna bda. Et
 pp vna pmanens in morbo diuturno sicut in sani-
 tate indicat mortale: qz figat q nā nullo mō attētat
 surgere contra morbum.
 7. Quesitū **Rñ. Ult.** 7. Quid est pūo a gbulda sic ppositū feb. pesti. pūis se-
 bāb⁹ est q ipse vehemēter inheret cordi et nocumē-
 tū eaz suicipiat in corde. et nō sit in epate et in alijs
 mēbris. vñ virt⁹ nālis pērita in nullo attētat sur-
 gere p morib⁹: s3 vñt se vt corpus gubernet sicut
 in sanitate. et iō pulsus appet bon⁹ et vna bda. Et
 pp vna pmanens in morbo diuturno sicut in sani-
 tate indicat mortale: qz figat q nā nullo mō attētat
 surgere contra morbum.
 8. Quesitū **Rñ. Ult.** 8. Quid est pūo a gbulda sic ppositū feb. pesti. pūis se-
 bāb⁹ est q ipse vehemēter inheret cordi et nocumē-
 tū eaz suicipiat in corde. et nō sit in epate et in alijs
 mēbris. vñ virt⁹ nālis pērita in nullo attētat sur-
 gere p morib⁹: s3 vñt se vt corpus gubernet sicut
 in sanitate. et iō pulsus appet bon⁹ et vna bda. Et
 pp vna pmanens in morbo diuturno sicut in sani-
 tate indicat mortale: qz figat q nā nullo mō attētat
 surgere contra morbum.
 9. Quesitū **Rñ. Ult.** 9. Quid est pūo a gbulda sic ppositū feb. pesti. pūis se-
 bāb⁹ est q ipse vehemēter inheret cordi et nocumē-
 tū eaz suicipiat in corde. et nō sit in epate et in alijs
 mēbris. vñ virt⁹ nālis pērita in nullo attētat sur-
 gere p morib⁹: s3 vñt se vt corpus gubernet sicut
 in sanitate. et iō pulsus appet bon⁹ et vna bda. Et
 pp vna pmanens in morbo diuturno sicut in sani-
 tate indicat mortale: qz figat q nā nullo mō attētat
 surgere contra morbum.
 10. Quesitū **Rñ. Ult.** 10. Quid est pūo a gbulda sic ppositū feb. pesti. pūis se-
 bāb⁹ est q ipse vehemēter inheret cordi et nocumē-
 tū eaz suicipiat in corde. et nō sit in epate et in alijs
 mēbris. vñ virt⁹ nālis pērita in nullo attētat sur-
 gere p morib⁹: s3 vñt se vt corpus gubernet sicut
 in sanitate. et iō pulsus appet bon⁹ et vna bda. Et
 pp vna pmanens in morbo diuturno sicut in sani-
 tate indicat mortale: qz figat q nā nullo mō attētat
 surgere contra morbum.

Expositio cap. vi.

De cura feb. pesti.

- Ratio.** ¶ Verificat hic modus: quia ista fit aer istorum circumstantia sua frigiditate refrigerans eorum et sua fragrantia ipsum confortans.
- Auctas.** ¶ Confirmat hic modus et ampliat a Ratio ad Alman. dñte. Dom? i qd moraturi sunt: euz hoc qd se fride sint et vñtose sint eoz mñsides ex solis lalt? et vñtis et maloz et oluz aliaz rez? i qd est supicitas et frigiditas plene.
- Questus.** ¶ Si queritur. vbi debet ista reponi.
- Ratio.** ¶ Ut sic. Medu valent seu circūdent lecti infirmorum dñtis fructib? florib? et cūmītib? arbor? fridis et odoriferis. Et ex spargant sup sup lectos. et ppe ora infirmoz: vt ista font? opent ad id qd intendit.
- Aluc.** ¶ Et linimentis et irrorationib? supitis ex fructib? fridis et aqua ros. et sandalis et camphora.
- Glosa.** ¶ Sed? modus sic declarat. Infrigidatio domus fit cū linimentis et irrorationib? faciez infirmoz vel pñctus suaz cameraz ex fructib? fridis odoriferis si cut ex aq decoctis vt distillatis hñdi fructuū fri gidoz et aqua rosa. et sandalis et camphora? fm mo dum infra dicendum.
- Ratio.** ¶ Verificat hic modus sic pcedēs. id ille sufficit.
- Auctas.** ¶ Confirmat h mod? a rati ad Al. dñte. Et ex sanda lis et cāfora subsumigetur.
- Ratio.** ¶ Si qñt. qñ pponat linimenta et irrorationes ad hoc propositum.
- Ratio.** ¶ Ut sic. R. succi citonior? lib. f. succi pirrozi bñ fragrant. 3. iij. aq ros. lib. j. sandaloz oluz añ. 3. ii. cāphor. 3. f. terant cāphora et sandali et incor? porant cū alijs. Et ex illo toto sepe liniatur et irroretur facies egroz. Et si ex eisdē parietes camere aut cortinas lecti lūre volueris: auge omnia istozum quantitatez que sufficiat ad opus qd queris.
- Ratio.** ¶ Ut sic. Idē aq ros. cū suprascripta fructuuz aq misceri addēdo illis sandalos et camphoram. Idē et vna qñ istaz aq? de p se misceri cū sanda lis et cāphora fm qñtate ad hoc conuenientem.
- Aluc.** ¶ Et roret domus eoz oi die aliquoties et ppe cū aqua ros. et de salicibus et de nenusare.
- Glosa.** ¶ Terti? modus sic declarat. Ad infrigidationē dom? pestilentialis? roret dom? seu camera? oi die aliquo tiēs imo plibus vicib? et ppe cū aqua ros. Idē cū alijs aquis frigidis vñ de salicibus et de nenusare? fm modum infra dicendum.
- Ratio.** ¶ Verificat h mod? qñ sic faciēdo camere eoz infri gidant et aromatizāt. et ista pferūt sua friditate et vo
- Auctas.** ¶ Confirmat h mod? a rati ad Al. dñte. Cno odore Et ex aqua et aceto vñtose. Idē dñte. et ex aqua ro/ lata multotiens in die irrorentur.
- Questus.** ¶ Si qñt. Qño fienda sit ista irroratio.
- Ratio.** ¶ Ut sic. Ags ad irrorationē pñct? adde si vis ace ti de vino septā illaz aquaz partes. et sic irroādo ipsas infrigidabis et aromatizabis.
- Aluc.** ¶ Et si fuerint in domo manationes et irroratio nes aque erit melius.
- Glosa.** ¶ Quartus mod? sic declarat si fuerint in domo seu camera pestilentiali (manationes). i. aq copiose fluē tes et irrorationes). i. aq sparte vel aq fluētes min? copiose erit meli? i. melior mod? ad refrigerandum cameras egrozum.
- Ratio.** ¶ Verificatur hic modus: quia iste magis infrigi/ dat vt se se pater.
- Questus.** ¶ Si qñt. Qño hant manationes et irrorationes.
- Ratio.** ¶ Ut sic. Modus alijs melior ad infrigidandū came/ ras egroz est vt sint in eis manationes aq monde fri gide per cameras ipsoz in canalibus sursum discop tis et rozationes cum cataplois aquaz frigidissimā vñdiz spargentibus.

- ¶ In tertia pte ponēs curā feb. pestilentialis per rectificationē aeris ipsorum dicit.
- ¶ Et oportet vt rectifices ipsorum aeres.
- ¶ Oportet vt medicus rectificet aerem pestilentiali/ tozum cum decem rebus.
- ¶ Rectificatio aeris fm sanos et iterum febri/ ciantes et egros est suffumigatio euz malis et cito nijs et cum ebano et tamarisco et allegi et ribes et mirris et corticibus granatorum et sandalis et cam phora.
- ¶ Rectificatio aeris pestilentialioz sic declarat. Rectificatio aeris fienda tpe pestis fm sanos et iterum febri ciantes et egros. i. pro sanis et egros pestilentiali/ tis est suffumigatio. i. fit suffumigando aerem isto/ rum cum istis decem rebus.
- ¶ Istā est malla. i. arbores poma serentes q matia/ na solent appellari vel poma simpliciter.
- ¶ Sedā est citonia. i. arbor que fert citonia vel ipsa mer citonia matura que maioris aromaticitatis hñt atqz fragrantie.
- ¶ Tertia est ebanus: cuius due sunt species fm Se rap. auctoritate Dias. que ibidē videant. de qua et facit mentionē. Idē. 2. can. Idē autē est arbor: vo ni odorus et nigri coloris.
- ¶ Quarta est tamariscus arbor: que nascitur in ags ex cuius stipite sunt colearia et sciphi pro spleneri/ cis: in quibus bibentes et comedentes recipiunt ad/ iutorium. Idē enim valde confert virtus tamarisci Confert etiam leprosis vñto splenis fm Sera. Idē/ ius suffumigium siccāt aerem multum.
- ¶ Quinta est allegi que et arsa dicit. et est berberis: de cuius ligno fiat suffumigatio.
- ¶ Ab alijs dicitur allegi ponitur species fungi ab au/ ctore pandectarum.
- ¶ Si vero ista dicat alkekengi: tūc est species solatri.
- ¶ Sexta est ribes que est planta habens capillos re centes rubros ad viriditatem tendētes et hz folia ma gna lata rotunda viridia et sapor caprioloz eius est dulcis cum acerositate. Idē planta est frigida et sic/ ca in tertio gradu.
- ¶ Septima est mirbi. f. palmires vel ligna ei? gros sa et folia et fructus igni impositi qui plus cōstunt aerem siccādo qz aromatizando.
- ¶ Octava est cortices granatoz: qui in casu pñenti plus vident pdesse siccādo aerē qz aromatizando. Intelligēdo hoc vñtaz de corticibus arboris qz de corticibus pomorum.
- ¶ Nonā est sandali: qui grosse cōstitt vel p paruas petras frustratim ineti pñis imponuntur. Cñtuz de istis cñtini seu mulchacelini sunt plus aromati/ ci deinde rubei.
- ¶ Decima est camphora sed nimis cara ad suffumi/ gia nisi pro magnatib? et diuitibus. De qua genuā sis dicit. Camphora est gummi arboris: nescio me dicinā in qua plura sint mirabilia. Nam euz in ter tio gradu frigida iudicetur nihil odoratus est: ni hilqz amicus. cito et inflamatur et clarā flāmā per le emittit est preterea saporis acuti cum amari tudine.
- ¶ Et oportet vt multiplicetur suffumigatio.
- ¶ Verificatur hec aeris rectificatio quia multipli/ cata suffumigatione cum predictis facta vt sumi pe netrare possint ad minima ipsius aeris infecti cōue niens fit ipsius aeris rectificatio.
- ¶ Confirmat rectificatio aeris quo ad egros a Ra si in suis diuisionibus dicente. Stude ergo tota in tentione in confortando cor istozum et tempera aerem continentem eos et adhibe eis bene r. dolentia.
- ¶ Si qñt

Expō cap. vi. De cura febris pestilentialis.

¶ Si querit. Per quid et ad quid sit suffumigatio aeris pestilentialium.

¶ Si p̄rio sic. Rectificatio aeris istoz sit p̄ncipali p̄ aromatica frida desiccatoria sine calefactione.

¶ Si sc̄do. Rectificatio sit cū fridis et necis: tūz ut exsiccent aerē: tūz ut resistat maligne putredini i egr̄z incubati et q̄ facile possit incubare in sanis. seruienti bus egr̄is p̄p̄ malignos vapores pueniētes ab egr̄is ad sanos sibi seruientes.

¶ Idem. in quarta parte ponēs curā pestilentiali rū p̄ eūonē illis neciāz dat quoz cañ. i. eūone istoz.

¶ Et op̄z ut isti exsiccent. nam summa curatiois harum feb. est exsiccatio.

¶ Si p̄rio cañ. de exsiccatōe istoz sic declar. Copz ut isti feb. pestilentialē parietes exsiccent. i. eūonē eūone q̄ d̄i exsiccatōe nā summa curatiois. i. intentio p̄la et p̄ncipalis curatiua (haz febrium) pestilentialiū est exsiccatio putredini obuians et nō finens ipsam diffundi per humores.

¶ Verificat hic cañ. qz sicut hūiditas est mater putredinis. ita siccitas est eius hostis.

¶ Si q̄rit. que ē exsiccatio q̄ ē summa curatiois feb. febriu est eūo cum s̄omia et solone ventris: ut dicit p̄rio. in sc̄do cano. sequenti.

¶ Dicit sc̄do sic. Summa. fundamētū curatiois feb. b̄riūz pestilentialiū est exsiccatio. i. mūdificatio cor: p̄oris a sup̄fluitatibus in ipso egr̄ibus. ratio est ne augmētent vel foueat ipsam febrem.

¶ Et illud sit cū s̄omia: et solone ventris.

¶ Sc̄do cañ. p̄oris ex̄p̄sius sic declar. (et illud). i. exsiccatio de q̄ d̄m̄i sunt in p̄cedēti canone sit (cum s̄obothomia et solone ventris). i. farmatia vel cum ventis qz si oportuerit.

¶ Verificat hic cañ. qz p̄ exsiccatōe his modis facta educunt sup̄flui hūores in p̄mptu q̄ sunt parati a putredine aeris occupari. et nā v̄t magis sollicita circa custodiam reliquoz humoruz ne putrescant et corrumpantur amplius.

¶ Si queritur. Cur exsiccatio est fienda per s̄obothomiam et solonē ventris.

¶ Si sic. febres pestilenciales diuersificat penes diuersitatem hūoz a q̄b̄ depēdēt. ita ut q̄dā sint sanguinei in q̄bus puenit s̄omia. q̄dā iunt colice. q̄dā sic gmatice. q̄dā mlice: in q̄bus cōpetit farmatia.

¶ Et op̄z ut incipiatur in ea ad eūandū.

¶ Tertius cañ. de eūone incubāda sic declar. (copz) in cura feb. pestilentiali (et incipiat i ea ad eūandū). i. incubet cura ei⁹ ab eūone nō p̄missa digōne.

¶ Verificat hic cañ. qz grauitas morbi et ei⁹ pessimitas nō patit dilatonē. imo breui tpe deicit virtutē. et ita inficit cor: ut non sit locus aut tēpus aptum eūom. nec spes in medella seu sanatiōe ipsius.

¶ Si q̄rit. Cur in cura feb. pestilentiali nō sit incubandū a cibatiōe vel a lenitione vel a digōne.

¶ Si p̄rio sic. febriētes febre pestilentiali nō cōcedāt neqz bibāt dōc fuerint eūati nec expectēt horā electiōis ad eūonē ex rōne circa litterā assignata.

¶ Si sc̄do sic. Nulla digōne p̄cedēte op̄z incipe ab eūone sup̄radcā et statiz distinguēda. Ideo dixit p̄rio. Sz ut incipiat in ea ad eūandū. et non dixit ad leniēdū itaqz ad digerendū.

¶ Si autem materia vincens fuerit sanguinea: fiat s̄obothomia.

¶ Quartus cañ. de s̄omia fiēda sic declar. Si i feb. pestilentiali mā vincēs erit sanguinea facies illā febrem fiat s̄omia statim quādo incipit febris illa. quecūqz v̄tes fuerit aut boza.

¶ Verificat hic cañ. de s̄omia fiēda ut nā sollicitet magis i p̄seruatiōe residui et p̄seruatiōe ei⁹ a putrefactiōe et ut exponeret op̄s p̄leorica et ut fiat attentior et occupatio in resistendo febri et cause ipsius et

¶ Si q̄rit. Cū i cura febris (s̄obothomiaz) suis. pestilentialis incubandus est a s̄obothomia.

¶ Si sic. Cū mā vincēs. i. v̄tians fuerit sanguinea: et ēt si alij hūores egr̄p̄oportidabilr peccēt. cū sanguine: tūc fienda est s̄omia a ex rōne supra assignata et ex cōi s̄omie descriptiōe que est s̄omia est cōis humorum eūo que multitudinem euacuat.

¶ Et si fuerint alij humores: euacuentur.

¶ Quint⁹ cañ. de eūone alioz hūoz sic declar. Si in febre pestil. alij hūores a sanguine fuerit vincēs seu v̄tians eūonē statiz cū medicia eis appropriata nulla digestionē expectata.

¶ Verificat h̄ cañ. qz guttas cāus i hac feb. nō valz sufferrē dilatiōez hūore eo qz h̄ feb. ita cito deicit virtutē infirmi qz postea purgatiōez subsistere n̄ poterit.

¶ Si q̄rit. Cū i cura feb. pestilentiali incubandū est a

¶ Si sic de mēte p̄rio. Si fuerit alij hūo. (farmatia) res a sanguine peccātes eūonē. i. cū medicia illis cōueniente. Ideo tū obseruato qz medicine euacuatiue in hac febre iuant ex medicinis benedictis.

¶ Colera eūet euz reubarbaro et tamarindis et mira-

¶ bo. citrimis vel euacuet euz reubarbaro et māna.

¶ flegma eūet cū agarico p̄pe qz marie atrahit mās

¶ flancas a sp̄ualib⁹ mēbris. et p̄n. in libello de virib⁹

¶ cordis numerat agaricū iter medicinas cordiales.

¶ Delacolia eūet euz sene polipodio et epihimo.

¶ Adā adusta eūet cū reubar. famoterre et aq̄ cafei.

¶ Adarteria mixta euacuet euz medicinis p̄dictis mixtis fin exigentiam.

¶ Idem. in. 3. p̄te ponēs curā detētoz a feb. pesti. p̄ aliqz medicinas ore sup̄ras ad aliatōez eoz dicit.

¶ Et oportet: ut isti alterentur.

¶ Op̄z ut parietes feb. pestilentiali alterent accipiēdo per os aliqua facientia ad refrigeriū eoz et ad rēp̄sionem male putredinis in eis.

¶ Ista autē remedia sunt. i. q̄ valēt in ol etate et in ol seru. p̄lo illo excepto. i. de aqua plurima.

¶ Et aqua plima subito est inuatiua valde. pau-

¶ ca aut p̄ter exhibita fortasse excitat caliditatem.

¶ Idem. remediū sic declar. (aqua frida plima) son-
tina modissima (subito). i. in p̄uo tpe data (est inuatiua valde) in feb. pestilentiali maxie in p̄rio. q̄n vir-

¶ tus infirmi adhuc est fortis.

¶ Verificat hoc remediū: qz aq̄ frida sic data inue-

¶ nit sepe extingueret prius calozē febriē et mortifica-

¶ re venenositatem aeris corrupti euz imp̄ressiōe quā humoribus intoluit.

¶ Si paucā autē aqua frigida (consequenter). idest

¶ frequenter: vel consequenter idest paulatim (exhibi-
ta) in potu (fortasse excitat calitatem) in illo.

¶ Verificat hoc: qz aqua illa sic data inflammat cor:

¶ pus sicut aqua frigida paucā super solo calido spar-

¶ sa in vapores pueria inflammat ut exp̄ientia nōt.

¶ Confirmatur hoc remediū a Rash ad Almanfo.

¶ dicente. In hac igitur febre directe incendendū est

¶ aquam frigidam dādo.

¶ Confirmatur ab eodem in libro suoz diuisionum

¶ dicente. Sz da in potu aquam frigidam veri frigo-

Ratio.

Questus:

Rn. Litr.

Quic.

Glosa:

Ratio:

Questus:

Rn. Litr.

Quic.

Glosa:

Ratio:

Quic.

Glosa:

Utra.

Quic.

Glosa:

Ratio.

Glosa:

Ratio.

Quic.

Ratio.

Questus:

Rn. Litr.

Quic.

Expositio cap. vi.

- Glosa.** ¶ Secū remediū sic de clā. (Aqua rosata i qua dissolutū est serū acetosū bonū). i. ex bono lacte factū. vel ut alij libri hñt (in qua dissolutū est serū acetosū bonū). i. simplr de zaccaro factus: non de melle est etiam inuatiuus.
- Ratio.** ¶ Verificat hoc remediū: qz istud serū infrigidat: et est ppriū cōtra humores adustos et aqua ros. secū permixta confortat cor.
- Questuz.** ¶ Si queritur. Qūo et quādo danda est ista aqua ros. cum sero seu sirupo.
- Rñ. Ult.** ¶ Df sic. R. aque ros. ʒ. iij. sirupi acetosi vel seri ea pñm. ʒ. i. misceantur fil et de totū vna vice frigidū: mane et vespere et quotiens fuit.
- Quic.** ¶ Et acetum cum aqua iterum.
- Glosa.** ¶ Tertiū remediū sic de clā. (Acetū cū aqua) son: una mondistima mixtū iterum) est istis pestilentia tis inuatiuum.
- Ratio.** ¶ Verificat hoc remediū: qz hic potus infrigidat ve hemeter et velociter et miro mō reprimat putredinē.
- Ancras.** ¶ Confirmat hoc remediū a Rasi ad Alman. dñte. Qd si nūqz istoz beas acetū cū aq est egris dādū.
- Questuz.** ¶ Si queritur. Qūo danda sit ista aqua.
- Rñ. Ult.** ¶ Df pño sic. Dādū est acetū cū aqua fontina mō diffusa mixtum fm formā infra dicandam.
- ¶ Df scdo sic. Dādū est acetū cū aq ros. fil sumpta fm ppositionē que piz gustui sitiensis.
- Quic.** ¶ Et lac acetosum ablato butiro.
- Glosa.** ¶ Quartū remediū sic de clā. (Lac acetosūz ablato butiro) qd vulgo dñ lac ebutiratū est inuatiū pe: stilentariis. est cim eis cibis potus et medicina.
- Ratio.** ¶ Verificat hoc remediū: qz tale lac ē plm nutritiū suū compescēs calorem febriū remittens et putredinem reprimens.
- Questuz.** ¶ Si qñt. Cur illud lac acetosūz dñ ebutiratū.
- Rñ. Ult.** ¶ Df sic. Lac illud acetosum dñ esse ebutiratū: qz lac cū butiro esset vncuosum et pñter inflamabile.
- Quic.** ¶ Et aqua lactis acetosi.
- Glosa.** ¶ Quintū remediū sic de clā. (Aqua lactis acetosi) i. serū exēctū a lacte tā ebutirato est inuatiua pestile
- Rano.** ¶ Verificat hoc remediū: qz aqua lactis (ciatis. acetositatē suā est putredinis repressiua et sua nitro sitate aliquantū solutiua.
- Questuz.** ¶ Si qñt. Qūo dñ administrari aq lactis acetosi.
- Rñ. Ult.** ¶ Df sic. De aqua lactis acetosi debet bibi. ʒ. iij. pño qlibet vice qñ eger sitit. naz ista aq suo frigore febrem remittit: et sua acedine putredini obuiat: et sua nitrositatem ventrem laxat.
- Quic.** ¶ Et robur frigida.
- Glosa.** ¶ Sextū remediū sic de clā. (Robur). i. succi fru: citū p se inspissati sine cōmixtiōe alteri rei (infrigidati) et rob de ribes. rob de limōibus. rob de acetositate citri. rob de berberis: et filia ut sirupi ex eis. qd fructibus facta sunt inuatiua pestilentia tis.
- Glosa.** ¶ Septū remediū alr de clā. (Robur). i. succi fra: citū p decoctionē inspissati (frigida) sicut rob dñ ri bes. rob de granatis. rob de agresta. et similia sunt pestilentia tis inuatiua.
- Ratio.** ¶ Verificatur hoc remediū: qz ista robur frigida sunt suo odore et proprietate cordis cōfortatiua et calozis febribus extinctiua.
- Rasis.** ¶ Confirmat hoc remediū a Rasi ad Alman. dñte. Et robur ex fructibz acetosis et stipticis. ut est robur qd sit ex granatis et ex succo vne acerbe et ex piris marianis et acetositatē citri.
- Questuz.** ¶ Si querit qūo ista robur sunt administranda.
- Rñ. Ult.** ¶ Dicit sic. Sub istis robur intelligi pñt sirupi ex eisdē fructibus facti. Isti autē sirupi vel robur pñt: dicta possunt dari mane in auroza vel sero an som.

De cura feb. pestilētiālis.

num sub mensura vnus colearis vel spissi sic sunt vel in predictis aquis dissoluti.

¶ Et troisci de camphora.

¶ Septimū remediū sic de clā. (troisci de capho: ra) descripti a pñm. ʒ. cañ. summa pñla trac. ʒ. ca pi. ʒ. sunt pestilentia tis inuatiui.

¶ Verificatur hoc remediū inspecta virtute dñ his troicis predicata.

¶ Confirmat hoc remediū a Rasi ad Alman. dñte. Troisci quoqz de camphora cūz rob de citris quo tidie dēntur.

¶ Si qñt. Qūo et qñ dandisunt dicti troisci.

¶ Df sic. De his troicis dñt mane in auroza qua qz die vnus: cuius pñdus sit. ʒ. ij. et dissoluat in. ʒ. iij. aque acetole vel aque lactice vel aque simplicis et bibatur frigida.

¶ Dñm. in. 6. parte capli ponēs curaz pestilētiato rum per reuocationē calozis naturalis ad intra qñ ipi infrigidantur dicit.

¶ Quod si res plongetur ad hoc vt tendant hy pocūdria et infrigident extrema et plongenē vigi lie et permissio mentis et videt pectus et qd est su pra illud eleuari et descendere: tunc necessariū est administrare regimē trahēs calitatē exterius.

¶ Regimen ad tollendā extremoz infrigidationem sic de clatur. (Si res). i. feb. pestilētiālis (plonge tur) aggrauando et pueniat ad hoc). i. vigs ad hoc (vt tendant hy pocūdria) egri et infrigident extre ma) eius vt brachia et tibia et pedes et pirula nati (et plongenē vigilie) in eo (et accidat pñmixtio mentis) seu alienatio (et vides pectus et qd est supra ipm). i. pannos (eleuari et descendere). i. apparet pectus cūz partibz que ipi subiagēt: nunc eleuari quasi cum lu spirijs nunc descendere (tunc necessariū est admini strare regimē trahēs calitatē). i. calorem innatum exterius ad extremitates frigidās.

¶ Ratio huius remediū. f. attractiōis calozis inna ti exterius est. vt calor ipse innatus iam debilitatus et pene victus malitia febriū et venenositate mō ip sius nō deferat regimē exteriorz aduēiat sine opis.

¶ Si qñt. An aliud sit sciendum in hoc casu.

¶ Df sic. In hoc casu non sufficit trahere calorem innatum exterius: sed oportet dari interius aliquid temperate caliditatis quod calorem innatum et cor confortet et spiritus augeat velociter nutriend: sicut aquā caponis vitella ouorum testiculos gallozum. et vinum submbeum. vt colligitur a Rasi in lib. di nissionum cap. de hac febre dicens. Et ciba eos pul lis affatis et vitellis ouorum et da in potu vinum al bum odoriferum cui admixtum sit quintuplū eius aque dulcis.

¶ Questuuncule circa hoc caplm soluende colligen tur in questionibus huius cap. attinentibus.

f ʒ m ʒ s

Qñones cap. 1.

Qñones pñi capli. De peste seu pestilentia sũt ser continentes ser partibus illi capitulo assignatis.

Qñ pñia. Qñestio pñia. Qñerũ dicta circa primã partẽ ca pituli de verita. putrefactionis aeris sicut aq sint sufficientia.

Qñestio ista quattuor sub se cõprehẽdit quẽstũ. culas quibus solutis ipia erit soluta.

1. quẽstũ. Cũ modi mutationũ seu alterationũ aeris sint sufficienter assignati.

So. pñi. Cũ solutũ pñio a pñi. scda sen pñi doc. scda sũma pñia cap. 2. de affectione aeris corpora nra circũdãtis. cũ dicũt aeri pñia accidunt mutatioes natura-

les: mutationes nũ naturales et mutationes cursũ egredientes naturalẽ et contrarie.

In cap. 3. cũ idẽ paritẽ inscripto de aere bono dñ. Et tu idẽ scĩvisi qũ mutationũ aeris: alie sunt ei nã. les alie sunt nature eius cõtrarie alie sunt que non sunt naturales neq; extra naturam.

Aduratio. nes nãles. Cũ naturales aeris mutationes dixit ipse in caplo pñi allegato sunt mutationes tñales. qũ in vnoquo qũ tpe aer ad aliã cõuertitur cõplexionem.

Aduratio. nes nũ nãles. Et de his determinauit in. 3. 4. 5. 6. 7. caplis.

Cũ naturales aeris mutationes sunt ille qũ sequũtur res celestes sicut ille qũ scĩllaz accidunt et sunt ille que sequunt res terrestres: quaz alieque sunt pp cam latitudinũ terraz alie pp altitudinẽ et pfunditatem ciuitatũ: alie pp cam mĩuũ alie pp cam mariũ alie pp cam ventoz: alie pp cam terrarum. Et de his determinauit in. 8. cap.

Aduratio. nes pñia. Cũ mutationes vero egredientes nãm seu sñie nature ipñ aeris sunt dixit ipse cap. 9. aut pp cõuersionẽ in qũtũ ipñ factũ: aut pp cõuersionẽ in substantia ipñ factũ: in pñi vero caplo dixit. Sicut qũ ac cidit aqua de alteratione ad calorem et frigus et de alte ratione in nã sua sine substantia et sic qũ illud ac cidit aeri sicut docuimus te in libro vltimo.

De mutationib; aeris nãlib; ex mutatione tẽporũ anni dixit cap. 5.

Ex vñpñib; tẽporũ sanior est vt tpe existat sũ sua natura qũ mutationes eoz afferunt egritudines.

De mutationibus aeris nãlib; et naturã dixit debes scire qũ mutationes aeris que nũ sunt sũ nãm siue sint ei sũ siue nũ sũ: qũ eueniũt sũ circũtũ: et qũ nũ sũ seruant circũtũ.

Quid aut dicat ab expõsitorib; de mutationibus aeris pñi ad declarationẽ dictorũ pñi. scriptũ est i duplici huius partis expõsitiõẽ.

2. quẽstũ. Cũ pñi pñi pñi. de alteratione aeris pñi nãm in qualitatibus et in substantia.

So. isaac. Cũ solutũ ab isaac. 5. febriũ dicẽte: causa pestilẽtia rã plurimum est mutatio et corruptio aeris in quat tuor tẽporibus anni. scilicet in vñbus vel pluribus.

Idin. Cũ idin. 5. cap. 4. loci supra allati dixit. Aduratio pñia aeris i vno tpe est mĩn; afferens mortalitatẽ qũ eius mutatio i multis tĩb; i. mutatio adducẽs mortalitatẽ: et non est mutatio emendans illud qũ prima acutẽ mutatio sicut diximus.

Idalyab. Cũ idalyab. aut assignas vñ pñi mutatio aeris in qũtũ et in substantia dixit. Adurac aer in suis qũtũ et in sui substantia sũ mutatione tẽporũ an ni. s. cũ exiit nãm suam et nũ seruant eam. Ut pu ta si hyems calida fuerit et sicca et sine pluuia: estas vero frigida et humida pluinosa: ver siccũ et frigi dum: autũnus calidus et humidus.

Idinde locis pestilẽtie aduenit et mortalitas et se bres peracute cũ accidunt pestilẽtie.

Idaac. Cũ isaac vero subdẽs de mutationib; aeris et corru ptioe ei; dñit. Aduratio aeris fit quattuor modis

De peste seu pestilentia.

aut qũ dñat ei vna ex qualitatib; simplex vel cõpo sita aut propter vaporẽ terreum siccum aut pñer fumum et puluerem aerem conturbantẽ aut pñer fumũ maris lacus vel paludis. i. pp vaporẽ aqueũ humidũ: Aut pp fetorem sicut cadanez qũ est cere ris deterius.

Cũ idus in libro de proprietatibus elemẽtoz. et pla netaz recitauit qũ tpe idilipi regia duo dracões insufflabat in vñbus colibus versus atbenas: vñ de aer corruptus infictebat transeuntes. Socrates aut in alto speculo eos pñiciens fecit eos lapidari: et sic via illa fuit sanata.

Cũ aer possit pmutari ad siccũ. et humidũ. et fri gidum. vt fiat pestilens.

Cũ solutũ pñio ab expõsitorib; dñit. Sicut aer qũ qũ alterat ad caliditatem. et ad frigiditatem et qũ alterat ad siccitatem et humiditatem: sũ pñi. nũ expñit de al teratione aeris ad humiditatem. et siccitatem qualitates passiuas pp oculũ mutationẽ aeris ad illas vel ab illis expñit aut alterationẽ aq. et aeris i qũtũ actiũ. qũ ille vehemẽt; ipñit qũ qũtũ passiuẽ. et sũ ab istis dicẽdũ est. Qũ aer sũme humidũ p mutari ad humiditatem tollerabilẽ sicut ad calidita tẽ. et frigiditatem intollerabilẽ. Et qũ aer pñiatur ad siccitatem talẽ sicut ad caliditatem et frigiditatem cũ pestis: cũ siccitas pñeruet a putrefactione.

Cũ idin. vero scda sen pñi cap. 4. loci pñegati dixit et ex cõplexionibus aeris dignior. vt pñeruat ad putrefactionẽ est cõplexio aeris calidi. et humidũ.

Cũ sal. vero pñio de dis. feb. loquẽs de pestilẽtia p uenit a mutatioe aeris suis qũtũ. pñer mutatio nẽ ipñ i sua substantia dixit. Cũ aeris crasis imo derate euerit ab eo qũ sũ nãm in caliditate. et hũ ditatẽ pestilẽtẽ necesse est fieri egritudinem.

Cũ dixit et: pñit pestilẽtia qũ dñat imoderat; ca lor pñit. vt sũt in pestilẽtia atbeniẽs in quib; corruptio fiebat corpõz habitantũ. et pñer sanũ in turgurib; suffocantib; i. in antris. et criptis. et cauer nis. et cãtinis nũ euentis in quibus habitabant pp rabiosam aeris caliditatem.

Cũ idin. vero dixit. Dñat et pestis a siccitate aeris trãsgrediere tẽpamẽtũ. qũ pluuia luo tpe dñegat. nã qũ aer exiit a tẽpamẽto. et a sua pñeritudo qñat lãgores sũ eritũ ei a tẽpamẽto: dixit tñ qũ rão pñi gũ ex mutatioe aeris ad siccitatem pñeritudo pluuie qũ gñet mors et pestis. sũ gñant egritudines. i. alie. Cũ solutũ scdo ab expõsitorib; dñit. pñi. dixit et de mutatioe aq et aeris ad frig. nũ qũ talis mutatio fit cũ feb. sũ sic dixit: vt pñerit scĩaz d mala aeris mu tũ frigiditas mortificauit a pñeritudo. tanone. postet febrem putridam causare.

Cũ quãtũ quadret hec rñio dñia pñ. 2. sen pñi loco allato faciet mĩtionẽ d mutatioe aeris ad frig; itõlla bile vt mĩssũ et gñõ corrupat pñ diligẽter pñanti.

Cũ que egritudines sũt tempe pestis a corruptioe aeris in substantia.

Cũ solutũ a sal. vbi supra referẽte qũ idypo. narra ut in lib. epidimiaz egritudines qũ tpe epidimie a corruptione aeris in sũ qũ in regione abaton seu abaron supuenit incendium huc carbo tpe estans. qũ supuenit in illa estate pluuia dñrupta. i. multa et qũ cõmua in tpe calde calido. et pñant sũ tota il la estate et sũt hũb; quẽadmodũ accidit ex sũtõ ignis vñ accidit eis scabies. et pñit; sũt vñ fere dilaniabũt corpa sua sũt ex nũmo pñitũ. et nũ pñit eis aliqd. qũ erat sanies eleerosa reclusa sub cu te: et accidit pñib; eoz brachũ torũ sũt et cora. et qui busd; mĩscl. et ossa sũt et nãm aut. alibi citãd; Cũ idin oẽs modi corruptionis aeris sunt dicti solutũ in geminata huius partis expõsitiõẽ.

Quẽstio

Qñones cap. 1.

Questio. 2. Utz deā circa scđaz pte capli d cā mali putrefaciōis aer sicut aq̄ sint sufficiētia.

Questio ista quatuor sub se cōprehēdit questiūculas: quibus solutis et ipsa erit soluta.

Questio. 1. An aer putrefiat.

Questio sic est pbs. 4. metheor. dicens oīa putrefiūt ppter ignem.

Questio nō ē pbs. 23. pte. pble. pble. 10. dū qrit.

Questio ppter qd terra et aq̄ putrent: aer vero non.

Solutio pzo de solo igne dicens q: calidissimū sit i putridū esse: igne autem nihil calidius.

Solutio scdo de aere et igne simul dicens. q: in frigi dari opz pzo illd qd putrefiūt: supple cū putrefactio sit quedā corruptio in vnoquoqz humido ppter f3 nām caliditatis ab aliena caliditate. Ignis aut calidus temp: aer aut igne plenus putrefiūt aut nulluz calidum sed inrigidatum.

Solutio pmo ab aliqbz parte affirmatiua tenē

Solutio v3 q: aer putrefiūt ut aductū ē a pbo methe. 4.

Solutio pbi in pblematis aductū dē ipz voluisse q: aer supeme regionis igni cōigu nō putrefiūt. q: est igne plen: nec h3 humiditātē qua putrefieri possit.

Solutio aer nobis proximus nō est igne plenus et pōt leuiter inrigidari et multis humiditatibus repleri quare potest putrefieri.

Solutio forte voluit pbs in fine allegati pblematis dū dixit terra aut et aqua et aer calida et frigida sunt.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

Solutio scdo ab alijs cū hac distinctione putrefactionis premissa.

De peste seu pestilentia.

de vaporibus etc.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

Solutio scdo ab alijs dñibus q: illi duo tex. al Sol. Lit. legari possunt dupl'r intelligi.

1. Intellect?

2. Intellect?

3. qñtiūcu.

Sol. Lit.

4. qñtiūcu.

Sol. Lit.

Sol. Lit.

Qd. 3.

Qñones cap. 1.

1. questiu. **So. pñi.** **Litra.** **Q**uoniam a valibus. et gurgitibus profundis inficiat aer. Soluit a pñi. in. 3. text. huius cap. hoc asserente. Modus autem assignat talis. Infectio aeris. et pestilentia potest accidere ex vaporibus gurgitum vel stagnorum qui sunt putridi marie tpe estatis. nam calor eius porans est causa putredinis in illis stagnis unde tunc caliditas. et humiditas complicantur. que due sunt causa putredinis. Hoc colligitur ab Ithalyab. concedente hoc posse fieri a fumo lacuum. Hoc idem colligitur a pñi. in cap. de causis putredinis dicente. Putredine accidit. et. Aut propter dispositiones aereas extrinsecas ex acribus malis sicut est aer pestilens. et aer las cunax. et locorum infusorum in quibus madefiunt res. et linum. et asphaltum.

2. questiu. **So. pñi.** **Litra.** **Q**uoniam corpora hominum putrefacta inficiant homines. Soluit a pñi. hoc in text. 3. huius cap. asserente. Modus autem assignat talis. Quia corpora hominum mortua corporibus hominum viventium sunt similia. ideo aer a cadaveribus humanis infectus inspiratione atra erit facilius. et citius et illa similitudine inficit hominem. manum corpus atque corrumpit. nam fetor ab his elevatus admisceat aeri. et ipsum primo inficit postea homines. et non mirum. quia fetor illorum est ceteris peior: ut dicit Isaac.

Ubi vero aer a cadaveribus aliorum inficitur ipse ab hominibus pellitur pro dissimilitudine illorum. et nullam vel tardam homines se recipere corruptionem.

3. questiu. **So. pñi.** **Litra.** **Q**uoniam de preservatione a peste sit agendum a medicis: cum illa praeniat a causis quae eueniunt ignorat. Soluitur de mente Ithalyab. dicendo. In preservatione a pestilentia proficere posset non parum medicis prescribere formulas. et istius generis ut aerem ineptent: et humiliter humana corpora ad recipiendum suam infectionem.

Hypo. Hoc colligitur ab Ithalyab. primo pronosticorum ne dicente. Est etiam quoddam celeste in quo oportet medicum providere: cuius si tanta sit solertia: admittibilis est: minimumque stupenda. Nam ne illius est ut futurum periculum vel oio prohibeat: vel competenti adminiculo tollerabilis fiat.

Hoc etiam colligitur ab Isaac longioribus verbis: de quibus in duplicata huius partis expositione.

4. questiu. **So. pñi.** **Litra.** **Q**uoniam sufficit illius cognoscere causas pestis inferiores. Soluitur a quibusdam dicentibus. Ad curam egritudinum pestilentialium sufficit medico scire causas primas inferiores a quibus procedunt vel a quibus dependent. Nec ei curandum est de causis primis et remotissimis: que nullatenus iuvant in suo operi bus nec aliquid imprimunt in corpora nostra sine medio causarum inferiorum: deo solo excepto: qui omnia quaecumque voluit fecit in celo: et in terra: et in mari: et in omnibus abyssis et nihil est quod resistere possit sue voluntati. Quapropter iugiter exorandus est deus in pestilentibus ut eas auertat. dicente Anthonio in suo testis quod accidit epidemia quod deus madat ipsam esse.

5. questiu. **So. pñi.** **Litra.** **Q**uoniam de medicis possit cognoscere infectionem aeris cuius causa ignoratur.

Soluitur ab alijs dicentibus. Cognitio pestis seu aeris pestiferi difficilime cognosci potest a priori. quia ut dictum est: illa veplurimum provenit a mutatione aeris in substantia: que fit a qualitate oculata sine excessu alicuius qualitate is sensibilis. Sed cognosci potest a posteriori per tale experimentum.

Experimentum aeris infecti. Accipiat frustum panis qui in apice alicuius turris ponatur ita quod in aperto existat aere per diem natum: rales: deinde mane sequenti exhibeat eam vel alteri alii. nam si morietur ex comestione illius absque dubio indicandus est aer esse infectus corruptus et venenosus. Si vero incolumis permanebit: nullam ex hoc

De peste seu pestilentia.

sentiens lesionem oppositam est existimandum. Simili experimento comprobatur bonitas tyriace. Dicitur enim per primum. accipi gallus siluestris. i. sasanus masculus: quem venenoso morbo alicuius aialis venenosi mordere facias: ut puta serpentes et similia. Deinde statim tyriaca illa cum aqua dissoluta in os eius proijciat: si evaserit: tunc tyriace bonitas est iudicanda. si vero morietur iudicetur nullus esse valoris.

Questio. 4. Utrum dicta circa quartam partem capituli de causis superioribus putrefactionis aeris sint sufficientia.

Questio ista tres in se comprehendit questionculas quas solutis ista erit soluta.

1. Questio. **So. pñi.** **Litra.** **Q**ue sunt cause magnarum pestilentiarum.

Soluitur primo a theologis predicantibus magnas pestilentias a deo et a prima causa et primo principio mitti per modum verberis et correctionis hominibus: propter sua scelera quibus ipse offendit: sicut deus olim similiter illam in pharaone et in servos eius.

Soluitur secundo ab astrologis magnas pestilentias ascribentibus aspectibus stellarum sinisteris et figurisce li malivolis homini vel aialibus irrationabilibus vel vegetabilibus in nutrimentum: et colligitur a primo. primo carti coram trac. 2. c. 2. dicente. Si et stelle que dñr infortunatae fuerint in exaltatione sua significabunt super corruptionem animarum. Si vero que fortunatae dñr fuerint ibidem significabunt salutem eorundem.

Auer. aut illud canticum exponens ait. Hoc est finis operum. dñor expertorum in scientia astrologorum. Et hoc quoniam ipsi intendunt quod quidam ex planetis sunt quorum affectus est vtriusque detrimentum et corruptio et sunt illi quos ipsi vocant infortunatos. Et quidam ex eis sunt quorum affectus sunt vtriusque profectio et adaptatio rerum et sunt illi quos vocant fortunatos. Opinantur et quod quilibet ex ipsis habeat propria loca in orbem in quibus actio ipsorum roboretur aut debilitetur.

Loca etiam in quibus actio eorum fortificatur graduantur apud eos et imposuerunt propria nota patientibus casibus qui sunt exaltatio domus triplicitas et alia ab his ferunt et quod cum infortunati sunt in his que dñr exaltationes eorum quod tunc augetur et roboratur eorum opatio.

Et si sic est significabunt tunc super destructionem aialium corporum.

Et similiter cum fortunati sunt in predictis significabunt super salutem eorum.

Deinde Auert. subdit suam opinionem. dicens. Hoc tamen totum est contra illud quod declaratum est in prophetia naturali. nam omnes actiones astrologorum sunt laudabiles. quoniam esse omnium bonum inferiorum est ligatum cum motu et situ ipsorum in partibus diversis sphaere.

Hoc de opinione Auert. qui per hec verba monstrat se parvipendere arte astrologie indicat. Et adhuc magis huius inuit primo carti. tra. 3. cart. 55. super illo carti co. et morbo quod corrigat. ubi ait. Ars que astronomie debilis est et fluit huius planis eius quod in ea existit.

Ad Auert. in hoc concordant multi theologi famosi.

Quid intelligit primo. per formas celi. Quid intel ligit per illa verba: facientes esse necessarium. A quo ignoratur illud cuius euentus est necessarius.

Soluitur prima pars a quibusdam dicentibus. primo. per formas celi in proposito intelligit imagines celi quibus reguntur et obediunt hec inferiora.

Hoc colligitur a pñi. in canticulo suo sic dicente. imagines que sunt in hoc mundo celestibus obediunt imaginibus. Quo circa deferunt eas imaginarij cum planete ingreditur ipsas ad omne quod operari volunt.

Cometatores autem eius super hoc ait: in hoc loco vult pñi. Strolomeus multa imaginum secreta patefacere. Et vultus

Qōnes cap. 1.

vultus qui in hoc seculo dñr sunt spēs alaliū & plā
tarum. Et nunc dicit q in oibus speciebus istis dñan
tur vultus sibi cōsimiles in celo manentes.

Verbi gratia scorpio celestis terrenis scorpionibus
dñat: & celestis serpens dñat serpentibus terre.

So. Citr. **¶** Soluit secūda pars a predictis dicētibz. In
per hec verba facientes esse necessariū: vult inuere
q actiones formaz celestium in hec inferiora nō sunt
libere libertate cōtradictionis: neqz sunt casuales:
sed sunt necessarie & cogētes venire effectū in istis
inferioribz: quātū in se est. & ex parte agentis: hāc
spēdiat dispositio subiecti vel ineptitudo passi.

So. Citr. **¶** Soluit tertiā pars a p̄dictis dicētibz istaz lraz
cuius aduētus ignorat intelligi posse dupl.
Uno mō q illud ignorat simplr ab oīe boīe mortali
qz illud est de archāis dei.

Alio mō q ignorat a medico fm q medius est:
Sed ab astrologis famosia & expertis nō solum sci
ri: sed etiā p̄sciri pōt: anteqz eueniat vt patuit de
mortalitate que incepit anno dñi. 1345. & durauit
qñqz annis: cuius cām astrologi & quidā medici al
figurauerūt fuisse magnā cōiūctionē triū superiorz
planetarū. scilicet saturni iouis & martis: que fuit die
anno die 24 martij ascendente gradu. 19. aquarij: q
est de signis bñāis & fixis. Et qz hec cōiūctio fuit
de marimis & in signo humano marimā hoībz strā
gem intulit cui nō fuit similis d memoria hominū.
Itā per totā scripsit terrā habitabilem & interemit
plāqz medietatem vtriusqz sexus: & taci ab ea fere
dēs moriebant. Et illa diu durauit qz dicta plane
tarum cōiūctio fuit in signo fixo.

¶ Que sunt ille cause quaz cūctus ignorat a me
dico & ab astrologo.

¶ Soluitur ab alijs dñtibz. Illa cā est sup̄nālis vt
cōstent qdā medici & pro certo tenēt chustiani.

¶ Gal. p̄io p̄nosticoz in cōmēto illius textus: est
quodā celestis syduz dixit: Inueniunt p̄bos dicētes.
adulteratōes in mōdo circa regimē eius cū vñ boni
tatis que est creator bñdictus & sublimis in quo est
p̄uictio: verū hec verba nō hñt in libris n̄is imp̄
sis sed bene rep̄t ista. Qd est qz qbusdā eorū videt
q egritudines accidūt hoībz ex ira dei qui est bñdi
ctus & sublimis. Et paulo post scribit & nō inueni
mus ypo. dicere in libro suoz aliquo q deus be
nedicti sublimis causat aliquā egritudinem: & post
subiūgit aliqua p que porū videt oppositū inuere.

¶ Joar dixit. Accidit ē epidimia qñ deus mandat
ipsam. libine est q dñs q deus pro peccatis homi
nū iratus mandat morbos epidimicos aliqui venire
in mundum.

¶ In principio libri sue metha. dixit. Attende
disponē omniū istorū euentū & crede qd dicit de
diuinis flagellis que p̄cedunt sup ciuitates flagi
tiosoz & super homines inturiosos.

¶ Criticōle autē hoc indubitatē affirmant creden
tes dictis sacre scripture & affectibz verissimis in il
la narratio.

Dicitur enim numeri. 3. cap. vsqz quo detrabet mī
bi omnis populus isrl.

Et sequitur. Seriam igitur eos pestilentia atqz con
sumam.

Item Jeremie cap. 29. prosequar eos gladio & pesti
lencia & dabo eos in verationem.

Item Ezechielis cap. 5. Pestilentia & fames & san
guis transibunt per te: & gladium inducam sup te.

¶ Quod autē aliquādo ita eueniret vt promissū ex
cellus dominus patet.

Secūdo regum quando omnipotens deus epidimiā
misit in populum suum.

Israel qua leptuaginta milia hominum periere.

De peste seu pestilentia.

Aditit autē deus gloriosus hanc pestē & similia qñ
hoīes plm persenerāt in deliciis: nec discedere vo
lunt ab eis. Et tñc enim gradu ad talē vindictā pro
cedens vt dixit valerius &c.

Valerius

¶ Questio. 5. Citrā dicta ē circa quintā partē
capli de causis remotis & p̄p̄quis putrefa
ctionis aeris sint sufficientia.

Questio ista tres sub se comprehendit questūculas
quibus soluta ipsa erit soluta.

¶ An forme celi siue influxus celestes sint causa pe
stis longinqua.

¶ Qd sic videt esse prin. in qnto p̄ris cap. ter. vi
cens. Immo opz scias q prima causa lōginqua ad
illud sunt figure celestes.

¶ Qd non videt ex p̄bo. i. metheo. dñte. Inferiora
superioribus gubernantur & in esse conseruantur.

¶ Soluit a quibusdā partē affirmatiuā tenētibz
& auctoritatē ad partē hanc aductā corrobora: anti
b p̄ auctoritates p̄boz astronomoz & theologoz.

¶ P̄bo p̄io metheo: hoc exp̄ssit sup̄a patuit.
Idē testatur est scdo de gñatione dñi dixit. Omnes
forme sunt in terris. i. in corporibus sup̄celestibus:

quos terras appellat ex eo q imponat formā & ter
ram omnibus que sunt a celo producta.

¶ P̄tolomeus dixit. Cultus huius seculi subiecti
sunt celestibus imaginibus.

¶ Idē in principio centiloqui dixit. Adondanoz ad
hoc & ad illud mutatio ex virtute corporum celestium
procedit.

¶ Idē. i. iudicioz dixit. Oīa mōdane geniture cōdi
tio ex planetis eoz q signis: tanqz ferrū ex magnē
te dependet.

¶ Mesalach dixit. Simile est opus stellaz in hoc mō
do lapidi magnetis & ferro.

¶ Albertus in libro qui speculā p̄bie dñ: dixit deū
gloriosum summa eius sapientia ordinale: vt p stel
las surdas & mutas que p̄tingūt i inferioribz opent.

Thomas in prima parte. q. 113. ar. 3. 4. 7. 5. dixit
exp̄ssit sic.

¶ Necesse est superiora corpora suas habeāt influen
tias & virtutes quibz in hec inferiora influant:

Scotus in scdo sniaz cōcedit astra posse agere in
hec inferiora.

¶ Aurētiū seruata in scdo sniaz dixit: celā bz i ista
inferiora actionē realē & naturā talē seu cālem.

¶ Ad auctoritatē p̄bi ad oppositū adductā dicitur.
Quāvis inferiora sup̄ioribz gubernent in esse & cō
seruent: hoc est de per se: tamē d p accūs ab eis cor
rumpunt: & diuersimode cōtingit ea in suis moribz
sibi inuicem cōiungi & opponi.

¶ An dispositiones terrestres sunt cā ad illud. i. 2. questū.
pestem propinqua.

¶ Soluit ab auctoribz. i. p̄aly Joar. & Auer. sic
dicentibus.

¶ P̄aly dixit. Adorbi epidimiaci: cū illis est muta
tio aeris nos circūdantis: que prouenit: aut ex situ
regionis: aut ex qualitate sp̄is pp̄ sitū regionis fūt
ex fumo dissoluto herbaz arborz & fructū: oīumqz
similiū putrefacientū: qui dñ ascendūt admiscenē
aeri. Similit̄ quoqz ex fumo lacunarū vel lacunz cri
ptarū & foliarū: aut corporū mortuoz illi loco vici
nantū: aut intra illum locū positoz: aut ex fumo
multorum in bello mortuoz: aut ex pestilentia be
stiarū ex quibus quādo mutatur aer plures mortifi
cat homines.

¶ Joar autē dixit. Fit ē pestis in tpe penurie qñ. i. f.
homines cogunt comedere mala semina: siue sint
mala fm totā suam substantiā: siue ex corruptione ve
tustatis cū accidunt ad corruptionē vt frumentum

Epilogus cap. 1.

incolis plenū: aut qñ cognū comedere malas car-
nes: siue ex sba siue ex artificio de qb multa dicit.
Adiūgit postea. Lstringit ē fieri epidimiā ⁊ febres
lentas ⁊ apata mortifera qñ fuerint aque triangle ⁊
fende ⁊ turbulente ex eo qd sub eis est de sordine ⁊
hypostasisbus.

Auer.

¶ Auer. vero. 4. col. dicit. Aer fit pestilentialis cor-
ruptione sue sube ⁊ hoc accidit sepe pp multā plu-
uā tpe estiuo sicut dicit Ypo. f. scdo epidi. q acci-
dit in ciuitate abaron qz tota estate fuit fortis plu-
uia: ⁊ ppter ea accidit habitantibus malus pruritus ⁊
pustule malitiose ita q aliquibus cadebant brachia
⁊ pedes.

¶ Dicit et. Corrupti substantia aeris ex vaporibus cor-
ruptis resolutis a cadaveribus ⁊ stagnis in quibus
linum maceratur.

Et sili fuit egritudines pestilenciales a corruptione
aq ⁊ ciborū sicut accidit tēpore famis. i. caritie.

3. qñtūcu.
So. 3oar.

¶ An cibi ēt sint cā ad illud. i. ad pestem.

¶ Soluit a 3oar dñte. Ego vidi hoies in carcerib⁹
deteros comedētes herbas que crescūt in recia ⁊
muris ⁊ comedētes ēt qdā genus scabrozū ex pe-
nuria victualū: ex qb⁹ peribāt oī die quasi deceꝝ.

¶ Post hec vidit tpe penurie hoies comedētes caule
nam: quib⁹ adueniebant dolores stomaci.

Et vidi alios qui comedebant herbā caulā als se-
rulam ⁊ radicem luffi.

Et vidi hoies in moracho qui in tēpore penurie co-
medebāt ossa arida alaliū que erant p loca deserta
⁊ in foueis ⁊ extrahēbāt modulas ab eis ⁊ comede-
bant ⁊ illud erat causa necis repentine.

Et huius sile aliqñ puenit pp gueras sicut accidit
fientis qui comederūt locustas.

Sunt aut multa varia ac diuersa genera ciborū ma-
lorū fm quoz diuersitate fit diuersitas egritudinū

⁊ apatū ⁊ ex eis fm dispōnē cibi sumpti ⁊ eius qui
dispositus est recipere.

Sed nō pōt inferri numerus egritudinū cōsequen-
tiam ex ipso.

Q5.6.

¶ Questio. 6. Utrū dicta circa sextaz partē ca-
pituli de proprio modo putrefactionis aeris
sint insufficientia.

Questio ista tres sub se comprehendit questiūculas.
quibus soluis ipsa erit soluta.

1. questiū.
Sol. Lit.

¶ An pestis attribuat magis aeri: qz aque ⁊ terre.

¶ Soluitur a scriptoribus dicētib⁹. ¶ Pestilētia ma-
gis attribuit aeri qz aque ⁊ terre pp. 3. causas.

¶ Una est qz aer facilius recipit impressiones a supe-
riorib⁹ qz aqua ⁊ terra ⁊ sili a causis inferioribus.

¶ Alia est qz vapores ⁊ fumū a terra ⁊ ab aqua surgen-
tes statim permiscuntur aeri.

¶ Alia est qz terra ⁊ aqua fm plm inducūt alteratio-
nes in corpora boiūz mediāte aere: quāts quqz ex
aqua bibita: ⁊ ex cibis terre nascentib⁹ inferat alte-
ratio pestifera hominibus.

¶ Hinc est qz auctores dñt aerē esse pestilentialē: non
autē terrā vel aquā qz pestilētia ab his inducta sine
aere raro contingeret.

¶ Propterea pestilētia que est ab aere est deterior ea
que ab aqua ⁊ fortior est ad interimendum: ⁊ citius
intermit.

¶ Isaac.

¶ Isaac autē dñt: aere pestifero cibis ⁊ potibus com-
parato dicit aer etiā est nocibilior cibis ⁊ potibus.
qz velociter perforat cor ⁊ pulmonem cum flauo at-
tracero sine alia corruptione. ¶ Proinde oēs infirmi
⁊ sani plm infirmant ex corruptione aeris.

2. questiū.
So. Lit.

¶ An pestis proueniat ab aqua: ⁊ a nascentibus
a terra ⁊ quomodo.

¶ Soluitur a colectoribus dicētib⁹. Aqua ⁊ terre

De peste seu pestilentia.

nascentia possunt esse causa pestis dupli:

¶ Uno mō p vapores corruptos malos ab eis ad aerē
eleuatos q admiscunt ⁊ corripūt ipm. q aer corru-
ptus inficit hoies: vt dñt est supra ⁊ declatum.

¶ Alio mō inqñ corrupta ingrediunt corpora homi-
ni in cibo vel potu vel balneo seu in lauacro: ⁊ corrum-
pūt hoies quos attingūt. Aut lz nō sint corrupta:

¶ tñ sunt infecta mala qñtate qua gñant in corpe hu-
moris corruptos vel aptos vt a quacūqz cā putre-
scēte eis supueniēte corripant. ⁊ trāsmutent i ma-
lā putredinē ⁊ venenosaz dispōnē. Et qñ tales scilz

aq ⁊ cibi comedunt an aduētūz pestilētie noiantur
inter cās efficiētes. Eꝝ cñ regunt ⁊ recipiunt post
qñ iam aduenit pestilētia sunt cā cōseruās ⁊ augens
pestilentiam.

¶ Jō dicit ¶ Pri. mortalitas. f. aerea corripit arbo-
res ⁊ vegetabilia. ideoqz corripunt ex ea ex ani-
malibus que comedunt illa. ⁊ ex eis peruenit corru-
ptio ad homines que rescunt illis.

¶ An māt male venēose ex malis cibis genite sem-
per ⁊ cito inficiant corpora nostra.

¶ Soluit a pñctis dñtib⁹. Aliqñ māt male veneno-
se ex cibariis in corporib⁹ nris gñant ⁊ paulatim au-
gent que in venis stātes pseruant in eis. ⁊ tēpo-
ra ante longa non ledentes.

¶ Cā nō leñdis est: qz manē pmitte cñ alijs hūcib⁹
bonis: q phibēt mām illā nō nocere. marie cñ ille
māt nūdū sunt sup virtutēz aduēte. quapropter qz

virt⁹ nō pcepit eas neqz leñōnē ab eis nō mouet cō-
tra ipsas: neqz expellit eas sed retinetur. Eis autēz
sic stantibus si accidat qz euacuetur d bonis humo-
rib⁹ quibus ille materie male erant permixte vel
sponte vel arte: tunc materia illa venenosa non pro-
hibita nocere. aut potens nocere sua multitudine ir-
ritat naturam ad expellendum eam: que irritata cō-
mouetur contra eam: ⁊ expellet eam. Aliquando ad
epra. Aliqñ ad aliquod membrum: quare epistemia
tur per ipsam illud mēbrū. ⁊ ledit: tūc festius qñ qñ
erat in venis pmixta bonis humoribus.

¶ Itā qñ talis materia est collocata in apere nō gmi-
ta bonis hūcib⁹ ⁊ nō phibita expirat ad cor ⁊ le-
dit ipsum leñōne magna: vt patet in antrace ⁊ bu-
bone malo venenoso.

Epilogus Capituli ¶ Primi.

¶ Pro epologo huius primi capli de peste seu pe-
stilētia colligēda sunt aliqua ab expositiorib⁹ ⁊ scri-
ptorib⁹ tradita. Querit quid de illo collegerūt scri-
ptores vel expositores.

¶ ¶ Itamō. dixerunt quattuor ad hoc propositūz
colecta.

¶ Corruptio accidit aeri: aut in qualitate tñ: aut in
suba tñ: aut in qualitate ⁊ substantia simul.

¶ Corruptio q accidit aeri in qualitate tñ vt plm ē cā
diuersaz egritudinū: vt renasmonis diuinerie sq
nāte apoplexie frenesib⁹ morib⁹ ⁊ variolaz ⁊ alia
rū passionū vt cellr ab Ypo. in tertia suoz apho-
prieu. qui ponit cōsti uniones seu cōbinationes ae-
ris esse cās diuersarum egritudinū.

¶ Corruptio q accidit aeri in substantia eius: quqz ⁊
principaliter prouenit a causa superiori. qz bec infe-
riora regūtur a superiorib⁹: quqz vñt a cā inferiori.

¶ Corruptio aduētiētis aeri cōcurrētib⁹ simul istis
duab⁹ causis maxime est causa pestis ⁊ febres pe-
stilentialis.

¶ Causa corruptionis ⁊ putredinis in corporib⁹ hu-
midis est humiditas abundans.

Sed corpora calida ⁊ sicca: nisi pseruent sunt faci-
lius disposita ad recipiēdā pestilentia: qz vie in eis
sunt latiores: ⁊ magis aperte.

¶ Caliditas

Qñones cap. 11.

De signis pestis.

Operatio
qualitatu.

¶ Caliditas et frigiditas qualitates actiue: qz multi-
plicant. i. mēdunt in aere pter solitū. et rebitū mo-
uēt corpa: et hōres ad corruptionē. et putrefactōez
Siccitas vero et hūiditas qñates passine disponūt
māz ad pariedū. et hūiditas tū ppat ad pariedū et pu-
treñēdū cūz facili rate. Siccitas vero cum difficul-
tate: ita qz hūiditas est cā putrefactionis potissima:
¶ Et ideo egritudines pestilētales semp: et viplin hūt
aere hūido turbido. et infecto ex hūiditate putrefa-
ctiua vel hūiditate disponēte ad putrefaciēdū aerez
cū cā ocula vel manifesta ei superuenerit.
Aer vero i sui tba corrupt: sicut corpa. et inducit pe-
stilentia pp igressu et i corpa aialū p poros corpis
sed maria p inspirationē. qz fit aer corrupt: cōtigu-
hūiditatis et tbe corpoz qz p cōtractū a putrido sunt.
Adiacine tū inficiunt eo a corūpūit spūs. et hūmi-
ditates cordis et qz circuitu et sunt qz accēdit i eis
caliditas pter nām valde corūpūens picipia vite.

Euentus
pestil.

¶ Qñones scdi cap. De signis pestis sunt due atti-
nentes duabus partibus illi caplo assignatis.

¶ Qñones pila. Utrū deā circa primā pte cap. 5

Signis pestis. qz currūt cursu cāz et sunt sufficē.
Qñ ista. 7. sub se cōpēdit qñtūculas cōrñtes septē
textū in illa pte pñtis qñus solutis ipsa erit soluta

¶ An primū nguū sit alter ab alijs positum.
An illud signum sit ampliabile.

¶ An de signo fecerit pñs mentionem.
¶ Soluit pñs pñs a Georgio. 17. cōtinen. sic dñte.

Qñ aer est modice pluuię multe frigiditatis: et mo-
uēt vērū meridionalis p aliquot dies. et postea p.

13. dies aer est clar: et in nocte est vehemētis frigidit-
tatis: et in die vehemētis calitatis. et in aere appent ne-
bule. et calitas gñabunt putrefactiones. et variolę.

Et iter dñt. Qñ aer sepe mutat de calitate ab fri-
giditate. et sol ascēdit clarus die qua fiat septētrion
cū frigiditate et alio die mouet meridionalis vērū
cū calitate soli est turbatus: signū est future pestilē.

¶ Soluitur scda pars dicendo sic. Cum tempora an-
ni temporaliter se nō redderint nō seruantiā natu-
rā suā. oia vel plura ex eis inditia sunt future pestis

¶ Soluitur tertia pars a philosopho prima pñema-
tum particula pñemate. 21. de eius declaratiōe dñ-
cium est in duplicata huius partis expositione.

¶ An estua pestilētia sit alijs maior: seu malignior.
¶ Soluitur dicendo. Pestis estua indicata per si-
gna pñcā pñt dici alijs maior: seu malignior: pp tria

Primo qz est de vera. et multa putrefactione.
Secdo qz est in tempore in quo est maior necessitas

attractionis plurius aeris.
Tertio qz est turbatiua et alioz symbdatū iudicia.

¶ An signum pestis estue sit alter positum.
¶ Soluit a Georgio. 17. pñnc. sic dñte. Qñ i estate

plouit guttatiz: et aer erit turbat: et appēbūt arbores
quasi cōpē puluere. et tps nō erit debite calitatis.

et in medietate autūni appēbūt ignes in aere an oc-
casum solis. tūc signū est epidimie magne.

¶ An aer vere clarificet pñam ebdomadam.
¶ Soluit sic. Aer nō clarificat vēr p aduētū pluuię

qz tūc nō plouit nec clarificat pñatuz bonoz vērō
rū. i. septētrionaliū. qz nō fiat. sz aer tūc clarificat ali-
qñ. qz vapores i aere detēti sbulati. et ari vehemē-
ter pñdati. et cū illo pñmixti reddūt illū clariorēz

nō tūc iplēdiorē. i. nō spēdide claritatis. qz illa clari-
tas nō est vera serenitas.

¶ Quibz accidat frig: in nocte. et calitas i die. et quo
tpe magis accidit pñcatio et calitas dñm est in du-
plici huius partis expositione.

¶ An multiplicatio royon. et absub i pñcipio au-
tūni. et in ebul sunt cause pestis.

¶ An pestis cueniet in autūno vel in alio tpe.

¶ An de tali signo fecerit mētionem.

¶ Soluit pñs pñs dñdo. Ignis pñci appentes nō si-
gnificat pestilentia verā: sz ligat malitia autūni signū
ficātes supflūā ipsi? siccitate: autūnus autē siccus
pauus est: pauus faciens egritudines.

¶ Clez qz vapores isti siccet et calidi qz hūt ignes supi?
et hic inferi? reddūt aerē siccū existētes euuldē i. ei.

id est hos ignes currēs cursu cāz. nō qz illi qz lu-
peri? circa extremū ignis existūt hoc pñe cānt. sed
illa qz sunt in hoc spacio vna cū illi qz euuldē sunt ipēi
hoc faciūt. 36. dixit 13. i. hos ignes indicare pestē

indicatione cause. Alias circa hoc longius.
¶ Soluit h ps ab alijs dñtibz. Ista qz pñcā sunt 5

causis p se pestilētie. imo de p se sunt cā illi? pñbi-
tiua cū sit ibi siccitas aeris pñsumptiua hūiditatum

corruptaz. Sz dñr esse cā de p accis. inqñtū red-
dit aer dupli? ad recipiēdū. et id nō semp nec ne-
cessario ad pñcā seqē pestilētia: sz solū i duobz casu.

Unus est qñ post talē siccitātē inurgēt in vbus.
aere multitudo vaporū maloz corūpūorum.

Aliē qñ agēs celeste e aptū agē. nā tē accidet pesti.
¶ Soluit. 2. ps dñdo. Pestis cōit accepta veniet in

autūno et pcedet lēte i hieme et vere. et inalefecit no-
tabilit in estate. sed i autūno seqñt pñmōz leniet.

¶ Soluit. 3. ps a pñs pñs pñematiū partic. pñle.
21. de quo in duplicata hui? pñis expōitiōe.

¶ An ofia sit iter multiplicationē autūni et subfolā
ni quo ad tps pestis.

¶ An multiplicatio illoz ventoz pestis significare qz
pñlo alioz tempoz et erit corrupta.

¶ Soluit pñs pñs ab aliqbz dñdo. Si sol? auster fla-
uerit cū ipse sit calitatis remisse expectat corūpūo

aeris i vere: qz pp debilitatē sue calitatis nō pōt ei
to putrefactionē iduere. Si aut subfolan? flauerit
qui est plurius calitatis qz auster erit corūpūo et pe-
stilentia in ipsamet hieme: qz ipse est potens totius fa-
cere corūpūonem.

Si vero simul cum austro flauerit subfolanus. pestis
ppie erit in hieme: qz subfolanus addit illi hūidi-
tati supflue ab austro iduere calitātē: pp quā cūius
putrefact illa hūiditas. ita vt nō expectetur calor ve-
ris vel estatis.

¶ Soluit. 2. ps a pñs pñs pñematiū particu. pro.
blemate. 22. de quo in duplā hui? pñis expōnē.

¶ Quid significat paucitas pluuię expectare.
¶ Soluit sic dñdo. Proverbio ligari dñt: qz dñ sepe

ē signū pluēdi et nō pluit ipsa est totū pestilētiōsum.
¶ Soluitur dicēdo. Quamuis 13. dñt. vixerit solom

de pñlone hiemis qz erit corrupta ex multiplicandē
illoz vērōz. Tū corūpūo illa pōt extēdi ad alia tē-
pora subsequētia pñpue exite maria illoz vaporū

multitudie. imo qñ pñcā vērū sunt flāres. ita vt nō
sequat pluuiā pp eādē cām sequet et corūpūo et pe-
stilentia in alijs tpsibz. maxie si flauerint in vere.

¶ Qñestio secunda. Utrum dicta circa secundaz
partem capituli de signis pestilētie que est sz

semitam societatis sint sufficientia.

¶ Qñestio ista quattuor sub se comprehendit que-
stionculas correspondentes quattuor textibus illi
parti assignatis. quibus solutis ipsa erit soluta.

¶ An rane de qb? pñs signo sint ab alijs distincte.
Quid senserit pñs de apparitione ranarum.

¶ Soluit pñs pñs dñdo. Iste rane differūt ab alijs
in colore: figura tpe apparitiōis et multitudine.

De coloribz eaz. et figura. i. cauda dñm ē circa ter.
De apparitiōe aut istaz dñt. Ista nō raro pñngit
videre post pluuiā imēdiatē. et morie in estate estuo

sa vt cū vehemēs estus imēdiatē pñcedit pluuiā.

So. Litr.

So. alioz

So. Litr.

So. pñi.

6. qñtū.
pñs pñs.
Secdo ps.

So. Litr.

So. a pñs

7. qñtūcu.

So. vulgi

So. Litr.

1. qñtūcu.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

So. Litr.

Epilogus cap. 11.

De signis aut cāis pestis.

et videntur predicte rane saltantes p loca que erāt ante pluviam arida. et puluerulenta.

De multitudinē eaz dñ. Ante quādā pestē tāā ap- paruisse hāz ranaz multitudinē: vt cogirent terrā in multis locis: et erant pñe cum quadam cauda.

¶ Soluit scda ps a pñe prima pñematur pñcula pñemate. 2. in quo queritur.

¶ Dropter qd fit annus mortis: qñ fit mot⁹ ranaz parua: et synonaz alā crino ydaz. i. a locis suis ad alia loca nō cōuenientia eis p habitatione.

Soluit dicēs qd est. qñ vñ qd qz lupabūdar i pñia regione mñe. Et qdē aialia nā sunt humida. qñ plu- uiosum. et humidū annū cōtingit fieri. tales aut an- ni mortiferi sunt. qñ corpora i eis supfluitatē humi- ditatē sunt hñtia qd morboz est cā. talia. n. aialia cū gñant ex hñditatibus putrefactiōis: quā multi- plicant: significāt maximā fore humiditatem corru- pturū abundantiam.

2. qñtūcu. ¶ An multiplicatio reptilium ex putrefactione sit solum signum pestis. et nō causa eius.

¶ Soluit a qñdā dñ. Multiplicatio predictōz sunt solum signū. et nō cā pestis. Imo qñqz sunt po- tius cā diminutionis. et phibitōis pestis. eo qd depa- scunt. et cōsumunt humores corruptos: et corrupti- biles pestilentia inducēt. Et hoc est verū nisi illa aialia fuerint malitiosa. et venenosa. nā si talia fue- rint: possent ēē causa pestilentie salte augmētatiua.

3. qñtūcu. ¶ An possit accipi pñle signū pestis ex volatu quū- sol. Lit. ¶ Soluit dñ. Quā aues cōsueūt volare ad terrā vo- lant alie et petūt altissima mōtū: tunc designat pe- stis pcedere a viscerib⁹ terre. Sicut. qñ qñ aues que cōsueūt volare alie: volāt pñe terrā: tūc desi- gnāt pestē a supioribus. et celestib⁹ corpib⁹ pcedere.

4. qñtūcu. ¶ An aialia bone nature hoc faciūt: sicut aues alie bone nāe. sicut curri. et passerē. sol. Ult. ¶ Aues bone nāe sū suis auis sint magis curie.

Epilogus Capituli Secundi.

¶ Pro epologo huius cap. 2. de signis aut equis q iunt ab exponitōib⁹ et scriptoribus tradit dñ. Quid breuē dñ illis colligit scriptores vlexpñto.

¶ Iramon. dixerūt. 5. ad hoc pñtū colecta. ¶ 1. 23 pñ. posuerit signa pestis pñtis. et future.

¶ In iter cetera signa pestilentia significat mortalias in pñtibus siue sint canes siue pisces siue aialia in cauernis habitata: siue sup terrā gradientia.

¶ Qd si mortalitas eueniat aialib⁹ cū bole blātūb⁹ vt galinis canib⁹ gatis: et silib⁹ pñtūqz vñtura ē hu-

Corruptio nis aeris ab fieriōib⁹. ¶ Signa corruptiōis aeris pp cāz liserio (māc nāe. rē pñcularē sunt q talia corruptio ē pñcularis ali- cui vñt regiōi ciuitati vñ loco: et multiplicat in illo lo- co volatilia q ex putredie gñant sicut mūsc. Et aer illic ē turbid⁹ hñd⁹: et hñtiorib⁹ illi loci multipli- cant angustia angustas. et difficultas anhelitus.

¶ Signa pestilentie facte a terra sunt q aialia sub ter- ra acubaria egrediūt d cauernis suis et fugiūt a mo- riūt ex eis plima: et q euadūt petūt loca alta. Et mul- tiplicat cū h ymes subterranei: et fruges: et arbores male fructificāt vñ grana oriūt mala: et fruct⁹ oriū- tur male sapati. nō odoriferi. Et cito corripūt: oia q pcedūt a cā putrefaciēte in viscerib⁹ terre oculta.

¶ Signa pestilentie facte ab aq sūt q aialia aqñica q de putrefactōe nascunt. et multiplicat. et alia aialia aqñica male se bñt: et vident ex aq exire: pñtum ra- ne cāci. et ad aquā nō redeūt. Et volucres aquati- ce male habent. et ab aquis fugiunt. et multe ex eis moriuntur. et pisces post eorum capturam sunt ma- li odoris. et illico moriuntur. et corumpuntur.

¶ Signa pestis pñtētis a cibis malis corruptis:

sicut tpe marie penurie accidit quā comedūt sunt puatio signoz corruptiōis vñ alteratiōis aeris aque et terre. et q in oibus appent egritudines maloz ma- teric⁹: et tūc multiplicat pñne et antraces et pustu- le male nascētes ex hñtib⁹ mal venenosis genera- tis ex illis cibis.

¶ Qñones tertij cap. De pñseruatiōe a peste seu pe- stilentia sunt quattuor cōrñdentes qñtuor partib⁹ illi cap. assignatis.

¶ Uelut pñia. Uix dñ circa pñā pñe capli de

¶ rectificatiōe aeris sint sufficientia.

¶ Qñ ista quattuor sub se cōprehēdit qñtūculas q

bus solutis ipsa erit soluta.

¶ An aer debeat rectificari.

¶ Soluit sic dicēdo. Aer tpe pestis. id ēz rectifica-

ri: qñ ab ipso aere maximū recipim⁹ nocumētū. est

eniz cibis et potib⁹ nocibilior cū velociter perforet

ad cor et pulmonē cū flatu attractus absqz aliq re-

moriatiōe: vt dicit Isach. 5. febrium.

Enā qñ ex corruptiōe aeris multi infirmant et mo-

riunt. Aer enim mutatus pñs mortificat hoies: vt

dicit Isach. 5. febrium.

¶ An codē mō rectificatiōis sit aer sanoz et egroz:

¶ Soluit dñ sic. Rectificatiō aeris sñz sanos fit pñ-

cipalr p aromatica q calefaciūt et desiccāt aerem: et

ipm a vaporibus putridis depurant.

¶ Rectificatiō vero aeris fm egros fit principalr per

aromatica frida desiccatiua siue calefactiōe vt suo

loco patuit.

¶ An p dñas medicas rectificet aer sanoz seu p

Soluit pño a qñdā dñ. Per medicas pñi-

cras pñt rectificari corruptio aeris sñz sanos tñt: qñ

pñime istarū rerū sñ cale aromaticas q aerē sicant et

ipm faciunt suauiter odoriferum.

¶ Soluit scdo ab alijs dñtib⁹. Per pñdā rectifi-

cat aer sanoz siue pño sanis. qñ plima corū sñ cala

et sicca vt meli⁹ aerē exsiccent et remoueāt ab eo va-

porēs ipuz corruptētes. Id līma ē istoz sñ aromati-

ca que aerem calefaciunt et exsiccent. et ipsum a va-

poribus putridis depurant.

¶ Quomodo exsiccentur aer pestilens.

¶ Quomodo fit boni odoris.

¶ Quomodo prohibetur eius putredo.

¶ Soluitur dicēdo tria per ordinem.

¶ Aer euz domib⁹ sanozū velociter et aptissime re-

ctifica per ignē clarū nō fumosū nec turbidū dñ

gnis siccis ad id aptiorib⁹ vt de āreū vite et unigo-

die nociuz in cameris eozū cōtinuat. et apñdo

sepe fenestras verius septentrionē qñ flat boreas nisi

in parte illa vel versus illam cōtingeret pestis.

¶ Aer autē fit boni odoris p suffumigatiōes aroma-

licas alipe mūcate vt galie mūsc. vel pñctōis ne-

re vt gnoz unigi vt ligni aloes vt thuris iponēdo

aliqui istoz i igne i medio camere. fñt ē hoc tenen-

do i cameris arōatica bñ et suauit redolētia: sic am-

brā grīfā cinetā mūscib⁹ lig. aloes vt gariofilos.

¶ Aeris vñ putredo phibet cū medicis i qñta capli

phibet ē nec cōiect loco nō i feto (pñe noliāz.

obfūādo sex vt pñs rlas ad b. pñm alibi aduēdas.

¶ Uelut. 2. Uix dñ ēē scdaz pñe capli d cibis

¶ ad pñuatiōes a peste sint sufficientia.

¶ Qñ ista. 5. pñt qñtū. qñ solū. qñ ista erit soluta.

¶ An cib⁹ tpe pestilē. i pñuādis ab ea est mīozād⁹.

¶ Soluit dñ. Cū cib⁹ faciat ad cōsumatiōē vñtūz

Lib⁹ in pñuādis a peste est mīozād⁹. i. mīn⁹ dñduz

est de cibo tpe pestis qñ tpe sanitatis: qñ tpe pestis

corpus est aptuz ad multiplicatiōem superfluita-

tum ex plī cibo qñ ad suam fortificationem.

¶ An cib⁹

Epilogus cap. iij.

qstione. **C**An metridatū sit banduz ante eam. s. tyriacam vel ante eam. s. pestem.

So. Litr. **S**oluit dicendo sic. Metridatū & tyriaca sunt dā da an eā. s. pestē hoc est anq̃ pestis occupet istos di- ctas medicinas fumētes. q̃ qm morbus pestilentialis esset intente calitatis: aut i boie colico inflabili aut esset estas eānosa: aut in regione calidissima: tūc di- missio eius esset melior: q̃ ei exbibito: & precipue si reperirentur medicinae frigide eis cōuenientes.

4. qstūc. **C**An medicamē ex aloe croco & mirra sit pueniēs preseruandus a peste.

So. Ruffi. **S**oluit dicendo sic. Medicamē istud est optimuz ad pseruādū a peste vt voluit Ruffus q̃ dixit. Itā q̃ vidi aliquē vibētē hāc medicinā q̃ nō liberaret a peste & pseruaret ab epidimia. Auer. vero dixit. Itō est inuentus adhuc aliqua q̃ hac medicina sit vsuq̃ a pestilentia nō assecutē.

So. Auer. **S**oluit dicendo sic. Medicamē istud est optimuz ad pseruādū a peste vt voluit Ruffus q̃ dixit. Itā q̃ vidi aliquē vibētē hāc medicinā q̃ nō liberaret a peste & pseruaret ab epidimia. Auer. vero dixit. Itō est inuentus adhuc aliqua q̃ hac medicina sit vsuq̃ a pestilentia nō assecutē.

Epilogus Capituli Tertij.

CPro Epilogo huius tertij cap. de pseruatiōe a pe ste colligēda sunt aliqua q̃ ab expositioib⁹ & scripto rib⁹ sunt tradita. Querit qd breuiter de hoc dicat ab expositioibus seu scriptoribus.

Ultramō. **Q**uamvis aspiciētes ad quattuor ptes huius ca. p eos assignatas dixerunt.

4. pseruatio a peste lūma est. 4. res. **1.** Pila est cūo & defecatio supfluitatū. **2.** Secda est rectificatio aeris eoz. **3.** Tertia est pueniēs administratio ciboz & potū. **4.** Quarta est cōueniens administratio medicinarū.

Pila res. **P**ila res cōplet q̃ illas sex regulas i pila parte cap. consueti positas.

1. Pila ē expedit & humiditates supflue extrahant a corpe illius cuius querimus pseruationē a peste. **2.** Secda. Regimē pseruadi a peste scilicet ad oimodā explicationē hūitatū supfluentū. & rēp̃sionē hūita- tū tā membrorū q̃ humiditatum nālūm.

3. Tertia. Tpe pestis minorāda est q̃ritas cibi. Non tamen diu est sustinenda famēs vera.

4. Quarta. Corp⁹ pseruadi a peste nō hieet multo exer- citio. Imo exercitiū in pestilentia nō est admittendū.

Quita. Itō admittet bal. aerē qd stupha dī. nec balneū aqueū qd rina noīat in tpe. & loco pestilētie.

Sexta. In tpe pestilentie nō est tolleranda sitis.

Secda. res **C**Secda res cōplet cū. 8. r̃is circa aerē obfnādis.

1. Pila. Si pesti. venerit a supiorib⁹ icolēd⁹ aer ife- rior cācray & iferior locorū q̃ b loca tardīa min⁹ tāgūt a pesti. Et si ab iferiorib⁹ pūgerit epuerio fiat

Secda. In pseruatiōe a pesti. corrupti aeris vitāda est necessitas attractiōis plimi aeris. Itōc aut sit q̃ete & euentatione aeris qui est aspirandus.

Tertia. Tpe pesti. nō dī exire domū se exponēs ac- ri an ortū solis. & post occasuz ei⁹ q̃ sol bis horis n̄ putrificat aerē sicut in horis q̃b⁹ ē sup n̄m emispū

Quarta. Exponēs se aeri tpe pestis nō itret domos nec cācras ifectas i q̃b⁹ alig de peste egrotāt: aut nu- per obierūt neq̃ frequenter funeralia vel pressuras

Quita. Exponēs se aeri tpe pestis vitet icedere per- vicos strictos i q̃b⁹ aer. nec a sole. nec a ṽitis purifi- cat. Vitet oīa loca fetida. & oīa fetidos pter il- los q̃ a pprietate pesti. resistūt vt est odor vrine byr- ci: & odor castorei: vt ab Auer. 6. col. colligif.

Sexta. Exponēs se pestifero aeri sit p̃munit⁹ interi⁹ aliquo tyriacali de his q̃ dicent in quarta re vel ci- bo electo. nā tale intus existēs. phibet aerē ei⁹neuz libere igredi. & resistit venenositati aeris & nocu. ei⁹.

7a. Exponēs se pestifero aeri sit munit⁹ foris p̃ aerē putridū aliquo ardatico: sic pmo abire i māu gesta- to: c⁹ odor spūs viuificet & f̃stiat corrupti aeris aut p̃ano lico ṽl f̃ricio p̃uso aceto ṽl aq̃ ro. ṽl abab⁹ sit

De preseru. a peste.

Octaua exponēs se aeri pestifero pus abluat os ac- to forti de vino iei⁹ lib. j. decoctū fuerit abfuitū siccū pōdere. 5. f. & de illo gargarizet sat⁹ p̃funde coclear vñū. Et si inde dōtes accētēt aut lingua vel guttur offendat⁹ dūrena p̃tinuatōe misceat ei pon- dus ip̃i⁹ vel duplū eius aque dūcis calide.

Tertia res cōplet cū decē deis circa regimē ei

1. P̃mū dēm. Panis istoz dī p̃fici ex tritico ite- gro. de sana melle coleccio d̃purato ab oī grano ex- traneo & a puluere & a bestis denudato q̃ sit subal- bidus. aliqd fur furis h̃is & modicū sal: p̃cipue i lo- cis in q̃bus sal ip̃oni solet fortiter p̃status b̃n f̃ermē- tatus p̃fecte coct⁹ tener non calidus & excoīcat⁹.

2. Itaq̃ vitet panis mulcidus bifocutus niger terre. stris durus & azimus: q̃ cachim⁹ ē vt vix digerit.

3. Sedz dēm. 2. cet. Kaf. 4. Alimā. iubeat tpe pesti abfiliere a vino. isti tū credūt didicisse mltis exēpis in se & alijs q̃ i his fridis regiōib⁹. ballis vinū gāli- canū sububēū aut albū ṽrde liphatū moderatē sū- ptū: tūc nō p̃az. p̃dest: q̃ cor cōfortat digestiū ad- inuat meat⁹ apit opillandēs auferit audaniam p̃bet puillanimitatem & timorē minuit.

4. Tūc ēt valer p̃uana ordacea & aqua bulita cū mo- dico aceti. Ad rasim d̃nt ip̃m phibuisse sola via for- tia: vt illa q̃ sunt i hispania & in terra ipsius.

5. Tertiū dēm. Aliq̃ sūt q̃ in p̃uatiōe a peste tpe pe- stilentie phibēt carnes gñali exēptis carib⁹ volu- crū mōranaz iuxta illud Auer. 6. collē ṽl. Oēs ear- nes sūt nocuē exēptis volucrib⁹ mōtanis: sic sunt p̃dices: f̃iles ista ṽluti iurtures f̃asiant alaude bec- quate pinchones cerri puluerij.

6. Uerz nō est malū ṽt tūc edis & vitul affatis & cāpe- stris: cuniculis teneris & iuuenib⁹ & pedib⁹ porcorū. Aduto vero q̃ b̃ndior his ē magis suspect⁹. S̃z si tener & iuuenis fuerit cū aceto clisus ṽl affat⁹ & cali- dus cōctus cū aceto vini ṽl agresta veteri credunt q̃ nō nocēt i cāu p̃iti maxie his q̃ ip̃so cōlueuerūt ṽt ip̃sum diligentes ac multum appetentes.

7. Quartū dēm. Quidā phibēt gñali p̃fices tēpo- re pestis p̃p facilitatē sue corruptiōis ex supflua co- rre hūiditate in illō Auer. ṽberis. Et nēciuz est vt oēs p̃fices tūc ip̃is sint nocui penit⁹ ob hoc: q̃ s̃a- guis ex istis reb⁹ gñatus est cū corruptiōis.

8. Addif ab istis. Uerz q̃ xp̃iana religio obfuit mltz dieb⁹ nō cōedere carnes. & aliq̃ religio ṽt carthuse- ses nūq̃ comedūt carnes. & p̃les h̃nt oīa i aboiatio- ne purāt nō ē malū ṽt tūc q̃busdā p̃ficeb⁹ ele- ctis correcta pus supflua ip̃oz hūiditate vel p̃ affatiōez vel p̃ ip̃ositionē aceti & saluie & canele modice in ip̃- forū elusantē vt soletis: rougetis: gournādis: viu- r̃is: merlengis: macrelis: lutijs: p̃lis: ṽedofijs: can- cris: trutis: & roccis.

9. Quintū dēm. Tpe pestis oua sunt suspecta p̃p sa- cilitatē sue corruptiōis: q̃ tū gñant bonū sanguinē & cito digerunt⁹: & mltū nutritū sumi iterdū possūt cū pseruatiōe a corruptiōe dūmō sint recētia tre- mula contracta in aqua aceto permixta. deinde im- posita aceto aut agreste.

10. Sextū dēm. Lac aialuz integrū & flos ipsius q̃ vulgariet craina dicit⁹ & p̃nguēdo. s. butirum non cōueniūt in pseruatione a pestilentia: q̃ de facili putrescunt aut inflamantur.

11. Sed lac acetosuz & seruz lactis & caseitas ei⁹ nō dū inueterata quandoq̃ competunt.

12. Septimū dēm. Doragia apta sunt aq̃ pullozū galinaz caponū vituli bonis p̃fioz ṽebemēt acī- de facto cū p̃mixtōe aceri vel agreste veteris ṽl suc- ci acetose vel succi arangie vel acerositatis citri ṽl succi berberis limonum vel granatorum.

Item

Epilogus cap. iij.

Itē porre blitaz boragis ⁊ acetose vel panis cui
culi aceto pñsi vel agreſta antiq; obſuado q' ber
be ⁊ fruct' quoz ſuccis viemur ſint ex locis ſanis
cōueniēter colectis electis ⁊ directis ablutis.

Itē am' dolatū ⁊ ordeatū pñſito aceto vel agre
ſta veteri qñ pterunt. Et colantur de volatilib' pre
nomiatis. ſacta acetofa ſim modos ſupradictos. Et
lentes decoctē euz aq' ⁊ aceto iuxta illud Auer. vbe
ris. Et vtant cibis fridis ⁊ ſiccis a putrefactide re
motis ſicut aceto ⁊ lentibus.

¶ Octauū deſm. Sale pñtie ſeu pñmēta tpe peſtis
apta euz q' carnes ⁊ pilces edant ſunt acētū vini
agreſta vetus ſucc' acetofe vel panis cuculi vl' arē
glaz vel ſuccus berberis vel granati accidi.

Et in hñtib' ſtōm frigidā dñilitatū adiūgat alicui
pñcōz ſilidoz paz cūāmi vel zinzib. vel garioſi.
Tamen vitare d'z copioſus vñs oñum ſpecierū a u
ti lapozis. ⁊ talium ſal'arum.

¶ Nonū deſm. Tpe peſtis vitādū ſunt fruct' hñdi.
qñ gñam hñozes aquoſos pñſieri aptos. ⁊ pñpus
vitādū ſūt illi q' ſunt colecti i aere corrupto: ſic fra
gra ceralia prima mora perſica ſic' recētes ⁊ vne re
centes melones citruli incurbite cucumeres poma
pura cruda recenter colecta.

¶ Sz fruct' ⁊ grana recōditi in teſtis ⁊ gñna pñi am
gdale dulces pñe nuer ⁊ magne mala gñnata acia
tū cōdē pñe. ⁊ poma acetofa d' capēdū tū pira ace
toſa ſm pñerit decoctā i pñnis aut paz vñluta.

¶ Decimū dictū. Licet allea laudent a multis tpe
peſtis: quī illa appellat tyriacā ruſlicoz. Et d' illi
ſit ſit pñeritū his verſibus prompium.

Allea qui mane ſeiuno ſumplerit ore.
Hunc ignotum non ledet potus aquarum.

¶ Nec dñeriozum mutatio ſacta locozum.
Tpiā ſm pñs nocēt q' pñſint: q' multiplicāt humo
res colericos ⁊ pñrat corpora ad febres putridas.
Hoc idē faciūt cepe ⁊ porri. iñ illis iñſi pñnēre.
Et ſus porroz alleoz ⁊ alioz acutoz acqrit corpori
corruptiōem ⁊ cōuertunt in coleram.
Fungū etiam ⁊ tubera ſeu trufule ⁊ raphani ⁊ cepe:
tunc ſunt inniles.

¶ Quarta res cōpleť cū ill. 4. medicis a pñ. in ſra
ad qz. 4. illi notant. 4. ⁊ poſtea notant. (notatis.
als qñoz medicas ad pñſiādū a peſte pl'z laudatas
¶ Dimiū notatū. Adedicamē ex aloz crocoz miri a
eſt mlti valor' ac magne vñlitis: q' aloz purgat
colaz ⁊ ſla pñſiādū ſtōm i mirra pñuat hñozes cor
poris a putrefact. ⁊ crocoz pñſiāt cor ⁊ leſificat.

¶ Scdm notatū. Hōc medicamē nō eſt exhibēdum
pueris neq' pñgñtib' neq' laria mñmū ſm ventrē:
neq' vepatis ab emozoz dñb' fluētib': q' laxatiuuz
eſt ⁊ ſua amaritudine poſſet ſcūm occidere.

¶ Tertiū notatū. Hōc medicamē pñdictū ex calis cō
ſtās quotidie datū ſupcalefaciat aut nimū laxet ſe
curi? Et v' ſolū deť bis i ſeptiana vl' ad ſeptis ter:

¶ Quartū notatū. Pñdictū farmacū ſub tali doſi
eſt exhibēdū q' ſemel aut bis pl' ſolito ſactat ſumē
tē aſſellare: q' iñ moucat colicos hñozes vt mouere
ſolet ⁊ nō educat pñuer corpus ad eſtuatiōez ⁊ for
taſſe ad febres. ⁊ iñ ſi oib' ſub eadē doſi d'z exhiberi.

Sed promptis laxari minus de ea d'z vari. Et vñ
laxabilibus ex ea deſur plus.

¶ Si ſila medicā ab iſſi aducta eſt terra ſigillata lau
data ab Auer. 6. coll. dñre. Terra ſigillata i aere pe
ſtiliali magnū pñer inuamētum.

¶ Secūda medicā eſt bolſarime. a Raſi a pñ. i.
ab Aueroy laudatis.

Hōc medicā ab iſſis ſic ordinatur. R. boliarime.
3. j. roſaz rubeaz ſiccaz. 3. j. radicia herbe tūnici
cinamomi electi añ. 3. j. ſuccari roſati. 3. iij. teran

De preſerua. a peſte.

tur ſubtiliter: ⁊ fiat puluis. d' quo accipiat quoliſq;
mane cocleat vñ ſup teſtam panis madefactā i vi
no ſubzubeo aut albo bene limphato.

Hōc pulueri p' dñitib' ſacit ſug addere puluerz
margaritaz ſplendidaz. 3. j. parū vini ſupbibēdo.

¶ Tertia medicina ab iſſis aducta cōtra peſtilētiāz
eſt quolibet mane ſumere duodecim ſolia acetofe ſu
na ⁊ integra q' aceto intiganť ⁊ ieiuno ſiō cōdāť.

¶ Quarta medicā p' peſte eſt accipe vñā ſciū ſiccāz
cū ſolijs rute ⁊ nucē groſſa. q' d' pñ. addit modi
cū ſalis. 6. ſen. 4. ca. 1. dñcēs. Et ſilr ſicū cū ſolijs
rute ⁊ nucibus ⁊ ſale trito.

Hōdera vero ſūt qñ ſumunt rute ſicce pñes. r. et
nuc' pñes. 3. ſal' pñes. vj. ⁊ ſciū ſiccāz pñes. v.

¶ Jeramō. dñerūt. pñro pñſeruatide a peſte qñtu
oz intēdēs ſunt habēde iuxta qñtuor pñes in
hoc cap. aſſignatas. pñſila eſt aerē rectificare ⁊ iſm
a putrefactide prohibere. Scda eſt cibos cōuenien
tes adminiſtrare. Tertia eſt humiditates ſupfluas
a corpore extrahere. Quarta eſt medicas peſtis p
hibi. uas adhibere.

¶ pñſila intēſto ad aerē rectificādū ⁊ iſm a putre
factide prohibēdū cōpleť cū. 6. reb' nñc dñcēs.
¶ pñſila eligenda eſt domus cuius fenestre ⁊ ſozami
na ſint clauſa q' melius fieri poterit. relicis ſolum
modo neceſſarijs pro luce que ſint clauſa vñro vel
papiro vel tella cerata.

¶ Scda camere domus ſint ſpacioſe nñde ab oi ſe
toze ⁊ ol' inūdiā puare. nō in humide neq' reuma
tice in gous ſternant flores herbe fruct' ⁊ rami bo
ni odoris vt ſumitates populi ſalicis miri ⁊ ſimi
libus. Et parietes domus rrozentur cum aqua ro
ſata aceto permixta.

¶ Tertia non ſurgat de lecto nec egrediatur domū
ante ortum ſolis nec poſt occaſum eius. ⁊ ſaciat ſie
ri in camera ignem cum lignis ſiccis non ſumanti
bus. vñpita de vñb' sūmpero cypriſſo lauro ro
remarino ⁊ ſimilibus. ⁊ ſpecialr de lignis aromati
cis ſi poſſunt haberi. vt de lignis pñi vel de lignis
amigdaleis vel auellaneis.

¶ Quarta. Siſtamiget ſepe camera cū reb' odorife
ris ſup pñnas decoz ignoz poſitas. cū q' aroma
tizet ⁊ rectificetur aer ipſius camere: ponēdo ſuper
carbōes tres vel quattuor ex his trociſcis. R. ligni
aloz abie grñſe muſci ſini ana. 3. j. thuris maſticis
coſti dulcis garioſiloz interioris cinamomi ami
gdalarum amararum ſquinanti ana. 3. ſ. ſolozum
lauri origani calamenti ylopi pulegij ⁊ trufqz ſaut
ne ſanſuci ſicbados ana. 3. j. nucis cypreſſi ſauti
ne radicuz acori radicū yreos galie mulchate aſſa
ri ana. 3. j. croci. 3. j. laudani puri. 3. ſ. terbenſine
melis ana. quartam mediam. ſiant trociſci. quozū
quolibet ponderet. 3. j. qui ſeruent vñui. euz quibus
aer in die ter aromatizetur.

¶ Quinta. Tota die ⁊ nocte quantum poteſt porret
pillam de ſtupis. ⁊ ſpongiaz inſuſam in aceto. ⁊ aq'
rozata. ⁊ canſora q' odorēt.

¶ Uel loco ei' odorēt ampula i qua ſit aqua rozata cū
pauco aceto in qua ponat de ſandalis roxis violis
canſora croco pilalodes. gar. ⁊ yreos.

¶ Sexta. Tempozibus calidijs ſepe lauent manus. ⁊
facies cū aceto. ⁊ aqua rozata mixtis. vel cū deco
ctione rozaz violaz. ⁊ florum mñtibi.

¶ Clere aūr. ⁊ autūno i oñbus pñdictis fiat mixtio ca
lidoz euz frigidis equalit. ſm q' videbūt expedire.

¶ Scda intentio ad cibos cōueniēter adminiſtrādos
completur cum inſcripſtis.

¶ Cibi quibus vtendum eſt ante incepcionem peſtis
⁊ poſt ſunt iſſi.

3. medicina

4. medicina

1. intentio

pñſila res.

2. res.

3. res.

4. res.

5. res.

6. res.

2. intentio

Epilogus cap. iij.

De preserva. a peste.

- Danis.** ¶ Danis facit de frumēto bono solido nō corrupto neqz colecto anno pestilentie in loco in quo est alias fuit pestis. Iste fit bñ fermetatus bñ coctus modicu salis hñs nō calidus. tamē sit recens vñlus vñel vñl vñoz mondatu a duris corticibus eius.
- Potus.** ¶ Et potus cōuenit vñuz subtile album a debile lymphatu aromaticum. Aut potus sit vñu stipicu: aut rubeu claz pōticu aromaticu: aut vñu stipicu lymphatu euz aqua veri frigoris prius decocta apostea refrigerata: aut vñu granatoz: aut vñu berberoz: aut acetu lymphatu: aut aqua frigida euz pauco zucaro.
- Carnes.** ¶ Carnes sumant maxie ex auibz pprie fassanis p dicitur farnis coturnicibz quales turdis caponibz gallinis a gallinaz pullis alaudis: a os aue pua de gente in arboribus a pratis sine cāpis que sint nūtrite in aere sano: a ex granis sanctis iuxta posse.
- Quadrupedum.** ¶ Et quadrupedibz sunt carnes hedi castrati iuuēnis seu annuālis agni. a interdū carnes vitule lactatis. a interdū porci semisalite a asse. a carnes capoloz lepōz cuniculoz rñj. a interdūz apri a pedes quadrupedū domesticorum sunt meliores alijs corum carnibus.
- Oua.** ¶ Oua cōueniunt tremētia seu semidura cocta in aceto euz testa sua vel in agresta.
- Laseus.** ¶ Laseus medius sine mēle: a pōt cōcedi lac acetosuz.
- Idices.** ¶ Idices cōcedunt boni: pauci tamē marini vel dñi mine petroso currenti.
- Carnes.** ¶ Carnes predictae vñplurimuz sint asse raro elisse.
- Sapora.** ¶ Sapora pnt comedi in yeme aliquot saporea: vt sapor de sumach cum sandalis a speciebus aromaticis paucis.
- Uel fiat salfamētuz cū aceto vini vel agresta vñl ali quo alio ex succis agrestibz vel acetosis a spāl ace.** Uel p p dñpōnē stomachoz ipsoz aut (ro vini. mēbroz spālū vel neruoz vñant succo granatoz dulci cū spēbus. Uel illa acetosa rectificēt cū zucaro a cinamomo. Uel remittat acuitas aceti cum vino decoctionis masticeis vel liquiritie.
- Fructus.** ¶ Et fructibz pueniūt capares cū aceto. a ex fructibus in fine mēle cōpetunt mala pira a citronia cocta Et pnt cōcedi passule a iunbe. a in pñci. mense cari ce pingues paucē in yeme. In estate vero añ cibum prima matura a pauca cerasa acetosa.
- Herbe.** ¶ Herbe pueniētes i yeme sunt maio: ana salua mellissa rosmarinus mēta a betonica iter oēs optima. Herbe pueniētes in estate sunt lactuca endiuia sca. viola portulaca: a marie acetosa. Herbe pueniētes oī rpe sūt vincetorici bozago bu glosa endiuia siluestris a cicorea.
- Inanitorio.** ¶ Circa cibū. a potū. Uicē nauisatina facietas atqz ebrietas. Uicē ē ieiuniū. a oia tollantia famē ac si tis. Tollantia. n. famē sñz putridi replet hñozibz. Tollantia suis illat. Tollantia vñusqz vñutē dñcit.
- Loitus vi.** ¶ Loitus p posse vñet: Et pluri coire nō assuecāt ei tempore pestis.
- randus.** ¶ Procreet expurgatio supfluatū ppleta si pole ē mae a sero. Et si sic spōtē merit iuuē bñficio artz.
- intentio** ¶ Tertia intentio ad bñditates supfluas a corpore extrahēdas cōplet cū qñtuor rñis ter. nūc aduēdiā.
- 1. de fñia** ¶ Dñia. Oz vt bñditates supflue cñbant a corpore cū fñmñs vel cū solone vētris. a añqz iste cñones fiant. bonū est vt pñs fiat exie a malo aere: cñdo ad bonū si hoc fieri pōt: qz pñuz pñliū in peste est cito fugere a longe.
- ¶ flobothomia aut nō est fñda nisi mā vincēs fuerit sanguinea cognoscēda per ppia signa.
- ¶ fñmia aut que pñuādiā a peste puenit oz ē parua in qñtitate a nō oz fieri sepe: nisi magna necessitate vigente ne virtus debilitetur. vt virtus fortis

possit melius resistere nocumēto pestilētie. Et curā dñ est vt fiat fñmia ex vena p quā sanguis nocivus melius euacuari pōt. nā si fieret fñmia ex vena nō pueniēti euacuā sanguis bonus a remanet malus: a sic virtus debilitat a malus hñoz remāet in corpore.

¶ Quod dictum est de flobothomia in sanis intelli gatur de solone venis in eis.

¶ Scda. Inclinet regimē pseruandi a peste ad exsc cationē omni modo. i. victie in omnibus rebus non naturalibz. vñ ex oī modo. i. ex oī infuso medicinali Et ex minoratione cibi. ita qz nullus presumat se ad summū replere cibis vel potibus: sed appetitū ad huc vigente desistat a comestico a potu. Tñ nō oz ieiunare nec famē nec sitz tollare. Iñā tollare famē fñm putridis replet humozibz. Et tollare sitz pñu cir ad inflationē a vñrñqz sit tollare deicit virtutē.

¶ Tertia. Iñ opoz vt admistret exercitiū qd dñcet qñle est exercitiū forte qd dilatat poros a pōit neces sitatē attractiois aeris plim: insecti: qñ nocumētuz hñi exercitiū est maius iuuamēto desiccatiois ei.

¶ Exercitiū vero moderatū de mane factū emissis su pñuitatibz post aliquatē morā ad ignē a in aere re cificato nō est pñhibēdū quod tamē fiendum est potius in domo qz cñ domum.

¶ Sñr cōcedi pōt lenis morē post cibuz atqz mittis. Sñr cōcedi pōt lenis fricatio de mae scā cū pñno le ni ad abstergēdū corp⁹ a sorditiebz cutaneis.

¶ Quarta. Iñ opoz vt admistret neqz balneū aereū sicum: neqz tina. i. balneuz aqueum humidum: qz putredinē dilatat a augmentat a sepe non putrida putredini apparet.

¶ Sñ lotiones extremitatū sunt vñles facte in aq te pida decoctiois folioz salici a vinee albe ad refri gerū a diuersionē vaporoz a fumoz a superioribus ad somnuz suauis pñuocandum.

¶ Quinta intentio ad medicinas pestis pñbitinas pñlet pñmittēdo qñtuor: notata circa medicinalia a ad iungēdo qñtuor medicinas simp. a qñtuor cōpositas.

¶ Tiriaca metridatum a pill. de aloē a alia opitata dari nō debēt nisi corp⁹ pñi mñndificato: qz ista la rant a laxādo vias apiunt que si nō claudant a spe cialiter vie supiores euz pillula de boloz. aer pñ silentialis citius attingit cor.

¶ Alus cor qñtuor q laudata sunt i fñsa sit talis. Uno die oz sumi ieiunio fñ mellis rosa. colati. 3. f. vel. 3. ij. sicut videtur expedire.

¶ Alio oz sumi tyriace. 3. f. vel metridati. 3. j. euz aq buglo. vñ acetose qñtū suffiē ad dissoluēdū vt possit Alio die sumatur de pillulis de aloē. 3. j. (potari: Que sic aliquādo ordinant. Recipe aloes succorri ni quater abluti. 3. f. croci ortulani. 3. ij. misce. 3. j. In estate dentur cum succo caulium. In hie me cum bono vino edonifero.

¶ Omni die post assumptionē predictaz rez sumat circa. 3. f. istaz pill. R. boliar. 3. f. cāfore. 3. j. ace ti albi electi aque ros. añ. q. s. fiant pill. de quibus sumatur omni die.

¶ Possunt ē ordinari alie pill. que singulo die sicut priores sunt sumēde. R. boliar. 3. j. rozaz rubearū electaz spodij fini a boni añ. 3. ij. ambre. 3. j. karabe translucetis. 3. j. cāfore. 3. f. fiant pill. cū aceto a aq rozata ana quantū sufficit. Que pillule si trā gluti ri nō pnt: sumant cū vino stipico vel cū nebula.

¶ Illi. de boloz. ad hoc pñpositi sunt optime pp tria que operant in pñposito.

¶ Dñio. n. exsiccat qz bolus armen⁹ fridus ē a fice? Scdo vias cordis claudunt. Idz pñpter qd putredo nec malus aer nō tam cito nec facilius attingit cor nec partes pectoris.

¶ Tercio qz ex his causis est pñbitiue putredinis.

¶ Medicine

De solone

2. de exsc

catione.

3. de exerci

4. de bal

5. de fñia

6. de fñia

7. de fñia

8. de fñia

9. de fñia

10. de fñia

11. de fñia

12. de fñia

13. de fñia

14. de fñia

15. de fñia

16. de fñia

17. de fñia

18. de fñia

19. de fñia

20. de fñia

21. de fñia

22. de fñia

23. de fñia

24. de fñia

25. de fñia

26. de fñia

27. de fñia

28. de fñia

29. de fñia

30. de fñia

31. de fñia

32. de fñia

33. de fñia

34. de fñia

35. de fñia

36. de fñia

37. de fñia

38. de fñia

39. de fñia

40. de fñia

41. de fñia

42. de fñia

43. de fñia

44. de fñia

45. de fñia

46. de fñia

47. de fñia

48. de fñia

49. de fñia

50. de fñia

Qñones cap. iiii.

nam diutius cōclusaz. Aut q: alijs lfectus illne ac
cedēs alios inficiet. Aut q: illis in penuria fūt & cō
actus fūt comedere critica languide & pestilinas her
bas: sicut recitat Joar in pestilencia morachiana.

So. astro. ¶ Soluit ab astrologis dicitur hoc puenire ex in
fluētia superiorū que magis hāc ciuitatem respicit
q̃ illam.

4. q̃stion: ¶ Propter quid tpe pestis que multitudini hominū
cōicat. vnus moritur & non alter.

So. p̃boz medicorū. ¶ Soluitur hec qd aliter a p̃bis: aliter a medicis:
& aliter ab astronomis.

¶ Soluit p̃bo a p̃bis & medicis sic. Tpe pestis non
oēs inficiunt neq; oēs moriunt: q: nō oēs sunt di
spōsi ab hac pati. Cū cōit ad oēm effectū regraf
dispo patientis: opz vt corpus humanū sit dispo
itū ad talem impressionem recipiendam.

¶ Hoc colligit a p̃bo. 2. d. aia dñte vnusquisq; act⁹
in propria materia aptus natus est fieri. Et ideo pri
ma particula p̃bematū dñt hanc febrem non oib⁹ pe
stilentia inferre. Nā qui bonos hñt humores resi
stunt corz temperie & vigore corruptioni aeris.

¶ Unde Alexander in p̃bematib⁹ qñ querit: pp quid
bi moriunt hy vero non. Causam assignat ex parte
preparationis completionis.

¶ Gal. vero p̃bo de diff. feb. dixit q: nulla cāz sine
agentis aptitudine agere apta nata est. Idem inue
nit qz vero. s. corpora sine superfluitatibus sunt pura.
¶ Hoc quidē nequaq; s. patient: p hoc inuēs passum
debere esse dispositū ad actionem suscipiendam.

¶ Hoc idem asserit Gal. dicens. Nō infirmant om
nes hoies apud hāz aeris. nā corp⁹ cui⁹ ebim⁹ non
est pparat⁹ euitat aerē & resoluūt eū anq̃ alteretur.

¶ Consilij colligit ab Isaac dñte. Corruptio aeris nō
accidit nisi i corporib⁹ ad eam recipiendā pparatis.
¶ Hoc idē cōfirmat a principe in libello de viribus
cordis dicente q: dispositio patientis est duplū cau
sam totius effectus.

¶ Hoc idē p̃firmat experimento & rōne. Nā dato op
posito v: q: nō regeret dispo patientis: tūc oēs vt
inqt Gal. 1. de diff. feb. qui morarent in sole estiuo
febrerent qd est flz: & contra experientiam.

¶ Hoc tñ sequit. Nā cū cā effectiua sit eadem tunc
omnes febricitarent cum ex parte patientis nulla re
quiratur diuersitas.

So. astro. ¶ Soluit sedo ab astronomis sic dñtib⁹. Cā qñ hic
moriē: & nō ille est ex celesti influētia q̃ magis hūc
respicit q̃ illuz vt verbi grā. Saturnus oib⁹ obest
preterq; hominib⁹ sue complexionis.

¶ Ab his non videt discrepare p̃bo: qui in quibsdā
p̃bematib⁹ sibi ascriptis ait. Quicūq; sortiti sunt
q: sint breues velocius redarguunt & consumuntur
pestilentia concitati.

Sol. cōis: ¶ Soluitur tertio dicendo. Ratio quare hic moriē
& non ille p̃t provenire ex parte vtriusq; s. p̃bū &
celestis influētie.

5. q̃stione. ¶ Ad quid laborant medici in cura detentorū ab
hac feb. pestilentiali.

¶ Si causa quare hic moriē: & non ille est ex influētia
celesti cū celestia necessario influant ergo ille super
quez talis dirigit influus necessario peribit.

So. astro. ¶ Soluitur dicendo sic. Inflātia nūc educta nō co
git. Nā si medicus nō possit motū ac influētiā cor
porū supercelestiā p̃hibere (si quidem necessario in
fluant) possunt tñ ipsorū impressiōes advertere red
dendo materiā indispositaz. Unde Ptolomeus in
centiloquio dixit. Astrologus optimus multū ma
lum prohibere poterit qd i m̃ stellas est venturum.
¶ Remunientes taliter suscepturū vt cū illud euene
rit modicum aut nihil efficiat.

De febre pestilentiali.

Ad hoc ppositum Isaac. 5. februm dixit. Cū me
dicus viderit hec ventura poterit mondificare ma
teriā corporū corruptioni pparatorū. Si enim pui
derit motū stellarū dñre facere nimium calozē ac
nimia siccitatez & ṽstionem: tūc ad purgandā cole
ram debet festinare eorū quib⁹ cōplexio celerica i
est naturalr nec recipiant calozē illius ppter simi
litudinem. dando ei frigida & huic calozū venturo
repugnantia.

¶ Si cōtra deā sic instaret. Medici nō p̃t p̃ci
pere motū & influxū stellarū. ergo nō poterit illi
morbo venturo resistere & corpus ad ipsum recipi
endum indisponere. Sed solum astronomus.

¶ Ad hāc dicit sic. 2. 3. medicus p̃ superiores cāz ven
turū morbum nō cognoscat: sed solum astrologus.
Tamen ipse p̃ inferiora & aliqua signa poterat hoc
cognoscere: puta per dispositionē aeris nos p̃tine
tis: & per alia signa supradicta q: tunc poterit corpo
ra illa rectificare & ipsa ad pestem suscipiendam in
disposita reddere.

¶ Ad hāc p̃t aliter & securi⁹ dici sic. Medici⁹ v: ē
astronomus vt b̃ & multa alia cognoscat ad q̃ astro
logia multū confert.

¶ Hūc cōsonat illud qd dñtin⁹ Ypo. scribit i lib. de
aere & aqua dicens.

Qui vero ea que de re altissima tractauimus rata
tenent & credūt nouerint a astronomiā nō minores
esse medicine p̃t. Et i libro p̃nosticoz fm lunā sibi
ascripto dixit. Quinimō ē medic⁹ q̃ astrologiā igno
rat: nullus debet se in eius manibus ponere.

¶ Hoc idē assumit albumasar p̃ro introductorij dicens
Medici idigent necessario sciētia astroz vt p̃ caus
seant magisterij sui radices certissime.

¶ Et ptolomeus in centiloquio dixit. Si qs purgatio
nē sumperit luna eme cū tunc opardis ei⁹ minuetur
Lciliator vero addidit. Opz vt medicus afficer⁹.
opet sub debis figuris: & dñ lune felicibus ē p̃tēpa

¶ Cur in pestilentia moriuntur ho. Cta planetis.

mines & nō animalia.

¶ Soluit p̃bo vt hētur i lib. de retardanda senectu
tē qñtē qz pestilētia vntoz nō (re dicēdo sic.
trāit ad rōnabilia nec pestib⁹ hūz trāit ad irōnā.

¶ Soluit. 2. sic dicēdo. Cā illi⁹ effect⁹ ē p̃ ṽbia.
p̃ietas singularitē aeri liberē p̃ qñ sic gñat putre
do in hoib⁹ q: nō in bobus. Et alijs t̃pib⁹ poterit ēē
oppositū qz ex p̃prietate aeris singularit⁹ magis gñā
tur pestis in bobus q̃ in hominib⁹.

¶ Hoc autē diuersitas p̃t cōtingere a formis celi &
ymaginibus ita boies q: non boues: vel cōtra ita
boues q: nō homines respicientibus.

Q. Uestio. 3. Vtrū dicta circa tertiā p̃t cap. de
corpibus ad pestē pparatis sint sufficiētia.
Qñ ista. 6. sub se cōp̃hendit qñtūculas: qb⁹ solutis
ipsa erit soluta.

¶ An corpora mōda pparent aliquādo ad pestem
seu febrem pestilentialem.

¶ Soluitur a quibsdā sic. violentia pestilentie
aliquādo tante est vehemētie & fortitudinis q: sibi
pparat breui tpe corpa mōda nō pparata susceptio
ni eius. Et tūc nō est aliud remediū p̃seruatiōis ab
ea q̃ cito fugere: & ab aere infecto se elongare.

¶ Soluit. 2. ab alijs dñtib⁹ sic. Aliqñ agens pestē in
troducens est ita forte q: ēt corpora q̃ sunt indisposi
ta longa actione inficit. Idēq; quicūq; p̃tne ha
bentes pestilentia inficit.

¶ Qui vero boues habuerint hūores corz temperie &
vigore resistent aeri & corruptioni. vincit enim chi
mus bonus & nō pparat⁹ aerē & nō patit ab eo.

¶ Quō corpora mōda ad pestē pparentur.
¶ Soluit

Qñones cap. iiii.

De febre pestilentiali.

Sol. Cilt. ¶ Soluit a primis sic dñtibz. Corpora humana bo-
ne pñonis bone habitudinis boni regiminis euchi-
mia 7 sana: lz ex pte sui sint inepta infici a pestilētia
tñ frequēter aptant ad receptionē infectiōis pestilē-
tie ex vehemētia terrorū 7 timorū alterantiū sangui-
nē 7 alios būores. Jō illi q timēt: aut fortiter terrē-
tur vidētes funera ante se deferri: vel sepe audiētes
noua de morte vicinorū aut amioz suoz statiz de-
bent fugere: 7 se ab aere infecto elōgare. qz timor ve-
hemens sepe facit casum.

Qñstunc. ¶ An non vñtēs coitu sint indispositi ad pestem.
Sol. Cilt. Cur incarcēati 7 moniales minus vñentur a peste
non carcerat vero magis leduntur.

Qñstunc. ¶ Soluit prima pars dicendo sic. Experiētia pper-
tuz est q adolescentule circa annos nubendi sunt
multū preparate ad infectiōē pestilētie. 7 eoz infe-
ctio est minus remediabilis qz aliarum.

Qñstunc. ¶ Idius causa forsā est ex ardore ad venerea: vel qz
putrescit in ipsis semen qd non excutit: vel sanguis
menstruus qui nō excutit: vel qm abundāt in humidit-
atibz: 7 qz vñlm vñnt abunde fructibz crudis.

Sol. Cilt. ¶ Soluitur secunda pars dicendo sic. Incarcerati
7 moniales minus vñant peste. qm habitant in ob-
tuso aere atqz coperto: neqz morant in aere vilco-
perito eos inficere potente.

Qñstunc. ¶ Verū tamen si aliquis predictarū inficere facillime
omnes aliū inficerentur.

Qñstunc. ¶ Habent cū isti aduincem symbolum in humoribz
propter idem regimen 7 cōitatē in hanelieu. Et qm
illi in vno particulari habitant aere.

Sol. Cilt. ¶ Soluit hec pars ab astronomia forte dicentibz.
Idoc cōtingere posse ratione alicuius particularis
influentie.

Qñstunc. ¶ An corpora dilatatorū porroz sint ad pestem
magis parata.

Sol. Cilt. ¶ Soluitur hec que. a diuersis diuersa non aduer-
sa dicentibus.

Qñstunc. ¶ Quidam soluerūt hanc in duobz dictis breuibz.
¶ Prīmū dictū. Corpora strictorū porroz magis le-
dunt a peste. qm plures cāc ad putredinem pmanē-
tes habent in istis qz in corporibz latozū porroz.
In corporibus enim strictorū porroz calidū eozū
non sufficienter euentatus non sufficienter expellit
fumos capinosos.

Qñstunc. ¶ Scdm dictū. Corpora in porris dilatata plus nu-
truit subitū nocumētū qz subito multū attrahunt
aerēz. Corpora vero in porris stricta plus incurrūt
nocumētū paulatiz factū qz nō sufficienter morā-
ficant a malis supfluitatibz paulatim multiplicatis.

Qñstunc. ¶ An corpora multe balneatōis in stupbis sint ad
pestē parata.

Sol. Cilt. ¶ Soluit dicendo sic: frequēter visum est plurimos
sanos ad stupbas euntes prius fuisse infectos bre-
ui. f. tpe post suā a stupbis regressum. Ideo frequē-
tare stupbas tempore pestis est pessimum.

Qñstunc. ¶ Idio qz in illis est aer reclusus: 7 iō si illis fuerit
aliquis infectus aut incipiens infici inficiet alios.

Qñstunc. ¶ Scdo qz stupbe faciūt ebullire 7 fortiter cōmouēt
sanguinez 7 būores. vnde facilius ab aere putrido
cōtaminantur.

Qñstunc. ¶ Tercio qz stupbe reddūt hanelitū magnū 7 frequē-
tē. vñ ex hoc plus attrahit ab aere putrido.

Qñstunc. ¶ Quarto qz stupbe porros in tota corporis incōse-
rentia fortiter aperit. vñ per eos libere subintrat
aer multus 7 putridus.

Qñstunc. ¶ An sub corporibz debilibus cōprehendant alia
a predictis pesti parata.

Sol. Cilt. Cur podagria debiles nō sunt ad pestem multum
parati dicendo.

¶ Soluit priā pars. Alia sunt corpora debilia a pñi

Adulieres pñnates sunt ad hanc infectionē reci-
piendā vehementer pparate: tñ qz onere fetus debi-
les: tñ qz cacoehime ex retētiōe menstruoꝝ 7 alia
rū supfluitatū: tñ qz cogunt frequēter hanelare: 7
multū aeris corrupti attrahere pro se 7 p suo fetu.
Infantes etiā preparati sunt ad pestilētiā ex debi-
litate 7 teneritate suoz membroꝝ: 7 ex crebro eozū
anhelitu: 7 ex vehementia sue humiditatis.

¶ Soluit scda pars dicendo. ¶ Patiētes podagria ra-

ro sfirmant peste qm eozū supfluitates 7 mali hu-
mores descēdūt ad mēbra dolorosa que sunt extre-
ma. Nec in corpore remanent stricture facientes:
vnde isti sic a superfluitatibus mundi non sunt apti
a peste infici.

Qñstio. 4. Cū dicta circa quartā partē cap. de diuersitate feb. penes diuersitatē aeris sint
sufficiētia.

¶ Questio ista. 8. sub se comprehendit qñstunculas:

qñstunculas qñ ista erit soluta.

¶ An aer grossus tpe pestis sit deterior aere subtili.

¶ Soluit sic dicēdo aer grossus tardius incipit im-
pressionē q est a supioribz: tam ineptaz diutius reti-
net. Ideo cōspertū est q in locis dēpñia alicui⁹ pa-
trie siccate tardi⁹ apparuit corruptio: 7 sili in locis
in quibz aer erat grossus 7 quasi lacunalis. verū qz
diut⁹ retinet impressionē 7 qz deterior efficit iō plu-
res in tali aere moriunt qz in aere alto subtili.

¶ Qñō graduande sunt mutationes aeris in suis
qualitatibus quātū ad pestē facilius inducendam.

¶ Soluit sic dicēdo. Deterior euerfio aeris fm qua-
litates aeris absqz substantia est illa q est ad calidū
7 humidū. 7 pñque si aer ille fuerit inuentat⁹. vñ
zoar dixit q Ypo. manifestū fecit q aer magis no-
cturnus est aer calidus 7 humidus. qz putredo cōi-
catur 7 dilatatur cū his qualitatibz. 7 maxime qñ
nō sequunt⁹ venti exsiccatiui. ad qd denotādū Ypo.
subdit. erit aut aer trāquillus nō se mouens aliquo
modo: 7 erunt venti nō flantes. verū tamen calidi-
tas aeris debet esse remissa: nō potens cōsumere hu-
miditatem in aere existentem.

¶ Post hanc deterior est euerfio aeris q est ad humi-
ditatē tantū euz temperamento qualitatū actiuaz.
Euerfio aut minus mala oīum est illa que est ad ci-
uitatem vnde prin. air. f. febres accidentes cā aeris si-
ci sunt causa vt euēniat febres colice (dicūt isti su-
ple nō pestilentialis). f. nisi raro vt dixit zoar.

¶ An febres in estate sicca sint minoris euentus qz
in vere qd videtur esse calidū 7 humidū.

¶ Soluit dicendo sic. Nō est existimandum q ver-
sit calidū 7 humidū: sed est temperatum vt coli-
git a Gal. pñō cōplonum cap. 8. sic dicente. Qd si
calidū vinceret in vere magis qz frigidū 7 humi-
dum plusqz sicum iam esset generatiū putredinis.
7 pestilētie. 7 esset omnium horarū egrus.

¶ An feb. pestilētiales in aere humido grosso sint
longe sicut alie.

¶ Soluit sic dicēdo. f. febres pestilētiales in aere
humido grosso rōne illius deberent esse longe. euz
fm plm fiant ab humore grosso. Tamē vñ plurimū
sunt breues ad interitum: tñ ratione venenositatē
tum qz fm plm in eis putrent humiditates cordis.
Signū aut q merito aeris būdi grossi dēret ē iō
ge est hoc. qz illa que sunt salubres fm plm sunt iō
ge. 7 etiā qz apostemata pestifera que sunt ab būo-
re pportionali sunt dura longe terminationis.

¶ An tpa oīa nām suā seruancia sint meliora. euz
autūnus ptra nām suā humidus sit melior autūno
fm materiam suā sicco. qz ipsa per humiditatem
corrigit siccitatem estatis pcedentis vt colligitur a

Sol. Cilt.

Qñstio. 4.

Qñstunc.

Sol. Cilt.

Qñstunc.

Sol. Cilt.

Qñstunc.

Sol. Cilt.

Qñstunc.

Sol. Cilt.

Qñstunc.

Epilogus cap. iiii.

- So. Litr. **Quidam.** prin. scda sen. primi doc. scda sum. i. ca. 6. in fine. **¶** Soluit hec a diversis quasi in idem tendentibus. **¶** Quidam dixerunt sic. Autumnus in se considerat? et melior quam suam servat naturam: et magis convenit corporibus. Verum considerata dispositione que provenit ex estate precedere autumnus melior est si fuerit humidus. **¶** Alij. **¶** Alij dixerunt sic. Autumnus humidus est melior sicco: attrahit autumnus servans naturam suam est melior autumno sicco: et melior autumno humido reliquis temporibus naturam suam servantibus. Verumtamen si estas precedens non servas suam naturam. Immo fuisset distemperata notabiliter ad calidum et siccum: tunc autumnus humidus esset melior quam sicco: et quam medius servans naturam suam. et hoc voluit prin. scda sen. primi loco supra citato. **¶** Quid faciat mutatio vnius temporis anni vel omnium naturam suam non servantem quantum ad pestem inducenda. **¶** Soluit a prin. scda sen. primi doc. 2. summa prima cap. 4. sic dicente. **¶** Mutatio preterea temporis in vno tempore est minus affectus mortalitatem quam eius mutatio in multis temporibus. s. mutatio aducens mortalitatem. (Sunt hogenia. Addunt alij: hoc est verum mutatio in alijs temporibus. **¶** Quis annus est deterior quam ad pestem ex parte mutationis aeris. **¶** Soluit ab eodem ubi supra dicente: vel ab alijs de mente sua sic dicentibus. **¶** Deterior annus est ille qui totus finem eandem dispositionem incedit. nam mutatio aducens mortalitatem non est mutatio emendans illud quod prima attulit mutatio: unde si remota fuerit calida et humida et successerit ver fridus et sicca emendat caliditatem et humiditatem semper per frigiditatem et siccitatem veris. Idem dicitur prin. Demus preterea in quo oia eius tempora finem vnam eueniunt qualitatem annus ille est malus. quemadmodum si totus annus fuerit humidus et sicco aut calidus aut frigidus. Annus enim qui est sic. est multarum egritudinum sue qualitati proportionatus quare tempora postea erunt proluxa: vnum namque tempus multum commouet egritudinem sibi proportionalem quanto magis totus annus. **¶** Subiungit prin. Debemus autem scire quod effectus mutatio: non temporum non. Quod per causam temporis unde est tempus: sed cum ea mutata magnam efficit operationem in mutationibus dispositionum. **¶** Quis annus est deterior: an annus sequens fertilitatem: an annus sequens sterilitatem. **¶** Soluit a quibusdam dicentibus hec verba de mente prin. 3. sen. primi doc. 2. cap. 7. **¶** Nullus est deterior annus nec sic aducens mortem sicut annus fertilitatis sequens annos sterilitatis: verum a prin. non habent hec verba formaliter sed ista. Scias autem quod nihil est deterius saturitate in tempore fertilitatis quam fames sequitur in tempore sterilitatis et econverso: sed tamen conversio est deterior. **¶** Vidimus enim multos quibus in tempore sterilitatis cibus defecit: postea cum in tempore fertilitatis habundantia repletos fuisse et mortuos. **¶** Sed vehementer repletio in qualibet dispositione sit periculis: siue ex comestione sit siue ex potu. Quod namque boves superflue se impleverunt et suffocati interierunt. **¶** Ad hoc propositum multa sunt dicta a Joanne de quibus aliquid supra alia ab eo videntur ad habundantiam huius materie doctrinam.

Epilogus capituli quarti.

¶ Pro epologo huius capituli quarti de febre pestilenti. Queritur quid de ea colligenda sunt alia ab expostitionibus et summis tradita. **¶** Iterum in hac materia colegerunt. 5. huius propositio attinentia.

De febre pestilentiali.

¶ Primum febris pestilentialis est calor extraneus accensus in corde procedens ab eo in totum corpus non cens naturalibus operationibus. **¶** Unde si fuerit ex infectione aeris: tunc potest attendi calor in corde duplici. Vno modo mediante anhelitu: et tunc vltimum accendit color ille extraneus in humoribus cordis: et immittit prin. quod dixit. Quod si aer finem modum vici putredinis aer ipse mediante respiracione ad cor corripit complexionem spiritus in ipso et putrefacit quod circundat cor de humoribus et accidit caliditas egressa a naturali. **¶** Alio modo per positionem vaporum corruptorum in corde: quod est quod aer ingrediens per poros corporis si inuenit humorem habitatum ad recipiendum putrefactionem putrefacit aer ipsus: a quo putrefacto surgit vapor putridus ad cor et ponit in ipso caliditate putredinalem que postea spargitur in corpus: et nocet operationibus eius. **¶** Secundum. In pestilentia generantur febres diuerses finem diuersitatem humorum. **¶** In aliquibus generantur febres sanguineae: in aliquibus colericæ: vel illicite vel melleæ quicquid humorum corruptus corruptione pestilenti facit febrem pestilentialem que ab illo humore debet habere denominationem. Tunc finem plurimam febrem pestilentiam sunt ex humoribus putridis eo quod aer circundans cor obuiat omnibus vel pluribus humoribus. et quod talibus temporibus virtus sic debilitatur: quod non potest bene digerere humores nec bene gubernare ideo plures putrefiunt humores. **¶** Si tamen febris pestilens in aliquo vno humore sunt: ille vltimus est sanguis quod in pluribus humoribus putredinis est sanguis. Ad quod aduertens Rasis dicit febris pestilens vltimus est conclusa. **¶** Post sanguinem humor peccans vel abundans est colera. quod in sanguine reperit in corde plus et colera febris aut putredinis a putrefactione circa ipsum. aque vel terre vel nascentium a terra et malorum ciborum vltimus est flegmatica. quod vltimum est principium obuiat humoribus in illo exenti quod vltimum est flegma. **¶** Ad hoc corpus nostra patientia a pestilentia quatuor requiritur: 1. fornicatio agens: passum corporis dispositio: 2. debita agens ad passum appropriatio: et mora siue tempus sufficiens ad agendum. **¶** Aer infectus modis supradictis est in pestilentia agens forte propter horribile et venenosam qualitatem quam in infectione acquiritur humanis corporibus omnino contrariam. **¶** Ipsomet aer infectus agens corporibus humanis obuiat et ex proprio appropinquat. necessario enim eis appropinquat intus et extra contragens. **¶** Tempus ad agendum erit ei sufficiens ut agat in illa corpora que in infecto aere remanebunt: non solum ut in corpore dispositio introducat effectum: verum etiam ut illa que sunt dispositio sita disponat et tandem in ipsa agat. **¶** Corpora autem reddunt disposita ad recipiendum pestilentiam quod habebunt conditiones nunc dicendas. **¶** Corpora reddunt disposita recipiendum pestilentiam apta ex duobus generaliter. Aut ratione plenitudinis superflue in quo autem in aliquo ratione debilitatis. siue sicut debilia ex complexionem radicali siue etatua et pueri et decrepiti: siue ex superflua abstinentia vel superflua etatua et pueri et decrepiti: siue ex egritudine vel alijs alijs symptomatibus pternis et tunc. **¶** De paratis ad pestem ratione plenitudinis dixit prin. propositio corporum ad illud. s. ad recipiendum infectionem et in sunt plenitudine humoribus malis. Adhuc. n. fortasse non parati ex illa de paratis ad pestem ratione debilitatis dixit prin. Et corpora debilia iterum sunt parata ad eas. Et corpora debilia sunt illa que multiplicant eorum vel quolibet aliter paucificata in spiritibus et humoribus. **¶** Et corpora humida parata sunt ut patiantur ex illa. quod habent per passum valde dispositum ad recipiendum putrefactionem. cum ergo adest agens facile alteratur et infectus. **¶** Et non

Qñones cap. v.

Et nō solū corpora nālīr humida sunt ad pestē para-
ta: s; etiā corpora acēstīr humida. ideo de illis vi-
rit pun. 7 corpora multe balneariis sunt paratare
pariant ex illa: intelligens de his q balneant in aq̄s
leu balneis humectatib⁹. B alnea at exsiccatia for-
tasse nō nocent nisi inq̄atū dilatant poros: sed in-
uamētū cor cū exsiccatide est mai⁹ nocumēto cor.
Et corpora dilatatorū pororū sunt magis parientia
ex illo vt circa litteram dictum est.

¶ Pestilētia ex spālī dispōne siue cōstellatione ali-
qñ ita respicit vnā etatē q nō alias. Vñ aliqñ com-
pertū est pueros solū infici: aliqñ adolescentes siue
iuuenes: aliqñ senes: licet de senib⁹ min⁹ configat.
3oar em⁹ deponit. Pestilētia aliqñ respicit vnā ali-
quā determinatam cōplexionem hominū: vt puta
ita sanguineos q non colericos vel alios.

¶ Pestilētia vtplz aduenit i fine estatis 7 autūno.
Suplent ali⁹ 7 cū frigiditas incipit diminui in fine
qz eo tpe aer multū subtiliat 7 de facili recipit im-
pressiones. Corpora et eo tpe sunt magis dilatata
in poris: sicut etiā virtutibus magis delecta pro-
pter resolutionem faciam in estate vnde minus resi-
stunt 7 a causis debilibus magis recipiunt.

¶ Qñones quinti capli: de signis feb. pestilentialis
sunt decē corindentes decem partibus in illo capi-
tulo assignatis.

¶ Questio. 1. Vtrū dicta circa primā ptez capli
de descriptōe feb. pestilentialis sint sufficiētia.
¶ Questio ista q̄tuor sub se cōprehendit q̄stiuēculas
quibus soluta ipsa erit soluta.

¶ An febris pestilentialis sit quiesca exterioris vlr.
¶ Soluit pzo sic dicēdo. febris pestilentialis est de
febrib⁹ cōclusis: cui⁹ caliditas plus peccat malicia
7 venenositate q̄ intensione.

¶ Iñ pestis potius depēderet ab influētia adustina
q̄ a putrefactia: sicut interdū fit in antracibus 7
carbūculis hōis magni canumatis.

¶ Soluit scdo sic dicēdo. febris pestilentialis est qe
ta exteri⁹ fm plm vel vt i plurib⁹ eo q calitas feb.
pestilentialis proportionat calitatis aeris pestilētis.
¶ Iñ talis aer vtplz nō est excedens calitatis alte-
rādo cor⁹ ad sui qualitātē calitas em⁹ est remis-
sa: 7 a multo hūido obtusa. Cū quo tñ stat q a cali-
da feb. pestilen. sit intensā exteri⁹: vtputa in corpo-
rib⁹ colicis 7 raris in quibus corruptio foret in hu-
more colico: 7 precipue tpe magni estus.

¶ An feb. pestilentialis sit cōturbans interius.
¶ Soluit ab Auer. 4. col. dñte. Iñd apparet in illis
febrib⁹ fortitudo: neq̄ sentit in illis magna lesio ma-
nifeste eo q mala cōpō dñat in eis cōturbans in oibus
virtutib⁹ corporis. Illud aut qd facit lesionez ma-
nifestā sensibīlī ē mala cōpō pīcularis vlr diuersa.

¶ An in febre pestilentiali sentiat caliditas 7 infla-
tio fortis: cum ipsa dicta sit esse quiesca exterioris.

¶ Soluit primo sic dicēdo. In febre pestilentiali
sentitur caliditas 7 pro idest inflamatio fortis: sed
hoc non est propter calorem gradualiter intensum
necessario sed est ppter multos vapores malignos
putridos constrictos 7 contentos circa cor 7 pul-
monem. 7 ita caliditas in hac febre pestilentiali po-
test ēē quiesca idest gradualiter remissa 7 fortis quā-
titatē 7 propter malignitatem.

¶ Soluit secūdo sic dicēdo. In aliqua febre pe-
stilentiali sentitur caliditas acuta exterioris vt puta
in causone pestilentiali. Tamen caliditas causans
pestilentialis non est ita intensa exterioris propter
tracum caloris interioris ac succurrendum multo
nocumēto cordis 7 maiori quam in causone non
pestilentiali. Et econtra maior calor: debet sentiri

De signis feb. pestilen.

interius in causone pestilentiali: omni pitate supposi-
ta. 7 hoc pp maiore fugā caloris interi⁹. pp maius
nocumētū utatū cordi i causone pestil. q̄ i causone
¶ An feb. pestilē. vtplm pdat. (nō pestilēntiali. 4. q̄stiuē.
¶ Soluit. 1. a p̄his dñtib⁹ q feb. pestilē. ē mortalis. 1. q̄stiuē.
¶ Soluit. 2. a Sal. dñte. Deteri⁹ qd ē i ea est q p ap-
partitionē signorū digōnis 7 crisis feb. pestilē. in ipsa
iterficiat crisi. ois em⁹ crisis plus attinet sanitati q̄
morti. nisi feb. sit pestilen. vt ipse dixit in cōmentio
13. scde particule affo.

¶ Questio. 2. Vtrū dicta circa scdoz pte cap. de
signis feb. pestilē. ab anhelitu imptis sint
sufficiētia ista duas sub se cōprehendit (sufficiētia:
q̄stiuēculas: quib⁹ solutis ipsa erit soluta.

¶ An in anhelitu feb. viciatantum feb. pestilē. repe-
riant illa quinqz circa litteram declarata.

¶ Soluit sic dicēdo. In anhelitu feb. pestil. repit⁹
¶ Iñ anhelitu est magnus fm oēs ei⁹ Cilla quqz
dimēsiōne. s. longlat⁹ 7 pfundus seu alt⁹: q ē talis
donec vtr⁹ decidat pp cilitatē 7 iflationē in ip̄ali-
bus magnā. s; in p̄fessu multū pstringat: 7 multū
Scdm anhelitus est exaltat⁹. i. alt⁹ q ex. Certe ē.
altatio est magnitudo fm vnā dimēsiōne. s. pfundi-
tatē ppter magnā cilitatē 7 iflationē in corde exi-
stente. Iñd aut ex p̄fessu p̄m. qd ē marie senini sub-
iecta nam in anhelitu huius febris multa mēbra pe-
cioralia 7 eis adiacentia mouentur 7 eleuant.

¶ Tertū anhelitus in hac febre cōstringit multū. i.
fistoles sit maior diastole nō solū absolute sicut in
alijs feb. putridis. s; ē maior cōpātine ad alias feb.
putridas: ad qd denotandū dixit p̄m. anhelit⁹ cō-
stringit multū q̄ dicat plus q̄ alijs putridis qz i
hac feb. est maior necessitas expellendi vapores pu-
tridos multas cōclusos q̄ euēctandi calorem.

¶ Quartū anhelitus i hac febre multū curat. i. abre-
uiat⁹: nō enim sit longus ppter defectum virtutis
sed curatur fm longitudinez: sicut ipm cōstringit ē
fm oēm dimēsiōnez cōstringi vt dicunt isti.

¶ Quintū anhelitus i hac febre frequētat. i. sit mul-
tū frequens vt satisfiat necessitati: nō solum p ma-
gnitudinē: sed etiam p velocitatē 7 frequentiam.

¶ An in anhelitu feb. viciatantum feb. pestilen. sit
aliud signum a p̄dictis.

¶ Soluit de mēte p̄i. dicēdo anhelit⁹ istoz aliqñ ē
fecid⁹ pp: putrefactionez positā in corde 7 ip̄alib⁹
multa 7 mali moris: a q emanant cū hanelitu vapo-
res multi putridi reddentes aere in circuitu putri-
dum 7 fecidus ppter ipsoz cōmixtiōne fecū. quē
pcipiunt inspirantes cum 7 hoc est signū mortis: vt
dixit p̄m. in fine p̄sentis capli.

¶ Questio. 3. Vtrū dicta circa tertiā ptez capli
de signis feb. pestilen. sumptis a pulsu sint
sufficiētia.

¶ Questio ista duas sub se cōprehendit q̄stiuēculas
quibus solutis ipsa erit soluta.

¶ An pulsus istoz sit magn⁹ seu vehemens i ma-
gnitudine. ¶ Soluit primo forte sic dicēdo. Iñd Cgnitudine.
sus istoz pōt esse magnus fm oēm dimēsiōnez si-
cut de anhelitu cor⁹ est supra dictus q est magn⁹
donec virtus decidat. ppter vehemētiā ebullitio-
nis 7 inflationis in corde 7 ppe cor.

Sed forte hoc nō dixit. Iñd. dñtis istud intelli-
gere per illud qd dictum magnitudine hanelitus.
Vt forte nō dixit de magnitudine plus. qz cito de-
bilitat virtus que nō pōt pulsum facere magnum.

¶ Soluit. 2. sic dicēdo. Iñd. dñtis istoz sit vehemēs
in nocte magnitudine sed nō mī in magnitudine
respectu pulsus diei. Qd sit qz vtr⁹ fortificata p re-
d iij

4. q̄stiuē.
¶ Sol.

Qd. 2.

1. q̄stiuē.
Sol. Lit.

2. q̄stiuē.
So. Iñd.

Qd tertia

1. q̄stiuē.
So. Utr.

So. Utr.

ripō
pus.

edicatio
pestis.

Tempus
pestis.

Qd. 5. ca.

Qd p̄la.

questiū.
Sol. Utr.

Qd p̄la.

Qd p̄la.

Qd p̄la.

Qd p̄la.

Qd p̄la.

Qd p̄la.

Qd p̄la.

Qñones cap. v.

tractione caloris et spūs in nocte aliquantulum magni fiat pulsus.

2. questiu. **So. Ultr.** **Qñ.** An in pulsu istoz sint alia signa a predictis.
Qñ. Soluit sic dicēdo. Pulsus in istis febribus est multū debilis ineq̃lis for̃dinat⁹ qz hoc feb. sua venenositate vires corporis deiciūt et magnā faciūt in massa hūorali cōturbationē et tāde sic pulsus vel for̃mīcās vel vermiculosus instante morte et hancit⁹ sit frigidus et debilis valde.

Qñ. 4. **Qñ.** Uelcio. 4. Utz dicta circa q̃rtā p̃tē capli de signis feb. pel. ab exētib⁹ s̃p̃t̃ sint sufficiētia.
Qñ. ista. 7. cōtinet questiuunculas quibus soluit ipsa erit soluta.

1. qñiunc. **So. Litr.** An vrina febricitantiū feb. pestilē. sint sanguinea et flegmatica.

Qñ. Soluit sic dicēdo. Urina in hac feb. est aquosa. i. nō hīs debita subaz colerica et melica: Implet sanguinea nō simul s̃z in diuersis hōib⁹ s̃z diuersitate humorū peccatiū aut vñantiū i patiēte hāc feb. Adde ab alijs. Idem in dictis vbi fecit mētiōē de vria flatica cū dixit aquosa. et explet de elica et melica: s̃z nō s̃z sanguinea qz reliq̃ hoc de ea nō ē ex eo qd̃ tā ē dēū hāc feb. s̃z plm hīc sūdanū a s̃gē. Et Soliel. aut tactū est hoc dñe qz vria alij appet ruffa rubra spissa: et est vrina in hac feb. luida maxime in ipsius superficie p̃ leionem spiritualium.

2. qñiunc. **So. Sal.** An in vrina istoz sint alia signa.

Qñ. Soluit a Sal. lib. pulsu dñte. Urina qñqz est mītra et spissa: et qñqz ē subtilis et aquosa: Et si ea ē nebula nēra et ypostasis: sunt nigri coloris vel liuidi: aut sunt diuile permixte: sicut farina spissa in ea: et hoc est malignus.

3. qñiunc. **So. Litr.** Dicunt aliqui per istam vrinā permixtam intellexit Sal. vrinam similem vrine subingalium.

Qñ. An i egōnib⁹ dēroz a peste regiant signa a p̃n. **Qñ.** Soluit sic dicēdo. Ego istoz ē leuis. i. dicta. ligata. Et est talis qñqz p̃ indigestiōē: qñqz p̃ l. quefactionē: qñqz p̃ humorum cōmitionem.

Egestio istoz est feda. i. aspectu icōnura. vel est fetida p̃ malitiā putredis. s̃corz em̃ s̃g̃t putredinem vt dicit a Sal. p̃mo p̃nosticoz cōmen. vlti. et a p̃zin. feda sen quarti cap. de indicis fameli.

Ego istoz est nō nālis. i. in colore et in substantia. Ego istoz qñqz ē mīca. i. fecalis grossa: quā fortas se antecessit subtilis: et qñqz incipit grossa nullo alio Ego istoz s̃z p̃tē et p̃tē spumosa: p̃p. fluxu p̃cedēte. ebullitiōē: vapores em̃ grossi gnati a calitate recli si in superficie alicui⁹ humiditatis viscoso eleuant ea in cupum et faciunt ampulas et multitudine ampularum paruarū p̃orimarum est spuma.

Ego istoz est fetida p̃pter calorem putredinalem. Ego istoz h̃z i se aliqd de gñe ei⁹ qd̃ liq̃t. nā aliqd p̃suedis ab intra calefacte appet i superficie egōn.

4. qñiunc. **Qñ.** An egestio istoz sit aliter qz dictum est.

Qñ. An egestio istoz sit fecalis grossa vel subtilis.

So. Litr. **Qñ.** Soluit p̃ima p̃s dicēdo. Egestio istoz ē leuis. i. eq̃lis in malitia: que eq̃litas s̃g̃t dñuz caloris p̃ter nām. Cū hec eq̃litas vituperat a Sal. feda p̃nosticoz cōmē. 22. et a p̃zi. feda sen primi cap. de egōne.

So. Litr. **Qñ.** Soluit feda p̃s dō. ego istoz p̃tē ē mīca dupl. Vel est mīca per fluxū alicui⁹ humoris mīci qz hūor mīci⁹ fore p̃erat ante pestilentiam.

Qñ. Vel est mīca qz p̃tē malitiam feb. humoris sunt cōuersi ad naturā humoris melancolici.

So. Litr. **Qñ.** Soluit tertia pars dicēdo. Egestio istoz ē mīca i. fecalis grossa quā fortasse antecessit subtilis vrinā. nam possibile est p̃ euacuationem partū subri hū illud qd̃ remanet magis ingrossari et fieri fecem

De signis feb. pestilen.

melancolicam grossam. Et fortasse incipit grossa: nullo alio fluxu p̃cedente: facta talis solum per resolutionem partū subuliz facta a caliditate febrili.

Qñ. An detenti a feb. pestilē. sudant sudore frigido. **Qñ.** Soluit sic dicēdo. Detenti a feb. pestilē. aliqñ sudant sudore frigido. i. sincopali: qui accidit eis: qñ iam resolutur virtus eorum.

Qñ. An detenti a feb. pestilē. plus euomunt colerā. **Qñ.** Soluit dicēdo sic. Isti p̃tē vomūt eo qz mīaz. lerā. qz hūor coleric⁹ mordacior plus excitat stomachum vt euomat eū. Item qz ipsa est leuior facili⁹ educitur sursum per vomitum qz mīaz. Colicā.

Qñ. An euomūt colaz. i. mīcaz post colerā. i. mīā. **Qñ.** Soluit dicēdo sic. Isti euomunt p̃lo mīaz colicā: postea mīaz q̃ appellat colerica nigra. qz mīaz colerica magis stimulat virtutē expulsiuā qz mīa nālis: aut qz mīaz p̃ aduersionē mīe nālis gēit. Itē qz iste mīe sunt grossiores: nō ita facit sūt educibi

Qñ. An detenti a feb. pestilen. sit fluxus les. omnium humorum.

Qñ. Soluit sic dicēdo. In detentis ab ista feb. pōt esse fluxus ventris omnium humorum. qz feb. pestilē. sūt diuersē: et p̃tē fieri a diuersis hūorib⁹: ita vt feb. ista in duo sit colerica: in altero flatica: in altero mīca. Idem tamē est sanguinea. cū plm de sanguine reperiat in corde.

Qñ. Et aliqñ in vno sunt diuersē cōicata putredine magna pluribus humoribus.

Qñ. Uelcio. 5. Utz dicta circa q̃rtā p̃tē cap. de signis sumpris ab accidentib⁹ in feb. pestilen. apparentibus sint sufficiētia.

Qñ. ista. 2. sub se p̃prehēdit qñiunculas: qz soluit **Qñ.** Quid sit mōificatio et torpor. Cū erit soluta. **Qñ.** Soluit sic dicēdo. Mōificatio et torpor. i. mē. b̃roz corpis est debilitas virtutis aialis: talis et tā ta q̃ eger nō loq̃t: neqz bene sentit: nec se pascere scit: nec se erectū sustinet. et vulgo dicit qz mēbra talium sunt et manutergia madida molia.

Qñ. An detenti a feb. pestilē. adueniat sincopsis et ca. **Qñ.** Soluit sic dicēdo. Detenti a feb. ius virtutis. pestil. accidunt ista duo p̃ spūum corruptionē et eorum resolutionem.

Qñ. Uelcio. 6. Utz dicta circa. 6. p̃tē. c. de signis feb. pestil. supra q̃busdā accitib⁹ p̃tū corpis

Qñ. ista duas sub se cōprehēdit q̃ (sint sufficiētia. si unculas quibus soluit ipsa erit soluta.

Qñ. An nausea et calus appetit⁹ sint vehemēs i istis. **Qñ.** Soluit dicēdo sic. Nausea et calus appetit⁹ s̃tē vehemēs i istis. qz isti debilitant i istis feb. plusqz in alijs: p̃ corruptionē hūorū i ore s̃dōi: p̃ cōtātē et cōpassiōē oris s̃dōi ad cor et ad sp̃alia: et p̃ s̃ectiō nē malā cōicatā oris s̃dōi i attractiōē aeris corrupti.

Qñ. An detenti ab hac feb. sint solū caetici: vel tym. **Qñ.** Soluit dō sic. Isti h̃t dispōnē s̃lēz (panitici. cacehe. q̃ forte est p̃clio vaporū grossoz sub cute. Vel forte in istis est inflatio ṽris: et s̃it s̃cne tymi s̃tēc osa accidit vaporib⁹ grossis et ṽ. (panitici. totitib⁹ sub syphac reclusis.

Qñ. Uelcio. 7. Utz dicta circa seprimā p̃tē capli de signis feb. pestil. sumpris a q̃busdā naris in partibus corporis sint sufficiētia.

Qñ. ista duas sub se cōprehēdit qñiunculas: qz soluit ipsa

Qñ. An s̃b s̃ gñe signoz p̃tēat alia sig̃a. Erat solia **Qñ.** Soluit dicēdo sic. sub hoc genere signoz intelli gunē q̃dā macule curis nigre. aut virides. aut vio lacee vel sub rubee. s̃lēs illis que cōtingunt curi ex moribus pulcū q̃ vulgariter solent dici plane.

Qñ. An iste

Epilogus cap. v.

4. q̄tunc. **C**ū iste macule sic appentes sint signa mortis v̄l
So. Ultr. **¶** Soli d̄o sic. Iste macule sunt d̄i. Cialutis.
gnis malis ⁊ mortalib⁹. ꝑcipue ille q̄ sunt nigre v̄l
violacee v̄l virides. R̄o est q̄m̄ iste attestant sup̄ ma
gna b̄ioꝝ corruptiōe nō emēdabili.

Q.uestio.8. Utz deū circa octauā p̄tā capli de
 signa feb. petri. Cōter p̄tingētibz sint sufficiē.
 ¶ Et dñs ita. 2. l. b. se p̄ndit q̄st. q. b. solz ip̄a erit solta
 ¶ An detenti a feb. p̄fēntiali incurrāt sp̄asium
 de replōne aut de inanitione.

So. Litt. ¶ Soluit dō sic. Detēti a febre pesti. Icurrūt spā
mū de reptōne ex grollis vōstōitātib⁹ Ielūsis. quā,
ut fortasse possint currere ipsamū de inanitiē: s⁹
raro: sōlū qñ calitas huius feb. esset tanta q⁹ i⁹
ipatio in quo hec febris durat perduceret ad ex
ficacionem neruorum ⁊ musculorum.

918. ^{918.} ^{919.} ^{920.} ^{921.} ^{922.} ^{923.} ^{924.} ^{925.} ^{926.} ^{927.} ^{928.} ^{929.} ^{930.} ^{931.} ^{932.} ^{933.} ^{934.} ^{935.} ^{936.} ^{937.} ^{938.} ^{939.} ^{940.} ^{941.} ^{942.} ^{943.} ^{944.} ^{945.} ^{946.} ^{947.} ^{948.} ^{949.} ^{950.} ^{951.} ^{952.} ^{953.} ^{954.} ^{955.} ^{956.} ^{957.} ^{958.} ^{959.} ^{960.} ^{961.} ^{962.} ^{963.} ^{964.} ^{965.} ^{966.} ^{967.} ^{968.} ^{969.} ^{970.} ^{971.} ^{972.} ^{973.} ^{974.} ^{975.} ^{976.} ^{977.} ^{978.} ^{979.} ^{980.} ^{981.} ^{982.} ^{983.} ^{984.} ^{985.} ^{986.} ^{987.} ^{988.} ^{989.} ^{990.} ^{991.} ^{992.} ^{993.} ^{994.} ^{995.} ^{996.} ^{997.} ^{998.} ^{999.} ^{1000.} ^{1001.} ^{1002.} ^{1003.} ^{1004.} ^{1005.} ^{1006.} ^{1007.} ^{1008.} ^{1009.} ^{1010.} ^{1011.} ^{1012.} ^{1013.} ^{1014.} ^{1015.} ^{1016.} ^{1017.} ^{1018.} ^{1019.} ^{1020.} ^{1021.} ^{1022.} ^{1023.} ^{1024.} ^{1025.} ^{1026.} ^{1027.} ^{1028.} ^{1029.} ^{1030.} ^{1031.} ^{1032.} ^{1033.} ^{1034.} ^{1035.} ^{1036.} ^{1037.} ^{1038.} ^{1039.} ^{1040.} ^{1041.} ^{1042.} ^{1043.} ^{1044.} ^{1045.} ^{1046.} ^{1047.} ^{1048.} ^{1049.} ^{1050.} ^{1051.} ^{1052.} ^{1053.} ^{1054.} ^{1055.} ^{1056.} ^{1057.} ^{1058.} ^{1059.} ^{1060.} ^{1061.} ^{1062.} ^{1063.} ^{1064.} ^{1065.} ^{1066.} ^{1067.} ^{1068.} ^{1069.} ^{1070.} ^{1071.} ^{1072.} ^{1073.} ^{1074.} ^{1075.} ^{1076.} ^{1077.} ^{1078.} ^{1079.} ^{1080.} ^{1081.} ^{1082.} ^{1083.} ^{1084.} ^{1085.} ^{1086.} ^{1087.} ^{1088.} ^{1089.} ^{1090.} ^{1091.} ^{1092.} ^{1093.} ^{1094.} ^{1095.} ^{1096.} ^{1097.} ^{1098.} ^{1099.} ^{1100.} ^{1101.} ^{1102.} ^{1103.} ^{1104.} ^{1105.} ^{1106.} ^{1107.} ^{1108.} ^{1109.} ^{1110.} ^{1111.} ^{1112.} ^{1113.} ^{1114.} ^{1115.} ^{1116.} ^{1117.} ^{1118.} ^{1119.} ^{1120.} ^{1121.} ^{1122.} ^{1123.} ^{1124.} ^{1125.} ^{1126.} ^{1127.} ^{1128.} ^{1129.} ^{1130.} ^{1131.} ^{1132.} ^{1133.} ^{1134.} ^{1135.} ^{1136.} ^{1137.} ^{1138.} ^{1139.} ^{1140.} ^{1141.} ^{1142.} ^{1143.} ^{1144.} ^{1145.} ^{1146.} ^{1147.} ^{1148.} ^{1149.} ^{1150.} ^{1151.} ^{1152.} ^{1153.} ^{1154.} ^{1155.} ^{1156.} ^{1157.} ^{1158.} ^{1159.} ^{1160.} ^{1161.} ^{1162.} ^{1163.} ^{1164.} ^{1165.} ^{1166.} ^{1167.} ^{1168.} ^{1169.} ^{1170.} ^{1171.} ^{1172.} ^{1173.} ^{1174.} ^{1175.} ^{1176.} ^{1177.} ^{1178.} ^{1179.} ^{1180.} ^{1181.} ^{1182.} ^{1183.} ^{1184.} ^{1185.} ^{1186.} ^{1187.} ^{1188.} ^{1189.} ^{1190.} ^{1191.} ^{1192.} ^{1193.} ^{1194.} ^{1195.} ^{1196.} ^{1197.} ^{1198.} ^{1199.} ^{1200.} ^{1201.} ^{1202.} ^{1203.} ^{1204.} ^{1205.} ^{1206.} ^{1207.} ^{1208.} ^{1209.} ^{1210.} ^{1211.} ^{1212.} ^{1213.} ^{1214.} ^{1215.} ^{1216.} ^{1217.} ^{1218.} ^{1219.} ^{1220.} ^{1221.} ^{1222.} ^{1223.} ^{1224.} ^{1225.} ^{1226.} ^{1227.} ^{1228.} ^{1229.} ^{1230.} ^{1231.} ^{1232.} ^{1233.} ^{1234.} ^{1235.} ^{1236.} ^{1237.} ^{1238.} ^{1239.} ^{1240.} ^{1241.} ^{1242.} ^{1243.} ^{1244.} ^{1245.} ^{1246.} ^{1247.} ^{1248.} ^{1249.} ^{1250.} ^{1251.} ^{1252.} ^{1253.} ^{1254.} ^{1255.} ^{1256.} ^{1257.} ^{1258.} ^{1259.} ^{1260.} ^{1261.} ^{1262.} ^{1263.} ^{1264.} ^{1265.} ^{1266.} ^{1267.} ^{1268.} ^{1269.} ^{1270.} ^{1271.} ^{1272.} ^{1273.} ^{1274.} ^{1275.} ^{1276.} ^{1277.} ^{1278.} ^{1279.} ^{1280.} ^{1281.} ^{1282.} ^{1283.} ^{1284.} ^{1285.} ^{1286.} ^{1287.} ^{1288.} ^{1289.} ^{1290.} ^{1291.} ^{1292.} ^{1293.} ^{1294.} ^{1295.} ^{1296.} ^{1297.} ^{1298.} ^{1299.} ^{1300.} ^{1301.} ^{1302.} ^{1303.} ^{1304.} ^{1305.} ^{1306.} ^{1307.} ^{1308.} ^{1309.} ^{1310.} ^{1311.} ^{1312.} ^{1313.} ^{1314.} ^{1315.} ^{1316.} ^{1317.} ^{1318.} ^{1319.} ^{1320.} ^{1321.} ^{1322.} ^{1323.} ^{1324.} ^{1325.} ^{1326.} ^{1327.} ^{1328.} ^{1329.} ^{1330.} ^{1331.} ^{1332.} ^{1333.} ^{1334.}

159. **Q**uestio. 9. Ut p. dicta circa nonā pte capli. de
signis feb. pesti. raro ptingit? sint sufficiētia
Quinta. 3. ibi p. dicit qñ. qd? solt? ipa erit solta
Quatuor sunt diuersitates contingentes in feb. pe
stentiali et parte caloris.

10. *Litr.* Soluit sic. febris pesti. triplex est: pte caloris. Quādoq; enim est paucē caliditatis exterius: & multē caliditatis interius: hāc tetigit. Scin. in pla pte capli dū dicit. hec feb. est quiesca exterius ebulliens & conturbans interius.

Quādoq; est fortis caliditatis intus ⁊ extra. hāc te
rigit Idm. in oetava pte cap. dñi dixit. Et hec feb.
incipit cum accidentibus predictis cum fortitudine
sua vt expositum est.

Quādoq; est tepide caliditatis vplm in exteriorib?
 Quis qñq; etiā in interiorib? hāc tēq; p̄m̄. in
 nona pre cap. dū dixit. Et qñq; est de his febribus
 in qua non percipiteger nec tāgens propinqu? mul
 titudinem calorū.

¶ Alia q̄ vident̄ hūc p̄e attinentia sunt collecta in
geminata huius p̄tis expositione.

Quo febris pestilens. velociter interficit pulsu et
urina non alteratis in ea.

Calor. ¶ Solus p̄rio a gubulā sic. Aer pestilētiālis gñāa
hāc feb. p̄t esse sub tepido calore vehemēter vene-
nosus: a cor illius q recipit ipm eē valde dispositus
ad recipiēdū infectionē ei⁹: quo dato aer ille sua ve-

ad recipiendū infectionē. Et si
venositate iterum cor pulsū manifeste calor feb: il:
in exterioribz aut i plisibz aut i tinctura vinarum.
Addit ad istis q aer ille sua venositate receptū
in corde pōt aliquē occidere nulla febre ducta. et b q:
tuor exemplis declaratur ab eis de quibus parebit
in duplicata huius partis expositione.

¶ Solui sedo ab alijs dñtbt? Cā qñti est qñ feb. pe
stiferitatis iterfit qñ nocumētū qd facit virtutē vi-
tali. Ad dīgñtū hī p virtutē naturālē: ēz possibīle
est virtutē naturālē facere operationē suā virtutē
vitali ad destructiōnē tendente: vt colligit a pñun-
tūmo cano. cap. de virtutē vitali.

Cur hesitāt medici de eē ei? febris vel effectus.
Solutur sic a quibsdā. Medici hesitāt in eē hui?

Medici hesitāt ī eē ei⁹ . s. egri: an bēat se, an n̄.

De signis feb. pestilen.

Secunda medici hesitant in esse eius. s. feb. v3. q. feb. est ista.
Tertia medici hesitant in esse eius. s. effectus. v3. q. q.
est q. pulsus & vena nō alterant magna alteratione
cum tanta egrediendis malitia.
Quarta medici hesitant in esse eius. s. cāe mortis isti?
festine quam ipsi minime praeviduerunt.

Questio. 10. Utrū dicta circa decimā pte ca. Qd. 10.
de signis feb. pestilē. raro cōtingentibus sint
sufficiētia.

¶ Questio ista duas sub se cōprehēdit q̄stionē. q̄b⁹
solus ipsa erit soluta.

CAn scdm notatum seu pronosticum sit vniversa,
liter verum.

¶ Solū dicendo sic. Pestilentes quorū anhelitus sunt multū secentes. sin plurimū moriuntur. siue hoc sint et habentib⁹ feb. pestilē. siue fortitudinē inuenientē: siue fuerint ex primis qui hñt eā cū fortitudi ne incipientē. Rō est qz putredo significata p forē suorū anhelitū fetorē est cōpleta. & cōfirmata i cor de & partib⁹ spūalib⁹ sen peccatib⁹.

An hoc notatū seu p^{ro}positū sit semp^{er} verum.
¶ Solūis dicēdo sic. Hoc notatū habet veritatez si

factor: anhelit⁹ pueniat ex putredine hūiditatū cor-
dis. nō autē ex alia causa: vtpota ex dente putrido:
aut ex hūiditatib⁹ in pulmone putrentib⁹: et ab alijs
filib⁹ causis. Qd tñ nō erit facile distinguere.

¶ Epilogus capli quinti.

Epilogo huius cap. 5. de signis feb. pestif. coligenda sunt aliqua ad hoc propositum.

Queritur q̄ sunt illa que ab expositoribus aut
summissis sunt ad h. ppositū collecta.

Q Iteramō, dixerunt breuiter.
Cū apparebūt iter hoies ⁊ alia tales egritu/

dines & multiplicabunt certficari poterit ex pau-
cis signis q̄ illa feb. ē pestilētiā.

In feb. pestil. nō subito Interficiētib⁹ cōitantē bu-
bones & plurimū: & alia ap̃ata que accidūt in diuer

fis partibus corporis. fm q humores trāsmittunt
 ad diuersas corporis partes. vnde cor specialiter

Uterum si in cerebro sint humores superflui q tran

smittuntur retro aures faciunt illic apata.
Et si in epate sint humores superflui qui transmit,

Et si in corde sunt humores superflui qui transmittuntur ad inguina fiunt ibi apata.

untur ad subaſſellas ſunt ibi aptata. **Cremota.**
Et ſibi accidit ſi tranſmittant ad alia mēbra ſacis

Tunc illis sic dispersis causantur erisipile carbūcu
libubones ⁊ alia.

Diversa apostematuz genera: que apostemata quāto a corde remōtorio sunt remotiora tanto min⁹

Ceterius qd est in feb. pestilentiali est q post ap

partitionem signorum digestionis & crisis ipsa feb.
multoties in ipsa crisi subito interficit cuius op,

positum accidit in alijs non pestilentialibus vt col-
ligit a Gal. in cōmen. 13. 2^e. dicente. Omnis crisis

plus attinet sanitati q̄ mori nisi egritudo fuerit pe
fentialis ac. Causa huius assignatur a Gul. con

cine meo qz putredo venit ab aere putrefacto ⁊ di
spofito inducta a cauffis occultis que non sciuntur

ita est confirmata & coartata in radice cordis & spiritualium q̄ nullo modo possunt a natura & virtu-

te cum suis instrumentis & medicinis remoueri quā-
uis in materia humoralis putrefacta compleat & pfi-

Inferē ab isto, pp b necē ē medico sapiēti vt ptiuet

a principio interviolēter cū pfortatōe cordis 7 spūaliū

Qōnes cap. vi.

Cur multi
moriuntur.

cū rebus pfortatib⁹ cor: q̄ cū cūcibus vlib⁹ pti-
cularib⁹ q̄ cū nutrimento virtutis cōfortatio.

Cause cadentes q̄ multiplicantes mortem tem-
pore epidimie sunt sex.

Prima desperatio infirmorum: quia desperant de
salute eorū dicentes q̄ hoc erat vindicta q̄ ira dei.
Secunda confidentia quam multi habuerunt q̄ ab
solutione eis cōcessa a pena q̄ culpa, ppter q̄ mul-
ti eligebant potius mori q̄ vivere.

Tertia carentia seruitorum: q̄ tales carebant serui-
torib⁹ q̄ seruitijs: q̄ unus volebat alteri vicinari p-
pter contagionem morbi.

Quarta imaginatio quā habebant isti de toxicis q̄
pulueribus dicētes q̄ postquā erant toxicati apli⁹
cibari non poterant.

Quinta ordinario mala regiminis: quia multi plus
solito comedebant: alij comedebant cibū hora non
conuenienti in quibus natura magis granabatur.
Alij vrebantur coitu superfluo q̄ lassatio qui coit⁹
superflus erat eis venenum.

Sexta medicinarum assumptio. Multi enim credē-
tes bene facere volentes se preseruare a peste accepe-
runt medicinas laxatiuas quibus pori dilatabant
q̄ vie eorū aperiebant q̄ humiditates in corpore moue-
bant: quare ab epidimia infecti moriebantur.

Q. 5. ca. 6. Q. uestiones sexti cap. De cura feb. pestilen. sunt
sex corridentes sex partibus in cap. assignatis.

Q. 5. prima Q. uestio p̄ia: Utrū deā circa primā p̄e capi. q̄
cura patientiū feb. pestilentialē per cibos. et
de rectificandē appetitus eorū sint sufficiētia.

Q. 5. ista. 5. l. b. se p̄ndit q̄stū. q̄b⁹ solū ip̄a erit soluta.

1. q̄stū. C. An cibi pestilentiali⁹ debeāt esse acetosi.

Sol. Ult. 1. Soluit a q̄b⁹ dā dicēdo sic. Plures ex medicis
timēt dā pestilentiali⁹ cibos acetosos pp̄ duas cās.

Una est q̄ tales febricitates tussit. q̄ cibi acetosi
faciūt eos magis tussire. Altera est q̄ isti sepi⁹ pa-
tiunt magnam difficultatē in anhelitu: que per ace-
tosa solet aggravari.

Justitia. Instat q̄ istos ab alijs sic dūtib⁹. Propter p̄cās
cās in pestilentiali nō debēt penitus dimitti acetosa
cū tussis q̄ difficultas anhelitus sint accūa malicie
feb. q̄ materie eius quā nā cum tussi nitrit⁹ excre-
re. Et sic necdū plus intrēdere morbo q̄ mae ei⁹ ve-
luti plus suspectio q̄ accitibus ab eis oriētib⁹.

Additio. Addit ab istis: nisi difficultas q̄ opp̄ssio i anhelitu fue-
rit tāta q̄ timeat mors q̄ suffocatio. In quo cū ac-
cidēs supat cās. q̄ tūc p̄ prius oz ei accēdere q̄ alijs

2. q̄stū. Cur cibi pestilentiali⁹ debēt ēē pauce q̄stiat⁹.

Sol. Ult. 1. Soluit v̄do sic. Libi pestilentiali⁹ debēt ēē pauce
q̄stiat⁹ pp̄ illa dū q̄ inuit p̄dm. i. ter. seq̄nti ibi.

Libināq̄ eorū sunt itez mali ac.

Si ergo de istis cibis multū dare pestilentialis du-
pliciter noceret eis. p̄lo sua multitudie. in q̄stū. f.

fit additio in eorū q̄stiatē plusq̄ natura erigat q̄ vi-
gerere possit. sc̄do q̄ iterum sunt mali q̄ nocētes pe-
ctozi q̄ neruis q̄ cerebro.

5. q̄stū. Q. uestio cibi pestilentiali⁹ si maliv⁹ quodāmodō mali

1. Soluit. i. sic dicēdo. Libi eorū. i. cibi q̄ tūc rep̄tū-
tur si mali. i. si infecti ēē a corruptōe aeris: q̄ nocet
eorū multitudine. i. nocet eorū multa quantitas in qua.

tū fit additio s. in materia mala. q̄ ideo dētur parus
de eis. Et nocent in q̄stuz sunt mali. i. male q̄stiat⁹:
q̄ corrupti ab aere. ideo dētur acetosi.

So. Litr. 1. Soluit sc̄do sic v̄do. p̄dm. p̄ hec verba. pbat q̄
istis debēt dari cibaria acetosa q̄ in pauca q̄stitate:

q̄ si nō darent ista: tunc darentur illa quibus vte-
bantur rēpore sanitati. v̄z. in multa quantitate. et
non acetosa sed pingua q̄ fm cōmunem hominum
psuetudinē p̄dita: sed m̄ifestū est q̄ dare cibaria in

De cura feb. pestilentialis.

multa q̄stitate est malū. q̄ q̄stitas illoz addit i mā-
q̄ dare illa in qualitate cōsuetā est malū. q̄ talia ci-
baria sunt mala in qualitate. q̄ p̄ sua qualitatē non
rectificāt malitiā. ergo opz q̄ cibaria istoz sint pau-
ca q̄stiat⁹: q̄ sint acetosa.

Q. uestio in pestilentiali cadit appetitus.

1. Soluit p̄lo v̄do sic. Cā casus appetit⁹ in pestilētia
tis est q̄ spūs cordis istoz sunt infecti. q̄ cōmune in-
cunt ab aere. q̄ id egent quasi cōmuna restauratiōe
vel renouatione. q̄ cordis confortatione.

Idoc at fit p̄ cibaria ista istis. f. frida acetosa. vapo-
res. n. laudabiles a cibo eleuari q̄ cito trāstē rectifi-
cāt spūs m̄iscēdo se cū eis: q̄ m̄aliter augent eos.

1. Soluit sc̄do v̄do sic. Ut in p̄lib⁹ feb. pestilētie
tollūt appetit⁹: q̄ inducūt nauſcā. q̄ subuersionē stōi
q̄ ēē vomitū. q̄ hoc pp̄ passionē ozis stōi ad cor.

Q. uestio si restaurare pestilentiali⁹ supra cibum.

1. Soluit p̄lo v̄do sic. Restaurare eos sup̄ cibū est
freq̄nter eos cibare: q̄ illis dare p̄az p̄ vice: vt vir-
tus debilis possit cibum in multis vicibus datum
digerere q̄ facere nō possit in vna vice.

Sive ergo i eis sit p̄stratio virtutis appetitiue siue nō
laudatur cibatio. dando sepe p̄az p̄ vice.

1. Soluit sc̄do v̄do sic. Necesse est restaurare pesti-
lentiali⁹ sup̄ cibū vt. f. q̄ deficit de cibo supleatur
per electuaria cordialia.

Q. uestio sc̄da. Utrū deā circa sc̄dam p̄e cap.

De infrigidatione domus pestilentiali⁹ sunt
sufficiētia.

1. Q. 5. ista. 4. sub se cōp̄dēt q̄stūculas quibus solu-
tis ipsa erit soluta.

Q. uestio in frigidantur camere patientium febrem
pestilentialē.

1. Df a 3o ar. Sint porte. q̄ fenestre eius aperte a se-
ptentrione nisi ab ea p̄te fuerit epidimia.

Df ab eodē. Domus palearice. i. hūtes solaria sunt
meliores in hoc casu q̄ terrance.

Q. uestio in frigidade sunt camere febricitantiū feb.
pestilentiali⁹: cū vulgus p̄ticeat oppositū in hac re-
gione. nisi rēpus fuerit vehemēt⁹ calidū die noctu
q̄ faciens bonum ignē in camera infirmi.

1. Soluit v̄do sic. p̄do astutibus melius est cōtinne
tenere bonum ignem in camera.

Et hoc freq̄nter faciūt astantes vt se preseruēt plus
q̄ p̄ salute suorum infirmoz.

Q. uestio in frigidade sunt camere pestilentiali⁹: euz
tales infecti abūdāt in fumis q̄ vaporibus pesti-
mis: quos intra recluderet frigiditas domus: q̄ prohibe-
ret ipsos resoluī.

1. Soluit v̄do sic. Si camera egri iam sit multū in-
fecta expedit vt semel i ea fiat ignis bon⁹ clar⁹ ad
purificationē aeris putridi. postea s̄rdeat subito ca-
mera q̄ phibeat nouus igr̄ssus aeris putridi.

Q. uestio si fridade se camere pestilentiali⁹ ad purifi-
cationē eaz cū igni sereno m̄lto meli⁹ purificat aerē
q̄ iaz infect⁹ est vaporib⁹ putridis q̄ q̄dēti⁹ ali⁹ d. ni-
hil. n. purificat⁹ igne sereno pp̄ mariaz q̄ festinat⁹
simā ei⁹ actiuitatē tā calefaciēdo q̄ s̄ficēdo. frig⁹
vō nō d̄pnat aerē a vaporib⁹ putridis: s̄z eos sp̄ssat.

1. Soluit v̄do sic. fieri p̄t vt domus aut camere
detenroz hac febre nō sint infecte dū subintrāt eas:
vel q̄ fuerint p̄custodie ne corūperent ab aere s̄se-
cto. vel q̄ statim qū incipit febris infirmi trāsternē
ad aerē sanū. nā pestis interdū v̄get in v̄do locovil-
le aut ciuitatis q̄ nō in alio. q̄ quq̄ in villa q̄ non in
suburbis. q̄ tūc nō est opus vt loc⁹ p̄ignez purifi-
cet. sed illico fortiter infrigidandus est. vt aer ip̄s⁹
sit medicina egri. q̄ ineptetur ad recipiendam insi-
ctionem ab anhelitibus eius.

Q. uestio

Qōnes cap. vi.

Questio. 3. Utrū deā circa tertiā pte cap. d rē
crificatōe aeris pestilentiarōz sint sufficiētia.
¶ Questio ista duas sub se pprehendit questūculas
quibus solutis ipsa erit soluta.

Cur pñ. pla noiavit cala i rectificatōe aeris sano
¶ Soluit vdo sic. pñ. noiavit ples res ea rum.
lidas ad iplēdas illas tres lēdēs ad rectificatōez
aeris sanoz seu p sanis: qz aer sanoz meli⁹ rectifi-
cat p calida qz p frida. fortasse qz odor eoz ad inte-
ri⁹ stat i aere. Et si narrant aliq frida hoc est vt
designet frida non esse a calidis expolianda.

Cur pñ. An in rectificatōe aeris pestilentiarōz sint
pmitenda calida frigidis in ter. nō satis.

¶ Soluit vdo sic. In suffumigatōib⁹ fēdis cū fri-
gidis in fra noiatis pmitenda sunt aliq cala vt in-
uent ad penetratōne et expāsiōne illoz frigidiorū:
Et aliquādo calida pmitent fridib⁹ pp varietatem
dispōnum in patientibus pñderandū.

Questio. 4. Utrū deā circa qrtā pte capli de
exficatōe in pestilentiarōz nētia sint sufficiē.
¶ Questio ista. 5. sub se cōprehendit qstūm. quibus
solutis ipsa erit soluta.

Cuid intelligit pñ. per exficatōne i pestilen-
tiarōz: qñ dicit illa esse summā curatōis eozum.

¶ Soluit vdo sic. Per exficatōne in pñti pte itel-
lexit pñ. eñōne mioratōis sine sit mioratio mēez
que nō sunt dicēde cā pñcta v l' añs: s; sunt mēe cō-
plicate sine pñcte cū febre: sic accepit i cap. d cura
putridaz i gñali ibi. Cū administraveris can. pñctos
et. fm semitā mioratōis et exficatōis: sine ille ma-
terie sint cā pñcta vel añs febris sicut accepit i cap.
de cura variolaz dū dicit. pñctomē qñitate que
exceat. i. miorat de mē. et ista mioratio d' absci-
sua cause. i. pñctis. et sic pñ. pcepit facere i cura
febris pestilē. hāc exficatōne. i. eñōne mioratiāz
que accepit de cā pñcta faciet febre et d' accitū.

¶ Cur exficatio nētia in febre pesti. sit fienda cum
fōmia et solutōne ventris

¶ Soluit vdo sic. In cura febriz pestilē. fiēda ē qñz
fōmia. aliqñ solo vēris pp dñitātē illaz in hūiōi
b⁹ putrētiō: et in locis putredis. nā i aliquo ē cole-
rica in aliquo flatēca in alio mīca et in aliquo san-
guīca et aliqñ putrēfūt hūiditates circa cor: et ista
est vera febr. pesti. et aliqñ putrēfūt hūiores circa ali-
quas venas. ideo aliquādo fiēda est fōmia. et ali-
quādo vāda est sarmata fm q conuenit.

Cur in curafeb. pesti. incipiendū est ab eñōne.
¶ Soluit vdo sic. Quia mā h⁹ febris ē putrida ma-
ligna putredie: vñ pl⁹ timemus de corruptōe ei⁹ qz
speram⁹ de ei⁹ digōne. et hoc pp grossitiē aeris pñ-
sent⁹ corrupti et apūndis mē. nō icipim⁹ ab eñōne.
Additū ab istis. Si in morbis furiosis ante dīge-
stionē fiēda est euacuatio. multo magis mā faciens
febre pestilētiāle cūanda est añ digōne cū ipa pos-
sit dici fictiosior oī materia furiosa.

Cur in febr. pesti. nō incipimus ab alteratione.

Cur in febre pestilētiāli nō sit cūo eradicatione:
si mā illius est ita prava sicut materia furiosa.

¶ Soluit pñ. sic dicēdo. In febre pestilē. nō est ma-
gna dissimilitudo in gradu caloris sicut in eñōne
et sibi: sed in istis adest pñtia materie male q po-
tius indicat eñōnem qz alterationem.

¶ Soluit vdo sic. In febre pestilētiāli nō est icipie-
dum ab eñōne eradicatione: siē in materia furiosa
ppter casum virtutis: qz hoc febr. pestilētiālis inci-
pit a malignitate spirituum.

¶ Uterum vbi cū febre pesti. esset magna alteratio vel
inflatio vt cū esset febr. eblica. et multi agni caloris:
tunc esset infrigidandū audacter.

De cura feb. pestilentia.

CAn in cura feb. pesti. sit error facere fōmiam.
¶ Soluit vdo sic. facere fōmiaz in feb. pestilentia
li in qua nō cōpetit fōmia est magnus error. et ma-
ior qz suum simile in alijs.

¶ An aut sit fienda fōmia vel nō in cura feb. pestilē.
¶ An fienda sit eñō cū sarmacijs vel nō. ample dñi
est in duplici huius pñis expōne. precipue fm vltra.
qui p solone vniuersusqz dubitatōis premisse adu-
cunt qñqz opinionēs abinūicem differentes.

Questio qnta. Utrū deā circa qntā pte cap. de
medicis alteratis pestilētiarōz sint sufficiētia.
¶ Quid vari possit i feb. pestilētiālib⁹ loco aq fride
¶ Solu. f vdo sic. 2 oco aq frigide possit vari tātū
aq lactuce: vel portulace: vel endiuie q citi⁹ penetrat
vt si eger appetat: nō notet medicus q hūc occide-
rit ex exhibitione aq frigide: q in multis locis ē dif-
famata: tā a vulgarib⁹ qz a literatis.

Licet in hoc casu ipsa sit laudata a Rasis in locis
circa litteram citatis.

Cur pñ. in cura feb. pestilē. nō fecit mentionē d
medicinis eñatijs: sicut fecit mentionē de alterati-
uis: p os assumendis: vt de trociscis et alijs.

¶ Soluit vdo sic q sarmacia māa eñantia deā sunt
supra: et eadē sunt q euacuant mās febrium pestilen-
tialium. et non pestilentialium.

¶ Addit ab alijs. In cura febriz pestilētiāli debe-
m⁹ qñtū possum⁹ vni medicis solutis hūiditatis eñan-
tibus humorem que opz euacuare: et debem⁹ dimit-
tere illas q inimicant cordi. et mēbris nobilib⁹.

Cūo frigida et stiprica cōueniūt i cura feb. pesti.

¶ Soluit vdo sic. 23 frigida. et fēca. et acetola ma-
xime cōueniūt i febre pestilētiāli: vt pestilētiālis est
et vt feb. putrida maligna putredie. qz pñbēt putre-
dinē. et opponit iñis causis: cū fiat ex calō et hūido

Tñ d3 attēdi dñitās in his s; dñitētes in multum
dine caloris. et paucitate. Si enim feb. pestilētiālis
fuerit sanguinea vel colerica: tūc cōueniunt magis
frigida: sicut trocisci d cāfora. rob de ribes. d agre-
sta de granata. d acetositare citri. limōis aqua ace-
tosa. et similes. Ad agia tamē fēca in febre sanguinea
qz in colerica. et in his pprie cōpetit potus aque fri-
gide. Si aut febris pestilētiālis fuerit stagnatica v l'
mīca tūc supradictis medicis fridib⁹ opz admiscere
calidas: sicut spēs dyamulci: et dyamulci ipsuz: et si
cut sirup⁹ de buglosa maxime in feb. mīca. et mel ro-
parū et opimel simplex. et aque melis in flatēca. l' hoc
pñmāt isti anēte l' daly i regni dñtis. Et post dñl.

¶ Dyaf. Inuente sunt herbe vltimi inuamēti. et valo-
ris velocis. sicut valor cāforē i egritudib⁹ pestilētiā-
lib⁹ calidis: et muscbus in pestilētiālib⁹ frigidis.

CAn in cura feb. pestilētiālis competat tyriaca.

¶ Soluit vdo sic. Ubi feb. pestilētiālis apparens
lenta. et caloris multū remisse. et venenose putredie
tūc concedi potest aliqd de tyriacha. Et hoc apro-
bant ex Galeno quez credunt hoc voluisse in libro
de comoditatibus tyriace.

¶ Quid aut de hoc vdm sit. et fm vltra. et Litra. vi
debis in duplicata huius partis expōne.

Cue est medicina cōis inuamēti ad pñseruandū
aut curandū.

¶ Soluit sic vdo. R. aque ros. lib. mediā vini subti-
lis odorifer. 3. ij. boliar. 3. ij. misce hec pñt admi-
strari sola in qñtitate duaz v l' triū vnciaz et pñt cū
sirup. pñmisci i maiori aut iniori qñtitate fm q vñ.
Et potest aliquid de hac plurib⁹ vicib⁹ in die pñi-
sceri et vari. Vel dicit cōposito: huius. datur d co
in mane cum sirupo suo: aut datur in nocte et meri-
die: et diebus quibus videtur.

5. qñtiūne.
So. Lit.

Qd. 5.

1. questū.
So. Uitr.

2. qñtiūcu.
So. Lit.

3. qñtiū.
So. Lit.

4. qñtiū.
So. Lit.

5. qñtiū.
So. Lit.

Epilogus cap. vi.

Et si timeat ripticitas succurrat in lenitudo et minorat do datione et addedo multu siru. citri vel arantioru et agreste et vini granatorum.

Qd. 6.

Uelatio. 6. Uelatio dea circa sexta pte cap. de re uocatio de caloz pestile. ad exteriora sunt suffia.

1. qstion. 50. Lit.

Quo i feb. pesti. coringut ea q in lfa. vicia lnt. Soluif ddo sic. Quia febris pesti. e praua. id ca. lor qnqz oculat inter? vñ tñc isfrigidant extrema Et in tali feb. pp retentione vaporu tendut ypocun dria: Et qz illi euaporat ad caput. id pp corz malitia non fit omnis: sz plongant vigile: et fit alienatio: Et pp incediū multu eleuat pectus. Et pp multitu dine vaporu expmēdoz fit mltia et pstricno seu de/

2. questio. Sol. Lit.

Quid oporteat facere i hoc casu. (scenfo. Soluif dicēdo sic. Opz in hoc casu trahere calu ditatē innatā extra. cū fricatioibz et euaporatōibz Et opz augmentare calin naturale cū extremoz. cordialibus cōuenientibus. Et vt addiderit aliq po tius sumptis interius qz applicatis exterius.

Epilogus capli sexti.

Pro epologo huius septi cap. de cura feb. pesti/ lentialis: querit qūo ista sit curanda.

Ultramō.

Ultramō. dñt. Cura feb. pesti. entie. est. 7. res. Prima est flōmia si peccauerit sanguis vt farina tia si alter hūoz peccauerit. et vtrazqz a pnci. ē fēda. Secda ē infridario camere et rectificatio aeris iph. Tertia est administratio medicinarū isfridatiuarum et male putredinis repressuarum. Quarta est attractio calozis nālis ad exteriora qū iā incipiūt extrema infrigidari et virtus deficere. Quinta est suscitatio appetitus infirmi et iducere eū ad sepe comedendum.

Sexta ē nutrire egrū cibis acetosis pauce qstiatz. Septia ē correctio accēsiū. Et breuiter iste scēdēs sunt sex partes illi caplo assignate sim ordinem par tium capituli cōem a solitum.

1. pila res.

Prima res de flōmia ab eis narrādo. v. dñs op. ēē flōia. Silr aduēnt ab eis. v. op. dñs de farmana dāda vel non fienda et quanta et qualis. Addit ab istis. Si i hac febre cōpetat flōmia et far/ maria q flōmia est pferēda iuxta illud Auēzoar. 26. tbeisr cap. 1. Et via hui? curatiōis est illud qd isfr/ gidat et efficit et apit et mōdificat: et qd cūat d ma/ lis hūozibz. Sz an hec oia cōis eñō que est flōmia.

2. res.

Secda res ad infrigidationē camere et rectifica/ tionē aeris eius complectur per ea que in scda parte capituli de his loquente sunt aducta.

3. res.

Tertia res ad administratiōē medicinarū infri/ gidatiuarū et male putredinis repressuarū cōplect van do diuersas medicinas: quarūz aliqūe que facilius haberi vel confici possunt hic aduēnt: alijs ad du/ plicem expositionem reseruat.

Elarium.

Ad cōfortiādū mēbra pncipalia: pferit co: et ad re/ primēdā malitiā febris puenit dare egro de ser bo/ ris in sex horas procul a cibo. 3. ij. R. diarodon ab/ tria anda. añ. qrtā mediā cōserue rosa. 3. j. carniū pomozum arangie vel granorum berberis. 3. r. mī/ secantur et fiat conditum in piside qd deauratur in superficie. et de eo dentur. 3. ij.

Sirupus.

Ad refrigeriū cordis et repēdēz putredis et cōser/ uationēz bonoz humoz pestilētiatis cōfert iste siru/ pus. R. sirupoz de ribes et de limonibz. añ. 3. ij. aq/ acetose lib. ij. fiat siru. de quo dentur quolibet ma/ ne. 3. v. in ieiunio.

Epitia cordi applicādum māt in ieiunio: qd facies/ stare horayna et tāto tpe ante ferotinā comestione.

De cura feb. pestilentialis.

R. oium sandaloꝝ añ. 3. j. f. cāphoze. 3. f. terrant et puluis eoz in corporez cū aquaz ros. et cndi. añ. lib. f. et in eis intingat pānus lincus vel sericus quatru plicatus q remisse frigidus sup regione cordis ap/ ponat v3. in medio pectoris declinando modicum versus sinistrum.

Epithima cōsistit adhibeat fñti et tympozibus: ni si q loco aque endunte accipiat aqua nenusaris: ma rime si eger fuerit infomnis vel sit cōtēus aqua ro rata pura: sicut fuit i Rasis.

Et si vtriqz epithimati adderet. 3. j. acen fortis ci tius et magis infrigidaretur.

Quarta res ad atrahēdū calozē nālē ad exteriō/ ra qū extrema infrigidant. et virtū incipit deficere cō plet cū his q tāgunt a pñ. in lfa. Uter ab istis addi tur. In hoc casu nō sufficit trahere calozē exterius sed opz dare aliqd nutritiū p inter? tempore calita tis: qd calozē innatū. et cor cōfortet: et ipūs eius ve/ lociter augeat: sicut aquā caponis vitella ouoz re/ sticulos galloꝝ. et vinū subrubetū. Et p hoc citatur i Rasis in libro diuisionū cap. de hac febre dicentis. Et ciba eos pullis affariis. et vitellis ouoz. et da in potu vinum album odoriferum cui sit admixturāz qu tu plium eius aque dulcis.

Quinta res ad suscitatiōē appetitū infirmi pplet p ea que dca sunt a pñ in pte illa. Et prius posita erant a Rasi. 10. alimā. sic dicente.

Hac pterea laborantes egritudine aliqd comedere sunt cogēdi. ples. n. ex eis nil sumere volūt. Et regē di sunt ex oibus que in cap. de eth. ca dixim? ex ce/ pto q bal. nō sunt ingreffiuri: nec aquā calidam nec lac recens in potu sunt sumpturi.

De b dco mirat vltra. dñtes: cū regim ethice dēat eē mltū hūectatiū. et regim feb. pesti. desiccatiū. Ad qd dñt. Cura ethicoꝝ. et pestilētiatoꝝ cōueniūt in hoc q cibi debet esse euchimi. et faciliis digōnis et velocis penetrationis.

Sexta res ad nutritiōēz egros cibis acetosis. et pauce qstiatas cōplect p ea q circa illā pte sunt de/ clarata. et aducta. et per ista hic addita.

Idanis eoz sit de bona farina bñ fermētaz. i quo tpe sue cōfectiōis appositū sit paz: de aceto. et coime dat illū cū elenibz bletaz. qb? apponat aliqd d aceto i Idanis eoz pestilētiatis hōis comedēdi est aqua ordeī vel aqua sōis lipidā bultra cū modico aceti: vel vinū aquosuz albz debile viride vt agresta bñ lymphatū. vel serum acetosum vel aqua pura.

Si istis dēf amigdalatū vel ordeatū fiat acetosa cū agresta plimaz aque pmisscaz prius qz cū ipsa distēperes ea et añqz colles ea. qz si hāc iponas post colaturā tornabit statiz tā amigdolarū qz ordeatū.

Idis ferculis nec alijs cibis pmisscaz plm zuccari neqz aliud dulce vel enacuofum sicut butir vel olz aliqd vel de pinguedinibus carnum vel piscium.

Auenzoar. 26. teisr cap. primo precipit pestilētia tos abstinerē a carmbus. et piscibus dicens. A car nibus vniuersis se abstineant et cap. quarto de epi/ dimia aquatica dixit. Et abstineant ab omnibus ge neribus carnum. et vniuersaliter dico ab omnibus que nutriunt fortiter. et maxime si in ipsis fuerit ca liditas et humiditas et de piscibus ait. Idito q co/ mestio piscis addit ad leñonem malarum aquarū.

Medici autem liberaliores Auenzoar super viū carnum concedunt his egros aquas pullosim fa/ ctas acetosas cum vna acerba. et acedola multa vel cum forti aceto. Concedunt etiā extremitates vt al/ las et pedes hñdū pullosim.

Silr sup vsuz pisciū cōcedunt vendosias affas cū agresta et excoicatas. cōcedunt etiā perkas. et per/ des cancroꝝ cum aceto forti coctas. et comestias.

In

Epilogus cap. vi.

In declinatōe aut feb. pestil. q̄ est ad salutē nō sūt egri ipsi negāde p̄dices iuvenes ⁊ alaude iuvenes ⁊ carnes edoz ⁊ capitoloz aliate p̄us cū acetosis. Neqz isti negādī se rougeti v̄l p̄ue solere v̄l puuli.

Scripta res ad correptionē accidentiuz. Iuuij. completur attendendo ad accidentia.

In pestilentiis accidit parafrensis pcedēs ex soli- glib ⁊ vaporib⁹ putridis ad cēbz lat⁹ q̄ sic medicat⁹. Aliq̄ pretonso capite admistrat suaves ebrietas ⁊ tē- peratas ex decoctōe capitis mutonis cū pedib⁹ ei⁹. Vel ex decoctōe floz camomille furfuris ⁊ mellilo- ri q̄ resoluūt fumos ⁊ vapores absqz q̄ attrahat ab inferioribus novos vapores.

Alij supponūt capiti gallū p̄ dorzuz scissum ēctis v̄scentib⁹ ⁊ reliquib⁹ ipz ibi duab⁹ horz p̄ea spondit Alij adhibet pulmonē mutonis receter extractuz ⁊ adhuc calm. ⁊ ibi relinquūt duabus horis.

Quā pestilentiis accidit spasmus: tūc fugiēdus est ab eis: qz mors iminet. Et si qd̄ egēdū est vt cōstren- tur egri ⁊ assistentes: tūc mittiora sunt adbibenda q̄ scribunt. 2. sen. 3. cap. 7.

Aliq̄ pestilentiis aduenit fluxus ventris. veruz q̄ ille nō est cōiter exēctus: neqz in frēquentia: neqz in q̄titate materie expulsa. Imo illud qd̄ emittit⁹ est medicū ⁊ fetidū pingue ⁊ corruptū nō est multū la- borādū in retentiōe ei⁹: qz ex retentiōe ei⁹ sentit⁹ pl⁹ nocumētū q̄ auxiliū: nisi supinat vel in frēquentia al- felationum vel in multitudine materie que erit.

Itramō. dixerūt ad nouā ter. seriez respicien- tes. In cura feb. pestilē. hūc sunt sex intentio- nes iuxta. 6. p̄tes illi cap. assignatas.

Prima est in frigidatio domus eorum.

Secunda est rectificatio aeris ipsorum.

Tertia est conueniens administratio ciborum.

Quarta est exatio seu exsecatio in istis fienda.

Quinta est administratio medicaz ill⁹ cōueniētiū.

Sexta est reuocatio calor⁹ ad interiora qm̄ frigidatur extrema ⁊ virtus debilitatur.

Aliq̄ vo dixerūt. regim̄ qd̄ d̄bet egri s̄ pestil. est dux. Aut. n. d̄bet febrib⁹ tūc aut feb. ⁊ apatib⁹ fil. Qualecunqz v̄risqz subito subueniat: qz isti citius alijs moriuntur.

Regimen quo subuenit febrib⁹ dare s̄ scripta: Idris de istis firu. mane ⁊ sero cū aq̄ frida p̄us bu- lita. R. succi boragis buglo. acetose p̄unoz aceto- loz scā residētia aq̄ nenufaris aq̄ ros. aque endiue añ. q̄rtā vñā succi melisse. 3. j. sandaloz alboz ⁊ ru- beoz añ. 3. j. coriāndri p̄parati. 3. ij. rosarum rubea- ru. 3. f. panis zuccari quartas tres fiat sirupus cū diligētia clarificatus.

In firu ventris pestilentiatoz v̄z firu. de ribes lo- co cui⁹ accipim⁹ succū acetose cū portide q̄ datur. ⁊ cum isto sirupo v̄z administrari vnum coctear de rob seu succis infra dicendis.

Itē v̄nt troiscet de cāsoza. f. descript. Anic. q̄lz ho- ra diei quoz vñā dissoluat i aq̄ bug. v̄l aceto. v̄l ne- nusa. ⁊ d̄ct bis i die. f. m̄e ⁊ sero i stroit lecti.

Itē bibāt de mane iulep alexādrinuz multa aq̄ mi- xtu qm̄ fuit. Si vero nō habuerint iulep accipiant potū aq̄ frigide prius bulite ⁊ postea in frigidate.

Electuariū valens ad intentiōes predictoz. R. con- ferue rosaz cōferue nenufari s̄ cōferue buglo. cōfer- ue boraginis añ. 3. ij. corticum citri cū zucca. cōdi- ti. 3. f. coriāndri seminis acetose sandaloz alboz ⁊ rubeo. añ. 3. j. rasure eboris karabe boliar. Ipo- dū fini electi añ. 3. j. canfore. 3. j. foliorum seu pe- titarum auri vñe. vñ. panis zuccari quantum suf- ficit fiat conditum in modum zuccari rosa. ⁊ cū aq̄ rosata electa aromatizetur.

De cura feb. pestilentia.

In pposito v̄z rob. i. succ⁹ fructuū s̄ripticoz p̄ de. Rob. coctionē inspissat⁹. R. succi s̄ sumac: vel succi agre- ste vel succi granatoz. ⁊ siliū vel rob de limōib⁹. Que vñt dari post sumptionē troiscioz de cāpbo- ra p̄dictozum.

Regimen quo subuenit apatibus est tale.

In p̄cipio adueniente apate: cito. ⁊ subito: quacun- qz fuerit hora siue de die siue de nocte fiat s̄omia s̄ vena magis p̄pinqua loco apato. qz m̄a est veneno- sa: que nō est diu tenenda.

Ut si ap̄a venit in emūctozijs cerebri: fiat s̄omia de cephalica eiusdez p̄tis. Si est in emūctozijs cordis fiat s̄omia de mediana. Si est in emūctozijs epatis: fiat s̄omia de cauculis pedū: seu de sapbena. ⁊ po- stea de basilica eiusdem partis.

Et sic fiat in cura apatū alijs p̄tib⁹ contingentib⁹. Et si ap̄a venit ad augm̄ n̄ est expectāda digō m̄e.

Sed fiat scarificatio supra ap̄a in duabus vel trib⁹ p̄tib⁹ cōtignis. f. vbi apparet maior eminentia.

Postea supponat scarificationi culus galli vini de pillati: vt attrahat fumos: ⁊ m̄az venenosaz ad locū hoc facto ap̄a maturet⁹: et curet⁹: vt d̄m̄ est i cap. de effimera causata ab apate.

Aliq̄ disticti⁹ pcedentes dixerūt. Regimen cu- ratiū morboz pestilentialiū. f. febriū ⁊ apatū q̄ s̄z pl⁹ p̄iūq̄ ē triptitū. quodā. n. d̄bet cāe auri. quo- dā cāe p̄iūcte. f. facienti febrez ⁊ ap̄a quodā est cōe. Prima regim̄ circa cām aīcedentes (v̄riqz. bz quattuor intentiōes. Prima euacuat. Secda al- terat discrasiaz febilem. Tertia digerit materiam. Quarta eradicat eam.

Quali s̄t intentiōes sint p̄lde dicūt patere ex v̄clis. Unū tñ addūt circa p̄mā itētiōē cōiōis q̄ illa fiat frēq̄nter. ⁊ cū medicis electis b̄ndctis: ⁊ marie cū pil- lulis i ter. v̄clis ex luente Ruffi. ⁊ s̄omia fiat talr vt m̄a pecās m̄uat ⁊ elōget a m̄bz p̄ncipalib⁹ ⁊ marie. Secda regim̄ qd̄ d̄bet ap̄ati p̄fici b̄ mō. Ca cord Si ap̄a fuerit de ḡne carbūculoz qd̄ d̄t althoyn sic Idris scarificet locus ap̄atus: aut san. p̄cedat. guisuga aplicet. vt m̄a ex eodem loco eradiceatur. Secdo cauterizet cū cauterio actuali aut potēiali. f. melius est actuale.

Tertio curet casus eschare: ⁊ curet cura vlcroz. Si vero nō fuerit vlcerosum sicut ea q̄ s̄t in locis emūctozijs s̄t scarificet: ⁊ ventosa aut sanguisuga aplicet. Et postea m̄afet cū ep̄lo maturate ⁊ atbēte. Et post maturationē aperiat. ⁊ curet cura vlcroz. Si vero nō obedit maturationi: cauterizet: ⁊ curet casus eschare. ⁊ deinceps curet cura vlcroz.

Tertius regim̄ qd̄ d̄bet v̄riqz cāe s̄l bz. 2. itētiōes. Idris est regim̄ ser rex nō nālū. qd̄ v̄z declinare ad frigidū. ⁊ siccū. In quo p̄cipue ratificet aer. ⁊ eger cogat cōedere viriliter p̄iēdo cibū. Et s̄t p̄iēd⁹ s̄on⁹ vt maior nō sit vltra. 3. horas. sit tñ tot⁹. 6. aut Secda est curatio accitium. f. vigiliāz. 7. bozaz. subeth sincopis destructiōis aperit⁹ ⁊ siliū: que cō- plenda est fm̄ erigentiam ipsorum.

Idracitēs adoderni p̄mitētes itētiōes. ⁊ il- las ordinate s̄z p̄cessuz egritudis erequētes dicūt. In cura febriū pestilentialis sunt due itētiōes p̄- cipales habende:

Prima est circa debita sex rerum nō nālū adm̄- nistrationem. Secda est circa cōueniēte medicina- rum in hac cura cōsorzantium exhibitionem.

Prima intentio cōplet p̄currēdo sex res nō nā- les ad curam eligendas.

1. Aer talū d̄z esse declinās ad frigidū: ⁊ ad siccū. 2. Aer. potius q̄ humidum vt resistat putrefactioni aeris ⁊ eius malignitati. Quare vt talis fiat ex arte roretur camera: aut locus habitationis infirmi ex aceto. ⁊

Rob.

1. intentio

Aer.

Epilogus cap. vi.

De cura feb. pestilentialis.

aqua ros. & cū sandalis & cāphora: vbi autē adesset
instātia vigilāz aut timere de pstractiōe virtutē
que sepe iungit pūda ē cāphora facies vigilas &
dequies appetitū. Sterna ē camera solis salicū
& vitis & alia solis fridis & odoriferis: qz timor
est de infectiōe aeris. idē trāsportē sūm d vna ca
mera ad aliam odoriferam. & prima camera seu ac
eius rectificetur sicut dictum est.

Libus. Cibi talium debet esse facilis digōnis: nō tū facile
corruptibiles pp obilitatē virtutis q accidit ppter
venenositatē materie. (Co aceti.)

Panis. Pāis istoz sit d bda sarla: & bñ fermētaz cū pau.
Potus. Potus sit aqz ordet actu frida cū succis acetois: q
debet esse multe quatitatis ne ex paucitate coz in
flamētur & situm augeant.

Aqua. Vel sit acētū cū aqz frida mixtū vel sit aqz frida: non
tū in multa quatitate qn datur rōne por pmitit cū
cibo: sicut qn datur ratione medicine.

Vinum. Aut vinū granatoz cū aqz veri frigoz: vt dixit Su
Aut vinū albū odoriferū sit adm. (liel. placē.
ptū qntuplū aqz fride dulcis. vt voluit Rāf. Aut vi
nū albū acerbū pmititū sz erigētā febriū & dispōz
stō vt dixit f rāci. vbi autē nō repit vinū albū dari
posset vinū rubetū pōitū odoriferū vt dixit Nicol.
Eger pestilēs qleat & nō moueat ne necitas atra
bedi aerē malū pestilētiāle augeat malā ei dispōz
Eger viter vigilas & p posse dormiat i loco odo
rificato: mñ pfūdras sōni accūs pōicat dormitōi
vt dixit Nicol. f rāci. dixerit q paties paz dormi
at & magz vigilet vt calitas teriorē hāc ad extēora.
Eger dē vitare replōnē: qz vt dixit pñ. cibi multu
malū: qz ex eis fit additō mae morbi. Dē vt vīat fa
mē vt dixit Gul. pla. Sūt ergo cibi pauce qz vitata
p vice: sz p libz vīatibz vīatē i die nālī vt fiat fgnō
pūz q e necia pp iestnā coz corruptiōez. Et pa
tied cogēd est vt iutādus ad sumēdū cibū: qz mī
tēoz q virilr comedūt & violētē istoz q nō appetat
abstīnēt & viuūt singulo tamē die pcurer hēre
būficiū ventris & tenere ventrem lenem.

Acētia al. Eger caucat a malis & suspitiosis al passidibz. &
teneat ab astātibz & amicis i spe bda cū gaudio & le
titia & anstiatōe reyz delectabiliū & pñcia dilecto
rum. & pceptue coz q a peste sunt liberati.

Seda iten Seda intērio gñalis & medicinalis bz. 6. spāles
uō gñalis intētiōes. pñcia est alteratio calozes febriū. Seda ē
pfectio mēbōz pñcipaliū marie cordis & spūs & de
puratio coz. Tertia cūo. f. minoratua eradicatoria
materie peccātis. Quarta est ei digō. Quinta dñsio
vapoꝝ a corde & poroꝝ aptio. Sexta accētū coze
q pñcia itētiō ad altātiōē calozis febriū. Cētiō.
plef dādo zucca. ro. & pfectiōē triādaloz & filia
q Seda intētiō ad pñciatōē mēbōz pñci. pplef
dādo i poru trociscos d cāora cū acetoitate citri:
vt dixit Rāf. & cōfirmant pñi.

Eptia cor Vbi autē nō haberef acetoitas citri capiant loco
diale. eius succi frigidit: vīputa granatoꝝ acetofoꝝum:
aut dentur cum aqua rosata vt vult Aue.

Tertis itē Hec vūe intētiō: s debet exsequi a pñci. vīqz ad fi
uō. nēlz in alijs febribz nō cōpētā stiptica in pñci.
Ab extra cōpētē eptibina cordiale qd sic ordinat.
q R. aqz ros. 3. vj. buglo. 3. ij. sandaloz oluz āboꝝ
coraloz oluz de corde cerui. mñ. 3. j. croci. 3. f. cā
fore gra. v. nō exñte in egrotāte vigilia. misce & hāt
eptibini cum panno de scarlata vel sindone vel li
neo quod cordi applicetur.

Tertis itē Tertia itētiō ad cōnē mae cōplef dādo medici
uō. nas illi mae eradicatoria: mñ oblitat debilitas vir
tutis q replm accidit i feb. pestilētiāle venenofita
te sue mae. Itaqz virtute fort pñciēte fiat cūo era
dicatua sic in mā furiosa. vbi autē vīr sit debilis

sufficiet cūo mīncratua nō qdē pñs sufficiēs q
bonā pte mae peccātis eradicer: vt inuit pñ. cū di
xit opz vt scipiat i ea ad cūandū: & nō dicit ad dige
ren. neqz lenēdū. Jō pñciēs est cūo a pñcipio nō
expectata digestiōe.

f lomia. Jō si mā fuerit sanguinea vel sanguini mixta fiat
fle. & pñs de basilica dextra dēide d sinistra iuxta
doctrinā pñ. ii. sen tertij cap. d curatōe egriūmū
cordis in gñali. Itā f lomia scā pñs ex basilica dē
traēiat replōnē circa cor exñte & f lomia scda scā
ex basilica sinistra ēiat vapoꝝ circa cor exñtes.

Alifere. Jō dñc f lomie pñmittēda lenitio p clistere vel farma
tia scda vt inuit pñ. q scāre necessitate f lomia & far
marie. f. lenitine dicit farmaciā esse pñmittēda & qz
intētiōe bira ad lenēdū clistere sunt magz dīctas:
vt dixit pñ. i. sen. 4. cap. de cura putridaz in ge
nerali. idē clistere lenitū f lomie est pñmittendū.

Abdicat. Si vō mā peccās fuerit alia a sanguine aut sanguine
separata: tūc fieri dē cūo cū medicis. pñciēs illā māz
debet autē medicie iste cū bñdiciē. (respiciētibz.)
vt allatur de mente Auenzoar.

Quarta in Si ergo mā ē colica fiat cūo cū reubar. & mñna.
tentio. Si mā fuerit flatica fiat cūo cū agarico: pñciue
qz attrahit mām a mēbris spūalibz: & ē medicia cor
dialis vt dicit pñ. in lib. de viribus cordis.

Sirupus. Si mā fuerit mica enēf cū sene polipodio epirio
Eūatiū. Si mā fuerit adusta enēf cūz (aut mirabo. idis.
reubar. sumiterre & aqua calē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

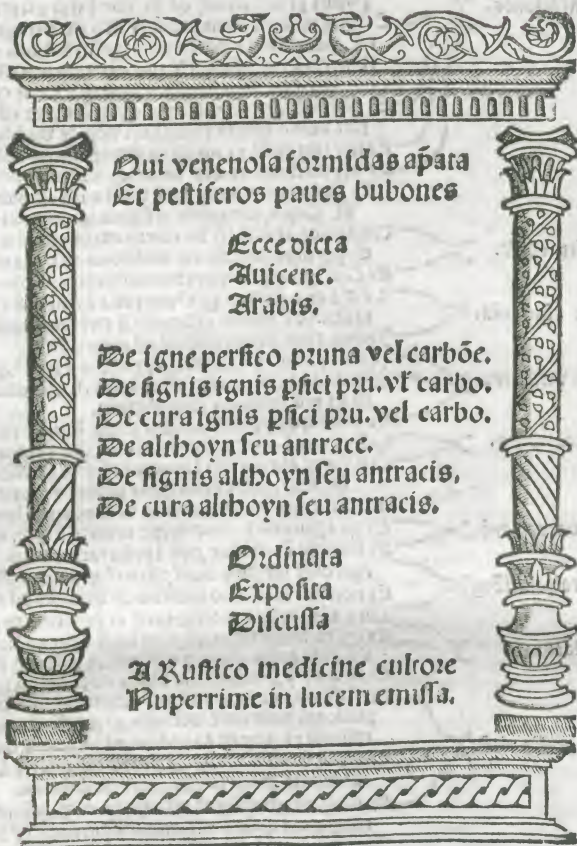
Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūuēt f m dñs itatē mērum mixtarum.
tētiō. Quarta intētiō ad digōnē mae que remāsit post
cūonē induratiū pplef dādo dñs dīglua sz dñs
tātē mae: talr tñ q digestiū recipiat acētū & sit
ale medicie pñfrectiōi resistentē.

Quarta itē Si mā fuerit mixta enēf cū dñs medicis pñmīcē
do eas adiūu



Caugustino Panigarole Regio senatori Rusticus Placentinus
Medicine Cultor Salutem.

Mibi equissimo Almi Ticinensis Gymnasij moderatori offeruntur dicta
Principis Aucene de apostematibus venenosis bubonibusq; pestilẽtio
sic sic ordinata exposita & discussa: vt medici vel chirurgi illa vidẽtes &
cũo acfaciliter capientes plane intelligant an vana fuerit comenda
tio tua in negotio chirurgo a te mihi his diebus cõmisso. Nec
paucis bono vt soles animo suscipias: alia recepturus si in
cellerero hec paucis tibi nũ displicuisse: cui res studio
sorum solent esse placentes. Tale vir humanissi
me & me Rusticum tuum in agro per et
mihi cõmisso laborantem tuo so
ucas panico: quo me nobi
lem facies vel di
nitent.



Cap. 1. De igne perfico et pruna seu carbone.

Quod duo nomina ignis perfici et pruna multipliciter accipiunt. Quia al' fortasse sunt absoluta sup' o'z pustula corrosiva vesicant adurent facient accide elchara q'le fac accidere combustio et cauterium. Quia etiam ignis perfici et pruna vesicat et currit ex eis aliquid sicut currit a cauterizato cum combustione. Et quia absolute nomen ignis perfici de illis sup' qd' est illie pustula d' gne formice comestiva adurent vesicant: i'q' est aliquid abulans et h'uitas m'ci colice pauce nigredis et pauce putrefactiois: et cu' pustul' plim' altat. q'si sic illic h'ior et fetor plime ebulli. et ele. Et quia absolute nomen prune s' illud qd' demigrat locu' et quatit. fac m'bz h'is color' carbo. absq' h'uitate et plime nigredis s' m'berla et eminetia ei' p'ue q'stita. et fortasse n' erit illic pustula olo: lino scip' i' p'm' p'ria. et totu' illud scip' cu' puritu sic scabies Et tibi qd' inest: noles vnu' qd'q' ambobz cu' intentione que agre gat ambo ignem perficum: deinde diuidas. Et s'it tibi inest ut noles ea abro p'ria pp' illa eade' intentione de in Et s'it inest tibi ut des vnu' q'q' intentione nomen. de diuidas. Et ia' fecerunt antiqui totu' istud et no' est plurima d'ria in eo.

Cap. 2. De causis et signis ignis perfici et prune seu carbonis.

Unu' qd'q' aboru' est de colera citra adurent: p'mixta melancolie. Et pp' illud accidit eis ambobus elchara nigra. Et q' ignis perfici s'ue vehemētis colice: et pruna vehemētis m'lica. Loc' i' quo est ignis perfici aut pruna est cinerit' color' niger: et quia est plūbe' et est s'latio vehemēs q' circūdat absq' rubedie vesicata. Immo cum declarationis ad nigredinem. (p'sundior.) Ignis perfici est velocior' appetitiois et mot': pruna v'o et tardior' et m'ateria ignis perfici est acutior. i. eleuatio. Ad v'o prune est q' m'a pustule et impetiginis. (d'or' p'rie.) Et illud qd' appropriat' nole prune est nigre radie' ignee et est i' plē Qd' ex eis. i. igne perfico et pruna accidit i' carne et velocior' s'celon' Qd' v'o ex eis accidit i' neruis et sup' et tardioris resolutionis.

Cap. 3. De cura ignis perfici et prune seu carbonis.

Necessaria est floborhonia ut euacuetur sanguis colericus. Et q' egritudo est florosa: tūc ne'ariū est ipaz appropiāre sincops. Et fortasse est ne'ariū: et p'pe i' pruna facere lecapillatione p'funda ut egrediat' sanguis mal' p'strict' in ea qui est in natura venient. Et non fiat illud quo materia est declinis ad coleram. Cura aut' localis necessaria est ut sit sicut cura erisipile. Et o'z ut subuēiat ei qd' p'iet locu' et loca adustionis. Cu' bolo arme. et aceto et aq' ror. et reliqs q' s'ridat et repentiū. Et illud qd' est p'p'iqu' illo elana i'lopi' insula in vino. U'z no' opz ut sit linimentū vehemētis i'ns'f'at'iois sicut in erisipilla: q'm materia est declinis ad grossitiē. et q'm ipsa est talis q' no' tollerat ut p'az ex ea redeat ad interiora q'm m'a est venenosa. Et no' l'z ut admistrent ea q' sunt vehemētis s'up'ic'itatis i'icruz. Nam illa materia est tarde resolutionis. Et no' l'z ut admistrent resolutione neq' in p'ncipio rei cu' apperet neq' apud quietē inflatione. q'm additur in q'itate materiei. Immo opz ut admistrent medicine exsecutue in qb' est i'ns'f'igidatio et relolutio quedam cum expulsiōe. Sicut emplm qd' sit de arnaglosa et gallis et lētib' et pane plimi sursuris. nam h'mdi panis i'nbetilio et in sua suba. i. natura. Et iterum galle cum aceto vini. Et alumen cum aceto vini. Et emplastrā i'itis similia que scripta sunt in antidotario. Et q'q' cadit i' medicis h' ap'at' nuy recēs et folia ei' cu' sauib' et vna passa et sic' cu' v'o et olo papauer' nigri et meli' et ut ex oib' Et d' medicis h'is i' hac hora et post ipaz et ut su' (bis fiat epiz. mant' granata acetosa et scādant et decoquant' i' aceto v'dec le miant. v'ein terant et ponāt sup' p'ānū et admistrent. ipz. n. et cō uenies i' o'z hora et eradicat h'ac egritudine in p'ncipio et statu. Et d' medicis p'ietib' i' plūb' h'or' sūt opū et acatia et dragagā tū et s'it cortices g'natoz d' vnoquoq' quoz sumat' p'od'. 3. ii. floris eris i'ns'gami albi an'. 3. f. et h'mdi med. cle no' ponant nisi sup' illud qd' no' est vlceraū. In eo autē qd' est vlceraū est necessariū illud qd' fortior' exsiccat. Sicut medicamē arasid' et sarasid' et troicsci ranudres: et medi. camē de h'elin cu' vino dulci cu' rob' et cu' reliqs q' d'ca sunt in cura erisipile vlcerate et formice miliaris. Et o'z ut i'plārent d' sup' emplā i' die bis: et in nocte semel et bis. Et n' admistrent exsecatla q'stū est pole q' ipa addūt i' malitiā e'gu. Cū ergo q'scēt s'latio et remanēt vlcera curent' euz eis q' s'it. v'z. Sicut emplm de merdasengi: et emplastrā dyabotriaron. Et cu' reliqs medicis vlcēz corodentiū in antidotario v'ictis. Et nuy antiqua vinctuosa est cōueniēs igni perfico in hac hora.

Ignis perfici et prune

Significationes.

Ad hanc seu cause:

Signa comunia.

Signa distinctia.

Terminationes.

Cura ignis perfici et prune.

Per euacuationē.

Per scalpelatōes.

Circa locum.

Per localla vitā.

In nō vlceraō in p'ncipio.

In nō vlceraō in p'ncipio et post.

In vlceraō.

Ad vlcera remanē.

Figure De althoyn seu antrac.

Cap. 4. De althoyn seu antrac.

Antiquissimi nolaueit illud qd trāstatū ē i arab. nōse althoyn q.
 Pilo dcm ē althoyn oē apa eris i mēbris glādinose (Crupt.
 Deinde dcm est post hoc d eo qd est cū hoc apa calz. (Carnis.
 Deinde dcm est de eo qd est apa calidum perdena.
 Deinde dcm ē apa pntiois p puerione mē ad sūaz venēosā.
 Et videtur q pntiois nōt hoc postremū carmata.
 Et inueniunt noia greca rerum que assimulant althoyn.
 Sicut turis & karmata & carmakile & furios.
 Verū apud nos non est magna distinctio inter eoz notationē.
 Althoyn accidit in mēbris glādinose carnis que est duplex.
 Quedā est caro glandinosa que est mēbris sensibilib: sicut caro
 glandosa q est in māmilla: & illa que est in origine lingue.
 Quedā est caro glādosa q est in mēbris q sensus nō hnt: sicut ca
 ro glādosa q est in maxilla in surastellis & in inguinibus.
 Cūq; eritura seu apa tendēs ad eritura sit in carnis lapia & sub
 allellis: & post ariculas & i inguinib: & ex gñe compro qd i suo
 particulari loco dicemus vocat taum vel taunt al' althoyn

Cap. 5. De signis althoyn seu antracis.

Althoyn corrumpit membrum.
 Et alterat colorem eius quod sequitur ipsum:
 Et qñq; resudat sanguinem & virus & similia illis.
 Et aducit qñtate malā ad cor ex via arteriarz. qñ accidunt ista.
 Vomitus.
 Pulsus cordis.
 Et sincopis.
 Et qñ eius accidenētia fuerit vebementia interficit.
 Saluus althoyn mortuum est illud qd est rubeum.
 Deinde illud quod est citrinum.
 Deterius eoz est illud qd accidit fz plm i subastellis. & in igitb:
 & p aures p vicinitatē ei ad mēbra q se vebemti pncipalia.
 Et ex eo qd est ad ad ingredine decliue nō euadit aliquis.
 Althoyn multiplicatur in pestilentia.
 Et multiplicatur in aere pestilentiali.

Cap. 6. De cura althoyn seu antracis.

Necessaria est enō cū adma: & cum eo qd tollat hora.
 Aut necessarii est aliqd ex eis que putrefactū educūt humorē.
 Et opz vt roze maniso infirmi cū aceto plimo: & folijs salicis
 violis & rois & nenufere & similibus.
 Et ad vltimū regat regimine hntium aerem pestilentialem.
 Deinde opz vt reuertaris ad cor cū defensione & pfortade ipsi.
 Cum eis in quibus est odoramentum conueniens.
 Sicut est olfactus roparum camphore & sandali.
 Et cum eis in quibus est infrigidatio: sicut acetositas citri & mi
 ue & rob pomoz & citoniorz: & sicut granata valde acetosa.
 Et cum cibis: sicut sane lētes cū aceto: & sicut cibus cū aceto val
 de acetosus factus ex carnis althoyn & edozum.
 Et opz vt ponat sup cor epiblatā lfridāria pfortaria: ex eis q co
 gnoscūt d medicis hntiū pulluz cordis calz & hntiū pestilen.
 Althoyn & qd currit cursu eius de eis q notata sūt cure i pncipio
 cū eis q cōstringūt & infrigidāt vt cuz spōgia infusa i aqua &
 aceto aut oleo rozato aut oleo d pomis & arbore mastice aut
 oleo de mirto. Ista sunt in principio.
 Et quando illis est febris tardabis cum infrigidatione ne redur
 cas cum ea materiam retro.
 In statu vero curet cum scalpelatione si est possibile.
 Et fiat vt curetur quod in ipso est.
 Et si indiger ventosis fugentibus cū subtilitate fiat.
 Et nō dimittatur vt fiat brunū: qñ addit venenositas ipsius.
 Et in illo qd hz sūam eriture opz vt administret apud statū ei
 Aut circa statū eius medicamen cum apertione.
 Et aptio ei sit cū eis q sunt sic embroca cuz aq cāomille & aneti
 & reliquoz aperientiū subtiliū q dicem? in caplo vulnerum.
 Dixerūt carmata & sephiros ofert emplz de capil. vena. & atripti
 cis & volubili & radice cuius cū pauca gūma pini & mele cū vi
 no.
 Aut gluten cum gūma pini & ceratum.
 Aut lodes alueorum apum & lupini infusi in aceto.
 Aut radix cucumeris asinini cum glutino alborum.
 Aut nitrum cum ficibus: aut cum fermento.

Althoyn

Nominationes:

Mēbra subiecta.

Althoyn

Effectus.

Signa.

Species bone.

Species male.

Multiplicatio.

Cura althoyn

Per euacuationē.

Per rectifi. aeris.

Per pforta. cordis.

In principio.

In statu vel circa.

Quātrāst lexitura.

Der localia.

De cura ignis perfi.

Et pru. seu carbo.

Auic. Et similiter tibi inest ut nomies ea ambo pru-
na: ppter illa eandē intentionē. Deinde diuidas.
Glosa. ¶ Secundus rex. de altera horū apatū notatōe sic de
clarat. (Sic tibi inest ut noies ea ambo). i. ignē p
ficiā prunā hoc noie (pruna) qz illa simul agregant
(pp illa eadē intentionē) q agregat ea ambo simul:
(Deinde diuidas). i. diuigas prunā ab ignē pfico
Expositio ¶ Vult dicere pñ. Qñ ista duo agregant sicut sepe
accidit. q tūc illa duo pñt nolari vno noie. f. pruna
Questuz. Si querit. Qñ ista duo possunt nominari pru-
na. Et postea diuidi.

Rñ. Litr. ¶ Dicit. Qz vplurimū ignis pficus et pruna simul
cōiūgant: pōt aliqz illa ambo nolare pruna. vñ vbi
vincat pruna. Et postea pōt distinguere prunas ab
igne pfico. dicēdo hoc ē pruna: hoc est ignis pfico:
dato q totū appellet pruna a dominantiori.

Auic. Et sibi tibi inest: ut et cōiūctiūqz intentioni no-
men. Et iam fecerunt antiqui totum illud. Et nō
est plurima differentia in eo.

Glosa. ¶ Tertius rex. de alia istorū apostematū appellatio-
ne sic declaratur.
(Et similiter tibi inest) si via (ut des vnicuiqz intē-
tioni). i. pñcte seu illis duobz apatibz (nomē) ap-
priatum iporūm distinctiūm.

Expositio (Et iam fecerūt antiqui totū illud) qd dictū ē Et
nō est plurima differentia in eo vñ istis notatōibz.
¶ Vult dicere pñ. Qui vult pōt vñquodqz istorū
apostematū pñio noie appellare quō vñ ab alio
in pñia nuncupatione possit distingui.

Questuz. Si querit. Cur pñ. nō fecit illud qd antiq fecerūt.
Rñ. Litr. ¶ Dicit sic. Idem. nō fecit illud. qz i notatōe istorū
ppria nō est plurima dfa qz de istis noibz nō est cu-
randū dūmodo intentiones rerū habeant.

¶ Questuicula circa hoc caplin soluende coligenē
inquestionibus huic caplo attinentibus.

Caplin. 3. De causis et signis ignis perfici et pru-
ne seu carbonis.

¶ Idem. in hoc. ca. in. 4. ptes diuiso sic pcedit.
In prima parte pñitit materias seu causas ignis
perfici et prune seu carbonis.

In scda parte ponit signa his duobz apatibz cōia:
In tertia pte narat signa illoz apatū distinctiua.
In qrtā pte subiūgit varias illoz apatū termina-
tiones.

¶ Idem. in prima parte pñitit cau-
sas seu materias horū apostematū dicit duo.

¶ Vñquodqz amborū ē d colera citrina adu-
rente permixta melancolie. Et ppter illud

accidit eis ambobus eschara nigra.

¶ Idem. de mā horū apatū sic declarat (vñ
quodqz amborū). i. ignis pfici et prune (ē de colera
citrina adurēte pmixta melancolie. Et iō bene di-
ctū est i pcedēt. c. f. i pñia eoz acceptiōe q ignis p-
ficius et pruna sunt pustule vesicātes et adurētes. (et
pp illud accidit eis ambobz). i. igni pfico et prune
(eschara nigra). Et iō bñ dicitū fuit supra i pñia co-
rū acceptiōe. Qñqz. n. vesicat ignis pfico aut pruna.

¶ Et b de pñ. vñ posse colligi q ppe capiēdo ignē
pficu et prunā sūt pustule vesicātes: et adurētes faciē-
tes accidere escharā: sicut adustio et cauteriū. Cū b
tñ pñt significari illa alia. qz qñ oluz ē eadē mā et ea

¶ Si querit. Qñ dñt (de cura: ut dicit postea.
ignis pficus et pruna: si corū est eadē materia.
¶ Dicit a pñ. ut statz videbit in dicto sequente.

¶ Et est quasi ignis perficus sit vehemētis co-
lericus: et pruna vehemētius melancolica.

¶ Scdm dem de dfa istorū duoz apatū sic declarat. **Glosa.**
Dfa inter ambo apata est fm magis et min⁹ (Et est)
ista (quasi ignis pficus ē vehemētis colericus). i. est
ex mā magis colerica qz melancolica (Et pruna est ve-
hemētis mlica). i. est ex mā mlica magis qz colica.

¶ Et hoc de dñ pñ. vñ posse colligi q ignis pficus
sit vehemētius colericus eo q mā ipi⁹ est mlie minus
pmixta. et min⁹ adusta. Et pruna est vehemētis mlica
qz mā ei⁹ est colera mlie magis pmixta et magis adu-
sta nā p adustione. Idūor tēdit in naturā melancolie

¶ Si querit. Qñ iste pustule differāt a formicis
¶ Df sic. Dfa inter hec est. qz in dictis pustulis. f.
igne pfico. et pruna mā est magis adusta qz in illis.
Licet nomē ignis pfici possit abfolui qñqz sū p for-
micā comestiuā adurentē. et tūc qñ formica trāsiuit
in formicā corosiuā malā: eadē est quasi mā ipi⁹ for-
mice. et ignis pfici: et eadem cura iō nomē ignis pñ-
ci pōt super illam abfolui.

¶ Idem. in scda pte ponēs signa his duobus apa-
tibus cōia dicit duo.

¶ Locus in quo est ignis perficus aut pruna est **Auic.**
cineritij coloris niger: et qñqz est plunbeus.

¶ Idem. de mā de colore loci istorū apatū sic declarat. **Glosa.**
(Locus in quo) sunt ista apata (ignis pfico aut pru-
na est cineritij coloris et niger) qñ. f. mā illoz apatū
est magis adusta: et locus istorū (qñqz est plunbeus)
qñ. f. mā nō est tantum adusta.

¶ Et hoc de dñ pñ. vñ posse colligi q ignis pficus
et pruna in vno eoz significato dicunt pustule vesi-
cantes. et adurentes vnde pueniūt diuersi colores.
Ex varia mlie illoz apatum adustione.

¶ Si querit. Qñ ergo ignis pficus dñt a pruna.
¶ Dicit a pñ. ut videbit in pte sequēti in qua po-
net signa eoz distinctiua.

¶ Et est inflamatio vehemens qua circūdatur
absqz rubedine verificata. Imo cū declinatione
ad nigredinem.

¶ Scdm dem de alio signo his apatibus cōi sic de-
clarat. In igne pfico. et pruna (est inflamatio vehe-
mens qua circūdatur). i. locus apatis (absqz rube-
dine verificata). i. rubedie nō vera (Imo illa rube-
do est cū declinatione ad nigredinē). i. rubedo illa
declinat ad nigredinem: pp adustionem que est ibi.

¶ Et hoc dicto et pcedenti videtur posse colligi q
ea que nunc sunt dicta suat proprium significatum
ignis perfici et prune. qz ignis perficus et pruna vidē-
tur pñit significare hec q i duobz dñs sunt tacta.

¶ Si querat. Cur nomē ignis perfici. et prune pos-
sunt super alia abfolui.

¶ Dicitur cōiter sic. Alia significata his noibus at-
tributa nō sunt sic pñia ipsoz significata frut illa
nunc dicta. Verum nomen ignis perfici. et prune po-
test ad illa extendi. qz osium predictoz quasi est eadē
mā. et eadem cura: cū quasi eodē mō curantur.

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

¶ Idem. dictum de vna differentia inter ignez
perficum. et prunam sic declaratur. **Glosa.**
Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹ qz pru-
na qz ignis pficus est ex mā colerica magis subtili:
et minus adusta. Et pruna est tardior. et pfundior:
qz ignis pficus. qz mā pruna ē magis grossa. qz ma-
gis mlica. et magis adusta. ideo tardior est in motu
et pfundior. f. in membro.

¶ Materia ignis perfici est acutior:
Materia vero prune ē quasi mā pustule. et ipetigis. **Idem.**

¶ Idem. in tertia parte narrans signa istorū apatū **3. ps cap.**
distinctiua dicit tria.

¶ Ignis pfico est velocioris apparitiōis et mor⁹. **Auic.**
Pruna vero est tardior et pfundior.

Expositio cap.iii.

- Glosa.** ¶ Scdm dictū de alia dfa iter igne pñcū a prunā sic declarat (adā). i. hūor (ignis pñcū ē acutior). i. eleuatio: (adā) vero seu humor prunē ē quasi mā pustule a impetiginis). i. asperitatis.
- Expositio** ¶ Ex hoc dicto vñ posse colligi dfa inter igne pñcū a prunā. qz mā lignē pñcū est magis acuta a magis eleuata. a id est ibi pustula magis tumēs. Adā vero prunē ē quasi mā pustule: a impetiginis. i. est pustula nō acuta nec eleuata: unde in pruna nō est tumor quasi sensibilis: sed est ibi tumor quasi admodū eu- iusdā asperitatis. qz vna pars quodāmodo super- eminet altrei: sicut fit in re aspera.
- Quic.** ¶ Et illud qd appropriat nomine prunē ē nigre radices ignee a est ei splendor prunē.
- Glosa.** ¶ Tertiū dictū de alia dfa in pruna sic declarat: (¶ Illud qd appropriat noie prunē). i. qd pprie dñ pruna (est nigre radices ignee). i. bz radicē nigram igneā inflatā inflatōe ignis (a ē ei a splendor prunē) i. carbonis ignis: ideo illud apostema ab aliquibus dicitur carbo.
- Expositio** ¶ Ex hoc dicto pñ. vñ ē colligēdū q illa pustula di- citur pruna q ē radices nigre ignee seu inflatē. Illa vero pustula pprie dñ ignis pñcū a bz radicē in- flata tendēte ad quādā rubedinē eo q ignis pñcū ē vehemētē colicus: a pruna ē magis mīca: a id ma- ior nigredo est in pruna qz in igne perfico.
- Questuz.** ¶ Si qñt. Que dfa est ex pte mae iter igne pñcū
- Rñ. Litr.** ¶ Dicit cōiter sic. Adā in pruna ē magis (a prunā. adusta qz mā i igne pñcū. a id dñ q pruna est magis ex hūore mīco. qz est ex hūore magis adusto. hūor autē adustus tendit ad mām mīca: a id pustula prunē tendit ad maiore nigredinē qz pustula ignis perfico.
- 4 ps. c.** ¶ Idm. in. 4. parte subiungēte varias istōrū apo- stematum terminaciones dicit duo.
- Quic.** ¶ Qd ex eis accidit in carne est velocioris reso- lūōis a vero ex eis accidit in nervis ē si- lutionis. rurs a tardioris resolutionis.
- Glosa.** ¶ Illud duo dicta de varia istōrū apostematum ter- minatione sic declarant.
- ¶ Prīmū Ignis pñcū a pruna q accidit i carne ē ve- locioris resolutionis qz i carne ē clitas a hu. a am- plitudo poroz. a id hūor i carne collect⁹ cū resol- uē p clitate q adiunat: a pp vias. i. poros magis Scdz. (¶ Ignis pñcū a pruna q accidit i ner. aptos. uis ē fir⁹ a tardioris resolutionis) qz i nervis ē fridi- tas a siccitas a spissitudo poroz. id i nervis pp fri- ditatē a spissitudine eoz hūor plus figit a tardi⁹ re- soluitur.
- Questuz.** ¶ Si qñtur. Quomodo cōparant ignis perficus a pruna in eorum resolutione.
- Rñ. Litr.** ¶ Id cōiter. Cōparatio istoz apatū dñ nūc dñ ē: cōparatio ipoz ad si ipa p respectū ad mēbra carno- sa vel nervosa i qbz accidit qz. i. veloci⁹ resolutionē in carne a tard⁹ in nervis.
- ¶ Questuicula circa hoc caplin soluende colligē- tur in qñibus huic caplo attinentibus.
- ¶ Caplin. 3. De cura ignis perfici prunē seu car- bonis.
- Ordo cap.** ¶ Idm. in hoc caplo in. viij. partes diuisio sic p- cedit.
- In. 1. parte premitte euacuationem toti cōmunem fiendam per flobothmiam.
- In. 2. parte agit de euacuatione pñculari per scalpel- lationem fiendam.
- In. 3. parte agit de localibus in circuitu horum apostematum aplicandis.
- In. 4. parte agit de localib⁹ istoz apatū vitādis

In qnta agit de localib⁹ cōueniētib⁹ in his apati- bus ante vlcationem in principio.

In. 6. parte agit de localibus pueniētib⁹ in his ante vlcationem in principio. a post.

In. 7. agit de localibus pueniētib⁹ his apostema- tibus vlcatis.

In. 8. agit d remedijs p travlcera remanētia fēdis.

¶ Idm. in. 1. parte pte pñmētē cūonez cōem p flobō 1. ps cap.

thomiam fiendam dicit duo.

Necessaria est flobothomia vt euacuet san- guis colericus.

¶ Idmū dñm de cūone p flobmā in principio fiendam sic declaratur.

In curatiōe hoz apatū (necia est flobmā) ad hāc in- tentionē in medicinalib⁹ pñmaz (vt euacuet sanguis colicus) qz est mā seu cā hoz apatū.

¶ Idm dñm est blit⁹ a Sal. in lib. de feb. ad glan- cap. 11. antiquē trāslatiōis sic dicēte. Et an bec oia mor fin principia sanguinem oportet auferre suffi- cientem si nihil phibet.

¶ Si querit. ex qua pte fienda sit flobmā.

¶ Idm a Rñ lib. dionū. c. 133. sic. Et opz qdē vt ex- trahat sanguis cū flobmā ex loco opposito.

¶ Et quādo egritudo est timorosa: tūc necessa- ria est ipsam appropinquare fñncopi.

¶ Scdm dñm de qñtate sanguis p flobmā extra- hendi declaratur sic.

(Et qñ egritudo est timorosa) sicut qñ est ex mā ve- niosa adusta vehemētē calida (tūc neciūm est ip- sam flobmā (appropinquare fñncopi) qz in talibus apatib⁹ acutissimū cōpetit flobmā vñqz ad fñncopum vt colligit a Sal. 1. pñc. 23. pñc. pñ. attoz q egerit.

¶ Idm dñm est blit⁹ a Sal. 14. terap. ca. 8. sic dicēte. Carbūcul⁹ vñqz nihil est adeo inuatiū vt flobmā. si recorderis eoz q dñt in flegmonib⁹. qñ si sanguis vñqz ad deflectionē trahat vñqz mīcū erit. Idm dñ- crū sub alij verbis sic reperit allegat⁹ a flobmā est incipiendū. a q dñt ad hypomā est magis inua- rita pñt qz nū attoz aliqd adit qd flobmā phibet.

¶ Idm vero vñ lupia dñt. Opz vt extrahat san- guis. a c. educit⁹ plurima donec accidat fñncopis.

¶ Si queritur. An in tali apate cōpetat flobotho- mia vñqz ad fñncopim.

¶ Idm a Saleno in cōmento. 23. pñc. pñcū affo. Intendit autē hic deflectionem purgationis qñta- tem: sicut in acutissimo apate. a in febricitantibus pacate: a in maximo dolore.

¶ Idm. i. scda pte agēs de pñculari cūone p scal- pellationem fiendam dicit duo.

¶ Et fortasse est necessariū: a pprie in pruna: fa- cere scalpellationē: vt egrediat sanguis malus cō- structus in ea: qui est in natura veneni.

¶ Idmū dñm de pñculari cūone a loco p scalpel- lationem fiendam sic declarat.

(Et fortasse). i. aliqd necesse est a pprie (seu pñcūe i pruna facere scalpellationē pñdā) a hoc est qñ sanguis ē venenosus a adust⁹ (vt p illā egrediat san- guis mal⁹ cōstruct⁹ in ea) ierit⁹ (q est in natura ve- neni) vt p ab eius effectū.

¶ Idm dñm blit⁹ ē a Sal. 14. tera. c. 18. sic dicēte. Qd si ē scalpelles bonū erit: corpe in pñ purgato.

¶ Idm dñm. Cur dixit Idm. a pprie in pruna. scalpellatio pñt pñt in pruna ex rōne i leqñ dñ affi- gnāda p diuersitate circa scalpellationē obfūādū.

¶ Et nō fiat illd: qñ materia ē declinū ad colerā.

¶ Scdm

De cāis ignis persi.

Et pru. seu carbo.

Glosa.

¶ Sedm dcm qñ nō est fēda scalpellatio sic dclat. ¶ In cura hoz apatū nō fiat illud hoc est scalpellatio qñ mā est declinis ad colerā supple magis. ¶ hoc est in igne plico: qñ ignis plicus est vebemētis colericus vt dcm fuit in pīa parte precedentis cap. de materia hozum apatum.

Questuz.

Rñ. Litr.

¶ Si qñtur. Cur in cura pruna fēda est scalpellatio. ¶ non sic in cura ignis persi.

¶ Dicit sic. In pruna sanguis est magis grossus et magis venenosus eo q sanguis i ea est magis adustus et magis admixtus hūm mlico adusto q est humor pntioius: ergo in ea ppetit scalpellatio vt egre dicit sanguis in ea cōstricuius q est in natura veneni. In igne aut plico materia est pl colica et min⁹ venenosa et ēt et subtilior. et iō scalpellatio facit māz pl ebullire et fluere. et pp hoc non ita cōpetit scalpellatio in igne plico sicut in pruna. Et hoc est q scdo dicit pñm. (Et nō fiat illud. i. scalpellatio quādo materia est ad coleram declinis.)

¶ Dm. in tertia parte agēs de localibus i circuitu hoz apatū aplicādis dat. 2. cāis. et duo remedia.

¶ Cura autē localis necessaria est vt sit sicut cura erisipille.

¶ Dm. cas. de cura hozum apatum cōmuni cū cura erisipille sic declaratur.

¶ Cura localis. i. administratio localis p cura hoz apatū necia est vt sit cura erisipille hoc est: cura hoz apatū nō est sicut cura erisipille: q illa que pueniūt in cura erisipille cōueniūt in cura hoz apatū.

¶ Itā sicut in cura erisipille in pñ. est necia infiridatio et repensio. sic ēt in cura hoz apatū ista sunt necia. et sicut in cura erisipille in statu et in fine est necia resolutio et infiridatio cū exsiccatōe sic et p dca ppetūt in curatōe illoz apatū i p dca tpi⁹. Et iō cura localis i istis ē quoddam necia sicut in erisipilla.

¶ Si queritur: an aliqua sit dña in cura erisipille. et illoz apostematum.

¶ Dñ a pñ. vt videbit in trib⁹ dictis pactis scqñtis.

¶ Et opz vt subueniat ei quod pūnet locū et loca adustiois cū boloarmeno et aceto et aqua rosata et reliquis que infirigidat et repentiūt: et illud q est ppinquius illo est lana ylopi infusa in vino.

¶ Scdo cas. de aplicādis cū apa et loca adustiois sic opz vt lubu mas ei qd pūnet locū. i. dclat. vlcera. i. opz vt subuenias pñb⁹ circūstantibus ne vlcere et plus abulēt vlcera et loca adustiois. i. locis cuiā circūstantib⁹ inflamatis.

¶ Unde opz duob⁹ subuenire. opz. n. pño subuenire ne ila vlceraatio sugābulet. et opz ēt remouere caliditatem et adustionem in locis circūstantib⁹. pño quibus dat pñm. duo remedia.

¶ Primum et illud sit cū boloar. aceto et aq ros. et reliquis q infirigidat et repentiūt et pñter phibēt vlceraationē vlcetis pcedere ad alias partes.

¶ Scdm illud qd est ppinquius illo. i. remediū nūc dicto est lana ylopi infusa in vino cōfortiādo pñter sanam ne recipiat vlceraationem.

¶ Ite autē debent poni in circuitu vlcetis: s. sup vlcus ipsum debent poni medicie vlcetis pprie. vt patet in penultima parte capli.

¶ Si querit: an hec pars aliter exponatur.

¶ Dñ a posteriorib⁹ vt videbit i qñstionib⁹ pñis.

¶ Dm. in quarta pte agēs de vitandis localib⁹ in istis apostematibus dicit tria.

¶ Ac pñ opz vt sit limimētū vebemētis infiridationis sicut in erisipilla: qñ materia est declinis ad grossitiē. et qñ ista et taliter q non tollerat vt

parum ex ea reddat ad interiora: quoniam materia est venenosa.

¶ Dm. dcm de vebemētis infiridatōe vitāda in bis magis qñ in erisipilla sic dclat. (vtz) in cura illoz apatū opz vt limimētū nō sit vebemētis infiridatōis sic in erisipilla. Et ad hoc duas adducit rationes. Una est (qñ mā) hoz apatū est ad grossitiē declinis. i. est grossa. et iō si ponere nīmū et fortiter repensiuū. mā apatis nimis cōculcare in mēbzo: et fieret postea difficilioris resolutionis.

¶ Altera est (qñ mā hoz apatū est talis) venenosa vel maligna (q nō tollat q pax ex ea recat ad iterio: ra: qñ materia hoz apatū est venenosa). et ideo in cura hoz apatū in principio nō debet poni fortis et pura repensio: sicut fit in erisipilla.

¶ Hoc dcm pñ. bitū est a Gale. 14. terapē. s. duz dicit. Ad vbo vero refrigeratiua cōueniūt pp eius necessitatē. Timendū tamen est ppter pestilitatem materie. nā si hoc fecerim⁹ iterioz mēbra nocem⁹.

¶ Hoc ēt dcm potuit colligi a Sera. f. sin breuiat q opz vt admittret curatio cōposita: qñ (sic dicit. infiridatio q accidit mēbro indiget medicis infiridatib⁹ extinguentibus. et pp grossitudinē hūoris et malitiā sue dispōis s. qd est nō opz q fiat illud vt nō infiridet mā et noceat mēbris q iō iterioz corpis.

¶ Si querit an in curatōis fortiter repensio sit dña in cura ignis persi et pruna.

¶ Dñ sic. Licet in cura hoz apatū nō debeat administrari medicie vebemētis infiridatōis sicut i erisipilla: tñ inter istas medicinas adhuc est cōparatio: qñ in cura ignis plici possunt administrari plus infiridantia qñ in pruna: qñ mā in pruna est grossior et venenosior. In igne aut plico materia ē subtilior et minus venenosa: vt dcm est supra. et ignis persi⁹ magis potest substinere repensio qñ pruna: et minus etiam qñ erisipilla.

¶ Et non licet vt administrantur ea que sunt vebementis stipticitatis. iterum nam illa materia est tarde resolutionis.

¶ Scdm dictum de vitandis vebementer stipticis in cura illoz sic dclatur.

¶ In cura hoz apatū non lz vt administrantur ea que sunt vebementis stipticitatis iterum supple sic sicut fit in erisipilla: quia in cura erisipille in principio administratur vebementer stiptica. In cura autē hoz apatū non debet administrari ea que sunt vebementis stipticitatis. Rñ est (nam mā illoz apatū est tarde resolutionis) supple ppter grossitiē ipñ: mō vebemēs stipticitas impedit resolutionem. Itaqz cū mā illoz apatū sit tarde resolutionis medicie earū nō debent esse vebementer stiptice.

¶ Hoc dcm pñ. declarat dcm Scraphionis loco allegato quod erat tale.

¶ Et non opz etiam vt dimittas eam currere.

¶ Si querit: an i curatōis vebementer stipticis sit dña.

¶ Dicitur sic. hoc dicit de medicis vebementer stipticis in cura hozum apostematum vitandis est cōsimilr intelligendū sicut dictum de medicis vebementer frigidis in cura hozum apostematum vitandis dña est: qñ cura ignis plici pñt administrari pl⁹ stiptica qñ in cura pruna: qñ materia i igne plico est subtilior et citius resolutionis qñ materia in pruna vt dictum est supra.

¶ Et non licet vt administrantur resolutiua: neqz in principio rei quum apparent: neqz apud quietem inflammationis: quoniam additur in qualitate materiei.

Glosa.

Confirmatio Gale.

Sera.

Questuz.

Rñ. Litr.

Quic.

Glosa.

Confirmatio Sera.

Questuz.

Rñ. Litr.

Quic.

Expositio cap.iii.

¶ Tertiū deī de medicis resolutiū in pñ. & statu
viciū sic declaratur.
In cura hoī apatū nō opz vt admistrent resoluti
ua). i. pura & fortia (neq; in pñ.). i. quā hec apata
incipiūt appere (neq; apud gerē inflatiōē). i. neq;
apd finē & declinatōē hoī apatū in qua icipit ge
lere inflatio. & cā est. qm addit in qualitate mēi).
i. in caliditate & inflammatione materiei.

¶ In caliditate et inflammatione materie.
¶ Si grif. qd. vult dicē pñ. in hoc tertio et dicto.
¶ Dicē sic. ¶ Si. qñ vult dicere qd. resolutiva fortia
¶ pura nō debēt admistrari nec in principio nec i fine
¶ horz apātū de quo minus vñ. q: mā in ista egritudi
ne est valde acuta et inflata cū ipsa sit adusta. 7 ideo
pp. eius acuitatē et inflammationē nō solū nō debēt ad
ministrari resolutiva pura in pñ. sed nec etia i fine
imo ēt in fine resolutiva debent cum insignidatū
admiseri ppter acuitatem materie.

5. ps cap. **C**on. in. 5. pre agēs de localib⁹ pueniētib⁹ his
apartib⁹ añ viceratōnē maxie in pñ. prio ponit cas⁹:
circa medicinas cōueniētes. sc̃ho nominat quatu
or exēplia in hoc casu cōueniētia.

Auic. Immo 03 vt admistrent medicē exsiccatiue;
in qbus est infridatio ⁊ resolo qdā cū expulsiōe.

Glosa. ¶ Canon de medicis pueniētib⁹ in pñ. horz apātuz
an vlcerationē corz sic declarat (imo opz vt) in pñci.
horz apātū admittent medicie exsiccatine l qd est
infridatio ⁊ resolo qdā cū expulsiōe. i. repulsiōe.

Expositio
 ¶ Cuius dicere. Hic. q. medietas in hoc calu. dz esse
 aliquantulu. defecitatu. rōne hūiditatis. 3 virulētie
 qe estin istis pustulis. q. iste pustule vrp̄m sunt ve
 ficantes. 3 adurites. q. qb? egredi? hūiditas. 3 qdā
 virulētia. 3 in hoc casu medietas debet esse altquat
 infrigidatiue. 3 resolutiue. i. repulsiue pp calitates
 3 inflammations materie. Sz nō debet esse vchemen
 ter resolutiue 3 repulsiue pp cām predictam.

Cōfirma-
tio galem. **¶** Hoc demū est habitū a Gal. 14. terapē. 8. sic dicē
te. Medicina ergo sit parū repugnatiua ⁊ aliquātū
dissolutoriua. i. resolutoriua.

Serapio. *¶* Hoc ē habitū ē a Sera. s. sui breuiarij sic dñte. Imo opz et ingenijs in medicis. de quaz ppieta te est et resoluant cū expulsiōe pauca sicut ac.

Quæstus. Si queritur Quātū deſiccatione ⁊ reſolutione ſeu
repercuſſione debēt eē tales medicine ad propoſitus
conuenientes.

Rñſio cit. ¶ Dicũt pilo ſic. Iſte medicus nō dñt cā nimis deſiccatur propter groſſitiem materie ne materia pl̄ ingroſſetur ⁊ induretur.

hoc autē est verū marie cū talia apata nudum sunt
vulnera: q̄ q̄ sunt vulnerata indigent medicis for-
titer desiccantibus: vt dicitur posterius.

Iste autē medicine debet esse aliquatū resolutiue ra-
tione materię istoz apatum que est difficilis reso-
lutionis pp grossitiē eius. Sed nō debet esse vehe-

Supple. Dicij scdo sic a pdictis. Supplendū ē vltra illd qđ pñ. hic expm̃t qđ ille medicie debet esse atqualr

¶ Sicut emplastrum quod fit de arnoglosa ⁊ ga

lis & lentibus & pane plurimi fufuris.nam hmoi
panis subtilior est in fubftantia fua.

Glosa. ¶ Primus emplm conueniens in hoc casu est crispum ex his quatuor rebus. s. arnaglosa: gallis. lētibus: et pane plurimi furfuris fm modū qui statim dicit: (nā hmoi panis cum plurimo fursure est sub

tilio: in sua substantia). i. in sua natura. nam natura est eo-
plerio & virtus huius panis est subtilior q̃ panis
qui est minus sursureus & hñs plus de farina.

De emplo ad hoc ppositum dixit Gal. 14. 11.

pen. 8. Medicina ergo sit parū repugnatiua ⁊ aliq̃
tulum dissolutiua. i. resolutiua sicut arnagbola ⁊ lē-
tes cocte ⁊ mēcha panis simulacei mixta.

re corde ⁊ in corpore panis ⁊ vini. ⁊. lxxviii. **S**er. **S**er.
 ¶ De tali exemplo dixit Sera. ⁊. lxxviii. **S**er. **S**er.
 emplm qd fit de arnaglofa ⁊ lentibus decoctis: qn
 miferur cuꝝ eo aliquid ex pane furni. Et opꝝ vt lit
 panis non mundus multi foriunt quod est: qꝝ sub
 stantia munda vere est grossior.

¶ Si queritur. Quasi conficitur hoc emplm.
¶ Dicitur prio ab Ultra. & lentum elisax donec mo-
lescant mice panis plurimi fursuris ana quartâ me

leſcant mice panis plurimi fortius aha quarta me
dian terant optime ſit cū .ḡ. ij. arnagloſe aut ſucci
eius: & fiat emplm vel cataſtama qđ ſupponat car
būculo tepidū & remoueāt quolibet die.

¶ Quod si gallas addere volueris adde. ʒ. f. pulve-
ris eorum predictis medicinis.

¶ Dicitur secundo a Cithra. ¶ Bollificent prius vna die len-
tes in aqua: postea coquant in illa aqua. Deinde ex-
primant ab illa aqua & bñ pistent. postea i decoctio

primant ab illa aqua & bñ pñcent. postea & coctis
ne illarũ lentinũ coquat arnaglosa: & quũ ipsa est bñ
cocta exprimat ab aqua & terat bñ: postea fil agre
gent lentes cocte & trite & medula panis furfuris: &
conficiant fil' & aggregent cum illa.

Et si vis potes ponere olim rosarū in decoctiōe pre-
dicta ad modū pultis. Et quū ista sunt sic confecta
ad modū pultis. ponas ibi de puluere gallaz: & po-

ad modū pūctis, ponat ibi de pūctis gēnāz. & pō
stea coquātur simul vīqz ad corūptionē donec le
niatur sup petiam. Istud. n. emplm est optimū ī pñ
īgnia pñci & pūne & spālī dū nō sunt vīcerata.

V Et iterum galle cum aceto vini.

¶ Scdm emplm in hoc casu fit ex gallis cum aceto
vini isto mō. Accipiant galle ⁊ terant cū aceto do-
nec veniant ad formam emplī vel cataplasmatia.

¶ Et alumen cum aceto vini.
¶ Tertiū emplm ad hoc ppositū fit ex alumē cum
aceto vini isto mō. Accipiat alumē iameni qd dicitur

aceto vini isto mo. Accipiat aluntine tamen qd dicitur
de pluma ⁊ terat ⁊ cū aceto vini misceatur.
¶ Et emplastra istis similia que in antidotario

sunt scripta.

¶ Alia empla ad hoc ppositu sunt scripta in antidotario. i. in .5. cano. qui dñi antidotariu summa pñe tracta. ii. de vnguētis ⁊ emplastris.

EPrin. in. 6. parte agens de localib⁹ conuenien-
bus in p^{ri}ncipio ⁊ statu notat tria empla huic propo-
sito conuenientia dicens.

Et de medicinis bonis in hac hora et post ipsam
 sum: est vt sumatur granata acetosa ⁊ scindant et
 decoquantur in aceto donec leniant deinde terantur

decoquatur in aceto donec leniant. deinde lenian-
tur & ponant sup pānuꝝ et administrent. iꝑm et
est conueniēs in omni hora: et eradicat hanc egr-

¶ Primū emplm ad hoc ppositū valēs in pncipi

piatur duo granata acetosa fissa & cocta in aceto v
ni cū suis corticibus pellibus & granis. Deinde ter

tur optime donec leuantur & remoliant. Deinde ter-
tur & extendantur super pannū lineū veluti cataplasma
& supponantur. Ipsū enim est conueniens in omni hora
ad hoc & conueniens in principio & statu.

Et qñq cadit in medicinis huius apatis nu
recens et folia eius cū saulich et yua passa et sic

cū vino et oleo papaueris nigri et melius est
ex omnibus his fiat emplastrum.

¶ Scdm emplastrū valēs ad ppositū sic cōficiē. R.
nucū recentium ⁊ folioꝝ nucis an. ʒ. f. ordeī frac.
cocti cuꝫ multa aqua quod dicūt sauib. ʒ. j. fien.
pinq.

coctibus melle aqua quod dicitur pingue

Expō cap. iiii.

pinguis nūc. 6. vnaq; passaz mōdaz. Ad. i. terā, tur opte. 7. sup ipla effundat vinū 7 olei de papauē re nigro an. ptes equales. dōc pueniāt ad formiam emplī qd pūc apponatur.

Et de medicis cōueniētib⁹ in plibus horis est opū 7 acatia 7 dragagātum. 7 similt^r cortices granatorum de vno quoz quoz sumat. pondus. 3. j. flozis erioz iniquiam albi ana. 3. f.

Tertū emplm valēs i plib⁹ horis sic cōponit. R. opū acatie dragagātū. corticē granatorū an. 3. j. flozis erio. scilicet iugam albi an. 3. j. terā opte 7 seoz porē cū aceto vini 7 fiat emplm qd supponatur.

Et hmoi quidem medicine nō ponat nisi sup illd quod non est vlceraum.

Rō est qd illud qd est vlceraū indiget fortis⁹ sic cantib⁹ vñ ista nō sufficiēt nisi in pūa 7 igne pñi co: cū ista nudum sunt vlcera.

Primū in. 7. pte agens de localibus cōueniētib⁹ his apostematibus vlceraū dat tres cādes. 7. nō minat multas medicinas dicēne.

In eo aut qd est vlceraū est neciū illud qd fortiter efficitur sicut medicamē andaron 7 sara- sion 7 troscifi ranndros. 7 medicamen de keylin cū vino dulci 7 cū rob 7 cū religo que dca sunt in cura erispile vlcera 7 formice miliaris.

Primū cā. obfūdus i admistratiōe localū sup āpa vlceraū sic deca. in eo. f. āpate. f. igne pñico vñ pūa qd vlceraū est neciū est illud medicamē qd fortiter efficitur sicut medicamē andarō. i. andro- ni. 7 sara sion 7 troscifi ranndros 7 medicamen de keylin. i. de herua cū vino dulci. f. vñ pñico 7 cū rob. i. cū sappa. Rō est: qz oia ista sunt fortit^r defic- carua. 7 iō ppetūt in his āpatib⁹. quā si vlcera.

Dēsi pñi. de medicamē andaron pñiāf aucte Gal. 1. 4. terapē. 8. dixit. In vulnere vero (mloz fortis ponat medicia sicut troscifi androni.

Rasū in libro diuisionū dixit. Et ponat sup locū medicine fortis stipicitatis cum aliquātulo acuita tis sicut troscifi andaron.

Sera. 5. breuiarij dixit. Opz vt ponat super vlcus ipm aliquid ex medicinis fortibus sicut medicamen pertinens ad andaron.

Et opz vt emplastretur desuper emplā in die bis. 7 in nocte semel.

Sedō cā. de renouatiōe emplōz sic deca. Et opz vt emplēnt desup locū vlceraū: emplā in die bis. i. remoueat bis in die: 7 in nocte semel vñ bis. Rō est pp malitiā 7 venenositatem ipsius māt que appōita inficit 7 indiget euacuatione.

Et nō administrent efficcantia qm est possibi le: qm ipsa addūt in malitiā egritudinis.

Tertū cā. de efficcantiis seu stipicis vitadiē sic deca. In hoc āpate vlceraū nō admistres effic- carina. i. stipica qm est possibile (qm ipsa) ad ministrata in āpate vlceraū addūt in malitiā egritudinis: qz in ista egritudine medicie nō debēt cō fortis stipicitatis rōne materie grosse que difficilis ē ad resoluēne: vt supia dictum est.

Si querit. Qūo expō data stat cū dco Ras ca. de pūa 7 igne pñico qd est tale: 7 ponat sup lo- cū vlceraū medicine fortis stipicitatis.

Dicitur cōmuniter sic. Rasū intellexit p rem for- tis stipicitatis rem fortis efficcationis: qz medici- ne ignis pñico 7 pūa vlceraū debēt cō fortis sic- citatis. iō Rasū p stipicitatē intellexit efficitatē. Et pñi. quando pñiuit efficcantia per efficcan-

De althoyn seu antracē.

tia intellexit vehementer stipica.

Primū in. 8. parte agēs de remedijs ptra vlcera 8. pō cap. remanentia fiendis dicit duo.

Ergo quiescit inflatio 7 remanēt vlcera cū Aluic. renf cū eis que sunt sicut emplastrū de merdalen- gi 7 emplastrū diabutiraton. 7 cū religo medicis vlceraū corrodētū in antidotario dictis.

Primū dcm de cura vlceraū remanētū sic deca. **E**rgo quiescit. i. sedat (inflatio 7 remanēt vlcera). i. sine magna calitate. (curenf cū eis que sūt sicut emplm de merdalenfi). i. de liargirio vñ plū bo vñ dō emplm diabutiraton 7 cū reliquis me- dicinis vlceraū corrodētū). f. efficcantiis mixtis cū sabba (in antidotario dictis.)

Et nux antiqua vncuosa est conueniens igni Aluic. persico in hac hora.

Sedō dcm de medicamine igni persico conueni- enti in hac hora est hoc.

Et nux antiq vncuosa est pueniēs igni pñico in hac hora). f. cū est ibi vlceraū sine calitate notabili.

Illud medicamē laudat a Serap. in suo breuiario cap. pñio de nucē sic dicit. Olei nucis antiqū vir- tus pñia est cala. 7 scda est q resoluē. 7 tertia est que cōfert vlceraū corrodētū 7 erispile 7 fistule lachri- mali. 7 quida vtunt eo in vlceraū neruoz.

Questiuncule circa hoc caplm soluēde colligen- tur in qñibus huc cap. attinentibus.

Cap. quartū. De althoyn seu antracē.

Primū in hoc cap. i. duas ptes diuiso sic pcedit.

In. 1. pte nūerat. 4. acceptiōes seu signatōes alth.

In. 2. pte notat mēbra seu carnes i qd sit althoyn.

Primū in pñia parte numerās quattuor acceptio- nes seu significationes althoyn dicit.

Antiquissimi notauerunt illud qd trāslatū est in Aluic. Arabico noie althoyn quadrupliciter.

Primo dictum est althoyn omne apostema exis in mēbris glandinosi carnis.

Secūdo dcm est de eo qd est cū hoc āpa calidum.

Tertio dcm est de eo qd est āpa calidū pdens.

Quarto dcm est āpa permittioz ppter cōuer- sionem materie eius ad substantiā venenosā.

Primū ista. i. 4. quadruplici acceptiōe h⁹ noie altho- sic deca. (Antiquissimi) antiquoz medicoz (notauē- rūt illd qd trāslatū ē i ara.) ydiomate noie althoyn.

Primū dcm est althoyn signare oē āpa (quadrupl^r. exis i mēbris glādinose carnis de qbus in sequent^r parte dicet: aut albi. i. in alijs mēbris.

Secūdo dcm ē althoyn signat āpa qd cū hoc. f. exis in carne glādosa ē āpa calm. 7 sic B signatū ē min⁹ calz pdēs. f. lterficiēs. 7 sic B signatū ē min⁹ cōe qz

Quarto dcm ē altho. signat āpa pñitiosā (scdōz. f. mortifex) pp pñitiosā mēbra ad i baz venēciā- boia interpretuā. 7 sic B signatū ē min⁹ cōe qz 3m.

Si queritur. Qūo iste quattuor acceptiōes al- thoyn se hēant adinuicem.

Dicit sic. Scdōz signatū althoyn pñit pñi si- gnificatū: qz althoyn i pñio signatū est oē āpa exis in mēbris glādinosis i scdō signatū est oē āpa exis in illis locis: f. calm exis. Silt tertiū signatū pñit scdōz: qz althoyn i tertiū signatū est oē āpa calz pdēs. Silt qrtū signatū pñit tertiū: qz althoyn i qrtū signatū est oē āpa calidū pdēs nō absolue: si- cut tertiū: f. pñitiosā pp pñitiosā sue māt ad subaz venenosa a forma specifika homini cōtrariam.

Aluic.

Glosa. Aluic.

Aluic.

Ratio.

Cap.

Aluic.

Glosa.

Aluic.

Glosa.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Aluic.

Glosa.

Glosa.

Confirm. Serap.

Odo ca.

1. ps cap.

Aluic.

Glosa.

Questum

Rū. Litr.

Quic. Et videt q̄ primi notabāt hoc primū carmata. Et inueniūt noia greca q̄ affilant althoyn. sicut tur sios 7 carmata 7 carmakile 7 furios. (tionē.

Glosa. Dep apd nos nō ē magna diffictio int̄ eoz noiar. ¶ Particula ista de d̄fns hoz apatū apud grecos noib⁹ sic deat. (Vidēt q̄ p̄mi ien antiquissim an tiquoz (noia bāt hoc postremū) significatū altho yn (carmata 7 ite: p̄at carmatio: q̄ carmilar totū eoz: cū illud sit mortale (7 inueniunt nola greca) apud opte itelligētes istas greca (q̄ assilant al thoy) in sua significatiōe (sic turhos carmata car makile 7 furios) talia sponātes (vex apd nos) q̄ d̄ nominibus nō curamus (nō est magna diffictio) supple fienda inter notationem eoz.)

Questus. Si q̄rat. Cur d̄ noib⁹ n̄ sit b̄da rō seu diffictio ¶ De p̄io a Gal. 1. de inge. 6. Diveritas nolus nō impedit nos in cognoscēda rēz essentia.

Quic. De sedo a p̄m. fen. 1. p̄mi can. doct. 6. cap. 5. De noibus nō curamus: q̄ de noib⁹ nō disputam⁹ sed incēdēs 7 d̄fias intelligere debemus.

Alj. Dicit tertio de mēte istoz sic cōter. De noib⁹ nō est curādū d̄mōdo int̄tione eoz habeamus.

2. ps cap. p̄m. in sedā gre nominās mēbra in quibus sit althoyn duo dicit.

Quic. Althoyn accidit i mēbris glādinose carnis q̄ ē duplex. Quedā ē que ē i mēbris sensibilib⁹. sicut caro glādosa que ē in māmilla 7 origie ligue. q̄dā est q̄ est i mēbris que sensus nō h̄nt. sicut caro glā dola que est in maxilla 7 in subassellio 7 inguinibus 7 eis similibus.

Glosa. ¶ Primū dictū de mēbris in q̄b⁹ sit althoyn sic de clarat (althoyn) sic in arabico dicitur accidit i mē b̄is glādinose carnis (seu i mēbris glādosos. f. v. p̄m. (caro aut glādosa est duplex) q̄ntū huic p̄po fito aut̄it (q̄dā est i mēbris sensibilib⁹: sicut caro glādosa q̄ est in māmilla 7 caro testiculū 7 caro ra dicias lingue (q̄dā est i mēbris sensus nō h̄ntib⁹) vel nō tāta sensibilib⁹ sic p̄dca (7 caro glādosa i ma xilla 7 subassellis 7 inguinibus 7 ei similibus) sicut caro glandosa que est in collo post aures.

Questus. Si querit. Quod duplex est caro glandosa. ¶ Rū. cōis. ¶ Dicit cōter sic. Caro glādosa est duplex. Quedā est q̄ est magis nobil 7 magis sensibil: et est caro māmille glādosa. caro testiculū 7 caro radi alia ē caro glādosa q̄ nō est ita nobil (cis lingue. lis nec ita sensibil: sicut est caro emūctorioz mē b̄roz p̄ncipaliū. Iste carnes nō sunt ita nobiles: q̄ sunt deputate vt in eis cūcūc 7 supfluitates mem b̄roz p̄ncipaliū: quā nō sūt carnes p̄io d̄cē. neqz iste carnes sūt ita sensibiles sicut p̄us d̄cē: q̄ ibi nō sunt tot nervi 7 arterie sicut in carnis p̄io d̄cē: ¶ Ex p̄dcis apper q̄ caro māmilla: 7 caro radicias li gue sūt nobiliores 7 sensibiliores q̄ caro q̄ est i in guinib⁹ subassellis 7 in collo post aures.

Quic. Cūqz exitura seu apatendens ad exiturā sit in carnis laris 7 subassellis 7 post auriculas 7 in inguinibus. 7 est de gñe corrupto q̄d in suo parti culari loco dicemus vocat taum vel althoyn.

Glosa. ¶ Sed⁹ d̄cū d̄ mēbris i q̄b⁹ sit althoyn 7 sua noia. tōe sic deat. (Cū exitura) seu apatēdēs ad exiturā (sit i carnis laris) i corpore. 7 i subassell emūctorijs cordis (7 p̄ aures) emūctorijs cerebri. 7 in inguinibus emūctorijs epatis. 7 est d̄ gñe seu humore cor rupto q̄d in suo particulari loco dicemus. f. 3. fen 4. cano. vocatur taum vel taum.

Questus. An aliter appellatur tale apā a p̄m.

Rū. p̄m. ¶ Deat cōter sic. 3. fen. 4. trac. 1. ca. 1. tale apā

vocat thoy vel althoyn 7 vulgariter d̄f bochiū 3. fen. 4. trac. 1. cap. 19. de apati. (epidumiale. bus accidentib⁹ in glandulis dicit atngatū vel an rigariū: 7 expōit agens pestē.

¶ Quēstio circa hoc cap. solūde coligenē in q̄ suonibus huic cap. articulis.

¶ Caplin. 5. De signis althoyn seu antracis.

¶ p̄m. in hoc cap. in. 5. p̄es d̄vito sic p̄cedit. In p̄la p̄mitit efficit malos ab althoyn puenitēs

In. 2. ponit signa sup althoyn attestantia.

In. 3. notat spēs althoyn bonas seu minus malas.

In. 4. notat spēs althoyn malas seu mortales.

In. 5. agit de spe 7 aere althoyn multiplicatio.

¶ p̄m. in p̄la parte p̄mitit quatuor effice tus malos ab althoyn p̄cedentes dicit.

¶ Althoyn corūpit membruz 7 alterat colorem eius q̄d sequitur ipsum.

¶ Et q̄qz resudat sanguinem 7 virus 7 filia illis.

¶ Et aducit qualitatem malaz ad cor ex via arteria rum: quare accidunt ista.

¶ Pars ista de. 4. nocumētis ab althoyn puenitēi ¶ p̄m. althoyn corūpit mēbz quo. ¶ (b⁹ sic deat. e: p̄ p̄uentionē sine mē ad i b̄az venenosā: vt d̄cū ē Si d̄m. (Et alterat althoyn colorē ei⁹) f. mēbz (q̄d segt ipz) f. m̄az venenosaz. vel q̄d segt ipz. f. althoyn. q̄ althoyn q̄qz alterat colorē mēbz sibi Teritū (7 q̄qz althoyn resudat sangui. ¶ p̄p̄m. ne 7 vir⁹ 7 filia illis q̄. f. virtus stimulat a vene nositate materie cogitur illam expellere. Quartū (7 althoyn aducit malā q̄litate) f. veneno saz (ad cor ex via arteriaruz) q̄ oriunt a corde q̄re accidunt ista) f. signa q̄ statim dicent.

¶ Si q̄rit an cū althoyn sit aliud nocumētum. ¶ Dicit ad hoc f. 3. aliquos althoyn seu antracē f. 3. p̄m segt feb. putrida p̄mua: q̄ aliq̄ ē acuta p̄m. Quid aut̄ p̄ feb̄ 7 althoyn seu antracē (batina. sit p̄notificandū loco suo dicitur. ¶ Cū dicit.

¶ p̄m. i. 2. p̄e aducēs. 4. fig. sup althoyn attestā ¶ Vomitus pulsus cordis 7 sincopis.

¶ Et q̄ ei⁹ accidentia sunt vehementia interficit.

¶ Pars ista de q̄rtor signis althoyn sic declarat. ¶ p̄m. ¶ In althoyn accidit vomit⁹ 7 p̄ passionē 2m 7 3m. ¶ In althoyn accidit pul (q̄z b̄z sios ad cor sus cordis 7 sincopis) p̄p̄ q̄litate venenosaz q̄ venit Quartū (7 q̄ ei⁹ accitū) f. 1. (ad cor ex via arteria z vomit⁹ 7 pulsus cordis 7 sincopis (sūt vehemētia) tūc althoyn (sic sicut) q̄ significat impetū cor dis ad resistendum. q̄ subcumber.

¶ De hoc. 4. signo dixit Rasis. Et quoz sup fluit ite intentiones est monit⁹ 7 replurimū cūo.

¶ Si querit. Que sunt signa ist⁹ fm Rasm. ¶ De arasi sic. Signa sūt bochoz 7 apā: cū q̄b⁹ egre dif inflatio vehemēs. ledēs valde: p̄rāhēs mētū ā in hoc: 7 sit q̄d ē in circuitu nigrū vel viride.

¶ p̄m. in t̄ia parte. nominans duas species al thoy bonas vel minus malas dicit.

¶ Salu⁹ althoyn mortaliū ē illud q̄d ē rubeuz.

¶ Deinde illud quod est citrinum.

¶ Pars ista d̄ duob⁹ spēs althoyn min⁹ malis sic deat (salu⁹ althoyn mortaliū) q̄ oēs spēs altho yn seu antracis fm p̄m idcū monē ē illd q̄d ē ru beū 7 b̄ ē illd q̄d sit a m̄a sāguica adusta veneno sa (deide citrinū v̄l viride f. 3. q̄d p̄pellat ipz rasi⁹ 7 illd ¶ Si q̄rit. Qūo iste spēs al (sit ex colera adusta. thoy graduatur in malitia.

¶ De p̄io a Rasi q̄ enusquisqz istozum est malus.

¶ De f. 2. a p̄m. alth. min⁹ mortale ē rube⁹ q̄ ex hūc ē m n⁹ malo: deide citrinū v̄l viride. q̄ ē ex p̄m hūore.

¶ p̄m.

3. ps cap. **C**ū in tertia parte agens de cura althoyn per ea que confortant cor dicit.
- Aluic.** **C**ū deinde opz vt reuertaris ad cor cum defensione et confortatione ipsius.
- Glosa.** **I**llud dicitur de defensione et confortatione cordis sic declaratur. (Deinde). i. post flobothomia et eūone opz vt reuertaris ad cor cū defensione et confortatione ipsius. qz sine his curatio althoyn nō est possibilis. **I**llud ē qd dicit Ras sub his vbiis: Et sublena plz interidias tue ad confortandū virtutē et ad frigidandū cor.
- Confirmatio.** **L**oci vbi ipse curatio nō est possibilis nisi post illud.
- Ras.** **S**i queritur. Cur opz reuerti ad cor cum defensione et confortatione ipsius.
- Questus.** **R**espondetur sic. Qz reuerti ad cor cū defensione vt nō ledat ab enapozitione venenosa. Qz ē pueri ad cor cū confortatione ei vt ipz confortatū repellat a se lesuū.
- Aluic.** **D**efensio aut cordis et confortatio fit p quatuor infra tangenda. i. per odoramēta: per infrigidantia: per cibos: et per epithimata.
- Glosa.** **D**e confortatione cordis fienda per odoramēta dicit.
- Aluic.** **C**ū eis in qbus est odoramēta conueniens: sicut est olfatus rozarū cāfore et sandali.
- Glosa.** **P**articula ista de confortatione fienda p odoramenta sic declarat. In cura althoyn opz vt defendat et confortet cor (cū eis in qbus est odoramēta ista conueniens) est sicut olfatus rozarū cāfore et sandali que infrigidant et confortant ipsum cor.
- Confirmatio.** **R**as ait dicit: et pfer ad illud odoramēta redolētius.
- Questus.** **S**i queritur. Quale dicitur de illis odorabile. (Sicut odoriferi vt cor confortet: et spūs eius mēspiciet.
- R**espondetur. **D**e defensione et confortatione cordis p infrigidantia dicit.
- Aluic.** **E**t cū eis in qbus est infrigidatio: sicut acetositas citri et mive et rob pomorum et citoniorum: sicut granata valde acetosa.
- Glosa.** **P**articula ista de infrigidatione sic declarat. (In cura althoyn opz vt defendat et confortet cor cū eis in qbus est infrigidatio). i. conueniens (sicut acetositas citri et mive). i. sirupus de succo pomorum acetosorum et rob pomorum et citoniorum. i. succus eorum vsqz ad spissitudinē decoctus. et sicut granata valde acetosa non muza minus dulcia.
- Confirmatio.** **I**llud est qd dicit Ras sub his verbis. Et dicitur infirmo omnia que confortent cor cum infrigidatione. ex eis que diximus in caplo calefactionis cordis.
- Ras.** **E**t pferat ad illud granata acetosa et acetositas citri.
- Questus.** **S**i queritur. Quid intelligitur littera que loco de ly mive habet mume.
- R**espondetur. **I**llud dicitur sic. Ista q dicit mume pōt saluari eo q mume ppetit: qz pferat a putrefactione: vñ dicitur in l. pua qzitate: et cū acetositate citri ne calefaciat.
- Aluic.** **D**e defensione et confortatione cordis fienda p cibos dicit.
- Glosa.** **E**t cum cibis: sicut sunt lentes euz aceto: et sicut cibus cum aceto valde acetosus factus ex carnibus atbergi et edorum.
- Aluic.** **P**articula ista de defensione cordis per cibos conuenientes sic declarat. (In cura althoyn opz vt defendatur et confortetur cor cum cibis). i. conuenientibus. (Sicut sunt lentes cū aceto) cocte cū paucis aceto vel comeste cum aceto. et sicut cibus cum aceto valde acetosus sicut sunt spinachia cū aceto vel agresta. i. lissata prius in aqua et cibus ex carnibus atbergi. i. vituli lactentis et edorum sicut lactentiu: suple et alai: filium eam iū cearū et frigidaz et bu

midaruz: que tamē sint boni chimii facili digestio.

nis: sed nō facili corruptionis.

Illud est qd dicit Ras sub his verbis. Et confort ei qd fuerit ex cibis cū lentibus excoctis et acetis et cibis congelatis. Imo cum gelatinis.

Si queritur. Quales debet esse cibi ad ppositum istud conuenientes.

Respondetur sic. Ibi in hoc in cā debent esse frigidi vt malam caliditatem extingant.

Debet et esse exsiccatiu. qz tales pphibent malam esumationē surgere a mā et dirigi p mēbra vsqz ad

Debet et esse ingrossatum: qz ingrossando san (cor) guinē pphibent ipm a receptiōe secretis et venenosis

De defensione et confortatione cordis fieri. Cratis. daper epithimata cordialia dicit.

Et opz vt ponant sup cor epithimata frigidā hūm pulsz cordis calidū. et hūm pestilentiā.

Particula ista de confortatione cordis p epithimata sic declarat. In cura althoyn opz ad defensionē cordis et confortationē pueniet ponat sup cor epithimata ista dāria fortātia pposita (ex eis q cognoscunt) valere ad b ppositū (de medicis hūm pulsz cordis calidū et hūm pestilentiā). qz pns morbidiget cōstibz medicinis quibus indigent morbi nunc dicit.

Si queritur. Cur epithimata sup cor applicanda in althoyn debent esse frigida.

Respondetur sic causa q epithimata i hoc casu debet esse frigida: est illa que assignata est sup: a de odoramentis et cibis.

Licet quidaz addant his infrigidantibus aliquid de croco garioflis masco vel similibus: ppter cāz in qtionibus assignandam.

Cū in quarta parte agens de cura althoyn in principio dicit duo.

Althoyn et qd currit cursu ei de eis q noia sunt enre i principio cū eis q frīgunt et infrigidant: vt cū spōgia infusa in aqua. et aceto: aut oleo rozato: aut oleo de pomis. et arbore masticis: aut oleo de mirto. Ista fiant in principio.

Primū de m de infrigidantibus et pfrīgētibus. althoyn in prin. aplicad: sic declarat althoyn. et qd currit cursu eius de eis q noia sunt (in vltia pte. 7. ca.

(Corenē in prin. cū eis que cōstringūt et infrigidāt) et rōne infra assignada vt cū spōgia infusa in aceto ad infrigidandū et cōstringendū (aut oleo rozato aut oleo de pomis et arbore masticis) ad confortationē (aut oleo de mirto) ad cōfortationē et pfrīgēt.

Si queritur. Quid ista debent administrari. (Crione. et qd pferat ad illud granata acetosa et acetositas citri.

Dicit pferat ad illud granata acetosa et acetositas citri. Ista nō sūt aplicada nisi pmissis euacuationibus conuenientibus. et pmissa confortatione cordis et mēbrozū principalium.

Ita his pmissis fit assecuratio q materia repēsa ad mēbra interiora nō ledet ea: pēpue cum malitia huius materie nō sit excessiua.

Et quādo illic est febris tardabis cū infrigida tione ne reducas cū ea materiam retro.

Secūm dictū modifcans dictū pcedens de infrigidantibus aplicandis declarat sic.

(Et qn illic) s. i. prin. althoyn (est febris) qn. s. mā ē malū maligna cuius signū est febris (tardabis euz infrigidatione. i. nō infrigidabis ne reducas cū ea) s. infrigidatione (mā in althoyn malignam (retro) sez ad iteriora vnde expellit.

Illud est qd dicit Ras sub his vbiis. Ista lintat cum epithimatis frigidis.

Si queritur.

De cura althoyn seu antracis.

Questus. ¶ Si queritur. An infirmitas sit etiam prohibenda circa locū althoyn sicut supra locū eius.

Rñ. citra. ¶ Dicitur cōter sic. frigida repulsiua p̄cipue nō cōueniūt sup locū: sed nec cōueniunt in circūcū eius in p̄cipio & ante totā materie venenose expulsiōnem: ne p̄hibeāt de fluxū magis a p̄ncipalib⁹ & nō bilibus ad locū althoyn seu antracis: & nō remaneat in eis. qm̄ potius est supādus defluxus eius ad locum apostematis cum attrahentibus moderate.

Quia ps capli. Quic. ¶ Dicitur in v. parte agens de cura althoyn in statu dicit quattuor.

Blosa. ¶ In statu vero curetur cum scapellatione: si est possibile.

¶ Primum dicitur de scapellatione in statu althoyn fienda sic declaratur. (In statu althoyn curet cum scapellatione) sen scarifica: de loci apati et sanguis ille venenosus trahat exterior (si est possibile) qz. s. nō sit aliqd impediens illā scapellationem fieri: sicut virtus debilis: etas: cōp̄lo: & talia.

Questus. ¶ Si queritur. an scapellatio sit fienda in augmento althoyn.

Rñ. citra. ¶ Dicitur cōter sic. nō solū fienda est scapellatio in statu althoyn s3 & qñ althoyn ē i augmento vel circa p̄ncipiu: factū p̄p̄ eū ad d̄b⁹ v̄lib⁹. qz quāto citius trahitur extra sanguis venenosus: tanto est melius & tanto plus securatur eger a morte & a malis accidentibus.

Quic. ¶ Et fiat ut currat qd in ipso est.

Blosa. ¶ Scdm̄ dictū de extractiōe sanguinis p̄ scapellationē sic declaratur. Et fiat ut post scapellationem (currat qd in ipso ē). s. in mēbro apato. v3 sanguis plurimus. cu3 ipse sit venenosus.

Questus. ¶ Si queritur. Quid fēdū ē ut currat sanguis plurim⁹

Rñ. citra. ¶ Dicitur cōter. hoc fit fricādo locū cū petia lusa in aq̄ calida: sup pōnēdo v̄tōsaz cū paucō igne: p̄bē dēs totū locū scapellatū: ut dicit p̄n. in ter. scdm̄.

Quic. ¶ Et si indiget ventosis suggestibus cum subtilitate fiat.

¶ Tertium dicitur de ventosis sanguinē suggestibus quādoq3 aplicandis sic declaratur. (si post scarificationē factam indiget eger ventosis suggestibus. s. ut sugant sanguinem qui egreditur malus per scarificationē) cum subtilitate. i. leuitate (fiat) ut ille malus sanguis illic nō remaneat.

Questus. ¶ Si queritur. Quid ventose sugunt illum sanguinem. post scarificationem.

Rñ. citra. ¶ Dicitur cōter sic. hoc fiet reiterando apostemationem ventose: si hoc videatur esse necessarium.

Quic. ¶ Et non dimittatur: ut fiat brunus. qm̄ additur venenositas ipsius.

Blosa. ¶ Quartū dicitur de scapellatione fienda anteq3 mēbru3 fiat brunum sic declaratur. Et nō dimittat⁹. s. diu anteq3 fiat scapellatio (q3 brunum fiat) illud apā: & demigrescat locus eius (qm̄) si sic dimittitur (additur venenositas eius) quotidiē.

Questus. ¶ Si queritur. An aliter possit exponi illa littera. Et non dimittatur.

Rñ. citra. ¶ Dicitur a philosophis. Non dimittat⁹. s. reiteratio scapellationis: si p̄la nō fuerit sufficiens: qd scitur p̄ intensiōne accidentiū vel salte3 per p̄seuerantiaz eorū in intensiōne sua a qua nō remittunt⁹: tūc enī nō debet dimitti reiteratio scapellationis tādū ut vlcus eius fiat brunus. Imo debet fieri ne demigretur p̄pter malitiam materie q̄ remansit post primā scapellationem. Et ideo si nō sufficit scdā scapellatio fiat tertia & quarta: s3 q̄ malitia rei exigerit

¶ De his quattuor dicit Rñs in diuisionib⁹. Io. cum scapella. s. p̄funde ut pueniat ad radicē eius:

& abluē sanguinem eius cū aqua calida: ne cōgletur sanguis in loco scapellationis: & nō currat siue fluat exterior. Imo ut bene fluat dicit ip̄e sugatur suctione leui. s3 cum ventosis apostitis cum paucō igne: vel ore alicuius vili perferet plurius. v̄tū si ore sugatur sugens erit regendus regimine eorū qui sugunt venena.

¶ Dicitur in sexta parte agens de cura althoyn quādo transit in excuram: dicit duo ad hoc p̄positum faciendū.

Quic. ¶ Et in illo qd h3 substantiaz exiture: op3 ut ad ministrat apud statum eius aut circa statum eius medicamen cum apertione.

Blosa. ¶ Primum dicitur de aplicando medicamine maturatio sic declaratur. (In illo althoyn qd habet substantiā exiture) i. qd tendit in viā exiture & maturatiōis materie (oportet ut administret apud statum). s. ante (aut circa statum eius medicamē cum apertione). i. cum medicinis maturantibus & aperientibus ipsum. (vel cum apertione). i. ad apertione3 postea fiendam.

¶ Si queritur. Que sunt medicine maturatiue. ¶ Dicitur: scdm̄ qd videbitur locis p̄p̄is in quibus agatur de medicinis maturatiuis.

¶ Et apertio eius fit cum eis que sunt sicut embroca cum aqua camomile: & anetiz reliquarū aperientium subtilium: que dicemus in capitulo vulnerum.

¶ Scdm̄ dictū de administrando medicamine apertiuo sic declaratur: (et apertio eius) apostematis (fit cū eis q̄ sūt sicut embroca scā cū aq̄ camomile: & anetiz & reliquarū medicinarū aperientū subtiliū) in substantia ut possint penetrare: (que dicemus in capitulo vulnerū). i. apatiz. faciet enī p̄n. vñ3 capitulū de excuris erumpentibus partes exteriores.

¶ Si queritur. Cur dicitur p̄n. vulnerum vel vlcis: rñs: non dicit apostematum.

¶ Dicitur a predictis p̄n. signanter dicit vulnērum vel vulcerum: qz quando apostemata sunt exiture ipsa sunt quasi vlcera cum interius sint rupta vel vlcera.

¶ Dicitur in septima parte agens de cura althoyn & talium per localia dat quinq3 remedia ad hoc p̄positum valentia dicens.

¶ Bixerunt carmata & sephiros confert emplastruz de capillo veneris & attripice & volubili & ra dice cuiusci cum pauca gumma pini & mele cum vino.

¶ Aut radix cucumeris asinini cū glutino albotin.

¶ Aut gluten cum gūma pini & ceratū.

¶ Aut nitrum cum sicibus aut cum fermento.

¶ Aut fordes aluorū apū: & lupini in aceto infusi.

¶ Hec emplastra sic declarantur. Istorum quedam sunt maturatiua. quedam attractiua & maturatiua: & quedam sunt erumpentia.

¶ Et omnia ista competunt maxime quādo illud apostema tendit in viā exiture qz illud assimilatur tunc quasi carbūculo.

¶ Si queritur. An ista possint aplicari in althoyn maligno.

¶ Dicitur a predictis. Si apostema sit malignum: ista emplastra nō debent poni: nisi post curam p̄dictam. s. post scarificationem: & post causticationē: qz aliter non sufficerent.

¶ Questus. circa hoc capitulum soluende coliguntur in questionibus huic capitulo atinentibus:

Sexta ps

Quic.

Blosa.

Questus.

Rñ. citra:

Quic.

Blosa.

Questus:

Rñ. citra:

Septia ps

Quic.

Blosa.

Blosa.

Questus.

Rñ. citra.

Qõnes cap. j. De igne persi. ⁊ pruna seu carbone.

Des ca. **C**ōnes capli pruni. De igne persico ⁊ pruna seu carbone sunt due confidentes duabus partibus illi capitulo assignatis.

Q5. p.ia. **Q**uestio p.ia. Utrū deā circa primā ptē ea. de
varijs horū nominū acceptōib⁹ sint iustificētia.
Questio ista tres cōprehendit sub se q̄stūculas: q̄
bus solutis ipsa erit soluta.

1. q̄stiu. Que sunt significata his duobus noībus ignis
p̄licus ⁊ pruna cōiter assignata.

Sol. Citr. 4 Soluiſ a quibusdaz ſic. Ignis pſicus & pruna ſub generali eoz accepti one cōcant in duob⁹ ſignifica-
tia: quāvis magis pprie in vno q̄ in alio.

Secundum autē a minus propriū significatuz ambobus
cāe est hoc primo positiū. foras: alē angustia duo
nomina sunt absoluta sup omnez pustulā coronā
vesicantē facientēz acedere efcbaram: quales facit
accedere combustio & cauterium.

ad eorum communione ⁊ caute sumi.
¶ Scdm significatū ⁊ magis p̄p̄ius est illud qđ
ad mediū cap̄erat positū ⁊ a me repositū ad p̄m.
cap. ad declarationē vel cōp̄mētiū p̄m̄i significa-
ti. ⁊. Qñq; ignis p̄fic⁹ ⁊ pruna dñr̄ d̄ pustula hñce
vesica: ex qua currit aliqđ. s. virulentū. qđ: ois talis
pustula est vlcerosa ex qua emanat aliqđ hūditas vi-
rulenta: sicut emanat ex canterio cū igne. Illec tamē
hūditas ex igne p̄fico ⁊ speciali significato sumptō
semp emanat. Sz ⁊ pruna in speciali significato nō
semp emanat. nā ex ea in p̄m. nō emanat: nisi in quā-
tū est ex vesica quando aperitur. Et ideo cogendū
est qđ ignis p̄fic⁹ ⁊ pruna in speciali ipsorū signifi-
cato differunt vel collat⁹ a p̄m. in littera sequenti.

2. q̄stūcu. Quid sit p̄prium ignis peritici significatum.
Sol. Litt. ¶ Soluitur a p̄dictis de mente p̄n. sic. Nōmē ignis

¶ Soluitur a partibus de hinc primis & deinde ignis
perfecti absolute sup illud. i. dicit de illo apostema
te paruo: siue de illa pustula que est de genere for
mice: comestiva: aducens vesicans in qua est aliqd
ambulans: & humiditas colerice materie est pauc
nigredinis & adustionis. Et illa pustula cum pluri
mis pustulis. scz in circuito alteratis. q. inflata: &
quali fit illic humor & fetor. i. humor fetidus. Et nō
voluit pñ. q. ibi fit verus humor: sed est quedā bu
miditas virulenta: que est fetida ppter ipsius putre
factionem nam materia p̄cipue colerica quando pu
trefcit feter: vt vñe coloricorū demonstrat. Et illa
humiditas est plurime ebullitionis. als eleuatiōis
i. impulsiois ad extra: ppter subtilitatē & calidita
tes sue materie. i. respecu prune. Et q. ebullitio in
illo hūore est plurima. nō plures sunt ampule & pus
tule. Et pp hoc dixit pñ. q. erat de genere formice
ppter similitudinem in ampulis & pustulis plu
rimis. Et ppter assimilatur formice male. Et dicit
quidam q. in igne perfico apparet innumerabilia
multitudo pustularū paruarū nigrarū ex quibus
erit virus.

3. q̄stiu. **Q**uod est p̄prium pruna significatum.
Sol. Lirr. **S**olut̄ a p̄dictis de m̄te id̄m. sic. Nam om̄e pru.

ne in speciali significato absoluit sup illud. i. dicitur
de illo apate paruo qđ denigrat loca: q̄ facit mēbrū
hēre colozē carbonis. i. extincti. q̄ reddit mēbrum
absoz hūitate virulenta. q̄ est apā siccū a quo nībū
emanat nīci qñ aperit pelicā. Et ē submerius ppatō
ignis pñci. q̄ occupat pelicā de carne. q̄ min⁹ impelli
et iō pustula eius ē parua sicut fornicia. Et t̄ dñt al
q̄ est ad magnitudinē lupini. Et ita pax impellit. q̄
pñ. dixit. q̄ fortasse nō erit illic pustula oīo. q̄ aliq̄
puna ē ita ī carne submersa q̄ ī cute nō apper aliq̄
tumor: pustulosus. Imo scipit ī pñmis puna. i. ad ma
gnitudinē carbōis accensī cū rubeſcit puna dī.
totū istū. i. q̄libz puna. tā bñs pustulā. q̄ n bñs e

ſcriptũ cũ puritũ ſicut ſcabies que ſcabies eſt a m̃a co-
lerica viſa ſicca. ⁊ ſcriptũ cũ puritũ : ⁊ puritũ eſt q̃
m̃a eſt ſubmerſa nō bene trāſpirabil' p̃ cutē. Cũ autē
p̃ puritũ patiens ſc̃alpit: ſũt puſtule in loco.
que poſtea erupit ſunt ibi cortices ⁊ eleuant̃.

Questio scda. Utz deā circa scda3 ptē cap. De
diuersis noibus istoz apatū sint sufficientia.
Qd ista. 3. cōprehēdit sub se questūculas: quib3 so-
lutis ipsa erit soluta.

¶ Quid semit p̄p̄m. De notatione horz ap̄atum.
¶ Soluit de mēte p̄p̄m. sic dicens. Tibi medico uest
et noies vnumq̄q̄s corz ex intentione que agregat
ambo. Deinde dicitur alios cōsimiliter q̄ alios cō ma
gis collicue: et alius magis mlicue.

Tibi medicus etiam inest et de vniuersis intentioni
nomen proprium et voces magis colericā ignem psi-
cum: et magis illicum noises prunam.
Istia ergo sic vis. diuino te intelligas aut intelligat?

Nota ergo sic vis. ultimo te intelligas aut intelligas.
 ¶ An sit vna egritudo que istis nobis notat. An
 sint plures egritudines.

¶ Soluitur a predicator sic. Una est egiendo que no
minatur ignis perficus seu ignis sacer ⁊ pruna ⁊ car
bo apud Gal. 4. ter ap. 10. vel. 8. ⁊ apud Rasmus. 15.
edimentis. 3. apud Iulium. ⁊ apud Auer. 7. coli. ⁊
apud Isaly. super regni.

Et ista egritudo aliquando absolute vocatur corosina, aliquando herpes vel herpetemoides, et a Gilberto vocatur erupila, sed non recte.

Arbori et innt alijs arboribus hanc egrediendū noiant
carbūculū. et iō mediet⁹ attente cōsiderare cū in
uenit curam carbūculi. de quo hēat illam curam in
telligere. qz carbūculus etia³ dē apate purno fa
cto de sanguie grosso. vt colligitur ab auctoribus
in materia de apate sanguine loquētibz. hoc at
fiat vt nō accedat error in cura.

T An ignis pficus & ignis lacer sint idem.

An ignis phicus differat a corrosione & a fornicia.
An idem sint puma & carbo.

¶ Soluit p̄mū a p̄dcis dicēdo sic. Ap̄d Ital̄y. ign̄
p̄fic⁹? igit̄ sacer sunt idē. Addit ēt a p̄dcis. Iḡnis
sacer pot̄ est nentri q̄nis q̄nq; vocat̄ ab auctorib⁹

lacer. pui. et hinc in ignis quos vocat ad carbonē
vleus. qñs apha. qñs pustula: vt colla. a Gal. cata-
genis gnto et pñe a Rabi. i f. pui. fuozz apbo. sic.
Quidā vlcera carbōes vocat. et carbonē vlc? loco
cuius accidit tanquā vñto ignis. et subdit et est apo-
stema vñdigs circulatum malignum.

¶ Soluit scdm a predictis sic. Ignis perficus sine
carbo reperitur dupliciter sumptus.

timo mō coiter ⁊ large pro oī apare puo fue pustu-
 la de mā vīa grossa mēti acuta ⁊ corrosiua nūc ve-
 fiet siue nō. ad quā seq̃r efebura ī loco sicut acci-
 die ab igne. ⁊ sic capiendo erisipila mala ⁊ formica
 mala possunt dici ignis periculosus.

Et isto mō capiēdo Rāsis. 13. cōtinētis determinā
uit simul de igne sacro corrosione ⁊ formica.
Alio mō repit stricte ⁊ ppe accept⁹. ⁊ sic acceptus
dī de pūstula inducēt in loco cēpharam. siue pcedat
dā relicatio. siue non.

Et scabarra autem quoniam precedit vesica una quod cum apertis scabarris ibi efficitur escabarra. Et scabarra quoniam precedit una pustula cum pluribus alijs pustulis in circuitu eius parvis sibilis panto quibus aperti sunt ulcera cum escabarra. Quoniam vero antecedit quidam puritius in loco. et post puritum sequitur pustula vel pustule quibus agitur sequitur vlcus cum escabarra.

¶ Soluitur tertium a predictis hoc breue dicētib⁹
¶ Pruna & carbo differunt in quibusdam.

forte potest dici q differunt licet carbo ignitus,
carbo extinctus.

7P:0

Qōnes cap. ij. De cāis

7 signis ignis persi. 7 pru.

Epilogus capli pmi. **So. lūmi.** Pro epologo huius cap. Querit qd sit ignis p/ ficius. 7 pruna seu carbo.

¶ Soluit a sumis sic. Ignis sacer siue pñe 7 pru/ na siue carbo. ē pustula siue apa pñm ipseipio siue appitidis cū istis pñitidibz q ponunt. 13. pñnen. v3 q pustula illa sit corosiva siue comestiva: sit adurēs sit vesicā: sit ambulās: sit emittēs aliqz būditates virulētā feridā: sit pauce putrefactiōis pp iurēsam siue mēe siccitatē. sit hūs pustulas in circuitu: sit de/ clinatē ad nigredinē: sitqz faciens escharam.

Qōnes ca. **scdi.** Qōnes. 2. cap. De causis 7 signis ignis pñici 7 pru/ ne seu carbōis it. 4. corādētes. 4. pñibz illi. c. affigēs

Qō. pñia. **Q**uestio pñia. Utrū deā circa primā pñe cap. de mēe seu causis ignis persici. 7 prune seu carbo/ nis sint sufficientia.

¶ Qd ista duas cōprehēdit sub se qñtūculas: qbus solutis ipsa erit soluta. (signationē mēe eoz.

¶ Quid d istis apatibz senserūt arabes qñtū ad al/

¶ Soluit a pñictis cū vno dicit: 7 vno correlario.

¶ Dem pñi. dices q vñqzqz amboz ē de colera circa adurentē admixta mlie: nō voluit ex hoc suo dco q i aliquo illoz apatū sit mlie colē pmixta. qz in vnoquoqz istoz mēe ē colica pura adusta. sz qz in adustisē ipa mēe agnuit dispōnē. 7 nām qñ silēz nāc mlie: d dicit q mēe eius erat pmixta mlie.

¶ Tñ vñ est q igne pñico mēe nō pcessit ad tārā adu/ stionē qñtū pcessit i pruna. 7 p fāto dicit pñi. q ignis pñic sit vehemētē colicē. qz nō tñ agnuit de dispōibz qñtū nā mlie. 7 pruna est vehemētē mliea qz pñ agnuit de nā mlie: vñqz tñ est colericū.

¶ Properea erauerūt dicētes q pñia fiat ex mliea ysta: aut ex cola tñ adusta q p excludiōnez subtilis ipñi grossiuz remanēs sit scñ mliea innālis. nā ex ta/ li mēe alibi dñ sit cācer: n pruna: In igne. n pñico 7 pruna subtilē mēe i adustisē mēe nō excludit: sed remanēt in gñe colē nālis. 7 nō trāsīt in mliāz. 7 id dicit pñi. q pustule iste quū fuerit maligne qñz ac cidit cā pñitilēte corādētes. 7 adurentes būiores.

¶ Quid d carbōe: 7 eoz cāis senserūt qñtū 7 leqēs

¶ Soluit pñia pñ fm Sal. in lib. de apatibz 7 pñit

¶ Rab. i. 23. pñ. fuoz affoz. vbi sic dñribz carbo.

¶ Carbo est apa calin cui pñico est ex sanguine cui ac/ cidit ebullitio adeo q curē cōbūrit.

¶ Itē pñio deseb. ad glaucōnē dñit. Carbo est ex san/ guine iclinato ad colerā nigrā valde calido: pñec a lūmīis refferit que nō ab osibz bñent: vt pñ inspi/ ciēt translationes impressas.

¶ Soluit scda pñ fm leqēs dicētes. Cā añs haruz pustulaz est sanguis supñue calidz subtilis. 7 colicē

¶ q putrefit 7 i putrefactiōe subtilē ei qd ē mltū trā/ sit i colerā q postea adurēt. 7 i adustisē i grossiā mō dco. 7 i grossiā expellit ad aliqz mebz. 7 i eo gñat pustulas supradictas facta cā cōmūta eoz.

¶ Quidā ēr dñt q pñictē pustule qñis raro pñit fie/ ri a cā pñitua. Et isti dñt q iste pustule mltiplicā/ in regiōe calida: 7 vñ meridionali: 7 sñt mltiplicā/ tur in estate. 7 autūno.

¶ Questio. 2. Utrū deā circa. 2. pñe. c. de signis

¶ cōbñignis pñici. 7 prune seu carbōis sint iussi

¶ Qd ista duas sub se cōprehēdit qñtūculas. Ciētia.

¶ las: quibz solutis ipsa erit soluta.

¶ Qui sunt colores i igne pñico. 7 pruna appētes.

¶ Soluit pñio de mēte pñi. in hac pñe dicētes. 2 o/ cus boz apatū est circuitū colois: aut niger: 7 qñ

¶ qz pñitē. f. fm q plus. vel min⁹ pcessit adustio in

¶ mēe. 7 est in loco. f. apatū inflatio vehemens.

¶ Soluit scdo de mēte pñi. i cap. ix. de pruna 7

igne persico sic dicendo v3.

Iste pustule sic male qñqz assimilant flegmoni. f. in colore. qz sunt cum rubore tendenti ad nigredinē in principio. 7 pñe etate illa. i. in fine principij. 7 for/ tasse in prin. augmenti vt exponunt aliq.

¶ Uel vt aliq dñt. 7 pñie in etate illa in qua colera magna multiplicat 7 dominat: 7 pñt magis aduri 7 malignari. Et talis est etas inuētutis: in qua era/ te be pustule magis simulant flegmoni. Et magis i/ ducunt vehementes febres 7 malas.

¶ Qño be pustule circūdat absqz rubedificatione

¶ Soluit de mēte pñi. sic. be pustule circūdantur rubedine nō verificata sed declinatē ad rubedines obfcuram ita q locus in circuitu est rubens obfcu/ rus: siue magis cum rubedine mixtus.

¶ Additur ab istis. forte hoc intellexit pñi. cum dixit. q assimilatur flegmoni in colore.

¶ Questio. 3. Utrū deā circa tertiā pñe ca. de si

¶ gnis boz apatū dñstinctiōis sint sufficientia.

¶ Questio ista tres sub se cōprehēdit qñtūculas: q/ bus solutis ipsa erit soluta.

¶ Qd boz apatū ē velocioris appitidis 7 mot⁹.

¶ Soluit de mēte pñi. sic. Ignis pñicus est ve/ locioris apparitionis 7 velocioris mot⁹ verius sup/ ficie. vnde i ea tumor magis appet qz eius materia est subtilior. pñuna vō ē tardioris appitidis 7 mo/ tus verius exteri⁹. 7 id min⁹ appet: 7 ē minoris tu/ moris aut nulli⁹: pp grossiē mēe ei⁹ pñidationē.

¶ Qualis est materia istarum apostematum ignis

¶ persici 7 prune. seu carbonis.

¶ Soluit de mēte pñi. sic. Materia ignis pñici

¶ est acutior. i. eleuatio.

¶ Sed materia prune est sicut materia pustule 7 impe/ tignis. i. sicut materia pustule impetiginose aspere

¶ nō plane: quāvis enim in asperitate prune vna pñ ele/ uat supra aliā: nulla tñ pñ eius tantuz eleuat supra

¶ aliā vt pueniat ad eleuationē 7 eminentiā ignis pñi

¶ ei. pñuna etiā est asperior ad tactum: 7 pñundior: 7 in colore nigrior: est etiam siccior: 7 minus habens

¶ de humiditate que ab ipo emanat.

¶ Qualis est radix prune. 7 ignis persici.

¶ Soluit de mēte pñi. sic. pñuna ē nigre radicis

¶ ignite. i. bz radicē nigrā istatā: 7 est ei splēdor pru/ ne. i. carbonis exteri⁹. 7 b ē qz mē ei⁹ magis vsta.

¶ Sz ignis pñic bz radicē istatā tendētē ad aliquale

¶ rubedine istā enim carboni nō extincto. qz nō fuit in materia eius tanta adustio.

¶ Questio. 4. Utrū dicta circa quartā pñe cap.

¶ de terminatiōe boz apatū sint sufficientia.

¶ Qd ista. 2. id se pñhēdit qñtū. qbus solutis ipsa erit sol/

¶ Qd boz apatū citi⁹ terminat ex pñe mēbrozapa

¶ Soluit d mēte pñi. sic. Qd ex eis accidit (eoz.

¶ in carne. i. i mēbro carnosō ē velocioris resolūtiōis 7 qd accidit in neruo. i. in mēbro neruoso ē tardio/ ris resolūtiōis. Itō vñqz ē qz mēbrū carnosuz est

¶ calid⁹ rari⁹ 7 porosius. mēbrū aut neruosuz est minus calidū: 7 est solidius: 7 ipsius.

¶ Qd boz apatū citi⁹ terminat: an ignis pñic: an

¶ Soluit a sumis sic. Ignis pñic ē citior (pruna.

¶ resolūtiōis qz pruna eo q mē igne pñico ē subtilior 7 min⁹ ista qz mē prune. pñuna vō i motū ē tardior: qz minus gambulans: sed est tardioris resolūtiōis.

¶ Cōparationē vero ipsoz ad se ipa in velocitē 7 tar/ dioz resolūtiōe eoz tetigit pñi. f. i. dco. 3. pñis hui⁹

¶ cap. ibi. Ignis pñicus est velocioris appitidis 7 mo/ tus. pñuna vero est tardior: 7 pñundior.

So. alioz

2. qñtūcu.

So. pñi.

Qd tertia

1. qñtūcu.

So. pñi.

2. qñtūcu.

So. pñi.

3. qñtūcu.

So. pñi.

Qd qñta.

1. qñtūcu.

So. pñi.

2. qñtūcu.

So. pñi.

2. qñtūcu.

So. pñi.

2. qñtūcu.

So. pñi.

2. qñtūcu.

So. pñi.

BODL. LIBR. DUBLIN. SOLED BY AUTHORITY.

Qōnes cap. iij. De cura ignis persi. ⁊ pru. seu carbo.

So. prin. ¶ Soluit de mente Idm. sic dicendo, fortasse est necessarium. ⁊ pprie in pruna facere scalpellationē. p fundā v̄ egrediat sanguis malus cōstric⁹ q̄ est in materia veneni. Rō ē q̄ in pruna fm p̄bm materia est magis maligna ⁊ magis grossa: ⁊ q̄ ipa est mag⁹ pfunda vñ est minus apta trāspirari ⁊ resoluti. Itō in pruna fm p̄bm scalpellatio est necessaria. Et q̄to materie est malignior ⁊ grossior ⁊ magis in pfundo posita: tanto scalpellatio est magis necessaria ⁊ tanto debet esse pfundior.

In igne aut pisco est oppositum eorum q̄ sunt in pu-
na. q̄ mā eius est minus indigna: τ minus grossa: τ
magis lūspicie posita. vñ est magis apta trāspira-
ri τ resolui. id scalpellatio in eo replurimū nō ē ne-
cessaria. Et ppter ea dixit p̄dī. qm mā est magis de
clūis ad coloram. i. h3 magis de natura colore. q̄
sc3 est subtilior: τ magis posita in lūspicie: sicut p̄-
prie est in igne pisco hñz pustulas plurimas fites
panico nō fiat scalpellatio. qm ī tali igne pisco non
egē ea cū mā eius sit satis p̄ se trāspirabilis: τ fa-
cis obediēs resolutio: rōne sue subtilitatis: τ rōne sui
firis. It3 ergo fiat scalpellatio in igne pisco: vt nō
lūcat sup infirmū dolo: scalpellationis.

De tertia. **Q**uestio. 3. vtruz dicta circa tertiā partē cap.
De localibus in circuitu horum apostematū
applicandis sint sufficientia.

Quæstio ista. 2. sub se comprehendit quæstiunculas: quibus solutio ipsa erit soluta.

Sol. Litr. ¶ Soluit cōiter sic dicendo. Cū ¶ Prin. dixit opzyt

cura localis istorū fit sicut cura erisipile: retulit se
ad erisipilam nō vlceratā: et voluit q̃ talis fit cura
barū pustularū: si aliqui reperiant sine vlcere: qua-
lis est cura erisipile nō vlcerate.

Et retulit dictum suum ut cura istarum sit distincta
fm diuersa tpa eorum: sicut cura erisipile est distin-
cta fm diuersa eius tempora.

Et nō intellexit vt cura earū fiat cum eisde medici-
nis vt cōsūmilibus in gradu fm aliqd temp⁹ earū:
cuz quibus & eis similibus fit cura crīnile.

En. 2: cañ. de aplicandis circa apostema 7 lo-
ca apostematis aliter exponat.

¶ Soluit a posteriorib⁹ sic dicendo. (op⁹ vt subue-
nias ei). s. de mēbro sano (qđ p̄tinet locū). s. vlce-
ratū & loca adustōis). s. pres apostemat⁹ viceratas

ut corrosio nō perambulet ad partē membri sanā. Et
aducit Prin. p hoc duo remedia.

¶ Diminū. (hoc fit cū boloar. acetor aqua ro. ⁊ alijs
q̄ infidāt ⁊ repcutiūt) seu infidādo repcutiūt vt ad
ptē sanā nō pueniat caliditas ⁊ accutras ex colore.

Secdm. (Et illud qd est ppinquius illo). i. de cō-
ueniētib⁹ ad hoc ppositum (est lana yfopi) succida
(in vino). s. austero: illi⁹ ppris pstricci⁹ pfortati⁹

Q^{da} q^{da}. **Q**uestio. 4. vtruz dicta circa quartā ptē capli.
De remedijs in curabozum apostematum vi/
tandia sint sufficientia.

Questio ista. 2. cōprehendit sub se q̄stiunculas: qui
bus solutio ipsa erit soluta.

Can in cura ignis perfici & prune in prin. anteq̃
sint ulcerata sint vitande medicine infrigidatie si
prius & resolutiue.

¶ Sol. prin. ¶ Soluit de mente Prin. sic. cum tribus dictis.
¶ Dictum. ¶ Primum dictū. Ad opz vt i prin. apponat linimē

tū vel aliud medicamē locale vehementia infrigi-
dationis sicut in eripila qm mā hanc pustularū ē ad

grossitudine declinis: et sue grossitie non obediret re
cursui: sed magis conculcatur et incuniaretur.

*Et dato qd aliqd ex ea recureret illd nō dēret fieri.
qm̄ mā eaz ē tal qd nō tollaret vt redeat. s. ad iteriora
Etia ex hoc qm̄ mā eaz saūg atines nenenoſitay.*

Etia et hoc, qui m̃a eaz lat̃is attinet venenositati.
¶ Et pp̃ d̃cās cās dixit sc̃do p̃p̃ri. Et nō l̃z vt p̃ici 2. dictum.
pio admistr̃et ea q̃ sunt vehemētis stup̃ificatis. qz
ea q̃ sūt vehemēt̃r stup̃ifica pozos op̃illāt: m̃āz i gros
sant. et ei⁹ resolutionē cōsequēter p̃p̃ibent.

¶ Et subdit *Idem*. 3. Et nō lz vt admittentē resoluti, 3. dictum.
ua. s. pura vel fortia. neq; i picipio rei quū appent
neq; apud gerē inflatiōis. s. i statu vel in fine angu.

necq apud q̄te inflatiōis. s. i. llatū vel ī hñe angū/
mēci. Imo f3 quosdā necq in declinatōe. qm addit
pe a qlitate mēci. s. inflariua adustiva. Imo et ad
denf ēritate mō. qm mō īnflatiō crebit ad locū

dent q̄titate mae. qm̄ māz ap̄iore. trahet ad locū
¶ Sic ergo apparetq̄ i hac egritudine nō deberet ad Lōclusio.
mistrari medicie vehemētis isridatōis nec vehemē
tie p̄cipuissimae. q̄a q̄titate mae. qm̄ māz ap̄iore. trahet ad locū

nis sipticitatꝝ nec pure resolutie. nec fortitꝝ resolutie
 ¶ Cterū tñ considerātibꝝ duas pias cās appetit ma- Lōpatio .
 nifeste qꝫ infiridātia. ⁊ siptica: siue pꝫ pulsꝫ siue per

transmissum mae ibi sunt magis vitanda i pruna q̄s in
igne p̄fico: p̄ q̄sto mā pruna est grossior: pfundior. ⁊
Quid de his vitandis dixerūt alic. (malignior: ⁊ ābiūcu.

res repcussive supponēne ne mā reuertat ad picipa
lia mēbra. Nec anieine ne nūrefactionē aducāt. i.

Et res calide q̄ p̄nt aperire. f. et resolvere ne sua ca
ludicite mām atrahētes augerent aḡa. et ad putrefa
ctionē anararēt. Et efficacia om̄is hoc. Quia

1. Soluție scdă ab aucte ppedij aucte Gal. 14. terap. Sol. Aui.
2. Sic dicente.

Si refrigerauerim⁹ sicut op³.f. ad repentiēdū māz
grossities sanguis. i. mae collectae augebit^r. ⁊ dissolu
tio indurabitur.

Si vero repugnantia confortauerim⁹. i. cū scriptis:
ei admittis. dolor inde augebit̃ cōstricta magis mā
a pa. unde nō ceder.

Itaq; in principio super locum superponamus me-
dicinam parum repugnantem, i. repcutientez 7 me-
diocriter disoluentem.

Questio. 5. Utrum dicta circa quintam partem capli. De localibus convenientibus his anost. Qd. quinta.

capiti. De localibus convenientibus his apolte.
maribus ante vlcerationem. maxime in principio.
sine sufficientia.

Qualis debet esse medicinae in principio horzapa. 1. q. 1. c. 1.

ut tu administres medicinas et siccaturas in quibus

¶ Infrigidatio ⁊ resolutio quedaz) idest aliqualis. s.
parua (cum expulsiōe.

Quidā reserūt ly quedam. i. aliqualis. ⁊ parua. so-
lum ad resolutionē quasi uoluerūt dīn. dicere q

um ad resolutionem quasi voluerit. Scilicet dicere quod
 resolutio fiat cum caliditate temperata. non intensa.
 Alii referunt id quodammodo ad resolutionem. et infrigi

ationem. q: tam infrigidatio q̄s resolutio respectu
exsiccationis debet esse remissa.
Alij referunt illud signū quedā ēt ad exsiccationem.

quasi velit idcirco qd exsecratia debent esse remissa.
 Hec ultima expositio hz veritatē maxie in principio
 qd medicina dicitur esse exsecrativa. sed nō multaz. qz

h3 medicina q3 efficitur ad hoc malum q3
q3 solum deficere q3dam humiditatem que in pi
cipio pfluat a vesicis generatis. ⁊ h3 aliqd diminue
re. ⁊ consumere de materia cor.

¶ Soluit scdo aſumistiſic dicēdo. Medicina ho- Sol. Citr.
rum apatum hoc tempore nō debet eſſe multum ex-

iccatua. ne meteria induret. Ideo dicitur esse multum
liptica. ne poros opilet.

Qñones cap. iij. De cura ignis perfi. ⁊ pru. seu carbo.

¶ Itaqz dñz eē multū irigidatiua: ne mām reputat. Sed dñz eē tñ frida: vt malā pñtōe clidā remittat. Itaqz debet esse multum resolutiua ne inflāmet ⁊ materiam attrahat.

¶ Sed tñ resolutiua vt de materia aliqd diminnuat. Medicina aut horuz apatuz debet esse efficaciua seu cōsumptiua cum quadā stipeicitate: vt per eam mēbz cōfortet: vt nō recipiat vltē de materia.

¶ Et debet esse efficaciua ⁊ irigidatiua simul: vt p. bibeat ambulationem corosionis ⁊ vlcēis.

¶ Addit. 3. de istis hoc. Quāuis oēs dicte qualitates medicine debeāt esse remisse in principio: tamē irigidatio dñz esse maior efficacatione ⁊ resolutio. ne: ⁊ efficacatio debet esse maior resolutio.

¶ Que sunt medicine ad hoc ppositū pueniētes.

¶ Sol. pñ. 1. Soluñ pñ de mēte pñ. sic. Sicut emplm qd fit de arnoglosa ⁊ gallis ⁊ lentibus: ⁊ pane plurimi furfuris. nā hñdī panis subtilior est i sul substantia. Hoc emplm factuz vt dicitur ē cū līaz ē optimū ppter virtutes quas hz. Itā i ipso est irigidatio ⁊ efficacatio: stipeicitas p gallā arnoglosaz ⁊ lētes. Item in eo est resolutio per panē plurimi furfuris. est enim panis furfureus subtilior ⁊ calidior pane si molato seu de farina ⁊ fursure monda.

¶ Itē in eo est cōuenientia a ppteratē p arnoglosaz. qñ ipa spēalitate sua cōfert vlcēibz fraudulentiā.

¶ Sol. Ras. 1. Soluñ. 2. a Ras. 7. al. cap. 10. de carbūculo de/ scribere alias medicinas locales hñc superponen/ dis: de quibus in epilogo hñus capli dicit.

¶ Sol. alioz. 1. Soluñ. 3. a neoterica sic dñtibz. De cōuenientibus in pñ. principij ē emplm factū de coigiola: lē ticula aq solatro sempitua ⁊ paritaria.

¶ Qñ. 6. **¶** Uctio. 6. vtrū dicta circa septā pñz cap. De localibz cōuenientibz in his apatibus an eozū vlcēationē in principio ⁊ post sint cōuenientia. Questio ista quatuor sub se cōprehendit qñstūcu/ las: quibus solutis ipsa erit soluta. parte.

¶ 1. qñstūcu. Sol. Lit. 1. Soluñ a predictis sic. In fine principij ⁊ in pñ. augmētī cōuenit emplm factū ex folijs nucis cū sa/ uich ordet: ⁊ passulis: ⁊ caricis cūlbz porridibz tri/ ris. ⁊ cōfectis cum vino ⁊ oleo ppter vrtis nigri.

¶ 2. qñstūcu. Sol. Lit. 2. Soluñ a pñctis sic. In principio ⁊ pñctū istoz apatum cōpetet sedm emplm vñ scindant granata accetoia: ⁊ decoquant cū aceto donec leniant. De/ inde terrant ⁊ admittunt extensa sup pñm.

¶ Hoc emplm est cōueniens in omni hora: ⁊ eradicat hñc egritudine i pñctio ⁊ statu: suple ⁊ i augmēto. Addit ab istis. Tamē istud nō debet poni super lo/ cum vlcēatum. qñ mōdicat ipsū.

¶ 3. qñstūcu. Sol. Lit. 3. Soluñ a pñctis sic. In igne pñco ⁊ pruna ē aliqñ dolor: ita vehemētē faciat necessariū administra/ re narcotica: ⁊ tunc de puenientibz ad hoc ē emplm pñctum qd sic fit sedm alios.

¶ Re acarie vitrioli opij comich granatoz añ. 3. ij. flo/ ris. 3. j. se. i. infusam albi. 3. j. f. terrantur ⁊ cōficiantur cum vino.

¶ 4. qñstū. Sol. gal. 4. Quid faciendū: si cū his apatibz adesset febris. 1. Soluñ d mēte Gal. dicēdo. Cū febris i crisipila i. igne pñco vel pruna ē maligna. Re. folia duplcis sempine: ⁊ cōrudant totalr ⁊ coquant i aceto ad psumptionē accēti: ⁊ sup emplm extēdant. qñ hoc ignē cōpescit: ⁊ qd restū est i mōmēto separat itaqz nō indiget postea nisi cura apostematia.

¶ Qñ. 7. **¶** Uctio. 7. vtrū deā circa septimā pñz. ca. De medicinis aplicandis his apatibz qñ sūt vlcē/

rata sint sufficientia.

¶ Qñ ista. 2. lib se pñdnt qñstū. qñ solē ipa erit solta.

¶ Quid dñm dñm administratōe efficacatiuoz sup bec

¶ 1. qñstūcu. Sol. ali. 1. Soluñ a qñstū sic dñtibz. Qñ ipñ. dñt nō ad mñtr: s efficacāia qñstū potes: intellexit qñ nō admī/ strent vltime efficacāia referēdo ad intētionē. qñ ipsa addunt ad malitiā egritudinis.

¶ 2. qñstūcu. Sol. alioz. 2. Soluñ a qñstū sic dñtibz. Qñ ipñ. dñt nō admīstres efficacāia qñstū potes: intellexit qñ nō admīstrent efficacāia in vltimo.

¶ Qñ aut dñt qñ necessariū est medicamē qd fortiter efficeret: intellexit illud respectu illi qd ponit in illis nō vlcēatis: vnde i pruna ⁊ igne pñco vlcēatis de/ bēt admīstrari fortiter efficacāia lñ nō qñstū potes. i. sed nō efficacāia in vltio. qñ lñ talia pueniāt ex pñ/ mē qd est grossa. qñ in mā grossa: nō debēt admīstra/ ri efficacāia nimis fortia. qñ illa statz resoluūt sub/ tile ⁊ reliquūt grossū. ⁊ iō mā ei⁹ reddidit magis ino/ bediens resolutio.

¶ An qñstūcula pñctia possit alr solui.

¶ 1. qñstūcu. Sol. alioz. 3. Soluñ ab alijs sic dñtibz. Qñ ipñ. dñt. Itā admīstres efficacāia qñstū potes: intellexit qñ nō ad mīstrent fortiter efficacāia: referēdo illud ad exten/ sionē. i. nō admīstrent pñmē. ⁊ in toto pñctū cure/ qñ qñstū tñ possibile est nō debēs admīstrare fortia efficacāia. Sz cū medic⁹ cogit vñ eis. f. qñ vlcēat ⁊ eijciunt multū virus: tñc debēt admīstrari sicut pñ/ mo dñm est. qñ lñ nocēt ex pñ mēci qñ grossa: tñ cō/ ueniūt ex pñ vlcēis. ⁊ hñditatis ei⁹: vñ fortiter ex/ ficacāia debēt tardari qñstū possibile est. Sed si est necessariū ea admīstrare. admīstrent qñ ista vlcēan/ tur: ⁊ ex eis multa erit humiditas.

¶ 4. Soluñ ē ab alijs sic dñtibz. Itā admīstres ex/ ficacāia qñstū potes. i. nō pñmē. ⁊ in toto pñctū cu/ re: sed solū in tpe cōueniēti qd erit qñd vñ fuerit multū humidū: tñc. n. pñmēt fortiter efficacāia. Cū aut vlcus fuerit siccū nō admīstres efficacāia. Et si fuerit paucarum humiditatz: admīstres ex/ siccantia remissiora.

¶ Qñ. 8. **¶** Uctio. 8. vtrū dicta circa. 8. pñz cap. De me/ dicinis cōuenientibz vlcēibz post ista apata re/ manentibus sint sufficientia.

¶ Qñ ista. 2. lib se pñdnt qñstū. qñ solē ipa erit solta.

¶ Qñ debēt curari vlcēra q remanserūt.

¶ 1. qñstūcu. Sol. pñ. 1. Soluñ de mēte pñ. sic. Cū qñstū inflatio. i. apa ⁊ remanēt vlcēra: curent cū emplis i līa dictis. Et curent cura vlcēz corosioz de quoz antidotis vi/ ctū est in antidotar. o seu. 5. canonis q dñ antidota/ rum. Et nux antiqua vnetuosa. i. cleaginosā est cō/ ueniens igni perfico i hac hora. f. qñ remāsit solū vñ/ cū nux. n. ipa. ⁊ olz ei⁹ pñt avstergēdo. ⁊ efficacādo.

¶ An nux antiqua vnetuosa cōferat etiam prune.

¶ 2. qñstūcu. Sol. Lit. 2. Soluñ a predictis sic. Itā dñt pñm. qñ nux vnetuosa pñerat prune. qñ ipsa nō est sufficientis opa/ tionis in cura prune. qñ pruna pñus cura indiget fortioribus qñ ignis perfico.

¶ Pro epilogo hñz cap. Querit qñ pñctā cura ignis perfi. ⁊ prune seu carbonis.

¶ Epilogo cap. 5. 1. Uteram dñt dñt dñt. Cura carbūculi ē octo res 1. Uteram dñt dñt dñt. Cura carbūculi ē octo res 1. Uteram dñt dñt dñt. Cura carbūculi ē octo res

1. qñstūcu. Sol. ali. 2. qñstūcu. Sol. alioz. 3. qñstūcu. Sol. alioz. 4. qñstūcu. Sol. alioz. 5. qñstūcu. Sol. alioz. 6. qñstūcu. Sol. alioz. 7. qñstūcu. Sol. alioz. 8. qñstūcu. Sol. alioz. 9. qñstūcu. Sol. alioz. 10. qñstūcu. Sol. alioz. 11. qñstūcu. Sol. alioz. 12. qñstūcu. Sol. alioz. 13. qñstūcu. Sol. alioz. 14. qñstūcu. Sol. alioz. 15. qñstūcu. Sol. alioz. 16. qñstūcu. Sol. alioz. 17. qñstūcu. Sol. alioz. 18. qñstūcu. Sol. alioz. 19. qñstūcu. Sol. alioz. 20. qñstūcu. Sol. alioz. 21. qñstūcu. Sol. alioz. 22. qñstūcu. Sol. alioz. 23. qñstūcu. Sol. alioz. 24. qñstūcu. Sol. alioz. 25. qñstūcu. Sol. alioz. 26. qñstūcu. Sol. alioz. 27. qñstūcu. Sol. alioz. 28. qñstūcu. Sol. alioz. 29. qñstūcu. Sol. alioz. 30. qñstūcu. Sol. alioz. 31. qñstūcu. Sol. alioz. 32. qñstūcu. Sol. alioz. 33. qñstūcu. Sol. alioz. 34. qñstūcu. Sol. alioz. 35. qñstūcu. Sol. alioz. 36. qñstūcu. Sol. alioz. 37. qñstūcu. Sol. alioz. 38. qñstūcu. Sol. alioz. 39. qñstūcu. Sol. alioz. 40. qñstūcu. Sol. alioz. 41. qñstūcu. Sol. alioz. 42. qñstūcu. Sol. alioz. 43. qñstūcu. Sol. alioz. 44. qñstūcu. Sol. alioz. 45. qñstūcu. Sol. alioz. 46. qñstūcu. Sol. alioz. 47. qñstūcu. Sol. alioz. 48. qñstūcu. Sol. alioz. 49. qñstūcu. Sol. alioz. 50. qñstūcu. Sol. alioz. 51. qñstūcu. Sol. alioz. 52. qñstūcu. Sol. alioz. 53. qñstūcu. Sol. alioz. 54. qñstūcu. Sol. alioz. 55. qñstūcu. Sol. alioz. 56. qñstūcu. Sol. alioz. 57. qñstūcu. Sol. alioz. 58. qñstūcu. Sol. alioz. 59. qñstūcu. Sol. alioz. 60. qñstūcu. Sol. alioz. 61. qñstūcu. Sol. alioz. 62. qñstūcu. Sol. alioz. 63. qñstūcu. Sol. alioz. 64. qñstūcu. Sol. alioz. 65. qñstūcu. Sol. alioz. 66. qñstūcu. Sol. alioz. 67. qñstūcu. Sol. alioz. 68. qñstūcu. Sol. alioz. 69. qñstūcu. Sol. alioz. 70. qñstūcu. Sol. alioz. 71. qñstūcu. Sol. alioz. 72. qñstūcu. Sol. alioz. 73. qñstūcu. Sol. alioz. 74. qñstūcu. Sol. alioz. 75. qñstūcu. Sol. alioz. 76. qñstūcu. Sol. alioz. 77. qñstūcu. Sol. alioz. 78. qñstūcu. Sol. alioz. 79. qñstūcu. Sol. alioz. 80. qñstūcu. Sol. alioz. 81. qñstūcu. Sol. alioz. 82. qñstūcu. Sol. alioz. 83. qñstūcu. Sol. alioz. 84. qñstūcu. Sol. alioz. 85. qñstūcu. Sol. alioz. 86. qñstūcu. Sol. alioz. 87. qñstūcu. Sol. alioz. 88. qñstūcu. Sol. alioz. 89. qñstūcu. Sol. alioz. 90. qñstūcu. Sol. alioz. 91. qñstūcu. Sol. alioz. 92. qñstūcu. Sol. alioz. 93. qñstūcu. Sol. alioz. 94. qñstūcu. Sol. alioz. 95. qñstūcu. Sol. alioz. 96. qñstūcu. Sol. alioz. 97. qñstūcu. Sol. alioz. 98. qñstūcu. Sol. alioz. 99. qñstūcu. Sol. alioz. 100. qñstūcu. Sol. alioz.

Mōnes cap. iij. De cura ignis persi. 7 pru. seu carbo.

Troscisci andarō describunt a Psi. 5. cañ. summa
pila trac. 8. cap. 49. Cōsile describunt a Serap. 7.
breniarij cap. 18. nisi q̄ ipse iubet q̄ p̄ficiāt cū rob.

Quoniam dixerunt. Cura ignis perfici & prune seu carbonis cōpletur cu3 tribus intēdib3. Cura ignis perfici & prune seu carbonis est tres res v3 dicta vel vt alij dixerunt.

Litrg.

Quod iterum dixerunt. Lura ignis perfici et prune seu carbonis cōpletur cum tribus interdictibus. Lura ignis perfici et prune seu carbonis est tres res et dieta vel ut alij dixerunt.

Litrg.

Qñones cap. liij.

De cura ignis perfici.

1. qñstñcu.
So. Litr.

De quo apate agiñ in hoc caplo.

¶ De cõter sic. In hoc cap. determinat de quodaz apate calido qd̃ ē ex mā venenosa: qd̃ noie greco vocat carmata et turhos. et noie arabico vocat althoyn et noie latino vocat antrax.

¶ De u. grece carmata: qd̃ iterprat carminatio. qz ip sum carminat totū corp⁹: cu3 illud apā sit mortale. ¶ De noie arabico althoyn qd̃ a qbusdaz iterprat atrabes se intus. qz illd̃ apā est ex mā venenosa que statim petit cor. et trahit se ad interiora.

¶ A qbusdā aut ethimologizaf althoyn a quodā frā. cigenaz vulgari. Mā galli cu3 volūt dicere de ali. quo qd̃ est mortu⁹ dicit aliu⁹: et iō qz illd̃ apā ē mortale et interficiēs. iō a qbus sic iterprat althoyn. ¶ De aut noie latino antrax ab antro. qz in antro suā basim ponit.

1. qñstñcu.
So. alioz

¶ Qñō pñuñt vl dñant ignis pñc? pñā a ātrax. ¶ De pñō a sūmñtis. Gal. 1.4. tcrap. i. codē. cap. po mē curā ignis pñc pñc. et ātracis. et iñuit qz ignis pñc. et pñā cū antracē pñuñt. Qñuñtētia est qz oēs sūt ab eadē mā l3 dñficata i grossitie et sub tilitate. et maiori vel minori aduñtione: et maiori vel minori malicia: et sic in accidentibus. et in colera.

So. alioz

¶ De scdo ab alijs sic. 23 modern vocent althoyn carbūculū. et antracē: tñ inter carbūculū. et antracē fm aliquos est dñia. eo qz antrax est a mā magis ve. Differūt ergo solū fm magis et minus. (nenola ¶ Alij alr dñcñt. qz nō dñt: s3 dñ carbūculū qz car boni assimilatur vt in pluribus. et dñ antrax. qz an teriora querit. quia cor.

So. alia.

Qñ scda.

¶ Qñstio scda. Utrū dñā circa scdam pñē cap. De mēbris in qbus sit althoyn. et de alia eius notatione sine sufficientia. Qñ ista. 3. sub se cōprehēdit qñstñculas: qb⁹ solutis ipsa erit soluta.

1. qñstñcu.

¶ Quotuplex est caro. Et quotuplex sunt mēbra carnis glandinose.

So. Litr.

¶ Qñstio pñō sic dñō. carō ē gñcuplex. Qñedā ē caro simplex in qua se mēti solū vili ner uosi gñō dñcñt ad sentaz. et hec caro est illa dñ loqñ pñi. i. c. dñ mēbris: qd̃ ē ad implēdū loca vacua. Alia ē caro musculosa. vt ē lacer? ipse siue muscul⁹ Alia est caro qd̃ dñ pura. et est illa qd̃ est ps laceri s3 qz dñ qz laceri? pñōit ex carne neruo. et ligamento Alia ē caro qd̃ dñ caro pñā. sic caro viscer⁹ et stō. Alia ē caro qd̃ dñ glāiosa. Et dñ ista ē fmo i hac pte. ¶ Soluitur scdo a pñū. sic dicēte. Althoyn in ara bico est omne apā existens in mēbris glandinose carnis aut alibi. Et sensibilia quide3 sunt sicut caro glandosa que est in maxilla. et origine lingue. Et il la que sensum non habent sicut caro glandosa que est in mamilla. et in sub assellis. et in inguinibus: et eis similibus.

So. Litr.

1. qñstñcu.

¶ Quomodo dicitur pñū. de carne mamille qz est sensibilis stat cum dñco eiusdēz terrio cano. fen. 12. capitulo de anothomia mamille quod est tale. Ad a milla est corpus compositum ex neruis. et arterijs. et venis inter que existit vacuitas qz caro glandosa implet: cui nō est sensus.

So. Litr.

¶ Quomodo est verum qz caro que est in subassellis. et inguinibus. et eis similibus sensum nō habet. cu3 ad sensum parer in istis carnibus magnum dolorēz qñq3 accēdere. qd̃ nō esset nisi sentirent.

So. pñc.

¶ Soluitur primū dicēdo qz caro mamille est qua si tota glandosa. qz substantia carnis mamille est mo lis et alba cum sit laceri gñatiua. Uerū ps carnis mamille est duplex. Qñedam est fundata sup laceros costaz. et ista est sensibilissima et de illa loqñtur in hoc loco pñū.

Alia est ps eius qz recepit spengiositatē ei⁹: sicut il la qz magis pēdet. et ista est magis filia citrini glāio se qz illa pēcā. Imo est ita glāiosa qz cūrgi mul tories decipiunt in curādo aliqd̃ vlc⁹ qd̃ sit in illa carne: qz credunt aliqd̃ qz ibi sit caro mala. et tñ erit bona. Et ponit ibi medicinā corrosiuā: cū tñ ibi cō petat medicina carnis gñatiua. et ista caro est illa qz nō ē qñ sensibil. et dñ illa itelligit pñ. i. ca. dñ anotho. ¶ Soluit scd⁹ dñō qz pñū. nō itelligit (cū. So. scde. qz caro qd̃ est in subassellis et in inguinib⁹ nō hēat sen su3 absolute: s3 itelligit qz nō sūt ita nobiles nec ita sensibiles sicut caro mamille et radicijs lingue.

¶ In qb⁹ mēbris accidit althoyn: et quō alr uolaf? ¶ Soluit. 1. dñō althoyn in pñō ei⁹ significatio ē omne apā existēs in mēbris glandinose carnis: aut alibi idest in alio loco corporis.

¶ Hoc nō vñ pñabile: qz sic large accipiēdo et ex ponēdo vñr qz althoyn cēt nomen gñale ad oē apā. ita qd̃ idē cēt dicere althoyn et apostema.

¶ Alii alijs veller sic expōere qz p carnes glādino sas itelligeret carnes emūctorias: et in hoc qd̃ dñit alibi vñzat ad oēs carnes glādinas: qz bñ sunt alie carnes glādose pñter istas qz nō sunt emūctorie: sic caro mamille et testiculoz et radicijs lingue. Si aut repit ista qz loco de alibi be alibia: tñ expōnat ista hoc mō. Antiquissimi antiquoz noiauerūt althoyn: oē apā existens in mēbris glādinose carnis. Aut su ple noiauerūt althoyn alibia. i. apā existens in loc⁹ emūctorijs. Ita qz per alibia itelligat apostema existens in locis emūctorijs.

¶ Quātū aut valeat hec dñā: qñtū valet th⁹ mortis ¶ Soluit fm dñō hoc apā. 1. 3. pñcñtis vocat altho yn et expōit pestilētiāle eo qz maxie i tñb⁹ euēiat pe iRepit ē ab aui. vocata sephiros: s3 (stlētialit⁹. in pñio et pñti cap. vocat ipm althoyn.

¶ Pro epilogo h⁹ ca. qñtū dñ antrax. Quo tripliciter noletur: Et quomodo describatur.

¶ Litra. dñerūt pro solone pñi. Antrax dñi est ab antro eo qz itra pñuitatē h3 absēdēz. nā h3 radi cē lara in pñano mēbz: vel antrax dñ he: qz pp spāli tatē sue venenositatē pñuitatē iterioz pñerāt sen pete et maxie cor. et iō merito tñ antrax. i. antrum petens. i. cor positū in corpore sicut in antro.

¶ Pro solone scd⁹ dñt. Antrax a qbusdā dñ morb⁹ sancti Blasij vel sancti Xpophoni: qz sancti isti opi eulantur patientibus ipsum.

¶ A quibuldā noiaf morbus cimbalo: qz cū cimba lis pulsatur coram egris. Dicitur autem vulgariter apud aliquos mala bulā.

¶ Pro solone tert⁹ dñt. Antrax est apā puum bo rthozale in modū pñe pustule in pñcipio fraudulēt⁹ venēoluz corrūpēs pñiculā cui accidit ipsaz vlcēā do: et colorē eius corrūpēdo in pñcñtū: in tumore3 eleuans pñem circūstantē aliqd̃ qz maximā.

¶ Qñones capli qñti dñ signis althoyn seu antracis sunt. v. corñdentes qñq3 pñb⁹ illi caplo assignatis.

¶ Qñstio pñā. Utrū dicta circa primā partē ca. De malis effectibus ab althoyn seu ab antracē pñuñtētib⁹ sunt sufficientia.

¶ Qñ ista duas sub se pñbēdit qñstñculas: qbus solutis ipsa erit soluta.

¶ Qñō althoyn seu antrax qñq3 resudat sanguinē ¶ Soluit cōter sic dicēdo. Tūc resudat sanguis ab althoyn seu ab antracē qñ pñi loci et officia vena rū guaz ibi exñtūz ex nimia calitate intmī rarificā tur et dilatant vt possit pñde sanguis resudare.

¶ Qñō althoyn seu antrax qñq3 resudat virus.

¶ Soluit a pñcñtis dñō. Tūc ab althoyn seu ab ātra

So. scde.

3. qñstñcu.
So. pñc.

Sol. scdi.

Epilogus
capli qñti
Litra.
So. pñm

So. scdi.

Sol. tert⁹

Qñ ca. 5.

Qñ. pñā:

1. qñstñcu.
Sol. Litr.

2. qñstñcu.
Sol. Litr.

Qñones cap. v. De signis

ce resudat vir? qñ m̃a eius exis corosina aliquā fa
cit vlcrationē ex qua resudet virus.

Qñ scda.

Questio. 2. Utrū deā cē scdaz pte ca. d qñmōz
signis sup althoyñ attestātib? sint sufficiētia.
Qñ ista duas sub se cōprehēdit qñtūculas qb? so-
latis ipsa erit soluta.

1. qñtūcu.

Quo intellr dcm? Rasis qñ cū hac apate egredit
inflamatio als inflamatio vehemēs valde pertransiens
mensuram in hoc.

Sol. Litr.

Solut a predictis istū tex. sic verificantibus.
Cū hoc apate egredit inflamatio vehemēs ledēs val-
de pertransiens mensurā in hoc. i. in inflatione. ita qd
facit pulsum debilem et diuersum.

Cū hoc apate egredit inflamatio vehemēs ledēs valde
pertransiens mensurā in hoc. i. in inflatione et tumore:
qñ i circuitu ei? fit maximus tumor et pustula i lect
pua. Qñ vez est in pcellu: qñ cum pustula sit valde
pua: tñ in pcellu sit in circuitu ei? rōr: maxim? val-
de ledēs et pertransiens mensurā in magnitudine eius.

Huius aut tumoris cā est qñ pustula illa sua vene-
nostate debilitat ea qñ in circuitu ei? sunt. Et debi-
litado dispōit ea ad recipiēdū velociter. Et ad hoc
adiuuat seruos qñ fm plm reperit in locū pustule at-
trahēs ad locū mās ex corpore. Et qñqz adiuuat ad b
dolo: causat? in loco qñ est cā dflux? mās: ad locū.

Addit aliq qñ natura magnū conatū efficit i expul-
sione materie ad locū: timēs ne portio materie in se
cte remaneat intus in corpore.

Quo intellr dcm? Rasis de signis althoyñ seu
antracis: v3 qñ illud qd est in circuitu pustule sit m-
grum aut viride.

Solut a summissis dōo dictū hoc rasis p̃t duplr
Uno mō illud qd est in circuitu pustule. (Intelligi
sit nigrū aut viride: supple aut ei citrinū. Itā si postu-
la fuerit nigra denigrat illud qd est in circuitu ei?
Et si pustula fuerit viridis: sit viride illud qd ē i cir-
citu ei? Et s̃lr dicendum est de alijs coloribus.

Alio mō intellr dcm? Rasis: v3 si pustula fuerit ni-
gra: cito denigrat qd est i circuitu ei? et si fuerit ci-
trina: tarde. i. min? cito denigrabit qd est in circuitu
ei? et adducit tard? i. min? velocit si fuerit rubea

2. qñtūcu.

Sol. Litr.

Questio. 3. Utrū deā cē tertiā pte ca. de spēs
althoyñ seu antracis bōis sine minus malis
sint sufficiētia. (Ca erit soluta.

Qñ ista. 2. sub se p̃bēdit qñtūculas. qb? solutis ip-
sae.

Cur althoyñ ad rubrum est minus malum.
Et rubrū: qñ sit ex m̃a qñ i putrefieri: et si putrefacto
qñ scdōz sedos distictiores. saluus althoyñ ēru. (Cē
beum qñ sit ex sanguine qui est benignior: seu mino-
ris malitie alijs humouibus.

Scdōz tertios distict. salui? althoyñ ē rubrū qñ sit
ex s̃guis qñ i adustioe acquirit p̃mū et f̃m̃io: ē gdu.

Cur althoyñ citrinum est post rubrum.
Solut a p̃dels simplr f3. iij. distict. spēs althoyñ.

Scdm primos distictiores. post althoyñ ru beuz
in malitia est citrinū. qñ sit ex m̃a iaz putrefacta nec
nō cū habere oēs gradus putrefactionis.

Scdm sedos distictiores post althoyñ rubrū i ma-
litia est citrinū: qñ sit ex colera qñ deterior exisquā
sanguis acquirit deteriorē venenositatem.

Scdōz tertios distict. post althoyñ rubrū i malitia
est citrinū: qñ s̃guis acquirit fm gdu ṽs̃idīs malitie
Addit ab istis qñ v3 distiguēt? hāc spēs i citrinā et
viridē ponit viridis i malitia post citrinā f3 qñ co-
lera zimarina se deterior est qñ flegma saluz. Dein
de post citrinū vel viridē est nigrum.

2. qñtūcu.

Sol. Litr.

Questio. 4. Utrū deā circa qñtā pte capli. de
duab? spēs? althoyñ malis sint sufficiētia.

Qñ ista. 2. sub se p̃bēdit qñtūculas. qb? solutis ip-
sae.

Cur ab althoyñ seu antracis ingro nō euadit aliq.
Solut a p̃dels triplr f3 tres spēs althoyñ distict.
Scdm primos distictiores ab althoyñ ad nigredinē
declin nō euadit aliqd: qñ sit ex m̃a putrefacta vel
adepta oēm gradum putrefactionis.

Scdōz sedos distictiores cā est: qñ sit ex m̃a qñ dē-
rior est oib? alijs hūorib? vel ex suis qñtarib? qñbus
est mag? sua rei vite ṽl ex suo mō s̃be f3 quē ē alijs
grossior. mō m̃a qñ adurit qñto fuerit grossior rāto
deterior efficit. qñbus ab hoc excipiat sanguis a fle-
gma respēu colere qd p̃tingit in eis qñ sunt hūores
magis benigni et apud naturā magis dilecti.

Scdōz tertios distictiores cā est: qñ sanguis acqui-
rit tertium et vltimū gradū ṽs̃idīs et malitie.

Quo distictē althoyñ i malitia ex ṽs̃iditate mē-
Solut a p̃dels. (Predictā apata distictā. (b3. qñ
tur abinnit i maiori vel minori malitia fm diuersi-
tatem membrorū quibus adueniunt.

Mā antrax eueniēs in locis remotis a mēbris p̃nci-
palibus: et in locis i quibus sunt vene et arterie miores
et pauciores tanto est magis saluum.

Antrax aut veniēs i locis p̃p̃ingorib? mēbris p̃nci-
palib? et i locis magnaz et multaz venaz et arteriaz
est deterius: qñ tunc magis p̃or venenosa fuligo p-
uenire ab eo ad mēbra principalia.

Et p̃p̃ hāc cāz althoyñ eueniēs i emūctorijs f3 plm
iteritū patietē: et maxie eueniēs i emūctorio cordis.
Tñ alia apata nō mala nō venenosa qñ accidit i emū-
ctorijs s̃lr min? mala alijs s̃lib? eueniētib? i alijs lo-
cis corpis. nā h? apata i emūctorijs venenosa signit
potētiā nāe p̃ncipaliū. et alioz mēbrorū. qñ m̃a expel-
lit ad mēbra deputata a nā ad receptionē supfluita-
tū. Itēqz i hūorib? apatib? dubitat qñ aliq mala qua
litas ṽl fuligo venenosa redūdet ad mēbra p̃ncipalia

althoyñ seu antracis.

Questio. 4. Utrū deā circa qñtā pte capli. de
duab? spēs? althoyñ malis sint sufficiētia.

Qñ ista. 2. sub se p̃bēdit qñtūculas. qb? solutis ip-
sae.

Cur ab althoyñ seu antracis ingro nō euadit aliq.
Solut a p̃dels triplr f3 tres spēs althoyñ distict.

Scdm primos distictiores ab althoyñ ad nigredinē
declin nō euadit aliqd: qñ sit ex m̃a putrefacta vel
adepta oēm gradum putrefactionis.

Scdōz sedos distictiores cā est: qñ sit ex m̃a qñ dē-
rior est oib? alijs hūorib? vel ex suis qñtarib? qñbus
est mag? sua rei vite ṽl ex suo mō s̃be f3 quē ē alijs
grossior. mō m̃a qñ adurit qñto fuerit grossior rāto
deterior efficit. qñbus ab hoc excipiat sanguis a fle-
gma respēu colere qd p̃tingit in eis qñ sunt hūores
magis benigni et apud naturā magis dilecti.

Scdōz tertios distictiores cā est: qñ sanguis acqui-
rit tertium et vltimū gradū ṽs̃idīs et malitie.

Quo distictē althoyñ i malitia ex ṽs̃iditate mē-
Solut a p̃dels. (Predictā apata distictā. (b3. qñ
tur abinnit i maiori vel minori malitia fm diuersi-
tatem membrorū quibus adueniunt.

Mā antrax eueniēs in locis remotis a mēbris p̃nci-
palibus: et in locis i quibus sunt vene et arterie miores
et pauciores tanto est magis saluum.

Antrax aut veniēs i locis p̃p̃ingorib? mēbris p̃nci-
palib? et i locis magnaz et multaz venaz et arteriaz
est deterius: qñ tunc magis p̃or venenosa fuligo p-
uenire ab eo ad mēbra principalia.

Et p̃p̃ hāc cāz althoyñ eueniēs i emūctorijs f3 plm
iteritū patietē: et maxie eueniēs i emūctorio cordis.
Tñ alia apata nō mala nō venenosa qñ accidit i emū-
ctorijs s̃lr min? mala alijs s̃lib? eueniētib? i alijs lo-
cis corpis. nā h? apata i emūctorijs venenosa signit
potētiā nāe p̃ncipaliū. et alioz mēbrorū. qñ m̃a expel-
lit ad mēbra deputata a nā ad receptionē supfluita-
tū. Itēqz i hūorib? apatib? dubitat qñ aliq mala qua
litas ṽl fuligo venenosa redūdet ad mēbra p̃ncipalia

Et p̃p̃ hāc cāz althoyñ eueniēs i emūctorijs f3 plm
iteritū patietē: et maxie eueniēs i emūctorio cordis.
Tñ alia apata nō mala nō venenosa qñ accidit i emū-
ctorijs s̃lr min? mala alijs s̃lib? eueniētib? i alijs lo-
cis corpis. nā h? apata i emūctorijs venenosa signit
potētiā nāe p̃ncipaliū. et alioz mēbrorū. qñ m̃a expel-
lit ad mēbra deputata a nā ad receptionē supfluita-
tū. Itēqz i hūorib? apatib? dubitat qñ aliq mala qua
litas ṽl fuligo venenosa redūdet ad mēbra p̃ncipalia

Questio. 5. Utrū deā circa qñtā pte capli. de
aere althoyñ multiplicatio sine sufficiētia.

Qñ ista. 2. sub se p̃bēdit qñtūculas. qb? solutis ip-
sae.

Cur ab aerebus multiplicat althoyñ. (Soluta.
Solut. 1. a p̃dels dicētib? de mēte Rasis. antrax
multiplicat in regionibus calidis. et siccis.

Solut scdō a Rasi i ṽs̃idib? sic dicit. Si antrax
fuerit i aere pestilentiali tūc erit malū. Addit isti. et
magis p̃mēs. Et pauci ex eo euadit qñ fuerit rubrū
et pauciores ex citrinovel viridi. et ex nigro nulli.

Cur ab ipib? multiplicat althoyñ seu antrax.
Solut p̃lo a Rasi i ṽs̃idib? dicit. Antrax plm ac-
cidit i autūno. et i fine estatis. itelligēdo p̃ncipio
autūm vsqz ad medium eius.

Solut scdō a p̃dels rō. p̃p̃ ṽs̃idione qñ maxie fit in il-
lud hoc ē. qñ i dēis t̃p̃ib? ṽtutes corporis se debilio-
res p̃p̃ resoluē m̃tā qñ i eis fit. vñ nō d̃bitē r̃lant. et
gubernāt hūores. qñ maxie i illis t̃p̃ib? putrefiūt vt
declat multiplicatio egritudinū putridaz qñ fit leis.

Pro epilogo h? c. qñt. In qñ locis. Et cū qb?
accētib? Et quali eueniat althoyñ seu antrax.
Et que sunt eius signa demonstratiua. et p̃noscica.

Solut a summissis dñtib?. Cū althoyñ euenit in
emūctorijs: accidit ṽl plm subito: et cū dolore: itēqz
et cū oripilatione corporis et feb. Et fm plm nō mutat
colore loci i p̃ncipio. S3 althoyñ eueniēs i alijs locis
nō emūctorijs apparet subito cū qdā duritie: f3 abs-
qz dolore notabili: et aliq absqz dolore et o: sed in
mēbro i quo accidit f3 plz rep̃t p̃deterositas quas
p̃cipit patiens ac si esset ibi plūū applicatum.

Addit ab istis qñ althoyñ in p̃ncipio app̃et p̃nc qñti-
tatis: ita

Epilogo capli qñti-
tatis: ita

Summissa

Summissa

Summissa

Summissa

Summissa

Summissa

Summissa

Summissa

Summissa

Summissa

Summissa

Qñones cap. vi.

De cura althoyn seu antracis.

tatis: ita qd aliqui ad qñtitate pue lēricule: hñs i me/
dio sui pñta iusci aut nigri coloris: Et illud pñctū
est in sumitate apatis: et locū ille i quo est talis pñce/
expūitē verius interi⁹ ac si fuisset filo aliquo supli/
gato tractus ad interius: sed partes in circuitu pun/
cti eriscentes remanent subleuate.

¶ Ab alijs posteriozib⁹ loco signoz assignant spēs al/
thoyn et malicie eorum sic.
Carbūcul⁹ p strace seu althoyn accept⁹ ē triplex v3
Rubens qz fit ex mā sanguinea adusta: qui est min⁹
malus alijs qz būor ille ex quo fit int⁹ alias est magis
benignus vel minus malignus.

Lurinus et fulvus qz fit ex mā colerica adusta. iste
est medius inter rubenū predictū et nigrū dicendum
qd materia ex qua fit mediocriter se habet inter ma/
terias extremorum.

Aliger qz fit a mā mīlica adusta. et iste oib⁹ alijs ē pe/
ior qz mīx ex qua fit est peior qz est materia reseloni/
inepta et venenosa.

A nigro si fiat in locis emūctorijs vel in alijs locis
cordi ppinquis nulli euadunt vel pauci.

A rubeo aut nuli euadūt: et precipue si eueniat in
locis nō emūctorijs vel i locis a corde distātib⁹.

¶ A pñctis dī. Si althoyn fuerit cū vomitu: et cū sō
no pñctio. et cū submerione pulsus. et cū illo fiant
estuatō et ludor foris. et alteratio coloris arguit mor/
tē. et precipue si illa signa appuerint plima: qm lignū
est mām resudare ad cor: p venas pulsatiles.
Si vero nullum predictorum signorum fuerit in al/
thoyn arguendum est bonum.

¶ Qñones capli sexti. De cura althoyn seu antracis
sunt septē corindētes. vij. pñtib⁹ illi caplo assignatis.

¶ Questio pñia. Utrū dēā cū circa primā pñe capli.
Qñ ista. 12. sub se cōprehēdit questuēculas: quibus
soluit ipsa erit soluta.

¶ An i cura althoyn seu antracis ppetat eūo i pñe:
¶ Unde qz nō qz mā illius apatis est venenosa et in
exteriorib⁹ corporis posita q nō d3 trahi ad interiora
imo phibendū est ne mā illa petat interiora et vadat
verius cor. S3 si eūo p flomā vel farmatiā facit cā
redire ad interiora: ergo illa nō est pueniēs. Assūptū
est pñ. in. c. de cura morius canis rabidi. vbi dicit.

Et nō op3 vt pperes in dieb⁹ pñimis ad eūantia: s3
occupa te in trabēdo ad exteriora. nā eūo quādoq3
adjuuat ad hoc vt venenū penetret ad pñdum. et
phibet attractionē eius ad exteriora: qm ipsa tra/
hit būores ad interiora: tunc trahit eū eis venenum.

¶ Soluitur ab aliqb⁹ dicēdo sic. In pñcipio istozū
apatum fienda est eūo cū flomia et farmatiā sicut vi/
rit pñm. s3 non sic fienda in pñm. in cura eius qui
a cane rabido est morsus. Nam qd aliq3 est a cane
rabido morsus: non statiz d3 euacuari: qz cum d3 ra/
tione veneni sit petere interiora et precipue cor: tunc
si statim fiat eūo: cū illa trahat ad interiora: illa erit
cā penetrationis veneni. hoc aut est malū. et in tali
tpe nō d3 fieri eūo. S3 prius d3 extrahi ex loco cū
fortiter attrahētib⁹ per duos vel tres dies et postea
d3 fieri eūo: qz illa tūc non trahit venenū ad interio/
ra. imo potius euacuat qd penetrant.

Sed quādo venenū vī mā venenosa expellit⁹ ab ste/
riorib⁹ ad exteriora vt ptingit in his apatibus: tūc
statim d3 eūari: qz illa materia fuit prius in interio/
rib⁹. et ideo hoc est signū corruptiōis būoz in in/
terioribus mēbris: cū illa expulsio nō procedat nisi
ex corruptiōe būoz in mēbris interiorib⁹: vñ tūc
mētū qd habet ex eūone būoz corruptoz eritium
in mēbris interiorib⁹ est mā qd sit nocumētū ex qz.

tractiōe mē: exterioris ad interiora. et iō nō est sile. d
veneno qd accidit ex moriu canis rabiosi: et de vene/
no expulso ab interiorib⁹ ad exteriora in pñcipio.

¶ An in eūone istozū venenoz et būmoz veneno 2. qñstūcu.
lozū sit aliquid simile.

¶ Soluit a pñctis dicētib⁹ sic. In pñctis venenis vī
būozib⁹ venenosa ē hec silitudo. qz sicut i morsu a
cane rabido post tres dies eūam⁹ qd illud qd pene/
tratū ē: sicut iubet ibi pñl. post tex. supra citatum.

Sic facim⁹ hoc statiz i pñcipio boz apatū veneno/
soz timēdo de remanētia būoz corruptoz i mēbris
interiorib⁹. Imo si accidit ibi negligētia in eūone:
tūc eūo in ea hora ē magis necessaria vt dicit pñl.

I his verbis. Et ergo trahis qd tibi possibile ē post
duos dies aut tres: tūc occupa te in eūando. Qd si
foran tā penetratū ē: et nō fuerit facta attractiō et ac/
cidit negligētia: tūc eūo in ea hora est magis nēcia.

¶ Qñclūdit itaq3 ab istis. qz sicut facim⁹ eūonē qñ ve/
nenū penetrant ad interiora. et ita et hic statiz i pñ/
cipio facim⁹ illā qz est corruptio in mēbris interiori/
b⁹ quā significat nobis mā corrupta expulsa: iō eūo
nē facim⁹ vt nō fiat illa mā corrupta in interiorib⁹:
vel dato ē qz expellere ē a nā ad exteriora: fieret illud
malū si nō eūarem⁹. qz augerēt apā primum.

¶ An in cura althoyn seu antracis ppetat flomia. 3. qñstūcu.
¶ Qd nō est tex. iste. Rasis. Et nō op3 vt fiat flomia
cum hac egritudine.

¶ Quod sic est tex. pñm. talis eūatio euz flombo/
mia est necessaria. et cum eo quod tollerat hora.

¶ Qñ pñcordia istoz oēs pñciūt i his duob⁹ dēis Sol. cōis
¶ Qñ pñm dēis. In cura althoyn rōne cāe cōiuncte
nō ppetat flomia: qm tal mā i s3 valde venenosa. et iō
ipā eris expulsa ad exteriora et ex vēas nō d3 redu/
ci ad interiora et ad ltra vēas. qd faceret flōia: qz ina/
mēdo venas mā illa pñegret mantionem earū.

¶ Qñ pñm dēis. In cura althoyn rōne cāe auit⁹ ppe 2. dictum.
rit flomboomia fm qz statim dicitur.

Tenētes mām antracis esse mām gñatā ex grossiori
parte sanguis qñ putreht dicit flōiam cōpetere.

Tenētes qz mā antracis ē sanguis grossus adult⁹ di/
cūt flōiā ppetere: qm eūato sanguis grossus q fm
eos stat loco cāe auit⁹ nō ampl⁹ augerē mā pñctā.

Tenētes aut qz materia antracis sit vī ēē possit san/
guis cū adurē vel flegma saluz vel colera vel me/
lancolia post adustionem eoz dicit flōiaz cōpe/
tere in antracē sanguineo. In alijs autē non.

¶ Qñ pñcti dñt flōiā magis ppetere i antracē ru/
beo qz i citrino: et i citrino magis qz i nigro.

Et qñ cōpetit flōia: tūc maxime cōpetit. qñ corp⁹
fuerit plectozicū. vel ē qñ fuerit cōiunctū flōie qz
postea dimisserit. vel ē qñ fuerit solutus habere ali/
qz sanguinis eūonem que postea fuerit restricta.

¶ Ad tex. Rasis si p bec dēā nō fuerit concordatus
d3 qz intelligit hoc mō et nō op3 vt fiat flomia euz
hac egritudine. qñ. s. ad sunt illa accitua que tūc nō
minauerat. s. vomit⁹ sincopis et pulsus cordis.

¶ Qñ d3 fieri flomia in althoyn seu antracē.
¶ Soluit a pñctis de mēte pñm. dicēdo. fiat flō/
mia in pñcipio pñcipiāre si sit possibile hoc inuit
pñl. cū dixit cū eo qd tollerat hora. Tollerat aut
flōiā i pñcipio cū vire⁹ adhuc est sors i quo tpe
ē mā stans sub forma cāe auit⁹ nō est adhuc multū
malignata. cū ipa sit dispia et mixta bono sanguini
qui refrenat ei⁹ malitiā. nec adhuc ipa est in totā a
regimine nature derelicta. Itā malitia venenosa/
tis in ea acqrit successine grad⁹ post graduz. Itēq3
ē adhuc in pñcipio timef retractio mē pñtere i ve/
nas. cū eo tpe pñū sit illd qd ē ex ea collectuz ē ve/
nas. qz pot⁹ illd pñū sine effumatōe ei⁹ dicit⁹ p
flōiā a corde et ab alijs pñcipalib⁹ mēbz et dūerit

Solo pñi.
ceozum.

3. qñstūcu.

1. dictum.

2. dictum.

Logatio.

Tps floe.

Ad rasim.

4. qñstūcu.

So. cura.

De cura ignis perfici 7 prune seu carbonis.

versus alia membra. Quare dici potest quod flomia potius trahat ea de interioribus ad exteriora quam extra.

¶ Quando autem in cura althoyn competit flomia: tunc ista debet fieri copiosa: quoniam hoc apostema est acutissimum ut patet. Quod in tali apate competit flomia copiosa ut innuit Gal. in com. 23. prime particule apbo. circa ter. citato.

5. qñtūcu.
Sol. Litr.

¶ Et quia preterea fieri flomia althoyn seu atracia. ¶ Soluitur predictis. In cura althoyn debet fieri flomia ex latere opposito per unam diametrum. Ad eligendum autem diametrum que in sursum aut deorsum: siue quod sit dextrum et sinistrum: aut ante et retro: oportet considerare locum materię ne ipsa habeat transire per membra principalia neque prope ipsum.

¶ Utrum plectoria in patiente quicquid est ita magna quod egeret duobus flomij. et tunc preterea debet fieri ex loco opposito per duas diametros. et secunda per unam si virtus eas ambas tollerauerit et eger consenserit.

¶ Quod si virtus non tollerauerit ambas: aut eger eis non consenserit tunc fienda est una copiosa ex vena magna partis opposite: quoniam ipsa est ex toto corpore.

6. qñtūcu.
Sol. Litr.

¶ Quomodo fiende sunt due vel plures flomie. ¶ Soluitur a predictis sic dicentibus. Quidam sunt qui post flomiam ex parte opposita faciunt precipiunt fieri aliam ex eodem latere dicentes: quoniam sicut preterea flomia cōfert ad euacuandum membrum antecedente per corpus visum.

¶ Ita hec secunda flomia puenit ad euacuandum materiam locatam. et omnem aliam materiam repletam in circuitu et propinquitate materie locate.

¶ Quod si erratum fuerit non facta in principio flomia: et latere opposito: adhuc precipiunt fieri in pectus flomiam ex eadem parte. Immo et post apparitionem malorum accenditur: si iuxta fuerit vire: tolleras ipsas. Medici in cōter loco isti flomie se de vtroque appone saugailu. sup loco: vel scarificatōe vel facit vtroque.

7. qñtūcu.
Sol. Litr.

¶ Quid melius: an una copiosa flomia: an multe per. Et quoniam ille sunt fiende.

¶ Soluitur a predictis sic dicentibus. Flomia melius parti ad plures vices in eadem die vel duobus: et melius tollera tur quam una simul copiosa.

¶ Et laudabilior est flomia stricta quam ampla: scilicet ea que fit ad eam antecedente: ut pseruent ipsa et non sic exalēt. In quorum exalatione malum existit nocumētum: quod sit inuamentum eūonis materie peccantis in antracē et in bonibus siue apatibus pestilentialibus.

¶ Conclusio a predictis hec est sic dicentibus. Uti si ab alijs audiri flomiaz pluri numeri: et stricta puisse vnicam vero copiosam et amplam nocuisse.

8. qñtūcu.
Sol. Litr.

¶ An flomia cōpetat in pectus althoyn seu antracia. ¶ Soluitur a predictis sic. In pectus althoyn et materia eius iam per magna parte collecta et multum malignata. non competit flombothomia: et maxime virtute iam debilitata: et precipue appetitibus iam signis malis scilicet de vomitu: pulsu cordis et sinecopi: et similibus ex eis que cūmunt virtute iam subcumbente hoc debet esse de mente. Rassis in verbis supradictis innuētis quod quoniam supuenit cum antracē vomit: pulsus cordis et sinecopis non fiat flomia cum hac egritudine si quando est cum diēris accidentibus.

¶ Immo illis accitibus malis appetitibus. dicunt quod quod neque alia euatio per pharmaca solutiva fieri debet.

¶ Sed an appitione dictorum signorum in hac egritudine fienda est etiam cum flomia et pharmacia preterea oportet. Et fortasse hec intellexit Iddu. cum dixit. fiat flombothomia cum eo quod tollerat hora: quod. si ante aduentum horum accituum in quorum hora non tollat flomia.

9. qñtūcu.
Sol. Litr.

¶ An in cura althoyn seu atracia oportet farmacia. ¶ Quod sic appet per per. sic dicentibus: aut necessarium est aliquid ex eis que putrefactum educit humorem.

¶ Quod non videtur ex hac ratione: quoniam pharmacia est atrabere

membrum venenosum de exterioribus ad interiora. et propter hoc dicunt quod auctores prohibuerunt flomiam fieri in morbo canis rabidi et moribus et puncturis aliorum animalium venenosorum.

¶ Soluitur dicendo sic. In his apatibus debet fieri etiam cum farmacia ut educat humorem sub forma cœe antequam ne trahatur in punctum et magnam cito inferat lesionem.

¶ Neque est scilicet de veneno ab extrinseco adueniente: et illo eueniente ab intrinseco. nam in corpore venenato ab intrinseco sunt multe mœe male corrupte que misceantur perimet patientem. Et quoniam ille aliquid inferat non euenit de aliquid attractione aliquid portio mœe iam expulsa et locate quod traderet ad exteriora: tunc istud peccatum est parum respectu diētionamenti. quoniam ipse est membrum.

¶ In venenato autem ab extrinseco non sunt ille. Cymu. mœe: sed in eo est solū venenū externū quod non debet eorum farmacia trahi in se: nam tunc nocumētum est magnū inuamentum aut esset nullum aut valde parum.

¶ Quale debet esse farmacia pueniēda in cura althoyn. ¶ Soluitur sic. In cura althoyn debet eligi farmacia quod sit laqueus modificatiui: et cum habeat aspectum ad oēs humores quoniam principaliter ad flegma saluz et ad colerā in antracē citro: et principaliter ad mliāz in antracē nigro.

¶ Addit ab alijs. In cura althoyn non debet dari farmacia forte attrahens ab exterioribus ad interiora violenta. Sed debet dari farmacia solutiva debilis attractionis mixtum cum lenitiuis: et non inuēto pharmaco debilis attractionis lenitius aut cum lenitiuis mixto: tunc debetur farmacia forte factum debile. (solum vetricis).

¶ An in cura althoyn seu antracē pueniāt flomia et. ¶ Soluitur a predictis sic. Illa nota (aut potest teneri copulacine: et potest teneri diēctine).

¶ Copulacine tenet. quoniam quoniam etas et populo pmitte: rent debet fieri vtrumque.

¶ Diēctine tenet. quoniam quoniam etas vel populo non pmitte debet fieri saltē solo vetricis. Nam si ibi casus virtutis. quod dicitur ad hoc idē iudicium flomia et farmacia dicitur.

¶ Si in cura althoyn fienda est etiam vtrique: a quibus incipit. ¶ Soluitur a predictis sic. Cum in cura althoyn precipiunt fieri necessaria scilicet flomia: et farmacia incipit. dū est a flomia. Proinueniendo tū et clistere si venter non fuerit lubricus.

¶ Immo clisteria post flomiam et farmacia sunt valde vetricis: quod si dūm est venter dū afficit semel vel bis si est possibile.

¶ Adhuc ergo fiat clistere per supfluitates cene. Sero vero fiat suppositoriū per supfluitates prandij.

¶ Uti si. 2. Utrum deā circa. 2. ptem cap. de curā althoyn seu antracis per refectionem acris sint sufficientia.

¶ Quod 1. 2. si se pphēdit quoniam soluit ipsa erit.

¶ An aer patientis althoyn deat et frigidus. (soluta).

¶ Soluitur a summis sic dicentibus. Quidam discordant ab hoc deo. dicentes quod aer camere debet esse tepidus. Sed non est calidus: ut membrum transpirare faciat. (calidus).

¶ Sed autem esse tepidus calidus: ut non inflamet neque prohibeat refrigerationem interius. Et propterea sic dicentes inuent accendi ignem et fieri suffumigationem ex aromatibus prohibentibus a putrefactione.

¶ Alij autem dixerunt et melius. quod aer camere debet esse frigidus sicut dicitur per. et frigidus respicit. Sed aer qui circūstat corpus patientis debet esse calidus: et non tempore solis: cum aliquali excessu in membrum ad exteriora trahat. et tractu transpirare et resolui faciat. Et tunc corpus debet defendi ne tangat a frigidityate aeris camere.

¶ Hoc autem fiet cum appone panem et alia re: calidam seu calefacturam et bona coptura: et spāl custodi diu debet a frigore membris. In quo est antrax. Et ideo tubet quod quoniam locus antracis debet per aliquam eam visco periri.

Sol. Litr.

10. qñtūcu.
Sol. Litr.

11. qñtūcu.
Sol. Litr.

12. qñtūcu.
Sol. Litr.

Qñ. sc. 2.

1. qñtūcu.
Sol. Litr.

Qñ. qñ.

Sol. cō.

perit: afferrat ppter ipsum tegula cum prunis. vel tegula calefacta ad calefaciendum aerem qui est in circuitu eius: et non tangat a frigido: Et quāto antrax malignior fuerit: tāto dicta custodia pl⁹ est faciēda. Ad hunc intellectum fm istos dixit p⁹ in. Cū illic fuerit febris que est signūz malignitatis materie tardabis eum in frigidatione. i. prohibebis aerem frigidum. s. attingere ad corpus et maxie ad locum antracis: ne reducas eum in frigidatione materiam retro. s. ad interiora.

Vel vt dicunt predicti. Tardabis eum in frigidatione. i. differes aerem camere in frigidatū ne prohibeas resolutionem et facias materiam redire ad interiora. hic ter. aliter introductus est circa istam:

¶ Cur patientes althoyn regendi sunt regimie habentium aerem pestilentialem.

¶ Soluitur sic dicēdo. Sicut in febribus pestilentibus oportet confortare virtutem patientiū eas defendere cor eorūz. Similr oportet facere in patientibus althoyn vt in dictis huius partis patnit et adhuc patebit.

Questio tertia. Utrum dicta circa tertiam partem cap. de cōfortatōe cordis sint sufficiētia. Qd ista. 4. sub se cōprehēdit questiunculas quibus solutis ipsa erit soluta.

¶ Qualia dñt cōdōmista hui⁹ pposito pñētia **¶** Soluit dicēdo sic. Odoz amētū ad hoc ppositūz cōueniēs sit cōponēdo ex his q̄ tacta sunt a p⁹ in. in ista cōponēdo pomum cū glutino dragaganti. Sunt aut aliqui q̄ addunt modicū croci. et musci vt ambe pp cām superius dictam.

¶ Qdō verificat illa littera que habet mirre loco de ly mure.

¶ Soluit cōmuniter dicēdo sic. Littera que dicit mirre etiam potest saluari: qz mirra etiam preseruat a putrefactōe: et ideo ipsa ē vt dñt cū supradictis.

¶ Quales debet esse cibi patientiū althoyn.

¶ Soluit p̄lo vt dicēdo cū Rasis dicēte post cibos laudatos. et omne qd ingrossat sanguinē et cōfortat cor: et extinguit superfluitatem ipsius.

¶ Exponit ab istis sic dicēdo. Quāuis rōne siccitatis materie competere cibū subtiliatū nō ingrossatū: tamē ratione venenositatis eius intentio ista s. ingrossationis omnes alius preualet.

¶ Qualia debent esse epithimata patientibus althoyn conuenientia.

¶ Soluit sic dicēdo. Epithimata sup cor istoz aplianda debent esse in frigidatā pfortantia scā ex his que conueniunt habentibus pulsū cordis calidum et habentibus pestilentiam.

Sunt tamen aliqui qui pp cām dictam addunt de croco garioflis musco et lilibus. dicente Mesue qz medicine cordis frigide nō sunt expoliādē ab aliquibus cordalibus calidis: quare conuenienter eis ad miscetur crocus.

Questio quarta. Utrū dicta circa quartā partē capli. De cura althoyn seu antracis in principio eius sint sufficiētia.

¶ Questio ista. 7. sub se cōprehēdit questiunculas: quibus solutis ipsa erit soluta.

¶ An in principio althoyn cōpetūt repercussiva.

¶ Qd sic apparet a p⁹ in. dicente althoyn curet in prin. cum eis que cōstringūt et in frigidant.

¶ Qd nō apparet a Rasis dicēte. Nō liniat euz epithimantibus frigidis.

¶ Soluit cōmuniter sic dicēdo. Sine dubio in pñ. althoyn nō debet poni repercussiva sup locū ubi est althoyn. qz cū materia eius sit venenosa nō dñt re-

percuti ppter timorē reuersibis eius ad interiora. et precipue qñ materia illa de se respirat et penetrat ad cor. Jō super locū nō debent poni talia que prohibent illam materiā venire ad exteriora: et cōstringūt eā in interiorib⁹ sicut sunt frigida repercussiva. Et hoc est qz intellexit Rasis in ter. nunc citato. p⁹ in. aut curās althoyn in principio cū eis q̄ in frigidant et reperiūt: intellexit illa nō debere poni sup locū: sed debere pōi in circuitu eius: ne materia illa pambulet et occupet loca sana et corrūpat ptes circūstātes: sup locū vero debet poni maturatiuum et apertiuum vt loco suo dicitur.

¶ An in cura althoyn in principio cōpetant reper-

cussiva circa locum ipsius.

¶ Soluit cōiter dicēdo sic. Si antrax incipit malignus repercussiva nullo mō sunt sup locū ponēda: ne mām malignatam repellant interius.

¶ Et precipue nō cōpetunt repercussiva qñ antrax fuerit in emictorio aut in mēbris cordi ppinquis.

¶ Addit ab istis. Repercussiva nō solū nō pueniūt super loco: sed nec ē cōueniūt in circuitu eius in pñ. cipio et ante totalē materie venenose expulsiōne: ne phibeant defluxū magis a pñcipalib⁹ et nobilib⁹ ad locū antracis et nō remaneant in eis: qñ potius est inuadē dñt ei⁹ ad locū cū atrahētib⁹ moderate.

Luz materia althoyn fuerit totalr expulsa et in loco apātis colecta: cui⁹ signū est aluiario: et accētū remissio et bonafirmi tollerātia: tunc pñt applicari ea que reperiunt vt phibeant mām malignā retro cedere. et ipsius euaporatiōe ad pñcipalia transire. Additur ab istis: hec potuit fuisse intentio dicēti⁹z repercussiva competere.

¶ Qdō in principio althoyn aplicāda sunt illi q̄ cō-

stringunt et in frigidant.

¶ Soluit dicēdo sic. Quāuis in cura althoyn i pñ. cipio cōpetunt ea q̄ cōstringūt et in frigidāt. sed qd supra dñt est. Tamē ista cū cautella sunt aplicāda: vt in appositōe eaz nō cadat error: et nocumen- tū imaginū. Et iō Rasis docēs ponere mēre hui⁹ in frigidatōi dixit. Cū videris qz accidat ex epithimata te. s. repercussio ē aqua frida pullus cordis addit. supple vel aliud accidēs malū: qz hoc sit factuz per errorem vel dato qz solū posita in circuitu abice ipsum. s. repercussivū: qñ euēns mali accētis est signū erroris: et qz antrax fuit in principio malignus aut po- stea malignatus. et ad remouēdū dictū nocumētūz dixit Rasis. Incipe embrocare locum cum aqua calida. supple et alijs atrahētib⁹.

¶ Quid faciēdū: qñ cum althoyn adest febris.

¶ Soluit p̄lo a pñ. sic dicēte. Cū illis est feb. q̄ est signū malignatōis materie tardabis eū in frigidatōne. i. non in frigidabis ne reducas mām retro. s. ad interiora vnde expellit. R⁹ et ampliatio istius text⁹ circa litteram satis patuit.

¶ An melius sit in cura althoyn in pñ. aplica-

re repercussiva: an illa relinquere.

¶ Soluit cōiter sic dicēdo hec tria dicta:

p̄mū: Quāuis de intētiōe auctoz et de licentia multoz sit cōcessum appropinquare repercussiva in pñ. cipio in antraxe saluo: et maxie in eo qd est rubeum. Et cū pauca materia: et in loco a mēbris pñcipalib⁹ longinquo cūz pñmissione euacuatiōnuz et pfortatio- ne mēbrozū pñcipaliū et obseruatione debiri regi- minis. Tamē illa appropiare raro est possibile. p̄lo qz oēs p̄dicte cōditiones simul in patiente antraxe raro reperiuntur. scdo qz tempus pñcipij antracis est valde breue: in quo euacuatiōes et alia supradicta valde raro pñt ad plenū p̄mitti.

Scdm. Ubi autē oīa p̄mitti pñt: adhuc tutius est nō reperiunt: sed phibere et a repercussioe desistere: qñ

2. qñstūcu.

Sol. Litr.

3. qñstūcu.

4. qñstūcu.

So. Litr.

5. qñstūcu.

So. Litr.

p̄mū dictū.

Scdm di-
ctum.

3. dictum. materia venenosa q̄ ē pauca i q̄titate existit i locis extremis aliqui infert aītia praua ⁊ aliqui moztē. Tertiu. frequēs expientia demōstrat q̄ cū oibus auribus itus ⁊ extra appropinquat antrax p̄mit p̄tētē. Quāto magis perimet si regeuisside pacta mā venenosa trāstret ad interiora: quū ipa talis sit vt nō oporteat tollerare q̄ pax de ea reuertat ad interiora vt supra patuit de mā ignis perfici. Quare igit nō dūt oīno phiberi repēssina cū iā phibuerit Aui. aerem frigiduz puenire ad locum.

6. q̄stū. Sol. Litr. An in cura Althoyn in prin. cōpetat resolutiua. Sol. Litr. Si soluit sic dicēdo. Sicut repēssina pura in p̄ncipio Althoyn sunt phibēda: sūt i p̄ncipio ei⁹ phibēda sunt resolutiua pura: vt colligit ab Auer. 7. col. Iā dō sunt resolutiua supponē. Si. sic dicente. de nec apitue. tēz cū resolutiua attractōe: ne mā nī mī ad locū trabāt ⁊ putrefactiōe iducāt. Et hoc p̄z eror eoz q̄ solū studēt i p̄n. trahere māz ad locū. Cōueniunt aut i prin. antracis cū ante. (antracis. p̄missa ⁊ nō p̄missa resolutiua mixta cū aliqb⁹ frigidis: vincentib⁹ i resolutiuis in tali p̄mixtione. fr gida itaqz cū resolutiuis sic p̄mixta repēssient nō p̄t: ⁊ tū malā distrasiaz cōtempant ⁊ remittūt. Resolutiua vero sic p̄mixta nō debēt supflūā trahere māz: neqz malā distrasiaz clidā augere: tū pos sunt de mā locata aliqd resoluendo cōsumere.

7. q̄stū. Que sunt illa q̄ circa locuz antracis sunt applicāda. Et ex qua parte.

80. Litr. Sol. Litr. Si soluit dicēdo sic. De cōuenientiorib⁹ in circuitu Althoyn applicādis ē voluarmen⁹ cū oleo ro. ⁊ ace ro: vel euz aqua ⁊ aceto: q̄ ista defendūt mēbra circōstantia a corruptiōe: ⁊ phibent trāstuz vaporuz venenosorum ad mēbra principalia. Dō āt p̄dictū defensiuū apponi circa antracē si fuerit in membro nō emonerio: nec in loco p̄pinquo simplici membro.

Si aut antrax fuerit in mēbro emōtorio principalis vel in loco p̄pinquo mēbro principalis: tūc nō fiat appositio p̄dictoz circūcirca: s̄z solū ex pte q̄ bz p̄pinqūatē cū principalis: ⁊ q̄ est iter p̄ncipale ⁊ emontorium eius. Iā nō debet tūc tolli vel phiberi effusio nisi a mēbro principalis.

Si aut antrax nō incepit malign⁹: s̄z saluus vtputa rube⁹ in quo pōt sperari salus p̄pter remissiaz eius malitiā: tūc p̄t puenire repēssina sup locū a p̄ncipio: ⁊ maxime in principio principiante. Tūcū oppositū huius est laudatū in solutione. 5. questioncule p̄cedentis.

Q. 5. Althoyn seu antracis i pte stat⁹ ei⁹ sunt sufficientia. Qd ista. 4. s̄z se p̄ndit q̄stū. q̄ solut⁹ ipsa erit sol.

1. q̄stū. Sol. Litr. An in cura althoyn dō fieri scalpellatio. Sol. Litr. Si soluit dicēdo sic. Quidā dixerūt ⁊ bene q̄ p̄n. in ista pte p̄statum intellexit totuz tps qd est a p̄missione euationū ⁊ diuersionū vīz ad declinationē exclusiue. Ita q̄ volūt q̄ p̄missio vībz de diuersione ⁊ euatione mae: debeat fieri scalpellatio: siue in principio: siue in augmento: siue in statu.

Imo dūt q̄ quāto cit⁹ extrahit sanguis malus de loco per scalpellatiōē: p̄missis t̄ctis vniuersalib⁹ tanto est melius: q̄ magis ascurat locus: ne superueniat ei corruptio ⁊ mozt.

Et fortasse p̄pter hoc subdit p̄n. Et nō dimittat s̄z diu ⁊ antequā fiat scalpellatio q̄ b̄nuz fiat: ⁊ locus denigrescat. qm si sic dimittat: addit veneno sitas eius quotidiē. Imo fortan tūc addita est in tanfuz q̄ ⁊ si scalpellatio fiat: nō p̄derit.

2. q̄stū. Quid faciēdum quādo patientes refugiant scalpellatiōem: ⁊ p̄cipue p̄fundam.

4. Soluit a p̄dicta. Qd multi scalpellatiōē refugiant ⁊ marie p̄fundā: opz i eis vt fiat appositio sanguis gaz vībz vī p̄lriū: ⁊ cū reitratōe s̄z q̄ videbit opoz tēf: ⁊ post casuz eaz p̄mixtat vt d̄ sanguis effuat p̄z.

Q. Quid si dū p̄scalpellatōē sup locū scalpellatū. Sol. Litr. Si soluit dicēdo sic. Post scalpellatiōē. ⁊ sanguinis educationē p̄ eā supponet loco scalpellatiōis d̄ optia tyriaca. ⁊ bñ fermētara mixta cū puluere gentiane. qm oēm venenositatē ad se trahit. ⁊ educit. ⁊ vuln⁹ solidari nō p̄mittit. Iā vuln⁹ rādū d̄z tene ri aptū d̄dec feb. ⁊ oīa alia accūtia fuerit oīo d̄lata. Idec aut tyriace appō d̄z fieri si ante scalpellatiōē locus nō fuerit denigrat⁹: aut ēt si fuerit. ⁊ post scalpellatiōē fuerit i eo nigredo remissa vel ablata. Si vero nigredo p̄sistens nō fuerit amota p̄ scalpellatiōē: aut fuerit aucta: aut de nouo aduenit: tūc ē signū magne malitiē nō auferre d̄ tyriacaz.

Q. Quid si dū q̄ p̄dicta nō cūstulerint. 4. q̄stū. Sol. Litr. Si soluit a p̄dictis sic. Tūc cauterizādis est loc⁹ vt colligit a Rasi sic dicente. Si p̄ scalpellatōē si curat s̄z p̄būlat ⁊ curit nigredo ei⁹ cauterizet aut cū igne aut cū iudicia caustica

Q. 6. Althoyn qm trāst i eritū sunt sufficientia. Qd ista duas sub se cōprehēdit q̄stūnculas: quib⁹ solut⁹ ipsa erit soluta.

An maturatiua cōpetant in cura althoyn. Sol. Litr. Si soluit fm aliquos sic dicentes. Oīa maturatiua debēt phiberi in oib⁹ apatibus malis toto tpe quo nō videt manifeste trāst i viā exiture. qm maturatiua putrefactiōē inducūt: ⁊ inducūt augēt ⁊ poros opillādo erinsecos phibēt exalatiōē maloz vaporuz. ⁊ sic cāz d̄tē cōuertant ad interiora: ⁊ le dent lesione magna. Errāt ergo solidi qui statim in principio insunt cum maturatiuis.

Q. Quid si dū qm antrax nō rumpitur p̄ ea que ad hoc laudantur. Sol. Litr. Si soluit sic d̄do. Si p̄dicta antrax maturat⁹ non eruperit tūc ferro aperiedus erit: Et in ei⁹ aptiōe tardari nō d̄z neqz p̄fectio sanie expectari d̄z.

Q. 7. Althoyn. ⁊ filum per localia sunt sufficientia. Qd ista. 5. sub se cōprehēdit questionculas. quibus solut⁹ ipsa erit soluta.

Q. Quid componit emplm conueniēs in p̄ncipio althoyn. ⁊ talum apatum. Sol. Litr. Si soluit a sūmissis sic primū emplm cōponētibus. Re. capilloz veneris atriplicis. ⁊ volubilis. s. maio ris: radicū altee ana ptes cōueniētes. ⁊ cōponantur cū pauco gūmī pini ⁊ fiat emplm qd p̄p̄te compētit i p̄ncipio. ⁊ ēt cū fieret trāst i viā exiture.

Q. Quid componit emplm conueniēs in augmento althoyn ⁊ similitum. Sol. Litr. Si soluit a p̄dictis sic ordinātib⁹. Re. de radice cum cameris affinit: ⁊ cū glutino alborz fiat emplm qd p̄p̄te cōpetit in augmento.

Q. Quid p̄ponit emplz pueniēs i statu: ⁊ declinatōe. Sol. Litr. Si soluit a p̄dictis sic ordinātib⁹. Re. glutin alborz. ⁊ gūmī pini: ⁊ muz. ⁊ lupilloz ana ⁊ fiat emplz qd cōpetit in statu. ⁊ declinatione.

Q. Quid cōficiē emplm valens in declinatione althoyn. ⁊ similitum. Sol. Litr. Si soluit a p̄dicta. Re. sic ⁊ nitz aut nitrū fermētātū ⁊ fiat emplz qd p̄p̄te i declinatiōe. ⁊ cū q̄reret ei⁹.

Q. Quid cōficiē. 5. emplm i lpa posita. Ceruprio. Sol. Litr. Si soluit forte sic d̄do. Re. foides aluoz apū. ⁊ lupinoz in aceto infusoz terrā lupin. ⁊ euz foides aluoz apū fiat emplm: qd est attractiuum.

Epilogus cap. vi.

Epilogus capli .6. Pro epologo huius cap. qritur. Quo pficiatur circa althoyn seu antracis.

Ultramod. Dixerunt. Lura antracis seu althoyn e no rectificare cu bis q dea sunt in cura febribus pestilentialis vt dixit pdrin. et alij corporis. Et cameraz ei infundare vt ab auctoribz est laudatu: et pcpne a rasi in libro diuisionu cap. de antracis: sic dicente: Et cōgregetur in circuitu eius vix plurima.

2. res regi. men. Secda res quā ipsaz. 7. numerat est regimē in ci bis et potibz hile illi qd sanctu est et ordinatu in cura febribus pestilentialis: iuxta illud prin.

Et ad vltimū regant regimine habētū aerē pestilē tiales qd sit infundatū et cōficatū: sit et ingrossa tiuū vt colligit a Rasi in li. diuisionū ca. de antra ce dñte. Et confert ei id qd sumit ex cibis cū lenti bus excoctis et aceto et cibis pgelatis. Et oē qd ingrossat sanguinē et forat cor et frangit supfluitate Morat isti circa lentes dicēdo. forte Caliditans. Rasi et pn. laudauerūt lētes aceto pmitras qz vix putrescunt: et corruptioni humorum resistunt.

3. res pfor. tād cordis Tertia res quā ipsi. 8. faciūt ē cōfortatio cordis p syrpos frigidos et acetosos. puta de ribes: de li mōibz: de acetositate citri: et d acetosa et orizacha ra simplici. Et cū electuarijs infrigidantibz: vt tria sandalis: dyarodon: et dyadragrato frido. Et cū epi thimatibz et odoramentis fridis vt aq ro. campbora et sandalis. Et cū tyriaca et medicinis tyriacalibz vt cū rasura cornu vnicomnis: vt lmeralgdi: vt lapidis serpetz vt cor sufficiat repellē a se venenū antracis.

4. res fda. armaca. 2 Quarta res quā ipsi faciūt primā ē fctōmā de ea dē pte statim a pn. Et sarmatia si op fuerit. marie si antrax febrē puerit pestilētiā. Iuxta illud Gal. lib. de apatibz ad glaucōnē. c. de antracis sic dñte. Et an oia mor fz pncipia auferre sanguinē sufficiē Sz si ipse sequat febrē pestilētiā (vt si nihil phiber. p mōz synthomatiz vel iā augeat vel cōplet) sit: nō cōpetit fctōmā. Et hoc ē forte qd voluit Rasi li. diuisionū l. c. de antracis qd dicit et nō oz vt fctōmā

5. res. Scarifica. no. Quinta res quā ipsi faciūt (hat hanc cgritudie. 2. est scarificatio. p quā extrahat sāguis venenosus Et fuctio huius sāguis cū vctosis vt diuertat vene nositas ei ab interioribz pcpne a corde. vel fuctio ipsa ab aere alieno vilis pnone. Iuxta illud Rasi i lib. diuisionū sic dñte. Locū aut ei scalpella: et ab huc sanguinē ei cū aq clida salia suple: et sugat leui fuctio vt egrediet breuiter et paulatim. Et nō linia tur epitimale frigidum. qz frigidum actu nocet vulne ribus. Et aq calida nisi al habuerit ē putrefactina:

6. res de. cilio. Sexta res quā ipsi faciūt. 4. est defensiuū aliqd in circuitu antracis ponendū: qd tneat ptes q sane sunt tā a corruptione materie morbi: qz a lesione me dicine acute. Quod sit factuz ex boloar. diloluto in aqua rosata et aceto.

7. res cate. plasmatio Septima res quā ipsi faciūt. 3. ē caraplasmatio lo ci farie orobi: vel farie ordei: vel farine fabaz mixte cū oximelle post scarificationē ad phibitionē putre factiois. Iuxta illud Gal. i lib. de apatibz ad glau cōnē sic dñte ca. de antracis. Cataplasmare aut oro boz farinā p oximel. Antrax enī psto est ad putrefa ctionē cadauerale et ē velut mediū iter carbūculū et

8. res me. cine. Octaua res quā ipsi faciūt. 4. ē ad cōstionemū. phibitio medicinaz acutarū et causticaz si cepit an trax dilatarī: aut ābulare: vel ad nigredinē rēdere vt trociscibz andard: vt arsenici: vt canterij actua lis cū ferro vel auro qd totū psumat carnē corruptā vt allegatum est de mente Gal.

Et Sz ruti ē magis efficax et breui opans et absqz fallo et canterij actuale ex ferro igneo: qd statī psum corruptionē idēficiēter et ppe i corpiū dūz foritibz.

Canteria vero potētia qñqz vñcunt a mā mor bi: et tunc recitant eā: et simul cum ea rodunt: et vlcē rant: aut putrefaciunt.

Uterqz qz hic morbz de se est mortalis: et pauci saluā tur: et ab hac euadūt qeqd eis fiat: honorabilis est p chirurgo q supsedat a tā violēto: et austerio ope nisi regrat cū magna instātia. et oportunitate vel ab infirmo vel ab amicis ei ipsi affatibz: et tūc medicz pdicat eis picula mortis nā illi morbi: et postea ope retur cum auxilio dei.

Nonā res est curatio vlcēris post ablationē ma lignē mātē carnis corrupte. Prio pcedēdo cū mō dificationis. Secdo pcedēdo cū medicis carnē gnan tibz. Tercio pcedēdo cū cicatrizationis dictis in cu ra carbūculi post casum elchare.

Nonā res
Lura tio v
ceris.

Utramod. vero dixerūt. Lura antracis tripli ci pficit istrumēto. v3 dicta potōc. et chirurgia

Lura antracis p dicta i. 6. rebz nō nālībz sit tal. 6. rebz nō nālībz sit tal.

Uter camere. et aer infirmi sit tal qñqz dicit ē ēē lraz. Aer.

Libi sunt illi q lra sunt tacti. Qui si nō bēant tā les fm nām recitēcent p artē: sicut sunt carnes pul laz parua: et auctulaz pna: bonaz: q sint ppara te in sultio: et gelladina romaniz. Et mirtico et hlibz et cū acetositate citri. et limonis: arātoz: berberozū agreste. et olbz succis fructuū vt herbaz vel ramo: frigidorum stipicorum.

Utergo phibēt carnē vitellos ouoz pīscēs. et si miles cibos phibēt eos cuz exhibent sicut sunt: sed nō quā recitēcant. et cōdiunt modis predictis.

Libz ānā mltas vices ē pried. et ei qz tīras pīua ē

Uterqz sit acētū vel agresta cū aq cinnuēda. frigida: aut iulep roatū vt rob dībes vt d agresta vt d limōibz aut d acetositate citri: et filis potīstis.

Uterū cū dubitat d calu virtutis exhibeat i po tu vinū paucifex: vinū potētū cū aq rīda līphatū.

Opz vt egrotas moueat: vt pīuue mā pīuat ad Uigilet et nō dormiat nisi pax vt mā n Cērtiora. reuocet ad interiora. Et qz mō antracis est mali gnior: tāto plus eger ē a sōno phibēd et a pfunda tīde i eo. In althoyn aut q ē ex saluonibz pōt pcedi sōn moderat. Est ergo eger a sōno phibēd qz dū morbz fuerit in pncipio. et augmētō. In statu vero pōt moderate pcedi. Et adhuc plus in declinatīde

Et magis vīute resoluta exīstēre. et vigilare ipotēte. Et hoc curet oī die ex pīlio supfluitatū pē. 2. digō.

Uterqz. et letitia itroducat egrotatū. et spēs bōa a mīdis ab affatibz et amicis d cita et felici ei libe.

Lura antracis p potione est multiplex. Cratīde. Aut. n. digerit ad cāz antē. Aut ad pīuē. Aut ad malam dīlcrasiam alterandam. Aut ad accedentia que contingunt corrigenda.

Lura q respicit cām anēm. aut eam diuertit. aut eam digerit. aut eam euacuat.

In dñtione cauēdū est ne tract mātē fiat sup pnci pale. siue p ipsum bēat trāfīre tñ siue r manere:

Itaqz fiat sup mēbz nobile faciēs opationē p toto lībz obseruatis fiat dñsio p oēm modūz possibīlē ex his q multoties deā sunt. nō q mā diuertat ad oppositū. Sz diuertat ne ipa aut ei fūligo venenosa petat cor. et mībra pncipalia. et nobilia mībra itīrīleca līdō aut fiet marie. et cōueniēter trahēdo mām ad locūz in quo fuerit antrax. pcpne nisi antrax fuerit pīnquus cordi vel pncipalibz vel aliquo ex emun ctozīs eoz. In his casibz diuersio nō d3 fieri ad ipsa loca. ne materia vniatur in eis. et inde grauius petat pncipalia.

Ob hāc cām errant q in pncipio sup locis cordi pīnquis. et emunctoizs apponunt ventosas et alia atrabētia. Quis i pcessu illa atractio sit līcita. et cō

L i

Litramd.
Lura ātra
cis pīetā
Libi.
Larnes.

Notus.

Uinum.

Adnotus.

Uigilia.

Inanitio.
Accētia.

Lura ātra
cis per po
tionem.

Diuersio.

Epilogus cap. vi.

essa. Sed in locis ppinquis principalibus in emō,
corijs corū cōuenit diuertere mām a toto corpore
et principalibus mēbris et etiā ipsi locis emoncto-
rijs vicinis exempla sunt.

Si fuerit antrax in capite vel emōctōrio cerebri cō-
uenit diuertēdo materiā trahere ad collum vel spa-
tulas et brachia.

Si vero fuerit antrax in partib⁹ pectoris et emōcto-
rio cordis: conuenit materiā trahere ad brachia et
ad manus.

**Euacuatio
cāc anis.**

Si modo antrax fuerit in mirach vel in emōctōrio
epatis: puenit trahere mām ad coras tibias et pedes.
¶ De euacuatione mē anis dixit Auer. 7. col. 31. car-
būculus et antrax. eo qd p maiori pte sunt in aere
pestilentiali in quo ebullit sanguis et putrefit: id de
necessitate iducit febres pestilentiales. Et dz medi-
cari cura febrib⁹ pestilentialis cū duob⁹ spēbus eu-
acuatiōis flobotomia. scz et farmacia.

Flomia.

¶ flobotomia qñ expedit dz fieri qñ cit⁹ sit possibi-
le: itaqz fiat i principio principiāte si fuerit possibile.
Debet aut fieri flobotomia ex latere opposito p vna
dyametrū obseruando et que in qñiunculis vnius
partis dicta sunt.

Aliquā tamē tanta est flobotomia qd duabus egetur
flobotomijs. Et tūc pila dz fieri ex loco opposito p
duos diametros. et scda p vna si vnt⁹ tollerauerit
et patiens cōsenserit. Dd h nō. tūc fiat vna copiosa
ex vena magna partis opposite. qñ ipsa euacuat ex
toto corpore.

Sz meli⁹ est flomia illā partire ad plures leadē die
vel diebus factas. qñ ille melius colligent qñ vna si
mul copiosa.

¶ De euacuatiōe per farmaciā dixit Auer. 7. col.
31. itā sufficit medicina vna tantū purgans humo-
res: sed medicina oēs purgās hūores. qñ corpora ta-
lium recipiūt putrefactionē in oib⁹ hūorib⁹ et talia
farmacia in hac egritudine multū vtilia existant.

Soluti.

Aliqui sic ordinarūt solutiū ad hoc ppositū. R. vio-
larum. ʒ. j. prunorū numero. x. tamarindoz. ʒ. ʒ.
vel. ʒ. vi. fiat decoctio i q ponat medulle cassie fistu-
le. ʒ. j. Itud enim ē optimū solutiū i hoc morbo.
Alij autem posteriores ordinauerunt.

**Modificati-
catium.**

Modificatiū bonū cōueniens post flobotomiaz
sic. R. tamarindoz. ʒ. ʒ. prunoz sebestē ordci mou-
di an. ʒ. iij. rosaz violaz florū boraginis buglose et
fumitēre epibimi folioloz sene et feminis endiuie
an. ʒ. j. decoquātur in aqua fm debitorz modū de-
coctiōis vniuersusqz et post decoctionē collent et in
collatura dissoluat medulle cassie. ʒ. j. ʒ. et bibbeat.
¶ Dd aut hoc modificatiū acui cū agarico addi-
to in substantia: vel infusione vel in decoctione: sz
q videbitur medico cōuenire.

**Euacuatio
cāc pūctē**

¶ De euacuatione causē cōiuncte antracis dicitur sic.
Si antrax incepit malignus nullo mō debent poni
repercussina sup loco: ne mām eius malignā re-
pellant interius: et pcpue nō ueniunt repercussina
sup loco existentib⁹ ibi cōditionib⁹ ad hoc ppositū
supra declaratis. Si aut antrax incepit saluus et
puta rubens: in quo ppter remissionē eius malitiā
pōt sperari salus tunc possunt cōuenire repercussina
sup loco posita: et marle in principio principiāte.
Circa aut locū apatis cōpetūt ea q pstrigūt et ifri-
gidāt et itellerit pñ. sicut ē spōgia ifusa i aceto aut
oleo ro. aut de pomis aut masticio mirtino et silib⁹
¶ De emplis itaqz bonis apponēdis i pñ. antracis ē
sursur triticū decoctū in aceto et oleo rosato.
Aut emplm factū de farina ordci cū succo betoni-
ce solut. Aut addito ē eis succo cōsolide minoris.
Et quecūqz curant antracē cū ppietate: cōueniūt
in principio. Imō et in omni eius tempore.

**Cura prin-
cipij.**

¶ Cū antrax pūctē ad angustū appōat medicia q sit
resolutia moderate. et sine admixtōe alicui⁹ rei fride
de cōuenientib⁹ in hoc tpe est emplm factū de folijs
apij vel betonice vel triuifqz. Et emplz factū de suc-
co rois marini apij. et scabiose. et farina orobi. Et em-
plm de oppoponaco cōtrito cū passulis enucleatis
¶ Cū vero antrax pūnerit ad statū: tunc assa et ru-
ta. et mtrū cōtritū cū mele misceant⁹: et sit qñtū ipsa
et supponant. D. rit. n. dyale. qd hoc emplm oibus
apantibus suspectis cōferi singulare pñdū. qz velo-
citer cōsumit mām. et finit eius venenositates.
Et cōuenit emplm de tyriaca in oleo cocta. Vel em-
plm de sinapi. et ficibus.

**Cura angu-
menti.**

Cura stat⁹

**Cura decli-
nationis.**

**Cura atra-
cis suppo-
randi.**

¶ Cū aut antrax deuenit ad declinationē dñt cōne-
nre cor: buffonis: qd aspgat mirra. et sic efficec in
ambra: et sicū circūdāt vñ antracē. et statim interficit
eū. Et de cōuenientib⁹ est emplm de squila cōtrita
vel de aleis cōtritis. et pñctis cū nucib⁹ rancidis.

¶ Cū antrax fm pñctā viā curatiōis nō resoluit⁹
aut nō rūpāt: sed tēdat in viā suppurationis qñuis
hēc raro cōtingat p malignitatem sue mē. Et id
si cōtingat antracē nō multū malū tēdere ad suppu-
rationē: tūc opz vñ pbeat auxiliū in maturatiōe ei⁹
cū has que maturant. et ad ipūm rūpēdū pparant.
Emplm ad hoc cōueniens est emplm Isaac factū de
fermēto oleo. et sale trito. qñ maturat. et aperit.

Emplz qd cito maturat antracē R. viteli oui pñere
ipuz cū sale trito. et cōrēde ipuz sup. 12. periolas ro-
tūdas magnas fm qñtū antracis quaz vna post
aliā succellue supponat ei. et dictat ibi p horā mo-
¶ Ad malā videratā q est feb. vplm acuta Crari.
De gñe pestilentialis durgēdo infēctionē. pcedēdū est
sicut in cura febrib⁹ pestilentialis.

Ad feb.

Ita aut iustēto marie verūf ad alterādū. et defen-
dendū. et cōfēctādū cor: qñ infirigidatōe. et ppletur
cū his q dicta sunt in tertia pte huius capli.
Sūt qdā q asserūt succū scabiose bibētū cōferre cū
mirabili ppietate. Et in antracē cū febre acuta ex-
hibēt cū tyriaca. et mēridato: et dñt. et asserūt se vñ
disse effectum mirabilem.

¶ De apocymadīs ab extra eligant illa q dca sunt
i pte. 3. hui⁹ cap. qñtū ad odoramēta. et epibimata.
¶ Sumendo intentionē ad accidētia que sunt cor-
rigenda illa est duplex. Una est pbiere ea ante qñ
siant. Et ista completur per regimē supradictū vñ
dicta et potione pcedictis.

**Cura acci-
tium.**

**Cura tñ-
ris.**

Alia est vt postqz facta sunt. et inducta corrigantur
et emendentur.
Hēc at pplet p ea q ppetūt accitib⁹ q hui⁹ pñgūt.
¶ Unum autē accis antracis est tumor in circuitu
eius adueniens in principio cui cōueniunt in principio
ea que caliditate in loco sedent doloze mitrigēt. et q
nō ampl⁹ augeat. puidēt: marle cū iā aliqd de co-
lecta i loco materia possunt diminuerē. et abiqz aua-
ctione resoluerē.

De laudatis i principio ad hoc ē emplz scm de medū
la pantis simile fermēti infusa in succo lenticule aq
plantaginis. et aceto.

In pñcipij

¶ Qñqz tñ loco acci ponit vinū pñctū: pcpne qñ i
loco nō fuerit i statū vebemē et loc⁹ fuerit vlcera-
In angustio addit pñctis flos camomile et meliterū
In statu addit eis orob⁹ et loco acci pñctis vinū an.
In declinatōe amoris succis pñctis et vino an. (scz
stero vñ aceto addit vinū n pñctū. Et hēc pcedēdo
mā tñoris resoluit et pñsumit. et ad iteriora n repellit

**In augu-
In statu.
In decli.**

¶ Cura aliboy seu atracis pñctis et chirugie sic dz
ipleri. Dixit Ras. i dñonib⁹. Locū scalpella. f. pñ-
de: vt pueniat ad radicē ei⁹. et abluē sanguinē ei⁹ cū
aqua calida ne cōgelet sanguis in loco scalpellatio-
nis: et nō currat siue nō esuat exterius.

**Cura p ebi-
rurgiam.**

Et breuiter

Epilogus cap. vi.

De cura bochii epidimalis.

¶ Facta mortificatione cum predictis: si membrum ali-
quod non te impediat in appositione istarum rerum
tunc consolida locum.

Sed primo abstergas cum mundificatio de apio:
scz cum succo apij: qz mirabilem facit mondificatio
nem: deinde incarnes et consolidas.

¶ Ultimo dicat isti. Si carbunculus fuerit in mam-
la debes facere hoc emplm et ponere ipsuz retro spa-
tulas vt cor psonet. Et semper circa locu apponat
defensiuum iam dictum vt tibi videtur.

¶ R. sandaloz rubeoz. 3. ij. rosaz rubeaz. 3. ij. cā-
phore. 3. ij. farine ordei lib. f. puluerizent opte et in-
corporent cū aqua rosa. et alpergat emplm eū ace-
to vini et ponat vt deū est in parte posteriori.

Ultramō.
¶ Dīa res.
f. lōmia.

¶ Ultra bochij epidimalis fm Ultra. est. viij. res.
¶ Dīa res est lōmia eiusdē lateri sine mora vt in
Si fuerit post aures fiat de vena capitis. Cerepla.
Si fuerit in subaellis fiat de vena cordis. Si fit i
inguinibus fiat de saphena.

Et extrahat sanguis in bōa q̄tate: scipue si sup-
abūdet sanguis et bochiū puenit febrē. Et si nō sit
etas ad lōmiā idonea: reputa si eger sit puer infra
xij. ānos loco lōmie sup bochiū sanguisugā adhi-
be vel vērōfāz cū scarificatiōe sup bochiū vel sup
partē lateris illius distāte a bochio et ppinquā ve-
ne de qua dēre lōmare si esset maior. Et si sit ifans
vni? anni vel duoz annoz ligetur extremitas pro-
pinqua bochio satis dolo: ole pro diuersione et at-
tractione humoris venenosi ad partē ppinquam.

Secūda res
Lūatio.

¶ Secūda res est eūo peccatiū hūoz cū sarmata iū
p̄a modos tactos in cura febris pestilential: iuxta p̄
ceptū ¶ Dī. l. c. de althoyn l. i. pte ca. supra delata.

Tertia res
Infridatō

¶ Tertia res ē exhibitio medicinarū fridaz et aro-
maticaz cor p̄otatiū et tyriachalū: vt tyriace ma-
gne vel metridati v̄l rasure lapidis serpētini vel cor-
u vnicerūis vel sinargidi vel bolliarmeni sicut per
actū est in cura h̄ febris ad repellēdū venenū a cor-
de iuxta deū ¶ Dī. in. 2. et 3. pte ca. de cura althoyn.

Quar. res
Attractio.

¶ Quarta res ē attractio māe peccatiū vel ad locū
bochij vel ad locū aliū sibi colligatū q̄ tū distet ma-
gis a mbris pncipalibz qz bochiū: et p̄ appropinqt
ad eximitatē cor: corpis: hec attractio d̄simode fit
¶ Quidā p vērōfāz cū scarificatiōe v̄l iū. ¶ Ca. d̄his.
p bochiū vel sub ipso modicū ne fortiter p̄turbēte
venū bochij: vnde copiosū effumat ad cor.

Quinta res
Adatura
tio.

¶ Quinta res ē maturaio bochij p aliq̄d istoz mā
¶ Primū R. farinaz lini fenugre. añ. Cūratuoz.
3. j. folioz malue et radicū bismalue mōdatay et co-
ctay s̄l añ. 3. f. cepas lilij. h. euz maluis decoctas
terant in s̄l ed. 3. ij. assūgie por. mas. et fiat catap.
¶ Secūm R. R. p̄gues nu. xij. vna: passay mōda-
tay. Ad. j. fermētū acris. 3. f. ceparū cōlum. 3. vj.
olei de lilio quartā mediam misceant vt deū.

Sexta res
Apertio.

¶ Tertium R. emplī diaglon quartā vnā: et extēda-
tur super alutam et superponatur.

¶ Quartū R. medule panis albi q̄rēā mediā vitella
onoz eruda q̄tuo: succiscabiolo. 3. ij. ico: penē s̄l
addēdo. 3. j. carniū sicut pinguū et supponant.

¶ Sēta res est aprio bochij postq̄ molefcere sc̄t-
pit ante cōplectā eius maturatiōez: vel cū nouacula
vel cū lāceola vel cū ruptorio medicinali tali.

Sicut est illud qd fit d calce: vna cū sapone galico
bū ico: pata et q̄ro recētor et igni p̄pigo: tāto me-
Aut cararides remoris capitibz eaz et allis. Cioz.
incorporate cum fermento forti.

¶ Septia res post ap̄tionē et eductiōē partes ma-
terie est tria res. ¶ Dīa ē mōdificatio vlcēis. Secūda
regniatio carnis. Tertia cicatrizatio seu regniatio
cutis: sicut p̄us deū est in cura carbonis.

¶ Sed in circuitu vlcēis fiat adhibitiō maturatiō
rum donec materia eius sit tota maturata.
¶ Et si mala caro vel vir? corruptū in vlcere fuerit.
adhibe modicū aluis decocti v̄l de vnguēto aploz:
Aut vtere vnguēto egiptiaco pro mōdificatione ma-
tima transacta febre.

¶ Itamō. vero d̄gerūt. Cura apatū emūctorio
ru: seu bubonū: eoz q̄ sunt venenosa s̄lis est cure
antracis et aliaz pustularum venenosaz.

¶ ¶ Morat isti q̄ in d̄fēdo et cūando māz antē v̄z ba-
beri custodia ne mā venenosa iā locata aut p̄p̄ana
ei et parata cito locari trabat sup mēbrū pncipale. et
iō inferunt q̄ in oibz eis nō v̄z fieri lōmia aut aliū
diueris ex pte bubonis vel supra pte buboni oppo-
sitam et descendēdo vbi exēpla dicunt.

¶ Si bubo venenosus fuerit in subaella dextra non
v̄z fieri lōmia de brachio sinistro neqz aliq̄ diuer
suum supra ipm apponi: quoniam esset causa red-
ditus materie venenose supra cor.

¶ Si fuerit talis bubo post aurem dextram non debz
fieri tractus ad sinistrum ne fieret redditus materie
male supra cerebrum.

¶ Si talis bubo fuerit i inguine dextro nō v̄z fieri v̄l
uersio sine lōmia ex vena basilica sinistra ne fieret
redditus materie male super epar.

¶ ¶ Sz d̄z ola conat? fieri vt mā trabat ad ipz emū
cro: apatū et ad exima illi emūctorio supposita. v. g.
Si bubo fuerit in axilla dextra fiat tract? ad ipm et
ad brachiū et ad manū q̄ sequunt illā. et sic d̄z fieri
lōmia ex vena mediana eiusdē brachij.

¶ S̄l h̄ fuerit in inguine fiat lōmia ex saphena eius-
dē pedis: s̄z sint aliq̄ qui pcedant q̄ in apate inguis
possit fieri et florbombia ex saphena pedis opposi-
to: qm̄ huiusmodi florbombia non trahit mate-
riam super epar.

¶ ¶ ¶ Demissa cūone et diuersiōe cū appositōe vērōfā-
rū et scalpelloz ac sanguisugaz applicatione fiat vt
ex loco currat sanguis plurimus.

¶ ¶ Post hec superponant emplā attractiua materie
ad locum apatum. Et non fit cura si fiat in ipso lo-
co tumor plurimus.

¶ ¶ Emplz p̄ v̄l ad atrahēdū et resoluēdū. et ad do-
lorē multādū fit ex radicibz narcisci decoctis solo
liliaceo: postea p̄tritis et cum melle mixtis.

¶ ¶ Alij s̄l. p̄p̄ius accētes d̄nt. Cura bubonis pe-
niferi h̄z q̄tuo: intēdēs. ¶ Dīa ē vitā ordiare. Se-
cūda est māz peccatē cūare. Tertia ē cor p̄otare.

¶ Quarta est māz ex̄tē in loco remouere et extrahē.
¶ ¶ Prima intentio perficiatur sicut dictum est in
cura carbunculi.

¶ Secunda intentio etiam cōplete perficitur sicut
dictum est in cura carbunculi.

¶ Saluo q̄ ventose in hoc apponūt super locum: et
scarificatur. deinde reponunt et extrahit sanguis
cum ventosis. et hoc fiat in principio.

¶ Tertia intentio perficitur sicut dictum est in eu-
ra carbunculi cum his duobus.

¶ Primo habere bolliarmenum pistatum et eribella
tūm: et inuolucere parū eius in sindone vel petia mō-
da et facere ipsū bulire in lebece. deinde exprime-
re petiam et p̄ficere totūz quod est in petia: qz hoc
mirabiliter prohibet putrefactionem.

Septi-
re
ad d̄fē-
tio.

Qua-
tentio

Ultramō

Dīa
Rece-
tio aci

Secūda
Dora
oium

Tertia
Regu

Poste-
ris.

Dīa
tio.

Secūda
tio.

Tertia
tentio.

Secūda

De cura bochi epidumialis.

Secdo dare pillas de boloarmeno ppter eade cas que sic cōficiuntur. Accipiat bolus armenus et la uetur cum vino maluatico in scutella vitrea. Denū post lotionē extendat scutella cum creta: et cū fue rit ppe exsiccatōne fiant pille q̄ vsui reſeruentur.

Addit isti q̄ hūtes sōz frigidū sepe d̄ eis recipiāt.

Quarta intentio cōplet per appositionē emplī at tractui: q̄ in hoc casu attrahim⁹ et q̄tū possum⁹.

Emplī attractiūm. R. farine seminis linicamo mile añ. ʒ. ij. sicum siccarum numero. x. fimi colū bini. Ad. j. assungie parum incorporentur omnia cū oleo de aneto et de camōilla vel d̄ lilio et fiat ēplm.

Cum autem materia fuerit trahat ad locum maru retur cūz emplastris maturatiuis de quibus ample habetur in cap. proprio.

Hoc facto aperiat locus et extrahat sanies et pes eius sūm possibilitatem et necessitatem.

Et si cōstringat locū cancerariū sicut sepe accidit: q̄ multotiens mīa est ita maligna q̄ ipsa corrumpit mēbrūz: recurrať ad caplm de cancerena. et curetur sicut ibi dicitur.

Utra flurus ventris pestilentialis si fuerit effre nis est octo res.

Prima res quā ipsi faciūt q̄ntā est rectificatio aeris camere infirmi et infrigidatio sicut dēu est in cu ra febriis pestilentialia.

facta tamen hac puisione q̄ frigus nō tā gat egrū in exteriorib⁹ corpis: ʒ eger aer ē frigidū aspirer.

Secda intentio quā ipsi faciūt q̄ntā est adhibi tio frequens frigidorum redolentium ad nares in firmi: verbi gratia istius pomi.

Uel odorēt paties sepe aquā rosatā cū tārilo aceri. R. rosaz rubearz. ʒ. ij. olum sandaloz añ. ʒ. j. cā phore. ʒ. j. contūdātur grosso mō et ligent i pāno lineo vel in sindone ad modum pomi.

Uel odorēt paties sepe aquā rosatā cū tārilo aceri.

Tertia res quā ipsi faciūt p̄mā: est regimē cibo rū et potuū infrigidatiūz cū restrictōe et p̄fortatōe. ut aqua pulli in qua decoquantur granorūz sumac et granorūz berberis añ. ʒ. f.

Et lac acetosum fortiter bullitum: vel in quo fuerit ferrū ardens extinctum: aut in quo extineti fuerint lapides candentes.

Uel amigdalatū distemperatū cū aqua ferrata: vť in p̄sistatūz cum farina rizi vel cū amido.

Uel collatiū pulli aut perdictis distemperatū cū aq̄ ferrata: et quinta parte eius aque distillate caudarū rosarum ad infrigidandum.

Uel canceri fluij: maxime pedes eoz cum aceto co mestri vel cōtriti in forma colatiū vel citonia cocta vel pira aut corna.

Idotus i hoc casu sit aqua ferrata vel sola sicut est vel dealbata cū paucis amigdalis in ea cōtritis vel rubificata cum paucis vino rubeo stipico: vel sit ei admixtus sirupinus mirtin⁹ aut sirup⁹ d̄ citonij.

Quarta res quā ipsi faciūt tertiā est rob sirupi electuarii frigidi et cōfortatiui: sicut rob de ribes: rob de citonij: rob de berberis. sirupus mirtinus sirupus de citonij. siru. de ribes. diacitoniten fa cum cum zaccaro et sine speciebus.

Uel electuariū cui⁹ descriptio est talis. R. boliar. terre sigillate seīs plantaginis arilloz eximietorum de visis passis añ. ʒ. j. margaritarū splendidarū cor rali rubet añ. ʒ. j. limature auri finissimi ossis d̄ cor de cerui añ. gra. xv. ambre grise grana. x. terantur subtilissime et cum lib. f. zaccari albi dissoluti in aq̄ caudaz rosarū fiat electuariū. per losangias deau raras vndiqz auro finissimo. de quo mīa et sero q̄ qz die detur. ʒ. j. pro dosi.

Quinta res quā ipsi faciūt scda est medicina ty riachalis que cōfortet cor aduersus venenum et ven trem cōstringat. qualis est ista.

R. tyriace magne. ʒ. j. boliar. ʒ. ij. dissoluan tur in ʒ. ij. aque distillate caudarum rosaz: et def in potu pro vna dosi.

Alia R. metridati terre sigillate ana. ʒ. f. dissolua tur vt prius et detur sicut prius.

Sexta res est confortatio retentive stomachi p apposita de foris.

Uť per inunctiones ex oleis stipicis sicut mirtino te citonij.

Uel ex masticino cūz oleo rosato facto de rosis nū dum apertis: et oleo oliue dicto onfacino.

Uel cū isto ceroto. R. oleorum mirtin⁹ et citoniorū añ. ʒ. j. olei masticis. ʒ. ij. cere albe. ʒ. ij. incorporen tur simul ad ignem. quibus addatur boliar. mēter re sigillate sandali rubet rosarum rubearum sicca rum puluerizatarum añ. ʒ. j. fiat cerotum quod ex tendatur super aluptam ad formam scuti: et coope riatur tella tenuissima.

Uel cū isto laculo. R. gallarum p̄sidie balauſtie san guis draconis boliar. mēther anthere ana. ʒ. j. cā phore. ʒ. j. rosarum rubearum siccarum. ʒ. j. f. terātur grosso modo. Et suantur inter duas tellas subtiles vel duas sindones cum paucis bombace et fiat facu lus bastatus cum lignis ad formam scuti.

Septima res est epibimatio regiōis cordis cū aromaticis frigidis ad confortandum cor: et ad tol lendum febrem sūm hanc formam.

Recipe sandalorum cirrinorū et robeorum ana ʒ. j. rosarum rubearum siccarum. ʒ. ij. cā phore. ʒ. j. ambre grise grana. vj. terantur in cōdo grosso et in uoluantur in seta cruda vel paucis bombace et suan tur omnes inter duas sindones vť duos pānos sub tiles et fiat epibima bastatum quadratum quod in tingatur in aqua rosata.

Octava res est prouocatio somni: q̄ somnus re tinet fortes euacuaciones p̄ter sudorem.

Prouocetur ergo somnus dādo in sero in potu lac papaueris cum aqua ferrata.

Uel sero inungendo frontem: et tempora cum popu leone. vel cum oleo de papauere. vel cum oleo neuu farino. vel oleo violato.

Uel epibimando frontem et tempora cum aqua ne nufaris vel rosacea vel de portulaca cum modico aceti intincto in eo panno lineo. Ians deo Amē.

f i n i s

Quin. res
Adedicina
rum.

Sexta res
Cōfortati
uorum.

Septi. res
Stomati
calium.

Octa. res.
Sōmifero
rum.

Quarta
res.

amō

Prima res.
Rectifica
tio aeris.

Secda res
Dorame
orum.

Tertia res
Regimen

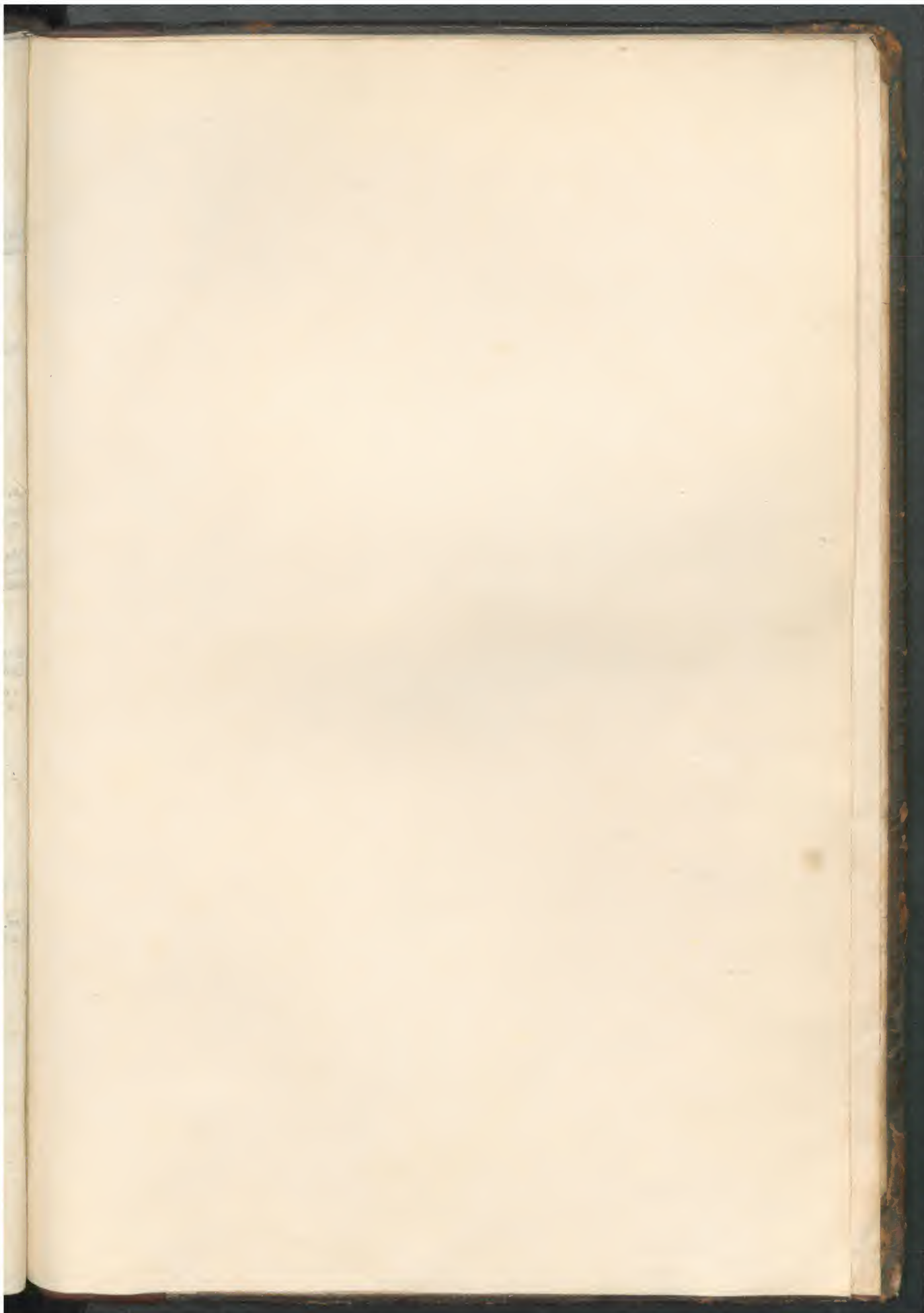
steri

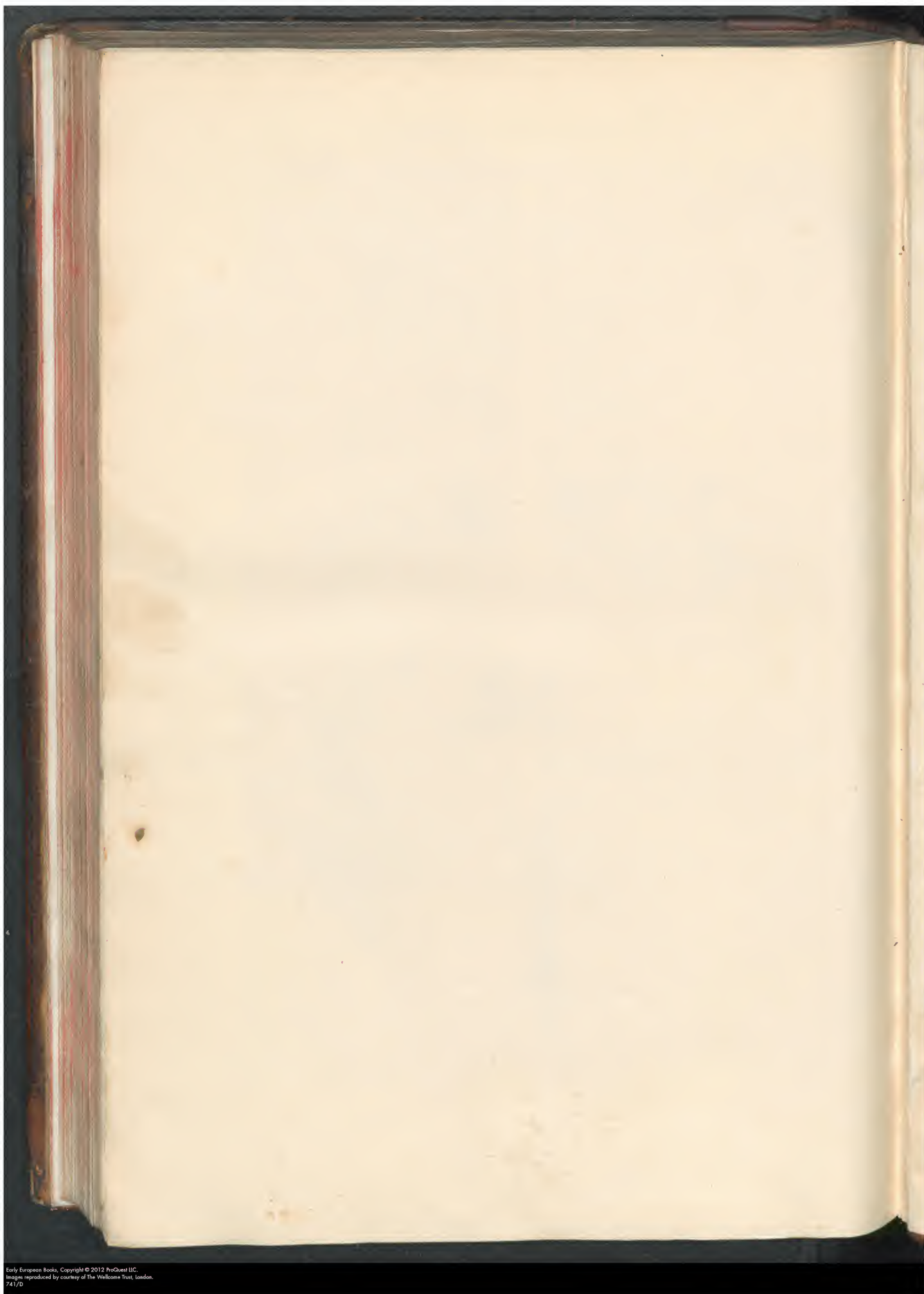
Quar. res

la

tia

BODL. LIBR.
DUPLICATE
SOLD BY
AUTHORITY.





#21939